بازدید شد
۱۳۸۲

نجوم (مجموعه)
ثبت ۲۲۶۷۸/۸۵۰۷
۶۳۹۹
۱۵۹۶
کتابخانهٔ مجلس شورای اسلامی
جمهوری اسلامی ایران
شماره ثبت کتاب
۲۲۶۷۸
کتاب نجوم (مجموعه)
مؤلف
مترجم
شمارهٔ قفسه ۶۳۹۹
۶۳۹۹

۳۹۹

بازرسی شد
۲۴ - ۲۷

S.e99
۲۲۶۷۸

۱۹۲۶

کتابخانه مجلس شورای ملی

جدول منسوبات کواکب سبعه سیاره متعلقه بعلم طب

	زحل	مشتری	مریخ	شمس	زهره	عطارد	قمر
کیفیات طبایع	سرد و خشک باقراط	گرم و تر باعتدال	گرم و خشک باقراط	گرم و خشک باعتدال	سرد و تر باعتدال	ممزج از سردی و خشکی و خشکی بران غالب و غیر کوکبی که بمزاج ان نزدیک	سرد و تر تری آن باعتدال
کیفیات ملموسه	ابرد و واخشن	اعدل و احسن اتم اشیاء	احرّ و احدّ اشیاء	الطف و اکمل اشیا	اغلظ و اجمل اشیا	ممزج از کیفیات اغلظ و اکثف اشیاء	اغلظ و اکثف اشیاء
کیفیات مذوقه مشمومه	ابشع و اقبض و اعفص اشیا کریه الرایحه	اطیب و اعدل و احلا و اذکی اشیاء	حراف و مرارة و ملوحت و زعوقت	اعتدال طعوم	الذ اشیاء و کراهت و شرب تر	ممزج از طعوم	هر شی تفه بی مزه خام
فلزات	اسرب	رصاص قلعی و سفیدروی و شبه فاگولی	حدید	نحاس			
قوی	قوت ماسکه	قوت نفسانیه و غاذیه و نامیه	قوت غضبیه	قوت حیوانیه	قوت شهوانیه	قوت مفکره بفکریه	قوت طبیعت
الوان	سیاه و رصاصی	سفید بازردی و کندم گون درخشان	سرخ شین	نار نجی درخشان باراق و کهنه زنگ الی سیاهی ساعت است	زرد مایل بسفیدی و ممزوج کبود و خضرت نیز گفته اند	نار نجی مایل بزردی مرکب از سواد و زرد مانند مرداسنگ	زرد مایل بسیاهی غیر خالص از حمرت و خضرت و کبودی و زردت
عناصر	خاک	هوا	اتش	اتش قریب بهوا ملکب ببلا	هوا قریب باب ممزوج باتن	خاک ممزوج باب	اب و هر چه برودت و رطوبت بر ان غالب باشد
اخلاط	سودا و بلغم خام	دم طبیعی صافی و منی و مغز	صفرا حاد	صفرا معتدل و حدت غیر زیاده	برطوبت غریزی	سودا نخواط ببلغم	بلغم و هر چه بلغمیت بران غالب باشد
معادن	مرتک و خبث الحدید و احجار صلبه سیاه اغبر و سیاه رنگ	مرمشیا و توتیا و جاذی و زرنیخ و حجر مرارة البقر و هر سنگ سفید زرد	مغناطیس و شادنج و زنجفر	لاجورد و سندروس و رخام و کبابت و زجاج قزوینی و زرافت	منغسا و کحل	بوره و زرنیخ و کهربا و زیبق	زجاج بنفش و احجار مشفه و هر سنگ سفید و دهنه
ذکور و اناث	اسرب	مذکر و بعضی خنثی گفته اند	مذکر	مذکر و قطب و صاحب مؤنث	مؤنث و سفلی	مایل بذکوره	مؤنث و صاحب نوبت
نهاری و لیلی	لیلی	نهاری علوی شمالی	لیلی علوی مغربی	نهاری علوی و سفلی نیمین	لیلی و جنوبی	نهاری	لیلی
سعادت و نحوست	نحس اکبر	سعد اکبر	نحس اصغر	سعد است بنظر و نحس است بذات	سعد اصغر	بذات مایل بسعادت	سعد است بنظر بذات قابل نحوست
مقدار	قصیر با بس صلب ثقیل	معتدل در امور مذکوره و کیفیات	طویل السلس درشت خشن	مستدیر بالمعاه و تخلخل	ستبر لسین	مرکب از چند کیفیت	غلظ و کثافت با رطوبت

	زحل	مشتری	مریخ	شمس	زهره	عطارد	قمر
امکنه	خراب کنهای که در آنها جنی نروید وچاهها	اراضی سهله کثیرة المیاه	اراضی صلبه سبخه	جبال معادن	اراضی کثیرة الماء	اراضی رملی	اراضی مستوی قاع صفصف خالی
نباتات وفروع	هرنبات وگیاه نی خب یابرد و یابس ضار	هرشکوفه وگل وگیاه خوش بوطیب نافع	خرذل وکنار وسیر وپیاز وترب وسداب وهرچه مثل وبادنجان و هرچه تند وتیز از قبیل ان نافع وکثیر ان مضر	نی شکر وشیرخشت وزنجبین و شکر وهر چیز لطیف شیرین نافع	هرحب وتخم حب ودرخن دار ودرخها وشیرینها وهرگیاه نافع ارجمند با خار نکین وپنبه	بقول وسبزها وباقسام	عشب وغلفا وهرچه در بری وقطن وکتان وهرچه برپا نابستد وتخم باشد مانند خیار وخیارزه و خربزه وهندوانه وکدو وباقلا وغیرها
اشجار	هردرخت جعفر مانند بلوط ومانند هلیله وبلیله وزیتون وفلفل وعرفج وهردرخت کریه الطعم بدبو ودرختی که بوی خوش دارد مانند نارنج وترنج وهردرخت که ثمران ضخیم و پوست ضخیم دارد مانند جوز وانار وغیرها	هردرخت خرما وشیرین مانند انجیر وموز ودوالو وشفتالو والو والوبالو وکنار وان شیرینه هوه است در فواکه	هردرخت تلخ تیز کاخا نالاکر تمران یا تخم ان حریف باشد مانند اراک وکبر وبلادر وهرچه تیز استعمال ان مانند خطر وفلفل وامثال ان مضر	هردرخت بلند کرتمران تخم دار وهرچه بلند ناراجیل وجلیزه وبادام وهرچه تخم خشک از ان استعمال ان مانند خطر وفلفل وامثال ان مضر	هردرخت فوالرنجه مانند سرو ودوار وصندل وعود هندی	هردرخت کوتاه ساق باشعب بسیار مانند انار شیرین و بادام شیرین
طیور	طیور ابی وطیور اهلی وغراب وخطاف نسور	هرمرغ مشوی المنقار کرخود آرجن ودانه باشد وسیاه باشد وبناشد وکبوتر ودرج وفروس وماکیان و طاوس	جوارح طیور کی شفار کرخود آنها کوشت باشد وهرطایر مرغوب مزین	عقرب وبازی وشهری وباسی و رواشین وشاهین وساق حر	فاخته وعندلیب و جرادوهر مرغ کرداله چیند وهرمرغ	بغاوهرمرغی کرحکایت و تقلید انشان نمایند مانند شاپاک وطوطی وتوتی وهرمرغ طوق دوزنار گردان خفش باشد	بطوکرکی و هرمرغ ابی و هرمرغ کوچکی و دوطواط و صرد وسوسار وشقراق
حیوانات	هرحیوان سیاه زیان هرچیزی زهرناک وباشد مانند مار وهرچیز زهرناک وباشد مانند عقرب وهوام وخزان وحشرات وماغث وکاروزنبور وسمور و کربه وسنجاب	شیر وپلنگ و کرگ وکفتار و خرزهره و سگ دیوانه و مارگزنده و هرنیش خشت وهار وافعی	عنم وبز وبخچه وگوسپند وخیل وعساکر وغراب ابقع	هرحیوان صاحب سفید وحشی زرد وسرخ	سگ شکاری واستر و دراز وقرقوش وهرحیوان کوچک وآب	هرحیوان صاحب سفید وحشی زرد و	بقر واسبل وشاه وهرحیوان مانوس
انسان وحبوب	ارزن وجلوا وفلفل وزنجبیل وهرچیز حامض وکنار و عنبر و ادویه تلخ و قبض دهنده مانند	زعفران وهرچیز خوشبو وبادام وپسته وفندق	لوبیا حبة الخضرا	ارنج وبرتقال و عنب وترنج بطیخ وخطه وسلت وشعیر و حلبه	تین وتمر وعنب وشعیر وحلبه	باقلی ولوبیا ودما وکرویا وکرزین	شعیر ودخن وارزن وخیار وهندوانه وکدو وترهرچه کربه زهرین پهن شود

	زحل	مشتری	مریخ	شمس	زهره	عطارد	قمر
اعضاء بسیطه	جلد و شعر و ظفر و ریش و صوف و عظم و قرن	اورده و مخ	لحم	دم لخ و اعصاب و جانب ایمز ارزبان	سخم و سمین و منی	اعصاب و قوت ادراک	جلد و شعر و ظفر و جانب و استخوان بدن
اعضاء مرکبه	طحال و انثیا و استخوار اسافل اعضا ازدبر و مقعد و بول و مرانه	کبد و معده و امعا و اعضا غذا و حلق و فخذین	ساقان و مراره و کلیتان و مثانه و آلات بول	سر و سینه و دل و شش و پهلوها و دندانها	رحم و ذکر و آلات مباضعه	زبان و چشم و گوش و بینی	عنق و دست و پا
الحواس	سمع و گوش راست و بینی گفته اند	حس لمس و گوشت جرم و بینی گفته اند	بشم و مخ و ایمز و بینی گفته اند	بصر و چشم راست و بینی گفته اند	الات استشاق و مخ و اسپرما و بینی گفته اند	ذوق و لسان را و بینی گفته اند	چشم و چشم اسپرا و بینی گفته اند
امراض	نفرس و علتهای باطنی و سوداوی	صحت و اعتدال مزاج	همی و امراض حاده صفراویه و دمویه و دیوان و اسقاط جنین و رعاف و قادار و طمث و بواسیر و علل رحم	امراض صفراویه و دمویه غیر حاده	امراض باردهٔ رطبهٔ غیر مفرطه	امراض باردهٔ یابسه یا فراط	امراض باردهٔ رطبهٔ ملغمیه

		ادویه	منسوبه	بزحل		
الالف	اس اسرب	ابوس	ابهل الذان الفاد	ابوقلس	ابرد و نوع من الحمام	انل
اجاص انجر	ادراک	اسعد العدس	افبس	افاقیا	امرود سیاه	امسوخ
امغیلان	انبر باریس	ایذا اریذا	البآء	بردی	برسیاوشان	برطانیقی
بسباج بسفایج	بقس	بقم	بقلهٔ حامضه	بقلهٔ یهودیه	بلج	بلوط
بلیلج	بنج	بنوفه کردوس الظهر و دود الغنم نامند	بنطافلن	بولاموینوس	بهمی	بسیم
التآء	تمرهندی	الثاء	ثمام	ثیل	الجیم	جاز البنفسج
چنار	جلبان	جوز البهق جوز الیل	جوشیصا	جیدار	الحآء	حسک
حشیشة الزجاج	حصرم	حُضض	حلفا	حلق	حلاب	حماض
حمضیض کرنبقلهٔ حامضه است	حِمام	حنا	حیّ العالم	الخآء	خانق الثعلب سیاه خربق است	خانق الذئب
خانق الکلب	خروب خلاف	خمتان که افطی است	خمخم	خندریلی	خندروس	خیران
الدال	دبق	دخن	دردار	دردقون	دلب	دم الاخوین
الذال	ذرّة	ذنب الخیل	ذنب السبع	الراء	ریباس	الزاء

ذیب الجلیل	زعرور	زیتون	زیتون الماء	زیت	زنبار	اکتین
ساداوران	سامان کیاه حصیر	سداب	سروخس	سعد	سفرجل	سقولقندریون
سلسلق	سماق	سماق الدباغین	سندریوس سنامکی	سوسن	اکتین	شاهیضه
شاهسفرم	شاهبوت	سوکران	الصاد	صندل	الضاد	صبر کرجوز البواست
الطاء	طالبفر	طباشیر	طرفاء	طراثیث	طلع	طلح کهموزاست
الظاء	ظفرالفط	العین	عدس	عذبه	عصی الراعی	عفص
علیق الثعلب	عنب الدب	العنب	غبیرا	غرب	غرشنه	الفاء
فاغره	فطر	فقع فنجنکشت	فوفل	القاف	قراصیاکرس	قرظ
قرقمان	قطف قطف	قطلب	قطن	قنا	قنب	الکاف
کانورکبر	کرم	کرنبه	کشت کشت بر	کفری	کمات	کورنبل
اللام	لبلاب	لحیة الثیس	لسان الحمل	لحیطس	لبنی ماجوس	لیف
لیف البحر	لیمو	المیم	مامیثا	ماهن	مرطولس	مزمار الراعی
مشطة الغول	مقل مکی	النون	نوارس	نیل	نیلج نیلم	الهاء

هرطمان	هفت علوای دوسر لعبه ضلاع	هلیلج	الیاء	یبروج	یمه	
	دهرجه	بابردیا بابرد	منسوب حلیت	ادویه	عشتری منسوب	
الالف	آس	ابزار	اذاز الاذار	ارجوان	اسطر طیفوس	اسطیخودس
اسلخ	اسرار	افتیمون	افعوه	اکلیل الملک	اومالی	انذرمان
انثلیس	انغزا	انف العجل	انذروما رون	ایمار ایر طاء	الباء	بابونج
بادربجنویه	بادآورد بنونکا	برنجاسف	برطانیقی	برسپانا	بصفایج	بهمن
بسبین	بطم	بطنج	بقشورین	بقلة الاوجاع	بلسان	بلوط
بلسکی	نبک بوی صبر	بولاموینون	بهار	التاء	تابنول	ترمس
زنجبین	تفاح	تمر	توت	تین	الجیم	جزر
جبنجل	جوزخبز	الحاء	حب السمنه	حرنب	خرنبل	حلبه کرفاریقا واعیون نیلوفر
حلفا	حمص	حنطه	جوز کرجوز السرو کونید	الخاء	خصی الثعلب	خثی کهبرواق نیز کونید
خیارشنبر	الدال	دارشیشعال	دستبویه	دوسر	دیناقوس	الذال
ذنب الفط	ذنب الخروف	الراء	راوند	ربل	رجل الغراب ریباس	الزاء

زبیب زرشک	زفت	السین	سپستان	سکر	سکر العنز	سلق
سلدانبون	سمسم	سوسن	سیلان	الشین	شاهزه	شجرة اب ملك
سنطبه	ششربت	شفاقل	شلجم	سنل	شلجم عربی نوعی از نقلست	الصاد
صعصاصلی	صمغ	الضاد	صنعابس	الطاء	طیلانبون	العین
عنب	عنب الثعلب	عناب	عود الحبیه	عیون البقر	العنبر	غار
الفاء	فستق	فضیخ الصبغ	الفاف	فالطانیغ	فاقلی	قاوند
قرصعنه	قصب السکر	قرنفل بستانی و دهن ان	قطن	قرط	قثاء	قند
قنطوریون	قوطولیدون	قرطوما	الکاف	کاکنج	کادی	کثیرا
کریب	کراث	کرسنه	کرمان	کسموقا	کشوث	کشمش
کف الضبع کرکف الصبع نامند	کف آدم	کف النهر	کفزی	کلن کاذریون	اللام	لبلاب
لسان الثور	لوز	لوبیا	المیم	محلب	مخلصه	مرجان مر
مرماحون	مزمار الراعی	مغات	مبهن	النون	نارجیل	نارمشك
نسرین	نقل نبته	نوارس	الواو	ورد	الهاء	هاسیمون

ملیون	الباء	یاسمین				

ادویه مسهوبه بترتیب

الالف	الطریلال	ابوقاش	اذربون	ارمالك	ارمدیبرید	ارمنیش
ازادرخت	اسلنج	اشق	اشرغاز	اشخیص	اسود	اشنان
افتیمون	افیون	افحوان	اکلیل الجبل	انجدان	انجره	انیسون
اناغالس	انزروت	انوماکه زنوی ازخس البحار است	الباء	باداورد بلوماین	بخوداکراد	برنك
بثیمه	بصل	بقشوفرش	بقله البرباریه	بلجخیه	بلادرین	بوزیدان
بونیون	بیش	بیش موش بیشا	التاء	تربد	الثای	ثافشیا
ثوم	الجیم	جاوشیر	جدوار	جبلهنك	جمجم	جنطیانا
جوزبوا	جوزالکوندل	الحاء	حاشا	حاسیتش	حب النیل	حب الزلم
حرمل	حرف	حرمله	حلتیت	حماما	حنظل	الخاء
خانوالخلا	خاشاشوغ	خردل	خربقان	خطی الکلب	خولنجان	خیربوا
خیری	الدال	دارفلفل	دیبدارپا	درونج	درونبطارس	دفلی

دند	دوش	دیودار	الذال	ذاقنی ویراس	ذنب العضرب	الراء
رازیانج	رعی الابل	رستم	رعی الحمیر	ریحان الکافور	الزاء	زبیب الجبل
زعفران	زنجبیل	زنجبیل الکلاب	یابس روفای	ذوفا	زوان	السین
سانج	سداب	سرخس	سطروفیون	سطاخیس	سعد	سعوط
سمونیا	سکبینج	سلیخه	سنکبویه	سولان	سیسنبر	الشین
شبرم	شربین	شقایق	شل	شونیز	شیطرج	شیبه
الصاد	صرمیه	صعتر	الضاد	ضجاج	الطاء	طباق
طراغیون	طرفیلن	طریقولیون	الظاء	ظفره	العین	عاقرقرحا
عشق	عطیثا علیق	عضل	عوسج	عیون	الغین	غاد
غالیس	الفاء	فاشر	فاشرستین	فجل	فربیون	فربخیتک
فشغ	فلفل	فلفل مویه	فلفل الماء	فلفل سودان	فو	فودنج
القاف	قرنفل	قرون السنبل	قسط	قسطون	قعیل	قلب
قلقونیا	قلی	قنطوریون	قیصوم	الکاف	کاشم رومی	کبر

کبیکبج	کتم	کراث	کرویا	کف الضبع	کف الهر	کمون
کندش	کندر	اللام	لاغیه	لاسی	لبن سودان	لحنیس
لسان الاسل	المیم	ماموذانه	ماهیزهر	ماذریون	مشتاب	مرزنجوش
مراسم	مرماحوز	مرزنج	میعه	النون	نانخواه	نمام
الواو	وج	وخشزك	ولب	الهاء	هلك	هموفاریقون
الیاء	یتوعان					

مشروبات تنزّل اعظم وکوکب معظم شمس حب ضیاء عالم

الالف	ابرار	اترج اذخر	ارقطون	ارمناك	اسارون	اسطوخودوس
اصابع الصفر	اقیقطی	اکلیل الجبل	الیخ	انجره	انتله	ابرسا
الباء	بادرنجبویه	بادروج	بان	برنجاسف	برلیوف	بسفایج
بطم	بقلة الاوجاع	بلبوس	بلوط الارض	بل	بنجنکشت	بهمن
التاء	توتری	الجیم	جشجان	جعده	جفت افرید	جل سرین
جوزبوا	جوزالقی	جوزالجمس	جوزالشراد	جوزالارمنی	جوشیصا	الحاء

حب الکلی	حب السّمنه	حب المُسهم	عرشف	حرات	حل	جلبه
حلبیب	حلبوب	الخاء	خروع	خصی الدیک	خلنج	الدّال
دارچینی	دارشیشعان	دارزی	دمادم	دوایا اغربا	الذّال	ذنب الخروف
الرّاء	راسن	راوند	الزاء	زنزباد	زرنب	زراوند
زعفران	زهره بیضه مراره	السّین	سداب سیسالی	سفادیکس	سفیدلبون	سنا
سنبل	سنبل رومی	سنبل جبلی	سپستان	سیارون	الشین	شنب
شنبلید	الصّاد	صامربولها	صبر	الضّاد	ضرو	ضریع
الطّاء	طرخون	العین	عنبران	عروق الصفر	عود	العنبر
غارغاریقون	الفاء	فنابل الرّهبان	فراسیون	فستق	القاف	قاقله
قثاء الحمار	قرة العین	قرطم	قضب الزبرة	قنه قیقهر	الکاف	کبابه
کمادریوس	کندر	اللاّم	لسان العصافیر	المیم	محلب مریبنه	مستعجله
النون	نارنج	نعنع	الواو	ورس	الهاء	هرنوه
هرمه	هشت دهان	هیوفاریقون	الیاء	یاسمین		

مشوبات بزهره

انجیر	ذ البحر بصل الزیر	حضیته الثعلب	سوسن سفید	نرکس	نیلوفر	ورد ابیض

مشوبات بعطارد

افطی	بابونه	جوز	خشخاش الزجاج	حنبد قوقی	دبق	مرغ

مشوبات بمشتری صغر و قمر

الالف	احلامود	اسفاناخ	اقیدون	الباء	باقلی	برزقطونا
بصل	بقله الحمقا	بطیخ رومی	بنفسج	بوشو مرزنجوش	التاء	تفاح
الخاء	خازی	خس	خشخاش	خلاف	خلال	خوخ
الرّاء	رمان	الطّاء	طحلب	العین	عدس الماء	الفاء
فاوانیا	فطرکراث	القاف	قثاء	قرع	المیم	مشمش
النّون	نیلوفر	الهاء	هندبا			

و هرچه سرد و تر در آب روید منسوب بقمر است

وَفَدْتُ عَلَى ٱلْكَرِيمِ بِغَيْرِ زَادٍ ... مِنَ ٱلْحَسَنَاتِ وَٱلْقَلْبِ ٱلسَّلِيمِ

فَحَمْلُ ٱلزَّادِ أَقْبَحُ كُلِّ شَيْءٍ ... إِذَا كَانَ ٱلْوُفُودُ عَلَى ٱلْكَرِيمِ

ا ب ج د ه و ز ح ط ي ك ل م ن س ع ف ص
١ ٢ ٣ ٤ ٥ ٦ ٧ ٨ ٩ ١٠ ٢٠ ٣٠ ٤٠ ٥٠ ٦٠ ٧٠ ٨٠ ٩٠

ق ر ش ت ث خ ذ ض ظ غ
١٠٠ ٢٠٠ ٣٠٠ ٤٠٠ ٥٠٠ ٦٠٠ ٧٠٠ ٨٠٠ ٩٠٠ ١٠٠٠

ملت اول برتثلیث طالع توافی باشد که بوده است در آن طالع انتقال از مثلثه
بوجی مثلثه یا از قدیمی آن یا از وتدی از اوتاد شی پس بدستی که امر چگاه بوده باشد
بحری که بیان نودیم دلالت کند بر انتقال دولت در ظهور اهل ناحیه که دولت
بوده است بر آن انتقال تمر در برگشتن دولت بوجی ایشان و در ایشان پس چگاه
تمام گردد و دولت کند بر انتقال دولت پس باید که نظر کنیم که بوجی چه برج
منتهی شده است سال نزد انتقال توانی از مثلثه بمثلثه و نظر کنیم بوجی بر برج که
قران نوده اند در آن پس بدستیکه آن دلیل است بر قوم و ناحیه که منتقل میکرده
دولت بوجی ایشان و برجی که منتهی شده است بوجی آن سال از طالع قران آنرا
دلیلات بر سببی که منتقل شده است دولت بسبب آن پس اگر بوده باشند اشخاص
بهم باسیم پس بدستیکه آن میباشد باسباب دین خصوصا اگر بوده باشند صاحبان
خانه قران در آن برج و اگر منتهی شده بوجب غیر این دو موضع پس بدستیکه امر شی
در این باب بحسب دلالت این مکان و میباشد یا در ان ایشان از ناحیه
که برخ حال در آن میباشند نسبت دنیوی اگر بوده باشند شرقیه اهل شرق یا
یا اهل جنوب و اگر غربیه باشند اهل مغرب یا شمال باشند و اگر برخ با ایخال

دوران تا دانند دلایل قران سرعت بیاموزند امری را که دلالت نموده آن
بران و تحصیل کنند دوران آن را که بوده باشد و زایل الوقت بتا خیر انداخته و فوت یا
پیوا کوبوده باشد و ششم دلالت کند بر انکه یاد دوران ایشان بیاشند
از بندگان و مملکان و اکوبوده باشد برج و ثلثه برج قران بوده باشد
از خانه دوان شخص قائم بنی صاحب دولت پیوا کوبوده باشد برج ساقط
دلالت کند بر انکه نبوده باشند ایشان انها خانه کان و فرومایگان ایشان که یافته اند
پادشاهی اند و اکوبوده باشد برج دو وندی دلالت کند بر انکه ایشان بوده اند
اهل تقدم و مقامات و سلطنت و بر انکه یافته اند پادشاهت را بقوت و غلبه
و اکوبوده باشد نظر بش بوی قران از برج صعد سا دوران بندگان پادشاه
و یاوران وی را بدار الملک ان و اندازه موضع نظر و توقف میباشد در ضرر
خصوصا اکوبوده باشد برج در چهارم قران دیگر را دلیست که شناخته شود
انها و سال نزد انشال قران ان مثلثه بر ثلثه پیوا کوشتی شود سال بوی و تدبیر
افزاد نا دطالع ملت دیده باشد طالع انسال ثابت دلالت کند بر ثبات دولت
تا وقت تمام شدن سود خصوصا اکوشتی شد سال بوی بیت کوکب ستولی

برامر قوی که صاحب بیت قران و دلیل بود دلت و ملت و ملت ایشان آن
ملوکی اند یا که واضع خود پرا کنند کی و در مملکت از وقت انتقال قران ان مثلثه
بمثلثه و بسیار کودتا هل تقلب و اطراف و بوده باشد و دلالت دولت ایشان
تود قرانی که دلالت بر آن مثلثه بحسب انچه متقدم داشتیم حالا و هرگاه بوده باشد
دخول در وقت قران کنند و در بالای شتوی دلالت کند بر انکه این
تغیراتی که میباشد در این وقت میباشد نه نیس و ظالم را کوبوده باشد
شتوی کنند و در بالای دخل دلالت کند بر انکه آن تغیرات بیاشند بعدل
و انصاف و هرگاه بوده باشد صاحب حد اجتماع یا استقبالی که باشد دات
پیش از دخل سال قران و پیش از تحویل سالهای سالها یا دیگر از ربعها کوکب مخبی
بوده باشد آن دلیل بر خروج خوارج بر پادشاهان در زمانهای اینده و ضرر ساتع
ایشان را و هرگاه بوده باشد سانه دخل و شتوی در برج منقلبه دلالت کند
بر تغیراتی عام و اکوبوده باشد آن قران در برج ثابته دلالت کند بر ثبات دولت
و انچه بوده باشد ان تغیرات پیوسته یکه آن بر طرف کرده و بسبب کودد بصلاح
و اکوبوده باشد آن در برج ذوجسدین بوده باشد امر دوان بیاشد دلالت کند

ند انتزاع اند در انکه بیشتر صلاح میباشد در شهرهای شتوی در بیشتر شا
در شهرهای نعل در هرکاه منتهی شود سال بروی سایر طالع ملت نموده باشد
صاحب سایر تحتی خواهد بود سیکه این بنزد دلیلات بر سنا نعمه در وقت در میانه
ایشان نموده باشند خداوندان سنه دولت خود در نزاع کنند کان در آن
دعوی ان امر را صلاح آید پس اکر مشتمل کردد قران اول در سالی از سالها نموده باشد
آنال از سالهای دال بر انتقال ملت پس باید که حفظ نمود طالع انتقال بروی
که نموده است در آن ملت بآطالع انتقال دوم واکع نموده باشد قران ثانی دال بر انتقال
دولت پس بدو سیکه آن بی بیان میکند ما داطالع شی از طالع قران اول بجهت انکه
دوم کوبیده است ابتداء ملت وانتقال دولت وملت از اتی باتی یا از خاندانی
خاندانی دیکر پس بدو سیکه آن میباشد هرکاه کوالی کرده دو در رابکی از کواکب
سبعی دمیباشد انتقال هرکاه برسد دو در بروی یکی از ارباع هرکاه دلالت نمود
قران بر انتقالی نموده باشد در برج ذو جسدین طالع چنین پس بدو سیکه
آن دلیلات بر انکه انتقال میباشد نزد رسیدن سال بتسییر بوضع قران
پس اکی نموده باشند در این وقت پس در قران دوم هر زمان کوبیده باشند قران

در اول برج بوده باشد انتقال در قران سیم واکع بوده باشد در میانه برج
بوده باشد انتقال در قران دوم واکع بوده باشد در آخر برج بوده باشد
در قران اول باید که نظر کرده شود بنزد بروی سهم ملت پس اکر واقع شود
در راسهای بروجها دلالت کند بر جهات وسنا عشر بعضی از اهل این ملت یعنی
دیکر واکع واقع شود در اواسط بروج دلالت کند بر دوام ملک ایشان واکر بوده
باشد در اواخر بروج دلالت کند بر خروج قوی بر ایشان از غیر ملت ایشان
که طلب کند ملک ایشان را واکر اراده شود شناختن قوی که مشتمل کردد
دولت بایشان پس باید که نظر شود بروی سهم الملک که بچه کوکب دفع میکند
پس بدو سیکه ملک منتقل میکردد بروی قوی که دلیل ایشان بر کوکبی است که دفع
بوجهی نموده است وچنانکه آوردیم انچه را که اراده نمودیم شرح آن اینجا باید
که ختم نمائیم فصل اول را بعون الله والحمد فصل دوم در شناختن

کیفیت انکه بکدام ناحیه منتقل میکردد دولت در اواخر شهرهای ملوک دولت
وچنانکه مقدم داشتیم در فصل اول سبب وباعث انتقال دولت را بروی
غیر اهل ملت پس باید که خبر دهیم نواحی را که منتقل میکردد دولت بروی آنها

راهای شهرهای آنها و اما چگونگی شناختن استباط این پرده دیگر نظر شود
بسوی سهم ملک ایخانی که گفتم داشتیم ذکر آن را در فصل رابع از مقالهٔ اول بسوی اکر
بوده باشد در ناحیهٔ شرقی بوده باشد انتقال در این ناحیهٔ مغرب بسوده باشد
انتقال بسوی آن اکر بوده باشد در وتد الارض بوده باشد انتقال بسوی شمال
و شهرهای بعدها اکر بوده باشد در وتد السماء بوده باشد انتقال بسوی ناحیهٔ
جنوب با اعانت نمودن وی از اهل ملت اولی ایشان را اکر بوده باشد در میانهٔ
ایشان نسبت داده میشود انتقال بسوی ناحیهٔ کرد یکتر بیاشد بیکی از این
دو وتد نسبت باندیکی پس اکر اداده شود چگونگی شناختن راههای شهرهای ایشان
بر ایدیکه نظر شود بسوی محل صاحب سهم الملک از ملک پس اکر بوده باشد در وسط السماء
بوده باشد در اوساط اقالیم اکر بوده باشد در زائل زائل نموده است شهرهای
ایشان از ایخته بجنب موضعش از مشرق و جنوب و مغرب و شمال باد میاید
آنها میباشند شهرهای ایشان در آن ناحیه پس اکر بوده باشد در برج آبی بوده باشد
شهرهای ایشان بر ساحلهای دریاها و نهرهای عظیم و کاه واجب میشود که نظر شود
در تحویل سالهائی که بینه نمودیم بر آن اکه بوده باشد یکی از کواکب در دقیقهٔ شرقش

در عاشد آن باشد پس در سیکه اسم کاه بوده باشد بر این وضع دلالت کند
بر ظاهر شدن طبیعت این کوکب در همهٔ عالم خصوصا اکر دانی سال بوده باشد
و یا کاه نشود مکنهای ملوک بسوی اقلیمها شهرهائی که کوکب مذکور دلیل
آنها است چنانکه آوردیم ایجاد را که اراده نمودیم شرح آن را بیاید که ختم نامیم

فصل دهم از مقالهٔ دوم و ابراد الله و عونه فصل یتم در معرفت

کیفیت دولت پادشاهی و اهل ملتی که منتقل میکردد دولت بسوی ایشان
و قوت و ضعف ایشان و عدد ملوک ایشان و انچه میکند اهل ملکی که بسوی ایشان
منتقل شده است نسبت باهل ملکی که دولت از ایشان کشته است پیش کنیم
کفتن ایخطاب آنست که نظر شود بموضع سهم الملک از طالع انتقال فرانی
که آن است بر دولت ایشان پس اکر بوده باشد در وتدی و صاحبش بنزدیکی
دلالت کند این بر انکه مدت پادشاهی ایشان میباشد بعدد زمانهای دور
اعظم که هفصد و شصت سال شمسی است اکر بوده باشد سهم زائل از وتد حادث
در وتد دلالت کند بر انکه مدت ایشان بیاشد بقدره و اوسط که دویست
و شصت سال شمسی است اکر بوده باشد هر دو ساط از اوتاد ناظر باشند

بطالع دلالت کند ان بر انکه مدت ایشان میباشد بقدر زمان دور اصغری
که آن بیست سال شمسی است و بیشتر مدت ایشان در اینمثله از این
زمان باشد اما آن بحسب انچه اقتضا میکند آنرا استقبال قران از مثلثه منقلبه
از نبات دولت و زوال آن و استنباط میشود معرفت زمان تقدیر مدت ایشان
از وجه دیگر و آن اینست که نظر شود بسوی قران در مواضع بیتها از کواکب و قدر
بخصوص پس اگر بوده باشد حال در اداد پس هر دو سیکه ان دلیل است بر انکه
زمان تقدیر مدت ایشان بقدر قسم اعظم بیتی و اگر بوده باشد در ادوار الادوار تا
دلالت کند بر قسم اوسط و اگر بوده باشد در دوائر یا در دوائر از ادوار دلالت کند
بر قسم اصغر و کاهی استنباط میشود معرفت این بیتها از جهت محل قران صاحبی از
اقسام ثلثی پس اگر بوده باشد قرانی که دالی است بر دولت ایشان صاحبی در
اداد بوده باشد بیتی از بیتها یا یکی محل از ثلث دیگر بیتی پس هر دو سیکه
این دلیلات بر قوت اهل این دولت و ظهور ایشان و قوت و زیادتی امر ایشان
و طول زمان مدت ایشان و اگر بوده باشد قران صاحبی در اداد بیتی یا در دوائر
کواکب راجع وساط پس هر دو سیکه این دلیلات بر کوتاهی مدت ایشان و زوال دولت

دهم از کتاب ایشان و تفرقه جهت ایشان و بشیق ظهور این دلائل
میباشد و بشرحها اینکه دلیل آنها برج این قرانست و اما کیفیت معرفت شماره
ملوک ایشان پس هر دو سیکه آن میباشد بقدر شماره که میباشد یا نه سهم الملک
و صاحبی با عدد کواکبیکه میباشند در میانه اند پس اگر بوده باشد یا نه
از کواکب در برج ذوجسدین و چندان گوید آن عدد را و کاه شناخته
میشود کمیة این عدد از جهت مطالع برج سهم و میباشد کمیت آن بر حسب
انچه اقتضاء مینماید آن اسهم و صاحبی از طول زمان مدت ایشان و وسط
آن و قصر آن و اما کیفیت معرفت این از جهت سهم پس از آن استنباط میشود
از جهت دور اصغر و اما از جهت مطالع برج پس از جهت دور اوسط
و یا آن جهت سالها نیکه قرار داده شده است از برای کوکب از جهت
دور اعظم و کاه افزوده میشود بر انچه قرار داده شده است از برای کوکب
از سالهای عظمائی که قرار داده شده است از برای آن از دور اصغرش
هر کاه بوده باشد صاحب دور و صاحب برج انتهاء که اقتضا کند اینرا
و اما شناختن کیفیت سالهای اهل ملتی که دولت ایشان منتقل شده است

با اهل ملتی که دولت از ایشان گشته است پس بدرستیکه این مستنبط میشود
از صاحب سهم الملک پس اگر بوده باشد ناظر باد لیل ملت اول بشکل محمودی
مانند تثلیث و تدبیس سالم باشد از نکوهات ایشان و اگر ناظر باشد
با آن بشکل غیر محمودی مانند تربیع مقابله دلالت کند این بر انکه جادی
و میانه ایشان جنگها و ریختن خونها متصور اگر بوده باشد از برای میخ
در انجایگاه قوی و آن در یکی از اوتاد باشد پس بدرستیکه آن دلالت
بر قوت امر در این باب دارد و چونکه آوردیم انچه را که اراده نمودیم
شرحش پس ختم مینمائیم فصلیم از مقاله دوم را بعون الله و لطفه

فصل چهارم در کیفیت معرفت موالید ملوک اهل این ملت

بحسب وجود اشخاص نزد طوالع قرانها و انتقال آن در منقلبات و کیفیت معرفت
این از جهت موالید ایشان است و هرگاه بوده باشند بنرین در دستوریه
کواکب دلالت کنند بر موالید ملوک و هرگاه بوده باشند سعدین در درجهٔ
شرف خود یا در وسط السماء سهم السعاده در وسط السماء
طالع خصوصا هرگاه یکی از سعدین صاحب سهم السعاده باشد دلالت کند

ایجابات بر موالید ملوک و اگر بوده باشند کواکب اظلیم باشند دخول از برای هفت
و شش و نیم از برای بابل و ربع از برای ثلث و شمس از برای ربع و ثلث و ربع از برای عرب
و عطارد از برای مصر و قمر از برای چین خداوند وسط السماء در موالید
و متصل باشد بصاحب طالع و هر دو در شرف خود و شرفی بوده باشند این دلیل آن
بر انکه میباشد این مولود که مالک میگردد این اقلیم را و هرگاه بوده باشند خداوند
وسط السماء در طالع و قرین سهم السعاده سعوده و صاحبان آنها در جلب خود
دلالت کند این بر سلطان اعظم و هرگاه بوده باشند نیز اعظم در درجهٔ طالع
و ساقط یا محل یا بوده باشند قمر در درجهٔ طالع در ثور دلالت کند این بر موالید
ملوک و هرگاه بوده باشند نیرین در موالید در درجهٔ شرف خود و بوده باشند قمر
در طبیعت خود دلالت کند این بر موالید ملوک پس اگر اراده شود حقیقت این بعد از
ظاهر شدن دلیلها از برای آنکه بچه سبب بر سند بملک یا پادشاهی پس باید نظر
شود بصاحبان طوالع پس هرگاه متصل باشند یکی از آن سه که بیان نمودیم آنها را
و آن شمس است در دخل صاحب وسط السماء و بوده باشند اتصالات آنها با آنها
در دولت پس بدرستیکه ایشان پادشاه میگردند در اول عمر خود و هر انچه بوده باشد

اتصالش بزحل یکی بوده باشد بادشاهش زود بمیرد و اگر متصل باشند صاحبان طالع
یکی از آن سه کوکبی که بیان نمودیم دیده باشند اگر کواکب کد متصل باشند
بشمس و نه بخل باشند بصاحب وسط السماء بوده باشند آن دو سیاره عزیز ایشان
خصوصا اگر بوده باشد دو سیاره انثیان یا کوکب واگر بوده باشد سیاره
انثیان در زحل و کوکب بوده باشند آن در اواخر عمرهای اثنان و هر زمان
که برسد تیسیر از برای یکی از ایشان از طالع و دلالت بوی بوجی از وجوه
که دال بر انقلاب باشد خصوصا برج وسط السماء و خصوصا اگر بوده باشد
اثنان از طالع ملت یعنی درجات بوی این برج دلالت کند بر انکه امر میکرده
بوی مولود در این وقت اگر بوده باشد که رسیده باشد بسنی که تواند در آن
سن قائم شد و اگر چنین نبوده باشد مولود که صاحبان آقا پادشاه میشوند خواسته
نزد شناختن انکه کدام یک ایشان پادشاه میشود پیش از اندیکر پس بدانی که آن
که صاحب طالعش اتصالش نزدیکتر است او اکبی است که اول پادشاه میشود و بعد از آن
انکه اتصالش نزدیکتر است و همچنین نزدیکتر و هر زمان که عقد ولایت بسته شود از
برای یکی از ایشان دیده باشد طالع عقد ولایت یکی از او نامه دولتی که دال است

بر پادشاهت ایشان اتفاق نیفتد از برای او این عقدی که بسته شده است از
برای او و اگر اراده شود که دوچه سال او قائم میشود باید که نظر شود بوی صاحب
سهم الملت پس اگر بوده باشد متاون سهم الملت دلالت کند بر حداثت سن او
در وقت قیام او و اگر در غلبت آن باشد دلالت کند بر کامل بودن او و اگر در
برج آن باشد دلالت کند بر کهولت او و اگر در سابعه آن باشد دلالت کند بر پیری
و شیخوخیت او و اگر اراده شود معرفت کیفیت حال و طبع او از جهت حلو یعنی او
کواکب و مزاجت آقا در اقسام فلکی پس باید که نظر شود بوی صاحب سهم اول
که دلالت پس اگر بوده باشد آن متحول در بیتی از بیوتها ناظر آنهم پس بدان که
این دلیلات بر حسن حال او شخصی تام در صلاح و عدالتش یا صلاح حال رعیت و نیکی
اطاعت ایشان او را و همچنین هر گاه بوده باشد نحس در جایی نپسندیده بوی گاه
بوده باشد غیر متحول یا در مکان غیر موافق او دلالت کند این بر قطعیت و در شقی
و جور و فسادش و هر گاه بوده باشد صاحب سهم ناسد دلالت کند این بر فساد و بیتش
و دشمن داشتن ایشان او را و سکین بودن او بر ایشان و هر گاه بوده باشد صاحب
سهم نحسی نحس تحویلی که دال است بر تمام او پس بدانکه این دلیلات بر صلاح

حالات او در ابتدای امرش دید دولت عواقب وخامت آن پیدا کرده باشد
مصور در سیاره سعد نحس دیده باشد سعد در پیش دو نحس در پشت سرش
پس بدانکه این دلیلات بر صلاح حالات او در ابتدای امرش و بر برکات
عواقب وخامتش دلالت کند نحس در پیش دو باشد و سعد پشت سرش بوده باشد
دلیل بر انکه فساد و بیاشد در اوائل امرش و صلاح در عواقب امرش و هرگاه بوده
صاحب خانه آن متصل آن بدون مقابله دلالت کند بر حسن اطاعت رعیت او را
و اگر صاحب خانه آن منصرف از آن دلالت کند بر وعده دادن او بخیر و ذکر
حکم منافی او بآن هرگاه بوده باشد انصرافش نزد مقابله دلالت کند بر قلت
انتفاع رعیت او را و هرگاه بوده باشد صاحب خانه نحل مقارن او دلالت کند
بر اقتدار او بر تمشیش حظ با متفق بر اعداء و اگر بوده باشد منصرف از آن
دلالت کند بر ضعف او و قوی بودن اعداء او بر او و اگر صاحب خانه زحل با
نحل باشد در هان برج بوده باشد اتصالش باعث در غیر برجش و بعد از آن
متصل کرده در نحل پیش از انکه بیرون رود از برجش دلالت کند بر انکه بر یکی
خوارج بر او از خاندان خود او باشد و بر انکه او بر خود او را این سنت و سختی را

در نظر با بین او با ایشان پس اگر متصل نکرده در نحل پیش از انکه بیرون رود از برجش
بوده باشد این تمشیش دلالت کند بر او بیرون رفتن سلامت از دست او و اما منع
نمودن صاحب سابع نحل تدبیرش را یکوکبی که تحت الشعاع باشد دلالت کند
بر هلاکت اعداء او بدست غیر او پس اگر بوده باشد کوکبی که منع تدبیر بیرون او
بیرون از شعاع بوده باشد و متمکن قوی تر باشد ایشان نگرانکه بوده اند انوکب
یعنی صاحب سابع نحل که متصل باشد بکوکبی شریف نیکو منحی پس بدینکه امر هرگاه
بوده باشد چنین دلالت کند بر کثرت ایشان و بر انکه ابتداء امر ایشان در اجتماع
ایشان از جانب مشرق باشد و هرگاه منع کند صاحب سابع نحل بیرون نحل از
منازل با قدیس دلالت کند بر کمی شمار ایشان او بر بیابان بودن او او از جنگها
رهاج بودن و شمار ایشان او بر بعد او و صلح ایشان با او و هرگاه صاحب نحل
چنین در جای باقوتی باشد و منع کند بیرون او کواکب تدبیر را دلالت کند
بر کثرت خوارج بر او و بر کثرت سلاحین و مقاتلین بر او با کثرت جمعیت ایشان
و بر استمالت نمودن ایشان بیشتر بر ایراد انتقامش از ایشان و تعسیده شود هلاکت بر او
باین سبب هرگاه بوده باشد صاحب سابع نحل یکی از نحسین با صاحب عاشر

دلالت کند بر انکه خارجیان با شخص قائم دعا بین با او نوعی باشند ناهرا مدّ او
در هرکاه بوده باشد زحل در تحویلات هاربعه در شرف خود بنظر تثلیث دلالت
کند بر عمارت بودن او شهرها را و ناهر بندن او بر اعدا پس هرکاه استدلال بنمود
بزایچه طلب از جهت صاحب سهم الملک پس بدان که ان هرکاه بوده باشد
در تثلیث زحل یا قدیس آن و یکی از مذکورین قبول کند مذکور را دلالت کند بر دوست
داشتن رعیت او را و رأفت و اکو بوده باشد و در ربع آن بوده باشد امر در این
باب سبک و اکو بوده باشد در مقابله آن دلالت کند بر جلب نمودن ابنای با او
و کاه استدلال بنمود بزایچه طلب از جهات و ضاع کواکب و این باین نحوات
که هرکاه بوده باشد شتری شرف برشمس یا قمر یا طالع از بروج یا بلکی خصوصا اکو ابروج
منقلب باشد بوده باشد این وضع در تحویلی که دال است بر ایام او دلالت کند
برجح نمودن او امور را و دوست داشتن او آنها را پس اکو بوده باشد این برج از بروج
ذوجسدین نموده باشد این معنی از کد و استوارتر و هرچند برج امور پیشتر و اکو بوده
باشد از بروج ثابته دلالت کند بر ثبات و طول مدت او در ضبط بودن او ضبط
بودن سلطنت را و توفق بر این هرکاه بوده باشد شتری ساقط از نظر نیرین و طالع

فصل پنجم در معرفت دلایل تربیت و آن مشتمل است بر چهار قسم قسم اول مولودی بود که از نهاد مربیه زاید در این مولود حکم بهادر و پدر توان زیرا که بایدوازده ساعت نپیدا از جهادم طالع او حکم پدر و مادر توان کرد و باید که شش برج که فوق الأرض اند تحت الأرض شوند و شش برج که تحت الأرض بوده باشد فوق الأرض کرد و این دوازده ساعت معوج بود و غرض مترابن آن بود که بهمه حال چون وقت ولادت افتاد شش برج فوق الأرض را غروب باید کرد و شش برج تحت الأرض طلوع باید و تا بر آن طالع هیچ عبادتی نشاید کرد قسم دوم آنکه مولود بزایدا از نهاد و اما بی نیز بد و تربیت نیابد قسم سیم مولودی بود که بزایدا از نهاد مربیت باید اما عمر دراز نبود قسم چهارم آنکه بزایدا از نهاد مربیت باید و عمر دراز بود و دلایل کلی در کل واحد هشت است اول طالع دوم خداوند طالع سهم السعاده چهارم مشتولی بر این سهام پنجم اقتران ششم ماه هفتم خبر و اجتماع یا استقبال و جاره بود از اعتبار مثلثات هر یکی از ایشان قسم اول در گذرد یکی کردن با نهاد اول آنکه اگر این هشت دلیل و ارباب مثلثات این اول زایل و ساقط بوند و خوض بر طالع مشتولی بود گودک بقا نیابد دلیل دوم اگر قمر در وتد مغرب باشد و هیچ سعدی بوی ناظر بود و در اوتاد مخبی او مولود سنا عمر بقا نیابد دلیل سیم اگر قمر در وتد الارض یا زحل یا مریخ در رابع بود و زحل از سابع بوی ناظر بود مولود را از حیات هیچ نصیبی نباشد دلیل چهارم اگر خبر و اجتماع یا استقبال عظیم بر و لادت بشعاع مخبی مخوس بود خداوند خبر و نیز مخوس و طالع و ارباب مثلثات و نیز بوت و ارباب مثلثات موضع سهم السعاده هم مخوس بود مولود مرده بر زمین آید دلیل پنجم اگر ارباب مثلثات طالع و ارباب مثلثات موضع سهم السعاده و سهم الغیب تحت الشعاع باشد و مخوس بدیشان ناظر و اتصال نامقبول دارد خصوصا که مخوس هم قبا بله و مقارنه در تربیع یا تربیع باشد مولود حیات نیابد دلیل ششم اگر کوکب صاحب طالع در سادس طالع یا در ثامن عشر و صاحب طالع بکواکب نظر ندارد و مولود نزید دلیل هفتم اگر قمر یا مریخ در وسط السماء بود مرده از شکم مادر بزاید آید دلیل هشتم اگر مریخ و قمر در طالع بود و زحل در مغرب و سعدی بدیشان ناظر و نظر مقبول ندارند مولود مرده بیرون آید دلیل نهم اگر قمر و مریخ در مغرب بوند و زحل در طالع و سعدی نظر مقبول ندارد و مولود بشاید زود و زندگی نیز نزید دلیل دهم اگر برجی که قمر در وی بود و نحسی را که قمر بخوس دارد و سهم السعاده هر سه در برج حیوانات باشد چون حمل و ثور و اسد و جدی اگر هیلاج قوی بود در زیر و اگر هیلاج قوی و کدخدا قوی بود مولود شیر کوشند یا کاروامثال این حیوانات خورد دلیل یازدهم روز هفتم بوضع قمر بنگرند و هم چنین اگر در نهم سبعدی نظر بنیکو و مقبول دارد و به نحس نظر دارد چنانکه گفتیم مولود هلاک شود و تربیت زیاده بود دلیل دوازدهم اگر قمر ناقص النور باشد و نحوست در نهم و نحس و سعود نظر ندارد تربیت نیابد دلیل سیزدهم اگر هرد و نحس و هرد و هر دو نیز در اوتاد باشند مولود مرده

برهمن آید و اگر سعدی بتر بتر بن متصل بود بمدار بتسییر سنوی کرانتصال مستوی بمحض برسد عمر بابد قسم دویم دلیل اول کرکواکب
در زمین دبز بلد اتا تربیت نیابد دلیل اول چون بتر بن بطالع ناظر بود مولود اندلک زندگان دلیل دویم اگر قمر بدرقت
اجتماع یا استقبال اگر مقارن بر طالع بکوکب نحس نپیوندد و یا راجع و یا محترق و آن کواکب در وقت طالع در مثلثه یا بد و تدبود در محل وُد
نحوس و هیچ سعدی در طالع و هیلاجات نظر ندارد مولود کوتاه بد دلیل سیم اگر قمر در بیتم تحت الشعاع باشد و طالع سه درجه اول
ثور بود مولود تربیت نیابد دلیل چهارم اگر قمر محصور بود میان دو نحس و هیچ سعدی بدان ناظر نبود مولود اندلک زندگان بود
دلیل پنجم اگر مریخ در محل در طالع دسعود از وی ساقط بود و آن برج در درجه اجتماع و استقبال بیک دیگر ناظر بود مولود
اندلک زندگان بود دلیل ششم اگر قمر در محل بمقابله مریخ و سعدی بهر دو نظر ندارد مریخ ضعیف الزیب باشد و اندلک عمر دلیل هفتم
اگر خداوند طالع و خداوند خانه اقتاب و خداوند خانه قمر و خداوند سهم السعاد در تحت الشعاع باشند مولود اندلک حیات
بود دلیل نهم اگر محل و مریخ از مقابله سیارات بکر نکرند دیکی در طالع بود و یکی در مغرب و قمر در وسط السما آ بود یا در مغرب باشد
و تدالارض مولود تربیت نیابد دلیل دهم اگر قمر در حد محل یا در حد مریخ بود و نحسی در وتدی بود و هیچ سعدی بوی ناظر
نبود مولود تربیت نیابد دلیل یازدهم اگر محل و مریخ باذنب در طالع بود شمس و قمر ناظر باشند مولود حیات نیابد دلیل
دوازدهم اگر محل در طالع بود و مریخ در وتد مغرب مولود اندلک زندگان بود دهم چنین اگر محل در مشرق و قمر در مغرب و یا
محل در مشرق بود زهره در مغرب دلیل سیزدهم اگر نحوس شعاع بر درجه طالع دارد و مولود تربیت نیابد مگر که سعود نظر دارد
دلیل چهاردهم اگر قمر نحوس بود اما ساقط نبود دیگر کواکب از طالع ساقط نا دوازده سال کرد او نگذرد عمر او حکم نحوس
کرد دلیل پانزدهم اگر وقت ولادت یکی از تیر بن خاصه تیر بوبه یکسوف یا خسوف محترق باشند یا بخداوند تدیا
رابع محترق بود خاصه در وتد آن طالع مولود زود بمیرد دلیل شانزدهم اگر صاحب طالع یا در مثلثه اولی از طالع
محترق بود یا محترق شود بخداوند تربیت نامرخاصه کان کوکب نحس بود آن مولود روز بمیرد خاصه که صاحب تاسع یا رابع مریخ
بود دلیل هفدهم اگر تیر بن کل واحد متصل بنحس باشند مولود از اولاد تربیت نیابد دلیل هیجدهم انکه در طالع بلد زهره یا مریخ
نظر کند که اینها نرا صلاحیت آن بود که قمر زندان بماند بایند و شرح آن در اخر این فصل گفته شود انشاء الله تعالی قسم سیم
احوال مولودی که بزید و تربیت یابد اگرچه عمر او دراز بود و دلایل کلی هست که البته ملاحظه باید نمود که در اول فصل
گفته شده دلیل اول اگر مشتری در طالع بود یا ناظر بدو کند یا از مثلث یا از تسدیس مولود تربیت یابد نیکو و اگر مشتری در
وتد باشد یا در منازل اثنی عشر حکم دارد خصوصا اگر زهره ناظر بود و هر دو از جوع و احتراق مصون باشند دلیل دوم

اگر زحل در وتد باشد یا در مثلثه طالع مولود عمر یابد اما یا بدا دیبود دلیل سیم اگر عطارد در طالع بود و مشتری در
وتد تحت الارض باشد مولود عمر یابد نرد از دلیل چهارم اگر قمر سلیم بود از اتصال نحوس و غربیت بنود و اصحاب
مثلثات طالع در ما کن خویش قوی حال باشند و محترق و راجع نباشد خصوصا در خانه و شرف خویش باشند
و فاضل نران بود که قمر مکمل بود بسعود و زاید النور و مشتری بمریخ صحیح بنود که مریخ تربیت تباه کند خصوصا در
روزی خاصه که مریخ فوق الارض باشد دلیل پنجم اگر زحل و مریخ در طالع باشند قوی حال و از شعاع آفتاب
دور باشند مولود عمر یابد و از دلیل هشتم اگر کوکب نهاری بروز و در برج نهاری باشد دلیل لیلی است در برج طالع لیلی
این علامت نیکو بود تربیت را دلیل هفتم اگر ذهره از بتمه برج در کرکنشته باشد و آن برج طالع بود یا وسط السما آ، یا بر
یازدهم که بیت سعادت است یا در پنجم بود ان دلیل نیکو بود در تربیت و تربیت دلیل هشتم ان بود که در باب مثلثات طالع در
وسط السما آ، یا در برج یازدهم که بیت سعادت است یا در برج پنجم باشد که قوی ترین برجها بود دلیل نهم اگر بین
وسهم السعاده و ارباب مثلثات اکثر ایهنا در اوتاد باشند یا ما یل اوتاد و مسعود باشند یا از نسلیم از نحاس حکم
بتمام تر بیت بسند دلیل دهم اگر بتر بن کل واحد از سعدین ساقط باشند مولود از اولاد تربیت باشد دلیل یازدهم
اگر یکی از بتر بن بنحوس باشد خصوص که غیر محوس قمر باشد با بتر بوبت از اولاد تربیت بود دلیل دوازدهم انکه طالع
یکی از والدین دلیل بر فوت قمر بند باشد و دلیل کلی باشد در تربیت و در اخر این بیان شود انشاء الله تعالی
قسم چهارم انکه مولود زاید و تربیت یابد و عمر دراز یابد دلیل اول انکه اگر کوکب خداوند تدبیجار باشد و کواکب سلیم
وی دهند و وی راجع و محترق دهابط نبود مولود عمر دراز یابد دلیل دویم اگر آفتاب وماه در دویم و پنجم باشند
یا در هشتم و یازدهم مولود عمر دراز بود و محضر اهل خویش گردد دلیل سیم اگر قمر در وسط السما بود بر نظر سعود
اندوی ساقط بود دراز عمر بود دلیل چهارم اگر سعود در برجی که ناظر بود طالع راجع بود مولود بپیری رسد و عمر
او دراز بود دلیل پنجم اگر مشتری در خط وحد خویش بود مولود چندان زیل کند که پسران خویش را ببیند دلیل ششم
اگر آفتاب در محل در محل بود دلیل دراز عمر بود دلیل هفتم اگر آفتاب در طالع بود و هیچ نحسی بوی ناظر نبود دراز عمر
بود و مهتر اهل بیت خویش گردد دلیل هشتم اگر آفتاب در وسط السما آ بود و نحوس بوی از مقابله و مقارنه و تربیع ناظر نبود

مولود عمر دراز یابد دلیل نهم اگر زهره در طالع بود و هیچ نور در او محوس ندارد و مشتری بوی ناظر بود عمر دراز یابد دلیل دهم اگر قمر در طالع بود و نحوس در وی ساقط در از عمر بود دلیل یازدهم اگر عطارد در وقت تقسیم ناظر بوند در از عمر و معتدل المزاج بود دلیل دوازدهم اگر عطارد و قمر در وتد مغرب یا تحت الارض باشند مولود در از عمر بود دلیل سیزدهم اگر سهم السعاده در طالع بود یا خداوند او در شرقی بود و خارج و مفصل از تحت الشعاع و هیچ نحس با وی ناظر نبود در از عمر و نیکو زندگانی بود دلیل چاردهم اگر قمر از در روز سیم از ولادت و روز هفتم و روز چهلم بهمان ساعت ولادت مقسوم کنند اگر بطالع ناظر بود و نظر سعدان بدو بود و نحسان ساقط مولود عمر دراز یابد بعیش و اگر در این روز ساقط بود از طالع و نظر نحسان بدو بود و سعدان ساقط حکم برعکس بود و روز نکاریجنت کنند و اگر نظر نحسان هر دو بود حکم بر متوسط بود دلیل پانزدهم اگر قمر در روز سیم ساقط بود یا ساعدی بوی ناظر بود یا دلیل تربیت و خاصه زحل در خانه شرف یا حائط بود بیش باشند روزگار بریج کنند زیادت عمر دلیل کرد دلالت کند بر دراز فرزند مولود اگر شه دلیل یا بیشتر از این دلایل در طالع یکی از دو الدین مولود موجود بود و مانع قوی منع آن نکند حکم جزم بر تربیت مولود نشاید کرد هر چند دلایل تربیت مولود قوی باشند مگر وقتی کرد دلیل عدم تربیت اصلا موجود نبود و دلایل تربیت موجود بود و دلایل بقا اندک و ضعیف بود کر آن هنگام حکم جزم بر تربیت مولود توان کرد این یکی از اسرار این علم باشد و دلایل این است دلیل اول آنکه زحل و مریخ در برج طالع بود یا از برج بیم و مقابله بر جهتین دارد اولاد مولود را مرتب بود دلیل دوم اگر صاحب خانه زحل در برج دوازدهم بود کر بیت الموت و راست و رب سهم السعاده در نا مرطالع مولود را فرزندی کر بود سیم دلیل سیم آفتاب و زحل و عطارد در سیم بهر ناظر باشند در وسط السماء مولود را فرزندان بسیار دلیل چهارم اگر صاحب بیت الولد در نا مرطالع بود فرزندان مولود پیش از وی بمیرند دلیل پنجم اگر مریخ و عطارد در مغرب باشند یا در وسط السماء مولود فرزند خویش را دفن کند دلیل ششم اگر مشتری در رابع طالع بود و یا در سابع و بحوس مقارن یا ناظر بریع یا مقابله یا محترق یا ها بط دلیل مرات فرزند بود دلیل هفتم اگر بحسبین مقارن بیت الولد باشند مولود را نسل منقطع شود دلیل هشتم اگر صاحب بیت الولد صاحب نا مر متصل شود اولاد او بمیرد دلیل نهم اگر صاحب خامس بصاحب ثانی عشر متصل شود اولاد او بمیرد دلیل دهم اگر ارباب مثلثات خانه مشتری کرد وی محترق باشند یا ها بط یا مقارن نحوس دلیل مرات فرزند بود دلیل یازدهم اگر سهم الولد در بیت زحل یا وی بحوس مشتری ناظر فرزندی هلاک شود والله اعلم

دهم دفع طبیعت و قبول تربیت یعنی کوکب در خط از خطوط کوکبی دیگر و اندر آن مکان خطی بنشاند و بکوکب صاحب خط منضم شود پس طبیعت خود بکوکب صاحب خط دهد اما تا خود از طبیعت خود بازنماند صاحب خط طبیعت او کرد مثلا اگر زهره یکی از خطوط زحل بود و ناظر شود بزحل خود در طبع خود با زنماند تا طبیعت خود سردی و تری دهد پس زحل بدین صورت سردی بزهره و غالب شود بعد از اجرای قرب زهره خشکی از مزاج زحل کم شود یا آنکه هر یک در خطی دیگری باشند هر یک طبیعت خود بدیگر دهند چون زهره از مجاورت زحل اندک قشلیث کند و این را دفع طبیعتین خوانند پس بدین صورت طبع زحل سردی و تری بود و طبع زهره سردی و خشکی دانستن این در حیات او را به ایشان سود هر نظری بکی از مشکلات این فن بود و از این زمان کبی در زحل این عقده نکو سیده است و این تقریر حل عقده است در جدول نوشته بعد از این صحبت مطلوب خواهد شد یا آنکه کوکبی از خط کوکبی دیگر بکوکب صاحب خط مثل آنکه زهره از خوت مشتری چوند و مشتری صاحب خانه است و زهره صاحب شرف خط مشتری و خط مشتری بیش از خط زهره و قمر از خط انجلی زحل و قمر از دو بر زهره در این صورت نیز حکم خط همین شرف دهنده بود بلکه هر خط که باشد همین حکم دارد و فن کر کوکب ناظر کمتر بود مثل آنکه زهره اگر در ثلث اخر حمل متصل شود بمریخ صاحب خانه و حمل و وجه اول است و زهره صاحب حد و وجه اخر مثل آنکه قمر در ثلث دوم قوس متصل شود بمشتری همین حکم دارد و این قیاس و یا آنکه در کوکب ثنائی مثلثه زحل کنی یا شمس و یا مریخ با مریخ یا مشتری و یا شمس و مشتری یا شمس و زحل یا مشتری و زحل بالای زمین و شب بزیر زمین متصل کنند و یا کوکب اسبع مثل زهره و عطارد و یا قمر و عطارد و یا قمر و زهره و یا هر یکی از این شه یا مریخ بر قوس شب بالای زمین و در وتد شب زمین متصل کنند هر یک طبیعت خود بدیگری دهند دفع طبیعت قوی تر است اندر دفع قوت ضعیف زیرا که قوت جزء طبیعت است و این جمله دلیل موافقت و در آمدن حاجت و تمام شدن کار هاست پس واجب بود دانستن طبع کواکب و اندازه و وزن طبع هر نظر تا مثال وزن در نظر دفع طبیعت کوکب ناظر خطا نکنند و در دفع طبیعتین هر یک قبول کنند زحل سرد شصت درجه و شصت درجه و مشتری گرم نجمل درجه و نیم پنجی درجه سدس گرمی هفت درجه و نیم درجه ثلث او سیزده درجه و نصف شب درجه سدس تری پنج درجه و ربع ملاهفت درجه و نصف پانزده درجه مریخ گرم به نجاه درجه و خشک شصت درجه سدس گرمی و هفت درجه و ربع او دوازده درجه ثلث هفده درجه و نصف شب پنج درجه و سدس خشکی ده درجه و ربع پانزده درجه و ثلث بیست درجه و نصف سی درجه و شمس

کرد است نیمه درجه و خشک بر پنجاه درجه سدس گرمی و مه درجه و ربع او و انزده درجه ثلث او
بیست درجه و نصف او می درجه سدس خشک هفت درجه ربع او و دوازده درجه ثلث او هفده درجه نصف او
بیست و پنج درجه ذهره سرد و بخار مه درجه و ترجیل درجه و ترجیل درجه سدس سردی هفت درجه ربع دوازده
درجه ثلث او هفده درجه نصف بیست و پنج درجه سدس تری هفت درجه ربع او ده درجه ثلث او
بیست و ده درجه نصف او بیست درجه عطارد کوکب مرکب درجه تربه پنج درجه سرطان بیست درجه سدس
گرمی بلث درجه و نیم و ربع او و دو درجه نیم و ثلث او سه درجه و نلث و نصف او پنج درجه سنبله
سردی سه درجه ربع او پنج درجه ثلث هفت درجه نصف او ده درجه و خشک نیم درجه سدس خشکی پنج
درجه ربع او هفت درجه ثلث او ده درجه نصف پانزده درجه و سدس تری بلث درجه و ربع او بلث
درجه و نیم ثلث او دو درجه و نصف و سه درجه قرین است بسعود درجه و نرجیل درجه سدس سردی
پنج درجه و ربع او هفت درجه ثلث او ده درجه و نصف او پانزده درجه و سدس تری هفت درجه
ربع او ده درجه ثلث او بیست و ده درجه نصف او بیست درجه پس هرگاه که کوکبی طبع خود بکوکبی طبع
دهد اگر در مقارنه باشد تمام طبع و اگر در تسدیس باشد سدس و اگر در تربیع باشد ربع و اگر
در تثلیث باشد ثلث و اگر در مقابله باشد نصف در این صورت ملاحظه باید کرد اگر طبع کوکب معطی موافق طبع کوکب
بقدر اعطای او بر زیادتی در طبع حاصل شود و اگر مخالف باشد هم بقدر آن نقصان در طبع او دست
دهد یا بحالتی که کوکب معطی از طبع خود بکلی بیرون رود چنانچه اگر کوکب طبع او کرم و تر باشد سرد
خشک شود و برعکس و فاید کلی در ربط و شرح دفع طبیعت در احکام منوط بر این قوم بکار آید
در احکام طالع مولود در طبع و خلق و مزاج او بکار آید و اگر تدقیق کنند در این عمل خلل عظیم حاصل
اول عمل باید نمود و انرا بهم مدغم ساخت این فهم فن رجوع شاه تا عمل کنند وجدا ولات موجود باشد

چند جدول است که کشیده شاه والله اعلم

فـــ
ختک سرد و برعکس و فاید کلی در ربط و شرح دفع طبیعت در احکام منوط بر این قوم بکار آید
در احکام طالع مولود در طبع و خلق و مزاج او بکار آید و اگر تدقیق کنند در این عمل خلل عظیم حاصل
اول عمل باید نمود و انرا بهم مدغم ساخت این فهم فن رجوع شاه تا عمل کنند وجدا ولات موجود باشد

چند جدول است که کشیده شاه والله اعلم

فـــ

در رسانیدن ... که بران نقطه ... عقرب بیشتر ... محصور میان ... ان سفر را ... و عطارد ... سخت الارض ... و محافظ ... بهتر ... زن نخواهد ... سعود باشند ... خصی زنان ...

در رسانیدن طالع و مغرب بر شاخ اسپوس حکیم رمز جدول خانه‌نامه اش و طریق تعبیر شعر کهن بران جدول مذکور است که
هر خصم در مقابل بگذارد بیند و خواهند یافت که غالب کدام و مغلوب کدام است نام هر دو خصم بحروف
جمل کرده و نه نه طرح کنند آنچه بماند از هر دو نام یکی در جدول بنویسند در طول و حرف دیگر را
در برابر آن بنگارند در عرض اگر بر قرعه ماند خصم غالب آید و اگر بر قرعه سیاه خصم مغلوب و اگر بر هر
هفده نقطه و مقدار سر سرای کشیده باشد میان ایشان صلح افتد و اگر هر دو طالع از یک طبیعت اند یک نام
دراز بگیرند و در حساب برابر هم در این صورت ظفر و فیروزی از آن کس بود که او بعزیزداد یک تر بود و الله
اعلم بالصواب تجربه ما را که کرده اعتبار مردد بسیار و طریق خیلی دل غایت باند کرد ماند
علم و ایجق آنچه در جدول ذکر یافته مسمی کردیم رقعه سرخ بود و چون در جدول هفت زده برآید
گردیم رقم سیاه بود بهر دو طریق آنچه غالب بود بعلی و کرامات تجربه رسیده است والله اعلم

جدول معرفت شناختن غالب و مغلوب بر اسپوس حکیم مذکور در این جدول است

طالع	د	ر	ح	ط	۰	۲	۴	۶	۵
اثنان	ح	ط	ا	۲	۳	۴	۵	۶	ر
ثلث	۰	۶	ر	ح	ط	ا	۰	۵	۳
اربع	ر	ح	ط	ا	۰	۵	۴	۶	۶
خماس	۵	۶	۲	ر	ح	ط	ا	۰	ر
سادس	ر	۲	ح	ط	ا	۰	۶	۵	۵
سابع	ر	۵	۶	۶	ح	۲	ط	ا	۰
ثامن	۵	۶	ر	ط	۲	ا	۰	۵	ر
تاسع	۰	۴	۵	ر	۶	ط	ح	ا	۳

در معرفت غالب و مغلوب

اعلم یا اسکندر هذا الکتاب وهو المعروف بکتاب النسیم کتاب ریاضی من اجله وعلیه علم لم یکن بدا من
وقوفک علیه وهو مما استنبطه علما وتجربه من اسرار الفلاسفة الفضلا وقوته ان تعلم من یغلب من
المتکلمین من بالا یغلب ثالث حروف النسیم کل واحد منهما باسم الذی ولد به فاطرح تسعة فالبقیة فاعدد لک
دون التسعة فانظر الکتاب الموضع بعد فاعمد الکتاب تعلم ذلک وکذلک تعلم به ما تدور بین کل خصمین من ذکر
ودون انثی او انثی کذلک وهو هذا تاخذ الف ورا و یا و واحدا واحدا و تاخذ با و سینا و قافا و کافا اثنین
اثنین و تاخذ جیما و زایا و لاما و طا و غینا تسعة تسعة و تاخذ میما و دالا و را و را و هاء اربعة اربعة و تاخذ با و
و قافا خمسة خمسة و تاخذ تا و حا و ذالا و فا ستة ستة و تاخذ غینا و شینا سبعة سبعة و تاخذ خا و طا
ثمانیة ثمانیة و تاخذ ثا و ضادا و ظا تسعة تسعة کلها اترب یقصف خرلط مدوص
هف تحدن غش ضغ تضظ الافراد کلها تغلب ما فوقها من الافراد وما تحتها من الازواج
والازواج تغلب ما فوقها من الازواج وما تحتها من الافراد متوی الطالب یغلب المطلوب متوی یغلب
المطلوب متوی یغلب الطالب تم کل حساب النسیم بعون الملک العلیم

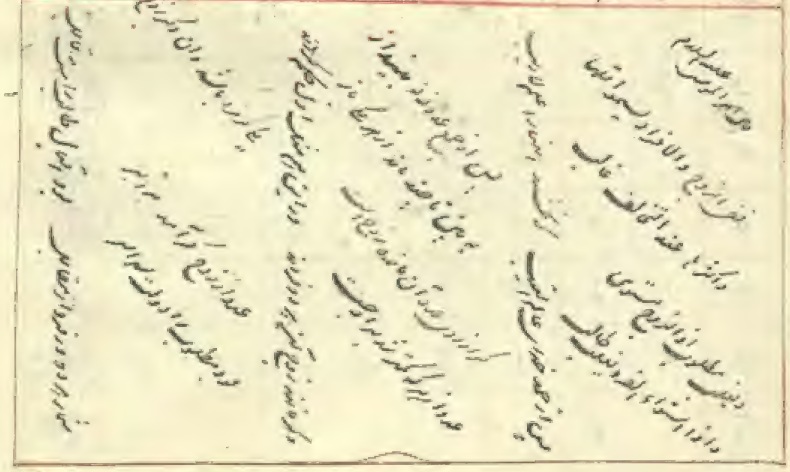

در بیان غالب و مغلوب

بر خمیر نیز ارباب خرد پوشیده نماند که حکمای متقدم ام چنانکه بیست و شش حروف تهجی را بسه ترتیب مرکب
الجمل از برای هر حرفی عددی مقرر داشته اند و مسمی کتاب جمل نموده اند تیز چنان ترکیب دیگر نموده اند
و از برای کل حروف عدد مراتب احاد که از یک تا نه است و عدد اجمیع مراتب ده مقرر داشته اند
و این حساب را مسمی کتاب النسیم نموده اند و این را در زمان اسکندر وضع نموده اند بجهة دانستن میان دو خصم
یا دو پادشاه یا دو امیر یا دو وزیر یا دو سردار که کدام غالب میشوند و کدام مغلوب میگردند و عبارت عربی خطاب
با اسکندر است که اعلم یا اسکندر هذا الکتاب وهو المعروف بکتاب النسیم یعنی ای اسکندر که این حساب
مشهور و معروف کتاب نسیم است حاکمه فرمیان تو و دیگری که این را کبیر آید فلاسفه و این اجله
الصور است پس کسی که وقوف بدانستن این بهره نداشته همیشه بر خصم غالب میشود و از برای او دانستن غالب
و مغلوبان دانسته میشود از این حساب آنچه واقع میشود میان دو خصم از مردان و زنان و مهتران دانسته
میشود از این حساب محبت میان زنان و مردان و قاعده نیز خلاصت که حساب کن بحروف النسیم
اسم هر دو را آن همسر که زنان از او در متولد شده اند و نه نه طرح کنند نه ماند تا کمتر از نه بعد از آن
در این نوشته نظر کنند که غالب کیست و مغلوب کیست و باید که الف و را و و یا را یکی یکی بگیرند و یا و
و سین و قاف و کاف را دو دو و جیم و زا و لام و طا را شش شش و میم و دال و را و و هاء را چهار چهار
و با و فا را پنج پنج و تا و حا و ذال و نون را هفت هفت و ثین و غین را هفت هفت و خا و ظا و ضاد را
هشت هشت و ثا و ضاد و ظا را نه نه و ترکیب حروف النسیم این است اترب یقصف خرلط مدوص
هف تحدن غش ضغ تضظ افراد کل افراد بر ما فوق خود غالب است افراد کل ازواج
بر ما تحت خود از ازواج را غالب است و همچنین ازواج کل ازواج غالب میشود بر ما فوق خود از ازواج
و ازواج کل ازواج بر ما تحت خود از افراد را غالب است و عدد اگر مستوی در زوج باشد مطلوب
غالب میشود و اگر مستوی در فرد باشد طالب غالب خواهد بود

تمام شد حساب نسیم بعون الملک
العلیم

جدول الاحسان على كون القمر في البروج زحل الفال

طالع	الحمل	الثور	الجوزا	السرطان	الاسد	السنبلة	الميزان	العقرب	القوس	الجدي	الدلو	الحوت
عقيم برق وصاعقة												
گرفتن آفتاب												
گرفتن ماهتاب												
تيرگي آفتاب												
تيرگي ماهتاب												
آفتاب خرمن بستن												
ماهتاب خرمن بستن												
قوس قزح												
سخت امد زيادها												
زلزله												
هوا سرخي در برخاستن عنان												

بقية الاحسان على كون القمر في البروج

طالع	الحمل	الثور	الجوزا	السرطان	الاسد	السنبلة	الميزان	العقرب	القوس	الجدي	الدلو	الحوت
ناگاه ديدن نابينا												
سه سوختن جا												
ق تگرگ اصلان بق												
سرخي آفتاب												
چشم خيره شدن												
شستن گربه												
كن بنياد درخوا												
خنده در خوا												
لرزيدن زمين												
افتادن آب در دستنا												
ناگاه ديدن مردبا												
افتادن ماست												

بقیة الاختیارات از جزء الفال علی کون القمر فی البروج

حاوی نماز آدمی	الحمل	الثور	الجوزا	السرطان	الاسد	السنبلة	المیزان	العقرب	القوس	الجدی	الدلو	الحوت
دوگانه نشستن گله به	اسب	گاو	جفت	خانه	خانه	بستر	بیابان	خانه	جای	خانه	جویبار	غدیر
پیش آمدن	دوانیدن	دور	جای	خانه	خانه	آب	دور	نشستن	زیان	دور	جویبار	خانه
پیدا شدن	غلبه	جستجو	نشستن	زیان	نشستن	جستجو	جستجو	جستجو	جستجو	خانه	خانه	نشستن
پختن آب و	سفره	آزمودن	خانه	خانه	خانه	عنبر	دور	صفرا	جستجو	خانه	خانه	نشستن
پاره شدن	آزمودن	جستجو	نشستن	خانه	خانه	خانه	نشستن	جستجو	سلام	نشستن	سلام	سلام
انگشت بریدن	نشستن	جستجو	خانه	نشستن	آب	خانه	خانه	نشستن	نشستن	نشستن	نشستن	نشستن
خواب دیدن	دیدن	خانه	خانه	نشستن	خانه	نشستن	آب	آب	آب	نشستن	آب	سلام
آواز شنیدن	آب	جستجو	خانه	آب	نشستن	آب	نشستن	آب	آب	جستجو	جستجو	خانه
شکستن ظرف	خانه	آب	جستجو	خانه	خانه	خانه	خانه	جستجو	جستجو	خانه	خانه	خانه
آمدن غلام	آب	خانه	آزمودن	نشستن	خانه	نشستن	خانه	نشستن	نشستن	نشستن	نشستن	نشستن
زدن با	خانه	آب	خانه	نشستن	خانه	نشستن	نشستن	نشستن	خانه	نشستن	خانه	آب
آواز دادن	خانه	نشستن	آب	نشستن	خانه	آب	نشستن	آب	آب	آب	آب	آب

بقیة الاختیارات از جزء الفال علی کون القمر فی البروج

حاوی نماز آدمی	الحمل	الثور	الجوزا	السرطان	الاسد	السنبلة	المیزان	العقرب	القوس	الجدی	الدلو	الحوت
گل دیدن گوزن	سبز	بنفش	خانه	خانه	خانه	سبز	سبز	خانه	خانه	خانه	خانه	سبز
از بلندی آمدن خون	چوب	خانه	آب	آب	خانه	خانه	خانه	خانه	خانه	چوب	خانه	آب
از دست به افتادن تاوه	خانه	سبز	خانه	خانه	خانه	خانه	خانه	خانه	خانه	خانه	خانه	خانه
از سر افتادن کلاه	آب	خانه	آب	خانه	خانه	آب	آب	خانه	خانه	خانه	خانه	آب
از دست افتادن قلم	خانه	خانه	آب	خانه	خانه	چوب	خانه	خانه	خانه	چوب	چوب	خانه
افتادن انگشتر	خانه	آب	خانه	خانه	خانه	خانه	خانه	خانه	خانه	خانه	خانه	خانه
از پای افتادن کفش	سبز	سبز	خانه	خانه	خانه	خانه	خانه	خانه	خانه	خانه	خانه	خانه
راست بانگ گوش	سبز	خانه	خانه	خانه	خانه	خانه	آب	خانه	خانه	خانه	خانه	سبز
چپ بانگ گوش	خانه	سبز	سبز	خانه	خانه	خانه	خانه	خانه	خانه	خانه	خانه	خانه
کفش بوهم افتادن	خانه	خانه	خانه	خانه	خانه	خانه	خانه	خانه	خانه	خانه	خانه	خانه
فتوت کشادن بند	آب	آب	آب	آب	آب	آب	آب	آب	آب	آب	آب	آب
حامه بکلی الوده شدن	خانه	خانه	خانه	خانه	خانه	خانه	خانه	خانه	خانه	خانه	خانه	خانه

بقیة الاختیارات من الفال على كون القمر في البروج

حادثات الزمان	الحمل	الثور	الجوزاء	السرطان	الاسد	السنبلة	الميزان	العقرب	القوس	الجدي	الدلو	الحوت
بانك رعد	ابريشم	نزاع	ابريشم	خير	الكرز	خير	جيد	خير	نحاس	نحاس	نحاس	خير
پيش ملوك امدن	خير	سفر	خوف	جيد	بلاء	حاجت	فتح	سفر	جيد	غايب	زنا	خير
سرخي وآب	سفيد	اميد	سفيد	نقره	نقره	نقره	نقره	اميد	خير	نقره	نقره	صفرا
بانك چوب دودن	سفيد	خير	سفر	جيد	خير	جيد	فتح	خير	خير	نيكان	خير	سفيد
دغدغه بانك كلاغ	سفيد	نقره	نقره	سفيد	نقره	خير	خير	نقره	نقره	سفر	نقره	خير
وحوش بانك سباع	سفر	خير	جيد	جيد	خير	خير	خير	اميد	فتح	خير	جيد	خير
بانك صيحه	نقره	خوف	خير	خير	نقره	نقره	خير	خير	سفر	سفر	سفر	خير
بانك حيوانات	خير	سفيد	خير	جيد	خير	خير	خير	خير	خوف	خير	خير	خير
حلاكي دن سك	اميد	خوف	جاه	جاه	خير	خير	سفر	سفر	جاه	جاه	جاه	خير
آب بيرون جستن چشمه	خير	خير	فتح	سفر	سفر	خير	خير	خير	خوف	خير	سفر	سفر
حامها چوب انداختن	نقره	خير	خير	خير	خير	خير	خير	خير	خير	خير	خير	خير
	خير	خير	سفر	خير	خير	خير	سفر	فتح	خير	سفر	سفر	خير

بقية الاختيارات من الفال على كون القمر في البروج

حادثات الزمان	الحمل	الثور	الجوزاء	السرطان	الاسد	السنبلة	الميزان	العقرب	القوس	الجدي	الدلو	الحوت
دمك بيرون كردن	سفر	فتح	سفيد	خير	خير	خير	خير	خير	سفر	سفر	سفر	جيد
پيش جنازه امدن	سفر	خوف	خير	خير	خير	خير	خير	خير	خوف	خوف	خوف	خوف
بانك كبوتر	سفيد	خير	جاه	خير	خير	خير	خير	خير	خير	خير	خير	خير
جامه بعداد سياه شدن	نقره	خير	سفر	سفر	خير	خير	خير	خير	خير	خير	خير	سفر
عطسه دن راست	سفيد	خير	خير	سفر	سفر	خير	خير	خير	خير	خير	خير	سفر
در حلق افتادن مگس	خير	جاه	آشنايي	خير	خير	خير	خير	خير	خير	خير	جاه	خير
هيزم جستن آتش از	خير	سفر	خير	خير	خير	خير	خير	خير	خير	خير	سفر	خير
بي علت مردن چهارپاي	سفر	سفر	سفر	سفر	خير	خير	خير	خير	خير	خير	سفر	سفر
بلند شدن دود	خير	فتح	خير	خير	خير	خير	خير	خير	خير	خير	خير	خير
عنكبوت فرود آمدن	سفر	سفر	سفر	سفر	خير	خير	خير	خير	خير	خير	خير	سفر
آمدن همام	جيد	خير	سفر	خير	خير	خير	خير	خير	خير	خير	خير	خير
افتادن مرغ	خير	خير	خير	خير	خير	خير	خير	خير	خير	خير	خير	خير
بانك كبي دن	سفيد	اخ	سفيد	خير	خير	خير	خير	خير	خير	خير	سفر	جيد

جدول لوح الفاتحه

چون کسی اندیشه کاری کند و خواهد که بداند که چون باشد از روز
نوروز سلطانی تا روز مفروض بشمارد و از مجموع سی بیش سی و شش
نقصان کند و آنچه بماند در این جدول طلب کند
اگر در جدول نیکست نیک و اگر
میانه است میانه و اگر
بد است
بد

نیکست		بد است		میانه است	
۱	۴	۲	۲۵	۳	۹
۷	۱۰	۵	۳۲	۶	۱۲
۱۳	۱۵	۸	۲۹	۱۶	۱۸
۱۹	۲۲	۱۱	۲۶	۳۱	۳۴
۳۵	۲۷	۱۴	۱۷	۲۸	۳۰
۲۱	۲۴	۲۰	۲۳	۲۳	۳۶

جدول لوح الفاتحه

علی مزنوه‌انه که چون کسی را حاجتی پیش آید و در آن
متردد باشد این شکل را بر کاغذ کشد و پیش خود نهد
و انگار در دل بیندیشد و بدل قصد بکند بر خانه
از این سی و شش خانه نهد اگر بر عدد وسط افتد انگار
باید کرد و اگر بر سیاه افتد مصلحت نباشد و در آن
شروع نباید کرد و صبر باید بعد از آنچه در آن
یافت شد بعد از آن شروع نماید
و عمل کند

	۳۵	۳	۳۴	۳۲	۱
۷	۱۱	۲۸	۲۷	۸	۳۰
۲۳	۱۳	۱۶	۱۵	۲۴	۲۰
۱۴	۱۸	۲۲	۲۱	۱۷	۱۹
۲۰	۲۹	۹	۱۲	۲۶	۱۰
۳۱	۵	۳۳	۲	۴	۳۱

بچه زیادتی فهم و ذهن و مال
و جاه از عجایب درگاه
ستاره عطارد در آید به
بیننده در مقابل او ایستاده
تا تربیت این ابیات را
بخواند نایده بسیار بدین مشغول

عطارد بسم الله الرحمن الرحیم
الهنا علی آراک قادرا
فها انا ذا قائمة فی حوائجی
و انک تعلم حاجتی و تقضیها
لا در بک کل الغامضات فانها
و انک بالمنظور الاکبر کلها
بامرک الله خالق الارض و السما

شرایط این دعا آنست
که در وقت خواندن
آنرا یکشنبه

در بیان معرفت زنگی نامساوی در جلیل شانه

نقل است که روزی جبرئیل علیه السلام نزد حضرت رسالت پناه محمدی صلی الله علیه وسلم آمده گفت که حق سبحانه و تعالی تو را سلام میرساند و میفرماید که تو با اشال تو مرا باید که در همه کار تأمل بر خود بسیار کنند فلانکه در کلام مجید ناطق است که دمن یؤتی الحکمة فقد اوتی خیرا کثیرا و فرموده که این ترکی نامه برسان که نیک و بد زمان معدوم شود و بدان علفه ترکی خانه بداند هر شب و روز بچهار قسم و چهار پاس قسمت رشته یک وقت صالح است دوم وقت بین و سیوم وقت بیح و چهارم وقت اخراق و وقت صالح را از نگاه میدانند چنانچه وقت زنگ باشد هم کار نشاید و اگر نکاح کند سازگار نباشد و اگر فرزند تولد شود نیکبخت نباشد و اگر بیم خواهان شروع خانه نظام کرده و اگر بتجارت رود با فایده بمنزل رسد و اگر عمارت کند بنشود و تا دیر نشیند و بدین طریق جمیع مهمات را خوب است دوم وقت بین است این وقت از همه کار میانه است سیوم وقت بیح است و حقیقت آنها و در اینوقت بیح کار نباید کرد که خوب نیست دهم چیز هر مجلس ساعت زنگ است

پاس ۲

چهارم وقت اخراق است از همه وقتها این وقت بدتر است محکم دار

اینوقت نباید کرد و کو هر کاری که کند پشیمان شود والله اعلم

لیالی

ک	بین اخراق بیح زنگ بین بیح مهاس نحاس مهاس نحاس مهاس نحاس	لر	بیح زنگ بین اخراق بین بیح مهاس نحاس مهاس نحاس مهاس نحاس
ر	بیح اخراق بین زنگ بین مهاس نحاس مهاس نحاس مهاس نحاس	لا	بین اخراق زنگ بین اخراق مهاس نحاس مهاس نحاس مهاس نحاس
ا	بین اخراق بین زنگ زنگ بین مهاس نحاس مهاس مهاس نحاس مهاس	لس	اخراق بین زنگ اخراق بیح نحاس مهاس نحاس نحاس مهاس
۰	اخراق بین زنگ اخراق بین نحاس مهاس نحاس مهاس نحاس	لو	بین بیح زنگ بین اخراق بین مهاس نحاس نحاس مهاس نحاس مهاس
د	بیح زنگ بین اخراق بیح اخراق مهاس نحاس مهاس نحاس مهاس مهاس	لد	بیح زنگ بیح اخراق بین مهاس نحاس مهاس مهاس مهاس
۷	زنگ بیح اخراق بیح بین زنگ نحاس مهاس نحاس مهاس مهاس نحاس	لا	زنگ بیح اخراق بیح بین زنگ نحاس مهاس نحاس مهاس مهاس نحاس
۵	بیح اخراق زنگ اخراق بین مهاس مهاس نحاس نحاس نحاس	لو	اخراق بین زنگ بیح بین نحاس مهاس نحاس مهاس نحاس

در بیان معرفت حال بیمار اختیار کردن مرتبک بدان معلوق شدن

دانکه اگر عزم سفر داری اول خود را بنگر اگر از جانب چپ آید در حال روان مشو و صبح توقف نکن که تا خیر در خیر نباید کرد و باز چپ اول در پیش باید نهاد و اگر خانه تو پشت و باز پیشه سازد و باز علم گواند یا نامه فرستد یا کار ملک در نشسته یا بود بیمی کند یا نکاح بندد یا سود اگر کند دین امر دوم اگر از جانب راست آید کند و اگر پیش کس جنبه مهمی رود دوم از جانب راست باید که باشد و مهمان دوستدار اگر هم چنین خواهند که دوم اگر راست بود توقف نکند پیش ایرانکه دشمن حمله کنند باید کرد و تا نشسته کردند و اگر دوم چپ آید توقف باید کرد و تا هشتم حمله کنند مغلوب گردد و همچنین چهار پایان دیده فرزندان دیگر با بر رفتن راست دواع کردن و نفس سفر ستوده نماض چیزی و معالجت کردن و نشد و پادشاه رفتن و طلب کرده کردن و پیش ناحضر رفتن و نشد بزرگان و امیر مهمان رفتن و در حال ترسیدن از حاسدان و دشمنان ظالم در اینها دوم راست باید تا مراد رسد و اگر از چپ باشد بد باشد و اگر پیش بزرگ خواهد رفت نام آن بزرگ را شمار کند اگر حرف نام طاق بود دوم راست باید و اگر جفت باشد از چپ باید تا مراد حاصل گردد و باید او چیز از خواب برخیزد و با از خانه بیرون نهد اگر دوم راست بود یا راست باید نهاد و اگر دوم چپ بود نخست پای چپ پیش نهد و چیز کاری دهی خواهد کرد و پس روز شنبه و یکشنبه و دوشنبه و سه شنبه دوم راست باید و اگر دوشنبه و آدینه باشد دوم چپ باید و اگر روز عطارد باشد دوم از جانب راست باید تا انکار برآید و اگر طرف چپ بود انکار برنیاید و اگر طرف شمال و شرق خواهد رفت دوم راست باید و اگر طرف جنوب و مغرب خواهد رفت دوم چپ باید تا مقصود برآید و اگر کسی را دعوی کند و پیش بزرگان رود از جانب بطرف آرزو کردن هیچ دوم نیرزد و اگر دوم از جانب شمال خانه بود روز دیو بنگ آرزو و اگر مشکل شود نداند که کدام پیرود او را فرزند بر سر حال آید و اگر دوم چپ بود نرفت رود و بعض عمارت و رفتن یکدیگر از احاد باشد و اگر چهار نوبت رود تشریف باید و اگر هفت نرفت رود و شادی شنید و اگر یکشنبه روز رود میان خویشان خود بهتر گردد و اگر راست دو نوبت رود چیزی از آن غایب شود و اگر شش نوبت رود بیح درویش باشد و اگر چهار نوبت رود از خویشان بد بغم رسد و اگر بیح نوبت رود بزرگی گردد و اگر شش نوبت رود دشمن بسیار باشد و از خویش بد رسد و اگر هفت بار او را از زن بیح زشت و اگر هشتاد نوبت رود هم بخیر باشد و اگر دوشنبه روز رود و چیزش نزدیک باشد والله اعلم

هو الفیاض

در معرفت بیماری که صحت و موت بدان توقف دارد بیان توفیق الهی بحکم الهام منجم حاذق که اکثر بیماریها بحسب ضعف و مرض و اخلاق و بسیط که اک است و اغلبیه تا صباح یا بروزی که این گردش روی نماید در آن حکم و تاثیر نوشته اند در صحت یا موت یا اشتداد یا تخفیف مرض بیمار بحسب دانستن مصنف و چگونگی از نهج جدول مذکور عدد شهور برج مفهوم میشود و الله اعلم

ا	درین روز بیمار صحت یابد و زود برخیزد	ک	بیماری سخت بود و خوف دارد
ب	درین روز زود برخیزد و صحت یابد	ل	بعد از ده روز بر شود
ج	خوف عظیم دارد اما برخیزد	لا	زود برخیزد و صحت یابد
د	صحت یابد اما بیماری سخت بود	لب	بعد از دو روز برخیزد
ه	درین روز بغایت بد باشد	لج	بیماری خطرناک و زود صحت یابد
و	بیماری سهل باشد زود صحت یابد	لد	بیماری سخت بود و بطول انجامد
ز	بعد از هفت روز بر شود	له	زود بر شود و صحت یابد
ح	بعد از ده روز برخیزد	لو	بعد از پنجروز برخیزد
ط	زود صحت یابد و برخیزد	لز	بغایت بد بود و خوف دارد
ی	زود بر شود و خوشحال گردد	لح	بیماری بد بود و خطر دارد
یا	درین روز زود صحت یابد	لط	زود برخیزد و صحت یابد
یب	بعد از ده روز برخیزد	م	بعد از سه روز برخیزد
یج	بیماری سخت بود و خطر دارد	مب	بعد از سه روز برخیزد
یه	درین روز زود صحت یابد	مج	درین روز زود صحت یابد
یو	بعد از ده روز برخیزد	مد	بیمار زود بر شود و خوشوقت گردد

هو الفیاض

در بیان آنکه بیمار را بیماری که دارد صحت میباید یا نه هرگاه که شخص را کوفت ضعف دست دهد و بیماری بطول و شدت انجامد خواهد و میخواهد که بداند این بیمار صحت خواهد یافت و یا نه و دیگر چیزهایی که بیمار خواهد دید در خواب آتش کهنه و تنه خشک بر بالای آتش اندازد و خشک تمین که آتش آید میجهد و در وقوف ملاحظه نماید اگر هر سه پاره از زدن آتش زود بر خاسته البته بیمار بزودی صحت یابد و اگر هر سه جانب بطرف دوازده بیرون خانه جهد بیماری بزودی فوت شود و اگر بر اطراف خانه جهد بیماری بطول انجامد و آخر صحت یابد و اگر دو جانب خشک بطرف بیرون جهد بعد از چند روز قوت شود و اگر دو جانب خشک بطرف خانه جهد و یکی به بیرون جهد بعد از طول بیماری صحت یابد مجرب است

نوع دیگر آب نیم خورد بیمار را بر بالای سنگی که در خواب باشند بریزند اگر سگ بر خاست و رفت بیمار شفا یابد و اگر حرکت نکند بیمار فوت شود **نوع دیگر** دست دهای مریض را بگیرند و بعد از لحظه بردارند و در پیش سگ اندازند اگر سگ آن خمیر را خورد مریض شفا یابد و الا فوت شود مجرب است **نوع دیگر** اگر خواهی که بدانی که بیمار از مرض که دارد شفا یابد یا نه این اشکال را بنویسد و در کاسه آب کند و نوشته را در آب اندازد اگر بته کاسه رود و بجوید و اگر در میان کاسه بایستد بیماری بطول انجامد و اگر بر بالای آب ایستاده شود زود شفا یابد و اشکال بهیت لا اله الا الله صلاح صلاح الا لیلا نهار هم مریض را نیز بنویسد **نوع دیگر** کاسه پر آب کند این آیات را بنویسد بر کاغذی و در آن اندازد اگر روی آب ایستاده شد زود صحت یابد و اگر در وسط آب ایستاده شد بیماری بطول انجامد و اگر بر ته آب نشست بمیرد و سبب این آنرا جمع کرده اند و ما نزل علی محمد و هو الحق من ربهم و ما محمد الا رسول قد خلت من قبله الرسل و ما کان

محمد ابا احد من رجالکم و لکن رسول الله و خاتم النبیین محمد رسول الله و الذین معه اشداء
علی الکفار رحماء بینهم و صلی الله علی محمد و آله اجمعین

جدول معرفت معاشرة احکام منبه المحبة

این جدول منبه المحبة از اسرار هرمس حکیم و ابو قطیس حکیم است و حکمای یونان این جدول را استنباط کرده اند و چون نوبت باسکندر رسید و او بقرنین رسید ارسطاطالیس این جدول را از هر او بیان کرد ایشان تا او را از اسرار دل هر کس خبر شدی و تا بدین جدول رجوع نمودی بهیچکار بکسی نفرمودی و کسی منازع نشدی و طریق معرفت این جدول چنانست که نام دو خصم یا دو دوست بآن اسم که مشهور باشند هریکی را علیحده حساب کنند و نه نه طرح کنند و آنچه بیشتر بماند که سه نباشد در طول جدول آنچه کمتر و آنچه بیشتر بماند در عرض جدول در وقت التقا احوال ایشان معلوم کنند

الاعداد	اول	دوم	سوم	چهارم	پنجم	ششم	هفتم	هشتم	نهم
اول									
دوم									
سوم									
چهارم									
پنجم									
ششم									
هفتم									
هشتم									
نهم									

جدول معرفت احکام غالب و مغلوب

بر ضمیر منیر اولیای خرد پوشیده نماند که این شکلیست که ارسطاطالیس حکیم جهت اسکندر وضع کرده است و در قدیم الملک دوم را ارسطاطالیس انشا آورده است و او بهم بخدمت ملک فرستاده و در این شکل نام اسکندر نوشته بجهت آنکه بر جمیع عالم فرمان او شود و همه ملک را مقهور و مغلوب گرداند و خواص این شکل بسیار است چون دو خط و دو پادشاه با هم خصومت کنند نام یکیت بالقب مدور و دیگری بالقب مربع و هر دو را بحساب عمل کنند و هر نقطه که زیادت آید از آن عدد از آن دو شکل نظر کنند که غالب کیست و منصور کیست آنگاه بیان آن نگاهدارد یعنی پادشاه مدور پیروز است یا مربع و بر این قیاس اگر حساب تمام مدور بر مربع غالب شد و اگر مربع بر مدور غالب آید و اگر هر دو جهان بشنه صاحب تمیز بر صاحب عسیم غالب آید و این دستور در جمیع احوال اسکندر بکار داشته است هرگاه که قصد دشمن کردی در این شکل نگاه کردی اگر خود را غالب دیدی قصد دشمن کردی و نام هر کس که غالب آمدی از اقران و امرا او را فرستادی تا ظفر یافتی جمله حکام ما تقدم این شکل را بس خطیر داشتند و این دستور در خزانه ملوک عرب تا روزگار ما مون خلیفه بزبان عبرانی مانده بود تا مون فرمود که ترجمه کردند بدلالت خردمندان مشهور شده و دلیل بر اعتبار این شکل آنست که از روزگار تا این دم از پیغمبران و ملوک و امرای عظام که با یکدیگر خصومت کردند چون حساب میکنیم و این لوح راست می آید پس بر گذشته که نظر میکنیم مستقبل نیز بدانقیاس خواهد بود و بعضی از پیغمبران گذشته که بر جمیع غالب بودند دانستیم تا دلیل این سخن بر دانش شود حضرت آدم صفی علیه السلام بر ابلیس و موسی علیه السلام بر فرعون و حضرت عیسی علیه السلام بر دجال و حضرت محمد مصطفی صلی الله علیه و سلم بر کافه

یک	بر	سه	پنج	هفت	نه	غالب	آید	
دو	بر	یک	چهار	شش	هشت	غالب	آید	
سه	بر	دو	پنج	هفت	نه	غالب	آید	
چهار	بر	یک	پنج	شش	هشت	غالب	آید	
پنج	بر	دو	چهار	هفت	نه	غالب	آید	
شش	بر	یک	سه	پنج	هشت	غالب	آید	
هفت	بر	دو	چهار	شش	نه	غالب	آید	
هشت	بر	یک	سه	پنج	هفت	غالب	آید	
نه	بر	دو	چهار	شش	هشت	غالب	آید	

از مستقیان رفته تا بعیان صلح
مغلوب و منهزم نگردان دین و مسلمانان
مردمان بهدی راه نمونه تا کفر مسلمان

در تصرف تعویذ و نظر بران کرده است

در تصرف مستعمل شده ملوک عرب

ابر جمله و آدم و مسلم بر کافه
راه یقین که بران نمی توان
کرد اندیشه رضا عزیز تعلیم کنیم

جدول صور معظمه کعبه شرفها الله تعالی قبله شهر

بدانکه چون خواهند که قبلهٔ شهری معین بدانند درین دایره نظر کنند تا در کدام بیع دایرهٔ شهر مطلوب باشد
در آنجا بینند که قبله در کدام ناحیت واقع شود قبله آن طرف باشد و اگر چنانکه شهری را در دایره نیابند در جدول
اطوال و عروض نظر کنند و تفاوت مابین الطولین و تفاوت مابین العرضین بلد مکه معلوم سازند اگر تفاوت
مابین الطولین هیچ نباشد تفاوت مابین العرضین بحساب باشد اگر عرض مکه کمتر از عرض شهر بود مکه نقطهٔ جنوب بلد
بود و اگر عکس نقطهٔ شمال باشد و اگر تفاوت مابین العرضین هیچ نباشد تفاوت مابین الطولین بحساب باشد اگر طول مکه کمتر از طول بلد بود نقطهٔ
مغرب باشد والا نقطهٔ شرق و اگر تفاوت هیچ در طول نباشد بقدر تفاوت عرض از جمع سمت راس و الانحراف باید گرفت و دایره هشتم

جدول اسامی جهات معظمه کعبه شرفها الله تعالی فی البلاد جمیع جهات کعبه شرفها الله تعالی

بدانکه یکی از ارکان اسلام نماز است و نماز بی قبله صحت نپذیرد پس استقبال قبله واجب است کسانی که در مکه باشند روی سوی کعبه معظمه شرفها الله آورند و قبلهٔ کاشانه ارکان کعبه معظمه شرفها الله
چون باشد و آن کواکب که بنقطه الجنوب طلوع و غروب کنند هر یکی در کدام جهت در آن بلاد در آن وقت که متوجه
قبله باشند و آنرا درین دایره باز نموده ایم تا بآسانی
دریابند و الله اعلم بالصواب

جدول احکام ذوذوابه

حکمای متقدم گفته اند که ذوذوابه بر شکل مردی باشد که از او چون گیسوهای زنی بیرون آید و چون پیدا شود در عالم شر و شور و فتنه پیدا شود و آن را بشکل ستاره اند معلق چون قندیل آویخته و بسته مدار در آفتاب اند و دانند اثر او با نجوم خود چنانست هر ایامی یکی از آن کواکب علوی از شعاع آفتاب ظاهر گردد و دو ماه در مشرق بیاساید و در مغرب ظاهر میگردد و از هر طرف که دم او بود خرابی از آن جانب خیزد و هر آینه ذوذوابه دود

صبح طالع شود در جهت مشرق و اگر

جدول فی معرفت احکام ذوالعذاب

بدانکه این جدول لطیف که حکمای یونان وضع کرده اند و بمرور ایام کوتاه کرده و بدین موجب درکشیده اند که چون ذوذوابه پیدا شود و بدانند که او در کدام برج است از برج دوازدهم آن برج را در این دایره طلب دارند و احکام او از خیر و شر

نیکا دیدن آن معلوم گشته و نمودار شود

این راه بپرسید احوال

آورده اند

جدول معرفت اول هر ماهی خارج تقویم

بدانکه خواهند که اول ماهی بداند که کدام روز است انچه از تاریخ هجرت تا اول آن ماه که مطلوب است جمع کنند و ۸۸ طرح کنند تا کمتر از هفت بماند پس اگر هیچ نماند نظر کنند که در زیر ۱ مطلوب در دایره هشتم کوچک ترین دوایر چه روز نوشته همان روز اول ماه مطلوب بود اگر ۱ بماند انچه در دوم مقدم اگر کمتر در دایره کمتر نام هر روز که نوشته باشد امروز اول ماه مطلوب بود باید که در جمع کردن و طرح کردن غلط نکنند که این جدول محقق شده است

دایره اسلم بالصواب

جدول احکام طوالع و قوس و قزح

قوس و قزح در پارس و هندوستان معتبر دارند و بدان اعتماد هر چه تمامتر کنند و حکم انچه است که هر گاه ظاهر گردد نظر کنند که در کدام جهت است و آفتاب در کدام برج است حکم آن چنانکه در این دایره نوشته است مطالعه فرمایند و حکمای این علم طبیعی این را عظیم عظیم شمرند و بسنده و نیز بر آن اوحکم کنند مثلا اگر سرخی غالب بود قتل و حرب و غارت باشد و اگر سبزی غالب بود فراخی و عدل و انصاف سوک باشد و اگر زردی غالب بود بیماری و تنگی بسیار باشد و اگر خاکستری غالب بود مرگ مفاجات بوالم پیدا شود و دایره اسلم

جدول معرفت سهم الحوادث و احکامه

حکما تقدم احوال عالم را از سهم الحوادث دانسته اند و در هر شبانه روزی دیده سیر این سهم را بهفت قسم نموده اند هر قسمی از آن بکوکبی که منوب بود صاحب سهم گویند موضع سهم الحوادث در وی فرض کنند و فرموده اند که اگر صاحب خانه در بیت خود باشد یا ناظر بود حکم آن در ظهور واگر صاحب بیت سهم یا ناظر بدو عداوت باشند و بخس همچنین و بنسبت فتح ابواب غایه مناسب احوال در قوت و ضعف احوال حکم باید کرد و معرفت این دایره چنانست که مقعر میان حرکت شمس و قسم یکروز و بحرکت زحل آنرا بنهند موضع پیرون آید و این دایره وضع کهم اند

جدول معرفت احکام عجز و کاهلی

بدانکه این دایره بیت که حکمای هند عظیم معتبر دارند و در کتب احکام هند چنان آورده اند که مخبر باش بهمچند صورت شرقیت دیروی نوشته که مرکب است نیز مرکب از دواج بروتم هندوان سوار است و در هر روزی از روزها دوری میکنند و در بیت جهتی عالم در ساعات مختلفه صعود میکنند پس می گوید که در حکم سقلا گفته شد این امر رعایت باید کرد و در بعضی اوقات دساعات می تواند بود که هر دو در یکی باب واقع شود در آنوقت اثر کوست در آن جهت عظیم و ظاهر تر باشد پس در وقتی که در امری مطلوب الدوام و الثبات یا اصل قلیل الوقوع شروع خواهند خود ملاحظه نمی نمایند که این کواکب روی بیت رابطه نیفتند و در سرادیهای روب و سکار و غیره البته رعایت این امر بکنند تا عاقبت آن امر بخیر و فتح انجامد باشد ان شاء الله تعالی و بودن آن در جهات صعیده مختصره ازینجا معلوم خواهند و الله اعلم

جدول معرفت رجال الغیب

بنقل صحیح از ارباب تحقیق متواتر رسیده که رجال الغیب عبارة از خواص اولیا و خلص اتقیا که من عند الله مرتبه دوام عمر و زیادتی عمر یافته اند و در هر روز از ایام شهود عربی در طرفة العین از اطراف عالم برداشته و هر کس بعلمی یا سفری متوجه شود و یا قصد حرب اعدا داشته باشد و یا جهت ملوک و سلاطین نماید در وقت توجه از حق خود را نیت خود کند یکی از آن روز رجال الغیب در آنجا حاضر خواهد شد و از آن شخص مدد طلب کند البته مقصود برسد و حاجت روا شود از این که کدام جانب اند و از چه طایفه اند معلوم نشود که امروز در کجا هستند باید که چون کسی که در کدام جانب اند اول روی بآن طرف کند و بدین نحو سلام کند بنوعی که مذکور میشود تا از آن جانب استمداد همت نموده پشت بدان طرف کند و بگوید پشت و پناه خود میدانم شما را و استظهار جز شما نیست و اعتماد من بر امداد شما است و پشت خود را خالی نموده روان شود که البته مقصود برسد ان شاء الله تعالی و به الموفق

بسم الله الرحمن الرحیم السلام علیکم یا رجال الغیب السلام علیکم یا ارواح المقدسة
السلام علیکم یا نصآء السلام علیکم یا نصآء السلام
علیکم یا بدلآء السلام علیکم یا بدلآء السلام علیکم یا امامان
السلام علیکم یا قطب السلام علیکم یا اوتاد السلام علیکم یا امامان
السلام علیکم یا امنا السلام علیکم یا افراد
اعینونی بعینکم السلام علیکم یا صفیة خلق الله
الله و اعینونی بعین الله و ارحمونی برحیکم
ینظرکم الله و بعینکم الله و انظرونی
الله و حفظنی احفظونی بحفظکم
یحصلکم الله مرادکم عند الله مرادی
الذی عند الله فی الحقیقة و ثقوا علی حق الحق
بحر مکرو سید المرسلین و خاتم و عند الناس فی الظاهر
محمد و آله اجمعین بعد از ان پشت خود بجانب آنان کند و من طلب نمود روا شود ان شاء الله تعالی برسد

جدول معرفت فتح الحصار

حکمای متقدم وضع کرده اند از بهر فتح حصار که چون خواهند که بدانند که فتح حصار شود یا نه بنگرند
بجاه اگر در منزل داخل بود فتح شود و اگر در منزل خارج بود فتح در توقف افتد و همچنین بنگرند
در آفتاب در نصف و شش اگر نظر ایشان بر یکدیگر در منزل داخل بود فتح شود و اگر در منزل
خارج بود در توقف افتد همچنین اگر طالع وقت هم از منازل داخل بود فتح شود و اگر در منازل
خارج بود در توقف افتد و این جدول ان وقت باید
دید که لشکر نزدیک حصار رونده و یا
حصار برسند و ایم علم

جدول معرفت مواسم و آئین سکنی بلاد و ز

حکمای ترک گویند ستاره ایست که از اسکز بلد و ز خواهند و اگر خطا و یقود از اشتوم دارند و بسی کش تر از زحل و مریخ و دنب است و او را حرکتی معین کرده اند و ابتدای دور او از اجتماع نیر گیرند دهر ده روز دوری تمام کند و ابتدا از شرق گیرند و گفته اند که هرگاه مسقری روند و ابتدای کار عظیم کنند شاید که روز سر انطرف کنند که آن کوکب در اکثر اوقات پیشه حضور حرب و نزد و شطرنج و در آغاز کارها باید که در زمان اول و ابتدا بیده وضع کرده اند تا معدوم شود که هر روز در ازمنه ارکان در کدام جانب است و از چه کار چه تر از باید کرد تا از شر او ایمن باشند

جدول فی کیفیة وقوع القمر

بدانکه قسم ذات خود چیزی دیگر کواکب نورانی نیست جرمیت کرد کثیف متصل بجوان آبینه چیزی نور آفتاب بر او افتد روشن شود چیزی از روی شفاف که دو تا ریک گردد و بجنبه از وی بگذرد که حاوی جرم آفتاب نبود نورانی بود و چیزی با آفتاب در یک موضع جمع شود قرص روی پشه و چیزی از آفتاب کاهش و از دیده مطلق گردد این را قوس ادرک گویند و در شود از نصف نورانی اندکا مرئی شود و آن قطعه باشد از جرم قسمیان دایره ضیا و ظلام و دایره مرئی و غیر مرئی و آن هلال است و کسب تعداد از آفتاب گیرد نور زیاده میشود تا بسقبال بنصف نورانی حاوی ماه شود و آن بدر باشد و اهدایان هم ترتیب مذکور نور ماه کسب قرب او آفتاب نقصان تا بازمحاق رسد و صورت زیاده و نقصان

جدول معرفت اینکه سلطنت و حکومت بر چه کس واقع شود

حکیم مذکور چنین بیان میکند که چون صاحب مجلس خواهد که بر حاضران و آیندگان مجلس عظیم اینان و هیبت نماید یا خواهد که در مجلس حکم براند یا کاری بکند باید که آنچه در این دایره نوشته شده عمل نماید تا در چشم حاضران و واردان مجلس باوجاهت و هیبت نماید و در هر مهم که در پیش گیرد برضوا باشد

جدول معرفت جهات مریخ

باید که در هر خانه به دو جهت برجی بسته که مریخ در وی است که هر کس که چنین بسته البته غالب آید و بباید دانست که از دوازده درجهٔ ثور تا ده درجهٔ اسد تعلق بمشرق دارد و از ده درجهٔ اسد تا ده درجهٔ عقرب جنوبیت و از ده درجهٔ عقرب تا ده درجهٔ دلو غربیت و از ده درجهٔ دلو تا ده درجهٔ ثور شمالیت و مولانا عبدالله کواب در اختیارات خود آورده که در حرب بکار این وضع ملاحظه نموده و موافق آمده و بتجربه رسیده است

والله اعلم

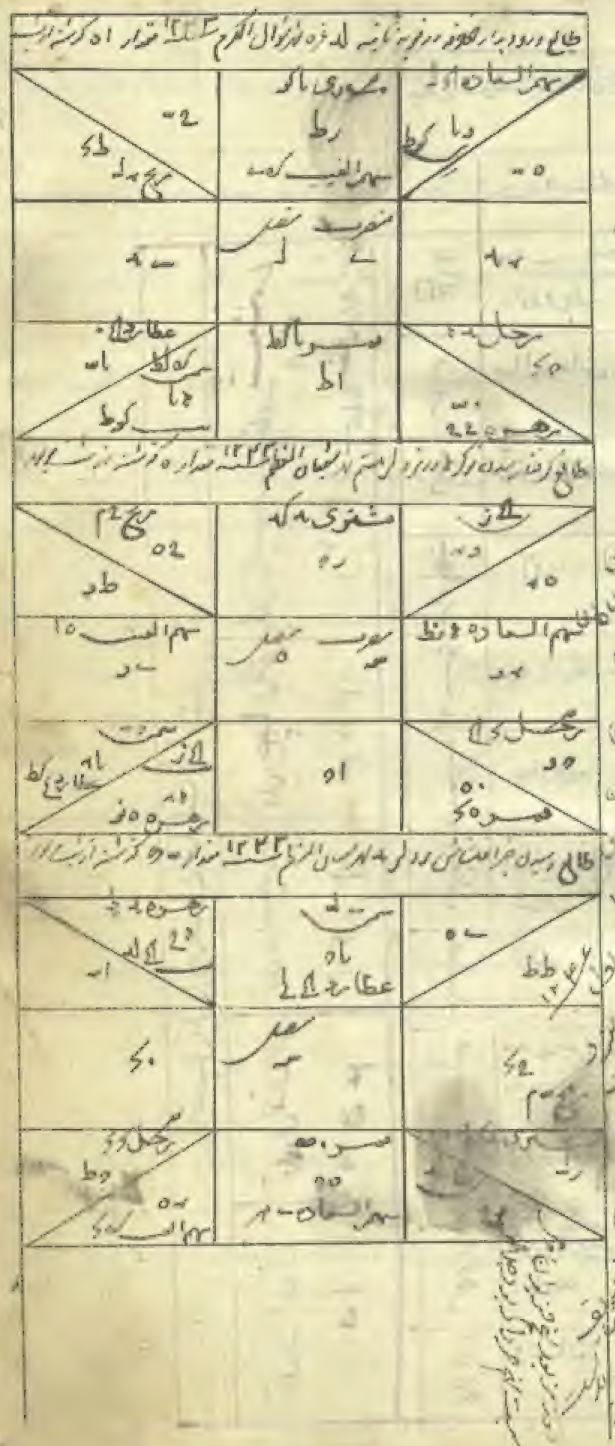

جدول منوبات بیوت دوازده گانه باعتبار ارباب ثلثه ثلثه انسان

	رتب اول مثلثه	رتب دوم مثلثه	رتب سیم مثلثه
اول	حیات و رشت و اول عمر مولود	حیات و کالیدن بدن و وسط عمر مولود	عاقبت امر مولود و بعد از مرگش
دوم	مال و معاش	اعوان و انصار	صحت و رقیت و بخارات و انفاق
سوم	مهتران از اقارب	متوسطین اقارب	کهتران از اقارب
چهارم	آباء	ضیاع و عقار	عاقبت کارها
پنجم	حیات ولد	لذت و طرب	وصل و اخبار و هدایا
ششم	بیماری	مواشی و مواشی و منافع مولود از آن	مالیات و مجارکان و دیوانیان
هفتم	ازدواج و نکاح و قرآن شهوانی	اضداد و خصوص	شرکت و مخاصمه
هشتم	مرگ	خوف و خطر	موارث
نهم	سفر و حج و دین و نفع و ضرر آن	عبادات و بناء المخیر	علم و رؤیا و صدق تعبیر آن
دهم	ولایت سلطان	ثبات و دوام جاه و کارهای سلطانی	عمل و نزلت و ادب و حرفه و صناعت
یازدهم	امیدها و برآمدن کارها	دوستان و سعادت	خاص و کرم و انتفاع بدوستان
دوازدهم	دشمنان	بدبختی و رنج	ستوران

تفصیل یکهزار و دویست و شصت و یک ثابت

	قدر اول	قدر دوم	قدر سوم	قدر چهارم	قدر پنجم	قدر ششم
	۱۵	۴۵	۱۰۱	۴۲۴	۴۱۷	۴۹
						محاذی منطقه زمایر

جدول مدلولات بیوت دوازده گانه باعتبار بودن آنها مثلثات اربع

	مثلثه آتشی	مثلثه خاکی	مثلثه بادی	مثلثه آبی	وجه اول	وجه دوم	وجه سیم
اول	روح	هیئات	صورت	بدن	حیات	حال	زمینی که مولود با ساؤد در آن متولد شده باشد
دوم	مال	دخل	اخوان	معاش	مال	گرفتن	دادن
سوم	نقل	اقربا	اخوه	رؤیا	اخوه	دین و علم	سفر
چهارم	کنوز	عقار	عاقبت امور	مستورات	آباء	ارض	کنوز
پنجم	رسائل	زرع	ولد	هدایا	ولد	تجارت	وصل
ششم	زندان	موت و کریختن	عبید	امراض	مرض	عید	دواب
هفتم	اضداد و خصوم	سرقت	تزویج	غائب	زنان	تزویج	خصومات
هشتم	موت	میراث	وحشت	مال صاحب حاج	خوف	موارث	چیز کهنه
نهم	دین	سفر	علم	زوال سلطان	سفر	دین	رؤیا
دهم	سلطان	صناعت	اتهامات	تمدد	سلطان	عمل	شرف
یازدهم	امیدواری	لطرفه	اصدقاء	سعادت	اصدقاء	سعادت	ولد
دوازدهم	شقاوت	حبس	اعداء	بهائم	اعداء	حسد و غیر	سلیقه

دیگر صداقت و عداوت است صداقت و عداوت دو نوع است یکی اصلی و یکی عارضی و در نوع اصلی سه قولست اول قول هندیان سبب که هندیان را در صداقت و عداوت کواکب اعتقاد بی عظیم است و قوت و ضعف را بمنزلت قوت و ضعف بیت و شرف و وبال و هبوط دارند و مذهب ایشان در این باب مرآن وجه است که در این جدول نگاشته شده است دوم قول رومیست چنانچه سر یکی بنده دشمنا و کرنجل یا آفتاب و ماه است و دشمنی مشتری با مریخ است و عطارد دشمنا کرمریخ با مشتری و زهره است و دشمنا کرآفتاب با زحل و دشمنی زهره با مریخ و عطارد دشمنا کی عطارد با مشتری و زهره و دشمنی ماه با زحل و دشمنی را ضداد ت عدد

سوم قول اهل قیاس است چنانچه میگویند دشمنا کرمیان سعد و نحس چون زحل و مشتری یا میان دو کوکب کرمزاج ایشان متضاد است چون آفتاب و زهره یا میان دو کوکب که نظر خانهای ایشان یا شرفهای ایشان نظر عداوت چون خانهای ایشان زحل و آفتاب و شرفهای مشتری یا خلق یکی ضد خلق دیگری باشد چنانکه خلق مشتری عفت و دیانت است و خلق زهره فسق و فجور و خانهای یکی دوازدهم خانه دیگری باشد و حال دوستی برعکس این است و اما نوع ثالث آنست که هر کوکب که در عاشر یکدیگر باشد یا در یازدهم وی یا در دوازدهم وی یا در دوم وی یا در سیم وی یا در چهارم وی و اگر دوست باشد خلل کرده در دوستی و اگر میانه حال بود دوست خود و اگر دشمن باشد میانه حال شود و چون در هیچ یک از این خانها نباشد اگر دشمن باشد رد شخص زیادت کند و اگر میانه حال باشد دشمن کرد و اگر دوست باشد میانه حال شود و این قول هم بهند منسوب است

کواکب	دوستان	دشمنان	میانه حال
سطر	۲ ۷	۱ ۵	۶
۷	۳ ۶	۲	۱ ۵ ۲
۲	۳ ۷	۱	۱ ۵
۶	۳ ۵	۷	۱ ۲
۷	۲ ۱	۵ ۲	۳
۵	۱ ۶	۳ ۷	۲ ۷
۱	۵ ۶	۲ ۷	۳

فائدة

بر جمله این اقتضاء عربیست و بر قیاس نیست اما در بعضی از احکام کفته اند که کوکب سعد در شرف و بیت از وقت قرار لطف در وقت خروج از درجه شرف این است بعضی درجه طرح و قطع میکند از فلک کرسی تا ۹ درجه و ۱۰ دقیقه و بعضی میگویند ۱۰ درجه و ۱۰ دقیقه و کوکب نحس در این مدت بالا و

این جدول مشتمل بر ثبوت دوازده خانه طالع است از مواليد و مسائل عالم و اختيارات و بايد كه معلوم بوده باشد كه جميع مطالب و مقاصد متعلق باين بيوت ميباشند و آنچه نقطی شده است عشری از اعشار آنها نميباشد ليكن اصول آنها ضبط شده است و فروع

بيوت	انچه متعلق بآنخانه ميباشد از اعضاء	انچه متعلق بخانها ميباشد در مواليد
البيت الاول طالع	دليل است بر سر و روی	اين خانه دليل است بر وقوف كه تمام ميشود بان شخص موجود و برامری كه ابتدا ميشود بان لهذا خانهٔ حيات و نفس و جان و تن و بقاء و تدبير در مصالح امور و آنچه مولود در نظر دارد كه بكند و آنرا ميطلبد و دليل است بر كيفيت زندگانی و نيكبختی و بدبختی و جای و آثار حكمران و بشركت صاحب ان دليل است بر اول عمر مولود
البيت الثانی	دليل است بر گردن و حلقوم و اطراف گردن	دليل است بر تن مولود و معده خواستن او از چيزهائی كه موافق باشد او و بر مال و معاش و اعوان و شير و طعام خوردن و اشاميدن و كيفيت دخل و خرج و سخا و بخل و كسب حلال و مبدأ و مستقبل احوال و امور و صناعات فرزندان بشركت صاحب اينخانه و سهم السعادة و صاحب آن و مشتری و سهم مال و صاحب آن و صاحب مثلثهٔ تير و زهره و صاحب مثلثهٔ اينخانه و صاحب مثلثهٔ مشتری مثلثهٔ سهم السعادة
البيت الثالث	دليل است بر برادران و خواهران و اقرباء و محارم و منسوبان و همسايه و سفر نزديك و بر دايكان و زنان پيرو بحث علل و لفقه و دين و مذهب و علم انداب و بشركت شمس و زحل بر خويشان ذكور كه بزرگتر از مولود باشند و بشركت عطارد بر ذكور كوچكتر و بشركت قمر بر خويشان اناث مولود كه بزرگتر باشند و بشركت زهره اناث كوچكتر و بشركت مريخ و مشتری بر خويشان ميانه از هفده و بيشتر	دليل است بر اين خانه دلالت ميكند بر منتقل شدن مولود از حالی بحالی و از مكانی بمكانی لهذا دليل باشد بر سفر و علم و خواب و تعبيران و رای و تدبير و لطف طبع و كياست ذهن و زهد و فكر و عقل و وفا و وقار و حلم و دانستن نجوم و فلسفه و مساحت و بركاهيدن و برای و تميز و بخت بشركت صاحب خانه و قابل تدبيروی و سهم هريك از اين چيزها و خداوند سهم و نخبين و ارباب مثلثات انها
البيت الرابع	دليل است بر آلات شهوت و عقعد و رحم و مثانه	اين خانه دلالت ميكند بر بطلان و هلاكت چيزها لهذا دليل باشد بر مرگ و اسباب آن و خوف خطر و موارث و باطل شدن چيزها و سيدات انده و نكبت و عام و جوع دويم هفتم است دلالت كند بر بيت المال از ازواج و شركاء و خصوم و دلالت كند بر كشته شدن و زهر خوردن و تباهی تن از آزارها و خرج كردن مال و درويشی و حاجتمندی بشركت صاحب خانه و قابل تدبيروی و سهم هريك از اين چيزها و خداوند سهم و نخبين و ارباب مثلثات انها
البيت الخامس	دليل است بر اولاد ذكور و حمل و جنين و بر مسافرت و بر كارهای پسنديده و بر مكر و حيله و بر مشورت و بر مكاتبه و بر مراسلات و بر مصالحه و بر مخاصمه و بر مناظره و بر مجادله و بر مباحثه و بر مناقشه و بر مكالمه و بر مخاطبه و بر مجاوبه و بر مراجعه و بر مكاتبه و بر مكالمه و بر مخاطبه و بر مجاوبه و بر مراجعه	اين خانه دلالت ميكند بر علبه و قوت و ظهور لهذا دليل باشد بر سلطنت و حكومت و بر هيبت و شهرت و غلبه و قوت و سروری و معرفت خلق و عمل و عمارت و بحث و سخت دل و بدان و ذكوت و تناسل و هفتم چهارم است دلالت ميكند بر حال اجداد و آباء و امهات و بر قدم مولود از برای مادر و مشغول شدن او در كار مادر و بر تجارت صنعت و بليدی و بر آخر عمر بشركت خداوند خانه و قابل تدبير وی و شمس و قمر و زهره و عطارد و مريخ و كوكب سيتن و مستولی بر درجه هر سهم هريك از اين چيزها و خداوند سهم و بشركت صاحب خانه دليل است بر بيانات عمل مولود
البيت السادس	دليل است بر مرضها و بر علتها و بر آفتها و بر عاهتها و بر آلتها و بر ضعفها و بر ناخوشيها و بر دردها و بر اوجاعها و بر اسقامها و بر امراضها و بر عللها و بر آفتها و بر عاهتها و بر آلتها و بر ضعفها و بر ناخوشيها و بر دردها و بر اوجاعها و بر اسقامها و بر امراضها	دليل است بر بحبت و دوستی و مصادقت و معاونت مولود و بر اميدهای مولود و بر دوستان و اصدقاء مولود و بر حال وزراء و خلفاء و نواب او و بر كارهای آخرت و ثنا و ستايش و بر عبادت و بر حج و بر جامه و عطر و بر رفيت و تجارت و عمارت و بر آنچه طبع دارد از شغل و عمل خود و بر احوال ستن و دوستان و بر دشمنان صادق و كاذب و كيفيت احوال هريك از اينها بشركت خداوند خانه و قابل تدبيروی و سهم هريك از اين چيزها و زهره بجهة عشق و عاشقی و رفيت و مشتری بجهة مال و صداقت و زهره و مشتری بجهة زنان سعادها
البيت السابع	دليل است بر مخالفان و معاندان و موذيان و دشمنان مولود و بر شقاوت و بدبختی مولود و بر حبس و زندان و اندوه و تربص و غم و فرض و غرامت و نكبت و امراض مزمنه و غربت و كرفتاری و فقر و حسد حاسدان و بر جولهای بزرك مولود و دليل است بر بحاری برده و دستور و بر كارهای كذشته بشركت خداوند خانه و قابل تدبير وی و سهم هريك از اين چيزها و نخبين	

مطربی دوم با بدكنت شاهم كاه حال بدنه از چنان معلوم شود حال اولاد از پنجم كه دوستی چنان است معلوم ميشود حال اعمام و عمها از شتم كه سيم چهارم است معلوم ميشود حال اجداد از نهم كه چهارم چهارم است حال فرزندان دكيرا و از هشتم كه پنجم چهارم است معلوم ميشود و بر قياس اينها جايز است كه معلوم ميشود

بيوت	انچه متعلق بآنخانه ميباشد از اعضاء	نتمة انچه متعلق بخانها ميباشد در مواليد
البيت الثامن	دليل است بر زنا و زشتكاه	اين خانه دليل است بر انچه مقابل و مضاد مولود است در قوت و مشاركت او لهذا دلالت كند بر حال خصمان و اضداد و شريكان و ازواج و خصومت كردن و ترويج نمودن و لطف و هزيمت يافتن و يافتن مولود و دليل است بر حال اجداد كه چهارم چهارم است بشركت صاحب خانه و سهم هريك از اين چيزها و بشركت زهره بجهت تزويج و مريخ بجهة خصومت و عطارد بجهت شركت و شمس بجهة شوهر و زهره بجهة زن و زهره و مريخ بجهة عاهت نمودن و صاحب خانه دلالت كند بر آخر عمر
البيت التاسع	دليل است بر آلات شهوت و عقعد و رحم و مثانه	اين خانه دلالت كند بر بطلان و هلاكت چيزها لهذا دليل باشد بر مرگ و اسباب آن و خوف خطر و موارث و باطل شدن چيزها و سيدات انده و نكبت و عام و جوع دويم هفتم است دلالت كند بر بيت المال از ازواج و شركاء و خصوم و دلالت كند بر كشته شدن و زهر خوردن و تباهی تن از آزارها و خرج كردن مال و درويشی و حاجتمندی بشركت صاحب خانه و قابل تدبيروی و سهم هريك از اين چيزها و خداوند سهم و نخبين و ارباب مثلثات انها
البيت العاشر	دليل است بر ذوالها و بندرانها	اين خانه دلالت ميكند بر منتقل شدن مولود از حالی بحالی و از مكانی بمكانی لهذا دليل باشد بر سفر و علم و خواب و تعبيران و رای و تدبير و لطف طبع و كياست ذهن و زهد و فكر و عقل و وفا و وقار و حلم و دانستن نجوم و فلسفه و مساحت و بركاهيدن و برای و تميز و بخت بشركت صاحب خانه و قابل تدبيروی و سهم هريك از اين چيزها و خداوند سهم و نخبين و ارباب مثلثات انها
البيت الحادی عشر	دليل است بر آنچه	اين خانه دلالت ميكند بر علبه و قوت و ظهور لهذا دليل باشد بر سلطنت و حكومت و بر هيبت و شهرت و غلبه و قوت و سروری و معرفت خلق و عمل و عمارت و بحث و سخت دل و بدان و ذكوت و تناسل و هفتم چهارم است دلالت ميكند بر حال اجداد و آباء و امهات و بر قدم مولود از برای مادر و مشغول شدن او در كار مادر و بر تجارت صنعت و بليدی و بر آخر عمر بشركت خداوند خانه و قابل تدبير وی و شمس و قمر و زهره و عطارد و مريخ و كوكب سيتن و مستولی بر درجه هر سهم هريك از اين چيزها و خداوند سهم و بشركت صاحب خانه دليل است بر بيانات عمل مولود
البيت الثانی عشر	دليل است بر مرضها و بر علتها و بر آفتها و بر عاهتها و بر آلتها و بر ضعفها و بر ناخوشيها و بر دردها و بر اوجاعها و بر اسقامها و بر امراضها	دليل است بر بحبت و دوستی و مصادقت و معاونت مولود و بر اميدهای مولود و بر دوستان و اصدقاء مولود و بر حال وزراء و خلفاء و نواب او و بر كارهای آخرت و ثنا و ستايش و بر عبادت و بر حج و بر جامه و عطر و بر رفيت و تجارت و عمارت و بر آنچه طبع دارد از شغل و عمل خود و بر احوال ستن و دوستان و بر دشمنان صادق و كاذب و كيفيت احوال هريك از اينها بشركت خداوند خانه و قابل تدبيروی و سهم هريك از اين چيزها و زهره بجهة عشق و عاشقی و رفيت و مشتری بجهة مال و صداقت و زهره و مشتری بجهة زنان سعادها

تتمه جدول منسوبات بیوت دوازده گانه

	منسوبات بیوت بقول اعظم موسی کاظم ع	اینجه متعلق بخاطرات شاه از مسائل بعلاوه اینجه در مواليد متعلق باطفا میباشد	اینجه متعلق بخاطرات در احکام سال عالم	اینجه متعلق بخاطرات در اختیارات
طالع	ابتدای خلقت وچیزهائی که بنوه	دلیل است بر مسائل وابتداء کارها وظهوران وافزونی جاه ومملکت وجاه و افزونی وچیزهای شریف	دلیل است بر حال رعایا وعوام الناس بشرکت قمر	ابتدای کارها وحام زدن ومسافرت وعزم کشیدن وناخن چیدن وشارب کردن وقصد بجامستکردن وکفش دادن وانگشتر در پای عجمت مقصد نمودن
ثانی	مکان خلوتین وقوت بدنهای ایشان وجای رفتن وصحبتهای ایشان	دلیل است برمقوسائل وعداد وشمار او دوستان وامثال غائب ونامه امیر جستن بادها	دلیل است بر حال تجار بزراعت وغیاث ناسی واحوال مزارعان وفعل معادن بشرکت مشتری وبر احوال کشیدن جاش مردم ودخل وخرج ایشان بشرکت مشتری وبهم السعادة در حال بیماران وبازماندگان ایشان وتاخیر حزن بشرکت مشتری	خریدن وفروختن چیزها وشرکت کردن ومال تجارت شرستادن وقرض دادن وگرفتن وگماشتن کسی بحاش سال وباز کردن ان از مدیونیت وانتقال از حال بحال وگمیا ساختن
ثالث	تصریف خلق وتقلب رنج وبزبان دراندن ایشان	دلیل است بر سیر وچیزها و سفرهای دراز وعبادتخانها وبرطلاق دادن زنان	دلیل است بر احوال قضاة وعلماء پیشوایان بشرکت مشتری	طلح دادن اخوان واقرباء وتعلیم فقه ودین
رابع	عاقبت امر وعمر وزندگانی وقرار گرفتن وجای خود	دلیل است بر چیزهای گهنه ونهان چون جای دفینه ودزد پناه وگنب خانه اطفال وحصن وحصار و زندان وبستن مردان وتباه شدن اندام وبریدن اندام ودماغ کردن ان وسوها	دلیل است بر ابواب ابیر بشرکت مشتری وبر زخمهای هر چیز بشرکت حصارها وخانها ومنزلها وکندن قناتها وخریدن املاک وتعمیر نمودن املاک وزراعت وغرس اشجار وباغها وداشتن مستغلات وارامنی وبنیه ساختن وبرین اندیشیدن وآقامت نمودن	
خامس	سلطان خلوتین وشرف ایشان وعزت ایشان واعتبار مسندان ایشان واندیشهای ایشان	دلیل است برراستی ودرستی دادن وجای دور دست ونیز دلیلات بر صلاحشدن برحال کدخدایان ومهمان نوازی وطعام وشراب	دلیل است بر حال اصحاب طرب ولعب واهل طرب وبیاده رویان بشرکت زهره وبر احوال ابنوج ومراد وحاسدان بشرکت قمر وبر حال کودکان بشرکت عطارد	شیر بکودک دادن وباز گرفتن ان از شیر بکودکان بدست خود دادن وبیشه ساختن وعمل نمودن وبر حوال فرزند دادن وبیشه ساختن وبرین اندیشیدن وبرین اندیشیدن طفل بر
سادس	امراض وامراض مزمن وعلتهای ایشان	دلیل است بر گم شده وگریخته وچیز حقیر که امید باو نباشد وکار زناه وخادمان وخواجگان وخدمتی وحبس ورسالت وجبر ورنج وهموم وغمها وزندان وبردگی وبدبختی وخلاص نمودن	دلیل است بر حال غلامان وخادمان بشرکت زحل وبر احوال چارپای خدمه بشرکت صاحب مستولی بر انجمانه وزحل وعطارد وقمر	ابتدای مرض وعلاج مرض وبیماری وگریختن غریزه وقی کردن وعادت وچشم زدن ودماغ اسهال نمودن وخریدن مملوک وآزاد کردن وخلاص کردن اسراء وقرضداران وبستن اسبان

تتمه جدول منسوبات بیوت دوازده گانه

	اینجه متعلق بخاطرات شاه از مسائل بعلاوه اینجه در مواليه متعلق باطفا میباشد	اینجه متعلق بخاطرات در احکام سال عالم	اینجه متعلق بخاطرات در اختیارات
طالع	مراد تحلو خانین وخانیان ایشان که مقابل ابتداء خلقت است	دلیل است برحال رعایا وعوام الناس بشرکت قمر	ترویج کردن وحلاقت باد شمن وطرح جنگ انداختن یا او ومجنین صالحه یا او وترتیب دادن الات واسلحه حرب وشرکت کردن وطلبنمودن کرفته وگم شده وشکار کردن وخشکی ومریضها وامراض الات حرب وگماشتن وزدن باختن
ثانی	دلالت کند برحال دزد وگم شدن وگریختن ومراد عزیزان وغریبان وضیاع وفروخت وقصد مسافر وخلاف وکج وکران وادبار ان نوعها واحوال اقارب	دلیل است براحوال ذخائر بشرکت زهره واحوال کنوزان وحصول نشیبان واطراف بعید وصیادان ودهقانان وپیران بشرکت زحل	
ثالث	دلالت کند برباران خصم وچیزیکه زمین کرده وچیزهای ملالتشه ساکه شاه یا کهنه واقمها وبیماریها دوستان وخصومت بچندین وعناد	دلیل است براخبر بعد از مراسلت از خویشان مثل برادر وعموئی که دوستی باشد یا کاشاد بکند وبرین مطلع	دلیل است برامور مجهول وغریب وسفر وحیله وتدبیر وتجسس وتفحص
رابع	دلالت کند بر زلزله شدید و کارهای کهنه شده ونامرتب ودرجهان واموریکه بیهوده وبراهها وانتقالش	دلیل است بر تغیر بعد از زمان وتدبیح نفوس وترکیب ازدواج وزاهاد	سفر خشکی ودریا وسفر پنهان وتعلیم علوم وادب وغنا وسرود وملاهی ودشمنی شدن بعد از سفر وحد
خامس	احوال پادشاهان وحکام ووالیان واکابر واشراف ومشاهیر وقضاة وامیران ورئیسان واستادان ودرهر شغل وصنعت وبودن مال حلال یا نه وبرشراب وزنا پدید	دلیل است بر مکان فضا وفعل و اینادن بنکان بیش وذی طلب عدل	احوال ملوک وسلاطین وحکام بشرکت مشتری وشرف وغربت واحوال اخوان واهل حرم بشرکت زهره
سادس	دلالت کند بر پیش آمدن امراض مزمن واحوال ایشان واحوال زراعت کباب واشراف وصدد وعدد بدن وخزائن ایشان بشرکت مشتری واحوال وزراء وحکام وبشکریان بشرکت مریخ وزاب وحجاب حجر پادشاه وعمال وخازنان ومستوفیان بشرکت عطارد	کب شنا وستایش وطلب حوائج وعظام ومنافع وقوت
سابع	دلالت کند بر احوال کرخنکان و فرومایکان وعصیان عاصیان وکبک خبیث وبدکاری وحقد وحسد ومکر وخیانت ودناءت نفس وبخیلی وبدبختی وکارهای کذشته وجای دفن	دلالت کند براحوال اجوانات بارکش وعملها وفروختن بهرام بشرکت زحل	بکرو اسب ناختن وپادشاه یا غیر او را بهره وشمن بودن

جدول منسوبات کواکب سبعه

الکواکب	مزاج	سعد و نحس	مؤنث و مذکر	لیلی و نهاری	رنگ	طعم	بوی	عناصر	ارکان	اطوار	حواس	امراض	اعضاء
زحل	سرد و خشک	نحس اکبر	مذکر	شبی	سفید کدر یا سرخی زرد یا سبز تیره	شور و تلخ و اندک بمزگی	انجدیر نرشه مایل باشد	آب	سودا و بلغم	انجوزه	یابسه و ذائقه	قوت طبیعی و زامیه	دماغ و گردن و لبسان و معده
مشتری	گرم و تر	سعد اکبر	مذکر	روزی	سبز یا کبود	شیرین	خوشبوی	هوا	خون طبیعی و نطفه و مغز	شاهدانه و نیشاسته و خلنجان و ناصر و کاسنی	فربه و غلیظ و نامیه	قوت طبیعی و نامیه	جگر و شکم و رگها و ادهنا
مریخ	گرم و خشک	نحس اصغر	مؤنث	شبی	سرخ خالص و تیره	تلخ و ترش بنایت	تیز بخار	آتش افروخته	صفرا	کراویا	شاهره و رائسه	قوت غضبانی	بلغم و صفرا و کبد و مرارت
شمس	گرم و خشک	سعد اکبر	مذکر	روزی	زرد و سرخ	شیرین لطیف	شیرین لطیف	آنچه که بهوا زیاد باشد	صفرای معتدل	خیرویا	یابسه	قوت حیوانی	دل و شرکت مشترک و سر و سینه و دهان و دندان
زهره	سرد و تر	سعد اصغر	مؤنث	شبی	نارنجی و خضرا و بنفشه و بنفش و سفید	شیرین	شیرین	آب	هوا و بلغم	جاع کردن	شاهره و ذائقه	قوت شهوانی	دستها و فرجات پشت و ناف و جگر و فرج رحم و پیه
عطارد	سرد و خشک	سعد اکبر	مؤنث	شبی	سفید و سرخی و بنفش کدر	شیرین و ترش و تلخ	ابجدار	هوا	سودا و بلغم	حافظه و ذکا	شاهره و ذائقه	قوت طبیعی و نامیه	دماغ و دل و حواس و اعصاب
قمر	سرد و تر	سعد اکبر	مؤنث	شبی	سفید و سبز	شور و ترش	انجدار	آب	بلغم	انجوزه	یابسه و ذائقه	قوت طبیعی و نامیه	دماغ و دل و حواس و اعصاب

تتمه جدول منسوبات کواکب سبعه

الکواکب	اطوار	اصناف مردم	اشکال و صور	رفتار	اخلاق
قمر	پیر جوان چپ چپ	ملکان و شهریان و کدیانوبان اصل و اعیان	کرد روی پس ستبر ابرو و مژه بلند بزرگ چشم نیکو موی خوش سخن کشاده دندان و اندک اهله و در سر و کوچک باشد و سفید رنگ کدر چهره زرد یا زردی با اندک کدورت	دیر شتاب مادران و خواهران خواهران دایگان	نیک اخلاق و سلیم طبعی و آمیزش با هر کس و نیک بسیار و کمتر شنا و فراخ عیش و حرص بسیار نان و دوغ و سخن بسیار گفتن و فراموشی و قلت مباشرت
عطارد	جوان کودک	ناجوران و کاتبان و مستوفیان و حاجبان خراج و دبیران و کشتی بانان	نیکو قامت کندم گون کوتاه بینی مایل نیکبت و کوچک چشم فراخ دهان بزرگ کوش خوب بینی و سبز ستبر ابرو و خورد دندان سبک ریش باریک موی دولنی باشد	زبان لغت قمر	کف شرم و کاهلان سر و طلب بیاست و خیر و حفظ و حاضر جوابی و دین داری و حرص و مزیدی و شفقت و کمتر شنا و حرارت و بد لی کمتر و سعید بصور چیزها و دنیا و دوغ و حیلت و دعات محبوب
زهره	پیر زن	شریفان و توانگران و زنان ملک و ارباب و اهل طرب و لهو و خواننده و نغمه سازان و مغنیان	خوب چهره کرد روی سرخ و سفید پر گوشت با غبغب بینی راست سطبر رخ خوب چشم سیاهی ان پشن از سفیدی و شیرین دیدار سطبر ساق نازك بدن و خورد دندان و کشاده روی و میانه بالا	سرباخ دوکرده و چگر پنج چپ	خوش خرم و عیش و طرب و لهو و سخاوت و ظرافت و لطافت و محبت و فضیلت و کرم و عدالت و ناز و نرمی و شفقت و آمیزش با هر کس
شمس	جوان پیر	ملکان و بندگان و سپاهیان و سرهنگان و حاجبان ندیمان و مزدکان و قاضیان و حکیمان و جماعتهای مردم	تن او بزرگ شکم و بزرگ سر و کشیده موی و سفید و چشمش بزرگی روی و تندی و طبع او دوردی	چشم راست معده	فرمان پذیر و دوست و خویش و بیگانه و خوش و نیکو و نیکخواه و نیکو و نیکخواه و نیکو و نیکخواه
مریخ	جوان پیر	سرهنگان و سپاهیان و جلادان و کتوال و حاجبان و خونریزان و دزدان و شرکاران و فرومایگان سلحشور و اسلحه	بلند بالا بزرگ سر و خورد چشم و گوش و پیشانی تیز نگر کوچک چشم خوب بینی و لب گوشت کشیده موی اندك مایل بسرخی و دراز انگشت فراخ کام	سرباخ بشرارت پیش رفت زهره	بد و بیرحم و ستمکار و بیباك و بیشرم و بیحیا و بیوفا و بیمروت و ظالم و ناسپاس و بیدین و بیرحم و بیشرم و بیحیا و بیمروت و ظالم و ناسپاس و بیدین و بیرحم و بیشرم و بیحیا و بیمروت و ظالم و ناسپاس و بیدین
مشتری	پیر مرد	سلاطین عادل و وزرای کبار و اشراف و علماء و صلحاء و قضاة و زهاد و تجار نامی و اغنیاء	بلند اندام فراخ چشم معتدل ابرو و تنك موی سطبر پنج عریض انگشت مجتمع موی که بر خرد زند و کرد روی و بیرون خرد بیخ	کوش چپ دولت آفتاب	شرمناك و نطفه و مغز استخوان
زحل	پیر مرد	پدران و بندگان و سپاهیان و عقابان و زاهدان و فقیهان و خیانت و مفتیان و ارباب خانها و قلاع و جبال و اهل قلاع و جبال	پست بالا و سیاه موی سطبر اخشاك اندام بزرگ سر فراخ دهان ابرو روی بلند بالا کبود لقا گران حرکت تکیت او اندك خورد چشم و سیاه و سبز و زرد بینی و زبر لب کثیف کوتاه انگشت و دراز ساق فراخ گام	کوش سپرز	مروت و ناخن و دیوث و دشمن و دشمنان و مغز سر

تتمه جدول منسوبات کواکب سبعه

الکواکب	افعال واحوال	نباتات واشجار	سنود ورعیان
قمر	تعلیم علوم ملوی ومحاسبه ووکالت ورسالت وجاسوسی وتخانه ودربانی وکارهای آب وحلاقی وبیطاری وعلاجی ودروغ وخیانت واهتمام براصلاح بین ومصالحت ومعاشرت ودروغ وخیانتی واهتمام براصلاح بین ومصالحت وفراخی طعام ونکاح ابتدا بیاری تزویج وخوش منشی	خیار ودنبه وکنان وبنفشه وخرنوب وکدو وجوزاثار شیرین وانگور وخربزه وهر چه برپا نخیزد وهر درختی که میاقش باریک وشاخهای بسیار دارد	کاو وگوسفند واشتر وخیراکنات ودرنجی وشتر مرغ وماکیان وزراغه وکبوتر وسار وهر چهارپای وبوتیمار وهر حیوان که مردم را دندان بر وار است وانس گیرد
عطارد	امور فقه ادب وتعلیم علوم هندسه والهی وقضا وعزل ونصب براسرار مردم وائتلاف مال وتحمل اندوه شمنان وتواضع وتملق وکتابت ومناقشات وکارهای باریاب وکفالت وشعبدگی وطلسمات ودعاها وبنیاد کردن خدمتکاران خاصه کنیزان وتدبیر وتزویر	ماش وباقلا وکراویا وکشنیز وپیه کنان وانچه شاخ ندارد وبوتیمن تنه باشد وکند وترها وهر چه اندر آب برآید	سکان شکاری واشتر وسرباه وطوطی وبوزینه وهزار وحشی واهل واسیر وشغال وکبوتر وتزویر وسیکال وتمساح وهر جانوری که تمام بگواهد وجانوران آب
مشتری	طرب وصلح خوردن وقمار باختن وتماشا ومردان جستن وخویشتن را ماده کردن وبسیار خوردن وجامع وشیرین سخنی وچرب زبانی وکارداشتن عطرها وبرابه ولباسهای نیکو وخندیدن وشادی وتجارت ونقاشی وخیاطی وصباغی	انجیر وانگور وخرما وشفتالو وآب وبه وتمر وکلها ودیحا ها ومیوهای مغز دار وسعتر وطبیه وهر چه بلند وخوش منظر چون سرو وساج	بیل وقمری وفاخته وکبوتری وگوزن واوا نبود وماهیان بزرگ وانچه از مرغان که کوشتها را خوش
زحل	طلب علمت وشر واشرار وجمع اموال وکثرت کلام ونفع رسانیدن بدوستان وناکاه بودن از معاد ونظارگی وعبادت وبقوت خوردن تره یکان ونفع دیدن دوستان واکل اقتاب در شرین بود دلیل بود بر حصول ملک ودریاست واکل صعبرط بد دلیل بود بر زوال ملک	فی شکوفه تمر خبیث وعسل وانار شیرین وانکور وخرما وکندم ودیخ وترنج وصندل وزعفران وهر درخت بلند میوه دار وهر درختی که میوه او خشک بکار دارند	کوسفند اهلی وکرکس وهر باز وعقاب وشتر وبز وهر چهارپای که شب بدیده بیند وهر حشراتی که شب پدید آیند وهر پنهان شوند وابسنان قیمتی وزنبور عسل
مریخ	غربت وخوف وکرفتن وحرب وقتل وضرب ودزدی وزنا وفتنه وعصیان وخصومت وسرعت در جواب وکثرت شهوت وتباه کردن چیزهای خوب ودروغ وخانتی وقسم دروغ ودعاها یکی وتنها کردن	بقم وبسباسه وبادام تلخ وانار شیرین وبیاذ وکندنا وزنجبیل وبادنجان وخارپشت ودندان زبان کاو وبوتیمار وهر چه تیز وبلند باشد وهر درخت بیخار وخشک	شیر وپلنگ وکرکدن وخوکان دشتی وسگ وشغال وماران فی وهر چهارپای درنده وهر مرغان کوشت خوار وهر نهنده وهر مرغی که سرخ زنان باشد
شمس	زر وسیم وفلزی وبیخ والماس وروی سفید وهر چه ایشان کرمان را بود وهر تخمها وتوتیا وکوکرد سرخ وسنکهای سفید وزرد که شریف بود	کندم وبیخ وجوز وفندق وکنجد وارزن وسیب وانار وکلها وشکوفها وبناها وخوشبو بلند وهر درخت شیرین ومیوه دار که خار ندارد پوست چون انجیر وشفتالو ونرد الو	مرغ خانگی وهر راج وطاوس وکبوتر وکوسفند وگاو واستر واشتر وانچه حلال کوشت باشد وخوند وهر چه بیازار او نیکو باشد ونقش باشد واحسن کوی وانچه خشه انچه شیر دهند وبلنک وکاو وغیره
زحل	طرب وسنکهای سیاه وسخت وپیفیت وچرک اهن وزاج ومردار سنک	قطف وطحل وبزنجبوی وزعفران وبادرنبو وشاه دانه وعدس وماروی وبلوط وهلیله وبیدانجیر وانچه بی قشر است ودیوی ندارد یا مکروه طعم است وکندنا وبادرنبو وسخت پوست چون کردو وبادام	گاو وبغل وبز وخرنوع وزاغ وبوتیمار وکبوتر وشب پره وحشرات کاندر خرنوع چون مار وموش ودیگر جانوران وانچه بی قشر است وکند وطرخ وسیماب وکربه وسمور وماران سیاه بزرگ وجانوران سیاه بزرگ

تتمه جدول منسوبات کواکب سبعه

الکواکب	معادن وجواهر	منافع وجامها	امراض	مواضع
قمر	بلور ونقره ومروارید خرد وزاج سفید وابکینه بطی وهر سنک شفاف وسفید وسنک قرمز دست برنجها وانکشترها وهفت ولیشم ودرم	جامهای تن ودست بخمن وانکشتر ودستمال	نالج ولغوه زخم اعضاء وامراض زهره واسخراز بلغم بهرسد	ابکیرها وشرابخانها وروباها وچاهها وصرابها وباغها وحوضها وبوستانها
عطارد	سیماب وکهربا وفیروزه وبسد وجان وبرنج بد وهر چه در دریان نقش بود وشمار وحساب ودراید چون درم ودینار وبشیر	وظرف وعامه والتهای کتابت وصناعت	صرع وانکشت زبان وزبانک وبرنجیدن موی وبرقان سیاه وسواس وقی وماليخوليا وبرانداختن بخور	مواضع منقش وعباد تخانها ودیوان خانها وبازارها ومدارس وکتابخانها وبالاخانها وحجلهٔ کرتاب نزه یان باشد
مشتری	جلغ وزبرجد ومروارید وسنک بشم وفیروزه کاجوده ومقنیسا وسرمه ومر پوایذ وظروف کدانرا طلا ونقره سازند وجامهای زربفت وسیمین	جامهای مزاج زنان و مبا های تنجنی وجامها منقش ودهنا وبرنجینه وسفید	ضعف دل ودماغ وکرده وشانه وبواسیر وانچه از بلغم وسودی قوی پیدا شود	کلزارها وفنزارها وهر جا که تماشا وعیش توان کرد وقصاها بلند وعباد تخانها ومرغزارها وسردابها
شمس	زبرجد یاقوت وزاجوده وکهربا وبرنج وکهربا وچاده وانکینهٔ فرعون و سندروس وزفت وهر سنک نفیس وکهرباي زنیت لعل وزمرد وپیروزه	کمر وتاج وانچه مرصع ومطلا باشد وباد شاهان را شاید وجامهای زرنیه	درد چشم ودماغ ودل وانچه از کرمی وخشک بود باشد	معدنها وقصرهای عالی ومقر سلاطین
زهره	مس ونوشادر وشنجرف ومغناطیس واهن وسنکهای سرخ که برهم زنند وآلات حرب	جامهای سرخ وانچه در حرب پوشند	نشه واثم وشطرالغ ودقه وجکر ومعده وسرسام و تذف واستفراغ جنین وهر چه از کرمی وخشکی زاید	آتشکدها وزندان ولشکرگاه ومذبح حیوانات و سیاستکاها ومطبخها
مریخ	زر وسیم وفلزی وبیخ والماس و روی سفید وهر چه ایشان کرمان را بود وهر تخمها وتوتیا وکوکرد سرخ وسنکهای سفید وزرد که شریف بود	دیباهای قیمتی وانچه از ابریشم وپنبه بهم آمیخته بود وبزان کبود باشد	ربو وزبجه وقشج وسکنه وهر دل وسر وهر چه از بسیاری ریاح وابها بهرسد	مساجد ومدارس ومواضع مقدسه وخزائن ومقامهای عالی ومعمور وعباد تخانها ومنابر وقلاع وعملها
زحل	سرب وسنکهای سیاه وسخت وپیفیت وچرک اهن وزاج ومردار سنک	جامهای موشینه و پنبه وانچه کهنه وخشن باشد	جذام وفقر وبی مروتی وامعا ویرقان وسیل وتولنج وبیخ وهم وحزن وتفرقه وسرد و غرب واستسقاء وتزلله ودرد سر وطواحین وکاغذ از سرفی وکتان بهرسند	خرابها وستر خانها وغارها وچاهها وبیابانها وظلمتهای عالم وقلاع وبنجانها وکوههای بی کیاه

تتمه جدول منسوبات کواکب سبعه

الکواکب	اقالیم	بلدان	ملتها	سالهای عمر هم	مدت دولت اهلها	شکل و کیفیت	رنگ و طعم	ایام	جهات	صناعات
قمر	ششم و بقولی سیم	موصل و اذربایجان و خزر و ارمنستان و مرو و شام و مصر و حجاز	دین هرکس که غلبه دارد و بقولی بت پرست	طفولیت و اواخر پیری	سفینه ترین چیزها و کثیف ترین سبکترین	سطحی و ترابی و کثیف و سبک	شیرینی	دوشنبه	مغرب	کردش در مکانها و چیزها و در بیابانها و مکانهای وسیع و خراب و طلب و بعضی دیگر مانند مکانها
عطارد	ششم و بقولی سیم	مکه و مدینه و عراق و دیلم و جیلان و طبرستان و فرغانه و تبت و ختا	مناظره کردن در هر ملت و بقولی اهل تراش و فلسفه	کودکی	جیزی میانه و مشترک ترین چیزها از دو مرکب	مرکب از دو کیفیت مفرد	ریگ استان	چهارشنبه	وسط و معتدل	تجارتی و کاغذی و نقاشی و صنعت و شاعری و انشاء و فصاحت و بلاغت و رمز و کیمیا و نیرنگ و فسانه
زهره	پنجم	بابل و عرب و خلندم و وادی رمل و سمرقند و بخارا و روس و ختن و کوچاک	میانه ای و سهروشیدن	جوانی و بلوغ	پاکیزه ترین چیزها و با لطافت ترین چیزها و خوب ترین و نرین	مرکب از دو کیفیت مفرد	زمینهای نرم و آب مالک	جمعه	جنوب	کارهای پاکیزه و موسیقی و بازیها و تجارت زیبا و نرازنده و دوتا و هر دار بدرزی و مغنی
شمس	چهارم و بقولی دوم	حجاز و بیت المقدس و مکه و لهستان و دیلم و خراسان و اهواز و اذربایجان و سمرقند و ترمذ و ارمنیه	تاج پرست و بقولی آتش پرست و بقولی یکتا پرستی	مردی و میانه عمر و شیوخ و وقوف	نبیل ترین چیزها و شریف ترین و مشهور ترین و کریم ترین	کرمی و حاکمی و مخلطی و تمام اندام و چند لطیف	کوهها باصطکی	یکشنبه	مشرق	داد و سند و مهتابی و درخشان
مریخ	سیم و بقولی هفتم	شام و یمن و قندهار و ترک و هندستان و کرمان و فارس و عراق و اهواز و بصره	بت پرستی و بعضی مسیح پرستیدن و بقولی آتش پرستی	جوانی	کریم ترین چیزها و درشت ترین و تیز ترین و سرخ ترین	حرارتی و خشکی و سطری و درشتی	زمینهای ریزان و درشت و سنگریزه	سه‌شنبه	مغرب	دشمنی و کارهای سخت و سلاح و حرب و آهنگری و سفید آهن و پولاد و سیاهان و حبشان و سلاحی و بطالی و سیاه آن و مثال آن و دزدی و شاطری
مشتری	دوم و بقولی چهارم	خراسان و بابل و فارس و ترک و بربر و ارمنیه و عراق و مکه و مدینه و صعید مصر	ترسائی و سعید پوشیدن و بقولی بودن و بلالت از دین و علم و باک و جدل	کهولت	میانه ترین چیزها و معتدل ترین و تمام ترین و خوب ترین و خوش و انسان ترین	معتدل و مطبوع و تمام و تادک	زمینهای نرم	پنجشنبه	شمالی	نرمی و سیم و لاس سفید و انگور و خرمن خرمن جمع کردن و خرمن و کاغذ و بناوت و جبه احسان
زحل	اول	اقطای هند و سند و زنگ و حبشه و نبط و عرب و قبط و دیلم و خوارزم و بخارا و نیشابور و بربر	جهودی و سیاه پوشیدن	پیری و آخر عمر	سخت ترین و سرد ترین و کندترین و بلید ترین	کرمی و خشک و سخت و کراف	کوهها و خشک و چیزهای زبر و سفید	شنبه	مشرقی	بناق و زراعت و آباد کردن زمینها و بریدن آب و آب جشمه و کردن و بغارها و کار آهن کندن و تفتیش و پرسیدن کردن چیزها

تتمه جدول منسوبات کواکب سبعه

الکواکب	نهار	لیل	شرف	هبوط	وبال	نحس	سعد	اعداد	بیوت	ارکان	ارکان	ارکان	ارکان	ارکان	ارکان	ارکان
قمر	سرطان	جدی	ثور	عقرب				۵۲۰	بطلمیوس	نجم	نجم	دفیج	اجتماع استقبال	مغرب	سود	عطارد
عطارد	جوزا سنبله	قوس حوت	سنبله	حوت				۴۸۰	بطلمیوس	نجم	نجم	قوس	جوزا			
زهره	ثور میزان	عقرب حمل	حوت	سنبله				۱۱۵	بطلمیوس	نجم	نجم	ولی	اسد			
شمس	اسد	دلی	حمل	میزان				۱۴۶	بطلمیوس	نجم	نجم	سرطان	جدی			
مریخ	حمل عقرب	میزان ثور	جدی	سرطان				۲۸۴	بطلمیوس	نجم	نجم	سنبله	حوت			
مشتری	قوس حوت	جوزا سنبله	سرطان	جدی				۴۲۹	بطلمیوس	نجم	نجم	میزان	حمل			
زحل	جدی دلی	سرطان اسد	میزان	حمل				۲۶۵	بطلمیوس	نجم	نجم	سرطان	جدی			

احوال مثلثات

برج	مثلثات	ارباب مثلثات بعضہ بذعم جمہور	ارباب مثلثات بنا بر نہم	ارباب مثلثات بنا بر نہم بطلیموس	ارباب مثلثات بنا بر نہم	ارباع بیع مسکونہ بنا بر بعضہ و موافق خورشید اول و ثانی	ارباع بیع مسکونہ بنا بر بعضہ و سطی خورشید ثانی بوده باشد	ارباع بیع مسکونہ بنا بر بعضہ و سطی خورشید اول بوده باشد
حمل	آتشی	شمس مشتری زحل	مشتری شمس زحل	شمس مشتری مریخ	مشتری شمس زحل	مشرق	شمال مغرب	مشتری مریخ
ثور	خاکی	زهره قمر مریخ	قمر زهره مریخ	زهره قمر زحل	قمر زهره مریخ	جنوب	جنوب مشرق	زهره زحل
جوزا	هوائی	زحل عطارد مشتری	عطارد زحل مشتری	زحل عطارد مشتری	عطارد زحل مشتری	غرب	شمال مشرق	زحل مشتری
سرطان	آبی	زهره مریخ قمر	مریخ زهره قمر	مریخ زهره قمر	زهره مریخ قمر	شمال	جنوب مغرب	مریخ زهره

جدول ثوابت بروج و دوازده کانه

برج	حمل	ثور	جوزا	سرطان	اسد	سنبله	میزان	عقرب	قوس	جدی	دلو	حوت
ثوابت	منقلب ثابت و ذوجسدین	ثابت شدید و ثابت	ذوجسدین	منقلب	ثابت و ذوجسدین	ثابت و ذوجسدین	منقلب	ثابت و ذوجسدین	منقلب	ثابت میانه	ذوجسدین	
صاعد و رابط	صاعد	رابط	صاعد	رابط	صاعد	رابط	صاعد	رابط	صاعد	رابط	صاعد	
مزاج	آتشی	خاکی	هوائی	آبی	آتشی	خاکی	هوائی	آبی	آتشی	خاکی	هوائی	آبی
عناصر	صفراء	سوداء	دم	بلغم	صفراء	سوداء	دم	بلغم	صفراء	سوداء	دم	بلغم
اخلاط												
طبع و مزاج	گرم و خشک معتدل حرارت	سرد و خشک	گرم و تر	سرد و تر	گرم و خشک	سرد و خشک	گرم و تر	سرد و تر	گرم و خشک	سرد و خشک	گرم و تر	سرد و تر
تمیم نهار	مذکر	مؤنث	مذکر	مؤنث	مذکر	مؤنث	مذکر	مؤنث	مذکر	مؤنث	مذکر	مؤنث
لیل و نهار	نهاری	لیلی	نهاری	لیلی	نهاری	لیلی	نهاری	لیلی	نهاری	لیلی	نهاری	لیلی
نسب جهتی	مشرقی وسط مشرق	جنوبی وسط جنوب	غربی وسط مغرب	شمالی وسط شمال	مشرقی شمالی	جنوبی مشرقی	غربی جنوبی	شمالی مشرقی	مشرقی جنوبی	جنوبی غربی	غربی شمالی	شمالی مشرقی

منقلب ثابت و ذوجسدین
منقلب سریع است در انقلاب
ثابت شدید است در ثبات
ذوجسدین طالع ثابت شدید
منقلب بطیء است
ثابت شدید است در ثبات
ذوجسدین طالع ثابت
منقلب است
ثابت و مکثرات در ثبات
ذوجسدین صالحت مشارکه
منقلب است
ثابت میانه است در ثبات
ذوجسدین صالحت ناقصه

صاعد
رابط
هابط
صاعد
رابط
هابط
صاعد
رابط
هابط
صاعد
رابط
هابط

مبدء بروج شمالی در انقلاب صیفی
مبدء بروج جنوبی در انقلاب شتوی
مبدء بروج شمالی در اعتدال ربیعی
مبدء بروج جنوبی در اعتدال خریفی

کتابخانه مجلس شورای ملی

تتمه جدول منسوبات بروج دوازده گانه

طبایع بروج	محصور بعضی	ناظری سعادت	ناظری نحوست	طبایع	طبایع	الوان	نکاح	ولد
حمل	برج انام	ملایکه اوتاد	طایفه اوباش			سفیدی که بسرخی زند و بقول اشقر و ازرقی و بقول سرخ	نکاح دوست در حین مردان تیز شهوت و بقول نساء و حال زنان در نکاح	کم فرزند و بقول سیاه فرزند
ثور	برج انام	ملایکه اوتاد	طایفه اوباش			کندم گون که بسفیدی زند و بقول سفید روشن و بقول سفید و کندم گون که بسیاهی زند و بقول سیاه سفید و بقول بره زنان	نکاح دوست و تیز شهوت و رغبت زنان	کم فرزند بقول اصلش مقیم
جوزا	برج انام	ملایکه اوتاد	طایفه اوباش			زردی که بسرخی زند و بقول سفیدی که ببنفشه زند و بقول سرخ و بقول سبز پشته و بقول سفید و بقول سبز که بسرخی زند و بقول بزنگ آسمان	متوسط النکاح معتدله العقده و معتدل زنان هم متوسط باشد	متوسط الولد و بقول بسیار فرزند
سرطان	برج انام	ملایکه اوتاد	طایفه اوباش			کندم گون که بسفیدی زند و بقول سفید که بزنگ عالیه و بقول زنگاری و بقول سرخ که بزنگ لاله بسیاهی مایل باشد	نکاح دوست و رغبت و شهوت و فساد در زنان غریب و سخت ایشان نیز	بسیار فرزند
اسد	برج انام	ملایکه اوتاد	طایفه اوباش			سرخ و سفید و روشن و بقول مخالف زنگ از سفیدی و سرخی و زردی و بقول سرخ که زنگ لاله مایل بسفیدی باشد و بقول	نکاح دوست و روشن و رغبت و شهوت و فساد در زنان تیز	مقیم و بقولی کم فرزند
سنبله	انام	تالی وطایفه اوباش	طایفه اوباش			سبز چهره ای مخالف زنگ و بقول کندم گون و بقول سبز زنگ کل و بقول زنگ لاله مایل بسفید	کم نکاح و بقول بی رغبت نکاح مردان و میانه عفت و حزن زنان	مقیم و بقولی کم فرزند
میزان	برج انام	تالی وطایفه اوباش	طایفه اوباش			سفیدی که بکندم گون زند و بقول سیاه مایل زرده و بقول سیاه و بقول زرده سفیدی که بزنگ آدمی زند	حریص بر نکاح و باشتی و تیز شهوت و زنان در عفت	کم فرزند و بقولی بسیار فرزند و بقول مقیم
عقرب	برج انام	طایفه اوباش	طایفه اوباش			سفیدی که بزردی زند و بقول سرخی که ببنفشه زند و بقول سیاه مایل بسرخ و بقول زنگ طلا	کم نکاح و در عفت و در حزن زنان باعفت	کثیر الولد
قوس	نام خلقت	ملایکه اوتاد	طایفه اوباش			سفیدی که در سرخی زند و بقول سفیدی که بزنگ عسل زند و بقول سرخ و بقول مخالف زنگ	کم حریص بر نکاح و متوسط العقده و در حزن زنان باعفت	کم فرزند بقول مقیم
جدی	برج انام	ملایکه اوتاد	طایفه اوباش			سیاه روشن و بقول سیاهی که درو سبزی باشد مانند زنگ طاوس و بقول سیاه سفید و بقول الی بعضه سیاه سفید	در حزن مردان نکاح دوست و تیز شهوت و در حزن زنان متوسط	بسیار فرزند و بقول اکثر الی بعضه مقیم
دلو	برج انام	ملایکه اوتاد	طایفه اوباش			زنگ عسلی که بسیاهی زند و بقول سرخ بقولی سرخ زنده و بقول زردی که نزدیک بزنگ آسمان برد	کم نکاح و در حزن مردان و در حزن زنان باعفت	کم فرزند و بقول متوسط و بقول مقیم
حوت	برج انام	ملایکه اوتاد	طایفه اوباش			بزنگ نقره و بقول سفید و بقول سرخ سبز و بقول بزنگ خالف	در حزن مردان نکاح دوست و باشتی و در حزن زنان متوسط العقده	بسیار فرزند

تتمه جدول منسوبات بروج دوازده گانه

طبایع بروج	اقسام عناصر و ارکان	مکانها
حمل	آتشهای مشتعل و بقولی مولد حرارت است و سرخیها را تشها	آتشخانها و کوشکها و جاهای عالی و مقام مسگران و آهنگران و مطبخها و سلاخ خانها و جای کوبندات و جراحها و جای دزدان و خانهای چوب برش و هر آن موضعی که درو آتش بکار برده شود
ثور	هر کل که درو بنفش روید و بقولی مولد بروت و همین لرزش و زلزله	سراها و بوستانها و تره زارها و هر جا که درو دواب دارند و کوهها و زمینهای بلند و جاهائی که درو نباتها انبار و بوه و زمینهای کم آب که دران زراعت کنند و چشمهای ضعیف و جاهائی که آب ایشان کم چکد و جاهای ذبل و کاهو
جوزا	بدنهای حیوانات و هوا و فضا و هر نسیم و بادی و هر هوای تر و رطوبت که تفویت کند اشخاص حیوانی و نباتی را و هر بادی که خشت کند میوها و نبات را	کوهها و غارها و خرابها و بادگیرها و جاهای بازی کردن و دیوان خانها و جاهای نویسندگان و مکتب خانها و جاهای مهمان و کتابها و رصدخانها که شکار کنند و جاهای شکار کنندگان
سرطان	آبهای خوشگوار که بآن شخص سیراب شود از چشمها و قناتها و انهار و بحار و بطایح و مستنقعات و آبهای دریا و رکنار رفته و آب انبارها و جاهای عبادت و مواضع زرع و غرس	خنکاه سلطان و منزلهای عالی و خلوتگاه و بطالخانه و کوههای با حجاره و معدن و شکارگاهها و کوههای بلند و درختهای بلند و حصارهای عالی و سرکوبها که از آن بالا بشود و جاهای خان و ترنبال و جاهائی که بعد از اصل خطاء دران ریخته شود و جاهای درختیان و زنبق و کاهو و مهمان شکاری و جاهای خلیج و پل و جاهای دریا و جاهای دور
اسد	آتشهائی که بهیئت انسان و اجسام ارضی و نباتی و درختها و بقولی رود خانها که بسیار جریان دارد و صعب و دشوار است رفتن در آنها	کلهای که بهیئت انسان و نباتات دران روید و بعضی نزدیک و بقولی خراب کرمی
سنبله	کلهائی که بهیئت انسان و نباتات دران روید و بعضی نزدیک و بقولی خراب کرمی	سراها و عالی و دیوانخانها و کتابخانها و انبار غله و حبوب و کشت زارها و بازارها و جاهائی که دران برده فروشند و جاهای زنان و بافندگان و خانه های کان و جاهای با نزهت و تفرج
میزان	هوا و بقولی که مخلوط بسیاهات و بخارهای غلیظ که مقتضی حیوانات است و بقولی هر بادی که از جنوب بشمال وزد و بقولی هر بادی که از جنوب بشمال وزد و بقولی هر بادی که از جنوب بشمال وزد	جاهای با نزهت و تفرج و کوشکها و غلامخانها و کوههای بامیوه و حبوبها و بوستانها و سرکوبها که نداعت کنند دران و هر کهن که در او و مکان مشرف و فضاء عریض و تجارت و اسواق و جاهای مشاوران و نظارتان و هر مجلسها و عبادت خانها
عقرب	آبهای شور بطی	کندهای آب و چشمهای کنده و جاهای پر آب و آب خانها و باریکین و جزایر و زندان و سیاه سنگها و هیزم و قمارخانها و زندانها و کاهها و خرابات و جاهای بلند و جاهای اعظم و حزن دادن و زندان و سردابها و حفرها و جاهای مخوف و جاهای ارض طاغیه و جاهای خراب و جاهای ویران و جاهای ناپاک و جاهای بول و غایط و مستراحها و جاهای آب جاری و بشر
قوس	آتشهائی که در حیوانات است و حرارت غریزی و بقولی طبع ها	دار الضرب و دار الطبخ و مسالخ و مساجد و جاهای ایستادن و بردن و فروشان و کبوترخانه و بوستانها و هر جا که کاهی از آب دهند و جراحخانها و جاهای شکار و دوایر و اصطبلها و جاهای آتش و بیع و کتابها و جاهای باتلاق و جاهای با نفع و میدانها
جدی	آبهای دکل بستی که فاسد کند نبات را و زهرهایی که چیزی که مردم منتفع شوند از آنها نزدیک و هر چیزها	خانها و کوههای خشک و سنگلاخها و باغها و شوره زارها و جاهای سیاست و زندان و بیمارستانها و جاهای خراب و کهن و بقولی اطلال و رسوم خانهای ویران و جاهای خشک و آب انبارها و جاهای کهنه و ناپاک و جاهای کثافات کنند و بستانها و جاهای خراب و ویران

جدول اول مشتمل بر بیست و یک اقلیم بطریقهٔ بطلمیوس بنا بر اینکه وسط معموره خالی بوده باشد که طول آن شصت و پنجدرجه و عرض سی و شش درجه و هر درجه که مدار است طالب آن بیرون نیز شش میل است در تدبیر و بنای این تقسیم و لیکن که قدر مسکون از زمین را از لاز جهات

بلدان بزعم بطلمیوس

اقلیم اول	از اطراف معموره بر اطلیاست که جزیره ایست در محیط مغربی شمالی بسیار عظیم که مدار اهل آن اب باران است و در آن کشت و ندرتی نباشد و هوا اطیبا زمین صیالقه است و اغبر در شمال آنست و جوها نیاست کرزمین صفالبه و نواحی آنست و باسطرابیاست کرزعفران است و نواحی اطفا و آن بلاد عرضش از سی و شش درجه بیشتراست و طولش از شصت و پنجدرجه کمتر و از وسط معموره کرطولش از شصت و پنجدرجه بیشتراست و عرضش از سی و شش درجه کمتر بلاد مذکور عمیقه و بلاد اندو با و سعدات و اطفا هم شام و نواحی اطنست از نزدیکات با اعمال فلسطین
اقلیم دوم	از اطراف معموره فارمنیاست کرناحیهٔ قوهس و طبرستان است و مندواد است کرناحیهٔ اذربایجان است و همدان و رماهان کرماابهر و ماه الکوفه باشد و معروف است و نواحی اطفا و فارس است کرشامل شوشتر و شیراز و عم و کاشان و اصفهان و اهواز و کرمان و ارجان و سیراف و نواحی اطفا و مجملا اینچه عرضش از سی و شش درجه کمتراست و طولش از شصت و پنجدرجه بیشتر و لیکن از توابع معموره و از وسط معموره بلاد قوقلاوس و جزیرهٔ قبرس و سواحل اسناء صغری است و اینها همه جزایری میباشند شرقی بلاد دیونانیان و جزایری چند میباشد سرمایه روس و در خلیج قسطنطنیه کرعرضش از سی و شش درجه بیشتراست و طولش از شصت و پنجدرجه کمتراست
اقلیم سوم	از اطراف معموره ارمینیاست کرمعروف است و اروفانیا کرجرجان و نواحی آن بوده باشد و مرجانی است کرزمین خلطان بوده باشد تا بخ طولان میکشد و ابتداء طول این بلاد از هفتاد درجه است تخمینا تا بلغ و مرو و آن از سی و شش درجه بیشتراست و از وسط معموره خوزیناست کرحوالی برقه بوده باشد و با بقرایت کرازساحل بحر روم بوده باشد بجهت جنوب از برقه تا فوماء مانند اسکندریه و رشید و دمیاط بر پائین زمین مصر تکرعزیزه بیل بوده باشد مجملا از برقه است تا فوماء و عرض این ولایات از سی و شش درجه کمتراست و طولش از شصت و بخ درجه نمیرسد
اقلیم چهارم	از اطراف معموره حارقیونیاست و بومندباست و افریقیه و این بلاد از افریقیه میکشد بسمت مغرب و طرابلس مغرب داخل اینهاست و آخر مغرب نمیرسد و طول اطفا از شصت و پنجدرجه کمتراست و عرضش از سی و شش درجه کمتراست و از وسط معموره بلاد سوریا و قرطیا و قریطیقیات و اینها همه در شرقی خلیج قسطنطنیه واقع اند و طول از شصت و بخ درجه است تا هفتاد تخمینا و عرض آن از سی و شش درجه زیاده است
اقلیم پنجم	از اطراف معموره اطالیاست و مالیاست و افولیا و جزیرهٔ سقلیه است کر در دریاء روم است و مجموع این ولایات در نواحی نعم است کر در این زمان در دست فرنگ است و طول اطفا از شصت و پنجدرجه کمتراست و عرض از سی و شش درجه بیشتر و از وسط معموره بلاد قارابقی است و جلدا بقرات و در جنات است و این ولایات در سمت جنوب شام است مانند مدین و وادی القری و مکه و مدینة الرسول و زمین حجاز و مجملا طولش زیاده از شصت و بخ درجه و تا بنود درجه نمیرسد و عرضش از سی و شش درجه کمتراست
اقلیم ششم	از اطراف معموره بابل زمین است کرمعروف است و موصل و بلاد جزیره کرهمه معروف اند و مجملا طول اطفا از شصت و پنجدرجه میکذرد و بنود نمیرسد و عرضش از سی و شش درجه کمتر و از وسط معموره اس و اجانا و نرطیش است و اینها شمالی شام و جنوبی شرقی قسطنطنیه و بلاد دیونانیان است کرطولش بشصت و پنجدرجه نمیرسد و عرضش از سی و شش درجه بیشتراست و در این زمان همه این ولایات را اب دریای روم و خلیج قسطنطنیه فرا گرفته است

ضم نموده است و بمثلثات اربع نسبت داده است و هر بنجی مجموع دهم نوزدهم از اطراف و نوزدهم از اوساط کرمجموع هفتاد و دو و نیم باشد سی و شش از اطراف معموره و سی و شش از اوساط آن و حصهٔ هر بنج را شش و نیم قرار داده است سه از اطراف و سه از اوساط و لیکن اطراف از مثلثهٔ آن بنج و اوساط از مثلثهٔ مقابل

بلدان

بنج اول	از اطراف معموره دریاست سقینا و بلاد ماظربان و بلاد سیربقی و اینها نواحی بلخ و بخارستان و ورشاش و فرغانه است کرطولش از نود درجه زیاده و عرضش از سی و شش درجه بیشتر و از وسط معموره ارمیناس و انا سیس و طرباد و حیرات و صغانیان کرزمین مصر و صعید مصر و زمین واصاف بوده باشد طولش بشصت و پنجدرجه نمیرسد و همچنین عرضش بسی و شش درجه نمیرسد
بنج دوم	از اطراف معموره بلاد ما لطا و عوفیطس و ماوند نطانیا و عاطو نیاست و این ولایات از ابتداء محیط مغربی میکشد تا وسط مغرب و عرضش از سی و شش درجه میکذرد و ساکن بر براست و از وسط معموره بلاد سوریا و قرماصین و افاد و قیاست و این ولایات همه نواحی انطاکیه است کرطولش از شصت و پنج درجه میکذرد و عرضش بسی و شش درجه نمیرسد
بنج سوم	از اطراف معموره بلاد طور و سینا است و بلاد فلسطینی و بلاد سیانیاست و اینها ولایات اندلس و نواحی آنست از اخر شمال مغرب و طولانیها از ابتداء مغرب است تا بیست و هفت درجه و عرضش از سی و شش درجه تا چهل و هفت درجه و از وسط معموره بلاد یمن است کرمعروف است و طولش از شصت و پنجدرجه میکذرد و بنود درجه نمیرسد و عرضش از بیست درجه نمیکذرد
بنج چهارم	از اطراف معموره بلاد هند است از ابتداء کابل و کشمیر و قیصور تا اخر مشرق و بلاد اربابیات کرزابلستان بوده باشد و بلاد حادر و سیناست کر بلاد سند بوده باشد و طول این ولایات از نود درجات تا مشرق و عرضش از سی و شش درجه نمیکذرد و از وسط معموره بلاد ماقیذونیاست و افادونیا و این ولایات قسطنطنیه است و نواحی آن کرطولش بشصت و پنجدرجه نمیرسد و عرضش از سی و شش تا چهل و بخ درجه است
بنج پنجم	از اطراف معموره سینا و رومانیاست و طرکسای و بلاد سعد کراین ولایات سمرقند و خوارزم و آن نواحی است کرطولش از نود کمتر نیست و عرضش از سی و شش درجه میکذرد و از وسط معموره بلاد انوبیا و سطراست کر از جزیرهٔ حبشه و نوبه و جده و دنقله شهرایشان است و مجملا از بلای صعید مصر بسمت جنوب و عرضش بر بیست درجه نمیرسد و طولش از شصت و پنجدرجه نمیکذرد
بنج ششم	از اطراف معموره فارانیا و بلاد ماقونیا و بلاد اسینا مرطیس و عاراما نیطیقیاست کرازاخر مغرب است بسمت جنوب و ساکن جاعلی از بربراست و از شهرهایش سوس اقصی است و مجملا طولش بهفت درجه نمیرسد و عرضش نیز بیست درجه نمیرسد و از وسط معموره بلاد لوریا و ناموریا و فلوتقیاست و این ولایات نواحی طرسوس است کرطولش از ابتداء شصت و پنجدرجه است و عرضش سی و شش درجه

بلغ

تتمهٔ جدول منسوبات برج دوازده گانه

بلدان بر مذاهب سایر علماء احکام

حمل	بابل و فارس و اذربایجان و شام و دربای طبرستان و فلسطین و بقولی طنجه و بعضی از زمین اندلس و سیاهان مغرب زمین و پارهٔ از زمین حبشه و پارهٔ از دیلم و پارهٔ از ثغور شام و دملهٔ و انطاکیه و ارمینیه و موصل و ساری و نیشابور و بخارا و بعد و سمرقند و الان و پاره از زمین ترک که سمت مشرق است و بقولی فرغانه و دریای ان و طوس و کابل و جرجان نیز
ثور	سواد کوفه و ماه البصره و ماه الکوفه و همدان و قهستان و جزیرهٔ قبرس و اسکندریه و قسطنطنیه و ری و مدین و فرغانه و شهرات و سیستان و بقولی دمشق و بصره و عراق عجم نیز و بقولی پارهٔ از مصر و جزایر و بحر روم و غزه و نواحی طرسوس و عامل و قهستان و بیت المقدس و شام و کرخ و عمان و اکراد و اصفهان و ترمذ و خلوان و اردبیل نیز و بقولی پارهٔ از زمین افریقیه و پارهٔ از زمین و پارهٔ از روم و پارهٔ از بابل و زنجان و اسفراین و مکران و پاره از فارس و عمان
جوزا	مصر و دقه و ارمینیه و کیلان و کرکان و مغان با شرکت در اصفهان و کرمان و بقولی طرابلس و حصون اسکندریه و مصر و نکریت و دیلم و طبرستان و مرو الرود و قزوین نیز و بقولی طنجه و سقالبه و نیل و جبل یعقوب و بیت المقدس و بعضی از ارمینیه و بعضی از زمین باجان و دشم و چند شاهد و پارهٔ از خراسان و خوارزم و سعد و اسفنجاب و بعضی از کابل و سند و جزیرة الاراش و بعضی از هند و دریای ان زمین و بقولی صعید مصر نیز
سرطان	ارمینیهٔ صغری و بعضی از افریقیه و حجر و بحرین و نیل و مرو الرود و شرقی خراسان با شرکت در بلخ و اذربایجان و بقولی بیت المقدس و بعضی از زمین و جزیرهٔ کیش و روم و هرات و نواحی سیستان و ترک و چین نیز و بقولی بعضی از حبشه و فالیفلا و قرقیسا و بعضی از بابل و طوس و مرخس و طالقان و بعضی از ماوراء النهر و توران زمین نیز
اسد	ترک مشرق زمین و یاجوج و ماجوج و چین و بیت المقدس و مدائن و سیستان و مکران و دیلم و ایران شهر و طوس و ترمذ و سرخس و بقولی جزیرهٔ سقالبه و رومیه و نزاد و باب الابواب و بقولی بعضی از جزایر بحر محیط و زمین حبشه و بلاد اندلس و اسکندریه و ملطیه و معیصیه و زمین انطاکیه و پارهٔ از ثغور شام و سفلان و اردن و دمشق و بصیص و قبله و مدائن و بصره و سیراف تا مکران و شیراز و کوهستان و حوالی فارس و نیشابور و سعد و شاش و فرغانه نیز
سنبله	اندلس و شام و افریقیه و فرات و جزایر حبشه و صنعا و کوفه و بعضی از فارس و سیستان تا سند و بقولی بعضی از شام نیز و بقولی موصل و سند نیز و بقولی بعضی از برقه و جزیرهٔ دارالملک حبشه و بعضی از بلاد ساحل که ثغور صعیده و بعضی از روم و جزیره و نصیبین و البس و بلسان و بعضی از بابل و نکریت و دیبل و خشت و شیراز و کاشان و یزد و بعضی از کابل و طخارستان و بلخ و هرات و طالقان از طخارستان و خوارزم و نواحی و پاره از زمین چین

تتمهٔ منسوبات برج دوازده گانه

تتمهٔ بلدان

میزان	روم و مصر و حبشه و انطاکیه و طرسوس و مکه و طالقان و بلخ و طبرستان و هرات و سیستان و کابل و کشمیر و چین و بقولی مکه معظمه و خوارزم نیز و بقولی نواحی مغرب زمین و صعید مصر و بلخان و فرات و بخارا و ثبت نیز و بقولی بعضی از زمان افریقیه و بنانا و افریقیه تا روم و برقه و صعید اعلای مصر تا نخوم حبشه و پارهٔ از بلاد حبشه و یمن و حجاز از زمین عرب و البینا من مدینة انحکاء و شهرا صحار کحف و اسکندریه و سمساط و ماوراء ستر من رای و بابل و بصره و جرجان و هراة و بخارا و قهستان و کرمان و باجه نزدیک سندان و بعضی از هند چین
عقرب	حجاز و بادیه و یمن و مدینه و بلخه و قباد و خزر و ری و قومس و عامل و راوی و هاوند و طوران با شرکت در سعد و بقولی و یمن نیز و بقولی بصره و طرابلس و شام و دیلم و موصل نیز و بقولی و بعضی از بربر تا مغرب و قیروان و بعضی از حبشه و بعضی از روم و بعضی از شام و دمشق و شرقهٔ زمین عرب تا نخوم هند و تا یمن و بحر و عمان و بحرین نیز
قوس	قهستان و دینور و اصفهان و بغداد و ری و دماوند و باب الابواب و نیشابور با شرکت بخارا و کرکان و بحر ارمینیه تا مغرب و بقولی عراق نیز و بقولی دروس نیز و بقولی طرابلس مغرب تا برقه و اندلس و سقالبه و اسکندریه و بحر و دارالملک حبشه و بلاد یمن و زمین عرب ما بین حجاز و شام و ارمینیهٔ صغری و اخلاط و رقه و سوس و عسکر مکرم و ارجان و بعضی شاپور و فسا و حصیر اصفهان و کشمیر و دینور و بلخ و فرغانه و طخارستان
جدی	مکران و سند و بحر عمان تا هند و چین و شرقهٔ روم و اهواز و اصطخر و بقولی حبشه و کوفه و بحرین و عمان و قیصریهٔ شام و طبرستان و کابل و دیلم و کیلان و هند نیز و بقولی جزایر بحر محیط و بربر و بعضی از افریقیه و پارهٔ از زمین یمن و پاره از حبشه حد و سر و قسطنطنیه و قسم شرقهٔ روم و فالیفلا و پارهٔ از شام و بحرین و اصطخر و بعضی شاپور و سوس و طوز و مدائن و سرمن رای و قومس و هراة و بوشنج و نواحی اهنا و طخارستان و بعضی از بلاد کابل تا سند و کلان و قندهار و کشمیر و پارهٔ از هند و چین نیز
دلو	کوفه و نواحی ان و حجاز و قبط و مغرب سند و شرکت در فارس نیز دارد و بقولی حبشه و راس العین و بروعه که کعبه باشد و سقالبه و هند نیز و بقولی قزوین و بادیهٔ عرب و قزوین و اطراف مغرب و پارهٔ از کیلان نیز و بقول الحجفه و عدن و حبشه و سطی و زنج و صقالبه و ملطیه و بعضی از کلیات جزیره و شام و مدائن و سواد کوفه و فرات و باجه از ان ابیخوذه نیز حلوان و اذربایجان بزرگ و کوه دیلم و کرمان و نواحی ان و جیرفت و سعد
حوت	طبرستان و سمنان و بخارا و سمرقند و شام و مصر و اسکندریه و یمن و شرقی هند و بقولی بحرین و بصره و خزر و بربر و روم و سواحل نیز و بقولی دریای یمن نیز و بقولی بعضی از بربر و صعید مصر و سمساط و جزیره و واسط و پارهٔ از اذربایجان و فالیفلا و نفلیس و بربر تا ناحیه بلاد جرد و الان و ساوه و جرجان و قهستان و شمال زمین جرجان و خوارزم و بلاد سعد و کش و نسف

نتمه جدول منشوبات برج دوازده گانه

برج	معادن وجواهر ومصنوعات	انواع نباتات واشجار	انواع حیوانات
حمل	مس زاهن وسرب وبقولی برصاص نیز وبقولی طلا ونقره ونحاس واهن ازاین راه کاربرده شود وازمصنوعات تاج وکمربند بقولی کوشواح وسرنیها نیز وبقولی زره نیز	دارچینی ونیجل وفلفل وتمر فصل وکباب چینی	اینجا نرباری اوکشتاب باشد واسخوانها واشته اشد مانند بزوبیش وپیش دشتر وماهیان که درمیان آب باشند بهم میرسد که میزنند بماران ویرندگان اینجا
ثور	گردن بند وطوق واینجه بزبان مس بود ازنطاق ودست بند وبقولی دخال نیز وبقولی دراهم ودانیز نیز ولباسهای پاکیزه وعطس ودربط ودف گرین نند نیز	کاروفیل واهو وجاوزان اهلی وبقولی شتر نیز وبقولی گاو وبیش وگوسفندان کوهی وبقولی هر صاحب کشتکی	
جوزا	درهم ودینار ودربط ونای وبقولی طوق وگردن بند وبیشم وصوی	درختان بلند وبیخ شروی وچوب داروی درخت جند وبادام وانیسوها اینجه منفرح باشد واینجه درچین اترا خوانند وانواع دانهها وبقولی برنج وشکر	پرندگان وبیخ خاکی وقرنی واینجه باانسان انس گیرد مانند خروس وطاوس وکبوتران وهدهد ودراج وکبک وکنجشک وهزان وطوطیان وماران شاخ دار که درروی پیدا شود وبقولی هما نیز
سرطان	مروارید ریزه ومرجان ومحرهای مینا	جنبه واینجه مانندان باشد وبیوه ان اضافی وبقولی درختان دانه دار وبقولی برنج وبقولی اینجه ازاین راه تاندرف	چون گاو وخزاف کربیا سیاه باشد وشیر ابی ومنج وبقولی گاو وخزان وسام ابرص
اسد	زهر مهره یاقوت وفیروزج وبقولی دربن ودانه معدنیات زده وظروف طلا ونقره ومرجان وبقولی گوهر وخرجهای پادشاهانه وبقولی بوریا وحصیر نیز وبقولی بیشتر	دردختان بلند که میوه نداشته باشد مانند ساج وچنار وبقولی صرو واینجه شیرین بود	دوان ومرغان شکاری واینجه نیش باچنگال داشته باشد وجانوران موذی مانند شیر پلنگ وبقولی صرد وکرکاس شکاری وکرکد وماره ماهی سیاهی که دریا باشد ودرخشکی نیز باشد
سنبله	سیماب وبقولی درهم ودینار وچیزهای منقش وملون	کندم وجو وباقلا ومانش واینجه تخم دارد	بلبل مطوق ومرغان ناطق وهزاران بزدیک وبقولی کبوتر ودراج وکنجشک نیز وبقولی باره از اصرام وحشرات الارض
میزان	اینجا زری زینت کند وجاهای برنیچه وگردکیسه وبیان بند وبعد وجنس وجاهای سمور وخز	درخت جزما ودرختان بلند وضعیف اینجه درسرکوهها وقصرها نشانده شود وبقولی که بزیتون زرد وشنجار	ادمی وبقولی مرغان وپلنگ وبقولی هزار دستان وچاوک وناخنه وقرنی وکبوتر خانگی
عقرب	اینجا زاب عمل اید چون مروارید مرجان وبوشا در بقولی	چوبها ودرختان که میوه ندارد ودر لب رودخانها رویند وادویه مسهله	وحوش وحشرات الارض که موذی باشند ونیز ماران ابی بقولی خلد وانواعها وجرندگان اذیت کننده وماران نیز وبقولی حشرات الارض واقسام عقربها ومنجوسها وبسیاری از حیوانات ابی
قوس	بندوانیزه وبقولی الماس وتلخی نیز وبقولی نقره وبیخ نیز وهرچیز که مرکب باشد واز مصنوعات ۱۲ محل دیگ وظروف مثال واجزاء کوههای اهکران وتخاران	انگور واینجه مقوت واثار وعناب وبه واورود وبقولی درختان بلند مانند ساج وانبوس وانفل وهلیله سیب وشقالو والوکشش واقسام میوها پاکیزه وشکر وبقولی اینجه درختان خرما ودرختی بادبها وبرختان نمیوه وخشک وبقولی مانند وبلوط وانبوس	هرچیم دارد مخصوص عقرب واسب حشرات نیز زنان وحیوانات نباتیه وجانوره وبیانیه ان مرغان نیز وبقولی نصف انسان دلیل است برانسان ونصف اخر بانسه مسطی شده وبسیاری از اصرام وحشرات الارض
جدی	سرب وسنگ خارا ودیگ واصل وبوده وشوره وبقولی سنگ مقناطیس وبقولی سرب وبقولی دولابها	کوسفند ومیز کوهی وگاو کوهی وبزکوهی وشکال ودرنده وپرنده وحوش پاکیزه وشکر وبقولی اینجه درختان خرما ودرختی بادبها وبرختان نمیوه وخشک وبقولی مانند وبلوط وانبوس	هرمرغان بزرگ چون شترمرغ وشاهین وشاهباز وبقولی عقاب ماران بزرگ وبقولی مار وافلاطون وبرستوک وطاوس وبعم وچغد وسوسک بزرگ نیز وبقولی مار افعی وبقولی اژدها
دلو	کهرباء وبکین سفالین وگردن بند وحیوانات ودرایم که بر مردم کنند وباد مهره وبقولی کبک وبقولی هر اینچه که لایق حال زنان باشد وخایین وهرچه مردم پوشند	ساج وانبوس وبلیله وهلیله وخیارچنبر وخرمای هندی وحبوبات نیز	
حوت	مروارید وصدف ومرجان وبقولی مانند دروست بند وخط لوله وشاه وکافور وصندل وبقولی عنبر وبقولی هر اینچه لایق حال زنان باشد وخایین وهرچه مردم پوشند	سیب زاب وشفتالو وبنیه وقت شکر ومیوهای خوش طعم وگوش خورک ودرختان خوشبو چون کافور	اینجه لایه عنوان نرخ وطعم ودواب وحوش اطلاق کنند نیز وبقولی مرغان ابی وماهیان بزرگ وفیل وگاوان وبقولی هرخلق انسان واجسام دندگان وجنبندگان ابی وهرچیزها وماهیهای ابی واقسام ماهیها وضفدعها

نتمه منشوبات برج دوازده گانه

برج	اعضاء واجزاء وجواهر بدن ادمی	طبقات مردم
حمل	سر وروی وبقولی کشها نیز وخون ومری سر	اگر ضمن اینجه سلوک وامرا ولشکریان وبازرگان وارباب سلاح وگرانان وضرابان واگر ضمن اینجه دندان ودرنده باش وفشنه انگیزان وشماران وقضاخان وسلاح سازان وسرهنگان وقضاتان
ثور	گردن وحلقوم ورگها وعصبهای گردن وبقولی پشان وبقولی روده وبقولی قورباشت وگرده	مردم بزرگ منش ومعزز وبلکزادگان وکیلان وعاملان وانبارداران وخازنان وعطاران عضیفه واگر ضمن اینجه مادران وعطاران وخادمان ایشان واحقاق
جوزا	دستها وکفها ودوشها وبازوها وانگشتان وبقولی هرد وچشم	دبیران وفضلاء وحکماء وصاحبان خط وقلمشان وکاتبان وتجار وعمال وشعراء والاتروجون ضمن اینجه طراران وکیسه بران وشاعران هزبان کوی وکسانی که درسکها بتطفیل گنند
سرطان	سینه وپهلو وپستان وشش ومعده وبقولی دل وسینه وپستان ومعده وپهلوها وبرجزه شش وبقولی روده نیز وبقولی دل وجاهای نهان وبقولی ای جب وانگشتان وبقولی دوسوراخ بینی وبقولی دل وسرمعان ونیز وبقولی گاو نیز وبقولی زبان ودهان وبقولی دل اینجه باین معده است وگرشت وقوی استخوان وبقولی شانه وپشت وبه نعمانی بیک وبقولی شانه وشکم زنان وبقولی بعضی بقولی	ملکزادگان وزنایان ودبیران وگنج بانان وسلاحدان وغواصان وشرابداران واگر ضمن اینجه خلیسان وسفایان وقطاعیان وکاریزکنان
اسد	ملوک وسلاطین وسروران قوم ومقربان پادشاه وجوهریان وگرانان وسکه داران ودرم زنان واگر ضمن اینجه انشوادان ومطربیان	
سنبله	وشعراء ومستوفیان وکاتبان وکفایت کنندگان حوایج مردم وناجران وحکماء وفضلاء واهل فضل وحکمت وتعبیر واگر ضمن اینجه وکیلان وقاضیان وقسم دهان وناجران وبیاعات	
میزان	ناجران الا بعده مردم صاحب رای وعقل وادب وتمیز وانصاف وتعریف وتعجب وطبیب وعطا بخشنده وطرب دوست وباطاعت ومرابت کو ومرابت دل وزبان واگر ضمن اینجه مطربان وسفله وقضاصان وقرمشانان	
عقرب	مرده ومردن از جزل ودبر وبقولی شانه نیز وبقولی میان ودوران نیز وبقولی سینه وبقولی حرام مغز وبقولی دوقسم وبقولی متعدد وبقولی شانه معقد وده ودوران	امراء ولشکرکشان وجبارزان ودلیران وسپاهیان وسرهنگان وکشتی رانان واگر ضمن اینجه کاران وساحران وعزیمت خوانان وفخشان زناکاران وشیادان سفیدچشت وروسپی جاجران وهزدان وناکسان وناکشان وقاب کنان وشیادان وحرام زادگان وکنان که اینجه دقسم زنند وانگشتان وبعضی دربنه واندام واحقان وکاهلان
قوس	راهنما بقولی رکابها وپهلوها نیز وبقولی نقرات پشت وبقولی ران نیز وبقولی ودندان باهر یادف که دربدن پیدا شود ازعلامات وخالها	امندوخاصیان وفضلاء ودبیران وحسدند واگر ضمن اینجه نابیان قاضیان وبازرگانان وسکران وخلس زنان وبطاران ودواب داران وبرابت وعکاران ستور وبرده وستور فروشندگان
جدی	زانو وبقولی مفاصل وپیهای پا نیز وبقولی شکم وبقولی رگها وپیها وبقولی دوزانو وپایین زانو ورگهای ان	نلعه داران ورئیسان ولشکرکشان وامراء ومردم پرو وشایخ صوفیه وعمران کشیبان واهل چال ده هاپین وخاندانهای قدیم واگر ضمن اینجه شانیان وصیادان ودزدان وبزرگران وبنکدان وخداوندان سیاه وخالد بزان وعلاکاران وکوکنان وهرانکه گرمخیین خان باشد
حوت	شاها وبقولی واستخوانهای شانه ورگهای آن که باورت بود وبقولی خصیتین ودگره ودکره وبقولی رگهای عریض وپشت پای	ملکان تمیم وحکمران ورئیسان وحکماء ومشایخ طریقت وپیران پیش قدم درکارها وشحنگان وفضلاء وارباب رصد کواکب واگر ضمن اینجه عزیمت خوانان وظلم سلطان واضی گران ونیال گران وآب کشان براجه وشفاعت وکاریزکنان وتاجر منفعات ودهات نشینان
حمل	پاها وبقولی سرهای پا وکعب وبقولی دوشاخ ودوپای وبقولی دوقدم واطراف اضا وپیها وانگشتان پای وبقولی دوکعب پای	علماء وقضاة وحکمکان واشراف واهل تبع وسرشیاه واگر ضمن اینجه وعلاجان وکشتبانان وجاهی کیران ودرم نعمه فروش ومنافق ومزمر وسنالوس

نمونه جدول منسوبات بروج دوازده گانه

بروج	امراض وعلل وآفات	حلیه وصورت
حمل	دیده سر وچشم وسیخ باد وکل وکوری وکچلی وکلف روی و پیس وجرب وتغیر رنگ وکم شدن اعزا زرکت بغل وعنبه بن کف پا وماه بخشی بریدن وبقولی واش کندن بغل ویا قرش بشوط واخرش ناخنی در پای وما نها	میانه بالا ببرچشم کبود یاعی زند بلند بینی بزرگ کوش زشت خان سرخ موی واندره موی وچهره موی وراز روی وخندان ونیمه ریش باریک وبقولی خنده بسرعت پهلوی مرات سیاه رنج وبقولی مرت خلقت ثبات انعام کم اصلح باشد ونیکو سر بلند منزل وبقولی طاهر جانب زبرین باشد بلندتر ونیکو وعتدل روی پدر دهان
ثور	اتخمه وکردن وحلق باشد جوی خناق وخفقان ریق کوفتی بیوی بغل وبینی وکشکنان پای وبقولی کلف نیز وبقولی علاجی بر پشت وسینه وبقول کند باها	بلند بالا بزرگ بشانان سیاه چشم باریک ابرو نیز نظر اهون پهن فراخ دهان سطبر لب کردن سیاه موی بزرگ شکم وبقول تمام بهشه سفید کندم گون سیاه وما مون چشمان کوچک ابرو پشت نظر میانه اوان ودرد پشت وسینه اش علاجتی بود
جوزا	کلف اندک ونزله وقصر وبقولی نشاها بر روی وزخم از باد ها وبقولی پیچه	نام بالا درست اعضا کشاده ابرو شهلا چشم باریک کردن نیکو منظر تیز نگرنده وبقولی میانه بالا نیکو قامت وشکل زیبه ورنگ کم اندک بینی میزی زنده وبقول کندم گون باکنه بروی نکو بروی صاحب صباحت وجمال تمام اعضا تیز نگران هوش بیش وکردن وبقولی باریک المکیون وسیاه اندر اندر از زخم ازدیاع ادبوده باشد
سرطان	کثرت علل وامراض مانند نزله وقصر وسرخان ودرد پهلو وکل وکلابی وقولنج وبرص وبرش وبواسیر وسکینه دست وپا وعلتی اعضا وبقولی مفاصل	سیاه چهره باریک موی وچهره درست اعضا سطبر لبان ولاغر دهان کوچک چشم پست نظر کج بینی پریشان دندان تیز بقولی از غلیظ از نبذ باریک بالا فراخ دهن کوتاه پشت دران دست قدم خرد خرد پشانان وزله میان باریک پست نظر بازیک موی کم سیاه باشد و بسا کم کل باشد وموی نداشته باشد
اسد	ناخن شق معده ودرد چشم وصلع وکند دهان ودرد پهلو و قند پشتی	دراز بالا پهن سینه پهن روی نیکو منظر عیبش چشم برخاسته چنده روی فراخ دهان بزرگ شکم باشکوه تیغ بالایش غلظ تر از نبذ زبره وبقول سرخ موی کم یا ندک سفیدی مایل باشد ونیکو موی ابرو وچشم یا اشقل بلند منظر تیز نظر نیکو سینه پهن روی که مکنون بود بزرگ شکم ودرشت نکشا دا ریش راهما وساقها
سنبله	رعشه سوء الهضم معده ودرد شکم ریشت وکاهش و کم شدن اعزا زمخرف وشق شق حادث شود	متوسط بالا نه فربه نحیف اعضا میانه بالا نه بزرگ سر نیکو هیئت وقامت صلح الرجه بزرگ ریش نیکو بانه دی وبقولی اندک مایل بسفیدی بود وبرسینه وشکم خالها به وبقولی زده زنک کرده مایل بسفیدی باشد پشت نظر کینه موی ودرد کردن نیش ملا مت می بود
میزان	باد فتق ودوا سیر وندد کشتن روی ودرد وکجی پی وپیدا شدن پرده درچشم واچه عارض حادث میشود از باد ها وافتها	خوب صورت سیانه بالا متوسط مزاج شهلا چشم ابرو ها مانند کمان کردن تیز شهوت وبقول سیاه چشم نیکو بینی دبرکردن نیش ملا مت بود وبقول بیضوی الوجه بلند نظر تمام اعضا نه شدید شهوت حریص بود زان
عقرب	کوری وکری وکر شدن وکاهش وسرطان وداء الثعلب وزلله ونقرس وضعف چشم وخناذیر واکله وزله وکله وزشتی عورت	خوب صورت کوچک روی بسیار رو بهی همچون پنج فراخ دهان خوب چشم ابرو پیوسته دندان ساق بزرگ ابرو بینی تا بالایش کوتاه تر از بعد شیب به وبالا بینی برپشت ابرو وبقولی پست نظر به دندان وبالا وبقولی بینی بزرگ وبقولی بینی بزرگ وبقولی بینی بزرگ وبقولی بینی بزرگ
قوس	نقرس وزلله وکوری وصلع وافتادن ان بالا وزیادتی ندها وشاها وسیاه وافتادن بساع وافتادن اندواب وتنج خرده از چهار پایان وهر چهاری که رفعت نیندازه	نیکو قامت بزرگ روی سبز چشم کج کمش بسیاه موی واو کم بود کشیده روش فراخ چشم باریک ران وباریک ساق سبک رفع خشک اندام تیز نظر بقولی مخالف زنک بلند بلکه کردن پست نظر که نظرش بجانب زمین باشد وبقولی بیاب باشد الغلط موی سینه کوتاه سیکو کار
جدی	کلکی وکری وقصر وخناذیر وخاریش وسرطان وداء الثعلب وزلله ونقرس وضعف چشم وخناذیر واکله وزلله وکله وزشتی عورت	تمام خلقت سلیم اعضاء مزاج قامت بزرگ سر وسیاه چشم سطبر لب بزرگ پشت وبقولی شاپان دهن سینه تنکدن وبکیان اندر اندر از ان دکری برد وبقول خفان زنک اندر سر پیسانی وزندگی وبقولی اندک بیضوی الوجه خلقت وخلقت ناکی که بزرگ تر از یکری بود که چهله بشانی اندک سطبر لب
دلو	نقرس وخواب رفتن اندام وصفرا وتخمه وپیسی وزله وتشنج ورعشه وسستی اعصاب وریختن موی واختلاجات وحسن باها	میانه بالا بزرگ سر نیکوین زنک پشانی فراخ سینه سیاه چشم مردم اندام پست نظر کج میان کجی وبقولی کجلی سر بیسانی وبقولی سفید زنک مجموع کج نظر وبقولی پست نظر میانه دوشانه اش پهن وبقولی زنک پهن سینه کج شکم

نمونه جدول منسوبات بروج دوازده گانه

بروج	اخلاق وسیرت	این جدول بیست فصل از کلام غلام زحل وغیره در منسوبات بروج که در استخراج ضمیر وجنبی بکار آید
حمل	ستون وغضب ونکاح دوست وبقول ملکی طبع وچشم حسن گفتن وبسیار قول کردن وبسیار نقل وحرکت وصفر کردن وبسیار خنده نمودن وباشیخی وبی کفشاب وبسیار سماع وزنان ودوف وکشاجی ودلیر وبی خشمی وکینه داری وعاشر جباب و میانه اطاعتی	دلیل است برچیزها که از برای ان حاضر شده باشد ودوستی بزرگ وبقاء وفا داشتن وبسیار باشد ودیگر آنکه دمان بگیر باشد وچیزها که دفعات سبکی باشد وچیزی که اورا میزان باشد بر زبانات الا الاهی بالله وچیزی که نقل شده از خانه بخانه
ثور	حزن کاهلی وقحت نمودن وبکر کردن وغفلت ونا مقبولی وبقولی بلادت وکم عقلی وبه وبیغ گفتن وتاون درکا دهاو بقولی دوماندنیشی و سکوت طبع وسخت کشی وباشیون	دلیلات برچیزی که بکوشش کردن پیدا شود وبطرف زیر باریک رود وبطرف زیر باشد وبعضی از چیزها که از زمین بیرون آید وچیزی که در باد دمان بگیرد وچیزی که در باد دمان کند وبکند وبه دوش زیر باشد وبعضی از چیزها که از زمین بیرون آید وچیزی که در باد دمان بگیرد وچیزی که در باد دمان کند وبکند وبه دوش زیر باشد
جوزا	چرا غره ی ونقل حکایات وبدایات وحکمت وبزرگ جستن وتیز خاطری وامیختن بامردم وبقول کم خفتن وناخن طبع وبدانا بحال مردم وبقول کاهلی وتاون الاخلاق وبقول بلید وکنات وبقولی عاجی وشوم	دلیلات برچیزی که بکوشش کردن پیدا شود وبطرف زیر باریک رود وبطرف زیر باشد وبعضی از چیزها که از زمین بیرون آید وچیزی که در باد دمان بگیرد وچیزی که در باد دمان کند وبکند وبه دوش زیر باشد
سرطان	بشاپان ودانائ طبع وکم خفتن وبقول ساکن طبع ودانا بحال مردم وبقول کاهلی وتاون الاخلاق وبقول بلید وکنات وبقولی عاجی وشوم	دلیل است برچیزی که بکوشش کردن پیدا شود وبطرف زیر باریک رود وبطرف زیر باشد وبعضی از چیزها که از زمین بیرون آید وچیزی که در باد دمان بگیرد وچیزی که در باد دمان کند وبکند وبه دوش زیر باشد
اسد	کبر کردن کشتی وتیز خشمی وکینه داری وطلب جاه ومنصب وبقول محب وطرب ونظیف وخبیث وبقول بقول مهاجاج وتکبر وانداشه بسیار وبحب شجاعت وبقول اصلی نفس وباس وجلادت وشجاعت وملکی الطبع	دلیل است برچیزی که بکوشش کردن پیدا شود وبطرف زیر باریک رود وبطرف زیر باشد وبعضی از چیزها که از زمین بیرون آید وچیزی که در باد دمان بگیرد وچیزی که در باد دمان کند وبکند وبه دوش زیر باشد
سنبله	فرش کفتاری وفصاحت وبلاغت ونحو واندک کتب واشعار وداشتن مصرع وخطوط کلام وفلسفه وبقولی حفاظت وحکمت ورایت کفتاری وسیاک رویس وبیاد اندیشه وی بیاداب وبقولی بقش وظلم وهت وبقولی صاحب طبیعی وحقت	دلیل است برچیزی که بسیار سنکین باشد واصلابت برچیزها که تمام امده باشد وازبای افتاده اصل وده باشد وبکی باشد طبیعی صاحب شیشه نظم که بالای غلط تراز باشد وده باشد وبعضی از چیزها که از زمین بیرون آید وچیزی که در باد دمان بگیرد وچیزی که در باد دمان کند وبکند وبه دوش زیر باشد
میزان	تنکه حفاظت وخفت وامانت ودراست طبعی وبامردم دوستی کننده وعامل وکم صبر وبقول کم خفتن واخلاق نیک وفکرت ونظیف ودوست دارنده وطرب وبقول کاهلی وتاون الاخلاق وبقول بلید وکنات وبقولی عاجی وشوم	دلیل است برچیزی که بکوشش کردن پیدا شود وبطرف زیر باریک رود وبطرف زیر باشد وبعضی از چیزها که از زمین بیرون آید وچیزی که در باد دمان بگیرد وچیزی که در باد دمان کند وبکند وبه دوش زیر باشد
عقرب	خرده وحیله ودریغ وتیزش وخوش وکینه داری وبقول غضب خاش تمام شریر کتاب متلف وشاح فخاش یعنی بهاهل جنف مضیف مرحق زنان وبقول حفاظت وشجاعت وفصاحت وتیزش وبقولی چشم چنین بقولی که فکر بسیار وبذلت انداز نه خود	دلیل است برچیزی که بکوشش کردن پیدا شود وبطرف زیر باریک رود وبطرف زیر باشد وبعضی از چیزها که از زمین بیرون آید وچیزی که در باد دمان بگیرد وچیزی که در باد دمان کند وبکند وبه دوش زیر باشد
قوس	نصب زیاد ها وجاه وسجد ومصحف ومصحوب بودن وبقولی طبع زود حرکت واز دار کریم نفس بکار بغض نصب بیاد اکثر خصوص در امر جاه وما ها عجاب وطبیعت مهر بر سواک دیا کبر خوش ترش روش وفرامرشی وعجب وشجاعت	دلیل است برچیزی که بکوشش کردن پیدا شود وبطرف زیر باریک رود وبطرف زیر باشد وبعضی از چیزها که از زمین بیرون آید وچیزی که در باد دمان بگیرد وچیزی که در باد دمان کند وبکند وبه دوش زیر باشد
جدی	دریغ وتیز خشمی وکبر وبیاد اندیشی وبجاج وحکمت ودبیاد فلسفه وحیلت کردی وفرامرشی ودلیر وبی دستی وبازداری وبقول ما مالک وکم حیثی وبقولی مکلم الطبع وافر خرد کار دوستدار حکمت ومشهور بان چنین میشتر وشجاعت وطول سکوت	دلیل است برچیزی که بکوشش کردن پیدا شود وبطرف زیر باریک رود وبطرف زیر باشد وبعضی از چیزها که از زمین بیرون آید وچیزی که در باد دمان بگیرد وچیزی که در باد دمان کند وبکند وبه دوش زیر باشد
دلو	عقل وتیز وبسیار بحث چیزها وباریان نظر وترسندگی ومصوری وبقولی نحیف ونظیف وشیرین سخن دعاجو وباد اوش ودوست دارنده وبقولی زینت وبقولی نحیف وضعف مجهل وبرهیز وظافت ملی وبالا وبقول وجن دوست خنک وقلب زده وبقولی بیاد دیرهان مهربان وخشنا وبقول تند راست جری وزنده شدت جبات	دلیل است برچیزی که بکوشش کردن پیدا شود وبطرف زیر باریک رود وبطرف زیر باشد وبعضی از چیزها که از زمین بیرون آید وچیزی که در باد دمان بگیرد وچیزی که در باد دمان کند وبکند وبه دوش زیر باشد
حوت	نحیف وتیز وشجاعت وملطف وکرم وکثرت محبت وبقول کم خفتن وبقولی سبک وتیز وبقولی کم خفتن وبقولی کاهلی وتاون الاخلاق وبقول بلید وکنات وبقولی عاجی وشوم	دلیل است برچیزی که بکوشش کردن پیدا شود وبطرف زیر باریک رود وبطرف زیر باشد وبعضی از چیزها که از زمین بیرون آید وچیزی که در باد دمان بگیرد وچیزی که در باد دمان کند وبکند وبه دوش زیر باشد

نقره جدول منسوبات بروج

حمل	منقولست از کتاب اسرار والیس کرده ضمیر بکار آید
ثور	دلالت کند بر حمل و نقل و امن و سر بر جها پاک از درندگان و مذکر کشتیها و کشتن آن جای بجاب و آنها و چشمها و مغارها و دشمنان
جوزا	دلالت میکند بر جوان و نکاح و هر چهار پائی و بر شاها و پشم و موی و آنچه مانند اینها باشد
سرطان	دلالت میکند بر اجسام و هوا و بادها و لباس و دوا و خوشیها و چشمها که در زمین جاریست و کتابت و درخت و زمینها و نشانها و بعد ها کار دست و صناعات و معادن
اسد	دلالت میکند بر سفرها و آب و باران و حیوانات آب و آنچه از آب روید
سنبله	دلالت میکند بر ملک و ثروت و طلا و نقره و آنچه با اینها مانند باشد
میزان	دلالت میکند بر نباتات و حبوب و شرکت و کتابها و دیوانها
عقرب	دلالت میکند بر نکاح و رقص و زینت و عید و فرح و سرود و نکاح و درد بر زنان و عورت آدمی و بادها
قوس	دلالت میکند بر فرجها و نکاح و دریاها و چشمهای که از آب عمل آید و حیوانات آب و چشمه های آب و هر جان و مانند آن
جدی	دلالت میکند بر آبنوش و هر چهار پائی و حارز و دین و زهد و عبادت و آخرت و ملائکه
دلو	دلالت میکند بر رونده و بر زنف و حشرات الارض و کرمها
حوت	دلالت میکند بر مزه ها و دواء زنف و هر کار بر شیاطین و هر حیوان درنده داری و آبگینه و مانند آن
	دلالت میکند بر ترجیح و کراهیت و نفرها و هر چیزی که از آب جمع آید مانند در و مرجان و یاقوت و صدف و مانند آن

دقایق ثمانیه و کوکب عزاب باصطلاح هندیان بنابر آنکه مبدء آن اجتماع زهره باشد

	اول	ثانیه	ثالثه	رابعه	خامسه	سادسه	سابعه	ثامنه
مدت بحساب	۰	۱۲	۲۵	۹۰	۱۳۵	۱۶۸	۱۸۰	۱۹۲
	۲۲	۱۱	۱۱	۶۱	۴۵	۱۲	۶	۱۲

بجاین دانند آن با مصطلح اطبا بنابر آنکه مبدء آن از حد شرقی

	اول	ثانیه	ثالثه	رابعه	خامسه	سادسه	سابعه	ثامنه
	۴	۷	۹	۱۱	۱۴	۱۷	۲۱	۲۴

جدول ارباب ساعات از مبدء لیالی

	لیالی	شمس	قمر	زحل	مشتری	مریخ	زهره	عطارد
یکشنبه	له	اح	دما	ه‍	د	ر	ط	حب
دوشنبه	لو	ه‍	لمح	ط	حب	دما	و	ر
سه‌شنبه	ل	ط	ر	ر	و	اح	حب	دما
چهارشنبه	لا	و	ط	حب	دما	ه‍	ر	اح
پنجشنبه	لد	حب	و	ر	اح	ط	دما	ه‍
جمعه	لط	ر	حب	دما	ه‍	و	اح	ط
شنبه	له	دما	ر	اح	ط	حب	ه‍	و

اوزان شرعیه

دانق	مرتبه اینان است وزن هشت جو متوسط و بقشاهای معتبر بدایات دوازده جو
قیراط	نصف عشره بنات است که سر جو دنبه بوده باشد نخینا
درهم	شش دانگ است که چهل و هشت جو بوده باشد اما نقره
اوقیه	دهندهم چهل درهم بوده است و در بابت اینها در نقره اعتماد ده درهم و پنج سبع درهم است که نخینا باصد و دوازده جو بوده باشد
رطل عراقی	بنابر مشهور یکصد و سه درهم و بنابر قول علامه دیگر یکصد و بیست و هشت درهم و پنج سبع است
رطل مکی	بمقابل و نصف رطل عراقی است که یکصد و نوزده و پنجند درهم بوده باشد
رطل یمانی	در مقابل رطل عراقی است که در بابت هشت درهم بوده باشد
مد	بنابر مشهور رطل و ربع رطل عراقی است و بنابر قول احدی از فقهاء رطل یک رطل و ربع رطل عراقی
صاع	چهار مدات است
وسق	شصت صاع است
نصاب زکوة	پنج وسق است که سیصد صاع بوده باشد
اوقیه نصاب نقره	بست درهم است
نصاب زکوة نقره	دویست درهم است
نصاب زکوة طلا	هزار و دویست و نود مثقال عراقی است
نصاب زکوة غلات	یک صاع است
مثقال	با نصد درهم از نقره است

اوزان طبقهٔ صغار

ارزه	وزن دو دانه خردل متوسط است
شعیره	دو ارزه است
حبه	پنجاه و چهل و هشت جزو درهم است که دو شعیر و چهار ارزه باشد
قمح	از نقره دو حبه است که چهار شعیر و بیست و هشت ارزه و از طلا دو حبه و نیم که پنج شعیر یعنی ده ارزه بوده باشد
شعیر	از نقره دو قمح و از طلا دو طسوج و نیم که بیست ارزه باشد
دانق	معرب دانگ است و آن نقره دو قیراط است که سی و دو ارزه بوده باشد و از طلا سه قیراط و یک حبه
درهم بلخی	درهم هشت دانگ بوده است و در زمان جدید شش دانگ است که دوازده قیراط و بیست و چهار سبع و چهل و هشت حبه و نهصد و شصت ارزه و یکصد و دوازده شعیر است
مثقال صیرفی	که از نوزده درهم طبق کنند سه سبع مثقال است
مثقال طبیب	درهم نام جدیدی است که نوزده شعیر بوده باشد
مثقال بغلی	یکدرهم ناقص و سه سبع درهم است و آن شش دانگ است که دویست و چهل ارزه و هشت صد و بیست شعیر و نود و شش حبه و سه ارزه و چهار ارزه و نیم قیراط باشد
دره	سه مثقال صیرفی و خمس آن که سیصد و هفت شعیر و خمس شعیره بوده باشد

اوزان طبقهٔ کبار

رطل	مراد از مطلق آن رطل عراقی است یعنی منا که صد و بیست مثقال و یکصد و بیست و شش درهم و چهار سبع درهم که دوازده اوقیه باشد
منا	دو رطل است که صد و بیست و هشت مثقال است و بعضی نقره و بیست و هشت درهم است
من مکی	یکصد و شصت مثقال است
من شامی یا دمشقی	یکهزار و صد و بیست مثقال است و آنرا منای شامی هزار گویند که با زنهای عباسی باشد
من مصری	یکهزار و دویست و هشتاد مثقال است و آنرا من شانزده عباسی گویند
من بغدادی یا عراقی	ششصد مثقال است
من تبریزی یا اصفهانی	ششصد و چهل مثقال است
من رومی	دویست و پانصد و شصت مثقال است
بهار	هشت بار من شاهی است
قنطار	بست رطل مثقال است
جیلیه	یکصد و هفتاد من مناست
حمل	سی و شش مناست
حمل بغلی	سیصد درهم است تقریبا
حمل مصری	نزد اهل خراسان بانزده مثقال است و نزد اهل مصر سه هزار و شانزده مثقال است و بنابر شانزده عباسی

	درجات مذکر	درجات مؤنث	درجات خنثیٰ	درجات بالاتفاق سعد	درجات بالاتفاق نحس
حمل					
ثور					
جوزا					
سرطان					
اسد					
سنبلہ					
میزان					
عقرب					
قوس					
جدی					
دلو					
حوت					

	درجات دالہ علی الکمی	جدول درجات قمہ و مظلمہ و نیرہ و خالیہ و مضیئہ و بیج												درجات تابابیج
حمل	لاشئ فیہ	ح	قمہ	ہ	مظلمہ	ز	نیرہ	د	مظلمہ	ہ	نیرہ	د	قمہ	
ثور	درجہ	ح	قمہ	ر	مضیئہ	ب	خالیہ	ح	نیرہ	ہ	خالیہ	ح	نیرہ	ـ	قمہ
جوزا	لاشئ فیہ	ر	نیرہ	ح	قمہ	ہ	نیرہ	ط	خالیہ	د	نیرہ	ر	قمہ		
سرطان	مرط الی ہ	ر	قمہ	ہ	نیرہ	ب	قمہ	د	مضیئہ	ب	مظلمہ	ج	نیرہ	ـ	مظلمہ
اسد	مرج طا	ر	نیرہ	ح	قمہ	د	مظلمہ	ہ	خالیہ	ط	نیرہ				
سنبلہ	لاشئ فیہ	ہ	قمہ	ہ	مضیئہ	ـ	خالیہ	د	نیرہ	ہ	مظلمہ	ر	نیرہ	ـ	خالیہ
میزان	لاشئ فیہ	ہ	نیرہ	ہ	قمہ	ر	نیرہ	د	قمہ	ر	مضیئہ	ـ	خالیہ		
عقرب	طا	ح	قمہ	ہ	مضیئہ	و	فارہ	د	مظلمہ	ب	مظلمہ	ہ	مضیئہ	و	قمہ
قوس	ابج ط	ط	نیرہ	ح	قمہ	د	نیرہ	ہ	مظلمہ	ر	قمہ				
جدی	من کو الی ط	ر	قمہ	ح	نیرہ	ہ	مظلمہ	د	نیرہ	ب	قمہ	د	خالیہ	ہ	نیرہ
دلو	مرج ط	د	مظلمہ	ہ	نیرہ	د	قمہ	ج	نیرہ	ہ	مضیئہ	ر	مظلمہ		
حوت	لاشئ فیہ	و	قمہ	و	نیرہ	د	قمہ	د	نیرہ	ح	خالیہ	ح	مضیئہ	ـ	قمہ

جدول هفت بهر کواکب

	مریخ	زهره	عطارد	قمر	شمس	عطارد	زهره	مریخ	مشتری
	زحل	زحل	مشتری	مریخ	زهره	عطارد	قمر	شمس	عطارد
	زهره	مریخ	مشتری	زحل	مشتری	مریخ	زهره	زهره	عطارد
	قمر	شمس	عطارد	زهره	مریخ	مشتری	زحل	زحل	مشتری

جدول هفت بهر

	مریخ	شمس	زهره	عطارد	قمر	زحل	مشتری																	
	زهره	عطارد	قمر	زحل	مشتری	مریخ	شمس																	
	عطارد	قمر	زحل	مشتری	مریخ	شمس	زهره																	
	قمر	زحل	مشتری	مریخ	شمس	زهره	عطارد																	
	شمس	زهره	عطارد	قمر	زحل	مشتری	مریخ																	
	عطارد	قمر	زحل	مشتری	مریخ	شمس	زهره																	
	زهره	عطارد	قمر	زحل	مشتری	مریخ	شمس																	
	مریخ	شمس	زهره	عطارد	قمر	زحل	مشتری																	
	مشتری	مریخ	شمس	زهره	عطارد	قمر	زحل																	
	زحل	مشتری	مریخ	شمس	زهره	عطارد	قمر																	
	زحل	مشتری	مریخ	شمس	زهره	عطارد	قمر																	
	مشتری	مریخ	شمس	زهره	عطارد	قمر	زحل																	

جدول نیم بهر

	شمس	قمر																						
	قمر	شمس																						
	شمس	قمر																						
	قمر	شمس																						
	شمس	قمر																						
	شمس	قمر																						
	شمس	قمر																						
	قمر	شمس																						
	قمر	شمس																						
	شمس	قمر																						
	قمر	شمس																						
	قمر	شمس																						

جدول دریجان

	حمل	مریخ	شمس	مشتری																				
	ثور	زهره	شمس	قمر	عطارد	زحل																		
	جوزا	عطارد	زهره	شمس	قمر																			
	سرطان	قمر	مریخ	مشتری	زحل																			
	اسد	شمس	مشتری	مریخ	زهره																			
	سنبله	عطارد	زحل	زهره	قمر																			
	میزان	زهره	زحل	عطارد	شمس	قمر																		
	عقرب	مریخ	عطارد	قمر	زحل	مشتری																		
	قوس	مشتری	مریخ	شمس	قمر																			
	جدی	زحل	مشتری	مریخ	شمس	زهره	عطارد	قمر																
	دلو	زحل	مشتری	مریخ	شمس	زهره	عطارد	قمر																
	حوت	مشتری	مریخ	شمس	زهره	عطارد	قمر	زحل																

جدول اردجان

	حمل	مریخ	شمس	زهره	عطارد	قمر	زحل	مشتری																
	ثور	زهره	عطارد	قمر	زحل	مشتری	مریخ	شمس																
	جوزا	عطارد	قمر	زحل	مشتری	مریخ	شمس	زهره																
	سرطان	قمر	زحل	مشتری	مریخ	شمس	زهره	عطارد																
	اسد	شمس	زهره	عطارد	قمر	زحل	مشتری	مریخ																
	سنبله	عطارد	قمر	زحل	مشتری	مریخ	شمس	زهره																
	میزان	زهره	عطارد	قمر	زحل	مشتری	مریخ	شمس																
	عقرب	مریخ	شمس	زهره	عطارد	قمر	زحل	مشتری																
	قوس	مشتری	مریخ	شمس	زهره	عطارد	قمر	زحل																
	جدی	زحل	مشتری	مریخ	شمس	زهره	عطارد	قمر																
	دلو	زحل	مشتری	مریخ	شمس	زهره	عطارد	قمر																
	حوت	مشتری	مریخ	شمس	زهره	عطارد	قمر	زحل																

جدول حدود

جدول حدود بطریق مصریان

	مشتری	زهره	عطارد	مریخ	زحل	
	زهره	عطارد	مشتری	زحل	مریخ	
	عطارد	مشتری	زهره	مریخ	زحل	
	مشتری	زهره	عطارد	مریخ	زحل	
	زهره	مشتری	عطارد	زحل	مریخ	
	عطارد	زهره	مشتری	مریخ	زحل	
	زهره	عطارد	مشتری	زحل	مریخ	
	عطارد	مشتری	زهره	مریخ	زحل	
	عطارد	زهره	مشتری	زحل	مریخ	
	مشتری	زهره	عطارد	مریخ	زحل	
	زهره	مشتری	عطارد	زحل	مریخ	
	عطارد	زهره	مشتری	مریخ	زحل	

حدود بطریق بطلیموس

	مشتری	زهره	عطارد	مریخ	زحل	
	زهره	عطارد	مشتری	زحل	مریخ	
	عطارد	مشتری	زهره	مریخ	زحل	
	مشتری	زهره	عطارد	مریخ	زحل	
	زهره	مشتری	عطارد	زحل	مریخ	
	عطارد	زهره	مشتری	مریخ	زحل	
	زهره	عطارد	مشتری	زحل	مریخ	
	عطارد	مشتری	زهره	مریخ	زحل	
	عطارد	زهره	مشتری	زحل	مریخ	
	مشتری	زهره	عطارد	مریخ	زحل	
	زهره	مشتری	عطارد	زحل	مریخ	
	عطارد	زهره	مشتری	مریخ	زحل	

جدول حدود

ابتدا	حدود بطلیموس کلدانیان					حدود بطلیموس هندوان					
حمل	مشتری	زهره	عطارد	قمر	مریخ	مشتری	عطارد	قمر	زهره	زحل	مریخ
ثور	زهره	عطارد	قمر	مریخ	مشتری	زهره	قمر	مشتری	زحل	مریخ	عطارد
جوزا	عطارد	قمر	زهره	مشتری	مریخ	زحل	مشتری	زهره	عطارد	مریخ	قمر
سرطان	مریخ	زهره	مشتری	زحل	عطارد	مریخ	زحل	عطارد	قمر	زهره	مشتری
اسد	مشتری	زهره	عطارد	قمر	زحل	زحل	عطارد	قمر	مشتری	زهره	مریخ
سنبله	زهره	عطارد	قمر	زحل	مریخ	عطارد	قمر	زهره	مشتری	مریخ	زحل
میزان	عطارد	قمر	زهره	مریخ	مشتری	قمر	زهره	عطارد	زحل	مشتری	مریخ
عقرب	مریخ	مشتری	زهره	زحل	عطارد	مریخ	زحل	عطارد	قمر	زهره	مشتری
قوس	مشتری	زهره	قمر	مریخ	عطارد	مشتری	زهره	قمر	عطارد	زحل	مریخ
جدی	زهره	قمر	عطارد	مشتری	زحل	زهره	عطارد	قمر	مشتری	مریخ	زحل
دلو	عطارد	قمر	مریخ	مشتری	زهره	مریخ	زحل	مشتری	زهره	عطارد	قمر
حوت	مریخ	زهره	مشتری	قمر	عطارد	زهره	عطارد	قمر	زحل	مریخ	مشتری

ابتدا	حدود بطلیموس هندوان					
حمل	مشتری	زحل	مشتری	عطارد	زهره	مریخ
ثور	زهره	عطارد	مشتری	زحل	مریخ	قمر
جوزا	مشتری	زحل	مشتری	عطارد	قمر	زهره
سرطان	زهره	عطارد	مشتری	زحل	مریخ	قمر
اسد	مشتری	زحل	مشتری	عطارد	زحل	مریخ
سنبله	زهره	عطارد	قمر	مشتری	زحل	مریخ
میزان	مشتری	زحل	مشتری	عطارد	زحل	مریخ
عقرب	زهره	عطارد	قمر	مشتری	زحل	مریخ
قوس	مشتری	زحل	مشتری	عطارد	زحل	مریخ
جدی	زهره	عطارد	قمر	مشتری	زحل	مریخ
دلو	مشتری	زحل	مشتری	عطارد	زحل	مریخ
حوت	زهره	عطارد	قمر	مشتری	زحل	مریخ

جدول اثنا عشریه کواکب

ابتدا	ل	ه	ر	ش	ع	ط	ح	ز	ی	ک	ل	م
حمل	مریخ	زهره	عطارد	قمر	شمس	قمر	عطارد	زهره	مریخ	مشتری	زحل	مشتری
ثور	زهره	عطارد	قمر	شمس	عطارد	زهره	مریخ	مشتری	زحل	مشتری	مریخ	زهره
جوزا	عطارد	قمر	شمس	عطارد	زهره	مریخ	مشتری	زحل	مشتری	مریخ	زهره	عطارد
سرطان	قمر	شمس	عطارد	زهره	مریخ	مشتری	زحل	مشتری	مریخ	زهره	عطارد	قمر
اسد	شمس	عطارد	زهره	مریخ	مشتری	زحل	مشتری	مریخ	زهره	عطارد	قمر	شمس
سنبله	عطارد	زهره	مریخ	مشتری	زحل	مشتری	مریخ	زهره	عطارد	قمر	شمس	عطارد
میزان	زهره	مریخ	مشتری	زحل	مشتری	مریخ	زهره	عطارد	قمر	شمس	عطارد	زهره
عقرب	مریخ	مشتری	زحل	مشتری	مریخ	زهره	عطارد	قمر	شمس	عطارد	زهره	مریخ
قوس	مشتری	زحل	مشتری	مریخ	زهره	عطارد	قمر	شمس	عطارد	زهره	مریخ	مشتری
جدی	زحل	مشتری	مریخ	زهره	عطارد	قمر	شمس	عطارد	زهره	مریخ	مشتری	زحل
دلو	مشتری	مریخ	زهره	عطارد	قمر	شمس	عطارد	زهره	مریخ	مشتری	زحل	مشتری
حوت	مریخ	زهره	عطارد	قمر	شمس	عطارد	زهره	مریخ	مشتری	زحل	مشتری	مریخ

جدول وجوه کواکب

ابتدا	ل	ه	ر
حمل	مریخ	شمس	زهره
ثور	عطارد	قمر	زحل
جوزا	مشتری	مشتری	مریخ
سرطان	زهره	عطارد	قمر
اسد	شمس	زهره	مریخ
سنبله	قمر	زحل	مشتری
میزان	زحل	مشتری	مریخ
عقرب	مریخ	شمس	زهره
قوس	عطارد	قمر	زحل
جدی	مشتری	مریخ	شمس
دلو	زهره	عطارد	قمر
حوت	زحل	مشتری	مریخ

نسبة آپس بعرض لب بجب درجات برج حمل

ح	١٠	٠٠	٤٤	٥٦	٢٠
ا	٥٣	٥٠	٤٥	٤١	٢٠
ه	٥٣	٥٠	٤٥	٤١	٢٠
د	٥٣	٥٠	٤٥	٤١	٢٠
و	٥٣	٥٠	٤٥	٤١	٢٠
ز	٥٣	٥٠	٤٥	٤١	٢٠
ح	٥٣	٥٠	٤٥	٤١	٢٠
ط	٥٣	٥٠	٤٥	٤١	٢٠
ى	٥٣	٥٠	٤٥	٤١	٢٠
يا	٥٣	٥٠	٤٥	٤١	٢٠
يب	٥٣	٥٠	٤٥	٤١	٢٠
يج	٥٣	٥٠	٤٥	٤١	٢٠
يد	٥٣	٥٠	٤٥	٤١	٢٠
يه	٥٣	٥٠	٤٥	٤١	٢٠
يو	٥٣	٥٠	٤٥	٤١	٢٠
يز	٥٣	٥٠	٤٥	٤١	٢٠
يح	٥٣	٥٠	٤٥	٤١	٢٠
يط	٥٣	٥٠	٤٥	٤١	٢٠
ك	٥٣	٥٠	٤٥	٤١	٢٠
كا	٥٣	٥٠	٤٥	٤١	٢٠
كب	٥٣	٥٠	٤٥	٤١	٢٠
كج	٥٣	٥٠	٤٥	٤١	٢٠
كد	٥٣	٥٠	٤٥	٤١	٢٠
كه	٥٣	٥٠	٤٥	٤١	٢٠
كو	٥٣	٥٠	٤٥	٤١	٢٠
كز	٥٣	٥٠	٤٥	٤١	٢٠
كح	٥٣	٥٠	٤٥	٤١	٢٠
كط	٥٣	٥٠	٤٥	٤١	٢٠
ل	٥٣	٥٠	٤٥	٤١	٢٠

نسبة آپس بعرض لب بجب درجات برج ثور

ح	٥٣	٥٠	٤٥	٤١	٢٠
ا	٥٣	٥٠	٤٥	٤١	٢٠
ه	٥٣	٥٠	٤٥	٤١	٢٠
د	٥٣	٥٠	٤٥	٤١	٢٠
و	٥٣	٥٠	٤٥	٤١	٢٠
ز	٥٣	٥٠	٤٥	٤١	٢٠
ح	٥٣	٥٠	٤٥	٤١	٢٠
ط	٥٣	٥٠	٤٥	٤١	٢٠
ى	٥٣	٥٠	٤٥	٤١	٢٠
يا	٥٣	٥٠	٤٥	٤١	٢٠
يب	٥٣	٥٠	٤٥	٤١	٢٠
يج	٥٣	٥٠	٤٥	٤١	٢٠
يد	٥٣	٥٠	٤٥	٤١	٢٠
يه	٥٣	٥٠	٤٥	٤١	٢٠
يو	٥٣	٥٠	٤٥	٤١	٢٠
يز	٥٣	٥٠	٤٥	٤١	٢٠
يح	٥٣	٥٠	٤٥	٤١	٢٠
يط	٥٣	٥٠	٤٥	٤١	٢٠
ك	٥٣	٥٠	٤٥	٤١	٢٠
كا	٥٣	٥٠	٤٥	٤١	٢٠
كب	٥٣	٥٠	٤٥	٤١	٢٠
كج	٥٣	٥٠	٤٥	٤١	٢٠
كد	٥٣	٥٠	٤٥	٤١	٢٠
كه	٥٣	٥٠	٤٥	٤١	٢٠
كو	٥٣	٥٠	٤٥	٤١	٢٠
كز	٥٣	٥٠	٤٥	٤١	٢٠
كح	٥٣	٥٠	٤٥	٤١	٢٠
كط	٥٣	٥٠	٤٥	٤١	٢٠
ل	٥٣	٥٠	٤٥	٤١	٢٠

نسبة آپس بعرض لب بجب درجات برج جوزا

ح	٥٣	٥٠	٤٥	٤١	٢٠
ا	٥٣	٥٠	٤٥	٤١	٢٠
ه	٥٣	٥٠	٤٥	٤١	٢٠
د	٥٣	٥٠	٤٥	٤١	٢٠
و	٥٣	٥٠	٤٥	٤١	٢٠
ز	٥٣	٥٠	٤٥	٤١	٢٠
ح	٥٣	٥٠	٤٥	٤١	٢٠
ط	٥٣	٥٠	٤٥	٤١	٢٠
ى	٥٣	٥٠	٤٥	٤١	٢٠
يا	٥٣	٥٠	٤٥	٤١	٢٠
يب	٥٣	٥٠	٤٥	٤١	٢٠
يج	٥٣	٥٠	٤٥	٤١	٢٠
يد	٥٣	٥٠	٤٥	٤١	٢٠
يه	٥٣	٥٠	٤٥	٤١	٢٠
يو	٥٣	٥٠	٤٥	٤١	٢٠
يز	٥٣	٥٠	٤٥	٤١	٢٠
يح	٥٣	٥٠	٤٥	٤١	٢٠
يط	٥٣	٥٠	٤٥	٤١	٢٠
ك	٥٣	٥٠	٤٥	٤١	٢٠
كا	٥٣	٥٠	٤٥	٤١	٢٠
كب	٥٣	٥٠	٤٥	٤١	٢٠
كج	٥٣	٥٠	٤٥	٤١	٢٠
كد	٥٣	٥٠	٤٥	٤١	٢٠
كه	٥٣	٥٠	٤٥	٤١	٢٠
كو	٥٣	٥٠	٤٥	٤١	٢٠
كز	٥٣	٥٠	٤٥	٤١	٢٠
كح	٥٣	٥٠	٤٥	٤١	٢٠
كط	٥٣	٥٠	٤٥	٤١	٢٠
ل	٥٣	٥٠	٤٥	٤١	٢٠

نسبة آپس بعرض لب بجب درجات برج سرطان

ح	٥٣	٥٠	٤٥	٤١	٢٠
ا	٥٣	٥٠	٤٥	٤١	٢٠
ه	٥٣	٥٠	٤٥	٤١	٢٠
د	٥٣	٥٠	٤٥	٤١	٢٠
و	٥٣	٥٠	٤٥	٤١	٢٠
ز	٥٣	٥٠	٤٥	٤١	٢٠
ح	٥٣	٥٠	٤٥	٤١	٢٠
ط	٥٣	٥٠	٤٥	٤١	٢٠
ى	٥٣	٥٠	٤٥	٤١	٢٠
يا	٥٣	٥٠	٤٥	٤١	٢٠
يب	٥٣	٥٠	٤٥	٤١	٢٠
يج	٥٣	٥٠	٤٥	٤١	٢٠
يد	٥٣	٥٠	٤٥	٤١	٢٠
يه	٥٣	٥٠	٤٥	٤١	٢٠
يو	٥٣	٥٠	٤٥	٤١	٢٠
يز	٥٣	٥٠	٤٥	٤١	٢٠
يح	٥٣	٥٠	٤٥	٤١	٢٠
يط	٥٣	٥٠	٤٥	٤١	٢٠
ك	٥٣	٥٠	٤٥	٤١	٢٠
كا	٥٣	٥٠	٤٥	٤١	٢٠
كب	٥٣	٥٠	٤٥	٤١	٢٠
كج	٥٣	٥٠	٤٥	٤١	٢٠
كد	٥٣	٥٠	٤٥	٤١	٢٠
كه	٥٣	٥٠	٤٥	٤١	٢٠
كو	٥٣	٥٠	٤٥	٤١	٢٠
كز	٥٣	٥٠	٤٥	٤١	٢٠
كح	٥٣	٥٠	٤٥	٤١	٢٠
كط	٥٣	٥٠	٤٥	٤١	٢٠
ل	٥٣	٥٠	٤٥	٤١	٢٠

نسخۂ کلیوں بعرض ب بحسب درجات برج اسد

کواکب	طالع	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷
۱								
۰								
۲								
۳								
۴								
۵								
۶								
۷								
۸								
۹								
۱۰								
۱۱								
۱۲								

نسخۂ کلیوں بعرض ب بحسب درجات برج سنبلہ

کواکب	طالع	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷
۱								
۰								
۲								
۳								
۴								
۵								
۶								
۷								
۸								
۹								
۱۰								
۱۱								
۱۲								

نسخۂ کلیوں بعرض ب بحسب درجات برج میزان

کواکب	طالع	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷
۱								
۰								
۲								
۳								
۴								
۵								
۶								
۷								
۸								
۹								
۱۰								
۱۱								
۱۲								

نسخۂ کلیوں بعرض ب بحسب درجات برج عقرب

کواکب	طالع	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷
۱								
۰								
۲								
۳								
۴								
۵								
۶								
۷								
۸								
۹								
۱۰								
۱۱								
۱۲								

نسوبة آلبيوت بعرض ب بجدب دجاب برج قوس

الحروف	الثمانية	الخماسية	السباعية	التساعية	العشارية
ا	ط ٢٠٠	ـ ٩٠٠	ا ١٠٠٠	ا ١٠٠٠	ا ١٠٠٠
ب	ح ١٠٠	ط ٨٠٠	ب ٩٠٠	ب ٩٠٠	ب ٩٠٠
ج	ي ٩٠	ي ٧٠٠	ج ٨٠٠	ج ٨٠٠	ج ٨٠٠
د	ك ٨٠	ك ٦٠٠	د ٧٠٠	د ٧٠٠	د ٧٠٠
ه	ل ٧٠	ل ٥٠٠	ه ٦٠٠	ه ٦٠٠	ه ٦٠٠
و	م ٦٠	م ٤٠٠	و ٥٠٠	و ٥٠٠	و ٥٠٠
ز	ن ٥٠	ن ٣٠٠	ز ٤٠٠	ز ٤٠٠	ز ٤٠٠
ح	س ٤٠	س ٢٠٠	ح ٣٠٠	ح ٣٠٠	ح ٣٠٠
ط	ع ٣٠	ع ١٠٠	ط ٢٠٠	ط ٢٠٠	ط ٢٠٠
ي	ف ٢٠	ف ٩٠	ي ١٠٠	ي ١٠٠	ي ١٠٠
ك	ص ١٠	ص ٨٠	ك ٩٠	ك ٩٠	ك ٩٠
ل	ق ٩	ق ٧٠	ل ٨٠	ل ٨٠	ل ٨٠
م	ر ٨	ر ٦٠	م ٧٠	م ٧٠	م ٧٠
ن	ش ٧	ش ٥٠	ن ٦٠	ن ٦٠	ن ٦٠
س	ت ٦	ت ٤٠	س ٥٠	س ٥٠	س ٥٠
ع	ث ٥	ث ٣٠	ع ٤٠	ع ٤٠	ع ٤٠
ف	خ ٤	خ ٢٠	ف ٣٠	ف ٣٠	ف ٣٠
ص	ذ ٣	ذ ١٠	ص ٢٠	ص ٢٠	ص ٢٠
ق	ض ٢	ض ٩	ق ١٠	ق ١٠	ق ١٠
ر	ظ ١	ظ ٨	ر ٩	ر ٩	ر ٩
ش	غ ٠	غ ٧	ش ٨	ش ٨	ش ٨
ت	ا ٠	ا ٦	ت ٧	ت ٧	ت ٧
ث	ب ٠	ب ٥	ث ٦	ث ٦	ث ٦
خ	ج ٠	ج ٤	خ ٥	خ ٥	خ ٥
ذ	د ٠	د ٣	ذ ٤	ذ ٤	ذ ٤
ض	ه ٠	ه ٢	ض ٣	ض ٣	ض ٣
ظ	و ٠	و ١	ظ ٢	ظ ٢	ظ ٢
غ	ز ٠	ز ٠	غ ١	غ ١	غ ١

نسوبة آلبيوت بعرض ب بجدب دجاب برج حوت

الحروف	الثمانية	الخماسية	السباعية	التساعية	العشارية
ا	ز ٨٠٠	ـ ٩٠٠	ا ١٠٠٠	ا ١٠٠٠	ا ١٠٠٠
ب	ح ٧٠٠	ط ٨٠٠	ب ٩٠٠	ب ٩٠٠	ب ٩٠٠
ج	ي ٦٠٠	ي ٧٠٠	ج ٨٠٠	ج ٨٠٠	ج ٨٠٠
د	ك ٥٠٠	ك ٦٠٠	د ٧٠٠	د ٧٠٠	د ٧٠٠
ه	ل ٤٠٠	ل ٥٠٠	ه ٦٠٠	ه ٦٠٠	ه ٦٠٠
و	م ٣٠٠	م ٤٠٠	و ٥٠٠	و ٥٠٠	و ٥٠٠
ز	ن ٢٠٠	ن ٣٠٠	ز ٤٠٠	ز ٤٠٠	ز ٤٠٠
ح	س ١٠٠	س ٢٠٠	ح ٣٠٠	ح ٣٠٠	ح ٣٠٠
ط	ع ٩٠	ع ١٠٠	ط ٢٠٠	ط ٢٠٠	ط ٢٠٠
ي	ف ٨٠	ف ٩٠	ي ١٠٠	ي ١٠٠	ي ١٠٠
ك	ص ٧٠	ص ٨٠	ك ٩٠	ك ٩٠	ك ٩٠
ل	ق ٦٠	ق ٧٠	ل ٨٠	ل ٨٠	ل ٨٠
م	ر ٥٠	ر ٦٠	م ٧٠	م ٧٠	م ٧٠
ن	ش ٤٠	ش ٥٠	ن ٦٠	ن ٦٠	ن ٦٠
س	ت ٣٠	ت ٤٠	س ٥٠	س ٥٠	س ٥٠
ع	ث ٢٠	ث ٣٠	ع ٤٠	ع ٤٠	ع ٤٠
ف	خ ١٠	خ ٢٠	ف ٣٠	ف ٣٠	ف ٣٠
ص	ذ ٩	ذ ١٠	ص ٢٠	ص ٢٠	ص ٢٠
ق	ض ٨	ض ٩	ق ١٠	ق ١٠	ق ١٠
ر	ظ ٧	ظ ٨	ر ٩	ر ٩	ر ٩
ش	غ ٦	غ ٧	ش ٨	ش ٨	ش ٨
ت	ا ٥	ا ٦	ت ٧	ت ٧	ت ٧
ث	ب ٤	ب ٥	ث ٦	ث ٦	ث ٦
خ	ج ٣	ج ٤	خ ٥	خ ٥	خ ٥
ذ	د ٢	د ٣	ذ ٤	ذ ٤	ذ ٤
ض	ه ١	ه ٢	ض ٣	ض ٣	ض ٣
ظ	و ٠	و ١	ظ ٢	ظ ٢	ظ ٢
غ	ز ٠	ز ٠	غ ١	غ ١	غ ١

نسوبة آلبيوت بعرض ب بجدب دجاب برج دلو

الحروف	الثمانية	السباعية	التساعية	الخماسية	العشارية
ا	ز ٨٠٠	ـ ٩٠٠	ا ١٠٠٠	ا ١٠٠٠	ا ١٠٠٠
ب	ح ٧٠٠	ط ٨٠٠	ب ٩٠٠	ب ٩٠٠	ب ٩٠٠
ج	ي ٦٠٠	ي ٧٠٠	ج ٨٠٠	ج ٨٠٠	ج ٨٠٠
د	ك ٥٠٠	ك ٦٠٠	د ٧٠٠	د ٧٠٠	د ٧٠٠
ه	ل ٤٠٠	ل ٥٠٠	ه ٦٠٠	ه ٦٠٠	ه ٦٠٠
و	م ٣٠٠	م ٤٠٠	و ٥٠٠	و ٥٠٠	و ٥٠٠
ز	ن ٢٠٠	ن ٣٠٠	ز ٤٠٠	ز ٤٠٠	ز ٤٠٠
ح	س ١٠٠	س ٢٠٠	ح ٣٠٠	ح ٣٠٠	ح ٣٠٠
ط	ع ٩٠	ع ١٠٠	ط ٢٠٠	ط ٢٠٠	ط ٢٠٠
ي	ف ٨٠	ف ٩٠	ي ١٠٠	ي ١٠٠	ي ١٠٠
ك	ص ٧٠	ص ٨٠	ك ٩٠	ك ٩٠	ك ٩٠
ل	ق ٦٠	ق ٧٠	ل ٨٠	ل ٨٠	ل ٨٠
م	ر ٥٠	ر ٦٠	م ٧٠	م ٧٠	م ٧٠
ن	ش ٤٠	ش ٥٠	ن ٦٠	ن ٦٠	ن ٦٠
س	ت ٣٠	ت ٤٠	س ٥٠	س ٥٠	س ٥٠
ع	ث ٢٠	ث ٣٠	ع ٤٠	ع ٤٠	ع ٤٠
ف	خ ١٠	خ ٢٠	ف ٣٠	ف ٣٠	ف ٣٠
ص	ذ ٩	ذ ١٠	ص ٢٠	ص ٢٠	ص ٢٠
ق	ض ٨	ض ٩	ق ١٠	ق ١٠	ق ١٠
ر	ظ ٧	ظ ٨	ر ٩	ر ٩	ر ٩
ش	غ ٦	غ ٧	ش ٨	ش ٨	ش ٨
ت	ا ٥	ا ٦	ت ٧	ت ٧	ت ٧
ث	ب ٤	ب ٥	ث ٦	ث ٦	ث ٦
خ	ج ٣	ج ٤	خ ٥	خ ٥	خ ٥
ذ	د ٢	د ٣	ذ ٤	ذ ٤	ذ ٤
ض	ه ١	ه ٢	ض ٣	ض ٣	ض ٣
ظ	و ٠	و ١	ظ ٢	ظ ٢	ظ ٢
غ	ز ٠	ز ٠	غ ١	غ ١	غ ١

تشویہ آپوزیشن بعرض لر بجذبات برج حمل

الدرجات	ثانی	ثالث	رابع	خامس	سادس
ا					
۰					
۱					
۲					
۳					
۴					
۵					
۶					
۷					
۸					
۹					
۱۰					
۱۱					
۱۲					
۱۳					
۱۴					
۱۵					
۱۶					
۱۷					
۱۸					
۱۹					
۲۰					
۲۱					
۲۲					
۲۳					
۲۴					
۲۵					
۲۶					
۲۷					
۲۸					
۲۹					
۳۰					

تشویہ آپوزیشن بعرض لر بجذبات برج ثور

الدرجات	ثانی	ثالث	رابع	خامس	سادس
ا					
۰					
۱					
۲					
۳					
۴					
۵					
۶					
۷					
۸					
۹					
۱۰					
۱۱					
۱۲					
۱۳					
۱۴					
۱۵					
۱۶					
۱۷					
۱۸					
۱۹					
۲۰					
۲۱					
۲۲					
۲۳					
۲۴					
۲۵					
۲۶					
۲۷					
۲۸					
۲۹					
۳۰					

تشویہ آپوزیشن بعرض لر بجذبات برج جوزا

الدرجات	ثانی	ثالث	رابع	خامس	سادس
ا					
۰					
۱					
۲					
۳					
۴					
۵					
۶					
۷					
۸					
۹					
۱۰					
۱۱					
۱۲					
۱۳					
۱۴					
۱۵					
۱۶					
۱۷					
۱۸					
۱۹					
۲۰					
۲۱					
۲۲					
۲۳					
۲۴					
۲۵					
۲۶					
۲۷					
۲۸					
۲۹					
۳۰					

تشویہ آپوزیشن بعرض لر بجذبات برج سرطان

الدرجات	ثانی	ثالث	رابع	خامس	سادس
ا					
۰					
۱					
۲					
۳					
۴					
۵					
۶					
۷					
۸					
۹					
۱۰					
۱۱					
۱۲					
۱۳					
۱۴					
۱۵					
۱۶					
۱۷					
۱۸					
۱۹					
۲۰					
۲۱					
۲۲					
۲۳					
۲۴					
۲۵					
۲۶					
۲۷					
۲۸					
۲۹					
۳۰					

تسویۂ آلیوٹ بعرض ل بجب دب جا بج حمل

الدرجات	ثانی	ثالث	رابع	خامس	سادس
ا	ز ه	ح ط	ط ا	ط ا	ط ا
ب	د ز	ز ح	ه ط	ا ط	ا ط
ج	ه ط	ط ا	ا ب	ا ب	ا ب
د	ز ح	ح ط	ط ا	ط ا	ط ا
ه	ط ل	ط ك	ز ح	ح ط	ط ا
و	ح ك	ك ل	ط ل	ل ا	ا ب
ز	ط ل	ل م	ك ن	ن س	س ع
ح	ا ل	ل م	م ن	ن س	س ع
ط	ل م	م ن	ن س	س ع	ع ف
ى	م ن	ن س	س ع	ع ف	ف ص
يا	ن س	س ع	ع ف	ف ص	ص ق
يب	س ع	ع ف	ف ص	ص ق	ق ر
يج	ع ف	ف ص	ص ق	ق ر	ر ش
يد	ف ص	ص ق	ق ر	ر ش	ش ت
يه	ص ق	ق ر	ر ش	ش ت	ت ث
يو	ق ر	ر ش	ش ت	ت ث	ث خ
يز	ر ش	ش ت	ت ث	ث خ	خ ذ
يح	ش ت	ت ث	ث خ	خ ذ	ذ ض
يط	ت ث	ث خ	خ ذ	ذ ض	ض ظ
ك	ث خ	خ ذ	ذ ض	ض ظ	ظ غ
كا	خ ذ	ذ ض	ض ظ	ظ غ	غ أ
كب	ذ ض	ض ظ	ظ غ	غ أ	أ ب
كج	ض ظ	ظ غ	غ أ	أ ب	ب ج
كد	ظ غ	غ أ	أ ب	ب ج	ج د
كه	غ أ	أ ب	ب ج	ج د	د ه
كو	أ ب	ب ج	ج د	د ه	ه و
كز	ب ج	ج د	د ه	ه و	و ز
كح	ج د	د ه	ه و	و ز	ز ح
كط	د ه	ه و	و ز	ز ح	ح ط
ل	ه و	و ز	ز ح	ح ط	ط ى

تسویۂ آلیوٹ بعرض ل بجب دب جا بج اسد

الدرجات	ثانی	ثالث	رابع	خامس	سادس
ا	ك ه	ه ا	ا ب	ب ج	ج د
ب	ك و	و ا	ا ب	ب ج	ج د
ج	ك ز	ز ا	ا ب	ب ج	ج د
د	ك ح	ح ا	ا ب	ب ج	ج د
ه	ك ط	ط ا	ا ب	ب ج	ج د
و	ل ا	ا ب	ب ج	ج د	د ه
ز	ل ب	ب ج	ج د	د ه	ه و
ح	ل ج	ج د	د ه	ه و	و ز
ط	ل د	د ه	ه و	و ز	ز ح
ى	ل ه	ه و	و ز	ز ح	ح ط
يا	ل و	و ز	ز ح	ح ط	ط ى
يب	ل ز	ز ح	ح ط	ط ى	ى يا
يج	ل ح	ح ط	ط ى	ى يا	يا يب
يد	ل ط	ط ى	ى يا	يا يب	يب يج
يه	ل ى	ى يا	يا يب	يب يج	يج يد
يو	ل يا	يا يب	يب يج	يج يد	يد يه
يز	ل يب	يب يج	يج يد	يد يه	يه يو
يح	ل يج	يج يد	يد يه	يه يو	يو يز
يط	ل يد	يد يه	يه يو	يو يز	يز يح
ك	ل يه	يه يو	يو يز	يز يح	يح يط
كا	ل يو	يو يز	يز يح	يح يط	يط ك
كب	ل يز	يز يح	يح يط	يط ك	ك كا
كج	ل يح	يح يط	يط ك	ك كا	كا كب
كد	ل يط	يط ك	ك كا	كا كب	كب كج
كه	ل ك	ك كا	كا كب	كب كج	كج كد
كو	ل كا	كا كب	كب كج	كج كد	كد كه
كز	ل كب	كب كج	كج كد	كد كه	كه كو
كح	ل كج	كج كد	كد كه	كه كو	كو كز
كط	ل كد	كد كه	كه كو	كو كز	كز كح
ل	ل كه	كه كو	كو كز	كز كح	كح كط

تسویۂ آلیوٹ بعرض ل بجب دب جا بج میزان

الدرجات	ثانی	ثالث	رابع	خامس	سادس
ا	ز ه	ح ط	ط ا	ط ا	ط ا
ب	د ز	ز ح	ه ط	ا ط	ا ط
ج	ه ط	ط ا	ا ب	ا ب	ا ب
د	ز ح	ح ط	ط ا	ط ا	ط ا
ه	ط ل	ط ك	ز ح	ح ط	ط ا
و	ح ك	ك ل	ط ل	ل ا	ا ب
ز	ط ل	ل م	ك ن	ن س	س ع
ح	ا ل	ل م	م ن	ن س	س ع
ط	ل م	م ن	ن س	س ع	ع ف
ى	م ن	ن س	س ع	ع ف	ف ص
يا	ن س	س ع	ع ف	ف ص	ص ق
يب	س ع	ع ف	ف ص	ص ق	ق ر
يج	ع ف	ف ص	ص ق	ق ر	ر ش
يد	ف ص	ص ق	ق ر	ر ش	ش ت
يه	ص ق	ق ر	ر ش	ش ت	ت ث
يو	ق ر	ر ش	ش ت	ت ث	ث خ
يز	ر ش	ش ت	ت ث	ث خ	خ ذ
يح	ش ت	ت ث	ث خ	خ ذ	ذ ض
يط	ت ث	ث خ	خ ذ	ذ ض	ض ظ
ك	ث خ	خ ذ	ذ ض	ض ظ	ظ غ
كا	خ ذ	ذ ض	ض ظ	ظ غ	غ أ
كب	ذ ض	ض ظ	ظ غ	غ أ	أ ب
كج	ض ظ	ظ غ	غ أ	أ ب	ب ج
كد	ظ غ	غ أ	أ ب	ب ج	ج د
كه	غ أ	أ ب	ب ج	ج د	د ه
كو	أ ب	ب ج	ج د	د ه	ه و
كز	ب ج	ج د	د ه	ه و	و ز
كح	ج د	د ه	ه و	و ز	ز ح
كط	د ه	ه و	و ز	ز ح	ح ط
ل	ه و	و ز	ز ح	ح ط	ط ى

تسویۂ آلیوٹ بعرض ل بجب دب جا بج سنبلہ

الدرجات	ثانی	ثالث	رابع	خامس	سادس
ا	و ا	ز ك	ز ح	ح ط	ط ا
ب	ا ل	ز ل	ح ط	ط ا	ا ب
ج	ل ا	ل ا	ط ا	ا ب	ب ج
د	ل ب	ا ب	ا ب	ب ج	ج د
ه	ل ج	ب ج	ب ج	ج د	د ه
و	ل د	ج د	ج د	د ه	ه و
ز	ل ه	د ه	د ه	ه و	و ز
ح	ل و	ه و	ه و	و ز	ز ح
ط	ل ز	و ز	و ز	ز ح	ح ط
ى	ل ح	ز ح	ز ح	ح ط	ط ى
يا	ل ط	ح ط	ح ط	ط ى	ى يا
يب	ل ى	ط ى	ط ى	ى يا	يا يب
يج	ل يا	ى يا	ى يا	يا يب	يب يج
يد	ل يب	يا يب	يا يب	يب يج	يج يد
يه	ل يج	يب يج	يب يج	يج يد	يد يه
يو	ل يد	يج يد	يج يد	يد يه	يه يو
يز	ل يه	يد يه	يد يه	يه يو	يو يز
يح	ل يو	يه يو	يه يو	يو يز	يز يح
يط	ل يز	يو يز	يو يز	يز يح	يح يط
ك	ل يح	يز يح	يز يح	يح يط	يط ك
كا	ل يط	يح يط	يح يط	يط ك	ك كا
كب	ل ك	يط ك	يط ك	ك كا	كا كب
كج	ل كا	ك كا	ك كا	كا كب	كب كج
كد	ل كب	كا كب	كا كب	كب كج	كج كد
كه	ل كج	كب كج	كب كج	كج كد	كد كه
كو	ل كد	كج كد	كج كد	كد كه	كه كو
كز	ل كه	كد كه	كد كه	كه كو	كو كز
كح	ل كو	كه كو	كه كو	كو كز	كز كح
كط	ل كز	كو كز	كو كز	كز كح	كح كط
ل	ل كح	كز كح	كز كح	كح كط	كط ل

تسویۂ آلیوٹ بعرض ل بجب دب جا بج عقرب

الدرجات	ثانی	ثالث	رابع	خامس	سادس
ا	ح ز	ط ل	ل ا	ا ط	ط ا
ب	ز ح	ح ط	ط ا	ا ب	ب ج
ج	ح ط	ط ا	ا ب	ب ج	ج د
د	ط ا	ا ب	ب ج	ج د	د ه
ه	ا ب	ب ج	ج د	د ه	ه و
و	ب ج	ج د	د ه	ه و	و ز
ز	ج د	د ه	ه و	و ز	ز ح
ح	د ه	ه و	و ز	ز ح	ح ط
ط	ه و	و ز	ز ح	ح ط	ط ى
ى	و ز	ز ح	ح ط	ط ى	ى يا
يا	ز ح	ح ط	ط ى	ى يا	يا يب
يب	ح ط	ط ى	ى يا	يا يب	يب يج
يج	ط ى	ى يا	يا يب	يب يج	يج يد
يد	ى يا	يا يب	يب يج	يج يد	يد يه
يه	يا يب	يب يج	يج يد	يد يه	يه يو
يو	يب يج	يج يد	يد يه	يه يو	يو يز
يز	يج يد	يد يه	يه يو	يو يز	يز يح
يح	يد يه	يه يو	يو يز	يز يح	يح يط
يط	يه يو	يو يز	يز يح	يح يط	يط ك
ك	يو يز	يز يح	يح يط	يط ك	ك كا
كا	يز يح	يح يط	يط ك	ك كا	كا كب
كب	يح يط	يط ك	ك كا	كا كب	كب كج
كج	يط ك	ك كا	كا كب	كب كج	كج كد
كد	ك كا	كا كب	كب كج	كج كد	كد كه
كه	كا كب	كب كج	كج كد	كد كه	كه كو
كو	كب كج	كج كد	كد كه	كه كو	كو كز
كز	كج كد	كد كه	كه كو	كو كز	كز كح
كح	كد كه	كه كو	كو كز	كز كح	كح كط
كط	كه كو	كو كز	كز كح	كح كط	كط ل
ل	كو كز	كز كح	كح كط	كط ل	ل لا

تسویهٔ ایپوت بعرض ل بجذب حمل بروج قوس

النسبت	ثانی	ثالث	رابع	خامس	سادس	سابع
ا						
ب						
ج						
د						
ه						
و						
ز						
ح						
ط						
ی						
یا						
یب						
یج						
یه						
یو						
یز						
یح						
یط						
ک						
کا						
کب						
کج						
که						
کو						
کز						
کح						
کط						
ل						

تسویهٔ ایپوت بعرض ل بجذب حمل بروج جدی

النسبت	ثانی	ثالث	رابع	خامس	سادس	سابع
ا						
ب						
ج						
د						
ه						
و						
ز						
ح						
ط						
ی						
یا						
یب						
یج						
یه						
یو						
یز						
یح						
یط						
ک						
کا						
کب						
کج						
که						
کو						
کز						
کح						
کط						
ل						

تسویهٔ ایپوت بعرض ل بجذب حمل بروج دلو

النسبت	ثانی	ثالث	رابع	خامس	سادس	سابع
ا						
ب						
ج						
د						
ه						
و						
ز						
ح						
ط						
ی						
یا						
یب						
یج						
یه						
یو						
یز						
یح						
یط						
ک						
کا						
کب						
کج						
که						
کو						
کز						
کح						
کط						
ل						

تسویهٔ ایپوت بعرض ل بجذب حمل بروج حوت

النسبت	ثانی	ثالث	رابع	خامس	سادس	سابع
ا						
ب						
ج						
د						
ه						
و						
ز						
ح						
ط						
ی						
یا						
یب						
یج						
یه						
یو						
یز						
یح						
یط						
ک						
کا						
کب						
کج						
که						
کو						
کز						
کح						
کط						
ل						

جدول ساعات ودقایق طلوع برج در بلدان معروضه

العرض	البلد	ك	ل	لا	لب	لج	لد	له	لو	لز	لح	لط	م	مأ
حمل	کرمان شهر زد	اکو	الو	اله	اکه	اکا	الکد	الط	اد	اد	اله	الح	ام	اما
ثور	بصره و مصر	لیا	ال	ال	الز	الله	الز	الط	الد	الا	اله	الکط	٦١	اکو
جوزا	شوشتر و کرمنشاه	٤٠	٤٠	اظ	اظ	انا	انظ	انا	از	از	انو	انو	اله	انه
سرطان	بغداد و اصفهان	نے	نے	نا	نا	ط٠	نا	ط٠	ط٠	ك٠	ك٠	ك٠	ك٠	١٠
اسد	همدان و قزوین	١٠	ك٠	١٠	٧٠	ك٠	٧٠	ك٠	ك٠	١٠	١٠	١٠	ل٠	ل٠
سنبله	کاشان و قم	نے	ط٠	٥٠	١٠	ك٠	١٠	٧٠	ك٠	٩٠	١٠	ك٠	ل٠	ل٠
میزان	ساوه و راه	نے	ط٠	٥٠	١٠	ك٠	١٠	٧٠	ك٠	٩٠	١٠	ك٠	ل٠	ل٠
عقرب	ورامین و طهران	١٠	ك٠	١٠	٧٠	ك٠	٧٠	ك٠	١٠	١٠	١٠	١٠	ل٠	ل٠
قوس	قم و کاشان	نے	نے	نے	نا	ط٠	نا	ط٠	٥٠	ك٠	ك٠	ك٠	ك٠	١٠
جدی	اصفهان و ساوه	٤٠	٤٠	اظ	اظ	انا	انظ	انا	از	از	انو	انو	انه	انه
دلو	همدان و بغداد	لیا	ال	ال	الز	الله	الز	الط	الد	الا	اله	الکط	٦١	اکو
حوت	کرمانشاهان و بصره	اکو	الو	اله	اکه	اکا	اکه	اط	او	او	اله	اله	اس	اما

قوای مختصه بنفس نباتی

قوای نباتیه | که مشترک است میانه نباتات وحیوانات وانسان وانرا قوای طبیعیه گویند ومعدن ان در وجود حیوانات وانسان کبداست وبواسطهٔ وریدها که منبت آن نیز کبداست شاری میشود در جمیع اجزاء بدن واصول این قوی سه قوت است

غاذیه	نامیه	مولده
واحتیاج بان بجهة بقای شخص است وکار آن داخل نمودن غذاست در بدن ومستحیل نمودن است تا اینکه بدل ما یتحلل شود واین را چهار خادم باشد	واحتیاج بان بجهة تکمیل شخص است وریاستیدن ان بجانب که کمالات مقصوده از او توانند صادر شد ازو وکار او این است که انچه از غذا زاید باشد از بدل ما یتحلل ازو داخل اجزاء اصلیه کند وطول عرض وعمق اعضا را زیاد کند ومراد از اجزاء اصلیه اجزائی است که از منی متکون گردیده است مانند عظام واوردیه و در باطات وشرائین واوردیه و مقابل نمو زبول است وسمن که زیاده شد اجزاء زاید است از قبیل گوشت وپیه وچربی نیز کار اوست ومقابل سمن هزال است وقوهٔ غاذیه با خوادم اربع او خادم این قوت است وبعضی این افعال را نسبت بقوت غاذیه دهند وگویند که قوهٔ غاذیه در وقت قوتش که سن شباب بوده باشد غذا را زیاده بر قدر ما یتحلل تحصیل کند و زیادتی از اصرف نموکند وعلی ای تقدیر در سن وقوف قطع شود وکار غاذیه تا اخر عمر باقی نماند	واحتیاج بان بجهة بقای نوع است از تمام شدن وان قوتی است مرکب از سه قوت اول انکه غذا را بعد از هضم رابع صورت منوی بخشد دوم انکه اجزاء منوی که مشابه است تهیا کند هر جزوی ازانرا از برای قبول عضوی مانند انکه تهیا کند جزوی را از برای قبول عظمی ویکی را بجهة عصبی ویکی را بجهة رباطی سیم انکه هر جزوی را ازمنی صورت عضوی بخشد و ازقوت مصوره گویند وبعضی قائل بوجود ان نمیباشند و کار او را نسبت بخداوند ملائکه دهند وحصول این افعال عجیبه را از قوهٔ عدیمة الشعور محال داشتند وقوت غاذیه باخوادم خادم خود این قوهٔ مولده نیز باشد

جاذبه	ماسکه	هاضمه	دافعه
که غذا را جذب کند بمحل تخیح ان	که غذا را در محل تخیح نگاهدارد تا انچنان که تخیح پذیرد	که غذا را هضم کند وتخیح دهد	که ثفل غذا را دفع کند

وباید که معلوم بوده باشد که مراد ما هضم بجب مشهور چهارست اول در معده است وفضلهٔ این هضم وثفل ان غایط است وصافی ان کیلوس که از عروق ماساریقا که میانهٔ کبد ومعده است بکبد میاید ودر انجا ذرا رمیکرد دوم در کبد است وفضلهٔ این هضم بول است که از راه مثانه دفع میشود وصافی ان اخلاط اربعه مشهوره که خون وبلغم وصفرا وسوداء میباشد واین اخلاط داخل در وریدها میشود سیم در وریدهاست وفضلهٔ این هضم جرب وصری است که از مثانه دفع میشوند وصافی این اخلاط بواسطهٔ عروق وریدانچه داخل اعضاء میشود وجاذبه هر عضو انچه لایق او بود از اخلاط بخود جذب میکند چهارم در اعضاء است وفضلهٔ این هضم منی است که از راه انثیین دفع میشود

قوای حیوانی که مشترک میان انسان وسایر حیوانات وان منقسم بدو قسم است

مقدمه | وان قوتیست که اورا ممکنه جذبیه گویند ومعدن ان در دماغ است انچه جهت دوم که از طب بدماغ آمل وبجهت بودن دماغ قبول افاضه بواسطهٔ اعصابیکه منبت آن نیز دماغ است دماغ را خزانهٔ ان ساز شده وان دو قسم است

مقدمه که باطنی گویند کارها وادراک صورت

حافظه	متصرفه	متخیله	واهمه	حسی مشترک
وان قوتیست که حامل ادراکات صورت است که در مقدم بطن اول دماغ گرداند شده مراد جمیع صور محسوسه هواس ظاهر مانند حوضی که هیچ جدول مراو ریخته شود وبیرون ناید این قوه را بنطاسیا گویند وحواس ظاهره را جاسوسهای این قوت گویند	وان قوتیست که در مؤخر بطن اول دماغ گرداند شده است شکل حمل ونقض بواسطهٔ این قوت بالذات ادراک کند صورا بواسطهٔ اعراض وبواسطهٔ اعراض بالذات اشیاء را ومراد از صورت کلیه است که حاصل شود در هوا از مقاومت تابع بالطوع یا بالطبع یا منفعل از این قبیل در هوا موجه بهمه صوت یا لون بوده وچون ان موج بعینه داخل صماخ گوش است برسد وبا ان برده عجب گردیده وراست و بجهه صورت بواسطهٔ قوت گوش را خاسته شده تا محسوس گردد و بالله تعالی	وان قوتیست که حامل ان در وسط است که در ابتدا بواسطهٔ وریدهای که شبیه بدو سر پستان است در مقدم دماغ بزاید ومراد از سر پستان است که در مقدم دماغ است سر برده شده است نفس بواسطهٔ این قوه ادراک کند جمیع معانی را در محسوسات که مشکوک شود بعینه صورت ان در بالا ان بوده آنرا بحافظه میسپارد وبعضی گویند که اجزاء لطیفه از اطراف بوده آنرا بحافظه میسپارد وبعضی گویند که اجزاء لطیفه از اطراف بوده آنرا بحافظه میسپارد وبعضی گویند که اجزاء لطیفه از اطراف بوده آنرا بحافظه میسپارد	وان قوتیست که حامل ان در وسط دماغ که مرکب کند بعضی از صور محسوسه را با بعضی دیگر مانند انسان صاحب بال یا انسان بی سر یا مرکب وتفصیل کند پاره از صور را پاره از معان مانند انکه زید دوست است یا دوست نیست وحکم این قوه را واهمه گویند وحکم عاقله کار او را فرماید از اینجهت گویند واهمه عاقله کار او را بدیگری تشبیه کرده اند	وان قوتیست که حامل ان در وسط دماغ که در ادراک معانی جزئیه متعلقه بمحسوسات باوهام حاصل شود مانند عداوتی که گوسفند از گرگ بفهمد یا محبتی که گوسفند از مادرش مراد از معانی جزئیه آن جزئیت که بحواس ظاهر انرا نتوان درک کرد ولیکن منتزع شود از محسوسات وباین علت جزوی نامیده شده باشد	وان قوتیست که حامل ان در وسط است که در اکثر اعضاء تابع است وفضول را دراک کند بواسطهٔ این قوه حرارت و بروست ورطوبت وبیست ویبوست وخشونت وملاست و صلابت ولینت وثقل وخفت را خلاصهٔ است کلیه ان کیفیت است که هر ابن کیفیات مدرکه آن قوتی مختلفه است که هر یکی ازین قوت مخصوص است بجنسه از اضداد وعلی ای تقدیر این قوت عموم دارد جمیع حیوانات را حتی خراطین را بخلاف باقی قوتها

ناطقه	عاقله
وان قوتیست که سایر قوای حیوانی خادم او باشند وبعد از انکه صورت امری بر او عرضه شود قابلیت تحریک بجانب مطلوب یا هرب از مکروه دارد	وان قوتیست که کارها را بر تحریک او باشد اصول بر تحریک ناطقه باشد اگر خواهد تحریک کند عضلات را بواسطهٔ روح باعث شود بر حرکت و اگر خواهد که دفع کند عضلات را بواسطهٔ روح باعث شود بر دفع

قوای انسان که مخصوص بنفس ناطقهٔ انسان و آنقسم اول و قسم دوم قوهٔ نظریه و قوهٔ عملیه

قوهٔ نظریه و آنرا عقل نظری نیز گویند و آن قوه ایست که نفس را نسبت بمبادی عالیه که بالاتر از او و مؤثر در اوست و آنرا مخصوص بعلیه بر او و نفس بواسطه این قوه قبول کند از ایشان صور علمیه را باعانت حواس ظاهری و باطنی و آن مرتبه است بچهار مرتبه

عقل هیولانی وان مرتبه ایست نفس را بعد از تعلق بدن و استعمال آلات ادراکیه و غریزیه و حصول صور جزئیه در آلات و پیش از حصول صور کلیه در ذات نفس که نفس در این مرتبه خالی بوده باشد از جمیع صور کلیه و قابل هر دو آنها مانند هیولای اولی که خالیست از جمیع صورها و قابل هر دو آنها لهذا نفس را در این مرتبه بنفس هیولانی تعبیر کنند و عقل هیولانی گویند

عقل بالملکه وان مرتبه نفس است بعد از حصول صور کلیه بدیهیه یا تصدیقات بدیهیه که هنوز مرکب نظریات را از بدیهیات نشوده باشد لکن قابلیت استحصال نظریات را از بدیهیات داشته باشد بجهت حصول بدیهیات پس او را ملکهٔ استحصال نظریات از بدیهیات بوده باشد لهذا نفس را در این مرتبه را نفس بالملکه یا نفس این مرتبه را عقل بالملکه گویند

عقل بالفعل وان مرتبهٔ نفس است بعد از تحصیل نظریات و لیکن بجهت اشتغال بعلایق بدنیه متاعد او نبوده باشد و هنوز در خاطر او بوده باشد که هر وقت که خواهد تواند استحضار از آنها نموده و نفس را در این مرتبه بالفعل گویند بجهت غایت قرب بفعلیت اگرچه بالفعل حاصل نبوده باشد و قوهٔ قریبهٔ بفعل حاصل است او را

عقل مستفاد وان مرتبهٔ نفس است بسبب عدم شواغل بدنیه و بودن حجاب ملاحظهٔ جمیع معقولات مکتسبهٔ خود کند دفعة و این مرتبه حاصل شود نفس را از استفاده از عقل فعال و افاضه نمودن او مر او را و این مرتبه که غایت محصلات لهذا نفس را در این مرتبه بالفعل گویند بحصول این مرتبه بعد از مفارقت از بدن بقینی ولکن در این دنیا تعلق خلافی است و بعضها اعتقاد این است که گاهی گاه قوهٔ حاصل شود و این مرتبه مشتهای کمال قوهٔ نظریه بوده باشد

قوهٔ عملیه و آنرا عقل عملی نیز گویند و آن قوه است که نفس را نسبت بما تحت او از بدن و قوای آلات بدن و نفس باین قوه مبادی مباشرت اعمال را طالبی میشود که او را بسعادت اخروی کشانند و آن مرتبه است بچهار مرتبه

عقل هیولانی وان مرتبه نفس است که حاصل میشود او را از استعمال قوای طبیعیه و امتثال امر و امتناع از نواهی و این مرتبه اول مراتب قوهٔ عملیه است که انسان بجهة آن از مرتبهٔ حیوانیت بدرجهٔ انسانیت میشود و مورد تکلیف الهی میشود و این مرتبه فضیلت و این مرتبه نیز محل بسیار مرتبه میشود بجهة انکه با اشتغال باولیات و اجتناب از نواهی که هر شخص اینرتبه را تواند تواند حاصل نمود و شرکت غیر دوران مرتبه میشود و این مرتبه را نفس بالقوه گویند و این مرتبه را نفس هیولانی گویند

عقل بالملکه وان مرتبه نفس است که حاصل میشود او را از تهذیب باطن از ملکات رذیله و اخلاق ذمیمه و آراسته شدن او باخلاق حسنه و صفات کریمه و تعوید کردن خاطر از شواغل بدنیه و تجرید بعالم ملکوت و استعداد اتصال بمبادی عالیه و پیوستن مجردات عقلیه و این مرتبهٔ عزیزه و کمالی است لکن واصل بالملکه است

عقل بالفعل وان مرتبهٔ نفس است بجهة تحصیل نظریات و لیکن بجهة اشتغال بعلایق بدنیه متاعد او نبوده باشد و هنوز در خاطر او بوده باشد که هر وقت که خواهد تواند استحضار از آنها نموده و نفس را در این مرتبه بالفعل گویند بجهة غایت قرب بفعلیت اگرچه بالفعل حاصل نبوده باشد و قوهٔ قریبهٔ بفعل حاصل است او را

عقل مستفاد وان مرتبهٔ نفس است که حاصل شود او را از مقصد که انسانیت بعد از حصول ملکه اتصال بی ملاحظهٔ مقامات و جلال الهی و مطالعهٔ انوار جمال و آثار کبریا و عظمت و مجدش و سایر کمالات هر کس را در جنب کمالات و این محصل و باطل و مستهلک داند و وجود را بوجود حق متحقق داند و نه پندد مگر او را و نشنود مگر او را و متصل و مبسوط بنگرد مگر بقدرت او چنانکه در حدیث قدسی است که لا یزال متقرب الی بالنوافل حتی احبه و این مرتبه بالقوة قریب است که کامل بالفعل شود اما کمل و جمع نموده باشد مراتب قوهٔ نظریه را و مراتب قوهٔ عملیه را و اما اوساط این هستند خواننده و این شخص بانشاء الله در بعضی ابیات و لیکن همچکس باید که در این دنیا نبوده باشد که از انسان نباشد کمی و بیشی

جدول دلایل حرارت و رطوبت طباع کواکب از حرارت بدو رطوبت و از یبوست

دلایل حرارت بترتیب اعداد

مشتری	مریخ	شمس	عطارد	حرارت	قمر	باس
۴	۵	۱۰	۱۰	۱۰	۱۰	۱۰

۱	اصل کوکب حار رطل نحس مریخ و مشتری و عطارد و مائع یا ثبات یا بسریع حاره	۲	اتصال بکوکب حار
۳	بودن در برج حار	۴	نشریق و غروب خاصه از برج حار و درجات طلوع آفتاب بر طالعات
۵	بودن در نطاق اول و دوم و ثالث	۶	بودن در نطاق دوم و ثالث و دوم و ثالث
۷	عرض شمالی صاعد	۸	عرض جنوبی صاعد
۹	بودن علویه ما بین اول و رجوع تا مقابله آفتاب	۹	بودن سفلیه ما بین اول و رجوع تا مقابله آفتاب
۹	بودن قمر ما بین تربیع اول تا استقبال	۹	بودن قمر ما بین تربیع اول تا استقبال و از مرکز تحت و فوق خارجند
۱۱	استقامت سیر	۱۲	سرعت سیر
۱۳	در ربع مذکر	۱۴	در بیت مذکر
۱۵	بودن در منزل حار	۱۶	مجاسدهٔ با راس
۱۷	در نصف صاعد از افق	۱۸	جلب هنا ری

دلایل برودت بترتیب اعداد

قمر	زهره	عطارد	شمس	زحل	قس	ذنب
۱۰	۳۰	۲۰	۳۰	۴۰	۶۰	۱۰

۱	اصل کوکب بارد رطل نحس زحل و زهره و قمر و مطارده مائع یا ثبات یا ریح	۲	اتصال بکوکب بارد
۳	برج بارد	۴	تغریب
۵	بودن در نطاق اول و دوم و ثالث	۶	بودن در نطاق اول و دوم و ثالث
۷	عرض شمالی هابط	۸	عرض جنوبی هابط
۹	بودن علویه ما بین اول استقامت تا آخر درات	۹	بودن سفلیه ما بین اول استقامت تا آخر درات
۹	بودن قمر ما بین تربیع اول تا اجتماع و از مرکز تحت و فوق خارجند	۱۰	بودن باکواکب تا بنه بر مزاج زحل یا زهره یا قمر
۱۱	رجعت	۱۲	بطوء سیر
۱۳	در ربع مؤنث	۱۴	در بیت مؤنث
۱۵	بودن در منزل بارد	۱۶	مجاسدهٔ با ذنب
۱۷	در نصف هابط از افق	۱۸	جلب لیلی

دلایل رطوبت بترتیب اعداد

مشتری	زهره	عطارد	قمر	راس
۳۰	۵۰	۴۰	۳۰	۱۰

۱	اصل کوکب رطب رطل زهره و قمر و مشتری و عطارد و مائع یا ثبات یا ریح	۲	اتصال بکوکب رطب
۳	برج رطب	۴	تغریب
۵	بودن در نطاق اول و دوم و ثالث	۶	بودن علویه در نطاق سیم و سفلیه در ماقی تدویر
۷	عرض شمالی هابط	۸	عرض جنوبی صاعد
۹	بودن علویه ما بین احتراق تا اول رجوع	۹	بودن سفلیه ما بین احتراق تا اول استقامت تا اول رجوع
۹	بودن قمر ما بین اجتماع تا تربیع اول و از مرکز تحت و فوق خارجند	۱۰	بودن باکواکب تا بنه بر مزاج رطب
۱۱	رجعت	۱۲	بطوء سیر
۱۳	در ربع مؤنث	۱۴	در بیت مؤنث
۱۵	بودن در منزل رطب	۱۶	مجاسدهٔ با راس
۱۷	در نصف هابط از افق	۱۸	جلب لیلی

دلایل یبوست بترتیب اعداد

زحل	مریخ	شمس	عطارد	ذنب
۶۰	۵۰	۵۰	۳۰	۱۰

۱	اصل کوکب یابس عنصر و مائع و مطارده مائع یا ثبات یا ریح یا بنه	۲	اتصال بکوکب یابس
۳	برج یابس	۴	تغریب
۵	در نطاق سیم یا چهارم اوج	۶	بودن علویه در نطاق اول و دوم و سفلیه در سیم تدویر
۷	عرض شمالی هابط	۸	عرض جنوبی صاعد
۹	بودن علویه ما بین مقابله تا اول استقامت	۹	بودن سفلیه ما بین احتراق تا اول استقامت
۹	بودن قمر ما بین استقبال تا تربیع دوم	۱۰	بودن باکواکب تا بنه بر مزاج زحل یا نحس
۱۱	استقامت سیر	۱۲	سرعت سیر
۱۳	در ربع مذکر	۱۴	در بیت مذکر
۱۵	بودن در منزل یابس	۱۶	مجاسدهٔ با ذنب
۱۷	در نصف صاعد از افق	۱۸	جلب هنا ری

سیر وسط کواکب

شب ۱۰ قمر ۱۰ زحل ۱۰ مشتری ۱۰ مریخ ۱۰ زهره ۱۰ عطارد

	دلائل ثبات		دلائل توسط		دلائل زوال وانقلاب
۱	بودن دلیل در برج ثابت	۱	بودن دلیل در برج ذوجسدین	۱	بودن دلیل در برج منقلب
۲	بودن دلیل در روند	۲	بودن دلیل در مایل الوند	۲	بودن دلیل در زایل الوند
۳	بطوء سیر دلیل یا مقیم بودن آن	۳	توسط سیر	۳	
۴	اتصال دلیل بکوکب در روند	۴	اتصال دلیل بکوکب در مایل الوند	۴	اتصال دلیل بکوکب در زایل الوند
۵	انصراف از علوی واتصال بعلوی دیگر	۵	انصراف از علوی واتصال بسفلی دیگر یا انصراف از سفلی واتصال بسفلی دیگر	۵	انصراف از علوی واتصال بسفلی
۶	بودن دلیل در نطاق دوم وسیم اوج	۶	بودن دلیل در نطاق اول	۶	بودن دلیل در نطاق چهارم
۷	بودن دلیل میانه طالع وعاشر	۷	بودن دلیل میانه طالع ورابع	۷	بودن دلیل میانه سابع وعاشر
۸	بودن دلیل اگر کواکب ثابته که در قران دلیل در دوم در مزاج زحل وعشری	۸	بودن دلیل با ثوابتی که در مزاج مریخ وشمس باشد	۸	بودن دلیل با ثوابتی که در مزاج سفلیین وقمر باشد
۹	بودن دلیل در برج قران یا اوتاد آن	۹	بودن دلیل در برج ما یلیه از اوتاد قران	۹	بودن دلیل در برج زایل از اوتاد برج قران
۱۰	بودن دلیل در مثلثه قران سیما خاکی و آبی	۱۰	بودن دلیل در مثلثه بادی	۱۰	بودن دلیل در مثلثه ناری
۱۱	بودن قابل نیز در برج ثابت	۱۱	بودن در برج ذوجسدین	۱۱	بودن در برج منقلب
۱۲	استقامت اوتاد طالع	۱۲	مایل بودن اوتاد	۱۲	زایل بودن اوتاد

	اسامی	درجات	دقایق	اسعد ونحس	ازمجه	صاحبخانه	طبایع	داخل بنقاط
۱	شرطین	ا ـ ـ نا	ا	س	ح ل	ـ	۵	ح
۲	بطین	ا ـ ـ مج	۰	د	ح ل	ه	س	ح
۳	ثریا	ا ح له	ح	د	ح ل	ح	۵	۷
۴	دبران	ا ـ کو	ر	د	ح ل	ه	ط	۷
۵	هقعه	ا ـ ـ و	ر	س	ح ـ	س	۵	۷
۶	هنعه	ا ـ ـ ط	ه	س	ح	ر	س	ح
۷	ذراع	ا ـ ـ ا	ح	صاد	ح	ل	ط	ح
۸	نثره	ا ـ ـ نا	۰	د	ح ـ	ر	۵	۷
۹	طرفه	ا ـ ـ ج	ا	ب	ح ل	س	س	۷
۱۰	جبهه	ا ـ ـ له	ا	س	ح ل	ح	ط	۷
۱۱	زبره	ا ـ ـ کو	۰	س	ح ـ	ر	۵	۷
۱۲	صرفه	ا ـ ـ و	ح	ب	ح ـ	ح	ط	۷
۱۳	هنع	ا ـ ـ ط	ر	س	ح ـ	ه	۵	۷
۱۴	سماك	ا ـ ـ ا	و	د	ح ل	ر	۵	ح
۱۵	غفر	ا ـ ـ نا	ر	د	ه	د	ط	ح
۱۶	زبانا	ا ـ ـ ج	ح	د	ح ل	د	ط	ح
۱۷	اکلیل	ا ـ ـ له	۰	ر	ح ل	ح	س	۷
۱۸	قلب	ا ـ ـ کو	ا	د	ح ـ	س	ط	۷
۱۹	شوله	ا ـ ـ و	ا	س	ح ل	ـ	ط	۷
۲۰	نعایم	ا ـ ـ ط	۰	د	ح ـ	ر	۵	۷
۲۱	بلده	ا ـ ـ ا	ح	د	ح ـ	ل	س	ح
۲۲	ذابح	ا ـ ـ نا	ر	س	ح ـ	ل	ط	ح
۲۳	بلع	ا ـ ـ مج	ه	ر	ح ـ	ح	۵	ح
۲۴	سعود	ا ـ ـ له	ر	د	ل س	ر	س	۷
۲۵	اخبیه	ا ـ ـ کو	۰	س	ل س	ه	س	۷
۲۶	مقدم	ا ـ ـ و	ا	د	ل س	ـ	ط	۷
۲۷	مؤخر	ا ـ ـ ط	۰	ـ	ح ـ	س	ط	۷
۲۸	رشا	ا ـ ـ ا	و	۰	ح س	ـ	س	ح

جدول ساعات معتدل ثابتة وتوافق نصف النهار بزيج مرصد

الدرجات	حمل	ثور	جوزا	سرطان	اسد	سنبله	ميزان	عقرب	قوس	جدي	دلو	حوت
	ساعات	ساعات	ساعات	ساعات	ساعات	ساعات	ساعات	ساعات	ساعات	ساعات	ساعات	ساعات
٠	٤ ٤	٤ ٤	٤ ٤	٤ ٤	٤ ٤	٤ ٤	٤ ٤	٤ ٤	٤ ٤	٤ ٤	٤ ٤	٤ ٤
١	٤ ١	٤ ١	٤ ١	٤ ١	٤ ١	٤ ١	٤ ١	٤ ١	٤ ١	٤ ١	٤ ١	٤ ١
٢	٤ ٠	٤ ٠	٤ ٠	٤ ٠	٤ ٠	٤ ٠	٤ ٠	٤ ٠	٤ ٠	٤ ٠	٤ ٠	٤ ٠
٣	٤ ٠	٤ ٠	٤ ٠	٤ ٠	٤ ٠	٤ ٠	٤ ٠	٤ ٠	٤ ٠	٤ ٠	٤ ٠	٤ ٠
٤	٤ ٠	٤ ٠	٤ ٠	٤ ٠	٤ ٠	٤ ٠	٤ ٠	٤ ٠	٤ ٠	٤ ٠	٤ ٠	٤ ٠
٥	٤ ٠	٤ ٠	٤ ٠	٤ ٠	٤ ٠	٤ ٠	٤ ٠	٤ ٠	٤ ٠	٤ ٠	٤ ٠	٤ ٠
٦	٤ ٠	٤ ٠	٤ ٠	٤ ٠	٤ ٠	٤ ٠	٤ ٠	٤ ٠	٤ ٠	٤ ٠	٤ ٠	٤ ٠
٧	٤ ٠	٤ ٠	٤ ٠	٤ ٠	٤ ٠	٤ ٠	٤ ٠	٤ ٠	٤ ٠	٤ ٠	٤ ٠	٤ ٠
٨	٤ ٠	٤ ٠	٤ ٠	٤ ٠	٤ ٠	٤ ٠	٤ ٠	٤ ٠	٤ ٠	٤ ٠	٤ ٠	٤ ٠
٩	٤ ٠	٤ ٠	٤ ٠	٤ ٠	٤ ٠	٤ ٠	٤ ٠	٤ ٠	٤ ٠	٤ ٠	٤ ٠	٤ ٠
١٠	٤ ٠	٤ ٠	٤ ٠	٤ ٠	٤ ٠	٤ ٠	٤ ٠	٤ ٠	٤ ٠	٤ ٠	٤ ٠	٤ ٠
١١	٤ ٠	٤ ٠	٤ ٠	٤ ٠	٤ ٠	٤ ٠	٤ ٠	٤ ٠	٤ ٠	٤ ٠	٤ ٠	٤ ٠
١٢	٤ ٠	٤ ٠	٤ ٠	٤ ٠	٤ ٠	٤ ٠	٤ ٠	٤ ٠	٤ ٠	٤ ٠	٤ ٠	٤ ٠
١٣	٤ ٠	٤ ٠	٤ ٠	٤ ٠	٤ ٠	٤ ٠	٤ ٠	٤ ٠	٤ ٠	٤ ٠	٤ ٠	٤ ٠
١٤	٤ ٠	٤ ٠	٤ ٠	٤ ٠	٤ ٠	٤ ٠	٤ ٠	٤ ٠	٤ ٠	٤ ٠	٤ ٠	٤ ٠
١٥	٤ ٠	٤ ٠	٤ ٠	٤ ٠	٤ ٠	٤ ٠	٤ ٠	٤ ٠	٤ ٠	٤ ٠	٤ ٠	٤ ٠
١٦	٤ ٠	٤ ٠	٤ ٠	٤ ٠	٤ ٠	٤ ٠	٤ ٠	٤ ٠	٤ ٠	٤ ٠	٤ ٠	٤ ٠
١٧	٤ ٠	٤ ٠	٤ ٠	٤ ٠	٤ ٠	٤ ٠	٤ ٠	٤ ٠	٤ ٠	٤ ٠	٤ ٠	٤ ٠
١٨	٤ ٠	٤ ٠	٤ ٠	٤ ٠	٤ ٠	٤ ٠	٤ ٠	٤ ٠	٤ ٠	٤ ٠	٤ ٠	٤ ٠
١٩	٤ ٠	٤ ٠	٤ ٠	٤ ٠	٤ ٠	٤ ٠	٤ ٠	٤ ٠	٤ ٠	٤ ٠	٤ ٠	٤ ٠
٢٠	٤ ٠	٤ ٠	٤ ٠	٤ ٠	٤ ٠	٤ ٠	٤ ٠	٤ ٠	٤ ٠	٤ ٠	٤ ٠	٤ ٠
٢١	٤ ٠	٤ ٠	٤ ٠	٤ ٠	٤ ٠	٤ ٠	٤ ٠	٤ ٠	٤ ٠	٤ ٠	٤ ٠	٤ ٠
٢٢	٤ ٠	٤ ٠	٤ ٠	٤ ٠	٤ ٠	٤ ٠	٤ ٠	٤ ٠	٤ ٠	٤ ٠	٤ ٠	٤ ٠
٢٣	٤ ٠	٤ ٠	٤ ٠	٤ ٠	٤ ٠	٤ ٠	٤ ٠	٤ ٠	٤ ٠	٤ ٠	٤ ٠	٤ ٠
٢٤	٤ ٠	٤ ٠	٤ ٠	٤ ٠	٤ ٠	٤ ٠	٤ ٠	٤ ٠	٤ ٠	٤ ٠	٤ ٠	٤ ٠
٢٥	٤ ٠	٤ ٠	٤ ٠	٤ ٠	٤ ٠	٤ ٠	٤ ٠	٤ ٠	٤ ٠	٤ ٠	٤ ٠	٤ ٠
٢٦	٤ ٠	٤ ٠	٤ ٠	٤ ٠	٤ ٠	٤ ٠	٤ ٠	٤ ٠	٤ ٠	٤ ٠	٤ ٠	٤ ٠
٢٧	٤ ٠	٤ ٠	٤ ٠	٤ ٠	٤ ٠	٤ ٠	٤ ٠	٤ ٠	٤ ٠	٤ ٠	٤ ٠	٤ ٠
٢٨	٤ ٠	٤ ٠	٤ ٠	٤ ٠	٤ ٠	٤ ٠	٤ ٠	٤ ٠	٤ ٠	٤ ٠	٤ ٠	٤ ٠
٢٩	٤ ٠	٤ ٠	٤ ٠	٤ ٠	٤ ٠	٤ ٠	٤ ٠	٤ ٠	٤ ٠	٤ ٠	٤ ٠	٤ ٠
٣٠	٤ ٠	٤ ٠	٤ ٠	٤ ٠	٤ ٠	٤ ٠	٤ ٠	٤ ٠	٤ ٠	٤ ٠	٤ ٠	٤ ٠

الاقاليم	البلاد	العرض	الطول	الانحراف	الجهة	الدرجة	الدقيقة	البلاد	العرض	الطول	الانحراف	الجهة
الاقليم الاول												

الاقاليم | البلاد | الطول | العرض | الانحراف | الجهة | مقدار الانحراف | مقدار الظل

الاقليم الثالث — القسم الثالث

البلاد: جنبة، الكوفة، الحلة، واسط، البصرة، عبادان، خوزستان، الاهواز، شوشتر، جندي سابور، رامهرمز، سوق الاهواز، تستر، سوس، شاذروان، دورق، ارجان، سيراف، جنابة، كازرون، فسا، شيراز، ارجان، ايذج، سابور، نوبندجان، دارابجرد، قصبة دارابجرد، جهرم، بيضاء فارس، اصطخر، نيريز، فسا، كازرون، فيروزآباد، لار، جويم، بندر لنجة، هرمز، قلهات، صحار، مسقط، قلعة بهمن، سيراف، سيراف، سيراف

الاقاليم | الممالك | البلاد | الطول | العرض | الانحراف | الجهة | درجة الظل | دقيقة الظل | درجة الشاخص | دقيقة الشاخص

الاقليم الثالث

مملكة الشام

البلاد	الطول	العرض	الانحراف	الجهة	درجة الظل	دقيقة الظل	درجة الشاخص	دقيقة الشاخص
حمص	٦٥	٣٤						
بعلبك	٦٥	٣٤						
دمشق	٦٥	٣٢						
بيسان	٦٥	٣٢						
نابلس	٦٥	٣٢						
عمان	٦٥	٣٢						
القدس	٦٥	٣٢						
غزة	٦٥	٣٠						
الفرما	٦٥	٣٠						
العريش	٦٥	٣٠						

مملكة الشام

البلاد	الطول	العرض	الانحراف	الجهة	درجة الظل	دقيقة الظل	درجة الشاخص	دقيقة الشاخص
حلب	٦٥ ٥٠	٣٦ ٤٠						
الرقة	٦٥ ٥٠	٣٥ ٥٠						
حران	٦٥ ٥٠	٣٥ ٥٠						
سنجار	٦٥ ٥٠	٣٥ ٥٠						
الموصل	٦٥ ٥٠	٣٥ ٥٠						
الرحبة	٦٥ ٥٠	٣٥ ٥٠						
تكريت	٦٥ ٥٠	٣٥ ٥٠						
الانبار	٦٥ ٥٠	٣٥ ٥٠						
بغداد	٦٥ ٥٠	٣٥ ٥٠						
واسط	٦٥ ٥٠	٣٥ ٥٠						
البصرة	٦٥ ٥٠	٣٥ ٥٠						
الكوفة	٦٥ ٥٠	٣٥ ٥٠						
القادسية	٦٥ ٥٠	٣٥ ٥٠						
تستر	٦٥ ٥٠	٣٥ ٥٠						
جنابة	٦٥ ٥٠	٣٥ ٥٠						
سابور	٦٥ ٥٠	٣٥ ٥٠						
شيراز	٦٥ ٥٠	٣٥ ٥٠						
فسا	٦٥ ٥٠	٣٥ ٥٠						
جور	٦٥ ٥٠	٣٥ ٥٠						
كرمان	٦٥ ٥٠	٣٥ ٥٠						
الديبل	٦٥ ٥٠	٣٥ ٥٠						
المنصورة	٦٥ ٥٠	٣٥ ٥٠						
الملتان	٦٥ ٥٠	٣٥ ٥٠						
قندهار	٦٥ ٥٠	٣٥ ٥٠						
كابل	٦٥ ٥٠	٣٥ ٥٠						
الرخج	٦٥ ٥٠	٣٥ ٥٠						
الديبل	٦٥ ٥٠	٣٥ ٥٠						

الاقليم الرابع

مملكة الشام

البلاد	الطول	العرض	الانحراف	الجهة	درجة الظل	دقيقة الظل	درجة الشاخص	دقيقة الشاخص
حلب	٦٥ ٥٠	٣٦ ٤٠						
الرقة	٦٥ ٥٠	٣٥ ٥٠						
حران	٦٥ ٥٠	٣٥ ٥٠						
سنجار	٦٥ ٥٠	٣٥ ٥٠						
الموصل	٦٥ ٥٠	٣٥ ٥٠						
الرحبة	٦٥ ٥٠	٣٥ ٥٠						
تكريت	٦٥ ٥٠	٣٥ ٥٠						
الانبار	٦٥ ٥٠	٣٥ ٥٠						
بغداد	٦٥ ٥٠	٣٥ ٥٠						
واسط	٦٥ ٥٠	٣٥ ٥٠						
البصرة	٦٥ ٥٠	٣٥ ٥٠						
الكوفة	٦٥ ٥٠	٣٥ ٥٠						
القادسية	٦٥ ٥٠	٣٥ ٥٠						
تستر	٦٥ ٥٠	٣٥ ٥٠						
جنابة	٦٥ ٥٠	٣٥ ٥٠						
سابور	٦٥ ٥٠	٣٥ ٥٠						
شيراز	٦٥ ٥٠	٣٥ ٥٠						
فسا	٦٥ ٥٠	٣٥ ٥٠						
جور	٦٥ ٥٠	٣٥ ٥٠						
كرمان	٦٥ ٥٠	٣٥ ٥٠						
الديبل	٦٥ ٥٠	٣٥ ٥٠						
المنصورة	٦٥ ٥٠	٣٥ ٥٠						
الملتان	٦٥ ٥٠	٣٥ ٥٠						
قندهار	٦٥ ٥٠	٣٥ ٥٠						
كابل	٦٥ ٥٠	٣٥ ٥٠						
الرخج	٦٥ ٥٠	٣٥ ٥٠						
الديبل	٦٥ ٥٠	٣٥ ٥٠						

الاقاليم | الممالك | البلاد | الطول | العرض | الانحراف | الجهة | درجة الظل | دقيقة الظل | درجة الشاخص | دقيقة الشاخص

الاقليم الرابع

مملكة الشام

البلاد	الطول	العرض	الانحراف	الجهة	درجة الظل	دقيقة الظل	درجة الشاخص	دقيقة الشاخص
حلب	٦٥ ٥٠	٣٦ ٤٠						
الرقة	٦٥ ٥٠	٣٥ ٥٠						
حران	٦٥ ٥٠	٣٥ ٥٠						
سنجار	٦٥ ٥٠	٣٥ ٥٠						
الموصل	٦٥ ٥٠	٣٥ ٥٠						
الرحبة	٦٥ ٥٠	٣٥ ٥٠						
تكريت	٦٥ ٥٠	٣٥ ٥٠						
الانبار	٦٥ ٥٠	٣٥ ٥٠						
بغداد	٦٥ ٥٠	٣٥ ٥٠						
واسط	٦٥ ٥٠	٣٥ ٥٠						
البصرة	٦٥ ٥٠	٣٥ ٥٠						
الكوفة	٦٥ ٥٠	٣٥ ٥٠						
القادسية	٦٥ ٥٠	٣٥ ٥٠						
تستر	٦٥ ٥٠	٣٥ ٥٠						
جنابة	٦٥ ٥٠	٣٥ ٥٠						
سابور	٦٥ ٥٠	٣٥ ٥٠						
شيراز	٦٥ ٥٠	٣٥ ٥٠						
فسا	٦٥ ٥٠	٣٥ ٥٠						
جور	٦٥ ٥٠	٣٥ ٥٠						
كرمان	٦٥ ٥٠	٣٥ ٥٠						
الديبل	٦٥ ٥٠	٣٥ ٥٠						
المنصورة	٦٥ ٥٠	٣٥ ٥٠						
الملتان	٦٥ ٥٠	٣٥ ٥٠						
قندهار	٦٥ ٥٠	٣٥ ٥٠						
كابل	٦٥ ٥٠	٣٥ ٥٠						
الرخج	٦٥ ٥٠	٣٥ ٥٠						
الديبل	٦٥ ٥٠	٣٥ ٥٠						

البلاد	الطول	العرض	الاقاليم	الميل	الدرجة	الدقائق
الكوفة	٥٣	٣٦٣	٣٤			
طالقان	١٢	٣٦٢	٢٤			
كرمان	٣	٣٢٣	٢٤			
ري	١٨	٣٥٦	٢٤			
بخارا	٣٩	٣٦٦	٢٤			
اصفهان	٣٠	٣٧٠	٢٤			
قزوين	٣٧	٣٧٦	٢٤			
همدان	٥٧	٣٧٣	٢٤			
حلوان	١٠	٣٧٧	٢٤			
الرقة	٣٦	٣٩٣	٢٤			
سابور	٣٠	٣٩٩	٢٤			
قزوين	٣٠	٣٧٧	٢٤			
قرميسين	٢٣	٣٨٩	٢٤			
الرقة	٢٠	٤١٣	٢٤			
همذان	٢٩	٣٨١	٢٤			
دامغان	١٢	٣٨٢	٢٤			
رسلام	٢٣	٤٠٠	٢٤			
الجزيرة	٢	٣١٩	٢٤			
جرجان	١	٣١٨	٢٤			

البلاد	الطول	العرض	الاقاليم	الميل	الدرجة	الدقائق
نصيبين	٣٨	٣٩٧	٢٤			
سنجار	٥٥	٣٢٦	٢٤			
قزوين	١	٣٠٦	٢٤			
سمرقند	٥٨	٣٢٢	٢٤			
ترمذ	٣٢	٣١٢	٢٤			
بغداد	٤٢	٣١٠	٢٤			
شهرزور	٤٤	٣٤٠	٢٤			
قاين	٧	٣٥١	٢٤			
نسف	٣٠٦	٤١٤	٢٤			
بوزجان	٦	٣٣١	٢٤			
ميافارقين	٣٠	٣٣٠	٢٤			
هراة	٥٦	٣٣٩	٢٤			
ابهر	٢٦	٣٥٣	٢٤			
قومس	٤٨	٣٧٦	٢٤			
ماسبذان	٢٠	٥٠٥	٢٤			
ناصرجان	٢٢	٥٢٠	٢٤			
جنزجان	٢٦	٥٠٧	٢٤			
فارياب	٢٣	٥٣٧	٢٤			
الجزيرة	٥٢	٥٥٢	٢٤			
قاشان	٢٣	٥٦٧	٢٤			

البلاد	الطول	العرض	الاقاليم	الميل	الدرجة	الدقائق
بلخان	٥٢	٥٦١	٢٤			
سمكان	١٠	٥٧٦	٢٤			
خياباذان	٣٧	٥٩٣	٢٤			
ارزنجان	٣٩	٥٩٠	٢٤			
انذرابة	٥٢	٦٠٣	٢٤			
بذخشان	٣١	٦٠٣	٢٤			
بلخ	٣٠	٦٢٦	٢٤			
جنجانان	٣٥	٦٧٣	٢٤			
لانبار	٣٨	٥٧٧	٢٤			
بلاد الروم	٤	٦١١	٢٤			
كابل	٥٨	٦٠٨	٢٤			
كسكر	٤	٦٠٣	٢٤			
قرقيسيا	٣٢	٦١٥	٢٤			

جدول اوجات ورؤس کواکب موافق زیج میرزا الغ بیک و زیج جدید هندی محمد شاهی در ابتداء محرم الحرام ۱۲۳۵ ناقصه هجریه وحضیضات ایشان مقابل اوجات ایشانست وذنبها مقابل راسها میباشد

	موافق زیج میرزا الغ بیک گورکان		موافق زیج جدید هندی محمد شاهی	
	اوجات	رؤس	اوجات	رؤس
شمس	۰۰ ۰ ۰		۰۰ ۰ ۰	
زحل	۱۱ ۱۱ ۰	۱۱ ۱۱ ۰	۰۰ ۰ ۰	۱۱ ۱۱ ۰
مشتری	۰۰ ۰ ۰	۰۰ ۰ ۰	۰۰ ۰ ۰	۰۰ ۰ ۰
مریخ	۰۰ ۰ ۰	۰۰ ۰ ۰	۰۰ ۰ ۰	۰۰ ۰ ۰
زهره	۰۰ ۰ ۰	۰۰ ۰ ۰	۰۰ ۰ ۰	۰۰ ۰ ۰
عطارد	۰۰ ۰ ۰	۰۰ ۰ ۰	۰۰ ۰ ۰	۰۰ ۰ ۰

جدول اجرام کواکب سبعهٔ سیاره و ثوابت

جرم مرکز	کرهٔ ارض بسی و هفت مقابل دو دیع فرات	اعظم از ثوابت اول از ثوابت	نود و هشت مقابل و سدس کرهٔ ارض است تقریبا
جرم عطارد	کرهٔ ارض بست و دو هزار مقابل کوکب عطارد است	اوسط از ثوابت	نود و سه مقابل کرهٔ ارض است
جرم زهره	کرهٔ ارض بسی و شش مقابل کوکب زهره است	اصغر از ثوابت	هشتاد و هفت مقابل دو بخ سدس کرهٔ ارض است
جرم شمس	شمس یکصد و شصت و شش مقابل و سه ثمن کرهٔ ارض است و شش هزار و ششصد و چهل و چهار مقابل فرات	اصغر از ثوابت	ده مقابل و ثلث کرهٔ ارض است
جرم قمر	یکمقابل و نیم کرهٔ ارض است تقریبا	تفاوت میان اوسط از ثوابت و اصغر از ثوابت	پانزده مقابل و نیم کرهٔ ارض است
جرم مشتری	هشتاد و دو مقابل و دیع کرهٔ ارض است	تفاوت میان اعظم و اوسط از ثوابت	بخ مقابل و سدس کرهٔ ارض است
جرم زحل	هفتاد و هفت مقابل کرهٔ ارض است تقریبا	واسطه هر سه مذکوره	واز اینجا مقدار هر یک از ثوابت را توان دانست والله العالم بحقایق الامور

| | | |

جدول ابعاد بعضی از مراکز عالم موافق حساب خواجه نصیر الدین طوسی علیه الرحمه

نصف النهار	یکهزار و دویست و هشتاد و دو فرسخ و سه ربع فرسخ است تقریبا	یکهزار و دویست و پنجاه و چهار هزار و هفتصد و نوه و دو فرسخ است
نصف النهار	دو هزار و پانصد و چهل و پنج فرسخ و نیم است تقریبا	یکهزار هزار و پانصد و چهل هزار و بیست و هفت فرسخ و نیم است تخمینا
نصف النهار	هشت هزار فرسخ است	یکهزار هزار و ششصد و سه هزار و ششصد و شصت و پنج فرسخ است تقریبا
نصف النهار	چهل هزار و سیصد و شصت و چهار هزار فرسخ است	یکصد و بیست و هفت هزار و دویست و هفتاد و پنج فرسخ است تخمینا
نصف النهار	پنج هزار هزار و نوه هزار فرسخ است	شش هزار هزار و سیصد و شصت و چهار هزار و ششصد و شصت فرسخ است تخمینا
نصف النهار	سه هزار هزار و هفتصد و شصت و پنجهزار و چهار صد و بیست فرسخ است	یازده هزار هزار و یکصد و بیست و پنجهزار و ششصد و پنجاه و پنجهزار فرسخ است تخمینا
نصف النهار	چهل و دو هزار و دویست و هفتاد و هشت فرسخ و نیم است تقریبا	نوهزار هزار و پانصد و بیست و یکهزار و هفتصد و نوه فرسخ است تخمینا
نصف النهار	شصت و یکهزار و هفتصد و هفتاد و یک فرسخ است تقریبا	چهارده هزار هزار و ششصد و سی و شش هزار و هفتصد و نوه و هشت فرسخ و نیم است تخمینا
نصف النهار	هشتاد و یکهزار و ششصد و شصت و چهار فرسخ است تقریبا	هجده هزار هزار و یکصد و چهل و هشت هزار و یکصد و چهل و دو فرسخ است
نصف النهار	سی و نه هزار و سیصد و هشتاد و شش فرسخ است تقریبا	هفت هزار هزار فرسخ و بیست و دو هزار فرسخ و چهار صد و هشتاد و هفت فرسخ است تخمینا
نصف النهار	یکصد و پنجاه و یکهزار و ششصد و سی و یکفرسخ است تقریبا	بیست و یکهزار هزار و هفتصد و هفتاد و شش هزار و بیست و پنج فرسخ است تقریبا
نصف النهار	دو بیست و بیست و یکهزار و پانصد و نوه و هشت فرسخ است تخمینا	بیست و پنجهزار هزار و سیصد و نوه و دو هزار و هفصد و سی و شش فرسخ است تخمینا
نصف النهار	یکصد و سی و نه هزار و هفصد و سی و چهار فرسخ است تخمینا	هفت هزار هزار و دو بیست و پنجاه و پنجهزار و هفتصد و شصت و شش فرسخ است تخمینا
نصف النهار	هشتصد و چهل و هشت هزار و هفصد و نوه و چهار فرسخ است	بیست و پنجهزار هزار و چهار صد و پنجهزار و یکصد و نوه و هشت فرسخ است تقریبا
نصف النهار	سیصد و چهل و یکهزار و نوه و هفت فرسخ است تخمینا	دوازده هزار و دویست و شصت و دو فرسخ است تقریبا
نصف النهار	پوشیده نماند که بعد اقرب و اوسط زهره معلوم نیست	لا معلم الا الله والراسخون فی العلم
نصف النهار	یکهزار هزار و چهار صد و هفتاد و شش فرسخ و سیصد و نوه فرسخ است تخمینا	

جدول سامات و دقایق نصف النهار بعرض له

| | | |

جدول مدت بروج از سال و ماه و روز و ساعت از نقل آفتاب در مشرف بر خط گیو

	سال	ماه	روز نجومی	ساعت نجومی	روز تقریبی	ساعت تقریبی
حمل	۲	۲	۲۱	۰	۲	۲
ثور	۲	۲	۲۱	۱۰	۲	۲
جوزا	۲	۲	۲۱	۲۰	۲	۲
سرطان	۲	۲	۲۲	۱۰	۲	۰
اسد	۲	۲	۲۲	۲۰	۲	۲
سنبله	۲	۲	۲۳	۱۰	۲	۲
میزان	۲	۲	۲۳	۲۰	۱	۲۱
عقرب	۲	۲	۲۴	۱۰	۲	۲۱
قوس	۲	۲	۲۴	۲۰	۲	۲۱
جدی	۲	۲	۲۵	۱۰	۲	۲۱
دلو	۲	۲	۲۵	۲۰	۲	۲۱
حوت	۲	۲	۲۶	۱۰	۲	۲۱

ساعات روز تا وقت صبح و شفق و فرض
بحسب بودن شمس در درجات بروج

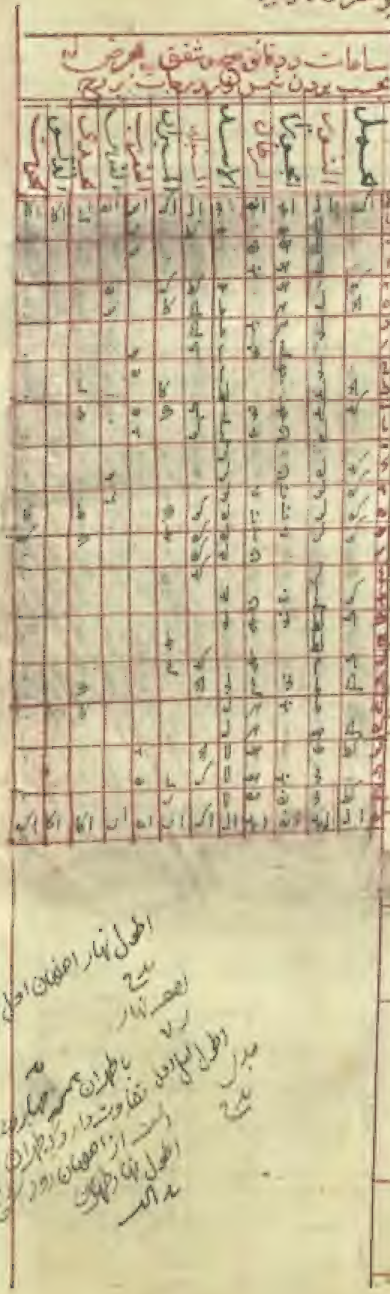

اطول نهار اصفهان اطول ارکان
سبع
اقصر نهار
رد
مدل اطول ایام اقصر نقاوت دارد در طراز عبدة
اطول نهار ظهلک
سبع

الجنوب
الشمال
الغرب
ممالک اینم مشتمله بر سیصد اجالک
ممالک اینم مشتمله بر سیصد اجالک
ممالک اینم مشتمله بر سیصد اجالک
ممالک اینم مشتمله بر سیصد اجالک

بدانکه بطلمیوس سس اقلیم معموره را از آبجا رسم نموده است و جهات و اربعه را بهمان منوال مخالف نموده است چنانکه رسم شده است دایره منطقه را بهمد قسم تقسیم نموده است از اطراف آن منطقه و دو ساعد و منطقه مقابل هر منطقه را در عرض هر یک آن منطقه شریک نموده است در دو قسم دو ساعد هر سه قسم از اطراف و دو ساعد را منسوب بیرجر از آن منطقه دانسته است چنانکه ثبت شده است پس مجموع را بهفده قسم منقسم میگردد

	ساعات	دقایق	درجات	دقایق	درجات	دقایق	اصابع	دقایق
خط استوا	۱۲	۰	۰	۰	۰	۰	جنوب	
اقل اقلیم نخستین	۱۲	۳۰	۱	۱۵	۰	۰	۰	۰
میانش	۱۲	۱	۱	۱۵	۰	۰	۱	۰
اول اقلیم دوم	۱۲	۳۰	۲	۳۰	۰	۰	۱ شمال	۰
میانش	۱۲	۱	۲	۳۰	۰	۰	۱	۰
اقل اقلیم سوم	۱۲	۳۰	۳	۴۵	۰	۰	۱	۰
میانش	۱۳	۰	۳	۴۵	۰	۰	۱	۰
اقل اقلیم چهارم	۱۳	۳۰	۵	۰	۰	۰	۱	۰
میانش	۱۳	۱	۵	۰	۰	۰	۱	۰
اقل اقلیم پنجم	۱۳	۳۰	۶	۱۵	۰	۰	۱	۰
میانش	۱۴	۰	۶	۱۵	۰	۰	۱	۰
اقل اقلیم ششم	۱۴	۳۰	۷	۳۰	۰	۰	۱	۰
میانش	۱۴	۱	۷	۳۰	۰	۰	۱	۰
اقل اقلیم هفتم	۱۵	۰	۸	۴۵	۰	۰	۱	۰
میانش	۱۵	۳۰	۸	۴۵	۰	۰	۱	۰
اخر اقلیم هفتم	۱۶	۰	۱۰	۰	۰	۰	۱	۰

	ارتفاع	دقایق	ازمان	دقایق	ازمان	دقایق	ازمان	دقایق	ازمان	دقایق
خط استوا	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰
میانه اقلیم اول	۱۲	۳۰	۱۲	۳۰	۱۲	۳۰	۱۲	۳۰	۱۲	۳۰
میانه دوم اقلیم	۱۵	۰	۱۵	۰	۱۵	۰	۱۵	۰	۱۵	۰
میانه اقلیم سوم	۱۶	۳۰	۱۶	۳۰	۱۶	۳۰	۱۶	۳۰	۱۶	۳۰
میانه اقلیم چهارم	۱۸	۰	۱۸	۰	۱۸	۰	۱۸	۰	۱۸	۰
میانه اقلیم پنجم	۱۹	۳۰	۱۹	۳۰	۱۹	۳۰	۱۹	۳۰	۱۹	۳۰
میانه اقلیم ششم	۲۱	۰	۲۱	۰	۲۱	۰	۲۱	۰	۲۱	۰
میانه اقلیم هفتم	۲۲	۳۰	۲۲	۳۰	۲۲	۳۰	۲۲	۳۰	۲۲	۳۰

بسم الله الرحمن الرحیم

چون دانستن مطالع هر برجی از بروج دوازده گانه در هر شهری از بیوت دوازده گانه در هر وقتی از آن معلوم آنست که بگیرند مطالع آن برج را در آن افق و بگیرند مطالع نظیر آن برج را در همان افق چنین مغارب آن برج را پس اگر مطالع کبیر بگذارند از مغارب چنانکه در بروج مستقیمة الطلوع بیان کرده اند از مغارب نقصان نمایند و آنچه باقی ماند سدس اول آن بگیرند و آن سدس را بر مطالع اول افزایند مطالع دوم حاصل شود و چون سدس را بر مطالع دوم افزایند مطالع سوم حاصل شود و چون سدس را بر مطالع سوم افزایند مطالع چهارم حاصل شود و چون سدس را بر مطالع چهارم افزایند مطالع پنجم حاصل شود و چون سدس را بر مطالع پنجم افزایند مطالع ششم حاصل شود و چون سدس بر مطالع ششم افزایند مطالع هفتم حاصل شود و چون سدس بر مطالع هفتم افزایند مطالع هشتم حاصل شود و چون سدس از مطالع هشتم نقصان نمایند مطالع نهم حاصل شود و چون سدس از مطالع نهم نقصان نمایند مطالع دهم حاصل شود و چون سدس از مطالع دهم نقصان نمایند مطالع یازدهم حاصل شود و چون سدس از مطالع یازدهم نقصان نمایند مطالع دوازدهم حاصل شود و چون سدس از مطالع دوازدهم نقصان نمایند مطالع اول حاصل شود و چون سدس از مطالع اول نقصان نمایند مطالع دوم حاصل شود و چون سدس از مطالع دوم نقصان نمایند مطالع سوم حاصل شود و چون سدس از مطالع سوم نقصان نمایند مطالع چهارم حاصل شود و چون سدس از مطالع چهارم نقصان نمایند مطالع پنجم حاصل شود و چون سدس از مطالع پنجم نقصان نمایند مطالع ششم حاصل شود و چون سدس از مطالع ششم نقصان نمایند مطالع هفتم حاصل شود و چون سدس از مطالع هفتم نقصان نم

شمس در اول مشرق	قمر در اول مغرب
دلو در اول	ثور در اول
دلیل در اول	دلیل در اول
حمل در اول	سرطان در اول
دلیل در اول	دلیل در اول
جوزا در اول	سنبله در اول
دلیل در اول	دلیل در اول
اسد در اول	سنبله در اول
دلیل در اول	دلیل در اول
میزان در اول	جدی در اول
دلیل در اول	دلیل در اول
قوس در اول	حوت در اول
دلیل در اول	دلیل در اول

۱	الف یا
۰	زا لوز
۶	دان راست
۶	سر بیخ
۵	معده دهن گاه
۶	یا زو
۷	زبان
۸	زبان
۹	دماغ
۱۰	میانی پشت
۱۱	دندان
۱۲	صورت
۱۳	دوش
۱۴	نفس
۱۵	پای اعضا
۱۶	کردن
۱۷	دست و رگ
۱۸	پهلو
۱۹	زانوی چپ
۲۰	مقعد
۲۱	پشت تا
۲۲	لب زیرین
۲۳	حلق
۲۴	گردن
۲۵	زنخدان
۲۶	سینه
۲۷	قضیب
۲۸	دل و جگر
۲۹	مثانه
۳۰	تمام اعضا

جدول معرفة احكام الوقوع على ما ذكره الحكماء الزكنا

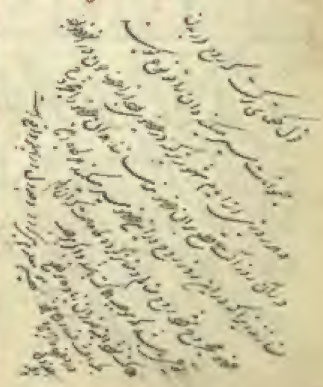

جدول معرفة اختلاجات الاعضاء على رأي الحكما

| | | |

الجنوب
الشمال
مسالک ممالک

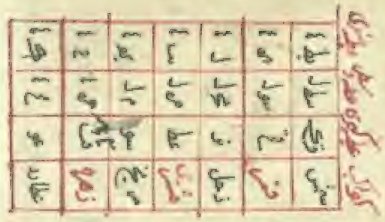

الجنوب
الشمال
مسالک ممالک

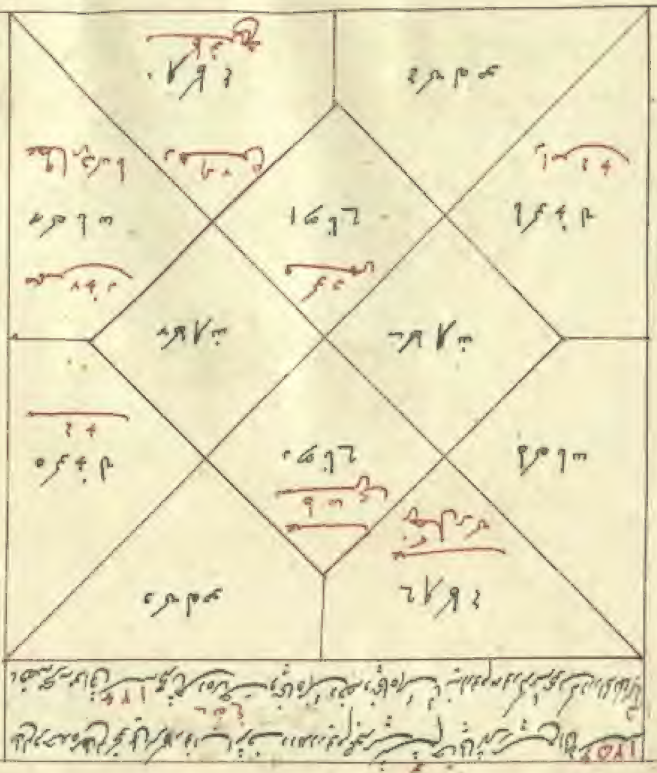

طالع درجہ مطابق تحویل سالگرہ کاں ماہ دوم چہارشنبہ ہشتم چیت سمت ۱۲۶۰ ہجری سوائی

سنہ ۱۲۶۰ ہجری چہارشنبہ چھبیس بکھ قعدہ وقت بیست و یک بجہ و چہل و سہ دقیقہ بکھ بجہ اردم مہ دور کہ شہ تحویل کہ در اکھ کھ کاں ماہ

طالع درجہ مطابق تحویل سالگرہ کاں ماہ دوم چہارشنبہ ہشتم چیت سمت ۱۲۶۰ ہجری سوائی

سنہ ۱۲۶۰ ہجری چہارشنبہ بیست و یک بجہ و چہل و سہ دقیقہ بکھ بجہ اردم مہ دور کہ شہ تحویل کہ در اکھ کھ کاں ماہ

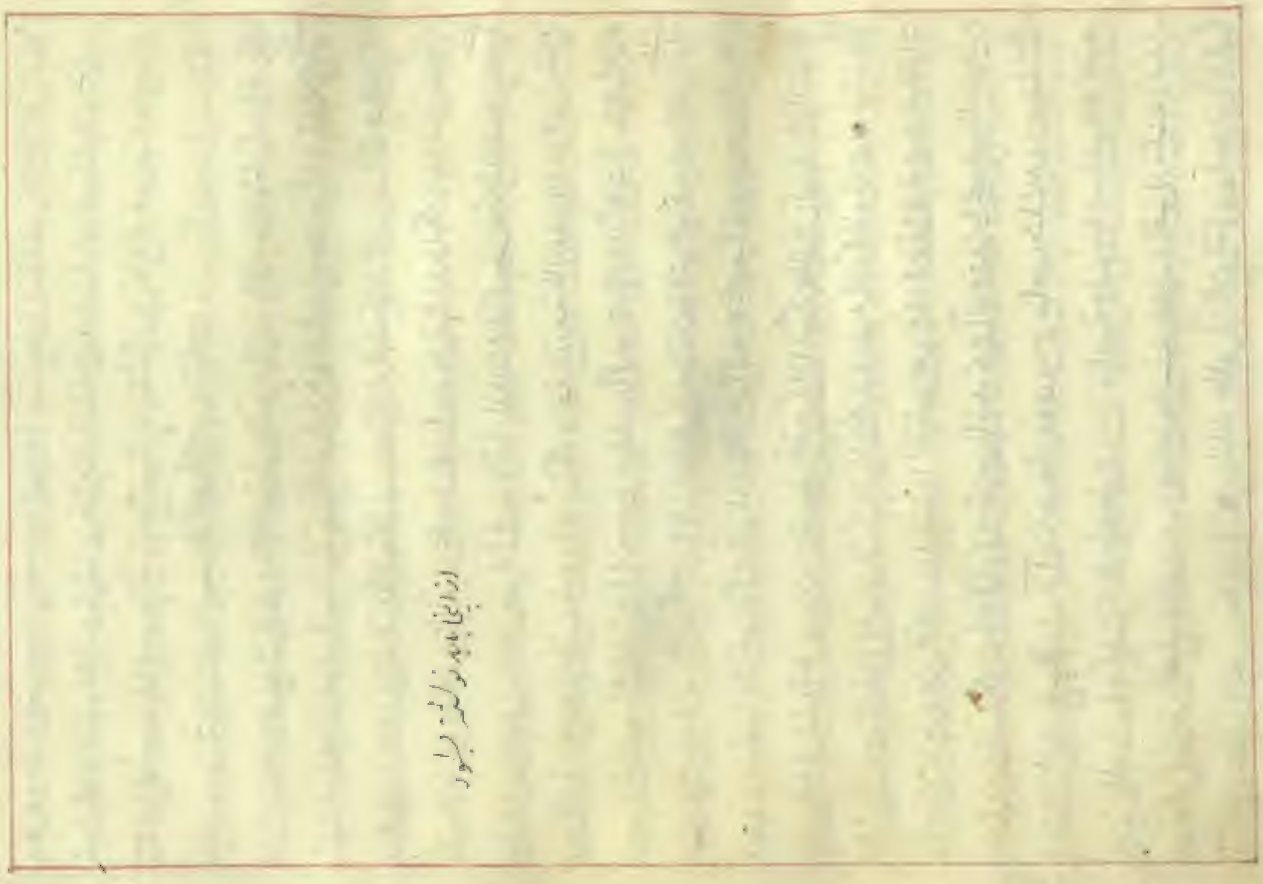

بسم الله الرحمن الرحیم وبه نستعین

مقالهٔ سیم از اربع مقالات در انچه عارض میشود مواليد را بالذات نه بمشارکت باغیر وان مرتب است بر چهارده باب **باب اول** در انکه از برای وجود انسانی دو مبدء میباشد که از مزاج کوکب در هریک ازان دو وقت استدلال بر احوال او در سایر اوقات توان نمود و در انکه هریک ازان دو مبدء اگرچه مخصوص میباشند بخاصیتی که دران دیگری نمیباشد ولیکن مبدء دویم که وقت بیرون امدن طفل است از رحم اولی است باعتبار از مبدء اول که وقت سقوط نطفه در رحم باشد و در اقامهٔ برهان بر اینمطلب **باب دویم** در انکه دانستن درجهٔ طالع وقت بیرون امدن طفل از رحم بالات رصدیه تحقیق خالی از صعوبتی نمیباشد واگرچه از میان ان آلات باسطرلاب اعتماد اعتماد بیشتر حاصل است و بعد ازان بالات اظلاطی و بعد ازان بالات اب که در این زمان از طشت وجره و سبو کویند واز انجهت که اعتماد باینها حاصل نمیباشد محتاج میباشیم در معرفت درجهٔ طالع طبیعی و تحقیقی بقاعدهٔ علمی بعد از دانستن وقت تقریبی که ازانرا بموقار بطلیموس کویند وان انست که نظر شود بسوی جزو اجتماع یا استقبالی که پیش از ولادت است هرکدام که نزدیکتر بوده باشند و در اجتماع نظر شود بجزو نیرین و در استقبال نظر شود بجزو نیری که فوق الارض است بعد ازان نظر شود در وقت ولادت بان کوکبی که مسخر میباشد ندبیر آن جزو را و انچه بان حاصل میشود استحقاق تدبیر پنج چیز است اول صاحب خانه بودن دویم صاحب مثلثه بودن و صاحب مثلثه بطریق بطلیموس باید کرفت نه طریقه جهود سیم صاحب شرف چهارم صاحب حد پنجم ان کوکبی که از تحت الشعاع بیرون است و فوق الارض است و ناظر است بشمس از تثلیث یا تسدیس یا تربیع یا مقابله یا انچه در حکم نظر باشد از تناظر مطلع یا زمان یا نقل نور یا جمع نور انکوکب که

که پیش از یکی ازین خصال در او جمع است یا همهٔ انها ان مسخر تدبیر ان جزو است و هرکاه دو کوکب یا بیشتر مساوی باشند در استحقاق تدبیر ان جزو نظر شود بانچه درجهٔ ان اقرب است در برج خود بدرجهٔ طالع تقریبی یا عاشر ان اکر بطالع نزدیکتر بوده باشد درجهٔ طالع را در جزو انکوکب مسئولی بر جزو کیریم و باقی اوتاد و بیوت را تابع ان کردانیم و اکر بعاشر نزدیکتر بوده باشد یعنی عدد درجهٔ کوکب مسئولی بر جزو نزدیکتر بدرجهٔ عاشر تقریبی باشد درجهٔ عاشر را ان درجه کیریم و درجهٔ طالع و سایر اوتاد و بیوت را تابع ان کردانیم و اکر این کوکب منفرد باشد و تدبیر انجزو هریک از اوتاد را تابع ان کردانیم خلاصه انکه هر کوکب که اقوی باشد در تدبیر انجزو درجهٔ او معتبر میباشد **باب سیم** در قسمت کفتار در مواليد یعنی مقالهٔ سیم و چهارم بترتیب کاینات و نظام طبیعی وان بر سبیل اجمال منقسم میشود بچهار قسم **قسم اول** در احوالی که عارض میشود مولود را قبل از ولادت وان یکصنف است از سخن وان سخن در والدین مولود است **قسم دویم** در احوالی که عارض میشود مولود را قبل از ولادت و بعد ازان وان نیز یکصنف است از سخن وان سخن در برادران و خواهران مولود است **قسم سیم** در احوالی که عارض میشود مولود را در وقت ولادت وان چهار صنف از سخن است **صنف** اول در ذکوریت و انوثیت مولود **صنف** دویم در توام و غیر توام بودن مولود **صنف** سیم در انکه خلقت مولود کشنه است از خلقت طبیعی یا نه **صنف** چهارم در انکه مولود غذا میخورد یا نه **قسم چهارم** در احوالی که عارض میشود مولود را بعد از ولادت وان سه زده صنف از سخن است **اول** در عمر مولود **دویم** در صورت و حلیهٔ مولود **سیم** در علل و افات بدن مولود **چهارم** در اخلاق و احوال نفسانی مولود **پنجم** در علل و افات نفسانی مولود **ششم** در نجابت مولود در امر ملک **هفتم** در نیکبختی و بدبختی مولود **هشتم** در صنعت و شغل و عمل مولود **نهم** در انچه متعلق بتزویج مولود است از عدد زوجات و بودن تزویج او تزویج طبیعی یا غیر طبیعی و مدت مکث او با زوجات او **دهم** در اولاد مولود **یازدهم** در معاشرت و مخالطت او با مردم **دوازدهم** در غربت و سفر مولود **سیزدهم**

در احوال مردن مولود پس مجموع اصناف سخن در احوال مولود منحصر میباشد در نوزده صنف و سخن
در هر صنفی ازاین اصناف یا از نفس حال ان صنف است یا از مقدار و کمیت ان یا از زمان وقوع ان
و ازاین نوزده صنف سخن بطلیموس یازده صنف اول انرا بترتیب مذکور در مقالهٔ سیم بیان
میکند و هشت صنف اخر انرا در مقالهٔ چهارم و انچه در هر صنف ازاین اصناف نوزده کانه سخن
میکند بطریق اجمال و قواعد کلیه است و طرح میکند تفصیلات و خصوصیات و جزئیات را
و نیز طرح میکند هذیانات را که منجمین بهم بافته اند و انچه سخن میکند بر طبق قواعد حکمیه و
براهین طبیعیه میباشد و چنانکه مذکور شد سخن در هر صنفی ازاین اصناف نوزده کانه سه
شعبه دارد **شعبهٔ اول** سخن در حال ان صنف و ان اخذ میشود از سه چیز **اول** از موضع
فلک که مناسب ان صنف است مانند موضع شمس از برای دانستن حال پدر و موضع عاشر از برای
دانستن حال شغل و عمل **دویم** از مستولی بر ان موضع اگر مستولی یکی است همان یکی را بگیریم و اگر
متعدد است اقوی را مستولی دانیم و اضعف را شریک ان و از مزاج هر دو حکم کنیم و سبب استحقاق
استیلاء ان پنج چیزاست که مذکور شد **سیم** برجی که مستولی دران برج است و از مزاج این سه
دلیل حکم کنیم **شعبهٔ دویم** سخن در مقدار ان صنف است و ان دانسته میشود از قوت و ضعف ان
سه دلیل از قوای ذاتی و عرضی و قوای ذاتی بودن در خانه و مثلثه و شرف و حد خود است و بودن
کوکب مذکور در برج مذکر و مؤنث در برج مؤنث و بودن کوکب مذکر مشرقی و سریع السیر و کوکب
مؤنث مغرب و بطیئ السیر و مقابل این قوتهای ذاتی ضعف ذاتی است و قوای عرضی بودن در اوتاد
است خصوصاً طالع و عاشر و بودن در مقابل الاوتاد است و ضعف عرضی بودن در زایل است و ساقط
از طالع پس بحسب قوت و ضعف این سه دلیل حکم شود بر زیادتی و نقصی حادث در هر صنفی از صنفهای
نوزده کانه **شعبهٔ سیم** سخن در زمان حادث است و ان دانسته میشود بقیاس بطالع و بسوی شمس پس
ربع مقدم بر طالع و بر شمس کدان دهم و یازدهم و دوازدهم است و ربعی که مقابل این ربع است انرا
ربع عثیات گویند خواه در طالع و خواه در شمس و دو ربع دیگر را عثیات پس اگر دلیلها در اوتاد

در اوتاد باشند یا در ربع عثیات نفوذ اثر نحوه را بظهور رسانند و اگر روند بسوی اوتاد یا بسوی
یا در ربع عثیات باشند وجود اثر خود را بظهور رسانند **باب چهارم** در احوال والدین است
جمهور اهل این صناعت دلیل والدین را خانهٔ چهارم دانسته اند و دلیل پدر را در روز شمس و در شب
زحل و دلیل مادر را در روز زهره و در شب قمر و بطلیموس را اعتقاد انست که دلیل اول والد شمس است
در زحل و مقدم در روز موضع شمس است و در شب موضع زحل و دلیل والدهٔ قمر و زهره است و مقدم
در شب قمر است و در روز زهره است **دلیل** دویم مستولی بر موضع دلیل والد یا والدهٔ **و دلیل** سیم
برجی که موضع مستولی است و چون بطلیموس در باب گذشته تصریح بر اینمطلب نموده که در هر صنفی از
اصناف نوزده کانه دلیل سه چیزاست در این باب اکتفا نموده و همهٔ احکام را بر دلیل اول جاری نموده است
و لیکن باید مثل انرا در دلیل دویم و سیم جاری نموده و بر ان قیاس کرده چنانکه شارح کلام بطلیموس
باین معنی تصریح نموده است پس کل عبارت بطلیموس نباید خورده در اکتفاء بدلیل اول در هر باب
بلکه انچه گفته بر سبیل مثال است و بعد از دانستن دلیل والدین هرگاه خواسته باشیم معرفت احوال
والدین را در بخت و سعادت و ملک ایشان نظر کنیم بشمس اگر مطلوب معرفت احوال والد باشد
و شمس دلیل باشد و بسوی زحل اگر ان دلیل باشد و اگر مطلوب معرفت احوال والده باشد نظر کنیم
بسوی قمر اگر او دلیل باشد و بسوی زهره اگر او دلیل باشد و لیکن در هر حال قطع نظر از دیگری نیز
بالمره نباید نمود پس زحل را شاهد شمس باید گرفت و بالعکس و زهره را شاهد قمر باید گرفت
و بالعکس پس اگر کواکبی که در و شمس میباشند و فرا گرفته اند او را مثلا سعود باشند یا کواکبی
که تعدیل کنند کیفیت مضرهٔ انرا مانند زحل که تعدیل میکند کیفیت مضرهٔ حرارت و پس شمس را
نرمانند مریخ که میافزاید حرارت و پس شمس را مثلا پس اگر فرا گرفته باشند شمس را مثلا سعود
یا کواکبی که تعدیل کنند مزاج او را بوده باشد امر بد مثلا باعتدال و بهاء و رونق و قدم مولود
از برای ایشان مبارک و میمون خصوصاً اگر کواکبی که فرا گرفته اند شمس را مثلا مشرق بوده باشند
و کواکبی که فرا گرفته اند قمر را مثلا مغرب باشند و مراد از فرا گرفتن کواکب دلیل را اانست که کواکب

یا شعاع او در پیش بدی دلیل باشد رکوکبی دیگر یا شعاع آن در پشت سه دلیل باشد یعنی بحد جرم که مخالط و ممزوج شود قوتهای آن کواکب با ان دلیل خواه در یک برج باشند با دلیل در دو برج و اگر مقصود معرفت حال پدر باشد فرضاً و دلیل هم شمس بوده باشد و زحل که شریک شمس است در نهم مشرقی باشد و بر مواجههٔ شمس یعنی بعد شش از شمس مانند بعد خانهٔ او که در عقد ولایت شمس است یعنی جدی از خانهٔ آفتاب یعنی در ششم او بوده باشد و اگر مقصود معرفت حال مادر باشد و قمر دلیل بوده باشد زهره مشرقی و در مواجههٔ قمر یعنی سیم او دلالت کند بر زیادتی سعادت والدین بقدر قوت مستولی بر دلیل والدین و بقدر ضعف آن و اگر کواکبی که فراگرفته اند نحوس را نحوس باشند یا کواکبی که در کیفیت مضرهٔ ان تیر پیغمبر اند مانند مریخ نسبت بشمس یا زحل نسبت بقمر یا احاطه نکرده باشد بنوری که دلیل است صحیح از سعود و کواکبی که نافع باشد در تعدیل کیفیت مضرهٔ او بوده باشد آن نیز خالی السیر نحوصا در باب پدر زحل در موضع ناپسند باشد و در باب مادر زهره در چنین وضعی بوده باشد دلالت کند بر پستی رتبهٔ حال والد یا والده و خساست عیش او و رنج و شقاوت او پس اگر زحل طالع کند بعد از قمر یا مریخ بعد از شمس و سعود نظر نکنند بشمس یا قمر دلالت کند بر احوال مزبوره و اگر سهم السعاده که بعد از این مذکور خواهد شد بوده باشد موافق با کواکبی که احاطه نموده اند بنوری که دلیل است مثل انکه بوده باشد بر تثلیث یا تسدیس آن کواکب سالم ماند ملک والدین از تلف شدن و اگر سهم السعاده بر غیر این حالت بوده باشد و نظر نکند بنوری که دلیل است یا انچه قائم مقام آن نیز است صحیح از سعود یا نظر کنند نحوس بر وده ملک والدین و فقیر گردند و ملک ایشان بعد از ولادت مولود از دست ایشان گرفته شود و مولود منتفع نگردد ملک ایشان این بوده حال دلیل اول و همچنین است حال دلیل دوم که کوکب مستولی بر تیره دلیل یا قائم مقام او بوده باشد و همچنین موضع مستولی که دلیل سیم است و باید که معلوم بوده باشد که عادت بطلیموس انست که در هر باب غایت سعادت و شقاوت را ذکر مینماید و حال وسط را بمقایسه باید دانست مثلاً هرگاه دانسته شد که هرگاه احاطه کند بدلیل پدر اجرام و شعاع سعود بوده باشد پدر در غایت سعادت در ملک و هرگاه احاطه کند بدلیل او اجرام و شعاع نحوس بوده باشد پدر در غایت شقاوت و بدبختی در باب ملک پس

پس هرگاه یکطرف دلیل جرم یا شعاع سعد بوده باشد مثلاً در قدام او و در طرف آن جرم یا شعاع نحوس حکم بر وسط در باب سعادت و شقاوت باید نمود و همچنین در باب ابواب و اما دانستن عمر والدین در درازی و کوتاهی آن پس دانسته میشود از نظر کواکب سعد و نحس بدلیل والدین هریک از دلیلهای سه گانه که دلیل بوده باشد و مستولی بر دلیل و جای مستولی پس اگر بوده باشد مشتری و زهره ناظر بشمس یا زحل یا اندو با یکدیگر ناظر یا زحل ناظر بشمس بنظر موافقت و دوستی و هردو توی حال دلالت کنند بطول عمر پدر و اگر سعدین نظر نکنند بسوی دلیل پدر و شمس و زحل بنوده باشند در جای خود قوی حال و لیکن زهره و مشتری با یکدیگر ناظر و شمس و زحل نیز با یکدیگر ناظر نه دلالت کنند بطول عمر پدر بر قصر مدت عمر پدر و اگر چنین نباشد و بوده باشد مریخ عالی بر شمس یا زحل یعنی بحرکت معدل النهار روندهٔ باشد بسوی موضع شمس یا زحل مثل اینکه مریخ در عاشر باشد و شمس در نهم که مریخ بحرکت معدل النهم خواهد آمد یا مریخ رونده بمقارنهٔ شمس یا زحل یا اتصال با هما و شمس و زحل با هم بنظر دوستی و موافقت نظر نکنند بلکه بتربیع و مقابله یکدیگر باشند یا بوده باشند هردو در نهایت زایله یا ساقطه از طالع پس این احوال دلالت کنند بر بناخوشیهائی که اهانه دلالت کنند بر کوتاهی عمر پدر بجهة انکه اگر مریخ چنین بوده باشد یعنی روندهٔ بمقارنه یا اتصال شمس یا زحل بوده باشند هریک از اندو که میباشند دلیل بر روندهٔ طالع یا عاشر یا روندهٔ بسوی ان دو دلالت کنند بر کوتاهی عمر و اگر آن دو روندهٔ دیگر یا روندهٔ بسوی ان دو روندهٔ یکر باشند دلالت کنند پس اگر شمس دلیل بوده باشد دلالت کند بر مردن پدر بناگاه یا رسیدن آفتی بچشمش و اگر دلیل زحل باشد دلالت کند بر مردن پدر بناخوشیهائی که سبب آن بریدن یا سوختن بوده باشد و اگر زحل و شمس چنانکه مذکور شد در تربیع و مقابلهٔ یکدیگر باشند و هریک که دلیل اند در اوتاد یا روندهٔ باوتاد باشند دلالت کنند بر مردن پدر بناخوشیهائی که سبب اهانه طوبتهای اذیت رسانند باشد و همچنین است حال در دو دلیل دیگر که عبارت از مستولی بر موضع شمس یا زحل بوده باشد و موضع مستولی و بجهة شناختن مقدار ناخوشی و آفت و زمان حدوث پس بدستوری است که در

موضع آنان در خانهٔ موضع باشد

باب سیم گفته شد و اما دانستن عمر مادر پس اگر مشتری ناظر باشد بسوی قمر اگر دلیل قمر باشد و بسوی زهره اگر او دلیل باشد بهر شش نظری که باشد یا زهره و قمر که هر دو دلیل مادرند با یکدیگر مقارن باشند یا ناظر یکدیگر بتثلیث یا تسدیس نه بمقابله و تربیع و اندک قوی حال باشند دلالت کنند این احوال بر طول عمر مادر و اگر زحل نظر کند بسوی قمر بمقارنه یا بتربیع یا مقابله و بوده باشد قمر ناقص النور یا زایل از وتد باعث گردند در عمر مادر علل و آفات را و اگر زائد النور باشند و در طالع یا عاشر یا وتدی بسوی ایشان دو وتد دلالت کنند بر کوتاهی عمر مادر و اگر دو تن دو وتد یکدیگر باشند یا وتدی بسوی ایشان یعنی مایل الوتد باعث گردند آفت و علت را و اگر نظر بر یکی نیمبر بوده باشد بر سبیل مقارنه یا تربیع یا مقابله و قمر در وتد باشد دلالت کند این حالت بر موت فجاه یا آفتی در چشم و اگر قمر در زایل الوتد باشد دلالت کند بر مردن مادر از انداختن بچه یا آنچه بان ماند یا آفات که عارض گردد از بریدن عضوی یا سوختن آن و اگر نظر بر یکی بمقارنه یا تربیع یا مقابلهٔ زهره بوده باشد حادث گردد مرگ مادر موت بسبب تبها و یا ناخوشیهای که باعث تاریکی چشم شود اگر زهره در طالع یا عاشر یا وتدی بسوی او باشد یعنی در مایل الوتد و اگر زهره در رابع ضرابع یا سابع یا وتدی بسوی او باشد دلالت کند بر یکی از موتها دفعة و اگر زحل نظر کند بسوی قمر و قمر در وتد باشد دلالت کند بر مردن بسبب تب یا لرز و اگر قمر در زایل الوتد باشد دلالت کند بر مردن بسبب دردها و آلمها که در رحم او افتد و در معرفت خصوصیات آفات و علتی که عارض شود و مادر بیشود محتاج میباشیم بشناختن طبایع بروجی که دلیل دران برج میباشد که هر یک اقتضای چه نوع ناخوشی و آفت و مرض را مینمایند و همچنین محتاج میباشیم بمعرفت طبایع بیوت و هر دو در باب معرفت علل و آفات مولود مذکور خواهد شد انشاء الله تعالی عجلا احوال والدین را در روز از موضع شمس و مسئولی بر او موضع و جای مسئولی باید دانست و در شب از موضع زحل و مسئولی بر او موضع و جای مسئولی و احوال مادر را در روز از جای زهره و مسئولی بر آن و جای مسئولی و در شب از موضع قمر و مسئولی بر آن و جای مسئولی و اگر کهخدا سته باشد معرفت تفصیل احوال والدین را باید کرد دلیل ایشان را بجای درجهٔ طالع فرض کرد و استخراج خانهای دوازده

دوازده کانه را بطریقی که انشاء الله در باب دهم این مقاله خواهد آمد نمود و تقویم کواکب را در وقت ولادت هریک در جای خود ثبت نمود و از ان استعلام احوال ایشان را بتفصیل نمود و همچنین در باب اخوه و اخوات و زوجه و غیرها و بطلیموس در اخر این باب قاعدهٔ کلیه در باب دانستن مزاجهای کواکب صاحبان حظوظ دلیل بدست میدهد که در همهٔ ابواب جاری و منضبط است و آن این است که کواکبی که صاحب حظوظ موضع دلیل میباشند از ان پنج خط که ذکر شد که بانها مختص مسئولی بودن بر موضع دلیل میباشند اگر صاحبان حظوظ یک کوکب بوده باشد حکم باید نمود بر مدلول ان کوکب و اگر ارباب حظوظ مختلف باشند پس اگر یکی اقوی بوده باشد از نهایر باید که حکم کلی بر مدلولات اقوی نمود و اگر همچیک غالب و اقوی نبوده باشند بلکه مساوی بوده باشند در استحقاق استیلا نظر باید نمود اگر موافقتی میانهٔ ان کواکب میباشد مثلا در حادث یا طوبت یا برودت یا یبوست حکم باید نمود بر انچه دران موافق باشند و اگر موافقتی نداشته باشند باید حکم بر مدلول هریک در وقت لایق او نمود مثلا حکم بحرارت و لوازم ان نمود در سن شباب و همچنین در نهایر ولیکن اینمطلب هم باید که ملاحظه نمود که کواکب مشرقی فعل خود را زودتر بظهور میرسانند از مغربی چنانکه در باب گذشته در معرفت وقت حادث مذکور شد پس اگر فرضا کوکبی دلالت نمود بر مردن و کوکبی دیگر دلالت نمود بر تزویج یا فرزند یا غیران و دلالت کوکب مردن اسرع باشد از دلالت دیگرها حکم انها را باطل کند و این بر قاعده ایست نفیس باید که نصب خاطر خود نمود در همهٔ ابواب موالید و محافظت بران نمود **باب پنجم** در احوال برادران و خواهران بطلیموس در این باب مخالفت نموده است با جمهور احکامیان بجهة انکه ایشان دلیل برادران و خواهران را مریخ و عطارد و برج سیم طالع و صاحب او یعنی مسئولی بران و سهم اخوه و صاحب این سهم را و بعضی از ایشان را عقیده انست که برادران بزرگتر از مولود منسوب اند بشمس و زحل و کوچکتر منسوب بعطارد و خواهران بزرگتر منسوب بقمر و کوچکتر منسوب بزهره و میانه از هر دو صنف منسوب بمشتری و مریخ و از این کواکب خصوصا از عطارد و قمر بجهة کثرت امتزاج ایشان با کواکب چنانکه برادران با یکدیگر استدلال کنند بر احوال برادران و

بطلیموس معرفت خصوصیت احوال برادران وخواهران را ازاین ادلّه محال دانسته است وطرح نموده است الهذا اوچنین دانسته است که دوقسم معرفت باحوال برادران از قواعد علم طبیعی ممکن است یکی معرفت اجمالی وه یکری تفصیلی اما قسم تفصیلی پس چنانچه درباب سابق مذکور شد وکیفیت آن در باب عاشر مذکور خواهد شد آنست که از طالع مولود واز دلیل اخوه طالعی انتزاع اخوه برپا شود وازان طالع تفصیل احوال ایشان دانسته شود واما قسم اول که معرفت اجمالی بوده باشد پس در برادرانی که از یکمادر بوده باشند اشاره بمعرفت اجمالی احوال ایشان دانموده است ودلیل ایشان را عاشر وحادی عشر طالع بانضمام ملاحظهٔ دلیل مادر که در دور زهره ودرشب قمر بوده باشد دانسته است بجهة انکه عاشر وحادی عشر بجهة شدت ارتباط ایشان ودزیادتی قوت ارتباط ایشان بطالع حکم برادران دارند درشدت ارتباط ایشان بیکدیگر واما موضع زهره یا قمر که دلیل مادر است بجهة ارتباط ایشان بطالع مولود ومشابهت ایشان مراورا بقواعد طبیعی که بایدمیانه علت ومعلول یکنوع مشابهت ومناسبتی بوده باشد که اقتضای حدوث ان کند لهذا ازطالع مولود استدلال براحوال والدین وبالعکس توان نمود وهمچنین ازطالع برادری حکم براحوال برادر دیگر توان نمود بجهة انکه دوچیز که شبیه اند بیکچیز اند وچیز هم بایکدیگر شبیه بوده باشند پس معلوم است که میانه دلیل مادر وطالع اولاد یک نوع مناسبت ومشاکلتی بوده باشد پس دلیل برادران مادری عاشر وحادی عشر ودلیل مادر بوده باشد وبقاعدهٔ کلیه که بطلیموس درباب سیم بدسته داد وتفصیل انرا درباب چهارم جاری نموده است که مسئولی وهریک ازاین سه موضع وجای مسئولی نیز دلیل باشد پس دلیل اخوه نه چیز بوده باشد اول عاشر دویم مسئولی بر عاشر سیم مکان مسئولی چهارم حادی عشر پنجم مسئولی بران ششم مکان مسئولی بران هفتم مکان زهره در روز وقمر درشب هشتم مسئولی بران وبران قیاس دلیل برادران پدری یکی ازین قسم تواند بود یکی عاشر وحادی عشر بانضمام دلیل پدر که شمس یازحل بوده باشد ویکی دیگر نظیر عاشر وحادی عشر که رابع وخامس بوده باشد بانضمام دلیل پدر ولیکن چون دلیل پدر شمس وزحل است وانرا بطلیموس ازکواکب دانسته است که دال برعدم چیزها یند وسخن او مبتنی برقواعد طبیعی است لهذا واگذارده است تفتیش

تفتیش ازاحوال برادران پدری را وچنین دانسته است که قدری که ممکن است ازاین صناعت معرفت آن همان معرفت احوال برادران مادری است وبس وازاین تقریر ما ظاهر شد بطلان توهم کسانی که از کلام بطلیموس توهم نموده اند که او عاشر را دلیل مادر دانسته است وبراو طعن زده اند بجهة انکه او عاشر را دلیل برادران مادری دانسته است نه خود مادر بلکه دلیل او را همان در روز زهره ودرشب قمر دانسته است چنانکه درباب سابق معلوم شد وبعد از معرفت دلایل اخوه باید که معلوم بوده باشد که معرفت اجمالی باحوال اخوه که بزعم بطلیموس ممکن است باین صناعت ادراک آن یا ازکثرت وقلت ایشان است یا ازقدر وشرف ومنزلت ایشان یا از طول وقصر عمر ایشان است یا از تذکیر وتانیث ایشان یا بزرگتر وکوچکتری ایشان است از مولود یا ازدوستی ودشمنی ایشان بایکدیگر وپیش ازین شش قسم معرفت باحوال ایشان ممکن نمیباشد مگر انکه ازبرای ایشان طالعی ازطالع مولود استخراج شود چنانکه اشاره بدان شد که درباب دهم معلوم خواهد شد قسم اول ازمعرفت شناختن کثرت وقلت ایشان است وبیان آن آنست که اگر نظر کنند سعود بمواضع نه گانه که دلیل اخوه میباشند ازان حکم کنیم برکثرت برادران وهریک ازان سعود که ناظر میباشند بمواضع مزبوره اگر در بروج غیر ذوجسدین میباشند عطاء نکنند پیش ازیک برادر را وهریک که در بروج ذوجسدین بوده باشند قوت او مضاعف شود وعطا کنند دو برادر را وهرگاه این قانون را ضم کنیم بقانون عامی که درباب سیم گذشت که درباب دانستن مقدار حادث باید نظر کرد بقوت وضعف کوکب مسئولی هرگاه قوی حال بوده باشد دلالت کند برزیادتی مقدار حادث واگر ضعیف حال باشد دلالت کند برکمی مقدار حادث پس بنا براین قانون هریک ازسعود که ناظر میباشند بمواضع نه گانهٔ مزبوره هرگاه درجای خود قوی حال باشند بقوای ذاتیه وعرضیه که مذکور شدند دلالت کنند برکثرت برادران وخواهران وهرگاه ضعیف حال باشند بضعف ذاتی یا عرضی دلالت کنند برقلت برادران وخواهران وهرگاه مستولی باشند برمواضع مزبوره یعنی بحرکت معدل النهار روندهٔ بان

بان مواضع بوده باشند نحوس یا مقابل انحواضع بوده باشند وخصوصا شمس دلالت کنند بر
قلت اخوه واز این قاعده توان دانست حال توسط در کثرت وقلت را باین قسم کر ناظر باشند بر
پارهٔ از انمواضع سعود وبه پارهٔ دیگر نحوس وبحسب کثرت وقلت سعود ونحوس وقوت وضعف
ایشان وبودن ایشان در بروج ذوجسدین وغیر ذوجسدین حکم بتوسط در قلت وکثرت باید
نمود چنانکه عادت بطلیموس است کر حکم اطراف را در هر باب میکوید وحکم وسط را بتحول بخود
شخص میفاید کر از حکم اطراف استنباط نماید چنانکه در باب سابق بدان اشاره شد پس نحوس اکر در اوتاد باشند
وناظر بدان مواضع خصوصا در وند بجهة انکه در انوقت فی حدذاته قوی ترانند وضرر ایشان بشتر
کر بکی از لیلها اخوه است پشتر است بجهة انکه ناظر اند باو بمقابله وتربیع افزون خواهد بود
ضرر ایشان پس اکر ان نحس شمس یا زحل باشد دلالت کنند بر قلت برادران بزرکتر واکر مریخ باشد
دلالت کنند بر قلت برادران کوچکتر بسبب ترک ایشان واکر عطارد منحوس باشد بوده باشد
دلالت او بحسب مزاج او چنانکه سعود نیز اکر در اوتاد بوده باشند خصوصا طالع وناظر باشند
بانمواضع خصوصا عاشر دلالت کنند بر زیادت برادران وافزونی ایشان پشتر پس اکر ان سعد
مشتری بوده باشد دلالت کند بر برادران بزرکتر وزهره وقمر بر کوچکتر وعطارد سعد بحسب
مزاج او واز این تقریر ظاهر شد مراد از سعود کر معطی اخوه اند ونحوس کر معدم ان میباشند
وهمچنین کواکب معطیه کر سعود باشند وکواکب معدمه کر نحوس اند هرکاه مشرقی بوده باشند دلالت
کنند بر برادران بزرکتر وهرکاه مغرب بوده باشند دلالت کنند بر برادران کوچکتر وهمچنین
خواهران در هر باب **قسم دویم** از معرفت شناختن قلت وشرف ایشان است واز چنان است
کر سعود دلالت اند بر وجود اخوه هرکاه در قوای ذاتیهٔ خود باشند یعنی در موضعی کر ملایم باشد
با مزاج ایشان مانند خانه ومثلثه وشرف وحد وسرعت سیر ومشرقی بودن وغیر انها یا در قوای
عرضیهٔ خود باشند مانند انکه در اوتاد باشند یا در مقابل اوتاد دلالت کنند بر قلت وشرف
ایشان واکر بر خلاف این بوده باشند دلالت کنند بر پستی وکم نامی ایشان **قسم سیم** از معرفت

معرفت شناختن طول وقصر عمر ایشان است واز چنان است کر نحوس هرکاه مستعلی بوده باشند
بر سعودی کر دال بر وجود اخوه وبراد انا استعلاء یکی از دو چیز تواند بود یکی انکه
بحرکت معدل النهار در روند بموضع سعود چنانکه سابقا مذکور شد ویکی دیکر انکه تابع سعود
باشند یعنی روند بسوی اتصال بسعود پس هرکاه نحوس نسبت بسعود بر ایخال بوده باشند دلالت
کنند بر کوتاهی عمر برادران وهرکاه بخلاف این بوده باشند دلالت کنند بر طول عمر ایشان **قسم**
چهارم از معرفت شناختن انست کر اخوه مذکر اند یعنی برادر اند یا مؤنث یعنی خواهر وآن
شناخته میشود از حال کواکب معطیه یعنی اکر انها فی حدذاته مذکر باشند یا حالتی از برای ایشان
رخ نموده باشد کر دلالت بر تذکیر ایشان کند مانند بودن در بروج مذکر یا بیت مذکر یا ربع مذکر
یا صاعد در ظلت یا متصل بکوکب مذکر از امثال اینها کر در مقالهٔ اول این کتاب کذشته است این
حال دلالت کند بر وجود برادران واکر کواکب معطیه مؤنث باشند فی حدذاته یا در حالت تانیث
باشند دلالت کنند بر وجود خواهران واکر کوکب معطی بی حدذاته مذکر باشد وعارض شده باشد
او را حالت تانیث یا عکس حکم بحسب انچه باید نمود اکر حالت ذاتی اقوی است او را باید اعتبار نمود
واکر قوای عارضی غالب باشد بر ذاتی حکم بران باید نمود **قسم پنجم** از معرفت شناختن بزرکتری
وکوچکتری ایشان واز ان معلوم شد از انچه در قسم اول مذکور شد ودر انجا معلوم شد کر کوکب معطی
اکر مشرقی بوده باشد دلالت کند بر اخوه بزرکتر واکر مغرب باشد دلالت کند بر اخوهٔ کوچکتر **قسم**
ششم از معرفت شناختن دوستی ودشمنی ایشان است واز شناخته میشود از نظر کواکب معطیه
بعاشر وحادی عشر ودابل مادر یعنی در روز زهره ودر شب قمر پس اکر کواکب معطیه بان مواضع
ناظر باشند بنظر موافقت ودوستی مثل تثلیث باشند پس دلالت کنند بر دوستی وموافقت ایشان
با یکدیکر واکر با ایخال ناظر باشند باسهم السعاده نیز بنظر دوستی وموافقت دلالت کنند بر جمع
المال بودن واشتراک ایشان در امر معیشت واکر بر خلاف این حال باشند یعنی ناظر نباشند
بان مواضع یا ناظر باشند بنظر عداوت ودشمنی دلالت کنند بر دشمنی واستن ایشان بکدیکر را

وفاق و مکر ایشان با یکدیگر و یاری نمودن ایشان یکدیگر را این بود شش قسم معرفت احوال اخوه
اخوه و اگر کسی قناعت کند باین مقدار از معرفت و خواهد که تفصیل احوال اخوه را بداند نظر کند بموضع
کوکب معطی و قرار دهد نزاع طالع از برای ان برادری یا خواهری که ان کوکب دلالت بر اعطاء ان
نموده است از مذکر بودن یا مؤنث بودن و بزرگتر بودن یا کوچکتر بودن و صاحب شرف بودن یا پست و کم
نام بودن بحسب دلالت ان کوکب معطی اگر خواسته باشد که حال ان برادر را داند موضع ان کوکب
معطی را طالع از برای ان قرار دهد بحسب انچه در باب عاشر اینفاله معلوم خواهد شد و از طالع و کوکب
بیت را استخراج کند و مواضع کواکب را در وقت ولادت مولود معین نموده در زایچه طالع ان برادر
ثبت کند و بحسب ان حکم مفصل بر احوال او کند و الله یعلم باب ششم در ذکوریت و انوثیت مولود و جهات
اهل این صناعت با بطلیموس موافقت نموده اند در اینکه معرفت تذکیر و تانیث مولود از طالع ساقط
نطفه در رحم باید معلوم نمود اگر مضبوط و معلوم بوده باشد تا نزع ان و اگر معلوم نبوده باشد طالع
ولادت را بجای ان قرار دهند بجهت مشاکلت و مشابهت ان با طالع مسقط چنانکه مبین نموده اند این
مطلب را در باب نهم دانستی که از اینجا نیز گویند لیکن قوم با بطلیموس مخالفت نموده
اند در دلیلهای ذکوریت و انوثیت پس قوم دلیلها را مبتنی در حصول طالع ولادت و نیرین و مستولی
بر درجهٔ طالع و بر موضع قمر و بر جزو اجتماع یا استقبال مقدم و صاحب اجتماع یا استقبال و صاحب
وجه درجهٔ طالع و نایل ندیر هر یک و برج طالع و صاحب وی دانند پس اگر طالع برج مذکر و مشرقی
از این کواکب یا همهٔ انها و شمس و مریخ و زهره نیز در برج مذکر یا ربع مذکر یا بیت مذکر یا درجهٔ مذکر
و مشرقی نیز باشند مولود مذکر باشد و اگر بر عکس این مزاج باشند مولود مؤنث و اگر دلیلهای تذکیر
با تانیث برابر باشند و هیچیک غلبه نداشته باشند بر دیگری مولود خنثی بود و همچنین اگر دلائل یکی
غلبه در جانب ذکوریت داشته باشند و دلائل سفلی از قبیل عادت داشتن بدد و مادر و قبیلهٔ اناث
با بلد انیان بزائیدن فرزند مؤنث یا عکس دلالت کند بر خنثی بودن مولود و مراعات مزاجت عطارد با کواکب
مذکر یا مؤنث یا بودن ان در برج مذکر مؤنث باید نمود و مراعات زهره و مریخ که مدار امر بنا شرت بر انست

بر ان است نیز باید نمود و اما بطلیموس دلائل ذکوریت و انوثیت را منحصر بملاحظهٔ حال نیرین و طالع و کواکب
مدبر ایمواضع و مستولی بر ان و بجای مدبران و انشه است و سبب استحقاق کوکب دیگر و استیلاء بر
برموضعی را بنهجی است که در باب سیم گذشت که باید انان بیخ حظ هر یک از بشری را ماشیه باشد پس دلائل
درین باب نه است اول موضع شمس دوم مدبران سیم جای مدبران چهارم موضع قمر پنجم
مستولی بر ان ششم جای مستولی هفتم طالع هشتم مستولی طالع نهم جای مستولی پس اگر این برج و این
کواکب یا بشری از انها مذکر باشند دلالت کنند بر ذکوریت مولود و اگر هر یک یا بشری مؤنث بوده باشند
دلالت کنند بر انوثیت مولود و برج مذکره و مؤنثه در هندسه داننده شده است که حمل مذکر است و ثور
مؤنث و همچنین تا اخر کواکب مذکر و مؤنث یا فی نفسه مذکر و مؤنث بوده باشند یا باعتبار حالاتی که عارض
انها میشود و کواکب مذکره فی نفسه داننده شده است که شمس است و نحل و مشتری و برج و عطارد
هرگاه در برج مذکر باشد یا با مزاج کوکب مذکر و کواکب مؤنثه فی نفسه زهره و قمر است و عطارد در برج
مؤنث یا با مزاج کوکب مؤنث و اما تذکیر و تانیث عارضی که از بطلیموس ملاحظه فرموده است بودن کواکب است
در برج مذکر یا مؤنث یا بودن در بیت مذکر است یا مؤنث یا بودن در ربع مذکر یا مؤنث و ربع مذکر یا نهٔ
طالع و عاشر است و مقابل ان و ربع مؤنث ربع سیانهٔ عاشرات و سابع و مقابل ان و از جملهٔ حالاتی که از هندسه قوت
بودن در ربع مشرقی است نسبت با فتاب و مقابل ان و بودن در ربع مغربی است و مقابل ان در ربع
مشرقی نسبت بشمس و مقابل ان و در کواکب علویه از ابتداء احتراق ایشانست در فرده و وسط استقامت ایشان
تا وقتی که راجع شوند و ایشان را در این وقت مشرقی مصباحی خوانند و مقابل این ربع از وقتی است که مقابل
کنند با فتاب در وسط رجعت ایشان تا وقتی که مستقیم شوند و ربع مغربی نسبت بشمس از ابتداء رجعت
ایشان است تا وقتی که مقابل کنند با فتاب در وسط رجعت ایشان و مقابل ان ربع از وقتی است که
که مستقیم شوند تا انکه در فرده در وسط استقامت محترقی شوند و در این ربع ایشان را مغرب و عشائی
خوانند و اگرچه قیاس اقتضا مینماید که در ربع اول چون که احداث رطوبت میکنند مؤنث بوده باشند
و در ربع دوم که احداث حرارت میکنند مذکر لیکن ایشان چون در ربع اول اکثر مبنا شند

وپیش از شمس طالع میکنند از افق و منتشر میشود قوت ایشان در زمین پیش از انتشار قوت شمس
دران پیدا شد فعل علویه در حالت تشریق اظهر از فعل ایشان در حالت تغریب چنانکه قوت مرد
افزون است از قوت زن لهذا بطلیموس ایشان را در ایخالت بتبعیت ندماء مذکر دانسته است و در
حالت تغریب مؤنث و بطلیموس را عقیده انست که اشیائی که مقابل یکدیگر اند قوت ایشان نیز
برابر یکدیگر است پس باید که در ربع سیم نیز مذکر باشند و در ربع دویم مؤنث واما کواکب سفلیه
پس از ابتداء احتراق ایشان در زیر زمین در وسط استقامت ایشان تا ابتداء رجوع ایشان ظاهر شوند
در مغرب و در ایخال ایشان را مغرب وعشائی گویند و ایخالت از ایشان تولید رطوبت کند پس باید
که مؤنث بوده باشند و بطلیموس هم ایشان را در ایخالت مؤنث دانسته است موافق قیاس و تجربه نیز
واز ابتداء رجوع ایشان تا احتراق ایشان در حضیض در وسط رجوع تولید حرارت کنند پس باید که
مذکر بوده باشند وچنین نیست و ایشان را در ایخالت نیز مؤنث دانسته اند چونکه هنوز مغربی
میباشند و تغریب چنانکه گذشت دلالت بر تانیث کند واز ابتداء احتراق حضیضی ایشان تا
وقت استقامت ایشان تولید پس کنند و بایست که نیز در ایخالت مذکر باشند و ایشان را نیز در ایخالت
مذکر دانند بجهة آنکه مشرقی میشوند و تشریق دال است بر تذکیر و ایشان را در ایخالت مشرقی وصباحی
خوانند واز ابتداء استقامت ایشان تا وقت احتراق ایشان در زیر زمین در وسط استقامت تولید
برودت کند و بایست که مؤنث باشند لیکن بجهة مشرقی بودن ایشان را در ایخالت مذکر دانند واما
قمر از ابتداء خروج از تحت الشعاع تا تربیع اول تولید رطوبت کند و مغربی است لهذا مؤنث است
واز تربیع اول تا مقابله تولید حرارت کند و مذکر باشد واز ابتداء مقابله تا تربیع دویم تولید پس
کند و مذکر باشد واز تربیع دویم تا انکه داخل شعاع افتاب شود تولید برودت کند و بایست که مؤنث
بوده باشد لیکن چون مشرقی است اورا مذکر دانند واگرچه این مباحث جای آن مدخل بود لیکن چون
خوانت که ناظر در این کتاب محتاج برجوع بمدخل نبوده باشد و بمجرد نظر دران تواند حکم نمود لهذا تعرض
بانمود خلاصه سخن انکه تشریق کلیة دلالت بر تذکیر کند و تغریب دلالت بر تانیث خواه در علویه و خواه در

در سفلیه و خواه در قمر پس اگر این دلایل در جانب ذکوریت یا انوثیت غلبه داشته باشند حکم بر
غالب باید کرد و اگر متساوی بوده باشند و هیچ جانب رجحان نبود یکی نداشته باشد حکم باید
نمود که مولود خنثی است **باب هفتم** در دانستن انکه مولود توام است یا نه بیاید دانست
که ولادت توام که زن دو فرزند زاید امری است ظاهر و معروف واما پیش از دو فرزند اندك
است و شارح کلام بطلیموس گفته است که مشاهده شده است زنی که شش فرزند زاینده است
نیز گفته است که من رسیده است که زنی یازده فرزند زائید و همه مرده اند و بعضی از ارباب این
صناعت گفته اند که اگر توام هر دو پسر بوند اکثر ان بود که پدر بولادت ایشان هلاك شود و اگر هر
دو دختر بوند مادر بولادت ایشان هلاك شود و اگر یکی پسر و یکی دختر اگر دختر پیش زاینده شود
مادر زود تر از پدر بمیرد و اگر پسر پیش زاینده شود پدر زود تر از مادر بمیرد و نیز گفته اند که هرگاه
هر دو پسر یا دختر بوده باشند هرکدام از پدر و مادر که هر یك ازان در فرزند که پیش زاینده شده
اند شبیه تر بوده باشد او زود تر بمیرد و بعضی از ارباب این صناعت گفته اند که اول اتصال
قمر دران شبانروز دلیل فرزند اول بود و دویم اتصال او دلیل فرزند دویم و جمهور ارباب این
صناعت بر دو بایه دلیل توام سخنهاست که هیچیك از انها محل اعتماد نتاید و انچه بطلیموس دراین
باب گفته است انست که دلیل این باب هم مثل باب گذشته از مسقط نطفه در رحم باید جست اگر معلوم
بوده باشد والا بطریق مشاکلت و مشابهت طالع ولادت و مسقط طالع ولادت را بجای ان توان
بکار داشت وازان استدلال بر وحدت و تعدد مولود نمود و دلیل دراین باب مثل باب گذشته است
که از موضع شمس و قمر و طالع و کواکب مسئولی بر انمواضع و مکاسفهای مسئولیان که مجموع انها دلیل
میباشند استدلال توان نمود بانطریق که هرگاه همه این مواضع یا اکثری از انها بروج ذوجسدین یا بروج
ذوصورتین بوده باشند مولود پیش از یکی است والا فلا پس اگر موضع شمس و قمر و برج طالع بروج
ذوجسدین باشند باید که مولود پیش از یکی بوده باشد و اگر دو موضع از این سه موضع بروج ذوجسدین
باشند و کواکبی که مدبر انها میباشند در بروج ذوجسدین بوده باشند باز مولود پیش از یکی است

واگر یکی از این مواضع بروج ذوجسدین باشد و همه مدبرهای مواضع ثلثه در بروج ذوجسدین باشند باز
مولود پیش از یکی خواهد بود واگر هر سه موضع بروج ذوجسدین باشند و مدبرهای انها یا زیاده از
یک کوکب باشند یا در بروج ذوجسدین باشند باز مولود پیش از یکی خواهد بود و همچنین در ترکیبات
و احتمالات دیگر خلاصهٔ کلام مدار امر بر غلبه است پس اگر غالب مدبران دو کوکب بوده باشند مولود
هم دو بوده باشد و اگر غالب سه کوکب بوده باشند مولود هم سه خواهد بود و علی هذا القیاس و
همچنین است حال اگر ناظر باین سه موضع پیش از یک کوکب بوده باشد کو مدبر نباشد و همچنین اگر
مدبر این مواضع یا ناظر بان عطارد بوده باشد که صاحبه وطبع است در وقتی که دو کوکب یا زیاده
باو متصل بوده باشند یا در بروج ذوجسدین بوده باشد که در ان وقت حکم دو کوکب بر او جاری
بینجی که عطارد در اینحال اگر مدبر موضعی از اینمواضع ثلثه بوده باشد یا ناظر بان کو یا دو کوکب
مدبران موضع است یا ناظر بان واز برای معرفت جنس ذکور و اناث از مولود نظر باید عود بجنس
کواکبی که مدبر این مواضع میباشند یا ناظر بانها پس اگر همهٔ انها مذکر اند یا در حالت تذکیر دلالت
کنند بر انکه همهٔ امولودها مذکر میباشند واگر همهٔ انها مؤنث یا در حالت تانیث همهٔ مولودها مؤنث
بوده باشند و همچنین است حال هرگاه غالب انها یا بعضی از انها مذکر یا در حالت تذکیر و بعضی مؤنث
یا در حالت تانیث واگر این سه موضع که طالع و موضع شمس و قمر بوده باشند بروج ذوجسدین باشند
همه انها یا غالب انها و همچنین مدبرهای انها و ناظران بانها در بروج ذوجسدین بوده باشند که
دلالت کنند بر تعدد و بروج وسط السماء یا ان دو موضع دیگر بر اینحالت بوده باشند که ذکر شد که دلالت
دارند بر متعدد بودن فرزند باز دلالت کنند بر تعدد فرزند خلاصهٔ کلام انکه عاشر بجای طالع می
ایستد در این باب و کم است که عاشر مخالفت کند با طالع در باب ذوجسدین بودن یا نبودن مگر
بعنی بروج بحسب تشویه که مخالفت میکند عاشر با طالع در این باب و اینکه در عنوان این باب گفته شد
که کم است که زیاده از دو فرزند زائیده شوند و تام الخلقه بوده باشند و زیست کنند پس بر لبل ان
نادر بجوی است که بطلیموس ذکر نموده است و ان انست که هرگاه هر سه فرزند ذکور بوده باشند پس

پس باعث ان مستولی شدن زحل و مشتری و مریخ است بر مواضع مزبوره و بودن همهٔ انمواضع و ان
کواکب در بروج ذوجسدین که مذکر باشند ان بروج ذوجسدین مانند جوزا و قوس و این حالت را
بیونانیان اباظر پس گویند و معنی ان پادشاهانست واما دلیل انکه هر سه مؤنث بوده باشند انست
که مواضع ثلثه مذکوره بروج ذوجسدین مؤنث باشند مانند سنبله و حوت و مستولی و مدبر انها
زهره و قمر و عطارد در حالت تانیث بوده باشند و کواکب مزبوره همه نیز در بروج ذوجسدین مؤنث
و این حالت را در یونانی انحاطیس گویند واما انکه دو نفر از انها مذکر باشد و یکی مؤنث پس دلیل
بر ان انست که هر سه موضع بروج ذوجسدین باشند و یکی از انها مؤنث و دو موضع دیگر مذکر و مدبر
ان مواضع زحل و مشتری و زهره و انها در بروج ذوجسدین و زهره در حالت تانیث و زحل و مشتری
در حالت تذکیر و این حالت را در یونانی دیوسفراکویند واما انکه دو نفر از انها مؤنث و یکی مذکر
پس دلیل بر ان انست که هر سه موضع بروج ذوجسدین باشد و یکی از انها مذکر و دو بروج دیگر مؤنث
و ارباب انها زهره و قمر و مریخ باشند و همه در بروج ذوجسدین و زهره و قمر در حالت تانیث
و مریخ در حالت تذکیر و این حالت را در یونانی وینطر و فوریس گویند و همچنین در صورت اخیر هرگاه
مدبران سه موضع زهره و قمر و مشتری بوده باشد و اما نتواند شد که مدبران سه موضع در صورت
اخیر زهره و قمر و زحل بوده باشد بجهة انکه اجتماع ایشان در اینحالت موجب برودت و سردی
مزاج میشود که باعث موت ایشان میشود و همچنین است حال در هر صورت اول یعنی هرگاه کوکبی
را بدل کنیم بکوکبی دیگر که از جنس او بوده باشد در ذکوریت و انوثیت و کیفیتی را که مضاد با
حیات است غالب نکرده اند ممکن است بدل و الا فلا پس در صورت اول بجای مشتری شمس نتواند
گذارد بجهة غلبه پس بر مزاج که موجب موت است و در صورت دوم بدل از برای انها ممکن
نمیباشد بجهة انکه کواکب مؤنثه منحصر بزهره و قمر و عطارد در حالت تانیث میباشد و در صورت
سیم بجای زحل شمس یا مریخ نوان گذارد واما بجای مشتری نه شمس توان گذارد و نه مریخ بجهة غلبهٔ
پس و نه بجای هر دو شمس و مریخ نیز بجهة غلبهٔ پس ولیکن در هریک از این چهار صورت نیز کم است

که مولود نواند سالم بماند از آفات و عاهات و عجب در بیخ و فساد پارهٔ از اعضا یا قبل از ولادت
یا در حین ولادت و یا بعد از ولادت که باعث انهم اسباب قبل از ولادت یعنی در وقت سقوط
نطفه میباشد یا در حین ولادت که مثل کل وقت سقوط نطفه است چنانکه معلوم شد و اینکه
گفته شد بسبب آنست که در صورت اول که سر پسر بوده باشد پس بجهة غلبهٔ نحوس است بر سعود
و در صورت دویم بجهة غلبهٔ بودن زحل بر مزاج معتدل بجهة آنکه زهره و قمر بارد اند و عطارد
در حالت ثانیث نیز بارد است و در صورت سیم زحل با مریخ مشارک مشتری با زهره است پس فاسد
گردانند و بیندازند اورا از اعتدال و سعادت و در صورت چهارم مریخ مشارک و ممازج سعود میباشد
پس ایشان را فاسد و منحوس کنند و از اینجا معلوم شد که صورت دوم نادر الوقوع تر است از صورتهای
باقی بجهة غلبهٔ نحوس در آن بر سعود این بود تقریر سخن بطلیموس در این باب و لیکن جمهور اهل
این صناعت را در این باب پارهٔ دلیلها میباشد که نتوان بدان اعتماد نمود والله اعلم بالصواب باب
هشتم در تشویه خلقت یعنی کشتن ان از مجرای طبیعی بطلیموس میفرماید که این باب منفصل است باب
گذشته بجهة انکه اغلب در مولودی که بیش از دو نفراست آنست که خلقت ایشان کشته است از
خلقت طبیعی انسان و اول دلیل در این باب آنست که نیرین در بیوت زایله باشند یا در بیوتی که مربوط
و ناظر بطالع نمیباشند و الحق فی الحقیقه دوازدهم و ششم است بجهة انکه سیم و هفتم اگرچه زایل اند
لیکن ناظر اند بطالع پس اگر نیرین در ششم یا دوازدهم باشند و نحوس مسئولی باشند بر اوتاد طالع
و این دلیل دلالت میکند بر یکی از دو چیز یا غایت فقر و پریشانی و بدبختی و بی یاوری و یا کشتن
خلقت از مجرای طبیعت و باهر دو امر پس این دلیل بر خصوص تشویه خلقت بنوده باشد پس اگر ضم
شود باین دلیل ملاحظهٔ چهار امر دیگر و آن چهار امر عبارت است از مدبر موضع اجتماع یا استقبال
مقدم بر ولادت و مدبر موضع نیرین در وقت ولادت خواه یک کوکب بوده باشد آن یا بیشتر
و موضع قمر ولادت و موضع طالع ولادت پس اگر این چهار امر هیچیک مرتبط و ناظر بنوده باشند
بموضع اجتماع یا استقبال مقدم بر ولادت و آن دلیل اول هم باین ضم شود یعنی نیرین در بیوت ساقطه

ساقطه از طالع ولادت باشند یا در بیوت زایله و نحوس هم مسئولی بوده باشند بر اوتاد طالع و وقت
پس اگر همهٔ این شش دلیل متحقق باشند در ولادت امولود بر صورت آدمی نخواهد بود یعنی
اگرچنین طالعی بدست منجمی دهند او باید که ازان حکم کند که این طالع طالع آدمی زاده نیست بلکه
طالع حیوانی است از هر جنس آدمی خواه آدمی او را زائیده باشد یا نه و اگر همهٔ این شش دلیل متحقق
نبوده باشد و اکثر انها متحقق باشد یا از میان کواکب و مواضع مزبوره انچه اشد قوة است بر انچه الت
بوده باشد پس ان مولود آدمی زاده خواهد بود و لیکن کشته خلقت از مجرای طبیعی پس اگر دلایل
دلالت نمودند بر تبدیل خلقت و نیرین بوده باشند در بروج ذوات ربع خوانم یا بروج سبعی یا بروج
طیور یا بروج سمک و ماهی بوده باشد مولود ازان جنس یعنی جنس حیوان تابع جنس مدلول نیرین است
پس اگر نحوس بر اوتاد طالع باشند و سعود ناظر نبوده باشند بموضع نیرین بوده باشد مولود
از جنس ضرر رسانندهٔ موذی و وحشی ازان حیوان و اگر سعود ناظر باشند دلالت کند بر حیوان
مالوف ازان جنس مانند کوبر و سگهای شکاری یا مثل شتر و اسب و خر اگر سبعی نباشند و اگر ناظر
سعود عطارد نیز ناظر باشد بموضع نیرین بوده باشد ان حیوان مالوف از جنس حیوانی که مردم
محتاجند باهنا مانند مرغ خانگی و گاو و گوسفند و دلیل بر تعیین و تشخیص هر صورتی از صورتی
از صور چهل و هشتگانه باید دانست که موضع نیرین با ان صورت میباشد یعنی یکدائره عرض
با ایشان و بان صورت میکنند و اگر اوضاع کواکب بنحوی باشد که باد شد که دلالت کند بر تبدیل
خلقت و لیکن نیرین در بروجی باشند که بر صورت آدمی میباشند پس مولود میباشد آدمی زاده
یا نزدیک بان لیکن کشته خلقت و شارح کلام بطلیموس میگوید که من دیدم بسیاری را که پای
نداشتند و بسیاری را که دست نداشتند و دیدم کسی را که گوش نداشت و جزو دماغ او که دیده
بود مولودی را که هیچ از اعضاء ظاهره از برای او نبوده مگر دهانی که بان غذا میخورد و دبری که از ان
دفع غایط خود مینمود و اخبار و مغیبات مینمود خلاصهٔ کلام انکه تشویه خلقت اقسام بسیاری
دارد بعضی زمین گیرند و بعضی نوزاییده و بعضی سبدی سر و بعضی بیرون آمدهٔ چشم و امثال انها

وجلاسبب الفا بودن بدین است در خانهای زایل یا ساقط و بودن مقارن اجتماع یا استقبال مقدم و مدبر بدین
در وقت ولادت و قرر طالع ولادت هذا الفا یا اکثر الفا غیر مربوط بموضع اجتماع یا استقبال مقدم
وانجای شناختن انکه مولود از چه جنس حیوان است باید نظر نمود ببرج تدبین پس اگر برغیر صورت
ادمی است امولود هم انسان نباشد و اگر بر صورت ادمی است آمولود ادمی است لیکن کشنه خلقت
و اگر خواهیم که بدانیم چه عضو او کشنه است خلقت ان نظر کنیم ببرجی که در ان برج است بحسب که نا ظر
است اجرام یا شعاع ایشان بدین را بنا میباشند بر او تاد پس اگر فرضا در بروج اربع قوائم میباشند
مولود پای او از خلقت طبیعی بیرون است و اگر هیچیک از سعود ناظر نباشند با نواضع مولود تمام اعضاء
کشنه است از خلقت طبیعی و حیوان ناطق نمیباشد و شارح گوید که دیدم جماعتی را که مشاهده نموده بودند
موالیدی را که مانند کاو بودند و اگر مولود را دانستیم که آدمی زاده است کشنه خلقت نظر کنیم اگر مشتری
یا زهره اکثر ناظر باشند بطالع یا بدین بدانیم که مولود با انکه صاحب افق است مکرم و موقر است بحیثه انکه
کسی است که سخن در دین و علم و اخبار غیب میکوید و بیونان صورتی را که منسوب است بزهره و عطارد
امر ما فرودیطس کویند و معنی ان اخبار بغیب است و صورتی که کواز ابیونانی ارقو قراطیا قو
کویند و ان چنریست که بدل ادمی میاندازند چیزها را بدون اینکه بفهمد و بعد از مدتی اثران بظهور میرسد
مثلا بدل شخصی که در مصر است میاندازند که پادشاه چین حالا مرده و بعد از مدتی خبر صدق ان میرسد و
از این قبیل است انکه زجر طیر و فال و فرس در ابها و کواکب و ابها و کشف حیوانات یا اعضاء دیکرها
مینماید و خبر بغیب میدهد و در قدیم این علوم متداول بوده است در مغرب زمین از مصر و عیزان و
در این زمان اثری از اینها نمیباشد مکر در اطراف هند و غیر انها بوده باشد و اکر با ایخال عطارد
نیز ناظر باشد میباشد مولود معبّر خوابها و پدیدان و کرویا را بمعنای او صحیح و صاحب ادب و فهم
و ذکاء باشد و در انجاهی که غذا قبول نمیکنند که بخورند این باب اخر چیزیست که دانسته
میشود حصول شر در وقت ولادت و ان نیز از غلبهٔ نحوس در وقت ولادت میباشد لهذا قول در این
باب متصل میباشد بقول سابق که در تبدیل خلقت موجود و فرق میاندازد این باب و باب اینده که سخن در عمر

الف کہ
سخن در عمر کثیر الفنون و الاجزاء است و این اکرچه بلحاظ یکی از اجزاء و شعب قول در عمر است ولیکن
از انجا ممتاز است باینکه عمر اطلاقی میشود در عرف بر یکی از دو چیز یکی عمری که بطلیموس نامش عمر محسوس
کذارده است و ان بمقدار یکدور شمس است که یکسال بوده باشد و دیکر عمری است که بطلیموس
نامش عمر بالقوه کذارده است و ان کمتر از یکسال است اعم از انکه ماهها بوده باشد یا روزها یا ساعتها
یا ماهها و روزها یا ماهها و ساعتها یا روزها و ساعتها یا هر سه خلاصه انکه عمری باشد که از برای ان مقداری
از انجمله بوده باشد و ان که از برای ان مقداری از این مقادیر نبوده باشد از انی الحقیقه غیر مقتنی نامند
پس باین لحاظ قول در این باب مبانی با قول در باب عمر میباشد و لیکن مناسب بعد از این باب یکه کذشت را
و هم مناسب است سخن در باب اینده را لهذا بطلیموس از میانه هر دو باب ذکر نموده است و از این تقریر
ظاهر شد که سخن در این باب فی الحقیقه از اشخاصی است که اصلا عمری محسوس و غیر محسوس بالقوه
از برای ایشان نبوده باشد و ایشان را فی الحقیقه غیر مقتنی توان کفت نه انکه از برای ان عمری باشد
و اکرچه اندك بوده باشد و سبب این بعنوان اجمال غلبهٔ شر و مضرت و نحوست است بر مواضع رئیسه
در وقت ولادت ایشان و معنی غلبهٔ شر و همچنین مواضع رئیسه عما قریب بظهور خواهد پیوست بتفصیل
این اجمال انکه هر زمان که بوده باشند یکی از دو نیر خصوصا نیر نوبتی بر یکی از اوتاد یعنی بر نفس دائره
افق چه در مشرق و چه در مغرب یا بر نفس دائرهٔ نصف النهار خواه فوق الارض یا تحت الارض و بوده باشد
یکی از نحوس بمقارنت او هم بحسب طول و هم بحسب عرض یعنی اکر ان نیر شمس است ان نحس در همان درجهٔ شمس
باشد و ان نحس هم بی عرض باشد و اکر ان نیر قمر است در درجه مصحح ان بهمنه در درجهٔ مصحح قمر بوده باشد
یا بمعنی که در طول و عرض موافق بوده باشند و در حقیقت اتصال با نیر بوده باشد باتصال مقارنه
یا باتصال تربیع یا مقابله پس اکر اتصال ان نحس با شمس است باید که ان نحس مرضی نداشته باشد و در
حقیقت وندی دیکر باشد غیر از وندی که شمس در ان است خواه مقابل ان وند یا بتربیع وند نیر و اکر ان
نیر قمر است ان نحس بر مدار قمر که منطقهٔ ما بل او است بوده باشد یا هر دو در عقده باشند پس اکر
ان نیر با نحس بر ایخال بوده باشد و نظر کند بان نیر یکی از سعود و بوده باشد با ایخال کوکب مدبر

ومستولی برموضع نیّر درهیکل از خطوط نحس یعنی یاد و بیت یا شرف یا مقابله یا حد یکی از نحوس یا کوکب
مدبر متصل بیکی از نحوس پس اگر مولودی که در وقت تشکل او ضاع کواکب چنین بوده باشد غذا نخورده و
زیستی از برای او نبوده باشد و در همان حال قولنج ببرد و اگر مزیّر با نحس باین قسم بنوده باشد که بر
حقیقت مقارنه یا مقابله یا تربیع بوده باشند هم بحسب طول و هم بحسب عرض ولیکن نیّر در مطرح شعاع
نحس بوده باشد و اتصال بحسب جرم نیّر و آن نحس بوده باشد یعنی نیّر در حدّ جرم آن نحس بوده باشد
پس اگر نحس دو کوکب بوده باشند که هر دو نحس مضر باشند بیک نیّر یا بهر دو نیّر بانیقسم کرد و نحس بحرکهٔ
معدل النهار روندهٔ باشند بنوعی در روندگی کدان یک نیّر یا هر دو نیّر دران روند مبا باشند یعنی چند
درجه یا بحسب طول یا بحسب عرض یا بحسب هر دو میان ایشان بیش فاصله نبوده باشد که عاشر تقریب بحرکهٔ معدل
ان هر نحس بموضع یکی نیّر یا هر دو نیّر روند یا انکه دو نحس بر مقابلهٔ یک نیّر یا هر دو نیّر بوده باشند یعنی نه
بر حقیقت مقابله بلکه بحسب جرم یا بمقابله یا یکی از نحسین بمقارنه جرمی نیّری بوده باشد و ان نحس
دیگر بمقابلهٔ جرمی نیّر دیگر خلاصه دو نحس مضر بوده باشند بیک نیّر یا هر دو نیّر بمقارنه یا مقابله نه
یک نحس بیک نیّر چنانکه در فرض سابق فرض شد که بر حقیقت اتصال بوده باشند دراین صورت
دو نحس کار یک نحس سابق را کنند خواه هر دو نحس مضر بیک نیّر یا هر دو نیّر باشند یا هر نحسی مضر بیک
نیّر بوده دراین صورت هم از برای مولود عمری نخواهد بود اصلا و بعد مبانهٔ نیّر و ان نحس بچند درجه خاصیتی
نبخشند بعد از انکه یک نیّر در شعاع دو نحس بوده یا هر دو یا هر نیّری در شعاع نحسی خواه شعاع مقارنه
بوده باشد یا مقابله پس مجملا مدار امر دراین باب بر یک چیز است و آن بودن نیّر است در حقیقت اوتاد
در حالتی که منحوس باشد بنحسی و مدبّر موضع نیّر در خطوط نحوس و سعد بنیّر ناظر نباشد پس اگر هر
دو نیّر بر این حالت باشند دلالت بر عدم عمر مولود مؤکد و استوار خواهد بود و اگر یک نیّری بر اینحالت
بوده باشد و نیّر دیگر بر خلاف اینحالت یعنی متصل ببعده و مدبّر ان نیّر در خطوط سعود و سعدی دیگر
ناظر بموضع ان محتاج است با مزاج و تشخیص اقوی و غالب و در صورت تساوی حکم توان کرد بر
بقاء مولود و نه عدم بقاء ان و ضرر شمس در مقارنه بمریخ بیشتر است و قمر در محل و در تربیع و مقابله

۱۹۶

مقابله حکم برعکس دارد خصوصاً ان نحسی که ضررش بجویان بیشتر است مدبّر و مستولی باشد بر موضع
ان نیّر و بر طالع نیز و اگر هر یک از دو نیّر بروندی باشند و هر یک از نحسین نیز در روندی دیگر و هر
نحسی مقابل نیّری هم بحسب طول و هم بحسب عرض پس باید که مولود با مرده زاید یا بر حالتی میانهٔ مرده
و زنده و هرگاه نیّرین متصل باشند بمقارنه یا مقابله یا بنحوس و پیش از نیّرین جرم یا شعاع سعد بوده
باشد یعنی نیّرین منصرف باشند از سعود بمقارنه یا اتصال دیگر پس بدرستی که در اینحالت عطا
میکند سعود ان نیّرین را که هلاج است انقدر قوت که تواند که بقدر درجاتی که میانهٔ ان نیّر و نحسی
که اقرب بوی است فاصله باشد زایت کند پس اگر مضرت نحس بان نیّر بسیار شدید بوده باشد بعدد
اندرجات زایت او ساعات بوده باشد و اگر مضرت وسط بوده باشد بهمان عدد ایام مکث کند و اگر
مضرت اندک باشد و ممتزج باشد باسعادت بهمان عدد شهور مکث کند و اگر بر عکس اینحالت بوده باشد
یعنی نیّرین منصرف بوده باشند از نحوس و متصل باشند ببعده پس مولود غذا خورد و زیست تواند
نمود خواه نیّرین و نحوس در اوتاد بوده باشند یا نه پس اگر در اینحالت نحوس غالب باشند بر سعود بوده
باشد مولود همیشه بد حال و علیل و یا کشنه خلقت و یا ست اعضا و غالب باشد بر او سوء مزاج و بیماری
و اگر بر عکس باشد و سعود غالب باشند بر نحوس پس مولود اگرچه کاهی بیمار ناک و بیمار کرده و لیکن بتربیت
غیر والدهٔ او رفع شود یعنی ان باید که دیکری او را شیر دهد و تربیت کند تا رفع امراض و اسقام
او شود یا انکه البته دیکری او را تربیت میکند و رفع امراض او میشود و مراد از غلبه که در اینمقام
مذکور است یا غلبه بحسب عدد است یا غلبه بحسب قوت که یکی از این دو صنف در حفظ و رعای
خود بوده باشند بیش از دیکری و اگر درجهٔ طلوع قمر یا یکی از سعود موافق باشد یا مطرح شعاع ان
سعد موافق باشد و نحسی بمقابلهٔ قمر باشد بر درجهٔ غارب پس غلبه و قوت بر قمر است و باینجهت
تربیت میکند مولود را والدهٔ او و اینکه گفته شد حکم مولود و احداث که طالع را دلیل او قرار
میدهیم و بودن نیّر باسعادت در طالع و بودن نحس در غارب دلیل بر تربیت نمودن والدهٔ مولود او را

میکردیم وهرگاه موالید سعده بوده باشند موضع دلیل هریک ازایشان را چنانکه درباب ولادت
تراین دانستیم بجای طالع او قرار میدهیم وبراین قیاس حکم میکنیم واگر نیری براق مغرب بوده باشد
یعنی غارب باشد درحالتی که منحوس باشد بمقارنه یا مقابله یا تربیع نحسی پس بدرستی که مولود متولد
شود درحالتی که میانه مرده ومیرنده باشد یا قطعهٔ کوشتی بوده باشد یا ناقص وناتمام خلقت بوده
باشد وبملاحظهٔ انچه درباب گذشته مذکور شد قیمز هریک ازاین اقسام را بادبکری توان داد
واگر مرا بحال که نیر براق غرب میباشد یکی ازنحوس رونده باتصال او نیز بوده باشد مولود ترتیب
کرده نشود وازبرای او عمری نبوده باشد بحسب قواعدی که گذشت باب دهم در شناختن
مدت عمر مولود ومزیدی است وگفتگوی دراین باب متمیز است ازگفتگوی درابواب گذشته بانکه
ان ابواب بحث ازاحوالی وعوارضی میبود که تجاوز نمینمود ازوقت ولادت واین باب وابواب آتیه
سخن ازعوارضی است که تجاوز میکند ازوقت ولادت ولیکن سخن دراین باب مقدم است بر سخن درابواب
آتیه بجهة انکه باید دانست برکیفیتی که ترتیب میدهد کفتار را درعوارضی که عارض میشود مولود را درحال
انکه میباشد ازبرای انقضاء عمر که وفا کنند باقتضاها مانند انکه چنین وچنان مال تحصیل میکند وفلان
وفلان زن میگیرد وچنین وچنان اولاد بهم میرساند وچندان ولایت وملکت تسخیر میکند وحال
انکه عمر او وفا باقتضاها نکند پس ازدلالت درباب عمر مولود نظر باید کرد وبعد ازان درباب ازابواب آتیه برطبق
مقدار واندازهٔ عمر سخن گفت وحکم نمود وسخن دراین باب کثیر الشعب والفنون است وهریک از
علماء این فن برای خود طریقه گزیده وبراهی رفته است که تفصیل ان درکتب مطوله این فن مسطور است ونزدیک
نمیباشد که دو نفر ازاصحاب این فن موافقت نموده باشند برطریقهٔ واگر فرضا درطریقه وگفتار
متفق بوده باشند مثلا هردو حکم بمدت عمر ازتسییر هیلاج کنند درتعریف هیلاج ومکانهای
ان اختلاف کنند واگر فرضا هردو متفق بوده باشند که حکم ازعطیهٔ کدخدا کنند درتعریف
کدخدا ومقدار عطایای ان وتعدیل عطیه ومقدار زیادتی ونقص دران را اختلاف کنند وهکذا وهیچ

وهیچیک ازاین طرق ومسالک مبتنی بربرهان وقاعدهٔ ازقواعد فلسفی نمیباشد لهذا بطلیموس
همهٔ انهارا چنانکه خواهد امد طرح نموده است وکلانم شده است مسلک واحدی را که موافق
قواعد طبیعی میباشد وان مبتنی برتسییر هیلاج میباشد وپیش ازشروع درمقصد تمهید این
مقدمه میشود که چون مهم کلام بطلیموس دراین باب بلکه درسایر ابواب ماضیه وآتیه مبتنی
برمعرفت افق حادث میباشد چنانکه درمحل هریک اشاره بدان خواهد شد لهذا ابتدا کند
اشاره اجمالی بتعریف ان شود واگرچه استخراج ان ازمشکل ترین اعمال استخراجیست ومتاخرین
نهایت تدقیق درباب ان بعمل اورده اند ولیکن طریقهٔ بطلیموس وسایر متقدمین مبتنی براین
تدقیقات نمیباشد وطریقهٔ تخمینی بدست اورده اند ونام ازمطالعه مرهوجر گذارده اند و
طریقهٔ استخراج ان چنانکه دراواخر این باب بیاید نهایت سهولت میدارد ومحتاج باعمال نجمی
چندان نمیباشد وبان طریقهٔ تخمینی توان دانست مطالع مصححهٔ کواکب ومراکز بیوت ومطارح شعاعات
را وبیان اجمالی این طریقه انست که هرگاه دلیلی درمرجع عاشر بارابع بوده باشد یعنی دایرهٔ نصف النهار
بان کذرد ودرجای خود مبین گشته که دایرهٔ نصف النهار را خواست ازآفاق استوائیه پس دران
وقت مطالع ازمطالع استوائی باید گرفت ودرجا ازمنطقة البروج که باان دلیل باهم بدایرهٔ
نصف النهار بوده باشند ازمرجع مران دلیل گویند وهرگاه ان دلیل براق شرقی بوده باشد
مطالع ازمحجب عرض ان افقی که افق ولادت است باید گرفت ودرجا ازمنطقة البروج که باان
دلیل باهم باق ایند ازمرجع طالع ان دلیل گویند وهرگاه دلیل دراق مغرب بوده باشد مطالع
ازمحجب افقی باید گرفت که درسمت جنوب عرض ان مساوی عرض افق ولادت بوده باشد ودرجا
ازمنطقة البروج که باان دلیل دراق مغرب بوده باشد ازمرجع غروب اندلیل گویند وهرگاه
دلیل میانهٔ عاشر وطالع باشد چون یازدهم باید که بعد مابین ان دلیل وعاشر گرفت وسنجید ازما
بعد عاشر ازطالع وتفاوت میانهٔ مطالع عاشر که مطالع استوائی است بامطالع طالع گرفت وبهمان
نسبتی که میانهٔ موضع دلیل وعاشر بوده ان تفاوت وبعد بهمان نسبت میانهٔ تفاوت مطالع عاشر

کذا استوائی است با مطالع دلیل محسوب نمود مثلا بعد میانه عاشر و دلیل ثلث بعد میانه عاشر
و طالع است از مقدار تفاوت میانهٔ مطالع عاشر و مطالع طالع ثلث اذا کرفت و بر مطالع عاشر
افزود اکر مطالع طالع زیاده باشد از مطالع عاشر و باید از مقدار ثلث اذا از مطالع عاشر کاست اکر
مطالع طالع کمتر باشد از مطالع عاشر و بحسب این مطالع استخراج درجات مصححه و مراکز بیوت آن دلیل
نمود و همچنین هرکاه دلیل میانه طالع و رابع بوده باشد و هرکاه دلیل میانه عاشر و سابع بوده باشد
باید که با تفاوت میانهٔ مطالع عاشر و افقی که نظیر افق طالع بوده باشد سنجید و همچنین هرکاه میانهٔ
رابع و سابع بوده باشد و این طریقه نهایت سهولت را میدانه **واما** طریقه متاخران پس ان دایرهٔ
کذرنده بنقطهٔ شمال و جنوب کذرنده و بدلیل اذا افق حادث اند دلیل کویند و انچه میانهٔ قطب این دایره
و معدل النهار افتد از جانب اقرب از قوس دایرهٔ نصف النهار ان افق اذا عرض افق حادث کویند و ان
لا محاله کمتر بوده باشد از عرض افق ولادت یا درهمان جهت عرض افق ولادت هرکاه دلیل در نصف صاعد
بوده باشد یعنی میانهٔ عاشر و رابع بوده باشد یا در خلاف جهت عرض افق ولادت هرکاه دلیل در نصف
هابط بوده باشد یعنی میانهٔ رابع و عاشر و بحسب عرض افق حادث درجات مصححهٔ ان دلیل و مطالع
مصححه و مطارح شعاعات استخراج کنند و طریقهٔ استخراج عرض افق حادث است که مذکور شد که صعوبتی
دارد و این طریقه با طریقهٔ سابقه چندان تفاوتی معتد به نمیکند لهذا بطلیموس ان را اختیار نموده است
و بناء عمل بر ان کذارده است و بعد از تمهید این مقدمه مذکور میشود که سخن در باب عمر یا از کیفیت
و طریقه مختاره او در استعلام عمر است که عبارت از تسییر هیلاج بوده باشد یا از مواضع هیلاج است
یا از خود هیلاج و کیفیت تسییر او یا از قاطع هیلاج یا از تخلص قطع یا از زمان قطع پس سخن در این باب
در شش مقام است **مقام اول** سخن در کیفیت استخراج عمر و ذکر طریقهٔ بطلیموس در ان و اشارهٔ
اجمالی بطرق دیکران منجمان احکامیین هم متفق اند در اینکه دلیل عمر استیلاء و غلبهٔ مواضع رئیسه
است و با این اتفاق باهم مختلف اند در کیفیت دلالت **بعضی** از تسییر هیلاج استدلال کنند بر عمر
و بعضی از عطیهٔ کدخدا و بعضی از هر دو **اما صنف اول** که از تسییر هیلاج استدلال کنند باهم اختلاف کرده

کرده اند کدام از هیلاج چیست **بعضی** کفته اند کدام یک از ینین کدر دیکی از اوتاد بوده باشد
او هیلاج است اکر هر دو بوند هر دو هیلاج بوند و **بعضی** دیکر قوت را منحصر بوتدیت دانسته اند و
کفته اند کدام کاه یکی از ینین از برای او چند خط جمع شود او هیلاج است و دلیل عمر و **بعضی** دیکر
کفته اند کدام هیلاج و فق صلاحیت هیلاجیت دارد که یکی از مدبران موضعش نظر کند بسوی او و ان
مدبر کر ناظر است از اکدخداء کویند پس هر ان هیلاجی که او را کدخدا بوده باشد صالح از برای
هیلاجیت غیر باشد و این صنف اول که دلیل عمر را از تسییر هیلاج میدانند در کیفیت تسییر
خلاف نموده اند **بعضی** از ایشان همیشه بخطوط بلد تسییر دهند یعنی هر درجهٔ مطلعی که میان او و قاطع
میباشد بکسال شمسی کیرند خواه هیلاج در افق ولادت بوده باشد یا افق استواء که نصف النهار
یا میانه این دو **بعضی** اکر هیلاج در طالع یا سابع یا عاشر یا رابع یا میان این مواضع بوده باشد کلیهٔ
او را بخطوط افق بلد ولادت تسییر دهند و **بعضی** دیکر کلیهٔ هرجای که بوده باشد هیلاج او را
بخطوط استوائی تسییر دهند یعنی هر درجهٔ مطلعی بخطوط فلک مستقیم یعنی خط استواء که میانه
هیلاج و قاطع فاصله بوده باشد بکسال کیرند و مقدار عمر را همان دانند و **بعضی** دیکر مطالع را اصلا
اعتبار نکنند و اعتبار درجات سواء یعنی منطقة البروج کنند پس اندرجات منطقة البروج کر میانهٔ
هیلاج و قاطع فاصله باشد هر درجه را بسالی کیرند **واما صنف ثانی** که استدلال از عطیهٔ کدخدا کنند
کویند که نظر باید نمود بتیری که از برای او است نوبت پس اکر جمع شده است از برای او از خطوط
بیش از انچه از برای مواضع رئیسهٔ دیکر جمع شده است او را هیلاج کیرند و ارباب خطوط او را
اکر ناظر باشند باو کدخداء و اکر ناظر نباشد باو ارباب خطوط نظر کنند بموضع رئیس دیکر اکر او را
بدین صفت یافتند او را هیلاج دانند و ارباب خطوط ناظر باو را کدخدا و اکر او هم بدین صفت
نباشد همچنین تفحص کنند تا انکه برخورند بموضع رئیسی که ناظر باشد بسوی او ارباب خطوط
عاقوب بمعنی مواضع رئیسه ظاهر خواهد شد پس بعد از انکه هیلاج را پیدا نمودند و کدخدا را
دانستند پس بحسب قوت و توسط و ضعف کدخدا و بحسب وحدت و کثرت کدخدا حکم نمایند

برعمر پس اگر کدخدا یکی بوده باشد و در اوتاد و قوی حال سالهای اکثر او را کیرند و اگر متوسط بوده
باشد در قوت و ضعف مانند انکه در مایل الوتد بوده باشد سالهای وسط او را کیرند و اگر ضعیف
حال و در مقابل الوتد بوده باشد سالهای اصغر او را کیرند و اگر کدخداء متعدد بوده باشد انچه
مقتضای هر دو بوده باشد جمع نمایند و سالهای عمر دانند و بحسب نظر بودن سعود و نحوس هیلاج
و کدخدا زیاد کنند مقدار عطیهٔ کدخدا را و کم کردانند و بحسب بودن ان سعود در اوتاد و مقابل الاوتاد
و مقابل الاوتاد و بحسب قوت و ضعف افاده در مقدار افزودن و کاستن تفاوت بهم رسد و لهذا ستة
کاستند لال هم از هیلاج و هم از کدخداء کنند کویند که باید ملاحظه نمود عطیهٔ تیسیر را با عطیهٔ کدخدا
اکر موافق بوده باشند بران اعتماد کنند و اکر مخالف باشند طلب شهادت کنند از دلائل تحویلیه
هر یک که شهادت داد اعتماد بران کنند و چون شعب و شقوق ان طرق بسیار است و هیچیک را
دلیل طبیعی بران نمیباشد و بطلیموس در این کتاب ملازم طریقهٔ طبیعیین شده است لهذا همه این
مذاهب را طرح نموده است و اقتصار نموده است بر طریقهٔ تیسیر لیکن عبارت ممزوجه یعنی بطالع
افتی حادث هیلاج و همیشه او هیلاج را یکی داند و قائل بتعدد هیلاج نمیباشد و ان انوای مواضع
رئیسه است و چون در این مقام قوم بنا را بر عطیهٔ کدخداءات کذارده اند و بطلیموس هم کاهی اعتبار
اظهار میکند لهذا اکر اشارهٔ اجمالی بیان ان شود خالی از صواب نخواهد بود پس کوییم که عدد
اکثر از برای هر یک از کواکب متحیره عدد حدد اوست در همهٔ بروج پس عدد اکثر زحل پنجاه و هشت
است و مشتری هفتاد و نه و مریخ شصت و شش و زهره هشتاد و دو و عطارد هفتاد و شش
و اما عدد اصغر کواکب ان عددیست از سالها که در ان هر یک از کواکب دوره تمام بدهند کسر و زیاد
قطع کنند پس عدد اصغر زحل سی سال است که در ان یکدوره تمام قطع کند و عدد اصغر مشتری دوازده
سال است که در ان یکدوره بلا زیاده و نقصان قطع کند و عدد اصغر مریخ پانزده سال است که
در ان دوازده دوره تمام قطع کند و در کمتر از این مدت یا فاضل است از دوره یا ناقص و عدد اصغر
زهره هشت سال است که در ان نه دوره با تمام رساند و عدد اصغر عطارد بیست سال است که در ان

در ان بیست و یکدوره با تمام رساند و اما عدد اوسط کواکب پس ان نصف مجموع سالهای کبری
و صغری است پس عدد اوسط زحل چهل و سه سال و نیم است و مشتری چهل و پنج سال و نیم است
و مریخ چهل سال و نیم است و زهره چهل و پنج سال است و عطارد چهل و هشت سال است
این بود سالهای متحیره و اما سالهای شمس پس چونکه بنود از برای او ولایت حدود و عوض ان برای
او بود ولایت حیز در نیمهٔ فلک که عبارت از اول اسد بوده باشد تا اول دلو و از جملهٔ این
شش برج که یکصد و هشتاد درجه بوده باشد میباشد برج عقرب و جدی که هر دو بیست و پنج
اند در این نیمه که قبول ولایت و تدبیر نمیکنند بعلت نحوست صاحب خود پس چون انرا از ان
جمله بیندازند باقی صد و بیست که عدد درجات مثلثهٔ ملکی است از سالهای کبرای شمس کیرند
و چون شرف شمس در نوزده درجه حمل است از عدد سالهای صغرای شمس دانند پس چون نصف
سالهای کبرای او را که شصت است با عدد سالهای صغرای او که نوزده است جمع نمودند حاصل شد هفتاد و نه
و چون نصف انرا کرفتند حاصل شد سالهای وسطای او سی و نه سال و نیم و اما قمر پس چون ولایت
حیز او در نیمهٔ دیکر فلک است که از اول دلو بوده باشد تا اول اسد و از جملهٔ این شش برج حمل و ثور
که بیست و پنج است انداختیم باقی ماند یکصد و بیست و چون این نیمهٔ فلک ناقص المطالع است پس
باید چیزی از او انداخت پس چون مقدار جرم قمر کدوازده است از ان انداخته شود باقی ماند
یکصد و هشت عدد سالهای کبرای او و نلافی این نقصان را در سالهای صغرای او نمودند که نصف
جرم او را که شش است بر سالهای صغرای شمس که نوزده است افزودند حاصل شد بیست و پنج عدد
سالهای صغرای قمر و بعد از ان نصف سالهای کبرای او را که پنجاه و چهار است مقدار جرم قمر که دوازده
است بران افزودند حاصل شد شصت و شش عدد سالهای وسطای او و چون این وجوه اعتبارات
اظهار امفروض نمودند بنحوی بر وقایس چون مطابق با عجزیه بود بران اعتماد نمودند و لیکن این اعداد
لازم ندارد که سالها بوده باشد بلکه چنانکه مذکور شد اکر صاحبان ان اعداد قوی حال و در مقابل
بوده باشند از اعداد را باید که سالها کرفت و اکر متوسط الاحوال و در مایل الوتد بوده باشند

باید که ماهها کوتاه و اکوار نازیل الوتد بوده باشند و چند ان ضعیف احوال شنوده باشند باید که
ایام کوتاه و اکوار نازیل الوتد و ضعیف احوال باشند باید که ساعات یا اجزاء ساعات کوتاه بحسب
مراتب ضعف و لزوم ندارد که این امداد بر قوارخوه بوده باشند که تغییر و تبدیل نیابند بلکه گاه
باشد که باعتبار نظر سعوه و نحوس باندان زیاده و کم شوند چنانکه مذکور شد و لیکن چنانکه مذکور
شد این طرق موجب تشویش و اختلال خاطر است بجهة کثرت شعب و شقوق ان لهذا بطلیموس از
طرح نموده است و ملازم شده است طریقة را که مذکور شد که عبارت از تسییر هیلاج بوده باشد
بمواضع قاتله بدرجات معدل النهار یعنی مطالع افقدار درجات سواء که میانهٔ هیلاج است و مواضع
قاتله باقی حادث هیلاج نه باقی استواء و نه باقی ولادت بلکه ممزوج از این دو چنانکه بیان ان خواهد
امد انشاء الله تعالی و مراد از مواضع قاتله مواضعی است که مباینت و مضادتی داشته باشند با موضع
هیلاجی که سبب تحقق و کون مولود شده است و ظاهر است که هر انچه ضد باشد با سبب کون و حیات
سبب خواهد بود از برای موت و هلاک یا با اسبابی که خارج از بدن بوده باشد مانند قتل و حرق و
غرق و امثال ان یا با اسبابی که داخل بدن بوده باشد مانند غلبهٔ سوء مزاج رددی یا غلبهٔ خلط فاسد یا
اسبابی که باعث اختلال قوای غریزیه که عبارت از حرارت غریزیه بوده باشد یا اسبابی که باعث شوه
فناء و رطوبت غریزی که حامل و مرکب حرارت غریزیه است و امثال انها لهذا بطلیموس این مواضع قاطعهٔ
بر هیلاج را مواضع قاتله نامیده است بجهة انکه هر یک قتل است فی الحقیقه و باعث انکه بطلیموس
سبب قطع رسیدن تسییر هیلاج با مثال این مواضع بدرجات مطلعی یعنی غیر معدل النهار اعتبار
نموده است نه درجات سواقی که میان موضع هیلاج و موضع قاطع است انست که چنانکه مذکور شد
بطلیموس در این کتاب ملازم شده است طریقهٔ حکماء طبیعیین را و سخن از اسباب طبیعیه گفته است
که موافق بوده باشد مر براهین طبیعیه را و در پیش حکماء طبیعیین یعنی معلم اول ارسطاطالیس در کتاب کون
و فساد در طبیعیات گفته است که دایرهٔ منطقة البروج که درجات سوا را از ان گیرند سبب وجود و
کون اشیاء است و اسباب بقاء اکوان و حوادث را اجزاء معدل النهار اعتبار کرده است پس درجات

باب سوم

درجات سوی سبب حدوث اکوان است و درجات معدل النهار سبب بقاء اکوان که عمر عبارت
از ان است و این مقدمه در کتاب خود مبرهن نموده است لهذا بطلیموس هم متابعت او نموده است
و دلیل بقاء اکوان را بحسب مدة درجاتی دانسته است که از دایرهٔ معدل النهار میانند در حجب هیلاج
و درجات ضد و قاطع هیلاج میباشد و از این تقریر نیز ظاهر شد سر انکه چرا بطلیموس مطالع
ممزوجه یعنی مطالع افق حادث اعتبار نموده است نه مطالع افق ولادت و نه مطالع استوائی مگر
انکه هیلاج در نهض درجه طالع یا سابع یا عاشر یا رابع بوده باشد و اکوار این مواضع بنوده باشد راهی
ندارد که افق این مواضع را اعتبار کند بلکه باید دید که چه درجه از معدل النهار با درجه هیلاج بر این
میباشد که هیلاج میکذرد و بعد از ان نیز باید که ملاحظه نمود که چه جزء از معدل النهار با درجهٔ قاطع
بان دایره میکذرد انچه ما بین این دو جزء از معدل النهار میباشد مدت بقاء و زیست مولود میباشد که
عمر عبارت از انست و از این تقریر ظاهر شد غایت فضل و حذاقت بطلیموس در علوم حکمیه سیما طبیعیه
و طبیعیه شکر الله سعیه مقادیر قیمه در دانستن مواضعی که صلاحیت کاسبیت هیلاج را میدانند
اولا باید که معلوم بوده باشد که بطلیموس هر یک از بیوت فلک را سوی درجه اعتبار نموده است بعد زیادة
و نقصان یعنی هیچ یک از طرق مشهوره در تسویة البیوت را اعتبار نموده است بلکه تسویة البیوت را
بحسب درجات سوی یعنی منطقة البروج اعتبار نموده است و پنجدهم پیش از قسمت را داخل ان بیت
دانسته است و بیست و پنجدهم بعد از قسمت را نیز از ان بیت دانسته است و قوت بیت را موضع قسمت
دانسته است و از این بیوت دوازده گانه عاشر را مقدم دانسته است در قوت و غلبه بجهة انکه در
وسط السماء است در فوق الارض و انچه از قوت ان بزمین میرسد در جمیع سطح افق منتشر و منبث ان
بجمله اجزای افق علی السویه است بجهة وسط بودنش و بجهة فوق الارض بودنش قوت ان یعنی قوت کیکه
که در انست بدون مانع میرسد بما بخلاف رابع اگرچه در وسط السماء بوده باشد که جرم زمین کثیف
است حاجب و مانع است از رسیدن شعاع کواکب کما ینبغی بما و بجهة انکه وسط السماء بمقدار ربع الارض
فوق الارض نود کیتراست بما اثر شعاع کواکب در ان زود تر و بدون تغیر و انحنا کن بچیزی دیکر بما میرسد لهذا

فوق الارض

باید کرد وسط السماء که عاشر است از همه پیوت فلک اقوی و اغلب بوده باشد از نهایر پیوت و بعد از نهاشر طالع اقوی پیوت دیگر است بجهة انکه شعاع کواکب دران چنان است در سطح افق و دائما افزون میشود در طلوع و قوت او روی بزیادتی است و بعد ازان یازدهم که موضع عاشر میرسد عامر قریب تالی طالع است در قوت و بعد ازان هفتم که غارب است نظیر طالع است در چنان بودن شعاع کواکب دران بر سطح افق پس او تالی یازدهم است و بعد ازان نهم که نزدیک بطالع است در قوت و غلبه مگر انکه روی با نحطاط دارد پس در مرتبهٔ پنجم است از قوت پس از پیوت فوق الارض میباشد اول عاشر است بعد ازان طالع بعد ازان یازدهم و بعد ازان هفتم و بعد ازان نهم است و بدین قیاس پیوت تحت الارض اول و رابع است که نظیر عاشر است مگر انکه قوت کواکب دران متغیر است بزمین و نسبت دیم بطالع مانند نسبت یازدهم است بعاشر پس دیم بعد از نهم رابع است و پنجم چون نظیر یازدهم است تالی دیم است در قوت و نسبت هشتم بغارب چون نسبت دیم است بطالع در انکه مائل الی نحس است لهذا از تالی پنجم دانسته اند در قوت و سیم چون نظیر نهم است پس ان کمتر از همهٔ اقسام است در قوت پس ترتیب پیوت دوازده گانه بدینگونه است اول عاشر دیم طالع سیم یازدهم چهارم هفتم پنجم نهم ششم چهارم هفتم دیم هشتم پنجم هفتم سیم دهم واز اینجا معلوم شد که ششم و دوازدهم ضعیف ترین پیوت میباشند و بطلیموس از شش پیت که در فوق الارض است هشتم را ساقط نموده است از درجهٔ اعتبار در این باب بجهة انکه از برای ان ارتباطی و نظری بطالع نمیباشد و همچنین دوازدهم را بجهة انکه پیت زایل است و ارتباط هم بطالع نمیدارد فوای کواکب دران متغیر میشود بجهة اختلاط بخار غلیظ مظلمی که از رطوبات ارضی منعقد میشود باطراف افق بعضی کرهٔ بخار و اکثر کره بخار باطراف زمین احاطه نموده است لیکن خطوط شعاعیه چه از کواکب بما وجه انها بکواکب در اطراف زمین بیشتر واقع میشود در کرهٔ بخار تالی مواضع دیگر چنانکه در علم مناظر ظاهر و یا مبرهن گشته است لهذا کواکب دران بزرگتر دیده میشوند از مواضع دیگر و در نهایت اصل ایشان گشته است از زمان اصل ایشان خلاصه کواکب بحسب کیف

باب دهم در عمر

۲۰۶

کیف و کم هر دو گشته اند از انچه هستند در واقع و هرگاه بیت دوازدهم که فوق الارض است و نزدیکتر است بما از پیوت تحت الارض اعتبار نموده است بطریق اولی باید که پیوت تحت الارض را بکلی اعتبار ننماید هم بجهة ابعدیة انها بجهة انکه قطر ارض فاصله بیشتر است و هم بجهة انکه نفوذ شعاع کواکب در جرم ارض که کثیف است دشوارتر است از نفوذ ان در هواء که لطیف است بجهة انکه هرگاه بیت دوازدهم را بجهة دشواری نفوذ شعاع کواکب در بخار مظلم اعتبار ننموده است در بیوت تحت الارض نفوذ شعاع بمراتب مشکل تر است پس باید که اعتبار ننماید بکلی لهذا ارباب احکام هم ننموده است انها را بکلی پس باقی ماند از بیوت که صلاحیت دارند که هیلاج در انها واقع شود همان پنج بیت فوق الارض بترتیبی که مذکور شد یعنی پنجدجه پیش از مرکز عاشر تا بیست و پنجدجه بعد ازان و پنجدجه پیش از مرکز طالع تا بیست و پنجدجه بعد ازان و پنجدجه پیش از مرکز یازدهم تا بیست و پنجدجه بعد ازان و پنجدجه پیش از مرکز سابع تا بیست و پنجدجه بعد ازان و پنجدجه پیش از مرکز نهم تا بیست و پنجدجه بعد ازان **مقام سیم** در معرفت هیلاج و کیفیت تسییر ان و اینمقام منقسم میشود بدو مطلب **مطلب اول** در معرفت هیلاج اصل هیلاج یکی از مواضع رئیسه است که عبارت از شمس بوده باشد و قمر و طالع و سهم السعادت و هرگاه یکی از اینها در مواضعی بوده باشند که صلاحیت هیلاجیت در مواضع نداشته باشند مدبر موضع ان بجای ان می ایستد و او هیلاج میشود مثلا در ولادتی که باید شمس را اعتبار نمود و ان در بیت ششم یا دوازدهم طالع باشد در خانهٔ زحل و مثلثهٔ او و در اینوقت باید که هیلاج را زحل گرفت اگر در یکی از این مواضع پنجگانه بوده باشد که گذشت که صلاحیت دارند انها از برای بودن هیلاج در انها بجهة انکه زحل بسبب استیلای بر موضع شمس از برای او رایشی حاصل میشود مانند ریاست شمس و باینجهت استحقاق هیلاجیت بهم میرساند اول پس اصل هیلاج یکی از مواضع چهارگانه مذکوره میباشند و کواکب مستولی بران مواضع قایم مقام انها و بدل انها میباشند نه انکه انها خود فی حد ذاته صلاحیت هیلاجیت را داشته باشند و در اینموضع شبهه وارد میاید و ان انست که بطلیموس در ابواب گذشته مواضع رئیسه را منحصر در

شمس و قمر و طالع دانست و بس و در اینوضع سهم البخت را علاوه نمود و هرگاه سهم البخت انقدر قوت
از برای او بوده باشد که تواند دلیل عمر شود پس سزاوار است که دلیل بر تشویه خلقت و عدم قبول غذا
و امثال این بشود و حال آنکه اولا در میان ابواب اعتبار نفرمود و جوابش آنست که قوت سهم بعد از قوت
طالع است که انهم بعد از قوت قمر است که انهم بعد از قوت شمس است و هرگاه قوت شمس و قمر و طالع
فاسد بوده باشد و صلاحیت از برای دلیل بودن نداشته باشد پس بطریق اولی قوت سهم صلاحیت دلیل
بودن از برای انها ندارد و منظور بطلیموس از ابواب گذشته دلایل کون و وجوه و حصول حیات
میبود و در اینمطالب هرگاه قوت نیرین فاسد باشد و صلاحیت از برای دلالت بر کون نداشته
باشد بطریق اولی قوت سهم هم دلالت بر ان نخواهد داشت بجهة انچه دانسته شد که قوت ان بعد از
انها است لهذا از در میان ابواب بنا باید اعتبار نمود بلکه طالع را انهمین علت و لیکن درین باب منظور
دلیل کون و حیات نمیباشد بلکه منظور بقاء کون که بدلیل دیگر کون ان دانسته شده است یا مشاهده
شده است و مقدار استمرار و بقاء مطلوب است پس شاید که دلیل بر استمرار چیزی که باعث حصولش
چیزی دیگر شده است تواند شد پس فرق است میانه اینمواضع و مواضع گذشته در اینکه در اینمواضع
مقصود استعلام اصل کون اشیاء است که در میان دلیل قویتی باید و در اینموضع مقصود مقدار استمرار
و بقاء ان کون است و اینمطلب چندان دلیل باقوی ضرور نمیدارد نظر اینمطلب انکه هرگاه کسی خواسته
باشد که دولابی را در ابتداء حرکت دهد یا اساس بنا و بنیادی گذارد در ابتداء احتیاج بمزید قوت
میدارد و بعد از دائر شدن ان دولاب و چرخ یا قرار دادن آن بنا و بنیاد خود بنفسه تا چندی بر یاست
و از اثر قوت سابق در گردش است و محتاج بمزید قوتی نمیدارد بانداک اعانتی بلکه عدم اخلالی در گردش
میباشد و اینمطلب نهایت وضوح را میدارد و از اینجا توان دانست نزهت بطلیموس را بر اقران خود در
علم و فضل و حذاقت او سیما در امور طبیعیه پس خلاصهٔ کلام انست که هیلاجات یکی از مواضع رئیسه میباشند
بتفصیلی و ترتیبی که عما قریب مذکور خواهد شد انشاء الله تعالی و مسئول بر اینمواضع از باب بدایت انهاست
را بمواضع را هرگاه خود انها صلاحیت نداشته باشند هیلاجیت را و با وجود صلاحیت خود مواضع

مواضع رئیسه هیلاجیت انها از درجه اعتبار ساقط میباشند و از اینجا مواضع رئیسه سه موضع اند
کدام موضع شمس و قمر و طالع بوده باشد معلوم است و لیکن در موضع سهم البخت تشکیکی میباشد و ان
چنانست که جمعی گمان نموده اند که چون قمر را در شب استیلاء و قوتی میباشد افزون از روز پس
باید که در روز موضع سهم البخت را از موضع شمس گرفت تا موضع قمر بتوالی بروج و از انجا افزود بر درجهٔ
طالع انجا که بر سد موضع سهم بوده باشد و در شب بعکس باید نمود یعنی از موضع قمر باید گرفت تا
موضع شمس انچه بوده باشد بر درجهٔ طالع باید افزود هرجا که بر سد موضع سهم بوده باشد یعنی چنانکه
طالع طالع شمس است در روز و موضع سهم طالع قمر یعنی بعد قمر از سهم چون بعد شمس است از طالع
در شب باید که بعکس بوده باشد یعنی طالع طالع قمر بوده باشد و سهم طالع شمس که بعد قمر از طالع
چون بعد شمس بوده باشد از سهم پس سهم بجای طالع شمس بوده باشد چنانکه طالع طالع قمر است و
این سخن از این جماعت مبتنی بر جهالت ایشان از قواعد علم طبیعی و هیئت است چه در انجا مبرهن
گشته است که شمس اقوای کواکب و انچه در اسمان است میباشد در هر حال خواه شب و خواه روز و
جمیع
در همه انها از او و حرکات همگی مربوط بحرکت او چنانکه تفصیل ان در علم هیئت مسطور است پس هرگاه
شمس بر اینحالت بوده باشد که اقوای کواکب و اضوء انها و همهٔ حرکات مربوط باو پس اولی بوده باشد
بتقدیم و فضیلت از باقی پس در هر حال او را باید مقدم داشت خواه روز و خواه شب پس دائما از
موضع او نا موضع قمر اعتبار باید نمود بر عکس و همیشه طالع را طالع شمس دانست و سهم را طالع قمر
بلی مضایقه نباشد که در شب از موضع قمر گرفته شود تا موضع شمس و از طالع ساقط شود بر خلاف
توالی بروج و در روز از موضع شمس گرفته شود تا موضع قمر انچه باشد بر طالع افکنده شود بر توالی بروج
تا در روز و شب طالع طالع شمس بوده باشد و سهم طالع قمر و اینطریقه چنانکه بعضی اختیار نموده اند ازرا
مطابق میشود با طریقهٔ بطلیموس که همیشه از موضع شمس گرفته شود تا موضع قمر انچه میشود از طالع بر
توالی افکنده شود چه بر هر دو طریقه طالع همیشه طالع شمس خواهد بود و سهم طالع قمر لکن در بعضی مواضع
چنانکه عما قریب خواهد آمد در شب از موضع قمر گرفته شود تا موضع شمس انچه حاصل شود بر طالع

بروالی درجهٔ انکنده شود چنانکه اجماعات گفته اند و بعد از معرفت هیلاجات و اینکه اقضا چه باشد
باید که معلوم بوده باشد که اقضا بر سبیل کلیه و علی الاطلاق هیلاج نمیباشند بلکه هریک در
وقتی معین و شرطی خاص هیلاج میباشند و باید که ترتیب هم میانه اقضا ملاحظه شود تفصیل این
اجمال انکه در طوالع غایه اوّلاً باید ملاحظه نمود حال شمس را اگر بوده باشد در یکی از پنج خانه مزبوره پس
او هیلاج است و بس و اگر در هشتم یا دوازدهم باشد که صلاحیت هیلاجیت نداشته باشد ملاحظه
میشود حال قمر را اگر در یکی از پنج خانه مزبوره بوده باشد او هیلاج است و بس و اگر بنا شد در اخخا نظر
کنیم بکی از کواکب خمسهٔ متحیره که برای او سر تدویر باشد از آن پنج تدویر باشد که با اقضا مستحق مدبّر بودن و مسئول
بودن میشوند در سه موضع موضع شمس و موضع اجتماع مقدم بر ولادت و موضع طالع پس اگر انکوکب
صاحب سر تدویر یا پشتر در این سه موضع بوده باشد و در یکی از پنج خانه مزبوره بوده باشد او
هیلاج است و بس و اگر چنین نبوده باشد نظر کنیم بکوکبی که مستحق سر تدویر و پشتر در یکی از این
سه موضع بوده باشد و در خانهای مزبوره بوده باشد او هیلاج است و بس و اگر چنین کوکبی
بهم نداد درجهٔ طالع هیلاج است از آنرا باید نسبیر داد و در طوالع لیلیه اوّلاً باید ملاحظه نمود حال
قمر را اگر در خانهای مزبوره بوده باشد او هیلاج است و وجه تقدم قمر بر شمس در شب ظاهر است
بجهة انکه چون شمس تحت الارض است پس قوت ان متغیر و ممزوج بقوت ارض است پس قوهٔ ان
ضعیف است بخلاف قمر هرگاه در مواضع هیلاجی بوده باشد و اگر قمر بر اینحال نبوده باشد نظر
باید نمود بحال شمس پس اگر در طالع است یا سابع بهتر در بیت و پنج درجه بعد از درجهٔ طالع بانجذب جنوبی
قبل از درجهٔ سابع پس او هیلاج است و اگر بر اینحال نیافتیم او را پس اگر یافت شود کوکبی از خمسهٔ متحیره
که صاحب سر تدویر بوده باشد از آن پنج تدویر پشتر در سه موضع که عبارتست از موضع قمر و موضع
استقبال مقدم و موضع سهم بخت و در مواضع هیلاجی بوده باشد او هیلاج است و اگر نیافتیم
نظر کنیم بکوکبی که صاحب سه تدویر پشتر بوده باشد از آن پنج تدویر در یکی موضع از سه موضع مزبوره
و در مواضع هیلاجی بوده باشد او هیلاج است و اگر انهم نیافتیم پس اگر مقدم بر ولادت اجتماع آن

است در درجهٔ طالع را هیلاج دانیم و اگر مقدم استقبال است موضع سهم بخت را هیلاج دانیم و انرا
سیر دهیم اینست تحقیق هیلاج از اقوال یکه مفهوم میشود از کلام بطلیموس و از انکه در موالید لیلی
قمر را مقدم بر شمس دانسته است بخلاف موالید نهاری و موضع استقبال که قمر در ان اقوی است
از شمس در موالید لیلی اعتبار نموده است بخلاف موالید نهاری که موضع اجتماع را که شمس در
ان اقوی میباشد اعتبار نموده است و از انکه اعتبار نموده است توان دانست و فهمید که بنای
او بر اعتبار اقوی است پس بنا بر این هرگاه در ولادت قمر اقوی از شمس بوده باشد چنانکه مقدم بر
ولادت استقبال بوده باشد و شمس در تحت الارض در پوچی بوده باشد که قوت او در اقضا ضعیف و
ضایع بوده باشد و قمر در فوق الارض در مواضع قویه بوده باشد خصوصاً انکه مدبّر موضع او یا ناظر
بوده باشد در این احوال قمر اقوی از شمس خواهد بود پس بنا بر این در این موالید سهم البخت را از موضع
قمر باید گرفت نا موضع شمس و انجذبوده باشد از بر طالع بر توالی باید انکند انجا که برسد موضع سهم
بخت بوده باشد و اینست انچه وعده دادیم بان در ما سبق که در بعضی طوالع لیلیه در سهم بخت ابتدا
بموضع قمر باید نمود و انچه طلب اگرچه منافی ظاهر کلام گذشتهٔ بطلیموس است در باب سهم بخت و لیکن
مستفاد از کلام او در اینموضع چنانکه شارح کلام او فهمیده است همین است که مذکور شد و نیز از انچه
گفته شد که بنای بطلیموس در هر باب بر اعتبار اقوی است پس هرگاه بوده باشند شمس و قمر هر دو در
مواضعی که صلاحیت دارند بودن هیلاج را در اقضا نظر کنیم باقوای انها و انرا هیلاج قرار دهیم پس
اگر یکی در عاشر بوده باشد و دیگری در چهار خانهٔ دیگر انرا هیلاج دانیم و اگر هیجیک در عاشر نبوده
باشند انکه در طالع است اقوی است و اگر هیجیک در طالع نبوده باشند انکه در یازدهم است اقوی
است و اگر هیجیک در یازدهم نبوده باشند انکه در غارب است اقوی است و اگر هر دو در یکخانه
بوده باشند مثلاً هر دو در عاشر بوده باشند انکه در درجهٔ اوقوی است در درجهٔ عاشر مثلاً اقوی است
از انکه درجه او بعد است و همچنین کواکب مدبّر موضع هیلاج که سابقاً مذکور شد که قایم مقام
هیلاج میباشند هرگاه انکواکب مدبّر در مواضع هیلاج بوده باشند و نیز بین یکی از ان دو نیز در مواضع

انتخاب سهم البخت
اقوی بودن استقبال را که قمر دران
قمر را که طالع را که شمس دران

هیلاج بوده باشند پس هرگاه انکوکب مدبر تدبیر مواضع هیالج خارجه ولیلیه هردو را بکند وموضع
او افضل از موضع نیرین بوده باشد انکوکب مدبر را مقدم دارند بر نیرین با وجه انکه او بدل است
ونیرین اصل بلد را مقدم دارند در انحال بر اصل بجهة انکه جمع شده است دران قوتهای بسیار وموضع
او نیز افضل است از موضع نیرین وهم چنین هرگاه دو هیلاج در جمیع انچه مذکور شد مساوی بوده باشند
ویکی مدبر موضع او کدخدا گویند با وناظر بوده باشد ودیگری مدبر موضعش با وناظر نبوده باشد
الف که مدبرش با وناظر است اقوی بوده باشد از انکه مدبرش با وناظر نباشد ولیکن نوع عمر را
از عطیهٔ کدخدا دانند الف که کدخدا با وناظر بوده باشد هیلاج بنوده باشد ومدبر او هم کدخدا بنوده
باشد وعمر را از عطیهٔ او ندانند ولیکن چون این طریقه موافق با قوانین طبیعیه نمیباشد بطلیموس ازا
طرح نموده است وبهمان طریقه که مذکور شد متمسک شده است که عبارت از تسییر هیلاج بوده باشد
وازمیانهٔ هیلاجها انرا اختیار مینماید پس هیلاج همیشه بنا بر اعتقاد او یکی میباشد که اقوی
بوده باشد مطلب دویم از مقام سیم در کیفیت تسییر هیلاج است باید که معلوم بوده باشد که هیلاج
دو نوع است نوع اول انکه انرا تسییر دهند بر توالی بروج وبس نوع دویم انکه انرا توان هم بر توالی بروج وهم
بر خلاف توالی بروج تسییر داد اما نوع اول که همین بر توالی بروج او را توان تسییر داد وانرا تسییر مستقیم
نام نهاده است بدان وقتراست که بوده باشد هیلاج در ربع شرقی یعنی میانهٔ عاشر وطالع وانرا مطرح
شعاع نام نهاده است پس هرگاه بوده باشد هیلاج دراین ربع باید که او را تسییر داد باجرام یا شعاعهای
کواکب تا انوقت که برسیدن تسییر بانمواضع استعلام کیت عمر نمود یعنی بازاء هر درجهٔ از درجات مطلع
حادث هیلاج که میانهٔ هیلاج وجرم یا شعاع قاطع بوده باشد سالی باید گرفت واما نوع دویم که بر توالی
وخلاف توالی هردو توان تسییر داد یعنی مستقیما ومعکوسا هردو توان تسییر داد پس ان هیلاجیت
که بوده باشد میان درجهٔ غارب ودرجهٔ وسط السماء وانرا رسیدن تسییر مستقیم باجرام وشعاعهای نخوس
وانرا رسیدن تسییر معکوس بدرجهٔ غارب لابغیر استعلام کیت عمر توان نمود یعنی باحدا تسییرین اکتفا
نتوان نمود مگر انکه دیگری بران شهادت دهد پس هرگاه هردو تسییر موافق بوده باشند در شهادت

شهادت بر قطع واگر مخالف بوده باشند در شهادت باید استشهاد نمود از مزاج وبنیهٔ امتولد
وازقضایای عامیه مانند وباء عام یا غرق یا حرق یا قحطی وامثال ان که دلایل بحوادث کلیه براهنا
دلالت کنند چنانکه در مقالهٔ دویم گذشته است وازاین تقریر معلوم شد که قاطع بر تسییر معکوس
همین درجهٔ غاربیات وبس چنانکه تفصیل ان عما قریب ظاهر خواهد شد مقام پنجم در بیان
قواطع است وان بر دو نوع است نوع اول قاطع بر تسییر معکوس بطلمیوس دراین نوع تسییر قاطع
را همان درجهٔ غاربیه انتشراست بجهة انکه ان مخفی ونهان میماند هیلاج را که دلیل حیات و
عمراست وبجهة پنهان شدن او وشدت او در تحت الارض قوت او ضعیف واثر او ممزوج بارض میشود
وتباه میشود پس نماند دلالتی از برای او بر حیات وعمر واما اجرام وشعاعهای کواکب دراین تسییر بیش
از زیاد کردن وکم نمودن انچه را که تسییر هیلاج بدرجهٔ غارب اقتضا مینماید از عمر کاری نکنند زیرا باعث
شوند نحوس قطع را ونه سعود موجب شوند تخلیص را بجهة انکه حرکت معدل النهار هیلاج باید در مواضع
اجرام وشعاعهای کواکب قاطعه ومخلصه نه انها بمواضع هیلاج چنانکه در تسییر مستقیم لهذا قوت
هیلاج غالب وفائق بوده باشد بر قوت ان کواکب وقوت ان کواکب مقاومت با قوت هیلاج ننماید
وسعودی که موجب زیادتی عمر میشوند دراین تسییر معکوس جرم وشعاع مشتری وزهره است وانچه بر
مزاج ایشان بوده باشد ازثوابت که عرضه از برای ایشان نبوده باشد یا عرض اندک بوده باشد از برای
انها وعطارد هرگاه ممازج ومشاکل ایشان بوده باشد ونحوسی که باعث میشوند نقص عمر را دراین تسییر
جرم وشعاع زحل ومریخ است وانچه از ثوابت بر مزاج ایشان بوده باشد وبی عرض یا اندک عرض وعطارد
هرگاه ممازج ومشاکل ایشان بوده باشد وازاین تقریر ظاهر میشود که سعود هرگاه در تسییر معکوس
وحال انکه هیلاج بموضع ایشان میرسد بحرکت معدل النهار قادر بر زیادتی بوده باشند در تسییر مستقیم
که انها بموضع هیلاج میرسند بطریق اولی قادر بوده باشند بزیادتی وتخلیص واما نحوس دراینها
در تسییر مستوی چنانکه خواهد امد قادر میباشند بر قطع بجهة انکه انها بحرکت معدل النهار بموضع
هیلاج میرسند ودراین تسییر قادر بر قطع بوده باشند چنانکه گذشت بلکه بیش از کم نمودن عمر

کاری نکنند مگر انکه هبلاج زان نحس هرچه وقت غارب بوده باشد یعنی درپست و پنجدرجه
که بعد اند درجهٔ غارب است چنانکه در باب نهم دانسته شد که هرگاه مواضع ربّیسه یا نحوس در وند
بوده باشند مولود زیست نکند و قبول غذا خوردن ننماید و اما دانستن مقدار زیادت و کم بودن
انها پس دانسته میشود از زیاد بودن یا کم بودن عدد اجزاء ساعات معوجهان کوکب هرگاه ولادت
در رضی بوده باشد عدد اجزاء ساعات معوجه نهاری و هرگاه شب بوده باشد عدد اجزاء ساعات معوجه
لیلی هر جزوی یکسال از انچه اقتضا نموده است انرا رسیدن تسییر هبلاج بدرجهٔ غارب یعنی اولاً
باید دید که مطالع طالع چیست ببلد از ان مطالع نظیر درجهٔ هبلاج ببلد کم نمود انچه حاصل شود
هر درجهٔ را سالی گرفت و از عمر مولود دانست بعد از ان مقدار اجزاء ساعات معوجهان کوکب سعد
یا نحس را باید دید که چند است اگر روز است اجزاء ساعات معوجه نهاری و اگر شب است اجزاء ساعات
معوجه لیلی انچه عدد اجزاء یکساعت معوجه بوده باشد هر جزوی یکسال باید گرفت و بر انچه از حاصل
شده بود افزود اگر ان کوکب سعد بوده باشد و ازان کم نمود اگر ان کوکب نحس بوده باشد انچه ازین زیاده
نمودن یا کم کردن حاصل شود از مقدار عمر دانند اینست ترجمهٔ کلام بطلیموس در این مطلب هرچند شارح
کلام او و لیکن تفصیل اینمطلب را محول بانچه در مقام ششم مذکور میشود نموده است و بنا بران باید که
مراد او این بوده باشد که اولاً باید ملاحظه نمود که ولادت در رضی است یا شب و بعد ازان مطالع
طالع را ببلد از مطالع نظیر درجه هبلاج ببلد کم نمود و این قوس بقدر مغارب هبلاج است بقدر
عدد درجات این قوس عمر مولود دانست و بعد ازان مطالع طالع را ببلد از مطالع نظیر جزء کوکب
سعد یا نحس که میانهٔ هبلاج و سایع واقع است ببلد کم نمود انچه حاصل شود انقوس بقدر مغارب
ان کوکب و بعد ازان از مغارب بوده باشد و بعد ازان اجزاء یکساعت معوجه درجهٔ ان کوکب را ملاحظه
نموده که چند جزو است یعنی کم ولادت نهاری است اجزاء ساعت معوجه نهاری ان کوکب را ملاحظه
نموده که چند است و اگر ولادت لیلی است اجزاء ساعات معوجه لیلی را ملاحظه نموده که چندات
انچه باشد از ملاحظه و ضبط نموده و بعد ازان بطریق اربعهٔ مناسبه باید گفت که نسبت مجهول کردن زمان

زمان انده یاد یا نقصان ان کوکب است بسوی اجزاء یکساعت مانند نسبت بعد ان کوکب
بغارب که معلوم گشت بسوی قوس النهار ان کوکب یا قوس اللیل پس در این اربعه مناسبه اقلی
مجهول و وسطین و رابع معلوم پس وسطین یعنی عدد اجزاء یکساعت را در درجات بعد کوکب
از رابع باید ضرب نمود و حاصل ضرب را بر چهارم که مقدار درجات قوس النهار یا قوس اللیل
است قسمت نموده انچه حاصل شود عدد ساعات هوائی است کز ان کوکب زیاد میکند یا کم میکند
از مقدار عمری که در اول معلوم شد پا باید گفت که نسبت زیادتی یا نقصان بسوی واحد چون
نسبت بعد کوکب است از غارب بسوی دوازده پس باید که بعد کوکب را از غارب قسمت نموده بر
دوازده انچه حاصل میشود مقدار انرا زیاد یا نقصان بود آنچه اول دانستیم از مقدار عمر کم و زیاده
نمایند انچه حاصل شود مقدار عمر معدل بود اینست مراد بطلیموس در اینموضع و قول ظاهر عبارت
او را تنیا پذیرفته که خود مقدار اجزاء یکساعت نهاری یا لیلی کوکب را کم یا زیاد نموده چنانکه
ظاهر عبارت موهم است نوع دویم قاطع برتسییر مستوی است و در این تسییر جرم زحل و
مریخ و عطارد منحوس قاطع و قاتل است و همچنین موضع مقابله و تربیع ایشان قاطع و قاتل است همچنین
گاه باشد که قطع کند موضع تسدیس ایشان هرگاه موضع هبلاج در بروج قصیر المطالع و معتدله
بوده باشد و موضع تسدیس نحس پس قبول کند تدبیر نحس را که قطع است و همچنین هرگاه بعد موضع
تسدیس از اول حمل یا سرطان مانند بعد موضع هبلاج بوده باشد ازان بجهة انکه این دو موضع در
قوت مساوی یکدیگر میباشند پس برابری کند موضع تسدیس با موضع هبلاج در قوت پس بکشد
او را و همچنین شکل تربیع هبلاج قاتل است او را یعنی هرگاه تسییر هبلاج برسد بموضع تربیع السیر
خود قطع کند او را بجهة انکه شکل تربیع شکل عداوت و مضرت است پس باعث گردد کز انسان
بکشد خود را و گاه باشد که این عمل تربیع را تسدیس نیز کند یعنی هرگاه موضع تسدیس هبلاج در
بروج کثیر المطالع بوده باشد یا موضع تثلیث هبلاج در بروج قصیر المطالع بوده باشد یا موضع تسدیس
نحوس در بروج کثیر المطالع و موضع تثلیث ایشان در بروج قصیر المطالع بوده باشد کار تربیع را کند

ونیز

بعینه موضع تسدیس و تثلیث موصوف کار موضع تربیع هیلاج کند و مولود خود را بکشد و موضع تسدیس
و تثلیث نحس کار تربیع آن نحس را بکند و از این تقریر ظاهر شد که بطلیموس مطالع شعاعات را
بحسب درجات سوا یعنی منطقة البروج میداند نه بحسب درجات مطالع افق حادث دلیل چنانکه
جمهور معتقدند بجهة آنکه درجات معدل النهار کدرجات مطالع است این اختلاف اجزاء
یعنی امره و مطیعه و کثرة مطالع و قلت آن نمیکند بجهة آنکه درجات معدل النهار این اختلاف را
نمیدارد و بنا بر این احتیاج بمعرفت عرض افق حادث یا اعتبار مطالع مزوجه نمیباشد بجهة دانستن
مطالع شعاعات و همچنین هرگاه هیلاج قمر بوده باشد موضع شمس او را قاطع است همین کار تسدیس
قمر بموضع شمس رسید قطع کند او را و لیکن قطع مشروط است باینکه موضع قمر با موضع شمس ضد یکدیگر
بوده باشند مانند آنکه موضع قمر رطب بوده باشد و موضع شمس یابس او بالعکس یا آنکه شمس در حد
نحس باشد و قمر در حد سعد یا هردو در حد نحس باشند و اما هرگاه موضع شمس و قمر مانند یکدیگر بوده
باشند مانند آنکه هردو در برج رطب باشند یا هردو در برج یابس قطع نکنند موضع شمس موضع
قمر را و همچنین هرگاه هردو در حفظ سعد بوده باشند و این نکته را در جمیع هیلاجها و مواضع قاطعه
باید بکار فرمود یعنی مادامیکه مضادت میانهٔ هیلاج و قاطع نبوده باشد قطع نکند و ضدیت
یا بالذات است مانند زحل و مشتری یا باعتبار مواضع چنانکه مذکور شد و نیز این ملاحظه را باید نمود که
تا مواضع قاتله و قاطعه نحوسی بنحوسی دیگر نبوده باشند قطع نکنند بر هیلاج و نحوس بودن یا بحال نحوس
است در اغلب مواضع بانظر نحوس بانها یا بودن انها حدود نحوس یا بودن انها مواضع بحیثیتی که قوت هیلاج در
اغلب مواضع ضعیف بوده باشد مانند آنکه وبال یا هبوط هیلاج بوده باشد یا ضد مزاج هیلاج مانند
آنکه هیلاج خشک بوده باشد و او موضع ترو قس علی هذا مقام پنجم در مخلصات از قطع هرگاه
موضع قاطع حد سعدی بوده باشد یا جرم سعدی یا مطرح شعاع تربیع او یا مقابله یا تثلیث او هان
موضع قطع بوده باشد یا پیش سعد درجهٔ قطع بشرط آنکه هرگاه شعاع مشتری بوده باشد پیش از دوازده
درجه بوده باشد و هرگاه شعاع زهره بوده باشد پیش از هشت درجه بوده باشد پس هرگاه یکی از این امور

امور متحقق شود او موضع قطع نکند بر هیلاج و انتظار باید کشید تا آنکه چنین دیگر قطع کند هیلاج
را و او را این موضع مخلص را بطلیموس اجرام سعده و شعاع مقابله و تثلیث و تربیع را دانسته است
و شعاع تسدیس سعود را مخلص ندانسته است و لیکن بمقایسه با قطع که سابق مذکور شد معلوم شود
که هرگاه شعاع تسدیس در بروج آمره بوده باشد یا بروج کثیر المطالع یا با موضع هیلاج مستوی
القوة یعنی ناظر بثبنا ناظر مطلوع یا نهاری یا استوایی یکی که باعث قوت تسدیس شود چنانکه در مقالهٔ
اولی مذکور شده است دران وقت تسدیس نیز کار تربیع و مقابله را کند در تخلیص چنانکه کار اهبات
میکند در قطع و همچنین هرگاه در مواضع قاتله اجرام یکی از کواکب ثابته که بر مزاج مشتری و زهره
بوده باشد و عرض آن منطقة البروج نداشته باشند تخلیص کنند و همچنین هرگاه درجهٔ قطع کننده
بودن جرم نحسی دران نزدیکی شعاع نحسی و عرض هیلاج و آن نحس یکی بوده باشد اندرجه قطع نکند
بر چنین هیلاجی بلکه وقتی قطع کند که یکدائره عرض آن نحس و هیلاج کنند پس اگر فرضا عرض هیلاج
جنوبی بوده باشد و عرض نحس قاطع شمالی یا عکس و یکدایرهٔ عرض بگذرد و کنند یا یکی عدیم العرض و
دیگری ذو عرض و یکدایره عرض بگذرد و کنند در اینصورت قطع کند پس مناط کذشتن یکدایرهٔ عرض
هردو و هرگاه در نظیر هیلاجی هم قاطع متحقق شود و هم مخلص را مردد در ترجیح احدهما بر یکدیگر شوند
شود باید که حکم بر مقتضای غالب نمود و دانسته میشود غلبه از دو چیز اول باعتبار عدد و کمیت
و دویم باعتبار قوت و کیفیت پس هرگاه شواهد قطع مثلا عدد انها بقدر محسوس و معتد بر زیادتر
بوده باشد بر عدد شواهد مخلص حکم بقطع باید نمود و بالعکس هرگاه شواهد تخلیص زیاده بوده
باشد بر شواهد قطع و همچنین هرگاه قوت یکی از این صنف شواهد غلبه داشته باشد بر قوت صنف
دیگر حکم بمقتضای غالب باید نمود و غلبهٔ قوت بودن کواکب است در قوای ذاتیه و عرضیهٔ خود و خصوصا
قوت تشریق یعنی کواکب مشرقی را غالب باید دانست بر کواکب مغربی و کواکب تحت الشعاع را باید که اعتبار
نفرمود نه در قطع و نه در تخلیص بجهة اضمحلال قوای ایشان مگر در یکصورت و آن آنست که هیلاج قمر
بوده باشد و قاطع موضع شمس چنانکه مذکور شد در مقام چهارم که موضع شمس قاطع است بر قمر هرگاه

میان موضع ایشان مضادف بوده باشد پس در این صورت هرگاه کوکب نخسی در تحت الشعاع بوده باشد و بحیث از نهصد ناظر بوده باشند بان موضع انکوکب نحس با وجود انکه تحت الشعاع است از جملهٔ شواهد قطع خواهد بود بجهة افساد او موضع شمس را مقام ششم در دانستن مقدار عمر و زمان قطع قواطع هیلاج دان دانسته میشود از درجات معدل النهار که میانهٔ موضع هیلاج و موضع قاطع است یعنی مطالع آقوس از دایرهٔ بروج که محصور میانهٔ این دو موضع میباشد بعدد هر درجه از درجات مطلعی بکسال شمسی و چون مطالع قوس واحد از دایرهٔ بروج بحسب افق استوائی و افاق مایله مختلف میشود بحسب هر افقی مطالعی میدارد پس لابد است از تعیین افقی که مطالع نسبت بان اعتبار میشود که ایا ان افق استوائی است یا افق ولادت یا افقی دیگر از افاق مایله لهذا جمعی کثیر از مبخین اعتبار افق ولادت را نموده اند و گفته اند که باید ملاحظه نمود که ما بین موضع هیلاج و موضع قاطع باعتبار افق ولادت چند درجه از معدل النهار مطالع ان میباشد بعدد هر درجهٔ سالی که عمر و بطلیموس این سخن را باطل نموده است و گفته است که این سخن وقتی درست میاید در تسییر مستقیم که موضع هیلاج نصف درجهٔ طالع بوده باشد و موضع قاطع بران درجات بعد از ان بتوالی بروج پس بقدری از معدل النهار که در ان افق ولادت طالع کند تا موضع قاطع برسد بموضع هیلاج یعنی بدرجهٔ طالع رسد مقدار عمر میباشد و در تسییر معکوس نیز درست نمیاید بنحوی که دانسته شد که قاطع در تسییر معکوس بر درجهٔ هیلاج مختصر است بدرجهٔ غارب و چون در فن هیئات مبرهن گشته است که مغارب هر قوس مساوی مطالع نظیر ان قوس است و معلوم است که در این تسییر مدت قطع و عمر بقدر حرکت معدل النهار است بانقدر که هیلاج برسد بدرجهٔ غارب یعنی بقدر مغارب قوسی از منطقة البروج که محصور بوده باشد میانهٔ موضع هیلاج و درجهٔ غارب و چون مغارب این قوس مساوی مطالع قوسی است از منطقة البروج که محصور بوده باشد میانهٔ نظیر درجهٔ هیلاج و درجه طالع با افق ولادت بجهة انکه مقصود انحطاط هیلاج است بدرجهٔ غارب در افق ولادت و ان مساوی ارتفاع نظیر درجهٔ هیلاج است بسوی درجهٔ طالع در همان افق ولادت پس این سخن در این دو صورت که عبارت از بودن هیلاج بر نصف درجهٔ

درجهٔ طالع در تسییر مستوی و یا میانهٔ عاشر و سابع در تسییر معکوس درست میاید و در سایر صور درست نمیاید و بر این قیاس و قتی درست میاید که اعتبار مطالع نسبت بافق استوائی نموده که موضع هیلاج نصف درجهٔ عاشر بوده باشد چه در اینوقت میباشد مقدار عمر بعدد درجات معدل النهار که مرور کنند بدایرهٔ نصف النهار یعنی بافق استوائی تا انکه برسد موضع قاطع بموضع هیلاج یعنی برسد قاطع بدرجهٔ عاشر و اما اگر هیلاج میانهٔ درجهٔ عاشر و درجهٔ طالع بوده باشد نه افق ولادت را توان اعتبار نمود و نه افق استوائی بلکه در اینوقت محتاج میباشیم باعتبار مطالعی که ممزوج بوده باشد از مطالع افق استوائی و از مطالع افق ولادت بنحوی که مذکور خواهد شد و این نیز نه امری است که بوده باشد بر بالنش و بیل و تیره باعتبار انکه بودن هیلاج در هر جزوی از اجزاء این ربع میانهٔ طالع و عاشر مطالع ممزوجهٔ او دیگر میشود بجهة انکه هر چند نزدیکتر بدرجهٔ عاشر میباشد مطالع ممزوجهٔ او بمطالع استوائی نزدیکتر میباشد و هر چند بدرجهٔ طالع نزدیکتر بوده باشد مطالع ممزوجهٔ او بمطالع افق ولادت نزدیکتر میباشد پس نتوان ملتزم شد افقی معینی را و ملاحظهٔ مطالع را نسبت بان نمود بلی در جمیع احوال مناط قطع رسیدن موضع قاطع است بحرکت معدل النهار بموضع هیلاج یعنی رسیدن قاطع است بنصف دایرهٔ که مرور میکند بموضع هیلاج و بنقطهٔ شمالی و جنوب میگذرد که ازانرا افق حادث هیلاج مینامند پس در همهٔ احوال ملاحظه میشود مطالع قوسی از دایرهٔ بروج که محصور است میانهٔ موضع هیلاج و موضع قاطع با افقی که بموضع هیلاج میگذرد یعنی افق حادث هیلاج پس بقدر عرض افق حادث هیلاج شمالیا او جنوبیا مطالع ان قوس را باید گرفت و بقدر عدد درجات مطالع هر درجه سالی عمر مولود دانست پس اگر هیلاج بر افق مشرقی بوده باشد و موضع قاطع بعد از ان در اینوقت افق حادث هیلاج همان افق ولادت است مطالع ان قوس ما بین هیلاج و قاطع را از افق ولادت باید معلوم نمود و اگر هیلاج در نصف درجهٔ عاشر است افق حادث هیلاج دایرهٔ نصف النهار یعنی افق استوائی خواهد بود مطالع انقوس را باعتبار افق استوا باید اخذ نمود و هرگاه هیلاج میانهٔ عاشر و طالع بوده باشد افق حادث هیلاج دایرهٔ خواهد بود غیر از افق بلد و نصف النهار یعنی افق استوا خواهد بود

بحسب عرض بلد مطالع باید گرفت و عرض افق حادث لاعالة مکمل است از عرض افق بلد ولادت یا در همان سمت
عرض افق ولادت یا مخالف آن باعتبار شمال بجنوب و هرگاه هیلاج میانهٔ سابع و عاشر بوده باشد پس اگر
مطلوب تسییر درجهٔ هیلاج است بدرجهٔ قاطع بتسییر مسنوی در اینصورت نیز اعتبار مطالع باعتبار افق
حادث هیلاج است و اگر مطلوب تسییر درجهٔ هیلاج است بدائرهٔ قاطع یعنی درجهٔ غارب پس در اینصورت
باید اعتبار مطالع میانهٔ نظیر درجهٔ هیلاج و درجهٔ طالع باید نمود بمطالع افق بلد ولادت باعتبار انکه
وقتی که نظیر درجهٔ هیلاج بافق شرقی ولادت یعنی طالع میرسد لاعالة خود درجهٔ هیلاج بافق غربی ولادت
یعنی غارب که قاطع اوات رسیدهٔ خواهد بود و اگر مطلوب تسییر درجهٔ هیلاج بیکی از مزیدات بر انقضاآت
یعنی سعود و نحوس که میانه هیلاج و غارب میباشند بتسییر معکوس باید کرد ملاحظه افق حادث ان کوکب
که هیلاج بسوی او حرکت داده میشود نمود بجهة انکه در این تسییر هیلاج باید که بموضع ان کوکب بگر
برسد بخلاف تسییر مستقیم که کوکب بگر باشعاع او بایست که بموضع هیلاج برسد لهذا در ان تسییر
ملاحظهٔ افق حادث هیلاج میشد و در این تسییر ملاحظهٔ افق حادث ان کوکب بگر باشعاع او میشود و بعد
از ملاحظهٔ ان افق چون مقصود انحطاط هیلاج است بسوی نیمهٔ غرب ان افق یعنی مغارب ان قوس از
دائرهٔ بروج که میانهٔ موضع هیلاج و ان دلیل است و ان مغارب چنانکه دانسته شد مساوی مطالع نظیر
درجهٔ هیلاج است تا رسیدن ان بنیمهٔ شرقی ان افق پس در اینصورت ملاحظهٔ مطالع قوسی باید نمود که
محصور است میانهٔ نظیر درجهٔ هیلاج و درجهٔ نظیر درجهٔ دلیل باعتبار عرض افق حادث ان دلیل چنانکه در
مقام پنجم کیفیت استخراج ان معلوم شد ملخص این کلام انکه بنا بر مقدمه که ارسطاطالیس در کتاب کون و فساد
در علم طبیعی برهن ساخته است و ان انست که دلیل بقاء اکوان در حرکات معدلة است و دلیل حدوث
اکوان در جهات سواء و چون بناء امر تسییرات بر بقاء اکوان است لهذا قاعدهٔ کلیه در تسییرات خواه تسییر
هیلاج بوده باشد یا تسییر دلیلهای بگر یا مراکز و بیوت بکواکب و دلیلها یا کواکب و دلیلها بسوی مراکز
و بیوت خواه ان مراکز اوتاد ارجعیه بوده باشند یا غیر انها بناء امر تسییر همیشه بر مطالع است و در
تسییر مسنوی مطالع قوسی را که محصور است میانهٔ هیلاج و قاطع بافق حادث هیلاج و در تسییر معکوس

معکوس مطالع قوسی که محصور است میانهٔ نظیر درجهٔ هیلاج و نظیر درجهٔ دلیل که هیلاج بسوی ان
تسییر داده میشود بافق حادث اندلیل تفصیل این اجمال انکه در تسییر مسنوی هرگاه هیلاج یا دلیل و یکی
بوده باشد در درجهٔ طالع پس چنانکه گذشت مطالع مابین دلیل و قاطع را بافق بلد باید گرفت
و در درجهٔ عاشر و رابع بمطالع استواء و در درجهٔ غارب بمطالع نظیر میانهٔ دلیل و قاطع یعنی
مطالع بلدی قوسی از منطقة البروج که ان قوس نظیر قوسی است از منطقة البروج که میانهٔ دلیل
و قاطع است و اینمطالع مساوی مغارب قوسی است که میان دلیل و قاطع است بافق ولادت و هرگاه هیلاج
یا دلیل و یکی در غیر یکی از این چهار درجهٔ اوتاد بوده باشد در این وقت هم اگر بداست در رسیدن هیلاج
یا دلیل و یکی بقاطع یا دلیل و یکی یا اوتاد یا غیر اوتاد ان قدر حرکت معدل النهار که قاطع یا دلیل دیگر
برسد بموضع هیلاج یا دلیل اول و چون سخن در این موضع کلیه است و اختصاص بهیلاج و قاطع ندارد
لهذا تغییر میشود از دلیل اول که تسییر داده میشود بموضع مقدم و از دلیل دوم که تسییر بسوی او
داده میشود بموضع مؤخر پس گفته میشود که در این فرض باید که معدل النهار انقدر حرکت کند
که موضع متاخر برسد بموضع متقدم و این وقتی میتصور میشود که متاخر برسد بنصف دایرهٔ که بر ان
نصف بوده است موضع متقدم و بطلیموس از این دو اپر بدو اپر ساعات تغییر نموده است و متاخر
از آن بافق حادث و تصویر این مطلب انست که باید فرض نمود که ربع مابین عاشر و طالع را فرضا
بسه قسم مساوی نمود و بر مبادی مابین اقسام سه کانه سه دایره کشیده اند که هر ان سه دایره بنقطهٔ
شمال و جنوب یعنی دو نقطهٔ تقاطع دائرهٔ نصف النهار با افق بگذرد و معلوم است که این سه دایره
بمنزلهٔ افق بلد و نصف النهار کرهٔ افق استواء میباشند و بحرکت معدل النهار این سه دایره
بر دایرهٔ نصف النهار منطبق میشوند و فاصلهٔ هر یک از این سه دایره بمقدار است که معدل النهار
بمقدار دو ساعت معوجه که از ساعات زمان نیز گویند حرکت کند پس این ربع را معدل النهار
در شش ساعت معوجه قطع کند و این سه دایره چنانکه این ربع را سر بتقسیم مساوی مینمایند
نظیر این ربع را که ربع میانهٔ رابع و سابع است نیز سر بتقسیم مساوی مینمایند که مقدار هر قسمی دو

ساعت معوجه است و معلوم است که این اقسام هم بحرکهٔ معدل النهار بدایرهٔ نصف النهار در تحت
الارض یعنی بحرکهٔ رابع مرور میکند و نصف این دایری که در تحت الارض است بر نصف النهار در
تحت الارض منطبق میشوند چنانکه نیمهٔ اعلای که فوق الارض بود بر نیمهٔ نصف النهار که فوق الارض بود
منطبق میشد بحرکهٔ معدل النهار و بعد ازان نیز باید که ربع میانهٔ سابع و عاشر را نیز سه تقسیم نمود
و سه دایرهٔ دیگر مبادی این اقسام گذرانید که ازاین ربع نیز باین سه دایره شش قسم مساوی تقسیم شود
و بحرکهٔ معدل النهار این سه دایره بر نیمهٔ افق که سمت مغرب است منطبق میشود و همچنین ربع مقابلش
که میانهٔ رابع و طالع است بهمین دو دایر شش قسم مساوی تقسیم میشوند و نیمهٔ دیگر این دوازده بحرکهٔ
معدل منطبق میشوند بر نیمهٔ افق که در سمت مشرق واقع است پس معدل النهار بدایرهٔ نصف النهار
و افق و چهار دایرهٔ دیگر که بمنزلهٔ ایشان است دو در سمت مغرب نصف النهار و دو در سمت مشرق
نصف النهار معدل النهار باین شش دایره بروانده شش قسم مساوی تقسیم میشود و مقدار هر قسمی تقریبا
دو ساعت زمانی است از حرکت معدل النهار و هرگاه در هر ربعی پنج دایره گذرانیم که با دایرهٔ
نصف النهار و افق هر ربعی را شش قسم مساوی نمایند فاصلهٔ هر یک بقدر یک ساعت زمانی بوده
باشد دوازده قسم فوق الارض و دوازده قسم تحت الارض و انچه از معدل النهار بازاء یکقسم
ازاین اقسام افتد ازا اجزاء و ازمان ان ساعات گویند و اجزاء ساعات نیمهٔ فوق الارض هر با هم
مساوی میباشند و اجزاء ساعات نیمهٔ تحت الارض نیز هر با هم برابر ولیکن اجزاء ساعات فوق
الارض با اجزاء ساعات تحت الارض با یکدیگر برابر نمیباشند مگر در دو نقطهٔ اعتدال که قوس
النهار ان با قوس اللیل مساوی میباشند پس اجزاء ان نیز مساوی میباشند و معلوم است که این دایره
هرگاه که بنصف النهار و افق اقرب میباشند مطالع ان بمطالع افق استواء نزدیکتر است و هرگاه که ازافق
نزدیکتر میباشند مطالع ایشان بمطالع افق دلالت اقرب میباشد و هرگاه که در وسط این دو بوده
باشد مطالع ان میانه مطالع استواء و مطالع بلدی میباشد پس هرگاه موضع مقدم بر یکی ازاین
دوایر بوده باشد مطالع او مانند مطالع استواء توان گرفت نه مطالع بلدی بلکه مطالعی باید که ممزوج

ممزوج باشد ازاین دو مطالع یعنی باید ملاحظه نمود که چه مقدار از معدل النهار حرکت میکنند
که موضع متاخر بان دایره میرسد که موضع متقدم بران مبسوط یعنی بر نیمهٔ ان دایره که بر ان نیمه
مبسوط موضع متقدم ان مقدار از معدل مطالع قوسی است از منطقة البروج که میانهٔ موضع متقدم
و متاخر میباشد و دران مقدار موضع متاخر بموضع متقدم میرسد و اگر مطالع قوس مزبور ازا فق
استواء یا افق بلد گرفته شود موضع متاخر بموضع متقدم نرسد بلکه قریب بان رسد نه خود ان
وقطع و هم چنین سایر مدلولات وقتی تحقق میشود که متاخر بنفس موضع متقدم برسد پس بالضرورة
مطالعی باید گرفت ممزوج ازاین دو مطالع و طریقهٔ اش انست که هرگاه موضع متقدم در نصف میانهٔ
عاشر و رابع بوده باشد یعنی بعد متقدم و متاخر هردو را بقیاس بوسط السماء فوق الارض ملاحظه
نمائیم اولا باید که ملاحظه نمود که موضع متقدم بر کدام دایره است ازاین دوایر ساعات یعنی افاق
حادثه و طریقهٔ دانستن این انست که مطالع استواء درجهٔ عاشر را باید دید که چند است و
مطالع استواء موضع متقدم را نیز باید ملاحظه نمود که چند است اول را از دویم باید کسر نمود
انچه بماند ازا برا اجزاء یکساعت زمانی شمارند درجه موضع متقدم قسمت نمود حاصل قسمت عدد
انچه از دوایر میباشد که میانه موضع متقدم و دایرهٔ نصف النهار است چنانکه مثال ان مذکور
خواهد شد و بعد از دانستن انکه موضع متقدم بر کدام دایره است ازاین دوایر باید که بعد موضع
متاخر از درجهٔ عاشر نیز مانند بعد موضع متقدم باشد ازان ساعات و اجزاء ان و هرگاه
بعد موضع متاخر از درجهٔ عاشر مانند بعد موضع متقدم شد از او متاخر بر همان دایره خواهد بود
که متقدم بران مبسوط و دانستن انکه بعد موضع متاخر از درجهٔ عاشر مانند بعد موضع متقدم
خواهد شد طریقهٔ اش انست که بگیریم نیز مطالع درجهٔ عاشر را بافق استواء و مطالع درجهٔ موضع
متاخر را نیز بافق استواء و اولی را از دویم بیندازیم انچه بماند ازا نگاه داریم بعد ازان ضرب نمائیم
عدد بعد موضع متقدم را از درجهٔ عاشر در اجزاء یکساعت زمانی موضع متاخر ضرب انچه حاصل
شود ازاین ضرب مقدار حرکت معدل بود تا انکه موضع متاخر بوسط السماء رسد یعنی اینمقدار

از مطالع که فاصله بوده باشد میانه مطالع درجهٔ عاشر بافق استواء و مطالع درجهٔ مناخر بافق
استواء نیز آن وقت موضع مناخر بموضع متقدم رسیده است و بر همان دایره که موضع متقدم بران
موجود موضع مناخر هم بران میباشد و حال آنکه فاصلهٔ ایشان شاید بیشتر باشد و شاید کمتر
پس اگر درجهٔ متقدم و مناخر هر دو در یکجهت عاشر بوده باشند تفاضل میان ایشانرا بگیریم یعنی
کمتر را از بیشتر بکاهیم آنچه بماند قوس تسییر بوده باشد و اگر هر دو درجه در دو سمت درجهٔ
عاشر بوده باشند یعنی هر یک در جهتی از دایرهٔ نصف النهار این هر دو را با هم جمع کنیم آنچه
حاصل شود قوس تسییر بوده باشد و اگر موضع متقدم میانه رابع و عاشر بوده باشد جمیع اعمال
بنحو مسطور است مگر آنکه باید اجزاء یکساعت لیلی اعتبار نمود و آنچه گفته شد هر دو در تسییر مستوی
بود که موضع متقدم موضع هیلاج بوده باشد و موضع مناخر موضع قاطع و در تسییر معکوس
عکس این است یعنی موضع متقدم موضع قاطع است و موضع مناخر موضع هیلاج یعنی هیلاج
باید که برسد بدایرهٔ که بران دایره میباشد قاطع لهذا قاطع بر این هیلاج نمیباشد مگر درجه غارب
چنانکه مذکور شد و بطلمیوس در اینمقام چند مثال بجهة تبیین و توضیح این مقاصد ایراد
نموده است که ذکر آنها مناسب است **مثال اول** آنست که فرض میکنیم در اقلیم اسکندریه که عرض
آن است هیلاج را در اول درجهٔ حمل و قاطع را در اول درجهٔ جوزا و نیز فرض میکنیم اول
درجهٔ حمل را که هیلاج در آن میباشد طالع پس بقاعدهٔ که اول مذکور شد که هرگاه هیلاج در
درجهٔ طالع بوده باشد باید که مطالع طالع را از مطالع قاطع هر دو ببلد کوفت و مطالع طالع
از مطالع قاطع کم نمود آنچه بماند قوس تسییر است معلوم است که طالع اول حمل است مطالع ندارد که
مطالع اول جوزا از عرض مزبور هجده است تخمینا پس قوس تسییر چهل و شش است یعنی عمر مولود چهل و
شش سالی است که هر درجهٔ یکسال شمسی بوده باشد و بنا بر قاعدهٔ عامه که شامل جمیع صور
صور میباشد که در آخر مذکور شد معلوم است که بعد طالع که اول حمل است از عاشر که اول جدی
است بطالع استوائی نود درجه است و چون آنرا بر اجزاء ساعت نهاری اول حمل که پانزده است

گرانیده است شصت غنایم حاصل شود شش که این عدد ساعات بعد موضع متقدم که هیلاج است
بوده باشد از عاشر و نیز معلوم است که بعد اول جوزا از عاشر بدرجات مطالع استوائی یکصد
و چهل و هشت درجه است تخمینا و نیز معلوم است که اجزاء ساعات نهاری اول جوزا هفتاد
و درجه است تخمینا پس هرگاه ضرب غنایم شش را که عدد ساعات بعد موضع متقدم است از عاشر
در هفتاد که عدد اجزاء یکساعت زمانی موضع مناخر است حاصل شود یکصد و ده درجه و چون
آنرا کم غنایم از بعد موضع مناخر از عاشر که یکصد و چهل و هشت درجه میبود باقی ماند چهل و
شش درجه چنانکه بقاعدهٔ اول و چون در اینمقام بعد موضع متقدم و مناخر هر دو از عاشر اعتبار
شد لهذا اجزاء یکساعت نهاری موضع مناخر اعتبار شد و چون هر دو بعد در یکجانب نصف
النهار فوق الارض یعنی درجهٔ عاشر میبود لهذا اقل را از اکثر کم نمودیم و تفاضل را مقدار
تسییر دانستیم **مثال دوم** نیز هیلاج در افق مزبور در اول حمل و قاطع در اول جوزا و اول حمل
بر نفس درجهٔ عاشر بنا بر قاعدهٔ خاصه که بایت مطالع استوائی عاشر را از مطالع استوائی
قاطع کم نمود آنچه بماند قوس تسییر بوده باشد چون عاشر که اول حمل است مطالع ندارد هیچ و
مطالع اول جوزا بافق استواء پنجاه و هشت درجه است تخمینا پس آن قوس تسییر بوده باشد و بنا
بر قاعدهٔ عامه چون موضع متقدم ساعات بعدی از درجه عاشر ندارد که در اجزاء ساعات موضع
مناخر ضرب شود پس بلد مطالع استوائی اول جوزا که پنجاه و هشت است تخمینا قوس تسییر بوده
باشد **مثال سیم** نیز هیلاج در اول حمل در افق مزبور و اول حمل غارب و قاطع در اول جوزا نیز
پس بقاعدهٔ خاصه بایت که مطالع طالع را که اول حمل است و مطالع آن در افق مزبور همهٔ افاق
یکصد و هشتاد درجه است و مطالع بلدی اول قوس که نظیر اول جوزا است در افق مزبور نود و
پنجاه درجه است تخمینا پس هرگاه کم شود مطالع طالع از مطالع نظیر درجهٔ قاطع باقی ماند هفتاد و
آن قوس تسییر است و بنا بر قاعدهٔ عامه بعد موضع متقدم از عاشر نود درجه است از درجات
مطالع بافق استواء و چون آنرا بر شصت غنایم برانزده که عدد اجزاء یکساعت زمانی اول حمل است حاصل

شود شش وان عدد ساعات بعد موضع متقدم باشد از عاشر وچون ان شش را ضرب نمایم در اجزاء یکساعت زمانی موضع متاخر کرا اول جوزا بوده باشد بعنی هفده حاصل شود یکصد و دو درجه وچون بعد موضع متاخر کرا اول جوزا بوده باشد از عاشر بحسب مطالع افق استوائی سه و دو درجه است پس چون انرا کم نمائیم از اول باقی ماند هفتاد قوس تسییر چنانکه در قاعدهٔ خامسه مثال چنان فرض کنیم درافق مرو اول حمل را میانهٔ غارب وعاشر بحیثیتی که بعد شش از عاشر درجهٔ بیش از عاشر سر ساعت زمانی پس دراین وضع هفدهم درجهٔ ثور در درجهٔ عاشر خواهد بود و بعد موضع متاخر کرا اول جوزا است بحسب مطالع استوائی سیزده درجه خواهد بود پس هرگاه ضرب کنیم سر را که عدد ساعات بعد موضع متقدم است از عاشر در هفده که عدد اجزاء یکساعت زمانی موضع متاخر است حاصل شود پنجاه ویک وچون موضع متقدم و متاخر در دو وجهٔ نصف النهار میباشند بعد موضع متاخر را که سیزده است بران پنجاه ویک میافزائیم حاصل شود شصت وچهار قوس تسییر و دراین فرض قاعدهٔ خاصه نمیداشت وچون بعد موضع متقدم و متاخر را از وسط السماء فوق الارض اعتبار نمودیم لهذا اجزاء یکساعت لهذا وی موضع متاخر را گرفتیم پس ازاین مثالها ظاهر گشت که مقدار حرکت معدل النهار را نقطه که بر سه موضع قاطع بموضع هبلاج بعنی برهمان دایرهٔ که هبلاج بران میباشد بحسب بودن هبلاج در افق شرقی یا در افق غربی یا در دایرهٔ نصف النهار که افق استوائی است وبحسب بودن او در میانهٔ این دو دایر مختلف میباشد در اول چهل و شش درجه معدل حرکت نمود تا قاطع بموضع هبلاج رسید و در دویم هفتاد درجه و در سیم پنجاه و هشت درجه و در چهارم شصت و چهار درجه وحال انکه در جمیع این نقادیر فاصلهٔ میان هبلاج و قاطع بحسب درجات سوا بعنی منطقة البروج شصت درجه میباشد پس چگونه توان عهدهٔ فاصله ایشان را بطالع افق ولادت کرفت یا بطالع استوائی یا بحسب درجات سوای چنانکه بسوی یک از اینها جائیست چنانکه در عنوان این باب اشاره با نها شد پس لابد است که بحسب بودن هبلاج در یکی از این دو دایره افق و نصف النهار یا افق حادثه قوس تسییر مختلف بوده باشد و بر یک تقدیر

رقمه اند

بنوده باشد چنانکه از برای هریک قاعدهٔ خاصه ممهد شد وچون قواعد خاصه چنانکه معلوم شد بر قاعدهٔ عامه که در اخر مذکور شد منطبق شد و تفاوتی ننمود پس لازم است که ملازم شد طریقهٔ عامه را که در جمیع صور و جزئیات منطبق است و اختلافی نمیدارد و دست از قواعد خاصه برداشت واکرچه منطبق اند هم بر قاعدهٔ عامه کلیه و بطلمیوس بعد از تمهید این قانون بیان این مطلب را بطریقهٔ اسانتر نموده است وان انست که هرگاه بوده باشد درجهٔ متقدم بر نفس درجهٔ طالع و درجهٔ متاخر بعد از ان بتوالی بدرج تفاوت میانهٔ مطالع درجهٔ متقدم و متاخر بحسب افق ولادت قوس تسییر بوده باشد و هرگاه بوده باشد درجهٔ متقدم بر نفس درجهٔ عاشر تفاوت میانهٔ مطالع بحسب افق استوائی قوس تسییر بوده باشد و هرگاه بوده باشد درجهٔ متقدم بر نفس درجهٔ غارب و درجهٔ متاخر بعد از ان فوق الارض بتوالی بدرج تفاوت میان مطالع طالع و نظیر درجهٔ متاخر قوس تسییر بوده باشد و دراین سر صورت مطابق است با قواعد خاصه که پیش ازاین ممهد شد و هرگاه بوده باشد درجهٔ متقدم در مابین اوتاد بعد درجهٔ متقدم از یکی از اوتاد بکیریم و تفاوت میانهٔ مطالع درجهٔ متقدم و درجهٔ متاخر را هم بحسب افق استوا و هم بحسب افق ولادت بکیریم و تفاضل میانهٔ اندو را معلوم کنیم که چه قدر است و نسبت میانه ساعات بعد موضع متقدم را ازان و تدبا شش ساعت که بعد میان دو وتد است معلوم کنیم و از قرار همان نسبت از تفاضل میانهٔ اندو مطالع بکیریم انچه کرفتیم ازا بر نا نصف نهار ثانی یا از زائد کنیم مثلا هرگاه درجهٔ متقدم در قوس مشرقی کوی اول حمل بوده باشد و درجهٔ متاخر اول جوزا و تفاوت میانهٔ اندو در وقتی که درجهٔ متقدم بر نفس درجهٔ عاشر بود پنجاه وهشت بود و در وقتی که درجهٔ متقدم بر درجهٔ غارب بود هفتاد بود چنانکه همه اینها کذشت پس هرگاه درجهٔ متقدم در میانه غارب وعاشر بوده باشد بحیثیتی که بعد ان از هریک سر ساعت بوده باشد کوئیم که نسبت سر بشش نسبت نصف است و تفاضل میانه درجهٔ متقدم و درجهٔ متاخر بحسب بودن درجهٔ متقدم در غارب وعاشر دوازده نصف دوازده را بکیریم واز هفتاد که زایداست کم کنیم پنجاه وهشت که ناقص است بیفزائیم شصت وچهار حاصل شود

وبنای این قاعده بر اربعه متناسبه میباشد یعنی نسبت سه ساعت که بعد موضع متقدم است
از وتد بسوی شش ساعت که بعد وتد بین است از یکدیگر مانند نسبت مجهولت که تفاضل تفاوت
میانهٔ دو مطالع موضع متقدم ومتاخر باشد بحسب بودن موضع متقدم درمیانهٔ دو وتد بسوی تفاضل میانهٔ
تفاوت اندو مطالع بحسب بودن درجهٔ متقدم در دو وتد که در مثال مفروض دوازده است واول که
بعد موضع متقدم باشد از احد الوتدین معلوم توان کرد بقاعدهٔ که پیش ازاین گذشت واز انست که
تفاوت میانهٔ مطالع عاشر وموضع متقدم را بگیریم وبر اجزاء یکساعت زمانی موضع متقدم نهاریا
لیلی قسمت کنیم حاصل قسمت عدد ساعات بعد موضع متقدم باشد از عاشر وثانی نسبت هم گرفته باشد
باشد که بعد احد الوتدین است ازدیگر همیشه معلوم وچهارم هم بطریقی که مسطور شد معلوم توان
کرد پس هرگاه اول را که در مثال مفروض سه است در چهارم که دوازده است ضرب کنیم سی وشش شود
وچون ازا بر شش که ثانی است قسمت کنیم حاصل قسمت شش شود چون ازا از زاید که هفتاد است
که تفاوت میان مطالعین است بحسب بودن موضع متقدم در غارب کم کنیم یا بر ناقص که پنجاه وهشت است
که تفاوت میان مطالعین است بحسب بودن موضع متقدم در عاشر زیاده نمائیم در هر دو صورت حاصل
شود شصت وچهار که تفاوت میانهٔ مطالعین است بحسب بودن موضع متقدم در بین الوتدین وان
شصت وچهار قوس تسییر بوده باشد وهمچنین هرگاه بعد موضع متقدم از عاشر مثلا دو ساعت بوده باشد
چون نسبت ان بشش ساعت ثلث است ثلث دوازده که چهار است بگیریم وبر پنجاه وهشت بیفزائیم
شصت ودو حاصل شود یا هشت که دو ثلث دیگر است از هفتاد کم کنیم همان شصت ودو حاصل
شود خلاصه باید نسبت گرفت میانه ساعت بعد موضع متقدم از احد الوتدین با ساعات بعد احد
الوتدین از دیگر که همیشه شش است وبهمان نسبت از تفاضل تفاوت میانهٔ مطالعین در احد الوتدین
با تفاوت مطالعین در وتد دیگر گرفت واز زاید کم نمود وبر ناقص افزود وشارح کلام بطلیموس
این طریقه را بتعبیری اخصر بیان نموده است وان چنانست که هرگاه درجهٔ متقدم در یکی از اوتاد بوده
باشد بهمان طریقهٔ سابق یعنی در صورت بودن او در طالع مطالع طالع را از مطالع موضع متاخر در وتد

ببلد ولادت باید کم نمود اگر طالع شود قوس تسییر بوده باشد وهرگاه در عاشر یا رابع بوده باشد
تفاوت میانهٔ مطالع اندو بحسب افق استوائی قوس تسییر بوده باشد وهرگاه در غارب بوده باشد
تفاوت میانهٔ مطالع طالع ومطالع نظیر موضع متاخر را هردو بافق ولادت قوس تسییر بوده
باشد وهرگاه موضع متقدم در غیر اوتاد بوده باشد بعد موضع متقدم را بطریقی که معلوم شد از
وتد بابد کرفت وتفاوت میانهٔ مطالع موضع متقدم ومتاخر هم بحسب افق استوائی وهم بحسب بلد
ولادت کرفت وبعد انان تفاضل میان اندو را بین کرفت اگر بوده باشد سدس از را باید کرفت
ودر عدد ساعات بعد موضع متقدم از وتد ضرب نمود وحاصل ضرب را بر ناقص افزود یا از زاید
کم نمود حاصل قوس تسییر بوده باشد بحسب بودن موضع متقدم دران موضع مثلا در مثال مفروض
اول را که بعد دو ساعت از وتد غارب وتفاوت میانهٔ مطالع اول را حمل باول جوزا در افق استوائی بنجاه وهشت
ودر افق اسکندریه هفتاد وتفاوت دوازده سدس دوازده که دو است در دو که عدد ساعات بعد
موضع متقدم است از غارب ضرب نمودیم چهار حاصل شد وچون بعد از وتد غارب ملاحظه نموده
بودیم چهار را از هفتاد که تفاوت بین المطالعین است بحسب بودن موضع متقدم در غارب کم نمودیم
حاصل شد شصت وشش تفاوت بین المطالعین بحسب بودن موضع متقدم در بعد دو ساعت زمانی از وتد
غارب وعلی هذا القیاس در سائر مواضع وبنای این تقریر نیز بر قاعدهٔ اربعه متناسبه میباشد وبعضی از
متاخرین بیان این مطلب را بطریق دیگر نموده است وان انست که هرگاه موضع متقدم نقص درجه
طالع بوده باشد یا کوکبی دران وموضع متاخر در تحت الارض کم میسازیم مطالع بلدی طالع از مطالع بلدی
موضع متاخر باقی قوس تسییر باشد واما هرگاه موضع متقدم درجه سابع یا کوکبی دران بوده باشد کم
میسازیم مطالع طالع ببلد را از مطالع بلدی نظیر موضع متاخر واما هرگاه بوده باشد موضع متقدم
درجه عاشر یا کوکبی دران کم میسازیم مطالع عاشر را باقی استوائی از مطالع استوائی موضع متاخر
باقی قوس تسییر بوده باشد وهمچنین هرگاه موضع متقدم درجهٔ رابع یا کوکبی دران بوده باشد واما
هرگاه موضع متقدم در هیچ یک از اوتاد بوده باشد وخواهیم که از را تسییر دهیم یا وتد اگر موضع متقدم

فوق الارض است نصف قوس النهار موضع را معلوم کنیم بانطریقی که مطالع استوائی انرا ابتدا از
اول جدی از مطالع بلدی ان کم کنیم بطریق مذکور وانرا مضاعف کنیم وازدوه کم کنیم باقی قوس اللیل
بوده باشد نصف انرا بگیریم نصف قوس النهار بوده باشد وچون نصف قوس النهار یا قوس اللیل معلوم
موضع متقدم را معلوم نموده یم پس نگاه کنیم اگر موضع متقدم میانهٔ عاشر وطالع است وخواهیم که
انرا بتسییر دهیم بطالع نصف قوس النهار درجهٔ طالع را نیز که موضع متاخرست معلوم کنیم وبعد از
معلوم شدن این دو نصف قوس النهار یعنی نصف قوس النهار موضع متقدم ومتاخر مطالع بلدی موضع
متقدم را از مطالع بلدی موضع متاخر بعینه درجهٔ طالع کم کنیم وانچه باقی ماند انرا در نصف قوس النهار
موضع متاخر ضرب کنیم وحاصل را بر نصف قوس النهار موضع متقدم قسمت کنیم حاصل قسمت قوس تسییر
بوده باشد واگر موضع متقدم میانهٔ رابع وسابع بوده باشد وخواهیم که انرا بتسییر دهیم بسابع نظیر
موضع متقدم را که لا محاله میانهٔ عاشر وطالع واقع میباشد بقاعدهٔ گذشته بتسییر دهیم بنظیر سابع یعنی
طالع انچه حاصل شود قوس تسییر بوده باشد واگر موضع متقدم میانهٔ غارب وعاشر بوده باشد و
خواهیم که انرا بتسییر دهیم بسوی عاشر مطالع استوائی موضع متقدم را از مطالع استوائی عاشر کم کنیم
وباقی را در نصف قوس النهار موضع متاخر که عاشر است ضرب کنیم وحاصل ضرب را بر نصف قوس النهار
موضع متقدم قسمت کنیم حاصل قسمت قوس تسییر بوده باشد واگر موضع متقدم میانهٔ طالع ورابع بوده
باشد وخواهیم که انرا بتسییر دهیم برابع نظیر موضع متقدم را بتسییر دهیم بسوی عاشر چنانکه گذشت
حاصل بعینه قوس تسییر بوده باشد واما هرگاه موضع متقدم ومتاخر هیچیک بر اوتاد نبوده باشند
وخواهیم که بتسییر دهیم یکی را بسوی دیگری پس اگر بوده باشد موضع متقدم میانهٔ عاشر وطالع مطالع
استوائی عاشر را از مطالع استوائی موضع متقدم کم کنیم تا بعد موضع متقدم از عاشر معلوم شود
وبعد ازان مطالع استوائی موضع متقدم را از مطالع استوائی موضع متاخر کم کنیم وباقی را نگاه
داریم وهمچنین مطالع بلدی موضع متقدم را از موضع متاخر کم کنیم وباقی را نیز نگاه داریم وبعد ازان
اگر این دو باقی مانده باهم متساوی بوده باشند همان باقی ماند قوس تسییر بوده باشد واگر مختلف بوده

بوده باشند تفاوت میانه ان دو باقی را بگیریم ودر بعد کوکب طالع را که در اول معلوم نموده
بودیم ضرب کنیم وحاصل ضرب را بر نصف قوس النهار موضع متاخر قسمت کنیم وخارج قسمت
را بر تفاوت میانه مطالع موضع متقدم ومتاخر که بحسب افق استوائی تحصیل نموده بودیم بیفزائیم
اگر ان تفاوت مطالعین استوائی کمتر بوده باشد ان تفاوت مطالعین بلدی وکم کنیم ازان هرگاه
بیشتر بوده باشد حاصل یا باقی قوس تسییر بوده باشد واگر موضع متقدم میانهٔ طالع ورابع بوده
باشد اولا مطالع طالع را از مطالع موضع متقدم هر دو بیبلدگی کنیم تا بعد موضع متقدم از طالع
معلوم گردد وبعد ازان مطالع بلدی موضع متقدم را از مطالع بلدی هو موضع متاخر کم کنیم وهمچنین
مطالع استوائی موضع متقدم را از مطالع استوائی موضع متاخر واین هر دو باقی را باهم ملاحظه
کنیم اگر برابر اند همان قوس تسییر بوده باشد والا که مختلف بوند تفاوت میانه انرا وباقی را در
بعد موضع متقدم از طالع که اول تحصیل نموده بودیم ضرب کنیم وحاصل را بر نصف قوس اللیل موضع
متقدم قسمت کنیم وحاصل قسمت را بر تفاوت میانهٔ مطالعین بحسب بلد که حاصل نموده بودیم بیفزائیم
اگر کمتر بوده باشد ان تفاوت میانهٔ مطالعین بحسب افق استوائی والا انرا کم کنیم حاصل یا باقی
قوس تسییر بوده باشد واگر موضع متقدم میانهٔ رابع وسابع بوده باشد نظیرش را که لا محاله میانهٔ
عاشر وطالع است تسییر دهیم بنظیر موضع متاخر چنانکه اول معلوم شد واگر موضع متقدم میانهٔ
سابع وعاشر بوده باشد اولا مطالع طالع را ببلد از مطالع نظیر موضع متقدم نیز بیبلدگی کنیم باقی
بعد موضع متقدم بوده باشد از غارب بمغارب بعد ازان مطالع بلدی نظیر موضع متقدم را از
مطالع بلدی نظیر موضع متاخر کم کنیم وهمچنین مطالع استوائی نظیر موضع متقدم را از مطالع استوائی
نظیر موضع متاخر کم کنیم واین دو تفاوت را ملاحظه کنیم اگر برابر اند همان تفاوت قوس تسییر بوده
باشد والا که مختلف بوده باشند تفاوت میانه انرا بگیریم ودر بعد موضع متقدم از غارب
که اول تحصیل نموده یم ضرب کنیم وحاصل ضرب را بر نصف قوس النهار موضع متقدم قسمت کنیم وخارج
قسمت را بر تفاوت مطالعین بلدی اگر ایم اگر کمتر بوده باشد ان تفاوت بین المطالعین استوائی

والا که بیشتر بوده باشد ازان کم کنیم حاصل یا باقی قوس تسییر بوده باشد و اگر موضع متقدم عرض
داشته باشد از فلک البروج بجای مطالع درجهٔ او مطالع درجهٔ ممر و درجهٔ طلوع او باید
گرفت تمام شد این فاعده و بچنین در این رساله مقصود فهم کلام بطلیموس و تلخیص آن میباشد
نه نقل کلام غیر او و لیکن چون این فاعده بس نفیس میبود و اسهل و اضبط از طریقهٔ بطلیموس و
معمول در این زمان نیز این محبوذ لهذا تعرض بیان شد و من الله التوفیق و التسدید نتیجه بطلیموس
بعد از تحقیق زمان قطع و تعیین عمر کفته است که نظر را مقصور نباید نمود بر ملاحظهٔ هیلاج و
قاطع بلکه در تسییر مستوی باید که ملاحظه نمود اشیائی را که میانه قاطع و هیلاج میباشند از
کواکب و شعاعهای ایشان و بچنین در تسییر معکوس نیز باید ملاحظه نمود اشیائی
را که میان درجهٔ غارب و هیلاج میباشد و ملاحظهٔ تسییر هیلاج را بان اشیا نیز نمود و معلوم کرد
که کدام یک از انها فاتل و قاطع میباشند و کدام یک از انها موجب مضرت و افنی و کدام یک باعث
سعادت و راحتی و دانستن آن از دو چیز معلوم میشود یکی برخوردن هیلاج بچیزهائی که
باعث سعادت و نحوست میشوند و دیکر مسعود و منحوس بودن مواضع رئیسه یعنی هیلاجات
خصوصا هیلاجی که مخصوص بان مولود میباشد که از ان عمر او توان دانست چنانکه معلوم شد
در تحویل و مدخل سالی که دران تسییر هیلاج بنحوس یا سعود میرسد پس باید که ملاحظه نمود که
مواضع رئیسه در تحویل سال اسعود میباشند یا منحوس پس اگر تسییر هیلاج رسید بمواضعی که
در اصل منحوس باشند و در مدخل سال مواضع رئیسه منحوس بوده باشند دلالت انها یا هیلاجی و
رئیسی که مختص بمولود میباشد بر لابد و ناچار مولود در سال بمیرد و از چنین سال بجهد
و اگر تسییر کم بمواضع منحوسه در اصل رسید بعضی از سعدها او داعانت نمایند و مواضع رئیسه
نیز سالم باشند از مختنی پس از رسیدن تسییر هیلاج بمواضع منحوسه اصلیه پیش از انست و عیبی
از قبیل کوری و فالج و سکته و صرع و جدا شدن پاره از عضوها چنری روی ندهد و اگر سعود
هر دو را یعنی موضع تسییر و مواضع رئیسه را اعانت نمایند پیش از کمالات و ضعف و سستی چیزی

چیزی روی ندهد و دانستن نوع ناخوشی حاصل میشود از معرفت طبیعت برج و موضع تسییر هیلاج
و طبیعت ان کوکب که باعث نحوست انموضع یا مواضع رئیسه شده اند و همچنین در جانب سعادت
و نیز گفته است که هرگاه قواطع مختلفه در اوقات مختلفه از برای هیلاجی بوده باشد و ندانیم
انوای انها را پس ندانیم وقت قطع را لابد باید که استعانت و استشهاد نمود از اعراض مولود
از مکان او و بقبله او که قلیل العمر میباشند یا کثیر العمر و همچنین از بنیهٔ مولود که استعداد
عمر طویل دارد یا قصیر و همچنین استشهاد و اعانت باید جست از قضایای عامه چنانکه در مقالهٔ
دویم گذشته است پس اگر حوادث کلیه اقتضای وبای عام یا قحط عام یا مخصوص ببلد مولود کنند
در وقتی ازان اوقات قطع جزم باید نمود بر حصول قطع دران وقت نه سایر اوقات و نیز باید
که ملاحظه قوت و ضعف قواطع و طالع مولود و اعراض خارجی را نمود و بحسب قوت و ضعف انها
حکم نمود و هر انچه گفته شد در جانب نحوت و در جانب سعادت نیز جاری میباشند تمام شد سخن
در باب دهم از مقالهٔ سیم و اگرچه بسیار طول کشید سخن در این باب لیکن چون حق فهم کلام بطلیموس
بدون ان میسر نمیبود لهذا ارتکاب تطویل شد و من الله الهدایة فی جمیع الاحوال و التوفیق فی البدو و المآل

تمهید در صدر این مقاله مذکور شد که مقصود از وضع این مقاله بیان احوال و عوارضی است که عارض
میشود موالید را بانفراده قطع نظر از مشارکت او با دیکری اعم از انکه قبل از ولادت بوده باشد
یا در حین ولادت یا حین ولادت و بعد از ان یا بعد از ولادت بوده باشد و احوالی که مذکور شد
از قبیل صنف اول و دویم و سیم میبود و یکصنف دیکر که عبارت از صنف چهارم بوده باشد باقی
مانده است و چونکه انسان مرکب است از مادهٔ که بدن او بوده باشد و از صورتی که نفس او بوده باشد
و مقصود احکام از شناختن احوال انسان یا احوال بدن اوست که جزء مادی اوست یا احوال
نفس او که جزء صوری اوست و معرفت هر یک از این دو یا معرفت اوست در وقتی که در حالت اعتدال
و جاری مجرای امر طبیعی بوده باشد یا در وقتی که خارج از اعتدال و منحرف از او و بیرون از امر طبیعی
لهذا بطلیموس چهار باب دیکر جزء این مقاله نموده است از برای احوالات اربعه باب اول در معرفت

احوال بدن از صورت وحلیه ومزاج او باب دویم در اضافات بدن باب سیم در معرفت نفس او وسیرت وخلق وخوی وعادت او باب چهارم در معرفت اضافات نفسانی او وباین چهار باب تمام میشود این مقاله در چهارده باب **باب پانزدهم** در صورت بدن مولود وحلیه ومزاج او بطلیموس معرفت بدن را مقدم داشته است بر معرفت نفس بدو علت اول انکه بدن مقدم است بر نفس بتقدم بالطبع واگر چه بحسب زمان هر دو مع باشند با یکدیگر واین تقدم نفس بر بدن بالطبع بنابر مقدمه ایست که قدماء طبیعیین اثبات نموده اند وجالینوس در این باب رساله تالیف نموده است و این مقدمه آنست که قوای نفسانی واخلاق او تابع امزجهٔ بدنی میباشند وقطع نظر از انکه این مقدمه بیان نموده اند اینچنین از مشاهدات ومحسوسات میباشد بجهة انکه ماهر انکس را که حرارت قلب او در اینشتر باشد شجاعت وغضب او بیشتر یابیم از کسیکه حرارت قلب او کمتر است از او وهمچنین کسی را که خلط سوداء در مزاج او غالب دانیم برای او خوف وجبن ولوازم مالیخولیا بیشتر یابیم وهکذا چنین بوده باشد وحال انکه ارسطو در کتاب نفس طبیعی از نفس طبیعی تعریف نفس را چنین نموده است که او کمالی است از برای جسم طبیعی که صاحب آلت وحیوة بالقوه بوده باشد پس هرگاه نفس کمال جسم طبیعی بوده باشد پس در اعراض تابع جسم بوده باشد وجسم بر او مقدم بوده باشد بتقدم بالطبع **علت دویم** انکه بدن غلیظ وکثیف میباشد ونفس لطیف پس اعراض بدن ظاهر تر بوده باشند از اعراض نفسانی وظاهرات که اعراض بدنی شوند میشوند بادبدن واعراض نفسانی بفیض خداوند وتائید سبحانی بواسطهٔ مبادی عالیه وجواهر مجرده شیئاً فشیئاً بحسب استعداد واستکمال او باو میرسد ومبدء فطرت سیما در نفوس خسیسه چندان ظهوری ندارد بلکه در نفوس خسیسه شریره بیشتر کمالات ایشان از جنس کمالات مادیه میباشد وتابع مواد خاصه ایشان ولازم طبیعت ایشان میباشد بخلاف نفوس خیره که کمالات ایشان فائض از مبادی مفارقه وعلل عالیه میباشد ولیکن همهٔ اینها تابع اوضاع واشکال کواکب در حین ولادت میباشند چنانکه همهٔ اینها در فلسفهٔ اولی برهن گشته است واز اینجا ظاهر میشود کمال حذاقت بطلیموس در فنون فلسفیه از طبیعی والهی چنانکه در باب گذشته معلوم شد حذاقت او در وضوح حکمت

حکمت ربانیه وانکه گفته شد سخن در احوال وعوارض بود که تابع بدن ومزاج مولود بوده واما احوالاتی که عارض مولود میشوند نه از جهة بدن مولود ومزاج او پس اینها بجهة اسباب وعلل خارجیات چنانکه مبین خواهد گشت انشاء الله وازاینجهت ان احوال عارض میگردند مولود را در زمان مستقبل نه در زمان ولادت **بعد** از تمهید این مقدمه که معرفت احوال بدن مقدم است بر معرفت احوال نفس بطلیموس مذکور مینماید که دلیل کلی وعام در معرفت بدن طالع است واینچه در اوات از کواکب مختبره وکواکبی که مسئولی ومدبر طالع میباشند بنوعی که دانسته شد که مدبر ومسئولی بر جزوی کیست واما دلیل جزوی وخاص که باید ضم شود بدلیل کلی وعام واز مجموع حکم شود موضع قمر است وکواکبی که متصل میباشند باو وکواکبی که مسئولی میباشند بر موضع او پس معرفت بدن مولود شناخته میشود ان طالع وموضع قمر وکواکب مدبر بر موضع انها وکواکب ثابته که با انها بر یکدایره از دوایر ساعات میباشند یعنی در جهة طالع انها موافق میباشد یا در جهة طالع انها یا با جزو طالع یا در جهة قمر انها موافق در جهة قمر یا کواکب مدبر بر موضع طالع یا قمر میباشد یا در جهة مصحمهٔ انها موافق در جهة مصحمهٔ انها هرگاه در غیر طالع وعاشر بوده باشند بر دلائل بدن منحصر شد بطالع ومسئولی بر ان وکواکب حالهٔ دران وکواکب ثابته که با انها بر یکدایره اند در ولادت با انها متحادث میباشند وموضع قمر ومسئولی بر ان وکواکبی که متصل میباشند بان وکواکب ثابته که با انها بر یکدایره بوده باشند ومجموع اینها سه صنف میباشند اول طالع وموضع قمر دویم کواکب مدبر ایشان سیم مزاجی که میان اینها وغیر اینها میباشد از تحیره وثوابت ولیکن بحسب قوت دلالت دویم مقدم است بر اول واول بر سیم وهمچنین دلالت عام وکلی که عبارت از طالع ومدبرش بوده باشد مقدم است بر دلالت خاص وجزوی که عبارت از قمر ومدبرش بوده باشد وچون معرفت مفرده مقدم است بالطبع بر معرفت مرکبه لهذا مقدم داشته است بطلیموس سخن در مفردات ادله را وبعد از شناختن مفرده قادر میباشد شخص بر معرفت مزاج مرکب ومقتضای ان وپیش از شروع در شناختن مزاج ادله مفرده لابد است از تمهید مقدمه وان انست که چنانکه اطبا محتاج میباشند در معرفت قوای ادویه ومراتب انها بفرض مزاج معتدل وقیاس نمودن تاثیر ادویه را

نسبت باین مثلا هرکاه گویند فلان دوا در درجهٔ دویم گرم است مقصود ایشان آنست که تاثیر دوا
بدن معتدل المزاج و بیرون نمودن او از حد اعتدال در مرتبهٔ دویم است از حرارت و همچنین در سایر
مراتب و در سایر کیفیات و اما آنکه دوائی که در درجهٔ چهارم یابسه و یابس بوده باشد در مزاج محلوق
مطلقا اثر نکند بلکه غذای معتاد او بوده باشد چنانکه مسموع شده است که بارهٔ از اهل هند
بقدر صاع و کمتر یا بیشتر از افیون میخورند و اصلا در بدن ایشان تاثیری نمیکند بلکه از نخوردن آن
متاثر و متالم میباشند همچنین منجم هرکاه بگوید که هرکاه فلان کوکب مسئولی بوده باشد بر طالع مولودی
دلالت کند بر جائی بدن او یا بر سیاهی رنگ او یا بر سفیدی رنگ او مقصود نسبت بمزاج معتدل
میباشد نه آنکه هرکاه کوکبی دلالت کند بر سیاهی رنگ و مسئولی بوده باشد بر مزاج صقلبی دلالت کند
بر سیاهی رنگ او یا کوکبی که دلالت میکند بر سفیدی رنگ هرکاه مسئولی بوده باشد بر طالع شخص
زنجی اقتضا میکند سفیدی رنگ لهذا بطلیموس در مقالهٔ اول گفته است که لابد است از ملاحظهٔ جنس مولود
که مثلا رومی است یا زنجی و همچنین از بلد او و غذاء او و همچنین در مقالهٔ دویم گفته است که لابد است
از ملاحظهٔ حال اهل اقلیم و خواص آن مثل هرکاه و صنعوا از اوضاع فلکی دلالت کند بر کثرت باران در
هوا در بلادی که دور است از دریا و بر فصل تابستان نتوان حکم نمود بباران یکی مانند بلاد و کرنزدیک
است بدریا یا در فصل زمستان و بالجمله ملاحظهٔ مکان و زمان و استعداد ایشان و فصله و قسم و خواص
مولود و بالجمله ملاحظهٔ اسباب سفلی نیز ضروری است در حکم نمودن است پس بنا بر اینمقدمه هرکاه در طالع
صقلبی کوکبی مسئولی بوده باشد که دلالت کند بر سواد لون مکو که کندم گون یا اصیلی رنگ خواهد بود بلکه
بگو که نسبت بسایر صقلبها سفیدی رنگش کمتر است و بالعکس در زنجی مگو که سفید رنگ است بلکه
بگو که نسبت بسایر زنجیان دیگر کمتر است و علی هذا القیاس و نیز اینمقدمه نیز باید که معهود بوده
باشد چنانکه در مقالهٔ اولی گفته شده است که کواکب علوی در وقت تشریق خود قوتهای ایشان بیشتر
و انوار اضاء عظیم تر میباشد از نور اضاء و همچنین قوت اضاء در وقت تغریب ایشان پس بنا بر اینمقدمه
چنانکه اختلاف در احوال کواکب ظاهر است باید که در مدلولات اضاء نیز امثال این اختلافات قوی

بوده باشد بجهة بدیهی بودن تجانس اثر و متاثره لیل و مدلول پس از تمهید این دو مقدمه مذکور
میشود که زحل هرکاه بوده باشد مسئولی بر مواضع مذکوره و بوده باشد مشرقی بوده باشد لاتش در
بلاد معتدله و اصناف معتدل از مردم مسلی رنگ بودن و چاغ بودن بدن و سیاه بودن موی و بعید بودن
موی سر و سینه بسیار موی داشتن و متوسط چشم بودن و معتدل بودن ان در بزرگی و کوچکی
و بحسب مزاج دلالت کند بر غلبهٔ برودت و رطوبت و هرکاه بوده باشد زحل مغرب دلالت کند بر کندم
گون بودن و لاغر بودن بدن و خورد اندام بودن و افتاده و تنک موی بودن و خوب اندام بودن و چشمان
سیاه و بحسب مزاج دلالت کند بر غلبهٔ برودت و یبس و اما مشتری پس هرکاه بوده باشد منفرد در
دلالت بوده باشد اثرش در بلاد معتدله و اصناف معتدل از مردم هرکاه مشرقی بوده باشد حسن موی و
سفید رنگ و میانه بودن چشمها در فراخی و تنگی و حسن قامت و اندام و بحسب مزاج غلبهٔ حرارت و رطوبت
و هرکاه مغرب بوده باشد سفید رنگ لیکن بحسن قامت موصوف نیست و نیز دلالت کند بر افتادگی موی و
بوده باشد مولود انزع یعنی بموی پیشانی متوسط و در چشمان و در بدن نیز متوسط و بحسب مزاج
غلبه رطوبت و اینکه گفته شد که در حالت تشریق دلالت کند بر غلبهٔ حرارت و رطوبت و در حالت تغریب
دلالت کند بر غلبه رطوبت و یبس بجهة اعتدال مشتری است در حرارت و برودت و میل او است بر حرارت
پس حالت تشریق که نیز حرارت بر حرارت او بیفزاید و حرارت غالب کرده و در حالت تغریب چونکه بارد
است و رطب پس همان رطوبت غالب باشد و حرارت غلبه نداشته باشد و اما مریخ پس چونکه گذشت
در مقالهٔ اول انکه حرارت او حرارت سوزاننده است و مفرط است در یبوست پس هرکاه مشرقی بوده باشد
کسب کند حرارت معتدل و رطوبت بسیاری را پس بجهة رطوبت مکتسبه دلالت کند بر چاغی بدن و
ازرق بودن چشمان و بودن رنگ سرخ و سفید و حسن قامت و بجهة حرارت او تولید کند بخار و خامی
را که ماده موی میباشد پس بوده باشد پر موی و مزاج غالب او در اینحالت حرارت و یبس بوده
باشد بجهة مزاج ذاتی و هرکاه مغرب بوده باشد دلالت کند بر سرخی رنگ سرخی لطیفی و بحسب اندام بدن
معتدل بوده باشد و چشمان او کوچک بوده باشد و تنک موی و افتاده موی و تیره باشد رنگ موی او

وبحسب مزاج غالب بوده باشد براو پس واما نعره پس کارهای او شبیه است بکارهای مشتری وچون باصباء درونوبت وصیل او بثانیث است پس اینجا نافیهم رسیده بوده باشد نیکوتر و مقبول تر و بحال زنان نزدیکتر و نیکوتر بحسب شمایل و پسندیده تر بحسب اخلاق و نازک تر بحسب بدن و فضل خاص او انست که چشمان را شهلا کند واما عطارد پس هرگاه مشرقی بوده باشد دلالت کند بر عسلی رنگ بودن و معتدل بودن در بزرگی بودن و نیکو اندام بودن و کوچک چشم بودن و در بسیاری و کمی موی متوسط بودن و بحسب مزاج غلبه حرارت و هرگاه مغربی بوده باشد بوده باشد مولود میانه کندم گون و نزدیک لاغر و باریک صورت و نور در چشم او بوده باشد حدقهٔ او مثل حدقهٔ بزو مایل بسرخی و بحسب مزاج غالب براو بوده باشد خشکی واما شمس و قمر پس مکرر در این کتاب در همهٔ مقالات مذکور شده است که ایشان رئیسند علی الاطلاق میباشند و هرگاه منفرد در دلالت بوده باشند دلالت کنند بر امر طبیعی در خلقت انسان بدون میل و انحراف بیکی از اطراف و دلالت بر انحراف بوده باشد بحسب اتصال بیکی از این کواکب پس باین سبب شمس دلالت کند بر حسن و جمال و فرهی بدن واما قمر پس دلالت او بر جمالی او بر وجه کلی انست که دلالت میکند بر اعتدال و باریکی چشم و بر رطوبت مزاج خصوصا هرگاه منصف بوده باشد از شمس و زاید النور بوده باشد و اینکه گفته شد که قمر مطلقا دلالت بر رطوبت مزاج میکند و جهت آن انست که هرگاه زاید النور بوده باشد دلالت کند بر بلغم شور و هرگاه ناقص النور بوده باشد دلالت کند بر بلغم ترش و قمر مطلقا دلالت کند بر رطوبت واما دلالت تفصیلی قمر پس بحسب اتصال او بکواکب بحسب قرب و بعد بشمس و بحسب قرب و بعد از اوتاد یا بوت در افاده دلالتش تفاوت میکند چنانکه در همه اینها در مقالهٔ اولی بیان شده اند این بود دلالت فرادی کواکب بر صورت و حلیهٔ مولود و لیکن کواکب را احوال چند عارض میشود که بحسب آن احوال دلالت ایشان متغیر و مختلف گردد و از انجمله در مقالهٔ اولی مذکور است که کواکب را خواه علویه خواه سفلیه و خواه قمر بنسبت بشمس چهار احوال میباشد از وقت بیرون آمدن آفتاب از زیر شعاع شمس تا وقوف بجهت رجوع و در قمر تا ربع اول و این حالت را در علویه تشریق صباحی گویند بجهت آنکه در مشرق

مشرق در صبح پیش از آفتاب نمایان شوند و در سفلیه تغریب و مساق گویند بجهت ظهور ایشان در وقت شام در مغرب و در قمر مرکز اول گویند و از انوقت تا وقت مقابلهٔ با آفتاب در علویه و قمر و تا وقت احتراق در حضیض در سفلیه و از انوقت تا وقوف دوم بجهت استقامت در علویه و سفلیه و در قمر تا ربع دوم و از انوقت تا دخول در تحت شعاع آفتاب و انجالت را در علویه تغریب و مساق گویند و در سفلیه تشریق و صباحی و در قمر بودن در مرکز چهارم و حالت نجم در همهٔ اقسام خواهد تحت شعاع آفتاب است و دلالت کواکب در این احوال مختلف بوده باشد پس در حالت اول بسبب قوت و عظم ایشان دلالت کند بر قوت ابدان و بزرگی اعضا و روز بروز ازدیاد زیاده کرده تا انکه برسند بحالت دوم که قوت ایشان بمنتها رسد پس باینجهت در حالت دوم دلالت کند بر قوت و جلدی و صبر و تحمل او و روز بروز انحطاط کم کرده تا برسد بحالت سیم پس در انحالت ابدان معتدل بوده باشند در قوت و بزرگی و باینجهت روز بروز نقصان پذیرد تا برسند بحالت چهارم پس در انحالت دلالت کند بر ضعف و سستی بدن و روز بروز این معنی زیادت کرده تا برسند بشعاع شمس و بعد از دخوله در شعاع شمس بگردد ابدان خسیس و ضعیف و سقام بجهت بزودی قبول اسقام و آفات را میکنند و باندک سببی ناخوش و مریض گردد و از انجمله بودن کواکب صعودیه و قمر و طالع کدهم دلیل خلقت و صورت مولود میباشند چنانکه گذشت در ارباع فلک البروج دلالتشان مختلف میکردد و بیانش انست که فلک البروج باعتبار دو نقطهٔ اعتدال ربیعی و خریفی و دو نقطهٔ انقلاب صیفی و شتوی بچهار ربع منقسم میشود که مدت بودن آفتاب در هر ربعی از این ارباع فصلی از فصول سال گویند فصل اول فصل بهار است و ان ربع از اول اعتدال ربیعی یعنی اول حمل است تا انقلاب صیفی یعنی اول سرطان و فصل دوم فصل صیف است و ان ربع از اول انقلاب صیفی است تا اعتدال خریفی یعنی اول میزان و فصل سیم فصل خریف یعنی پائیز است و ان ربع از اول اعتدال خریفی است تا اول انقلاب شتوی یعنی اول جدی فصل چهارم شتاء است و ان از اول انقلاب شتوی است تا اول اعتدال

ربعی و مزاج فصل اول گرم و تر است و دوم گرم و خشک است و سیم سرد و خشک و چهارم سرد و تر پس البته بود بودن کواکب در این ارباع فلک موجب تغیر و مدلولات ایشان گردد لهذا بودن کواکب در ربع اول دلالت کنند بر حسن رنگ و قامت و اعتدال بزرگی و کوچکی او و حسن چشمان و تری بدن و غالب بر مزاج مولود حرارت و رطوبت بوده باشد و ربع دوم دلالت کند بر اعتدال بدن مولود و بودن او متوسط در بزرگی و کوچکی و خوش رنگی و بزرگی چشمی و موی و بچعیدگی موی و مزاج غالب بر مولود حرارت و یبس بوده باشد و ربع سیم دلالت کند بر سیاهی رنگ بودن و باریک اندام بودن و بخود اواز بودن و پتن دوشر بودن و میانه بودن در موی و نیکوی چشمان و مزاج غالب بر مولود برودت و یبس بوده باشد و ربع چهارم دلالت کند بر سیاهی رنگ و اعتدال در مقدار بدن و افتادگی موی و تنک بودن ان و حسن اندام و سردی و تری غالب بوده باشد و باعث این احوال کیفیات ارباع میباشد چنانکه در علم طبیعی مقرر است مبرهن گشته است و مراد از انکه این ارباع اقتضای این احوال میکنند از است که هرگاه مقدره کواکب متذکره مثلا این ارباع بوده باشند و مزاج ایشان موافق مزاج ربع بود دلالتشان بیفزاید و اگر مزاج او با مزاج ربع مخالف بوده باشد از دلالت ایشان کم شود و چنانکه هریک از ارباع فلک که مشتمل بر سه برج میباشند مزاج و تاثیری است هریک از صور بروج دوازده گانه و هریک از صور که خارج از بروج میباشند یا در جهت جنوب اند یا در جهت شمال یا در جهت جنوب انها را نیز تاثیری میباشد بسبب بودن کواکب مدبره در انها یا بودن صور خارجه از بروج با کواکب مدبره بر یکدیگر از دو وجه افاقی خواه افق ولادت بوده باشد یا افق استوای یا افاقی خاصه پس هرگاه کواکب مدبره در یکی از این صور بوده باشند یا بایکی از این صور بر یکدیگر از دو وجه افاقی زیاد کنند در اثر انها هرگاه موافق بوده باشند و کم کنند اثر انها را هرگاه مخالف باشند با انها یعنی این صور داخله و خارجه را نیز اثری میباشند و از جمله ادله میباشند که باید دلالتشان با دلالت ادله سابقه مزاج داد و از مجموع انها حکم نمود بر صورت و حلیه و مزاج مولود و دلالت اجمالی

اجمالی این صور خواه داخله و خواه خارجه انست که هر صورت که بر صورت انسان است دلالت کنند بر حسن تالیف و ترکیب و اندام بدن و اعتدال و هر ان صورت که نه بر صورت ادمی بوده باشند دلالت کنند بر انحراف و خروج از اعتدال بدن مولود نسبی بزرگی یا کوچکی یا قوت یا ضعف ان یا حسن تالیف و جودت ان یا رداءت تالیف و بیخ ان باندازهٔ شباهت انها چنانکه بیان نموده است اینمال جالینوس در کتاب مزاج خود و دلالت تفصیلی انها انست که صورت اسد و سنبله و قوس بعلت بزرگی انها دلالت کند بر بزرگی جثه مولود و صورت حوت و سرطان و جدی بعلت کوچکی انها دلالت کند بر صغر جثه مولود و نیز جمله و ثور و اسد که بالای انها بزرگتر از پائین انها میباشد هرگاه دلیل خلقت و صورت مولود در اعالی انها بوده باشد دلالت کند بر توفی بدن مولود و هرگاه در اسافل انها بوده باشد دلالت کند بر ضعیفی و لاغری بدن مولود بخلاف قوس و جدی و عقرب که هرگاه دلیل در اعالی انها بوده باشد دلالت کند بر صغر جثه مولود و هرگاه در اسافل انها بوده باشد دلالت کند بر عظم جثه مولود و نیز سنبله و میزان و قوس که بر صورت ادمی میباشند هرگاه دلیل در انها بوده باشد دلالت کند بر اعتدال بدن و حسن تالیف و ترکیب ان و عقرب و حوت و ثور که نه بر صورت ادمی اند دلالت کنند بر خروج از اعتدال و رداءت تالیف و ترکیب و همچنین سخن در بقیهٔ صور چهل و هشت گانه که در مقاله اولی بیان انها شده است این بود بیان مدلولات هریک از کواکب و احوال ایشان پس نظر باید نمود در اصناف سه گانه دلیل خلقت که در عنوان باب مذکور شدند پس هرگاه دلیل خلقت یکی از ان اصناف بوده باشند و منفرد بوده باشند در دلالت این احوال نیز باید بایشان حکم نمود و در صورت موافقت حکم بزیادتی مدلول ان نمود و در صورت مخالفت حکم بنقصان ان نمود و هرگاه متفرد در دلالت بوده باشد اقوی را اعتبار باید نمود و دیگر را شاهد بران قرار داد و بحسب مخالفت و موافقت حکم نمود بر صورت و حلیه و مزاج مولود و الله اعلم بحقایق الامور

باب دوازدهم در علل و افات که عارض میگردد بدن مولود را

بطلیموس فرق میانه آفت وعلت را بان گذاشته است که آفت ناخوشیست که عارض میشود یا دفعه وطول نمیکشد وجع والم ان وعلت آنچیزیست که دایم بوده باشد الم ووجع ان یا بر سبیل نوبه بوده ومربوده باشد وسخن دراین باب دو نوع است اجمالی وتفصیلی اما اجمالی پس دلیل براین مطلب هیچ چیز میباشد طالع وسابع وسادس ومغرب شمس وموضع قمر پس هرگاه سه موضع اول از این مواضع منحوس بوده باشند بدو نحس یا یک نحس با یقسم که بوده باشند دو نحس یا یکی از اندرین یکی از اینمواضع سه گانه با هر مقابله از این مواضع یا بتربیع الفا یا باختلاف مثلا یکی در تربیع بوده باشد ودیگر در مقابله یا مقارنه پس لا محاله میرسد مولود را علل وآفات وهمچنین هرگاه دو موضع از این مواضع منحوس بوده باشند خصوصا سابع وسادس وهرگاه یکی از اینمواضع منحوس بوده باشد نظر باید نمود بنیرین پس هرگاه هردو بوده باشند در یک وتدانا واد در حالتی که هردو یا یکی از اندو منحوس بوده باشند یا هردو نیز در وتدی دیگر بوده باشند بر مقابله یکدیگر وهردو یا یکی منحوس باز لا محاله بمولود آفات وعلل رسد وتفاوت نمیکند در منحوس بودن این پنج موضع که طالع وسابع وسادس ومغرب شمس ومغرب قمر بوده باشند در اینکه رونده نحس بوده باشند یا منصرف زان که صاحب وخانه احداث مضرت واقف کنند واگرچه مضرت رونده بیشتر از مضرت منصرف بوده باشد بلی تفاوت باعتبار قوت وضعف ان کواکب نحس میکند هرچند نحس اقوی بقوای ذاتیه وعرضیه قادر بر احداث نحوست بیشتر بوده باشد از اضعف وشناختن ملت وآفت میباشد از برج طالع وسابع وبروج که دلیلهاء دیگر در الفا میباشند وهمچنین از طبع کواکب نحس ومواضع الفا وطبع کواکبی که با الفا ناظر ومتصل میباشند با یعنی که باید دید که اندرچه رکن منحوس شده است از طالع یا سابع حدچه کوکب است وان کوکب چه عضو از اعضاء انسان بان منسوب میباشد تا بدل علت وآفت ان عضو میباشد واما نوع علت وآفت پس شناخته میشود از طبع انکوکب نحس که نحس اندرچه است هرچه طبع انکوکب اقتضا نماید انعلت وآفت ازان نوع بوده باشد پس تا بدل درچه منحوس شد وفاعل کوکب نحس کننده ان پس لا بد میباشیم از شناختن منسوبات کواکب از اعضا

از اعضاء تا هران وقت که صاحب حد درچه منحوسه کوکبی شد وانیم که ناخوشی در عضو حادث میکرده که منسوب بان عضو بوده باشد لهذا گوئیم که زحل چون شراب شمس است در بسیاری چیزها مانند دلالت برید وامثال ان وطرف راست منسوب است بشمس وقوت سامعه منسوب بزحل پس زحل دلالت کند بر گوش راست ونیز زحل چون دلالت میکند بر خلط سوداء وطحال منبع تولد وجع سوداء میباشد لهذا دلالت کند بر طحال ونیز زحل چون شریکیست میدانند در دلالت بر مجراهای فضول لهذا دلالت کند بر مثانه که مجرای بول است ونیز زحل چون دلالت میکند بر برودت وبرودت اقتضا میکند بر تجمید وحبس رطوبات وتحلیل زائد الفا لهذا دلالت کند بر بلغم که مادهٔ ان برودت ورطوبتست پس زحل دلالت کند از اعضا بر گوش راست وپیرنو ومثانه وبلغم ومشتری چون در بعضی اوقات کم وقراست ودر بعضی دیگر از اوقات معتدل در حرارت وبرودت ومایل برطوبت پس بجهة اعتدال ان دلالت کند بر حس لمس وبجهة حرارت دلالت کند بر شش واستخوانهای دنده وشریانها ونیز این اعضاء بجهة حیاتست که ناشی میشود از اعتدال مزاج وهمچنین منی پس مشتری بجهة حرارت فی الجمله واعتدالش دلالت کند بر لمس وشش واستخوانهای دنده وشریانها ومنی ومریخ چون مقابل شمس محسوبست در بسیاری از جایها لهذا دلالت کند بر گوش چپ که مقابل گوش راست است که دلالت مینمود بران زحلی که شریک با شمس بود در دلالت وبجهة نحوستش دلالت میکند بر عادن فضول مانند کده که معدن بول است وفضلهٔ هضم دوم وهرگاه که مادهٔ مرّهٔ صفرا در الفا میباشد یعنی در یدها که فضلهٔ هضم سیم در الفا میباشد والات توالد وتناسل که معدن فضلهٔ هضم چهارم که منیست میباشد پس مریخ دلالت کند بر گوش چپ وکرده وهرگاه ساکن والات تناسل وشمس چون افضل اقوای کواکب است پس مناسبست که از برای او بوده باشد از اعضاء انچه در طرف راست است که اقوی است از طرف چپ ونیز چون ولایت یمنه از فلک دانسته اند که اعظمست از ینبه دیگر بجهت طالع پس باید از برای او بوده باشد طرف راستی که افضل است از طرف چپ لهذا لازم است

کدانرای او بوده باشد چشم و دماغ و قلب و اعصاب و همه طرف راست و زهره چون در دلالت
خوب بشتری است و تفاوت انست که بهمه میلش بانوثیت باید که ان برای او بوده باشد هرانچه عشق
جمال و زینت بوده باشد مانند بوئیدنی بهنج چیزی و حکر و کوشت و عطارد چون بالطبع مایل
بیبوست است و بهمه اتصال دهر کوکبی طبع ان از برای او بهم میرسد و همیشه اوقات تزدیک آفتاب
بشمس و چندان ازو دور نمیشود لهذا دلالت کند بر نطق و فکر و زبان بهمه باشر بودن که
مدلول ان قلب است و این امور از قلب بهم میرسد و اصل ایشان قلب و نطق و فکر باعث لفظ اما بحث
سعود نیز میباشد چنانکه مراره و معده باعث ان مرارت بخوبست پس عطارد دلالت کند
بر نطق و فکر و لسان و مراره یعنی نهره دان و معده و قمر چون خلیفه و قائم مقام شمس است
و صاحب ولایت نیمه کوچک فلک است یعنی نیمه کره مطالعش کمتر است لهذا دلالت کند بر اعضاء
اینه تالی اعضائ بوده باشد که دلالت مینموده بران شمس که انسان در رقوام محتاج بانها بوده باشد
لهذا دلالت کند بر دائقه و الت فرو بردن طعام یعنی مری و بر معده و شکم و رحم و جمیع اعضاء
که در جانب چپ میباشند این بود مدلولات کواکب از اعضاء بعضی بیان جزء قابلی علت و افت
شد و اما جزء فاعلی ان که کواکب بخس کنند ان مواضع بوده باشند پس هر انکوکبی که نحوست
بوده باشد افادهٔ افت کند و هر انکوکبی که ضعیف تر بوده باشد افاده علت کند پس کواکب
شرقی باعث افت شوند و کواکب غربی باعث علت و فرق افت و علت مذکور شد فتذکر و اما
معرفت تفصیلی این باب پس حاصل میشود از ملاحظه اوضاع و اشکال کواکب و حالات انها بتفصیل
اما ناپینا و کور شدن یکچشم پس سبب ان یکی از دو چیز است اول بودن قمر در اجتماع یا استقبال
در طالع یا سایر مخوس یکی از دو بخس یا بهنجس که یا مقارن ان بخس یا بهنجس یا مقابلهٔ ان
دوم بودن قمر بهنجس متصل بشمس در حالتی که در یکی از دو بند دیگر بوده باشد یعنی عاشق
یا رابع مخوس یکی از دو بخس و یکی از کواکب سحاب که در سرطان یا در ثور یا اندو یا در قوس یا در
حوت از مغرب و انچه حول و حوش ضفیره انراسد و بر لیمان دلو میباشند باقمر بر یکدیگر از افاق

افاق حاد شد که در جهه مصحهٔ قمر با یکی از انها بوده باشد این دو حالت دلالت کند بر کوری
یا افتی در یکچشم و اما ناپینا و کور شدن هر دو چشم پس سبب ان یکی از سه وضع است اول
انکه قمر بوده باشد بر درجهٔ وتدی از اوتاد در حالتی که مغرب بوده باشد و بوده باشد
مخوس بزحل و مریخ در حالتی که اندو مشرقی بوده باشند و قمر در وتد بوده باشد باتصال باندو
دوم انکه شمس در یکی از اوتاد بوده باشد مخوس بان دو بخس در وتد باتصال باندو سیم انکه
قمر و شمس مقارن یا مقابل یکدیگر بوده باشند و هر دو بخس بزحل و مریخ و بخس شمس صباحی
و بخس قمر مسائی پس هریک از این اوضاع سرکانه باعث میکردند در هر دو چشم یا افتی اگر بخوس
قوی بوده باشند و باعث شوند کوری هر دو چشم را و اگر ضعیف بوده باشند باعث کردند علتی را
در دو چشم مانند سبل یا جرب یا قروح و امثال ان و بر اینقیاس در یکچشم که سابق مذکور شد
و اگر خواهیم که بدانیم که سبب حدوث علت یا افت در یکچشم یا هر دو چشم چیست نظر کنیم پس اگر
مریخ باعث ان شده است پس پیدا شد ان از جهت ضربتی یا صدمتی یا اهن یا سوختن و اگر عطارد
ناظر باشد بان دلالت کند که ان از جهت کشتی کرفتن یا ریاضت کشیدن یا بفعل یکی از شرار
مردم میباشد و اگر زحل باعث افت بوده باشد لبب برودت یا رطوبت بسیاری یا
قروحی بلای یا که چشم را مبتل دهد یکبود و هر یک از انها اگر هر دو باعث بوده باشند
باید که از طبع هر دو حکم نموده و اگر یکی از انها دلیل بوده باشند باید که نظر نمود بر برج و حدیکه
که در ان میباشد و بحسب ملایم و موافق مزاج ان برج و ان حد حکم نموده مثلا هرگاه مریخ سبب
بوده باشد و بوده باشد در برج حاری بوده باشد ناخوشی از قبیل سوختن و اگر در حد زحل
بوده باشد بوده باشد از حرارت و برودت و بر اینقیاس و باید که معلوم بوده باشد که هرگاه
مضرت بخوس بحدا فراط بوده باشد بوده باشد ناخوشی باولادت و اگر مضرت بحدا فراط نبوده
باشد مضرت پس افتد و همچنین هرگاه مضرت بحدا فراط بوده باشد و لیکن یکی از سعود اعانت
کنند تاخیر افتد حدوث ناخوشی تا سالی که طالع تحویلی دلالت کند بران و اطباء هرگاه این قواعد

واسباب امراض ایشان را بدانند تا کیفیت معالجهٔ امراض انسان نیز بوده باشد پس اطبا را نیاز ازین
علم نیست باشند و اما علل و اعراض زهره‌ی یعنی علل و اعراض که بودن زهره بر وضعی لازم اوضاع باعث
حدوث آن میگردد پس یکی از انهاآنست که هرگاه بوده باشد در وتد طالع یا سابع و سیما سابع
و مقارن زحل یا متصل باو یا عکس که زحل در وتدی ازاین دو وتد بوده باشد و زهره با او
یا ناظر و متصل باو و در هریک ازاین دو حال مریخ در هاشر زهره یا مقابل او پس این وضع در مردان
دلالت کند بر عقیم بودن و در زنان بر سقط نمودن اولاد خود یا حین ولادت و وقت آن یا پیش
از وقت و اگر زهره منخال بوده باشد در برج سرطان یا سنبله یا جدی و قمر متصل بمریخ در مربع مشرقی
پس این وضع در زنان دلالت کند بر پاره پاره شدن جنین و طفل ایشان و اگر زهره در انخال
باشد بازحل و مریخ یا مستعلی و در عاشران یا مقابل ان و زهره متصل بعطارد مولود بوده باشد
یا خواجه یا خنثی یا مسدود المنفذ و المخرج و اگر زهره در انخال بوده باشد بازحل و مریخ و ناظر
باشد بشمس و زهره و بتربن هر سه در حالت تذکیر و قمر مغرب بوده باشد و زهره رونده بخویش باشد
نه منصرف الیها پس اگر اینمولود مذکر بوده باشد افتی در فرکش بهم رسد و منع کند از تولید مخصوصا هرگاه
بوده باشد قمر در حمل و عقرب و جدی و دلو که صاحبان انها نحوسند و اگر اینمولود
مؤنث بوده باشد پس فرزندش نشود و عقیم شود و بسا که مولود در انخال چشمش نابینا معیوب شود
و سالم نماند و اما بستگی زبان و کنگی پس شکلی که موجب کنگی زبان میشود انست که بوده باشد عطارد
و زحل مقارن شمس بر طالع یا غارب و قمر ناظر بایشان بوده باشد و اگر عطارد بنهایت مقارن
شمس بوده باشد و زحل ناظر بان و قمر متصل بزحل بان موجب کنگی شود و اگر مریخ ناظر بوده باشد
بسوی قمر و زهره زبان بان شود و لیکن التغ یا تمام شود و التغ انست که مکور تا بر زبان او جاری
شود و تمتام انست که مکور تا و میم بر زبان جاری کند و وقت باز شدن زبان بحسب درجاتی
که میانهٔ قمر و مریخ میباشد و اما اوضاعی که باعث حادث عظیمه در بدن میشود از قبیل ناخوشیهای
مزمن از قبیل تشنج یا ازهم در رفتن پارهٔ مفاصل یا فتوح یا جروح و امثال ان پس انست که بوده

باشند دو نحس در اوتاد و بتربن یا روزه بمقارنه اند نحس یا مقابله یا تربیع ایشان و
قمر نیز در اسوخوه یا ذنبخه یا راس یکی ان کواکب یا ذنبها یا مدبرج معلوم کردان حمل و ثور و
سرطان و عقرب و جدی است بوده باشد پس این وضع مقتضی حدوث یکی ازاین امراض میباشد
یا بیشتر بحسب بودن کواکب مزبوره در برج دو صورة واحدة یا ذو جسدین پس اگر سعود نیز
ناظر باشند باعث ان افت پس افتد از وقت ولادت بوقت دیگر و اگر ناظر نبوده باشند
سعود بوده باشد افت در همان وقت ولادت و شارح کلام بطلیموس گوید که من خود شاهد
بودم مولودی را که قمر مقارن مریخ بود در دوازدهم و اندر برج شمس و مشتری در دویم
بتدبیس ناظر بقمر و مریخ ناخوشی دیوی داد بمولود و لیکن پس افتاد بقدر دوازده ماه که
دور اصغر مشتری از ماهها بوده باشد اما مشتری در تحت الشعاع بود این است قانون کلی
در این باب و بر این قیاس باید نمود جزئیات را پس اگر بوده باشند نحسین در وسط السماء
در مقابلهٔ بتربن یا تربیع بتربن و در عاشر ایشان و در حقیقت اتصال دلالت کند بر انخال بریخ
دادن حادثهٔ عظیمی هولناک و یا خطر افتادن از بلندیها یا سوختن یا کرفتار شدن بدست
دزدان یا درندکان یا لگدست پایای چهارپایان یا گزیدن مار یا عقرب بحسب صورتهائی که
با ایشان میباشد چنانکه گذشت اشارة بان پس اگر مریخ مستعلی بر بتربن و در عاشر ایشان
بوده باشد ان حادثه از قبیل سوختن با تش یا جراحتهای با ادیت یا افتادن در دست
دزدان بوده باشد و اگر زحل مستعلی بوده باشد ان ناخوشی از جنس افتادن از بلندی
یا عزلت شدن در اب یا تشنج اعضا و امثال ان بوده باشد و اگر بتربن و نحوس ناظر بانها در
اواخر بروج بوده باشند ان افت و حادثه در پاها بوده باشد و اگر در اوایل بروج باشند
در سر و دوی و بر این قیاس در سایر اعضاء و اما ناخوشیهائی که در جلد و پوست بهم میرسد
پس باعث انها بودن قمر است در یکی از چهار نقطهٔ اعتدالین و انقلابین در حالتی که
منحوس باشد و بقدر نحوست و بقدر قوت و ضعف ان کوکب نحوست بخشنده پس اگر قمر در نقطهٔ

اعتدال بسبب بوده باشد افت از جنس بلغم بوده باشد واگر در نقطهٔ انقلاب صیفی بوده باشد افت از جنس صفراء بوده باشد واگر در نقطهٔ اعتدال خریفی بوده باشد علت از مقولهٔ پیسه بوده باشد واگر در نقطهٔ انقلاب شتوی بوده باشد ومخرس ناخوشی وحادثه از نوع عدسک وسعفه واشباه ان باشد وچنانکه سابقا مذکور شد بیشتر ضرر بترین از مخرس انست کران مخرسی که ناظر میباشد بشمس از مقارنه یا مقابله یا تربیع بر حقیقت نظر واتصال بوده باشد ومشرقی بوده باشد وان مخرسی که باعث مخرست قمر میباشد بهمین نسبت که مذکور شد مغرب بوده باشد ونیز مذکور شد که هرگاه مخرسی که باعث مخرست نیرین میباشند قوی حال بوده باشند موجب حدوث افات کردند واگر ضعیف حال بوده باشند باعث حصول علل کردند پس اگر ان مخرس زحل بوده باشد تجاویف بدن را سوداوی کند مانند تجاویف دماغ وسینه ومعده و روده ها ودرحم بجوده فی سادج یا بامادهٔ بلغم حامض یا مالح پس اگر احداث بلغم مالح یا حامض کند وبریزد ان باعضاء باطن وباعث خشکی اعضا شود بالضروره باعث لاغری بدن وداییم علیل ومسقام بودن ان کرده ونیز باعث یرقان وفرحهٔ امعاء کرده واگر بریزد بسینه موجب سرفه وقی کرده واگر بریزد بروده ها باعث قولنج کرده واگر زحل در یکی از مواضع مرتج بوده باشد ومخرس نیرین یا یکی ازان دو بوده باشد باعث ریختن بلغم باعضاء ظاهر شود ان بلغم محترق شود واز ان خلط سوداء بهم رسد باعث جذام وخوره شود پس امراض زحلی بوده باشد برودت تجاویف بطن ومعده وهزال ویرقان وفرحهٔ امعاء وسعال وقی وقولنج وجذام ودرزنان بعلاوه درد رحم واما امراض مرتجی بوده باشد از قبیل نفث الدم ووسواس سوداوی وذات الریه وجرب وبثرا که باعث کرده شق شدن وباز کردن پارهٔ اعضاء کبجهٔ ناخوشیهای باطنی بهم رسد مانند نواصیر وبواسیر ومانندان وهمچنین از امراض مرتجی بوده باشد امراضی که بسرایت ببدایر اعضا کند یا ببناء اشخاص سرایت کند مانند کوفت وانتشاک وامثال ان ودرزنان بعلاوه بچه انداختن یا باره باره شدن ان یا اکله دران بهم رسیدن وامثال ان وعلت این امور کسوی کیاوی ربطی بعلم طب

طب بوده باشد پوشیده وپنهان میباشد این بود امراض خاص زحل ومرتج فی حد ذاته وزیاده ونقصان بیکی ازدو امر میشود اول ممازجت عطارده بایشان پس اگر عطارده ممازج زحل باشد تبرید تجاویف را زیاده کند وباعث کرده تواتر نزلات را بحنک وسینه ومعده واگر ممازج مرتج باشد باعث کرده زیادتی خشکی را وباعث کرده قروحی را مانند خشکریشه واز قبیل طاعون وانتشاک واچه از اکثار فارسی گویند وقرباد جنیث ومالیخولیا وصرع ومانند ان امراضی که سرایج انجا کرده بوده باشد دوم بروجی که موضع نحسین وطالع وسایع میباشند پس اگر بوده باشند ان بروج سرطان وجدی وحوت وجمیع بروجی که بصورت حیوانات بری یا بحری میباشند دلالت کنند برناخوشیهای مسریه واکله ومانند قوابی وجرب وقمل وخنازیر وبواصیر وجذام ومانند انها وبروج قوس وجوزا دلالت کنند برافاتی که دران افتادن وهلاک شدن باشد مانند سکته وصرع واختناق رحم وامثال ان پس مقتضای کواکب باید که ضم شود بمقتضای بروج وبحسب مقتضای هر دو حکم شود مثلا هرگاه مریخ باعطارده درقوس بوده باشند ومخرس نیرین یا یکی از انها باعث حدوث صرع کرده واگر زحل برانجا باشد موجب حدوث سکته کرد این بود مقتضای نحوس از افات پس اگر سعود متصل بوده باشند بنحوس یا نیرین که مخرس بنحوس میباشند ونیرین یا نحوس دراو ناظر بوده باشند لامحاله علل وافات حادث کردند وبروج از برای انها بوده باشد وهمچنین هرگاه سعود ناظر باشند بانها ولیکن نحوس مستعلی بوده باشند یا اقوی از سعود واما اگر سعود ناظر باشند واقوی از نحوس چندان فتح وعاری دران افاتی که نحوس موجب انها میباشند نبوده باشد وعلل سبک وزود برطرف شوند وثبات از برای انها نبوده باشد خصوصا هرگاه سعود مشرقی بوده باشند که علل بزودی برطرف وزایل کردند انشاء الله تعالی پس اگر ان سقطشوی بوده باشد مولود بچهٔ غنا وثروت وکثرت یاوران پنهان نماید افت را بامر ونشاندان واگر عطارده نیز باو مشتری بوده باشد بچهٔ ادویه ناصره وبعالجهٔ اطباء حاذق تمکین نماید افت را واگر انسعد زهره بوده باشد وناخوشی از قبیل افت بوده باشد نه علت اندک ان افت را تحسین بخشد

باین قسم که صاحب ان افت مشغول گردد بحمد و سپاس باری تعالی و باین سبب مردم باو مایل گردند و قبیح نشمرند ان افت را بلکه انرا باعث مزید اجر و ثواب اخروی او دانند و اگر ان ناخوشی مثل علت بوده باشد که بر طرف تواند شد تسکین غایند انرا بمعالجاتی از قبیل افسون و عزیمها و تعویذها و مانند ان از چیزهائی که ماخوذ باشد از اولیاء الله یا از خواص اهل رحمانی و بشاکه بالهام و وحی اکابر اهل ان بوده باشد و اگر داخل باره باشد بکوشد و امر افت و علت و اسباب تسکین ان مشهور و معروف و اگر باره عطارد بوده باشد بکوشد همین علت طافت و زوال ان بسببی که مذکور شد باعث کسب غنیمتی از برای او بجهة انکه مردم گمان کنند که زوال آن از محض عنایت الهی بوده است در باره او پس مردم میل و رغبت کنند بسوی او و صله و عطا یا باو رسانند این بود انچه از سخن متعلق بباب دوازدهم میبود و بعد از تتمیم سخن در باب جزو مادی انسان که عبارت از بدن و افات آن بوده باشد وقت انست که شروع شود در معرفت جزو صوری انسان که عبارت از معرفت نفس و افات نفسانی او بوده باشد والله ولی التوفیق **باب سیزدهم** در معرفت نفس و احوال و عوارض آن

اولا باید دانست که ان برای نفس انسانی دو جنبه و دو قوت میباشد یکی نسبت بما فوق خود از مبادی عالیه و عقول فعاله که بان جنبه کسب معقولات و ادراک کلیات و مجردات مینماید و ازا عقل نظری و نفس ناطقه گویند و دیگر نسبت بما تحت او که عبارت از بدن و قوای و آلات محرکه و متحرک و آلات تغذیه و تنمیه و تولید مثل و بالجمله نفس حیوانی و بنابراین جنبهٔ نفس را عقل عملی و نفس عزیزناطق گویند و هریک از این دو جنبه را مدبری میباشد غیر از ان دیگر و بصلاح مدبر او بصلاح میباشد و بفساد ان او فاسد و مدبر اول حال عطارد و مزاج او است در وقت ولادت که حاصل میشود از امتزاج ازمزاج برج که در ان میباشد و از مدبران و مسئولیان و ارباب خطوط اوتاد و اتصال و انصراف عطارد بکواکب دیگر و از حال عطارد نسبت با وتاد و از حال عطارد نسبت بشمس و مدبر دوم قرارت و حال و مزاج او در وقت ولادت که حاصل میشود از طبع برج و ارباب خطوط و اتصال و انصراف او بکواکب و وضع او نسبت باوتاد و وضع او نسبت بشمس پس هرگاه مزاج عطارد صالح از نفس ناطقه منتظم و همچنین هرگاه مزاج قمر صالح از نفس

نفس غیر ناطق صالح و علی هذا القیاس فساد هر دو یا فساد یکی و صلاح دیگری لیکن هرگاه هر دو صالح بوده باشند و لیکن بیکدیگر متصل یا متماثل بکدیگر بیکی از انواع متماثله بوده باشند باز از نفس و بدن منتظم نخواهد بود پس صلاح کلی بصلاح مدبر هر دو و اتصال و ارتباط هر دو مدبر میباشد سیما اگر اتصال قوی بوده باشد و اگر از میان دو مدبر عطارد اقوی بوده باشد از قمر نفس ناطق غالب و قاهر بوده باشد بر نفس غیر ناطق و او را تابع و مغلوب خود گرداند و بالعکس هرگاه قمر اقوی بوده باشد از عطارد نفس بهیمی بر نفس ملکی غالب باشد و او را تابع خود گرداند و همچنین هرگاه یکی از این دو مدبر بروج مستقیم الطلوع بوده باشد غالب و قاهر بوده باشد بر انکه در بروج معوج الطلوع میباشد و از این تقریر ظاهر شد که معرفت احوال نفس کثیر الفنون و مستند بکدابل و بکنوع معرفت نمیباشد بلکه موقوف بر معرفت ادله متعدده و اوضاع مختلفه و اشکال کثیره که از برای عطارد قمر حاصل میشود بقیاس بکدیگر و بقیاس بمواضع الفا و بقیاس باتصال الفا بکواکب دیگر بقیاس باربابخطوط الفا و بقیاس بوضع اوتاد در عالم یعنی نسبت بدایرهٔ افق از بودن در اوتاد و مایلی الاوتاد و نزایل الاوتاد و بقیاس بوضع اوتاد نسبت بعالم و شمس از بودن در خانه و شرف و مثلثه و حد و تشریق و تغریب و جمع و استقامت و وقوف و امثال الفا پس دلیل معرفت نفس منحصر بوده باشد در این شش که ناظر ایست از الفا با نفراده شناخته نشود و مقتضای هریک دانسته نشود و امتزاج سیاره الفا داده نشود امر معرفت نفس تمام نگردد لهذا مقاصد این باب در شش مقصد بانجام رسید **مقصد اول** در معرفت مقتضای بروج هرگاه بوده باشند الفا مواضع عطارد و قمر با مواضع مدبران اند و بین سبیل اجمال پس گوئیم که بروج منقلبه چون مبادی فصولند و قوت مبادی اشیاء زیاده میباشد از قوت دیگران لهذا دلالت کنند بروج منقلبه بر دوستی جمعیت و انتظام امور عامه مردم و انتظام امور متاهل و متاهله و امثال ان و باعث گردند این بروج محبت مدح و ثنا و ستایش و چنان کنند بسنن الهی و شرایع او و در باب انتظام امور شهرها و جمعیتها و بالجمله محبت انچه مقتضای سیاست ملت بوده باشد و باعث گردد پاکیزگی و طهارت و ستودگی حرکات و حدس صائب و تشبیه نمودن امور را بسیکدیگر و معرفت

احکام نجوم وعلم قیافه وامثال ازاو بروج ذوجسدین چون صاحب وحمال میباشند مناسب
است کرانرای ایشان بوده باشد چیزهائ که مناسب انها بوده باشد لهذا دلالت کنند بر تفتیش
وتجسس ان امور وزهد کشتن از حالی بحالی وبردباشوار بودن واقف شدن از حال نفوس ایشان ودلالت
کنند برطیش وعجله وبا سانی منتقل شدن ازجائ بجائ ودردوحال بودن وبرعاشقی وذوفنون بودن
وبرد وسنج وسیقی وبرتوانی وسبکی ونزدیکی وشتابان درکارها وبروج ثابت چون اوساط تصول
ومحل استقرار طبایع انهاست لهذا باید که دلالت کنند درهرچیزی انچه مناسب ثبات واستقرار بوده
بوده باشد پس درامر نفوس دلالت کنند برعلو نفس ورفعت همت وجلد وخدمه نمودن وثابت بودن
برکاری ودیرلت بودن ومحکم بودن رای ویافهم بودن وصبر کردن ودوست داشتن تعب وتحمل مکاره وبا
صلابت وقوت بودن وضبط ومحفظ نمودن خود ودوست داشتن کرامی بودن وشاعنیه ومحاربه وشرس
برانگیختن وظاهر بودن ونکث تن ازجای وحال خود این بود دلالت اجمالی بروج ولیکن هریک ازبروج
خاصیتی جدا کونه میباشد که بطلیموس درانیمقام متعرض احوال خاصهٔ هریک نشده است واقتصار نموده است
برحالات مشترکه کرانرای انها میباشد باعتبار انقلاب وثبات وذوجسدین بودن مقصد دوم در
معرفت مقتضای کواکب ودران دوفصل بحث میباشد بحث اجمالی باعتبار حالات مشترکه کرانرای انها
میباشد بقیاس بعالم وقرب وبعد بشمس وبعدن انها درحظوظ خویش یا مقابلش یا بودن انها مستعلی یا
درونده مائل وامثال این احوال وبحث تفصیلی باعتبار طبایع خاصهٔ هریک ازکواکب بحث اول دراحوال
اجمالی انها باعتبار طبایع مشترکه میانه انها وان چند صنف میباشد ان سخن صنف اول بودن کواکب شرقی
وطالع ازافق حضر صاد درمواجههٔ خاص راچنانکه بیان همهٔ انها درمقاله اولی شده است دلالت کنند
برفضل قوتی ازبرای ایشان پس هرکاه چنین کواکب متولی امر تدبیر نفس بوده باشند ازبرای انها بوده
باشد احوالی مناسب این احوال لهذا دلالت کنند برانادکی ومقید نبودن خود بعلایق وساده لوح
بودن ومستبد برای بودن وصاحب فهم ونزدیکی بودن وصاحب حدت وتیزی بودن واذیت رسانیدن
بغیر ازصحیح سبب وجهتی یعنی سلامتی نفس وبودن کواکب علویه درحال وقوف اول ایشان کرپیش ازرجعت

رجعت میباشد یابودن انها درعاشر وبودن کواکب سفلیه مغرب درموالید لیلی یامشرق درموالید
نهاری چون وقت انتهاء قوت ایشان میباشد وبعدازان روی بانحطاط مینماید درقوت پس باید که
دلالت کنند دراز نفس هرکاه متولی تدبیر ان بوده باشند برحالات مناسب کمال قوت وان بودن نفوس
متفکر وثابت وذاکر وساکن وباهم ونزدیک همت ونا متغیر ازحال خود وبدی نکننده درحق غیر
وماهر وصاحب عمل وصاحب جستجوی ومعرفت درست وبودن کواکب علویه کرطلوع کنند در
اول شب یاغروب کنند دراخر شب یعنی درمقابلهٔ افتاب چون قوت ایشان روی بانحطاط
اورده است باید که دلالت کنند برمناسب اینحال ازحالات نفس لهذا دلالت کنند برخفت و
طیش وضعف کرصبر برتعب ومشقت نداشته باشد وبطول کشندهٔ تاثیر از غیر وبدبخت و
جبان وشکاک وکوشش کننده درمیان جبن وجرات وباکلال ومانده کی ودشوار حرکت و
جنبش انجای خود وبودن کواکب علویه بعد از رجعت درقوف یابودن انها درمنازل الارض وبودن
کواکب سفلیه مغرب درموالید نهاری ومشرقه درموالید لیلی کدرانحالت متوسط میان قوت
وضعف میباشند دلالت کنند براحوال نفس برنظیر این احوال مانند زکاء عقلی کرباقلت حفظ
وباشک بوده باشد یا انکه ریخ کش باشد ونه دوست تعب لیکن نفتیش کند ازامور پنهان
کدران ریخی میباشد یا اموری کدران استتار وپوشیدکی بوده باشد کرمحتاج باستخراج
واستنباط بوده باشد مانند قوای کواکب کرپوشیده وپنهان میباشد درانحالت مانند انکه
طالب بوده باشد چیزهای پنهان را ازقبیل سحر واسرار امور عالم علوی وعلم اداب جمیله وعلم
حیل وعمل عجائب واحکام نجوم وحکمت ونزجر طیر وتجیر خواب وامثال ان وبرانحالتهای
چهارکانه کرمذکور شد باید قیاس نموده مقابل انها را مثلا قیاس باید نمود بربودن انها مشرق
وطالع بودن انها مغرب وغارب را وبودن انها درمواجههٔ مقابلش را وهمچنین بودن انها باقوت در
مقام اول یعنی وقوف اول مقابلش را کرضعیف دران مقام بوده باشد وهمچنین بودن انها در
مقابل شمس مقابلش را کربودن درتحت الشعاع بوده باشد وهمچنین بودن انها درقوف دوم و

حالت متوسطه این قوت وضعف مقابلش را وعلی هذا القیاس بود ن الهنا در اوضاع دیگر با این
اوضاع بهینه باید اطلاق نسبت داد باین اوضاع هشت گانه و باید دید که بکدام یک از اینها
ماءل تر میباشد وبحسب آن حکم نمود این یکصنف بود از احوال کواکب مدبر امر نفس وصنف دیگر
انکه هرگاه کواکب مدبر امر نفس بوده باشند در مواضع خاص بخود مانند بیت یا شرف یا مثلثه
یا حد خود یا در حیز خاص بخود مانند بودن کواکب نهاری در بیوت فوق الارض و بالعکس کواکب
لیلی و مجملا در موضع مشاکل خود واگرچه خانه وشرف وحد ومثلثهٔ خود نبوده باشد اینحالت
بکروانند نفوس را ظاهر وغالب بر امر خود وتواند مانع نمی منع نماید او را از اتمام کار خود خصوص انکه
بدن کوکب بشعاع مدبر موضع عطارد وقمر بوده باشد وناظر باشد باندو واگر کواکب مدبر
امر نفس بر خلاف این حالت بوده باشند باینمعنی کرده رو بزوال یا هبوط یا مثلثه ضد مثلثه خود یا در
حیز مخالف بوده باشند دلالت کنند بر انکه نفس غالب وسلط بر امر خود نبوده باشد و باتمام
نرساند کار خود را وکام روا وبرآمدهٔ حاجت نبوده باشد وبر اینقیاس باید نمود توسط میان این
دو حالت ضد یکدیگر وصنف دیگر انکه اگر کواکب مدبر نفس بهینه کواکب مستولی بر موضع قوت وعطارد اگر
نحوس بوده باشند یا نحوس بر انها مستعلی بوده باشند وبخود آن کواکب باقوت بوده باشند دلالت
کنند بر انکه مولود از جملهٔ ظالمان وشریران واز جملهٔ مسادعین ومبادرت کنندگان باضرار مردم
بوده باشد خصوصا زبردستان خود را واگر خود آن کواکب ضعیف بوده باشند ولیکن مستعلی باشد
دلالت کنند بر شرارت مولود واگر ضعیف باشند ونحوس بر آن مستعلی دلالت کنند که مولود مردی
است کم نام ومبتلی بعضو یات ومصائب وکامروا نبوده چنانکه اگر کوکب مستولی بر موضع عطارد
وقمر اگر سعد بوده باشد بر آن نحسی مستعلی نبوده باشد دلالت کند بر انکه مولود بوده باشد از عدول
وخیار خلق که خوشحال میباشند باحسان نمودن بغیر ومستایش میکنند این کار را وثنا سفی بر آن
مینمایند وبخود هم بجهة اینکار منتفع میشوند واگر مستعلی بر آن بوده باشد کوکبی که مخالف او بوده
باشد در حیز میباشد مولود از لام ونرم وملایم وبحیم وشفیق ومهربان بمردم بانهایت که مردم او را

او را خوار وخفیف شمرند ومذمت وملامت کنند او را وظلم کنند بر او بسیاری از مردم ویاری
نکنند او را این سه صنف سخن از احوالات اجمالی ومشترکهٔ کواکب بود هرگاه مدبر امر نفس
باشند وباین احوال مشترکه اکتفا نتوان نمود بلکه باید کرد احوالات وطبایع خاصهٔ هر کوکبی را
نیز دانست وبا احوال مشترکه امتزاج داد وحکم نمود لهذا محتاج بحث دویم نیز میباشیم بحث
دویم در احوال تفصیلی وطبایع خاصهٔ هر کوکبی هرگاه مدبر نفس بوده باشند اعم از انکه منفرد
بوده باشند در امر تدبیر نفس یا مشارک غیر لهذا این بحث هم منقسم میشود بچند صنف صنف
اول انکه مدبر امر نفس زحل بوده باشد بانفراده یا بمشارکت غیر پس اگر مدبر امر نفس زحل
بانفراده بوده باشد باینمعنی که صاحب موضع عطارد وقمر زحل بوده باشد بمنتهای پس اگر
زحل بر حالت محموده بوده باشد بقیاس بحال بعضی در بیت یا شرف یا حد یا مثلثه خود بوده
باشد یا در مواجههٔ خاصهٔ خود یا نسبت بشمس در حالت باقوت بوده باشد مانند انکه مشرقی
یا مستقیم السیر یا سریع الحرکة باشد بقیاس باوتاد مانند انکه در وتد وحیز بوده باشد
یا در مایل اولند بهمان ترتیب که در خانهای دوازده گانه در باب عاشر معلوم شد پس اگر
زحل بر یکی از احوال مزبوره بوده باشد مولود باشد دولت دارندهٔ دنیا وباقوت ودور
اندیش ومنفرد برای خود ویخ کش وفرمانبردار وبندگی کنندهٔ خدا وصاحب مال ودوست
دارندهٔ مملوک وطماع وحسود وصاحب گنج پس اگر کوکب مدبر امر نفس باعتبار حالات مشترکه همین
احوال را اقتضا کند حکم کن بر مقتضای آن بجهة انکه عام وکلی با خاص وجزئی مطابق شده اند
در اقتضا والا کم کن از حکم عام وخاص ومزج میانهٔ این دو وحکم کن وعلی هذا القیاس در بقیهٔ
کواکب که بعد ازین مذکور میشود باید که این قاعده را نصب العین خود نمود که در هر کوکب احتیاج
بتکرار اعادهٔ آن نبوده باشد واگر زحل بر حالت محموده نبوده باشد نسبت بحال مانند انکه در
وبال یا هبوط یا در حفظ کواکب ضد خود یا معرب یا راجع یا بطیئ السیر یا محترق وامثال آن بوده
باشد وهمچنین وضعش نسبت باوتاد وضع مردی بوده باشد مانند انکه در ششم یا دوازدهم

یا در خلاف خیر بوده باشد مولود بوده باشد چرکن حقیر کوچك هست و بی‌چیز و منفرد برای خود
وجود و جنبان و مزاج جوینده از مردم بدکفتار و دوست دارندهٔ بیابانها و جایهای خالی از خلایق
و بی‌شرم و بدبخت و دوست دارندهٔ ریخ و تعب و دوستی با کسی نداشته باشد بلکه خشم و خیانت
در خرد و بسیار خود کند و سرور و خوشحالی از برای او نبوده باشد و دینها را دشمن دارد
و اگر زحل نه بر اینحالات محموده و نه بر اینحالات مذمومه بوده باشد ملاحظه باید نمود حالش را و هر
کدام که مایل تر میباشد حسب الحکم نمود یعنی بعد از مقایسهٔ ان بالات عشر که مذکور شد و

اگر مدبّر برامر نفس زحل بمشاکلهٔ مشتری بوده باشد و معنی مشاکلهٔ در اینموضع انست که هر دو عشار یکدیگر مدبر موضع عطارد و قمر بوده باشند یا مدبر بر موضع ایشان زحل بوده باشد و مشتری مدبر موضع زحل و همین معنی مشاکلهٔ در سایر کواکب باید مرعی داشت و بوده باشد مشاکلت مزبوده بر خلاف محموده باینحدی که نظر میانهٔ اندر نظر مقبول بوده باشد یا دفع قوت یا طبیعت یا دفع طبیعتین یا اقل قلیل و بسیی بوده باشد از تثلیث و تسدیس و حال زحل و مشتری هر دو نسبت بعالم و اوتاد حالت محموده بوده باشند پس دلالت کند بر اینکه مولود بوده باشد خیر و نیکوکار و اکرام کنندهٔ پیران و هدایت کنندهٔ مردم و نیکوئی و بسیار اعانت کنندهٔ مردم و با تمیز در امرها و بخیر امید و بخشندهٔ و نیکو اختیار و دوست دارندهٔ دوستان خود و آرام و با فهم و خاموش و حکیم و اگر مشاکلت مشتری با زحل بر خلاف اینحالت بوده باشد مولود بوده باشد پر خیر و بیعقل و مشغول بعالجهٔ امر جن و جای پیکرد عباد تخاطفها را و خبر از مغیبات میدهد و بوده باشد صاحب خدعه و مکر و دشمندار دهٔ اولاد خود و دوستی از برای او نبوده باشد و بکنار و کوشهها جای میکیرد و امیزش با مردم نکند و محل اعتماد و موثوق مردم نبوده باشد و جاهل و پست رتبه و حقیر و شکسته حال و ضعیف و دوست ندارندهٔ کرامت و بد خورد و پست اختیار و فراوان جوینده و میشوم و صبر کننده باشد و همچنین حال مشاکلت ان دو کواکب میانه اندر حالت بوده باشد یعنی نه پسندیده بکلی و نه باین درجه باشد باید که ملاحظه نمود که اقرب بکدام میباشد بعد از موازنهٔ ان بالات عشر که چنانکه مکرر مذکور

مذکور شد حکم نمود بر مولود بر مقتضای امتزاج و اگر مدبر زحل باشد بمشاکلت و مشارکت مریخ
و بر حالت محموده باشد بکرد مولود بی‌تمیز مشهور و بی‌قبل کنندهٔ مردم و اذیت رساننده بایشان
و کاهی جری و کاهی جبان درمیانه این دان و بد معامله و رحم نکند بر ذلیلان و باخشونت و قتال
کنندهٔ و بخطر اندازه نفس خود و دوست دارندهٔ فتنه و جنك و خیانت کننده و فریب دهنده و با کینه
و پست رتبه و هیچ در او اثر نکند و بتعب اندازندهٔ مردم و منقلب احوال اغضبی خشمناك و دشمن
رئیسان و بزرکان و دوست دارندهٔ جدل و کینه دار بداندیش کدشوار باشد متحمل شدنش و سخت دل
و غلیظ و سنکین و غالب و خیره چشم و بدی کنندهٔ بمردم و بسیار ظالم و ستمکار و با هیبت و دشمن
مردم و از حالی بحالی و جائی بجائی نکرده و خود را داخل کند در امرهای بزرك یا امرهای بسیار و لیکن
زود برکردد و صاحب عمل و جد و کوشش و مراد یابندهٔ و حسود و اگر مشاکلت بر خلاف محموده باشد بوده
باشد مولود ربایندهٔ و قاطع الطریق و فرومایه و پست مرتبه و بد پیشه نترسد از خداوند و عبادت نکند
او را و دوشنه دل او بوده باشد و نخاش و فریب دهنده و خیانت کار و خبیث فرج و شریر و کشندهٔ
مردان و ساحر و ساکن میکرده در عبادتخانها بوده باشد ناسق و بیش کنندهٔ بصور مردم و بجملات در
همهٔ احوال و افعال پست و بدکردار و اگر مدبر زحل باشد بمشاکلت و مشارکت زهره و بر حالت
محموده باشد بکرد مولود دشمندارندهٔ زنان و دوست دارندهٔ پیران و بسیاران نابجنب و بد بخورده
دوست ندارد کرامت را و دشمن دارد امور خوب را و حسود باشد و شوار باشد معاشرت با او
و کرفته از مردم و مستبد برای خود و پرهیزکار و صاحب اسرار دین و دوستدار پوشیدهای ان و
کاهن و خدا پرست و چلت زننده بامرهای خداوند و باعفت و بسیار با حیا و خوش خلق و نرم و دوست
دارندهٔ بخشش و کرم و پاکیزه و باین و نکاه دارندهٔ خود و صاحب فکر و محافظت کنندهٔ خود و باخشم
و باغیرت در امور زنان و اگر نه بر حالت محموده باشد بکرد مولود حریص در امر جماع و نحس و مرتکب
شوندهٔ قبیح و بی‌غیرت و ناپاك در امر جماع و نه پاکیزه دران و فریب دهندهٔ زنان خصوصاً خویشان خود
و رکیك و مذموم در همهٔ احوال و کوشش کنندهٔ در امر جماع و دشمن خوب و محبوب و بدکفتار و متکبر و

صاحب امور پنهان و ناکس و فرومایه و مونث و اجرد و در امر مجامعت او مرکب میشود قبیح را و از نکاح میشود
از او نیزاری که خارج از مجرای طبیعت بوده باشد و دوست میدارد این کار را نسبت باشخاص
سالدار و کثیف از مردم و نسبت بحیوانات هم برخلاف شریعت و نمیترسد از خدا و استخفاف
میکند باسرار الهی و عبادتخانها و استهزا میکند بانها و بوده باشد ساحر و خود را داخل میکند در
امور و اگر مذکر زحل باشد بمشارکت عطارد برحالت محموده بکرد مولود تفتیش
کنندهٔ و بحث کنندهٔ از خبرها و طلب کنندهٔ شریعتها را و دوست دارد طبابت را و بوده باشد صاحب
ستر و نظر میکند در امور پنهان و پوشیده و صاحب امور عجیبه و مغالطه کنندهٔ و نظر میکند در امور
خود و نظر بر غائبت نمیکند و سبک و صاحب ندبیر باشد و در امر خود منتهای زیرکی را داشته
باشد و دوست دارندهٔ باشد عقل و فهم را و مراد خود رسندهٔ باشد و اگر برخلاف حالت محموده
باشد بکرد مولود حقیر و کینهدار و مشقت کش و خصومت کن و دشمندارندهٔ خویشان و دوست
دارندهٔ بدبختی و در شب باجرات و هیبت بوده باشد و صاحب جهل و جدال باشد با مردم و شرکت
نکنند در امور مردم و دزد و کاهن و ساحر و صاحب تعویذها و فریبها و خیانت بوده باشد و مراد
خود نرسد در کارها و اگر عطارد با نفراده متولی امر نفس باشد و زحل بر او مستعلی بوده باشد در
کندن آنکه مولود بوده باشد خیانتکار و دزد و فریب زن و مراد خود نرسندهٔ و بسبب این امور
از او برسد او را عقوبت و محنت بزرگ صنف دقیم انکه مدبر امر نفس مشترک بوده باشد پس
یا منفرد است در تدبیر یا مشارک غیر است پس اگر منفرد باشد در تدبیر و برحالت محموده
باشد بکرد مولود بزرگ نفس و باحیا و پرهیزکار و باوقار و بانعمت و دوستدار مردم و نیکوکار
بسیار و خیر و عادل و عظیم همت و باعفت و منفرد در کردارهای خود و بارحم و احسان نسبت
بغیر و بامودت و سیاست و اگر برحالت محموده نبوده باشد بکرد مولود بر احوال شبیه باحوال
گذشته ولیکن نادان بوده باشد مثلا بکرد عوض بزرگ نفس و همت بلند و بی اندازه خرج کن و عوض
پرهیزکاری عبادت کنندهٔ جن یا بد مذهب و بدل باحیا جبان و بدل عفیف عجب کننده و بدل

و بدله دوست داشتن مردم حسن خلق و بدل نیکوکار مردوست دارندهٔ لذت و بدل عظیم همت
بزرگ منش و بدل نیکوکار بی تمیز و امثال اینها و اگر مشتری مدبر باشد بمشارکت غیر پس مشارکت او
با زحل در صنف اول کذشت و اما مشارکت او با مریخ پس اگر در حالت محموده باشد بکرد مولود با خوف
و خصومت کننده و صاحب جنبش و مدبر و صاحب حرکت و فروتنی نکننده و تیزوبند و صاحب
لشکرها و صاحب آلت و صاحب عمل و کج رفتار و بانعمت و دوستدارندهٔ غلبه و ریاست واقع شوندهٔ
بر امور و اگذارندهٔ بار و بینه و بخشنده و مظفر و بزرگ نفس و دوستدارندهٔ کرامت و بسیار باغضب
و با تمیز و صاحب رهبتی و اگر برخلاف این حالت بوده باشد بوده باشد مولود فحاش و غلیظ و سخت دل و کم
بیشه از مردم را و فتنه برانگیز و صاحب جدل و مظفر در طریقه و ریاکار و باعجب و غضبناک و سرابنده
و زود انتقال و سبک و صاحب پنهانی در کارها و ثابت نمیماند بر یک کار و تنگ ظرف و نامعتمد و بی
رای و بی تمیز و رفته عقل و مبهوت و مزد و بسیار تلف کنندهٔ مال و مجلا مختلف اخلاق و مضطرب الحال
و اما مشارکت مشتری با زهره پس اگر بوده باشد برحالت محموده بکرد مولود پرهیزکار و بانعمت و دوستدارندهٔ
نظافت و صناعت و نظر و دوستدارندهٔ لهو و غنا و اکل نیکو اخلاق و رحیم و باسلامتی قلب و دوستدار
خلوت و عبادت کنندهٔ او و دوستدارندهٔ جهاد و عاقل و دوست و باعفت و پاکیزه نفس و شاکر و بخشنده
و دوستدارندهٔ نظر در کتب و با تمیز و استعمال میکند در امر اجماع امر معتدل را و دوستدارندهٔ خویشان خود و
دوستدار کرامت و بزرگ و مجلا بسیار خیر و فاضل بوده باشد و اگر برخلاف این حال بوده باشد بکرد
مولود با اسراف و لذت پیش و زن طبیعت و رقاص و غضب او شبیه بغضب زنان و بسیار مال خرج کن
و مشعوف بزنان و صاحب عشق و بسیار جماع و هر چه دران و دوستدارندهٔ زینت نمودن موی و تقبیح
کنندهٔ امور و با رعونت و بسیار تلف کنندهٔ مال و دوستدارندهٔ عیب مردم و مزور و بخش و زینت
بخود بندکننده و عقلش مانند عقل زنان باشد و غالب بر او امور عبادتخانها باشد و پیشه کرده در
امور و صاحب اسرار و امین و فراموش کار و زندیک و پسندیده رفتار و نیکوحال در هر کاری که تصرف
دران میکند و اما مشارکت مشتری با عطارد پس اگر برحالت محموده باشد بکرد مولود بسیار نظر کننده

درکتابها و دوستدارندهٔ سنجیدن چیزها و مساحت کردن و هندسه و با خود ان و شاعر و خطیب و
زیرک و باعفت و پسندیدهٔ رای و نیکو مشورت و پسندیدهٔ رفتار و مدبر و نیکو اخلاق و جایزه بخش
و دوستدار جمعیت و جماعت و نیکو حدس و زود برآیندهٔ حاجات و صاحب سیاست و نیکو نیات
و دوست خدا و پاکیزه طلب و طالب کنندهٔ مودت و دوستدار خویشان و نیکو ادب و دوستدار حکمت
و صاحب شان و فقد و اگر برخلاف این حالت بوده باشد بوده باشد خرف و بیهوده گوی و بسیار خطا
و حقیر مرتبه و عارض میشود ان برای حالتی که بیونان ازا ابنوهوس گویند و ان حالتی است که عقل
ادمی مهرود و عوض ان خبر میدهد صاحبش بمغیبات و بوده باشد مولود عیب جوی و مردم گمان میکند
خود را حکیم و حال انکه عقل ندارد و بوده باشد عجب کنندهٔ بخود و جلد کنندهٔ و صاحب شعبده و مضطرب
حرکات و فراموش کنندهٔ حکایات و احادیث و میباشد صاحب تعلیم و باشهوتهای ظاهر صنف سیم
در انکه مدبر امر نفس مریخ بوده باشد پس اگر بوده باشد مدبر امر نفس مریخ بانفراده پس اگر بر حالت محموده
بوده باشد بکرده مولود با قوت و ریاست و غضب و دوستدار سلاح و اعتنا کنندهٔ بجدال و صاحب
واقعها و اندازندهٔ خود بخطر و بخضوع و اعتماد کنندهٔ بر جلادت خود و تیز و شد و پیش جنگ و
اعتنا کند باسود و سهل و اسان شمرد لها را و غلبه جوینده و نگاه دارندهٔ خود و با سخط و سیاست
و اگر بوده باشد برخلاف ان بوده باشد مولود سخت دل و دشنام ده و دوستدار دیختن خونها را
و بوده باشد با اتفاق و اوان دهنده و خلط بحث کنندهٔ و کم ظرف و سبک دست و دشنه بانیده و پرهم
و بدکردار و اشفته و دیوانه و دشمن خویشان و خدا نشناس و اگر بوده باشد مدبر مریخ بشرکت شمس
زهره پس اگر بوده باشد بر حالت محموده باشد مولود با شاشت و نیکو رفتار و دوست اصحاب خود
و بالذت عیش و خوشحال و مزاح کننده و ساده و نیکو اندام و شمایل و دوستدار رقص و اصحاب
عشق و بازی و نعمت و صاحب عوفا و مغانیها و زود مایل شدن بارتکاب محرمات و معصیتها در باب
امر جماع و کامروا دران باب و بسیار کنندهٔ و عاقل و شدید باشد تو بیخ و سرزنش او و صاحب تمیز و دوستدار
جوانان چه از مردان و چه از زنان و منقاد ایشان و سریع الغضب و باغیرت ولیکن این اوصاف در

درصورتی است که با قوانین عامه و کلیه که مذکور شد موافق بوده باشد و اگر مخالف بوده باشد مانند انکه
مشتری مثلا مشاکل او بوده باشد این امور در او بالفعل ظهوری نداشته و مستور و بالقوه بوده
باشد و پیش از خواهش اینها چیزی نبوده باشد و بالفعل موجود نشود و اگر برخلاف این حال بوده
باشد بکرده مولود سرکش و چرش و بسیار رجاع و حریص دران و مختلف حال و ریشخند کننده بزرگ
و فاجر و دشنام ده و دروغ گوی و خیانت کار که فریب میدهد نزدیک و دور خود را و زود
میل میکند بشهوات و ملال دارندهٔ از انها و تباه کنندهٔ زنان شوهردار و باکره ها را و صاحب دوستی
و تیزی و شتاب و اشفته احوال و فریب دهنده و ظلم و دروغ بادکن ولیکن زود رسوا شده و بوده
باشد فاسد عقل و بنا کرده و دوست دارد زینت را و بی پروا بوده باشد و مرتکب شود قبیح و ننگ را
و اگر بوده باشد مدبر مریخ بشرکت عطارد و بوده باشد حالت او حالت محموده مولود عزیز و پرهنر کار
و حکیم و لشکر کش و صاحب اهیه و نگاه دارندهٔ حرکت و عشقبازی و صاحب اداب و بذبان خویش
و خیانت کار و دزدی شبات و باجلد و بکار و زود فهم و صاحب خدعه و فریب و بدمذهب و پرجستجو و شر
دوست و بکام دل و نیکو مودت با امثال خود و نیکو کنندهٔ از برای ایشان و بدشمنان خود اذیت رسان
و نیکو کار بدوستان خود و اگر برخلاف این بوده باشد مولود بوده باشد بسیار خرج کن
یا بسیار نفاق دار و معصیت کار و سخت دل و لئیم و با جرات و صاحب پشیمانی و مراموز و چران
و مضطرب حرکت و دروغ گوی و مزدور و خدا نشناس و ظلم دروغ بادکن و پلید و شر برانگیز
و مشهور ببدی و فحش گوی و قاطع الطریق و نقب زن و چرکن ببیب کثار نمودن و صاحب
تعویذها و مکر و سحر و فریب زن و شعبده باز و بسیار کنندهٔ مردان صنف چهارم در انکه مدبر
امر نفس زهره بوده باشد و اگر مدبر امر نفس زهره بتنهائی بوده باشد و بوده باشد بر حالت محموده
بوده باشد مولود ارام و بازو نعمت مشهور و صاحب و دوستدارندهٔ رقص و سخت باغیرت
و دشمن شو و دوستدار شغل و پیشه و نواکری نیکو شکل خوبحال نیکو خواب و دوستی کنندهٔ
و با احسان و رحمت و مهربان و نیکو تصرف و کامروا و با امور مجامعت مائل و اگر بوده باشد برخلاف

این بوده باشد مولود کاهل وصاحب عشق وزن طبیعت وحالهای او بشبیه بحالهای زنان
وبی جرئت وبی غیرت وباجمله طبع ومذموم وکم نام وبیبا ربا تغیر واکر بوده باشد مدبر زهره
بمشاکلت ومشارکت عطارد وبوده باشد برحالت محموده بوده باشد مولود دوست دارندهٔ
شغل وپیشه وحکمت وبامعرفت وزیرك وشاعر ودوست دارندهٔ موسیقی ودوست دارجمیل
ونیکوخلق واخلاق وباناز ونعمت وفراخ عیش وخوشحال ودوستدار دوستان ونیکوبین
وبافهم ودوستدار حلها وزیرك ونیکوحدس وراست طریقه ودوستدارندهٔ علم وعلم
میکیرد ازجانب خود وپیروی میکند اصل فضل را ومتشبه میشود بخوبان ونیکولفظ وباشاشت
درکلام است ودوست داشته شده ومعتدل اختلاقی وفاضل ودوستدار جماعه وباتمیز وپر
همت وازجماعت زنان اباداشته باشد ومائل باشد برپسران وباغیرت وهرکاه بوده باشد
برخلاف اینحالت بوده باشد مولود خبیث وپرچاله ودرشت سخن ودوروی ودوزبان پست
رای فریب زن وفتنه وشور براکیز ودروغ کوی وبدبخت وقسم دروغ یاد کن ودوراندیش
درراهها وخیانت کار وبی مروت وپدوست وفریب زن زنان وتباه کنندهٔ پسران وبازنیت
قبیح وصاحب مذمت ومجور کردن وتشنیع کردن قصد میکند مولود همه اینهارا واکر بحال پاداش
بجهة افتاد کردن وکاه باشد کربدون قصد افتاد هم بلکه بر سبیل حقیقت هم بکند ومولود صاحب
افعال قبیحه واحوال مذمومه مختلفه بوده باشد **منصف پنجم** درانکه مدبر امر نفس عطارد
بوده باشد **واکر** بوده باشد مدبر امر نفس عطارد بشعاع وبوده باشد برحالت محموده بوده
باشد مولود زیرك وصاحب ذهن وبیبار روایت کننده احادیث وحکایتها وصاحب یادها و
بحرجها وباقوت نطق وکفتکو مینماید درامور طبیعیه وصاحب نیکو وپاکیزه وباادب ونیکو وبانکو
ونیکوحدس وصاحب علوم ریاضی وپوشانندهٔ سرها وکارها واکر برخلاف این حالت بوده باشد
بکرد مولود مکار وسخیف آرای ومغالطه کننده ومستبد برای خود وسبك وسریع الانتقال و
سریع الرجوع واحمق وجاهل وپرخطا ودروغ کوی ومختلف حال وبی ثبات وبی امانت ومعصیت کار

کار وستمکار وبجاها پرغلط وظاهر خطا این بود سخن در اقتضای کواکب خمسه مخیره هرکاه مدبر
موضع عطارد وقمر بوده باشد وچنانکه مکرر ذکر شد باید اقتضای هریك را امتزاج داد بقوانین
عامه وخواص مشترکه که در اول این مقصد ذکر شد **مقصد سیم** در قیاس موضع عطارد وقرانیت
بعالم وتسیر ان بودن در مواضع ملایم مانند بیت وشرف ومثلثه وحد وحیز وتشریق وتغریب و
امثال اینها وهمچنین قیاس ارباب حظوظ الهانیت بعالم وشمس ومقصود این مقصد در مقصد دوم
کاپنغی بظهور پیوست چنانکه کفته شد که اکر برحالت محموده بوده باشد چنین واکر برخلاف آن
بوده باشد چنان ودراین مقام عنوان شد بجهة احتیاط انکه مبادا غفلت ازان حاصل شود **مقصد**
چهارم در قیاس موضع عطارد وقرار ارباب حظوظ الهانسبت بافق یعنی بودن در اوتاد یا ما یل
یا زایل ومقصود این مقصد هم بظهور پیوست چنانکه کفته شد بجهة انکه بکوان حالات محموده بوده باشد
یا مایل الاوتاد یا ناظر بقطاع یا ساقط ازان یا بودن الهاستعلی بر نحوس یا مستعل بودن نحوس بر الهنا
وبجهة تنبیه بر عدم غفلت دراین مقام عنوان شد وغرض ازین وقت **مقصد پنجم** در قیاس عطارد
وقمر ومدبران الهانسبت بکواکب دیکر که بالهامتصل میباشند وبمعنی عبارت ازمشاکلت ومشارکت
کواکب است بایشان چنانکه مذکور شد که معنی مشاکلت انست که میانه دو کوکب اتصال بوده باشد
بشکل محموده مانند تثلیث یا تسدیس ودفع قوت یا قوتین یا دفع طبیعت وطبیعتین وامثال ان پس مقصود
این مقصد هم در طی مقصد دیم بظهور پیوست وبجهة تنبیه اشاره بدان شد **مقصد ششم** در حال
عطارد وقمر بایکدیکر پس چنانکه در عنوان باب مذکور شد اکر مشاکلت واتصالی بحسب نظر بایناظر
بایکدیکر داشته باشند سیما اتصال موافقت وخصوصا قبول ودفع قوت یا قوتین یا دفع طبیعت یا
طبیعتین امر نفس منتظم واکر نه چنین بوده باشد نه بدان قبول تدبیر نفس را میکند ونه نفس را بدان
استکمال حاصل شود پس نفس ما وقف بوده باشد بانمات نفسانی وتفصیل ان در باب بعد که باب
چهاردهم بوده باشد کما ینبغی بظهور خواهد پیوست انشاء الله الغزیز این بود مقاصد شش کانه که
در عنوان باب اشاره بان شد ومذکور شد که تا ملاحظه همه الهانشود معرفت تام باحوال نفس

ناطق ونفس غیر ناطق بهم نپیوندد پس بر صاحب حکم کامل است مراعات مقاصد شش گانه در امتزاج
دادن مقتضای هر یکدیگر و بر آنچه مقتضای امتزاج است حکم نمودن و انشاء الله عاقبت بخیر
خاتمهٔ این باب اشارهٔ اجمالی بطریق امتزاج اعضا خواهد شد تذنیب چون آنچه از اول باب تا اینمقام مذکور
شد همه ماخوذ بود از اقتضای کواکب خمسهٔ متحیره وبهیچوجه سخن از اقتضای شمس وقمر در باب
اخلاق میان نیامد وسبب عدم تعرض بآنها آن چیزیست که مکرر مذکور شد که شمس وقمر دو رئیس
علی الاطلاق میباشند ومقتضای ایشان در هر باب نهایت اعتدال میباشد از حیثیت خلقی وخلق
وانحراف ازان بقدر امتزاج ومخالطت ومشاکلت بایکدیگر خمسه میباشد پس دلالتی از برای اندوبجز از
اعتدال خلقی نبوده باشد ومع ذلك در اینمقام ایشان را فی الجمله دلالتی بامری پاره از احوال بر پارهٔ
از اخلاق میباشد لهذا تعرض بآنها شد وآن آنست که قمر هرگاه بوده باشد در منتهای عرض شمالی
یا جنوبی مهل کند بسوی منطقة البروج پس از برای او بوده باشد از اخلاق آنچه مناسب اینحالت بوده
باشد از تغیر خلق بسوی خلقی واز سرعت انتقال مولوده از خلقی بسوی خلقی دیگر وهمچنین قمر هرگاه
بوده باشد در عقدتین یعنی در سطح دائرهٔ بروج معلوم است که در بایک آن بر اینحالت باقی نمیماند وبغیر
منتقل میشود از سطح دائرهٔ بروج یا بسوی شمال یا بسوی جنوب پس باید که ملایم اینحالت بوده باشد
از برای مولوده از اخلاقی مانند حدت اخلاق ونفوذ حرکات وانفعال وسرعت آن وامثال آن وبنیز
اگر قمر طالع بوده باشد ودر نور مزاند هر یک از این دو حالت دلالت کنند بر زیاد اخلاق مولوده
وشهوت ووضوح وتاکد آن واگر بوده باشد قمر تحت الارض بایتحت الشعاع بوده باشد اینحالت دلالت
بر فرو نشستن مولوده وکلال او از کارها وهیشه پس افتاده وپس رفته وگم نام بوده باشد وهمچنین در
اینقیاس در سایر احوالی که ازو برای قمر بوده باشد میآید این احوال پس مولود نیز بوده باشد میان این
دو صنف اخلاق واین دلالات که از برای قمر مذکور شد در اینحالات در وقتی است که مشاکل کواکب
مدبر امر نفس بوده باشد وشمس نیز هرگاه مشاکل انکواکب بوده باشد واضاء شمس بر حالت محموده
بوده باشند بقیاس بطالع وشمس واقع شده باشد حال نفس مائیز بعدالت وهوش وادراک

وادراک وهمچنین کواکب واگر بر حالت محموده بوده باشند وشمس هم مشاکل ایشان بوده باشد اخلاق
نفسانی خسیس تر وخاموش تر ومستبد تر برای خود ومشوار تر وضعیف مذهب تر وعجلتر از اصلاح
دورتر واگر بر حالت مذمومه بوده باشند انکواکب وشمس مشاکل ایشان بوده باشد بقدر مشاکلة
شمس از مرتبهٔ نفسانی وبیتی اضعا را کم کند خاتمة در دستور امتزاج اعضا واخلاق وحکم نمودن
بر مقتضای امتزاج مستفاد از کلام شارح کلام بطلیموس هرگاه خواسته باشی که بدانی
اخلاق مولود را طالع را استخراج کن وبیت دوازده کانرا استعلام کن وکواکب را مقوم کن
ونظر کن بسوی موضع عطارد وقمر پس اگر بوده باشند در بروجی که مشاکل یکدیگر بوده باشند دلالت
بر اخلاق مانند انکه یکی در بروج منقلبه بوده باشد ودیگری در بروج ثابته یا دو دیگر
پس دلالت بر جمع کردن میباشد عطارد از برای اخلاق نفس ناطقه ضبط کن ودلالت بر جمع
کردن میباشد قمر از برای اخلاق نفس غیر ناطقه انرا نیز ضبط کن پس نظر کن بکوکب مدبر ان دو موضع
اگر یک کوکب بوده باشد دلالت انرا نیز ضبط کن واگر مدبران دو موضع دو کوکب بوده باشند
مقتضای هریک را نیز معلوم کن واگر هریک را زیاده از یک مدبر بوده باشد اقوی والی که حصه اش
در موضع مزبور بیشتر است اعتبار کن وملاحظهٔ حال مدبر را بقیاس بطالع وشمس وادراک مقتضای
هریک از ان احوال را نیز ضبط کن ومقتضای خود کوکب مدبر را نیز معلوم کن اگر در حالت محموده بوده
باشد مقتضای انحالت را واگر بر حالت مذمومه بوده باشد مقتضای انرا واگر بر حالت توسط میانه
اندو حالت بوده باشد از اخلاق معلوم کن وهمه انچه معلوم نموده ثبت کن در جائی بعد از ان
انچه مقتضای مشاکلة کواکب مدبره میباشد با کواکب یکدیگر انرا نیز ثبت کن وانچه مقتضای برجهاست
که کواکب مدبره در انها میباشند انها را نیز ضبط وثبت کن وبعد از ثبت این امور انچه از اخلاق
که همه ادله موافقت دارند در دلالت بران یا بان دلیلی دلالت دارد وهر دلیل دیگر بر خلاف ان
دلالت ندارد انها را جمع کن واخلاق لایقی بنفس ناطقه از اخلاق نفس غیر ناطقه جدا کن وبعد
از ان ملاحظه کن هر کدام که ممکن است جمع ان با یکدیگر جدا کن وانچه جمعش با یکدیگر ممکن نباشد

اضداد طرح کن وبعد ازان ان اخلاق را با اینچه شمس وقمر بران دلالت میداشت که در تهذیب بان اشاره شد موازنه کن پس اگر موافق باصول شمس وقمر بوده باشد وبا ان منافاتی ظاهر نبوده باشد حکم کن که آن اخلاق محمود است وهر کدام که با اصول شمس وقمر مخالفت است حکم کن که نفس طبیعتی واستعداد انرا دارد ولیکن بظهور نمیرسد مگر وقتی که یکی از ادلهٔ مرعیه تخریبیه یا تغییریه بان امداد کند که ازین جهت بفعل آید این بود اینچه از کلام شارح در اینمقام مستنبط میشود واین قانون ودستور بس نفیس ومرغوب میباشد وسزاوار میباشد که در جمیع ابواب ملحوظ ومراعا شود والله ولی التوفیق

باب چهارم در افعال نفسانیه

در ابواب سابقه معلوم شد که مدبر نفس ناطقه عطارد است ومدبر نفس غیر ناطق وبهیمی قمر است وچون افعال نفسانیه از عوارض نفس است پس معرفت ان تابع معرفت نفس است که حاصل میشود از ملاحظهٔ حال ارتباط عطارد وقمر بیکدیگر پس قانون عام وکلی در باب معرفت افعال نفسانیه ملاحظهٔ حال عطارد وقمر است نسبت بیکدیگر ونسبت باوتاد ونسبت بکواکبی که باعث بخوست اند ومیشوند پس اگر عطارد وقمر بیکدیگر ناظر ومرتبط بوده باشند دلالت کند بر عدم ارتباط دو جزء نفس که ناطق وغیر ناطق بوده باشند بیکدیگر وازان افعالهای عظیم ناشی شود ومچنین اگر ان دو مرتبط ومتصل بوده باشند بیکدیگر ولیکن بنحوی که متولی تدبیر ومستولی بر مواضع اهانت بوده باشند باینکه بوده باشند ان نحوس یا در اوتاد ان دو بعینه در تربیع ایشان یا مقارن اند یا بر مقابله اند واین احوال هم دلالت کند بر فنون افعال نفسانی پس افعال نفسانی را فنون بسیاری بوده باشد که ناشی شوند ازین اوضاع پس لابد است در معرفت هر فنی ازین فنون بقانون خاصی که انفنا نتوان نمود بهمان قانون عام واگر چه بسیاری از فنون افعال نفسانی در باب گذشته معلوم شد وبیان گشت که افعالی ناشی میشوند از منشا کلیات رذیله واحوال غیر محمودهٔ مدبران ومستولیان مواضع عطارد وقمر ظاهر است که هرچند نحوست زیادتر میشود واحوال کواکب مخسه ردی تر موجب زیادتی ان اخلاق رذیله میشود ولیکن اینچه در اینمقام بعلاوهٔ اینچه در باب سابق معلوم گشت مذکور میشود اینست که حکماء مشاء در

در کتبی که وضع نموده اند در علم اخلاق بیان نموده اند که در هر خلقی از اخلاق سه حالت موجود میباشد حالت وسط وان فضیلت وکمال است وجانب تفریط ونقص وجانب افراط وزیادتی واین هر دو حالت مذموم است مانند عدالت که ممدوح است وانظلام وعیث تن بظلم دیگری ودر دادن جانب تفریط ان ومذموم است وظلم که جانب افراط است نیز مذموم ومچنین حکمت در طرف دارد بلاهت وجربزه وشجاعت نیز دو طرف دارد جبن وتهور وهر دو مذموم است ونیز ملاحظه در ترکیب خود بیان نموده اند اینکه نفس انسانی با الذات قابل تغیرات میباشد وهمان تغیری که عارض شود اورا میباشد واورا باعتبار الات بدن پس فی الحقیقه قابل تغیرات جزء بهیمی نفس بوده باشد که بان نفس مرتبط میباشد بالات بدنیه وازان سرایت کند بجزء ناطق از نفس که عقل نظری بوده باشد پس قبول تغیرات عقل نظری بواسطهٔ قبول نمودن عقل عملی است تغیرات را بواسطهٔ الات بدن پس هر اینه از افعال که مرتبهٔ شدت بوده باشد ومنزلهٔ مرضی بوده باشد آنرا امراض بدن وبالجمله خارج بوده باشد از مجرای طبیعتی که انسان مخلوق ومجبول بران میباشد وبوده باشد حدوث ان آفت هم در جزء نظری وهم در جزء عملی از نفس پس ان چند افعال است اول صرع است وان تشنجی است که ناگاه پدید میکرده وناگاه برطرف میشود وبعضی از اقسام صرع دوری است وبعضی دائمی ودر تمام عمر وبعضی ازان بعد از گذشتن ماهها وسالها برطرف میکرده وبعضی ازان قابل علاج میباشد وبعضی نه وجمیع این اقسام در علم طب مبین ومشروح است واسباب قریبهٔ این ناخوشی برای اوسطو بخاری است در دماغ وبرای جالینوس بعضی از اقسام ان سببش بخاراست چنانکه نقل نموده است از حال کودکی که بخار باردی از انگشتش بالا میرفت بدماغش ومصروع میشد وبعضی دیگر ازان سبب قریبش رطوبت دماغی است ومجلا ناخوشی دماغی است که ضرر بافعال نفسانی میرساند ومنزلهٔ مرضی است در بدن ولیکن بطلیموس سبب بعید فود کامل انرا کدورتی بوده باشد ودر تمام عمر قابل علاج نبوده باشد بیان نموده است تا اینکه قیاس شود بران افراد ناقصه ومعلوم شود اسباب بعیدهٔ انها که عبارت از اوضاع علویات بوده باشند وسبب این قسم

کامل است که عطارد و قمر هیچیک متصل و مرتبط بیکدیگر نبوده باشند و همچنین هیچیک مرتبط بطالع هم نبوده باشند و در موالید نهارب زحل در یکی از اوتاد بوده باشد مضر بوضع عطارد یا مزیل او در موالید لیلی مریخ باین نسبت بوده باشد پس اگر یکی از این اوضاع محقق شود مثلا عطارد و قمر بهم مرتبط نباشد و لیکن بطالع مرتبط و کوکب مخبر باطنا در وتد بوده باشد البته باید باعث یکنوع صرع شوند و لیکن پست تر از انچه مذکور شد و برابنقیاس دوم جنون است و ان نیز اقسام و انواع میدارد و بعضی دوری و بعضی مطبق و بعضی قابل علاج و بعضی غیر قابل و اشد انها انست که دایمی بوده باشد و غیر قابل علاج و سبب ازبطلیموس همان سبب صرع دانسته است مگر در کواکب مخبس کردن در برج مریخ بوده باشد و در شب نه حمل بعکس صرع و اگر این وضع و شکل در برج سرطان یا سنبله یا حوت متحقق شده خواهد بود بجهة انکه خصوص این برج را نیز دلالتی بر جنون میباشد پس هرگاه شکل دال بر جنون در انها متحقق شده خواهد بود پس بنا برین هرگاه هیلاج دلالت کند بر حدوث مرضی از امراض بارده و دماغیه و بلغمیه دلالت کنند بر جنون پس باید مدلول هیلاج را نیز حمل خود بر مرض جنون سیم جنونی است که بعرف ان اشخاص را گویند که مبتلا باین افت میباشند مضروبین من الجن یعنی زده شدگان از جن گویند و بیونانی وعرفا بالسر گویند و ترجمه ان کسانی که غالبا است بر سرهای ایشان رطوبت میباشد و ایشان بخروانی چند میباشند که در ابتداء ولادت بسفل میباشند و کسانی میباشند که رطوبت در سرها و دماغهای ایشان بمرتبه ایست که مانع میباشد انها را از ادراک و فهم و از اوضاع علوی انچه مقتضی این افت است انست که عطارد و قمر بایکدیگر و بطالع مرتبط بوده باشند و مسئولی بر موضع قمر بوده و قمر که از تحت الشعاع شمس بیرون میاید بعد از اجتماع باید در وقتی که طالع میشود از نهمین یا بعد از استقبال که طالع میشود زحل بوده باشد خصوصا اگر قمر در نوس یا حوت بوده باشد بعلت انکه این دو برج را خصوصیتی میباشد باین ناخوشی و لیکن استیلای نحوس بیش از این دلالت نداشته باشد که بروز این ناخوشی از برای نفس ناطقه یا الات ادراک او بوده باشد و دلالت بر امور دیگر انها و ضاع دیگر میباشد نه از استیلای نحوس پس اگر سعدان ناظر باشند بخسان و

بخسان در وتد مغرب باشند و سعدان در وتد مشرق یا بجهت سعدان را فضل قوتی بوده باشد بر بخسان پس بایجهة بوده باشد ان افت قابل علاج پس اگر مشتری ناظر بوده باشد بعلاج طبیعی یا تدبیر یا ادویه و اگر زهره ناظر بوده باشد بوحی و اعانتی از جانب خداوند و اگر بالعکس بوده باشد و بخسان بایکی در مشرق و سعدان بایکی در مغرب افات مزبوره قابل علاج بتوانند باشند بجهة غلبهٔ بخس بر سعد بلی استثنا میباشد از مشارکت سعد اینکه قوت مدبرهٔ بدن قوتی بهم میرساند که تواند دائما معارضه نماید بامرض و لیکن قادر بر دفع افات و انواع و خطرهای گوناگون الموت شود بلکه بسا که بهبود و اگر افت جنون بوده باشد پس صاحبش نتواند که ضبط خود خود و نامزدان کند خویشان خود را و برهنه شود و رقص کند و امثال این حرکات از او سر زند و اگر افت از قسم سیم باشد که از انچنانی گویند پس از غلبه رطوبت ناخوشی که از اینان ابنوساموس گویند و ترجمانش جانی که باعث زوال عقل میشود و بعوض ان اخبار بغیبیات کند و بایخالت مشهور گردد صاحبش و بعلاوه حبس نماید بر بردم و بزند ایشان را و صاحب قوت بوده باشد پس اگر مواضع نحوس که باعث ان حالت گردند یا موضع عطارد و قمر شمس از برج صاحب ان حظ بوده باشند بانچنانی که صاحب بیت یا شرف یا مثلثه یا حد بوده باشند اعانت کنند بر جنون و اگر مشتری یا عطارد صاحب حظ بوده باشند اعانت کنند بر صرع و اگر زهره صاحب حظ بوده باشد اعانت کند پس اگر ناخوشی ابنوساموس است اعانت کند بر اخبار بغیبیات والا اعانت کند بر صرع و اگر زحل و قمر صاحب حظ بوده باشند اعانت کنند بر ضربت جن و مناذی شدن بر طریقها این بود اشکالی و اوضاعی که باعث جزء عقلی نفس بواسطه جزء عملی متضرر میشود بحسب طبیعت هر شکل و وضعی از افات نفسانی را و اما افات خاص بجزء عملی و بهیمی پس باز گشت همه انها بزیادتی و نقصان امور طبیعیه است و مدخلیتی در امور نفسانی و ادراکی ندارند بلکه مرجع ان بزیادتی و نقصان شهوات بدنیه میباشد و فانون فحص در این باب شبیه بفانون فحص در افات جزء عقلی است مگر انکه در این باب شمس را بجهة دلالتش بر امور طبیعیه بجای عطارد که دال است بر امور نفسانیه باید گذاشت پس چنانکه در افات نفسانی که حادث میشود در

جزء ناطق سبب ش عدم ارتباط عطارد بهتر و عدم ارتباط ایشان بطالع با منحس بودن بنحوی که
بوده باشند در راوناد در این قسم آفات باعث ش عدم ارتباط شمس است بقمر و عدم ارتباط ایشان بطالع
با منحس بنحوی که در راوناد بوده باشند بعلاوه در این آفات مشاکلت و مانند بودن در شکل زهره
و مریخ با شمس و قمر نیز معتبر میباشد و در باقی احوال و اوضاع مانند آنرا است بدون تفاوت بیّنت
قانون کلی در این باب ولکن بطریق فحص جزئی در این باب مذکور میشود که اگر بین بیکدیگر مرتبط بوده
باشند و هیچیک نیز بطالع مرتبط بوده باشند و یکی از منحوس در راوناد بوده باشند مضر بوضع بین
یا یکی از ایشان و بین هر دو در برج مذکر بوده باشند پس در موالید مردان این وضع دلالت کند
بر افراط ایشان در امر جماع و زیادتی از مجرای طبیعی و در موالید زنان این وضع دلالت کند بر افراط
ایشان بمرتبه که طالب مساحقه شوند و خواسته باشند که کار مردان کنند و مردی بخود بندند
و اگر بین با یکدیگر و با طالع و با منحوس بنحوی که مذکور شد بوده باشند و در برج مذکر نیز بوده باشند
و مع ذلک زهره و مریخ هر دو یا یکی نیز در برج مذکر بوده باشند پس در موالید بحال دلالت کند
بر حرص در امر مجامعت و مسارعت بسوی آن و مرتکب شدن اموری که خلاف سنت و شریعت بوده
باشد از قبیل لواط و در موالید زنان دلالت کند بر بسیار رو بمحل ایشان بمجامعت و مساحقه نمودن
بسیار پس اگر زهره بتنهائی در برج مذکر باشد این عمل را در سر و پنهان بجای آورند و اگر مریخ
بتنهائی در برج مذکر بوده باشد علانیه و اشکارا بعمل آورند و اگر هر دو در برج مذکر بوده
باشند در میانهٔ سر و علانیه بوده باشد عمل ایشان و در بعضی زنان بمرتبه که اثر این عمل بر داشته
میشود که ظاهر میکنند که زنانی که با ایشان میباشند و زنان ایشان زنان ایشانند و بخود داشتن
ایشان میدانند و اگر بین بدان حالت که مذکور شد بوده باشند از عدم ارتباط ایشان بیکدیگر
و بطالع و بمنحس بنحوی که در راوناد میباشند و بوده باشند بین با یکی از آنان دو در برج مؤنث
پس در موالید زنان دلالت کند بر کثرت شوق ایشان بمجامعت مردان با ایشان و زیادتی شبق ایشان
و در موالید مردان دلالت کند بر انوثیت طبع ایشان و شبق ایشان و حرص بر جماع کردن مردان

مردان دیگر با ایشان و اگر با این حال زهره نیز در برج مؤنث بوده باشد در موالید زنان دلالت
کند بر فرط زنان ایشان و زیادتی حرص ایشان در مجامعت با ایشان و بوده باشند از زنان
فاجره مشهوره و هرگز سیر نشوند از امر مجامعت و در هر وقت خود را مهیای این کار داشته
باشند خواه موافق سنت و شریعت بوده باشد یا بخلاف آن و در موالید مردان دلالت کند بر سخت
و سترخی بودن و میل بسیار بمجامعت ایشان و باک نداشته باشند که مفعول هر کس بوده باشند
یا فاعل ولیکن در ستر بوده باشد چه در موالید رجال و چه در موالید زنان و اگر مریخ در برج
مؤنث بوده باشد چه در موالید رجال و چه در موالید نساء علانیه و بی بسط بجای آورند و حیا
و شرم از برای ایشان نبوده باشد و باک نداشته باشند از دشنام و نسبت بزنا و امثال آن
و اگر مریخ و زهره هر دو در برج مؤنث بوده باشند این اعمال متوسط در میانهٔ سر و علانیه بوده باشد
و ایضاً اگر مریخ و زهره هر دو در برج مؤنث بوده باشند دلالت کنند بر جولیت در مردان و مساحقه
نمودن در زنان و غلبهٔ شهوت در هر دو و اگر عشاق و معذب بوده باشند دلالت کند در موالید
زنان بر کثرت شبق و حب مجامعت مردان با ایشان و در موالید مردان بر تأنیث و مخنث بودن و
مایوت بودن ایشان و اگر مواضع نیرین و کواکب منحس ایشان و مواضع زهره و مریخ صاحب خطوط
زحل بوده باشد یا زحل مشارک بوده باشد با زهره و مریخ در شکل دلالت کند بعلاوه بر خباثت
و نجاست و حرص و بلیدی و شدت عابودن مانند آنکه یکی از خوانین یا اعاظم با غلام سیاه بنباتی
و جوکن و متعفن یا کنیز مطبخی بسیار متعفن جمع شوند و علی هذا القیاس و اگر صاحب خط بر اضع
یا شریک در شکل ایشان مشتری بوده باشد دلالت کند بر کمال و حیاء و محافظت و خودداری
و اگر عطارد بوده باشد دلالت کند بر سرعت میل و حرکت بسوی اعمال آنچه مزبور و بر ارتکاب کثرة
فنون و انواع آنها و تفوق و زیادتی آنها و از آنچه در باب آفات نفسانی که متعلق بجزو ناطق میبود مذکور
شد معلوم میشود که اگر بنحوس مرتبط نباشند و بوده باشند و سعود در روند طالع بجهة غلبهٔ سعود
بر نحوس این آفات قابل علاج بوده باشند بنحوی که مذکور شد در آنچه گذشت و اگر بر عکس این حالت

بوده باشد ومحض غلبه داشته باشد بر سعود این افات نادر نشوند ولیکن کاهی بجهت سعاد
سعود بحجاب شوند وواقع نشوند وکاهی بجهت نحوست نحوس تحقق پذیرند پس بر سبیل دوربوده باشد
نه البته زایل شوند وبند دائما ارتکاب شوند آیت اخبار متعلق میبوده باقان نفسانی خواه متعلق
بجزء ناطق وخواه بجزء غیر ناطق وباین ختم میشود مقاله ثالثه وشروع میشود بمقاله رابعه وبالله
التوفیق والعصمه مقاله چهارم از کتاب اربع مقالات در احکام نجومی صنف شارح کلام
بطلیموس این مقاله را مصدر بسا خنثات بپندیده ونصیحتی از برای ناظرین در این کتاب چهار کرده اند
اول کسان که حکیم بوده باشند وکامل بوده باشند در صناعت منطق وعلوم حکمیه از علوم ریاضی و طبیعی
والهی وعلم اخلاقی این کروه متمکن اند از فهم کتاب بطلیموس بدون احتیاج بشرح ولیکن بعد از تامل
وتدبر واهتمام بسیاری بس شرح معین باشد اینکروه را معین عظیم دوم متوسطین در علوم فلسفیه
ومرتبطین بان این اشخاص را ممکن نمیباشد که بدون شرح توانند کلام بطلیموس را فهمید سیم
کسان که مربوط بوده باشند بحساب زیجات ومعرفت تقاویم کواکب ومعرفت دفاتر اهنا اینکروه هم
بعد از ملاحظه شرح فی الجمله انتفاعی از نظر در کلام بطلیموس میبرند وبالمره محروم نخواهند ماند از
فواید ان چهارم کسان که اصلا مربوط بعلوم فلسفیه وقواعد زیجات وقدرت بر استخراج تقاویم
کواکب نبوده باشند بهتر از برای این کروه انست که خود را بتعب نیندازند ونفس خود را براحت نپندارند
ومتعرض این کتاب نشوند بجهة انکه وضع این کتاب از برای کسی شده است که توجهی بعلوم فلسفیه وقواعد
زیجات نموده باشد پس اکر چنین کسی نبوده باشد وتوجه باین کتاب اورد ونفهمد ملامت نکند مکر
خود را بجهة انکه از تقصیر یا قصور خود اواست نه از این علم واین کتاب ونیز بعد از انکه نظر در این کتاب
نموده ومطالب را نفهمید وشروع نموده در حکم نمودن بر حوادث بنحوی وخطا کرده در حکم باید که خود را
نیز معزول کند از حکم بجهة انکه یا انست که درست استقصاء نظر در انچه موقوف علیه حکم ومحتاج
الیه ان میباشد بعمل نیاورده است ویا کاشف شده که تقصیر یا قصور داشته است از فهم معانی این
کتاب وبعد از انکه بر سبیل اطمینان خواطر ومطالب را نفهمید ومیخواهد که حکم کند حکم را بر سبیل تشکیک

تشکیک ونرود ویا اصل نکند بلکه بر او واجب است که محض کلام خود را ظاهر بنماید ودست از تردید
وتشکیک بردارد مثلا بکوید که این مولود بعد از بیست سال فلانقدر از مال از سلطان یا اشغال
سلطانی بهم خواهد رسانید یا بتجارت با سلطان بهم خواهد رسانید یا بواسطه اتصال بجهتی از
اسباب سلطنت فلان مالی بهم خواهد رسانید یا بواسطه میراث از سلطان یا اشخاصی که بسلطان متصل
میباشند میراث بهم خواهد رسانید ونکوید که مالی بهم خواهد رسانید یا از سلطان یا از کنج یا از میراث
وهمچنین در سایر امثله باید که کلام خود را محتمل بسازد واکر کسی در مقام اعتراض بر این کلام کوید که اکر چه
علت فاعلی حدوث اوضاع علویه میباشند ولیکن کسی که حق فهم این کتاب را بهم رسانیده میتواند بر سبیل
تلخیص وتبیین بدون اجمال وتشکیک حکم نماید بر حوادث ولیکن موضوع حوادث وعلت قابلی اهنا کردد
مواليد بدن مولود میباشد بر یکقرار نمیباشد وبر سبیل دوام در انتقال وتغیر وکردش میباشد وبر یک
نسق وبکحالت باقی نمیماند کردان حکم محصل بران نمود پس لابد بوده باشیم از اجمال وتردید جواب
کفته شود که تغیرات وتبدلات وانتقالات عنصر وعلت مادی وکردش استحالات وتبدل استعدادات
ان نیز بتاثیر علویات است چه تاثر کل وچه تاثر جزئی پس کسی که حق معرفت این علم واین کتاب را بهم رسانیده
باید که تاثیرات کلیه علویات را ملاحظه نماید وبعد از ان تاثیرات جزئیه وهمیشه کل را حمل بر جزئی
نماید نه عکس وهمیشه ضعیف را تابع قوی کرداند بدون عکس پس هرکاه ملاحظه این امور را نموده دور
خواهد بود از خطا ولغزش وتواند حکم محصل نموده واما بجز این پس هران حکمی که کند اکر فرضا هم
درست بکوید وتحقق بهم رسانده وقوعش بر سبیل اتفاق است نه از روی واکر کسی کوید که تاثیرات کلیه
علویات چه رجوع بمواليد بجهة انکه میکوید که فلان مولود بعد از پنجاه سال که از عمرش میکذرد چنین
مالی بهم خواهد رسانید ومولود دیکر مثلا بعد از بیست سال چکونه تاثیرات کلیه بتعیین این مطالب را
میتواند نموده بلکه نسبتش بجمیع اشخاص مساوی است جواب انکه نه انست که تاثیرات کلیه وقضایا
عامه علت مستقله در این باب توانند شد بلکه باید بعد از ملاحظه اهنا وملاحظه طالع اصل وطوالع
تحویلیه واوتاد تسییریه فرعیه وانضمام همه اهنا بیکدیکر وغلبه ظن حکم نموده مثلا هرکاه تاثیرات کلیه

اقتضای موت عامی یا غرقی و حرقی عامی کنند معلوم است که اشخاصی که تسییر هیلاج‌های اقصا بقاطع رسیده است و اگرچه دلیل قطع بسیار ضعیف بوده باشد بلکه ادلّهٔ تخلیص هم از برای ایشان بوده باشد ایشان اقرب میّاشند بقبول ان تاثیر کلّی از انکه تسییر هیلاج یا ادلّهٔ دیگر فنهی لسعادات و مزیدات در سعادت کشنده است یا ادلّهٔ طول عمر اقصا قوی میباشد و علی هذا القیاس در سایر احکام این بود خلاصهٔ انچه در صدد ایفای له اراده نموده است گفته است بطلمیوس که چیزهائی که ممکن بود نظر دران قبل از ولادت از قبیل احوال والدین و برادران و اشیائی که ممکن بود نظر دادها در حین ولادت از قبیل ذکورت و انوثت مولود و نرشتی و جوانی ان و قبول کردن خوردن غذا یا نکردن ان و اشیائی که بعد از ولادت است دان بر دو قسم است یکی انکه خاص مولود است و قوام امر مولود بآنست از قبیل عمر و احوال بدن و نفس و افعال انها و دیگر احوالی است که بالعرض ثابت است از برای مولود از قبیل شغل و عمل و تزویج و سفرها و اولاد و امثال ان دو قسم اول که عبارت از قبل از ولادت و حین ولادت و اکثر اقسام قسم اول از قسم سیم که احوالات بعد از ولادت بوده باشد بیان همهٔ انها شد باقی ماند پارهٔ اقسام قسم اول از قسم سیم و همهٔ اقسام قسم دویم از قسم سیم که باید در ایفای له بیان انها شود و مقدم از این احوال باقی ماند سخن در بخت مولود است در ملک و مرتبه و شان و ملک نسبتش مرتبه و شان نسبت بدنست بنفس چنانکه بدن موضوع و محل تصرف نفس است و نفس صورت و اسکمال بدن و قوام وجود ان بنفس و اساست همچنین ملک موضوع میباشد و محل تصرف انبرای سعادت مرتبه و شان و ان بمنزلهٔ صورت است از برای ملک پس قول در ملک متصل میباشد بقول در بدن چنانکه قول در سعادت و مرتبه متصل میباشد بقول در نفس و بعد و قوام امر مولود حاصل میشود و چون ملک که بمنزلهٔ بدنه است مقدم است برشان و مرتبه که بمنزلهٔ نفس است چه بدن مقدم است بر نفس تقدم محل بر حال لهذا قول در بدن را مقدم داشت بر قول در نفس همچنین قول در سعادات ملکی مقدم است بر قول در سعادات شانی و مرتبهٔ لهذا گفته است که **باب اوّل** در بخت مولود در ملک یعنی در انچه مالک میشود مولود از مال یا علم یا اراضی و املاک و مستغلات یا صنعت و پیشه و امثال ان دلیل ان تصرات

منحصرات بسهم البخت و سابقا معلوم شد کدرای او در باب سهم بخت انست که نسبتش بقیه مانند نسبت شمس است بطالع یعنی همیشه او فات بعد قران سهم مانند بعد شمس است از طالع و لهذا این سهم را طالع قرار کنند چنانکه طالع را طالع شمس کنند و نسبت این سهم بطالع مانند نسبت ملک ادمی بادمی پس چنانکه طالع مختص است بدلالت بر احوال مولود همچنین این سهم مختص است بدلالت نمودن بر ملک مولود و هرگاه دلیل ملک سهم بخت یعنی مذکور شد پس میگوئیم کواکب مستولی بوند یا موضع او و اهر کدام را که حصه و بهرهٔ او زیاده تر بوده باشد و نظر میکنیم حال او را در وضع او و نسبت بعالم از بودن در بیت یا مثلثه یا شرف یا حد خود یا سایر قوتهای ذاتیهٔ خود یا ضعفهای ذاتی خود و حال او را در وضعش نسبت باوتاد از بودن در اوتاد یا ماعل یا زائل و حال او را در وضعش نسبت بشمس از بودن در تشریق یا تغریب یا دو بیع دیگر و بعد از ان ملاحظه مینمائیم در ملاقات و مناسبت دلالتش بر ملک یا عدم ملاقات و مناسبتش در این باب و بعد از انکه حال مستولی را دانستیم در قوت و ضعف ذاتی و عرضی نظر کنیم بکواکبی که ناظر میباشند باو و مشارکه میباشند با او در شکل یا در کواکبی که عالی میباشند بر او و پس اگر بوده باشند موافق با او در دلالت باعث شوند تاکید دلالت و قوت و زیادتی دلالت او را و اگر بوده باشند مخالف او در دلالت از قوت او کم نمایند و ضعیف کنند دلالت او را پس اگر کوکب مستولی بر هم بوده باشد قوی بمعنی ذاتی و عرضی بوده باشد ملک مولود بسیار خصوصا هرگاه نیرین ناظر بوده باشند با و بنظر ملایم مانند تثلیث یا تسدیس یا دفع قوت یا دفع طبیعت و امثال ان که در این وقت بوده باشد ملک مولود بزرگ و بسیار پیشرو اگر مستولی بران بوده باشد ضعیف حال بضعفهای ذاتی یا عرضی بوده باشد مولود اندک ملک خصوصا هرگاه با طل شده باشد نوکر بسبب بودن در تحت الشعاع یا تحت الارض که در این وقت مولود بی ملک بوده باشد و خصوصا اگر نیرین ناظر نبوده باشند با و که مولود از ان هلکد فقیر و محتاج و همچنین اگر مستولی بوده باشد متوسط در این امور بوده باشد ملک او متوسط بسر کرفت و قلت ملک تابع بوده باشد قوت ضعف دلیل را و ملایمت

بوده باشد

وعلم ملاحت شهادت بیرین را پس اگر بوده باشد مستولی بر موضع سهم زحل پس از حیثیات وجهات
مختلفه کدان برای او پیدا شد دلالت کند که بوده باشد ثروت مولود از یکی ازان جهات پس ازان جهت که
زحل گرفته میشود بدل شمس در اموری که شمس در اقتضا مدخلیتی پیدا شد و در باب ثروت و مال او را
مدخلیتی نمیبود ولیکن شمس دلالت دارد در مولید رجال بر تزویج زنان پس بوده باشد زحل دلالت بر
ثروتی کدان جانب زنان بوده باشد وچون زحل بالطبع دال است بر اراضی از برای او بوده باشد دلالت
بر انکه ثروت مولود از جهت فلاحت و زراعت بوده باشد و نیز زحل بالطبع دلالت کند بر ابنیهای بسیار
از برای او و عمل و آلتی بوده باشد بر انکه ثروت مولود بجهت ملاحی و کار دریا بوده باشد پس بوده باشد
دلالت زحل بر ثروت از جانب زنان یا فلاحت یا ملاحی پس اگر خواهیم که تشخیص و تعیین دهیم و حکم را
خالی از اجمال و تردید بیان کنیم و سخن را ملخص و اضح کنیم نظر کنیم اگر زحل مؤنث است یا متصل بزهره و امثال آن
کوکبی که ثروت مولود از جانب زنان بوده باشد و اگر زحل در مواضع ارضی از قبیل برج خاکی یا وتد ارضی یا
متصل بکوکب خاکی کوکبی که ثروت مولود از جهت زراعت و فلاحت بوده باشد و اگر در مواضع رطب از قبیل برج
رطب یا برج رطب یا نبتش بشمس در برج رطب یا متصل بکوکب رطب بوده باشد کوکبی که ثروت مولود از قبیل
ملاحی و کار آب بوده باشد و علی هذا القیاس در کواکب دیگر این قاعده را مرعی باید داشت و اگر مستولی مشتری
بوده باشد ثروت از جهت امامت و پیشوائی نمودن مردم و قیام نمودن بامور ایشان یا از جهت قضاوت
و توسط امور مردم بوده باشد و تعیین و تشخیص هریک بر قیاس اینچه در زحل مذکور شد معلوم شود و اگر مستولی
مریخ بوده باشد ثروت مولود بوده باشد از جهت لشکرکشی و سیاست و حکمرانی یا هنری که اگر با قوت بوده باشد
مریخ دلالت کند بر کشیدن لشکرها و اگر ضعیف بوده باشد دلالت کند بر انچه شبیه لشکرکشی بوده باشد و نیز
در برج یا حظوظ سعود بوده باشد دلالت کند بر قوی بوده باشد دلالت کند بر انکه صاحب منصب سیاست
بوده باشد از قبیل سرهنگ بودن یا محتسب و داروغه بودن و امثال ان و اگر بوده باشد مستولی نهم پس اگر بوده باشد
ان یا صاحب طالع یا پاره دلیلهای دیگر مولود دوست دلالت کند بر انکه بوده باشد ثروت مولود از جهت عطا و
دوستان یا زنان و تعیین بر قیاس اینچه است که در زحل مذکور شد و اگر بوده باشد مستولی عطارد چون عطارد

عطارد بالطبع دال است بر احوال نفس ناطقه پس بوده باشد از برای او دلالت بر علم و چون او همیشه
همراه شمس است بوده باشد از برای او دلالتی بر کردش در تجارت پس بوده باشد از برای عطارد
دلالت بر ثروت یا باعتبار علم یا بجهة تجارت و تعیین این دو بحسب موضع عطارد است پس اگر
در مواضع علم بوده باشد مانند نهم دلالت کند بر انکه ثروت مولود بجهة علم بوده باشد و اگر بوده
باشد در مواضع تجارت مانند عاشر دلالت کند بر انکه ثروت مولود بجهة تجارت بوده باشد و اینکه
کدام یک از انواع علم یا تجارت بر قیاس اینچیزیست که در زحل مذکور شد این بود دلالات کواکب هرگاه
منفرد بوده باشند و نرسند بر موضع سهم و اما اگر چند کوکب شریک بوده باشند در تدبیر و استیلای
بر موضع سهم پس بر چندین قسم میباشد و احتمالات عقلی ان از ثنائی و ثلاثی و رباعی و خماسی بیست
و شش احتمال میشود که بعضی بتفاصیل انها موجب اطناب و تشویش خاطرات و بطلیموس چنان میداند
که کسی که کتاب او را از اول تا با خر موضع فهمیده باشد قادر میباشد خود بر استنباط تفاصیل احکام
انها ولیکن بجهة انکه ممنهٔ بوده باشد که سایر را بران توان قیاس نمود یکی از اقسام مشارکت و اکتفا ان
مشارکت زحل و مشتری بوده باشد ذکر نموده است و این مشارکت را بر سه نوع قرار داده است که مدلول
همه یکی است و آن بودن ثروت است از جانب مواریث نوع اول انست که زحل صاحب پارهٔ حظوظ موضع
سهم بوده باشد و مشتری صاحب پارهٔ دیگر از حظوظ که باهم شریک بوده باشند در استیلای بر موضع سهم
یا یکی از ان دو صاحب تدبیر بوده باشد و دیگری متصل باد یا صاحب موضع او نوع دوم انست که بوده
باشد مستولی زحل و بوده باشد مشتری در اوتاد و زوائد ارض سیما عاشر که در دلالت مشارکت میباشد
با زحل نوع سیم انست که بوده باشد مشتری در برج ذوجسدین یا متصل بقمر که در این صورت هم
مشتری مشارک زحل میباشد در دلالت و جهة دلالت اشتراک زحل با مشتری بر بودن ثروت از مواریث
انست بجهة انکه زحل محترات و مشتری سعد پس باید که مدلول ایشان چیزی بوده که سعادت بوده
باشد از برای یکی و بحوست از برای دیگری چنانکه حکم میراث است که از برای مورث بحوست است و
از برای وارث سعادت و هرگاه نوع سیم از مشارکت بوده باشد دلالت کند بر انکه قوام ان عزباء

مولود را به پسری برداشته و از ایشان ارث برد یا فرزندی از ایشان حاصل نماید و ازان ارث برد
بجهة انکه مقتضای بودن مشتری در برج ذوجسدین یا با نصال قرانست که این امر میراث بوده
باشد اما اشتراک در چیز چنانکه مذکور شد پس از شناختن این امور با نضمام قواعد سابقه این
کتاب بشرط فهم الشخص فاضل میسر باشد باستنباط احکام جمیع اقسام مشارکات و قانون کلی در این باب
انست که مقتضای دلالات کواکب بر اخلاق مولود و صناعت و پیشهٔ او باید که ملاحظه شود که
چیست و بحسب این حکم نمود مثلاً هرگاه زحل و مریخ مشارک بوده باشند در استیلای بر موضع سهم و
در اخلاق مولود دلیلی بوده باشد که دلالت کنند بر دزدی و در صناعت دلیل بوده باشد که دلالت
کنند بر جندی و لشکری بودن کوتهم که بوده باشد ثروت مولود از راه زدن و غارت کردن و امثال این
و اگر فرضاً در دلایل اخلاق چیزی بوده باشد که دلالت کند بر خلق عدالت و در دلایل صناعات چیزی
بوده باشد که دلالت کند بر انکه صناعت مولود علاج مرضی بوده باشد و مسئولی بر موضع سهم زحل بشرف
مریخ بوده باشد دلالت کند بر انکه ثروت مولود از علاج جراحتها و امثال ان بوده باشد و علی هذا القیاس
در سایر اشراکات باید ملاحظه مدلول کواکب مسئولی بر موضع سهم را نمود با نضمام ملاحظه مدلول کواکب
اخلاق و صناعت و ازان حدس زد بر ثروت مولود این بود بحال مسئولیان بر موضع سهم بحسب نفوذ
در استیلاء یا اشتراک ایشان در استیلاء در دلالت بر ثروت و اما بحسب نظر کواکب یکدیگر بایشان پس
اگر کواکب ناظر بایشان یا بمواضع رئیسه که عبارتست از موضع شمس و موضع قمر و موضع سهم و در جبهٔ طالع
بوده باشند و در تذکیر و تانیث و لیلی و نهاری و سعادت و نحوست یعنی کواکب ناظره بمسئولی از این
حیثیات با او موافق بوده باشند دلالت کند بر انکه انچه مالک میشود مولود از ثروت باقی
و محفوظ بماند و تغییر نپذیرد و اگر ناظران کواکبی بوده باشند که مخالف با ان بوده باشند از
حیثیات مذکوره و نظرهم از قبیل مقارنه یا تربیع یا مقابله بوده باشد دلالت کند بر تلف و تبدیر بعضی
بالذات و بحسب نظر هر و مخالف و مضاد با مسئولی بوده باشند دلالت کنند بر تلف مال و ثروت و از قوای
سابقه معلوم است که اسباب تلف بحسب طبع ان کواکب مضادهٔ ناظره یا خانهٔ او یا خانهٔ کدا هذا صاحبان

صاحبان ان میباشند بوده باشد و اگر کواکب ناظره از هر دو صنف بوده باشند معلوم است که حکم
بتوسط باید نمود قدری باقی ماند و قدری زایل شود و لیکن ملاحظهٔ قوی تر از دست نباید داد و بروفق
قضای ایشان در ثروت حکم بتوسط باید نمود و اما معرفت وقت حصول ثروت یا تلف ان اگر حاصل شده
باشد پس دانسته میشود از دو چیز اول ملاحظهٔ دلیل حصول یا تلف است که او دلالت میکند بر قرب
زمان حصول یا تلف یا بعد و طول امدت ان و اسباب قرب حصول بودن کوکب دلیل است سریع السیر
و مشرقی از شمس و در نصف مشرقی از فلک یعنی از عاشر تا رابع باین ترتیب که مذکور شد و اسباب بعد
حصول و طول مدت بودن دلیل است بطی السیر و مغرب از شمس و در نصف غربی از فلک یعنی از رابع
تا عاشر بهمین ترتیب مذکور و بعد از انکه دانستیم قرب مدت یا بعد از ملاحظه نمائیم در جائی که فاصلهٔ
میانهٔ دلیل و وتدی که دلیل بجهت حرکهٔ معدل روزه است بسوی ان و هر درجهٔ سالی یا ماهی یا روزی یا
ساعتی گیریم بحسب حال دلیل از سرعت و بطؤ و امثال ان که مذکور شد پس اگر دلیل بوده باشد که دلالت
کند بر شدت قرب بعد اندرجات ساعات گیریم و اگر دلالت کند بر توسط در قرب بعد ان ایام گیریم
و اگر دلالت کند بر توسط بعد بعد ان ماهها گیریم و اگر دلالت کند بر شدت بعد مدت بعد ان
سالها گیریم اینست مراد بطلیموس بعد از ملاحظهٔ قواعد سابقه در مقالات متقدمه و اگرچه همه انچه
مذکور شد از کلام او در اینموضع معلوم نمیشود و لیکن بعضی از کلامهای او تفسیر میکند بعضی دیگر را
پس باید فهمید مراد او را **باب دوم** در امر حظوه و سعادت که باعث استکمال امر مال میباشد
و قانون کلی در این باب معرفت حال نیرین است و معرفت حال کواکبی که محتف باشد بایشان و معرفت
ملاءمت و عدم ملاءمت انهاست با نیرین و مراد بکواکبی که محتف باشد بنیرین کواکبی است که اجرام
یا شعاعهای ایشان بیشتر با دو نیال نیرین بوده باشند و مراد بملاءمت بودن تاثیر است ملائم با
شمس و تغریب یا قمر یا تذکیر نسبت بشمس و تانیث نسبت بقمر یا بودن نظر کواکب با نیرین از تثلیث
و تسدیس یا مقارنهٔ مخیر و امثال انها از حالات موافقه و عدم موافقه پس بدانکه سعادات ملکی
بر این امور است پس هرگاه نیرین هر دو بوده باشند در بروجهای مذکر و هر دو نیر یا یکی از انها در خصوص

نسخهٔ ناقص از اول و آخر

نیز نوبت صرف باشد و بیخ کوکب مخبره محدب بوده باشد بنیرین و محدب بقمر مشرقی بوده
باشد و محدب بقمر مغرب بوده باشد مولود پادشاه و صاحب مملکت و مقدار مملکت و پادشاهی
او بحسب قوت و زیادتی و نقصان این امور میباشد پس اگر شمس در وند عاشر بوده باشد در برج
مذکر بوده باشد صاحب مملکت عظیمی خواهد از خاندان پادشاهت بوده باشد و ملکزاده بوده باشد
یا نه همین قدر که ادلاء عمر و عقل او و وفاء باین امر مینماید او پادشاه خواهد بود و اما در ملت زادگان بین
احتیاج بتحقق این اوضاع نمیباشد همین قدر که دلایل او موافق بوده باشد یا دلالت دولت با ملت پادشاه
کافی است در حکم بپادشاهت ایشان و احتیاج بتحقق این اشکال و اوضاع نمیباشد بلی همین قدر که در
دلالتی این شکل را دیدی و قوت بدن و نفسانی و مدت عمر او را دیدی که وفا میکند بتسخیر ملک
و ابقاء ان حکم کن که ان مولود پادشاه میشود هرچند از رعایای پست و اهل بازار بلکه از خادمان و
بندگان بوده باشد خصوصاً هرگاه باینرین یکی از ثوابت عظیم القدر که سعادت افزای بوده باشد با ایشان
بوده باشد یعنی بر یکدایره اند و با بر عظام یعنی افاق حادثه در عنبر درجهٔ عاشر و عنبر درجه طالع و در
درجه عاشر با ان ثابته بر دایرهٔ افق استوائی بوده باشند و در درجهٔ طالع باهم در افق ولادت
بوده باشند یعنی درجه معدله یا درجهٔ مر یا درجهٔ طالع یا درجهٔ غروب بلکه شاید درجهٔ تقویمی نیرین
یا درجهٔ ان ثابته یکی بوده باشد لا محاله او پادشاه خواهد شد اگرچه بنده و بنده زاده بوده باشد
بجهة انکه مکرر مشاهده شده است که بندگان و بازاریان ملوک عظیمه شده اند بعد از انکه بوده اند
در غایت خفت و ذلت و اگرچنانچه گفتیم درجهٔ نیرین با درجه ثابته مزبوره یکی بوده باشد قوت و
شدت و سرعتان بیشتر بوده باشد و اگر کوکب مخبره و ثابتهٔ که محدث نیرین یا نیرین نوبتی باشند
در اوتاد بوده باشند یا ناظر بوده باشند بوند عاشر بنظر یا قوی که ان نظرهم دلالتی داشته باشد
بر پادشاهی بوده باشد مولود پادشاهی با قوتی عظیم الشان که مالک شود اکثر معمورهٔ زمین یا جزء
عظیمی از زمین را و بسا که بفزاید در سعادتش اینکه بوده باشد انکواکب محدثه از مخبره و ثابته
باقوة مانند انکه بوده باشند متیامن از نیرین یا نیرین نوبتی و مع ذلک بوده باشند هم ناظر بعاشر

بعاشر دهم ناظر بطالع و اگر اوضاع بوده باشد همین اوضاع که دال بر ملت و پادشاهت میبود همکر
انکه همان شمس مدبر مذکر بوده باشد نه قمر و یکی از نیرین در وند بوده باشد دون دیگری پس بسبب
همین مقدار نقص از دلالت پادشاهت مولود پادشاه نشود ولیکن بوده باشد صاحب سیاست و امر و نهی
و قادر بر کشتن و زنده داشتن خلق بسیاری خواه از خاندان ملک و سیاست بوده باشد یا نه بجهة انکه
مشاهد شده است مکرر اشخاصی را که سوقی و بنده زاده بوده اند و کار ایشان رسیده است بمرتبهٔ
که بسیاری از بلدان و مردمان در تحت حکم و فرمان و سیاست او افتاده اند و مطیع و منقاد او
بوده اند و اگرچه چنانکه گفته شد از خاندان ملک بودن و نبودن در این باب تفاوتی نمیکند بلکه
این وضع فی حد ذاته مقتضی میباشد صاحب سیاست بودن را و لیکن ملاحظهٔ اسباب بعلی از مزاج
بدن و اخلاق نفسانی و اسباب ثروت و مالداری لازم است و همچنین ملاحظهٔ مطابقت و موافقت
دلیلهای دلالت او با دلیلهای ملت و دولت یا حوادث عظام مانند قرانات و کسوفات امثال
ان لازم است مثلا این وضع مذکور که مقتضی میبود که مولود صاحب سیاست و فرمان فرمائی بوده
باشد میتواند بود که مولود وزیر بوده باشد نا فرمان فرما بوده باشد و میتواند که لشکر کش و سپه سالار
بوده باشد و میتواند بود که از جملهٔ مدبرین امور مردم بوده باشد از قبیل قضاه و حکام شرع پس اگر نجم
خواهد که حکم محصل خالی از تردید و اجمال کند نظر کند بدلایل ثروت او اگر فرضاً عطارد دلیل ثروت
بوده باشد که دلالت میکند که ثروت از جهة علم و عقل و تجارت و مجملا از منسوبات عطارد میباشد
پس مقتضای دلیل ثروت باید که رسیدن او بمرتبه بودن صاحب سیاست بعلت ضراوت و علم و عقل
بوده باشد خصوصاً اگر مشتری ناظر بوده باشد باو و اگر دلیل ثروت مریخ بوده باشد باید که او امیر
و سپه سالار بوده باشد و علی هذا القیاس در دلیل صفت او باید نظر شود چنانکه در باب بعد مذکور
خواهد شد و اگر کسی از این خاندانها باشد او فی دلیل او را کفایت میکند و اگر کسی از این خاندانها
نبوده باشد محتاج است از تحقق ادله که مذکور شد بجهة انکه دلیل باقوت باید که از مرتبهٔ بمرتبهٔ دیگر نقل
دهد و اگر با نقص مذکور که قمر در برج مؤنث بوده باشد و یکی از نیرین در وند نبوده باشد کواکب محدثه

بنیرین نیز در اوتاد بناشند و ناظر با وتاد نهم بنوده باشند بوده باشد مولود همین مردی عظیم الشان
وبوده باشد سعادت او مثل سعادت کسی که مالک بوده باشد ناحیه از نواحی یا کسی که بوده
باشد یلی سر کردهٔ از سر کردگان لشکر نه سر کرده کل لشکر خلاصه انکه بنوده باشد پادشاه
ونه کسی که پادشاه تفویض امر لشکر و مملکت با بکلی یا مفوض کرده باشد ولیکن فی الجمله ریاستی و
امارتی داشته باشد واگر بنرین هیچیک در اوتاد بنوده باشند ولیکن اکثر کواکب محتفه در اوتاد
یا ناظر با وتاد بوده باشند سعادت مولود متوسط خواهد بود وچندان مشهور و معروف
نخواهد بود پس اگر بنرین یا کواکب محتفه در حظوظ خویش بوده باشند مولود بوده باشد متوسط
در اوساط شهرها وفی الجمله تقدمی بر امثال خود داشته باشد پس اگر دلیل ثروت او برج آب بوده
باشد یکی از سرهنگان یا محتسب و داروغه واگر دلیل ثروت مشتری آب بوده باشد قاضی متوسطی
یا از عدول واگر دلیل ثروت زحل آب بوده باشد بناء متوسطی واگر زهره آب بوده باشد صاحب
تاموسه متوسط واگر عطارد دلیل ثروت آب بوده باشد کاتب متوسطی و بر این قیاس واگر هیچیک از
بنرین وکواکب محتفه بایشان در حظوظ خویش نبوده باشند فی الجمله امتیازی از امثال واقران خود
داشته باشد مثلا طبیب متوسطی یا تاجر متوسطی بوده باشد واگر هیچیک از بنرین وکواکب
محتفه نه در اوتاد ونه ناظر با وتاد بوده باشند بوده باشد مولود مردی کم نام و بی سعادت وناکام
واگر هیچیک از بنرین وکواکب محتفه بایشان نه در اوتاد ونه ناظر با وتاد وقع ذلک بنرین در برج
مؤنث وهیچیک از سعود هم ناظر هیچیک از چهار موضع رئیس نبوده باشند بوده باشد مولود
در نهایت ذلت وبدبختی وشدت فقر وحاجت وامثال آن پس مناط امر در سعادت عظمی که مرتبهٔ
پادشاهی بزرگ بوده باشد وشقاوت قصوی که مرتبهٔ منتهای فقر و پریشانی بوده باشد وهمچنین
مراتب متوسطه که میانهٔ این دو مرتبه میباشد که مراتب بسیار است همه این مراتب مناط و مبنای
امر هم بر حال بنرین وکواکب محتفه بایشان وکواکب مدبر و مستولی بر مواضع کواکب محتفه میباشد
از بودن انها در برج مذکر و مؤنث و او تاد و ناظر با وتاد و بودن در حظوظ خویش و مواضع ملایم

ملایم بایشان یا علم ملایم میباشد پس اشکال و اوضاع کواکب بسیار میباشد وهر شکلی و وضعی
دلالت میکند بر مرتبه از مراتب سعادت و شقاوت و بعد از معرفت طوایفی که مذکور شد
استخراج تفاصیل مراتب انها آسان و صعوبتی ندارد و از مثالهائی که در اخر این مقاله مذکور
میشود معرفت تفاصیل ظاهر تر خواهد شد انشاء الله تعالی و بعد از معرفت مرتبه سعادت مولود از
ملاحظهٔ دلیل ان و ملاحظهٔ مقدار عمر او و مزاج و اخلاق نفسانی و اصل و طبیعت و طینت او کز
از چه خاندان میباشد و از دلیل ثروت و صناعتی و هر کاه خواسته باشیم کرد وام و بقاء و ثبات
او را بشناسیم نظر کنیم بمدبران مواضع شمس و قمر و کواکب محتفه بایشان پس اگر صاحبان حظوظ
این مواضع ناظر بوده باشند باین مواضع یا انکه سعود باشند از قبیل مشتری و زهره و عطارد مزاج
باسعود بوده باشد ان سعادت اعلی و افضل و ادوم و ابقی و همچنین هر کاه از کواکب نابسه کدر مزاج
سعود میباشند درجات صحیحه ایشان باطلوع یا غروب بلکه بدرجه تقویمی انها با مواضع بنرین و کواکب
محتفه بکی بوده باشد بوده باشد ان سعادت در اعلی مراتب سعادت و افضل و طولان تر و اگر بوده
باشند کواکب مدبره بر خیز مخالف یا نحوس بوده باشد سعادت مولود خسیس و رذیل و پست و سریع
الزوال و کوتاه مدت و مراد از خیز مخالف انست کدان کواکب مخالف بوده باشند در طبع و خاصیت
یا بر جی که در ان میباشد یا متصل بان میباشند از مواضع مذکوره مانند انکه کوکب مذکر در برج
مؤنث یا ناظر و مدبر برج مؤنث بوده باشد وهمچنین اگر کواکب مدبره این مواضع نحوس بوده باشند
واگر خواسته باشیم که بدانیم که سعادت مولود از چه سبب است و از چه جنس سعادت میباشد
نظر کنیم با قوای کواکب محتفه بنرین و مدبران انها و بحسب ان حکم کنیم پس اگر انوی و مستولی
زحل بوده باشد سعادت مولود از املاک و عقار و مستغلات بوده باشد پس اگر زحل قوی حال
وخوشحال بوده باشد مولود از ان عقار و املاک مسرور و فرحناک بوده باشد واگر زحل
بدحال بوده باشد مولود از ان املاک مسرور و خوشحال نبوده باشد چنانکه مشاهده میشود از
جمعی که صاحب املاک و مستغلات بسیار میباشند و از نهایت بخل و لئامت طبع نه خود از انها منتفع

میکرده و نه دیگری و همچنین اگر زحل متوسط الحال بوده باشد و اگر مستولی مشتری و زهره بوده
باشند معظم سعادت مولود در امور دنیا که باعث سرور و فرح و انبساط نفس بوده باشد از قبیل عطا
و صلها و کرامتهای سلطان و بزرگی همت و امثال آن بوده باشد پس اگر ایشان خوشحال و قوی حال
بوده باشند این سعادت بزرگتر و عظیم تر بوده باشد و اگر بدحال و ضعیف بوده باشند کمتر
و با ملامت و هجو بوده باشد و اگر مستولی مریخ بوده باشد سعادت مولود از قبیل لشکرکشی و سر
سپاه بودن و غلبه بر دشمنان نمودن و ترسانیدن زیردستان خود و مانند معلوم است که اگر مریخ
خوشحال و با قوت است این امور قوی و اعظم و مایل تر بعدالت میباشد و اگر ضعیف و بد
حال است این امور کمتر و پست تر و مایل تر بجور و ظلم میباشد و اگر مستولی عطارد بوده باشد
سعادت مولود در فهم و ادب و اهتمام بامور و تدبیر امضا خواهد بود پس اگر عطارد قوی حال
این امور بیشتر و بزرگتر خواهد بود و اگر ضعیف حال است کمتر و پست تر خواهد بود و از آنچه
مذکور شد ظاهر میشود حال انکه مستولی دو کوکب یا زیاده بوده باشند که باید امتزاج
داد خواص هریک را بدیگری مانند انکه بعضی از علماء صاحب عقار و املاک و بخیل بوده باشد
که ناشی میشود از عطارد و زحل ضعیف و بدحال یا انکه سخی و کریم طبع بوده باشد که حاصل
میشود از زحل قوی حال و عطارد یا بعضی سران سپاه با فهم و ادب بوده باشد که متحقق میشود از
ترکیب عطارد با مریخ و علی هذا القیاس در سایر ترکیبات باید سیم در صناعت و شغل و عمل
مولود این باب تالی و مکمل و متمم دو باب گذشته است بجهة انکه صناعت شخص قوی و ملکه ایست
که بان دایم میماند سعادت شخص و ممکن است استاد می یا که بان مالک شود امور دیگر را پس لابد است که
بوده باشد دلیل ان کوکبی که استفاده نموده باشد از شش که اقوای کواکب است قوی تر از که منشاء
این اثر تواند شد و یا کوکبی که استفاده نموده باشد از عاشر که اقوای بیوت است چنین قوی تر از که
و چون کوکبی که قرب العهد بوده باشد مشرقی شد نشر و از تحت الشعاع بیرون آمد نشر و ظاهر شد نشر
در مشرقی بیش از افتاب از میان کواکب دیگر اقوی میباشد نبت بشمس و همچنین کوکبی که بوده باشد

باشد در عاشر اقوی میباشد از بودن در طالع و نادر و بیوت دیگر خصوصا هرگاه متصل بقمر هم
بوده باشد باید که این دو دلیل این امر بوده باشند پس قانون کلی در این باب معرفت کوکبی
است که اقرب کواکب است نبت بشمس و خارج از تحت الشعاع و مشرقی و کوکبی است که در عاشر بوده
باشد خصوصا متصل بقمر هم بوده باشد پس اگر یک کوکب صاحب این دو حالت بوده باشد او بانفراده
دلیل بوده باشد و همچنین اگر یکی از این دو حالت از برای کوکبی بوده باشد و حالت دیگر از برای کوکبی
متحقق نشود انکوکب که صاحب این حالت است او منفرد باشد در دلالت و اگر این دو حالت از برای دو
کوکب متحقق شود پس اگر اندو کوکب مساوی بوده باشند در قوت چنانکه کوکب قریب العهد بظهور مشرقی
صاحب این حالت بوده باشد و بس و کوکب حال در عاشر متصل بقمر هم بوده باشد در این صورت کوکب حال
عاشر قوی تر است از قوت کوکب قریب العهد بظهور مشرقی باشد و معارضه با آن میکند پس در این صورت هر دو
دلیل اعتبار کنیم و مقدم داریم انی را که صاحب حظوظ بیشتر است در مواضع رئیسه و اگر یکی از دو
کوکب غالب بوده باشد در قوت مانند انکه کوکب قریب العهد بظهور متصل بوده باشد بقمر و کوکب
حال در عاشر متصل باشد بقمر یا بنوده باشد کوکب اول اقوی و اغلب خواهد بود از دو یم از دلیل
کیم و همچنین اگر کوکب اول صاحب حظ بیشتر بوده باشد در موضع شمس یا قمر یا طالع یا سهم السعاده
و بر این قیاس و اگر هیچ کوکبی را صاحب هیچیک از این دو حالت نیافتیم دلیل صناعت را از کوکبی کیریم که
حظوظ او در دو جزء طالع بیش از دیگران است و لیکن صاحب این طالع در اغلب اوقات بطال و مهمل باشد
و در کارهای از اوقات و یا در ازمنه مشغول بان صناعت که مدلول ان دلیل است خواهد بود و بعد از
معرفت دلیل صناعت و شناختن مدلول ان از صنایع هرگاه خواهیم معرفت ان صنعت خاص را از میان
ان صنایع که مدلول دلیل صنعت است خواسته باشیم که حکم را فصل و بعد زمید و اجمال بیان نمائیم
ملاحظه دو چیز دیگر باید نمود یکی مزاجت دلیل با کواکب اطراف بان و تحصیل مزاج مرکب از اطراف و دیگر
معرفت صاحبان حظوظ دلیل از خانه و حد و تحصیل مزاجی که مرکب باشد از مزاج دلیل و مزاج صاحب
حظ موضع او و بعد از تحصیل این دو مزاج و امتزاج این دو با یکدیگر واقف بر صناعت مولود بطریق محصل

خواهیم شد الی دلیل صناعت عطارد بوده باشد دلالت کند که صنعت مولود از قبیل محاسبه و تعلیم
و تجارت و صرافی و کاهنی و منجمی و طبع حیوانات و مجلا کاران که متعلق بکتاب و تحریر و داد
و ستد و اخبار بغیبات و امثال ان بوده باشد پس اگر عطارد در برج وحدتحویش بوده باشد صنعت
از قبیل محاسبه و داد و ستد و معاملات و تحریر و مانندها بوده باشد و اگر در حظوظ مشتری بوده
باشد دلالت کند بر تجارت و صرافی و اگر در حظوظ زهره بوده باشد دلالت کند بر منجمی و امثال ان
و بر همین قیاس و همچنین اگر دلیل صناعت عطارد بوده باشد و زحل ناظر باو یا عکس دلالت کند که صنعت
از قبیل تدبیر امور مردم و تعبیر خواب و مواظبت بر عباد تخافها و کهانت و ذهاب عقل و در عوض ان
اخبار بغیبات که یونانی ازرا اپوتلسیموس میگویند و امثال این امور و تعیین یکی از این امور
بحسب مواضع زحل و عطارد میباشد از بیوت و حدود چنانکه اشاره شد و اگر دلیل صنعت عطارد
بوده باشد و مشتری ناظر بان او یا بالعکس بوده باشد صنعت از قبیل وضع سنن و آداب و حکمت
یا کردش با اشراف و افاضل ناس و ریاستی و امثال این امور بوده باشد و اگر دلیل صنعت زهره بوده
باشد علی سبیل الاجمال دلالت کند بر چیزهائی که زینتی در انها بوده باشد و بر بوهای خوش پس اگر
در حظوظ خویش بوده باشد دلالت کند بر اینکه صنعت جواهری بودن یا بزاز پادشاه بودن و
امثال ان و اگر در حظوظ قمر بوده باشد دلالت کند بر اینکه صنعت بزازی زنان مطلقا یا زنان پادشاه
بحسب حال قمر بوده باشد و اگر در حظوظ مشتری بوده باشد دلالت کند بر اینکه صنعت ترتیب بوهای
خوش بوده باشد و اگر در حظوظ مریخ بوده باشد دلالت کند بر اینکه صنعت ترتیب داروها باشد
و اگر در حظوظ زحل باشد دلالت کند بر اینکه صنعت طعام فروشی و اجاره و کرایه دادن و بوالهی
و امثال ان بوده باشد و اگر در حظوظ عطارد بوده باشد دلالت کند بر اینکه صنعت از قبیل نقاشی
و صباغی و امثال ان بوده باشد و اگر دلیل صنعت در حظوظ دو کوکب یا بیشتر بوده باشد
باید که ترکیب و بر مقتضای مزاج حکم نمود شارح کلام بطلیموس گوید که من دیدم مولودی را که در
صورت طالع او منطقی بر صنعت و دلیل ان زهره بود در خانه و مثلثه خود و در شرف زحل و معان

فی مرورنده بسوی تدبیر زحل و قمر ضعیف حال بود حکم نمودم که صنعت این مولود جولاهی
پست است و چنان بود که من حکم کردم و دلیل حکم من ان بود که چون زهره دلیل صنعت میبود باید
که صنعت چیزی باریک بوده باشد که باعث تجمل بوده باشد و چون زهره مباینه بجرم قمر و شعاع شد پس
زحل میبود و حاصلش با هر یک کمتر از دو درجه میبود حدس زدم که طبیعت صنعت باید
که چیزی بوده باشد مرکب از طبع قمر و زحل پس گفتم که جولاهی مرکب دال بوده باشد از راه ضرب
باید که اول طبع قمر است و دوم طبع زحل و چون دلیل صنعت در قسمت ششم از طالع که مرکب میبود
از اخر میزان و اول عقرب گفتم که باید خسیس بوده باشد تمام شد کلام شارح بر کردیم بکلام بطلیموس
گفته است که اگر دلیل صنعت زحل بوده باشد و او در حظوظ زهره ناظر بان او یا بالعکس بوده باشد و اند
یکحال بوده باشند دلالت کند بر انکه صنعت مولود تجارت در چیزهائی بوده باشد که استعمال
میشود از برای زینت و تنعم و اگر ایشان بدحال بوده باشند دلالت کند بر انکه صنعت از قبیل سحر
و مکر و خدعه بوده باشد ولیکن در بعضی از حظوظ زحل بوده باشد دلالتش بر چیزهائی که خاص
بخود زهره میباشد مانند مثال جولاهی که زده شد و اگر دلیل صنعت بوده باشد مشتری و زهره
ناظر بان یا ان دو با هم دلیل صنعت بوده باشند پس اگر اندر بر حالت نیک بوده باشند مولود
بوده باشد شایسته ولایت عهد و صاحب حکم و مجلا و یا سبب از حجاب زنان و اگر اندر بنکحال بوده
باشند دلالت کند بر انکه صنعت بوده باشد کتبی کری و امثال ان و بطلیموس در این موضع اشاره
بدقیقه نموده است و ان انست که در باب صنعت باید که ملاحظه مزاج و بنیه بدن و اخلاق و
نهیه سعادات ملکی که در باب سابق مذکور شد همه را بنماید و بعد از امتزاج این ادله سخن را
در باب صناعت بتحصیل و تبیین ادا نماید بدون تردید و اجمال و اگر دلیل صنعت مریخ بوده باشد
بنفسه بدون مشارکت کوکبی دلالت کند بر صنایعی که با اهن تمام میشود پس اگر در حظوظ خویش
بوده باشد دلالت کند بر انکه صنعت بوده باشد از قبیل حجاری و اگر در حظوظ زحل بوده باشد
دلالت کند بر نجاری کشتی و دولاب و الات زراعت و امثال ان و اگر در حظوظ زهره بوده باشد

دلالت کند بر تابیدن نگینها و امثال ان و اگر در خطوط عطارد و مریخ باشد دلالت کند بر
بخاری چوب و قطع و شق ان و اگر شمس ناظر و مشارالیه مریخ بوده باشد در شکل اربع چون طبع
هر دو حارست بشدت خصوصاً مریخ که دلالت میکند بر حرارت سوزانندگی پس دلالت کند بر صنایعی
که با تش تمام میشود پس اگر اندو نیکحال بوده باشند دلالت کند بر نیکحالی طلا و ساختن ان بهتر
زرگری و اگر بدحال بوده باشند دلالت کنند بر اتش افروزی پس اگر در خطوط زهره باشد دلالت کند
بر طباخی و اگر در خطوط زحل باشد دلالت کند بر مسگری یا اهلت پزی و بر اینقیاس در باقی کواکب
و اگر یکی از مریخ و زحل دلیل صنعت بوده باشد و دیگری ناظر بان چون زحل دلیل است بر رطوبت فضلی
و بر بهای ناخوش و مریخ دلالت میکند بر خشکی و چیزها و بر بهای تند و تیز و ملخ از ترکیب مزاج اندر حاصل
شود دلالت کند بر اینکه صنعت مولده بوده باشد کشتی بان یا شناکردن و هنکاری بودن یا هیزم کشی
نمودن یا حمامی بودن و امثال ان و تعیین و تشخیص ان باعتبار اموریست که مذکور شد از بودن در
خطوط کواکب و بحسب مزاج بدن و اخلاق نفسانی و سعادات ملکی و امثال ان و اگر دلیل صنعت
یکی از مریخ و مشتری بوده باشد و دیگری ناظر بان پس چونکه مشتری دلیلست بر عدالت و مریخ دلیل
بر جور و ظلم باید که صنعت چیزی بوده باشد که از جهتیه عدالت و از جهتیه دیگر ظلم وجود بوده باشد
از قبیل سر صنف بودن و عشاری و زنجیربان و امثال ان این بود دلالت کواکب هرگاه متفرد بوده باشند
در دلالت بر صنعت خواه دیگری ناظر باشد بان یا نه و اگر دو کوکب یا بیشتر دلیل بر صناعت بوده
باشند مانند انکه یکی مرتب العهد بظهور مشرقی باشد و دیگری در عاشر متصل بمقر که معلوم شد که قوت
ایشان برابر است یا دو کوکب در عاشر باشند بدین صفت و یکی مرتب العهد بظهور مشرقی آن یا بالعکس
پس اگر عطارد بشرکت زهره دلیل باشد بر صناعتی چون صنعت خاص عطارد حساب و کتاب میباشد
و صنعت خاص بزهره چیزهائی که زینتی داشته باشد پس از ترکیب اندو باید که صنعت چیزی بوده
باشد که در ان حساب بوده باشد مزین بزینت تالیف مانند موسیقی و الات طرب یا غناء و سرود و شعر
و ترکیب انواع لحنها و اگر هریک از زهره و عطارد در خطوط یکدیگر بوده باشند دلالت کنند بر اینکه مولده

مولده بوده باشد شغل او لهو و لعب و تبه روزگاری و بندگی مزوری یا شاگردی الات لهو و لعب
و نا بندگی نارهای تاذر و نقاش و رقاص و جولاباف و واضع خوانندگی و سرود و تعیین و تشخیص
اینها بحسب حالات ایشان است بعضی اگر نیکحال باشند زهره و عطارد از این کسبها هریک که شریف
تر بوده باشند صنعت مولده بوده باشد و هرگاه بدحال بوده باشند هریک از انها که خسیس تر بوده
باشد همچنین اگر یکی نیکحال بوده باشد و دیگری بدحال و اگر زحل با زهره و عطارد شریک بوده
باشد با بعضی که یکی از اینها دلیل صنعت بوده باشد و دو کوکب یکی ناظر بان یا عکس که دو دلیل
باشند و یکی ناظر بهر دو یا هر سه شریک باشند در دلالت بر صنعت همان صنایع که مذکور شد از برای
زهره و عطارد بوده باشد بعلاوه انکه تجارت و معاملهٔ بازنان نیز بوده باشد و اگر دلیل صناعت
زهره و عطارد بشرکت مشتری بوده باشد بانبعضی که یکی دلیل باشد و دو کوکب یکی ناظر بان یا عکس
یا هر سه شریک در دلالت پس اگر انها یا غالب انها در خطوط مریخ بوده باشند مولده بوده باشد از
وکیلان مردم که دایم در بخانهٔ قاضی بجهت مرافعات حاضر میباشد و اگر در خطوط عطارد باشند
بوده باشد مولده از مستوفیان و ارباب دواوین و از عمال و اگر در خطوط شمس باقی بوده باشند دلالت
کند بر انکه مولده از اشخاصی باشد که در محل حضرت مردم و در بخانهٔ سلاطین حاضر باشد و مدبر
امور عامهٔ مردم باشد اینهمه که مذکور شد در صورتی است که عطارد نیکحال باشد و اگر بدحال باشد
معلم کودکان باشد و اگر دلیل صنعت عطارد بشرکت مریخ بوده باشد پس بنا بقا مذکور شد که دلالت
مختص بعطارد امور محاسبه است و دلالت مختص بمریخ امور جور و ظلم بر مردم است پس باید که در
این نوع مرکب بوده باشد از این دو و ضم افعال از قبیل صنعت قصابها و عمل الات جنگ و نقاشی عیاها
و ساختن صور حیوانات و اگر در خطوط زهره باشند بوده باشد کشتی گیر و اگر در خطوط مشتری
بوده باشند بوده باشد طبیب و معالجه کنندهٔ ناخوشیها بدست و اگر در خطوط زحل باشند بوده
باشد هجو کنندهٔ مردم و هاجو و اگر بدحال باشند دلالت کنند بر افعال پست مانند تزویر و تحریف
کتابها و اگر دلیل صنعت یکی از این سه کوکب باشند که عبارت از زحل و مریخ و عطارد باشند و دو

کوکب دیگر شریک باشند یا او مولده بوده باشد مشغول بکارهائی که صناعی مردم بآن میباشند از قبیل کشتی وعمارت کردن وراه بریدن وتاخت وتاراج نمودن ومیانه در دیگر وقرب فرمودن وامثال اینها واگر دلیل صنعت زهره بشرکت مریخ بوده باشد پس اگر زهره غالب تر است بوده باشد صنعت مولده زینت مردی وعطر امیزی واگر مریخ اقوی وغالب تر باشد دلالت کند برانکه مولده بوده باشد قلمی وازرگر یا کارب رب کند واگر در حفوظ شمس باشند بوده باشد صنعت زرگری واگر در حفوظ زحل باشند بوده باشد فلاحی وبزرگری واگر در حفوظ مریخ باشد بوده باشد مولده بازی گر بسلاح واگر در حفوظ مشتری باشند بوده باشد طبیب ومعالجه کننده بدواها واگر دلیل صنعت مرکب باشد از زحل ومریخ وزهره باعث گردد صنایعی را که غش باشند وفی الجمله میلی بافعال خبیثه داشته باشد مانند انکه کشنده جانوران باشد که در راه خدا میکشند یا کفن نمودن مردها ونوحه کردن برایشان وقرائت کردن بعنا ورفتن عقل یا اخبار نمودن بمغیبات وبودن در مواضع اسرار مانند عزائم جن پس اگر مریخ غالب باشد برانند ومریخین خوفها نیز بوده باشد واگر زحل غالب باشد نوحه بر مردگان غالب باشد واگر زهره غالب باشد مانند در مواضع اسرار ومقامهای پنهانی بیشتر بوده باشد واگر دلیل صنعت مرکب بوده باشد از مریخ ومشتری وزهره وسعد غالب باشد بر نحس پس از انچه گذشت ظاهر شد که زهره اقتضای زینت میکند ومشتری کارهای که ظاهر ونیکو باشد اقتضا میکند از قبیل عدالت ومریخ امور باطنه پس باید که در این وقت صنایعی باشد جامع این اوصاف از قبیل مواظبت برجاهای عبادت وزجر طیور واهتمام بتزویج زنان وامثال این امور وبوده باشد مولده با نعت وفارغ البال واگر دلیل صنعت مرکب باشد از عطارد وزهره ومریخ پس بطلیموس از ذکر نموده است ومحول بانچه ذکر نموده است کرده است بجهة انکه مقتضای مریخ عمل باهن است ومقتضای زهره تزیین ومقتضای عطارد حساب پس مرکب این امور را باهم ترکیب کنیم بوده باشد صنعت مولده نقش کردن وسوراخ نمودن جواهر ونقش زدن زنان وامثال اینها پس اگر زحل ناظر بانها بوده باشد این صنایع بوده باشد باسباب مردگان یا زراعت وکشتبانی واگر مشتری ناظر بوده باشد دلالت کند برانکه این امور بوده باشد باسباب قضاوت وعدالت

وعدالت وفی وسط امور مردم این بود دلالت کواکب مجتمعه انها اگر قبل صنعت بوده باشند هر یک بانفراده یا بترکیب ثنائی یا ثلاثی وسابقا مکرر مذکور شد که شمس وقمر رئیس علی الاطلاق ومایل بامور طبیعی وبانضمام هریک ازان کواکب دیگر اقتضای حال آن کوکب را نمایند وازجمله وسائط بطرف مدلول ان کوکب نمایند وبانجهت بطلیموس ایشانرا شریک در دلالت بر صنایع نموده مکرر در چند موضع واما دلالات بروجی که میباشند مواضع ادلاء صنعت پس معرفت دلالات انها نیز معین است بر معرفت صنعت مولده بر سبیل تحصیل وتعیین بعضی هرگاه مدلول بروج را از صنایع ضم نمائیم مدلول کواکب مدبر صنعت مرشد معرفت صنعت مولده مشخص ومعین ومتمایز گردد ومحتاج بزیادتی اجمال نبوده باشد ودر این باب محتاج میباشیم بتمهید مقدمه که حکماء طبیعیین از قبل ارسطاطالیس واتباعش واضح ساخته اند انرا در کتب خود وان انست که صنایع با وجود کثرت انها مندرج در پنج جماعت قسم میباشند یکی حکمت نظری که عبارت از معرفت حقایق اشیاء بوده باشد که وجود انها بقدرت واختیار ما بندگان نباشد دوم حکمت عملی که عبارت از معرفت حقایق اشیاء بوده باشد که وجود انها بقدرت واختیار ما بندگان مکلف وعبد بوده باشد وان سه نوع است تهذیب اخلاق وتدبیر منزل وسیاست مدن سیم صنایعی که باعث تتمیم خللهای طبیعت میباشد مانند صناعت طب وفلاحت یعنی استادان فلاحت که مشغول بتدبیر وضبط وتنسیق ان میباشند نه عمله وفعله واجیران که انها بمنزله الات وادوات فلاحت میباشند وصاحب صنعت نمیباشند مانند اطباء ومنجمین این زمان که انها فی الحقیقه حکم اجیر ومکاری دارند نسبت بمنجمین واطباء کامل وحاذق چهارم صنایعی که باعث اعداد وتهیه واصلاح امور میباشد مانند بنائی وسواری وجولاهی وامثال انها ومعلوم است که صنایع دیگر بعضی از انها مندرج در تحت بعضی دیگر میباشند مانند سلاح سازی ومسهر سازی که در تحت صنعت سواری میافتند واو در تحت صنعت لشکر کشی واو در تحت صنعت ملک داری واو در تحت سیاست مدن پس همه صنایع بالمآل راجع شوند بحکمت نظریه وعلمیه وبعد از تمهید این مقدمه مذکور میشود که بطلیموس بمتابعت ایشان صنایع را چهار قسم نموده است وهریک از انها را مدلول پاره از بروج دانسته

پوشیده است که بروجی که بر صورت آدمی میباشند هرگاه دلیل صنعت در انها بوده باشد دلالت
کند بر صنعتی که محتاج بعرف وعلم بوده باشد یعنی مرکب بوده باشد از دو جزء نظری وعملی وجزء
دیگر عمل مانند صناعت طب ونجوم وفلاحت که لازم دارند هم علم را وهم عمل را وه انسته شد که مراد
از فلاحت مدبر وضابط ان میباشد نه عمله وفعله واجیران واین قسم اول است از اقسام اربعه وقسم
سیم که عبارت از صنایعی بوده باشد که باعث زینت ومصلحت میباشد مانند کار معدن از طلا
ونقره ومس وآهن یا از زیر وسنگ تراشی ومانند تجارات وابنار داری ونقل متاعها از شهری
بشهری دیگر ومانند بنائی واشال این دلیل انها از بروج بروجی است که شبیه باشد بچهار پایان
وقسم سیم از صنایع صنایعی است که انها را صنایع آلیه گویند که مقصود از انها غیر انها میباشد
مانند ترجمه که مقصود ازان فهم اشخاصی است که عارف بان لغتی که ترجمه شده است نباشند ومانند
هندسه که مقصود از انها بخاری وبنائی وجاری نمودن نهرها وکندن چاهها واشال انها میباشد
ومانند فلاحت که مقصود ازان عمارت است ومانند ساختن عبادتخانها که مقصود ازان جمع مردم است
دران بجهة نمازها پس این صنایع مدلول بروج اعتدالین وانقلابین باشند که مبادی سایر بروج میباشند
چنانکه ان صنایع مبادی صنایع دیگر چنانکه معلوم شد وقسم چهارم از صنایع صنایعی است که
کرد وروبات کرده میشود یا روبات وکیاهها دران بکار برده میشود مانند کشتی سازی وکشتی
بانی وشکارهای وجاری نمودن نهرها وکندن چاهها وفلك نوشی وفلك طعام نمودن وسرکین
نوشی واشال این امور پس این صنایع مدلول بروجی است که بصورت حیوانات بری ومجری است این
بود دلالت بروج هرگاه بوده باشند واضح ودلیل صنعت ومکرر در کلامهای گذشته اشاره شد بانکه
شمس وقمر دو رئیس علی الاطلاق میباشند وانکه دلالت ایشان در هر باب بر چیزیست که بوده
باشد جاری مجرای امور طبیعیه پس دلالت ایشان بر امور صناعیه هم بوده باشد بر صناعاتی که
معروف ومقبول طباع بوده باشد پس از برای ایشان دلالتی بر خصوص صنعتی نبوده باشد بلی
ایشان را فی الجمله معونتی است در بارهٔ صنایع دون بعضی دیگر پس شمس را دلالتی بوده باشد بر انچه

بر انچه بوده باشد بقهر وغلبه وزیبائی وظهور واشکارائی ودر باب مریخ هرگاه دلیل صنعت
بوده باشد مذکور شد که هرگاه بشرکت شمس بوده باشد دلیل بوده باشد بر اعمالی که چون کد طبع
مریخ حرارت سوزاننده میباشد وهرگاه ضم شود بان دلالت شمس بوده باشد دلالتش بر اعمالی مانند
پز انیدن یاس هرگاه مشارك هریك از کواکب بوده باشد در پدید امر صنعت باعث کردد تاکید
مدلول ان کوکب را ومیلش بمعروفیت ومقبولیت طباع این بود کلام در اعانت شمس واما اعانت قمر
پس او را اعانت میباشد بر صنایعی که دران اجنار بغیبات باشد هرگاه بوده باشد قمر دلیل صنعت
یعنی قریب العهد بظهور مشرقی باشد یا در عاشر بوده باشد ولیکن بحسب مشارکت ومازجت او
با کواکب فی الجمله تفاوتی در مدلول او بهم میرسد وهمچنین بسبب بودن این مشارکت ومازجت
در بروج تفاوتی در مدلولات او بهم میرسد وبطلیموس در اینمقام اشاره نموده است بیکجهات او
ویك مازجت او واتصالات قریب عهد بظهور است نبودن در عاشر وان یك مازجت مازجت
اواست با عطارد بجهة انکه چون همیشه اوقات مقارن شمس است پس غالب در وقتی که از عمق
الشعاع بیرون اید مازج عطارد بوده باشد لهذا مازجت با عطارد را تخصیص بذکر داده است وبر
ان قیاس باید نمود سایر مازجات را پس گفته است که هرگاه قمر از اجتماع با شمس منصرف شود وبود
باشد در برج نر وجدی وسرطان بوده باشد مولد کاهن وصاحب فحصها ونظر کنند در طشت آب
واخبار بغیبات که مشترك است ما بین این صنایع بجهة زهره است که صاحب خانه است در ثور
وصاحب مثلثه است در سرطان وجدی وقرینز صاحب بیت است در سرطان وصاحب شرف در
ثور وصاحب مثلثه در جدی وکاهنی مختص است بشهر بجهة دلالت زهره که صاحب ثور است وبرج
وقرابین مختص است بجدی بجهة دلالت زحل که صاحب بیت است ومریخ که صاحب شرف است ونظر
در طشت آب بجهة ان الاتی که آب صاف صافی دران مینمایند وازان حدس بر بارهٔ امور مینمایند مانند
نظر در آبها ونهرها وچاهها که سابق بر این همه این صنایع معمول ودایر بوده است ودر این زمنه
متروك شده است بجهة فی صاحب شریعت از انها باری نظر در طشت آب مختص بسرطان است بجهة

حظوظ خود دران یعنی مشتری و زهره و قمر که اول صاحب شرف است و دویم صاحب مثلثه و سیم
صاحب بیت و اگر قمر بعد از اجتماع با عطارد در قوس وحوت بوده باشد دلالت کند بر انکه صنعت
مولود بوده باشد نظر کردن در اعضاء مردمان و خبر دادن بمغیبات ازان و تسخیر قوای روحانی
وجنی و امثال ان و این بجهت قوت مشتری است دران دو برج و ضعف عطارد بوبال در اول و وبال
وهبوط در دویم و اگر قمر بعد از اجتماع با عطارد در برج سنبله یا عقرب بوده باشد بوده باشد
مولود ساحر یا منجم یا خبر دهندهٔ بغیب و ساحر کسی است که تسخیر حواس مردم را کند و بایشان
بنماید اموری را که واقعیت نداشته باشد و منجم کسی است که از ملاحظهٔ اوضاع علویات خبر دهد
باشیاء پنهان از وقوعش و مخبر بغیب کسی است که در دل او می افتد امری و خبر میدهد بانها چنان
میشود که او خبر داده است و خود نمیداند که این خبر از کجا آمده است و که در دل او انداخته است
و معلوم است که حصول این حالت هم از تاثیرات اوضاع علوی است در وقت ولادتش و اگر قمر بعد از
اجتماع با عطارد در برج میزان یا حمل یا اسد بوده باشد پس اگر زهره ناظر بان بوده باشد و بکمال
بوده باشد مولود از کشافان بوده باشد که دمی با و میشود و اگر زهره بدحال بوده باشد مولود بتعبیر
خواب کند و اگر مشتری ناظر بوده باشد بان از اهل عزائم بوده باشد اما میزان بعلت حظوظ
زحل و عطارد و زهره دران و اما حمل و اسد بجهت حظوظ مشتری دران از تثلیث و حظوظ شمس از
بیت شرف و تثلیث این بود دلالات بروج بر صناعات و بطلیموس در اینمقام جوزا و دلو را ذکر
نمود بجهت بطلان قوت قمر در انها و قوت عطارد فقط دران پس قمر و زهره و مشتری که در حکم او
میباشند در سعادت قوت چندان دراین بروج نمیدارند و عطارد منفرد باشد در انها در دلالت
و حکم تفرد عطارد در دلالت معلوم شد تا بدانجا این است انچه معلوم میشود از مقایسهٔ حال طبایع
اشخاص سماوی با طبایع صنایع انسانی بر مقتضای قوانین طبیعی که مسلمان محکم و طریقهٔ مستقیم میباشد
دراین باب یعنی در معرفت نوع صنایع و اما معرفت انکه ایا صاحب صناعت دران صناعت رئیس و مختار
نفس خود میباشد یا زیر دست یکی میباشد پس ان شناخته میشود از قوت و ضعف دلیل صنعت

صنعت وحدانه مانند بودن شمس در حظوظ خود یا قوتش نسبت بشمس مانند تثلیث یا قوتش نسبت
بانق ولادت انبودن دران و امثال انها و برانعکاس ضعفها از بودن در مقابل حظوظ از وبال
وهبوط و امثال ان و بودن ان مغرب و در منازل الاوتاد یا زایل الاوتاد پس اگر دلیل صنعت آیات
بوده باشد بقوای ذاتی و عرضی مولود در صنعت خود رئیس و مختار نفس خود بوده باشد و
اگر ضعیف بضعفهای ذاتی یا عرضی بوده باشد مولود دران صنعت زیر دست و محکوم حکم دیگری
بوده باشد و براین قیاس حالت توسط میانه قوت و ضعف و اما معرفت انکه صنعت مولود بزرگ
شریف و رابح و پرخسران میباشد یا انکه پست خسیس و مشوم و پرخسران و ناامیدی میباشد
پس ان معلوم میشود از کواکب ناظره بدلیل صنعت پس اگر مشتری بر دلیل یا ناظر بان سعد بوده باشد
وان سعود سالم و قوت نیز بوده باشند صنعت مولود از صنف اول بوده باشد والا اگر مشتری یا ناظر
بان نحوس و انها در حظوظ خود یا ضعیف حال صنعت مولود از صنف دویم بوده باشد و براینقیاس
حالت توسط پس اگر ان نحس که مشتری یا ناظر بدلیل میباشد زحل بوده باشد دلالت کند بر سردی
مولود دران صنعت و دیر کار کردن و بتاخیر افتادن کار او و پست و بازیان بودن ان و اگر ان نحس
مریخ بوده باشد دلالت کند بر سماجت و حرارت و عجله او دران صناعت بحیثیتی که خود را دران صنعت
وشتاب داران بخطر اندازد و مؤدی شود بر سوائی و قباحت و پستی و خشونت زبان و خسران و زیان
بودن کسب او بعلت شتاب او در کار و اگر زهره و نحس مفسد دلیل صنعت بوده باشند بانیکه دلیل صنعت
یا در مزاج ایشان بوده باشد یا ایشان مشتری بر موضعش یا ناظر بدان دلالت کند بر عدم استکباری
او در صنعت خود در تمام عمر خود و قیاس براین میتوان نهمید که هرگاه مشتری یا ناظر یا ممازج بر دلیل
صنعت سعد بوده باشند پس اگر مشتری بوده باشد دلالت کند بر بزرگ و شریف بودن صنعت
و بر انکه رابح و نفع برده باشد و موجب خسران و ناامیدی نبوده باشد بجهت انچه دلالت میکنند
بران مشتری از خیر و سعادت و اقبال و اگر معدل دلیل صنعت زهره بوده باشد دلالت کند بر اشیاء
مزبوره بعلت حذاقت و وفور او دران صنعت و بعلت میمنت و اقبال و سرور و چون بطلیموس مکتفی

در این کتاب اشاره نموده باتحاد دلالت زهره با مشتری پس در اینموضع نیز در تعیین دلالت ایشان یکی بوده باشد دلالت بر شریف و ثروتمند بودن صنعت و رایج بودن آن و عدم خسران در آن لهذا در انتظام متعرض تفصیل دلالت ایشان نگشته است **واما معرفت** حال وقت قوت و شدت و زیادتی صنعت و رواج گرفتن آن پس شناخته میشود از حال دلیل از بودن در اوتاد یا ماثل آن و مشرقی بودن یا مغربی بودن آن کدام یا دلالت بر سرعت و رطوبت میکند یا دلالت بر بطؤ و طول مدت و قیاس نمودن سرعت و بطؤ از اینجا بدلایل عمر پس اگر فرضا دلیل دلالت بر بطؤ مدت کند و مدت عمر انسان بوده باشد معلوم است که قوت صنعت در اواخر عمر کم معلوم است بدلایل آن خواهد بود و علی هذا القیاس در سایر تمام شد کلام بطلیموس در احوالات خاصه مولوده که مدخلیتی از برای غیر و مشارکت او با او نباشد چه از مقاله سیم و چه از این مقاله و آنچه از احوالات که در ابواب باقی مانده مذکور میشود احوالاتی و عوارضی میباشد که عارض مولوده میشود بمشارکت غیر و لیکن در اینمقام شارح کلام بطلیموس بجهة توضیح و تبیین مطالب و مقاصد ابواب گذشته از مقاله سیم و اینمقاله شروع مثال ایراد نموده آنچه ذکر آنها مناسب میباشد لهذا تعرض بذکر آنها شد **مثال اول** ولادت خود شارح است میگوید که من متولد شدم در افقی که تقسیم نموده دوران بطلیموس زمین مصر را بدو قسم در کتاب خود در جغرافیا در تصویر معموره زمین و آن عرض بیست و پنجاه درجه است و مواضع کواکب در اوتاد طالع بخوانید که در آنچه نگارش یافته است و از در سال سجده شصت و پنج بزدجردی بوده است و آنچه اینست که ثبت شده است و شارح گوید ابتدا نمودم بذکر احوال والدین پس یافتم شمس را در یازدهم طالع در برج دلو و چون وقت یازدهم متوسطات و شمس دوازدهم

پس باعث ضعف شمس میباشد پس دلالت نمود در آنکه

بر آنکه حال پدر پست تر است از متوسط در میان امثال خود و یافتم شعاع مرا در تربیع شمس که شمس در پیش روی او بوده و قمر در هشتم ساقط از طالع او نیز دلالت نمود بر ضعف حال پدر و نظر نمودم در مدبر شمس یعنی زحل یافتم او را در قسمت عاشر محصور ما بین سعدین و شروع نموده است بعمل نمودن بسوی تابع پس دلالت نمود بر عفت و پارسائی پدر بعد از ولادت و اینکار ملتزم خواهد شد عبادت و تعبد را بعد از ولادت و چون قمر در عاشر شمس است در هبوطش و منحوس است از نحوس سعد که مشتری بوده باشد بسوی تربیع عطارد و مریخ دلالت کند بر آنکه بزودی تضرر خواهد شد از سلطان خود و میباشد سبب آن کتاب و شمار مردم و چون قمر متصل است بسهم السعاده از نحوس پس دلالت کند بر آنکه این مضرت بجهة ثروت و مال است بعد از آن قرار دادم موضع شمس را که هیلاج من است طالع پدر پس سیر دادم او را بسوی جرم مریخ چون نود شد پس زهره که در یازدهم طالع پدر بوده با او بوده قطع نمود طالع پدر را یعنی موضع شمس بعد از آن نسبت دادم از آنسوی موضع تثلیث قمر در برج حوت که قابل المطالع است و از بروج سامعه و موضع قمر در برج کثیر المطالع و امر و چون موضع تثلیث رطب است و منافی و مضاد است با شمس باید که قطع کند بر شمس و چون قمر در عاشر شمس است باید که قطع از سقوط و افتادن بوده باشد و چون قطع در بروج رطب میباشد باید که اسفالی بهم نرساند پس مرد پدر در سال سی و یکم از ولادت و در اخر امثال همه این امور واقع شد بعد از آن نظر نمودم در حال والده پس یافتم قمر را که دلیل والده است در هشتم و فراگرفته بود نور نحوس مشتری و تربیع شمس او را از پشت سر و نور تربیع عطارد و مریخ پیش روی و قمر در هبوط بوده پس دلالت نمود مشارکت مشتری با قمر بر طول عمر مادر و علت بودن قمر در هبوط و در اثنای ساقط از طالع دلالت نمود بر ضعف حال مادر و نفس نودم حال زهره را چون ولادت خبازی بود و زهره دلیل مادر است در روز او را یافتم در هفتم از نیمروز بفاصله عاشر مقارن زحل و در نود بین مریخ پس دلالت نمود بر نقص مادر بعد از آن قرار دادم موضع زهره را طالع مادر و چون قمر در یازدهم از آن مبسوط صالح بود از برای هیلاج او پس چون مشتری با قمر که هیلاج او بود مبسوط و دلالت میکند بر طول عمر او

گفتم که باید تمر از تربیع مریخ بگذرد و باقی نماند از برای قمر قاطع بجز جرم زحل پس منجار از نیجاه
سال بعد از ولادت من عمر او بوده باشد موافق این دلیل پس رای من قرار گرفت که زهره را نیز تشبیه فهم
پس یافتم او را که در سال سی و نهم بشمس میرسد پس در آن سال قطعی از برای او دهی داد که مثلا شند
به بیماری صعبی و خلاصی یافت از آن و نیز تشبیه دادم زهره را بسوی تربیع مریخ پس واقع شد با وقطعی در
سال چهل و سیم و بمرد بان قطع و سبب مرد نش او دار بود شد که حاصل شد از کداختن اعضاء و غالب
شدن لاغری و مقارن بطول انجامید در هان سال یا آخر الامر مرد در آن سال بعد از ان نظر نمودم در حال
برادران پس یافتم مشتری را در دهم پس دلالت نمود بر برادر بزرگتر از من و چون مشتری هابط بود و مقارن زحل
دلالت نمود بر ضعف حال او و بیماری او از مصالحش و چون دلیل او مشتری بود دلالت نمود بر عفت و طهارت
او و چون نود تسدیس قمر نیز در عاشر میبود بدون شبهه یا او دلالت نمود بر خواهری و چون شمس در یازدهم
بود مانع شد که نود تربیع قمر در یازدهم تولید چیزی کند پس انچه از برای من حاصل شد برادری و خواهری
بود و من حالا دارم میکذارم گفتکوی در اظهار و مشغول میشوم بشرح احوال خودم از دلالت این کواکب دلالتم
و مشغول میکردم بشرح احوال انچه خداوند بمن عطا نموده بسبب انچه قرار داده در این کواکب از قوتها پس
میکویم که ظاهرات از انکه طالع برج مذکر است و موضع شمس و موضع خداوند قمر و موضع مشتری مذکر
اند یا نکه مولود مذکر است و بهمین جهتها و بودن قمر در برج ذوصورت واحده من بودم توام و چون
و چون صاحب جزء استقبال مقدم که مشتری است در عاشر است و مواضع رئیسه سالم میباشند از نحوس
لهذا زشت و قبیح منظر نشدم و عمر بحسب از برای من بوده باشد بر چونکه خواستم که عمر خود را بدانم
شمس چون در یازدهم بود و بود هیلاج از تشبیه دادم دیدم که در تربیع الیسر (زحل) میرسد در برج حوت سال
پنجاه و دویم و چون در انجا سعود میبودند که در اصل ناظر بودند یا و که عبارت از تربیع زهره و تسدیس
مشتری و تثلیث قمر بوده باشند پس اکر بوده موضع زحل در آن سال که خبر میداند بان یا نکه در آن مقابله
آن یا تربیع آن بوده باشد پس من سالم خواهم ماند تا هشتاد سال که هیلاج برسد بموضع تربیع خود پس اکر
در آن سال زحل ضرر برساند بموضع قسمت خلاصی بوده باشد و چون از معرفت حال عمر فارغ کشتم نظر نمودم

نمودم در حال بدانم نظر نمودم دیدم که مشتری در دهم ناظر بود بقمر و از برای قمر بود در یازدهم
نیز تسدیس زهره این امور دلالت نمودند بر اعتدال مزاج بدن و متوسط میان حرارت و برودت بودن
بجهة انکه تشریق مشتری با تقریب مریخ اقتضا میکند این توسط را و یافتم غالب در این کشریق و تغریب
رطوبت را و دلالت نمود بر اعتدال قامت و توسط حجم بدن و دو چشم و دفع نموده است مشتری ضرر
زحل را بوند عاشر و هشتم و هفتم نیز سالم میباشند از نحوس پس سالم اند اعضاء من از آفات بجهة
انکه زحل صاحب مشتری مریخ است و نوزش در اوتاد است دلالت نمود بر بسیاری نزله و سودای
تکم و بسیاری بلغم ترش و بعد از ان نظر نمودم در حال نفس یافتم عطارد را که ناظر است بطالع و قمر
ناظر است بهمام بخت و قمر و عطارد بیکدیکر نیز ناظر و صاحب جزء استقبال مقدم نیز ناظر است
بطالع پس دلالت نمود ان چیزها بر سلامتی نفس از طعنه از مرضهائی که باعث تغیر عقل شوند و
دلالت نمودند عطارد و قمر بر ثبات رای و استحکام ان و بر فهم و صبر بر تعب و مشقت و بجهة نظر
مشتری بقمر و ذهره بعطارد دفع کردند انچه را دلالت میبود بر کینه و مکر و دلالت نمود
مقارنة عطارد و مریخ و بودن مریخ صاحب خانه قمر بر زکاء و عقل و سرعت فهم و دلالت نمودند نیز بر
جهد و کوشش و کشفهای پوشیدنی و اسرار و عمل عجائب و حکیم بودن و دلالت نمود زحل که صاحب
پنجم مریخ و عطارد است بر جوانمردی و مستبد برای بودن و خواهش بعقل جمیل و نیروزی و کامروائی
کارهای نفس و بجهة بودن زحل که صاحب خانه اندواست در دوازدهم محمود بن السعدین دلالت
نمود نیز بر فهم و حکمت و باعث کردید مشتری فضایل و چیزهای نیکو را و باعث کردیدند زهره و مریخ
سیاست و حسن اخلاق و صناعت را و چیزهائی را که ظاهرات از انچه کذشت و چون فارغ کشتم از این
نظر نمودم در امر ثروت و مال خود پس یافتم از انجسب قیاس کواکب اخلاق نیوی انچه باعث میکردد
از زحل و مشتری دهم و مریخ و قمر که مشارک میباشند انها در تدبیر سهم بخت و در نظر نیوی انها
یافتم که ثروت میباشد از جانب بخششهای دوستان و سعی در صنایع انسانیه و انیکه کفتم بجهة آنست
که زحل اقتضاء فلاحت و کشتی بانی و دوستی زنان میکند و بجهت مشارکت مشتری دلالت میکند بر چیزی

که سبب ان میراث بوده باشد و بجهة بودن عطارد صاحب حد سهم بخت دلالت میکند بر علم و تجارت
و چون جمع شد این دلالات دلالت نمود بر انچه گفتم پس بود ابتداء سبب ثروت و مال من تعلیم صناعت
طب بعد ازان بعضی از دوستان من فرود آمدند مرا در منزلی که بود که وصف میشود انرا و بود چنانکه او
وصف مینمود و قرار داد مرا بدانچه پس من منتفع گردیدم دران و چون دلیل ثروت در عاشر میبود
ثروت من از دخل و تصرف شدن و گذاشت که بود دران نفع عظیم بسبب علم طب و چون شمس در خانهٔ
یازدهم در برج مذکر میبود و لیکن در وبال پس قوت او پس تر از حد وسط میبود و مشتری ناظر
بود بقصر و سهم بخت و با زحل که صاحب خانهٔ شمس بود در دهم بودند در اول برج جدی که مشتری متوسط
الحال بود نیز باعث شد ایخالت توسط در تدبیر امور دولت و معاش و اکرام مزاج داده شود با دلایت مشتری
در عاشر و عطارد صاحب حد او و حال انکه مخلوط شده است قوت مشتری و زهره و قوت زحل و قوت
زهره نیز مخلوط است بقوت مریخ بجهة انکه بر تدبیر اوست و قوت مشتری مخلوط است بقوت قمر بجهة
تدبیر ایشان و قوت قمر نیز مخلوط است بقوت شمس واجب شد که متولی تدبیر صناعت من باشند مشتری
و مریخ و زحل و عطارد و زهره تماما و چون این ادله امتزاج شود با ادلهٔ ثروت و اخلاق من بوده باشد
صناعت من طب و تخمین هر دو و بتحقیق گردیدم در کودکی که عمل میکردم صنعتهای ضعیف دیگر را که مشابه
این ادله میبود بعد ازان امر من بالا گرفت و قوت گرفت و کشانید بسوی صنعت طب طبایع بعضی طب
که از روی معرفت طبایع اشیاء بود نه محض عملی و ان بجهة استیلای مشتری بود بجهة بودن قمر در عاشر و
نظرش بقمر و بودن شرف صاحب بیت زهره و بجهة بودن زحل مستولی بر عاشر و مقارن زهره و بجهة
استیلای مریخ در خانه که مغرب بود بر شرف عاشر و نظرش بسوی زهره و بجهة عطارد که صاحب
حد عاشر و حد مشتری و حد شمس بود و در عاشر نیز کوکبی بود که عبارت از نفس واقع بود بر نفس و چون
عاشر بود و مزاج ان مرکب بود از مزاج زهره و عطارد پس باخود گفتم که این مدد نظر در باب صناعت
کافی است بعد ازان نظر نمودم در حال تزویج یافتم قمر را در ربع مغرب نسبت بشمس پس ایخالت باعث
شد تاخیر تزویج مرا و بجهة انصال قمر بمشتری و شمس و ان در دو ربع مشرقی دلالت نمود بر انکه من در وقت

دوست میدارم ازدنان همین کودکان را و بس و اینکه ازنان من میباشند پس تا از رتبهٔ اواسط
مردم بجهة انکه حال کواکب که قمر متصل بایشان میبود این بود و بجهة انکه قمر در همان برج خود
متصل میبود بکواکب بسیار دلالت نمود بر انکه من زنان بسیار میکنم که پیشتر ازانها باکره و طفل میباشند
و چون قمر بر تربیع شمس واقع است که شکل عداوت و تفریق است دلالت نمود بر انکه من مفارقت
میکنم پیشتر ازنها را بطلاق دادن و اینکه من بسیار طلاق دهنده ام و چونکه زهره متصل بود بمریخ
از تسدیس و مقارن زحل دلالت نمود بر انکه من زنان بسیار شبق و کم منتفع میباشم و چونکه مشتری جرم
خود را بزهره انداخته بود و صاحب خانهٔ او میبود و نیز جرم خود را بزحل انداخته بود و مشتری ممکن
در دلالت عاشر میبود دلالت نمود بر عفت و طهارت من و بر انکه من بجز نکاحی که جاری بوده باشد
بر سنت و طریق نیکو نباشد نمیشناسم خصوصا انکه مشتری متصل بود نیز بقمر و چون قمر در هبوط
خود و حظ میبود و صاحب او نیز مریخ میبود و مشتری صاحب نهم و دوازدهم میبود دلالت
نمود بر انکه هم تزویج مینمایم و هم سریه یعنی کنیزان پنهانی و چون قمر در شمس میبود بسبب
تربیع دلالت نمود بر قلت انتفاع از زنانی که تزویج نموده ام ایشان را پس بر تر گرفتم ایشان را بعد ازان
نظر نمودم در حال اولاد پس یافتم مشتری را در عاشر که عطا میکند فرزند مذکری را و چون مشتری
مقارن زحل بود مرد او بعد از تولدش بمدت اندکی و چونکه قمر نیز ناظر بود بعاشر
میانداخت نور تربیع خود را بسوی افتاب و قمر مؤنث بود و در برج مؤنث و ربع مؤنث دلالت
نمود بر دو دختر و از جهت انکه شمس در یکی از دو موضع بود و زحل نیز نورش در موضع دیگر
هیچیک از انها دو زنده نگردند و یکی بین هفت سال و کسری میرسید و دیگری یکسال و کسری
و باقی نماند هیچیک از انها و چون زهره با سهم بخت یکدیگر را دوست میدارند یعنی متفق و موافقه
هیچیک و یا یکدیگر را ناظر پس دلالت نمود ایخالت بر انکه سرد خود یکدیگر را دوست میدارند
که در برج دو جسدین است و یکی بجهة قمر بعد ازان نظر نمودم در حالت غربت و سفرم پس یافتم قمر را در
برج زایل پس باعث گردید ازان برای من سفرهای بسیاری را و چون قمر در مثلثهٔ جنوب مغرب میبود

وزهره و قمر هم متصل بتربیع این دو باعث شدند که اکثر سفرهای من جانب جنوب بوده باشد وچون
نظر قمر بسوی مشتری میبود واو در عاشر سالم میبود دلالت نمود بر انکه سبب سفر من امر معاش
بوده بعد از ان نظر نمودم در حال مردم چون دلیل ان زحل بود و روشن است که او سبب
قتل است از جهت بسیاری نزله و قروح اعضاء و اعضاء باطنه وچون ان محصور بین السعدین
است اقتضا میکند که مردن در میان اهل و وطن بوده باشد و بانکه مردن نفس بوده باشد
و شارح گوید که تحقیق کرد حکایت نمودم از برای تو از طالع ولادتم چیزی را که تو قیاس کنی بران و دلالت
خود را مقدم داشتم بر دو مولود دیگر بجهة انکه از موده بودم اولا و تفقد و تجسس از نموده بودم
خود و اعتماد بخبر مخبرین نموده بودم مثال دوم مولودی بود که بسیار تجربه نمودم احوال از
و تولد او در تسطاط مصر شده بود و صورت طالع و مواضع کواکب بنوعی بود که دران زایچه
نگارش یافته است پس قرار دادم زحل را طالع بدد پس
تشبیر معکوس دادم از بسوی شمس که با او بود و مریخ رسید
بشمس در سال سی و ششم پس باعث کرد بدان سفری را بجهة
پدر مولود و مردن او دران سفر بتشمیر بانکه او را تشبیر
معکوس دادم بجهة ان بود که در بخت الارض او بحرکت معدل
بموضع شمس میرسید که با مریخ میبود و زحل در بیت
زایل بود با بخت اقتضا نمود سفر پدر را وچون بمریخ
میرسید باعث گردید بکشته شدن بتشمیر را و نظر نمودم در حالت ثروت پدر بسوی سهم بخت از او در
تربیع مریخ و تثلیث قمر و عطارد یافتم پس باعث گردید بذوال مال پدر بعد از ولادت این مولود وچنکه
مریخ صاحب شرف سهم بخت میبود دلالت نمود بر انکه پدر بعد از این ولادت بزمان طولانی منضر
و تبه احوال خواهد شد ولیکن بعقب این ولادت بسعادت عظیمه و مرتبه رفیعه میرسد بجهة تثلیث
عطارد و قمر ایهم بخت وچون زحل محصور است میان جرم زهره و شعاع تدبیر مشتری همیشه احوال

احوال پدر نیک بوده باشد تا انکه برسد تشبیر معکوس او با اول حمل کردان وقت فاسد شود
احوالش و بود مالش و نظر نمودم بسوی سهم بخت پدر پس از او در جوزا یافتم برشدین شمس ایهم
دلالت نمود بمثل انچه مذکور شد بجهة فساد شمس بمریخ که ظاهر الضرر است و اما حال مادر
در این ولادت پس چون قمر بحسب تشویه در پنجم واقع است در موضع شرفش بمقارنهٔ عطارد و بشش
روی او جرم زهره است پس دلالت نمود بثالث بر طول عمر مادر و بجهة انکه سخن در واضحات را
طول ندهم مشغول شوم بشرح عجایب احوال این مولود پس گوییم که از انجمله بودن شمس و مریخ بحسب تشویه
در چهارم و نظر شمس با وتاد و نظر مریخ بسهم بخت اقتضا کند تشویه خلقت را و بجهة انکه این بخت
در خانهٔ چهارم است اقتضا کند بودن تشویه را در اسافل بدن و چونکه برج حمل کردان این بخت
میباشد بشکل چهار پایان است بوده باشد این تشویه خلقت در پاها و بود بکپای این مولود تمام
و پای دیگر ناقص بشبیه بپای چهار پایان و مجملا اسفل بدن او مخالف بالای ان میبود و بودن قمر با برج
عطارد دلالت نمود بر صحت عقلش و سلامتی نفسش وچون عطارد و قمر در برج ثابت میباشند
دلالت نمود بر علم و فهم وچون انها در بخت الارض میبودند دلالت نمودند بر محبت علوم دقیقه
و اسرار غامضه و علوم نجوم و اشباه ان وچون مسئولی بر موضع عطارد و قمر زهره میبود و او پشت
سر زحل دلالت نمود بر کفایت و راستی خواهها و نیکی اخلاق و قلت شر و صدق لهجت و موقت اهل میل
و بسیار میل داشتن بصلاح و سداد و علم فهم و ادب و نغمات و باکاموائی بودن در امرها و زحل
نیز اقتضا میکند میل بسوی طیبات و میل بسوی حرص و بخل و شارح میگوید که اگر توفهم نموده باشی
مطالب ابواب سابقه را باسانی میفهمی و واقف میشوی بر شناختن این امور و معرفت اینکه نفس این
مولود سالم میباشد از امراضی که عارض میگردد از جانب بدن مانند صرع و وسواس در تمام عمر
خود و بجهت بودن این دلیلها در بخت الارض و بجهت قرب زهره بزحل دلالت کند بر جنث
و سخنی اما ظاهر نگردد بجهة غلبهٔ چیزی که در طبع مشتری است در اتصالش بزهره پس در باب این
دقیقه را و نظر نمودم در حالت ثروت این مولود یافتم سهم بخت را که بحسب تشویه در رحمت طالع میباشد

مکرانکه در برج جدی واقع است که خانهٔ زحل است و شرف مریخ و مثلثهٔ مشتری و حد عطارد و قمر و عطارد
باهم در ثلیث ان پس این اوضاع اقتضا نمودند که ثروت این مولود از جهات مختلف بوده باشد
بجهة انکه عطارد اقتضا میکند که از سبب کتابت و امثال ان بوده باشد و اتصال زحل بسعدین
دلالت میکند بر میراثها و املاک چند که بکودد بسوی او و بر تجارات و امثال ان بعد ازان نظر نمودم
در حال سعادتش یافتم شمس را در برج مذکر در وتد رابع بحسب تسویه و قمر را در برج مؤنث و ربع
مذکر و در منازل الوند و سهم بخت را بحسب تسویه در طالع پس حکم نمودم برانکه میباشد باسعادت
متوسطی چونکه مریخ فاسد میکند هم شمس و هم سهم را گفتم که دو مرتبه در مالش اخفه میرسد بعد ازان
نظر نمودم در حال سنا عمرش و بعد دلیلش عطارد بجهة انکه او صاحب عاشرات و مقارن قمر
قمر نقل نموده است بسوی ان نور شمس را پس دلالت نمود این وضع بر صنعت کتابت و ریاست متوسطی
بجهة انکه عطارد در ربع مقبلات و بحسب تسویه در مایل الوند و اگر ضعیف میبود عطارد ضدان را
میگفتم و ملاحظه بودن بحسب برجیت در زایل الاوتاد نمودم و نظر نمودم در حال زنانش دیدم قمر را
در ربع مشرقی نسبت بشمس پس گفتم که تزویج میکند در کودکی و بجهة عدم اتصال قمر بشمس گفتم که پیش ازانکه
او ملوک میباشند و چون قمر در برج خود بجند کوکب اتصال بهم میرساند گفتم که زنان او متعدد میباشند و چون
قمر مقارن عطارد است گفتم که یکی زن او ادبی میکیرد و میمیرد و بعد ازان با مثل یک جهت میشود بجهة
بودن عطارد در مزاج قمر در اخر وتدش و یافتم زهره را در یک زحل و مشتری و زهره را بران اقدر بود
گفتم که این مولود بسیار را دوست میدارد و بعضی اوقات بر غیر سنت مجامعت میکند و چون نظر نمودم
در امر اولاد یافتم زهره و زحل و مشتری را که ناظر میباشند بعاشر و مشتری را نیز ناظر باز دهم افتضا نمود
زهره دو دختر را که یکی ان توءمین و دوم انملک مولد باقی ماند و بعد ازان میمیرد و آن دو دختر از
زن او میباشد و بعد ازان مشتری اقتضا میکند دو پسر را از ملوکش و چون مشتری در برج زایل میبود
اقتضا نمود تاخیر اندوختن مذکور را تا وقت بزرکی او پس تاخیر افتاد اینطلب تا انکه ثلث عمر او گذشت
پس در انوقت روزی کرده شد دو پسر سعاد تمندی را که از او بوجود ندو سالم ماندند و طلاق بود عمر

عمر ایشان و چونکه نظر نمودم بسهم بخت او که مطابق بود با سهم بخت من در انیکه هر دو در بحدی بودند
گفتم که باید که عقل و کفایت و صداقت میانهٔ من و او بوده باشد که دشوار بوده باشد فحص و ان
بسبب اجتماع من و او بوده باشد در علم بجهة انکه عطارد صاحب جدهره و میبود و چون نظر در مقدار
عمرش نمودم هیلاج او را در ربعهٔ طالع یافتم پس چون از تسییر وادم بسوی موضع تربیع امین زحل در تربیع
دلو و بعد از شصت و نه سال شمسی و هشت ماه و بیست و چهار روز تسییر بتربیع زحل رسید و چون
قاطع زحل بود و محل قطع برج دلو که صاحب ان نیز زحل بود گفتم که باید که مرا بامراض زحلی بوده باشد
و چون مشتری در هشتم میبود و ناظر بزحل اقتضا نمود که مردن نفسی بوده باشد نه بکشتن و
امثال ان و باید که مردن بر فراش خود و در وطن و در میان اهل خود بوده باشد در حالتی که مکرم
و معظم بوده باشد و اکر تحویل سنوات را معلوم کنیم هرایینه از دلاء تحویلیه خواهیم دانست ماه و روز
و ساعت مرا و خواهیم دانست که مردن بسبب کدام یک از امراض زحلی میباشد و بیان امراض زحلی
ایضا در باب هشتم مذکور خواهد شد انشاء الله تعالی **مثال سیم**، مولودی بود که از اول عمرها اخر
عمر او مشاهدهٔ احوال او را نمودم و مولد او این مولود در جزیرهٔ قسطاط مصر میبود و زایچه طالع او با تقاطع
کواکب نحوی است که نکارش یافته است و از این صورت طالع ظاهر است که مریخ و مشتری در زحل
در خانهٔ دوازدهم مقارن میباشند و نیز ظاهر است
که قمر در طالع است **مؤلف** کوید که نسخ کتابها چنین
بود و لیکن ظاهر است که اکر مراد برجیت است قمر در دوم
است و اکر مراد تسویه است آن سر کوکب در یازدهم میباشد
شارح کفته است پس نظر نمودم در حال پدر او
و لادت یافتم شمس ساقط در دوازدهم و لیکن محوف
است بر پیش روی زهره و از اینجهت سر به کوکب علوی در زحل
در قسمت یازدهم است پس اقتضا نمود سعادت پدر

وقران ماه را بعد از ان تسییر دادم شمس را یافتم از اکه میرسد بزهره و ان مخوس بود و از دهم عجب
نشوبه و شمس نیز مخوس بر بودن در دوازدهم که بیت شقاوت است و رسیدن شمس بزهره در سال
نهم بود پس مرد در انسال بدد بعلت قولنج شدید و این بجهة ان بود که کواکب دلالت نمودند بر قصر عمر او
بعد ازان نظر نمودم در احوال ما در یافتم زهره را بحسب تثویر در دوازدهم و در تحت الشعاع و قمر متصل
بود در هبوط خود بنحوس بتسدیس پس دلالت نمودند اخبار بداختر بودن مادر و ملعونه بودن
و زانیه بودن او و چون قمر در طالع بود دلالت نمود بر طول عمر با نهایت کمر ملک او کاد خود را بر بندد
و بعد ازان نظر نمودم در حال اخواهران بعلت نظر زهره و قمر بدهم و یازدهم اقتضا نمود دو خواهر را
که بزرگ ایشان پیش از کوچکی میمیرد بجهة انکه بزرگ منسوب بود بزهره بعد ازان نظر نمودم در امر
نفس مولود یافتم عطارد را در درجهٔ طالع که دو دمیزند با او زحل بر دو دایرهٔ موازی بکدیگر پس دلالت
نمود این بر انکه این مولود در زبانش گرفتگی و در ماندگی در سخن میباشد و چون در یازدهم قران
علویه بود و مریخ صاحب سهم السعادة با مشتری میبود دلالت نمود بر میراث از پدر و عم و چنان بود
بجهة انکه پدر و عم املاک بسیاری داشت گذارند ان برای او و چون عطارد در شرف زحل در تاج
او میبود و زحل در میمود با عطارد بر دو دایرهٔ متوازی اقتضا نمود هر دو بخل او و با انقضاء
که با بعضی از فاصلها و پیشتر از انها کرنش میفرمود بجهة بخشش خواج عقار و املاک او و بجهة موضع
زهره و قمر و نظر ایشان بسوی دهم و یازدهم متولد شد از برای او دو پسر و ظاهر است که هیلاج او
که در درجهٔ طالع بوده باشد اگرچه قمر قاطع است او را بجهة انکه بحسب تثویر در طالع است هیلاج
در برج اوست ولیکن چون تسدیس مریخ تعدیل میکند از پس تاخیر افتد قطع نا رسیدن تسدیس
هیلاج بتسدیس زحل در برج عقرب پس با فراط کرد بر ودت و قوی شود و چون موضع تسدیس در
برج کثیر المطالع است پس بواسطه قاطع بوده باشد بر ودت و رطوبت بجهة انکه دران بود
نوزقمر و چون قمر در طالع میباشد و زحل خداوند مثلثهٔ طالع و خداوند شرف طالع و زهره خداوند
هشتم در طالع اقتضا نماید که مولود بکشد خود را پس همهٔ این اوضاع اقتضا نمودند که غرق کند

کند خود را در اب باین قسم که خود را از بلندی بیندازد در اب و چون نظر زحل که قاطع بود
هیلاج را نظر مشتری بود و جرم ان دوازده درجه که تسییر مدت دوازده سال از ان قطع میکند نهایت
که دوازده سال انقطع بنحوسی افتد و چون نظر مشتری در قران زحل و مریخ میبود و ثلث از
عطیهٔ او را کم نمودند باقی ماند عطیهٔ مشتری چهار سال مؤلف گوید که در عبارات شرح متصل
باین عبارت عبارتی بود که مراد ان مفهوم نمیگشت لهذا اقتصار نمود بر ترجمهٔ ان و الله اعلم
و ان مقدار است نیز میانه تسدیس زحل و درجهٔ طالع هرگاه کم شود از مطالع ان پنج درجه پس زنده
خواهد بود این مولود پست و چهار سال و پنج ماه و شش روز بعد ازان مخاصمه نمود با والدهٔ خود بجهة
کنیزی پس لفت و انداخت خود را از بلندی در رود نیل و غرق شد شارح گوید که من حاضر بودم
در وقت غرقش و در انوقت طالع کرفته بود چهارم درجهٔ سنبله موضع زحل اصلی و بعد از
تحویل سالی که دوران مرده نمودم یافتم انتهاء سنوی را که رسیده است بتسدیس زحل از برج
عقرب و انتهاء شهوری بحوت بمقابل موضع شمس اصلی و زحل در تحویل سال بر تربیع عطارد
بود در همان درجه تربیع و اتفاق افتاد در انوقت که مریخ بتربیع جزء طالع اصلی و عطارد اصلی بود و
زحل نزدیک بتربیع جزء اجتماع و عطارد مقابل ان پس مخوس بود عطارد در وقت مرگ بجهة تربیع
زحل در وقتی که در برج اب یعنی حوت میبود و چنین در تحویل انسال نیز مخوس بودند و اتفاق افتاد
در انسال کسوفی بر تربیع قمر اصلی پس انچه گفتیم مثالهای چند بودند کافی از برای فهم مطالب این
کتاب و زود باشد که بیان کنیم در اخر کتاب در باب این سه طالع مطالب دیگر را بجهة فهم تو پس باید
که تو مشغول نکنی خود را بچیزی دیگر غیر این کتاب بجهة انکه کتب صنعت در این علم را من استقصاء تمام
و بسیاری از الفاظ را تامل نمودم چیزی را که موافق حق و مطابق واقع بوده باشد نیافتم بجز این
کتاب بطلیموس که هر کس لدرب و استقصاء نظر در ان بنماید در خطا واقع نمیشود در هیچیک از
فنون این صناعت و بارها بتجربه و امتحان مطالب انرا معرفت ساختم مطابق یافتم بعد از انکه
اظهار ابقیاس و برهان بیقین شناخته بودم پس مطابق شد برهان بتجربه پس اعتماد نمودم بران

وبنای احکام خود را بران گذاشتم واعتماد دارم که هر اینچه مطابق ان حکم کنم بران وتیره که حکم نموده ام خواهد شد وچون امر این کتاب باین نسبت بود که مذکور نمودم لهذا مطالب ازا واضح نمودم تا انکه هر کس باسانی ان را ندازان منتفع گردید وبوده باشد او دوست وصدیقی من هرچندس او را ملاقات نموده باشم چنانکه فوفریوس حکیم گفته است که من مرد فاضل را دوست خود میشمارم واگرچه ندیده باشم او را ودر این مثالها گفتم انچه گفتم بجهة اعتمادم بدلول نجوم پس سزاوار است از برای تو که بفهمی از این صناعت انچه من فهمیدم واعتماد کنی باحکام خود وازخداوند مسئلت بنمایم که اعانت نماید اهل فضل وخیر را ومخذول سازد اهل شر وفساد را تمام شد کلام شارح فاضل در اینجا

وبعد ازاین شروع میشود در نقل کلام بطلیموس وبالله التوفیق وعلیه التکلان باب چهارم در تزویج وازدواج یعنی زن کرفتن پیش از شروع در مقصود ازاین باب لابد است از مقدمه که مشتمل بر ان اینست که امورى که بان منتظم میشود امر خانه وپسر منزل چنانکه بودس حکیم بیان نموده است انرا چهار چیز است اول مال است دویم تن ستیم فرزند چهارم بندکان وکنیزان امّا اول که مال بوده باشد امران مشروحا در ابواب کذشته از این مذکور شد وامّا امر فرزند پس بیان ان انشاء الله در باب پنجم از این مقالم مذکور خواهد شد وامر زوجه پس در این باب چهارم مذکور خواهد شد واما امر بندکان پس چون بطلیموس را عقیده اینست که وجود ایشان فضل است وچندان تعلقی بخود انسان نمیدارند بلکه متعلق بمال انسان میباشد که بان صرف وشمرده میشود بلکه انهم از جمله اموال است واحوال ان از احوال مال که در ابواب کذشته معلوم شد معلوم میشود چنانکه در واب وبقار لهذا بطلیموس باب علیحده از برای معرفت احوال انها منعقد ننموده بخلاف هریک از سه جزو دیکر ولیکن امر محبت ومبغضت ایشان مولیان خود را در ضمن باب اصدقاء واعداء بیان نموده است بعد از این تمهید این مقدمه مذکور میشود که تزویج وازدواج مرد وکانه است یکی بروجه مشروع وجاری مجرای طبیعی ودیکر نامشروع وخلاف مجرای طبیعت وکالی چندان در معرفت قسم دویم میباشد لهذا بطلیموس ابتداء نموده است

نموده است در احوال قسم اول وکفته است که مولد در تزویج تابع قول در صناعت است کران تابع قول در سعادت است کران تابع قول در ثروت ومال است کران تابع قول در خواص نفس است پس سزاوار است که بعد ازان احوال نظر کنیم در ازدواجی که جاری بر مجرای سنت وشریعت است یعنی نکاحی که بروجه معروف ومشهور بوده باشد نه انچه شنیع وقبیح بوده باشد خواه تزویج بازاد بوده باشد یا کنیزان کفته اند بطلیموس بلفظ انده واج که بمعنی جفت کرفتن است تغییر نموده است نه بلفظ تزویج که مشعر باز ان زن آزاد کرفتن است بعد ازان کفته است که دلیل تزویج مرد ان حالت قرابت در وقت ولادت پس اکر در دویم مشرقی بوده باشد یعنی خواه نسبت بشمس که عبارت از وقت استقبال بوده باشد تا وقت اجتماع وخواه نسبت بافق که عبارت است از دویم مقبل یعنی میانه طالع ومقابلش پس اکر قمر در دویم مشرقی بوده باشد بیکی از دو معنی دلالت کند بر یکی از دو چیز یا تزویج نمودن مرد در حوالی وحداثت سن زوجه جوان باشد یا پیر ویا تزویج نمودن زن کوکی را در وقت پیری واکر قمر در دویم غربی بوده باشد بیکی از دو اعتبار مقابل شرقی دلالت کند نیز بر یکی از دو چیز یا تزویج در کوکی بعجوزه یا تزویج در پیری بر زنی که باشد یا جوان یا عجوزه پس بقیاس بر این کلام توان فهمید که هرکاه قمر بهرد واعتبار شرقی بوده باشد هم زوج وهم زوجه کودک بوده باشند واکر بهرد واعتبار غربی بوده باشد زوج وزوجه هردو پیر بوده باشند وبعد ازان کفته است که اکر قمر در وقت اجتماع متصل بزحل بوده باشد دلالت کند بر عدم تزویج بجهة انچه دانسته شد که کوکب در تحت الشعاع فعل ایشان باطل است وزحل نیز دلالت میکند بر ابطاء وتاخیر پس اکر این دو حال باهم جمع شود دلالت کند بر عدم تزویج این بود بیان تزویج وعدم تزویج ووقت ان وامّا شناختن ملت وکثرت زوجات پس استدلال بران از حالت دیکر قمر میباشد وان انست که بعد از معرفت تزویج یا عدم ان نظر کند که قمر در بروج ذوصورة واحده است یا در بروج ذوجسدین یا کثیر الصور ویا در ان برج متصل است بیک کوکب یا بیشتر از ان کوکب پس اکر قمر در بروج ذوجسدین یا کثیر الصور بوده

مولد کوید

بوده باشد و متصل به پشتی زایچه کوکب مولود کثیر التزویج بوده باشد و شاید که زنان دانند عدد
زوجاتش از عدد صور بروجی که قمر و کواکبی که قمر متصل بانها میباشد و انها میباشند و از
عدد کواکب ثابته که قمر در ان برج مقارن انها میشود مرطول یا عرض یا هر دو یا انها و اگر قمر در برج
ذی صورة واحده و قمر بجز بیت کوکب متصل بنوده باشد در ان برج یا اصلا بکوکبی متصل نشود در آن
برج دلالت کند بر قلت تزویج مرد و دلالات متوسطه بمقادیر بایسته حال ظاهر است و اما معرفت
صالح بودن زنان یا طالح بودن ایشان پس حاصل میشود از متصل بقمر خواه بمقارنه و خواه بغیر
مقارنه پس اگر متصل بوده باشد بسعد زنان صالحه بوده باشند خصوصا اگر قمر نیز در خطوط سعود
بوده باشد که زنان اصلح خواهند بود و اگر قمر متصل بنحس بوده باشد زنان طالحه بوده باشند خصوصا
اگر قمر نیز در خطوط نحوس بوده باشد که زنان طالحتر بوده باشند و دلالات متوسطه بقیاس ظاهر است
و لیکن بطلیموس در اینمقام تفصیل داده است مدلالات هر کوکبی را شخصی قائل در بر ترکیب و امتزاج
بوده باشد پس گفته است که اگر قمر متصل بزحل بوده باشد یا در خطوط او پس اگر ان در حالت
پسندیده بوده باشد یعنی از استقامت بقوای ذاتی یا عرضی یا هر دو بوده باشد زن عجین رنج کشیده
خلق و اگر بر حالت مذمومه بوده باشد بعلاوه خوار و پلید و زشت اخلاق هم بوده باشد و اگر قمر
متصل بمشتری یا در خطوط او بوده باشد زن با عفت و نیکو و اگر ضعیف الحال بوده باشد از حالت
پست بوده باشد و اگر متصل بمریخ یا در خطوط او بوده باشد و نیکحال بوده باشد زن با جرات و
بی فرومایگی و نافرمانی و اگر بد حال باشد بعلاوه دشنام ده و زناکار بوده باشد و اگر متصل بزهره
یا در خطوط او و نیکحال بوده باشد زن جمیل و با بشاشت و صاحب سرور و اگر بد حال بوده باشد
پست حال و از این بجهت مرا بانب ضعف و قوت و اگر متصل بعطارد یا در خطوط او و او نیکحال بوده
باشد با فهم و برتر از همکنان و اگر بد حال بوده باشد از نیحالت پست تر و با مشقت و دشواری
و شارح در اینمقام گفته است که باید در این باب تسییر باد قمر را مانند هیلاجها و برسیدن او
بجرام یا شعاعهای کواکب سیاره یا اجرام ثوابت و بجنبیدن و نجوست و مزاج انها حکم نمود بر

برتزویج کرده و از سال تحقق میپذیرد و اگر خواهی معرفت زنان را که آزاد اند یا مملوک نظر کن بکواکب
آنچنانکه گذشت دلیل بر تزویج میباشند یعنی قمر متصل بانها میباشد هر کدام که در خطوط خود بوده
باشند دلیل باشند بر زنان آزاد و هر کدام که در خطوط غیر خود بوده باشند دلالت کنند بر
زن مملوک و برانیقیاس در صورت طالع و لادت خودم که اول طوالع ثلثه بنوده همین که تسییر قمر
بر برج اسیر رسید و بغلب المغرب روزی شدم مملوکه را که شریر اخلاق و نافرمان بود و چون
نسیران منتقل شد بقوس بر برج شمس که در خطوط زحل بود روزی شدم زنی آزاد و با ادب که در کارها و اندک
عمر و مشقت بود بجهة بودن شمس در خطوط زحل و چون شمس که دلیل آزادی بود بمقارنه متصل بر برج قمر
واقع شده بود باین علت من خواهان و راغب بان بودم و مفارقت نمودم و را و چون قمر در برج کثیر
الذکور بود که عقیب بوده باشد و متصل بچند کوکب اقتضا نمود تعدد زوجات را و تا بحال چهار زن
آزاد و شش مملوکه را دیده ام و هنوز نفس من طالب زن میباشد و از ان قاعده که مذکور شد در معرفت
عدد زوجات در صورة طالع من قادر میباشم بر معرفت عدد زوجات من و چون قمر متصل بنحس و مشتری
بود دلالت نمود که من نکاح بر غیر سنت و امشروع نخواهم نمود تمام شد کلام شارح در این مقام بطلیموس
گفته است که قانون در معرفت حال زن ماخوذ است از حال زهره در حالت ولادت پس اگر زهره بوده
باشد متصل بمشتری یا زحل یا عطارد یا در خطوط ایشان بوده باشد زن نافع و معین در امر معیشت شوهر
خود بوده و اولاد خود و اگر با مریخ یا در خطوط او بوده باشد بوده باشد فاسد کننده امر شوهر
و ثباتش و بعضی بعد از این شارح در اینمقام اعتراضی نموده است که بایست در این باب ملاحظه شود
حال قمر بجهة انکه او دلیل بود بر تزویج مرد زنان را بعد از ان جواب گفته است که مکرر در این
کتاب مذکور شد که شمس و قمر در امور و پیش علی الاطلاق بر سایر کواکب و اینکه امر ایشان
جاری بر مجرای طبیعت میباشد و میل از ان بحسب مزاج کواکبی است و چون زهره بدله قرابت در
جائی که دلالتی از برای قمر نموده باشد چنانکه در ما نحن فیه بجهتی که ذکر شد پس باید که دلالات
بحسب مزاج زهره بوده باشد بعد از این شارح اشاره بدفع اعتراضی نموده و گفته است که اگر چه طبع قمر
مناسبت با طبع زن و طبع شمس مناسب طبع مرد و ظاهر آنست که دلالات در حال تزویج مرد ماخوذ

مقالهٔ چهارم

بوده باشد از شمس و تزویج زن از قمر ولیکن چون در مقام تزویج است و تزویج مرد زن است پس
دلیل تزویج او باید که ماخوذ بوده باشد از حال قمر و تزویج زن مرد است پس باید که دلیل تزویج زن
حال شمس بوده باشد هذا بطلیموس گفته است که اما تزویج زنان پس سزاوار است که نظر شود
در حال شمس در حالت ولادت زنان یعنی اگر شمس در حالت ولادت زن نیکحال است تزویج بسندیده
بود والا مذموم و اگر متوسط الحال تزویج متوسط و همچنین شمس اگر در دو ربع شرقی بوده باشد
یا فی ولادت بعضی در ربع ماپین عاشر و مقابلش بوده باشد دلالت کند بر آنکه زن شوهر کند در
جوانی و حداثت سن هر شوهری که بوده باشد پیر یا جوان یا آنکه شوهر جوان کند و فتی که خود سنی
داشته باشد و اگر در دو ربع غرب بعضی دو ربع دیگر بوده باشد تزویج او بطئی بوده باشد و شاید
افتد هر شوهری که بوده باشد پیر یا جوان یا زن بیوی شود بعد از آنکه خود و شوهر بهم رسانند
و از این دو قانون که در باب تزویج مرد و زن مذکور شد توان دانست که هرگاه در ولادت مرد و زن
هر دو هم شمس و هم قمر در دو ربع شرقی بوده باشند هر یک در حداثت سن جفت کنی شوند اما مرد
صبیه را کند و اما زن کودکی را زن شود و اگر شمس و قمر هر دو هم در ولادت مرد و هم زن در دو
ربع غرب بوده باشند تزویج هر دو بتعویق افتد تا هر دو سنی بهم رسانند بعد از آن مرد زن پیری را
بکند و زن شوهر پیری را و اگر قمر در ولادت مرد در یکی از دو ربع غرب و شمس در یکی از دو ربع
شرقی مرد بعد از آنکه مسن شد یک صبیه یا چند صبیه را بکند و اگر در ولادت زن قمر در یکی از
دو ربع شرقی و شمس در یکی از دو ربع غرب بوده باشد زن بعد از آنکه سنی بهم رسانید شوهر
کودکی را بکند و بر این قیاس در سایر صور و احتمالات و شایع در خصوص ولادت خود گفته است
که چون قمر در برج غرب بود بتاخیر افتاد تزویج من تا سی سالگی و چون شمس در برج شرقی بود زنان
من همه صبایا و کودکان بودند بعد از آن بطلیموس گفته است که اگر در هوالید زنان شمس در برج
طالع یکصورة بوده باشد و در آن برج متصل ببیات کوکب پیش نشود دلالت کند بر آنکه زن پیش از
یکشوهر نکند اگر متصل الیه شمس کوکب صباحی و مشرقی است ان شوهر جوان بوده باشد و اگر عشائی
و مغرب بوده باشد ان شوهر پیر بوده باشد و همچنین در هوالید مردان اگر قمر در برج خود یا یک کوکب

کوکب متصل شود مرد یکزن کند و اگر بیشتر پیشتر چنانکه مذکور شد ولیکن اگر ان کوکب متصل الیه
قمر مشرقی بوده باشد زن جوان و اگر مغرب زن پیر خلاصه تشریق صباحی دلالت بر جوانی میکند
و تغریب و عشائی بر پیری و اگر در هوالید زنان شمس در برج ذوجسدین یا کثیر الصور بوده باشد
و در برج خود و پیش از یک کوکب را متصل شود زن پیش از یکشوهر کند اگر مشرقی همه شوهرها جوان و اگر
همه مغرب همه پیر و همچنین اگر بعضی مشرقی و بعضی مغرب بوده باشند بعضی جوان و بعضی پیر و بر الیقین
در هوالید مردان و اتصال قمر بکواکب مشرقی و مغرب و بکوکب و پیش از یک کوکب چنانکه مذکور شد
و بجهة معرفت احوال شوهر باید ملاحظه نمود متصل الیه شمس را اگر متصل بوده باشد یا منفصل بوده باشد در
حفظ او شوهر صاحب سر و پسند و دوست داند او را نه غریب و شقت و لیکن این در صورتی است که نظر
ملایم بوده باشد از تثلیث تسدیس و تثلیث یا دفع قوت و طبیعت و امثال آن و اگر بخلاف این بوده
باشد بخلاف این حال بوده باشد و اگر متصل بمشتری یا در حفظ او بوده باشد مرد بوده باشد با
عفت و بزرگ همت و نفس و اگر متصل بمریخ یا در حفظ او بوده باشد مرد سرکش و بیهوده و نازمان
و فروشی کند و اگر متصل بزهره یا در حفظ او بوده باشد مرد طاهر و جمیل و اگر متصل بعطارد یا در حدود
او بوده باشد بوده باشد مرد نافع در امر معاش و کارکن و نیز اگر زهره با زحل بوده باشد مرد باکمال
و نکاهدارندهٔ و پرهیزکنندهٔ از جماع بوده باشد و اگر با مشتری بوده باشد مرد با ورع و دوست و عفیف
بوده باشد و اگر با مریخ بوده باشد مرد حار المزاج و حریص در جماع و فاجر بوده باشد و اگر با عطارد
بوده باشد مرد مهربان بر اولاد خود بوده باشد و لیکن معلوم است که عجب بودن کوکب متصل الیه
زهره نیکحال و بدحال این احوال شدت و ضعف بهم میرسانند و اما معرفت ثبات و دوام تزویج یا طلاق
و فراق پس اول شناخته میشود از ارتباط نیرین با یکدیگر پس اگر شمس و قمر بر تثلیث یا تسدیس یکدیگر
بوده باشند و در هوالید مرد یا زن دلالت کند بر اتفاق و مودت ایشان و اگر بخلاف بر تبدل بوده
باشد یا بنظر بر کدیگر و در ولادت مرد موضع قمر شارک شمس خود و شمس ولادت زن بوده باشد و در هوالید زن
هم شمس شارک قمر خود و قمر ولادت مرد بوده باشد مشارکت اتفاق از قبیل تسدیس یا تثلیث خصوصا

اگر دفع فوت یا طبیعت یا دفع تزیین یا طبیعتین بوده باشد و هریك در خطوط یکدیگر بوده باشند در هر دو ولادت پس میانهٔ ایشان غایت اتفاق و دوستی بوده باشد و عقد ازدواج محکم و منفسخ نگردد و اما معرفت طلاق و تفریق پس اگر بوده باشد موضع تزیین در ولادت مرد که مرتبط بیکدیگر بوده باشد یا آنکه بیکدیگر مرتبط بوده باشند بتربیع یا مقابله دلالت کند بر آنکه مرد بسیار طلاق دهنده باشد و همچنین اگر در ولادت زن این وضع متحقق شود دلالت کند بر آنکه بشوهر خود نسازد و طلاق کیرد و همچنین اگر قمر ولادت مرد مرتبط با شمس ولادت زن بوده باشد یا بتربیع و مقابله ان بوده باشد موضع مرد دشمن دارد این زن را و با او ثابت و برقرار نماند و برای بقیاس هرگاه موضع شمس زن با موضع زحل و موضع قمر مرد مرتبط بوده باشد از زن ان شوهر را دوست ندارد و با او باقی نماند و بعد از معرفت ثبات و عدم ثبات تزویج پس در صورت ثبات اگر سعد ناظر بوده باشند هم بموضع شمس و هم بموضع قمر فرقهاء تزویج باخواستن یکدیگر و بالذت و محبت واقع بوده باشد و اگر سعد همان ناظر بموضع شمس بوده باشند انحالات همین از برای زن بوده باشد نه مرد و اگر ناظر بقمر بوده باشند این حالات همین از برای مرد بوده باشد و اگر نحس ناظر بموضع نیرین بوده باشند بقاء تزویج بوده باشد باخصومت و خسران و غرامت و اگر همین ناظر بموضع شمس بوده باشند بوده باشد انحالات از برای زن و بس و اگر ناظر بقمر بوده باشند بوده باشد انحالات همین از برای مرد و همچنین اگر هم سعد و هم نحس ناظر بوده باشند هر دو موضع یا یکی در ولادت مرد یا زن یا هر دو و بعد از معرفت انچه مذکور شد دانستن حکم هذا احتمالات باسانی میسر شود و در صورت فراق و طلاق اگر نحس ناظر بوده باشند بموضع نیرین بوده باشد فرقت باخصومت و نزاع و فساد و افتراء و دوران فراق رجوع و بازگشتی بوده باشد و اگر نحس در ولادت مرد ناظر بقمر و در ولادت زن نیز ناظر بقمر بخصومت شدید از جانب زن بوده باشد و بس و اگر ناظر شمس ولادت مرد و شمس ولادت زن بوده باشند فساد و خصومت شدید همین از جانب مرد بوده باشد و اگر ناظر هر دو بوده باشند از هر دو جانب فساد بوده باشد و برابر قیاس هرگاه سعد ناظر هر دو بوده باشد فراق فراقی نبوده باشد که دوران رجوعی حاصل نشود بلکه میباشد بارجوع و الفت و محبت و دوستی و بازگشت

و بازگشت و اگر ناظر بقمر هر دو باقمر زن بازگشت و محبت از جانب زن بوده باشد و همچنین اگر ناظر شمس زن یا شمس مرد بوده باشد محبت و میل خاطر از جانب مرد بوده باشد پس اگر عطارد مزاج نحوست بوده باشد که مذکور شد که ناظر بدلیل فراق بوده باشند دلالت کند بر فراق مشهود و معروف و با ملامت و اگر زهره با آن نحوس بوده باشد دلالت کند بر انکه فراق اقتضا کند که بوده باشد فراق بجهت مخور یا سحر یا امثال ان از امور مکتومه و اسرار این بود سخن در تزویج منافع و مضار و مشهوری که متداول است میانهٔ مردم که شناعت و قبح و رذالتی در ان نباشد و امان یافتن فنون و تجربه و تناول و مساحقه و اگر چه فی الجمله احوال انها در باب اخلاق مولود معلوم شد لیکن در اینمقام چون موضع خاص باو نسبت ندارد بطلبی فاون خاص باز پیان نموده میکوید که و اما آن نوع دیکر از تزویج که میباشد بر وجهی دیکر پس سزاوار است که تفویض و تعمیم و بلاتیم نزا از نظر در حال زهره و مریخ و زحل و سزاتیطلب است که زهره چون بالطبع دال است بر انوثیت و سستی پس دلالت میکند بر غلبهٔ انفعال و قبول و شدت حب و محبت لهذا او را کوکب تزویج دانند و چون زهره شریك است با مریخ در انکه شرف هر یك در مثلثه دیکری است و شریك است با زحل در انکه بیت هر یك در مثلثه دیکری است لهذا این دو کوکب نیز شریك باشند باز هم در دلالت بر تزویج و فرق ان کاتصال و مناسبت و مشاکلت زهره با مریخ دال است بر تزویج جوانان و مناسبت و مشارکت ان با زحل دال است بر تزویج عجائز پس هرگاه هر سه کوکب دال بر تزویج شدند در اینجا بر هم معلوم شد که تزویج مشروع ماخوذ است از حال نیرین پس هرگاه این سه کوکب ناظر بوده باشند در حالت ولادت بنیرین بنظر موافقت و ملایمت دلالت کند بر انکه تزویج مشروع و موافق سنت بوده باشد و اگر مباین نیرین بوده باشند دلالت کند بر تزویج نامشروع از قبیل زنا و لواط و مساحقه و چون زهره اگر چه معتدل المزاج است و لیکن اندك مایل است ببرودت و رطوبت و مریخ مزاج او پس و حرارت شدیداست پس هرگاه اندك مزدوج شدند هر یك میل کنند بدیکری و نیز بنا بر ان سری که مذکور شد از مناسبت میانهٔ زهره و مریخ در انکه شرف هر یك از این دو کوکب در مثلثه دیکری میباشد و نیز در رتبهٔ شرف این دو کوکب بشکل تسدیس که شکل دوستی است واقع شده است

لهذا این دو کوکب را نهایت میل طبیعی بیکدیگر میباشد پس از ممازجت این دو کوکب حاصل شود عشق
کران افراط در محبت است وچون عطارد سریع الحرکه است وهمیشه جولان مینماید خواهش پس هیشه
اوقات نور شمس بایبروج رساند پس کار او ظاهر نمودن قوت شمس است در بروجی که حوالی شمس است پس اگر
عطارد با زهره یا مریخ مشاکل ومشارک شود بکرداند احوال عشق را ظاهر ومشهور ومعروف واگر مشارکت
زهره ومریخ بایکدیگر در بروجی بوده باشد که این هر دو کوکب دران صاحب حظ بوده باشند مانند انکه
یکی در حمل بوده باشد که مثلثه زهره است وشرف مریخ ودیگر در حوت که شرف زهره است ومثلثه
مریخ دلالت کند بر انکه مجامعت بوده باشد با برادران وخواهران وخویشان نزدیک واگر در ولادت دو ان
زهره ومریخ با نظر بیکدیگر محصور کنند نظر در میانهٔ خود بجهر یا شعاع دلالت کند ایضاً بر انکه مرد
دو خواهر را تزویج کند یا دو زن را که میانهٔ ایشان قرابتی بوده باشد وهمچنین در موالید زنان اگر اند
محصور کنند شمس را دلالت کند بر انکه زن دو برادر یا دو خویش با او مجامعت کنند وچون زهره مؤنث
وزحل مذکر وهر یک طالب یکدیگر وبعلاوه تعدیل میشود پس زحل بر طوبت زهره ونیز میزان که خانهٔ
زهره است مثلثه وشرف زحل است وجدی که بیت زحل است مثلثهٔ زهره است پس میل زهره وزحل
بیکدیگر بیش از میل زهره ومریخ بیکدیگر بوده باشد بجهت انکه خانهای اند بر مقابله یکدیگر واقع
شده است لهذا ممازجت ایشان بایکدیگر موجب اثبات نکاح ومجامعت وثبات ودوام آن گردد واگر
عطارد که هر دو خانهٔ او بر تثلیث هر دو خانهٔ زهره وزحل واقع میباشد هرگاه با زهره وزحل باشد
بعلاوه مجامعت نکاح نافع هم بوده باشد واگر با ممازجت زهره وزحل مریخ نیز ممازج ایشان شود دلالت
کند بر انکه امر نکاح ثابت نماند بجهت بودن خانهای مریخ بر مقابلهٔ خانهای زهره وتربیع خانهای زحل
وظاهر است که این دو شکل نزدیک است وعداوت واگر زهره در حفظ وحال مناسب خود بوده باشد دلالت
کند بر انکه ازدواج زن با کسی بوده باشد که سنش مثل سن او بوده واگر زهره بوده باشد در کمال تقویت
یعنی زیاده از انچه مناسب اوست پس اگر در موالید زنان است دلالت کند بر انکه شوهر او سنش کمتر
از او میباشد واگر در موالید مردان است دلالت کند بر انکه زن سنش کمتر بوده باشد از خود وهمچنین

وهمچنین اگر زهره در موالید زنان در کمال تغرب بوده باشد زیاده از انچه لایق باو است شوهر سن
زیاده باشد ودر موالید مردان زن مسنتر بوده باشد واگر زهره وزحل در بروج مشترکه که ظهر
دران صاحب حظ میباشند ناظر باشند بیکدیگر مانند هنران وجدی تزویج میانهٔ خویشان بوده باشد
واگر با این حال دلالت بود بر انکه تزویج میان خویشان است تقریر مشارکت زهره ومریخ یا زهره وزحل بوده
باشد ودر طالع یا عاشر بوده باشد دلالت کند در موالید رجال بر انکه مرد مادر خود یا خالهٔ خود یا زن
پدر خود را مجامعت کند ودر موالید زنان پدر شوهر یا پسر خواهر شوهر یا شوهر دختر خود را مجامعت کند واگر
زهره در اخالت بوده باشد که مذکور شد که دلالت میکند بر تزویج خویشان شمس مشارک زهره ومریخ
یا زهره وزحل بوده باشد وان در مذاهب موالید رجال دلالت کند بر تزویج دختر خود یا خواهر
برادر یا دختر خواهر یا زن پسر خود وموالید زنان بر تزویج پدر خود یا عم خود یا شوهر مادر خود دلالت
کند شخصی سفر نمود ودختر کوچک داشت وسفر او مدت طولانی کشید بعد از مراجعت طالب زن شد
دختر خود را نشناخته زن نمود وازان چند اولاد بهم رسانید بعد ازان یکدیگر را شناختند واحکام
شریعت اسلام میانهٔ ایشان تقریر شد واگاه در میانهٔ ایشان بودند واین بنوعی مکر از اثر
اوضاع کواکب در وقت ولادت ایشان واگر زهره مشارک بوده باشد مریخ یا زحل یا هر دو را در زهره
یا انها در مواضع مختلفه در تذکیر وتانیث بوده باشند خواه تذکیر وتانیث انواضع ذاتی بوده
باشد مانند برج مذکر ومؤنث یا عرضی مانند بیت مذکر ومؤنث یا بروجی که صاحب حفظ
ان کواکب مذکر بوده باشند یا مؤنث خلاصه موضع مخرس مؤنث بوده وضع زهره مذکر بایکدیگر
مشارک در شکل اخالت دلالت کند بر حرص مولود خواه مرد بوده باشد وخواه زن بر جماع وانهماک در ان
بطریقی که میتر شود از قبل یه بر سبیل فعل یا انفعال یا مساحقه خصوصاً هرگاه بوده باشد ان
دلیلها در صورتهای خاصه از طالع البروج وان اوایل اسد وحمل است واخواسد وصورت جدی که
ان صورتها با خاصیت اقتضای این امور کنند خصوصاً هرگاه ضم شوند با دلالت سایقه خصوصاً هرگاه بوده
باشند دلالت در روند طالع وعاشر که مولود بوده باشد مشهور ومعروف در این کارها ودر مجالس

وخجالت بدن حیا وشرم از کسی از اقران خود سر نزند واگر نیز با هم دوره و فرزند دیگر بوده باشند
پنهان کند این امور را و مرغیست کم از غایت خفاء مولود خواجه یا بی مبالات یا عقیم بوده باشد و بر این
قیاس بودن در بخت الارض و فوق الارض و بودن نسبت بشمس مشرقی و مغربی و همچنین مراتب ظهور
وخفا بحسب قرب باوتاد مزبوره و بعد از انها و اگر با اوتاد خفا و صعودی یا بودن عقم یا خواجه
یا بی مبالاتی ضم شود شهادت میزج در موالید رجال دلالت کند بر انکه مولود مقطوع الذکر یا مخنث
بوده باشد و در موالید زنان بر انکه مساحقه کنند بوده باشد و بجملا مدار امر در معرفت طهارت و
نجاست جماع مردان بر احوال میزج است در ولادت پس اگر میزج منصرف شده باشد از زحل و زهره نیز
از میزج منصرف و میزج متصل بمشتری ایخالت دلالت کند بر عفت در جماع و قصد آن بقدر ضرورت
وحاجت طبیعت و اگر میزج منصرف باشد از مشتری و از میزج نیز زهره منصرف باشد و همین میزج متصل
بزحل بوده باشد دلالت کند در موالید رجال بر انکه مرد کاهل بوده باشد در امر مجامعت و خود را
نگاهدارد در ان و اگر میزج در وقت ولادت متصل بوده باشد هم بزهره و هم بمشتری بوده باشد مولود
سریع الحرکة و شدید الشوق در باب مجامعت مگر انکه خود را ضبط کند از مجامعت قبیح و اگر میزج مقارن
زهره یا مشتری با هم دیگر بوده باشد بدون نظر زحل بوده باشد مولود حریص در امر جماع و بهر حیله
وچاره که تواند عود در امر جماع مینماید اما بودن میزج با زهره مقتضی این احوال ظاهر است و اما بودن
با مشتری مقتضی ان بجهة مشاکلت طبع مشتری است با طبع زهره و هر گاه بوده باشد مقارنه میزج با زهره
که اقتضا نموده باشد کثرت حرص و شبق را در حالتی که میزج یا زهره مشرقی بوده باشد و دیگر
مغرب یا یکی در بیع مذکر و دیگری در بیع مؤنث میباشد میل مولود بر پسران و مردان علی السویه
واگر هر دو مغرب یا در بیع مؤنث بوده باشند میل مولود همین بزنان بوده باشد نر پسران و اگر با ایخالت
هر دو در بیع مؤنث نیز بوده باشد مولود با اختیار بوده باشد در میل بمجامعت بزنان و اگر هر دو مشرق
یا در بیع مذکر بوده باشند مولود مبتلا بوده باشد بمحبت پسران و پس و اگر با ایخالت هر دو در بیع مذکر
نیز بوده باشند مولود مبتلا بوده باشد بمیل مردان هر حال که بوده باشند یعنی خواه امرد بوده باشند

باشند وخواه ملتحی خواه حسن منظر داشته باشند یا کریه المنظر بوده باشند و این مولود اصلا بزنان
نزدیک نکند و اگر زهره مغرب نبوده باشد از میزج مولود با غیر هم جنس خود مجامعت کند از کنیزان
یا پست فطرتان و همچنین اگر زهره ضعیف حال نبوده باشد از میزج مانند انکه زهره در بیع زایل
بوده باشد و میزج در بیع مقبل یا زهره منحوس نبوده باشد از میزج و اگر بر عکس ایخالت بوده باشد
که میزج ضعیف حال نبوده باشد از زهره مولود با اشرف از خود جماع کند یا با زن محصنه یا با بی خود زنا
کند و اما طهارت و نجاست جماع زنان بر مدار ان بر حال زهره در وقت ولادت است پس اگر زهره ناظر یا
با مشتری و عطارد بوده باشد زن طاهر و پاکیزه و عفیف در امر مجامعت و اگر زهره ناظر باشد بعطارد
فقط بدون نظر زحل زن بیار مایل بوده باشد بجماع ولیکن خود را نگاه داره و ترسان بوده باشد از
مجامعت قبیح و اجتناب کنندان و اگر زهره مقارن یا ناظر بوده باشد همین بر میزج زن بوده باشد با حرص
در امر جماع و فرو رونده ان و اگر زهره با میزج بوده باشد و مشتری ناظر با ایشان و میزج ضعیف حال نبوده
از زهره دلالت کند بر انکه زن بمجامعت کنندگان و فروماگان و غرباء و اگر بر عکس ایخالت بوده
باشد دلالت کند بر انکه جمع شوند با او شریفان یا امنای او بر وجه زنا و مخفی و اگر زهره و میزج گردد در حالت
مینمودند بر کثرت شبق و حرص زن بر جماع هر دو در حالتی که نابت بوده باشند مانند انکه هر دو مغرب
بوده باشند یا هر دو در بیع زایل یا برج مؤنث حرص زن همین در جمع شدن با مردان بوده باشد
واگر هر دو در حالت مذکر بوده باشند زن حریص بوده باشد در جمع شدن با زنان نیز و اگر با ایخالت
زحل در حالتی که در نابت بوده باشد نیز ناظر باشد بایشان بوده باشد دلیل بر نجاست و رجاست
مانند جماع در دبر با مساحقه و بکار فرمودن الات موجب آن بر جولت مرد و اگر در ایخالت زحل مشرقی یا حالة
مذکر بوده باشد زن بوده باشد با ان احوال که مذکور شد نکرده بنیاز با ها یا عاشق چنین اشخاص و
مطلب خود را با ایشان ظاهر کند و بجملا نظر مشتری بزهره و میزج در همه احوال دلالت کند بر عفت و نیک
حالات و نظر عطارد با ایشان دلالت کند بر تشهیر و آشکارا ساختن افعال این بود بیان اجمالی در باب
ترجیح در اینمقام ذکر نموده است و هر انکس که بنظر تامل و تفکر دران نگرد کافی است او را در همه مطالب این باب

در احوال

والله الموفق والمعين باب پنجم در معرفت احوال اولاد و این باب تمام شود انچه متعلق بتدبیر
منزل میباشد و این باب ثالی باب تزویج است در مدخلیت در نظم امر تدبیر منزل و دلیل اولاد و وصف آن
وصف اول پیوت یعنی پیوتی که هرگاه کواکب دال برحصول فرزند در انها باشند دلالت کنند بر حصول
فرزند و هرگاه کواکب دال بر عدم فرزند در انها بوده باشند دلالت کنند بر عدم فرزند در انها عاشرات
و یازدهم و پیوتی که ناظر باین هر دو میباشند که عبارت از رابع و طالع بوده باشند و پیوتی که قابل
این دو پیوت میباشند که عبارت از چهارم و پنجم بوده باشد پس شش پیوت دلیل فرزند است عاشر و
یازدهم و طالع و هفتم و چهارم و پنجم باین ترتیب که مذکور شد صنف دویم از دلیل در امر
اولاد کواکب است و ایشانند کواکب مشتری و زهره دال بر وجود حصول فرزند میباشند و شمس و مریخ
دخل دال بر عدم آن اگر بسیار مخبوط بوده باشند یا اگرچه اندک مخبطی نداشته باشند و عطارد اگر
مانع سعود یا نحسی بوده باشد دلالت کند بر حصول فرزند و اگر مانع مخبر یا مغرب باشد دلالت کند بر
عدم آن یا اگر آن مجب مراتب مخبوطات آن پس اگر در بیوت شش گانه سعود بوده باشند دلالت کنند بر
بر حصول فرزند و اگر نحوس بوده باشند دلالت کنند بر عدم یا قلت آن و اگر هر دو هم نحوس بوده باشند و
هیچکدام اقوی از یکدیگر نبوده باشند دلالت کنند بر حصول و مرگ آن و اگر قمر و زهره و مشتری و عطارد سعود
یا مشرف در یکی از خانهای مزبوره نبوده باشند مولود وجود و یگانه و بی اولاد بوده باشد و اگر این کواکب در
برجهای زوجیت و مؤنث بوده باشند در خانهای مزبوره هر آینه دلالت کنند بر حصول دو دختر و اگر کواکب
مزبوره در خانهای مذکوره در بروج کثیر الولد باشند مانند حوت و سرطان و عقرب بوده باشند دلالت
کنند بر حصول فرزندان بسیار و اگر در بروج عقیمه بوده باشند که صاحب کیوت میباشند دلالت کنند
بر کمی فرزند هرگاه در خانهای مزبوره بوده باشند و اگر در بروج ذوجسدین باشند دلالت کند بر تعدد
فرزند و همچنین در بروج ذکر دلالت کند بر فرزند مذکر و اگر در بروج مؤنث باشند دلالت کنند بر فرزند
مونث و همچنین اگر در بروج مذکر باشند دلالت کنند بر ذکورت و تسبیع مؤنث بر اناث و در حالت
تشریق بر ذکورت و در حال تغریب بر انوثت خلاصه کواکب دالهٔ بر فرزند بر حال که بوده باشند از تذکیر

از تذکیر و تانیث مدلول انها هم از ان جنس بوده باشد و هرگاه کواکب دالهٔ بر حصول فرزند در بیوتی بوده
باشند که اقتضا فرزند کنند ولیکن بران کواکب مستعلی بوده باشند نحوس یا ان بیوت بروج عاقره
و عقب بوده باشند مانند اسد و سنبله دلالت کنند بر هم رسیدن فرزند ولیکن از برای ان
ثبات و بقائی نبوده باشد و در ان مدت هم کمتر زنده است همیشه بیمار و رنجور بوده باشد و اگر در ان خانها
نحوس یا شمس یا عطارد منحوس یا مغرب بوده باشند بدین بودن سعود در انها دلالت کند بر عدم حصول
فرزند و اگر کواکب دالهٔ بر عدم فرزند در بروج منکر یا بروج عاقره بوده باشند و مستعلی بوده باشند
بر انها نحوس دلالت کنند بر عدم اولاد و اگرچه سعود بانها ناظر بوده باشند هرگاه بوده باشد ضرر نحوس
بقاشر یا یازدهم و اگر انکواکب در بروج مؤنثه یا کثیر النوع یا باشهادت و نظر سعود بانها بوده باشند
دلالت کنند بر فرزندی که انثی باشند یا قصیر العمر بوده باشد و اگر هر دو صنف از کواکب که
دال بر حصول فرزند و عدم ان بوده باشند در خانهای مزبوره بوده باشند پس کواکب معطی ولد اگر ناظر
باشند بکواکب معدم فرزندان مرغوب و مقبول بوده باشند و التفات باحوال ایشان نشود و اگر ناظر
نباشند بکواکب معدم فرزند محبوب بوده باشد و اگر کواکب معدم مضاد بوده باشند با کواکب معطی
دال بوده باشند بر مرگ فرزند و الا فلا و باید که ملاحظهٔ ترجیح یکی از این دو صنف را بر دیگری نموده
وجوه ترجیح کثرت عدد و زیادتی قوت و شدت تشریق و مکن نزدیکتر بودن در اوتاد و بیشتر استعلا
داشتن یا نزدیکتر بودن بوتد بودن و امثال این و بعد از ملاحظهٔ ترجیح حکم و اقوی باید نمود و اما معرفت
حال اولاد در شرافت و خساست پس نظر باید نمود در حال مستولی بر موضع ان کواکب معطی اولاد یعنی
در حمل و ثور و جوزا اگر بزرگی یا کوچکی و مذکر و مؤنث نظر باید نمود در حال مستولی بر موضع دلیل اولاد و اگر ان
مستولی در مکان خود قوی حال و مشرق است آنفرزند شریف و مشهور بوده باشد و اگر در موضع خود
ضعیف حال و مغرب است مولود ذلیل و کم نام خواهد بود و همچنین اگر متوسط الحال بوده باشد در قوت
و ضعف انفرزند متوسط حال خواهد بود در مکرم بودن یا ذلیل بودن یا در مشهور بودن و گمنام
بودن و اما معرفت انکه فرزند محبوب یا مبغوض والدین میباشد باید نظر باید نمود در حال مستولی بر

موضع دایل انفرزند اگر ناظر است بطالع و بسهم السعادت از تثلیث یا تسدیس یا در مواضعی است که مواضع است باطالع و سهم السعادت محبوب والدین خواهد بود و خواهد باقی ماند تا آنکه تزویج کند ولادت والدین خود را ببرد و اگر ناظر نباشد بطالع و بسهم اصلا یا آنکه عداوت ناظر میباشد دلالت کند بر آنکه انفرزند خصم و دشمن والدین و ضد ایشان باشد و مال اشیا را ارث نبرد و همچنین هرگاه متوسط میانه ایندو حالت بوده باشد مثلا ناظر باشد بمواضعت بیکی از آن دو دون دیگری و آن انچه ملکی شد ظاهر شد سرعت طبیعی والدین فرزند را و بالعکس یا بغض ایشان و معاش آنست که کواکب معطی فرزند کواکبی میباشند که دلالت بر محبت والفت و وفق و دلالت میکنند که بوده باشند در عاشر یا یازدهم یا طالع یا هفتم یا پنجم که همه ناظر میباشند بطالع بنظر ثابت و اما در محبت و مبغضت اولاد بیکدیگر باید نظر باید نمود در حال کواکب معطی پس اگر انها بیکدیگر ناظر میباشند بنظر موافقت اولاد بیکدیگر را دوست دارند و تکریم و تعظیم یکدیگر را منظور دارند و اگر انها بیکدیگر ناظر نبوده باشند اولاد متفرق بوده باشند و بهم رجوع نداشته باشند و محبت و مبغضتی در میانه نباشد و اگر انها بیکدیگر بنظر عداوت ناظر بوده باشند اولاد دشمن یکدیگر باشند و میانه ایشان قتال و نزاع و خصومت بوده باشد و بحال محبت و مبغضت اولاد تابع حالات دلیلهای انها میباشد این بود احوالات کلیه اولاد و اما احوالات جزئیه ایشان پس باید کرد دلیل هر یک منزله طالع قرار داد و تمامی احوال جزئیه اول استنباط نموده و شارح در اینمقام صاحب طالع ولادت خود گفته است که یافتم مشتری را در عاشر در برج جدی منفصل بقمر در زحل پس دلالت نمود بر حصول اولاد از برای من و اینکه خواهند بود بجهة بودن زحل با مشتری در روند عاشر و چون بود مشتری در برج مؤنث و قمر نیز در برج مؤنث و ربع مؤنث دلالت نمود بر آنکه ایشان پنج از یکی میباشند و بیشتر ایشان مؤنث اند و چون مشتری مشرقی بود دلالت نمود نیز بر فرزند مذکری پس متولد شد از برای من سه اولاد یکی مذکر و دو مؤنث و همه مردند اما مذکر چون در درجهٔ طالع او قریب بود بدرجهٔ زحل با پنجاه و نه مرد و اما یکدختر پس در درجهٔ طالعش در حمل بود در موضع تسدیس مشتری و لادت من و تثلیث قمر و لادت من و شمس صاحب او

او بوده در برج دلو و اما دختر دیگر پس در درجهٔ طالع او قمر بوده در برج جدی بعد از آن شارح گفته است کز این سرایت عجیب که مواليد اباء با اولاد مرتبط و برادران نیز با یکدیگر مرتبط و مع ذلک با یکدیگر باحوال مخصوصه هریک مخالف و همچنین اشارات اشخاص مختلفه متفقه و مقابله با بلد که هریک با وجوه اختلاف با یکدیگر بنوعی مشارکت و اتفاقی میابند و در مقالهٔ ثانیه این کتاب سزاین امور را تحقیق نموده اند بطلمیوس و شارح والله اعلم بالصواب

باب ششم در معرفت دوستان و دشمنان و خاصیت آشنا خاص است که دانا می داند و شناسد کسی را که با او دوستی کند و شناسد نیز کسی را که باید پرهیز و بطلمیوس هریک اند دوستی و دشمنی را دو قسم نموده است طویل مدت و قصیر مدت و اول را صداقت و عداوت نام نهاده است و دوم را مواصلت و هجران و دلیل کلی در قسم اول مواضع رئیسه است که موضع شمس و قمر و موضع طالع و موضع سهم السعاده بوده باشد پس اگر این مواضع در بلد مولد مشارکت اتفاقی داشته باشد با انها در موضع دیگر میانهٔ ایشان دوستی و صداقتی بوده باشد که هرگز برهم نخورد و همچنین اگر در میانهٔ انها مواضع در دو ولادت تضاد و عداوت بوده باشد میانهٔ ایشان دشمنی بوده باشد که هرگز مبدل بدوستی نگردد و مراد از مشارکت اتفاق و مضادت انست که در این مواضع در هر دو ولادت یکی بوده باشند مثلا موضع شمس یکی موضع شمس دیگری بوده باشد و همچنین موضع قمر و موضع طالع و موضع سهم ایشان یکی بوده باشد یا آنکه این مواضع بر سبیل تبادل بوده باشد یا بنحوی که موضع شمس یکی موضع قمر دیگری بوده باشد و موضع قمر دیگری موضع شمس این و همچنین موضع طالع این موضع سهم آن و موضع سهم آن موضع طالع این و اگر ناهنده در جهت تفاوت میانهٔ انها بوده باشد حکم تبادل بحسب میشود پس اگر این وضع در هر دو طالع متحقق شود میانهٔ ایشان دوستی بوده باشد که هرگز مخالف و منافی نشود و اگر این مواضع بیکدیگر مرتبط نبوده باشند یا بایکدیگر بمقابله واقع شوند میانهٔ ایشان عداوت و بغضی بوده باشد که هرگز برطرف نگردد و بر انتفای حالات متوسطهٔ میان منتهای صداقت و عداوت پس اگر مواضع رئیسه در کواکبی نوع بوده باشند و متبادلهم بوده باشند و غیر مرتبط بیکدیگر یا مرتبط بمقابلهم بوده باشند بلکه مثلا شمس یکی باشمس

دیگر و همچنین قرینه قرینه و طالع با طالع و سهم با سهم در تثلیث یا تسدیس یکدیگر بوده باشند دوستی میانه ایشان کمتر بوده باشد و اگر این مواضع بتربیع یکدیگر بوده باشند دشمنی کمتر بوده باشد پس اگر هر یک با یکدیگر بر تثلیث یا تسدیس ناظر بوده باشند دوستی ایشان تا لد دوستی دائمی بوده باشد که در اول مذکور شد و همچنین اگر هر اقتا ناظر بیکدیگر بتربیع بوده باشند دشمنی ایشان تا لد دشمنی دائمی بوده باشد و اگر سه موضع از اقتا بدین دو نسبت بوده باشد هر یک کمتر بوده باشند و همچنین اگر دو موضع یا یکی موضع خلاصه مراتب دوستی و دشمنی بحسب مشارکت و اتفاق و مخالفت و مضادت ادلاء مرتبه بوده باشد و اگر مرتبه صداقت ضعیف بوده باشد هرگاه مخبر برسد بموضعی که یکدیگر نظر نموده اند بنظر دوستی قطع کند آن محس دوستی ایشان را و با یکدیگر مکالمه و مفاوضه ننمایند و اگر اندوستی قوی بوده باشد آن محس قادر بر قطع دوستی نبوده باشد بجهة قوت ادلاء اصلی نسبت با دلاء طالی وقت مبدء نسبت میان احوال و همچنین اگر دشمنی ضعیف بوده باشد بجهة ضعف دلیل ان پس هرگاه سعدی بموضع نظر ادلاء کردلالت بر دشمنی میکند برسد قطع کند دشمنی را میانه ایشان و مبدل بصلح و امد و شد شود و اگر دشمنی قوی بوده باشد انسعد قادر بر قطع ان نتواند شد و اما معرفت اصناف محبت و دشمنی پس ان بر سه صنف میباشد بجهة انکه اسباب قریبه دوستی و دشمنی یکی از سه امر تواند شد یا مجرد خواهش و رای است یا نفع و ضرر یا لذت و الم پس اگر هر مواضع رئیسه دران دو ولادت بحالتی بوده باشند که اقتضای دوستی کنند بوده باشد دوستی در هر سه صنف از ان اصناف و همچنین اگر مواضع رئیسه هر یک بنسبتی بوده باشند که اقتضای دشمنی کنند بوده باشد دشمنی در هر سه صنف و اگر ملائمت یا عدم ملائمت میانه موضع تیر در دو ولادتین بوده باشد بوده باشد اندوستی و دشمنی بحسب دلی و نظر و تامل و اندیشه و بحسب ملائمت موضع تیر ان اتفاق یا تبادل یا نظر تثلیث یا تسدیس یا نظر بقول و عدم قبول و اراده دوستی محکم بوده باشد و بحسب این دو سبب دلالت کند بر دوستی و دشمنی که سبب او منفعت بوده باشد یا مال یا معاش و امثال ان و مراتب این دو سبب و دشمنی هم بحسب مراتب ملائمت و مضادت موضع تیر میان مختلف میباشد و همچنین هرگاه موضع طالعین با یکدیگر ملائم یا مضاد بوده باشند بحسب این باب ملائمت و مضادت که مذکور شد و بحسب ارباب میان ایشان دوستی و دشمنی بسبب لذت یا الم و غم پیدا شود و بعد از معرفت اصناف دوستی و دشمنی که از هر صنف از ان اصناف ثلثه است هرگاه خواسته باشی که بدانی که وقت ان صنف دوستی یا دشمنی را نظر کن تا موضع رئیس کدام دلیل ان صنف دوستی و دشمنی میباشد و ملاحظه کن کوکب مستعلی بران موضع رئیس را که در هر دو ولادت در یک برج میباشد تقریبا یا مستعلی بر موضع رئیس در یک ولادت در برجی است و در ولادت دیگر در برجی دیگر است که عرکت میل میرسد بموضع کوکب مستعلی در ولادت اول پس اگر انکوکب قوی حال میباشد بقوای ذاتی و عرضی ان صنف دوستی یا دشمنی با قوت بوده باشد و اگر ضعیف حال بوده باشد انصنف دوستی و دشمنی ضعیف بوده باشد میانه ایشان و همچنین کوکبی که ناظر میباشد در انموضع رئیس هر یک ولادت با کوکبی که ناظر میباشد با موضع رئیس در ولادت دیگر در یک برج بوده باشند تقریبا یا هر یک در برجی که هر یک برسد بجای آن دیگر و انکوکب ناظر قوی حال بوده باشد بقوای ذاتی و عرضی ان صنف دوستی یا دشمنی با قوت و استحکام بوده باشد و اگر ان کوکب ناظر ضعیف حال بوده باشد اندوستی و دشمنی ضعیف بوده باشد پس در این باب سه چیز باید ملاحظه شود موضع رئیس که دلیل بران صنف دوستی و دشمنی میباشد و کوکب مستعلی بران در دو ولادتین و کوکب ناظر بان و بحسب قوت و ضعف این دو کوکب حکم باید نمود بر قوت و ضعف دوستی و دشمنی و اما معرفت قسم دویم از دوستی و دشمنی که مبدا صلات و هجران مستمر کثیر پس باعث حصول ان میباشد از سه چیز یکی انتهالات یکوکب بموضع هیلاج مولود دیگر یا موضعی که مشارک ان بوده باشد و همچنین هرگاه انتهاء یکی از هیلاجات بموضع هیلاج مولود دیگر هرگاه میانه انها ملائمت و موافقتی بوده باشد اقتضا کند دوستی جزئی را و هرگاه میانه هیلاجها و مواضع انها منافرت و مضادتی بوده باشد باعث

عدم ملائمت موضع تیر بین میباشد نهایت استحکام در دوائت را داشته و بتردد تخل و برطرف نکرد و برابر قیاس هرگاه موضع سهمین در دو ولادتین ملائم یا مضاد یکدیگر بوده باشند دلالت کند بر دوستی و دشمنی که سبب او منفعت بوده باشد یا مال یا معاش و امثال ان و مراتب این دوستی و دشمنی هم بحسب مراتب ملائمت و مضادت موضع سهمین مختلف میباشد و همچنین هرگاه موضع طالعین با یکدیگر ملائم یا مضاد بوده باشند بحسب این باب ملائمت و مضادت که مذکور شد و بحسب ارباب میان ایشان دوستی و دشمنی بسبب لذت یا الم و غم پیدا شود و بعد از معرفت اصناف دوستی و دشمنی که از هر صنف از ان اصناف ثلثه است هرگاه خواسته باشی که بدانی که وقت ان صنف دوستی یا دشمنی را نظر کن تا موضع رئیس کدام دلیل ان صنف دوستی و دشمنی میباشد و ملاحظه کن کوکب مستعلی بران موضع رئیس را که در هر دو ولادت در یک برج میباشد تقریبا یا مستعلی بر موضع رئیس در یک ولادت در برجی است و در ولادت دیگر در برجی دیگر است که عرکت میل میرسد بموضع کوکب مستعلی در ولادت اول پس اگر انکوکب قوی حال میباشد بقوای ذاتی و عرضی ان صنف دوستی یا دشمنی با قوت بوده باشد و اگر ضعیف حال بوده باشد انصنف دوستی و دشمنی ضعیف بوده باشد میانه ایشان و همچنین کوکبی که ناظر میباشد در انموضع رئیس هر یک ولادت با کوکبی که ناظر میباشد با موضع رئیس در ولادت دیگر در یک برج بوده باشند تقریبا یا هر یک در برجی که هر یک برسد بجای آن دیگر و انکوکب ناظر قوی حال بوده باشد بقوای ذاتی و عرضی ان صنف دوستی یا دشمنی با قوت و استحکام بوده باشد و اگر ان کوکب ناظر ضعیف حال بوده باشد اندوستی و دشمنی ضعیف بوده باشد پس در این باب سه چیز باید ملاحظه شود موضع رئیس که دلیل بران صنف دوستی و دشمنی میباشد و کوکب مستعلی بران در دو ولادتین و کوکب ناظر بان و بحسب قوت و ضعف این دو کوکب حکم باید نمود بر قوت و ضعف دوستی و دشمنی و اما معرفت قسم دویم از دوستی و دشمنی که مبدا صلات و هجران مستمر کثیر پس باعث حصول ان میباشد از سه چیز یکی انتهالات یکوکب بموضع هیلاج مولود دیگر یا موضعی که مشارک ان بوده باشد و همچنین هرگاه انتهاء یکی از هیلاجات بموضع هیلاج مولود دیگر هرگاه میانه انها ملائمت و موافقتی بوده باشد اقتضا کند دوستی جزئی را و هرگاه میانه هیلاجها و مواضع انها منافرت و مضادتی بوده باشد باعث

ملد هیلاج با انتهاء ان بقابله یا تربیع هیلاج دیگر رسد اقتضا کند عداوت جزئی را میانهٔ ایشان و اما
معرفت مقدار دوام و ثبات این نوع دوستی و دشمنی پس مقدار اقل ان همان کمتر حیلاج است
از موافقت یا مخالفت هیلاج دیگر و اما مقدار اکثر ان بقدری است که تدبیر هیلاج از موضع موافق
یا مخالف بگذرد و برسد بموضع کوکبی دیگر در انوقت قطع شود دوستی و دشمنی پس مادام که تدبیر کوکبی
دیگر برخورده است و مدبر درجهٔ قسمت هیلاج اول هیلاج دوم میباشد دوستی و دشمنی باقی میباشد
و همین که تدبیر نقل نمود از ان هیلاج که تدبیری ان تدبیر اراده شد هیلاج اول و رسید نوبت تدبیر درجهٔ
قسمت بکوکبی دیگر قطع کند دوستی یا دشمنی را و هرگاه در یکولادت زحل هیلاج بوده باشد و در ولادت دیگر
مشتری و تدبیر یکی از این دو بدیگری برسد دلالت میکند که میانهٔ اندو مودت صداقتی بهم رسد بجهت فلاحت و نیابت
یا بجهت میراث بجهت مناسبت این دو کوکب در تذکیر و نهاری بودن و در انکه یکی از خانهای این دو با یک
خانهٔ دیگر ناظر باشد پس میباشند و یکخانهٔ دیگر اول با خانهٔ دیگر دوم نیز بتدابیر واقع اند و اگر این
حالت میانهٔ زحل و مریخ بهم رسد میانهٔ ایشان خصومت و اضرار بهم رسد بجهت تنافر مزاج ایشان
و اگر انیحالت میانهٔ زهره و زحل بهم رسد میانهٔ ایشان الفت و مواصلتی بهم رسد بجهت خویشی و لکن
بجهت مخالفتان دو در سعادت و نحوست رود بر طرف شود و اگر انیحالت میانهٔ زحل و عطارد بهم رسد
میانهٔ ایشان مشارکتی بهم رسد بجهت امر معاشی و امیزشی و داد و ستدی یا تجارتی یا رازی و این
بسبب انست که هریک از خانهٔ ایشان با دیگری بر تثلیث یکدیگر واقع میباشند و اگر انیحالت میانهٔ مشتری
و مریخ بهم رسد میانهٔ ایشان معاجتی دست دهد بسبب سعادتی ملکی یا بسبب نذری بجهت انکه
بیت هریک بر تثلیث بیت دیگری واقع است و اگر انیحالت میانهٔ مشتری و زهره بهم رسد پیدا کردد
میانهٔ ایشان صداقتی بسبب زنان یا بجهت عبادتی یا معبدی یا باسباب و حوالهٔ ان و این بجهت
اتفاق طبع ایشان است در سعادت و بودن خانهای هریک بر بندیر خانهای دیگر و بجهت قوت زهره
در خانهٔ مشتری که حوت بوده باشد پس اقتضا کند انیحالت را و اگر میانهٔ مشتری و عطارد دست
دهد حادث شود میانهٔ ایشان معاشرتی بعلت نطق و علوم حکمت معاشرتی که از روی اختیار و رای

ورای بوده باشد و این بجهت دلالت عطارد است بر امر نفس ناطقه و سعادت مشتری و اگر انحالت میانهٔ
مریخ و زهره بهم رسد اقتضا کند پیوندی را باسباب شوق و مجون و رزاو لواط و مانندانها و چون طبع
ایشان خداست در سعادت و نحوست دوامی نداشته باشد و طول نکشد و اگر میانهٔ مریخ و عطارد دست
دهد حادث شود میانهٔ ایشان عداوت و شهوت و خصومتی باسباب تحویل و سحر و امثال ان بجهت
دلالت عطارد بر این امور و هرگاه ممازج مریخ شود حادث شود ازان شر و فساد و شهوت ان و اگر این
حالت میانهٔ زهره و عطارد بهم رسد پیدا کرده میانهٔ ایشان مشارکتی در امر معاش یا صناعتی یا موسیقی
یا بجهت اسباب زنان و این بجهت دلالت زهره است بر انچه زینتی بدان بوده باشد و عطارد بهر کوکب که
پیوندد طبع ان کیرد پس ازان ممازجت اندو این امور ناشی شود این بود دلالت کواکب مخیره بر اسباب
صداقت و عداوت و علم ذکر باقی هیلاجات بجهت انست کدان هیلاج دلالت میکنند بر اصل صداقت
و عداوت و مواصلت و مهاجرت و چون صاحبان حظوظ ان هیلاجات چهار کانند این کواکب میباشند پس
دلالت بر اسباب صداقت و عداوت مختص باین کواکب میباشد و اما زیادت و نقصان امر مواصلت و هجران
پر داشته میشود از اینجهت دادن مواضعی که قسمت با انتهاء باطفاء رسیده است و اقتضاء مواصلت یا هجران
نموده است بسوی مواضع رئیسهٔ اصلیهٔ هر دو ولادت بهنی هرگاه تدبیر با انتهاء یکی از هیلاجهای یک
مولد رسید باوتاد طالع ولادت دیگر یا موضع سهم السعادهٔ او یا موضع یکی از دیرتین آن امر دوستی و
ظاهر نبوده باشد و اگر دو ازاین مواضع بوده باشد دوستی و دشمنی ظهوری نداشته باشد و اگر
کواکبی که ناظرانند بمواضعی که دلالت داشتند بر صداقت یا عداوت یا مواصلت یا مهاجرت سعود بوده
باشند ان صداقت یا عداوت یا مواصلت یا مهاجرت نافع بوده باشد و اگر بخس باشند بوده باشند
اضداد و اما کفتار در رسیدن کرسا بقا مذکور شد که یکی از اسباب ندبیر میباشند و چون بطلمیوس
ایشان را از جملهٔ مال میداند باب مفردی در بیان ان منعقد نساخته است بلکه در ذیل صداقت
و عداوت بیان محبت موالی ایشان را یا محبت ایشان موالی را یا بغض ایشان یکدیگر را مذکور خواهد کرد
در انجا بطلمیوس اشارهٔ نموده بانیقطل میکوید کرد ذیل در این باب خانهٔ دوازدهم است و کواکبی که ناظرانند

بانیخانه و بهیدت تسییر هیلاجهای موالی یا انتهات ایشان بانیخانه پس اگر میانهٔ این ادلاء هیلاجهای
موالی در وقت حلاوت او بوده باشد دلالت کند بر انکه موالی ایشان را دوست میدارند و ایشان هم
موالی خود را دوست میدارند و اگر بر خلاف این حال میانهٔ این ادلاء و هیلاجهای موالی مضادت شایعه
بوده باشد دلالت کند بر دشمن داشتن ایشان یکدیگر را و اما انکه جمعی دلیل عبید را خانهٔ ششم میکردند
پس بالفعل معلوم شد که بطلیموس مطلقا خانهای تحت الارض را اعتبار نمیفرماید و خانهٔ دوازدهم را قوی از
ششم میداند پس خانهٔ ششم مختص باحوال دواب بوده باشد و احوال عبید را از خانهٔ دوازدهم باید
دانست و اگر عبید را ولادت معلوم بوده باشد از تسییر هیلاجهای موالی هیلاجهای عبید و بالعکس
معلوم توان دانست چنانکه در احادیث مذکور شد و این از سخن کاهنی بصداقت و عداوت منسوب

باب هفتم در معرفت سفر کرد یا مولود سفر میکند یا نه و سفر او بصلاح است یا کم و سفر او

نافع است یا زیان دارد و یا سالم میباشد با خائف و دلیل کلی و اجمالی در این باب قیاس حال تیر است خصوصا
قمر نسبت با وتاد و بعد از تیر دلیل مریخ است نسبت با وتاد و اینکه گفته شد خصوصا قمر بجهت آنست
که دلالت قمر بر امر سفر بیشتر میباشد از دلالت شمس چنانکه عما قریب ظاهر خواهد شد و بیان این اجمال
و تفصیل آن اینست که قمر هرگاه بوده باشد در وتد غارب یا مائل از عاشر بعید تابع و مجلد در همه مواضع
زایله از اوتاد یا در ربیع زایل بودن قمر در هریکی از این مواضع دلیل است بر انکه مولود منتقل میشود از
جایی بجایی دیگر و سفر میکند و مریخ بجهت مشاکل تیر میباشد و بجهت ضدایشان اما راه مشابهت
و مشاکلت آنست که سرطان کدخانهٔ قمر است نیز مغرب واقع شده است که خانهٔ مریخ است پس بر تثلیث
یکدیگر بوده باشند چنانکه اسد که خانهٔ شمس است در مریخ حمل واقع شده است که خانهٔ مریخ است پس این
دو نیز بر تثلیث یکدیگر بوده باشند و اما راه مضادت ان باینست که سرطان بیت تبع حمل
واقع شده است و مغرب بیت تبع اسد پس از این جهت او نیز دلالتی بر سفر بوده باشد پس هرگاه واقع شود
در غارب یا در ربیع زایل که عبارت از سابع و نامن و تاسع بوده باشد یا بوده باشد بتربیع شمس یا قمر
یا مقابل ایشان دلالت کند بر سفر و غربت و بهم السعادة را بنیز فی المجلد دلالتی بر امر سفر بوده باشد بانچنانچه

بانچنانچه کدهرگاه بوده باشد بترین در مواضع سفر کدانها غارب و نامن و تاسع بوده باشند و همچنین
جمیع بیوت زایله و بخصوص وتد غارب انها و نادهرگاه بترین و مریخ در این مواضع بوده باشند و بهم السعادة
نیز در یکی از این مواضع بوده باشد تاکید کند امر سفر را و دلالت کند بر انکه مولود در جمیع عمر خود در
سفر مکرر ش بوده باشد و جمیع اعمال و اشغال او در سفر صورت پذیرد و بقیهٔ با نچه مذکور شد
هرگاه همچنان از این ادلاء در این مواضع بوده باشند مولود اصلا سفر نکند و هرگز از وطن خود
دور نشود و هرگاه بعضی از این ادلاء در مواضع سفر بوده باشند دون بعضی در بعضی اوقات سفر کند
دون بعضی بحسب قوت و ضعف و کثرت ادلاء سفر نسبت با دلالت علم سفر و اما معرفت طول سفر
و بطو معاودت از ان یا کوتاهی زمان سفر و سرعت معاودت بوطن و اینکه سفر نافع است یا ضار پس
حاصل میشود از نظر سعود و نحوس بمواضع سفر پس اگر سعود ناظر بوده باشند بمواضع سفر یا روندهٔ
باشند بحرکت خاص قوی این مواضع یا بحرکت معدله آنها رکود و وضع سعود مانند وضع این مواضع
مانند انکه سعود در عاشر بوده باشند و بحرکت معدله بیایند بنهم هریک از این دو امر که متحقق شود
اقتضا کند سعادت سفر و سرعت رجوع از وطن را و دلالت کند بر انکه در سفر کارهای بزرگ نافع
کند و اگر نحوس ناظر بوده باشند با نمواضع یا بحرکت خاص روندهٔ بان مواضع یا بحرکت معدله آنها دلالت
کند بر انکه سفر با تعب بوده باشد و کارهائی را که در سفر کند خالی از خطر نبوده باشد و بکشاند
مضرت و دیر رجوع کند از سفر و هرگاه هم سعود و هم نحوس ناظر یا روندهٔ قوی این مواضع بوده باشند
موجب سعادت و شقاوت هر دو شوند و اثر هریک که غالب بوده باشد ظهور رسد و کیفیت
استعلام مقدار سعادت یا شقاوت و زمان حدوث ان در وقت اختلاط دلالت سعود و نحوس
یا کدیگر از نظر در ابواب سابقه خصوصا مقالهٔ دویم معلوم میشود و اما معرفت انکه سفر بکدام جهت
میباشد از جهات عالم پس معلوم میشود از نظر در حال این در وقت حلاوت پس اگر بوده باشند
در دو ربع شرقی که عبارت از نیمهٔ مقبل از فلک بوده باشد که هر یکی از ان از عاشر الطالع و ربع یکی
از طالع تا رابع دلالت کند بر انکه در اکثر کشوری مشرق و جنوب بوده باشد و اگر بترین در دو ربع

مغرب بوده باشند که نیمهٔ مدبر نقلت بوده باشد که یکربع از ربع است تا طالع و ربع دیگر از سابع
است تا عاشر دلالت کند بر انکه در اکثر سفر بسوی شمال و مغرب بوده باشد و اگرچه بطلیموس
در اینمقام اقتصار بر حال ارباع نموده است در باب معرفت جهات ولیکن امر مثلثات را که در مقالهٔ
دویم مذکور شود باید که ملاحظه شود یعنی اگر نیرین در مثلثهٔ آبی بوده باشند دلالت کنند بر انکه
سفر بجانب مغرب و شمال بوده باشد و اگر در مثلثهٔ خاکی بوده باشد دلالت کنند بر انکه سفر
بجانب مشرق و جنوب بوده باشد و اگر در مثلثهٔ هوائی باشند دلالت کنند بر جانب مشرق و شمال و
اگر در مثلثهٔ آبی بوده باشند دلالت کنند بر ناحیهٔ مغرب و جنوب و هریکی از این مثلثات دلیل
میباشند بر اوساط مثلثهٔ مقابل خود مثلاً مثلثهٔ آبی دلالت کند بر اوساط مشرق و جنوب که
مقابل مغرب و شمال واقع است و بالعکس مثلثهٔ خاکی و همچنین مثلثهٔ هوائی دلالت کند بر اوساط
مثلثهٔ مغرب و جنوب و بالعکس مثلثهٔ آبی دلالت کند بر اوساط مشرق و شمال چنانکه بیان هذا اینها
مقالهٔ دویم شده است و همچنین ملاحظه باید نمود که دلیل سفر که نیرین سیما قمر و مریخ و سهم هرگاه
در مواضع سفر بوده باشند متصل بکدام کوکب میباشند و اکوکب دلالت بر جهة میکنند از جهات
عالم مثلاً اگر دلیل سفر متصل بمشتری میباشد دلالت کند بر جهت شمال و اگر متصل بزهره بوده
باشد دلالت کند بر سمت جنوب و اگر متصل بمریخ بوده باشد دلالت کند بر ناحیهٔ مغرب و اگر متصل
بزحل بوده باشد دلالت کند بر جانب مشرق و همچنین جانب مشرق است و فرجانب مغرب و عطارد
وسط هم چنانکه بیان هذا اینها در مقالهٔ دویم شده است پس بعد از ملاحظهٔ این سه امر یعنی بودن
نیرین در ربع شرقی یا غربی یا در مثلثات اربع و بودن متصل بر دلیل کدام کوکب و امتزاج مقتضای
انها با یکدیگر و تحصیل مزاج غالب حکم باید نمود بر انکه سفر بکدام جانب غالب میباشد یا بکدام جهت
منحصر میباشد هرگاه مقتضای همه موافق بوده باشد و در این موضع سؤالی بر کلام بطلیموس متوجه
میشود و آن آنست که گفت هرگاه نیرین در دو ربع مشرقی بوده باشند دلالت کنند بانکه سفر بجهت
مشرق و جنوب میباشد و حال انکه دلیل سفر را نیرین و مریخ دانست در وقتی که بوده باشند در ارباع

سبع زایل بوده نه نیرین نه در ربع اول از دو ربع شرقی که عبارت از انها بین عاشر و طالع بوده
باشد دلالتی نداشت بر سفر پس چگونه دلالت داشته باشند بر جهت سفر که فرع تحقق سفر
باشد دلالتی نداشت بر ان نمیکند و جواب از این سؤال انکه دلیل سفر چنانکه مذکور شد نیرین
و مریخ بوده باشند هرگاه در امواضع مخصوصه مذکوره بوده باشند و بعد از امکان تحقق سفر
از یکی از این سه دلیل هرگاه خواسته باشیم که جهت انرا معلوم کنیم جهت انرا دلیل که دال بر تحقق
سفر بوده باید که ملاحظه نمود و بعد از ان دلالت انرا مزوج نمود با دلالت دو دلیل دیگر از ان
سه دلیل و بعد از ان حکم بر جهتی که مقتضای مزاج غالب میباشد یعنی باید گفت که اغلب سفرها بانجانب
بوده باشد نه انکه کلیه سفر بانجانب است پس منافات ندارد که دلیل تحقق اصل سفر اقتضا کند
جهت را و ان دو دلیل دیگر که دلالت بر وقوع سفر نمیداشتند دلالت کنند بر جهتی دیگر و حکم بجهت
انرا دلیل دیگر بوده باشد بجهة غلبه ان باین اعتبار یا باعتبار ملاحظهٔ احوال مثلثات یا کوکب متصل
دلیل ط و از این جهت اگر بطلیموس گفته است که در اکثر سفر بانجانب بوده باشد نه انکه مطلقاً حکم نماید که
سفر بانجانب است خلاصه انکه میتواند که مقتضای ادله سفر در امر جهات مختلف بوده باشد پس ضرر
ندارد که بودن نیرین در ربع اول شرقی دلالتی بر سفر نداشته باشد و دلالت بر جهت سفر داشته باشد
و حکم بجهت ایشان کرده شود نه بر جهت دلیل تحقق سفر و اما معرفت انکه مولود دایم السفر است یا انکه
در بعضی اوقات سفر میکند دون بعضی پس معلوم میشود از نظر نمودن در مواضع دلیل سفر و در کواکب
مسئولی بر امواضع پس اگر بوده باشند امواضع بروج ذوصورت واحده یا مسئولی بر امواضع کواکب
ذوصورة واحدة سفر در بعضی اوقات دون بعضی بوده باشد و اگر دلیل سفر در بروج ذوجسدین یا ذو
صورتین یا مسئولی بر امواضع کواکب ذوصورتین باشد سفر متصل و ممتد بوده باشد زمان طویلی و
بروج ذوصورة واحده و ذوصورتین و ذوجسدین از مقالهٔ اولی معلوم شده است و اما کواکب ذوصورة
واحده ذوصورتین انست که هرگاه کوکب بیوت ان ذوجسدین نباشد از ذوصورة واحده گویند طائفه
زهره و مریخ و زحل و اما مشتری و عطارد که بیوت ایشان ذوجسدین میباشد الفا ذوصورتین بوده

باشد و باید گفت است که بعضی از منجمین مشتری را دلیل بود یا نیق داشته اند که دران شرکتی باشد بخلاف زحل و کاهی میباشد کوکب ذوصورة واحدة هرگاه بوده باشد در بروج ذوصورة واحدة یا متصل بیک کوکب و میباشد ذوصورتین هرگاه بوده باشد در بروج ذوجسدین یا ذوصورتین یا متصل بزیاده از یک کوکب یا در میانه دو برج یا میانه وجسد از اجساد و امثال اینها و اما معرفت انکه سفر خطرناک یا نه شناخته میشود از خداوند دلیل سفر پس اگر سعادت مانند زهره و مشتری بوده باشد سفر بی خطر و نافع و محبوب و باعث سفران بوده باشد که والیان و حکام بلدان او را بفرستند بسفر بجهة قضای حوائج دوستان خود و اعانت مینماید خوشی سفر را اسباب انها نحو مانند خوب مزاج هوا و بسیاری غذاها در راه و سلامتی راه و امثال ان و این قانونی است کلی که در همه ابواب جاری توان نمود و محصل این قانون انکه هرگاه صاحب دلیل حاجت یکی از سعدین بوده باشند در انحاجت خطر و لغزشی نباشد و بوده باشد محبوب و مطلوب و هرگاه عطارد نیز با سعدین بوده باشد و شریک ایشان در بودن صاحب حظ موضع دلیل مسافر دران سفر نفعها بیند و حاجتها بیش برآید و جایزها و تکریمات و تعظیمات بیند و این نیز قانونی است کلی که در همه ابواب توان جاری نمود و اینکه گفتیم بخلاف نحسان یعنی زحل و مریخ که هرگاه مستولی بوده باشند بر موضع نیرین که دلیل اند بر سفر خصوصا هرگاه زحل و مریخ بر مقابله یکدیگر بوده باشند که نفعی در ایام سفر نیابند و سختی شدید باو رسد پس اگر موضع نحسین بروج رطب بوده باشد صعوبت سفر بجهة دشواری سوار شدن کشتی یا غرق شدن یا رفتن براهی که کمتر نهاده است دران یا کندشتن بجاهائی که اهل و ساکنی نباشد و اگر نحسین در بروج ثابته بوده باشند پس اگر برج خشک است بوده باشد سختی بجهة افتادن از جائی و اگر تر باشد از غرق شدن و اگر هوائی باشد بوده باشد از بادهای سخت و اگر نحسین در بروج اعتدالین و انقلابین بوده باشند ان سختی بوده باشد بجهة نقدان اب و غذا و سایر ما یحتاج الیه باحالتی در هوا که باعث حصول رنجی شود بجهة انکه این بروج مبادی فصولی میباشند که انچه حادث شود از هوا در انها حادث شود پس هرگاه نحسین بوده باشند در انها و حال انکه اقتضا نموده است سختی در سفر را

سفر را بوده باشد این سختی بجهة یکی از این اسباب و اگر نحسین در بروج بوده باشند گرچه باشند بصورت ادمی بوده باشد ان سختی از جانب ادمیان از قبیل قطاع الطریق یا دزدان یا حبس شدن و امثال ان و اگر در بروج بوده باشند که بصورتها وحیوانات بری میباشند بوده باشد ان بسبب دریدن درندگان یا زلزلها و اگر عطارد نیز در موضع نحسین باشد بوده باشد ان سختی در بروج بصورت ادمی بجهة وسوسه مزاج یا جنگ و نزاعی و در بروج بصورت حیوان بری بوده باشد ان سختی بجهة گزیدن دواب و مار و کژدم و غیر انها از صاحبان سموم و معلوم است که این تاثیرات و قوتها که بوده باشند این صور را بنحوس بر یکدیگر اند و این بر ساعات یعنی در ربعات محصه انها یکی بوده باشد و همچنین بودن تاثیر این صور و حصول منافع انها و قوتی است که بر یکدیگر باشند

تتمة بعد از معرفت تحقق سفر و حصول منافع و مضار دران باید که ملاحظه نمود هیلاجهای مولود را که هریک دلالت بر چه سعادت و نحوست مینمایند از اقات بدن یا نقصان یا ملکی یا زیادتی مال و یا دلالت سعادت یا شقاوت در سفر فهم نمود و از مجموع حکم منفعت و مضرت را بر سبیل تحصیل دانست و همچنین دلیلها عمر و صناعات و اخلاق مولود را نیز با انها ضم نمود و مزاج گرفت و از ان مزاج حاصل از مجموع حکم نمود مثلا هرگاه دانستیم که این مولود مثلا در فلان سفری خواهد نمود و ان سفر منفعت یا مضرت خواهد باو رسید باید که ملاحظه نمود که دره لیلها او را بقاطع میرسند یا نه اگر فرضا بقاطع برسند باید که حکم نمود که مولود از ان مضرت که در سفر باو میرسد هلاک خواهد شد و علی هذا القیاس و همچنین هرگاه ادلاء اصلیه اقتضا نمودند چیزی از سعادت یا نحوست ملاحظه احوال دونیه از قواسم و انتهاءات و مواضع انها و مرور کواکب سعد و نحس باوضاع نمود و بموجب مجموع حکم نمود و مقدار زیادتی یا نقصان ان سعادت یا نحوست و همچنین وقت حدوث ان را بر سبیل تحصیل و تعیین دانست این بود انچه از سخن لایق بحال سفر میبود و در انجا ختم میشود سخن در باب سفر

باب هشتم در مردن مولود بطلیموس بعد از فراغ از ذکر قوانینی که متعلق بحی بود بمنافع و مضار تا وقتی که موجود و زنده میبود شروع نموده است در ذکر انچه متعلق با دمیاشد

وقت مردن و معدوم شدنش و مجمل دلیل در این باب ملاحظهٔ درجهٔ قاتل است و آن درجه قاتل اگر در
تیسیر هستوی است مواضع اجرام یا شعاعات کواکب نحوس است و اگر در تیسیر محمود است مختصات
بدرجهٔ غارب چنانکه در باب عمر بتفصیل گذشت خلاصه آنکه باید که ملاحظهٔ حال درجهٔ قاتل را نمود
و بمقتضای حال اندر جمله سخن گفت خواه درجهٔ قاتل درجهٔ غارب باشد یا درجهٔ دیگر و حال درجهٔ
قاتل ما خوذ میباشد از پنج چیز اول طبع کوکبی که جرم یا شعاع او بدان درجه میباشد دوم طبع کوکبی
که قریب بان درجه میباشد که یا بتیسیر خاص خود بان درجه میرسد یا بمرکز معدل النهار وضعش
نسبت بافق مثل وضع درجهٔ قاتل میشود سیم طبع مرکب از این امور چهارم طبع برجی که در آن
این درجهٔ قاتل میباشد یا طبع برجی که در آن میباشد کوکب متصل بمرکز خاص بان درجه یا طبع برجی
که مرکز معدل بان درجه میرسد پنجم طبع حدی که درجهٔ قاتل در آن حد میباشد و گاه باشد که دون
قاتل بطبع کل از این احوال بوده باشد یا زیاده بحسب حال ان حکم باید نمود بمردن یا بحالتی که مناسب
احتمال درجهٔ قاتل بوده باشد و بطلیموس تفصیل میدهد مقتضای طبعهای هریک از این حالات
منجمانه را تا انکه شخص قادر بوده باشد بر امتزاج احدها بالکدیگر پس گفته است که اگر کوکبی که جرم یا شعاع
او در آن درجه میباشد دلیل است بر قطع زحل بوده باشد دلالت کند بر انکه سبب مرگ بوده
باشد از امراض مزمن و دائم بجهة بطوء سیر زحل یا امراض سل و نزله رودبان رطوبات بجهة دلالت زحل
بر کثرت رطوبات فضلیه با ثبوت که با این ناقص بحرکت دهنده مانند حمی بلغمی که از
مراطبه گویند و یا وجع طحال بجهة انکه مره سوداء منسوب باو است یا امراض استسقاء و ذرب بجهة
انکه زحل صاحب رطوبات ردیه است که مولد این امراض است و یا بر نا خوشیهای دهم بجهة انکه این
تکوین است و جمیع اراضی منسوب بزحل است و یا امراضی که از غلبهٔ برودت و کثرت آن بهم رسد و اگر
صاحب قتل مشتری بوده باشد چون او دلیل است بر اعتدال و اعتدال تولید میکند غلبه دم را و غلبهٔ دم
باعث میگردد تعفن اخلاط را و آنان متکون میگردد بادهای ناخوش و گندیدگی لهذا دلالت کند بر ذبحه
و ذات الریه و سکته و تشنج و صداع و ناخوشیهای قلب و جمیع ناخوشیهای که متولد میشود از پنج مفرط

مفرط یا بوی کند یا اگر صاحب قتل مریخ بوده باشد چون او دلیل است بر حرارت سوزاننده و حاد
و پس مفرط لهذا دلالت کند بر حمی محرقه و شطر الغب و بر ضربتی که بناگاه بوده باشد و بر دردهای
کرده و ناخوشیهای نذف الدم و شکافتن رگها و جنبیدن و انداختن بچه و قوام زائیدن و ناخوشیهای
مهلک و بالجمله هرچه از انواط حرارت و پس برسد و اگر صاحب قتل زهره بوده باشد چون او
دلالت است بر اعتدالی که مائل باشد انکه برطوبت مانند دم کثیری که مخلوط بوده باشد بان رطوبت
و مانند بلغم شیرین پس باعث کرده امتلاء را اگر مایل باشد برطوبت مانند علل معده و کبد و قلب و
اختلاف دم و امراضی که تعدی کند و نواصیر و شرب او و بر و بجملا جمیع ناخوشیها این که از کثرت رطوبت
و فساد آن برسد و اگر صاحب قتل عطارد بوده باشد چون او دلالت است بر عقل و دماغ و اندام مزاج
او مایل است بر یبوست پس دلالت کند بر انکه موت و قتل بجهة جنون و ذهاب عقل و وسواس سوداوی
و افتادن وضع و سعال و فکردن و بجملا ناخوشیهائی که از کثرت یبس و فساد آن بوده باشد و هرگاه
معلوم شد دلالت این کواکب بر قتل هرگاه جرم و شعاع ایشان در درجهٔ قاتل بوده باشد معلوم شد
دلالت ایشان هرگاه صاحب عدد درجهٔ قاتل باشند یا روندهٔ بمرکز خاص بدرجهٔ قاتل یا بحرکت معدل
بموضع آن پس از آنچه بطلیموس ذکر نموده از مدلولات مفردهٔ هریک از این پنج کوکب معلوم شد حالات از آن پنج
حالت که در عنوان باب مذکور شد معلوم شد باید که امتزاج و اخلاط را هرگاه مختلف بوده باشند
و باید که اعتماد نمود بر اخلاط هرگاه متفق بوده باشند و بطلیموس موت را اولا منقسم نموده است بدو قسم
قسم اول موت باسبابی است که اطباء در آن نظر کنند مانند موت بتشنج و ذبحه و افتادن
و سوختن و دریدن درندگان و غرق شدن و امثال آن و آنرا میته النفس نام نهاده است و علت در این
قسم را آن دانسته است که کواکبی که متولی اند بر امر موت میباشند سالم باشند از نحوس و در خطوط
خود قوی حال بوده باشند و مستعلی بوده باشند بر اخلاط کواکب مخالف اخلاط قسم دوم موت باسبابی
است که اطباء در معالجهٔ آن نظر کنند و آنرا میته موضعه نام نهاده است و علت در این قسم را آن
دانسته است که کواکب متولی اند بر امر موت منحوس و ضعیف حال و در خطوط کواکب دیگر که مخالف

انها بوده باشند یا مخالف بر انها مستعلی بوده باشد و نیز بطلموس تقسیم دیگر نموده است موت را بر دو قسم یکی را نام گذارده است بموت عنف و اضطراب وان گاه متحقق میشود در موت نحسی و گاه در موت موضعی و سبب این قسم را یا استیلای نحسین بر درجهٔ قاتل دانسته است و یا استیلای یکی از نحسین بر درجهٔ قاتل و نحس دیگر مستولی بر هر دو نیر یا یکی از دو نیر یا سهم السعاده یا طالع و سخت و بدتر این قسم است که هر دو نحس مستولی بوده باشند هم بر هیلاج و هم بر درجهٔ قاتل و قسم دویم را موت سؤ نام گذارده است و این قسم را اشد از قسم اول دانسته و عنف و اضطراب را از اعظم و علت از اجتماع نحسین در اربعه دانسته مانند انکه جرم هر دو یا جرم یکی و شعاع دیگر باعث قتل شده باشد و هر دو مستولی بر درجهٔ قبل قطع نیز بوده باشند اما کیفیت مردن پس معلوم میشود از دو چیز یکی از کواکبی که متصل میباشند بموضع قتل یعنی درجهٔ قاتل یا کوکبی که باعث قتل و قاطع هیلاج میباشد و دیگر برجی که دران میباشد کوکب قاطع بر هیلاج پس اگر زحل قاطع بوده باشد و بوده یا در برج ثابت بر تربیع یا مقابلهٔ شمس یا بوده باشد زحل در حالتی که در برج ثابت میباشد غارب و قمر بتحال او غروب کند دلالت کند زحل در یکی ازین دو حال بر انکه بوده باشد مرگ بسبب رجم عوام او را یا خفه شدن بسبب مسدود شدن مواضع نفس کشیدن و یا بجهة مملو نمودن رطوبات شش بحدی که مانع شود از نفس کشیدن و یا چیزی بحلق افتادن و یا بوده باشد مرگ بسبب خنجر و عذاب و اگر بوده باشد زحل با یکی ازان دو وضع و بوده باشد در برجی که بصورت سباع میباشند بوده باشد مرگ بجهة دریدن درندگان و اگر زحل در همین حال ناظر بوده باشد بیشتری منحوس بوده باشد این دریدن درندگان بوضع مشهوری بحیوانات مانند انکه در مجمع ناس بوده باشد یا بحیوانات مانند ایام مشهور و اگر زحل قاطع بوده باشد و بر مقابلهٔ یکی از نیرین باشد هر کدام که بوده باشد وان نیر در وتد طالع بوده باشد بوده باشد مردن در زندان و اگر زحل در اینحال که بر مقابلهٔ یکی از نیرین است ناظر بعطارد بوده باشد و بالا بر یکدایره باشد یعنی بر یک افق حادث باشد و در صورتهای باران ملکی بوده باشد یا در برجی که بصورتهای حیوان بری میباشند بوده باشد بوده باشد مرگ از گزیدن حیوانات بتم

باسم و اگر زحل در اینحال که اقتضای مرگ باسم مینموده ناظر بزهره بوده باشد بسبب اشامیدن سمومات بجهة زهر دادن زنان او را و این بعلت انست که زهره دلالت دارد هم بر اسراد و هم بر زنان و زحل در اینحال دلالت داشت بر مرگ بجهة سموم و هر گاه ترکیب شود این دلالات متولد شود از ان انچه مذکور شد و اگر زحل که قاطع میباشد ناظر بقمر بوده باشد و بوده باشد موضع زحل سنبله یا جوت یا برج رطب دلالت کند بر غرق شدن در اب و اگر زحل در اینحال در صورت سفینه بوده باشد بوده باشد مرگ از بحر او در دریا و اگر زحل که دلیل قطع است مقارن شمس یا مقابل مریخ در دو برج انقلاب یا در برجی که بصورت چهار پایان میباشند بوده باشد بوده باشد بسبب افتادن چیزی بر او و اگر زحل در اینحالت که مضر بشمس بود در عاشر یا در رابع بوده باشد بسبب مرگ افتادن از بلندی بوده باشد این بوده دلالات زحل بر مرگهای بزرگ در وقتی که مخبر کند بکی از نیرین را و بالعکس باید نمود سایر احوال زحل را یعنی در منحوس نمودن سایر کواکب معلوم آید که در ان احوال مرگ باین بزرگی میباشد و باعث این مرگهای بزرگ نحوست نیرین میباشد و اگر قاطع هیلاج مریخ بوده باشد پس اگر بر تربیع یا مقابلهٔ یکی از نیرین بوده باشد که نیرین که دلیل حیات اند دلیل قطع حیات باشد پس بر خلاف حین ایشان میباشد و مریخ در اینحال که بر خلاف حین نیرین است و مضاد با ایشان در برجی بوده باشد که بصورت انسان میباشند در این وقت باعث شود یکی از دو چیز را یا قوهٔ روحانیه را احداث کند در میان عامهٔ مردم یا اهل بیت خود که حرکت دهد ان قوت ایشان را بسوی منازعه و مجادله و قتالی که موجب شود در ایشان کشته شود و یا همان احداث قوهٔ روحانیه را در نفس موجود کند که بر این بدارد که او خود را بکشد و اگر مریخ در اینحال ناظر بزهره بوده باشد امراض از جانب زنان بوده باشد و اگر مریخ در اینحال که دلیل قطع است و مضر بیکی از دو نیر ناظر بعطارد بوده باشد بدست دزدان کشته شود در بیابان اگر مریخ در برج یابس بوده باشد و در دریا اگر در برج رطب بوده باشد و اگر مریخ در اینحال که قاطع است و مضر بیکی از دو نیر در برج بریده اندام یا بر اس الغول که رفیق برساوش است

بر یکدایره بوده باشد یعنی بر یک افق حادث بوده باشد مرک یا بریدن کردن یا بریدن و پاره پاره شدن اعضاست و اگر مریخ در انحال که مذکور شد که قاطع باشد و مضر یکی از دو نیر در برج عقرب یا حوت بوده باشد مرک بخفه شدت یا بریدن یا سوء نظر اطباء یا تشنج و اگر مریخ در این حال در وسط السماء یا مقابل او یعنی در عاشر یا رابع باشد بوده باشد مرک بدار کشیدن خصوصاً هرگاه با یکی از ان دو صورت که بهونان فیلوس و اندوکسا کویند بر یکدایرهٔ افق حادث باشند و اگر مریخ در انحال در مقابل طالع باشد سوختر شود زنده و اگر مریخ در انحال در بروج ذوجسدین و چهارپوده باشد سبب مرک بوده باشد افتادن یا شکستن شدت یا کشیده شدت و اگر مریخ در انحال که قاطع باشد و مقتر یکی از نیرین ناظر بمشتری بوده باشد و مشتری منحوس باید بجهت سعادت مشتری عدالتی و حکمی در این میان در اید پس بوده باشد مرک بغضب سلاطین و ملوک و از انچه مذکور شد معلوم شد که وقوع نحسین موجب مرکهای بزرک میشوند که باعث نحوست و ضرر نیرین شوند و اکر نه باعث مرک عظیم نشوند و هرکاه نحسین جمع شوند در قتل بایکدیکر سبب شوند و دیکری بر مقابلهٔ او باعث شود مرک سوء را که سابق مذکور شد که از اسباب بوده باشد که مطلع نظر اطباء بوده باشد و مدبر امر موت همیشه صاحب درجهٔ قاتل است و هرکاه نحسی قاطع و قاتل بوده باشد و همان نحس مدبر امر موت یعنی صاحب حفظ در ان درجهٔ قاتل بوده باشد مدلولات او بحسب کیفیت یا کمیت زیادتر بود در انحال اکر سعود فوق الارض و ناظر باشند بان کوکب نحس قاتل انسان در انحال مرک بانی خواهد ماند و مدفن و پوشیده نشود در زمین و درندکان وحشی یا مرغان درنده او را بخورند اکر ان نحوس در بروج منسوبه بایشان بوده باشد و اکر بنوده باشد در ان بروج بهمان نحو در بالای زمین بماند تا پوسیده و فانی شود و اکر سعود ناظر باو و بخت الارض بوده باشند بعد از مرک بران اهال که مدلول ان نحوست مدفون و مستور در زمین شود و هرکاه کوکب قاتل یا مدبر امر مرک یکی از اندو یا هردو در مواضع سفر بوده باشند بوده باشد مرک در سفر خصوصاً هرکاه قمر نیز در مواضع سفر بوده باشد یا متصل بان نحوس از تربیع یا مقابله شارح

شارح گفته است که سزاوار است که نظر کنیم در این باب با همای سعده تا بفهمی اثر و فاد بوده باشی بر تمزیج ادکاء هرکاه امیزش کنند و همچنین سزاوار است که اینعمل را بجای اوریم در همهٔ ابواب این کتاب پس بدرستی که اکر تو چنین کردی حاصل کرده ان برای تو در این صناعت بهره وافری پس اکر بوده باشی که خواننده باشی قدری از علم طبیعی و طب وقوف بوده باشی بر استخراج تقویم کواکب و معرفت احوال انها چنانکه در علم هیئت مذکور است بالاتر از تو کسی در این صناعت مبتدا شد و محتاج نمیباشی بغیر این کتاب در این صناعت بعد هذا شارح در مقام توطیه و تمهید از برای باب نهم کذا خر ابواب این کتاب است کفته است که و اما من پس تحقیق بسیار است از بزرکان من از اهل این علوم که با وجود شدت حرص ایشان در طلب علوم و بسیاری عدد ایشان چکونه این کتاب را مهمل کذارند و واضح نشناختند مقاصد انرا با انکه در ان میباشد جزء بزرکی از علم طبیعی و مع ذلک نافع است در امر معاش و قوام امر حیات انسان هرکاه بسبب تحصیل ان اشکال احوالی را که عارض میکردد انسانرا و هرکاه ان احوال نافع بوده باشند خود را مستعد کنند از برای زیادتی ان و هرکاه ضار بوده باشند بسبب تغییر استعداد کم کنند ضرر انها را و نیز بسبب تحصیل این علم طلب کنند اموری را که اوضاع علویه اقتضای حصول انرا مینمایند در هر باب از ثروت و مال و سعادات ملکی و صناعت و تزویج و اولاد و غیر انها و ترک کنند طلب انچه را که اقتضا نمی نمایند انها اوضاع علوی و این معین است بسیار بر تحصیل ما ینبغی از خیرات و ترک ما لا ینبغی و حصول راحت و فراغت از ان و هر انکس که نشناسد اشیاء را پیش از وقوعش لذت میبرد از ان خصوصاً هرکاه برسد در تکمیل این صناعت بمرتبهٔ که وثوق و اعتماد بهم رساند در مقتضیات اشخاص حماوی در زمان مستقبل پس بدرستی که چنین کس حاصل میکرداند از برای او لذت بزرک و خیرات واسعی و استراحت بسیار از فکر خود در هما یحتاج خود پس هرکاه بوده باشد این همه منافع پس از واجبات است که حرص نماید بر فراکرفتن و امر خطیر ان و نشاط ما بان بمرتبهٔ بلند بوده باشد تا انکه برسیم بفهم انچه در ان میباشد و هرکاه نهمیدیم انرا و تجربه از ان نمودیم و درست یافتیم اعتماد نمائیم بر انچه اقتضا مینماید

زمانهای بعد در عالم و در هر یک از اشخاص یعنی اعراض عامیه و خاصیه و واضع این کتاب در این
کتاب در این کتاب بر سنت قدماء حکماء رفتار نموده است که مطالب خود را بطریق اغراض و تعمیه
تعبیه نموده زیرا که داب قدماء این بوده است که ممکن نمیتوانند بر علوم صاحبان نفوس شریره
را که هر چند علم ایشان زیاد میشود بر شرارت نفوس ایشان میافزاید چنانکه افراط کفشات
کردن ابدان مریضه هر آینه غذا بایشان میدهی بر مرض ایشان میافزاید و چنانکه افلاطن حکیم
گفته است که نفوس شریره را هر چند علم ایشانرا زیاد میکنی بر شرارت نفس ایشان میافزاید
و داب قدماء فلاسفه پیش از ارسطو این بوده است که علوم را بطریق لغز و معما تدوین مینموده
اند و چون ارسطو دید که کلمات ایشان احتمالات و تاویلات بسیار در انها میکنند و قطع بمراد
ایشان بهم نمیرسد و نفوس شریره و بخیره از فوائد کلمات ایشان محروم میباشند صواب را
در ان دید که وضع علوم را بنحوی قرار دهد که نفوس شریره نتوانند باتها رسید و نفوس خیره
محروم نمانند و بوضوح قرار داد علوم را که محوضت انها بمرتبه محوضت کلام قدماء نبوده باشد
و خالی از غموض نمیده باشد و چون بطلیموس بعد از ایشان امد طریقه ارسطورا اختیار نمود
پس وضع نمود این علم را بنحوی که خالی از غموض نبوده باشد و بتحقیق که ما کشف نمودیم برای کسان
بعد از خود بسیاری از مشکلات کلام بطلیموس را در این کتاب و واضح نمودیم از انچنان ایضاً
که صالح است از برای متوسطین در علم فلسفه که امیزش نموده باشند اشخاصی چند را که مدعی
معرفت این صناعت میباشند و حال انکه در غایت دوری از ان میباشند بجهة غلبه شرور و فساد
بر طبایع ایشان و لیکن ما در این توضیح قصد نمودیم نوعی چند را که از برای ایشان میباشد اهتمام
و حرص شدید و لذت کامل و رغبت افزون در تحصیل فضایل که بمرور ایام زیاد شود رغبت
ایشان و نافع تر از برای تو است که حکایتی کنم از برای تو کلامی را که گفته است انرا جالینوس
در مقاله پنجم از کتاب خود در معرفت نبض بجهتانکه او ذکر نموده است که طول اهتمام و دست
از طلب بر نداشتن ریاضت است با مرتبه که درک نموده است از امر نبض بسبب دست گذاشتن

گذاشتن بران چنین میگوید چند را که پیش ازان درک نموده بوده است انها را و شناسایی بما
کیفیت ادراک ان امور و این کلام جالینوس است گفته است جالینوس که این باب تنها ورا که
دران سخن است شناختم من انرا در ظروف مدت سالهای بسیار با انکه از پنجه در باب بعد مذکور
میشود از معرفت نبض شدید و اما پاره دیگر از امور نبض پس از برای من معرفتی بان نمیبود و لیکن
چونکه اقامه نمودم دران سالهای بسیار را که در انها مشغول بودم از مایش و تجربه و شوای را
گذاشتن مینمودم من انرا بدل آن اشتغال در امر درس و بحث من و تفتیش من بشود یعنی هر بار
در جایی چند بعمل آوردم یعنی تحصیل خبر هر را با تحصیل علم مینمودم و بخیال من چنان متخیل میشد
که هر چه تعب و رنج من در تحصیل ان زیاده میشد حرص و شوق من و مداومت من بران بیشتر
میشد تا انکه بخیال من چنین متخیل شد که من امر نبض و شناختن انرا بدست گذاشتن بعمل
اورده ام و چون زیاد نمودم تعب و مشقت خود را در طلب ان که دیدم بحدی که نه بر سبیل تخیل ضعیف
بلکه بر سبیل جزم شناختم حرکت نبض را بدست گذاشتن شناختن ظاهر و اشکارا بر و اما انچه
که دیدم بسوی ان بعد از شناختن حرکت نبض از مقدار مبادرت و سرعت نبض شناختن اموری
چند از احوال نبض پس نیستم قادر بر انکه تصریح انکنم از انها از برای تو و این بجهة انست که همه امر
نبض کشاینده شد بسوی من و ظاهر و اشکارا شد پس بود حال من مثل حال کسی که در تاریکی بوده
باشد پس ظاهر شود بناگاه روشنائی عظیمی بر او پس هر انکس که قبول کند این سخن را از من قبول عوض
حقی نرسانند مثل باطلی پس بدرستی که انکس منتفع میگردد نفع بزرگی از انجهة که قطع نمینماید امید
خود را و مایوس نمیگردد در اول امر از ادراک نمودن چیزی که طلب میکند از او تفتیش مینماید ان و خلل
نمیکند بجهة یاس بطلب و بحث و اگرچه زمان طلب و عدم قدرت بر وقوف بران بدنبال نگذارد بجهة
انکه ادمی همین که طلب خود و شروع نمود در تفتیش از چیزی متولد میشود در او بکنوع قوتی که شاید
نمیشود بان و بر سبیل تدریج ان قوه همیشه زیاد میشود و نمو میکند و مشرف میشود و محکم میماند بحدی
چند که عیدانند که کدام یک از انها ابتداء حاصل شد پس هرگاه ان قوه و ملکه شدید و مستحکم

شد ظاهر میشود از آن در یک نغمه و میوه میدهد بزودی میوهائی را که مقابلی میکند بارنج و تعبی که
کشیده است و اگر خواهی بگوی انچه را که مازاری میکند راس المال و رنج هرد و برمیگردد شارح گوید
که بتحقیق که جالینوس واضح نموده است در این کلام خود انچه را که سزاوار است از برای صاحبان اهتمام
بامور بزرگ و نیکو اینکه مبذول دارند انرا در هر امری که مباشر میشوند از پس بدرستی که حرص بر
بحث و تفتیش و مداومت نمودن طلب و تحصیل مثمر میشود امرهای بزرگ را که وفا میکند بان بقصد و رنجی
که کشیده است و زیاد میکند رنج و سعی را زیادتی فراوانی و اینکه گفتم بجهة آنست که حرص و طلب
و مداومت براموری پدید میاورد در آدمی قوتی را بزرگ که بان ادراک مینماید مطلوبات خود را و
این قوه پدید میکرده در او از مداومت بحث و طلب از جائی که شاعر عینکرده بان و از جهة این
کلام کرفت نفس این وصیت و پند را و اشاره مینماید من هم بدوستان خود بقصد کسانی که اهتمام دارند
بامرهای بزرگ اینکه بکیرد نفس خود را از برای انها و مهیا و اماده کند خود را از برای محض این امور
و بشغلی دیگر نپردازد پس هر انکس نیز که طلب میکند این صناعت را پس سزاوار است که کوشش کند
سخن جالینوس را در اهتمام و بفهمد از او کوشش کند در طلب این علم و مایوس نکردد پس بدرستی که انکس
میرسد در این صناعت بمرتبهٔ که اعتماد کند با انچه خبر میدهد بان از مواد فی که در مستقبل رخ مینماید
چنان اعتمادی که باقی نمیماند برای او شکی و بعد از این شارح کوید که شاید که کسی که بشنود این
کلام را از من تشکیکی بنماید و بکوید که هرکاه این کفتار درست است رنجوم را چنین تاثیری بوده
باشد که تخلف نکند پس چه حاجت بطلب بجهة انکه کواکب هرکاه در مولودی اقتضای امری را نمودند حتمی
پس کاملا اثر انها تحقق خواهد پذیرفت و امر مولود را تعدی از ان ممکن نبوده باشد پس چه حاجت بطلب
پس من جواب میدهم او را از این کفتار اکر بوده باشی ای اینک که نمیدانی انچه را که حکما بیان
نموده اند و انچه را که مصدر ساخت کتابها خود را بان بطلمیوس این کتاب و انچه را که واضح ساخت
انرا نیز در این کتاب و این باب چنانکه پیش از این باب و اینکه کفتیم بجهة آن است که ما واضح نمودیم
در انچه کذشت اینکه افعال نجوم پارهٔ از انها حتم است و آن آنی است که بوده باشد از فوت با قوة یا

و پارهٔ از انها حتم نیست و ممکن است که تغییر بیابد و آن آنی است که بوده باشد از قوهٔ ضعیفی پس هرکاه
در ولادت انسانی فوتی بوده باشد که دلالت کند بر انکه میباشد حکیم و فوتی دیکر که دلالت کند
بر انکه میباشد لذت بزند و فوتی دیکر که دلالت میکند بر انکه میباشد عاقل پس در این صورت
طلب حرص و طول اهتمام می افزاید در فصل فوتی که دلالت میکند بر حکمت و در فصل فوتی که دلالت
میکند بر عقل و میباشد فوتی که دلالت مینماید بر لذت که مصروف میشود بسوی لذت بردن بقضاء
و کمالات نفسانی نه شهوات بدنی و قسم بجان خودم که کرامی منظور میبیند بر عدم سعی و طلب
هر انچه صالی از برای این کفتار نمیبود پس چونکه میباشد آدمی مفطور بر حرص و سعی و طلب و فرا
کرفتن لهذا میباشد از برای حرص و کوشش موقع عظیمی بسوی راه بردن بمطلوبات خود و چه حاجت
مرا بانهمه طول دادن و حال انکه محکم نموده است جالینوس این امر را بکلامی که کفتار است از بعد
از ان کلام اول که نقل شد و این ترجمهٔ کلام اوست بلفظ خودش کفتار جالینوس و چونکه
میباشد کسانی که میاید بعد از من از مردم بتحقیق کنرسیده اند و یافته اند بسبب من بهرهٔ را
و فوزی را و ان بسبب حرص و کوشش من است بغایتی که بیان نمودم بکفتار خود و وصف نمودن خود هر
انچه را که ممکن است درک ان بدست کذاردن بنیض بیان نمودن شروحی که میرسند ان اشخاص
بمرتبهٔ حذاقت بعلم نبض در زمان کمی از زمانی که من رسیدم در ان و تعقیب کمتر از تعب من و این
بجهة آنست که واضح و مبین میسازم من باچیزهای دیکر طریقهٔ سیر و سلوک را که هرکاه برود شخص
بر ان طریقه میرسد بمقصد خود و میاید فرض خود را بزمانی سریع مکر انکه بیک شرط میرسد بمطلوب
خود و ان شرط این است که کم کند حرص خود را و ممکن نشاند از ابر طلب اموال و بلند شدن نام و
آوازه بجهة انکه این دو خصلت مردم دران حریص میباشند و جالینوس بعد از ان دلک کلامی دیکر
کفته است که اینکه کفتم بجهة آنست که انچه در این کتاب بیان نکلم نمودم نمیباشد محتاج بکسانی
که در مقام تعلیم و تحصیل برامده اند بلکه محتاج میباشد بکسانی که غایت تعب و کوشش را
کشیده و نموده اند و امثال ایشان کم اند ولیکن من میکویم همان سخنی را که این فیلسوف کفتار است

که یکنفر تو دو سن میاید مقام ده هزار نفر و باید که طلب کنیم که مخاطبه و مکالمه با آن یکنفر بکلام خود
پیش از مکالمه نمودن با ان ده هزار نفر که مقابل ان یکی اند یا مقابل نیستند ان یکی را پس در این
هنگام که حق را بران حکم نتوان نمود و خبر داد که نافع میباشد باجمع کثیر بلکه حکم باید نمود بران باانکه
باید که با صاحبان فهم و عقل باشد و جالینوس گوید که پس مکالمه میفهمیم باین کلام خود ان یکنفری را
که دو سند ارحق میباشد هرکس که بوده باشد خواه موجود باشد در زمان و خواه که بعد بیاید بعد
از اینکلام شارح گفته است که ای خوانندهٔ کتاب ما اگر میباشی چنانکه جالینوس طبیب گفت حریص و کوشش
کننده و دو سند ارحق پس تو میبینی بسبب انچه واضح نمودیم از کلام بطلیموس بمرتبهٔ که مخفی نماند بر
تو هیچ امری از امور مقصوده هرگاه طلب کنی انرا و میکوشی در همهٔ ان امور مشاهده تو و این فایده است که
تمر میبخشد از برای تو و غایتی است مقصود و بعلاوه اگر تو دو سند ارمال میباشی مینماید بتو که مال
تو از کدام شغل و عمل تو خواهد بود و کدام یک از انها نافع خواهد بود تو را و کدام یک نفع نخواهد بخشید
و اگر دو سند ارندهٔ علم میباشی و روشن شده است از برای تو راهی که بکام و مقصود خود میرسی پس
رفیق باشد که مبلغ عظیمی از این علم برسی اگر فهمیدهٔ باشی وصیت جالینوس را که ما وصف نمودیم انرا
از برای تو در این کلام و ما خود نیز وصیت نمودیم تو را بان پس بدرستی که جالینوس و اگرچه وصیت
نمود بان اطبا را پس بتحقیق که ارشاد نموده است در ان بسوی انکه سزاوار است از برای هر طالب امری
انکه حرص نماید بران امر و کوشش نماید در ان نه یکمرتبه و نه دو مرتبه و ده مرتبه بلکه مداومت کند
حرص بران را پس بدرستی که میرساند او را بمقصودش و شرطی که در این موضع شده است کثیر است
و ان انست که ان امر مطلوب ممکن بوده باشد و پس و در مقالهٔ اول این کتاب مبین گشته است که قدر
ممکن از این صناعت چیست و آنقدر ممکن هم مشروحا بیان ان در مقالهٔ دوم و سیم و چهارم شده است
و باقی نمانده است مگر سخن در اقسام عمر که شمانش میباشد که بیفزاید یا نقصان نماید از انچه اوضاع
علوی در اصل و کادت اقتضا نموده اند لهذا بطلیموس گفته است باب هفتم در بخش نمودن
زمانهای را که از برای مولود است در عمر یعنی بخش نمودن عمر باقسامی چند که ندبیر میکنند هر قسمی از ان

ان اقسام را یک کوکب یا زیاده غیر از کواکبی که تدبیر میکنند اقسام دیگر را و چونکه واضح نمودیم
بمقتضای نظر فلسفی و حکمت طبیعی هریک از انواع کلام را که مجموع ان مجتمع میشد این صناعت بطور
مجمل و کلی یعنی هنوز انچه واضح شد بطریق کلی و مسنون میباشد نه بطریق جزئی و تفصیل بجهة انکه تفاصیل
لایتناهی میباشد تا نع قواعد و قوانین کلیه میباشد پس بعد از ما یضاح ان قواعد و قوانین سزاوار است
که اضافه نمائیم بسوی انها جمیع انچه واجب است نظر دران در باب قسمت زمانهای عمر مولود انها را
نیز بمذهب طبیعی و بطریق قاعده و قانون نه بطریق جزئی و تفصیل و بطلیموس قبل از خوض در مقصود
این باب تعلیم مینماید ما را در این مکان اسبابی که غلط میاندازند ناظر در این صناعت را در وقتی
که نظر مینماید در تعالید و میشمارد انها را بر سبیل تفصیل و بیان مینماید که هریک از ان اسبابی که
غلط میاندازند چه چیز شبیه بان میباشد و جهة غلط چیست که بشناسیم انرا و احتراز نمائیم
تا اینکه سالم بمانیم از غلط و لغزش در حکمهای جزئی که بر هر مولود مولود مینمائیم و بیان اینمطلب
مبتنی میباشد بر مقدمه که در اصول ما بقدر بیان ان شده است و ان انست که تاثیرات اشخاص سماوی
بر سه قسم است اول انها بر سبیل جزم است که تغییر و تبدیل را دران راهی نباشد و ان تاثیری
است که بوده باشد از قوت عظیمی غالب بر سایر قوتها و تالی این قسم در جزم بودن انست که بوده باشد
از قوت پست تر از قوت اول و نعلش در جزم بودن تالی اول و قسم سیم انست که بوده باشد از
قوت پست تر از قوت دویم و این قسم تاثیر ممکن است تغییر و تبدیل دران پس هرانکس که نظر میکند در این
صناعت محتاج است که احکام خود را مشروط و مقید بداند بمقتضای هریک از این قوتها و نسبت
دهد پاره را به پارهٔ دیگر و هریک که غالب بوده باشند از ان قوتها حکم را تابع غالب بداند و
این وقتی میسر است که صاحب این صناعت عالم باسباب غلط انداز بوده باشد و ان اسباب شش
صنف میباشند اول صورت بدنها و حلیهٔ انها دویم خلقت و مزاج انها سیم حالات
نفسانی چهارم عادتها و خوهای مردم پنجم سنت و ملت انشان ششم طبیعت اما صنف
اول پس بیان شده است در مقالهٔ دویم انیکه کواکب بروج و سایر اشخاص سماوی ترکیب مینمایند

از برای اهل هر اقلیمی صورت مخصوصی را پس سزاوار است از برای صاحب صناعت اینکه هرگاه
در مولدی اقتضای کواکب را بر صورتی از صورها ملاحظه نمود حکم نماید از برای ان مولود بان
صورت بر مقتضای اوضاع ولادتش مادامی که تنجذ ان صورت را باصورتی که مقتضای اقلیمی
که مولود دران میباشد وهمچنین در صنف دویم وسیم بجهة انکه از ظاهر اشاست که احوال بدن
واخلاق نفسانی هر اقلیمی متشابه ومانند یکدیگر میباشد پس هرگاه مولودی که در بلاد حبشه
متولد شده است ودلایل موالید شر دلالت کند بر انکه زنان او سفید است حکم بسفیدی زنان او
نماید بلکه بگوید که بالنسبه بسایر حبشیان سیاهی او کمتر میباشد وهمچنین هرگاه مولودی در
بلاد صقالبه متولد شود که عامة اهل ان بلید میباشند ودلائل ولادت این مولود اقتضا نموده
که میباشد حکیم نگوید که او مولود حکیم میشود بلکه بگوید که ربما اکثر اهل ان بلاد میباشد واما صنف
چهارم وپنجم که عادات وسنن بوده باشند پس ایضا نیز فصل اشخاص سماوی بالاحاله تغییر میکنند
مثلا کسی که طالع او درکنار دریا میشود یا در موضع فلاحت میشود پس بالاحاله صنعت وشغل او میباشد
کشتی بانی یا زراعت واین از مقتضای عادت است هرچند کواکب ولادتش خلاف انرا اقتضا نمایند
بر عادت تغییر دهد فعل کواکب را وهمچنین هرگاه کسی مرتبط بوده باشد بحکام بالاحاله عادت میکند او را
بسوی تخلق باخلاق حکام وهمچنین کسی که در میان دزدان بوده باشد بالاحاله عادت میکند او را بسوی
یکی از افعال انها وبر اینقیاس سنن وملتها که صنف پنجم بوده باشد مثلا هرگاه کسی متشرع بشریعتی بوده
باشد که حکم نموده باشد وترخص نموده باشد که هر کس از خویشان خود را که خواسته باشد تزویج نماید
وکواکب ولادتش اقتضا نموده باشند که خواهر خود را تزویج نماید بالاحاله تزویج نماید او را وهمچنین
هرگاه شریعتش اقتضا نموده باشد که تزویج نماید هر کس را که خواسته باشد از خویشان مگر مادر وخواهر
وعمها وعمه خود ودختر خود پس هرگاه کواکب ولادت اقتضا نمایند تزویج یکی از خویشان را
حمل میشود بر تزویج خویشی که ان بحسب شریعت بر او مباح بوده باشد نه انکه حرام باشد وهم
چنین هرگاه شریعتش حکم نموده باشد که او در جمیع عمر یکزن بیش نداشته باشد هرچند کواکب دلالت

دلالت کنند بر کثرت وفجات که او مادام که در میان اهل ان شریعت است بیش از یکزن نتواند
نمود واما قسم ششم که عبارت از طبیعت بوده باشد پس معلوم است که در اغلب سعادت والدین
شامل حال ولد میشود وبالعکس وبر اینقیاس سایر وقائع کلی در همه این اصناف آنست که
دلالت تمامی وکلی که مقتضای هر یک از این شش صنف میباشد از او دانسته وبعد از ان فیما بین عموم
از ابتلاهای جزئی که خاص بموالید میباشد واز امتزاج اندو انچه مختص بمولود میباشد در همه
احوال حکم نموده وسبب اینکه گفتیم که در همه این شش صنف الف است که در هر یک از اطراف قوة عظیمی اقتضا
نموده است انرا اما در چهار صنف اول که عبارت از صورت هر اقلیمی وحلیه وشکل وشمایل بدن ایشان
واخلاق نفسانی وعادتهای ایشان بوده باشد از ظاهر اشاست که از قوت عظیمی میباشد که در
جملة اشخاص ان اقلیم بر سبیل دوام واستمرار بدون تخلف باعث گردیده است امری ناشی چنان
قوتی نداشته باشد چگونه میتواند شد که منشا چنین اثری باین عموم واستمرار بشود واما سنن و
طبیعت که عبارت از صنف پنجم وششم بوده باشد پس انچه اقتضا نموده است اوضاع کلیه فلکیه
باید بوده باشد از مثل کسوفات عظیمه وقرانات بزرگ از قبیل قران علویین سیما در برج حمل
وسیما اول قران دران وهمچنین قران نحسین در سرطان یا قران سعدین در حوت یا بری در هر یک از
این اصناف شش گانه باعث ان قوت عظیمی بوده باشد ومعلوم است که همیشه قوت عظیم غالب میباشد
بر قوت صغیر که در مولد این شخص جزئی متحقق شده است پس مولود در این اصناف شش گانه
تابع میباشد ان قوت عظیم را بدون عکس چه مضا یقه کرد زیاد وکم نماید از او ومثالا بخطب نیز هرگاه
دیدیم مرد یرا که بمرض مبرود بجهة نظر کنیم در ولادت او پس اگر قاطعی بر یکی از صیالجات در وقت
جنك یافتیم نظر کنیم پس اگر یافتیم سعود را ناظر بان موضع قطع یا قاطع حکم نمائیم بسلامتی او واگر
نحوس را ناظر یافتیم حکم نمائیم بقطعش ویکشته شدنش اگر نحوس قوی بوده باشند وبمجروح
شدنش اگر ضعیف بوده باشند وهمچنین در سایر احوال جزئیه او ملاحظه نمائیم اقتضا را بحال کلی او
یعنی انچه در حین ولادت که مبدا وجودات اوضاع فلکی اقتضا نموده اند بران را اصل گیریم وحالات

بعد ما فرع و فرع را تابع اصل کرده ایم و همچنین و براین قیاس اوضاع کلیه تا یکه که اقتضاء حادثه
در عالم کبیر مینمایند اصل بوده باشند نسبت باوضاعی که اقتضا مینمایند حادثی را در این
شخص انسان که عالم صغیر است و این نوع و تابع ان پس همیشه قیاس احوال جزئیات را باید نمود
نسبت بکلیات و مقرر ساخت انرا بعام و حکم نمود و بنابرین که همیشه جزو و فرع را تابع
کل و اصل باید نمود پس لابد است از ملاحظهٔ زمان عمر و سن مولود را و ملاحظات کواکب را بان
سنجید اگر مقتضای سن و زمان عمر میباشد حکم نمود والا ملاحظه کردن این ملاحظه نیز شرط است چنانکه
اصناف شش گانه مذکوره غلط در حکم واقع خواهد شد مثلا هرگاه از مدلول کواکب حکم شود که طفلی
مباشر اعمال قویه شود یا تزویج نماید و اکاد بهرساند و همچنین امور دیگر که از اشخاص صاحب سن
باید سر زند اگر ملاحظهٔ زمان نشود و چنین احکام بشود غلط و خطا در حکم شود پس ملاحظهٔ
زمان مانند اصناف شش گانهٔ اصلی از اصول معتبره میباشد در حکم و از اهمال ان خطاء در حکم
شود پس بجملا در حکم دوامر باید ملاحظه شود دلالات عامیه و دلالات خاصیه بزمان عمر مولود
بعد از تمهید این فقدمه مذکور میشود که ارباب این صناعات را در تقسیم زمان عمر باقسام مذهبها
میباشد که موافق مذهب طبیعی نمیباشد و ان اقسام را فرد دانند گویند و ان کوکب که صاحب آن زمان
و مدبر ان میباشد صاحب فرد اریه گویند و شرکاء از برای ان قرار دهند و ایشان را شریک فرد
خوانند و چون این مذاهب خلاف مذهب طبیعی میباشد بطلیموس اظهار را طرح نموده است چنانکه در
هر باب اینچه موافق مذهب طبیعی نمیباشد از ان ترک مینماید و لازم میشود مسلک طبیعی را طوان آنست
که ابتدا شود باقل سنان و باقرب کواکب بما که قمر است و بهمین ترتیب برود تا انکه برسد باخر عمر
باخر کواکب که زحل بوده باشد و در هر سن از این اسنان حکم شود باینچه مناسب طبیعت ان کوکب میباشد
و این تقسیم عمر جهت قسم مخالف تقسیم اطباء میباشد بجهة انکه ایشان عمر را بچهار قسم مینمایند
و قسم اول را زمان صبا و کودکی مینامند و سن دویم زمان شباب میباشد و سیم را کهولت و
چهارم شیخوخیت و این تقسیم ایشان بنا بر ظهور تفاوت این اقسام است نزد حس و نظر ایشان بلا

بلا برین ظاهر نزد حس میباشد ولیکن بحسب طبیعی مذهب بطلیموس صحیح است پس باید که زمان
عمر را بهفت قسم فرد و هر قسمی را باید که منسوب بکوکبی دانست بنحوی که مذکور شد و در ازمان
حکم کلی و عام بمدلول ان کوکب نمود و سایر اختلافات جزئیه را مستند بکواکب مدبر سنین
و شهور و ایام ان قسم دانست و کیفیت تقسیم عمر باین هفت قسم انست که چهار سال اول عمر را
بقمر که اقرب کواکب است بما داده اند و وجه اختیار چهار سال از برای قمر انست که چون
سالهای کبرای قمر چنانکه در باب هم از مقالهٔ سیم در باب عمر مذکور شد یکصد و هشت
سال است و مدت دور قمر در فلک بیت و هفت روز است نقش پا پس چون یکصد و هشت
تقسیم شود بر بیست و هفت حاصل قسمت بوده باشد چهار سال و نزدیک بجهة قرب زمین
و بسیاری تر طوبتش و سرعت تغیر و حرکتش مشابه میباشد بالطبع حالت طفولیتی را که بدن در ان
بجهة بسیاری رطوبتش مستحکم میباشد و سریع النمو و بجهة شوب این رطوبت بران غالب و باین
جهة سریع التغیر و باین جهة که عنصر شرف و تبدل و نا مستحکم نفس مدبر بدن او که قوت فاعلی
میباشد با قوت و استحکام بنوده باشد و قادر بر اعمال قویه و اغراض مقصوده از انسان نبوده
باشد باین اسباب کال مناسبت و مشابهت بقمر داشته باشد و لهذا که تسریع التغیر و التبدل
و الانقلاب و نا مستحکم و ناقص الاستعداد از برای افعال مطلوبه و اغراض مقصوده میباشد
گمان نموده اند پارهٔ از سنین که سزاوار نمیباشد که حکم شود بچیزیات از اموری که بعد از این سن
هم میباشد مگر بعد از تجاوز از این سن که چهار سال بوده باشد و بطلیموس این سخن را باطل
دانسته است و حکم بر مولود را از همان ساعت ولادتش دانسته است بجهة انکه خالقی از برای
مولود رخ مینماید که کواکب در ولادتش دلالتش بران نداشته باشند پس هر انکس که حکم نموده
دلالت کواکب را در هر وقتی از اوقات پس چه چیز مانع است او را که حکم کند در هر وقتی
از اوقات باینچه مناسب آن وقت بوده باشد و چگونه میتواند شد فرضا که طفل در این چهار سال
بمیرد در وقت ولادتش دلالت بران نبوده باشد و بعد از این چهار سال ده سال متعلق

بعطارد میباشد بجهت انکه فلک عطارد دویم افلاکست واما بخصوص ده سال بجهت انکه سن کودکی فی الحقیقه چهارده سال که وقت بلوغ عقل است بکمال میرسد و هرگاه چهار سال ازاین چهارده سال وضع شود باقی میماند ده سال و نیز عدد صغرای عطارد بیست سال است و اعظم اجزاء شیئی نصف آنست و نصف بیست سال ده سال است و دراین دو سال قوی بکمال بدن و آنچه درآنست از قوتها و عنصر و مادهٔ آن از نمیلان و عدم قرار میایند و ثبات بالنسبه بچهار سال اول بهم میرساند و مبادی افعال و اخلاق مختصه بمولود مستقر میگردد انچنان افعال و اخلاق که ثابت میشود دران و ریشه میدواند در او میلش بان چیزیست که ریاضت میکشد انرا و عادت میدهد طبع را از کیفیت هوای مجاور بدن و مذهب و ملت و عاداتی که ازان برای او تعلیم او میباشد و از انچه تعلیم داده میشود و ادب او خبر میشود همهٔ افعال و اخلاق از جنس افعال و اخلاقی است که این امور اقتضا مینمایند وچون نظر زهره بعد از نظر عطارد است و جرم او هشت و عدد سالهای صغرای او نیز هشت لهذا هشت سال بعد ازان چهارده سال تعلق بزهره میدارد و این سن را سن فتاء و جوان گویند و چون بالطبع مایل است بامور نکاح و مجامعت و بعلاوه مقتضی تربیب غریزی و آن مستلزم امتلاء عروق و مجاری میشود که از انجمله ظروف و عروق منی میباشد و هرگاه عروق ممتلی شد بالضروره خواهش استفراغ و دفع خود مینماید لهذا امور دراین سن در ادمی حالتی بهم میرساند مانند سکر که حفظ و ضبط خود نمیتواند نمود و حالت عشق و محبت انچنان عمیا شود از امور مجامعت و هیجان قوهٔ شهویه و شبق و فربهه شدن و اهتمام داشتن در انچه روی دهد از امور مجامعت وچون نظر شمس چهارم افلاک است و عدد سالهای صغرای او نوزده و شمس اقوای کواکب و این سن نیز از انسان دران اقوای از همه عمر میباشد و وسط انسان میباشد چنانکه فلک شمس وسط افلاک است باین اسباب نوزده سال بعد از بیست و دو سال اول متعلق بشمس بود وچون شمس چنانکه مکرر دانسته شد در این کتاب دال است بر امور طبیعیه که اصلا میل و حیف بسوی هیچ جانب از افراط و تفریط ندارد

نداشته باشد وچنانکه مذکور شد انوای کواکب است لهذا دلالت کند بر انکه مولود بوده باشد در این سن نفس او مستولی و قادر بر افعال و تابع تدبیر امر معاش و استقامت طریقه و میل و انتقال نمودن از حالت ذلت و لهو و لعب و بسیاری خطا و لغزش بسوی محافظت و امانت و وفا و ریا و وفاء و دوستی کرامتها وچون مریخ در فلک پنجم میباشد و سالهای صغرای او پانزده لهذا سن پنجم را از عمر باو منسوب دانسته اند و هرگاه مریخ مشارک شود شمس را میل دهد او را بطبع خود و همچنین اخلاق و افعالی را که در زمان تربیت شمس کسب نموده بود تمامی را مایل بخود گرداند لهذا دلالت کند بر صعوبت امر معاش و آفات و بلاها و حادث کردن نفس و بدن هموم و آفات و محن و بلاها و بفهماندن امر انحطاط بدن را و بخواندن او را بسوی تحصیل اعمالی که از برای ان قدری معتد به بوده باشد و حریص بکردن بر فعل انها پیش از مرگ لهذا تعبها بسیار و رنجها کشیدن این سن رجولیت است که دران بخرجها تحصیل میکند و بعد ازاین سن کهولت است و ان سن ششم از ولادت است و منسوب است بمشتری که فلک او ششم افلاکست و بعد دوازده سال که مقدار جرم و مدت سالهای صغرای او میباشد منسوب باو میباشد و دراین سن منصرف شود ادمی انانکه بخود و خود مباشر اعمال شود و از کدورات و اضطراب نفس و از مرتکب شدن امور خطرناک و ملتزم میشود بعوض ان حسن مذهب و بیشتر کردن باهتمام نمودن باموری و منزه میداند خود را از مرتکب شدن قبیح و فکر میکند در امرها و در اینوقت دوست دارد کسب کرامات و مدح و ستایش و آزادی و حیا و امر جمیل را و این سن از ابتداء پنجاه و هفت سالگی است تا اخر سال شصت و هشت سالگی و از ابتداء شصت و نه سالگی تا سی سال که مقدار مدت سالهای صغرای زحل است منسوب بزحل میباشد که فلکش اخر افلاک است بحسب انکه این سن اخر اسنان است و زحل میل میدهد اعتدال مشتری را بسوی برودت و رطوبت و دشواری حرکات بدن و نفس مدتیام با مر شهوات و تنعم و سرعت انحطاط بدن دران ظاهر گردد و واقع شود بر ادمی دران دلتنگی و پریشانی و ضعف و آفات و بدشواری متحمل شدن امورات باندازهٔ سنی

حرکاتش واین سن راسن شیخوخیت کویند تا اخر عمر وچون کمی از انسان بعد از این مدت
کد عبارت از نود وهشت سال تمام بوده باشد عمر میکند لهذا بطلیموس تا اخر عمر را منسوب بحمل
میداند واعتبار بکدا را از انموده واکر کسی دور را از سر کیرد باید که بعد دور اصغر فرکه عبارت
از بیست وپنج بوده باشد منسوب بعمر داند بجهت نموج وسیلان رطوبات وضعف حرارت غریزی
واخلاف طبیعی چنانکه در سن طفولیت بلکه زیاده بران بجهة انکه انتقال از سن دخل شباب
که اقتضای بعودت ورطوبت میکند بسوی قوی که او نیز این اقتضا را دارد بعلاوه سرعت حرکت
وانتقال وبجهة زیادتی رطوبت است که ثانیا دندان بدمیاورد اینست خواص زمان بروجهی
که مطابق امر طبیعی بدن انسان وترتیب طبیعی افلاک باشد بروجه کلی وعام ولیکن چنین نیست
که این دلیل مستقل بوده باشد وتخلف نکند بلکه بحسب تحویلات وتسییرات ومدبران سالها
فی الجمله تغییر میابد وزیاده ونقصان می پذیرد از مقتضای زمان بحسب قوت وضعف
مدبرین سالها که بحسب هر ولدی تفاوت میکند بخلاف احوال ازمان مذکوره که در جمیع
موالید بیک نسبت میباشد لهذا اعمار عام وکامل یاد شده ودر بیان احوال جزئیه اوقات عمر
نیز مرعی است بمنزلهٔ کلی وامر بجزئی انچه بمنزلهٔ کلی میباشد انچیزیست که ماخوذ باشد از تسییر
هیلاجات چهارکانه وانچه جزئی میباشد ماخوذ است از دلالة انتهاءات وحرکات کواکب در
سالها وماهها وروزها وچون دلالات کلی مقدم میباشد بر دلالات جزئی لهذا بطلیموس از انمقدم
داشته میکوید که هریک از هیلاجات که تسییر داده میشود ازان استدلال بر چیزی یعنی توان
نمود اما در وجه طالع که تسییر داده میشود ازان استدلال بر اعراض بدنی وامر غریبت توان
نمود بجهة انکه در وجهٔ طالع مقابل در وجهٔ غارب است کدازان استدلال بر سفر وغربت میشود لهذا
بجهة مشارکت طالع با غارب او نیز دلالتی بر احوال سفر وغربت داشته باشد واز تسییر هیلاج
کدهم السعاده بوده باشد استدلال بر احوال مال وثروت توان نمود واز تسییر هیلاج قمر استدلال
بر احوال نفس وامر اهل توان نمود واز تسییر هیلاج شمس استدلال بر سعادات ملکی وشرف مرتبه

مرتبه وشان توان نمود واز تسییر هیاشر استدلال بر سایر تدابیر جزئیه از قبیل تفعل وعمل وصداقت
ودوستی وامر اولاد توان نمود ووجه انچه کفته شد از انچه در باب کذشته معلوم تواند شد
ولیکن باید که معلوم بوده باشد که غرض بطلیموس حصر تسییرات در این پنج چیز نباشد بلکه باید
که همهٔ کواکب وبیوت وسهم السعاده را باید تسییر داد وحال انچه هریک در اصل ولادت دلیل
بران بوده باشد معلوم نمود یعنی باید که ملاحظه نمود که هریک ازاین امور در ولادت دلیل بر چه امر
بوده تا احوال آن امر را از تسییر ودلیلش باید دانست پس مراد بطلیموس در اینمقام از هیلاج دلیل
هر چیزی بوده باشد بجهت انکه ان دلیل نسبت بمدبر لوا خود هیلاج است چنانکه هیلاجات
اربعه از برای ثلاث بر عمر هیلاج یعنی دلیل بوده اند پس فی الحقیقة هیلاج دلیل بر شیئی بوده باشد
وکیفیت تسییر وچکونکی دلالت ان در اقسام عمر را بطلیموس بیان مینماید ووجه انکه جمیع هیلاجات اولا
را باید که تسییر داد انست که کاه میباشد که ادمی را در یکزمان حالهای مختلف میباشد مثل انکه سالا
میشود بمصیبت یا وفات ازاقربا ودر انحال اثنا مبتهج بنفس مرحلال وکدورت ومصیبت وامر
ثروت ومال در ترقی وازدیاد وهمچنین کاه باشد که بر عکس مبتلا میشود وفورا سعادتی وشرافتی
ومرتبتی از برای او حاصل میکردد وکاه میباشد که انسان بی شغل ومعطل میباشد ولیکن روزی میشود
اولادی در برابیتاس واین بجهة انست که حال بدن ونفس وملک وسعادت وحالات بسیار
وناپسندیده بر یکحال نمیباشد تا انکه ادمی در وقتی بکلی کامی وا بکلی مایوس وناامید بوده
باشد بلی شاید که انحالت ممکن بوده باشد بجهة رسیدن جمیع هیلاجات واولا بسعود یا نحوس
وکم است اتفاق انحالت ونه ادمی را طاقت تحمل چنین سعادتی یا شقاوتی باشد بجهة انکه
مزاج انسان موضوع است براعتدال وحصول انحالت بکلی از اعتدال بیرون میبرد او را پس دلیلی
از برای او نبوده باشد لهذا هر چند دلیل خاص باید واز ملاحظهٔ تسییر دلیل او استدلال
بر حال او توان نمود مثلا هر کاه تسییر داده شود عطارد بجهة معرفت نفس ناطقه وقمر بجهة نفس
بهیمی ومریخ بجهة امر شجاعت وتسییر عطارد ومریخ بموضع یا وقتی رسید وتسییر قمر بمجد سعد

رسید گوئیم که اینمولود در این وقت حکیم میشود و عفت میورزد از لذات بدن و زیادتی
کند در بیخ قوت نفس و شجاعت و نشاط و حرص او و بر این قیاس و قاعده تسییر هیلاجات در این
باب تا آنکه افتقار شود بر مواضع قاطعهٔ قائله که عبارت از اجرام نحوس و شعاع مقابله
و تربیع اعنی و در جزء غارب بوده باشد بلکه باید ملاحظه نمود رسیدن تسییر هیلاج را بهمهٔ
مواضع ثاقبه یا ضاره خواه بطریق تربیع و مقابله و مقارنه بوده باشد یا تسدیس و تثلیث و خواه
تسعه بوده باشد و خواه بنحوس و قانون در دانستن مدبر از زمان جزئیه دو چیز است اول
ملاحظهٔ مدبر دویم ملاحظهٔ قاسم اما اول یعنی مدبر اندوهفتم پرون نباشد یا تسییر جزء
از درجات داده میشود یا تسییر کوکبی پس اگر تسییر درجزء از درجات داده میشود مانند درجهٔ
طالع یا عاشر یا درآن کوکبی یا شعاع او درآن سه جا میباشد یا نباشد پس اگر کوکبی یا شعاع او بود
باشد مدبر او میباشد تا انکه برسد تسییر بکوکبی یا شعاع کوکبی دیگر در این مابین مدبر کوکب اول
و بعد از انکه تسییر رسید بکوکب دویم یا شعاع او مدبر مبدل میگردد بکوکب دویم و همچنین تا مدبر
دیگر و اگر در اندرجه نه کوکبی بوده باشد نه شعاع کوکبی او باید دید که پیش از اندرجه چه کوکب یا شعاع چه
کوکب میباشد هرچه باشد هیلاج در تدبیر او میباشد تا انکه برسد بکوکب دیگر یا شعاع او که
در انوقت مدبر مبدل میشود و مادامی که تسییر مابین کوکب اول و دویم یا شعاع ایشان میباشد
مدبر اولی است و اگر هیلاجی که تسییر داده میشود کوکبی یا کواکب بوده باشد مدبر جزء از کوکب
تا برسد تسییر او بکوکب دیگر یا شعاع او و گردر انوقت مدبر بدل میشود بدوم و مادام که تسییر هیلاج
در تدبیر کوکبی میباشد حکم ازمان را از طبع کوکب مدبر باید نمود یعنی با امزاج با فوداریه و ادلاء
اصلیه و ثانی قدیم یعنی قاسم پس مراد ازان آنست که هین که تسییر هیلاج بحدی از حدود رسید
از وقت رسیدن تسییر تا بحد تا انکه پرون رود ازان حد صاحب حد درجهٔ تسییر را قاسم گویند
و اندرجه را گر تسییر او رسیده است درجهٔ قسمت خوانند و در این مدت که تسییر در آن حد
میباشد مدبر این مدت صاحب حد یعنی قاسم میباشد طبیعت او را باید امزاج داد با دلالات دیگر

دیگر و اگر صاحب حد در آن حد بوده باشد یا شعاع او در آن حد بوده باشد صاحب حد از دو جهت
مدبر بود یکی از جهت قاسم بودن و دیگر بجهت مدبر بودن و بر این قیاس باید کرد صاحب خانه هر گاه
در خانه باشد یا صاحب مثلثه باشد یا صاحب شرف در شرف باشد و اگر چه بطلیموس با ضعف
شعر تصریح نموده است باید که فهمیدان کلامش چنانکه شارح کفتنرات و شناختن مدت اول یعنی
رسیدن هیلاج بکوکبی دیگر یا شعاع او بسط و جهری دیگر باید دانست از مقالهٔ سیم در احوال عمر چنانکه
شد و شناختن دویم چنان است که هیلاج یا کوکب در درجهٔ طالع یا غارب یا در جزء عاشر یا نفس آن
درجها پس اگر کوکب هیلاج در درجهٔ طالع یا نفس درجهٔ طالع بوده باشد عدد سالهای نامه کذشتن
از عمر مولود را بر مطالع بلد ولادت در جهٔ طالع می افزائیم انچه حاصل شود از دراقی ولادت مقوس
مینمائیم یعنی بازاء انعدد از مطالع ملاحظه مینمائیم که از طوالع چه درجه میافتد از موضع تسییر
در جهٔ طالع میدانیم در انقطار از عمر و همچنین بعد ازان و اگر هیلاج در درجهٔ غارب یا نفس درجهٔ
غارب باشد مطالع نظر را بجای مطالع اندرجه بکار فرمائیم یا مطالع نظر افق ولادت بکیریم یعنی
بهمان مقدار عرض بلد در جهت جنوب بکیریم و مطالع از ا بجای بلد ولادت بکار فرمائیم و اگر هیلاج
در درجهٔ عاشر یا نفس درجهٔ عاشر بوده بعوض مطالع بلد مطالع افق استواء بکیریم و بهمان نسبت
عمل بپایان رسانیم و اگر در مابین اینمواضع بوده باشد مطالع افق حادث هیلاج کرا از بطلیموس
در دو بر ساعات تا میده است بعوض مطالع افق ولادت بکیریم و کیفیت آن چنانست کرا گر چنانکه
در باب دهم از مقالهٔ سیم کذشت ساعات بعد دلیل را از وسط السما بکیریم بعد ازان مطالع هیلاج
را در افق استواء و در افق بلد هردو بکیریم و بر هریک عدد سالهای نامه کذشتهٔ از عمر مولود را
بر ان افزائیم و حاصل را هم در افق استواء و هم در افق بلد ولادت مقوس کنیم کما حاله انچه حاصل
میشود دو درجهٔ مختلف باشد از فلک البروج پس میان تفاوت را در ساعات بعد دلیل ضرب
نمائیم و حاصل را بر درجه مقوسهٔ استوائی افزائیم اگر ان کمتر بوده باشد از درجه مقوسهٔ بلدی
و اگر بیشتر بوده باشد ازان کم نمائیم انچه حاصل شود اندرجه موضع هیلاج و دلیل بوده باشد در آن

مقدار از عمر گذشته و معلوم است که هر یک از ساعات بعد از یازدهم و نهم دو ساعت زمانی است و
بعد دوازدهم و هشتم چهار ساعت است و بر این قیاس در اجزاء ما بین این خانها و چنانکه مذکور
شد طریقه استعلام آن در باب دهم از مقاله شیم گذشت و بعد از فراغ از بیان امری که بمنزله
کلی میباشد که عبارت از شیرات بوده باشد شروع نموده است در مدبرات جزئیه که از جمله
آنها انتهاء است و انتهاء بر سه قسم است انتهاء سنوی و انتهاء شهوری و انتهاء ایامی و انتهاء
سنوی که هر یک از اوتاد اعظم خواه کواکب و سهام و خواه بیوت هر سالی شمسی بکبرج سیر داده
شود و برج نوبت دار برج انتها خوانند و معلوم است که هر دوازده سال شمسی دور یا انتهاء رسد
و هر سال سیزدهم دور از سر گرفته شود و صاحب برج انتهاء مدبر آن سال و این امر نیز که
هر چنین اثر معتبر میدانند و کسی منکر آن نمیباشد بجهت ظهور و سهولت آن پس در این انتهاء
انچه از عمر مولود گذشته دوازده دوازده طرح میشود انچه باقی میماند ابتداء میشود از برج دلیل
و بتوالی حساب میشود انجا که برسد برج منتهی بوده باشد و انتهاء شهوری آنست که بعد از
معرفت برج انتهاء سالی ملاحظه شود که چند دوازده سال گذشته است هر بیست و هشت روز بکبرج
برانند هر جا که برسد موضع انتهاء انجاه باشد بعضی ان بیست و هشت روز اخیر را باید که ابتداء
از همان درجه برج انتهاء سالی بشود و سبب انکه ماه را بیست و هشت منزل گفته اند که خواسته اند
هر سالی انتهاء شهوریش منتهی شود با انتهاء سال بعد پس از این قرار سالی که سیزده برج رانده
میشود پس باید که سالی را سیزده ماه گیرند که هر ماهی بیست و هشت روز بوده باشد تقریبا
و تحقیق ان هر ماهی بیست و هشت روز و سه ساعت و ثلث ساعت است تقریبا و این مدت
میانه مدت یکماه و سطراست که بیست و نه روز و دوازده ساعت و چهل و چهار دقیقه بوده
باشد و میانه مدت سیر قمر یکدوره را که بیست و هفت روز و ثلثی بوده باشد تقریبا و ایامی انتهاء
بوجهی بر طلیموس گفته است که باید هر برجی را دو روز و ثلث روز حساب کنند هر جا که برسد
از برج انتهاء آن یوم بوده باشد و لیکن بنابرین مدت بیست و هشت روز دوازده برج میشود

میشود و انتهاء ایامی بانتهاء شهوری نمیرسد بجهت انکه در این مدت یکبرج انتهاء شهوری سیر
داده شده است و در الحقیقه باید که در این بیست و هشت روز سیزده برج در انتهاء یومی سیر داده
شود و بیست و هشت که تقسیم میشود بر سیزده دو و هفت و سدس روز میشود نه دور و نه و
ثلث روز و وقتی دو هفت و ثلث میشد که بیست و هشت تقسیم شود بر دوازده و در اینوقت
انتهاء یومی بانتهاء شهوری نمیرسید چنانکه معلوم شد که در انتهاء شهوری هر بیست و سالی
سیزده برج رانده شود که انتهاء شهوری بانتهاء سنوی متصل شود و از این جهت است که شارح
در اینمقام گفته است که گمان میکنم که این غلطی باشد از کاتب و عجال خود باقی مانده باشد و بنابر
انکه مذکور شد که حصه هر برجی دو روز و سدس روز بوده باشد حصه هر روزی سیزده درجه و
پنجاه و دو دقیقه میشود و حصه یکساعت سه خمس درجه که سی و شش دقیقه بوده باشد و در
حساب مخانها ظاهر و مخفی نمیباشد و باید که ملاحظه نمود حلول کواکب را هر سه مواضع از ضمن که مواضع
تسییر هیلاج و مواضع انتهاآت سه کانه بوده باشد و در مواضع تسییر هم دو چیز باید ملاحظه شود
یکی مواضع انصراف هیلاج از نذیر کوکبی تا اتصال او بنذیر کوکبی دیگر و یکی از رسیدن تسییر هیلاج
بمحذوف تا رسیدن او بمحذوف دیگر بعضی در معرفت احکام لابد است که ملاحظه شود که مادام که هیلاج
در نذیر کوکبی میباشد تا برسد بنذیر کوکبی دیگر که مدبر صاحب زمان میباشد در این مدت دلالت
مدبر را باید کرد با دلالت کوکبی که حال در موضع تدبیر او میباشد امتزاج داد و همچنین دلالت قاسم را
که صاحب تسییر است با دلالت کوکبی که حال در ان حد میشود در ان مدت که صاحب حد مدبر است باید
امتزاج داد و همچنین دلالت صاحب انتهاء را با دلالت کوکبی که حال در برج انتهاء میباشد باید کرد امتزاج
خواه انتهاء سنوی باشد یا انتهاء شهوری یا انتهاء ایامی بشرط انکه در تسییر حلول در اعتبار
شود و در انتهاء سنوی حلول مشتری و در انتهاء شهوری حلول مریخ و شمس و زهره و عطارد
و در انتهاء ایامی حلول قمر پس در تسییر صاحب تسییر باعتبار تدبیر و باعتبار حد دلالتش را
با دلالت زحل هر گاه در ان اوان با مواضع حلول کند امتزاج داد و در انتهاء سنوی صاحب

برج انتهاء را باشتری هرگاه دران اوان دران برج حلول نماید دلالت ایشان را امتزاج ابد
داده و در انتهاء شهودی دلالت صاحب انتها را با دلالت یکی ازان چهار کوکب هرگاه چنان
باشند دران اوان دران برج امتزاج داده و در انتهاء شهودی دلالت صاحب انتهاء را با دلالت
قمر هرگاه در برج انتهاء باشد امتزاج داده و حکم دران زمان بحسب امتزاج ایشان خود و بحسب
حال ایشان در قوت و ضعف در اصل وده را نحال خود هرگاه اندر امتزاج در دلالت موافق
باشند حکم بقوت مدلول ایشان خود و هرگاه مخالف باشند از دلالت هریک کم خود بحسب قوت
و ضعف ایشان در اصل و حال اینست مراد بطلیموس و اگرچه عبارات او در اینمقام وفا نمی کند
و لیکن مقصود ظاهر است بحمد الله تعالی و بعد از معرفت دلالت صاحب زمان باید که دلالت
اورا با دلالت موضع اصلی هیلاج در وقت ولادت و در وقت رسیدن تسییر امتزاج بجهة انکه
میانهٔ ان مواضع یکنوع مشاکلتی و مشابهتی بوده است که وقت رسیدن تسییر هیلاج بان
موضع اثرش بظهور میرسد و اما دانستن انکه حادثه خیر است یا شر نافع است یا ضار بدین نسبت
میشود از زمان جنس ادلاء زمان بعد از امتزاج انها نیز با دلیل اصل ان امر حادث پس بعد از
امتزاج ادلاء زمان با دلیل ان امر در اصل ولادت و موافقت و مخالفت انها با یکدیگر معلوم
شود که ان حادثه خیر است یا شر نافع است یا ضار و اما دانستن وقت حدوث حادثه بدین
است یا بطوء و تعویق پس معلوم میشود از ملاحظهٔ برج انتهاء نسبت با سبابی حدوث حادثه و ان
حال کواکب حالی دران مواضع و بحسب هریک از حالات بمناسبت ان حکم کند پس در اختیارات آن
مواضع کواکب در وقت اختیار و حالات ایشان موافق و معین بوده باشد یکی از ادلاء اصلیه
پس ان امر در وقت اختیار تمام میکند و خواه خیر باشد ان اختیار باشد و هرگاه موافقت و اعانتی
با دلاء اصلیه ننمایند دلالت ادلاء اصلیه دران وقت بظهور نرسند و تاخیر میافتند تا وقتی که
امداد و اعانتی با ایشان برسد خواه ادلاء اختیاریه و حالیه مخالفت و مضادتی با ادلاء اصلیه
داشته باشد یا نه همین که موافقت و اعانت نمی نمایند انها را ان امر را محاله در وقت اختیار بظهور

بظهور نمیرسد بلکه اگر مخالفت با ادلاء اصلیه و مدلول دلیل و هیلاج باشند نتیجه بعکس میشود
و شاید که مضرت رخنماید و این مخالفت که گفته شد مانند انکه مقابله انها بوده باشد یا تربیع
انها یا بر خلاف امر حیز انها مانند انکه انها سعد باشند و ادلاء حالیه و اختیاریه نحس یا انها
مذکر و نهاری و این ادلاء مؤنث و لیلی و امثال اینها پس همین که مخالفت میانه دلایل حالیه یا
اختیاریه با ادلاء اصلیه بهم نرسید بجز حصول شر و مضرت ثمری نبخشد و تا معین و مدد ادلاء
اصلیه بهم نرسد نتواند شد که اثر ایشان بظهور رسد و هرگاه چنین اتفاق افتد که صاحب
زمان در موضع مذبر باشد یا ناظر بان مانند انکه قاسم در موضع قسمت یا مدبر در موضع تدبیر
یا صاحب انتهاء در برج انتهاء یا ناظر بانها بموافقت چنانکه سابقا مذکور شد که بنا در اتفاق
میافتند که ادلاء اصلیه مولودی هم بروجه سعادت و قوت بوده باشند یا بروجه شقاوت و ضعف
کذلک در تسییرات و انتهاءات و مجملا ادلاء فرعیه بنا در اتفاق افتند که همه انها مسعود بوده
باشند بسعدی قوی حال یا سعودی قوی حال یا بنحسی یا بنحوی ضعیف حال و اگر چنین اتفاق افتد
شخص اول حالش بکمال سعادت مبدل گردد که ما فوقش متصور نشود و دوم بشقاوتی که فوق
ان نبوده باشد نقل شده است که مردی بود و مالی و فرزندان و دریاچی داشت سیل باو بر
خورد و تمامی مال و اشخاص را که بر انها ریاست داشت و فرزندانش را هر برد و تلف نمود مگر طفلی
اورا در بغل گرفت و یک شتر هم از برای او باقی مانده بود و دل خود را بایشان خوش نمود داشت
بعد از انکه سیل ایستاد او از بلندی که پناه بان برده بود با طفل خود فرود آمد ناگاه شتر او فرار
نمود طفل خود را گذارد و بعقب شتر رفت گرگ آمد و طفل او را خورد و چون نزدیک شتر رسید شتر
لگدی باو زد و چشم او کور شد و فرار نمود پس گردید مردی فقیر و کور و بی اصل و فرزند و بیدل
اعاذنا الله تعالی من امثال هذا فانها غایة الخذلان این بود حال دلالت ازمان و صاحب ازمان بروجه
کلی و لابن بعلم طبیعی و اما جزئیات دلالات ازمان و صاحبان انها بر خصوصیات حوادث پس انها
چون امری بود کثیر الفنون و متشعب الشقوق که احصاء انها از حیز امکان بیرون بود کثرت ادلاء

وهمانجا وبحسب هر وقت صاحبان ازمان اطلاع اشیاء متعدد ومختلف بسیار دشوار بلکه متعذر
گرداند می تواند وقوف بر مجموع اطلاع میانه اطلاع بهم رساند واستخراج میانه اطلاع بدهد وپیش از طریقه اجمال وبخو
کلی سخن دران نشان کفت وبجز انکه استخراج جزئیات حوادث موکول بحدث بنجم نمود چاره نباشد
لهذا بطلیموس اطلاع را طرح نمود ومتعرض تفاصیل اطلاع نشد مانند انکه بنجمین میکوید که هرکاه طالب
انتهاء فلان کوکب بوده باشد واو برحالت مجموده باشد دلالت کند برفلان وفلان واکر برحالت
مذمومه باشد دلیل باشد برفلان وفلان وهرکاه ناظر بان کوکب بوده باشد دلالت کند برفلان
وهرکاه ناظر بکوکب دیکر بوده باشد دلیل باشد برفلان واشال ذالک من التفصیلات پس طریقه
مستقیمه بجز این نباشد که قوانین عامه ودستورات کلیه را بیان نمود وتفصیلات را محول بحدس بنجم
نمود شارح درانیمقام کوید که وبدرستی که من تعجب دارم که چکونه نفهمیدند این معنی را این جماعت
انچنانی که مشغول نموده اند مارا بکتابهای بسیار خود که وضع نموده اند اطلاع در تحویلات سالهای مواليد
اشخاص پس قسم یاد مینمایم بخداوند که قدرت بهم نرسانیده یکی از ایشان بر انکه عمل کند از ان کتب
تحویلی را که مابین دستهای ما میباشد یعنی انکه ذکر نکنند دو دلالت مختلف را در یکچیز ویکوقت وهرکاه
بوده باشد امر بر اینحالت که یاد نمودیم درباره ایشان پس کاش میدانستم چرا احتیاج بود بسوی
این صناعت بجهة انکه هر کس که خبری دهد یا صادق خواهد بود یا کاذب پس هرکاه بکوید در باب
چیزی یکی از دو امر انکه صاحب فوداره دلالت میکند برفلان سعادت در این سال بعد ازان بکوید
که صاحب انتهاء دلالت میکند برفلان شقاوت در همین سال وصاحب قسمت یعنی قاسم دلالت
میکند بر توسط میانه سعادت وشقاوت در همین سال وهمچنین در میانه این خبرهای دیکر را
بکذاشت پس بوهم میاندازد که چیزی کفته است وحکم در چیزی نموده است بجهة انکه لا محاله یکی
از اطلاع درست خواهد بود وبطلیموس چنانکه مذکور شد ملتفت میشود باین طریقه را ازیشان
میداند که لایق بصحبت از صنایع نباشد وبیان نمود اینکه هرکاه درست بفهمد کتاب او را
عمل نماید باینچه دران مبانی باشد ملخص ومعین مینماید امر را از برای منجم بدون تردید واجمال

واجمال پس میکوید در بعضی انکه مبانی شد حادثه فلان در فلان وقت پس معین میکند نوع
حادثه را وزمان ازال ومنع نمیباشد چنانکه بطلیموس کفت انکه حادث شود در یکزمان
اشیاء مختلف که ازان یکنوع بوده باشد ودر بارهٔ یکچیز هم بوده باشد مثل انکه بیابد در
وقتی مالی را تلف شود ازاو ودرهمان وقت مالی بجهة انکه سعدی ونحسی مشترک شده اند در
دلالت برمال پس باید که منجم بکوید که میسابد در فلان وقت مالی از فلان جهت وتلف میشود
ازاو مالی از فلان جهت معین دیکر پس معین کند هرباب از وجهت حصول وتلف را تمام شد
کلام شارح بطلیموس کفته است که چون او دیدم کفتکوی در امر هوالید را بطریق کلی وقانون وقاعده
پر چنین دانستم که واجب است که ختم کنم این کتاب را در اینموضع شارح کفته است که من چنین
دانستم که وضع کنم در این موضع مثالهای اقسام عمر را تا انکه بوده باشد انچه بیان نمودم وضوحش
بیشتر وتا انکه اقتدا کند بان ناظر در این کتاب وپیش از وضع امثله قانون کلی را بدست دهم
واز انست که در باب حادثهای بزرک که در عالم بهم میرسد باید که بنوعی که در طالع مولود مذکور شد
ادلاء از انها بیابد وانتهاء راند ورسیدنش بمواضع سعود ونحوس وقواطع وغیرها استدلال
بر احوال انها نموده بلا تفاوت وطالع ان حادثه بجای طالع فرض نمود پس این چیزی است که سزاوار
است که عمل کنی بران انشاء الله تعالی بعد از ان کفته است که اقسام عمر من ماخوذ است از صورت اهل
ازان سه صورت که ذکر شد نظر کن بسوی قسمت از مشرق وعاشر چونکه بحرم شمس بکذرد سال سیم وقسیم
وقسمت بهم بخت رسید بسوی شریح قمر وامر نمود بنشستن وهمارستان پس حاصل شد از برای
من ریاست ونعمتی وتصرفی واز حس اتفاق تسییر شمس هم رسید بچهارم درجه وبیست ودقیقه
برج حوت موضع تثلیث قمر وبران بود نور تسدیس مشتری وچون اتفاق افتاد مفارقه مریخ
با زحل در هیجده جدی درجه بدرجه ورسیدن قمر بمکان اصلی خود مامور شدم بجلوس در همارستان
وهمیشه سعادت من زیاد میشد وتمیکرد ونام واوازهٔ من رفعت وعلو بهم رسانید بانقیاد
که کردیدم از بزرکان مشهور در [illegible] وچون رسید تسییر بدرجهٔ طالع بشود کیا وبنظر میرسد

مودت بود با زهره در حاشر اصل و کذشت مشتری بر درجهٔ قسمت شمس و بود قمر در مدخل
سال بتثلیث زهره از مکان اصلی و تحویلی و در آن مکان خوبی بود حاصل شد برای من مالایتای
کدمر بر شدم بآن بجهة انکه هر کز مثل آن ندیده بودم و مربوط شدم بملوک و منتفع شدم
بسیاری از ایشان و مشتری حرکت داد در سال سی و هشتم که در مدخل انسال در درجهٔ
قسمت عاشر بود معاش نیکوئی و کسب بسیاری را و بجهة انکه طول ندهم کلام را رسم مینمایم از برای
تو در هر یک از دو صورت اخر که مذکور شد مدخل هر یک از آن دو صورت را در مدخل یکسال
مخصوص تا انکه قیاس کنی بر آن سالهای دیکر را اتفاق افتاد در مدخل سالی که اقتضا نمود نجوم
در آن ضرر عظیمی را که واقع نشد بر جمعی از کتاب و نویسندکان و افتاد سی و هفتم از ولادتش
مبتلا کردیدا بود تب بر هیلاجش بدلو بط در درجه و هیچ در وقت تحویل بر آن بود مقابل برج
انتهاء پس کرفتار شد با جمعی از کتاب بجهة انکه او از وجوه کتاب محبوبه و عطارد در وقت کرفتن
در آن درجهٔ منحوسه بمربع مبتلا بتربیع هیچ پس کرفتار شد و بسته شد با آن جمع کتاب و بنود بر او
نحوست اصلی پس اقتضا نمود این حالت که از چیزی که با و میرسد در این کرفتن و بستن کمتر از سالی
برده باشد پس باین جهة مورد ضرب و زجر و خواری شدیدی نشد ولیکن ده هزار دینار
جریمه شد و دیکران پنجاه هزار دینار و پنجاه پنج هزار دینار جریمه شدند و چون سال با نجام
رسید و نحوست انسال تمام شد رها شد و بشغل سابق مشغول شد و اما مولود سیم پس وصف
شد بسیاری از احوال او و تحویل سالی که در آن عزل نمود خود را پس در تحویل سال او مواضع
کواکب را ثبت نمودم شمس بط قمر ۵ زحل ۱ بط مشتری ۵ بط مریخ ۵ بط زهره
با عطارد ۵ بط و مواضع کواکب در روزی که عزل نمود در آن خود را شمس با کله ۵ قمر با عطارد
زحل کله ۵ مشتری ۵ با راجع بود و مریخ ۵ کا لو که مقیم بجهة استقامت بود و زهره ۱ بط
و عطارد ۱ بط پس اینها چیزهائی بود که شرح نمودم از برای تو پس خوب نظر کن در اقتضاء و تامل
کن احتمال دهد هدایت میکند هر کس را که بخواهد بسوی راه راست و اتفاق فراغ

فراغ افتاد از ترجمه و تلخیص کلام بطلیموس بفهم شارح کلام او علی بن رضوان طبیب در
شب چهارشنبه هفتم شهر صفر المظفر ۱۳۳۱ علی ید اضعف عباد الله ابو القاسم ابن احمد الیزدی
غفر الله لهما ذنوبهما و محی عنهما سیئاتهما بمحمد و آله
الطاهرین المعصومین تم و وقع الفراغ
من تبییض فی صبح یوم الاثنین ثانی
شهر الربیع سنة ثمان و ثمانین و مائتین الف
الامل الضعیف محمد
الشریف

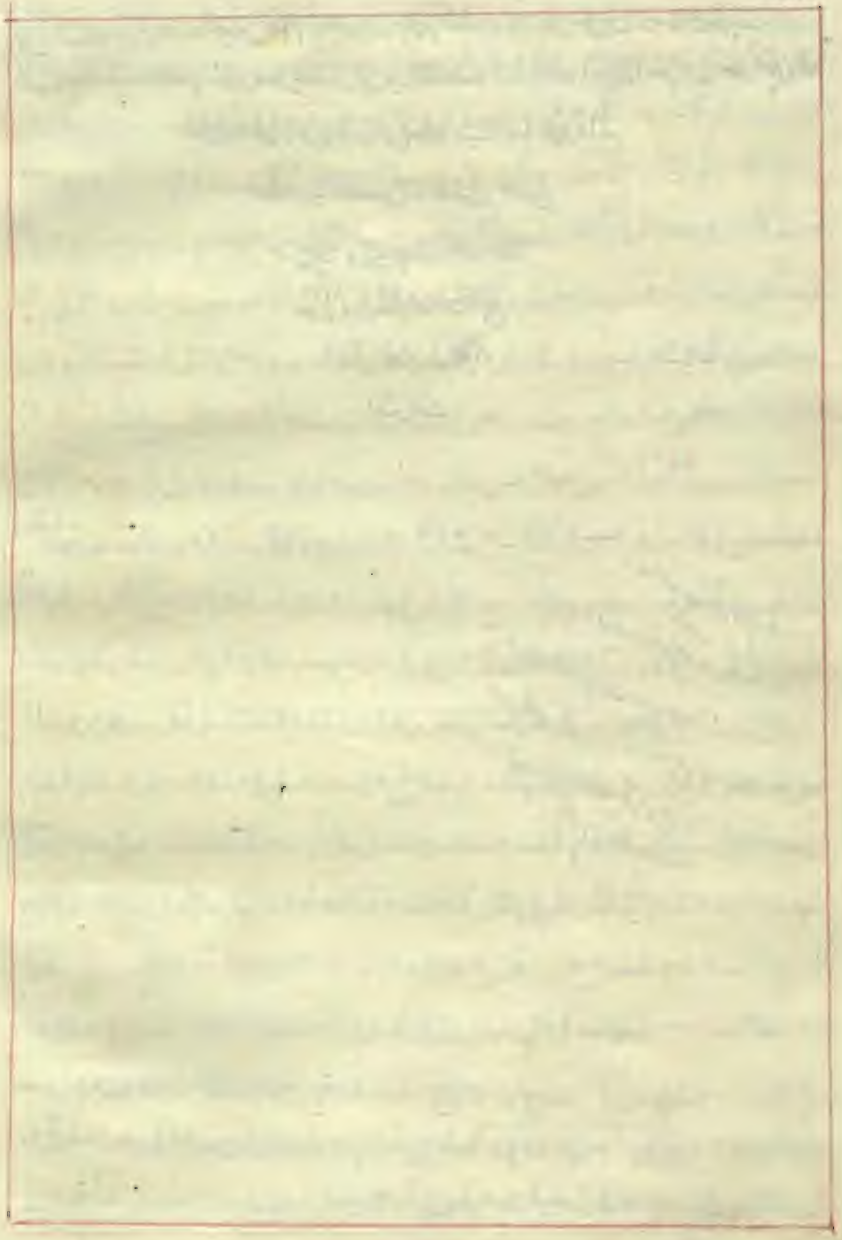

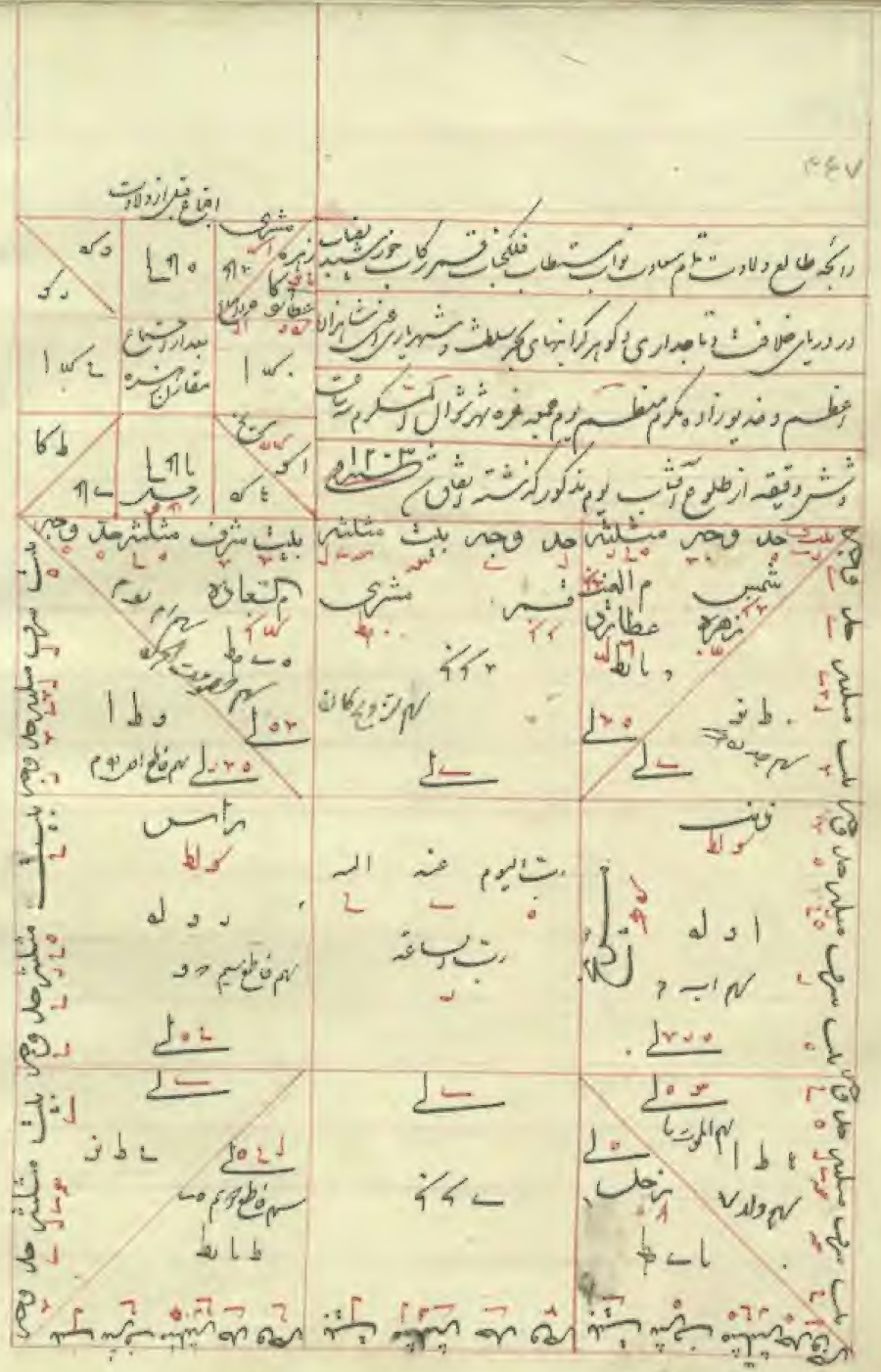
مطالع اشعهٔ قمر
بر طریقهٔ احکامیان
بر طریقهٔ بطلمیوس
تقویم
عرض جنوبی
بعد از معدل شمالی
مطالع مستقیم
درجه مستقیم
عرض اقوی حادث شمالی
مطالع مصحح
درجه مصححه
مطالع اشعهٔ شمس
بر طریقهٔ احکامیان
بر طریقهٔ بطلمیوس
تقویم
عرض جنوبی
بعد از معدل شمالی
مطالع مستقیم
درجه مستقیم
عرض اقوی حادث شمالی
مطالع مصحح
درجه مصححه

مطارح اشعهٔ زحل

برطریقهٔ احکامیان	برطریقهٔ بطلمیوس
مطرح نور تسدیس یمنی	مطرح نور تسدیس یسری
مطرح شعاع تسدیس یمنی	مطرح شعاع تسدیس یسری
مطرح نور تربیع یمنی	مطرح نور تربیع یسری
مطرح شعاع تربیع یمنی	مطرح شعاع تربیع یسری
مطرح نور تثلیث یمنی	مطرح نور تثلیث یسری
مطرح شعاع تثلیث یمنی	مطرح شعاع تثلیث یسری
مطرح نور مقابله	مطرح شعاع مقابله
نقوس بهم	عرض جنوبی
بعد از معدل جنوبی	مطالع مستقیم
درجه مستقیم	عرض اوج حادث جنوبی
مطالع مصحح	درجه مصحح

مطارح اشعهٔ مشتری

برطریقهٔ احکامیان	برطریقهٔ بطلمیوس
مطرح نور تسدیس یمنی	مطرح نور تسدیس یسری
مطرح شعاع تسدیس یمنی	مطرح شعاع تسدیس یسری
مطرح نور تربیع یمنی	مطرح نور تربیع یسری
مطرح شعاع تربیع یمنی	مطرح شعاع تربیع یسری
مطرح نور تثلیث یمنی	مطرح نور تثلیث یسری
مطرح شعاع تثلیث یمنی	مطرح شعاع تثلیث یسری
مطرح نور مقابله	مطرح شعاع مقابله
نقوس بهم	عرض شمالی
بعد از معدل شمالی	مطالع مستقیم
درجه مستقیم	عرض اوج حادث شمالی
مطالع مصحح	درجه مصحح

مطارح اشعهٔ مریخ

برطریقهٔ احکامیان	برطریقهٔ بطلمیوس
مطرح نور تسدیس یمنی	مطرح نور تسدیس یسری
مطرح شعاع تسدیس یمنی	مطرح شعاع تسدیس یسری
مطرح نور تربیع یمنی	مطرح نور تربیع یسری
مطرح شعاع تربیع یمنی	مطرح شعاع تربیع یسری
مطرح نور تثلیث یمنی	مطرح نور تثلیث یسری
مطرح شعاع تثلیث یمنی	مطرح شعاع تثلیث یسری
مطرح نور مقابله	مطرح شعاع مقابله
نقوس بهم	عرض جنوبی
بعد از معدل شمالی	مطالع مستقیم
درجه مستقیم	عرض اوج حادث شمالی
مطالع مصحح	درجه مصحح

مطارح اشعهٔ زهره

برطریقهٔ احکامیان	برطریقهٔ بطلمیوس
مطرح نور تسدیس یمنی	مطرح نور تسدیس یسری
مطرح شعاع تسدیس یمنی	مطرح شعاع تسدیس یسری
مطرح نور تربیع یمنی	مطرح نور تربیع یسری
مطرح شعاع تربیع یمنی	مطرح شعاع تربیع یسری
مطرح نور تثلیث یمنی	مطرح نور تثلیث یسری
مطرح شعاع تثلیث یمنی	مطرح شعاع تثلیث یسری
مطرح نور مقابله	مطرح شعاع مقابله
نقوس بهم	عرض شمالی
بعد از معدل شمالی	مطالع مستقیم
درجه مستقیم	عرض اوج حادث شمالی
مطالع مصحح	درجه مصحح

مطارح رتبه عطارد

بروج مقتضا حطا حباب	بروج بقیه بطلیموس
مطرح نور تربیع اعظم	مطرح نور تربیع اکبر
مطرح شعاع تربیع اعظم	مطرح شعاع تربیع اکبر
مطرح نور تثلیث اعظم	مطرح نور تثلیث اکبر
مطرح شعاع تثلیث اعظم	مطرح شعاع تثلیث اکبر
مطرح نور مقابله	مطرح شعاع مقابله
نقوص بهمی	عرض جنوبی
بعد از معدل شمالی	مطالع مستقیم
درجه مستقیم	عرض اقوی از شمالی
مطالع مصحح	درجه مصححه

فرد از نیه غیر مشهوره

جدول حصص و فرادات و شرکات

قرنه سال
زحل یازده سال
مشتری دوازده سال
مریخ هفت سال
سمر دو سال
زهره هشت سال
عطارد سیزده سال
راس سه سال
ذنب دو سال

تسییر درجهٔ طالع سائر بدقیقهٔ سوائی		تسییر درجهٔ شمس اصل سوائی یکدرجه		تسییر درجهٔ سهم السعادهٔ اصل سوائی یکدرجه	
عدد	تفاضل	عدد	تفاضل	عدد	تفاضل
۱	۵۵۰	۱	۵۲۵	۱	۵۲۵
۲	۵۵۰	۲	۵۲۵	۲	۵۲۵
۳	۵۵۰	۳	۵۲۵	۳	۵۲۵
۴	۵۵۰	۴	۵۲۵	۴	۵۲۵
۵	۵۵۰	۵	۵۲۵	۵	۵۲۵
۶	۵۵۰	۶	۵۲۵	۶	۵۲۵
۷	۵۵۰	۷	۵۲۵	۷	۵۲۵
۸	۵۵۰	۸	۵۲۵	۸	۵۲۵
۹	۵۵۰	۹	۵۲۵	۹	۵۲۵
۱۰	۵۵۰	۱۰	۵۲۵	۱۰	۵۲۵
۱۱	۵۵۰	۱۱	۵۲۵	۱۱	۵۲۵
۱۲	۵۵۰	۱۲	۵۲۵	۱۲	۵۲۵
۱۳	۵۵۰	۱۳	۵۲۵	۱۳	۵۲۵
۱۴	۵۵۰	۱۴	۵۲۵	۱۴	۵۲۵
۱۵	۵۵۰	۱۵	۵۲۵	۱۵	۵۲۵
۱۶	۵۵۰	۱۶	۵۲۵	۱۶	۵۲۵
۱۷	۵۵۰	۱۷	۵۲۵	۱۷	۵۲۵
۱۸	۵۵۰	۱۸	۵۲۵	۱۸	۵۲۵
۱۹	۵۵۰	۱۹	۵۲۵	۱۹	۵۲۵
۲۰	۵۵۰	۲۰	۵۲۵	۲۰	۵۲۵
۲۱	۵۵۰	۲۱	۵۲۵	۲۱	۵۲۵
۲۲	۵۵۰	۲۲	۵۲۵	۲۲	۵۲۵
۲۳	۵۵۰	۲۳	۵۲۵	۲۳	۵۲۵
۲۴	۵۵۰	۲۴	۵۲۵	۲۴	۵۲۵
۲۵	۵۵۰	۲۵	۵۲۵	۲۵	۵۲۵
۲۶	۵۵۰	۲۶	۵۲۵	۲۶	۵۲۵
۲۷	۵۵۰	۲۷	۵۲۵	۲۷	۵۲۵
۲۸	۵۵۰	۲۸	۵۲۵	۲۸	۵۲۵
۲۹	۵۵۰	۲۹	۵۲۵	۲۹	۵۲۵
۳۰	۵۵۰	۳۰	۵۲۵	۳۰	۵۲۵

شمس ضعیف		قمر قوی		قمر ضعیف	
استقامت	۷	عدد مریخ	۹	ابتزاز	۸
ابتزاز	۶	نقصان سیر	۲	بیت زوال	۷
استیلای برهم	۶	بطء سیر درجهٔ ۱۷	۷	درجهٔ طالع	۷
صاعد اوج	۶	برج موئث	۷	تذبذب قمر	۶
در منطقه	۶	غرب مکان	۶	نقدت مریخ	۶	هبوط تدویر	۶
خنثی	۵	ششه ثانی مریخ	۷	ظهور	۶	هبوط جنوب	۶
حازم زهره	۴	مناکره	۶	سرعت سیر	۶	برج مذکر	۶
فوق الارض	۲	درجهٔ نحست	۶	برمی از کوکس	۶	غریب	۶
برمی از کوکس	۲	درجهٔ موئث	۵	زیادتی قمر	۶	بیت مذکر	۶
ربع مقلب	۱	مخالف مزاج	۵	شششه اول آفتاب	۴	خلاف محل	۴
شششه اول سعد	۲	مخالف خوی	۵	ربع موئث	۳	مناکره	۳
ربع مذکر	۱	برج دهشن	۸	استقامت	۳	انتهای عشر روز قمر	۳
وجه زهره	۸	(بره اضا)		زیادتی سیر	۲	درجهٔ مطلقه	۲
شه بهر خنثی			۲	درجهٔ موئث	۲	مخالف مزاج	۲
انتهای غربه خنثی			۵	زیادتی عدد	۲	برج مخالف خوی	۲
بیت باطل			۳	وجه مشتری	۳	تیاسر	۳
بیت مذکر			۴	شششه ثانی مشتری	۴	عرض جنوبی	۵
نقرت			۵	شه بهر آفتاب	۵	نقصان نور	۵
برج شمالی			۲	درکمان مشتری	۲		
برج صحت			۲	اردجان شمس	۲		
برج مستقیم الطلوع			۲	درجهٔ موئث قمر	۲		
نصف صاعد			۴	هفت بهر خنثی	۴		
زیادتی جنوب			۵	نصف صاعد	۲		
۱۱۵		۵۸		بیم بهر آفتاب	۱		
نقصان				برج شمالی	۱		
		۴۹		برج دبت	۱		
				ساعات نقرت سیقم الطلوع الساعی	۱۴		
					۱۲۲		

۹۰

۸۲

فوت زحل	امتیاز	ضعف زحل	امتیاز	فوت مشتری	امتیاز	ضعف مشتری
استقامت	۸	عرض	۸	استقامت	۷	تعریب
اعتلا در فلک	۷	انکار عطارد	۷	جلب	۷	عرض
استیلا	۶	بطوسیر	۶	اعتلا	۵	نقصان نور
خیر	۷	صد نحس	۷	استیلای طالع ۶ هم با ۸	۵	نقصان عدد
ظهور	۶	هبوط اوج	۷	ظهور	۵	نقصان قدر
فوق الارض	۶	هبوط مدبر	۷	صد خفه	۴	محصور بین النحسین
زیادتی نور	۵	هبوط جنوب	۷	در درجه شعرای یمانی	۴	تباسر
زیادتی قدر	۵	در درجه نیره	۳	سرعت سیر	۳	نه بهر نحس
استعلای مربع	۵	غربت	۶	صعود اوج	۵	بیت ادبار
زیادتی عدد	۵	برج مرتفع	۶	صعود مدبر	۴	بیت مرتفع
شئه اول سعد	۵	ربع ناطق	۶	فوق الارض	۳	درجه زحل
نه بهر خفه	۵	عرض جنوبی	۶	برج مذکر		
بیت عامل	۴	شئه ثانی مربع	۶	بری از نحوس		
بیت قوت	۴	ربع مرتفع	۵	ربع مقلب		
بیت سعد	۴	وجه مربع	۵	عرض شمالی		
ثمانین	۴	بیت مرتفع	۵	درجه سعادت صاعد در زحل		
ثلثی عشریه سعد	۳	در رجحان مربع	۵	ربع مذکر		
نصرت	۴	از رجحان مربع	۵	درجه نیره		
بری از نحوس	۲	درجه مرتفع	۵	سلمه ثانیا خفه		
برج محو سیار حال	۱	نصف ناظر	۴	نصرت		
بیت اعظم	۴	مخالف حسن	۲	در رجحان سعد		
نیم بهر ثواب	۱	برج جنوبی	۲	درجه مذکر		
		برج منحوس الطلوع	۲	نصف صاعد		
		درجه ادبار	۲	مواقف حوی		
		۱۰۷ نقاط	۱	برج شمالی		
			۱	برج مرتفع		
			۱	برج مستقیم الطلوع		

۱۵۸ نقاط
۱۰۶

فوت مشتری	امتیاز	ضعف مشتری	امتیاز	فوت مریخ	امتیاز	ضعف مریخ	امتیاز	فوت شمس	امتیاز	ضعف شمس
استقامت	۸	تعریب	۷	استقامت	۹	دبابک	۹	استقامت	۸	تحت الشعاع
جلب	۷	عرض	۷	استیلا بر سیارات	۸	عرض	۷	استیلای ۱ و ۳ و ۴ و ۵ و ۶ و ۷ و ۸	۸	انکماش فلک
اعتلا	۵	نقصان نور	۵	استیلای طالع ۶ هم با ۸	۸	انکار عطارد	۷	قبول امکان	۷	عرض
استیلای طالع ۶ هم با ۸	۵	نقصان عدد	۵	ظهور	۷	صد نحس	۷	صد خفه	۶	هبوط اوج
ظهور	۵	نقصان قدر	۵	هبوط مدبر	۶	هبوط مدبر	۷	درجه تقویم شعرای یمانی	۶	هبوط مدبر
صعود اوج	۶	محصور بین النحسین	۴	برج مرتفع	۶	برج مرتفع	۷	استیلا بر عرض مقدم	۵	نقصان نور
صعود مدبر	۶	بیت ادبار	۴	فوق الارض	۶	[illegible]	۶	سرعت سیر	۵	نقصان قدر
فوق الارض	۶	بیت مرتفع	۴	بری از نحوس	۶	نقصان قدر	۶	مثلثه اول خفه	۵	مثلثه ثانی نحس
برج مرتفع	۶	ربع مقلب	۳	مثلثه قمر	۵	مثلثه قمر	۶	فوق الارض	۵	ربع مذکر
ربع مقلب	۵	عرض شمالی	۲	بیت مرتفع	۴	بیت مرتفع	۶	برج مرتفع	۴	حصار نحوس
عرض شمالی	۵	زیادتی نور	۲	محصور بین النحسین	۴	ربع مقلب	۵	ربع مقلب	۳	ثلثی عشریه مربع
زیادتی نور	۵	زیادتی عدد	۱	وجه زحل	۳	عرض شمالی	۵	عرض شمالی	۲	در رجحان مربع
زیادتی عدد	۵	برج منحوس الطلوع	۱	در رجحان زحل	۲	زیادتی نور	۵	زیادتی نور	۲	از رجحان مربع
ربع مذکر	۵	مقارنه بربع با ذنب	۴	برج منحوس الطلوع	۱	زیادتی عدد	۵	بیت دشمن	۱	
درجه نیره	۵					درجه نیره	۵	بیت ادبار	۷	
شئه اول سعد	۵					نه بهر خفه	۵	تباسر	۴	
نصرت	۴					بیت مرتفع	۴	خلاف محل	۵	
اعانت	۴					نصرت	۴			
نصف بهر خفه در رجحان سعد	۴					نصف صاعد	۲			
نصف صاعد برج شمالی	۱					مواقف مربع	۲			
برج مرتفع	۱					نصف بهر مشتری	۲			
نه بهر مشتری	۳					مواقف حسن	۲			
درجه سعادت	۵					برج شمالی	۱			
						برج مستقیم الطلوع	۱			

۱۲۵ نقاط
۹۶

۱۴۰ نقاط
۵۱

ع	قوت عطارد	ع	ضعف عطارد
۸	استقامت	۸	انحطاط فلک
۸	استیلاء	۷	عرض
۷	تغریب	۷	انکار رفلک
۷	حسنه	۷	انکار مریخ
۷	ظهور	۷	بیت ادبار
۵	مثلثه اول زهره	۷	صدنحس
۶	صعود اوج	۷	بطوء سیر
۶	فوق الارض	۶	هبوط بتدویر
۵	ربع مقبل	۶	هبوط جنوب
۵	زیاده تا ثلث	۶	برج مرتش
۵	زیاده تا قدر	۶	غرب مکان
۵	زیاده تا حساب	۵	نقصان سیر
۵	درجه نیره	۵	بیت مرتش
۵	ربع مذکر	۴	مخالف مزاج
۴	نصرت	۴	مخالف نوعی
۴	اوج جنوبی	۵	مثلثه ثانی مریخ
۴	هشت بهر جنوبی	۶	عرض جنوبی
۲	هفت عشر به سعد	۴	تباسر
۲	درجه سعد		
۳	درجه مذکر		
۲	نصف صاعد		
۱	نیم بهر جنوبی		
۱	برج شمالی		
۱	مستقیم رمطلوع		

تبصرهٔ شمس در طالع مبارک

درجات	دقایق	ثوانی	ماہ بر به التبصر	دقایق	ثوانی	درجات	دقایق	ثوانی	ماہ بر به التبصر
۱۲۰۳	۱	قه ۵		۲۰	۷	۱۲۲۹	کو	فره ۵	
۱۲۰۴	۰	فو ۵	در درجهٔ سعد مریخ جاره لا	۰	۷	۱۲۳۰	۶	ثح ۶	طول شعاع در ۶ لا، در درجهٔ مرو ۶ از درجهٔ سعد ان
۱۲۰۵	۶	نه ۵	شعاع از درجهٔ خمس کجد سعد	۵	۷	۱۲۳۱	۷	قط ۵	هبوط مر ۷
۱۲۰۶	۳	قه ۵		۵	۵	۱۲۳۲	ط	ثی ۵	شعاع از درجهٔ خمس کجد سعد
۱۲۰۷	۵	قی ۵	طول سهیل در درجهٔ طلوع شمس کجد سعد	۶	۵	۱۲۳۳	ل	فنا ۵	
۱۲۰۸	۴	فر ۵		۵	۵	۱۲۳۴	لا	فنه ۵	
۱۲۰۹	۲	ثح ۵	شعاع تثلیث مریخ در خمس ۵ مرو از ۵	۵	۵	۱۲۳۵	لب	فنو ۵	
۱۲۱۰	۷	قط ۵		۵	۵	۱۲۳۶	لج	فنز ۵	طول شعری کجد در درجهٔ مرو ۵ از درجهٔ سعد ثح
۱۲۱۱	ط	صو ۵	در درجهٔ سعد زحل ماله	۵	۵	۱۲۳۷	لد	فنح ۵	
۱۲۱۲	۷	صا ۵	طول زهره ۵ در درجهٔ قمر ۵	۵	۵	۱۲۳۸	لو	فنی ۵	در درجهٔ سعد مشتری ۵ در درجهٔ طلوع سعد زحل ۵
۱۲۱۴	ا	صه ۵		۲	۵	۱۲۳۹	لز	فیر ۵	در درجهٔ قمر سعد زحل ۵ در درجهٔ عزو سعد مشتری ۵
۱۲۱۵	س	صح ۵		۲	۵	۱۲۴۰	لح	فیح ۵	
۱۲۱۶	ک	صط ۵	در درجهٔ خمس ۵	۲	۵	۱۲۴۱	لط	فقا ۵	
۱۲۱۷	ل	صه ۵		۲	۵	۱۲۴۲	لک	فقو ۵	
۱۲۱۸	م	صی ۵		۲	۵	۱۲۴۳	م	فقکا ۵	
۱۲۱۹	ن	صر ۵		۲	۵	۱۲۴۴	ما	فقکه ۵	در این موضع علامت رصد شمس کما اشتراک سعد
۱۲۲۰	س	صیح ۵		۲	۵	۱۲۴۶	مب	فقکو ۵	
۱۲۲۱	ع	صط ۵	شعاع از عطارد کجد سعد	۲	۵	۱۲۴۷	مج	فقله ۵	
۱۲۲۲	ط	قه ۵	نور تسدیس مریخ ط ۷	۷	۵	۱۲۴۸	مد	فقمه ۵	
۱۲۲۳	ف	قنا ۵		۷	۵	۱۲۴۹	مه	فقنکو ۵	
۱۲۲۴	کا	قنه ۵	نور تثلیث مریخ در شمس کا ۵	۷	۵	۱۲۵۰	مو	فقنکز ۵	
۱۲۲۵	کب	قنو ۵		۷	۵	۱۲۵۱	مز	فقنیح ۵	
۱۲۲۶	کد	قنز ۵		۷	۵	۱۲۵۲	مح	فقنط ۵	
۱۲۲۷	که	قنح ۵		۷	۵	۱۲۵۳	مط	فقنل ۵	
۱۲۲۸	کو	قنی ۵	شعاع از عطارد کجد سعد	۷	۵	۱۲۵۴	ن	فقنله ۵	نور تربیع مریخ ط ۷

در این موضع قرن زحل اعادت میکند

تبصرهٔ قمر در طالع مبارک

درجات	دقایق	ثوانی	ماہ بر به التبصر	دقایق	ثوانی	درجات	دقایق	ثوانی	ماہ بر به التبصر
۱	فکو ۵	۲		۷	۵	کو	فنا ۵		
۰	فکز ۵	۲	نور تربیع مریخ ط ۷	۷	۵	۶	فنه ۵		شعاع از عطارد کجد سعد
۶	فکیح ۵	۲	شعاع از خمس کجد عطارد	۵	۵	۷	فنح ۵		
۲	فکط ۵	۳		۵	۵	۷	فنه ۵		
۵	فل ۵	۳		۵	۵	۷	فنه ۵		در درجهٔ طلوع سهیل ط ۷
۵	فلا ۵	۳	شعاع تربیع مریخ ط ۷	۵	۵	۷	فنو ۵		
۷	فلب ۵	۳		۵	۵	۷	فنز ۵		
۷	فلج ۵	۳	در درجهٔ طلوع جبهه الاسد شعاع کا ۵	۵	۵	۷	فنح ۵		مرکز دوم ما ۵
۷	فله ۵	۳		۵	۵	۷	فنط ۵		
۷	فلو ۵	۳		۵	۵	۷	فنم ۵		در درجهٔ طلوع صیرهٔ الاسد کا ۵
۷	فلز ۵	۳	در درجهٔ سعد از جبهه الاسد شعاع ما ۵	۵	۵	۷	فنا ۵		در درجهٔ عزو سعد از جبهه الاسد شعاع ما ۵
۷	فلح ۵	۳	طول از جبهه الاسد شعاع ما ۵	۵	۵	۷	فنه ۵		شرف عطارد ۵
۷	فلط ۵	۳	شعاع تثلیث مریخ ۵	۵	۵	۷	فنح ۵		
۷	فلک ۵	۳	در درجهٔ سعد قلب الاسد در درجهٔ طلوع مریخ ۵	۵	۵	۷	فنه ۵		در درجهٔ طلوع عزو سعد شعاع ۵
۷	فلکا ۵	۳	طول قلب الاسد ۵ در درجهٔ مرو از درجهٔ سعد ۵	۵	۵	۷	فنه ۵		در درجهٔ سعد طرف ۵
۷	فلکب ۵	۳		۵	۵	۷	فنو ۵		در درجهٔ سعد عزو سعد ۵ طول مرو از ۵
۷	فلکج ۵	۳	در درجهٔ مرو از جبهه الاسد شعاع ما ۵	۵	۵	۷	فنز ۵		نور تثلیث مریخ ط ۷ شعاع ۵
۷	فلکد ۵	۳		۵	۵	۷	فنح ۵		رصد کجد خمس
۷	فلکه ۵	۳		۵	۵	۷	فنط ۵		طول صیرهٔ الاسد کا ۵
۷	فلکو ۵	۳	نور تسدیس مریخ ۵	۵	۵	۷	فنل ۵		نور تربیع مریخ کا ۵
۷	فلکز ۵	۳	شعاع تسدیس مریخ ۵ در درجهٔ سعد ۵	۵	۵	۷	فنله ۵		شعاع تسدیس مریخ ۵
									شعاع تربیع مریخ ۵ نور تسدیس مریخ ۵
									در درجهٔ مرو ۵
									نور تسدیس مریخ ۵

شعاع تسدیس زحل در طالع عطارد ربع

تسییر زحل تعدیل مبارزن

ن	نام	تعدیل	تقویم	مابه‌ازای تسییر
ا	قف	ل ا ۱	ر	طول زحل ۱ ل در مرکز دوار ۱
ب	قفب	ک ه	ر	میل زحل ۱ ر در طلوع مرئی از ۱
ج	قفج	ک د	ر	نوزدهم تسییر مرکز کا
د	قفد	ک ا	ر	طول تکمیل تمثیل اول کا ل در مرکز تصحیح آن کو
ه	قفه	ک ن	ر	
و	قفو	ک ح	ر	شعاع ترسیع و تمیز ۳۶ ه در مرکز ۱ ز
ز	قفز	ل ۳۶	ر	نوزدهم ترسیع و تمیز ۱۲ ز شمال از قطب بر خسر
ح	قفح	ل ک ط	ل	شمال از قطب خسر گذرد
ط	قفط	ا ک ط	ل	
ی	قفی	ا ا ا	ـ	
یا	قفیا	ک ۰	ـ	در مرکز غرب ریته الرحامه ۱ ک
یب	قفیب	ک ح	ـ	در مرکز غرب تکمیل تمثیل اول ۱ ح
یج	قفیج	ا ۲ ا	ـ	
ید	قفید	ا ه ا	ـ	
یه	قفیه	ا ۲ ا	ـ	
یو	قفیو	ا ۲ ا	ـ	شمال از قطب خسر گذرد
یز	قفیز	ا ۲ ا	ـ	
یح	قفیح	ا ۲ ا	ـ	
یط	قفیط	ا ۲ ا	ـ	مرکز زحل ۱ ح
ک	قک	ا ۲ ا	ـ	شعاع تمثیل اول خسر ۱ ط
کا	قکا	ا ۲ ا	ـ	شعاع تعدیل زحل ۱ ل
کب	قکب	ا ۲ ا	ـ	شمال از قطب خسر گذرد
کج	قکج	ا ۲ ا	ـ	
کد	قکد	ا ۲ ا	ـ	
که	قکه	ا ۲ ا	ـ	
کو	قکو	ا ۲ ا	ـ	
کز	قکز	ا ۲ ا	ـ	
کح	قکح	ا ۲ ا	ـ	
کط	قکط	ا ۲ ا	ـ	
ل	قل	ا ۲ ا	ـ	
لا	قلا	ا ۲ ا	ـ	شعاع ترسیع و تمیز ۱ ط
لب	قلب	ا ۲ ا	ـ	
لج	قلج	ا ۲ ا	ـ	در طلوع آخر اول ۱ ل
لد	قلد	ا ۲ ا	ـ	
له	قله	ا ۲ ا	ـ	

ن	نام	تعدیل	تقویم	مابه‌ازای تسییر
لو	قلو	ا ۲ ا	ـ	
لز	قلز	ا ۲ ا	ـ	
لح	قلح	ا ۲ ا	ـ	
لط	قلط	ا ۲ ا	ـ	
م	قم	ا ۲ ا	ـ	
ما	قما	ا ۲ ا	ـ	
مب	قمب	ا ۲ ا	ـ	
مج	قمج	ا ۲ ا	ـ	
مد	قمد	ا ۲ ا	ـ	
مه	قمه	ا ۲ ا	ـ	
مو	قمو	ا ۲ ا	ـ	
مز	قمز	ا ۲ ا	ـ	
مح	قمح	ا ۲ ا	ـ	
مط	قمط	ا ۲ ا	ـ	
ن	قن	ا ۲ ا	ـ	
نا	قنا	ا ۲ ا	ـ	
نب	قنب	ا ۲ ا	ـ	
نج	قنج	ا ۲ ا	ـ	
ند	قند	ا ۲ ا	ـ	
نه	قنه	ا ۲ ا	ـ	
نو	قنو	ا ۲ ا	ـ	
نز	قنز	ا ۲ ا	ـ	
نح	قنح	ا ۲ ا	ـ	
نط	قنط	ا ۲ ا	ـ	

تسییر مشتری

ن	نام	تعدیل	تقویم	مابه‌ازای تسییر
ا	ق	۰ ل	ـ	تقویم شمس وسط مرکز ۱ ک
ب	قیا	۱ ۱	ـ	
ج	قیب	۳ ۲	ـ	طول اوج ۱ ج در مرکز تصحیح ۱ ۱۲ در مرکز تعدیل آن ۱ ۱۲
د	قیج	۵ ۰	ـ	در مرکز مضاف ۰ ۵
ه	قید	۸ ۰	ـ	در مرکز مضاف ۰ ۵ شمال از قطب مسیر بگذرد
و	قیه	۱۰ ۰	ـ	
ز	قیو	۱۲ ۰	ـ	
ح	قیز	۱۴ ۰	ـ	
ط	قیح	۱۶ ۰	ـ	
ی	قیط	۱۸ ۰	ـ	
یا	قک	۲۰ ۰	ـ	شمال از قطب مسیر بگذرد
یب	قکا	۲۱ ۰	ـ	
یج	قکب	۲۳ ۰	ـ	طول تسییر در مرکز طالع ۱ ۱۲ در مرکز ۱ ک
ید	قکج	۲۵ ۰	ـ	
یه	قکد	۲۷ ۰	ـ	
یو	قکه	۲۹ ۰	ـ	
یز	قکو	۳۱ ۰	ـ	
یح	قکز	۳۳ ۰	ـ	در مصحح تسییر ۱ ل
یط	قکح	۳۵ ۰	ـ	
ک	قکط	۳۷ ۰	ـ	نوزدهم ترسیع و تمیز ۱ ل
کا	قل	۳۹ ۰	ـ	شمال از قطب مسیر بگذرد
کب	قلا	۴۱ ۰	ـ	
کج	قلب	۴۳ ۰	ـ	شعاع ترسیع و تمیز ۱ ط
کد	قلج	۴۵ ۰	ـ	
که	قلد	۴۷ ۰	ـ	در طلوع نهایات جمله الاسم کاهل
کو	قله	۴۹ ۰	ـ	

ن	نام	تعدیل	تقویم	مابه‌ازای تسییر
کز	قلو	۵۱ ۰	ـ	
کح	قلز	۵۳ ۰	ـ	
کط	قلح	۵۵ ۰	ـ	
ل	قلط	۵۷ ۰	ـ	
لا	قم	۵۹ ۰	ـ	
لب	قما	۱ ۲	ـ	
لج	قمب	۳ ۲	ـ	
لد	قمج	۵ ۲	ـ	
له	قمد	۷ ۲	ـ	
لو	قمه	۹ ۲	ـ	
لز	قمو	۱۱ ۲	ـ	
لح	قمز	۱۳ ۲	ـ	
لط	قمح	۱۵ ۲	ـ	
م	قمط	۱۷ ۲	ـ	
ما	قن	۱۹ ۲	ـ	
مب	قنا	۲۱ ۲	ـ	
مج	قنب	۲۳ ۲	ـ	
مد	قنج	۲۵ ۲	ـ	
مه	قند	۲۷ ۲	ـ	
مو	قنه	۲۹ ۲	ـ	
مز	قنو	۳۱ ۲	ـ	
مح	قنز	۳۳ ۲	ـ	
مط	قنح	۳۵ ۲	ـ	
ن	قنط	۳۷ ۲	ـ	

تسییر مرتّخ در طالع مبارک

نمبر	طالع	درجه	مائمر التسییر
۱			
۲			
۳			
۴			
۵			
۶			
۷			
۸			
۹			
۱۰			
۱۱			
۱۲			

تسییر زهره در طالع مبارک

نمبر	طالع	درجه	مائمر التسییر
۱			
۲			
۳			
۴			
۵			
۶			
۷			
۸			
۹			
۱۰			
۱۱			
۱۲			

نشر عطاری در طالع مبارک

نسبت	طالع	نسبت	مابہ التفاوت
ا قعد	ح	ح	
ب قبح	ط	ط	
ج قله	ك	ك	
د قعه	ل	ل	
ه قفر	م	م	
و قفح	ن	ن	
ز قفط	س	س	
ح قفك	ع	ع	
ط قفل	ف	ف	
ى قفم	ص	ص	
يا قفن	ق	ق	
يب قفس	ر	ر	
يج قفع	ش	ش	
يد قفف	ت	ت	
يه قفص	ث	ث	
يو قفق	خ	خ	
يز قفر	ذ	ذ	
يح قفش	ض	ض	
يط قفت	ظ	ظ	
ك قصد	غ	غ	

نشر عطاری در طالع مبارک

نسبت	طالع	نسبت	مابہ التفاوت
ا قعه	ح	ح	طول عطارد ۶ لـ درجه مجرآن
ب قبح	ط	ط	
ج قله	ك	ك	
د قعه	ل	ل	
ه قفر	م	م	
و قفح	ن	ن	
ز قفط	س	س	
ح قفك	ع	ع	
ط قفل	ف	ف	
ى قفم	ص	ص	
يا قفن	ق	ق	
يب قفس	ر	ر	
يج قفع	ش	ش	
يد قفف	ت	ت	
يه قفص	ث	ث	
يو قفق	خ	خ	
يز قفر	ذ	ذ	
يح قفش	ض	ض	
يط قفت	ظ	ظ	
ك قصد	غ	غ	

نشر عطاری در طالع مبارک

نسبت	طالع	نسبت	مابہ التفاوت
ا قعه	ح	ح	
ب قبح	ط	ط	
ج قله	ك	ك	
د قعه	ل	ل	
ه قفر	م	م	
و قفح	ن	ن	
ز قفط	س	س	
ح قفك	ع	ع	
ط قفل	ف	ف	
ى قفم	ص	ص	
يا قفن	ق	ق	
يب قفس	ر	ر	
يج قفع	ش	ش	
يد قفف	ت	ت	
يه قفص	ث	ث	
يو قفق	خ	خ	
يز قفر	ذ	ذ	
يح قفش	ض	ض	
يط قفت	ظ	ظ	
ك قصد	غ	غ	

نشر عطاری در طالع مبارک

نسبت	طالع	نسبت	مابہ التفاوت
ا قعه	ح	ح	
ب قبح	ط	ط	
ج قله	ك	ك	
د قعه	ل	ل	
ه قفر	م	م	
و قفح	ن	ن	
ز قفط	س	س	
ح قفك	ع	ع	
ط قفل	ف	ف	
ى قفم	ص	ص	
يا قفن	ق	ق	
يب قفس	ر	ر	
يج قفع	ش	ش	
يد قفف	ت	ت	
يه قفص	ث	ث	
يو قفق	خ	خ	
يز قفر	ذ	ذ	
يح قفش	ض	ض	
يط قفت	ظ	ظ	
ك قصد	غ	غ	

نشیر کیہ اعیب

نمبر	نام برج	نام کوکب	نام برج	نام کوکب	نام برج	نام کوکب	نام برج	نام کوکب	نام برج	نام کوکب
۱	فا	ط	۲	۲	۲	۲	۲	۲	۲	۲
۰	ق	۰	۲	۰	۲	۰	۲	۰	۲	۰
۶	ثا	۰	۲	۰	۲	۰	۲	۰	۲	۰
۴	ته	۰	۲	۰	۲	۰	۲	۰	۲	۰
۵	خو	۲	۲	۰	۲	۰	۲	۰	۲	۰
۵	ذ	۲	۲	۰	۲	۰	۲	۰	۲	۰
۲	ض	۲	۲	۰	۲	۰	۲	۰	۲	۰
۷	ظ	۲	۲	۰	۲	۰	۲	۰	۲	۰
۸	غ	۲	۲	۰	۲	۰	۲	۰	۲	۰
۹	ش	۲	۲	۰	۲	۰	۲	۰	۲	۰
۱۰	ی	۲	۲	۰	۲	۰	۲	۰	۲	۰
۱۱	ک	۲	۲	۰	۲	۰	۲	۰	۲	۰
۱۲	ل	۲	۲	۰	۲	۰	۲	۰	۲	۰
۱۳	م	۲	۲	۰	۲	۰	۲	۰	۲	۰
۱۴	ن	۲	۲	۰	۲	۰	۲	۰	۲	۰
۱۵	ص	۲	۲	۰	۲	۰	۲	۰	۲	۰
۱۶	ع	۲	۲	۰	۲	۰	۲	۰	۲	۰
۱۷	ر	۲	۲	۰	۲	۰	۲	۰	۲	۰
۱۸	ت	۲	۲	۰	۲	۰	۲	۰	۲	۰
۱۹	ث	۲	۲	۰	۲	۰	۲	۰	۲	۰
۲۰	خ	۲	۲	۰	۲	۰	۲	۰	۲	۰
۲۱	ز	۲	۲	۰	۲	۰	۲	۰	۲	۰
۲۲	س	۲	۲	۰	۲	۰	۲	۰	۲	۰
۲۳	ش	۲	۲	۰	۲	۰	۲	۰	۲	۰
۲۴	ظ	۲	۲	۰	۲	۰	۲	۰	۲	۰
۲۵	غ	۲	۲	۰	۲	۰	۲	۰	۲	۰
۲۶	ف	۲	۲	۰	۲	۰	۲	۰	۲	۰
۲۷	ق	۲	۲	۰	۲	۰	۲	۰	۲	۰
۲۸	ث	۲	۲	۰	۲	۰	۲	۰	۲	۰

نشیر طالع بندگان اشرف والا

نمبر	نام برج	نام کوکب	نام برج	نام کوکب	نام برج	نام کوکب	نام برج	نام کوکب	نام برج	نام کوکب
۱	ا	فکه	۲	۲	۲	۲	۲	۲	۲	۲
۰	ب	فکه	۲	۰	۲	۰	۲	۰	۲	۰
۶	ج	فکو	۲	۰	۲	۰	۲	۰	۲	۰
۴	د	فکر	۲	۰	۲	۰	۲	۰	۲	۰
۵	ه	فکح	۲	۰	۲	۰	۲	۰	۲	۰
۵	و	فکط	۲	۰	۲	۰	۲	۰	۲	۰
۲	ز	فل	۲	۰	۲	۰	۲	۰	۲	۰
۷	ح	فلا	۲	۰	۲	۰	۲	۰	۲	۰
۸	ط	فله	۲	۰	۲	۰	۲	۰	۲	۰
۹	ی	فلح	۲	۰	۲	۰	۲	۰	۲	۰
۱۰	ا	فلا	۲	۰	۲	۰	۲	۰	۲	۰
۱۱	س	فله	۲	۰	۲	۰	۲	۰	۲	۰
۱۲	ک	فلو	۲	۰	۲	۰	۲	۰	۲	۰
۱۳	ل	فلر	۲	۰	۲	۰	۲	۰	۲	۰
۱۴	م	فلح	۲	۰	۲	۰	۲	۰	۲	۰
۱۵	ن	فلط	۲	۰	۲	۰	۲	۰	۲	۰
۱۶	س	فم	۲	۰	۲	۰	۲	۰	۲	۰
۱۷	ع	فنا	۲	۰	۲	۰	۲	۰	۲	۰
۱۸	ف	فن	۲	۰	۲	۰	۲	۰	۲	۰
۱۹	ص	فنخ	۲	۰	۲	۰	۲	۰	۲	۰
۲۰	ق	فنه	۲	۰	۲	۰	۲	۰	۲	۰
۲۱	ر	فنه	۲	۰	۲	۰	۲	۰	۲	۰
۲۲	ش	فنو	۲	۰	۲	۰	۲	۰	۲	۰
۲۳	ت	فنر	۲	۰	۲	۰	۲	۰	۲	۰
۲۴	ث	فنخ	۲	۰	۲	۰	۲	۰	۲	۰
۲۵	خ	فنط	۲	۰	۲	۰	۲	۰	۲	۰
۲۶	ذ	فشا	۲	۰	۲	۰	۲	۰	۲	۰
۲۷	ض	فشه	۲	۰	۲	۰	۲	۰	۲	۰
۲۸	ظ	فشو	۲	۰	۲	۰	۲	۰	۲	۰
۲۹	غ	فشر	۲	۰	۲	۰	۲	۰	۲	۰
۳۰	ش	فشخ	۲	۰	۲	۰	۲	۰	۲	۰
۳۱	ی	فشط	۲	۰	۲	۰	۲	۰	۲	۰

تشبیہ سباع در طالع مبارک

نمبر	طالع	تحت الشعاع	ماہ بہ تکثیر
ا	شد	۰	شعاع ترسیع از مریخ
۰	شه	۰	
۶	شر	۰	زرد شعاع مقابلہ قمر
۲	شر	۰	نور ترسیع از مریخ
۵	شح	۰	شعاع تثلیث از مریخ
۹	شط	۰	
۱	شغ	۰	
۷	شا	۰	مثقال از زحل بکد خدا
ط	شد	۰	
۳	شح	۰	
ا	شه	۰	
س	شه	۰	
ک	شر	۰	
۶	شر	۰	نور تثلیث از مریخ
۵	شح	۰	مثقال از زحل بکد خدا
و	شط	۰	
ر	شخ	۰	
۷	شکا	۰	
ط	شکه	۰	
ح	شکح	۰	مثقال از زحل بکد خدا
ک	شکه	۰	
ک	شکه	۰	نور تثلیث از مریخ
۱۱	شکو	۰	
ک	شکر	۰	
ک	شکح	۰	

نمبر	طالع	تحت الشعاع	ماہ بہ تکثیر
ک	شکط	۰	
۶	شل	۰	
۷	شلا	۰	
ط	شله	۰	
ل	شلها	۰	شعاع تثلیث از مریخ بطول ربع الدائرہ
لا	شلوله	۰	
لک	شلوله	۰	
لط	شلرلو	۰	
له	شلح لر	۰	مربع است مانند
لو	شلطا	۰	مثقال از زحل بکد خدا
لو	شلم لط	۰	دور عمر سنب بیان الوحش
لر	شلام	۰	
لا	شلمه ما	۰	
لط	شمح م	۰	مثقال از زحل بکد خدا
م	شمله	۰	نور تثلیث از مریخ بط
ما	شمله	۰	
مب	شمو	۰	شعاع تسدیس از مریخ
م	شمر	۰	مثقال از زحل بکد خدا
مط	شمح	۰	شعاع ترسیع از مریخ بط
ن	شمطع	۰	
نو	شنط	۰	نور ترسیع از مریخ
نر	شنام	۰	
ن	شنا	۰	
ط	شنح	۰	طول ذنب ۱۱ درجہ محدب ذنب
ر	شنده	۰	درجہ عمر ذنب ۱۱ درجہ طلوع عرض از ۱۱

تشبیہ مرکز تحت الشعاع

نمبر	طالع	تحت الشعاع	ماہ بہ تکثیر
ا	قمر	۰	
۰	قنح	۰	مرکز محرم مانند
۶	قنط	۰	
۲	قنه	۰	درجہ طول صغیرہ ۲
۵	قنا	۰	درجہ عرض شمالی از مرکز محرم الاکبر
و	قنه	۰	ثرف عطارد
ر	قنح	۰	مثقال از
۷	قنه	۰	درجہ طول عرفہ و ثانی از الاکبر
ط	قنه	۰	شعاع تسدیس از عطارد
۷	قنر	۰	درجہ محدب صغیرہ ۱ نقطہ از عرفہ
۱	قنر	۰	نور تثلیث از مریخ
س	قنح	۰	مثقال از زحل بکد خدا
ک	قنط	۰	نور ترسیع از مریخ کا
۹	قنع	۰	
۵	قنا	۰	شعاع تسدیس از مریخ
و	قنه	۰	شعاع ترسیع از مریخ
س	قنح	۰	درجہ عرض عرفہ ۲
۷	قنه	۰	نور تسدیس از مریخ
ط	قنه	۰	
ح	قنو	۰	درجہ کوکب زہرہ ۲
ک	قنر	۰	نور ترسیع از زہرہ
۱۱	قنح	۰	
ک	قنط	۰	
ک	قنف	۰	
ک	قنا	۰	

نمبر	طالع	تحت الشعاع	ماہ بہ تکثیر
ک	قنف	۰	
۶	قنح	۰	
۷	قنط	۰	درجہ عرض صغیرہ ۲
ط	قنه	۰	شعاع تسدیس از قمر
ل	قنر	۰	مثقال از زحل بکد خدا
لا	قنر	۰	
لک	قنح	۰	
لط	قنط	۰	مرکز تسدیس از قمر
له	قنه	۰	درجہ عرض عرفہ ۲
لو	قنا	۰	نور تسدیس از قمر
لر	قنه	۰	
۷	قنه	۰	
لط	قنه	۰	شعاع ترسیع از عطارد
م	قنر	۰	مثقال از زحل بکد خدا
ما	قنر	۰	
ب	قنح	۰	نور ترسیع از عطارد
۹	قنط	۰	شعاع ترسیع از مریخ
ما		۰	
ن		۰	شعاع تثلیث از مریخ بط
نر		۰	مثقال از زحل بکد خدا
۷		۰	درجہ طرف ذنب
ط		۰	نور ترسیع از مریخ
ص		۰	

تسہیر مرکز ثانی

| | | |

نشیمر کہ نہم در طالع مبارک

ماہ بر کنشیر	تاسع	تثلیث طالع	تثلیث کوکب	نام
۱	۵	۱۰	۱۰	۱
۰	۵	۱۰	۱۰	۰
۶	۵	۱۰	۱۰	۶
۲	۵	۱۰	۱۰	۲
۵	۵	۱۰	۱۰	۵
۴	۵	۱۰	۱۰	۴
۳	۵	۱۰	۱۰	۳
۷	۵	۱۰	۱۰	۷
۸	۵	۱۰	۱۰	۸
۹	۵	۱۰	۱۰	۹
۱۰	۵	۱۰	۱۰	۱۰
۱۱	۵	۱۰	۱۰	۱۱
۱۲	۵	۱۰	۱۰	۱۲

نشیمر کہ نہم در طالع مبارک

ماہ بر کنشیر	تاسع	تثلیث طالع	تثلیث کوکب	نام
۱	۵	۱۰	۱۰	۱
۰	۵	۱۰	۱۰	۰
۶	۵	۱۰	۱۰	۶
۲	۵	۱۰	۱۰	۲
۵	۵	۱۰	۱۰	۵
۴	۵	۱۰	۱۰	۴
۳	۵	۱۰	۱۰	۳
۷	۵	۱۰	۱۰	۷
۸	۵	۱۰	۱۰	۸
۹	۵	۱۰	۱۰	۹
۱۰	۵	۱۰	۱۰	۱۰
۱۱	۵	۱۰	۱۰	۱۱
۱۲	۵	۱۰	۱۰	۱۲

نشیمر کہ چہارم

ماہ بر کنشیر	تاسع	تثلیث طالع	تثلیث کوکب	نام
۱	۵	۱۰	۱۰	۱
۰	۵	۱۰	۱۰	۰
۶	۵	۱۰	۱۰	۶
۲	۵	۱۰	۱۰	۲
۵	۵	۱۰	۱۰	۵
۴	۵	۱۰	۱۰	۴
۳	۵	۱۰	۱۰	۳
۷	۵	۱۰	۱۰	۷
۸	۵	۱۰	۱۰	۸
۹	۵	۱۰	۱۰	۹
۱۰	۵	۱۰	۱۰	۱۰
۱۱	۵	۱۰	۱۰	۱۱
۱۲	۵	۱۰	۱۰	۱۲

نشیمر کہ چہارم

ماہ بر کنشیر	تاسع	تثلیث طالع	تثلیث کوکب	نام
۱	۵	۱۰	۱۰	۱
۰	۵	۱۰	۱۰	۰
۶	۵	۱۰	۱۰	۶
۲	۵	۱۰	۱۰	۲
۵	۵	۱۰	۱۰	۵
۴	۵	۱۰	۱۰	۴
۳	۵	۱۰	۱۰	۳
۷	۵	۱۰	۱۰	۷
۸	۵	۱۰	۱۰	۸
۹	۵	۱۰	۱۰	۹
۱۰	۵	۱۰	۱۰	۱۰
۱۱	۵	۱۰	۱۰	۱۱
۱۲	۵	۱۰	۱۰	۱۲

تسییر مرکز خمسہ

نمبر	مطالع البروج	مطالع الکواکب	ماہ بہ ماہ کشیر
ا	حمل		
ب	ثور		
ج	جوزا		ہشتال از خد سعد بخد عطارد
د	سرطان		نور رتبع ایمن قرنہا
ہ	اسد		شعاع تسدیس ایمن زہرہ طالع
و	سنبلہ		
ز	میزان		
ح	عقرب		ہشتال از خد سعد بخد عطارد
ط	قوس		درجہ مصحح رأس الغول
ی	جدی		
یا	دلو		
یب	حوت		شعاع تسدیس ایمن مریخ
یج	حمل		
یہ	ثور		
یو	جوزا		ہشتال از خد سعد بخد عطارد
یز	سرطان		نور رتبع ایمن قرنہا
یح	اسد		طول رأس الغول
یط	سنبلہ		
ک	میزان		
کا	عقرب		درجہ ممر مرفق الزبانا
کب	قوس		نور تسدیس ایمن مریخ
کج	جدی		طول مرفق الزبانا
کہ	دلو		نور تسدیس ایمن مریخ
کو	حوت		شعاع تسدیس ایمن عطارد
کز	حمل		
کح	ثور		
کط	جوزا		درجہ طرف راس
ل	سرطان		درجہ عرب درہان
لا	اسد		ہشتال از خد عطارد بخد سعد
لب	سنبلہ		درجہ عرب راس الغول
لج	میزان		طول درہان
لہ	عقرب		شعاع تسدیس ایمن مشتری
لو	قوس		درجہ طلوع فی الشور شمالا
لز	جدی		نور تسدیس ایمن قمر
لح	دلو		ہشتال از خد سعد بخد عطارد
لط	حوت		درجہ طلوع درہان
م	حمل		شعاع تربیع ایمن مریخ
ما	ثور		درجہ عرب راس الغول
مب	جوزا		درجہ ممر مرفق الزبانا
مج	سرطان		درجہ عرب ذنب ایمن خارہ
مہ	اسد		شعاع تربیع ایمن قمر
مو	سنبلہ		ہشتال از خد سعد بخد عطارد
مز	میزان		طول راس الغول
مح	عقرب		نور تسدیس ایمن زہرہ
مط	قوس		طول مرفق الزبانا
ن	جدی		نور تسدیس ایمن مریخ
نا	دلو		ہشتال از خد عطارد بخد عطارد
نب	حوت		طول راس الغول
نج	حمل		درجہ ممر راس الغول
نہ	ثور		نور تربیع ایمن مریخ

تسییر مرکز کنجہ

نمبر	مطالع البروج	مطالع الکواکب	ماہ بہ ماہ کشیر
ا	حمل		
ب	ثور		
ج	جوزا		درجہ طلوع قلب العقرب
د	سرطان		نور تثلیث ایمن قمر
ہ	اسد		ہشتال از خد سعد بخد سعد
و	سنبلہ		
ز	میزان		
ح	عقرب		
ط	قوس		
ی	جدی		ہشتال از خد سعد بخد عطارد
یا	دلو		درجہ مصحح تالی الرشا
یب	حوت		
یج	حمل		
یہ	ثور		ہشتال از خد عطارد بخد نحس
یو	جوزا		درجہ مصحح زج رشا
یز	سرطان		نور تربیع ایمن زہرہ
یح	اسد		ہشتال از خد سعد بخد سعد
یط	سنبلہ		
ک	میزان		
کا	عقرب		طول زج رشا
کب	قوس		ہشتال از خد نحس بخد عطارد
کج	جدی		
کہ	دلو		
کو	حوت		
کز	حمل		شعاع تربیع ایمن زہرہ
کح	ثور		نور شعاع مقابلہ مشتری
کط	جوزا		درجہ طلوع زج رشا
ل	سرطان		ہشتال از خد عطارد بخد سعد
لا	اسد		درجہ طلوع تالی الرشا
لب	سنبلہ		
لج	میزان		
لہ	عقرب		درجہ طلوع عین الزبانا
لو	قوس		طول عین الزبانا
لز	جدی		نور شعاع مقابلہ زہرہ
لح	دلو		
لط	حوت		شعاع تثلیث ایمن مریخ
م	حمل		ہشتال از خد سعد بخد سعد
ما	ثور		درجہ ہبوط مشتری
مب	جوزا		
مج	سرطان		
مہ	اسد		
مو	سنبلہ		
مز	میزان		
مح	عقرب		نور تثلیث ایمن مریخ
مط	قوس		
ن	جدی		نور تسدیس ایمن مریخ
نا	دلو		ہشتال از خد سعد بخد سعد
نب	حوت		
نج	حمل		
نہ	ثور		
نو	جوزا		
نز	سرطان		
نح	اسد		
نط	سنبلہ		
س	میزان		
سا	عقرب		
سب	قوس		
سج	جدی		
سہ	دلو		
سو	حوت		
سز	حمل		
سح	ثور		
سط	جوزا		
ع	سرطان		
عا	اسد		
عب	سنبلہ		
عج	میزان		
عہ	عقرب		
عو	قوس		
عز	جدی		
عح	دلو		
عط	حوت		
ف	حمل		
فا	ثور		
فب	جوزا		
فج	سرطان		
فہ	اسد		
فو	سنبلہ		
فز	میزان		
فح	عقرب		
فط	قوس		
ص	جدی		
صا	دلو		
صب	حوت		
صج	حمل		
صہ	ثور		
صو	جوزا		
صز	سرطان		
صح	اسد		
صط	سنبلہ		
ق	میزان		
قا	عقرب		
قب	قوس		
قج	جدی		
قہ	دلو		
قو	حوت		
قز	حمل		
قح	ثور		
قط	جوزا		
ر	سرطان		

تشبیر مرکز یازدهم

نمبر	طالع	وقتی	ثانی	ماہ بر کتشبیر
ا	عم	ط	۰	درجہ طلوع عین النور شمالاً ط
ب	صا	ے	۱	نور تسدیس ابن مریخ ے درجہ مجرد دہم ط
ج	سد	ما	۲	ہشتال از درجہ سعد بکدسعد
د	سہ	سا	۳	درجہ طلوع دبران سا نہ
ہ	سہ	سہ	۴	شعاع تربیع زحل کے ط درجہ عزازیل کسوف
و	مہ	ما	۵	
ز	مو	مو	۶	درجہ عزازیل منکب ابن حبار ہ ط
ح	مس	مو	۷	ہشتال از درجہ سعد بکدبخس
ط	مح	مہ	۸	
ی	مط	مے	۹	
یا	ع	عط	۱۰	
یب	عا	عو	۱۱	
یج	عد	کا	۱۲	طول راس الجبار کا ط
یہ	عہ	کہ	۱۳	درجہ محرر راس الجبار کہ کا
یو	عو	کا	۱۴	نور تربیع زحل کا ط
یز	عز	کے	۱۵	شعاع تسدیس ابن مریخ کے درجہ عزازیل قوائم ط
یح	عح	کو	۱۶	
یط	ع	لہ	۱۷	طول منکب ابن حبار کو درجہ قمر
ک	عا	لا	۱۸	درجہ معجر راس الجبار لا ہ
کا	ف	لا	۱۹	
کب	فا	لا	۲۰	ہشتال از درجہ بخس کدبخس
کج	فب	لے	۲۱	
کہ	فج	لہ	۲۲	
کو	فہ	لو	۲۳	درجہ قمر سہیل ۲ کہ
کز	فو	لز	۲۴	طول شمس ۲ کز
کح	فز	مہ	۲۵	درجہ محجہ منکب ابن حبار ہ لا
کط	فح	مو	۲۶	ہشتال از درجہ سعد بکدسعد
ل	فط	مز	۲۷	
لا	ص	مح	۲۸	
لب	صا	مط	۲۹	درجہ طلوع منکب ابن حبار لا طول شعرا
لج	صب	ن	۳۰	
لہ	صج	نا	۳۱	شعاع تثلیث ابن مریخ ط مرکز دوازدہم نا
لو	صہ	نب	۳۲	درجہ محجہ زہرہ نا لا
لز	صو	نج	۳۳	طول زہرہ ۳ درجہ عزازیل ہشتال از درجہ سعد بکدسعد
لح	صز	نہ	۳۴	
لط	صح	نو	۳۵	درجہ ثرف مشتری ۵
م	صط	نز	۳۶	نور تربیع زحل ۶ ط
ما	ق	نح	۳۷	شعاع تسدیس ابن مشتری ۵ درجہ عزازیل قوائم ط
مب	قا	نط	۳۸	
مج	قب	س	۳۹	
مہ	قج	سا	۴۰	
مو	قہ	سب	۴۱	
مز	قو	سج	۴۲	طول منکب ابن حبار کو درجہ عزازیل
مح	قز	سہ	۴۳	ہشتال از درجہ سعد بکدسعد
مط	قح	سو	۴۴	
ن	قط	سز	۴۵	نور تسدیس ابن مریخ ط ۲
نا	ر	سح	۴۶	
نب	را	سط	۴۷	
نج	رب	ع	۴۸	
نہ	رج	عا	۴۹	درجہ طلوع راس الجبار ۵ ہ

تشبیر مرکز ششم

نمبر	طالع	وقتی	ثانی	ماہ بر کتشبیر
ا	ع	ط	۰	نور شعاع مقابلہ زہرہ ما لہ
ب	عا	ے	۱	
ج	عب	کا	۲	
د	عج	کب	۳	شعاع تثلیث ابن مریخ ما ہشتال از درجہ سعد بکدسعد
ہ	عہ	کج	۴	
و	عو	کہ	۵	درجہ مسودہ مشتری ہ
ز	عز	کو	۶	
ح	عح	کز	۷	
ط	عط	کح	۸	
ی	م	کط	۹	نور تثلیث ابن مریخ ط ۲
یا	ما	ل	۱۰	
یب	مب	لا	۱۱	
یج	مج	لب	۱۲	نور تسدیس ابن مریخ کا ہشتال از درجہ سعد بکدبخس
یہ	مہ	لج	۱۳	
یو	مو	لہ	۱۴	
یز	مز	لو	۱۵	
یح	مح	لز	۱۶	
یط	مط	لح	۱۷	
ک	ن	لط	۱۸	
کا	نا	م	۱۹	نور تسدیس ابن مریخ لا ۲
کب	نب	ما	۲۰	
کج	نج	مب	۲۱	
کہ	نہ	مج	۲۲	
کو	نو	مہ	۲۳	
کز	نز	مو	۲۴	ہشتال از درجہ بخس کدبخس
کح	نح	مز	۲۵	
کط	نط	مح	۲۶	
ل	س	مط	۲۷	
لا	سا	ن	۲۸	نور شعاع مقابلہ عطارد ۶ ص
لب	سب	نا	۲۹	درجہ ثرف مریخ لا
لج	سج	نب	۳۰	ہشتال از درجہ بخس کدعطارد
لہ	سہ	نج	۳۱	شعاع تسدیس ابن زحل ۱
لو	سو	نہ	۳۲	
لز	سز	نو	۳۳	
لح	سح	نز	۳۴	
لط	سط	نح	۳۵	
م	ع	نط	۳۶	
ما	عا	س	۳۷	
مب	عب	سا	۳۸	
مج	عج	سب	۳۹	
مہ	عہ	سج	۴۰	
مو	عو	سہ	۴۱	
مز	عز	سو	۴۲	
مح	عح	سز	۴۳	
مط	عط	سح	۴۴	
ن	ف	سط	۴۵	
نا	فا	ع	۴۶	
نب	فب	عا	۴۷	
نج	فج	عب	۴۸	
نہ	فہ	عج	۴۹	

نمبر	طالع	وقتی	ثانی	ماہ بر کتشبیر
کو	فو	۱۰	۲	نور شعاع مقابلہ قمر ہ لہ
کز	فز	۱۰	۲	
کح	فح	۱۰	۲	
کط	فط	۱۰	۲	درجہ مرربۃ الدجاج ۰ ل
ل	ق	۱۰	۳	درجہ طلوع منکب ابن الجوزا ہ لہ
لا	قا	۱۰	۳	ہشتال از درجہ عطارد بکدسعد
لب	قب	۱۰	۵	
لج	قج	۱۰	۵	
لہ	قہ	۱۰	۵	شعاع تثلیث ابن مشتری ے ے
لو	قو	۱۰	۵	
لز	قز	۱۰	۵	
لح	قح	۱۰	۵	
لط	قط	۱۰	۵	مرکز تسدیس ابن زحل ۱ ہشتال از درجہ سعد بکدسعد
م	ر	۱۰	۵	
ما	را	۱۰	۵	شعاع تربیع ابن مریخ کے ۲
مب	رب	۱۰	۷	
مج	رج	۱۰	۷	
مہ	رہ	۱۰	۷	نور شعاع مقابلہ قمر ہ لو
مو	رو	۱۰	۷	نور تربیع ابن مریخ لو ط
مز	رز	۱۰	۷	شعاع تثلیث ابن زہرہ ہ ہ
مح	رح	۱۰	۷	
مط	رط	۱۰	۷	
ن	ش	۱۰	۷	
نا	شا	۱۰	۷	
نب	شب	۱۰	۷	
نج	شج	۱۰	۷	ہشتال از درجہ بخس
نہ	شہ	۱۰	۷	
نو	شو	۱۰	۷	
نز	شز	۱۰	۷	
نح	شح	۱۰	۷	
نط	شط	۱۰	۷	
س	ت	۱۰	۷	
سا	تا	۱۰	۷	
سب	تب	۱۰	۷	
سج	تج	۱۰	۷	
سہ	تہ	۱۰	۷	
سو	تو	۱۰	۷	
سز	تز	۱۰	۷	
سح	تح	۱۰	۷	
سط	تط	۱۰	۷	
ع	ث	۱۰	۷	
عا	ثا	۱۰	۷	
عب	ثب	۱۰	۷	
عج	ثج	۱۰	۷	
عہ	ثہ	۱۰	۷	
عو	ثو	۱۰	۷	
عز	ثز	۱۰	۷	
عح	ثح	۱۰	۷	
عط	ثط	۱۰	۷	
ف	خ	۱۰	۷	
فا	خا	۱۰	۷	
فب	خب	۱۰	۷	
فج	خج	۱۰	۷	
فہ	خہ	۱۰	۷	
فو	خو	۱۰	۷	
فز	خز	۱۰	۷	
فح	خح	۱۰	۷	
فط	خط	۱۰	۷	
ص	ذ	۱۰	۷	
صا	ذا	۱۰	۷	
صب	ذب	۱۰	۷	
صج	ذج	۱۰	۷	
صہ	ذہ	۱۰	۷	
صو	ذو	۱۰	۷	
صز	ذز	۱۰	۷	
صح	ذح	۱۰	۷	
صط	ذط	۱۰	۷	
ق	ض	۱۰	۷	
قا	ضا	۱۰	۷	
قب	ضب	۱۰	۷	
قج	ضج	۱۰	۷	
قہ	ضہ	۱۰	۷	
قو	ضو	۱۰	۷	
قز	ضز	۱۰	۷	
قح	ضح	۱۰	۷	
قط	ضط	۱۰	۷	
ر	ظ	۱۰	۷	
را	ظا	۱۰	۷	
رب	ظب	۱۰	۷	
رج	ظج	۱۰	۷	
رہ	ظہ	۱۰	۷	
رو	ظو	۱۰	۷	
رز	ظز	۱۰	۷	
رح	ظح	۱۰	۷	
رط	ظط	۱۰	۷	
ش	غ	۱۰	۷	
شا	غا	۱۰	۷	
شب	غب	۱۰	۷	
شج	غج	۱۰	۷	
شہ	غہ	۱۰	۷	
شو	غو	۱۰	۷	
شز	غز	۱۰	۷	
شح	غح	۱۰	۷	
شط	غط	۱۰	۷	
ت	ف	۱۰	۷	
تا	فا	۱۰	۷	
تب	فب	۱۰	۷	
تج	فج	۱۰	۷	
تہ	فہ	۱۰	۷	
تو	فو	۱۰	۷	
تز	فز	۱۰	۷	
تح	فح	۱۰	۷	
تط	فط	۱۰	۷	
ث	ق	۱۰	۷	
ثا	قا	۱۰	۷	
ثب	قب	۱۰	۷	
ثج	قج	۱۰	۷	
ثہ	قہ	۱۰	۷	
ثو	قو	۱۰	۷	
ثز	قز	۱۰	۷	
ثح	قح	۱۰	۷	
ثط	قط	۱۰	۷	
خ	ک	۱۰	۷	
خا	کا	۱۰	۷	
خب	کب	۱۰	۷	
خج	کج	۱۰	۷	
خہ	کہ	۱۰	۷	
خو	کو	۱۰	۷	
خز	کز	۱۰	۷	
خح	کح	۱۰	۷	
خط	کط	۱۰	۷	
ذ	ل	۱۰	۷	
ذا	لا	۱۰	۷	
ذب	لب	۱۰	۷	
ذج	لج	۱۰	۷	
ذہ	لہ	۱۰	۷	
ذو	لو	۱۰	۷	
ذز	لز	۱۰	۷	
ذح	لح	۱۰	۷	
ذط	لط	۱۰	۷	
ض	م	۱۰	۷	
ضا	ما	۱۰	۷	
ضب	مب	۱۰	۷	
ضج	مج	۱۰	۷	
ضہ	مہ	۱۰	۷	
ضو	مو	۱۰	۷	
ضز	مز	۱۰	۷	
ضح	مح	۱۰	۷	
ضط	مط	۱۰	۷	
ظ	ن	۱۰	۷	
ظا	نا	۱۰	۷	
ظب	نب	۱۰	۷	
ظج	نج	۱۰	۷	
ظہ	نہ	۱۰	۷	
ظو	نو	۱۰	۷	
ظز	نز	۱۰	۷	
ظح	نح	۱۰	۷	
ظط	نط	۱۰	۷	
غ	س	۱۰	۷	
غا	سا	۱۰	۷	
غب	سب	۱۰	۷	
غج	سج	۱۰	۷	
غہ	سہ	۱۰	۷	
غو	سو	۱۰	۷	
غز	سز	۱۰	۷	
غح	سح	۱۰	۷	
غط	سط	۱۰	۷	

تسییر مرکز وارفسر

تسییر	ماہ	درجہ	دقیقہ	ماہ بر تسییر
ا	ح	ز	ط	
ب	فط	س	ا	طول نہر ۵۰ درجہ مران ۵ شمال از خط معدل النہار
ج	مو	ک	ب	
د	صا	کو	ج	
ہ	صہ	کط	د	
و	مو	م	ج	درجہ شرف مشتری ۵
ز	صا	لو	ج	
ح	صہ	ک	ج	
ط	مو	ے	ج	شمال از خط معدل النہار
ی	مح	ط	ے	نور شمس بر مریخ ۲۷
یا	مط	ے		
یب	مط	ج	ے	
یج	مہ	کا	ے	نور شمس بر زحل ۲۷ شماع تسدیس بر مریخ ۲۷
یہ	فا	کب	ے	
یو	فہ	کد	ے	
یز	فو	کہ	ے	
یح	فز	کو	ے	
یط	ک	ز	ل	شمال از خط معدل النہار
ک	کا	ح	ل	طول عطارد ۱۶ درجہ مران ۷ درجہ مجاز
کا	کب	ط	ل	درجہ سوط مریخ ۲۷
کب	کج	کا	ل	شمال از خط معدل النہار
کج	کہ	ی	ا	
کہ	کو	یا	ب	
کو	کز	یب	ج	

تسییر	ماہ	درجہ	دقیقہ	ماہ بر تسییر
کز	کح	یج	د	
کح	کط	یہ	د	
کط	لا	یو	د	
ل	لب	یز	د	شمال از خط معدل النہار
لا	لج	یح	د	
لب	لد	یط	د	
لج	لہ	ک	ہ	
لد	لو	کا	ہ	
لہ	لز	کب	ہ	شمال از خط معدل النہار
لو	لح	کج	ہ	
لز	لط	کہ	ہ	
لح	م	کو	ہ	
لط	ما	کز	ہ	
م	مب	کح	ہ	
ما	مج	کط	ہ	
مب	مد	ل	و	
مج	مہ	لا	و	
مد	مو	لب	و	
مہ	مز	لج	و	
مو	مح	لد	و	
مز	مط	لہ	و	
مح	نا	لو	و	
مط	نب	لز	و	
نا	نج	لح	و	
نب	ند	لط	و	
نج	نہ	م	ز	
ند	نو	ما	ز	
نہ	نز	مب	ز	
نو	نح	مج	ز	
نز	نط	مد	ز	
نح	س	مہ	ز	
نط	سا	مو	ز	
س	سب	مز	ز	
سا	سج	مح	ز	
سب	سد	مط	ز	
سج	سہ	نا	ز	
سد	سو	نب	ز	
سہ	سز	نج	ز	
سو	سح	ند	ز	
سز	سط	نہ	ز	
سح	ع	نو	ز	
سط	عا	نز	ز	
ع	عب	نح	ز	
عا	عج	نط	ز	
عب	عد	س	ح	
عج	عہ	سا	ح	
عد	عو	سب	ح	
عہ	عز	سج	ح	
عو	عح	سد	ح	
عز	عط	سہ	ح	
عح	ف	سو	ح	
عط	فا	سز	ح	
ف	فب	سح	ح	
فا	فج	سط	ح	
فب	فد	ع	ط	
فج	فہ	عا	ط	
فد	فو	عب	ط	
فہ	فز	عج	ط	
فو	فح	عد	ط	
فز	فط	عہ	ط	
فح	ص	عو	ط	
فط	صا	عز	ط	
ص	صب	عح	ط	
صا	صج	عط	ط	
صب	صد	ف	ی	
صج	صہ	فا	ی	
صد	صو	فب	ی	
صہ	صز	فج	ی	
صو	صح	فد	ی	
صز	صط	فہ	ی	
صح	ق	فو	ی	
صط	قا	فز	ی	
ق	قب	فح	ی	
قا	قج	فط	ی	
قب	قد	ص	یا	
قج	قہ	صا	یا	
قد	قو	صب	یا	
قہ	قز	صج	یا	
قو	قح	صد	یا	
قز	قط	صہ	یا	
قح	ر	صو	یا	
قط	را	صز	یا	
ر	رب	صح	یا	
را	رج	صط	یا	
رب	رد	ق	یب	
رج	رہ	قا	یب	
رد	رو	قب	یب	
رہ	رز	قج	یب	
رو	رح	قد	یب	
رز	رط	قہ	یب	
رح	ش	قو	یب	
رط	شا	قز	یب	
ش	شب	قح	یب	
شا	شج	قط	یب	
شب	شد	ر	یج	
شج	شہ	را	یج	
شد	شو	رب	یج	
شہ	شز	رج	یج	
شو	شح	رد	یج	
شز	شط	رہ	یج	
شح	ت	رو	یج	
شط	تا	رز	یج	
ت	تب	رح	یج	
تا	تج	رط	یج	
تب	تد	ش	یہ	
تج	تہ	شا	یہ	
تد	تو	شب	یہ	
تہ	تز	شج	یہ	
تو	تح	شد	یہ	
تز	تط	شہ	یہ	
تح	ث	شو	یہ	
تط	ثا	شز	یہ	
ث	ثب	شح	یہ	
ثا	ثج	شط	یہ	
ثب	ثد	ت	یو	
ثج	ثہ	تا	یو	
ثد	ثو	تب	یو	
ثہ	ثز	تج	یو	
ثو	ثح	تد	یو	
ثز	ثط	تہ	یو	
ثح	خ	تو	یو	
ثط	خا	تز	یو	
خ	خب	تح	یو	
خا	خج	تط	یو	
خب	خد	ث	یز	
خج	خہ	ثا	یز	
خد	خو	ثب	یز	
خہ	خز	ثج	یز	
خو	خح	ثد	یز	
خز	خط	ثہ	یز	
خح	ذ	ثو	یز	
خط	ذا	ثز	یز	
ذ	ذب	ثح	یز	
ذا	ذج	ثط	یز	
ذب	ذد	خ	یح	
ذج	ذہ	خا	یح	
ذد	ذو	خب	یح	
ذہ	ذز	خج	یح	
ذو	ذح	خد	یح	
ذز	ذط	خہ	یح	
ذح	ض	خو	یح	
ذط	ضا	خز	یح	
ض	ضب	خح	یح	
ضا	ضج	خط	یح	
ضب	ضد	ذ	یط	
ضج	ضہ	ذا	یط	
ضد	ضو	ذب	یط	
ضہ	ضز	ذج	یط	
ضو	ضح	ذد	یط	
ضز	ضط	ذہ	یط	
ضح	ظ	ذو	یط	
ضط	ظا	ذز	یط	
ظ	ظب	ذح	یط	
ظا	ظج	ذط	یط	
ظب	ظد	ض	ک	
ظج	ظہ	ضا	ک	
ظد	ظو	ضب	ک	
ظہ	ظز	ضج	ک	
ظو	ظح	ضد	ک	
ظز	ظط	ضہ	ک	
ظح	غ	ضو	ک	
ظط	غا	ضز	ک	
غ	غب	ضح	ک	
غا	غج	ضط	ک	
غب	غد	ظ	کا	
غج	غہ	ظا	کا	
غد	غو	ظب	کا	
غہ	غز	ظج	کا	
غو	غح	ظد	کا	
غز	غط	ظہ	کا	
غح	ا	ظو	کا	
غط	اا	ظز	کا	

تسییر	ماہ	درجہ	دقیقہ	ماہ بر تسییر
ا	ح	ز	ط	
ب	فط	س	ا	
ج	مو	ک	ب	
د	صا	کو	ج	
ہ	صہ	کط	د	
و	مو	م	ج	
ز	صا	لو	ج	
ح	صہ	ک	ج	
ط	مو	ے	ج	
ی	مح	ط	ے	
یا	مط	ے		
یب	مط	ج	ے	
یج	مہ	کا	ے	
یہ	فا	کب	ے	
یو	فہ	کد	ے	
یز	فو	کہ	ے	
یح	فز	کو	ے	
یط	ک	ز	ل	
ک	کا	ح	ل	
کا	کب	ط	ل	
کب	کج	کا	ل	
کج	کہ	ی	ا	
کہ	کو	یا	ب	
کو	کز	یب	ج	
کز	کح	یج	د	
کح	کط	یہ	د	
کط	لا	یو	د	
ل	لب	یز	د	
لا	لج	یح	د	
لب	لد	یط	د	
لج	لہ	ک	ہ	
لد	لو	کا	ہ	
لہ	لز	کب	ہ	
لو	لح	کج	ہ	
لز	لط	کہ	ہ	
لح	م	کو	ہ	
لط	ما	کز	ہ	
م	مب	کح	ہ	
ما	مج	کط	ہ	
مب	مد	ل	و	
مج	مہ	لا	و	
مد	مو	لب	و	
مہ	مز	لج	و	
مو	مح	لد	و	
مز	مط	لہ	و	
مح	نا	لو	و	
مط	نب	لز	و	
نا	نج	لح	و	
نب	ند	لط	و	
نج	نہ	م	ز	
ند	نو	ما	ز	
نہ	نز	مب	ز	
نو	نح	مج	ز	
نز	نط	مد	ز	
نح	س	مہ	ز	
نط	سا	مو	ز	
س	سب	مز	ز	
سا	سج	مح	ز	
سب	سد	مط	ز	
سج	سہ	نا	ز	
سد	سو	نب	ز	
سہ	سز	نج	ز	
سو	سح	ند	ز	
سز	سط	نہ	ز	
سح	ع	نو	ز	
سط	عا	نز	ز	
ع	عب	نح	ز	
عا	عج	نط	ز	
عب	عد	س	ح	
عج	عہ	سا	ح	
عد	عو	سب	ح	
عہ	عز	سج	ح	
عو	عح	سد	ح	
عز	عط	سہ	ح	
عح	ف	سو	ح	
عط	فا	سز	ح	
ف	فب	سح	ح	
فا	فج	سط	ح	
فب	فد	ع	ط	
فج	فہ	عا	ط	
فد	فو	عب	ط	
فہ	فز	عج	ط	
فو	فح	عد	ط	
فز	فط	عہ	ط	
فح	ص	عو	ط	
فط	صا	عز	ط	
ص	صب	عح	ط	
صا	صج	عط	ط	
صب	صد	ف	ی	
صج	صہ	فا	ی	
صد	صو	فب	ی	
صہ	صز	فج	ی	
صو	صح	فد	ی	
صز	صط	فہ	ی	
صح	ق	فو	ی	
صط	قا	فز	ی	
ق	قب	فح	ی	
قا	قج	فط	ی	
قب	قد	ص	یا	
قج	قہ	صا	یا	
قد	قو	صب	یا	
قہ	قز	صج	یا	
قو	قح	صد	یا	
قز	قط	صہ	یا	
قح	ر	صو	یا	
قط	را	صز	یا	
ر	رب	صح	یا	
را	رج	صط	یا	
رب	رد	ق	یب	
رج	رہ	قا	یب	
رد	رو	قب	یب	
رہ	رز	قج	یب	
رو	رح	قد	یب	
رز	رط	قہ	یب	
رح	ش	قو	یب	
رط	شا	قز	یب	
ش	شب	قح	یب	
شا	شج	قط	یب	
شب	شد	ر	یج	
شج	شہ	را	یج	
شد	شو	رب	یج	
شہ	شز	رج	یج	
شو	شح	رد	یج	
شز	شط	رہ	یج	
شح	ت	رو	یج	
شط	تا	رز	یج	
ت	تب	رح	یج	
تا	تج	رط	یج	
تب	تد	ش	یہ	
تج	تہ	شا	یہ	
تد	تو	شب	یہ	
تہ	تز	شج	یہ	
تو	تح	شد	یہ	
تز	تط	شہ	یہ	
تح	ث	شو	یہ	
تط	ثا	شز	یہ	
ث	ثب	شح	یہ	
ثا	ثج	شط	یہ	
ثب	ثد	ت	یو	
ثج	ثہ	تا	یو	
ثد	ثو	تب	یو	
ثہ	ثز	تج	یو	
ثو	ثح	تد	یو	
ثز	ثط	تہ	یو	
ثح	خ	تو	یو	
ثط	خا	تز	یو	
خ	خب	تح	یو	
خا	خج	تط	یو	
خب	خد	ث	یز	
خج	خہ	ثا	یز	
خد	خو	ثب	یز	
خہ	خز	ثج	یز	
خو	خح	ثد	یز	
خز	خط	ثہ	یز	
خح	ذ	ثو	یز	
خط	ذا	ثز	یز	
ذ	ذب	ثح	یز	
ذا	ذج	ثط	یز	
ذب	ذد	خ	یح	
ذج	ذہ	خا	یح	
ذد	ذو	خب	یح	
ذہ	ذز	خج	یح	
ذو	ذح	خد	یح	
ذز	ذط	خہ	یح	
ذح	ض	خو	یح	
ذط	ضا	خز	یح	
ض	ضب	خح	یح	
ضا	ضج	خط	یح	
ضب	ضد	ذ	یط	
ضج	ضہ	ذا	یط	
ضد	ضو	ذب	یط	
ضہ	ضز	ذج	یط	
ضو	ضح	ذد	یط	
ضز	ضط	ذہ	یط	
ضح	ظ	ذو	یط	
ضط	ظا	ذز	یط	
ظ	ظب	ذح	یط	
ظا	ظج	ذط	یط	
ظب	ظد	ض	ک	
ظج	ظہ	ضا	ک	
ظد	ظو	ضب	ک	
ظہ	ظز	ضج	ک	
ظو	ظح	ضد	ک	
ظز	ظط	ضہ	ک	
ظح	غ	ضو	ک	
ظط	غا	ضز	ک	
غ	غب	ضح	ک	
غا	غج	ضط	ک	
غب	غد	ظ	کا	
غج	غہ	ظا	کا	
غد	غو	ظب	کا	
غہ	غز	ظج	کا	
غو	غح	ظد	کا	
غز	غط	ظہ	کا	
غح	ا	ظو	کا	
غط	اا	ظز	کا	

۱													
۲													
۳													
۴													
۵													
۶													
۷													
۸													
۹													
۱۰													
۱۱													
۱۲													
۱۳													
۱۴													
۱۵													
۱۶													
۱۷													
۱۸													

بسم الله الرحمن الرحیم

بالیمن والسعادۃ والاقبال تجدد سال عالم در سیدن صارم

آخر ربیعین بنراعظم بجادات فطنہ اعنہ الی ربیع مینا اول حلی در سال الادات

تمام سعادت شاہزادہ عالمیتام نواب اشرف ارفع والا علیا کی

دوم جمعہ بیت دیم حساب شہر جمدی الاخری سنہ ۱۲۰۳ ہجری

یکساعت و چہار دقیقہ دیست و دوثانیہ از طلوع آفتاب عالم مرجور

گشتہ و زائچہ طالع احوال نزول باقی دار الخلافہ طہران کہ اتفاق والادت

باسعادت ہست باتفاق یم کواکب سبعہ سیارہ و رقعہ ثابتہ (الخ از اصل)

جزو ربیہ بیوسہ زیج جدید مدار بانواع سنہ دعا کوئی ابوالقاسم نوری

کہ کارہای ایشان ہست کہ ایشان ہست

زائچہ طالع احوال نزول ساکنان دار الخلافہ طہران کہ اتفاق والادت باسعادت ہست باتفاق یم کواکب سبعہ سیارہ و رقعہ ثابتہ (الخ از اصل)

۱۱۹۳

واین زائچہ ہم از آن نوادر مسعود بکر ذات اقدس اعلیٰ حضرت

ہست سال خجستہ مآل طہران مرجع دولت و اقبال و مرکز عز و جلال

طالع سال قران نحسین در سرطان ۰ ۱۱ ثانیه ۱۳۲۳

طالع احتمالی مقدم بر سال قران نحسین در سرطان

طالع اجتماع مقدم بر قران نحسین در سرطان

۲۸ تیر ۱۳۲۳

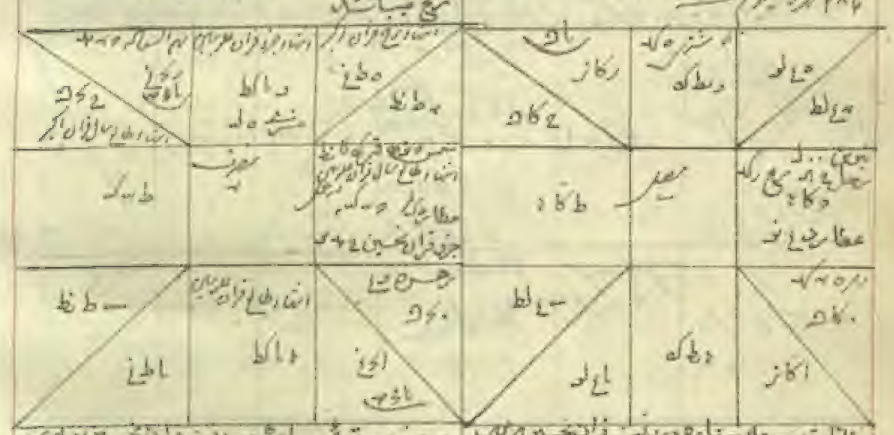

طالع قران نحسین در سرطان مربوط به غره محرم ۱۳۲۴

مستعمل در قران نحسین هم عجب عرض هم عجب بطالع

عرض سبعهٔ سیاره در وقت قران نحسین در سرطان

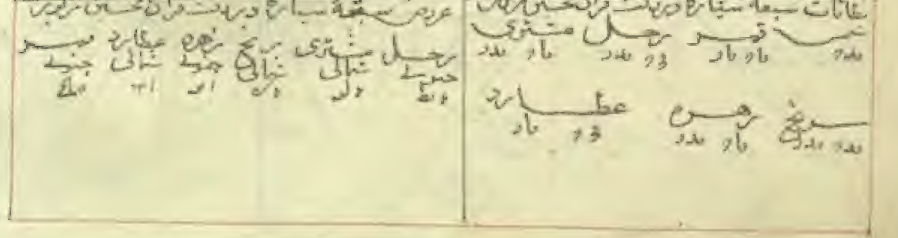

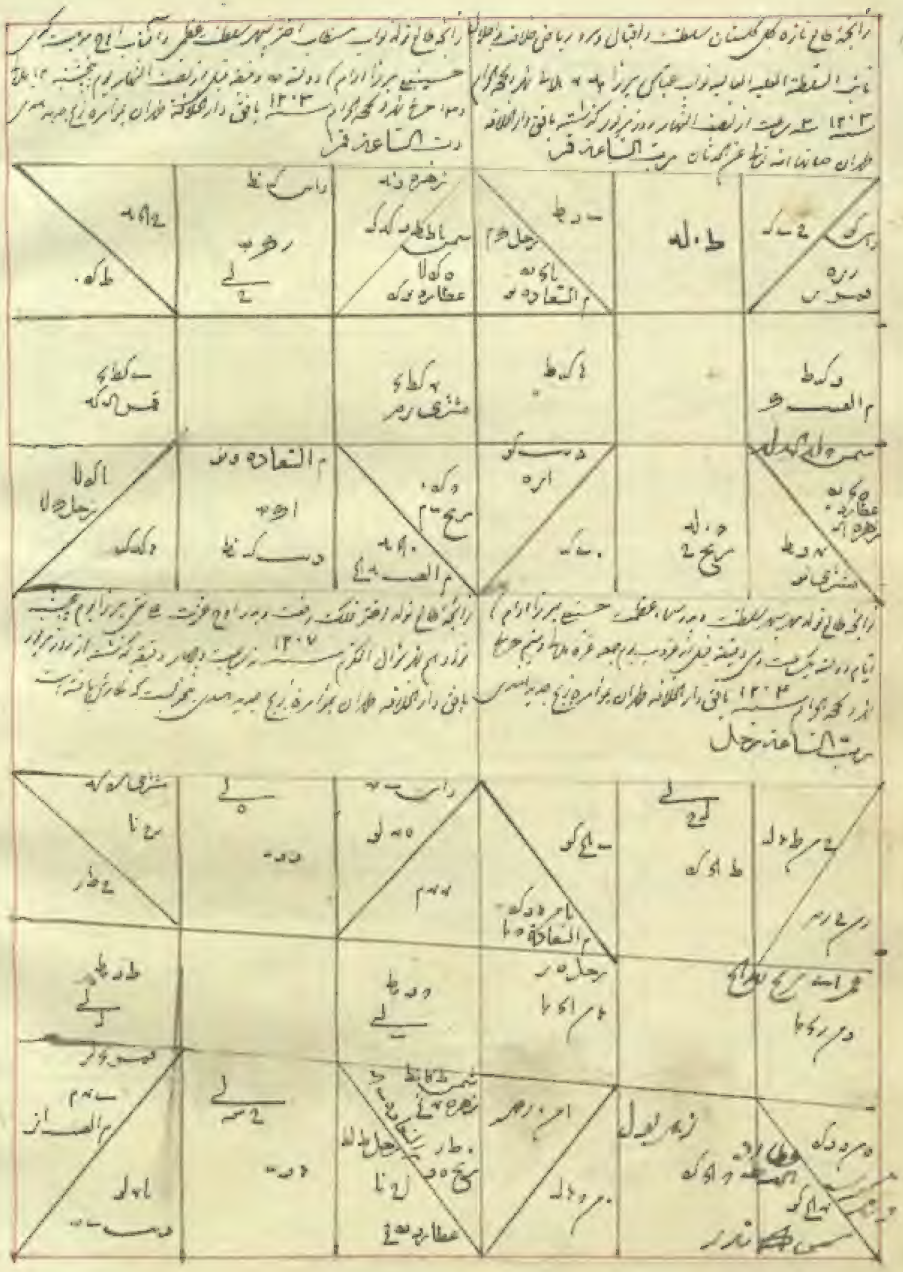

صورت اوضاع کواکب در حین قران علویین در برج سنبله بتاریخ سیزدهم شهر جمادی الاول سنه ۱۲۱۷ سیصد و هفده قمری

طالع سال قران علویین در برج حدی که قران انتهائی

ل ۲۹ حساب شهر محرم سنه ۱۲۵۲ سیصد و بیست و دو

گذشته از شب مزبور باقی مانده بمقدار نیم جدی بهندی

طالع اصل قران علویین در برج حدی که قران انتهائی

لر ۴ عرض محرم سنه ۱۲۵۸ سیصد و چهل و پنج ثانیه از نصف النهار

بروز جمعه غره عمل بنده اتمراب القاسم بروزی در نهایت

دقت تا رابعه عمل شده است باقی مانده بمقدار نیم جدی بهندی

طالع تحویل شمس برطان سنہ ۱۲۳۳ ہجری

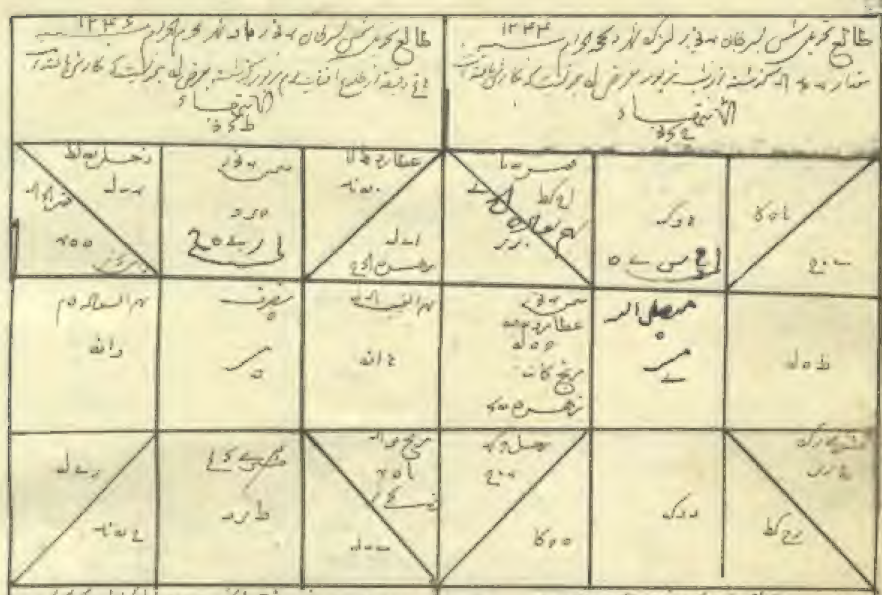

طالع تحویل شمس برطان سنہ ۱۲۳۴ ہجری

طالع استقبال سنہ ۱۲۳۵ ہجری

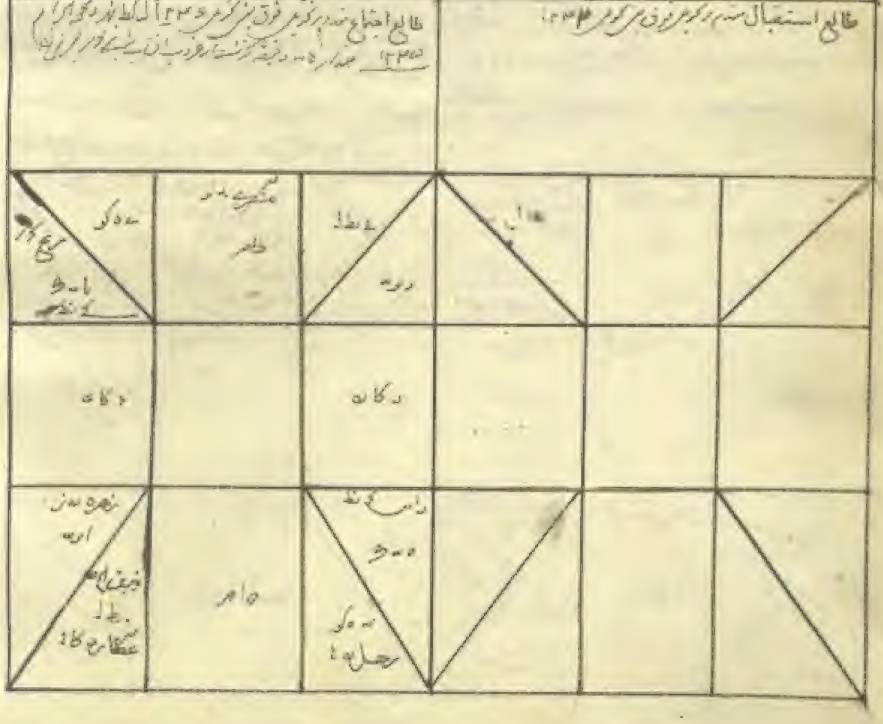

طالع اجتماع سنہ ۱۲۳۵ ہجری

طالع تحویل شمس برطان سنہ ۱۲۳۷ ہجری

طالع استقبال سنہ ۱۲۳۷ ہجری

طالع تحویل شمس برطان سنہ ۱۲۳۸ ہجری

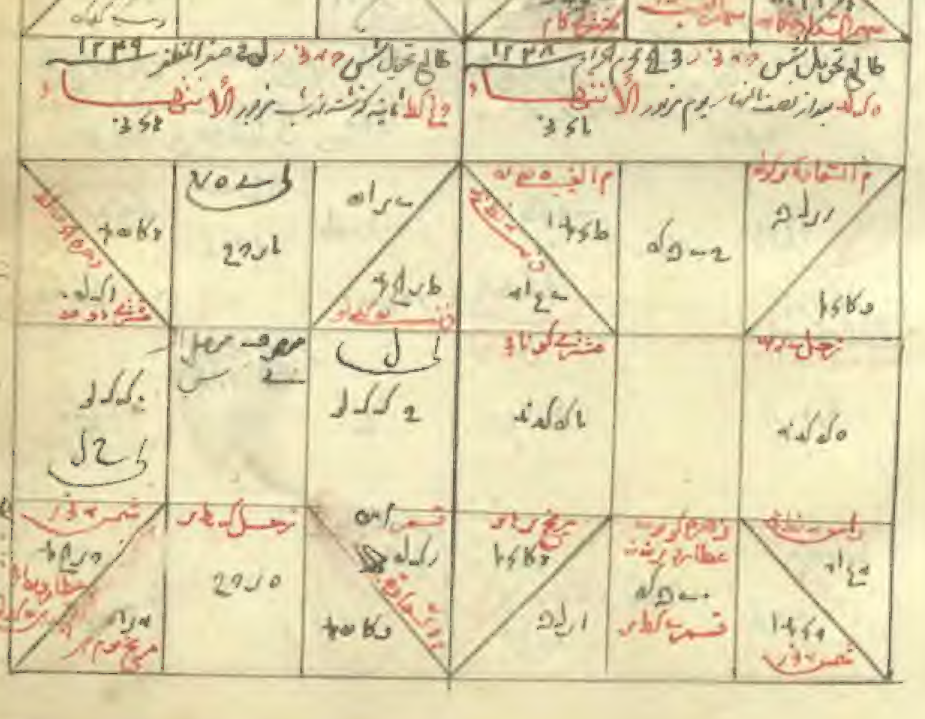

طالع تحویل شمس برطان سنہ ۱۲۳۹ ہجری

طالع تحويل سنى ... ١٢٥٠

... ثانية قبل از نصف النهار يوم مزور الانتهاء ...

طالع تحويل سنى ... ١٢٥١

... ثانية قبل از نصف النهار يوم مزور الانتهاء ...

طالع تحويل سنى ... ١٢٥٢

... ثانية بعد از نصف النهار يوم مزور الانتهاء ...

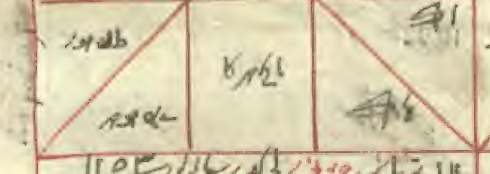

طالع تحويل سنى ... ١٢٥٣

... ثانية گذشته از نصف النهار يوم مزور الانتهاء ...

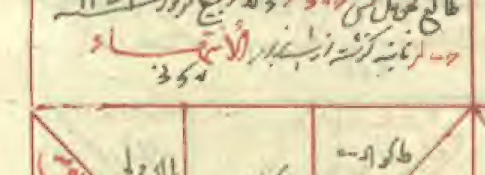

طالع تحويل سنى ... ١٢٥٤

... ثانية گذشته از نصف النهار يوم مزور الانتهاء

نقدۂ تسییر شمس

					ما یتمّ به التسییر	
۱	۱۲۵۵	قلبه	۵۷۶	ل	انتقال از درجهٔ کنونی تحویل اختیار	
۲	۱۲۵۶	قلو	۷۱۵			
۳	۱۲۵۷	قله	ظهر		شمّ تربیع المریخ	
۴	۱۲۵۸	قله	ضرع		درجهٔ علیا از جهة الاسد	
۵	۱۲۵۹	قلو	کلا			
۶	۱۲۶۰	قلر	کرکر			
۷	۱۲۶۱	قلح	۵۱۵		درجهٔ سعد از جهة الاسد	
۸	۱۲۶۲	قلط	کدر		انتقال از درجهٔ کنونی	
۹	۱۲۶۳	قمر	کدظ			
۱۰	۱۲۶۴	قا	کوتا			
۱۱	۱۲۶۵	قب	کوی			
۱۲	۱۲۶۶	قجو	۱۱۵			
۱۳	۱۲۶۷	قد	۱۱۷			
۱۴	۱۲۶۸	قه	ظظ			
۱۵	۱۲۶۹	قو	۶۶۵		انتقال از درجهٔ کنونی	
۱۶	۱۲۷۰	قر	۱۱			
۱۷	۱۲۷۱	قح	انو			
۱۸	۱۲۷۲	قط	۶۰			
۱۹	۱۲۷۳	قن	۶۹			
۲۰	۱۲۷۴	قناه	۵۰۱			

نقدۂ تسییر قمر

					ما یتمّ به التسییر	
۱	۱۲۵۵	ضکا	۵ کوز			
۲	۱۲۵۶	قمر	۱۱۱			
۳	۱۲۵۷	قمح	۱۱۷			
۴	۱۲۵۸	قمط	۵ کظ ۱۱			
۵	۱۲۵۹	قمف	۵۰۱			
۶	۱۲۶۰	قمقا	۱۱			
۷	۱۲۶۱	قمف	۱۱			
۸	۱۲۶۲	قمجو	۱۱۵			
۹	۱۲۶۳	قمقد	۵۱			
۱۰	۱۲۶۴	قمقه	۱۱			
۱۱	۱۲۶۵	قمقو	۱۱			
۱۲	۱۲۶۶	قمقر	۱۱			
۱۳	۱۲۶۷	قمقح	۱۱			
۱۴	۱۲۶۸	قمقط	۱۱			
۱۵	۱۲۶۹	قمقن	۱۱			
۱۶	۱۲۷۰	قمقناه	۱۱			
۱۷	۱۲۷۱	قمقب	۱۱			
۱۸	۱۲۷۲	قمقو	۱۱			
۱۹	۱۲۷۳	قمقه	۱۱			
۲۰	۱۲۷۴	قمقکا	۱۱			

نتیجہ تبیین مشرع

| | | |

تتمهٔ تسییر سهم الشعاع

تتمهٔ تسییر سهم الغیب

تتمهٔ تسییر مرکز طالع

تتمهٔ تسییر مرکز سابع

بسم الله الرحمن الرحیم

این فوایدی است منتخب از کلام احمد بن محمد بن عبد الجلیل سجزی کفناد چهارم در مسائل نادره
بر طریق سؤال و جواب سؤال چرا قرار داده شده است نظر تربیع و مقابله نظر عداوت و
نظر تسدیس و تثلیث نظر موافقت و ملائمت جواب بدرستی که خطای اهل این صناعت که ریخ
و تعب میکشند در جولان دادن نظر در استنباط نمودن حقایق این صناعت و ممارست مینمایند
در همیشه نظر نمودن از برای واقف شدن بر مسائل دقیقه ان خطای ایشان از دو راه است اول
انکه قیاس میکنند چیزیرا بر موضوعی بقیاس غلط با انکه اصل موضوع نیز محتمل است که خطا باشد
دویم انکه قیاس میکنند چیزیرا بر موضوعی که صواب است بقیاس غلطی و اما جماعت اول که قیاس
میکنند بر چیزی باطل بقیاس غلطی پس انها در شمار اهل این صناعت نمیباشند پس هر گاه بود
باشد امر چنین پس واجب است بر ما که بیان کنیم موضوعی را که بران قیاس میکنیم پس گوئیم که سبب
دوستی کواکب و دشمنی انها از جهة امتزاج و دلالت انها و تاثیر انها در عالم بصلاح و فساد است لیکن این
امر مشتمل است بر دو چیز یکی نظر کواکب بیکدیگر و مشاکله انها با هم بامداوت و مصادقت انها بایکدیگر
و دیگر تناظر خانهای ایشان است بیکدیگر بعداوت و صداقت باعتبار طبایع ارباب انها پس موضوع
مسئله در این هنگام یا تناظر خانهای کواکب است بدشمنی و دوستی و یا تناظر خود کواکب است در مشاکلت
و مضادت لیکن وضع خانها مقدم است بر وضع کواکب بجهة تقدم محل بر حال پس حال خانها را باید
موضوع نمود و بران قیاس اشکال کواکب را و چون مدار امر بر نیرین است و ان دو میباشند سعد و زحل
محس و دو خانه زحل بر مقابله دو خانه نیرین است و میانه زحل و نیرین باعتبار سعادت و نحوست دشمنی
است پس نظر مقابله نظر دشمنی و عداوت باشد و نیز حمل و عقرب که دو خانه مریخ میباشند در تربیع
بیت نیرین واقع اند و نیرین با مریخ باعتبار سعادت و نحوست دشمنی است پس نظر تربیع هم نظر دشمنی
باشد ولیکن نظر مقابله در عداوت شدید تر است از تربیع بجهة شدید تر بودن مضادت زحل با نیرین
باعتبار دلالت وطبع واما مشتری و زهره پس ان دو سعدند در افلاک و دو خانه مشتری بر تثلیث دو

نتهٔ تسییر کرعاشر نتهٔ تسییر مکز رابع

۱	۱۲۵۵	فد	۰	۰	۰	۱۲۵۵	زسد	۲	کد	۲	
۲	۱۲۵۶	فه	۰	۰	۰	۱۲۵۶	زسه	۲	که	۲	
۳	۱۲۵۷	فو	۰	۰	۰	۱۲۵۷	سو	۲	کو	۲	
۴	۱۲۵۸	فز	۰	۰	۰	۱۲۵۸	سز	۲	۰	۲	
۵	۱۲۵۹	فح	۰	۰	۰	۱۲۵۹	سح	۲	کح	۲	
۶	۱۲۶۰	فط	۰	۰	۰	۱۲۶۰	زسط	۲	کط	۲	
۷	۱۲۶۱	صد	۰	۰	۰	۱۲۶۱	صح	۰	ط د	۰	
۸	۱۲۶۲	صا	۰	۰	۰	۱۲۶۲	صا	۰	ا ط	۰	
۹	۱۲۶۳	صد	۰	۰	۰	۱۲۶۳	صد	۰	۰	۰	
۱۰	۱۲۶۴	صح	۰	۰	۰	۱۲۶۴	صح	۰	ط	۰	
۱۱	۱۲۶۵	صد	۰	۰	۰	۱۲۶۵	صد	۰	۰	۰	
۱۲	۱۲۶۶	صه	۰	۰	۰	۱۲۶۶	صه	۰	۰	۰	
۱۳	۱۲۶۷	صو	۰	۰	۰	۱۲۶۷	صو	۰	۰	۰	
۱۴	۱۲۶۸	صر	۰	۰	۰	۱۲۶۸	صر	۰	۰	۰	
۱۵	۱۲۶۹	صح	۰	۰	۰	۱۲۶۹	صح	۰	۰	۰	
۱۶	۱۲۷۰	صط	۰	۰	۰	۱۲۷۰	صط	۰	۰	۰	
۱۷	۱۲۷۱	ق	۰	۰	۰	۱۲۷۱	ق	۰	۰	۰	
۱۸	۱۲۷۲	قا	۰	۰	۰	۱۲۷۲	قا	۰	۰	۰	
۱۹	۱۲۷۳	قف	۰	۰	۰	۱۲۷۳	قف	۰	۰	۰	
۲۰	۱۲۷۴	قد	۰	۰	۰	۱۲۷۴	قد	۰	۰	۰	

خانهٔ نیرین واقع اند پس تثلیث بوده باشد نظر دوستی و موافقت و الفت و دو خانهٔ زهره در تثلیث
دو خانهٔ نیرین واقع اند پس تسدیس هم نظر صداقت باشد ولیکن مشتری چون بالاتر است در فلک از
زهره پس او اقوی باشد در دلالت وقوت پس نظر تثلیث شدیدتر بوده باشد در دوستی و صداقت از
تسدیس سؤال اما دو کوکب که یکی در آخر دقیقهٔ حمل باشد و دیگر در اول دقیقهٔ ثور اند و مقارن
محسوب میشوند یا نه جواب انکه این حالت بر دو وجه است یکی انکه ان دو کوکب بر یک طریقه باشند
که میل و عرض ان یکدیگر نداشته باشند و نور ایشان بیکدیگر ممزوج بوده باشد در این صورت حکم بمقارنت
ان دو کوکب باید نمود و وجه دیگر انکه اندو کوکب بر یک طریقه نبوده باشند و از یکدیگر عرض داشته
باشند خصوص انکه یکی در غایت عرض شمالی خود بوده باشد و دیگر در غایت عرض جنوبی خود و میانهٔ
ایشان مسافتی فاصله بوده باشد و این مقارنه ضعیف است و نیز مقارنه بر دو وجه است یکی ممزوج
شدن نور ایشان و کسف نمودن زیرا بالای دا و این قسم بتن و ظاهر است که مقارنه است و دیگر
انکه کوکبی در اول برج باشد و اندیگر در آخر همین برج و میانهٔ ایشان مسافتی باشد و در این قسم حکم
میشود بمقارنه نظری یعنی گویند احدهما ناظر است بدیگری بمقارنه و از این جهت گفتیم لازم نیست
که درو کوکب که یکی در آخر برجی بوده باشد و دیگری در اول برج بعد انکه حکم شود میانه ایشان بمقارنه
و ممازجه هر گاه دور باشند از یکدیگر در عرض سؤال اما بروج متغیر میشوند بتذکیر و انیث بجهة
حلول کواکب در انها چنانکه کواکب تغیر میشوند بتذکیر و انیث از جهة حلول ایشان در بروج جواب انکه
بروج مؤنثه مذکر میشوند بجهة حلول کواکب مذکر در انها در موالید و مسائل همه و دلیل بر این انکه
هر گاه سائل سؤال کند از حال ولدی که ایا مذکر است یا مؤنث و بوده باشد کوکب مذکری در درجهٔ اعلی
یعنی عاشر و ان کوکب یا قوت بوده باشد در تذکیر از جهة خانش نسبت بشمس و حالاتش نسبت بکانش
از کواکب دیگر و بوده باشد بر حکمی که حاصل کرده است در ان کوکب مؤنث پس حکم بر سؤال بمذکر بودن
ان ولد است و همچنین است قول در انیث سؤال اجزاء مقسومه در بروج دلیل توان جست یا خطا
بر صحت احکام یا نه جواب انچه مناسب باجمیع اجزاء بروج داشته باشد استدلال توان نمود بان بر احکام

احکام ماتند اثنی عشریات واعتماد در باب خمس بعد از نظر در اوتاد و کواکب حالهٔ در انها بر اثنی عشریهٔ
طالع است بعد از ان اثنی عشریهٔ بنین و سهم السعاده سؤال هر گاه صاحب بیت اباء در طالع موالید
موافق باشد با صاحب طالع یعنی یک بوده باشند یا صاحب بیت ولد با صاحب طالع موافق باشد
یا بر ان دو که صاحب ایشان موافق میباشد مانند والد و ولد حکم یکی است در تربیت و غیر و سایر
امور ایشان یا انکه هر یک حکم ایشان خلاف یکدیگر است جواب ما دیدیم در دلالت که بوده
صاحب طالع و صاحب عاشر یک کوکب و بیمار شد والد بیماری شدید و ولد صحیح بود و این بجهة ان بود
که صاحب طالع در پنجم طالع بود که بیت فرح صاحب طالع بود و بیت موت والد بود و گاه میباشد
صاحب بیت موت والد صاحب بیت عمر صاحب طالع و مقارن صاحب طالع و واجب بگردد هلاک
و موت از برای والد و واجب نگردد از برای صاحب طالع انچه از برای والد واجب شود و از این جهة
ظاهر میگردد که فلک ثوابت اقوی است در استدلال بان بجهة انکه فلک دائره کواکب دلالت کند بر امری پس
بسبب انتقالش در درجاتش از موضع خود دلالت کند بر خلاف انچه در اول دلالت کرده بود بر ان سؤال
هر گاه در طالع دو برج باشد یکی مرتب بافق و دیگری بعد از ان ایا حکم بر کدام است بالاشتراک یا بیکی صاحب م
از ان دو جواب اگر طالع اخر برج باشد واجب است بر منجم که ممزوج کند صاحب هر دو را و شریک کند هر دو را
در دلالت و اگر طالع وسط برج یا اولش باشد پس حکم از برای صاحب برجی است که بر افق است بانفراده
و اعانت باید جست نیز بصورت باین قسم که اگر بوده باشد صاحب برجی که بر علوی افق است دلیل حاجت
واجب است که شریک باشد صاحب برج افق را و اگر دلالت نکند بر حاجت شریک نیست اورا سؤال
چرا منجم استدلال میکند بر امر پادشاهان و خلفاء و اهل خانها در انها بطوالع تحویل سال عالم انچنان سالی
که ان مولود در ان متولد شده است و بطوالع قرانات که پیش از ولادت ایشان واقع شده است جواب
انکه دلایل ما اول بر خلاف دلایل رعایا است و این بجهة انست که اگر انی که حادث میگردد دلالت میکند
فلک بر اسباب انها پیش از حصول و حدوثش و مواضع دلالات فلک بر این امور اشکال کواکب است بعضی
نزد بعضی در رتبه تقدم کسی باستدلال نمیتوان نمود بانچه قرانات که قبل از ولادت است

گفتار هشتم در نکتها و مسائل غریبه در صناعت نجوم از گفتار قدماء و متاخرین اطلاع را ضرور
میرسانند مریخ در آخر ماه مضرت بسیاری و همچنین زحل ضرر میرسانند قمر را در اول ماه و این
بجهة آنست که قمر در اول ماه حارست طبع آن و در آخر ماه بارد است **و گفته است** بطلیموس
زحل در عاشر و مریخ در مغرب میباشد ضرر ایشان کمتر و مشتری در شمال و زهره در جنوب عطای
کنند عطیهٔ وافر خود را و نحس هرگاه بوده باشد ساقط و واقع پست ترین قادر نیست بر مضرت و اگر ضرر
کند خواهد بود ضرر ان ضعیف و هرگاه سعد بوده باشد نحس در وتد میباشد فساد ان کمتر و والی هرگاه
عطا کند چیزی سالها را قادر نمیباشند نحوس بقطع ان تا اینکه کامل کند مولود این سالها را و برسید
میشود والی هرگاه بوده باشد راجع یا بوده باشد در هبوط خودش پس قطع میکنند نحوس سالهای انرا
هرگاه بوده باشد والی چنین **و گفته است** که شمرده نشده است اظفار تا اینکه طلوع بکند نصف جرم
شمس و همچنین لیل تا غروب بکند نصف جرم شمس و حکم نمیشود بر طالع مولود تا اینکه واقع نشود بتمام
بر زمین **و گفته است** که هرگاه منقسم شود برجی بچند خانه از خانهای طالع بقدر قسم مختلف پس باید و ا
گذاشت اول را و حکم کرد بر اکثر **و گفته است** صاحب طالع که بوده باشد در یکی از دوازده خانه داخل شود
بسایع و نحوس میباشد دلالت میکند بر نظر بدشمن در باب عمر مها **و گفته است** صاحب ثلثه اقوی است
از صاحب طالع و گفته اند بعضی از متاخرین اینکه صاحب شرف اقوی است از صاحب بیت **و گفته است** در بیوس
اینکه صاحب حد اقوی است از صاحب بیت و قمر هرگاه بوده باشد نحوس نمیباشد از برای ان نصیبی در
طالع و قمر پیش از ابتدای کسوف و بعد از ان بسه روز میباشد منحوس و همچنین شمس بهفت روز و دلیل هرگاه
بوده باشد راجع دلالت میکند بر مخزون و کاصه مریخ و زحل نظر مشتری بسوی زحل دلالت میکند
بر اینکه مولود عنقریب بمیرد **و گفته است** ماشاء الله که اگر یافتی تو مریخ را در وتد ارض نا ظر بسوی قمر یا
بمقابله پس مولود و مادران میمیرند در همان روز مگر اینکه محل شوند مشتری و زهره مریخ ماده است
از قول دزبوس و قدماء و ان حار و یابس است **و گفته اند** بعضی محدثین اینکه مریخ مذکر است **و گفته اند**
بعضی از ایشان کران کاهی میباشد مذکر و کاهی مؤنث و این بحسب هیئت و شکل است از زهره و هرگاه

و هرگاه بوده باشد مریخ راجع و دفع نحوست کند پس نحوست را بزحل دلالت میکند بر قتال در میان عرب
و ریختن خون بسیار و موت و باید ترسید بر پادشاه ایشان و دلیل هرگاه بوده باشد راجع
دلالت میکند بر ندامت و بدگمانی **و گفته است** دزبوس اینکه هیلاج هرگاه برسد بنحسی و نحس
بوده باشد مایل از طریقه شمس یعنی عرض داشته باشد بیکی از دو جهت شمال و جنوب نمیکند
مولود را **و گفته است** بطلیموس و دزبوس که هیلاج هرگاه بوده باشد در میان عاشر و سابع پس
ان تیسیر داده میشود معکوس انیز و قمر هرگاه فاسد شود در یکی از بروج آب از زحل و حلول
نکند دران سعدی پس دلالت میکند بر عمر بخصوص در حوت و بودن در و صاحب طالع مولود در
درجه واحد و بوده باشد دلیل بکی از انها در حادی عشر دیگری بوده باشد سهم اصدقاء یکی
از انها یا دیگری دلالت میکند بر صداقت و الفت میان انها بر قدر مما زجت **و مغرب** بودن
زهره میباشد کم ضرر تر از بودن کوکب **و بروج** ثابته اینچه میباشد مطالع ان بیشتر پس بدرستیکه
که ثبات دلالت ان میباشد اردوم و ابقی **فتح الباب** میباشد بمما زجت دو کوکب مقابل یکدیگر
که بوده باشد یکی از انها علوی و دیگری سفلی و علوی میباشد بمنزلهٔ جسد و
بجهت این است که میباشد بودن امرها بمما زجت اند **و قمر** در اول ماه دلالت میکند بر جوانی
و تولد اشیا و در اخران دلالت میکند بر پیری و بودن زحل در طالع و مریخ در سابع معتدل
المزاج میباشند سهم السعاده و درجهٔ طالع متصل میشوند و منصرف مثل کواکب و وسط السماء
بحسب برجیت اگر واقع شود در حادی عشر بحسب نشوبه پس میباشد ملک باوسعت و اگر واقع بوده باشد
در تاسع پس میباشند منعم و بهم بحیث و اگر بوده باشد در عاشر میباشد معتدل سزاوار نیست
اینکه پادشاه محاربه کند با شهری که میباشد دلیل ان رب این سال **گفته است** عمر بن فرخان
تصحیح کن مطارح شعاع کواکب را بطلیموس یا دزبوس که اگر نحس میشود دلیل بلد میمیرد پادشا
ان مثل جدی و عطارد از برای هند و شمس دیزان از برای روم و حمل و مشتری از برای عراق و اسد
و مریخ از برای ترک و هرگاه بوده باشد عطارد با شمس در جبه بدرجه در مولودی دلالت میکند

دلالت میکند برانیکه مطیع مملوک میباشد وکواکب علویه اقوی میباشند از سفلیه در باب جنگها
ومخاصمه گفته است زاد الفرخ نظر بیج بیمج بغیر اتصال باطل است وگمان میکنم من اینکه نیت
مطلقا ارچنین ونظر نحوس از تثلیث وتسدیس از برای کسی که نیت از برای ان ترتیبی مثل نظر مقابله
وتربیع است از برای کسانی که میباشند صاحب حظ از عمر وعطیه ومریخ در رونده عاشر در حوزا دلالت
میکند بر تقلب وازجائی بجائی شدن وگفته است ابو معشر که اگر اراده نمائی رفتن بسوی جنگ وانرا
قرار مده صاحب ثانی را فوق الارض منصرف از نحس ومتصل بسعدی وبودن مشتری در حمل صحیح در
طبیعت است از بودن در قوس پس اگر بوده باشد در حمل در حد خودش واگر داخل شدی در سنگ پس
قرار بده زهره را در حوت وقمر را متصل بان وگفته است ابو معشر که هیلاج در مسئله میباشد مثل هیلاج
مولود وگفته است نیز که علم نجوم درک کرده میشود برصدد تجربه نه برحکمی که میداند خلاف این را
بحقیقتی که خطا کرده است وسهم السعاده در لیلها ودلیل از شمس است نه قمر برای بطلیموس وگفته است
ماشاء الله که سهم الغیب میباشد هیلاج وگفته است اصطفن که نیست سعدی مکر مشتری و
نیست نحسی مکر مریخ وبناپون تعظیم میکنند روس را که مشتری است در زبان ایشان ونام میبرند
باسم اوناخوشیها را یعنی شفاء ناخوشیها را از او میطلبند وهمچنین مینامند هوارا روس
واشتقاق ان از حیات است وسرین اسم کوکبی است از کواکب ونام گذارده میشود بان شیخ قوی
شدید وگفته است ماشاء الله که صاحب حد طالع بمنزله دلیل سال است در امطار وبرطوق
میکند مشتری نحوست زحل را وزهره مریخ را وگفته است دروتیوس بشهادت صاحب سر نزاعم
هرگاه نظر نکند بطالع وگفته است بطلیموس بشتر کواکب در سرعت احوال است بشهادت در دلالت
نظر داشته باشد یا نداشته باشد واقل لیل از برای قرانات ووسط ان از برای زهره واخر
ان از برای مریخ واول نهار از برای شمس است ووسط ان از برای مشتری واخران از برای زحل
وگفته است ابو معشر که هرگاه دلالت کنند برچیزی از چیزها کواکب سعده ونظر داشته باشد بان
نحسی پس وا میدهد وا برسبب این چیز مفوت وناخوشی وبا اینکه ناقص میباشد این سعادت را پس

پس اگر بوده باشد از تربیع یا مقابله پس میدهد افق از سعادت وخوب وهرگاه بوده باشد
از تثلیث یا تسدیس پس ناقص میدانند از سعادت وخوبی واگر یافت شود کوکبی در حقیقت درجه
وسط السماء پس ان میباشد دلیل بر مسئله واز خاصه قوت کواکب علویه بر سفلیه انست که سفلیه
دور میشوند از شمس واما علویه پس شمس دور میشود از انها تقریبا در دو وجهت یکی میباشد تقرب
از شمس وهر یکی از قمر پس علویه تقریبا انها میباشد از شمس وسفلیه میباشد از قمر وزهره در تاسع
دلالت میکند بر نیکوئی تزویج در موالید اناث وگفته است بطلیموس که هرگاه بوده باشد قمر در ما
بین طالع وعاشر پس مولود تزویج میکند در ابتدای سن وهمچنین قول بر سایر بعما بر توالی وکواکب
صاعد شرقی دلالت میکند بر حداثت سن وهابط غربی دلالت میکند بر کبر وشیخوخیت والعماء
مسایل موافق میباشند اوتاد طالع مولود را یا مسئولی بران را ودر اکثر اوتاد طالع مولود موافق
میباشند درجهٔ اجتماع یا طالع ان یا استلای ملقبه یا درجهٔ مسئولی بران پس اگر زایل باشد ان درجه
طالع اجتماع یا استقبال یا مسئولی بران یا خود اجتماع یا استقبال ماضی پس قران اول ومسئولی بران
یا اجتماع یا استلای ماضیه بر قران ودران نفی میباشد تا قران اوسط واعظم والوف واینها تابع آن
مرانیها را ولابد است اینکه یافت شود درجهٔ طالع هر مولودی یکی ازاین درجات انچنان که ذکر
کردیم ما بجهة انکه دلالتهای کاینات موجوده اند در قوای تاثیر اشخاص عالیه در مبادی لهذا بمواضع ان
چنانچه ذکر کردیم ما انهارا امور انچنانی که میباشند در مدت دور پس استدلال بر انها از
جهة مبادیهای بعید مدت است وهمچنین امرهائی که میباشند در مدت قریبه استدلال میشود بر انها
از جهت بوادی قریب المدت ومولود انچنان که میباشد دلیل ان از مبادی کلیه اعنی بعید المدت پس
بدرستیکه کشان ان اعظم است وذکران مشهودتر از انانی که میباشد دلیل ان از مبادی قریب المدة
ومیباشد این بقدر طول زمان وقصران بجهة اینکه در قرانات میباشد دلیل امور انچنانی که میباشند
در این قران تا اخران مثل منتقل شدن دول وملل وسایر انچه مشابهت انرا وممکن است اینکه
تولد بیابد مولودی وواقع نشود جزء اوتاد ان یکی از مراکز انچنانی را که ذکر کردیم ما انرا پس تعیین

۴۲۵ کند ان دو نیا و رونق نخوده و یا بوده باشد بخوس کر خوب نباشد دران مکر اینکه بوده باشد صاحب
حظی از شمس یا قمر یا مشتری پس این است قول در نمودار و نمود باشد که بیان کنیم خلل و فسادی که واقع
میشود در نمودارات دیکران در غیر این موضع واجرام عالیه میباشد تاثیرات انها بحسب قابل انها من
در اول اماه دلالت میکند بر حداثت و در اخران بر کهولت و اشیاء کهنه و در امثالا دلالت میکند بر کمال
و بلوغ در هر چیزی و طالع دلالت میکند بر کودکی و عاشر بر شباب و سابع بر کمال و رابع بر شیخوخیت و وطن
دلالت میکند بر شباب و میزان بر کمال و جدی بر شیخوخیت و قمر دلالت میکند بر حداثت و عطارد و زهره
بر شباب و شمس و برج بر کمال و مشتری و زحل بر شیخوخیت و کوکب شرقی دلالت میکند بر حداثت و غربی
بر شیخوخیت و کفته اند بعضی که کوکب روشن دلالت میکند بر حداثت و تاریک دلالت میکند بر شیخوخیت
و کبر و زهره دلالت میکند بر ابتدای سعادت و صلاح و مشتری بر انتها و عاقبت و کمال ان و مریخ دلالت
میکند بر ابتدای فساد و نحوست و زحل دلالت میکند بر انتهای ان و اکر ممزج شوند یکی از انها بدیکری
دلالت میکند بر دوام سعادت و نحوست و رابع اول از نظر دلالت میکند بر حداثت و ثانی بر شباب و
ثالث بر نصف عمر و رابع بر کهولت و بروج منقلبه دلالت میکنند بر حداثت و ثابته بر کهولت و ذو جسدین
بر نصف و از نحوسة قرانات کرده باشد در جدی و ذنب در میزان و از زیادتی ان در سعادت این است
که بوده باشد در سرطان و راس در حمل و دلیل مولود هر کاه بوده باشد سعد با نحس بعد از انکه بوده باشد
صالح الحال پس دلالت میکند بر سلامتی بدن و اکر بوده باشد ردی الحال پس دلالت میکند بر ردائت
و فساد ان و دلیل در خصم اکر بوده باشد یک کوکب و بوده باشد یکی رئیس و دیکری مرئوس پس اکر بوده
باشد ان کوکب مسعود پس غالب میباشد رئیس و اکر بوده باشد منحوس پس مغلوب میباشد و همین ان
اسرائیست و اکر بوده باشد نحسی در وتدی از اوتاد طالع پس لابد است از برای اینکه شکوه کند از علت
و بلا همیشه و خصوصا هر کاه بوده باشد با نحوستش منحوس در وتد و زحل دلالت میکند بر فساد در ناحیهٔ
مشرق و مریخ در ناحیهٔ مغرب و مشتری دلالت میکند بر صلاح و خوب در ناحیهٔ مشرق و زهره
دلالت میکند بر سعادت در ناحیهٔ مغرب و اما قیاس من پس او بر عکس اینست از جهة ابتداء و انتهائی

۴۲۶ وانتهائی که ذکر کردم از او و استدلال میشود باین در تحویل سال و قرانات و بروج حادی و مشرق طالع
دلالت میکند بر سعادت و امید و صداقت و محبت در شوه پس اکر موافقت کند طبع حاجتهارا
و موافقت کند از او کوکبی که مباشد دران بر طبع ان پس سؤال از چیزی است که امید داشته شده
است و از طلب حاجت و اکر بوده باشد از بروج انی پس بدرستی که دلالت میکند بر صداقت
محبت و اکر بوده باشد از بروج ارضی پس دلالت میکند بر رشوت و طلب حال سلطان و اکر بوده باشد
از بروج هوائیه پس دلالت میکند بر سعادت قلیل و قرد لیل ابتدای امور است و شمس دلیل وسط
و سهم الدلیل میباشد ان قرانا زحل و انداختن ان از جزء و بجمع نحس در طالع یا در وتدی از
اوتاد طالع دلالت میکند بر فساد در امور و حاجات و در قرانات و تحویل سال دلالت میکند بر
هلاک مردم و جنکها و منافضه و اکر دلالت کند دلیل در برج ذو جسدین پس وقت دران ضایع شده
است و کوکب هر کاه دلالت کند بر چیزی از چیزها پس میباشد دلالت ان قدر سالهای ان کوکب هر کاه
بوده باشد در وتد پس بزرکی و اکر در مایلی وتد باشد پس وسطی و اکر بوده باشد در ساقط از ان پس
صغری و اما مقدار سنین در بسیاری از امور مثل دلالت است بر عمر و مستویه پس بدرستی که مستویه
اکر دلالت کند بر سعادت پس میباشد سعادت ان بقدر سالهای ان و استعلای کواکب اینست که بوده
باشد بعد کوکب از نزولهٔ فلک تدویرش کمتر از بعد کوکب دیکر از نزولهٔ فلک تدویرش پس ان میباشد
مستعلی اند یکری این نیز رای بطلیموس است و اما محدثین پس بدرستی که ایشان قرار داده اند فلکهارا
مثل انچه قرار داده است بطلیموس بر فلک تدویر و مستویه انست که بوده باشد شمس فوق الارض و کوکب
هذاری فوق الارض بوده باشد و مشرقی و شمس بوده باشد تحت الارض و کوکب لیلی فوق الارض مشرقی
و اینکه بوده باشد تحت الارض و کوکب همچنین مغرب این نیز برای بعضی همچنین است و میکویند ایضا
مستویه انست که بوده باشد کوکب در اوتاد و بوده باشد از برای ان حیز و جلب و قبول و بعضی از
ایشان کفته اند اینکه مستویه انست که بوده باشد صاحب طالع در عاشر و صاحب عاشر در طالع و هر کاه
بوده باشد از برای بعض موالید مستویه میباشد از برای ان سعادت بمقدار دوام ان و کفته است عمر بن

اند افتاده ان از حجر
کر یا طالع یا بکنید

زنجان انصراف قمر از کواکب سفلیه و اتصال آن بکواکب علویه نیکوست از برای ابتداء شغلها و همچنین از موالید میباشد پسندیده و اگر بوده باشد انصرافش از علویه و اتصالش بسفلیه پس خوب نیست و **وکفته است** که هرگاه تجاوز کند قمر از عقده اجتماع و متصل شود بزحل و زحل بوده باشد طاعد دلالت میکند بر مخط و غلای شدید در چیزی که دلالت کند بران برج قمر و صاحب آن **وکفته است** که مقارنهٔ شمس با مشتری و صعود ایشان جانب شمال در موالید دلالت میکند بر ریاست و پادشاهی **وکفته است** که هرگاه دلالت کند کواکب در موالید بطبع و خواص خود و منتهی شود قسمت یا انتها در بعض منازلها بوی انها پس ظفر میابد مولود بخواص انها بر هرچه دلالت میکند از خیر و شر در موالید **وکفته است** ابو معشر اینکه واجبست که نظر کرده شود از برای استخراج ضمایر از سهم السعاده و کوکب حاول کنندهٔ در حقیقة وسط السماء خصوص هرگاه بوده باشد قابل نظر کواکب و از طالع و کوکب حال دران و مبتز بران **وکفته است** اینکه لابد است که بوده باشد از برای عاشر شرکتی در ضمیر **وکفته است** که هرگاه بوده باشد از برای عطارد و زهره که خداف و بوده باشند داج در اول ربع پس ناقص میشود در عطیهٔ ان در نحس ان و **وکفته است** که هرگاه بوده باشد که برسد نحس باسعد موضع کوکب داصل دلالت دارد و ظاهر کند دلالت را پس باید نظر کرد و قمر را که برسد بموضعی که منتهی شده است تسییر ان کوکب پس بدرستی که ظاهر شود دلالت دران وقت بدون شک **وکفته است** که در جزء رابع قاطع است بشدت بجهة انکه طبع ان مباین طبع زحل و در جزء عاشر بطبع شمس است و در جزء سابع قاطع است سبکتر از چهارم **وکفته است** که هرگاه بوده باشد مریخ در وتد از اوتاد طالع قران یا تحویل سال دلالت میکند بر شدت حرارت و همچنین هرگاه بوده باشد زحل دلالت میکند بر شدت خنکی و اگر جمع شوند جمعی بر امری از امور مثل سفر و جنگ و دخول کنیسه پس نیست حکم ایشان همکی یکحکم از جهة ابتدای امور ایشان و این ظاهر است بجهة اختلاف موالید انها **وکفته است** بطلیموس که اتصال قمر بعوده وقت ابتدای علت از برای یکی باوقت بحران ان دلالت میکند بر بحران قلیلی و نجات از علت و اگر بوده باشد اتصال ان بنحوس پس ان علامت عسر و هلاکت میباشد دران مرض و زحل دلیل والد است در موالید لیلیه و شمس در موالید نهاریه و قمر

دلیل والده است در موالید لیلیه و زهره در موالید نهاریه و بودن صاحب طالع در اثافی عشر دلالت میکند بر مسئله از نفس و بدن خود و ربع شرقی اقوی است در دلالت از غرب و شمالی اقوی است از جنوب و قمر دلیل ابتدای امور است و کوکب متصل بقمر دلیل عاقبت امور است و صاحب بیت ثانیه دلالت و نصف اخیر ان از ظل که میباشد فوق الارض نامیده شده است میمنة الطالع و نصف باقی میسرة الطالع این بر ای اصل فرهاست **واما** قوم از منجمین پس ایشان گفته اند اینکه ربع شرقی و غربی میمنة الطالع میباشد و ربع جنوبی و شمالی میسرة الطالع و بروج ارضیه سنگین اند و مائی دون ان در ثقل و بروج ناری بروج خفیفهٔ سریعه میباشند و هوائی گذرا از ان است در سرعت پس استعمال کن تو این را در حوائج و امور سریعه و بطیئه و **معنی** فتح الباب اینست که از برای هر کوکب علوی کوکب سفلی است و علوی بمنزلهٔ نفس است و سفلی بمنزلهٔ بدن و ممازجت و نقل بود انها حادث میکند حادثها را در عالم و نمیباشد چیزی در عالم مگر بممازجت انها و دو ربع از ظل میباشند زاید و دو ربع مؤنث میباشند ناقص و نحس ساقط قادر نیست مرضی را سوای خوف و هموم و همچنین سعد ساقط خیر را **واز برای** عمرین فرخان است که کوکب متصل بقمر دلالت میکند بر مستقبل امر و دلالت میکند بر عاقبت **وکفته است** ابو معشر که مشتری حل میکند انچه را که عقد میکند زحل و زهره حل میکند انچه را که عقد میکند مریخ و بودن زحل در طالع و مریخ در سابع میباشند معتدل المزاج و هرگاه منتهی شود تسییر یکی از هیلاجات خمسه باخر برج و منتهی شود عطیهٔ سالهای کوکب بنصف یا ثلث یا ربع ممکن است اینکه بمیرد دران پیش از تمام شدن عطیهٔ او و همچنین است هرگاه منتهی شود تسییر یکی از هیلاجات بسوی شعاع نحس و منتهی شود عطیهٔ کوکب بسوی اجزائی که ذکر کردیم ما از و بسا که گفته شود که بگوید ابو معشر که تمام میشود امر ان مولود **واز برای** متقدمین است که قران هرگاه منتقل شود از مثلثهٔ بمثلثهٔ دیگر و بوده باشد طالع قران دوم برج ثابت و باشد ان بگمان او ناد طالع قران سابق پس میباشد دولت و ملت ثابت بر حال خود دران مثلثه و هرگاه بوده باشد صاحب طالع نحوس و عطارد نظر کند بان و بوده باشد سعود دلالت میکند بر اینکه واقع در بلیه خلاص میشود هرگاه

خواهد خداوند انصراف صاحب طالع از نحس و مقارنه آن نحس دیگر دلالت میکند بر نداشت در امور و اگر مفارقت کند صاحب طالع صاحب سابع را و نبوده باشد نحوس دلالت میکند بر اینکه میرهد او را از اینجا در بلاد غربت زحل دلالت میکند بر کرانی و مشتری دلالت میکند بر انزوا و هرگاه بوده باشد دلیل شعیر در دوازدهم شر پس دلالت میکند بر کرانی و اگر بوده باشد در رابع پس باقی میماند بر حال خودش و اگر بوده باشد زاید دلالت میکند بر کرانی و اگر بوده باشد ناقص ساقط پس دلالت میکند بر انزوا و اگر بوده باشد صاعد در عشر پس دلالت میکند بر کرانی و اگر بوده باشد در وسط خوش دلالت میکند بر انزوا بودن سهم السلطان در سابع دلیل عزلت است اگر بوده باشد صاحب طالع و مبشر بر آن یا دلیل سلطان یا دلیل مرض یا دلیل مال در رابع و احداث ذلک پس آن علامت دوام اینچیزاست و ثبات آن و این از استنباط ابو معشرات و اختراع او و اگر بوده باشد صاحب ثانی با صاحب سهم السعاده صاعد در عشر رو بشمال پس مولود کسب میکند مال را از صاحبان ثروت یا میباشد موسر و مالدار و اگر بوده باشد صاعد بسوی ذروهٔ ملک اوج خودش پس کسب میکند از رؤسا و ملوک و اگر بوده باشد سهم السفر در رابع از ربعها و صاحبان در ربع دیگر باشد دلالت میکند بر غربت و سفر و اگر بوده باشد سهم الموت در رابع و صاحب او در ربع دیگر دلالت میکند بر موت در غربت و همچنین است قول در والد و اخوان و از برای ابو معشرات که عدو مشتری در نهار جوزاست و در لیل سنبله است و عطارد عدو آن در نهار ثور است و در لیل جدی و زحل عدو آن در نهار اسد است و در لیل سرطان و مریخ عدو آن در نهار حمل است و در لیل عقرب و استعمال میشود این در موالید و مسائل و گفته است ذینوس که بودن زحل در خانه شمس میرهد مولود ذکر را از میراث پدرش و وفات در مسائل میباشد بر پنج قسم یکی از آن است که اجزاء اینچنان که میباشد میانه متصل و قمر بر نور و جسد پس قرار میدهی او را بسنین یا شهور یا ایام یا ساعات و دوم است که میگردد متصل بسوی متصل به بدرجه و دقیقه آن و سیم مقدار اجزاء است بعد بر بحساب هر برجی سی درجه ما بین متصل و متصل به و قرار میدهی او را ایام و چهارم رسیدن متصل است بمتصل به بجسد بدرجه و دقیقه برابر و پنجم آنست که باید نظر کرد بسوی کوکب حال بر مسئله که چه قدر است

قدر است سالهای صغری پس قرار داد آن را ایام یا شهور یا سنین و کوکب هرگاه بوده باشد پاک از نحوس و قوی بطبع دلالت میکند بر آنچه دلالت میکند بر آن بر صلاح و خوبی مثل زحل که هرگاه بوده باشد بطبع پاک از شعاع و قوی در دلالت دلالت میکند بر طول عمر و صحت بدن و عقل و حکمت و کوکب گاه میباشد شرقی و گاه غربی و بنا بودن دور از هر دو کدام وقت بودن آنست در وتد اعلی و از زمان که میباشد قمر شمس بر افق شکل قوی از سهم السعاده و قوت آن دو دلالت میکند بر فایده در امر مال و معیشت و فساد آنها دلالت میکند بر عدم فایده در مال و استعانت باید جست بکوکب اینچنان که مسعود میسازد آن دو را و منحوس میسازد طبع او را و برج و بیت او گفته است بطلمیوس شهادت سهم السعاده میباشد بر سعادت قمر و امر مال و غنا از برای عطارد و زهره و سهم السعاده شهادتی است قوی در امر مال و غنی پس اگر ممزوج شود بعضی از آنها بعضی بر حکم میشود بر اتمام و وسعت در مال و معیشت تا اینکه بارث بگذارد او را بعد از خود نظر نحس بسوی طالع اسائت است از نظر بسوی قمر در امر مسافرت قمر با مریخ بهر نوعی که باشد ناخوش است در اول سفر و باقی بنیت باز حل در رجوع ابتدآت و امور خصوص در امر مسافرت و سفر نزد بونانیان حذر کن از نحوست طالع و قمر در ابتدای سفرها گفته اند بقضای از آنها که جایز است اینکه بوده باشد صاحب ثانی تحت الارض از برای مسافر بعد از آنکه بوده باشد صالح حال و لیکن حذر کن از بودن قمر تحت الارض خصوصاً در رابع و گفته است اصطفن قمر در طالع ناخوش است از برای خارج و داخل بجهت آنکه ترسیده میشود بر او و مرخوص در راه یا تعب بسیاری در آن سفر گفته است ایطلقوس که اتصال قمر بنحوس مذموم است در مدخل و مخرج و از برای بونانیون است سزاوار است اینکه قرار بدهید صاحب ثانی را فوق الارض و هرچند بوده باشد در تاسع عشر و باید حذر کرد از اینکه بوده باشد در رابع و خامس و سادس اتصال قمر را بعد از مفارقت کردن آن شمس را از زحل پس بعید واجب میشود دوام سعادت در امر اینچنان که ابتدا میشود بآن برای بطلمیوس و گفته است مزاج قمر با مریخ در آخر ماه صلاحیت دارد در موافقت امر حروب و خیانتها و طلب عمل دوا و شدن را و در اول ماه مکروه است بسیار بخصوصه زهره در برج مذکر و مشتری در مؤنث دلالت میکند بر سعادت مرد و بودن مشتری

در بیج مذکر و زهره در مؤنث دلالت میکند بر سعادت و نحوست از برای زن و صاحب عضو را
بحدید بوده باشند طالع و قمر ممازج بمریخ یا بجد شمس یا بمقابله ان اخراج دم در اخر شهر یا بیج
بودن قمر ببعود و سقوط ان از نحوس نیکوست معالجهٔ چشم با هن و غیران در زیادتی قمر در نور و حساب
و شهادت مشرب و زهره از براوان نیکوست و حذر باید کرد از شهادت مریخ و نظر او بسوء اما اگر
تجاوز کند قمر استقبال را پس ضرری نیست بنظر مریخ با ان کفتراست بطلیموس که نحوست فرادت پیرانند
ببدن بعوارض و اشیاء اصلیه طبیعیه و سزاوار است که تفقد شود اوقات بحرانها و ان اانست که بوده باشد
قمر در بعد هفتم در بیج ایلرد و بعد نهم در مثلث الیسران و در بعد چهاردهم بمقابله مریخ ان در بعد هفدهم در
مثلث بین ان و بعد بیست و یکم در مشرف شدن ان بر بیت خود که ایام است معلوم پس باید نظر کرد در سیاق
قمر زاد در این مراکز بسعادت و نحوست و بعدهای قمر را از شمس باین درجات مشخص که ان ده درجه و چهل دقیقه
حوادث بیخی محل خوف است هرگاه ممازج نحوس باشد یا شمس ممازج نحوس باشد شر بدو اد در حالتی که قمر در
بروج اب باشد پسندیده است و حذر کن متلبس بودن او تا در انحوس و قمر در محل و مثلثه ان خوب است
شر بدو او معالجهٔ سر را در فریز نیکوست با مثلثات ان برای معالجه قدم و پای با شناظر بسعود و لا بل اباو
بنهار شمس است و در لیل زحل و سهم الاباد در هر دو و دلایل ما در پیدا شد در نهار قمر و در لیل زهره
و سهم الام در هر دو و وقوع شعاع نحوس کدروند باشد در هر یکی از الفا خوب نیست و بعکس سعود و وقت
هر چیزی نزدیک شدن نیز ارث است در معرفت کواکب شرقی کفتراست مر این که بیخ از ده درجه
شور تا ده درجهٔ اسد شرقی شمالی است و از ده درجه اسد تا ده درجه عقرب شرقی جنوبی است و از ده
درجهٔ عقرب تا ده درجهٔ دلو غربی جنوبی است و از ده درجهٔ دلو تا ده درجه ثور غربی شمالی است
و همچنین است سیار کواکب در شرق و غرب و اکر بدیی بیخ را که در موضع انچنان که نوشتم از برای تو پس اکر
اهل مشرق مقابله کنند اهل مغرب را بدرستی که اهل مشرق غلبه میکنند اهل مغرب را و اکرچه مغلوب
باشند اهل مشرق و همچنین باید نظر کرد در همهٔ نواحی تمام شد و الله ولی التوفیق

باب اول در تقدیم چیزی که واجب میباشد تقدیم ان از امر تحویل سالهای موالید بدان
بدرستی که ان برای معرفت استدلال باشخاص علویه در انواع حالات انسان مراکزیت بعد از
وقت بهم رسیدن مولود که نامیده میشوند بتحویل سنی الموالید و میباشد اوقات تحویلات رسیدن
شمس بموضع حقیقی خود و میباشد ان بعد از وقت تولد بسیصد و شصت و پنج روز و کسری پس
بعد از این میباشد تحویل سنه ثالثه بقدر همین مدت و بر این نهج و شناخته میشود حالات
انسان در اوقات ان مراکز از جهت برج طالع تحویل و مواضع کواکب در این وقت و از جهت برج منتهی
این دو بیج یعنی بیج طالع و بیج انتها مخصوصند باستدلال باشان و بر امور انسان سال بسال
بعد از ان استدلال میشود بنا بر دلایل انچنان که زود باشد اینکه ذکر کنیم انها را بعد از این در
ماهی از سال و در هر روز و ساعت و اما حجت در صحت ان را هر اینه بتعویق میاندازیم ذکر انرا
در این کتاب تا انکه ذکر کنیم در مقالهٔ بجهت انکه قصد ما در این کتاب اختصار میباشد و انما عمل
تحویل سنه پس بدرستی که واجب است اینکه تصویر کرده شود بصورت فلک بر هیئة انچنان که میباشد
ان معروف نزد میان مردمان و وضع کرده شود طالع و بیج دوازده کانه هریک از الفا بدرجه
و دقیقه اش بنویسد در افق ان بلد و باید نوشته شود در ان مواضع کواکب بجز هر اصلیه و
حالات الفا و تحویلیه و طالع اصل و موضع بیج منتهی و مواضع سهام اصلیه و تحویلیه و مطالع
شعاعات و اثنی عشریات و مواضع قسمت و قاسم و شریک ان در تدبیر و صاحب فردار
و شریک ان و صاحب دور و کواکب ثابته انچنان که نامیده شده اند سامه الفا که والله
در حقیقت یکی از او تاد و نیرین را و باید که جدا کرده هریک را از دیکری یعنی اصل از تحویل
بعد از ان واجب است که تعریف شود حالات کواکب الفا در وقت تحویل حالات
ذات ایشان و حالاتی که نسبت بیکدیکر میدارند در وقت تحویل و در اصل و این مثل معرفت
طوالع تحویلات که در جهت بیت ازینتهای اصل و واجب است که تعریف شود مواضع کواکب و
شعاعات و اثنا عشریات و سهام از اصل و تحویلی هنگام غرب بودن و شهادت داشتن

بر پنج یا حد باشرف و زائمت انها بمواضعی که مخصوص است بانها و واجب است که تعریف شود حالات
انها در ذات انها مثل رجعت و استقامت و صعود و هبوط و سعادت و نحوست و قوت و
ضعف و حالات انها در هیئت مثل اقبال و ادبار و حیز و فرح و حالات انها از دیگری مثل
اتصال و انصراف و قبول و دبر و مصادقت و منافرت و واجب است که تعریف شود مرور انها
مواضع اصلیه و موضعهای انها از شمس پس واجب میباشد بر ناظر در این معنی اینکه نظر کند در
احوالی که ذکر شد بجهة انکه میباشد دران منافع عظیمه از برای معرفت احوال انسان سال
بسال بمرور ایام انها، بعد ازان واجب است که بشناسد سال انسان را بجهة انکه دران معرفت است
منفعتهای عظیمه در این معنی و این واضح است بجهة انکه حکم از برای اطفال نیست مثل حکم بر امور
مشایخ و نیست این قول محتاج ببرهان بلکه کافی است انچه عادت جاری است بان از امور ظاهره
بینه بلکه جایز است که مخالف باشد حکم صبی حکم طفل کبیر را پس چگونه مخالف نتواند بود حکم مشایخ و
پیران را و این بجهة انست که اختیار و اراده انسان مرکبست بترکیب طبیعی بقدر قوت و هیئة و بقدر
اصغریت و اکبریت او و بخصوص موافقت طبع صبی مرصبی را از جهت ضعف قوت طفلیت
و موافقت طبع جوانان مرجوانان را از جهت موافقت طبعهای انها در حدث و قوت
و همچنین بجهت موافقت طبع پیران و بسیار پیران بیکدیگر نسبت داده اند انساب انها را
بر کواکب هرچند نیستند مساوی در طبع و خلقت و ترکیب پس ظاهر است که این حکم بنا
بر اغلبیت است پس نسبت داده شده است کودک بقمر از جهت مشابهت طبع او با طبع
او تا چهار سال پس قرار داده اند سن دقیم را که ده سال است در طبیعت عطارد بجهة مشابهت
بیشتر امور ان سن بطبع عطارد پس قرار داده اند سن صبوم را که هشت سال است در
ولایت زهره پس سن چهارم را که ان نوزده سالست قرار داده اند در ولایت شمس پس سن
پنجم را که ان پانزده سال است قرار داده اند در ولایت مریخ پس قرار داده اند سن ششم
را که آن دوازده سال است در ولایت مشتری پس قرار داده اند سن بعد از در ولایت زحل

زحل تا اخر عمر و قرار داده اند اینها را بر قدر عطیه انها و بر موافقت طبایع انها
و مشابهت انها را بطبایع انسان و واجبست اینکه شناخته شود نیز بعد از این
امور حال کواکب از سعادت و نحوست و قوت و ضعف انها در اصل مولد و در
نوبتهای پس اگر بوده باشند صالح الحال در هر دو وقت دلالت میکند بر نهایت صلاح
و قوت و اگر بوده باشد در هر دو وقت بد حال پس دلالت میکند بر افراط در فساد
و اگر بوده باشد در یکی ازین دو وقت صالح الحال و در دیگری رد و الحال پس دلالت
میکنند بر قدر ضعف و قوت انها بر اینکه نیک مولد بحد افراط در قوت و سعادت
و نه در نحوست و ضعف پس انچه گفته شد یکوجه بود از وجوه تقدمهٔ معرفت و وجه دیگر
انست که واجبست اینکه شناخته شود رتبهٔ مولد پس حکم شود بر او بقدر انچه
اقتضا میکند رتبهٔ او از میان مردم پس بدرستی که بنا باشد که دلالت کنند کواکب بر
حالات شریفه یا رذیله پس تفاوت میکند ان حالات بقدر رتبهٔ مولد امیر بوده باشد یا
والی یا یکی از اوساط ناس یا سفله و دون و امّا وجه سیوم پس انست که واجبست اینکه
شناخته شود حال مولد در ذات خودش بعد ازان حکم شود بانچه ممکن است او را او
اشبه باین است پس بدرستی که بنا باشد که کواکب دلالت کنند بر حالاتی که مشابه
بنوده باشد با او مثل انکه دلالت کنند بر اکاد و حال انکه میباشد او خصی یا طفل
یا شیخ یا دلالت کند بر چیزی از احوال ذکور و مولود انثی باشد و بالعکس و انچه مشابهت
مراین را و امّا وجه چهارم پس انست که سزاوار میباشد اینکه شناخته شود حالات انچنانی
که وارد میشود بر او از خارج یا ملحق میشود او در اقارب و دوستان و منتسبان و منفصل شونکان
بان پس بدرستی که بنا باشد که کواکب دلالت کنند بر اسباب از حال مولود و میباشد این
اسباب در غیران از اشخاصی که ذکر کردیم یا دلالت کنند بر بعض اسباب انها که میباشد در
او پس این وجه اسبابی است که لابد است مرحکم کنندهٔ بر موالید و ناظر در انها را از وقوف بر

۲۲۵ الفا تا اینکه دور افتد از راه خطا و غلط ها و نزدیک شود بیانات حق و صدق پس هر گاه شناخته
انچه را که یاد نمودیم از مقدمهٔ معرفت باحوالات انسان پیش از نظر در صورت تحویلیه پس سزاوار است
اینکه شناخته شود دلایل انچنانیکه شمرده شده است در این کتاب اما اول پس برج منتهی
وان برجیست که منتهی میشود بسوی ان سال وان بجهة اینست که سال اول مولود از برای برج طالع
وسال ثانی از برای برجیست که بعد از انست وهمچنین دور میکند بر توالی بروج سال بسال واما
صاحب ان برج پس نامیده شده است بذلک واما قسمت پس ان اسم حداست وقاسم اسم صاحب حد
واین چنانست که سیر بدهند درجهٔ طالع را بهبلاج اورا و جلاء درجهٔ موضعی از مواضع فلک را از
برای هر درجه سالی یا بدرجات سوی یا بدرجات طلعی واما شریک قاسم پس صاحب شعاعی است که
واقع است بر قسمت واما برداشتن پس صاحب ان برداراست واین چنانست که اگر بوده باشد
مولود نهاری ابتدا میشود بشمس واگر بوده باشد لیلی بقمر ودور میزند بر توالی افلاک بر مولد سالهای
قرداران انها واما مشارک ان پس صاحب نوبت قسمت سالهای انست واین بجهة انست که سالهای
یکی از انها قسمت کرده میشود مثال کواکب سبعه وداده میشود هر قسمی کوکبی را وابتدا میشود اول بصاحب برج
ودور میزند بر توالی مراتب افلاک واما صاحب قرداده پس داده میشود هر سالی بکوکبی وابتدا میشود بصاحب
سالی که تولد یافته شده بود مولود دران ودور داده میشود بر توالی افلاک واما قابل تدبیر قرانچنانست
که قرر دفع میکند تدبیر را بسوی ان وان کوکبی است که متصل است بان قر پس اینها دلیلها میباشند
در تحویل سالهای مولودها که مجهول اند نزد پارهٔ مردم پس واگذاشته است از اوا حوال کرده است صاحب
کتاب یعنی ابو معشر در انچه واجب نمودیم کیفیت دلایل تحویل را واجب است بر ما اینکه بیاوریم
مراتب هریک از انها را جدا گانه بعد از ان حالات انها را بعضی نزد بعضی واین بجهة انست که از
برای سنه واحده واجزای ان که شهور وایام است دلایل بسیار است ومختلف بجهة اختلاف حال
ناس در اسباب ایشان که بعضی از انها دلایل مفرده وحالات انهاست در ذات انها وبعضی حالات
انهاست نزد بعضی اما مفرده بذات انها اول برج انتهاست وصاحب اوست دویم قسمت قاسم

۲۲۶ وقاسم است سیم مشارک مر قاسم است چهارم صاحب برداران کی که مشارکت مر اوراست پنجم
طالع تحویل سال است وصاحب اوست ششم قر وانکه دفع میکند تدبیر خود را بسوی او وصاحب
بیت ان واما دلالات حالات بعضی مر بعضی را پس مبتاشد دلایل کواکب حالات انها
در ذات انها واز دیگری یا در تحویل یا در حالات انها از کواکب اصلیه ویا از بیوت ودلایل
بیوت از بیوت اصلیه ومبتاشد این بر دوازده وجه اول مر کواکب است بمواضع اصلیه
انها ومر بعضی از انها مر بعضی را دویم سالخذات هرگاه بوده باشد در تحویل در بعض بیوت
اثنی عشر سیم مواضع کواکب است از بیوت انها ومواضع خانهای انها از انها چهارم
دور دادن کواکب وبیوت اثنی عشر است پنجم موافقت برج منتهی وطالع تحویل در بعض
بیوت فلک است ششم موافقت انهاست مر مواضع کواکب اصل را هفتم کینونة کواکب
در بیت یکی سوای ان بیتی که مبتاشد در دلایل ان هشتم اتصال ارباب بیوت است بعضی
مر بعضی را نهم دلالات کواکب است بمر مر در بروج ومجاسدهٔ انها باشعاع وسهام واثنا
عشریات اصلی یا تحویلی دهم دلایات اتصال انهاست بمر مر انها ونقل از برج بدیگری
مادامیکه بوده باشد در سال یازدهم دلالات انهااست در بیوت انها وبیوت غیر انها ودر
حدود انها وحدود غیر انها دوازدهم دلالات جز نهراست پس سزاوار است از برای ما اینکه
بشناسیم بعد از این خصوصیه دلایل نفس وبدن را بجهة انکه در مقدم داشتن نظر بانها منفعت
عظیمیست وان بجهة انست که ابتدا نظر کردن در دلایل نفس وبدن اولیست از نظر در حالات
دیگر انسان از برای اینکه ممکن است اینکه دلالت کند دلایل نفس بر مرض وموت یا حیسی و
انچه مشابه اینهاست ومحتاج نباشیم بدلایل بر امور دیگر مثل سفر وتزویج وغیر اینها اما عدد
دلایل بدن پنج است اول برج منتهی دویم مواضع وسیدن قسمت از بهبلاج سیم مواضع
رسیدن قسمت از طالع چهارم دلایل قمر وانچه متعلق است بان پنجم طالع تحویل واما عدد
ادلاء نفس ان هشت است اول ربالسنه دویم قاسم از طالع سیم قاسم از بهبلاج چهارم

مشارکت ان دو قاسم بجسد یا شعاع یعنی مقدر درجه قسمت پنجم صاحب فرزند ششم
صاحب درد و هفتم قابل قبر و صاحب بیت ان هشتم صاحب طالع تحویل سال اگر بوده باشد
این دلایل صالح الحال متفق در مزاج و دور از مناحس دلالت میکنند بر صحت بدن و قوت نفس
و بالعکس هرگاه ضعیف و ردی الحال باشند و اگر دلالت کنند دلیل حالی از حالات انچنان
که میباشد از برای مولود بر نفس و بدن غیر دلایل ان دو تا پس نمیباشد این دلالت اصلی این
قدر است که از برای او شهادت میباشد در حال انها و همچنین است هرگاه دلالت کنند دلایل
نفس و بدن بر حالی دیگر از احوال انسان پس همچنین است قول دران باب قدما درذکر
خواص دلایل سالخداست و مزاجات انها را با کواکب هرگاه بوده باشد سعد یا منحوس محقق
که ذکر نمودیم در باب اول انچه را که واجب بود ذکر ان در انجا و حال میخواهیم که ذکر کنیم
افعال کواکب را در سالخدا یه و انچه دلالت دارند بر سد باانها با نفراده و ممازجت انها
مر کواکب دیگر را بر جهة و مقارنه یا مقابله و تثلیث و تسدیس و قرار دادیم ما این را
جمیعا در جداول معلومه نابوده باشد مقابل چشم و اقرب بسوی فهم از برای ناظر بان و انها
وجوه صلاح انها و سعادت انها را پس بتحقیق که ذکر کرده شد و سپرده شد در کتاب مدخل و
همچنین وجوه نحوست انها را پس یافتیم انها را در موضع دیگر بدین ممازجت انچنانیکه ذکر
کردیم ما پس باید که استدلال شود بانچه ذکر کردیم ما برا نچیزی که بر میخوری بر غیر انچیزی
که وصف کردیم ما و باید حکم کرد بانتهاء قوت و اقوی دلالة سعد بوده باشد یا نحس بحسب انکه
وصف کردیم ما ان دلالت محصه انهاست در سعادت و نحوست و انها صورت این جداول
است پس صفحهای اول دران نهادیم کرد دلالات انهاست بر قوای مسعوده انها و در صفحهای دیم
ذکر دلالات انهاست بر قوای منحوسهٔ انها و بتحقیق که تمام کردیم بعض بیت انچنان را که
اهمال کرده بود صاحب کتاب یعنی ابو معشر بحسب انیکه این میباشد اشبه بکمال و ایضا پس
بتحقیق که متعذر نبود بر ما کفتار دران بیوت و خداوند تعالی اعلم و حکیم ثرات جدول

جدول دلالتهای زحل با نفراده و بمازجت غیرش از کواکب دیگر از اقسام نظر هرکاه ساخدا بوده باشد و بوده باشد در حالتی که صالح الحال بوده باشد

رتبهای کواکب	مقارنه	تسدیس و تثلیث	تربیع	مقابله
زحل	دلالت کند بر انکه صاحب تحویل میباشد تدبیر استدعاهای نافع و با قوت و صبر نهادن بر امور و صبر بر امور زمینها و بنا کردن بنا انها و عقارها و عمارت نمودن خانها و مکثها و این از برای او بساط مردم بوده و با ملوک و اشراف پیش بادانهٔ قوت زحل مستولی میکرده بر اشغال ملوک و بنا کردن شهرها و قصرها و صاحبها پس اگر بوده باشد زحل در برج غریب مرسد مولود باین امور بواسطهٔ شخص غریب یا بواسطه غربتی که بوده باشد و خانه و شرف وحد			
مشتری	دلالت میکند بر انچه ذکر نمودیم از انفراد او و مزایدهٔ او در زحل و دین و کرامت و شرف و عمارت و صلاح	دلالت میکند بر انچه ذکر نمودیم از دلالت او با نفراده و بر انکه میباید کرامت و رفعت و شرف و جمع مال و عقارات و انعام	دلالت میکند بر مثل انچه ذکر نمودیم از انداد و بر انکه زیادت میکند ملوک و اشراف و افزونی جاه و مال و صحت بدن	
مریخ	و بر انکه میباشد نیکو خلق و صواب رای و ثبات در امر نفقه و بخشش مالها	و بر انکه میباشد روی او زنده بر انچه نفع بخشد او را و زیاد کند مال و جاه او را و او را میزبان کند با ملوک	و بر انکه میباشد باریاب و قوت بدن و لب بالا غضب و خشم و تند و با جرات و زنده گرو نده	و بر انکه میباشد با خشم و شدت بطش و سرعت خصومت و منازعه
شمس	و بر افراط حرارت در بدنش و بر بودن ناخوشی حادی در باطن بدنش	و بر زیادتی در جاه و قدر او و صلاح حال او و انتفاع او از اشراف و کرز حل تابع باشد بوده باشد قبل تر در این امور	و بر بایت و قوت ظفر بر دشمنان و افزونی قوت و توان شدن انها	و بر دشمنی و عداوت شدید و خصومت کردن و بر دلتنگی و ملالت و منازعهٔ با اشراف
زهره	و بر تزویج و سرور و لهو و لعب و نجوه دن و شرکت و تربیت نمودن و مهمان شدن و مانند اینها	و بر انکه غالب میشود زنان و زیاده میشود نظافت و تزیین او و بر نقاشی نمودن خانه	دلالت کند در این سال بر نظافت و مروت و عمارت و زراعت و بنا کردن و مهتم شدن بچه زنان	دلالت میکند در این سال بر مخاصمهٔ میان او و زنان و بر مرقت و نظافت
عطارد	و بر زیادتی علوم و مباشرت حساب و هندسه و علم نجوم و کهانت و تحقق نظر در انها	و بر زیادتی در علم و وقار و وجودت قریحه و ثبات رای و مباشرت کتابها و علوم	و بر زیادتی در علم و بر فکر نمودن و وقت کتابت	و بر مناظره و خاصمه و فکرت و ملالت و همت و اهتمام
قمر	و بر افزونی در مال و ثروت نزد ملوک و ثناء جمیل او از مردم و خوشحال شدن از زنان	و بر افزونی مال و جاه و عقار و منابع و منتفع شدن بانچه مباشر میشود از عربها و انهار و قنوات	و بر مباشر شدن بناها و عقارها و مزاعتها و کندن نهرها و نهرها	و بر دشمنی زنان و دلتنگی از ایشان و بر عمارت زمینها و مزاعتها و نهرها

جدول دلالات زحل با نفراده و بمزاوجت عیرش از کواکب دیگر از اقسام نظر هرگاه سالخدا بوده باشد در حالتی که ردی الحال بوده باشد

کواکب	مقارنه	تسدیس و تثلیث	تربیع	مقابله
زحل	دلالت میکند با نفراده بر بدی حال و کم نامی در اینسال و بر رسیدن مکروهات بمردان اهل بیت او و باباء واجداد و بر نکبتهای سخت و بیماری دنبالدار و تب و عشه بدن و بر سردیها و خوان خلط سوداء و صفرها و بر ضرر در مال و بنیان و ضایع و بر دور بودن حاجات و بر رای فاسد و آمیزش با اهل دلالت پس اگر در بیج غریب باشد میرساند او را این امور در غربت و بالعکس هرگاه غریب نباشد			
مشتری	دلالت میکند بر فساد و مال و غرامت کشیدن و نزاعی در باب مال که میرسد او را در آن سال	دلالت میکند در این سال بر نقصان در مال و دشواری در هر عمل که شروع میکند دردان واقعه و غمی بر سد بوالدین او	دلالت میکند بر خرابی پاره مساکن و عقارها و فوت کردن از مالها و تباهی جاه و کمالات	دلالت میکند بر سؤ تدبیر و فساد عمل و مغموم گردیدن و زیان مال و دوستان
مریخ	دلالت میکند بر انکه میرسد او را غمها و بدی و خلق و سوء تدبیر و دشواری حوایج	دلالت میکند بر سستی و کسالت و تباهی حال و مردن برادران و نکبت ایشان	و برانکه میرسد او را مرضی که کور میکند و بر نقصان در مال و معاش و برانکه میرسد او را نکبتها سخت و هر چه شدیدتر مکروهی که میرسد او را در اسباب جاه	
شمس	برخوف و ترسی که داخل شود بر او از جهت اطلاق و مرض بیفاقت و ضرری از جانب پدران و پسران	داخل میشود بر او و بر والده او در این سال غمهای مختلف و ضرر و نقصان مالی و جاهی	پناه میگیرد در اینسال انچه را که ارث میبرد او از خویشان و میرسد او را مرضی و میباید نقب در بیخ	میرسد او را غمها و احیاجی بابد او و دلالت کند بر علت و مرضهائی که میرسد او را از سردی
زهره	دلالت کند بر جمع شدن با زنان زناکار و زنان بی‌همیت با زنان که زاینده هیچ یک را دوست ندارند	بر فساد معاش و کدورت عیش و بر دوستی نمودن با بیت خاطرها از مردان و زنان و ادبار یافتن از فرمانبرداری	دلالت میکند بر دشمنی میان او و مفارقت ایشان و بر غمهائی که میرسد بمولود لیب زنان او	بر قلت سرمد در اینسال و رسیدن امراض بادی و زنان و میرسد مکروهی از جانب ایشان از جنس دلالت بروج
عطارد	بر غمهای مختلف که میرسد او را و دلالت بر جبن و فکرهای پست غالب شود بر او و مایوس باشد از قبول رای او	بر غمهائی که میرسد او را لیب حساب و علوم و مال و سستی و سؤ تدبیر	بر حدوث آفتی در بدن و زبان او و میرسد مکروهی باو از سخن گفتن و دشواری عمل و فساد عقل	بر غمهای که میرسد او را لیب حساب و علوم و مال و سستی و سؤ تدبیر
قمر	بر مکروهی که میرسد او را لیب معاش و حوایج و مردن عمی که میرسد او را و سختی کشیدن بوالدین او	دلالت کند بر غمی که میرسد او را لیب طول و اشراف دران سال و او را بدرمانی کشند	بر غمهائی که میرسد او را لیب طول و اشراف و مالش تلف شود و بدخلق بوده باشد و بسیار غمگین بوده باشد	

جدول دلالات مشتری با نفراده و بمزاوجت عیرش از کواکب دیگر از اقسام نظر هرگاه سالخدا بوده باشد در حالتی که صالح الحال بوده باشد

کواکب	مقارنه	تسدیس و تثلیث	تربیع	مقابله
مشتری	دلالت میکند با نفراده بر انکه مصادقت و دوستی کند ملوک و عظماء و اشراف را و بوده باشد بتدبیر موافق صواب و ستوده رای صاحب سکون و تمام و میافزاید در جاه و تعدیش و شاید نیکو براو و لکن است او را که در این سال بنابد منفعت رسیدن را از جهات مختلفه بر قدر مرتبه اش			
مریخ	دلالت میکند بر انچه مذکر نمودیم و بر کرامت و شرف و عمارت زمینها و بنیان نهادن و مساحت کردن	و برانکه مرا بد کرامت و رفعت راد و حسن تدبیر و رفق و مدارای	و بزایش اشراف رای و دوستی نمودن و دین و عقل	بر عبادت و بسیاری روزه و رغبت در دین و عمارت مساجد
شمس	و برانکه میسر باید منزلت و مرتبه در زمین خود و وطن خود و بر طیب عیش و یافتن ریاست	و برانکه میباشد در این سال رئیس و عالم یا عمال را شغال و میسر باید کرامت و منفعت و ثناء را	و بر قوت و قدرت و ظفر و نصرت و افزونی در علم و جاه و کرامت	بر جنگ و جهاد و نفرت از وطن و حمایت و خصومت در برج
زهره	و برانکه میرسد او را مکروهی از جانب اشراف و ملوک و ناخوشی سببی در بدنش	و بر زیادتی در سعادت و طیب عیش و رزق و تزویج موافق و فرزند صالح	و بر رخت و قوت و رعایت از جانب ذی شان و برادران و بر نصرت و ظفر	و بر شنیدن و مجادله با ملوک و اشراف و بر جهاد و حرکت در امر دین
عطارد	دلالت میکند بر زیادتی در فرزند و کرامت و دوستان و مسرور میکرد و لیب تزویج و ولد	و بر زیادتی در رتبه و قدر و مال و نزهت و طرب و مسرور میکرد و لیب زنان و ولد	دلالت میکند بر کراهی بودن در رتبه و دین و مرتبه و میرسد او را ذلتی نیکو منظر	بر شنیدن با زنان و بر تزویج و ولد و طرب و سرور
قمر	بر کسب اموال و منفعت از تجارتها و بر زیادتی ادراک و نیکوئی ذهن و بلیغ بودن	بر زیادتی در مال و تجارت و کتابت و تعلم و حفظ و بنای امور اشراف	بر زیادتی در علم و حدت ذهن و نکر و شهوت شدید در مناظره و مجادله	بر مناظره و جدل در علوم و تعلیم هندسه و تجارت
زحل	بر کرامت و رفعت در بادیه در جاه و منفعت و مرتبت و بسا که ولادی در دنیا	بر زیادتی در جاه و ورثه و ثناء نیکو و قول جمیل در باره او و در شصت سال بدنش و بر هر چه کرده شود	بر سفر و سعادت و مردت و قوت و مرتبه و جاه و رفعت و منزلت	

جدول دلالات مشتری با نفراده و بمزاوجت غیرش از کواکب یکدیگر از اقسام نظر هرگاه سالخدا بوده باشد در حالتی که ردی الحال بوده باشد

ارکان کواکب	مقارنه	تثلیث و تسدیس	تربیع	مقابله
مشتری	دلالت میکند بر انکه میرود بسبب ان مولود و میکاهد سعادت او و تباه میکرد و جاه او و بسیار میکرد و غم و غصه ان او و میباشد ان بطیئ الحرکه و مقوم میکرد و بسبب پدران و فرزندان و اشراف و بد میکرد و حال او در معاش پس اگر کواکب هدا و دلیل ولد دلالت کند بر انکه این فساد بسبب فرزند باشد و همچنین دلیل ایام و ماهات بر اندازهٔ طبع و مکان نیز از دلالت	دلالت کند بر زیادتی مال و نیکوئی حال و بسیار شدن و بزرگ شدن و بلند شدن و بسیار شدن و بزرگ شدن و بلند شدن و بسیار شدن و بزرگ شدن و بلند شدن

جدول دلالات مریخ با انفراده و بمزاجت غیرش از کواکب از اقسام نظر هر گاه سالخدا بوده باشد در حالتی که رد و ی الحال بوده باشد

کواکب	مقارنه	تثلیث و تسدیس	تربیع	مقابله
شمس	دلالت میکند در این سال بر محنت و کشتن رای و اختلاط عقل و فساد ذهن و دهشت و حیرت او و بر انکه می‌باید از دزدان و آتشها و خون و امراض بد و بیت و بد حال براه روان و خواهران و میباشد انچه میباید از هر یک از اینها بر اندازهٔ برج او و مزاجت او با کواکب و ضرب بودنش در ایشان خود یا مقبول بودنش			
قمر	دلالت کند بر انکه میرسد او را مرسه و جنون و امراض سوداویه و غم میکرده بسبب بیدار	دلالت کند بر انکه تلف شود مال او و به شخنی کند در سنان و ناشایان خود را و تباه کرده عقل او	بر انکه برسد او را غم و نکبت و برسد پدر ش را نکبت و هم در مرضی	دلالت او مانند دلالت تربیع بوده باشد و دشوارتر
عطارد	بر تباه شدن مال او و هموم شدت بسبب اولاد	بر فساد مال و دشمنی نمودن با دوستان و ضعف نفس و نکبت	بر کتابی و مداوف میانهٔ او و دوستانش و ضعف رای و تدبیر	بر انکه میرسد او را غمها بسبب خویشان دلالت دوستان و میرسد او را مکروه
زهره	بر انکه میرساند او را مرض شدید و غم و نکبت از سلطان یا اهن یا از اتش	بر انکه میرسد او را مکروه از دوستان و مادرش و میرسد او را در وقتی و میرسد بدش را مکروه	بر انکه میباشد با جمله و کم فکر در چیزها و میرسد فرزندش را نکبت سختی	بر انکه میرسد او را شرارتی با بدش و تباه کرده مال او و بیمار بوده باشد منازعه او
قمر	بر انکه تزویج کند باعجابت کند کنیزان را بوده باشد الفتی و موافقتی بسبب ایشان	بر انکه میرسد او را مکروه از جهت زنان یا میباشد منازعه برایشان یا بیمار شوند یا تلف کرده اند پارهٔ ایشان	مغموم کرده بسبب زنان و دشمنان و میرساند او را مکروه بسبب ایشان و همچنین بسبب نکاح و تزویج	میرسد او را افتی از جهت زنان یا میباشد منازعه برایشان یا بیمار شوند یا تلف کرده اند پارهٔ ایشان
عطارد	مباشرش علم را به نیکو وضعی و مرجع را و بیابد بسبب انها مکروه را	دلالت او نزدیک بدلالت مقارنه	بر انکه بد میکند نسبت بخود و مخاصمه کند بسبب اعمال و اشغال و بیابد مکروه را بجهة کلام و بدکان کند	بر انکه میباشد کم حیا و دوسته اید با طل را و نا خوشایند من را و میباشد شوه منازعات و خصومات
مریخ	بر انکه برساند او را مرض پیچنده و پارهٔ از اعضاء او برین شود یا اهن	بر انکه برساند او را مکروه از جانب دوستان و در وقتی که دشمن برنده باشد	بیابد مکروه را بسبب دشمنان و برساند او را بعلتی که در مواضع و تباه شود عقل و مال او	دلالت او نزدیک بدلالت تربیع

جدول دلالات شمس با انفراده و بمزاجت غیرش از کواکب از اقسام نظر هر گاه سالخدا بوده باشد در حالتی که صالح الحال بوده باشد

کواکب	مقارنه	تثلیث و تسدیس	تربیع	مقابله
شمس	دلالت کند در این سال بر رتبه و افزودن در جاه و تقریب نزد ملوک و لشکریان و حسن حال و ثناء جمیل در میان مردم و زیادتی در علم و کلام و معرفت اشیاء و میباشد شوه امر بسلاطین و اهل عدل و دیانت را و نیکو کرده حال پدرش و امر ش را اندازهٔ هیئت کواکب و شهادت ایشان در فلک			
قمر	دلالت کند بر انکه زیاد شود در رتبه و منزلت و مال و عقارش و میباشد اسباب این مساجد و مباخاها را و بر انکه بناء بنیانی خد و بنیانی را	بر انکه مباشر شوه امر فقهاء و مشایخ و بنیانی را و بیفزاید در عقل و دانش	دلالت کند بر دشمنی و عداوت بر مشایخ و فقهاء و منازعه با ایشان
عطارد	بر انکه بیفزاید مرجاه و مرتبه اش و منتفع شوه باشراف و ملوک و بوده باشد با اقبال و جمیل براو شوه و زیاد کرده دوستانش	بر انکه بیفزاید در مرتبه و منزلش و میباشد شوه امور مبادرت و سعادت	دلالت او نزدیک است بدلالت تربیع و شاید که سفری از برای او روی دهد
زهره	بر افراط حرارت و یبس در بدنش و بر ضربت و ظفر بر اعداء	بر انکه بیفزاید در انتفاع که حلو و خوش او میباشند و در ریاستش و بر انکه دشمنانش زبون و ذلیل شوند	بر افزون در قدر و بر نصرت و قوت و ظفر بر دشمنان	دلالت او نزدیک بدلالت تربیع و بر ضرب و جدل و لشکی و حدت
قمر	بر انکه بر چند از علل و آفات خود و اگاه شود انچه را که دوست دارد و نیکو شوه ثناء خد بر او و بوده باشد پسندیده در تدبیر با عمال خود	بر بسیاری ستایش مردم او را و نیکوئی تدبیر و افزونی در علم و نوشتن صواب	این اضداد نفع نوشه	و همچنین
عطارد	بر انکه مباشر شوه عملی را بر جماعتی از مردم و بیفزاید در ادب و علم او و میباشد شوه کتابت را و بوده باشد پسندیده در نقد مردم	معدوم	معدوم	معدوم
مریخ	دلالت او مثل دلالت شمس است مگر انکه عمل او بسیاری رنج نماید و عاقبتش نیکو بوده باشد و میباشد شوه امور پنهانی و حیلها را	بر انکه بیفزاید در جاه و عزت و بوده باشند پسندیده احوال در انچه میباشد شوه و سعتش پسند بوده باشد	بر کثرت منازعه و خصومت او با غیر خود و بسیار کرده کلامش و بیفزاید در کلام و فتنش و مظفر کرده بر دشمنان خود	بر انکه بیابد کرامت و انتفاع و نیکو کرده و بر او ثناء و ستایش و بوده باشد نیکو تدبیر

جدول دلالات شمس با نفراده و بمقارنت عشر از کواکب از اقسام نظر هر گاه سالخدا بوده باشد در حالتی که در حالی الحال بوده باشد

از کواکب	مقارنه	تثلیث تدابیر	تسدیس	مقابله
زحل	دلالت کند بر انکه صاحب تخیل پیاید مکروه را از جانب بندان و دوستان و بر کناهی و بت رتبکی و خسارت و غرامت و مغموم شدن از جانب سلطان و برسد پدرش مکروهی و ان باندازهٔ وضع فلک است و قاسم و قسمت			
مشتری	دلالت کند بر انکه برسد او را مکروهی از جهة دین و عبادت و از جهة بناها و زمینها	بر کناهی و کم عظمت و شاه عقل و غرامت و بریشان شدن از دوستان	بر انکه میرسد او را مکروهی از جهة خسارت مشایخ و بر انکه خراب شود عقار و املاک او و بناه شود عقل و دین او	برسد او را مکروهی از جهة خصومت و عداوت با مشایخ و بر فساد عقل
مریخ	بر زیادتی مال و کسب بکناهی او و بسیاری غم و حزن او	برسد او را افتاد از جهة اشراف و بیاید کرده و نفقه و خرج او و هم او	بر انکه برسد او را انکر دوشت و مال و بفتد میانهٔ او و میانهٔ دوستانش عداوت و جدال	دلالت ان نر دیلیات است
شمس	بر امراض حاره و سوختن و دیدهٔ اعضاء باطن و مغموم شدن بسبب برادران و خویشان	برسد او را مکروهی از جانب دوستان و لشکر کشان و صدمتی و برسد برادرانش را مکروهی	بوده باشد در این سال باعجله و شتاب و مکروهی و نکر در چیزها و تباه رای	برسد او را غمی و مراضی لند و مغموم کرده بجهة خصومات و برادران
زهره	برسد او را از جهة زنان و دشمنان و مال و ولد غم و اضطراب و ناخوشی و رنجیدن	مغموم کرده بجهة سلطان و زنان و منافع و بوده باشد دلتنك و مغموم	معدوم	معدوم
عطارد	برسد او را غمها و مباشرشود تدبیرات را و بعاکند بسبب چیزهای مختلف و مغموم کرده بجهة فرزند	معدوم	معدوم	معدوم
قمر	برسد ترس و بیم و انزعاج مکروهات را و مغموم کرده از جانب پدران و مادران	بر کناهی و قلت صلاح حال و فساد مال و سوء رای و تدبیر	برسد او را از خصومتها و انتوشها و بیماریها و تباه کرده معاش او و مغموم کرده بسبب مال	برسد او را از زعاجها و مکروهات از جانب سلطان و مغموم کرده بجهة زنان و اهل و ولد

جدول دلالات زهره با نفراده و بمقارنت عشر از کواکب از اقسام نظر هر گاه سالخدا بوده باشد در حالتی که صالح الحال بوده باشد

از کواکب	مقارنه	تثلیث تدابیر	تسدیس	مقابله
زحل	دلالت کند بر انکه صاحب تخیل میباشد بسیار باسرها و خوشحالی و ظهور و شهرت غناء و بخزاید در نکاح و جامه و نبید و منافع او را میزند کند با دوستان و برادران و دوستی کند با مردان و زنان و تزویج کند و مباشر شود صناعتی و تجارت را پس اگر زهره در برج دوستان خود بوده باشد برسد او را این امور از جانب دوستان و اگر در برج غریب بوده باشد بیاید اورا از غربا و			
مشتری	دلالت کند بر تزویج و فاحشگی و نکاح و طرب و بسیار سرور و شرب	بر سد او را کرامت و منزلت و مدایا بنداد و درهم و بخشش اشجار و غرس نمودن و زراعت کردن	دلالت ان نر دیلیات است بدلالت مقارنه و دلالت کند بر فرح و سرور بدوستان و زنان و تحصیل مال	بر سد او را کرامت و عظمت و شهرت و عبادت و دین داری و برسد او را رزق نیك بخطو
مریخ	بر زیادتی در فقد و عظمت و کرامت و شرافت و عزت و سرور	دلالت ان نر دیلیات است بدلالت مقارنه و دلالت کند بر فرح و سرور بدوستان و زنان و تحصیل مال	بکرامت و عظمت و شهرت و عبادت و دین داری و برسد او را رزق نیك بخطو	دلالت ان نر دیلیات است بدلالت تربیع
شمس	بر انکه بیفزاید مال برادرانش و در جاه و مرتبه اش و ثناء نیکو بر او شود	بیفزاید و مال و فواید بش و وعدی شود تزویج و لذت بردن بزنان و راحت را	دلالت او نر دیلیات بدلالت مقارنه و تثلیث مگر انکه مبتلا شود بمرض چشم و ناخوشی بهرسد	دلالت ان نر دیلیات است بدلالت تربیع
زهره	مسرور کرده با سباب طرب و تزویج کند و خزان ایشان را و بسا که برسد او را نشب و هوارف	بیفزاید در سعادت و جاه و ادب و ریاست او و بکرد ند دشمنان او زبردست او و بیفزاید در لباسش	معدوم	معدوم
عطارد	بیفزاید در ادب و ذهن او و مباشر شود علوم و کتابت و زینت را و بیفزاید در فرزندش	بر انکه راغب شود طوری در ادب و بیفزاید در فرزندش و امیدش کند زنان را که از برای ایشان ادب و ظرافت و ضلاع بوده باشد	مباشد محبوب و بسیار مباشرت با داب و کتابت و علوم و زینت را	معدوم
قمر	بیفزاید در ادب و ظرافت و ملاحت و جمه و سرور او و عارض کرده او را هر چه در باره زنان و غریب	مباشد خوشحال و بازدی و با ذکاء و فطانت و مسرور کرده بجهة زنان و شغول شود طرب با ایشان و کنیزان	بیفزاید در مال و شهرت و مناعش میکند بوده باشد ان بجهة چیزها از امور زنان و لذتها	برسد او را بجهة زنان و فرزند و تدبیرات و امیدش کرده ها غمهای بر او شود و بسا که از برای او سفری دست دهد

جدول دلالات نظر با انفراده و بما ذجهت غیرش از کواکب از اقسام نظر هر کواه سالخذا بوده باشد در حالتی که ردی المحال بوده باشد

از کواکب	مقارنه	تثلیث	تسدیس	مقابله
بهرام	دلالت کند بر انکه برسد او را در این سال غمها و تکبتهای سخت و مهمها بابت زهره و بسیار گردد و غم و اندوه بود و دشمنان و فرزندان و زنیت و طعن و لباس و طعام و شراب پس اگر در مکان غربی بود باشد زهره برسد او را از آن غمها یا در رغبت و اگر در برج دشمنان خود بوده باشد برسد او را از دشمنان و همچنین است حکم در برج دوستان			
زحل	برسد او را بجهة زنها و فرزندان و املاک و اعمال و اشغال پست مکروهات	برسد او را تکبتها و زحمتها و غرامتها و هموم بجهة لباس و زینت	برسد او را مکروه از جانب زنان و همها بجهة ایشان و جدال و نزاع	دلالت او نزدیک است بانچه تربیع دلالت بران میکند
مشتری	بر فساد مال و کنای و سوء تدبیر و رای	بر زنان مال و جدال دوستان و مهموم شدن بجهة دوستان و برادران	برسد او را مکروه بجهة زنان و شاهی و دین و زینت و نزاع با زنان	برد شمن و جدال و نزاعت از زنان و برد لشکی و هم
شمس	برسد او را مکروهی از جانب زنان و کفشاریدن و رسوا شود	برسد او را حیرت و تحیر بجهة زنان و میاندا و دشمنان و برسد او را تکبتی و انیشان جدال و مجادله واقع شود	مغموم کرده بجهة زنان و زنان و دشمنان و برسد او را تکبتی از اهل یا سوختن و مباشر شود بجهة نکاح جزهای بیت را	برسد او را الفتی از جهة تربیع بران دلالت میکند
زهره	میرسد او را مکروهی از جهة سلاطین و اشراف و مغموم کرده بجهة دوستان و برادران	دلالتان نزدیکست بدلالت مقارنه	معدوم	معدوم
عطارد	بر سر زنان و لهو و مغموم شدن بجهة ایشان و بجهة علم و کتابت	برسد او را غموم و اختلاط عقل و سخن پست و مهموم شدن بجهة نکاح	برسد او را مکروه بجهة زنان و اولاد و برسد او را غم و حزن	معدوم
قمر	برد لشکی و مغموم شدن بسبب خرها و علوفه و حزن کرده بر خواهر و کرختن زنان غریب و مغموم کرده بسبب ایشان	مباشد بسیار با تغیر در حال نکاح و میرسد او را افتها و همها و مباشرت او	مغموم کرده بسبب املاک و مال و برادران و برسد او را مکروهی از جهة زنان	دلالتان نزدیکست بدلالت تربیع

جدول دلالات عطارد با انفراده و بما ذجهت غیرش از کواکب از اقسام نظر هر کواه سالخذا بوده باشد در حالتی که صالح الحال بوده باشد

از کواکب	مقارنه	تثلیث	تسدیس	مقابله
عطارد	دلالت کند بر کسب مال و جمعش نزد او و ستایش و منفعت بسبب حفظ و عقل و آداب و علم و کلام و سخن و جدل و اعمال پسندیده و تدبیرات ستوده شده و نیکوئی ثناء بر او و خوشنودی مردم با نچه او بکوید			
زحل	بر آداب و علوم عقل و رای و تدبیر و هندسه و حساب	بر علم نجوم و کهانت و حکم و رمل و نبات رای و فکر و مباشرت علم	دلالت کند بر انچه تثلیث دلالت بران میکند	بر مناظره و جدال و فکر در قضیه در استخراج علم
مشتری	بر مباشرت علم و دوستان و اشراف و تعلیم و حفظ و رای و فکر	برافزوده در علم و جهت ذهن و فکر و بسیاری مناظره و مباحثه	دلالتشان بعینه دلالت تربیع است	
مریخ	بیفزاید در ذهن او و بوده باشد مواضبت کننده بر اعمال و ادراک و رای	افزون شود در ذهن و ذکاء و فطانت و ادب او و برسد او را خیرات از جهة علوم	دلالت او مثل دلالت تثلیث است و بر جادله در علم و خاصه بسبب اغنا	نزدیک است بدلالت تثلیث
شمس	بیفزاید در علم و ادب و مرتبه او و مباشر شود علوم را و نیکو شود ستایش بر او	معدوم	معدوم	معدوم
زهره	مباشر شود علم و آداب و راه و بیفزاید در عظمت و حرمت و ادب و علم او و نیکو شود ستایش بر او	بیفزاید در عظمت و حرمت و ادب و علم او و نیکو شود ستایش بر او	معدوم	معدوم
قمر	بیفزاید در آداب و علم او و بوده باشد پسندیده رای و بیفزاید در صلاح حال مادر او	برانکه مباشر شود علم مخالفه را خصوصاً هندسه	بیفزاید در ادراک و عقل او و لیکن مغموم کرده بجهة عوام الناس	برانکه مظفر کرده بر انکس که با او مناظره و خصومت و جدل کند

جدول دلالات عطارد با نفراده و بمقارنت غیر شمس از کواکب از اقسام نظر هر گاه سالخدا بوده باشد در جائی که ردی الحال بوده باشد

الکواکب	مقارنه	تربیع و تثلیث	تسدیس	مقابله
عطارد	دلالت کند بر اصلاح حالش و فزونیش در اعمال صالحه اش و بر انکه منتفع گردد بزراعتها و تجارتها و بر انکه مسرور گردد بحفظ اولاد و یاوران و اشراف و مالوک و بر منتفع شدن بسبب علوم و حساب و تجارتها و تزویج و بر قابلیت بودن او برای جواب و توسعه در حال و معیشت و بر انکه ثنا و جمیل باو رسد و مبتلا شدن باین امور بمقدار نهایت صحت دلالت و مقارنتش با کواکب			
زحل	بر مصادفات و آلام و غوائل و خوف از سبب مشایخ و زیادت شدن او را در عقارات	بر مباشرت عمارت و املاک و زراعات و بغیرها و امثال ذلک	بر زیادتی در مال و جاهش و افزونی در سنا و نشر ذکر او و بسیار شدن امور زمینها و عقارها	بر توسط در امور و اشتغال و سفرها و بر منازعه نمودن
مشتری	بر کرامت و رفعت و افزونی در مال و جاه و طیب عیش	بکوشد در ریئس و عالم باعمال و بیابد شرافتی و حرمت و ظفری بسبب برادران و اشراف	برافزونی در مال و حسن سیرت و نصرت و ظفر و بسا که دلالت کند بر نکوهی	بر سفر و سعادت در امور و رای و ندیم و تجارت و شرکت
مریخ	بر سفر و انتقال از جائی بجائی و حرص در اعمال و نیکی کشی و سیاست امور جنات	بکار و اشتغال در حاجات و بدون خواندن و دلالت در اسباب حرب و منفعت بردن و خرج مال	دلالتش نزدیک است بدلالت تربیع	بر منازعه و جدال له و توسط در امور و اشتغال
شمس	بفزاید در جاهش و بیابد سرور و شرف از ملوک و بسا که بر سد او را نکوهی	دلالتش مثل دلالت مقارنه است	بیابد کرامت و شرافت و منفعتها از نیکو کردن و ثنا و برادر و نصرت و قوت بر دشمنان	بسیار کرده منازعت و خصومت با ملوک و اشراف
زهره	بفزاید در ادب و ظرافت و طلاقت و جمش و در شرب و بسا که تزویج زن کند	میباشد مسرور و باطلاقت و جمع و با زنان و اولاد و مسرور بزنان و اولاد	بفزاید در حال و مروت و جاهش بتزویج زنان کند و بسا که مغموم گردد بجهة ایشان	دلالتش نزدیک است بدلالت تربیع و بسا که سفر کند و بوده باشد ستوده
عطارد	بفزاید در ادب و عقل و فهم و مروت او و میباشد نیکوکار و نظیر و اقاربند	دلالتش نزدیک بدلالت مقارنات	بفزاید در عقل و فهم و مال و جاهش و بسا که مغموم گردد بجهة سوء	دلالتش نزدیک است بدلالت تربیع

جدول دلالات قمر با نفراده و بمقارنت غیر شمس از کواکب از اقسام نظر هر گاه سالخدا بوده باشد در جائی که ردی الحال بوده باشد

الکواکب	مقارنه	تربیع و تثلیث	تسدیس	مقابله
قمر	دلالت کند بر انکه بر سد او را در این سال انواع مسرت و اذیت از اولاد و دشمنان و بندگان و خریداران از تجارتها و تعلیم و حساب و شرکت و کتابت و تدبیرات و کلام و منازعه و خصومات و بر انکه مسرور گردد بصفتها و ان مناسب بر اندازهٔ وضع فلک و مقارنت با کواکب و مکانش از برج و بیوت فلک			
زحل	بر سد او را غم و هم مختلف بوده باشد کسل و غالب شود بر او فکرهای بد و رای خطاء	بر سد او را غم بسبب مشایخ و پدران و اهل علم و آباء و بوده باشد بد تدبیر	بر مفارقت دوستان و دشمنی نمودن و بند ستودن اصحاب و کم شود مال او و داخل کرده بر او غم	بر سد او را بد و بوده باشد اگر بشش در اعمال خود و بد خلق گردد در میانه مردم
مشتری	خوشحال گردد بکسب املاک و فائده کم و تنگ شود بر او معیشت او و فاسد گردد رای او	مغموم گردد بسبب شمنان و اکابر و بسبب زنی و رتبه و مروت و علم	شاد گردد از خروج نموده است از مالها و علمها و کتابها و مباشر اعمال او کرده	مغموم گردد بسبب مال و دشمنانش و بانی دلالتش همان دلالت تربیع است
مریخ	مباشر شود خدعه و دفع و رای ضعیف و بر سد با دیگران و مغموم گردد	دلالت ان نزدیک است بدلالت مقارنه	خصومت کند بسبب اعمال و برادران و بوده باشد رانش نفعد بر طرف شونده و ضعیف	دلالت کند بر شخصی و خصومت و دشمنی
شمس	بر سد او را غم و مصیبتی و در خصمهای کم و خشک و مباشر شود حیلها و چیزهای زشت را	معدوم	معدوم	معدوم
زهره	بر سد او را بجهة زنان و پسران و نکاح پسر و مغموم شدن بسبب علوم و اشغال	بر غم و اختلاط امور و کفتار زشت و مغموم شدن بسبب نکاح دختر	بر سد با و مکروهی بجهة زنان و اولاد و غیرت و حزن	معدوم
عطارد	میباشد در این سال کم ثبات بر کجا ل و مباشر میشود کتابها و بیع و خدعه را	بیاید غم و هم را بجهة سفر و برادران و عالم و صانع نمودن چیزها	بر سد او را مکروهات و هم از مردم و در خیانت کردن از او و سرزنند و بسا که حبس شود تا بندگ کرده او را	میباشد در این سال ترسان از کفتار دشمن و مبتلی گردد بغصه بسبب دشمنها و نزاعها

جدول دلالات قمر با نفراده و بمانجست غیر ایشان کواکب از اقسام نظر هرگاه سالخدا بوده باشد در حالتی که روی الحال بوده باشد

برجات	مقارنه	تثلیث و تثلیث	تربیع	مقابله
حمل	دلالت کند بر بسیاری افتی جادر و نکبتها و بناها و امور دکانها و غربت و سفرهای بد و بلیت و مغموم شدن بسبب برادران و اشراف و مملوک و بر رای فاسد و تنگی معیشت و کسب و این امور بر اندازهٔ حال و هیئت او است در قلت و بقدر سخت او و بسا که برسد او را ضرر و نکبت سخت خصوصاً هرگاه منضم شود			
ثور	بیاید مکروهی یا بجهة بناء و دشمنان و برسد او را مرض و درد و بجهة سردی مزاج	برسد او را در این سال غمها بسبب مشایخ و بدان ستایش کند	برسد او را مکروهی بجهة پاره از اسباب مرض و دشمنی کنند با او و مردم و معاملات کنند با او و قرض و بیاید بخط و بناء میکرده مال انسان	نزدیک است دلالتش بدلالت تربیع و برسد بسیاری از درد ها
جوزا	میرسد او را حزن و غم از جهة اشراف و بیاید بکروهی یا بسبب مال و معیشت	میرسد او را غمها از راهها مختلف و مکروهی بجهة دوستان و بناهی در جاه و قدر	سفر کند و برسد دران مکروهی یا و منازعه کند با پارهٔ مردم	
سرطان	بیاید مضرت و درد را و بوده باشد با تعب و رنج و بسا که بریده شود پارهٔ از اعضای او من	برسد او را مکروهی از جانب و دشمنان و برادران و بسا که برسد او را درد و الم و نکبتی	بیاید مکروه را بجهة اعداء و برسد او را درد و علتی در دماغ و بناء کرده و عقل و مالش	دلالتش نزدیک است بدلالت تربیع و زده باشد که سفر کند و مغموم گردد بسبب ان
اسد	برسد او را نکبت و غمی از جهة ملوک و بسا که برسد او را مرضی و خوف	برکناهی و کم صلاح حال او و فساد مال و بدی رای او	بیاید خصومتها و نزاعها و مغموم شدن بسبب ان و بیاید مکروهی یا بسبب معاش و اشتغال خود	برسد او را مکروهی از سلطان و نزاعها و خصومتها
سنبله	دلالت کند بر دلتنگی و هم و غم بسبب زنان و اولاد و کهنا و بد بلیت	بیاید غموم و بسبب نکاح و مادران و بناء کرده مال	نزدیک است دلالتش بدلالت تثلیث و بناء از برای او و منازعه و خصومت با زنان	دلالتش نزدیک است بدلالت تربیع و بسا که سفر کند و مغموم شود بسبب ان
میزان	برسد او را مضرت و غم بجهة کتابت و علوم و کلام و بناء شده کفتن دروغ و کلام باطل را	برسد او را مکروهی بجهة دوستان و بسرها و بناهی مال و کردن خدعه	برسد او را مکروهی از جهة محاسبه و کتابت و منازعه و خصومت	دلالتش نزدیک است بدلالت تربیع و اگر سفر کند مغموم کرده بسبب ان

جدول دلالات کواکب سبعهٔ سیاره هرگاه بوده باشند سالخدا در حالتی که صالح الحال یا روی الحال بوده باشند بحسب بودن ایشان در خانهای فلک

بروج	دلایل زحل هرگاه صالح الحال بوده باشد	دلایل زحل هرگاه روی الحال بوده باشد	بروج	دلایل مشتری هرگاه صالح الحال بوده باشد	دلایل مشتری هرگاه روی الحال بوده باشد
حمل	دلالت کند بر انکه مباشر شود املاک و عقارها و تعمیر انها را نماید و کند قنوات و نهرها را	بر انکه مباشر شود این امورها بجهة غیر خود و بسا که مغموم کرده بسبب ان اندازهٔ نحوست زحل	حمل	دلالت کند بر انکه نام برآورد و بسیار شود مال و بسا که بسبب ان مغموم شود و بترسد از جاه و مرتبه اش	برنقصان مال و بناهی ان و انکه معزوم شود باسباب که من بیان وند میباشد
ثور	بر مباشر شدن بنائی و منفعت شدن در ضیاع و در چیزها و کم امید منفعت انها را در مستقبل میدارد	بر انکه مغموم کرده بسبب برادران و اولاد یا تنگی مال او و از بخر در دست اوات و بسا که بنا شود حاصل اطلاق در داخل او	ثور	بر انکه مباشر شود بنائی و منفعت شدن در ضیاع و در چیزها و کم امید منفعت انها را در مستقبل میدارد	بر انکه مبنا شد بنکو هیئت و خان چشم و بناء نکو جاوشد و برسد از دوستان خود خبری را
جوزا	بر انکه بسیار شود اعالی او کم امید داشته باشد باعطا اجر و ثواب از جانب خداوند و بر منفعت بودن از بارهٔ مردم و اینکه سفر کند و امید داشته باشد نفع از او	بر انکه سفر کند و برنجند حالت بدها بسبب دین و عیالات و غالب کرده در او نکرهای پست و بد و بیاید مکروه را بجهة ان	جوزا	بر انکه مباشر شود خیانت میراث و امور دین را و سفر کند سفر سوء و بسر بر شود برادران و خبرها	بر انکه بیاید او را در این سال چیزها که مغموم کرده باعطا وه اخل گردد او را و ضررها و غمها از جانب برادران و بسر او را مکروهی نمرسد
سرطان	بر انکه بسیار شود حال او در حالش و بسفر باید دران و منتفع کرده از زراعت و املاک و بنا کردن عمارات	بر بناهی مال و تفرق ان و برسد او را غمی تألف و سلف و بسا که برسد او را درد ها و بیمارها و کسالت	سرطان	بر انکه بسیار شود حال او در حالش و بسفر باید دران و منتفع کرده از زراعت و املاک و بنا کردن عمارات	بر معطلی و کم کاری و مکر انکه برسد او را نا ایمانی بدین طلب مانند میراث
اسد	بر انکه برسد او را خوب و خیری از جانب پادشاه یا برسد او میراث که خوشحال شود بسبب ان	بر رسدها و بنا ادار و مهموم شدن بسبب مال و میراثها و مانوشدن از دعوی	اسد	بر انکه برسد او را خوب و خیری از جانب پادشاه یا برسد او میراث که خوشحال شود بسبب ان	برانکه ستایش کند او را فرمایکان و منتفع کرده بحبس و معالجه کنند او را دشمنان و بسا که برسد او را میراث
سنبله	دلالت کند بر خلاف انچه دلالت میکند بر جان باصلاح حال از همان جهتها یا غیر ان جهتها		سنبله	دلالت کند بر خلاف انچه دلالت میکند بر جان باصلاح حال از همان جهتها یا غیر ان جهتها	

جدول دلالات کواکب سبعه سیاره هرکاه بوده باشند سالخدا در حالتی که صالح الحال یا ردی الحال بوده باشند بحسب بودن ایشان در خانهای فلک

	دلایل مریخ هرکاه صالح الحال بوده باشد	دلایل مریخ هرکاه ردی الحال بوده باشد		دلایل شمس هرکاه صالح الحال بوده باشد	دلایل شمس هرکاه ردی الحال بوده باشد
اول و طالع	دلالت کند بر انکه ظفر یابد بانچه طلب میکند از سر سلطنت و حرب جنات و میاشد باوقات رطوبتی خوه و میاید مزاج و بهجت	بر خسران و زیان و انتها بدشمنان خود و مال خرج کند بسبب سفر	اول و طالع	بر انکه بیفزاید در جاه و مقام و منزلت و بتوسط کی از دشمنان ظفر کرده بر اعداء و بر سد خیری و سروری بحسب طبع و نفس	بر خسران و فزع و خوف از سلطان و بر خلاف انچه ذکر نمودیم در وقتی که صالح الحال بود
دوم و ثانی	بیفزاید در جاه و نام و شایش و منزلت و دشمنان بر سد او را و ظفر کرده بر دشمنان و بر سد او را خیری و خرمی و بهجتی بحسب طبع و نفس	بر انکه بر سد او را غمی و اندوهی بسبب اهل و ولد و دشمنی برادران و دوستان	دوم و ثانی	بر انکه بیفزاید در جاه و نام و شایش و منزلت و دشمنان بر سد او را و ظفر کرده بر دشمنان و بر سد او را خیری و خرمی و بهجتی بحسب طبع و نفس	بر انکه بر سد او را غمی و اندوهی بسبب اهل و ولد و دشمنی برادران و دوستان
سوم و نظر ثالث	بر انکه مساعد شد بکوشش و خیرات در خیر الله و بپوشاند خود را و بپوشاند از برادران خود انچه را که دوست دارد و مسرور گردد بفرزند و بفرزند و مسرور گردد بفرزند و بفرزند و شود در مداخل او و میاشد شود هدیها و مسافرتها	بر انکه مغموم سبب منع از جانب اولاد و سلطان و بتباه شود پاره از مال او	سوم و نظر ثالث	بر انکه مساعد شد بکوشش و خیرات در خیر الله و بپوشاند خود را و بپوشاند از برادران خود انچه را که دوست دارد و مسرور گردد بفرزند و بفرزند و مسرور گردد بفرزند و بفرزند و شود در مداخل او و میاشد شود هدیها و مسافرتها	بر انکه مغموم سبب منع از جانب اولاد و سلطان و بتباه شود پاره از مال او
چهارم و نظر رابع	بر انکه سفر کند و بیابد در ان خیری و باشد و بوده باشد با قوت و سعود شده در سفرش	بر انکه بیابد مکروه و سفر کند و بیابد در ان زیان و شدت و خوف و مرض و نزدیک	چهارم و نظر رابع	بر انکه سفر کند و بیابد در ان خیری و باشد و بوده باشد با قوت و سعود شده در سفرش	بر انکه بیابد مکروه و سفر کند و بیابد در ان زیان و شدت و خوف و مرض و نزدیک
پنجم و نظر خامس	بر انکه بر سد و منفعتی را از راهی که نداند و نشناخته باشد از او و مسرور گردد با سباب مال و افغانی و خرج کند بسبب خواهر	بر انکه متفرق کرد مال او و بتباه شود و مغموم شود بان سبب	پنجم و نظر خامس	بر انکه بر سد خیر و منفعتی را از راهی که نداند و نشناخته باشد از او و مسرور گردد با سباب مال و افغانی و خرج کند بسبب خواهر	بر انکه بر سد خیر و منفعتی را از راهی که نداند و نشناخته باشد از او و مسرور گردد با سباب مال و افغانی و خرج کند بسبب خواهر
ششم و نظر سادس	بر انکه میاشد کم شغل و عمل و بر بندد از جانب مجلس و بدان انچه را که دوست دارد و ایمن گردد از دشمنانش	بر انکه بر سد او را مکروه انا سبابی که ذکر شد یعنی تفرق مال و تباهی ان	ششم و نظر سادس	بر انکه میاشد کم شغل و عمل و بر بندد از جانب مجلس و بدان انچه را که دوست دارد و ایمن گردد از دشمنانش	بر انکه بر سد او را مکروه انا سبابی که ذکر شد یعنی تفرق مال و تباهی ان

بقیه جدول دلالات کواکب سبعه سیاره هرکاه بوده باشند سالخدا در حالتی که صالح الحال یا ردی الحال بوده باشند بحسب بودن ایشان در خانهای فلک

	دلایل زهره در خانهای فلک هرکاه سالخدا بوده باشد صالح الحال یا ردی الحال		دلالات عطارد در خانهای فلک هرکاه سالخدا بوده باشد صالح الحال یا ردی الحال	
	دلایل زهره هرکاه صالح الحال بوده باشد	دلایل زهره هرکاه ردی الحال بوده باشد		دلایل عطارد هرکاه صالح الحال بوده باشد	دلایل عطارد هرکاه ردی الحال بوده باشد
اول و طالع	بیفزاید در جاه و نام و شایش و منزلت و دشمنان بر سد او را خیری و خرمی و بهجتی بحسب دلالت ان وقت	بر انکه میاشد با نقص و بر سد او را از ایشان و خصومتی و بر ایشان و اورا خصومتی و بر ایشان و تهمتی بحسب اندازه طبع و قدری که دران میاشد	اول و طالع	بیابد منزلت و جاه و فزاید از جهت کتابت و تجارت و خدمت سلطان و بیفزاید در شرافت و علو او و بقبول بودن بحسب علم و کفتار و نیکوئی او و تخن خوب	بر انکه بر سد بکروهی را بسبب کتابت و حساب و تجارت و بهجت بر سد کان و عارض کرده دان برای او بیماریها و زیانها و خصومتها
دوم و ثانی	بر انکه بر سد و اغنا از جانب اولاد و دوستان و زنان و شاد شود سینه او و بتباه کرده پاره از اموال او	بر انکه مسرور شود بخیر بسیاری و بر خورد اشراف را و جمع کند در تجارتها و بنا که مسرور کرده بفرزند	دوم و ثانی	بر انکه بر سد خیر بسیاری و بر خورد اشراف را و جمع کند در تجارتها و بنا که مسرور کرده بفرزند	بر شخص دشمنان در هلاک سال و بر سد او را مکروهی از جانب اولاد و دوستان
سوم و نظر ثالث	سفر کند در بسیار سلطان و ثناء نیکو بر او شود بسبب دین و خیری از او با قرباء او بر سد	بر سد او را چیزهائی که بغم بیندازد او را و سفری کند که دران مکروهی باو کرده و طغیان شود براد در دین او و نزاع کند برادران خود را	سوم و نظر ثالث	سفر کند و بر سد او را بسفری که بغم بیندازد او را و سفری کند که دران مکروهی باو کرده و طغیان شود براد در دین او و نزاع کند برادران خود را	سفر کند و بر سد او را بسفری که بغم بیندازد او را و سفری کند که دران مکروهی باو کرده و طغیان شود براد در دین او و نزاع کند برادران خود را
چهارم و نظر رابع	دلالت کند بر ارام و فراغت و راحت و اماده شود از برای او مداخل و فایده بقدر خرج او بدون تعب و طلبی	دلالت کند بر فنا و مال او و کسالت او و کمادی شغل او و کمی منفعت او و نزاعی در مال	چهارم و نظر رابع	دلالت کند بر انکه منتفع کرده و بسبب تجارت و سوده کند در راه و سوده شود امیزش او با مردم و بوده باشد نیک خال	بر انکه زیان کند در تجارتها و بوده باشد مذموم در نزد پدر خود و خصومت کند بسبب مال
پنجم و نظر خامس	دلالت کند بر انکه منتفع کرده و بسبب شغل و عمل و دارد ها و عطایا و هدایا	بر بیکاری و بیماری و بیابد مکروهی از جانب دشمنان و حبس و بندکان	پنجم و نظر خامس	میاشد بحرص در جمع مال و زهد کند در تجارتها و منفعتها و استفاده کند فایدها را از شغل و عمل پست	بر انکه بر سد او را مجارباها و مکروه از جانب دشمنان بحسب اندازه کوکب نحس کننده او

بقیهٔ جدول مزبوره

دلالات قمر در بیوت فلک هرگاه سالخداه بوده باشد صالح الحال یا ردی الحال

	دلالات قمر هرگاه صالح الحال بوده باشد	دلالات قمر هرگاه ردی الحال بوده باشد
اول	بفزاید در بهبود حال او و منتفع گردد بسبب املاک و ترویج و کالا و مسرور گردد به ثناء جمیل	برانکه برسد او را تکبتها و الم و غم بجهة خسران و زیان و خوف از سلطان و از جهة مادران
دوم	برعزت و شرافت و نیکو حال و زیادتی مال او و دوستان و خویشان شود چشم او بفرزند	برانکه برسد او را تعنی بسبب دوستان و اولاد و مال و معیشت
سوم	برانکه سفر کند و بیابد سعادت و خیرها از آن جهة و از جهة دین و عبادت و سفر	برانکه برسد او را اذیت از جهة اسبابی که ذکر شد در وقت بودنش صالح الحال
چهارم	برانکه برسد او را خیری از جهة قرابتان و میراث و منفعتی	برکسالت و سستی در کسب و مال و زیان کند در تجارتها و در املاک
پنجم	برانکه برسد او را خیری از جهة فرزندان و جمعی از جهة دشمنان و حبس	برسد او را مکروهی و غمی از جهة دشمنان و حبس

باب چهارم

در تسییر و قسمت و ارباب اقطاع و قسمت هریک از هرها به قسم و ارباب اقطاع

چون از اقسام تسییر فارغ شدیم اکنون شروع میکنیم در بیان قسمت هریک از هرها به قسم و ارباب اقطاع و باقی از این باب تابع اقطاعات و مواقی اینچه اهل هند ذکر نموده اند کفته است صاحب کتاب یعنی ابو معشر که معنی تسییر سیر است که بوده اند اهل هند که می پوشیده اند از او و مستور داشته اند از او سیر از هرها یعنی نحوه و حکم نموده اند از اقطاع بر موالید حکمهای عجیب و طریقهٔ عمل بان چنانست که تقسیم شود هر برجی بنه قسمت و بعد از ان قسمت شود نه یک برج به قسم و جاری کردانیده شود تدبیر هر بجای و برجان پس فرو داده شود قسم اول ان از برای همان برج و قسم دویم از برای صاحب مثلثه دویم بنوعی که در جدول تصویر ان نموده ایم و سزاوار اینست که تسییر داده شود ان قسمها بر هرات و درجات اقطاع بطالع بلد و کالات و عطا شود از برای هر قسمی از اقطاع یکسال و حکم شود دران سال از حالهای اندرجه بحسب سعادت و نحوست و صلاح و فساد اقطاع و مجملا از همه احوال اقطاع فی ذاته و اینچه عارض میکردد اقطاع را در خارج مانند اتصالات و مضرافات و مقارنات و تمرات و شعاعات و غیر اقطاع از اینچه کذشت ذکر اقطاع و ما ذکر میکنیم اقطاع را بعد پس بدرستی که هریک از اقطاع دلالت میکنند بر اینچه وصف شد از احوال مولود در حیاتش و معاشش از خیر و شر بحسب اینچه بیان نموده اند از اهل بابل از دلالتهای قسمت و مشارکت او و سزاوار است که حکم شود از جهت قسمت بحسب اینچه حکم میشود بران از جهة صاحب تحویل و صاحب برج منقلبی و شناختن ربع السنة از جهت طالع هر سال آنست که نظر شود بسوی برج طالع و درجه برج طالع و صاحب طالع هر سال از صاحب اول و صاحب طالع دویم صاحب سال دویم است مانند برج منقلبی و این صورت جدول است

جدول اقسام تسییرها و ارباب اقطاع و قسمت هریک از اقطاع به قسم و ارباب اقطاع

اقسام تسییرها	اقسام ثلث اقطاع	ا	ب	ج	د	ه	و	ز
حمل	اول	۲	۱۰	۵	۱۵	۸	۱۲	۷
	دوم	۱۰	۸	۱۲	۷	۲	۵	۱۵
	سوم	۵	۱۵	۸	۱۲	۷	۲	۱۰
ثور	اول	۱۵	۷	۲	۱۰	۵	۸	۱۲
	دوم	۸	۱۲	۷	۲	۱۰	۵	۱۵
	سوم	۱۲	۲	۱۰	۵	۱۵	۸	۷
جوزا	اول	۷	۱۰	۵	۱۵	۸	۱۲	۲
	دوم	۱۰	۸	۱۲	۲	۷	۵	۱۵
	سوم	۵	۱۵	۸	۱۲	۲	۷	۱۰
سرطان	اول	۱۵	۲	۷	۱۰	۵	۸	۱۲
	دوم	۸	۱۲	۲	۷	۱۰	۵	۱۵
	سوم	۱۲	۷	۱۰	۵	۱۵	۸	۲
اسد	اول	۲	۱۰	۵	۱۵	۸	۱۲	۷
	دوم	۱۰	۸	۱۲	۷	۲	۵	۱۵
	سوم	۵	۱۵	۸	۱۲	۷	۲	۱۰
سنبله	اول	۱۵	۷	۲	۱۰	۵	۸	۱۲
	دوم	۸	۱۲	۷	۲	۱۰	۵	۱۵
	سوم	۱۲	۲	۱۰	۵	۱۵	۸	۷
میزان	اول	۷	۱۰	۵	۱۵	۸	۱۲	۲
	دوم	۱۰	۸	۱۲	۲	۷	۵	۱۵
	سوم	۵	۱۵	۸	۱۲	۲	۷	۱۰
عقرب	اول	۱۵	۲	۷	۱۰	۵	۸	۱۲
	دوم	۸	۱۲	۲	۷	۱۰	۵	۱۵
	سوم	۱۲	۷	۱۰	۵	۱۵	۸	۲
قوس	اول	۲	۱۰	۵	۱۵	۸	۱۲	۷
	دوم	۱۰	۸	۱۲	۷	۲	۵	۱۵
	سوم	۵	۱۵	۸	۱۲	۷	۲	۱۰
جدی	اول	۱۵	۷	۲	۱۰	۵	۸	۱۲
	دوم	۸	۱۲	۷	۲	۱۰	۵	۱۵
	سوم	۱۲	۲	۱۰	۵	۱۵	۸	۷
دلو	اول	۷	۱۰	۵	۱۵	۸	۱۲	۲
	دوم	۱۰	۸	۱۲	۲	۷	۵	۱۵
	سوم	۵	۱۵	۸	۱۲	۲	۷	۱۰
حوت	اول	۱۵	۲	۷	۱۰	۵	۸	۱۲
	دوم	۸	۱۲	۲	۷	۱۰	۵	۱۵
	سوم	۱۲	۷	۱۰	۵	۱۵	۸	۲

باب پنجم

در تسییر و قسمت و قاسم و مشارک ان

بند پر پنجم تو که در صدد کشادنی نه کر نمودیم حقیقت تسییر و قسمت و قاسم و مشارکت از بند پر نمودن و اما حالا پس ما ذکر میکنیم کیفیت عمل در موالید و در تحویل سالهای موالید و قاسم و مشارکت از اینجا معلوم نمودن و ان اینست که عادت قاسم چنین الست که تسییر میدهند درجات هیلاجات پنجکانه را بطالع بلدی هر درجه سالی بجز درجه که در حقیقت وسط السماء بوده باشد کران تسییر داده میشود بطالع فلک مستقیم و اما هیلاجی که در ربع جنوبی یعنی مابین عاشر و رابع میباشد پس ان تسییر داده میشود معکوسا و در ما بر مواضع فلک عبر از اوتاد پس سزاوار است که تسییر داده شود باقی حادث اندرجه و قسمت عبارت از درجات حدود است و قاسم عبارت از صاحب حد اندرجه است و مشارکت قاسم در تدبیران کوکبی است که جرم او یا شعاع او دران حد بوده باشد و اما جمهور بحسب همین پس ایشان استدلال میکنند سهام و اتمی عشرات و بیوت را و استدلال مینمایند باقطاع بر خیرها کرد ان میباشد بر اقطاع و حساب میکنند از برای هر درجه طالع یکسال و از برای هر پنج دقیقه یکماه و از برای هر دقیقه شش روز و از برای هر ده ثانیه یکروز و از برای هر چهت و پنج ثانیه یکساعت و اما ده دره ادن بیوت اصلی و تسییر دادن در درجات پس ان دو قسم است یکی ده دره ادن در جهات و دویم ده دره ادن در درجات و استدلال میشود بقطاع بر احوال مولود پس بدرستی که هرگاه رسید تسییر بسوی برجی یا درجهٔ سعدی یا شعاع سعدی و پیدا شد در انجا شهادت سعادت و قوت پس استدلال میشود بر سعادت و قوت و صلاح دران چیز و اما بروج و درجات که ده دره داده میشود در هر سال پس ان بجهة شناختن حال از چیزها و ان چنانست که وصف میکنیم اهل شرف و بجهة عاشر و سهم سلطان از برای شناختن حال سلطنت و جاه و مرتبه مولود و مشیر و سهم السعاده از برای مال است و مریخ و بیت الاخوه و سهم الاخوه از برای برادران است زحل و بیت الاباء و سهم الاباء از برای پدر است زهره و بیت العرس یعنی هفتم و سهم مشیر از برای حال تزویج است و سهم الولد و بیت ان یعنی پنجم از برای حال ولد است ششم و سهم المرض ان برای حال مرض است و سهم السفر از برای حال سفرات و همچنین بر این نسق ده دره داده میشود و تسییر داده میشود هر بروج و درجات و اما اخاطها و وجهها در حقیقت و مرکز ان خانه است در هر برجی که باشد از برای هر سالی بکبرج و یکدرجه و اما اقسام دلالات قسمت و قاسم و مشارکت ان پس ان چنانست که دین وصف مینمایم و در جهتی که از برای قواسم و شرکاء اقطاع با نفراده و بمازجت اقطاع قوة عجیبة است و ان اقطاع منقسم میشود بدو قسم یکی با نفراده و دیکر بمشارکت و بحقیقت که وضع نمودیم جداول را در صفحهٔ بعد و ثابت نمودیم دران دلالتهای اقطاع را با نفراده و بمشارکت بکدیکر و انتقال اقطاع را تا انکه آسان کرد بر نظر کنندهٔ در اقطاع ادراک اقطاع و احاطهٔ باقطاع و این صورت جدولهاست و بخدا و نداست یاری و کاهداری و توفیق

دلالات جهات هفت گونه مفرد و با مشارکت

	دلالات نظر گاه صالح الحال بوده باشند		دلالات اضاهر گاه ردی الحال بوده باشند
سعد	دلالت کند بر خیر و سعادت ظاهر و بسیار و عزت و شرف و بوده باشد عواقب امور او دران نیکو و پسند	سعد	دلالت کند بر پستی حال و ضعف بدن و سوء تدبیر و ادبار در امور
نحس	دلالت کند بر ظفر یافتن بسعادتهای از جنس او و قوت و صحت بدن و جاه و رفعت	نحس	دلالت کند بر فساد و بیماریها و بنا کردهلاک شود و بمیرد در الحال
نحس که نزدیک باشد بسعد اگر چه در برج نحس باشد	دلالت کند بر خلاصی از مکروهات و بیماریها و اقبال در امور و بر سد او را مکروهی بعد ازان سالم ماند از او	سعد که نزدیک باشد بنحس اگر چه در برج سعد باشد	دلالت کند بر فساد در امور و ادبار و بیماریها و بنا که مشرف گردد بر هلاکت
سعد که نزدیک باشد بنحس اگر چه در برج نحس باشد	دلالت کند بر انکه بپایه شرف و سروری و قوت را مگر انکه دران باشد اندك مکروهی	نحس که نزدیک باشد بسعد اگر چه در برج سعد باشد	دلالت کند بر انکه بر سد او را ضرر و رنجها و دردها و فساد
سعد یا نحس که مشترك باشد	میگوید صاحب کتاب یعنی ابو معشر رحمه الله یعنی از انچه میگوید که هر گاه از برای نحس در امور نضج قسمت جدید یا شعاع او در اصل باشد پس بدرستی که میرساند او را بنکبت شدیدی مگر انکه بعد از ان یابد	سعد یا نحس که مشترك باشد	دلالت کند بر هلاکت و در ان لا محاله بنا بر فهم صاحب کتاب یعنی ابو معشر
دو نحس	دلالت کند بر بلیه و هلاکت مگر انکه بوده باشد با کرامت در مرض و همه احوال نحوه تا وقتی که بمیرد دران	دو نحس	دلالت کند بر شدت و دردها و عذاب پیش از مردن و بمیرد بمردن بد
دو سعد	دلالت کند بر ظفر یافتن بسعادتهای مشهور و بنزاهت و بر علو امر و رتبهٔ بلندی	دو سعد	دلالت کند بر انکه بیابد سعادتهای چندرا و دشمن دارد اضداد را و بیابد عنها را

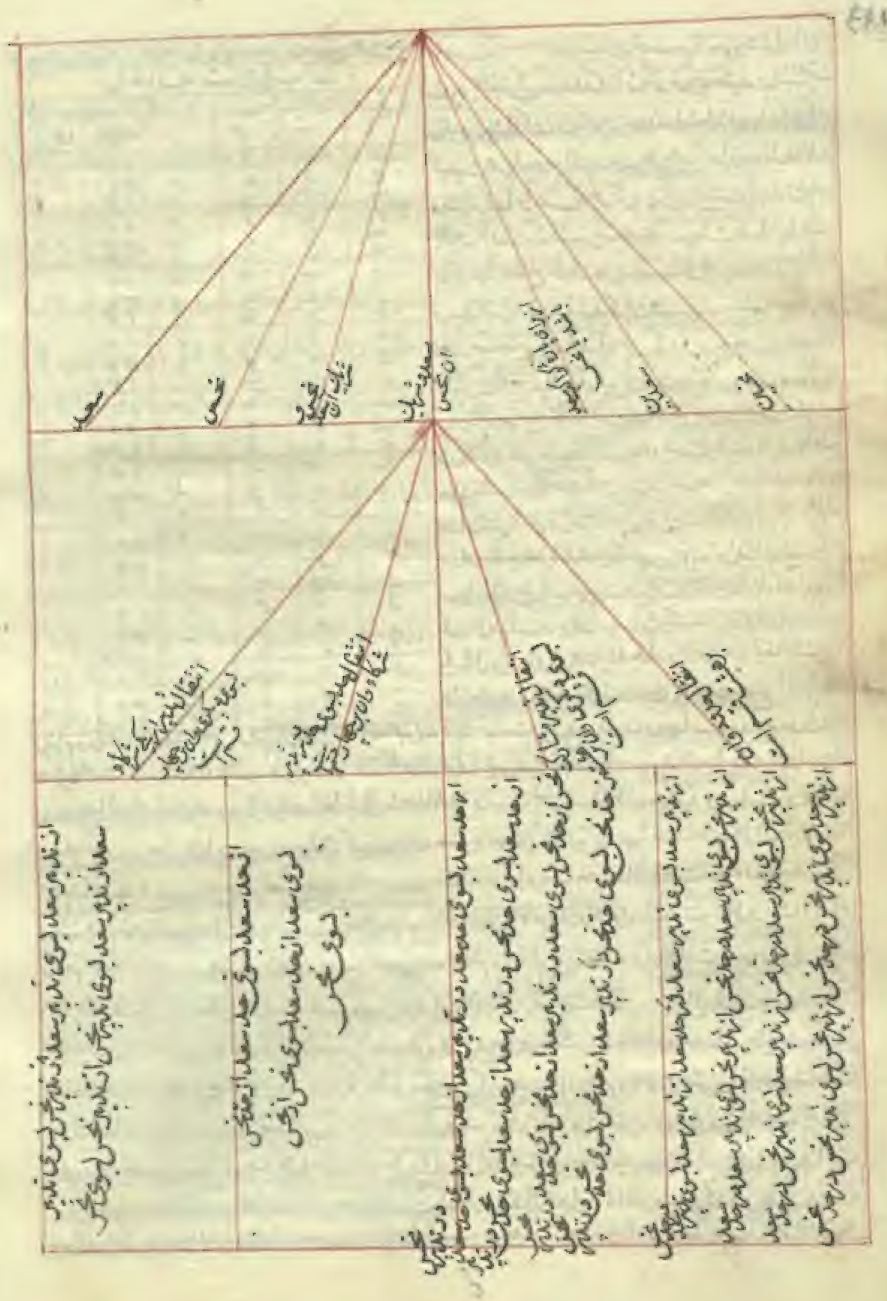

دلالتهای انتقال از خانه‌ای بسوی خانه‌ای دیگر بسوی مدبر	انتقال از خانه‌ای بسوی خانه‌ای دیگر بسوی مدبر	انتقال از خانه‌ای بسوی خانه‌ای دیگر بسوی مدبر
دلالت کند در این سال بر دوام سعادت و انتقال از سعادتی بسوی سعادتی دیگر و بر صحت نفس و بدن و شرافت	از خانه‌ای بسوی خانه‌ای دیگر	از کوکب سعدی بسوی کوکب سعدی
دلالت کند در این سال بر انتقال از خیر و سعادت بسوی شر و خوف و مرض و هولها	از خانه‌ای بسوی خانه‌ای دیگر	از کوکب سعدی بسوی کوکب نحسی
دلالت کند بر انتقال از پستی و فرومایگی بسوی بلندی و علو مرتبت و بر صحت بعد از سقم و اقبال بعد از ادبار	از خانه‌ای بسوی خانه‌ای دیگر	از کوکب نحسی بسوی کوکب سعدی
دلالت کند در این سال بر تلف و بلاها و انتقال از مکروهی بسوی مکروهی دیگر و از شری بشری دیگر و بر اکرام شرف کرده هلاک را	از خانه‌ای بسوی خانه‌ای دیگر	از کوکب نحسی بسوی کوکب نحسی

دلالت انتقال از خانه‌ای بخانه‌ای دیگر و انتقال کواکب بسوی آن خانه	انتقال از خانه‌ای بسوی خانه‌ای دیگر بسوی مدبر	انتقال از خانه‌ای بسوی خانه‌ای دیگر بسوی مدبر
دلالت کنند در این سال بر سعادت و خیر و شرف و رفعت و جلالت قدر و منزلت	از خانه‌ای بسوی خانه‌ای دیگر	در حضیض سعدی
دلالت کند بر صلاح حال و دوام سعادت مگر آنکه با او بوده باشد که ممزوج شود او را شر و مکروه	از خانه‌ای بسوی خانه‌ای دیگر	در حضیض نحسی
دلالت کند در این سال بر انتقال از مکروه و شر بسوی سعادت و رفعت و رفعت	از خانه‌ای بسوی خانه‌ای دیگر	در حضیض نحسی
دلالت کند بر توسط در خیر و شر و بنگر حال و پیش آن و بنا که بوده باشد دلالت خیر قوی تر	از خانه‌ای بسوی خانه‌ای دیگر	در حضیض سعدی
دلالت کند در این سال بر مکروه و شر و دعا او بدن بلاها و خوف از سرات	از خانه‌ای بسوی خانه‌ای دیگر	در حضیض سعدی
دلالت کند بر توسط در صلاح و فساد و خیر و شر و بنا که بوده باشد دلالت شر اقوی	از خانه‌ای بسوی خانه‌ای دیگر	در حضیض سعدی
دلالت کند در این سال بر مکروه بحد افراط و بر خوف و موت	از خانه‌ای بسوی خانه‌ای دیگر	در حضیض نحسی
دلالت کند بر انواع مکروهات و شر و خوف و سرات و هلاکت و تلف	از خانه‌ای بسوی خانه‌ای دیگر	در حضیض نحسی

جدول دلالات قواسم و مشارکت کواکب مرانها را در یکدیگر

کواکب	دلالات منحل	کواکب	دلالات مشترکه
زحل	دلالت کنند بر بیماری و بنالد دارا از صرع مزاج وصل و خلط سوداء یا دلشکستگی و کمالت و اندوه و سوء تدبیر خصوصاً هرگاه زحل منحوس باشد	زحل	دلالت کند بر انکه بنا کرده مال پدر و مادر و اقرباء او و در ریشه کارها و شغلهای او و بوده باشد بد تدبیر و ریش کرده و برسد او را دردها و امراض زحلی
مشتری	دلالت کنند بر تحلیل رفتن ماده شر و اسان شدن آن مگر انکه برسد او را ضرری از جانب پدران و اولاد	مشتری	دلالت کند بر زیادتی در شرف و دارائی و عدل و امرهای جمیل
مریخ	دلالت کنند بر آفت و ضرر از جانب برادران و بر بیماریها و مشرف شدن بر هلاکت	مریخ	دلالت کند بر انچه یاد شد از خیر در سطر مقدم
شمس	دلالت کنند بر نجات از هلاکت و بیماریها و برسد او را غمها و خوفها و بترسد از سرات بدر	شمس	دلالت کند بر اشتغال باعمال سلطانی و زیادتی در مال و سعادت و جاه و رتبه او و مسرور شود بپدران و خویشان و بکرده نیکوی او میراثهای بدان
زهره	دلالت کنند بر انکه تزویج کند و فرزندی بهم رساند و بر صدا و را غمها و مکروهات و بمیرند پاره از فرزندانش یا زنانش	زهره	دلالت کنند بر تزویج زنان صالح از خویشان خود و روزی کرده شود فرزند صالحی و مسرور کرده بزنان و بنا شر شود غنا و سرور و بر سد او را سعادتها
عطارد	دلالت کنند بر ضرر یافتن از جانب بنا کان یا از علوم و حساب و کتاب و از جانب تجار و نقاد و دروغ	عطارد	دلالت کنند بر سرور و منفعت بعلوم و آداب و افزوده در بلاغت و بوده باشد با صواب و تدبیر خود و مسرور کرده باولاد
قمر	دلالت کنند بر کثرت هموم و غموم و حزن و تنگی معاش و بهره مادرش و بر صدا و را مکروهی از بلاء و ادبار	قمر	دلالت کنند بر انکه صحیح کرده بدنش و زیاده در صلاح و دین و عبادت و جاه و عقل و تدبیرش و بوده باشد منبسط خاطر و خوشحال و مسرور

بقیهٔ جدول دلالات قوا اسم و مشارکت کواکب الخ را در یک پر

شکل	دلالات راجع	شکل	دلالات زهره
حمل	دلالت کنند بر بیماری دنبالهدار و شاهی مزاج و اختلاف ان و بسیاری هم و باد بر اندازهٔ نحوست ان	ثور	دلالت کنند بر شوخی و امور مکروه که بیشتر اظهار او بجهت زنان و محرم شدن بسبب ایشان و بیماری ایشان
سنبله	دلالت کنند بر شجاعت و قوت و فرصت و نصرت و علمهای صالح و جمیل	سنبله	دلالت کنند بر تزویج و شادمانی و سرور و راحت بسبب زنان و ثروت و شرافت از اولاد و زنان و کنیزان
جدی	دلالت کنند بر ریاست و مرتبه و سروری و نصرت و ظفر و قتال و منازعه باندازهٔ قوت مریخ	عقرب	دلالت کنند بر مرض سختی شدید و بیرند پارهٔ زنان او یا بیمار کرده ند و خصومت کنند و بیفزاید در حرص او بر نکاح و برسد او را مکروه
میزان	دلالت کنند بر انکه برسد او را مکروه از جانب پدران و مملوک و حبس و کربها و اندیشها	قوس	دلالت کنند بر ریاست و همنشینی ملوک و اشراف و منفعت و مباشرت در علمهای که از برای اظهاست قدر و اندازهٔ حضور او هرگاه زهره و مشتری سعد باشند
اسد	دلالت کنند بر انکه برسد او را مکروه در پارهٔ اهل و ولد و بسبب ایشان	زهره	دلالت کنند بر تزویج و خوشحالشدن بزنان و ملوک و ظفر یافتن بخیرات و سعادتها و فایدها
عطارد	دلالت کنند بر انکه برسد او را اقسام مکروهات در سوای سخن زشت و نکبتها از مریخ و زهره و انچه از این قبیل باشد	عطارد	دلالت کنند بر انکه برسد او را منفعتی از جهت ادبها و علمها و ندیمهای لطیف و بیابد منفعتها از زنان و بسیار کرده سروری او
قوس	دلالت کنند بر انکه برسد او را بیماریها و ناخوشیها و مغموم کرده بسبب ندیمها و رسالتها و قاصدها و خبرها و مادران	قمر	دلالت کنند بر انکه تزویج کند از خاندان خود زن جمیل صالحی را و برسد از زنان منفعتها و خیرها و جاه و مرتبه را

بقیهٔ جدول دلالات قوا اسم و مشارکت کواکب مر آنها را در یک پر

باب ششم در فروعات

شکل	دلالات عطارد
حمل	دلالت کنند بر انکه مبتلا شود بضعیف بدن یا انکه بیمار شود بیماری دنبالهداری و بوده باشد با کسالت و بریده او را عمها و نزاعها
ثور	دلالت کنند بر زیاده در نطق و علوم و آداب و بیابد منفعت و بیاید و خیر را از ملوک و اشراف
جوزا	دلالت کنند بر بیماری سختی و ضرر و سخن زشت و بد شنوده و بر منازعه بوده باشد مذموم در انعالش و مباشرش در دروغ گفتن را
سرطان	دلالت کنند بر ظفر و ریاست و جاه و نیکی منزلت نزد بزرگان و بیابد شرافت و افزونی در اموالها بوده باشد پسندیده رای
اسد	دلالت کنند بر کثرت طهور و سخن گفتن با برادران و بیفزاید در منفعت و ادب او و بیابد سرور و راحت را از جانب زنان
سنبله	دلالت کنند بر سعادت ظاهر و بزرگواری و فهم و ادب و حکمت و علم هرگاه بوده باشد عطارد صالح الحال
میزان	دلالت کنند بر انکه بیفزاید در ادب و علم او و مباشرش علم خدا شناسی و اوضاع سماوی و بوده باشد بلند مرتبه و با صواب در ترتیب خود

بدرستی که از برای هر کوکبی از هفت کوکب سیار و عقد تین سالهای معلوم است که اظهار انوار کویند و هریک از انها ندبیر میکنند مولود را بر قدر و اندازهٔ سالهای خود و شریک میشوند هریک از کواکب با قی او را و دلالت میکنند هریک از انها باشراکاء او بر صلاح و فساد و بتحقیق که ما وضع نمودیم در این باب هشت جدول پس جدول اول از برای نامهای شرکاء و جدول دویم از برای تقسیم سالها میانه شرکاء هرکاه مولود روزی بوده باشد و سیم از برای قسمت سالها هرکاه مولود لیلی بوده باشد و چهارم از برای قسمت ماهها خواه نهاری باشد یا لیلی و پنجم از برای قسمت روزها و ششم از برای قسمت ساعتها و هفتم از برای دلالت شرکاء فواریهٔ هر کوکبی از انها از برای موالید نهاری و هشتم از برای ماهها از برای موالید لیلی

و صورت جداول در صفحهٔ بعد و ما بعد ان میباشد

شمس ☉ زهره ♀ عطارد ☿ قمر ☽
زحل ♄ مشتری ♃ مریخ ♂ راس ☊ ذنب ☋ که
جمع هفتاد و نه سال بوده باشد و در موالید لیلی ابتدا بقر کنند و سالهای هر کوکب را بهفت قسم مساوی بخش کنند یکقسم از انجمله ان کوکب هند بدان شریک پیش و هم و دیکر بخش کوکب با قی تقسیم نمایند بهر ترتیب انکه ایشان

جدول دلالات شمس در دوازده خانه و بیان شرکاء خود از برادران و والدهای و اولاد

خانه	طالع	ثانی	ثالث	رابع	خامس	سادس	دلالات نهاری	دلالات لیلی
شمس	۱	۲	۵	د	د	د	دلالت کند بر انکه پدرش را خیر بنرک و بر سد مولود را در راه اول مکروهی و بر طرف شود از او	دلالت کند بر انکه خوشحال گردد با اهل و اولاد و بیابد سعادتها را و شرافت و عزت بقدر حال شمس در قوت
قمر	۰	۱	ـ	۷	۷	۷	بیفزاید در اباشش و زنانش و در دوستی والدات و بر سد او را ناخوشی در جای پنهانی او	پرهیز باید از زنهائی که در ان بود و بسیار گردد مال او و مسرور گردد بزن خود و فرزند خود و بجزء زمینهای سفر کند و با اقبال شود
عطارد	۲	۳	۲	۱	۰	۲	ضایع کند چیزی از متاع خود را و بیفتد از موضع بلندی و بر سد او را علتی در شکم و سالم ماند از ان	خرج کند مال بسیاری و محاصر کند و ملافات کند رنج و مشقت و کم گردد کسب او و بر سد او را بادها براسیر و سالم شود از انها
زهره	۳	۴	۳	۲	۱	۰	بکند کارهائی را که مزیرساند او را و بر سد با و فایدهائی چند و دزد پیدا شود از او یا از متاع او و بر سد او را مناعی در سر چشم	بکرد و بسوی او مالی که از ان برای او فایده بوده باشد و بیفزاید در حاصل املاک او و بیاشوبه یا زره تجارت را و شاید که در بها بوده باشد و امینش کند اشراف و بر سد او را صداعی
عطارد	۴	۵	۴	۳	۲	۱	مغموم گردد و بر سد او را از خانه خود مکروهی و بر سد او را علتی در شکم یا نکبتی از آتش و سفر کند سفر دوری و بر سد او را از آب مکروهی	مغموم گردد غم شدیدی و محاصر کند با اهل بیت خود و بر سد او را علتی و سفر کند سفر دوری و بر سد او را مکروهی بسبب آتش
قمر	۵	۶	۵	۴	۳	۲	بیفزاید در متاع و اثاث البیت او و اعتقاد والدین او در باره او زیاده شود و بر اخسان ایشان با و بیفزاید مگر انکه بیفتد از موضع بلندی	بیفزاید در متاع و جاه و شرافت و عزت و سعادت او و صدری و ریاست کند بر همکنان خود و بر شهری حاکم شود و بیاشوبه بنائی و تعمیر با و بیفزاید در مال او و بیابد کنجی یا مالی را بدون سبب و نظر کردن بر ایشان مانند ایام ایام
زحل	۶	۷	۶	۵	۴	۳	بکرد از جائی بجائی یا سفر کند دری بسیار که تزویج کند و بر سد او را مکروهی از غصه یا گریدن یا افتادن یا زدن و بخوت از و جاری گردد	انتقال یا سفری کند و تعب بسیاری کشد و حبس کرده بر نکاح زنان و شق و نجوم را بایشان و بر سد او را مکروهی و غصه و بیمار شود

جدول دلالات زهره در دوازده خانه و بیان شرکاء خود از برادران و والدهای و اولاد

خانه	طالع	ثانی	ثالث	رابع	خامس	سادس	دلالات نهاری	دلالات لیلی
زهره	۱	۵	۱	ط	ـ	ط	مسرور و خوشحال گردد و بکرد و بسوی او فایدها و شاید که تزویج کند و بکرد و بسوی او خدمتکاری	بسیار گردد و فرح و سرور او و تزویج کند زن غنی را و تولد شود از برای او فرزند سعادتمندی و بخرد و جاری و خادم را در ین ساعت شود بنائی و تعمیر
عطارد	۲	۱	۲	۳	۴	۵	دزد زده شود یا تباه کرده و مال او و سفر کند و بر سد مکروه و خوف و مرضی را	خرج کند مال بسیار را از انچه جمع نموده است و قطع باشد با او دشمنان و بگریزد از ایشان و بیاید کردهای او و بر سد او را مرضی از غذا و دواء
قمر	۳	۲	۳	۴	۵	۶	نیکو شود حال او و امینش کند جماعتی را که از برای ایشان مدتی بوده باشد و شاید که تزویج کند	پرهیز باید از مکروهی که در ان بوده است و شروع کند حالش در صلاح و تعظیم کنند او را رئیسان و جمع کنند مالی را و دستا که تزویج کند
زحل	۴	۳	۴	۵	۶	۷	میباشد با تعب بسیار و ملافات کند مکروهی را و جاری شود بر دست او تعب و اذیت	بسیار کرده و هم او و تعب او و بیمار کرده و تزویج کند زن زانیه را و مسرور کرده بفرزندش
شمس	۵	۴	۵	۶	۷	۸	نیکو کرده حال او و بیابد پدر او انواع سعادتها را و بیفزاید در مالش	خلاص کرده از انچه‌ها که در ان بوده و بدهد بر ده او را زیادهٔ او و بیفزاید در املاک و مال او و بوده باشد از برای او عظمت و نام
زهره	۶	۵	۶	۷	۸	۹	تعب بسیاری کشد و بدی کند در حق برادران خود و شاید که تزویج کند و متصل کرده با دختری که از برای او قدری بوده باشد	میباشد با تعب بسیار و بیابند برادران او از او مکروه را و تزویج کند و بیابد از ان تزویج قدر و مرتبه در شهر خود
عطارد	۷	۶	۷	۸	۹	۱۰	بر سد علتی که در ان دشواری بوده باشد و سالم ماند از ان و بیفزاید در جاه و مال او و بسا که زن با ادبی کند	بیمار شود بیماری شدیدی مگر انکه چاغ شود از ان و بپوشد لباس ملوک را و مظفر گردد بتمنای و تزویج کند زن با ادبی را

جدول دلالات عطارد در زندان خود و بیماری شرکاء خود از برای موالید نهاری و لیلی

شکل	دلالات نهاری	نهاری	لیلی
حمل	در نصف اول بیاید خبر یاوه در نصف آخر بیاید شر و مکروهی یا سفر کند و بدستا پیش شود و بیمار شود بیماری سختی	ط	۶
ثور	مبتلا شد عیش او منغص و روان نه خود را در مکروهات و اگر مبتلا شود نجات شود زیان کند دران قوم که دلیب زنان و برسد او را مرضی	۲	۲
جوزا	بفزاید در مه و سنا نش و مال او اسراف کند در خرج مال و زنش بیمار شود و بمیرد و سفر کند و در سفر خود مکروهی بیند	۲	۲
سرطان	کسب مالهای چند کند از وجوه مختلفه و خرج بسیاری کند و منازعه کند با اشراف و صاحبان اقتدار و دشمنی کند او را و مخاصمه کند با او و پس سالم ماند از زیان ایشان و برسد کرده و با او	۲	۲
اسد	مقاتله و مخاصمه کند با کسی که دست تر او باشد و بفزاید و منزلت و بیفتد در بلیه که بجان یابد ازان و منظفر گردد بدشمن خود و سفر کند و مغموم گردد دلیب ان	۶	۶
سنبله	زیاد شود فرح و سرور او و بفزاید در نقد و منزلت او و شاید که برادر بزند کتراو و بمیرد او زن او را تزویج کند	ط	۲
میزان	دشمنی کند با مردمان و دوستی کند با زنان و زنش ابستن گردد و طفل خود را بیندانه و بنا کند بمیرد فرزندش	ل	۲

مقسوم

ردد راهنا نزدیک است بکفتار نهاری

جدول دلالات عطارد در زندان خود و بیماری شرکاء خود از برای موالید نهاری و لیلی

شکل	دلالات نهاری	نهاری	لیلی
حمل	بوده باشد مخلف حال و رفیع و غم و غنا و نقر و مخاصمه کند با زن خود و غیر زن خود یا سفر کند و مقید و محبوس کرده و بعد از بی بناکاه بمیرند و زن و سلطنت برسد	ل	۲
ثور	مخاصمه کند با مملوک و امثال ایشان و بخورد از مالهای خود مکروهی را و بیمار شود بیماری سختی و برسد او را المها و مرده ها	ل	۲
جوزا	مباشر شود عمل بزرگ را کر استفاده کند از ان مالی را و مظفر گردد بر دشمنان خود و بخرد بندکان و کنیزان و بیاراید شود سر بر او	ل	۲
سرطان	معزم شود بسیار در بن خود مکروه شدید و تلف شود یا را از مال او و اکر سفر کند برسد او را مکروهی در مال و در اهل شود براو خوفی بسیار از ان سالم ماند از ان بعد از انکه مشرف بر موت شده باشد	ل	۲
اسد	نیکوئی کند بمردم و رئیس شود بر قومی و مباشر شود عملی را و از بانش بیمار شوند و جاع شوند و نیکو شود حال او و زنش و اکر ابستن باشد زنش طفلش ساقط شود	ل	۲
سنبله	مباشر شود او را بهای خوش و سازها و طنبور و بینا را بوده باشد بجامعت او بازنان و جمع شوند نزد او و هم فروما یه و دستا پیش کنند او را و او نصف ثلث از مال بندکان او را و برسد چیزی که مسرور کرده و بفزاید در جاه و مامول شود و مغزول کرده باز ها و مخاصمه کند و در رفع برادر نسبه شود و مباشر شود حیلها و خلطهای پسندیده را و فزاید اینقدر تا صد و بیست سال برسد او را خبر از ابن یا از زنش و سالم ماند از او و برسد فرزند او را ناخوشی بیکار از اعضا فالج و سوداء	۲	۲
میزان	برسد او را مکروه یا زن و در رفع کفته شود براو و برسد او را علتی از زنش یا ابن و زده یدا شود یا از او یا پارهٔ از مالش	۲	۲

شکل	دلالات لیلی
حمل	بوده باشد صحیح بدن و نیکو جسم و پدر و مادر او او را دوست دارند و تکریم و تعظیم کنند او را و او جهان کنند با و خصوصا هر کاه قمر سعد بوده باشد
ثور	برسد او را علتی از حرارت و جاع شود و برسد او را نکبتی از انش یا اب کرم و معالجه کند تا هن و سفر کند و بنا بد دران مکروه
جوزا	بفزاید در مه و سخی بدو مادر او و بفزاید در رافعه ذخیره شده است از برای او از لباس و غیر لباس و خدمتکارانهٔ بهره یابد
سرطان	برسد او را علتهای سخت و مخالف بوده باشد بعضی از انها در چشم و پارهٔ در شکم و برسد او را نکبتی و مزید شود پارهٔ مناعهای او
اسد	بیمار کرده و منتقل کرده او را از جائی بجائی و سفر کند و بفزاید او را ادب و فهم او
سنبله	مباشر شود زینت و سازها را و بلهو مشغول شود و بکند عملی را که امیده اشته باشد نزد ان
میزان	برسد او را مکروه یا زن و در رفع کفته شود براو و برسد او را علتی از زنش یا ابن و زده یدا شود یا از او یا پارهٔ از مالش

جدول دلالات نحل در فرزند از زن خود و شراکت شرکاء خود از برای مواليد هنادی و لیلی

طالع	عاشر	سابع	رابع	دلالات هنادی	دلالات لیلی
نحل	۱	—	و	دلالت کند بر انکه بکند کار خلاف ناستوده را و برسوا شود بسبب زنان و فرزند و تباه شود مال او و بیماری بسخت بهم رساند	برسد او را مکروه و خوف او بسبب کرده از راهای مخالف و بمیرند یا رخ دیان او و میراث او برسد و بیماری سخت کند و کند اعمالی را که وبال او باشد و غالب شود بر او دشمنان و حزن و بطالت
سنبله	۲	۳	۱	اکرام کند ملوك و امثال ایشان را و برسد از ایشان مالی را و بفرزند کنیزان را و بسبب او کرده سرور او و بجاه شود و سفر کند	برسد نفعی را و بر بوند بقومی که دشمن دارند او را و منتقل کرده از حالی بحالی و شاید که بمیرد در خانه شکاران و کنیزان او را از بیرون کنند
سنبله	۳	۴	۵	بوده باشد در بن قسمت زن بحال و بسا که بمیرند از بام یا دابه و مخاصمه کند مردم را و بیمار کردند اهل او	برسد او را مکروهات مخالفه و خصومت و شاید که بمیرند از موضع بلندی و بیمار شود
میزان	۴	۵	۶	بفزاید در رتبه او و مباشر شود حکم میاندرم را و سفر کند و صلاح شنیده پسند و خصومت کند و مظفر کرده	
عقرب	۵	۶	۷	دروغ گفته شود بر او و شفاعت باطل در بارهٔ او داده شود و مخاصمه کند و مسرور کرده بیرون دشمنان خود و برسد افتی در شکم او	
قوس	۶	۷	۸	نقب بنیا رکشد یا سفری کند که دران مکروهی بیند و بیمار شود زن او و مغموم شود بسبب زنان و مسرور کرده بادران و مادها	
جدی	۷	۸	۹	مغموم کرده و بیمار کرده او یا فرزندش و سفر کند و کسب کند دران مالی یا دزدی دیگر کند	

کفتا در مراد فنا مثل کفتار در مواليد هنادی و ملاحظه حال سن مولود را باید نمود در حکم

جدول دلالات شرف در فرزند از زن خود و با مشارکتش از کواکب بکر در مواليد هنادی و لیلی

طالع	عاشر	سابع	رابع	دلالات هنادی	دلالات لیلی
حمل	۱۰	۴	۷	دلالت کند بر انکه منتقل کرده از حال بحال نیکی و زیاده شود سعادت او و مباشر شود اعمالی را که از برای انها قدری و اندازه بوده باشد	کفتار در مواليد هنادی
ثور	۱۱	۵	۸	دلالت کند بر انکه میاشد مقصود و ملاقات کند مکروه را بسبب شغل سلطان و برسد او را غمی از اب و متولد شود از برای او پسری	
جوزا	۱۲	۶	۹	بفزاید در عقل او و عظمت و رفعت او و استفاده کند مالی را بدون تعب و رئیس کرده بر همکنان و متولد شود از برای او فرزند سعادتمند	
سرطان	۱	۷	۱۰	امیر شود ملوك را و دوستی کند با ایشان و برسد سعادتی را و سفر کند و بمیرند دشمنان او	
اسد	۲	۸	۱۱	بوده باشد نیکو خلق و انکار کند او را دشمنان او و دشمنی کنند او را دوستان او و بدندان بگزد او را سکی یا درنده و بیفتد از بام	
سنبله	۳	۹	۱۲	بفزاید در جاه او و رئیس کرده و مباشر شغل سلطان شود و برسد او را خیر و خوف از دزدان	
میزان	۴	۱۰	۱	دشمنی کنند او را و دوستان او برسد او را خوفی از دشمنان و مکروهی بسبب فرزند	

کفتار در مواليد هنادی

جدول دلالات کواکب بر مولود بشارت بحاصل خواستن از مولود و نسبت دادن او را بکواکب و تعیین دلالات عقلیه بر مولود بعد از تاریخ ولادت او

کواکب	جدول دلالات	مولود	دلالت	بیان	سال	ماه	روز	ساعت	دقیقه	ثانیه	نشان
شمس	اول		اصلیه	بوده باشد ستمکار و بیفتد در بلا و خصومت و بناراد را تباه کنند دشمنان او مرتبه و منزلت او را نزد سلاطین و امثال شود و ترقی کند	٤	٤	٤	٤	٤	٤	سه
قمر	دوم		اصلیه	دشمنی کنند او را برادرانش و بیاید مکروهی از ایشان بخود و برسد او را مرضی در جای پوشیده و بیفتد از بام و بمیرد فرزندش	٤	٤	٤	٤	٤	٤	سه له
عطارد	سوم		اصلیه	بوده باشد مردی او زنها بغناء و لهو و امیزش کنند فرزندان را و برسد بسبب ایشان خیری او	٤	٤	٤	٤	٤	٤	سو له
زهره	چهارم		اصلیه	ملاقات کند مکروهی را و بیفتد از منزلت خود و مغموم گردد بجهة دزدی و برسد او را نقصی در مالش و بسا که برسد او را بلائی	٤	٤	٤	٤	٤	٤	سر لو
عطارد	پنجم		اصلیه	عجز کرده در زندان و ملاقات کند مکروهی را و غلبت کند و اگر بنیاز باشد فقیر گردد و اگر بندهٔ خود بمیرد	٤	٤	٤	٤	٤	٤	ع ر
زحل	ششم		اصلیه	برسد او را انواع مکروهات و بلاها و بمیرد پسرش و از دست او بیرون رود پارهٔ از مالش و مبتلا شود بفقر و مرض و برسد او را مکروهی از انجانب زنان	٤	٤	٤	٤	٤	٤	سط ل
مشتری	هفتم		اصلیه	دلالت کند بر بلند شدن مرتبه بعد از سقوط از آن و مظفر شدن با عداء و یابد خیری او بجهة خصومتها و متولد شود از برای او دختری و بمیرد و خویشان	٤	٤	٤	٤	٤	٤	ع له

باب هفتم

در مرور نمودن کواکب در وقت تحویل سال مولود بمواضع اصلیهٔ خود با بمواضع کواکب دیگر و بتحقیق که وضع نمودیم از برای این مطلب دو جدول یکی از برای معرفت دلالات مر هر کواکب بمواضع اصلیهٔ خود و سایر کواکب و دیگر بجهة دلالات شمس بگذشتن او از بروج دوازده گانه در وقتی که صالح الحال یا رد آن حال بوده باشد و صورت جداول در صفحهٔ آینده است

جدول دلالات کواکب بر مولود بنشان بمواضع اصلیهٔ خود یا مواضع کواکب دیگر در وقت تحویل

کواکب	دلالات نخل	دلالات مشتبه
شمس	دلالت میکند هرگاه صالح الحال بوده باشد برتازه شدن امر مولود و برفعت و منزلت و شرافت و عزت او	بیفزایند برادران و دوستان او و دلالت کند بر اقبال و کامروائی در حاجتها و صلاح دین و قصد و رای
قمر	دلالت کند بر صلاح حال مولود و افزون شدن دوستان او و اشنایان او و مال او و عمال او و املاک او و منافع املاک او	دلالت کند بر تازه شدن انچه دلالت میکند بران مشتری در اصل ولادت از خیر و برسد مالی از راهی که امید نداشته باشد
عطارد	دلالت کند بر سفر و فایده یافتن از برادران و بوده باشد باکتسابات در اعمال و اشغال خود	دلالت کند بر سفر و منفعت بسبب سلطان و اصحاب پیاده و جنبات و برسد خوشحالی را از برادران
زهره	دلالت کند بر انکه برسد او را بیماریهای گرم و بر خوف و ترس از سلطان و منازعت و خصومت	ترسیده شود بر او تلف نا از خداحذر بکند و برسد او را از سلطان خوفی
قمر	سفر کند و مشوار شود بر او تزویج و کم کرده نکاح او و امید هر سیده شود که فرزندی از برای او متولد گردد و بسا که بعضی	عارض گردد او را بیماریها و تباه کرده مزاج بدن او و بیفزاید در منزلت و جاه او و نیکو گردد حال او و بوده باشد سوده شده
زحل	سفر کند و مغموم گردد بجهة فرزند اگر فرزندی داشته باشد و برسد او را مکروهی و مغموم گردد بجهة تجار و اشغال و عمل	بیفزاید در منزل و اهل و خشم و منزلت و ولد و فهم و مال او
مشتری	داخل گردد بر او غم و عیب و نقص بسبب زنان و بسا که برسد او را بیماریها	دلالت کند بر صلاح بدن و افزونی در مال و فرزند و خبرهای که باعث سرور بوده باشد و بر خوشحالی نفس

بقیه جدول مرقوم

	دلالات سنبل		دلالات زهره
سنبل	بپفزاید در برادران و دوستان او و سفر نزدیک کند خصوصاً هرگاه هردو صالح الحال بوده باشند	سنبل	دلالت کند بر زنان و بنا کد رسوا شود بجهة ایشان و مغموم گردد بجهة بسیاری نکاح و نشاط
میزان	دلالت کند بر صلاح دین و سفر بسوی خانهای عبادت و براکه منتفع گردد به برادران و بیمار گردد و فراغ شود ازان	میزان	دلالت کند بر صلاح دین و سفر بسوی خانهای عبادت و براکه منتفع گردد به برادران و بیمار گردد و فراغ شود ازان
عقرب	دلالت کند براکه برسد قدر و مالی را از جانب سلطان و لشکریان و بنا کد سفر کند	عقرب	دلالت کند بر تزویج و بسیاری نکاح و ظفر یابد بزنان و مشغول بلهو شود و مسرور و خوشحال گردد
قوس	داخل گردد بر او مکروهی از سلطان و برسد او را علتی از حرارت یا تکسی از آتش	قوس	دلالت کند براکه برسد او را مکروهی و بنا کد برسد او را علتی از حرارت و سفر کند و عاشق گردد
جدی	دلالت کند بر افراط در امر نکاح و بسیاری شهوات و نشاط و زیادتی در قدر و جاه و مرتبه	جدی	دلالت کند بر تازه شدن امرهای کهنه دلالت نموده بود بر اطراز زهره در اصل دلالت و بپفزاید در حشمت و رفعت جاهش
دلو	بکوید دروغ و قول نغو و باطل را و بترسد بر برادران کوچکتر خود و مغموم گردد بجهة خصومتها	دلو	دلالت کند بر فوت مولود در بلاغت و آداب و صنعت موسیقی و آوازها و نغمها
حوت	هرگاه صالح الحال بوده باشد دلالت کند براکه برسد مرتبه و جاهی را و مغموم گردد بجهة زنان و بنا کد سفر کند	حوت	دلالت کند بر صلاح حال خود و اهلش و آمیزش با سلطان و بپفزاید در برادران و دوستانش

بقیه جدول مرقوم

	دلالات عطارد		دلالات قمر
حمل	دلالت کند بر سفر و دیدن دشواری دران و امید باشد که فرزندی بهمرساند و خلط کند در امور	حمل	دلالت کند بر تزویج زنان مجنونه و وطی نمودن ایشان و بنا کد برسد او را خصومتها و نزاعها
ثور	دلالت کند بر شرف و رفعت و زیادتی در اداب و علوم و بنا کد تزویج کند	ثور	دلالت کند براکه سفر کند در اب و بنا کد برسد او را بیماری و متولد شود از برای او فرزندی
جوزا	دلالت کند بر ساختن کذب و قول نغو و باطل و بنا کد برسد او را علتی از حرارت و تعب	جوزا	دلالت کند براکه جنك کند یا امیزش کند جنك کنندکان را و متولد شود از برای او فرزندکه معارض گردد در هاف از حرارت و جودت
سرطان	دلالت کند براکه برسد او را منزلت و رفعت از سلطان و برسد خیری او را از پادشاهان خود یا شاکردهای خود	سرطان	دلالت کند براکه برسد او را مکروهی از سلطان و بنا کد برسد او را سلطنت و شرافتی
اسد	دلالت کند بر طلب حکایات و احادیث و اشعار و غناء و افزونی در طلب علم و معلم	اسد	دلالت کند براکه دشوار شود بر او سفر اکر اراده ان کند و بپفزاید همراهل و حشمت او و بعده باشد با نعمت بسته شده و مباشر شود بناك را خصوصاً هرگاه سعود بوده باشد
سنبله	بپفزاید در قدر و علم و ادب او و برسد او را خیری از برادران باندازهٔ قوت عطارد	سنبله	دلالت کند براکه سفر کند و برسد او را مشرف از جانب دشمنان و نزاعی و نیکو کرده حال او و تباه کند مالی را و بسیار کردند دوستان او
میزان	دلالت کند بر سفر و خصومتها و بسیار کردد دوستان او و بنا کد مغموم کردد بجهة ایشان	میزان	دلالت کند براکه بوده باشد صحیح جسم و بیابد نام و مرتبه و قدری را از سلطان و اشراف

جدول دلالات شمس بکذشتن ان در بروج دوازده کونه صالح الحال بوده باشد یا ردی الحال واین باب این کتاب پیدا شد وجود صاحب کتاب یعنی ابو معشر ثبت نموده بود من هم متابعت نمودم ونتائج عرض او را از نوشتن حال شمس در بروج در ذیل هر کدام مرقوم

بروج	دلالات شمس هرکاه صالح الحال بوده باشد	بروج	دلالات شمس هرکاه ردی الحال بوده باشد
حمل	دلالت کند بر نیکی حالش و بر سفری و بپا کردن سلطنت و منفعتی را	حمل	دلالت کند بر مغموم شدن در سفر و تباهی در دین
ثور	امیدش کند سلطان را و منتفع کرده	ثور	برسد او را مکروهی و غمی از جانب اشراف
جوزا	بیفزاید دوستان و خشمش بوده باشد از برای او فرزندی	جوزا	داخل کرده بر او غمی بسبب انچه ذکر شد و دشوار شود حاجتهای او
سرطان	برسد او را خیری از جهة زنها و انها	سرطان	برسد او را دلتنکی از جانب دشمنان و مغموم شدن بجهة ایشان
اسد	دلالت کند بر صحت و شرافت و سعادت و منفعتها و خیرها	اسد	عارض کرده او را علتها و دردها
سنبله	دلالت کند بر حرصش در طلب مال و اداب	سنبله	دلالت کند بر حرمان و اد بار
میزان	سفر کند و بپا بد خیر و سروری را بجهة زنان	میزان	بر خصومت و منازعه و مغموم شدن
عقرب	برسد او را منزلت و سلطنت و خیری را و بیفزاید در املاکش	عقرب	برسد او را ملت و دردی و فسادی در مال
قوس	برسد او را خیر و فتح و متولد شود از برای او فرزندی	قوس	دلالت کند بر انکه بسیار کرده غمهای او و نرسیده شود بر مرادش
جدی	دلالت کند بر علل و امراض و بسیاری غمها و کم نامی و خاموشی	جدی	مثل صالح الحال است
دلو	دلالت کند بر زیادتی در اهل و حشمت و شرافت	دلو	دلالت کند بر هلاک شدن پارهٔ خویشان و بیماری ایشان
حوت	دلالت کند بر غم بدون سببی و بپا بد خبر اندکی را	حوت	دلالت کند بر بسیاری غم و بد حالی و خوف

باب هشتم

در صاحب دور و بدرستی که صاحب کتاب یعنی ابو معشر حکایت نموده است از هرمس حکیم که او گفته است که از سرهای که مخزون و مکنونست صاحب دور است و اهل بابل بوده اند که پوشیده میداشته اند انرا در روزکار قدیم و حکم میکرده بودند بان در موالید و یاد نموده است که معنی صاحب دور بان دور دادن صاحب ساعتی است که مولود در ان متولد شده است بر توالی صاحبان ساعات و بیان این است که نظر شود در وقت ولادت که چه کوکب صاحب ساعت بوده است انرا نسبت دهند بطالع و حکم شود بان در سال اول بر مولود بعد ازان صاحب ساعت دویم منسوب است بر بیت دویم از طالع و حکم شود ازان در سال دویم و همچنین تا انکه برسد دور ببیت طالع و نبوی هر کوکب که رسیده است و سر کرفته شود حکم بران در سال سیزدهم و از برای آن دو اسم پیدا شد خاص و عام پس اسم خاص ان رب ساعت خانه طالع هست و رب ساعت خانهٔ سال همچنین تا اخر خانها و اسم عامی صاحب دور است و بر این نسق جاری میشود از برج منتهی و تسییر میدهیم انرا و سزاوار است که محافظت شود باین تسییر پس دور داده شود بخانها بر توالی بروج و بکواکب بر توالی اتلالث بعد ازان نسبت داده شود کوکبی که بعد از ان تا منتهی شود تسییر نبوی برجی که رسیده است نبوی ان دور خواه بوده باشد انکوکب صاحبش یا نه پس واجب است بر کسی که اراده میکند که حکم نماید بان اینکه نظر نماید بنبوی صاحب دور و سعادت و نحوست ان و حالات ذاتی و خارجی ان بعد ازان بنبوی برج منتهی و انچه دلالت میکند بران از احوال خوب و بد چنانکه کرده میشود بصاحب سال مثل یکدیکر بعد ازان حکم کرده شود بانچه اقتضا میکند انرا قیاس صحیح از ان حالات

والله تعالی توفیق دهنده است بصواب

باب هفتم در وضع جداول چند از برای دلالات برج منقلبی وطالع تحویل هرگاه موافق شوند یکی از خانهای اصل با ودلالت کواکب سبعه وعقدتین باعتبار حلول انها در برج منقلبی یا طالع تحویل

خانهای اصل	دلالات برج منقلبی وطالع تحویل در انخانها	خانهای اصل	دلالات تحویل در انخانها
طالع	دلالت کند بر تاکید دلالات اصلی و بر صلاح بدن وخیر و راحت	طالع	دلالت کند بر انکه برسد برادران بتر کش کوهی و برسد او را مضرت و دشمنی کنند او را جماعتی
ثانی	دلالت کند بر انکه قوی گردد انچه دلالت میکند بران در اصل از امر مال ومعاش وخیرات	ثانی	ضایع کند مال خود را و برسد او را خسران بسبب مشایخ وبندگان و برسد بدش یا مکروهی
ثالث	مغموم گردد بسبب خویشان و برعکس گردد و فرزندش دشمنی کنند او را یا او دشمنانش و مسرور گردد بجهة زنان و تزویج کند	ثالث	بیابد خیر و سعادت را و هنشینی کند علما و رئیسان و اهل اداب را و خانهای عبادت
رابع	برسد او را غمی و دشمنی کنند او را قوی و مباشر شود امور بناء ث وزراعت و املاک را	رابع	بیابد مال دفن شده را و بنا کند عمارات را و بیمار شود و بفتد میانه او و پدر و مادرش خصومتی و امیزش کند ملوک را و بسیار گردد خانه او
خامس	تازه شود از برای او دوستان و بیابد از ملوک خیری را و خنان شود چشم او بفرزند	خامس	بناء کند مال و عقار بر او مغموم گردد و بسبب پاره از اخانها و امیزش کند ملوک را و بسیار گردد غصه او
سادس	جراحتی و اخوشی بنهان بهر ساند و سالم ماند از ان و بدی کنند در حق او برادرانش	سادس	بکند اعمالی را که مضرت رساند او را و تباه کند پاره مال خود را و بیمار گردد از سوداء و فقر بس و منازعه کند قومی با و بزنان او را مغموم گردد
سابع	خوشحال گردد بزنان و رغبت کنند در او و مباشر شود معالجه را و بیمار را و منتفع گردد بانها و برسد پاره خویشان او را یا مکروهی	سابع	برسد پاره زنان او را مکروهی و مغموم گردد بسبب ایشان و بسبب فرزند و برسد او را علتی در پاهین بدن او
ثامن	بفزاید در مالش و بوده باشد تدبرانش صواب و روا شود او را برای تجارت وخصومتی و مغمور گردد و بعضی چیزی گردد	ثامن	برسد او را افتی در انچه در دست او میباشد مثلیکه اثاث یا جواهر و مباشر شود امور مردگان را
تاسع	برسد خیری و بیابد و منتفع گردد بتجارت و بخرده بندگان را و برسد دشمنانش را یا مکروهی	تاسع	بسیار گردد هنشینی او چیزهای پوشیدنی را و اهل دیانت را و تعبیر کنندگان خوابها را
عاشر	خوشحال گردد در وقتی و مغموم گردد در وقتی دگر و مسرور گردد باهل واشراف و بیفزاید در مالش و مظفر گردد بدشمنانش	عاشر	امیزش کند ملوک در بیشان را و بیفزاید در مالش و مباشر شود زراعت را و مغموم گردد بسبب زنان و فرزندان
حادی عشر	بوده باشد بسیار مقبول القول و فرمروا در اعمالی و مظفر گردد بدشمنانش و مباشر شود بناهای را	حادی عشر	امیزش کند ملوک را و بسیار گردد و بیفزاید در مالش و منعتش
ثانی عشر	گم شود نابیدا و خیرش دیر برسد بشدت و ضرری و بیمار گردد و خصومت و دشمنی دشمنهای او و تباه گردد حاجتهای او	ثانی عشر	برسد او را مرضی و مکروهی از بندگان و کم شود مال او و مال پسر او خصوصا در طالع شبیه

بقیه جدول دلالات کواکب در خانها در وقت تحویل

خانهای اصل	دلالات مشتری در انخانها	خانهای اصل	دلالات زهره در انخانها
طالع	بیفزاید در مرتبه‌اش و فاید یابد مالی را و اگر سفر کند یابد در سفرش رعایت و منفعت خیری را	رابع	بوده باشد بسیار دلتنگ و باخصومت و بد اول علتی را میزش کند لشکریان را و سفر کند و بتعب کشد
ثانی	دلالت کند بر اقبال و افزونی در حال و بیابد مال مدفون در زمینی را	ثالث	دیده شود از او مالی و استفادهٔ مال نکند و خرج بسیاری کند
ثالث	منتفع گردد بزنان و ایشان هم منتفع گردند او و بیفزاید در جاهش بسبب ایشان و داخل شود منزلهای اشراف را	ثالث	سفر کند و امیزش کند زنان زنا کار را و قسم دروغ خورد و برسد او را از خانمان خود
رابع	دلالت کند بر منفعت و خیر ان راههای بنهان و مباشر شود مزهان و خانه عبادت و بناهای را	رابع	هنشینی کند بسلطان و خادمان را و برسد او را علتی و مغموم گردد بجهت زنان
خامس	برسد او را چیزی را و متولد شود برای او فرزندی و مباشر شود تجارت را و رنج کند در ان و مظفر گردد بر دشمنان	خامس	اکرام کنند او را مردمان و امیزش کنند اشراف را و بیابد خیری را و کشته شوند پارهٔ فرزندان او
سادس	برسد او را مکروهی از جانب سلاطین و خصومت کند خویشان را و شکایت کند از دست حکمی	سادس	تباه کرده امر بندگان او و دشمنان او را و بدی از ایشان بهر سد و برسد او را مکروهی در سفر و برسد او را علتی در بدن
سابع	تباه کند اموال چند را و تعب کشد بسیار و سفر کند و مسرور شود بزنان و فرزند	سابع	بیدا کرده خصومتهای او و برخاستن او و تجاعت او و برسد او را افتی از پهاریها با افتی افتادن و دزدیده شود مال او
ثامن	برسد خیری را از اشراف و بسبب مردگان و میراثها و امرهای کهنه	ثامن	برسد او را علتی یا ضرری در وی او و برسد او را افتی از مردگان یا از دشمنان
تاسع	بیفزاید در بندگان و اعمال صالحهای او و در هنشینی کند اهل دیانت را و خانهای عبادت را	تاسع	بیفزاید در بلاغت او و بجای او در اعمال صالحه را و بسیار کرده غضب او و قسم دروغ یاد کنند
عاشر	دوستی کند بزرگان و اشراف را و بیفزاید در مالش و مشغول شود بمحاسبهٔ قومی	عاشر	برسد او را افتی از اتش و تباه کرده پارهٔ از مال او و مغموم گردد بجهة سفرها و بنا کردن ملوک را
حادی عشر	بوده باشد خوشحال و مسرور بجهة زنان و فرزند و مظفر گردد بر دشمنان و بجای او در اعمال بر را	حادی عشر	بیفزاید بجاه و سعادت و مال و کرامات او
ثانی عشر	برسد او را مضرت و خصومتی و تازه شوند دشمنان او و بطیحان را بند دشمنان او	ثانی عشر	بیمار گردد و بسیار گردد تعب او و برسد او را مکروهی بسبب بندگان و محبوس گردد در زندان

بقیهٔ جدول دلالات کواکب در خانها در وقت تحویل

خانهای حمل	دلالات شمس در انیخانها	خانهای اصلی	دلالات زهره در انیخانها
اول	بیفزاید در قدر و جاه او و مباشر اعمال سلطان شود و معظم گردد بجهة پدران	ثانی	امیرش کند عطاران و صباغان و اشراف را بایدان را و مال در احق یابد
ثانی	منتفع نگردد بمال پدرش و کسب کند از راه‌های پسندیده	ثالث	عاطل افتاده شود عیدها را و اعتناء کند باموری ظروف و فروش
ثالث	بجای او در اعمال صالحه و اعمال بر و دیانات را	ثالث	امیرش کند اهل دین و علماء و ارباب حیلها و نیرنجات را
رابع	برسد او را علتی در معاء و بناء کرده پارهٔ از مالش	رابع	دوستی کند اشراف را و مباشر شود لهو و لعب را و کشته شوند پاره از زنان و اولادش
خامس	دوستی کند صاحبان قدر و دیانت را و معظم گردد بجهة فرزند و چهار پای	خامس	بوده باشد مکرم و معظم و بیابد در جاه و مالی را و بیابد از کنیزها و خبرهای که او خوشنود کند
سادس	برسد او را از مملوک مکروهی و بیابد اذیتی را از زیردستان خود	سادس	خصومت کند زنان و خویشان خود را و مجامعت کند با کنیزان و زنان نبه روزگار
سابع	تباه کند مالی را و بیمار کرده و زنت فرومایه را بگیرد یا زن بیماری را و برسد پدرش را خسارت	سابع	بوده باشد نیکو خلق با زنان و انفاق کند مالی را بر کنیزان و بدستایش شود بجهة ایشان
ثامن	بوده باشد بیمار و با فکر و بیفتد از جای بلندی و برسد او را علتی در معاء و پای	ثامن	بیمار کرده بجهة طعام یا شراب یا اشامیدنی و شاید که آن از پارهٔ از زنان بوده باشد
تاسع	بیفزاید در عبادت و ورع و بندگی از برای خدا و ندش	تاسع	بوده باشد دلیل بر ثبات و قرار بر زنان خود و کم باشد سرور و خوشحالی کند عبادت و بندگی و تعبیر خوابها را
عاشر	برسد قدر و رتبه را از جانب ملوک و بیفزاید در مال پدرش و قدرش در نزد بزرگان	عاشر	بوده باشد مکرم و مجامعت کند زنان صاحب قدر و منزلت را و بیابد از ایشان خیر و سرور
حادی عشر	بیابد سعادت و قدر را از جانب ملوک و نام خوب را بجهة پدران	حادی عشر	مسرور کرده بفرزند را و امیرش کند زنان با قدر را و جمع شود با پسران و دوستی کند قومی را
ثانی عشر	بیمار کرده و تعب کشد مثل تعب بندگان و برسد پدرش را مکروهی و مضرت	ثانی عشر	معظم گردد بجهة زنان و مجامعت کند زنان زناکار و کنیزان را

بقیهٔ جدول دلالات کواکب در خانها در وقت تحویل

خانهای حمل	دلالات عطارد در انیخانها	خانهای اصلی	دلالات قمر در انیخانها
اول	مباشر شود نطق و علوم و کلام را و بلند شود قدر او و بیفزاید در مالش	اول	امیرش کند اشراف و دین داران را و اگر قمر منحوس باشد برسد او را بیماریها
ثانی	مباشر شود تجارت را و مغرم گردد بجهة خسران و جنایت و ودیعه	ثانی	مباشر شود از امور مالی چیزهای مختلف را که کم کرده پارهٔ از مالش
ثالث	بیفزاید در مال و جاهش و ستوده شود سفرهایش و مجاور مساجد شود	ثالث	امیرش کند سلاحیان و کاهنان و اهل شعبده و اصحاب خرده را و بیابد از ایشان خیری را
رابع	بکند کارهای پنهان را و برسد او را علتی در موضع پنهان از جسد یا در خانه کند	رابع	مباشر شود علوم پنهان را و برسد او را مکروهی از جهة کلام و برسد فرزندش را مکروهی
خامس	بوده باشد مظفر با مرخوبه و بوده باشد بسیار مشغول شونده باعمال و کلام و منتفع کرده با موال	خامس	بیابد سعادتهای چندرا و نکاح کند در دینها و امور انبیاء را
سادس	مباشر شود دزدی را و بوده باشد بدبیت و فحش گوینده و برسد او را در چشمش آفتی	سادس	برسد او را علتی در سپرز و چشم و برسد مادرش را مکروهی از خواب
سابع	بیفزاید در ادب و علم او و مباشر شود کتابها را و لهو و لعب کند و التجا برد بزن مالداری	سابع	سفر کند و بسیار کرده تعب او و بیمار کرده بجهة تعب و سفر و برسد او را غرامتی در مال و مجامعت کند زن را
ثامن	بنویسد وصیتی را و مباشر شود سکهٔ را و کتابهای باطل را و بیفزاید در میراثش	ثامن	منتفع کرده بترکها و مالهای مردگان
تاسع	مباشر شود کتب کتابت را کدار برای ایشان قدری میباشد و بخیت و علماء و اطباء و	تاسع	منتفع کرده بسفر و باین قرار داده شود بر مال پارهٔ زنان و بیفزاید در بندگ او و
عاشر	بیفزاید در مهم و ذکاء و فرزندان و دشمنان و قدر او و شاید که سفر کند	عاشر	مباشر شود عبادتهای را و بیابد در میراثش
حادی عشر	برسد از زنان خیری را و بجای او در علمهای پوشیدگی را و امیرش کند اهل حساب و نجوم را	حادی عشر	امیرش کند اشراف و سلاطین را و مباشر شود اهل صنعت را و فاسد کند مادرش مالی را
ثانی عشر	امیرش کند ملوک را بسبب تجارت و برسد مکروهی را و بسیار کرده خصومتها و	ثانی عشر	بیابد سعادت و شرفی را و بسا کسر سفر کند و مفارقت کند پدر را و
			برسد او و مادرش را مکروهی

بقیهٔ جدول دلالات کواکب در مخالفها در وقت تحویل

خانهای اصل	دلالات نیاس در مخالفها	خانهای مخالفها	دلالات ذنب در مخالفها
اول	بیفزاید در قدر و سعادت او و امنزش کند ورا و یاران او و پندارند از ایشان آنچه را کرده و دوست دارد	اول	منادی شود از فرومایگان و منازعه کند با ایشان
دوم	بیفزاید در مالش و کسب کند مالها و میراث را	دوم	دلالت کند بر مضرت رسیدن بمال او و پدرش
سوم	مسرور کرده ببرادران و خواهران خود و بپایند قدری را	سوم	مغموم کرده بسفر و خویشان و بپایند خویشان او مکروه و مضرت را
چهارم	منتفع کرده بمسکنها و زمینها و بناها کند و برسد بپدر و مادرش را مالی	چهارم	برسد بپدرش را آفتی و مغموم کرده بفرومایگان و برسد بپدر و مادرش المکروهی
پنجم	فایده یابد مالی را و مسرور کرده بچیزها و متولد شود فرزندی از برای او و منتفع کرده باولاد	پنجم	برسد او را بمجها و مکروهات مختلفه
ششم	بیفتد از موضع بلندی در چاهی و برسد او را علتی در استخوانهای او	ششم	نکاح کند زن فرومایه را یا زن بیماری را یا آفتی را
هفتم	فایده برند زنان او مالی را و برسد ایشان را علتی در چشم	هفتم	در وقع کفته شود بر او و شاید که متهم شود بخون ناحق
هشتم	بیفتد از موضع بلندی یا برسد او را نکبتی از جهة مال	هشتم	برسد او را مکروهی از سفر و تباه شود پارهٔ از مالش بسبب سفر و غربت
نهم	برسد او را ریاست و فایده بسبب سفر یا در غربت و برسد او را آفتی از دشمنان یا از عطش	نهم	برسد او را علت در مفرق و هلاک کرده کوشهٔ از مالش و برسد مادرش را مضرت و بیماری
دهم	امنزش کند ملوک و بزرگان را و بیفزاید در پند و فایدهای او	دهم	تباه کند مالهای را و متفرق کند اهنا را
یازدهم	فایده یابد مالی از پارهٔ عزیزان و برسد دشمنانش را مکروهی	یازدهم	امنزش کند خواجکان و قوم از دوستان خود را که صاحب قدر باشند و دوست دارد زنان را و بیفزاید در امرش
دوازدهم	برسد فرزندش را مکروه و بیاید او را اجزهای که مغموم شود با نها	دوازدهم	برسد او را علتی در گردن یا در گوش و بدی کند در حق او و دشمنانش

باب سیم در وضع جداول و چند از برای معرفت دلالات انتهاء صنوی برجی که دران کوکبی در اصل بوده است یا شیئی از ان برج طالع تحویل یا نظر کواکب در تحویل بر ان طالع یا نظر سعدی یا نحس بر ان

خانهای اصل	کواکب در اصل	خانهای تحویل	کواکب در تحویل
اول	بر سد او را امها از جانب دشمنان و کینهاء چند از جنس دلالت زحل و بیماریهای چند از جهة سردی و سوداء	اول	دلالت ان مثل دلالت اول است مکر انکه میانشد و قوی تر و سخت تر خصوصا هر کاه سعدی ناظر نباشد بان پس اکر سعد ناظر باشد خلاصی خواهد یافت بعد از شدت
دوم	میرسد او را منزلت و جاه و مالی چند و خویشان میشوند چشم او و بفرزند و دوستان و بیا کدخدایی کند زن شریفی را	دوم	دلالت ان مثل دلالت اول است مکر انکه میانشد ان بعد از تعب و ممزوج میشود بان قدری غم
سوم	سفر کند و برسد او را آفتی از بندی و غضب و خصومتها و بدخلقی و برسد او را اندوه و بهجان و برادر او خون	سوم	دلالت ان مثل دلالت اول است مکر انکه میانشد پست تر و صعب تر و دشوار تر
چهارم	میابد خیری را از سلطان و پدران و بجلا از منسوبان شمس دانند وقتی است کر مشوب و ممزوج ببعدی بوده باشد	چهارم	غضب کند بر او سلطان و برسد او را از سلطان و از جانب پدران مکروهی
پنجم	تزویج کند و مسرور کرد بزنان و نکاح و فرزند و بیفزاید در لباس و متاع او	پنجم	دلالت ان مثل دلالت اول است مکر انکه برسد او را این امور بعد از شدت و تعب
ششم	منتفع کرده بعلم و کتابت و پیشها و ثناء جمیل بر او شود و بسا کر فرزندی از برای او بهم رسد	ششم	دلالت او مثل دلالت اول است مکر انکه بر نج و مشقت بوده باشد
هفتم	دلالت کند بر صحت بدن و برسد او را خوشحالی از جانب زنان و مادران و فرزند	هفتم	مغموم کرده بجهة زنان و خویشان

تتمهٔ جدول مزبور

کواکب	نظر مجموعی بیوت این کواکب	طالع	نظر مجموعی بیوت با کواکب
زحل	دلالت او مثل دلالت جدول اول است مگر انکه میباشد سبکتر و آسانتر و منفع کرد و بعد از	زحل	دلالت ان مثل دلالت جدول دویم است مگر انکه میباشد مشهورتر و بنا که منتقل کرد و از مرض بمرض دیگر و ترسیده شود برادر
مشتری	میرسد او را خوف از سلطان و پناه میشود دلالت مشتری و دلالت میکند بر خسران و مغموم شدن بسبب فرزند	مشتری	دلالت ان مثل دلالت جدول اول است مگر انکه میباشد وافرتر و ظاهرتر و باطهاء تر و در شمار تر در دلالت
مریخ	دلالت او مثل دلالت جدول دویم است	مریخ	دلالت او مثل دلالت جدول اول است مگر انکه نجات یابد از ان اقتها و نکبتها
شمس	دلالت او مثل دلالت جدول اول است و بیشتر و باطهاء تر	شمس	دلالت او مثل دلالت جدول دویم است و دلالت کند بر بیرضا از کرمی یا خشکی یا درد مفاصل و هر امر پوشیده باندازهٔ ان نحس
زهره	دلالت او مثل دلالت جدول اول است مگر انکه میباشد نیکوتر و استوارتر در دلالت	زهره	دلالت کند بر غم و هم بجهت زنان و بدی معاملهٔ ایشان
عطارد	دلالت ان مثل دلالت جدول اول است با زیادتی در عزت و شرف	عطارد	بیابد مکروهی را و بد یاد شود و بر فع و باطل گردید و بر سد او را غمها و زیانها
قمر	بر سد خوشحالی و سروری را و بسیار کردند برای او و ستایش و ستایش بخوبی شود	قمر	دلالت کند بر پستی حال و کم نامی او و تباهی امر او
جامع	دلالت کند بر انکه رئیس کرد در این سال یا منفع کرد بزرگی را و بزرگان و بوده باشد ستوده		
ذنب	دلالت کند بر انکه بر سد او را غم و سختی از جانب دشمنان و بدی حال او در این سال		

باب پانزدهم در وضع جداولی است از برای معرفت دلالات کواکب هرگاه بوده باشند در اصل ولادت در پیشانی آن بیت و بگردند و بتحویل در هر خانه یا بر خانه دیگر از یکی از نه موضع طالع اصل یا طالع تحویل یا برج منتهی

پیشانی تحویل	طالع الاصل	ثانی الاصل	ثالث الاصل
طالع	دلالت کند بر تازه شدن امر و صحت بدن و قوت نفس	بر انکه کسب کند مال را و طلب کند از او و حرص ورزند بر ان	دلالت کند بر تحویل از جای بجای و بر سفر
ثانی	بیابد مالی را از راهی که امید نداشته باشد از ان	کسب کند مال را بمشقت	بر سد او را مالی از جهت برادران و سفر و غربت
ثالث	بر سد او را غائبی از خویشان یا برادر	بیفتد میانهٔ او و خویشانش و برادرانش نزاعی	بیفزاید در برادران و خواهران و خویشان
رابع	خوشحال کرد و بفرزند و املاک	بر سد پدرش را مالی	پدرش بزودی سفر کند
خامس	محنت شود چشم او بفرزند و خوشحال و مسرور گردد	اگر فرزندی داشته باشد مالی بدست او آید	فرزندش بزودی سفر کند
سادس	بوده باشد ان برای او بندگان و کنیزان و خدمتکاران	برادرانش کشته شوند یا بیمار گردند	
سابع	ترویج کند زن را	جفتش مالی یابد	بر سد جفتش را برادران و سفر کند
ثامن	نقد باشد که بمیرد یا میراث یابد	میراث یابد	بسبب برادران محزون گردد
تاسع	سفری از برای او بوده باشد	بر سد مالی را در سفر	سفری کند با برادران
عاشر	مشغول بعمل و شغلی شود	بر سد مالی از جانب سلطان	برادرانش شغلی بهر سانند
حادی عشر	بیفزاید در دوستانش و بر سد سرور و فرحی را	دوستانش بمالی بر سند از جانب سلطان	برادرانش عمل باسعاد تر کنند و الفت و سرور میانهٔ ایشان بهمرسد
ثانی عشر	بمصاحبه دشمنان خود ان گردد	مالی یابد از دواب و بر سد دشمنانش را مالی	دلالت کند بر شوم برادران

تتمهٔ جدول مزبور

رقم تقابل	رابع اصل	خامس اصل	سادس اصل
طالع	مباشر شود امر املاک را و امیزش کند پدران را	دلالت کند بر انکه برسد او را فرزندی	برسد او را مرضی و جلبی و افتراق از خویشان
ثانی	برسد او را مالی از جهة زمینها و پدران	بیابد مالی را از جهة فرزندی هدیها و رسولان و حاصل املاک	بیابد مالی را از جهت چهارپایان و فرزندانیان
ثالث	بیابند برادران او چیزی را از جهة پدران و زمینها	فرزندی بهم رسد از برای برادران و خواهران او و بیابد سرور و خوشحالی	دلالت کند بر بیماری برادران و خویشان او
رابع	تازه شود امر پدران او و بیش اورا منفعتی از زمینها	بیابد برادری و خواهری را	دلالت کند بر بیماری پدران
خامس	مسرور شود با املاک و مستغلات	دلالت کند بر انکه برسد او را فرزندی	دلالت کند بر انکه شکوه کند فرزندش از سفر
سادس	دلالت کند بر انکه پدرش بزودی بیمار شود	دلالت کند بر انکه فرزندش شکایت کند از زندان	برسد او را آفت و علت و مرض
سابع	بر انکه جفتش مسرور گردد باملاک	دلالت کند بر انکه میباشد از برای او فرزندی	بر انکه جفتش بزودی بیمار شود
ثامن	دلالت کند بر مغموم شدنش بسبب پدران	دلالت کند بر بازدهٔ او از جهة فرزند	دلالت کند بر مرض و مرگ
تاسع	دلالت کند بر سفر پدران و بر انکه بیابد در سفر املاکی را	خشک شود چشم او در سفر	بر انکه بیمار شود در سفر
عاشر	بر سعادت و بر انکه پدرش مباشر شغلی شود	بر انکه فرزندش مباشر شغلی شود	مباشر شغلی شود از جهة سلطان
حادی عشر	بر سعادت پدرش	دلالت کند بر خشک شدن چشمش بفرزند	بر حسد و سنان
ثانی عشر	بر دشمنی پدران	بر دشمنی فرزند	بر حسد بردن دشمنان و بیماریها

تتمهٔ جدول مزبور

رقم تقابل	سابع اصل	ثامن اصل	تاسع اصل
طالع	ترفیع کند یا خصومت کند بجهة ایشان	برسد او را میراث یا ببیند	بر سفر و امور غریبه
ثانی	بیابد مالی را از جهة زنان	بیابد مالی را از جهة سفر و دین داری و میراثها	بیابد مالی را از جهة سفر و دین داری
ثالث	ترفیع کند برادران و خواهران را	ببیند برادران و خواهران را یا برسد او را علتی	خصومت کند برادران را یا سفر کند
رابع	پدرش ترفیع کند یا خصومت کند با کسی	ببیند پدرانش و بیابد میراث را	بر سفر پدران و بر انکه بسفر اید در عبادت و تضرع او
خامس	دلالت کند بر انکه خوشحال گردد فرزندان و ترفیع و بر انکه ترفیع کند فرزندزاده را	نفعی ببیند فرزندش	بر انکه فرزندش بزودی سفر کند
سادس	برسد زنش را انتی	برسد او را علت و دشواری	بیابد علتی را و بر انکه بوده باشد او در سفر
سابع	بر اقبال حال زن و خواهرش	بر فوت جفت و خوف او	بر سفر جفت او
ثامن	بر فوت جفت و خصمان	بر غم و خوف و انقلاب امور	بر انکه بزودی ببیند در سفر
تاسع	بر انکه جفتش بزودی سفر کند	دلالت کند بر انقلاب امور او	دلالت کند بر انکه بزودی سفر کند
عاشر	مباشر شود علمی را و بوده باشد جفتش عزیز	بر انکه بکوشد از عمل خود یا سلطنت خود	بر انکه مباشر شود علمی را در سفر
حادی عشر	نفع باشد که برسد جفتش را فرزندی	دلالت کند بر راستی دیشان	دلالت کند بر سفر دیشان
ثانی عشر	بر خصومتی میانهٔ او و دشمنانش	دلالت کند بر راستی دشمنان	دلالت کند بر سفر دشمنان

تتمهٔ جدول مزبور

طالع	عاشر اصل	حادی عشر اصل	ثانی عشر اصل
حمل	مباشر شود اعمالی را از جانب سلطان	برسد برادران و دوستانرا	برسد او را مرضی یا حبسی
ثور	برسد مالی را از جانب سلطان و شغلهای خود	برسد مالی را از جهة دوستان و اتباع امید دارد ازو	برسد مالی را از جهة کنیزکان و فرزندان و چهارپایان و بندگان و دشمنان
جوزا	دلالت کند بر انکه برادران مباشر شغلی شوند از جانب سلطان	بیفزاید درد دوستانش	بیماری دشمنان و حبس ایشان
سرطان	بر انکه پدرش مباشر شغلی شود از جانب سلطان یا تزویج کند	مصاحبت کند پدرش با دوستان او	خصومت کند پدرش با دشمنان
اسد	بر انکه فرزندش مباشر شغلی شود	برسد او را چیزی که چشمش خانه شود و خوشحال گردد	بر غم و نکبت از جهة فرزند
سنبله	برسد او را خوفی از جهة سلطان	برسد او را علت سالمی	برسد او را علتی یا حبسی
میزان	برفوت حال هفتش و شرف او	بر سعادت و سرور و خنک شدن چشم بفرزند	بر علت و مرض هفتش
عقرب	بر خوف از جانب سلطان	بر خوف از جهة دوستان	بر خوف از جهة حبس
قوس	مباشر شغلی شود در سفر	خوشحال و مسرور گردد در سفر	بر انکه محبوس گردد در سفر
جدی	مباشر شغلی شود از جهة سلطان	برسد خیری را و سروری را از جهة سلطان	بر انکه مباشر شود شغل خود را
دلو	دلالت کند بر انکه دوستانش مباشر شوند اشغالی را و بلطافت پیوندند	بر سد مراحتی از جهة دوستان	بر انکه امیرش کند دوستان و دشمنان را
حوت	بر فوت حال دشمنان	بر مصاحبت دشمنان و دوستان او بر حبس دوستان و مغموم شدن ایشان	دلالت کند بر فوت حال دشمنان او

باب دوازدهم در وضع جدولی چند بجهة معرفت اتصال صاحبان طالع اصل و تحویل بروج منقلب

	اتصال ارباب طوالع با ارباب بیوت	اتصال ارباب بیوت با ارباب طوالع	انصراف بعضی از بعضی
صاحب طالع در صاحب اول	کسب کند مالی را بحرص و تعب	برسد او را مالی با سانی و تعبی کند	برکنی فاید او و تلف خود من اول را و بی نصیبی او در طلب مال و بسیار خرج او
صاحب طالع در صاحب ثانی	سفر کند باراده و حاجت او بسوی آن	مهیا کرده دان برای او سفری بجانب کرمنظور او و منظنه او بوده است	مهیا کرده دان برای او سفری و فوت شود از او سفر
صاحب طالع در صاحب ثالث	مباشر شود امر املاک و اراضی و بناؤی را	بیفزاید در برادران و خواهران او برفایدها از جانب پدران و املاک و زراعت پس اگر نحوس کند او را صاحب چهارم تر سیده شود براو	بی رغبتی کند در امور مزبوره و فوت شود از او
صاحب طالع در صاحب رابع	بر انکه دفنش از بیش کرده و حیاتش از برای او و شغل غلات و مزارع	برسد او را منفعتی از جهت زراعت و مستغلات خویش شود بچشم او	توقع کند مالک شدن امور مذکوره را و فوت شود از او
صاحب طالع در صاحب خامس	برسد او را مرضی و علتی یا اندوه طبع صاحب ششم	دلالت او شکل اول باشد که صاحب ششم نحس بوده باشد برسد او را علت دشواری	مشرف شود بر علت و مرض و بر طرف شود از او و نجات یابد از آن
صاحب طالع در صاحب سادس	تزویج کند و بوده باشد در رغبت در آن یا انکه شریکی از برای او بوده باشد دران	تزویج کند بدین رغبت از زنان یا شریک بهرها ند یا نحوست کند	مهیا شود آن برای او اسباب تزویج بعد از آن فوت شود از او
صاحب طالع در صاحب سابع	برسد او را خوف و هراس پس اگر نحوس بوده باشد صاحب ششم تر سیده شود بر او تلف	دلالت کند بر خوف و هلاک تمام پس اگر صاحب ششم سعد باشد پس دلالت کند بر انکه برسد او را بیم	برسد او را خوف سختی یا خوف بر هلاک بعد از آن نجات یابد از آن
صاحب طالع در صاحب ثامن	سفر کند باراده و خواهش و حاجت خود	سفر کند بجائی که گمان نداشته باشد	عزم کند بر سفر و فوت شود از او
صاحب طالع در صاحب عاشر	رغبت کند در مصاحبت سلطان و اعمال و اشغال بسبب ایشان	محتاج گردد بسوی او سلطان و طلب کند از او عمل را	مباشر شغل سلطان شود و معزول شود از آن
صاحب طالع در صاحب حادی عشر	استفاده کند بجهة برادران و نیکو گردد حال او و دستانش نیکو شود براو	رغبت کنند هم در صحبت او و طلب کنند بدستیاری و بیابد از ایشان خیری را	بی رغبتی کند در صحبت دوستان و ایشان هم از او
صاحب طالع در صاحب ثانی عشر	برسد او را مکروهی بجهة دشمنان و حبس را و خوف سبب آن شود	دلالت کند بر انکه عارض او گردد غموم و محنتی و حبس از راهی که نشناسد آنرا	دلالت کند بر انکه عارض گردد از برای او خوفی صعب شود از او و بزودی نجات یابد از آن

باب سیزدهم در دلالات کواکب بمر در ایشان در خانهای دوازده گونه و همچنین عقدین

بدرستی که قصد ما در این باب آنست که باد کنیم دلالات کواکب را بجهة مر در ایشان در خانهای دوازده گونه پس بدرستی که پارهٔ کواکب در یکسال پدید نمیاید از یکبرج مانند زحل و بعضی پدید میاید مانند مشتری و بعضی از ایشان قطع میکنند بیج را مانند شمس و بعضی از ایشان قطع میکنند هفت بروج را مانند قمر و پارهٔ از ایشان قطع میکنند هر بروج را یکمرتبه و بر میگردد و چهار بیج دیگر قطع میکند مثل زهره و بعضی از ایشان قطع میکند فلک را و یکبیج دیگر مانند عطارد و بعضی قطع میکند فلک را دوازده مرتبه و کسری و اما آلت که سیر میکند در سالی بیست درجه پس عقدین است و ما ذکر میکنیم دلالات ایشانرا بگذشتن ایشان در خانها و این دلالتها تفاوت میکند قوتهای اهل در تحویلات پس باقوت تر ان دلالتها در سالی است که در اثنا تحویل و ضعیف ترین دلالتها ان در تحویل ساعت است و انچه میانهٔ اینده میباشد مانند شهور و ایام پس بتفاوت است پس اگر دلالت کند کوکبی در بر جی از بروج تحویلی بر چیزی پس بدرستی که ان هرگاه دلالت کرده باشد در اصل بران چیز پس بدرستی که دلالت ان در انجا میباشد قوی تر و اگر نبوده باشد ازان دلالت چیزکی و واجب است بر منجم در هر وقتی اینکه بشناسد انرا دلالتهای نجوم انچه میباشد تمام در کمال و ان میباشد نزد مطابق شدن ظهور فصل با دلالات و بعضی ازان دلالتها تمام میشود پارهٔ ازان دون پارهٔ دیگر و پارهٔ از دلالتها انچیزیست که نموده میشود از برای شخص در خواب پس پارهٔ از انها انچیزیست که واقع میشود در دل و قصد شخص و غیر انان چیزهای دیگر تحقق نمیپذیرد و همچنین از برای ظهور دلالات مر ارباب منفاوتست برمانند انچه پیان نمودم و بخصوص واقع میشود این دلالات بعضی مانند جزء مولود و بعضی مانند اعراض مولود بعد ازین ما میاوریم حال احداث چندرا از برای دلالات کواکب در جوف مر ارباب مر در ایشان در خانهای یکی از سر طالع اصلی و تحویل یا بیج منتقل و باید که استفاده نماید ناظر در انها احوال کواکب را از قوت و ضعف و صلاح و فساد و اشکال بعضی با بعضی بعد ازان حکم کند بر انفاذ دلالات انها و ممزوج کند پارهٔ از انها با پارهٔ دیگر و اقوی دلالات انها وقتیست که در موضع منقوبه باشد و بخداوند دایارت کاهد

جدول دلالات مر در کواکب در خانهای دوازده گونه از یکی از سه طالع طالع اصلی و تحویلی و ثانی

ارباب کواکب	الطالع	ارباب کواکب	الثانی
زحل	امر ایشان کند اشراف را و بفزاید در جاهشان و بود باشد و سالک و مباشر علم را و بسیار کرده و فکر و عقل و بیدار و اعلمی و بکرده از مکاران بکمان	زحل	مباشرت و سروری کند کرده را و برسد برادرش را مکروهی و مباشر شود بناث و تجارات را و بعوم کرده بجهة مالها و بنات دستی و قرضها و بسا که دفن کند مالی را
مشتری	بوده باشد باعث مر شجال و تعظیم کرده شده و دوستی کند با اشراف و ملوك و بفزاید در دولت و مالش مر شجال شود بزنت و معتقد شود او برای او فرزندی	مشتری	مادهٔ برسد مالی را که امید داشته باشد انرا یا فایدهٔ برد مال را بسبب برده یا بسبب تجارت و بندکان و کنیزان و امر ایشان کند اشراف را و اگر مشتری مخوس باشد یا باد مکروه را ازان جهات
مریخ	مباشر شود بدست خود اعمال پست را و خصومت کند پیش روی رئیسان و خرج بسیار کند و شاید که مالی را فدا دهد و مباشر شود خراب خوابه تن را	مریخ	برسد او را نکبتی از مالش اجرات و دره ی در جای پنهان از جهدش و منازعه کند اعداء را و بوده باشد زود غضب و غلیظ دل
شمس	طلب بندی کند برقعم و بفزاید در قدر شرف و مباشر شود عمل سلطان را و فایدهٔ برد مالی را و رئیسا کذارد عادت انرا و تعب شدید کشد و مروع براو کفته شود یا سفر کند	شمس	طلب بندی کند برقعم و بفزاید در قدر شرف و مباشر شود عمل سلطان را و فایدهٔ برد مالی را و رئیسا کذارد عادت انرا و تعب شدید کشد و مروع براو کفته شود یا سفر کند
زهره	دوستی کند اشراف را و دوست دارد زنان را و منتقل کرده از زنی بزنت دیکر و منازعه کند با ایشان و بوده باشد با اشتهاء در خوردن و بسیار چیز خورد و مباشر شود غنا و طرب و زینت	زهره	برسد مالی را از زنی و سفر کند و بناه کرده پارهٔ از مالش بجهة زنان و غیر ایشان و بوده باشد با سخاوت طبع و مباشر شود تجارت و بناث و بطالت و لهو و مروع را
عطارد	امر شرکت سلاطین و علماء و رئیسان را و کشوده شود از برای او دانائی چیزهای حسن بدید او کفته شود و لطیف باشد برکه که با او صحبت میکند و بجا لفظ او و نفع کرده بجهان و بر سد او را علتی در	عطارد	مباشر شود کتابهای باطل و مروع را و برسد او را بناث دسیسه و کسب کند مالی را از حساب و میاحث و مغموم کرده بجهة زنان و فرزندان و عملی کند از سبب ایشان از نزه و کوشش
قمر	بوده باشد محفوظ از مکروهات و منتفع کرده بمواصلت با ملوك و املاك و راضی و تجار است	قمر	مغموم کرده بجهة مالهای نو و تازه و ظفر یافتن بر اهلاك کرده و منازعه کند مراهد و مباشر شود جاهای بلند و صحراها و برسد خوشی انش
شمس	بوده باشد سخی و بسیار مال خرج کن و این زیاده شود بر مال کرهی که از برای اشان نذری بوده باشد و فایدهٔ یابد مالی را و منازعه کند با او شان	شمس	بوده باشد سخی طبع و بسیار مال خرج کن و این زیاده شود بر مال کرهی که از برای اشان نذری بوده باشد و فایدهٔ یابد مالی را و منازعه کند با او شان
قمر	تلف شود مالش و بیناء شود عمارهای او و حمد کرده باقوی و برسد او را باین سبب مکروهی و برسد او را علتی در چشمش	قمر	تلف کرده باره از مال او و برسد او را مکروه از پیش این امور که مذکور شد در بوده نش در طالع

تتمهٔ جدول مزبور

الکواکب	الثالث	الکواکب	الرابع
زحل	بدی کند پاره از برادران خود را و دشمنی کند او را پارهٔ ازو دستانش و منازعه کند با او و مظفر گردد برایشان و بکوه و از مکانها مکافی دیگر بیرون راند او را	زحل	خبر دهد بچیزها و چند در مستقبل بکند کارهای ستوده را از زمینها و بن و بنا کند و عمارتها را و نیکوئی کند با دوستان و خویشان و بر سد او را و در دفع و ترویج کند پاره از خویشان خود را
مشتری	مباشر شود احکام و بن و حکمت و فلسفه را و ستایش نیکو براو شود و بکند کارهای پسندیده را و سرور ی کند برادران	مشتری	بر سد او را خیر از جاها و نهانی و بفزاید علم او و خیر کند مالی را و مباشر شود کنجها را و امور منابع و بناها را و بستن کرده زن او
مریخ	بوده باشد با عجب خود و بفتد میانهٔ او و دشمانش سخن و زاعی و مکر کند او شکر کشد و بکاهد کند اثر او و بفرستد پارهٔ از خویشان او	مریخ	بر سد او را مرضی مزمن و یا در جای پنهانی و جریح و مزوح بهر سانند و معالجه کند تا هن با بفتند از جای بلندی و طرب شود کوفته از اندامهاش و بر سد او را خوف از سلطان و دزدان
شمس	مقبول القول کرده و ریاست کند بر خاندان خود و پیشوه مکرده و پیچیز را و خدمت کند اهل و بنا و مخدوم کرده بچهة زنان و منازعه کند با رؤساء	شمس	امرزش کند ملوك را و بنشاند در خان راه بنا کند او عمارت را و خوشحال کرده بزنان و اولاد و بر سد پارهٔ از خویشانش را مکروهی از زمین و در بن مال
زهره	بیفزاید در بنده‌اش و بوده باشد خوشحال و منبسط خاطر و منفوع کرده بسبب اهل پیش و بسبب تجارت و زفاف و نکاح پنهانی کند و بیفزاید در دوستانش و مباشر شود تصنیف کتابها و علوم را	زهره	مباشر شود امرد و نیها و صحنهای اکبر خانها را و امیرش کند فرمایگان و زیستکاران و دیگران را و مخدوم کرده بچهة خویشان و بکرده از مکانی مکافی و بر سد او را و در دوستی در دندانها
عطارد	مباشر شود علوم و نجوم را سرا و را و منفوع گردید و منتفع کرده بشراکت و وصیت نمودن با بزرگان و بفتند از جای بلندی	عطارد	عارض کرده او را خصومتها و فاسد کرده اخبار ملوك او و برادران و خویشان او باشد و اید کند قوی را بخوبی و مظفر کرده و هر کس که نزاع کند با او بر سد بر سد او را مرضی در دل او و باجای پوشیده از بدنش
قمر	مباشر شود خبرها و رسانها را و استفهام کند بر دم و منتفع کرده بر یشان و سفرها و کسب مال و منتفع نکرده تجارت و بر سد پارهٔ از خویشانش را مکروهی	قمر	بیفزاید کرده عزاهای او را و از منزلش و منتفع کرده و نامیرش شراب و بر منبرها و اهل کنار دیگر را و بیش نکو بوده باشد منتفع نکرده تجارت و بیفتد میانهٔ او و پیشه‌اش خلاف
رأس	ریاست کند بر برادرانش و اهل پیش و دشمنی خصومت کند با ایشان و بوده باشد حالش در اول سال بد و در آخر پسندیده	رأس	منتقل کرده و از مکانی مکافی و بفزاید در قدرتها و پایه و یابد املاکه و ضیاعی ملوکی بسند او را و در چشمی و داخل کرده و مالش را خیرات و زیان و مظفر کرده بدشمنان
ذنب	ملالت کند بر پستی برادران و شاید که بعضی مفقود کردند	ذنب	ملالت کند برانکه بیارشوند پدر و مادرش و تلف شود مادر او

تتمه جدول مزبور

الکواکب	الخامس	الکواکب	السادس
زحل	غالب شود بر او فکر و فایده یابد بجهة فرزندش و مباشر شود باغ و اشجار و غلات را و بفزاید در مالش و بست شتر شود و بسیار شود تعب او	زحل	بسیار کرده حسرت و ندامت و حزن او و طلب کند گنجها را و هلاك شود چیزی از مالش و فکر کرده و حیاء او و تعب بسیار او را کشد و سفر کند و بر سد او را غم بسبب بندگان و بسیار کرده بیمار شود
مشتری	بیفزاید در مالش و مباشر شود هدیها و رسانها را و بوده باشد ستوده بر اعمال خود و مرفوع گردد و فرزندی از برای او متولد کرده و به بندان دشمنان خود مکروه را	مشتری	دشمن باید اهل صلاح را و بر نجال باقی نماند و حزنت کرده بچهة زنان و ابکا و خود و هلاك کرده مال مادر او و پارهٔ از مال پدرش تباه کرده و بیابد علتی و رنجی بر طرف شود از او
مریخ	معظم کرده بچهة فرزند و برسولان و هدیها و بر علتی یابد از کرهی و بیمار شود جدیش از اهن بافتند از جای بلندی و بیمار کرده ند پارهٔ از اولاد و شخصوصا هرگاه مریخ نحس بوده باشد	مریخ	بیفتد از جای بلندی و بر سد او را علتی در جای ظاهری از بدنش و بر سد او را نکبتی از آتش یا بر دین و بدی کند در حق بندگان و کنیزان
شمس	تعظیم کند او را ملوك و مباشر شود اشغال ایشان را و بیفزاید در قدر او و مباشر شود خانهای عبادت را و بر سد پارهٔ از زن و ندانش یا مکروهی	شمس	بوده باشد با خشم و فرو نمی‌کنند و ذلیل مردم و شوریده شود عقل او یا بر صدا و یا درد ی در چشمش و دماغ و تلف شود پارهٔ از مالش و بسیار کرده خصومات او
زهره	بسیار کرده تعب او را و امیرش کند عزیزان را و دشمن شود براو پارهٔ از حاجتهای او و استخفاف بدین کند و منع کرده بسبب مال و زنان و بوده باشد با تلف و بیفزاید در دوستان و زنان او و صرف کرده شود	زهره	منا زعه کند با خویشان و دوستان خود و بر سد او را غمی و خصومتی از جهة زنان و نکاح و دردی در سرش یا در جای پنهانی از بدنش و اگر سفر کند بر بندد دران مکروهی را
عطارد	مباشر شود خبرها و رسانها و قضاها و صلحها و عقد سر و علوم را و بیفزاید در قدرتش بسبب کمال و امیرش کند زن با جمالی را و مظفر کرده بدشمنان	عطارد	بر سد او را مرضی در چشم و گوش یا در حلق او و هم باطل خرده و بسا که مرده بد شود از او چیزی و منا ذی شود از اهل بیت و زن و بندگان خود
قمر	معظم کرده بسیار و نیکوئی کند با اهل بیت خود و منتفع کرده باولادانات خود و مرتکند او در سفرها و امیرش اشراف و نیکو کرده در تجارات و مباشر شود رسانها را	قمر	مجبت کند بخود و نکو کند در مشورت و مطالعت و مانند بندگان خدمت کند و بکرده علتی در بدنش و پاهایش و منتفع کرده بسفر و خصومت و تجارت
رأس	بیفزاید در دوستانش و یابد سلطنتی را و معارض کرده مراد او را خصومتی و مرضی کرده در بندگان و معظم کرده بخبرها	رأس	برکرده از حال پستی بحال ستوده و بکرده از جای بجائی و بیفتد از بلندی
ذنب	بر سد او را از فرزندانش مضرتی و مرضی کرده بر بندگان و معظم کرده بخبرها	ذنب	بر سد او را علتی در جای پنهانی و سوزشی در پارهٔ از اعضایش و اقتباس کند چیزهای مشکل را و مخدوم کرده بجهة بندگان

تتمه جدول مزبور

الکواکب	الثامن	الکواکب	السابع
زحل	بیاشد امور او بسیار مشوش و مضطرب و محتاج و فقیر بدنیا کشد در رحم او در دیشان و دشمنان او و بعوده باشد و اسقاط و بابد فرزند کم و کوچک او را بیابد علتی را در سرین پای و کم باشد نکاح او	زحل	تزویج کند زنی را که او را در دی بوده باشد بیابد از زنان خبری و بیابد بسبب ایشان مکروهی نیز مادر او ایستن شود فرزندی بزاید و بیفزاید و در وی بستانش
مشتری	بسیار کرده در حسرت و ندامت او در بر سد و او را از انتشر نزاع کند بسبب زنان و اولاد و مخلوق کرده دیکسی که با او نزاع کند و سفر کند و در بعض شود زنان او را نکرمی و بمیرد	مشتری	بسیار کرده در نقب حدیج او و گم کرده رحمت او و بکره و از برای او به دشمنان و بهر بندد و در بابد ایشان او فهم دوست دارد و بیابد حصومت و مخلوق شود دیکسی که با او نزاع کند او را و بیابد در وی
مریخ	بیابد مالی را و دوست دارد زنان را و بر سد او را علتی و بیماری و بیاشر شود حالات در زنان و بنادری کرده بخصومتها و دشمن دارد مردم را	مریخ	بر سد او را در دل و بفتد از مکان بلندی یا از چهارپای و سفری کند و بر گردد و از سفرش و بیا کرده بدرش یا تلف کرده
شمس	بوده باشد مختلف حال در امر زنان و اولاد و بفزاید در وی و دستی او کنیزان را و دوستی کند پاره زنان را و اسیر کرده زن او و بر سد او را آفتی از آتش	شمس	بسیار کرده شرب او و بیماعت کند عمل خود را و خراب کرده جاوی از خانه اش بکرد و طارق در دوست بصحبت و دستان و بوده باشد بسیار باهم و در سال دیکا که قطع شود پاره از اعضایش
زهره	بیفزاید در قدر و علم و عمل و بفزاید و وارد شود بر او کتابها و چیزها و نزاع کند با زنان و بفزاید ایشان و خواهش نماید که نکاح کند دیران را	زهره	بسیار کرده در دهای او و علتهای او و کارها او شود در امور خود و بیاشر شود امور کتابها و صلاح دین و اهل دین را و خدمت کند عزیزان را و بر سد او را غراغت بجهة دنیوی
عطارد	بفتد میانه او و پدر و مادر و برش مخالفت و بیاشر شود تالیف و کلام را و خوشحال کرده بچیزهای مختلفی و بر بندد خواجهای نیکو را	عطارد	بر سد او را ذلت و خواری و خوفی و بر سد او را خبرهای خوش و منتفع کرده بخصومتها
قمر	مسرور کرده پاره زنان و مخوف کرده بسبب ایشان یا مفارقت کنند ایشان را و بیاشر شود اشراف را و بکره بدی از اهل و بیرون رود از دست او چیزی	قمر	سفر کند و بوده باشد بسیار با نقب و دیج و بر سد او را علتی و بیابند دشمنان او مکروه را و بیاشر عمل با دوری شود
	مجامعت کند زن حقیر و پستی را و بر سد او را غمها بسبب ان		بر سد او را علتی تا منی که مشرف کرده از زنان بر مرض و تلف

تتمه جدول مزبور

الکواکب	التاسع	الکواکب	العاشر
زحل	بیاشر شود امور دینی و اسرار ان و فلسفه و بجوم و بر بند خواجهای راست را و بفتد میان او و زنان خصومتی و خشونتی کند طرف را و بیابد و سوای و اگر سفر کند بر سد او را مکروهی	زحل	بیاشر شود عمارت و املاک و باغها و شکارها و امیرش کند اشراف را و بر سد او را مکروه و نزاعها و بریزد شود جسد او باهن بیفتد از جای بلندی
مشتری	سفر کند و بیابد از ان خوف و ریایی را و بنا کند او را عمارت را و هزینت و بیاشر شود او را و دین را و بیابد نان خیری را و جمع کند مالها را و تلف کند انرا و امیرش کند ملوک و اشراف را	مشتری	امیرش کند ملوک را و انس گیرند با و بکره و بسوی او ریایی و ریاست کرده و مالخانان او و بیاشر شود زمینها و مواشی را و منتفع کرده و بشراکت و شریکان و اکر منتری نحس باشد کم کرده از خیر و بیفزاید در نقشه
مریخ	بکره از مکان بسوی مکان و بسیار کرده خشم او و بیاشر شود لعب و لهو و تجارت را و مسرور کرده بمال و مرزند زنان و بیفزاید بهره و بسیی ایشان او را و بر بند بر وی دشمنان خود اگر خود را که دوست دارد	مریخ	بفزاید در مرتبه و بیفزاید در نقشه و بیفزاید در جنگها زنان او و دستی کند او را و املوک و بیفزاید بدیران خبرها و بیفزاید در قدر پدر و مادرش
شمس	اکرام کند او را ملوک و بیاه کند مال را از سفر یا غربت و بنا کرده عمارت را و هزینت کند نقشه چند را و خواطرهای عبادت را و بر سد حزنها ایشان را مکروه و بیاشر اعمالی شود	شمس	بفزاید در مرتبه و بیفزاید در مجامعت او و بنا کرده عمارت را و بیاشر شود و بکند اعمالی را و بدست خود و بیابد بهره از خیرها و بیفزاید در قدر پدر و مادرش
زهره	بیاشر شود اعمالی را و بسیار کرده تعبد و خوم او و بیابد از رئیسان فائدها و تبرکند خواجها و سفر کند و نقب کشد و بیفتد ان مکان بلندی	زهره	بیفزاید در فرمانش و در صحبت او زنان را و محزون کرده بجهة پاره از ایشان و بر سد او را مکروهی و بیاشر شود کارهای ملوک را و مخاشرت کند زنان ایشان را و بسیار کرده شهوت و رغبت و بندکان را
عطارد	بیفتد سیانه او و اعضایش کلام و بیناییش و بیفتد کند و بر سد او را تنکدستی و سختی و منتفع کرده از جائی که کمان نداشته باشد و بفرزندی	عطارد	بیفزاید در عیش و در مستانش و مسرور کرده و بیابد و منتفع کرده و بیاشر شود علوم مشکل را و مطلع کرده بدشمنان خود و مسرور کرده بزن خود و بسیار کرده جامعت او زنان را
قمر	امیرش کند ملوک و دین داران را	قمر	بیفزاید در قدرش و بوده باشد رونده بجود ی خود و بیاشر شود بجارت و او را بجاها رونده بابد مالی را و بکره با عمالها و مسرور کرده بفرزند و سفر
	مباشر شود جزهای رسالها و تالیف کلام را و بوده باشد منبسط خاطر و خوشحال و امیرش کند اشراف را و اکر خصومت کند بر سد او را مکروهی و اکر چیزی از او هلاک کرده طلب نیابد بان		و امیرش کند ملوک را
زحل	منتفع کرده بسفرها و بکره بسوی او مالی از جای خریده و بیفزاید در بهندکان و کنیزان او و شاید که با زنی زنا کند یا بفتد میانه او و مزینش و خشونتی	زحل	بر سد او را از سفرها و از انچه در اساس کفته شد مکروهی
	بیابد از سلطان و از انچه در اساس مذکور شد مکروهی		بیابد از سلطان و از انچه در اساس مذکور شد مکروهی

تتمهٔ جدول مزبور

الکواکب	احادی عشر	دوازدهم	اثنا عشر
زحل	بیفزاید در خیرش و مظفر گردد بدشمنان و بوده باشد دشمن دارندهٔ خوشحالیها و لذتها و مباشر شود حالهای اراضی و املاک را	۱۲	مظفر گردد بدشمنان و بر مراد او را مضرات و مال و بندگانش مرتبت کند در شرور و دفع کرده و تمام نگردد شفاهای او و بر مراد او را مضرات خصوصاً در بعضی
مشتری	فایده یابد مالی را که از برای آن مقدری بوده باشد و تزویج کند زنی را و فرزند مذکری متولد شود از برای او و مباشر شود عملهای را که منجر گردد اشراف را و اکرام او	۱۱	بدی کنند در حق او که وهمی و عمل کند بر مضرت او دشمنان او و احتراجات کند و کامرها باشد در خیر تمامی و اما مادهٔ شود از برای او نکبتهای بسیار و سفر مضرت کند و بوده باشد بسیار عکس
مریخ	مسرور گردد بتوان و بیفزاید در آلات حرب و مالهای او و بیابد مال مدفون را و منتفع گردد بتجارت و خراب کند موضع از خانهٔ خود را و بنا کرده شود عملی شود از برای سلطان	۱۰	بسیار کرده خصومت او و مظفر گردد بخصمان و دشمنان و اگر صلح کند ملامت کند مگر وهمی را و بر مراد او حالها و مخدوم گردد بفرمانها و بیفزاید در حشمت و قلهٔ او و منتفع گردد بتجارت
شمس	مسرور گردد بتوان و اولاد برادران و بگردد بسوی او مالی و خرج کند چیزی از مال پدر و مادرش را	۹	بر مراد او را مکروهی از ناحیهٔ زوجه احتراق او بر سد بدر و مادرش را نقصی یا بیمار گردد ندیکی از ایشان و کارهای بندگان کنند
زهره	بیفزاید در جاه و قله و مال و در تهیه و شیدن اجناس خوشحالی او و خدمت کنند او را بندگان و تقرب جوید بسوی خدمکه از برای ایشان قدری باشد و فایده یابد از ایشان مالی را و بسیار گردد و غصه او و خصومت کند در جهای او	۸	مغموم گردد بسبب مال و دختران و زنان و کنیزان و فرزند و بکند کارهای پوشیده را و اگر سفر کند بر خورد مکروهی را
عطارد	اکرام کنند او را اشراف و بیفزاید در دین و ستایش سعادتش و مالش و خرج کند مالی را و مظفر گردد بآنچه امید داشته باشد اقامت جزئی و التماس زنان در اید و همنشینی کند حکیمان و دانشمندان را	۷	بوده باشد لیت شهوت و بدکاری و ایذا رش کند کاهنان را و بگردد در بر دست لیت قرار خود و متضرر شود بتجارت و خصومت و منتفع گردد بمجامعت مردم
قمر	بگردد بسوی او مالی و منتفع گردد بنصف و تجارت و اگر منافعی از او هلاک گردد بنیابد از او	۶	مغموم گردد و بوده باشد بسیار رنج کش و دور شود از منزلش و خصومت کند اهل خود را و کفالتی کند و غرامتی کشد و مضرت رسانند او را بسوها و بر مراد او را مکروهی از ناحیهٔ مدهم
سرطان	بوده باشد خوشحال و فایده برد املاکی را و بنا کردن عمارت ظاهر شهوری را و مظفر گردد بهر آنکه کرد با او خصومتی کند و دوستی کند اشراف را و مغموم گردد بسبب اولاد و بر مراد او را همها	۵	بباید مکروهی را از آنچه در باندهم یاد شد
اسد	عارض گردد از برای او خصومتهای مختلف و مظفر گردد بدشمنان خود و ایمن شود ملوک را و بگردد بسوی او مالی از جهت و خلاص شود از مکروهات	۴	بر مراد او را مکروه از ناحیهٔ دشمنان و مغموم گردد باسبابی که در یازدهم مذکور شد

باب چهارم در وضع چند جدول بجهة معرفت دلالات کواکب بر بودن افاده خانهای کواکب سبعه

خانهای کواکب	دلالات نزل	دلالات مشتبه	دلالات سریع
خانهٔ زحل	دوستی کند با اشراف و بیابد بجهة آنچه عمل میکند مضرت و بیمارها را	فایده یابد نایدهای نپسند قدری بوده باشد بسیار فکر در امور شود و بگیرند علمهای پوشیده را و بر مراد او را مکروهی	بوده باشد با جرات بر چیزها و تمام شود در دست او علمها و بر مراد پدر را مضرت در مالش و بیمار کرده جاندار یا تلف شود
خانهٔ مشتری	دوستی کند اشراف را و مباشر شود منزلهای ملوک و خانهای عبادت را	بیابد مالی را و ثناء جمیل بر او شود و ایمن شود اشراف را و مایل کرده بعبادت	بوده باشد با هیبت و دوستی کند اشراف و لشکریان را
خانهٔ مریخ	بوده باشد دشوار و کند در اعمال خود و دشمنان و بسیار با فکر و حزن	ثناء جمیل بر او شود و بیفزاید در سعادتش و ایمن شود لشکریان و سران لشکر را	بر مراد او را علتی در چشمش و بیماریها و بریدن از آهن یا سوختن از آتش
خانهٔ شمس	دلالت کند در تحویل نهاری بر اقتراف مال پدر و سعادت حوله و اگر تحویل شبی بوده باشد بیمار شود پدرش از رطوبت	بر مراد او را اشرافی و دوستی کند اشراف را و تکریم کنند او را	بر مراد او را علتی از حرارت و سوختن و بریدن و متفرق گردد مال پدرش و بر مراد پدرش را تعلیق
خانهٔ زهره	مجامعت کند زنان فقیر و پیران را و مغموم گردد بسبب فرزند و بیمار گردد زنش و بچه	مباشر شود فقیران و تجارت را و دوستی کند مردان و زنان صاحب قدر را	مزعج کند زن نیسته را یا مجامعت کند عورت را که پیشتر او را دیده باشد یا با او زنا مزده باشد و بر مراد او را علت و مضرت بجهة زنان
خانهٔ عطارد	طلب کند علوم مشکل و اسرار پوشیده را و بر مراد او را مقرن و بر مراد او را علتی در گوشش	مباشر شود تجارت و حساب را و بیابد خیری را و ثناء جمیل بر او شود	بوده باشد بدمظنه و بیفزاید در زهن و ذکاء او و بگرده بسوی او مالی و همنشینی کند دزدان را
خانهٔ قمر	بیمار گردد از سردیها یا خلط سوداء	فایده یابد نایدهای را که از برای افاقتی بوده باشد و دوستی کند اشراف را و همنشینی کند دین داران را	طلب کند علم دشوار و مشکل را و بوده باشد با جرات در اعمال نیت و بر مراد او را سختی و بیمار کرده مادر او

تتمهٔ جدول مزبور

خانهای کواکب	دلالات شمس	دلالات زهره	دلالات عطارد
خانهٔ زحل	اگر تحویل نهاری باشد بیفزاید در قوت نفس و حیات او و اگر شبی باشد بخلاف آن بوده باشد	تزویج کند بزن را و کشته شود در حرب او بسبب ایشان و خصوصاً هرگاه در حدی باشد	بوده باشد مخلف فکرت و بدگمان و باین قرار داده شود بر چیزی و مباشر شود خطاهای عبادت را
خانهٔ مشتری	بوده باشد صالح الحال زاید در نقد مال را و بیرون آید از خانه بزودی خصوصاً هرگاه نهاری باشد تحویل	بیفزاید در نقد و مال و لباس او و بوده باشد آن از جانب زنان و اشراف خصوصاً هرگاه شبی بوده باشد	هنشینی کند با ضیان و صلاحین را و تدبیر امور ایشان کند و همچنین تدبیر کند در مردم را
خانهٔ مریخ	مباشر شود علوم و بلاغت را و بیرسد بدیش و مرض بدی خصوصاً هرگاه نهاری باشد	علیل شود بعلت از فروج و مجامعت کند کنیزان را و خصومت کند بجهت زنان	مباشر کتابهای باطل و دروغ و رجاها کرده و بیرسد او را اگر شبی خصوصاً هرگاه نهاری باشد
خانهٔ شمس	دلالت کند در ولد و مولود نهاری بر آنکه بیفزاید در نقد و جاه و بهره و شرف او	بوده باشد حریص بر زنان و سخن بد گفته شود در حق او بجهت ایشان	بیفزاید در رهبانیات و مباشر شود اقسام طب و حساب و کتابهای مشکل را
خانهٔ زهره	امر کند بمجون و کاهین و تعبیر کنندگان خوابها را و مباشر شود لذتها را و بیرسد او را علتی از فروج	مصور کرده بزنان و بسیار کرده طرب و مزاح او و پسندیده در اعمال خود انچه را که دوست دارد خصوصاً هرگاه شبی بوده باشد	مباشر شود علوم و کتابهای دشوار و حساب و تجارت را و در دستی کند اشراف را
خانهٔ عطارد	بوده باشد کم ثبات و تفتیش کند از علوم اسمائی و مباشر شود حساب را خصوصاً هرگاه نهاری باشد	همنشینی کند با سفهاء و اهل دین را و بوده باشد حریص در امر جماع و مباشر شود نقش نمودن و رنگ ریزی نمودن را	مباشر علوم و کتابهای دشوار و حساب و تجارت و تدبیر و فروختن و خریدن و در دستی اشراف را حیاء قدر شود
خانهٔ قمر	بیفزاید در قدرش و فایده برد مالی در عمل را که بکند از اوقات خصوصاً هرگاه لیلی باشد	بوده باشد حریص بر نکاح و بیرسد او را علتی از زنان و بدستایش شود و بیدی یاد کرده شود	اهنیتی کند کردهی را که از برای ایشان قدر و آداب و علوم و معرفت اشیاء بوده باشد و در پسند انچه را که دوست دارد و سفر کند

تتمهٔ جدول مزبور

خانهای کواکب	دلالات قمر
خانهٔ زحل	ستایش بد در حق او شود و بر او را علتی از باد یا سردی یا سوداء کرده خصوصاً هرگاه تحویل در شب بوده باشد
خانهٔ مشتری	ستایش نیکو شود در حق او و در پیش شود در خاندان پدران خود و شاید که راه محبی از جهة او از زنان جمع شود
خانهٔ مریخ	بسیار کرده خشم و تندی و خصومت او در چیزهای باطل و اذیتش کند در جان و سکان را
خانهٔ شمس	بوده باشد بسیار باطل و بیرسد او را علتی در جای پنهان خصوصاً هرگاه در اواخر برج بوده باشد
خانهٔ زهره	بوده باشد محبوب و مسرور و حریص بر زنان و بدستایش شود
خانهٔ عطارد	بیفزاید در فهم و تمیز او و در رغبت کنند بر زنان و زنان رغبت کنند باو
خانهٔ قمر	بیفزاید در قدرش و فایده برد مالی در عمل را که بکند از اوقات خصوصاً هرگاه لیلی باشد

باب پانزدهم در وضع جداول بجهة معرفت دلالات کواکب در بودن ایشان در حدود کواکب مختلفه

دلالات زحل

مباشر شود عملی را بجهة سلطان و امیرش کند کردهی را که از برای ایشان قدری بوده باشد و بپسندد او را علتی که بر طرف شود

بکرده بسوی او مالی از مزدی و غیران و بپسندد او را علتی در چشمش و بیفزاید در نقدش و دوری شود میانهٔ او و زنانش و بپسندد برادران بر تدبیرش را مکروهی

بنشیند در خانهای عبادت و مغموم کرده بسبب زنان و تباه کرده مال پدرش و بپسندد برادرش را

افتی از بریدن آهن

بپسندد او را در شکمی و علتی در ذکرش و بسا که فرزندی از برای او متولد شود و مسرور کرده بفرزند عزیزان و دشمن دارد زنان را و پدرش بیمار کرده و عاشق مجنونهٔ شود

مغموم و محزون کرده بسبب زنان و فرزندان و شاید که فرزندش زن گیرد و مخاصمه کند کردهی را که از برای ایشان قدری باشد و مزدیدن شود از او چیزی و مغموم کرده بسبب حبس

تتمهٔ جدول مزبور

حدود کواکب	دلالات مشتری	دلالات مریخ	دلالات شمس
حدود زحل	برسد او را بستن و زجر کردن و مسلط کردن بر مال پدرش و بر مال زنان و بسیار باشد بغض و خصومت او و مهم کردن او فرزند و برسد او را علتی در جای پنهانی او	برسد برادران و خویشان او را مگر آنکه یا بمیرند پارهٔ از ایشان و بیاه کردن مال ایشان او را و طامیزش کند با گروهی غریبان و شاید که بر دست او جاری شود خون ریختنی	بفزاید در مال و سعادتش بر خود کرده بفرزند و امیزش کند اشراف و علوک را و بسیار کردن تعب و بفزاید در ایشان و جمع مال غنوت و کم کردن سرمایهٔ او و معیشتش منغص کردن
حدود مشتری	بفزاید در مال خود و جمع او را کند و منوله کردن او بر ایشان و فرزندی و مباشر شود تجارات و خانهای عبادت را	مباشر شود حل طلا و نقره را و بنشیند خانهای عبادت را و بفزاید در آن و حلیه و دستی کند اشراف را و برسد او را خصومت و مرضی و سفر کند و مباشر شود تجارت را	بفزاید در مال خود و جمع او را کند از راه وجده باشد پارهٔ از مالش و حلیه و دستی کند اشراف را و برسد او را خصومت و مرضی و دشمنان او و خرج بسیاری کند و بکرده از بکان دیگر
حدود شمس	برسد او را بیماریها و رنج و نقرت و بریده شود بدن او را با آهن و برسد پارهٔ خویشان او را مگر هی و بفزاید در محبت پدرش او را	بنشیند با چارپایان و بهایم و حبس و خصومت کند مردم را و بزند ایشان را و بیابد چیزها را از ملوک او	بسیار کرده شدی و خشم او و بپره کی او و برسد او را بریدن آهن و امیزش کند پارهٔ زمان را و در شود از منزل خود و بترسد از شد یدی کشد
حدود زهره	بجای آورد اعمال بد را و بفزاید در صلیح زنان او و در عفت ایشان و ازدیکوش کند پارهٔ از ایشان و مباشر شود تجارت و خرمانی اشراف و بفزاید در برادران و جاه و مال او	بدستا پیش شود و رغبت کند در زنان و نکاح کند و ایشان را و بکره مال ایشان را و فایده برد از زنان اشراف مالی را و جمع مثال کرده و برسد او را مکروهی	بفزاید در محبت او زنان را و نکاح کند و ایشان خویشان خود را و خرج کند مالی را در لهو و بنشیند در خانهای عبادت و داناسرا را و بخانمان خود منتفع کرده و بسیار کرده سرعت او
حدود عطارد	مباشر شود علم و کتابها را و تکریم و تنظیم کند او را مردم و مسرور کرده بزنان و فرزندان و برسد او را علتی و تلف کرده مال پدرش و بفزاید در مال او و بکرده نیکوی او و مالی از فرزندی و خیم عواقب امور او و بخوب و ستوده نشود	بیازکرده دشمنان او و مغموم کرده بسبب سلطان و زنان و فرزندان و برسد او را علتی از باد یا حرارت و یا گراه سفر کند و قسم دروغ یاد کند	مباشر شود نظافت و کتابت و کلام را و وجده باشد مختلف مکرت و مسرور کرده بفرزند

تتمهٔ جدول مزبور

حدود کواکب	دلالات زهره	دلالات عطارد	دلالات قمر
حدود زحل	امیزش کند زنان فاسد و بهان ایشان را و مغموم کرده بجهة پارهٔ از ایشان و خصومت کند با ایشان و جفا کند در حق ایشان و بدی کند بسبب ایشان و دلتنگ در رفت سرمایه برسد او را علتی از ریح	برسد اهل بیت و برادرانش را مکروه انند شمنان و بیمار کرده ند پارهٔ از فرزندان او و وطی کنند زنان ابتر را و تعب کشد و سفر کند	مغموم کرده بجهة زنان و فرزندان و برسد اهل بیت و بدش و مادرش را مکروه و خصومت کند کردهی را و برسد او را زیان و درد و مرض در موضع پنهان و مکر کند در چیزهای دشوار
حدود شمس	بوده باشد شادمان و خوشحال و دوست کند قومی را کران برای ایشان فایدی باشد و بفزاید در فواید و متاعهای او و برترقی رسانند بر پارهٔ خویشان خود و امیزش کند زنان را کار برای ایشان تدبری	تفتیش کند از کتابها و چیزهای غریب و در تری بصر اند با مثال خود و امیزش کند اشراف و ملوک را و حرص و رزد بر عمل خیر	مباشر شود و تجارت را و تعب کشد و علیل شوند پارهٔ فرزندان او و امیزش کند اشراف را و مقبول القول کرده و مظفر کرده و انکر کبار او را زنا کند و ملاعبه کند زنان را و بسیار کرده و شهوتهای او
حدود مریخ	بفقد میانه او و بدر و مادرش خلاف و بفزاید در نکتهای او و مغموم کرده بجهة زنان و مال و فرزند و علوم و علماء و مباشر شود لهو و سرود و دروغ	بوده باشد بسیار تعب و رنج و در شود از منزل خود و برسد او را غمها و مغشوش و مضوش کرده امور او بجهة زنان و فرزندان و استفاده کند مالی او و مباشر شود زنان را و تلف کند اهل بیت خود را و بدی کند نسبت با ایشان	بسیار کرده و عصر و حسرت و ندامت او و گاه گاهی مغموم کرده و مباشر شود زنان و بندگان و چهارپایان را و نزاع کند با خویشان خود
حدود زهره	بیابد خیری را و بخوشحالی کرده و زنان و فرزندان و بفزاید در مال او و مباشر شود لهو و طرب را و مسرور کرده بدر و مادر و با اهل و اولاد و بندگان و امیزش کند و نیستند کان را	مسرور کرده بفرزند و منتفع کرده بفرزند و زنان و بندگان و کنیزان و امیزش کند پارهٔ اشراف را و فایده برد مالی را و مغموم کرده باسباب اغنا و تفتیش کند از کتابها و حسابی کند بخیل را	مسرور کرده بفرزند و در شود و ازدواج کند زنان و فرزندان و مباشر شود لهو و طرب را و مسرور کرده بدر و مادر و با اهل و اولاد و بندگان و امیزش کند و نیستند کان را
حدود عطارد	برده باشد بسیار با فرح و مسرور و امیزش کند علماء و بخیلان را و مباشر شود نقاشی و تجارت را و منتفع کرده بخواجگان و بفزاید در ادب و فهم او	برده باشد بسیار با فرح و مسرور و امیزش کند علماء و بخیلان را و مباشر شود نقاشی و تجارت را و منتفع کرده بخواجگان و بفزاید در ادب و فهم او	مدارات کند و اعمال لطیفه عجای را و در و مباشر شود کتابها و چیزهای دشوار و علمای مختلف را و امیزش کند حکیمان را و مباشر شود مکرها و تعب کشد

باب شانزدهم در وضع دوجدول بجهة معرفت دلالات کواکب در بروج طالع و در جایهای ایشان از بروج

کواکب	دلالات کواکب در بروج طالع	دلالات بجهة معرفت خصوص قوت در بروج طالع
زحل	دلالت کند بر سعادت و کرامت و بفزاید در بندگان او و مسرور گردند باو و او با ایشان و کسب کند مالی که در چیزی شمرد خود و برسد او را در وضع پنهان از بدش و فاسد شود جای او	ضعیف کرده فعل و قوت او و مشوش کرده فکر او و کم و ضع کرده نزد اصحابش و برصد او را مردی در چشم
مشتری	بکند کارهائی را که بوده باشد وبال بر او و تلف کند مال خود را و خصومت منقلع کند یا بیرون رود از منزل خود و برسد او را نکبتی از در تندکان	حریص کرده بر زنان و مناذی شود با ایذاء و رغبت کند در نکاح پسران
مریخ	بیفزاید در تندی و غضب او و بفزاید در دوستان او و بیابد از برادرانش خیری و او مسرور گردد بزنان و برده باشد مقبول و کامروا	بوده باشد بسیار فکر کننده در چیزها و بسیار با سهو و نسیان و مشوش سخن زشت را بود بشن دارد زنان را و دوست دارد نکاح ایشان را بسیار کرده اهل او و برسد او را علتی از بواسیر و دم و گرده ها و از پارهٔ کنندگان ضرر کند و بفزاید در رد و بستی او و زنان از اهل
شمس	کم شود از آبروی و قدرش و استخفاف کند او را پدر و مادرش و اهل جنس و شمس دارند او را و فاسد شود کوشک از منزلش و برسد او را آفتی از آهن	نکاح کند عزیز زن خود را و در بر او و در جاهای غیر متعارف
زهره	برسد او را علتی از باد در چشم یا غیران و بفتند میانهٔ او و زنانش وحشت و مفارقت و برسد او را تنگدستی	بیفزاید در نکاحش و رغبت زنان را و منسبه شود بایشان و کفشه شود در باره او سخن بد بعلت زنان
عطارد	عارض شود او را دهشت و حیرت و جنون و ضعف عقل و دور شود از منزل خود و مغموم کرده بزنان و فرزندان و برسد او را علتی از باد	بوده باشد مشوش فکر و بسیار کرده غم او و برسد او را اوفاق از زنانش یا جز ایشان و بنده و پارهٔ چیزها را در نهانگاه
قمر	بیفزاید در شمنانش را و استخفاف نمایند او را پارهٔ مردم و بکند کارهای بندگان را و بسیار کرده در حرکات او و مغموم کرده بجهة زنان	مباشر شود در مرغ کفتن را و بفزاید در نکاحش و ملاعبتش با زنان
		مباشر شود آلات جنگ را و برسد در بدنش بریدنی یا آهن و خوشحال کرده باصحاب خود و ایشان باو
		خشنی کند دین داران را و اعمال ترک کند و بیفزاید در نکاحش و نکاح کند پارهٔ خویشان خود را و برسد او را تریی از زنان یا دیگر تنگدست شود و خشنی کند دین داران را و اعمال خیر بهای او کرده
		مباشر شود مرغان و ماهیان و اجناس بهای ایشان را و مغموم کرده بجهة اناث

باب هفدهم

تحقیق کرده شد در باب پانزدهم که بجهة هر یک از کواکب در بروج طالع چه دلالت است و در باب شانزدهم که بجهة هر یک از کواکب در جایهای بروج چه دلالت است و اکنون در این باب هفدهم تحقیق کرده شود که بجهة هر یک از کواکب در جایهای بروج چه دلالت است و بیان

در هریك موافق آن چنانست که در این شجره ثبت شده است **واما شناختن** دور دادن دلیلها
بجهة ماههای دوازده گونه گفتار در هریك از انها پس بدرستی که پارهٔ از این دلیلهای هفت
گونه محتاج میباشد بدور دادن و پارهٔ دیگر محتاج نمیباشد بان اما دلیلهای پنجگانه اصلی پس محتاج
میباشند بدور دادن و دور دلیل دیگر پس محتاج نمیباشند بدور دادن اما انتهاء نور پس دور
داده میشود بران نحو که بیان نمودیم و اما انتهاء دلیلهای چهار گونه پس دور داده میشود چنانکه بیان
میکنم و ان انست که اگر برج ثابت بوده باشد دور داده میشود راست و بر توالی برج و اگر برج منقلب بوده
باشد دور داده میشود واران برخلاف توالی برج و اگر دوجسدین بوده باشد اگر از نصف اخران برج
باشد دور داده میشود واران و اگر در نصف اول بوده باشد دور داده میشود راست **وبدان** که حال ماه
اول از تحویل شبیه است بحال همه انسان خصوصا هرگاه موافقت کنند همه دلیلها یا بعضی از انها یك کوکب با
وان که گفته شد بجهة انست که صورة تحویل ماه اول و دلیلهای ان بعینه صورت تحویل ان سال است و دلیلهای ان
پس باید که شناخته شود در ماه اول مواضع کواکب و حالات ایشان و شعاعات انها و دلیلها و اکدار که ذکر نمودیم
از هر موضع از طالع اصل و تحویل و برج منتهی و مرباقی ماهها از چهار موضع از طالع اصل و تحویل و برج
منتهی و طالع تحویل ماه و بعد ازان باید که مزاج داده شود پارهٔ از اداه بر پارهٔ دیگر و حکم شود بران بقدر
شهادت و دلالت و قوت و ضعف **و باید** که شناخته شود حال رتبها و ساعتها از حلول کواکب
در ان سال در هر یك از مواضع اصل و تحویلی و شعاعهای ایشان و ظاهر است که تحویل ماه ان حلول نمودن شمس است
بمثل بدرجه و دقیقهٔ اصلی در هر برجی و تحویل ایام حلول نمودن شمس است در هر جزء بمثل ان دقیقهٔ اصلی
مگر انکه تحویل ایام ضعیف تر است در دلالت از تحویل ماه و تحویل ماه ضعیف تر است از تحویل سال
و واجب است که بوده باشد صورت تحویل و مزاجهٔ ان بر نحوی که ذکر نمودم از مدار اول کتاب و بوده باشد
در ان انچه تحویل مواضع کواکب اصلی و تحویلی و ماهی و باید که بوده باشد میانه هریك از انها فاصله که تمیز دهد میانهٔ
انها و باید که بوده باشد در انها مواضع شعاعها و سهمها و قسمت مقاسم و فردارات و سایر دلیلهای گذشته
پس بدرستی که راههای شناختن حال صاحب تحویل میباشد از سعادت دلیلها و نحوست انها باندازهٔ شهادت

شهادت کواکب و مواضع انها و باندازهٔ حال مردم از صلاح و فساد پس بدرستی که ان برای صلاح
حال و فساد ان راههای صلاح و فساد ان تفاوت بیّنات است و ما تمثیل مینمائیم از برای یاد
انچه یاد نمودیم و راههای تفاوت مراتب انها یکدیگر را تا انکه تو واقف شوی بر طریقهٔ نظر در انها
بجهة انکه این معنی را که یاد نمودیم یعنی مزاج دادن دلیلها و حالات امریست که بگفتن اسان است
ولیکن وقت نظر در انها در ان دشوار است بجهة انکه همه علم نجوم همین معنی است که گفتم و خلاف
در این باب است اما مثال پارهٔ انچه ذکر نمودم پس بدرستی که از برای صلاح کواکب راههاست
و مرتبهاست و صلاح حال ادمی راهها و مرتبهاست و همچنین از برای زیادت انها مرتبهاست
از انجمله بودن مواضع کواکب در دور فلک بندیدن دلالت میکند بر قوت طالعش و اگر بوده
باشند کواکب در بروجی که دران میباشند سعود پس بدرستی که انها دلالت میکنند بر صلاحیت
بدن و نفس و اگر بوده باشند هم در دور فلک بندیدن و هم در خانهای خود سعود پس بدرستی
که انها دلالت میکنند بر حسن خلق و نشاط و اگر با ایجال سعود در اوتاد بوده باشند پس بدرستی که
انها دلالت میکنند بر صلاحیت بدن و قوت نفس و مرتبه و عزت در میان مردم و باید که شناخته شود
راههای سعادت و صلاح در مزاج دادن دلیلها و مواضع انها و عطیهای انها و مکانات قوی
تدبیر انها و همچنین باین نسبت فساد و نحوست باندازهٔ نحوست بخشندها و جاهای انها و واجب
است که شناخته شود مزاجهای دلیلها و خانها بموافقت و منافرت انها تا انکه شناخته شود
از انها خانهاوارهای انچنان که دلالت میکنند بر انها خانها مانند خانه طالع و دلیلهای ان
از برای حال نفس و بدن و علتهای مولد و مانند بیت المال و دلیلهای ان از برای حال مال و معاش
و مانند بیت اخوه از برای حال برادران و خواهران و همچنین باقی خانها و دلیلهای ایشان و دلیلها
خانها شش اند سه از انها اصلی و ان طالع اصل و برج منتهی و طالع تحویل سال و سه باقی که نیستند
اصلی ان برج منتهی ان طالع انسانست و از طالع تحویل و طالع تحویل ماه و باید که مزاج داده شود این
دلیلها بدلیلهای خانها مثلا دلیلهای بیت المال از خانها و ند طالع و خداوند بیت المال

منتهی از طالع اصل و خداوندیت المال او و هم چنین صاحبان خانهای باقی و خداوندان بیت المال
الخ و همچنین خداوندان خانها و خداوندان خانه اخره الخ بجهة معرفت حال اخوه و بر این نسق باقی
خانها پس اگر بوده باشد از یکی از دلایل ثبوت ممازجت و موافقت پس بتحقیق که دلالت میکند بر
صلاح در حالی که دلالت میکنند بران ان بیت و اگر نبوده باشد موافقت و بوده باشد منافرت پس
بعکس ان و دلیلهای اصلی دلالت میکنند بر قدم ان حال و متقدم بودن اسباب آن و دلیلهای غیر
اصلی دلالت میکنند بر تاکید امر و اتمام ان و ممازجت بعضه با بعضی دلالت میکنند بر شدت پارهٔ از امر و ضعف
دلیلها دلالت میکند بر نقصان آن از مرتبهٔ کمال بعد ازان واجبست شناختن ممازجت دلیلها
باسعود و نحوس پس بدرستی که ممازجت پارهٔ دلیلها باسعود دلالت میکند بر صلاح و خیر دران
امر باندازهٔ کثرت و قلت دلیلها و باندازهٔ دلیلهای اصلی و همچنین است کلام در منحوس و کلام
در ممازجت دلیلها باسعود با ممازجت الخ با نحوست و مراد الخ ظهور ان امر پیدا شد از احوال
ان سعد یا نحس و از خاصیتها و قوتهای ایشان بعد ازان واجب است شناختن خصوصیتهای
دلالت دلیلها و این الخ آنست که برج منتهی از طالع اصل و طالع تحویل سال و ان دو برجی که ازان
دو دلیل برماه میشوند و طالع تحویل ماه هر دلیل اند بر بدن و حالات ان و خداوندان این برج
و خداوندان هر پیشتر دلالت ایشان میباشد بر نفس و برج منتهی از سهم السعاده اصل تحویل
و ان دو برجی که از این دو برج دلیل ماه اند و سهم السعاده تحویل ماه دلالت میکنند بر معاش
و سعادات و بلندی مرتبه و ستایش و نیکوئی انچه بالفعل بوده باشد و خداوندان این برج
و خداوندان ایام دلالت میکنند بر اندیشه و فکر در طلب این چیزها و سعی در انها و شادی
باغم در انها و امادلالت ایام پس بدرستی که ما ذکر میکنیم انها را در حال انها انجمله آنست
که یکسال شمسی را که عبارت از سیصد و شصت و پنج روز و پنج ساعت و سه ربع ساعت بوده
باشد تخمینا تقسیم شود میانهٔ کواکب سبعه که بوده باشد هر قسمی از اقسام پنجاه و دو روز و چهار

چهار ساعت و ربع ساعت تخمینا و هر قسمی داده شود بکوکبی و ابتداء شود باول روز تحویل
داده شود بصاحب طالع تحویل و دوره داده شود بترتیب افلاک و نامیده شود ان تقسیم
هفتهٔ بزرگ و دلیل دیگر انست که تقسیم شود هر یک از این هفت قسم نیز میانهٔ هفت کوکب
که بوده باشد نصیب و حصهٔ هر قسمی از اقسام هفت ده روزه ساعت و شش سبع از یک ساعت
و ابتداء شود بقسم اول و داده شود بصاحب هفتهٔ بزرگ بعد ازان بترتیب افلاک و نامیده
میشود ان هفته کوچک و دلیل دیگر ان مدبر ایام است انست که تقسیم شود هفتهٔ کوچک
هفت قسم میانهٔ کواکب سبعه و ابتداء شود بصاحب هفتهٔ کوچک و بعد ازان بترتیب افلاک
دلیل دیگر انست که تقسیم شود ایام عمر مولود میانهٔ هفت کوکب دهر یک ماده شود هفت بعد
و ابتداء شود بصاحب طالع و دوره داده شود بترتیب افلاک و بعد ازان تقسیم شود هفت روز
میانهٔ هفت کوکب هر کوکبی یک روز بترتیب افلاک و ابتداء شود دراین تقسیم بصاحب نوبت
یعنی روز اول هفتهٔ را بصاحب هفته دهند و روز دویم را بکوکبی که فلک ان زیر فلک صاحب
هفته میباشد و همچنین تا اخر هفته و اول دلیل هفته بود و این دلیل روز و بعد ازان هر روز غیر
تقسیم شود میانهٔ هفت کوکب که حصهٔ هر کوکب سه ساعت و سه سبع ساعت که بیست و پنج دقیقه
و نیم تقریبا بوده باشد و قسم اول بصاحب نوبت بهفته صاحب روز داده شود و قسم دویم بکوکب
بعد ازان و همچنین بترتیب افلاک و این مدبر ساعات است و دلیل دیگر انست که هر هفت
روز داده شود بیک برج از بروج دوازده گانه چنانکه در دلیل اول هر هفت روز داده میشد
بیک کوکب و دراین دلیل ابتداء میشود بطالع ولادت و صاحب ان و همچنین بترتیب بروج تا اخر
عمر و بعد ازان تقسیم شود هفت بعد بر دوازده برج که حصهٔ هر برجی چهارده ساعت بوده باشد
و ابتداء شود ببرج صاحب نوبت و همچنین بترتیب بروج یعنی صاحب هفته یا صاحب قسم اول ان
بکبرج بوده باشد دلیل دیگر انست که غایی ایام عمر مولود تقسیم شود بر دوازده برج حصهٔ هر برجی
دوازده روز و ابتداء شود بطالع مولود بترتیب بروج و این دلیل دوازده روز بود که بجای هفته

۵۱۶

وبجهة دلیل ایام تقسیم شود دوازده دوازده برج حصه هر یکی برجی وابتداء شود بصاحب نوبت وهمچنین بترتیب افلاک وبجهة دلیل ساعات تقسیم شود یکروز بر دوازده برج حصه دو ساعت یکبرج وابتداء شود بصاحب نوبت پس دلیل روز ودلیل قسم اول از روز یک برج بوده باشد **ودلیل یکم** آنست که بجهت تسییر درجات برج منظر است که هر سالی سه درجه تسییر داده میشود وهر سال شمسی سیصد وشصت وپنج روز وربع روز است تخمینا پس حصه هر یکی از دوازده روز وده دقیقه روز یعنی هرگاه یکروز بشصت قسم تقسیم شود هر قسم ازان را دقیقه روز گویند پس سه دوازده روز میباشد سیصد وشصت روز وده دقیقه روزی میباشد سیصد دقیقه روزی یعنی پنج روز بجهة انکه پنج شصت سیصد میباشد وسه ثانیه روز یعنی هرگاه یکدقیقه روز تقسیم شود بشصت قسم هر قسم ازان را ثانیه گویند پس سه ثانیه سدس ونصف سدس روز یعنی ربع میشود پس حصهٔ هر درجهٔ میباشد دوازده روز وده دقیقه روز وسه ثانیه دقیقه روزی یعنی نه ثانیه دقیقه ساعتی پس باید که ملاحظه نمود درجهٔ برج منظری را که میانهٔ او ودرجهٔ دیگر که دران جرم کوکبی باشعاع او میباشد چند درجه میباشد عدد درجات را باید که ضرب نمود در دوازده روز وده دقیقه روز وسه ثانیه از دقیقهٔ روز انچه حاصل شود ازایام در تدبیران کوکب بوده باشد وان کوکب را مدبر ایام عظمی خوانند وهمچنین میانهٔ ان درجه ودرجهٔ دیگر که دران جرم کوکب دیگر باشعاع ان میباشد هرچه بوده باشد از درجات ضرب شود در عدد مزبور انچه حاصل شود از ضرب ان کوکب مدبر آن ایام بوده باشد وهمچنین تا بسه درجه وسال تمام شود ونوبت انتهاء طالع اصل ببرج دیگر رسد واگر نه جرم کوکبی باشعاع ان هیچیک نبوده باشد صاحبان حدود آن برج را که اینها نزا قوا سم خوانند مدبر باشند باید که عدد درجات حدود را ضرب نمود در عدد مزبور انچه حاصل شود کوکب صاحب حد مدبران ایام بوده باشد ازابتداء روز تحویل سال وعلی هذا تقدیر ان مدبر را مدبر ایام عظمی خوانند چنانکه مذکور شد **ودلیل دیگر** وان انست که تسییر داده شود درجهٔ طالع تحویل سال بجهة هر

۵۱۷

روز پنجاه ونه دقیقه وهشت ثانیه وهمین قدر تسییر دهند بجرم باشعاع یا حد کوکبی از کواکب دلیل است بانچه گذشت وهرگاه رسید تسییر نبوی سعدی دلالت کند بر خیر وهرگاه رسید تسییر نحسی دلالت کند بر شر وواجب است نیز که تسییر داده شود درجهٔ طالع تحویل ماه ودرجهٔ سهم السعادة ودرجهٔ قران از برای هر روز یکدرجه سوابق واستدلال شود بصاحب حد که از اصاحب قسمت خوانند وبصاحب جرم باشعاع که از اشارک گویند وبحسب سعادت ونحوست انها حکم نمایند **وجهت دیگر** انکه تسییر داده شود بجهة هر روز دوازده درجه وان برای هر برجی در سه روز ونیم وقسیم شود دو روز ونیم میانهٔ برج دوازده گونه که بوده باشد حصه هر یک پنج ساعت وابتداء شود بصاحب نوبت ودر داده شود برو الی برج دوازده گونه **ودلیل پنجم** آنست که نظر شود بسوی سر موضع برج منظر وطالع تحویل سال وهر اماند بر انتهاء پس نزد اهل هند صاحب سال است چنانکه یاد نمودیم وانچه گفتیم باین وضع است که نظر اول از برج منظر صاحب سال است بعد ازان منتقل میکرده تدبیر بسوی نظر دوم بعد ازان بسوی سیم ان برج تا انکه تمام کرده ماه ومنتقل گردد نظر بسوی اول برج بعد ازان وهمچنین دور میزند تا اخر برج بسوی جای خود اخر سال وپیاشد تدبیر هر نظری در سر روز ونیم ساعت وده دقیقه بجهة انکه ایام سال شمسی که سیصد وشصت وپنج روز وربع روز است تخمینا هرگاه تقسیم شود بر دوازده ماه میباشد حصهٔ هر ماهی سی روز وده ساعت ونیم هرگاه آنمبلغ که حصه یکماه است تقسیم شود بر عدد نظرهای برج هر ماهی که نزده است حاصل شود حصه هر نظری سر روز ونیم ساعت وده دقیقه واگر قصد کنیم تدبیر ادق ازاین تدبیر را تقسیم نمائیم هریک از زمانهای نظرها چنانکه گفتیم هر سر قسمت که حاصل شود یکروز وسر ساعت وسر دقیقه وبست ثانیه ثلث اول را بصاحب نظر دهیم وثلث دوم بصاحب برج پنجم ان وثلث سیم را بصاحب برج نهم ان چنانکه گفتیم در باب نظر واگر قصد کنیم ادق ازاین را نیز تقسیم کنیم این ثلث را که یکروز وسر ساعت وسر دقیقه وبست ثانیه بوده باشد بر قسم مساوی که بوده باشد حصه هر قسمی سر ساعت وبست وهفت ثانیه تقریبا وابتداء

کنیم بصاحب هفتمیران و بعد ازان بصاحب هفتم بعد و همچنین تا آخر هفتمیرها و تدبیر اول را تدبیر تسع و تدبیر دویم را تدبیر ثلث تسع کنیند و تدبیر سیم را تسع ثلث تسع کنیند و اگر ادق ازاین هم خواسته باشیم هریك ازاین تسع ثلث تسع را کسر ساعت و بیست و هفت دقیقه بوده باشد بسر قسم برابر تقسیم کنیم که حصهٔ هر قسمی یک ساعت و نه ثانیه بوده باشد تقریبا و این تدبیر را تدبیر ثلث تسع ثلث تسع کنیند و اگر ازاین نیز ادق خواهیم این مرتبه نیز هریك از ثلث تسع ثلث تسع را نیز بقسم کنیم بنه قسم و همچنین هرچند که خواسته باشیم براین قیاس و تدبیرات تند ایشان ماه وسطی است و آن چنانکه مذکور شد سی روز و ده ساعت و نیم میباشد و همه ماهها مساوی میباشند و میباشد مضروب همهٔ ایام ماهها و کسور آنها در دوازده که عدد ماهها است سیصد و شصت و پنج و ربع روز و این ایام سال شمسی است تقریبا و باید که دانسته شود که ساعات مذکور دراین کتاب ساعات مستوی است نه معوج پس اینست همهٔ دلیلهای ایام و ساعات و کسور آنها و باید که دانسته شود که مدبر هرکاه صالح الحال و قوی و مسعود بوده باشد دلالت کند بر صلاح و سعادت و اگر دون حال بوده باشد پس بدانچه دلالت کند بر پست حال و فساد آن و اگر در اصل و در تحویل هر دو دلالت کنند بر صلاح پس دلالت کند بر صلاح و اگر در هر دو دلالت کند بر فساد دلالت اصلی نیز دران بظهور میرسد و استدلال میشود بقمر و سایر کواکب بر همه ایشان بمواضع دلیلها و بر همهٔ دلیلها و مواضع ایشان و بمواضع کواکب ثابته و شعاعات اصلی و تحویلی و سهام و درجات دال بر سعادت و درجات مظلمه و فارغه و اگر خواهیم که بر پا کنیم طالع تحویل روز و ساعت را پس بدانچه که شمس هرکاه بوده باشد در مثل دقیقهٔ که در وقت اصل دران بوده است میباشد تحویل سنه و هرکاه دو دقیقه و نیم ازان بکند میباشد وقت تحویل ساعت پس باید که بر پا شود طالع و کواکب دلیلها پس این قول مجملی است بر اوتاد شهور و ایام و ساعات باب هجدهم در تواطع بدانستن که عظم بچنین گمان میکنند که عمر مولود میباشد بقدر عطیه که خدا بان زیاده نزاید و نقصان نواقص و نیست همچنین چنانکه گفته است صاحب کتاب بهجت المنجمین بلکه عطیه که خدا مانند قانون و اصل است از برای عمر بعد ازان

ازان هرکاه اتفاق بیفتند که همهٔ دلیلها خوس کردند در وقت تمام شدن عطیه که بعد ازین مولود هلاکت جزم است و اگر دران وقت بعضی ازادلاء بخوس کردند و گواهی دهد بر اطفاء سعود پس بدانکه کژ رسیده شود بر مولود ببلائی و لیکن ممکن باشد نجاة و خلاصی ازان اما دلیل قوی تر درین باب پس تسییر بهجات هیلاج است ازبرای هر سالی بکدرجه پس اگر رسید تسییر هیلاج بحذفی یا تربیع نحسی و گواهی دادند نحوس بران دلالت کند بر هلاکت پس اگر بوده باشند صاحبان عطیه در اصل قوی حال پس منتهای نکبت قاطع دران سال یا سالهای بعد است و اگر بوده باشند صاحبان عطیه ضعیف حال در اصل میباشد قطع در همان سال یا سالهای پیش ازان و اینکه گفتیم قول مطلق است و محتاج میباشد با وجود این بسوی باقی دلیلها و بنا کرد شهادت بر هند نحوس و قواتل بر پارهٔ سالها مع ذلک اتفاق افتد تمام شدن عمر یا بسالهای کبری یا وسطی یا صغری یا انکه اتفاق افتد کر ثلث عطیه یا نصف یا دو ثلث عطیه یکی ازانها یا همهٔ انها بوده باشد دران سال قاطع خواهد بود و قطع کنندگان بر هیلاجهای پنجگانه چهار نوع میباشند نوع اول از کواکب ازقوابت و شیار نوع دوم پارهٔ مواضع نوع سیم پارهٔ مواضع لیب تدبیر پارهٔ کواکب نوع چهارم شباهی پارهٔ سالها نوع اول که کوکب بوده باشد پس نوزده است هفت از کواکب ثابته و هفت از سحابیات و پنج از هیاکل قوابت اما قوابت پس صاحب کتاب بطول و عرض و جهت انها را در اول سال سعد و سپس بزیجی ثبت نموده است و مترجم گوید که حقیر تقاویم انها را در ابتداء محرم الحرام سنه ۱۲۶۱ ناقصه هجریه وضع نموده در این جدول و این قوابت قاطع میباشند هیلاجات را

جدول مواضع کواکب ثابته در اول سال ۱۲۶۱ ناقصه هجریه

اسامی کواکب	الطول	العرض	الجهة
	برج درجه دقیقه	درجه دقیقه ثانیه	
دبران	۰ ۰ ۰	۵ ۵	جنوب
قلب الاسد الاکبر	۶ ۲۹ ۲۶	۰ ۵	شمالی
قلب العقرب	۷ ۲ ۴	۴ ۱	جنوب
منکب الفرس	۱۰ ۶ ۳۰	۱۱ ۱۰	شمالی
راس الغول	۱۰ ۱۸ ۱۰	۲۲ ۱۰	شمالی
هامة الاسد الشمالی	۱۰ ۱۹ ۱۰	۱۲ ۰	شمالی
درة عة الاسد الجنوبی	۱۰ ۲۶ ۳۰	۱۵ ۴۰	شمالی
معظم الغربا	۱۱ ۱۸ ۵۰	۴۰ ۴۰	شمالی
راس الجبار	۱۲ ۰ ۰	۱۶ ۱۰	جنوب
سحاب	۱۲ ۰ ۰	۴۱ ۱	سحاب
ثالی المثلثه	۱۲ ۱۸ ۱۰	۱۶ ۱۰	جنوب
عین الراعی	۱۳ ۰ ۳۰	۳۱ ۴۰	شمالی سحاب
زنج نشانه الراعی	۱۳ ۱۸ ۱۰	۲۰ ۰	جنوب
رکبة الراعی الیمنی	۱۴ ۱۲ ۱۰	۳۰ ۱۰	شمالی

نزد رسیدن تسییر هیلاجات باهما و پس ازین نه انتهاء اهما پس اهما قاطع تسییرات بوده باشند
نه انتهاء اش واما مریخ و زحل پس اند و قطع میکنند بر هیلاجات نزد رسیدن تسییر در
پارهٔ از هیلاجات بسوی جرم یکدیگر اند یا مقابله یا تربیع اند و اما تربین پس همچنین قطع میکنند
بتربیع و مقابله و مجاسده خصوصاً هرگاه فاسد بوده باشند در وقت تربیع و مقابله و تربین
قطع میکنند بر خود ایشان و اما عطارد پس بدرستی که او هرگاه منحوس بوده باشد بمحوس و مصحوب
بوده باشد میانه نحوس بدن شعاع سعد قطع میکند بر هیلاجات نزد رسیدن تسییر هیلاجات
باد اما نوع دوم از قواطع راسر و ذنب و جزء اجتماع یا استقبال مقدم و درجهٔ مغرب اجتماعات پس
اینها قطع میکنند بر هیلاجات نزد رسیدن تسییر هیلاجات باهما و هرگاه برسد محل انتهاء اهما
بسوی ایشان در پارهٔ از اهما پس بدرستی که اهما دلالت میکنند بر نکبتی شبیه بقطع و قمر قاطع است
طالع را بجرم و مجاسده و تربیع و مقابله و همچنین طالع قاطع است قمر را بتسییر نوع سیم رسیدن
تسییر هیلاج است باخر بروج و رسیدن تسییر است بسوی دوم موضع تربیع نزدین است بگمیکر
وان قاطع است یا مبهمد مولود را نکبت شدیدی و انتقال تسییر است از پارهٔ هیلاجات از حد
سعدی بسوی حد نحسی یا از حد نحسی بسوی حد نحسی یا انتقال تسییر است از نحسی بسوی نحسی
بجرم یا شعاع باقی ماند از انواع چهار گونه قطع نوع چهارم وان فساد باعتبار پارهٔ ساها
است پس هرگاه بوده باشد قاسم نحس و بوده باشد دران حد در اصل جرم نحسی یا شعاعش
یا بوده باشد آن قاسم در اصل نحوس از پارهٔ نحوس و بوده باشد موضعی که بوده است دران آن
نحس در اصل بیج منتهی یا طالع سال یا انکه بوده باشند خداوند منتهی و خداوند مکان طالع
تحویل هردو منحوسان آن نحس در اصل و برگشته باشد در تحویل بسوی مکان خود و بوده باشد قمر
و قاسم در موضع پستی از فلک یا منحوس بدن شعاع سعدی آن دلالت کند بر قطع دران سال شعاع
نحسی در طالع یا در بیج منتهی و طالع سال و صاحب [illegible] پس بدرستی که افهاد دلالت
میکنند بر قطع دران سال بنحوس بودن قاسم یا نحس بودن او بالطبع و همچنین سالخداو صاحب طالع اصل

و صاحب طالع سال و قمر دلالت میکنند بر قطع دران سال خواه هر دو نحوس باشند یا باشعاع نحوس کم
دلالت کنند بر هلاکت سعد بودن قاسم در اصل و نحوستش در تحویل و نحوست قمر و سالخداء
دلالت میکنند بر قطع انتهاء تسییر از هیلاج بسوی نحسی بدن شعاع سعد و نحوست سالخدا
و صاحب طالع سال از آن نحس دلالت میکند بر هلاکت دران سال بودن قاسم نحس بالطبع
در اصل و در تحویل و با این بودنش نحوس تا قمر پس بدرستی که آن دلالت میکند بر قطع بودن
طالع اصل و تحویل و بیج منتهی کبیج و نحوست قاسم و سالخدا دلالت میکند بر قطع بودن
هرگاه واقع شود درجهٔ طالع تحویل یا هشتم ان درجه درجه نحسی در اصل و لادت یا درجهٔ
مغرب و آن نحس دران سال نحس کند طالع و قمر و سالخدا را پس بدرستی که آن قطع میکند
دران سال و باید که استدلال شود باهریک ازاین امور که ذکر شد بصاحب دور و باقی دلیلهای
که مذکور شد دراین کتاب نحوست صاحب طالع تحویل و بیج منتهی و قمر دلالت میکند بر هلاکت
نحوست سالخدا در اصل و تحویل در روند و نحس کنند ان نیز در روند دلالت میکند بر قطع و رسیدن
انتهاء سال بچهارم که دران زحل بوده باشد دلالت کند بر قطع هرگاه بوده باشد فردار یه
و از برای عطارد و شریای او قمر یا زحل و همچنین شرکت شمس در فردار یه مریخ یا زحل در فردار یه مریخ
دلالت کنند بر قطع رسیدن زحل بمکان قرا صلی هرگاه در طالع بوده باشد دلالت کند بر مرسل
رسیدن مشتری بحت الشعاع باشها دتش در طالع دلالت میکند بر قطع احتراق مریخ هرگاه سالخدا
باشد دلالت کند بر هلاکت خصوصاً هرگاه تحویل فناری باشد نحوست زهره در رسیدن
مریخ بمکان اصلی خود مخوف است رسیدن انتهاء سال بموضع زحل اصلی بر حالتی که زحل و
مریخ هردو نحس کنند او را بودن تحلیل بودن سعود نحوست ایشان را مخوف است انتقال یکی
از طوالع بصاحب چهارم و خداوند طالع در حالتی که صاحب رابع منحوس کند انها را مخوف است
و همچنین است گفتار در صاحب ثامن و استدلال میشود باین امور باجتماع نحوست اولاء شهور
و ایام و ساعات بر اوقات قطع در میانهٔ اوقات ان سال پس لیزاست خلاصهٔ اینچه مختصر عرضه

ما ازاین کتاب یعنی کتاب ابومعشر تمام شد کتاب تحویل سالهای موالید وشروع شد در کتاب

مزاجات

بسم الله الرحمن الرحیم

گفتار احمد بن محمد بن عبدالجلیل سجزی رحمه الله اینکه من چون نظر خودم بسوی حرکات کواکب و مواضع الفا از فلکهای ایشان و مزاجهای الفا بجمع شدت ایشان با یکدیگر و افتراق ایشان از یکدیگر و اشکال الفا بعضی نزد بعضی دیگر و بدم جمیع کاینات در این عالم مربوط بحرکات کواکب و بسته شایبرات ایشان در الفا بانغایتی که کرده ایدات سبب انواع تغییرات امور این عالم وجود که ممکن نبود از برای هیچکس که ضبط کند از الفا مگر کسی را و حفظ کند از الفا مگر اندکی را بجهة کثرت تغیر و تبدل الفا در حالات خود و یافتم اهتمام پیشینیان را بکتب معرفت الفا در دلالات الفا و استنباط مشکلات الفا در تاثیرات الفا و دیدم اعتماد ایشان را در تدوین الفا و اثبات قوتهای الفا که باقی مانده است نام نیک ایشان بحسب امتداد ایام و شهور و اعوام و دهور و دانستم که نیست چیزی بزرگتر و لطیف موقع تر نزد پادشاه عادل ابوجعفر احمد بن محمد از علو مرتبه و نیز بر گزیده تر بحسب محل از اشتغالی که موسوم باین علم می باشد لهذا قرار دادم وسیلهٔ خود را بسوی او چیزی را که امید دارم که بر ساند مرا بسوی او و تقریب کرداند مرا نزد او پس تالیف نمودم کتاب را از برای شناختن مزاجهای کواکب در اجتماع و افتراق ایشان در مواضع ایشان در فلک و وصل نمودم بان انچه مناسب ان میبود از تذکیر دلایل کواکب در مزاجهای ایشان از خاصهٔ و مراکز الفا از شمس و مکانهای ایشان از بروج و طبایع الفا در ان جایها و بلندی و کوتاهی و نزدیکهای ایشان و سلوک نمودم در این باب براهی را که آسان باشد شناختن ان بر کسی که رغبت کند در فهم ان از برای طالبان زیرا که این مطالب متفرق بود در کتاب پیشینیان پس محتاج میشود طالب ان بسوی تفحص کتابهای ایشان و باد شوار بود بر طالب او فهم الفا و تحقیق که ترتیب دادم از برای او طلب جدول جدول الفا بجهة نام بردن کواکب یا ثنائی یا ثلاثی یا رباعی یا خماسی یا سداسی یا بعضی با بعضی دیگر و پنج جدول که یکی بجهة شناختن انچه ذکر نمودیم اما جدول اول از جدولهای پنج گونه پس در اوست ذکر معرفت دلالتهای کواکب بجهة مزاجت ایشان و خاصیت ایشان بر اشخاص فلکی که باشنده اند در این عالم و اما جدول دویم پس در ان است ذکر مزاجها و دلالتهای ایشان بر طبعهای جهار گونه که عبارتست از حرارت و برودت و رطوبت و یبوست بوده باشد و اما جدول سیم در مزاجهای طبعهای ایشان و اما جدول جهارم پس در اوست ذکر مزاجهای ایشان بحسب نر بودن یا مؤنث بودن یا خنثی بودن و اما جدول پنجم پس در اوست ذکر مزاجهای ایشان

ایشان بموافقت و منافرت در چیزهائی که باشنده اند در این عالم و جداول اینست

مزاجهای زحل با کواکب شش گانه باقی بطریق ترکیبهای

خصوصیت دلالتهای الفا بکواکب شکلهای ایشان در موضعان از فلک در اشخاص عالم سفلی	دلالتهای الفا بر جواب که میباشد در هوا و در ماهیت	مزاجهای طبعهای ایشان	مزاجهای ایشان در تذکیر و تانیث	مزاجهای ایشان صلاح و فساد ایشان از برای امرهای ثابت و اقی و امرهای نزدیک و ناصی بسوی منتظر
دلالت میکنند بسبب مزاجت این دو با یکدیگر بر اساس شریعتها و تغیر مسجدها و عبادتخانها و بران و خرابیها و امرهای بزرگ و بتر و همیشه با بقاء و امرها کهنه و مانند اینها	دلالت میکنند بسبب مزاجت ایشان بر حرکت هوا و خشکی ان و تغیر ان و شبانه کردن باران بنا به هرگاه جای ایشان در فلک باشد یعنی خانه	مقابل اند در مزاج و مایل بسوی برودت	مذکر اند با قوت دلالت	پسندیده است از برای امرهای ثابت و اقی و امرهای نزدیک و ناصی بسوی منتظر
هر دو شریر بد بفعل میباشند خواه متفق باشند و خواه مزاج با یکدیگر و دلالت کنند بر نکبت و اد بار و تباهی و ضرب بودن امرها در نفسها و بوبا و انتقال دولتها و هلاکت و برف و سختها	دلالت کنند بر افراط برودت و تری هوا و رعد و برق و شهاب که از اقطب گویند	مقابل میباشند در گرمی و سردی و با افراط در خشکی	مایل اند بسوی مذکر بودن و با یکدیگر خصومت کنند ناظر باشد بسوی زحل	نیست از مزاج ایشان و نیست خوب بجهة کار بجهة خراب بناها و کندن درختان و انتقام کشیدن
دلالت کنند بر امرهای بزرگ و بنا کردن شهرها کهنه و ابتداء نمودن امرهای باقی و ثابت و بر حدها و بر اصول بزرگ و بر بنیانها و عبادت طولی و چیزهای با زینت و بافت شده فایده ها	دلالت میکنند بر شدت برودت و تغیر هوا خصوصا هرگاه مقارنه کنند و دلالت کنند بر خشکی هوا و کمیت ان و بسا که دلالت کنند بر تبخیر هوا در عمق و در برودت تر	مایل اند بسوی حرارت با افراط در برودت	مذکر اند با قوت دلالت	مزاج ایشان ضداست و بدایت اند برای پاره امرها
دلالت میکنند بر بنیانها و امرهای بزرگ ظاهرها و مزاجتهای و مرکزهای عمق و باطن و بر اصلها و تزویج و نکاح و عقد بندگان و دفن طبقها و چیزهای با ثبت و دفن و حزن و بر اوازها و بر دارها	شدیدات در سردی و مایل است بسوی تری	در تعریف مذکرات و در تغریب مؤنث	پسندیده است بجهة بسیاری اصول بجهة شدت مناسبت و موافقت
دلالت میکنند بسبب مزاجت خود برامرهای ناشیان و فقیهان و مشایخ و عقلاء و امرهای با ثبات و حزن و خواندن کتابهای قدیم و کهنه و امرهای مختلف شده هوا و خشکی ان و بسا که برودت باشد سردی و تری و حساب و مانند اینها	دلالت میکنند بر سردی هوا و وزیدن بادهای نا ریک و نضج و مختلف شدن هوا و خشکی ان و بسا که برودت باشد سردی و تری	برودت با افراط در خشکی	مذکرات	پسندیده است هرگاه موافق باشند در مزاج و شکل
دلالت میکنند بسبب مزاجت خود برامرهای زمینها و درختها و کندن قناتها و چشمها و امرهای با ثبات و امرهای نا ریک و شدت سرما و شاید که افراط شود در تری در بارانها و سیلها و نابها	دلالت میکنند بر نضج ابلب و بخارات و شواری در اتفاق شدن حاجتها و اضطراب در امرها	تراب با افراط در سردی	مقابل اند در تذکیر و تانیث	پسندیده است از برای امرهای زمینها و نابها و چاهها

مزاجهای حاصل مشتری با پنج کوکب باقی بطریق ترکیب ثنائی و رباعی

طالع	خصوصیت دلالتهای ایشان بسبب اشکال ایشان با یکدیگر در عالم سفلی	دلالتهای ایشان بر حوادث که میباشد در هوا و زمین	مزاجهای ایشان بمذکر و مؤنث بودن	مزاجهای ایشان بمذکر و مؤنث بودن
☌ ☍	دلالت میکنند بسبب مناسبت و الفت و دوستی و عشق و محبت و دوستداری و بهم رسیدن و اتحاد و اتفاق و اجتماع و مصاحبت و مؤانست و مشارکت و مساعدت و معاونت و مظاهرت و مؤازرت و مساهمت و مشارکت و مساوات و مواسات و مواصلت و مواخات و مؤاخات و مؤالفت و مصادقت و مصافات و مصاحبت و مرافقت و مرافقت و مرافق

مزاجهای حمل و ثور با کواکب نجکانه باقی بطریق ترکیب سداسی و سباعی

	خصوصیت دلالتهای القاب سبب اشکال ایشان با یکدیگر در مواضع فلک بر اینچه در عالم سفلی پیدا شود	دلالتهای ایشان بر حوادث که باشند در هوا و زمین	مزاجهای طبیعی ایشان	مزاجهای ایشان بر حوادث که باشند در هوا و زمین	مزاجهای ایشان در تغییر و تبدیل بحسب اختیارات
حمل	دلالت میکند بر امور که باشند در عالم و امر ملوک و عوام و سیاستها و امور عامهٔ مردم مرکب است از نه لیلهای که ممازج است از آن تشی کوکب	دلالت میکند بر طوفانها در سیلها هرگاه بوده باشند در برج ابد بر بادها در هوا و آتشها و شهابها در آتش و در زمین	مایل بحرارت است و با افراط در پیوست	مذکرات	مباشرات در ابتداء امور
ثور	دلالت میکند بر امور خیر و جمع اموال و دلایل عالم در اشخاص سفلی و بر ازهار و ملوک و هر فلزها و بناهای عظیم و ظاهر و معجزات	دلالتش نر ویلت است بدلالت کرده شده	معتدل مزاج است	مائل است بتذکیر	پسندیده از برای ابتداء امور هرگاه نیکال بوده باشند
جوزا	دلالت میکند بجمع نجوم و جهام رسیدن امرهای تازه و انتقال ملکت و دولتها و کون و فساد و خلوص در تاثیرات و حوادث باندازهٔ اشکال و اتصالات و مقارنات ایشان	کان عزوه اند باره بچنین و اهل هند گویند هرگاه این هفت کوکب مقارنه کنند بناء شود امر عالم و عالمی تازه بهم رسد	مائل ببرودت و پیوست است	مائل است بتذکیر	متوسط مزاج است

مزاجهای نحل و سرطان با کواکب چهارگانه باقی بطریق ترکیب سداسی و سباعی و عطارد و قمر و بی دیده باشند

	خصوصیت دلالتهای القاب سبب اشکال ایشان با یکدیگر در عالم سفلی	دلالتهای ایشان بر حوادث که باشند در هوا و زمین	مزاجهای طبیعی ایشان	مزاجهای ایشان در تغییر و تبدیل بحسب اختیارات
نحل	دلالت کنند بر سیاست و جنگها و مبانهٔ ملوک و فتنها و ظلم و خشم و دزدی و شکار و بناها و دیر امور رعیان و ملوک و برخاست	پدید می آید بادها و معدها و برق و رعد و سیلها و زلزلها و شهابها	مایل بحرارت است و با افراط در پیوست است	مذکرات	نیت خیری دران جهة ابتداء امور
سرطان	دلالت میکند بر آفتاش در شب و سقوط و مجنون و زنا و رسوائی زنان و حزن و غمها بجهة تزویج و نحوسها و مکاره و مصیبت	بجهة ایشان یافت شود تحدید خاصها و بهم رسیدن بارانها و سیلها و بخلاف حالها و سیاهی آن در معدها و برفها	مایل ببرودت و پیوست است	خنثیات	بد مزاجست و خیرها دران نیت

مزاجهای حمل و ثور با کواکب چهارگانه باقی بطریق ترکیب سداسی و سباعی و عطارد و قمر و بی دیده باشند

	خصوصیت دلالتهای القاب سبب اشکال ایشان با یکدیگر در مواضع فلک در عالم سفلی	دلالتهای ایشان بر حوادث که باشند در هوا و زمین	مزاجهای طبیعی ایشان	مزاجهای ایشان در تغییر و تبدیل بحسب اختیارات	مزاجهای ایشان در تغییر و تبدیل بحسب اختیارات
حمل	دلالت میکند بر امارت و سواری نمودن و حیله و مکر و فزون و حبس و مرض و امر طبیبان و کاهنان و امر پیشه‌گران و معدنکاران و زلزله و لرزش زمین و تعلیم علوم و دقیق	دلالت میکند بر بسیاری بارانها و ابرها و بخارها شدید و رعدها و سیلها و بناکه باعث گردد زلزله و لرزش زمین را	معتدل در حرارت و برودت و با افراط در حرارت است	مذکرات	بد مزاج است و ناستوده
ثور	دلالت میکند بر امر اخت و سواری نمودن و حیله و مکر و فزون و حبس و مرض و امر طبیبان و کاهنان و امر پیشه‌گران و معدنکاران و زلزله و لرزش زمین و تعلیم علوم و دقیق	برعد انگیزاند بخارها و ابرها و سیلها و باد و باران و برف شکستن امرها و تغییر دادن آنها را از صلاح بسوی فساد و بدون زلزلها خصوصاً هرگاه ان برجها دیها و ناتن در ستیها و هلاکت و مردن	مائل ببرودت و پیوست	مذکرات	مباشرات در ابتداء امور
جوزا	دلالت میکند بر امرهای پادشاها و مضطرب شدن و قایع در میانه ایشان و بسیاری زنا و فسق و بد کاری و سرقت و نظر و بسیاری عیب اشامیدن شراب و بر امرهای مزدیان و مکر و لشکرکشان	دلالت میکند بر زیادتی خشکی در باران و نم و فتح باب در و تنش	کم و با افراط در خشکی است	بسوی مذکر مائل بودن تراست	دلالتش مثل سابق است
سرطان	دلالت میکند بر امرهای نامنتظم و بسیاری اراجیف و ظلم و جبر و خوف از سلطان و زندان و زدن و عقوبتها	دلالت میکند بر فتح باب و اختلاف هوا و تغییران و بسا کم باران باشد و بر عدد بهم رسد و بسیاری باد و بادها را	معتدل است در حرارت و برودت و با افراط در خشکی است	مذکرات	مختلف مزاج است
اسد	دلالت میکند بر انتقال دولت و تغییر امرها و بناهای امرهای صالح و بصلاح آمدن امرهای فاسد و بسیاری اراجیف و خوف	برعد انگیزاند بخارها و بارانها و فتح باب و سیلها و جاری شدن رود خانها	معتدل است در حرارت و برودت و با افراط در خشکی بسیار خشک است	بسوی مذکر بودن مائل تراست	مختلف مزاج است و ناپسندیده
سنبله	دلالت میکند بر اصر دهم و بسیاری زنا و عشق و میانهٔ مردم و خراب بناها و کم شدن یا شکسته شدن امرها و تعلیم غنا و علم و بازیگران و بر فرد و دیگران زدن و آلات جنگ و مانند آنها	دلالت میکند بر فتح باب و آمدن باران و رعد و برق و حرکت هوا و خشکی ان در و تنش	معتدل است در حرارت و برودت و با افراط در خشکی است	خنثی است و گویا که مذکر باشد	نیت خیری دران و تعلیم غنا و سرود را

	دلالت میکند بر معدنها و سنگها و بخارها و ابها و تیرکی غلیظ و جزهای ضد یکدیگر و مسلک شدن امرها و تغییر اهوا و طبع و شرب و تزئیج در ریاضت	بر برانگیزاندن ابرها و باران دیرپا و تیرکی ابر	معدل امزاجات	خشکناست و بسا که منکر بوده باشد	پسند مزاجات
	دلالت میکند بر ابخارهای عظیم در عالم و برهم شکسته شدن امرها و تقسیم مملکت و بند بند شدن چیزهای بازیافت و بناهای دیرین و امرها	دلالت میکند بر باران و رعد و جاری شدن رود خانها و اختلاف هوا و تغییر آن	مائل است بسوی برودت و خشکی	مقابلات او در مذکر و مؤنث بودن	نیکوست ابتداء امر و نیابت حالت

مزاجات زحل و شمس با سه کوکب باقی که زهره و عطارد و قمر باشند بطریق ترکیب ثلاثی و رباعی

	خصوصیت دلالتهای ایشان باشکال ایشان با یکدیگر در اشخاص عالم سفلی	دلالتهای ایشان بر حوادث که باشند در هوا و زمین	بناهای ایشان	دلالتهای ایشان در مذکر و مؤنث	مناهی ایشان در نیکبختی و نافرجامی
	دلالت میکند بر طول و نشاط و وزن بناها و بنیها و طبلها و بناء و عمارت بر زمکی و نفاشی و اهتمام ملوک و عشق و طرب و بامرهای باغها و عمارتها	دلالت میکند بر بم در نقش و برودت و خشکی و خوشی هوا	مقابل است در حرارت و رطوبت و خشکناست	مائل است بمذکر	برگزیده است در عمل نفاشی و زراعت و ظروف ساختن را
	دلالت میکند بر امر فنون و سحر و نیرنگ ملوک و بخط انداختن نقش و بدن و بر رو با و بیماری و بر حیله و مکر و خدعه و زمینها و تخم زراعت	دلالت میکند بر تغییر هوا و سردی و حرکت هوا و خشکی آن در رو نقش	با افراط در خشکی و مائل بحرارت است	مذکر است	منوط بالتجربه
	دلالت میکند بر امر دیوان و حرکت و کوشش در امرها و حبسها و تاءسف در امر ملوک و دلالت میکند بر بناهای قدیم و عمارت اقفا و امر نا موس	دلالت میکند بر فتح باب و بر آبرو باران	مقابلات او در مزاج و در تذکیر و تانیث	نیکوست برای بنای عمارت	
	دلالت میکند بر نقاشیها و تصویرات و منقالی و بلاغت و کتابت و آوازها و باحزن و تالیف لحنها و ریاضتها و شکار	دلالت میکند بر فتح باب و ابدن با رانفا و سیلها و با افراط در خشکی و بالا رفتن نضبها	مائل است بر برودت	منکرات	نیکوست از ابتداء برای تعلیم و عمل نفاشی

	دلالت کند بر ریاضت جوانان و حرکت در امر ملوک و اشراف و بنا نفاذن عمارت با رونق و شریف و سعد از ملوک و برداری و علاجها	بر برانگیزاندن ابرها و بارانها	معدل و مابل	مقابل است در مذکر و مؤنث	پسند است از برای سواری و ریاضت
	دلالت میکند بر اشکار اشدن سلاطین و زلت و خطر و عدالت و تغیر یافتن امور بسوی صلاح و بر خان شکوفه بار و میوه دار و بسیار غاها و سیلها و انداز میوها	حرکت در اونده است بارانها و ابرها و وزیدن بادها و نسیم را	معدل است و مایل بسردی	مقابلات در مذکر و مؤنث	پسند مزاجات و برگزیده است از برای امر زمینها و غرسها

مزاجات زحل و عطارد و قمر بطریق ترکیب ثلاثی و رباعی

	خصوصیت دلالتهای ایشان باشکال ایشان با یکدیگر در اشخاص عالم سفلی	دلالتهای ایشان بر حوادث که باشند در هوا و زمین	بناهای ایشان	دلالتهای ایشان در مذکر و مؤنث	مناهی ایشان در نیکبختی و نافرجامی
	دلالت کند بر بنا نهادن بنیاد با رونق و نیکو و بر عمل تصویرات و کتابت و شکار و لعب و ابرهای خرها و ابها و میوها و حرکت دادن تارها	دلالت میکند بر افراط سردی در رونق و نقش و نفخ باب و وزیدن بادهای خوش و بوی باران	سرد و خشک است و دلالت میکند بر طبوبت نیز	مقابلات است در مذکر و مؤنث	پسند مزاجات است و برگزیده است کتابت و تعلیم موسیقی را
	دلالت میکند بر حرکت در امر نشاط و عشق و اشکار اشدن خرهای مسرت و انتقال در امور و نقیبان و ابرها و رود خانها و فنها	برانگیزاننده است بخارها و بارانها و ابرها و جاری شدن رود خانها و فنها و نم	سرد است و مایل است بر طوبت	مؤنث است	پسند مزاجات است و برگزیده است از برای زمینها و ابها
	دلالت میکند بر سیلها و بارانها و آزار طعام و ناهی هوا و ریاضت دادن پسران و سواران و وزیدن بادها و بر رو صحرا و خواندن کتابها	برانگیزاننده است ابرها و بخارها و باران و رطوبتها و تیرکی هوا و حرکت آن و جاری شدن رود خانها	معدل است و مایل بسردی و خشک و با افراطات در سردی	مؤنث است	پسندات از برای ابرهای رود خانها و کندن فنها و ریاضت دادن پسران

مزاج زحل و عطارد و قمر بطریق ترکیب ثلاثی

	دلالت کند بر عزلت در حرانج و اضطراب در امور و اد بار و سفر و خرهای با وحشت و علم و فکر و تحقیق در انواع علوم و حکمت	دلالت میکند بر افراط در سردی و خشکی و تغیر هوا و حرکت آن و با کبر که آن بر بالا رفتن بخار	بنیاد در سرد است و مایل است بخشک	مؤنث بودن مائل است	پست مزاجات خیری در آن نیست

جدول مزاجات مشتری با پنج کوکب باقی یعنی مریخ و شمس و زهره و عطارد و قمر بطریق کتابت

خصوصیت دلالتهای ایشان باشکال ایشان با یکدیگر و با اشخاص عالم سفلی	دلالتهای ایشان بر حادثه که باشند در هوا و زمین	مزاجهای کواکب با ایشان	مذکر و مؤنث کواکب با ایشان	دلالتهای کواکب با ایشان در اختیارات
دلالت کند مزاجت ایشان بر جنك و جهاد و مناظره در امر دین و تعب ریاضت دادن جهار پایان و بر خدمت بتها و پشهادت باطل از زنی و دانگ	دلالت کند بر صافی هوا و کمی تغیران و بسا که افراط کند در حرارت	با افراط گرم است و خشك است	مذکر است	پست مزاج است و خیری و دران نجابت بکر بهمه جنکها
دلالت کند بر ملك و سلطان و پیغمبران و ناموسها و عبادت خداوند و سعی در دین و شریعت و عدل و انصاف و جمال و بهاء و حرکت در بیع حیوانات	دلالت کند بر صافی هوا و خوشی و اعتدال ان	با افراط گرم است	مذکر است	پسند مزاج است نیکست از برای امر پیغمبران و پادشاهان
دلالت میکند بر جودت ذهن و قریحه و تعلیم علوم و سواری و تعب در دین و مناظره در علوم و دینها	دلالت میکند بر صلاح حال هوا و خوشی شمالی و بازشدن ابرها	معتدل و در حرارت بمرتبه دوم است	مائل بتذکیر و مؤنث است	پسند مزاج است و در کزیده است از برای امور صالح
دلالت میکند بر افراط گرمی هوا در رقتش و اعتدال ان در رقتش و لبسا که باعث گردد عفن را	دلالت میکند بر صلاح حال هوا و خوشی و صافی ان و بازشدن ابرها	معتدل است در مزاج و طبع	مائل بتذکیر است	پسند است جنك و سواری و ریاضت را
دلالت میکند بر ریاضت اسبان و زدن چوکان و برداشتن شریف که منسوب بملوك بوده باشد و بر زدن طبلها و برپا داشتن خانه‌ها و خواندن کتابهای خداوند	دلالت میکند بر صلاح حال هوا و افراط در تحرك هوا که اکثر هوا و صفاوان کاهکاهی و بر کثرت اختلاف	منقابل در مزاج است	مذکرات	صالح مزاج است و در کزیده است از برای حوایج و ابتداء کارها و تعلیم و شرکت
دلالت میکند بر ریاست و اعجاب لشکرها و عاقد شدن خیرها از برای ملوك و جدل و سعی در امثال این امور و خصومت در دین و جنك و جدال	دلالت میکند بر صلاح حال هوا و صافی ان و وزیدن باشها و شاید که باران و نمی باشد	با افراط تراست	بسوی تذکیر مایل تراست	صالح مزاج است و در کزیده است از برای حوایج و ابتداء امور صالح
دلالت میکند بر سواری و شکار و ریاضت و تعلیم علوم و بندگی چیزهای زینت دار و مناظره و جدل و امر لشکر و اصحاب سلاح	دلالتهای ایشان بر حوادثی که باشند اندر هوا و زمین	مزاجهای کواکب با ایشان	مذکر و مؤنث کواکب با ایشان	دلالتهای کواکب با ایشان در اختیارات

مزاجهای مشتری و مریخ با پنجان کوکب باقی یعنی شمس و زهره و عطارد و قمر بطریق کتابت و دیگر باعی و غیرها

خصوصیت دلالتهای ایشان باشکال ایشان با یکدیگر و با اشخاص عالم سفلی	دلالتهای ایشان بر حوادثی که باشند اندر هوا و زمین	مزاجهای کواکب با ایشان	مذکر و مؤنث کواکب با ایشان	دلالتهای کواکب با ایشان در اختیارات
دلالت میکند بر مجاهده ملوك و جنك ایشان و غضب ایشان و در امر دین و سیاست و بر حال ملوك و اشراف و بر با کرفتن ارباب سلاح و ضبط بدایشان و رعیت ایشان	دلالت میکند مزاج ایشان بر افراط خشکی هوا و حرارت و اختلاف ان	با افراط است در کرمی خشکی	مذکرات	پسند است انرا برای جنکها و سیاست مملکت
دلالت میکند بر ریاضت اسبان و جنك و شهادت باطل و مکر و خیانت و نفاق در امر دین و شاهدزنان	دلالت میکند بر اعتدال هوا و بر کرمی و سردی و تری و خشکی و بسا که نمی در هوا و حرکتی دران بهم رسد	معتدل است در طبیعت	بسوی تذکیر مایل تراست	نیکوست بجهة ریاضت اسبان
دلالت میکند بر جودت ذهن و قریحه و تعلیم علوم و سواری و تعب در دین و مناظره در علوم و دینها	دلالت میکند بر وزیدن بادها و خشکی هوا و تغییر ان	مائل است بکرمی و خشکی	مذکرات	برکزیده است تعلیم سواری و مناظره را
مزاج ایشان دلالت میکند بر افراط کرمی هوا در رقتش و اعتدال ان در رقتش و لبسا که باعث گردد عفن را	دلالت میکند بر افراط کرمی هوا در رقتش و اعتدال ان در رقتش و لبسا که باعث گردد عفن را	معتدل است در مزاج و طبع	مائل بتذکیر است	پسند است جنك و سواری و ریاضت را
دلالت میکند بر ریاضت اسبان و زدن چوکان و برداشتن شریف که منسوب بملوك بوده باشد و بر زدن طبلها و برپا داشتن خانه‌ها و خواندن کتابهای خداوند	دلالت میکند مزاج ایشان بر صافی هوا و بازشدن ابرها و خشکی هوا و کمی ان و کم بودن تغییر ان	مائل بحرارت است	مذکرات	پسند است ریاضت اسبان را
دلالت میکند بر ریاست و اعجاب لشکرها و عاقد شدن خیرها از برای ملوك و جدل و سعی در امثال این امور و خصومت در دین و جنك و جدال	دلالت میکند بر بازشدن ابرها و برخم و وقتش در حرکت هوا	مائل خشکات	مذکرات	پسند است ابتداء امور و مناظره را
دلالت میکند بر سواری و شکار و ریاضت و تعلیم علوم و بندگی چیزهای زینت دار و مناظره و جدل و امر لشکر و اصحاب سلاح	دلالت میکند بر بازشدن ابرها و افراط در حرارت هوا و وزیدن بادها	با افراط است در حرارت و یبس	مذکرات	پسند است شکار و سواری و تعلیم علم را

مزاجات مشتری و مریخ با اجتماع کوکبی باقی کشش نهم و عطارد و مشتری و مریخ با سه برج نزدیک خماسی

طالع	وجه	خصوصیت دلالتهای ایشان باشکال ایشان با یکدیگر بر اشخاص عالم سفلی	دلالتهای ایشان بر حوادث که باشند در هوا و زمین	مزاجهای طبایع ایشان	مزاجهای ایشان در اختیارات	مزاجهای ایشان در تکسیر و تجفیف
۲ ۵ ۶	۱	دلالت میکند بر امرهای نزدیک و انتقال ملت و دولت و تغیر حالی بحالی و بر وقوع خلق و رسم جدیدی و بکار رفتن مردم و طرق و مذاهب و مسیحی و	دلالت میکند بر فتح باب و وزیدن بادها و بهم رسیدن ابرها و باران و رعد و برق	مائل است بحرارت و یبس	مذکرات	هرگاه نیکحال باشند بر کزیده است آن برای مداوات امراض
۲ ۵ ۶	۲	دلالت میکند بر سعادت و دولت و نصرت و ظفر و سیاست و سعی در امور دین و کارها و فرمودن مردم طوعا و حرکت و تدبیر خود را	دلالت میکند بر خوشی حال هوا و تری ان و بروزیدن بادهای خشک	مقابل است در تری و سردی و خشکی	مختلف و مقابل است	بر کزیده است از برای ابتداء امور و امرهای پسندیده نیکو
۲ ۵ ۶	۳	دلالت میکند مزاج ایشان بر نصرت و ظفر بجهة مذاهب دین و شریعت و بر اقبال و سعادت در امور روحانیات	دلالت میکند بر تغییر هوا و صلاح ان و کاهی باران و رعد و برق	معتدل المزاج است	مائل بتکسیر است	بر کزیده است بجهة ابتداء امور نیکو

مزاجات مشتری و شمس با سه کوکب باقی کشش نهم و عطارد و مشتری و شمس با سه برج نزدیک بطریق ترکیب ثلاثی و رباعی خماسی

طالع	وجه	خصوصیت دلالتهای ایشان باشکال ایشان با یکدیگر در اشخاص عالم سفلی	دلالتهای کواکب بر حوادث که باشند در هوا و زمین	مزاجهای طبایع ایشان	مزاجهای ایشان در تکسیر و تجفیف	مزاجهای ایشان در اختیارات
۲ ۵ ۶	۱	دلالت میکند مزاج ایشان بر اعتدال و بر صلاح و خیر و سعادت و مزید فضل و دولت و بر اقبال و عزت و بر ظهور علم و عقل و ادب و بر اصل و نماء چیزها	دلالت میکند بر باز شدن ابرها و خوشی هوا و بادهای پاکیزهٔ شمالی	مقابلات در مزاج طبع	مذکرات	صالح المزاج است بر کزیده است ابتداء امور را
۲ ۵ ۶	۲	دلالت میکند بر سعادت و صلاح و ابتداء امرهای پسندیده و خوب و کمال حسن و عفت و رحمت و پاکیزگی و خوشی و عزت و دولت	دلالت میکند بر صلاح حال هوا و بادهای پاکیزهٔ شمالی	معتدل است مائل بخشکی	مذکرات	صالح المزاج است بر کزیده است تعلیم و تجارت را
۲ ۵ ۶	۳	دلالت میکند مزاج ایشان بر علم و دین و زهد و عفت و سعادت و الفت و مشارکت و تجارت	دلالت میکند بر حرکت هوا و صاف آن و اعتدال آن در تری و خشکی و گرمی و سردی	معتدل و میکی مائل تر است	مائل بتکسیر است	صالح المزاج است بر کزیده است امور ناموسها و ابتداء امور را

مزاجات مشتری و زهره با عطارد و مشتری بطریق ترکیب ثلاثی و رباعی

طالع	وجه	خصوصیت دلالتهای ایشان باشکال ایشان با یکدیگر بر اشخاص عالم سفلی	دلالتهای ایشان بر حوادث که باشند در هوا و زمین	مزاجهای طبایع ایشان	مزاجهای ایشان در تکسیر و تجفیف	مزاجهای ایشان در اختیارات
۲ ۵ ۶	۱	دلالت میکند بر صلاح و خیر و سعادت و دولت و حسن و جمال و پاکیزگی و رحمت و رأفت و علم و عقل و ادب و اصل و نماء چیزها	دلالت میکند بر صافی هوا و اعتدال ان و وزیدن بادهای شمالی خوش	مائل است بحرارت و رطوبت	بسوی تذکیر مائل تر است	بر کزیده است ابتداء امرها و امرهای پسندیدا
۲ ۵ ۶	۲	دلالت میکند بر سعادت و صلاح و ابتداء امرهای پسندیده و خوب و کمال حسن و عفت و رحمت و پاکیزگی و خوشی و عزت و دولت	دلالت میکند بر وزیدن بادهای سخت و بر اختلاف هوا	مائل است بر رطوبت و با افراط است در رطوبت	بسوی تانیث مائل تر است	بر کزیده است امرهای ناموسها و معاملات و دیانتها را
۲ ۵ ۶	۳	دلالت میکند مزاج ایشان بر علم و دین و زهد و عفت و سعادت و الفت و مشارکت و تجارت	دلالت میکند بر حرکت هوا و رطوبت ان و افراط ان در رطوبت	مائل است بسوی برودت و با افراطات در رطوبت	مائل است بتانیث	بر کزیده است ابتداء امرها را

طالع	وجه					
۲ ۵ ۶	۱	دلالت میکند بر سعادتها کامل و خیرها و صحت بدن و رقا نفس و قوت نفس و اطمینان و انتظام امور و تجمل و مروت و تغییر بل در رباط و سجیدها و بر لذتها	دلالت میکند مزاج ایشان بر اعتدال و از هم باز شدن ابرها و جنبش هوا و وزیدن باد شمال و اعتدال در رطوبت هوا	معتدل است در مزاج و طبع	مذکرات	بر کزیده است از برای ابتداء امور و امرهای صالح
۲ ۵ ۶	۲	دلالت میکند بر سعادات و خیرات و لذتها و عمارتها و کشوده شدن بستکی و قریافات و منتقل شدن ابرهای آب و تغییران بسوی صلاح	دلالت میکند بر اعتدال مزاج هوا و بهم رسیدن بارانها و بادها	معتدل است در حرارت و رطوبت مائل تر است	مقابلات	مثل سابق است
۲ ۵ ۶	۳	دلالت میکند مزاج ایشان بر عبادات دین و مرهبت و سعادت در دنیا و اخرت و خیرات و اعمال نیکو و اطاعت انبیاء و ملوک و صلاح امور	دلالت میکند بر صلاح حال هوا و اعتدال ان در مزاج و بودن ابرها و بارانها	مائل است بر رطوبت و برودت	مقابل است در تذکیر و تانیث و باکه مائل تر بوده باشد بسوی تذکیر	مثل سابق است

مزاجات مشتری و زهره با عطارد و مشتری بطریق ترکیب ثلاثی و رباعی

طالع	وجه	خصوصیت دلالتهای ایشان باشکال ایشان با یکدیگر بر اشخاص عالم سفلی	دلالتهای ایشان بر حوادث که باشند در هوا و زمین	مزاجهای طبایع ایشان	مزاجهای ایشان در تکسیر و تجفیف	مزاجهای ایشان در اختیارات
۲ ۵ ۶	۱	دلالت میکند بر صلاح و خیر و سعادات و برودت و حسن و جمال و پاکیزگی و رحمت و رأفت و علم و عقل و ادب و اصل و نماء چیزها	دلالت میکند بر صافی هوا و اعتدال ان و وزیدن بادهای شمالی خوش	مائل است بحرارت و برودت	بسوی تذکیر مائل تر است	بر کزیده است ابتداء امرها و امرهای پسندیدا
۲ ۵ ۶	۲	دلالت میکند بر سعادت و صلاح و ابتداء امرهای پسندیده و خوب و کمال حسن و عفت و رحمت و پاکیزگی و خوشی و عزت و دولت	دلالت میکند بر وزیدن بادهای سخت و بر اختلاف هوا	مائل است بر برودت و با افراط است در رطوبت	بسوی تانیث مائل تر است	بر کزیده است امرهای ناموسها و معاملات و دیانتها را
۲ ۵ ۶	۳	دلالت میکند مزاج ایشان بر علم و دین و زهد و عفت و سعادت و الفت و مشارکت و تجارت	دلالت میکند بر حرکت هوا و رطوبت ان و افراط ان در برودت	مائل است بسوی برودت و با افراطات در رطوبت	مائل است بتانیث	بر کزیده است ابتداء امرها را

مزاجات مشترکه باعطارد و قمر بطریق ترکیب ثلاثی

بیوت		خصوصیت دلالتهای ایشان باشکال ایشان باکدیگر در اشخاص عالم سفلی	دلالتهای ایشان بحوادث که باشند در هوا و زمین	نسبت مزاجهای ایشان	نسبت مزاجهای ایشان بمزاج ایشان	نسبت مزاجهای ایشان در اعمال
اول	۱ ۲ ۶	دلالت میکند مزاجهای ایشان بعبادت و دین و علم و فقه و تجارت و نقل و سفرکارهای خوب و خیر و صلاح در امور	دلالت میکند بر وزیدن بادهای سخت و اختلاف هوا	مایلست بر برودت و رطوبت	مایل بتذکیرات	موافق المزاجست برکنیده است ابتداء امور را
دوم	۲ ۳ ۷	دلالت میکند بر مساعدت لشکر و لشکریان و خصومتها و جنگها و فتنها و سواری و شجاعت و حرارت و دلیری در جنگها و آلات سلاح	دلالت میکند بر حرکت هوا و تغیران و بسا کرد باشد نم	با فراط است در خشکی	بسوی تذکیر مایل نرات	پسندیده بجهت جنگها و خصومتها و سواری
سوم	۳ ۴ ۸	دلالت کند بر مساعدت لشکر و لشکریان و خصومتها و جنگها و فتنها و مکر و خدعه و سواری و شجاعت	دلالت میکند بر فتح باب و بودن ابر و باران و رعد و برق	با فراط است در حرارت و یبوست	مقابلست در تذکیر و مایل بتانیث	پسندیده است از برای سواری و زدوخوردها و تزویج
چهارم	۴ ۵ ۹	دلالت کند بر اهتمام بامر و تزویج و فتوح و خصومت و قباحت زنان و سرهای ایشان و حرص بر جماع و بدی رفتار عوام و سازها و حرکت دادن تارها و بازی و شکار	دلالت میکند بر باران و جاری شدن رودخانه و بسا کرد هیجانات دریاها	معتدل است مایل بحرارت و یبوست	مایلست بسوی تذکیر	مثل کدخدایست
پنجم	۵ ۶ ۱۰	دلالت کند بر تزویج و طرب و مکر و حیله و بدی رفتار مردم و سرهای زنان و حرکت در بزدی و راه زدن	دلالت کند بر باران و ابر و رعد و برق	معتدل است در مزاج	مایلست بسوی تانیث	صالح است از برای سواری و تزویج و طرب
ششم	۶ ۷ ۱۱	دلالت کند بر خصومت و نزاع و فتن و مجادله و مکر و خدعه و بدی رفتار و بدعهدی و دروغ و بسیاری مردم	دلالت کند بر اعتدال هوا در حرارت و برودت و رطوبت و یبوست و باعث کرد بارانها و سیلها و رعد و برق زاید و تشنج	معتدل است اندك مایل بحرارت و پس	مایلست بسوی تانیث	متوسط المزاج است

مزاجات زحل و مشتری باعطارد و قمر بطریق ترکیب ثلاثی و رباعی

بیوت		خصوصیت دلالتهای ایشان باشکال ایشان باکدیگر در اشخاص عالم سفلی	دلالتهای ایشان بحوادث که باشند در هوا و زمین	نسبت مزاجهای ایشان بمزاج ایشان	نسبت مزاجهای ایشان در اعمال
اول	۲ ۵ ۶	دلالت کند بر لهو و لعب و رقص و طرب و بیباکی زنان و اشرب و سرهای زنان و اهتمام بامر شکار و زدن چوگان	دلالت میکند بر ابر و باران و افراط حرارت و یبوست در وقتش	مایل بخشکی و گرمیست	خیر و ران نیست مگر بجهت طرب و سواری
دوم	۳ ۴ ۷	دلالت کند بر سیاست لشکر و لشکریان و خصومتها و جنگها و فتنها و سواری و شجاعت و حرارت و دلیری در جنگها و آلات سلاح	دلالت میکند بر حرکت هوا و تغیران و بسا کرد باشد نم	با فراط است در خشکی و گرمی	بسوی تذکیر مایل ترات	پسندیده بجهت جنگها و خصومتها و سواری
سوم	۴ ۵ ۸	دلالت کند بر سیاست لشکر و لشکریان و کشان و جنگها و فتنها و مکر و خدعه و سواری و شجاعت	دلالت میکند بر فتح باب و بودن ابر و باران و رعد و برق	با فراط است در حرارت و یبوست	مقابلست در تذکیر و مایل بتانیث	پسندیده است از برای سواری و زدوخوردها و تزویج
چهارم	۵ ۶ ۹	دلالت کند بر اهتمام بامر و تزویج و فتوح و خصومت و قباحت زنان و سرهای ایشان و حرص بر جماع و بدی رفتار عوام و سازها و حرکت دادن تارها و بازی و شکار	دلالت میکند بر باران و جاری شدن رودخانه و بسا کرد هیجانات دریاها	معتدل است مایل بحرارت و یبوست	مایلست بسوی تذکیر	مثل کدخداست
پنجم	۶ ۷ ۱۰	دلالت کند بر تزویج و طرب و مکر و حیله و بدی رفتار مردم و سرهای زنان و حرکت در بزدی و راه زدن	دلالت کند بر باران و ابر و رعد و برق	معتدل است در مزاج	مایلست بسوی تانیث	صالح است از برای سواری و تزویج و طرب
ششم	۷ ۸ ۱۱	دلالت کند بر خصومت و نزاع و فتن و مجادله و مکر و خدعه و بدی رفتار و بدعهدی و دروغ و بسیاری مردم	دلالت کند بر اعتدال هوا در حرارت و برودت و رطوبت و یبوست و باعث کرد بارانها و سیلها و رعد و برق زاید و تشنج	معتدل است اندك مایل بحرارت و پس	مایلست بسوی تانیث	متوسط المزاج است

قمر	۲ ۵ ۲	دلالت کند بر کثرت تزویج وحرص بر جماع ولواطه وطرب وشرب وسماع ونزدن تارها واوازها باحزن	دلالت میکند بر افراط رطوبت وباران ورعد وبرق وجارف شدن رود خانه	معتدلست مائل بحرارت ویبوست	مقابلات درتذکر ذاتیست	پست مزاجی کجنوبی دران غنا شد
	۲ ۵ ۶	دلالت کند بر تزویج وجماع ولهو وشرب ونزدن وحسن وجمال ولذتها وبوستانها وعطر	دلالت میکند بر فتح باب بسیاری باران ورعد وبرق واختلاف هوا وهیجانات در امدت بادها	معتدله در طبیعت و مزاجات	موخرات	پسندات بجهت تزویج
عطارد	۲ ۵ ۶	دلالت کند بر میل بسوی تزویج وحرص بجماع ولواطه وتجمل وشنها واوازها ونکو نزدن تارها	بر انکه بنا شده است ابرها وباران ها وجاری شدن رود خانه ووادی وهزها واقراط رطوبات	مائل بسوی برودت و رطوبتست	موخرات	مانند مابوات

مزاجات مریخ باعطارد وقمر بطریق ترکیب ثلاثی

قمر	۲ ۵ ۶	دلالت کند مزاج ایشان بر زهد وکاهلی وقاصدان وخبرها وجنگها وخصومتها معجله ومکر ودلیری وسیاست وسواری و شجاعت	دلالت میکند بر فتح باب وبسیاری ابر وباران و ظاهر شدن علامات بدو مختلف در هوا	معتدلست اندک مائل بخشک	موخرات	نیکست مرجات وسوانح را

مزاجات شمس باکواکب یکدیگر یعنی زهره وعطارد وقمر بطریق ترکیب

شمس		خصوصیت دلالتهای ایشان باشکال ایشان باکدیگر در اشخاص عالم سفلی	دلالتهای ایشان بر حوادثیکه باشنده اند در هوا ودرین	بزمانهای طبیعتهای ایشان	بزمانهای دلالتهای ایشان بر یکدیگر	بزمانهای ایشان در اختیارات
زهره	۲ ۵ ۶	دلالت میکند بر سعادت وفرح وسرور ولعب بر نرد وشطرنج ونزدن وحکایات ونگارد تزویج	دلالت میکند بر اختلاف هوا وبودن باران اعتدال هوا در مزاج	معتدلست مائل بحرارت ویبس	مقابلست میانه است بجهت در تذکر وقتها	بزمانهای ایشان ابتداء کارها وتعلیم
عطارد	۲ ۵ ۶	دلالت میکند بر وزیران ونویسندگان واهل علم ودین وحکمت ورودت وخلعت ملوک واشراف	دلالت میکند بر اعتدال هوا واقراط ان در خشکی وگرمی در اول وبر وزیدن بادها وبالا رفتن بخارها	باقراط گرم وخشکست	مذکرات	برگزیدات طلب حوائج و تعلیم را

مزاجات زهره باعطارد وقمر بطریق ترکیب ثنائی وثلاثی

زهره		خصوصیت دلالتهای ایشان باشکالشان باکدیگر در اشخاص عالم سفلی	دلالتهای ایشان بر حوادثیکه باشنده است در هوا ودرین	بزمانهای طبیعتهای ایشان	بزمانهای دلالتهای ایشان بر یکدیگر	بزمانهای ایشان در اختیارات
عطارد	۲ ۵ ۶	دلالت میکند بر رعد وبرق وباران وشدن رودها وجاری شدن آبها وبسیاری آنها		معتدلست مائل بحرارت ویبوست	مقابلات درتذکر ذاتیست	پست مزاجی در ان غنا شد
	۲ ۵ ۶	دلالت میکند بر شکار ولعب تزویج ولهو وامرغلامان وکنیزان و زدن سازها وغنا واوازها وشعر ومدح وثنا	دلالت میکند بر فتح باب ولنب وابر وباران	معتدله در طبیعت و مزاجات	موخرات	پسندات بجهت تزویج
قمر	۲ ۵ ۶	دلالت میکند بر صلاح وخیرات وامرنباها وقصرها وفقاعیها وکنابها ونزد ولهو شراب	دلالت میکند بر بارانها وسیلها وبسیاریها	مائل است برودت و رطوبت	بسوی ابانیث مایل ذات	پسندات نقاشی و بناوندا
عطارد	۲ ۵ ۶	دلالت میکنند هرگاه بال باشند از شعاع نحوس بر خیرات وامور بناها وقصها ونقاشیها وحرکت درامرهای صالح ونزدن سازان مغنیا	دلالت میکنند بر بارانشدن ابرها وخوشی هوا وطافان آن وبسا که بوند شمال ونسیم	مائل است برودت و رطوبت	خنثیات مایل بتانیث	پسندات ابتداء کارها وامرهای

مزاجات شمس وعطارد باقمر بطریق ترکیب ثلاثی

شمس		خصوصیت دلالتهای ایشان باشکال ایشان باکدیگر در اشخاص عالم سفلی	دلالتهای ایشان بر حوادثیکه باشنده اند در هوا ودرین	بزمانهای طبیعتهای ایشان	بزمانهای دلالتهای ایشان بر یکدیگر	بزمانهای ایشان در اختیارات
عطارد	۲ ۵ ۶	دلالت میکند بر نشو وغناء وبسیاری وخیرات وعلوم ووزیران واشراف ورسولان وقاصدان وخبرها		معتدلست در رطوبت پیوست وبرودت	مابلات بذکوریت	پسندات تعلیم وفرستادن رسولان را

مزاجات زهره باعطارد وقمر بطریق ترکیب ثنائی وثلاثی

زهره		خصوصیت دلالتهای ایشان باشکالشان باکدیگر در اشخاص عالم سفلی	دلالتهای ایشان بر حوادثیکه باشنده است در هوا ودرین	بزمانهای طبیعتهای ایشان	بزمانهای دلالتهای ایشان بر یکدیگر	بزمانهای ایشان در اختیارات

زهره	دلالت میکند بر حسن صوت و حسن منظر و جمال و زدن ناها و پاکیزگی کف دستان و رنگهای نیک و انواع لذتها	دلالت میکند بر فتح باب و بودن ابر و باران	با افراط سرد است و معتدلات از تری و خشکی	مؤنث یا خنثی است	برکنیده است تعلیم و بستن را
	دلالت میکند بر حرکت در ارض شهوات و امرهای بانایه و با نشاط و با لذت و حسن و بهاء و جمال و خوشی و آسایش و مادران و الهها	دلالت میکند بر رطوبتها و ابرها و باران و زیان بادها	با افراط است باردو رطوبت	مؤنثات	برکنیده است تزویج و عرس را
قمر	دلالت میکند بر اوانها و آبها و زدن ناها و رنگهای پاکیزه و غلامان و کنیزان و لهو و سرود و نشاط	دلالت میکند بر فتح الباب و بودن ابر و باران و حرکت هوا	با افراط است باردو رطوبت	مؤنثات	برکنیده است تزویج را

مزاج عطارد با قمر

عطارد و قمر	خصوصیت دلالت ایشان باشکالشان با یکدیگر در اشخاص عالم سفلی	دلالتهای ایشان بر حوادث که باشند در هوا و زمین	مزاج طبع ایشان	مزاج ایشان در اختیارات
	دلالت میکند بر قوالان و فاصدان و علوم و حکمت و کتاب و دقت در علوم و صنعتهای تازه و نکو و لطیف	دلالت میکند بر فتح الباب و اختلاف هوا و تغییران و علامات که در هوا باشد	مائلات برطوبت و با افراطات در برودت	مؤنث یا خنثات	برکنیده است تعلیم و شعور را

این زایچهٔ آیت از برای شناختن تذکیر و تانیث کواکب خانهای فلک

خانهای فلک هرگاه طالع برج مؤنث بوده باشد

۵۳۹

این زایچهٔ ایست بجهة معرفت تذکیر و تانیث کواکب در خانهای فلک

خانهای فلک هرگاه طالع برج مذکر بوده باشد

۵۴۰

این زایچهٔ ایست بجهة معرفت تذکیر و تانیث کواکب بحسب بودن ایشان در مؤنث

خود بنسبت بشمس هرگاه شمس در برج مذکر بوده باشد

این زایچهٔ ایست بجهة معرفت تذکیر و تانیث کواکب بحسب بودن ایشان در اکر خود

قیاس شمس هرگاه بوده باشد شمس در برج مؤنث

شمس در برج مؤنث
مؤنث
خنثی
بتذکیر مایل تر
مؤنث
مؤنث
مؤنث
مذکر
خنثی
انثی
مذکر
خنثی
مذکر
خنثی
مذکر
خن

جدول طبایع کواکب بحسب بودن ایشان در بروج دوازده گونه

الکواکب الکوکبه	شمس	قمر	زحل	مشتری	مریخ	زهره	عطارد
حمل	رطب	معتدل	یابس	حار	حار	معتدل	مایل بحرارت
ثور	رطب	بارد	بارد	معتدل	یابس	بارد	یابس
جوزا	رطب	مایل برطوبت	معتدل	مایل بحرارت	مایل بحرارت	مایل برطوبت	معتدل
سرطان	حار	رطب	رطب	رطب	معتدل	رطب	مایل برطوبت
اسد	حار	معتدل	یابس	حار	حار	معتدل	مایل بحرارت
سنبله	حار	بارد	بارد	معتدل	یابس	بارد	یابس
میزان	یابس	مایل برطوبت	معتدل	مایل بحرارت	مایل بحرارت	مایل برطوبت	معتدل
عقرب	یابس	رطب	رطب	رطب	معتدل	رطب	مایل برطوبت
قوس	یابس	معتدل	یابس	حار	حار	معتدل	مایل بحرارت
جدی	بارد	بارد	بارد	معتدل	یابس	بارد	یابس
دلو	بارد	مایل برطوبت	معتدل	مایل بحرارت	مایل بحرارت	مایل برطوبت	معتدل
حوت	بارد	رطب	رطب	رطب	معتدل	رطب	مایل برطوبت

جدول معرفت طول و قصر کواکب بحسب بودن ایشان در بروج دوازده گونه نافع است مراید

الکواکب الکوکبه	شمس	قمر	زحل	مشتری	مریخ	زهره	عطارد
حمل	طویل	معتدل	بسیار طویل	طویل	بسیار طویل	معتدل	بسیار طویل
ثور	بسیار طویل	معتدل	بسیار طویل	معتدل	بسیار طویل	معتدل	بسیار طویل
جوزا	طویل	قصیر	معتدل	معتدل	طویل	قصیر	معتدل
سرطان	معتدل	بسیار قصیر	قصیر	قصیر	معتدل	بسیار قصیر	قصیر
اسد	بسیار طویل	معتدل	بسیار طویل	طویل	بسیار طویل	معتدل	بسیار طویل
سنبله	بسیار طویل	معتدل	بسیار طویل	معتدل	بسیار طویل	معتدل	بسیار طویل
میزان	طویل	قصیر	معتدل	معتدل	طویل	قصیر	معتدل
عقرب	معتدل	بسیار قصیر	قصیر	قصیر	معتدل	بسیار قصیر	قصیر
قوس	بسیار طویل	معتدل	بسیار طویل	طویل	بسیار طویل	معتدل	بسیار طویل
جدی	بسیار طویل	معتدل	بسیار طویل	معتدل	بسیار طویل	معتدل	بسیار طویل
دلو	طویل	قصیر	معتدل	معتدل	طویل	قصیر	معتدل
حوت	معتدل	بسیار قصیر	قصیر	قصیر	معتدل	بسیار قصیر	قصیر

جدول معرفت الوان کواکب بحسب بودن ایشان در بروج دوازده گونه

الکواکب	شمس	قمر	زحل	مشتری	مریخ	زهره	عطارد
حمل	سیاه	ابرش	سرخی که اندکی بسیاه مایل باشد	لعلی	سرخ روشن	سرخ تیره	زرد
ثور	خاوری	سفید	کبود	سفید	لعلی	سفید	فیروزه‌ای
جوزا	زردی که بسیاه مایل باشد	کبود	سیاهی که بسرخی مایل باشد	خاوری	سرخ	سفید که بسبزی زند	پسته‌ای
سرطان	سرخی که بسیاهی مایل باشد	کبود	سیاه	سرخ	سرخی که در آن سیاهی باشد	سرخ	اسمانی
اسد	سرخ روشن	کلی	سرخی که بسیاهی مایل باشد	لعلی که بزردی خوشد	سرخ	لعلی که بزردی خوشد	بنفشه‌ای
سنبله	کلی	غباری	کبود	غباری	خاوری	سفید	فیروزه‌ای
میزان	سرخی که بسیاهی مایل باشد	کبود	بسیار سیاه	سرخ	سرخ تیره	سرخ	کبود
عقرب	زردی که بسیاهی مایل باشد	سرخ	بسیار سیاه	غباری	خاوری	غباری	کبود
قوس	سرخ روشن	سفید	کبود	سفید	لعلی که بزردی خوشد	سفید	زردی
جدی	زردی که بسیاهی مایل باشد	کبود	بسیار سیاه	سرخ	سرخی که بسیاهی مایل باشد	سرخ	کبود
دلو	خاوری	کبودی که بسیاهی مایل باشد	سیاه	کبود	سمند	کبود	سبز روشن
حوت	زردی که بسفیدی مایل باشد	سفید	سرخ کبود	سفید	لعلی یا سرخ	سفید	سبز روشن

وبتحقیق که فارغ گشتیم از انچه قصد نموده بودیم و اکتفا نمودیم باینچه ذکر نمودیم زیرا که در آن کفایت است ان برای کسی که اراده داشته باشد که استنباط فاید از ان چیزی را از انچه ترک نمودیم ما انرا و ازین جهت ما وضع نمودیم جدولها را در کتاب صورتهای درجات فلکی و در کتاب معانی در نجوم نیز ذکر نمودیم ما در ان دلالات درجات بروج را درجه بدرجه پس اگر کوکبی از کواکب حلول کرده باشد در درجهٔ یا در کوکب یا سه کوکب یا هفت کوکب جمع شده باشند در درجهٔ پس باید که مزاج داد طبیعت انرا درجه را و طبیعت ان برج را با ما حایش با ان کوکب یا کواکبی که در ان میباشد انشاء الله تعالی تمام شد کتاب مزاجات

کتاب اسعار گفته است احمد بن محمد بن عبد الجلیل سجزی رحمه الله که اراده داریم که در آن سر کنیم رساله را در معنی انچنانی که مشتمل باشد بر حال اسعار از عزیز بودن یا پست بودن و چگونگی معرفت انها و خلاصهٔ گفتار در این رساله ده جمله است اول در شناختن مواضع انچنانی که استدلال میشود و شناخته میشود از انها حال اسعار از زیاده شدن و کم شدن دوم در دلیلهای انچنانی که شناخته میشود بانها حال اسعار و کیفیت انها سیم در معرفت استدلال باشکال کواکب در جای خود بر حال اسعار چهارم در معرفت تفصیل دلیلها در اوقات استدلال بانها بر حال اسعار پنجم در معرفت اوقات تغیر حال اسعار از زیادت بنقصان یا از نقصان بزیاده ششم در ماهیت چیزی که واقع میشود بر ان گرانی و ارزانی هفتم در شناختن بلدهائی که دلالت میکند بر انها حال اسعار هشتم در قول بر اسعار بطور اجمال بر مذهب متقدمین و متاخرین نهم در استدلال بسهام و یاری جستن بانها بر حال اسعار دهم در مجربات از گفتار متقدمین و متاخرین و انچه ما خود تجربه نموده ایم در زمان خود جملهٔ اول در مواضعی که استدلال میشود بانها از برای شناختن زیادت و پستی اسعار و انها یکی از طالعهای ابتدائی قران است قصد میکنم من قران زحل و مشتری و نظر دران از دو وجه است یا از طالع سال قران و یا از طالع وقت قران

ایشان وطالع داخل شدن شمس اول برج منقلب رسیدی وبرج منتهی از برج قران وازطالع
قران وازبرج قران وازطالع ان وازبرج قران اصغر وازطالع ان وازطالع داخل
شدن شمس شرفهای کواکب علویه وطوالع اجتماعات واستقبالات بزمین وطوالع داخل شدن
شمس است اوتادی برجها را واستدلال بزهریک ازانها باندازهٔ وقت برگشتن الفا است جملهٔ
دویم دلیلهای انچنانی است کدشناخته میشود بالفا حال اسعار وکیفیت الفا والفا طالع وصاحب
بیت طالع است وقرین قابل ندیر صاحب طالع وقرین صاحب شرف طالع ومستولی بران است وان
کوکبی است کدرونده تر بفلک باشد وصاحب انتهاء سال است وصاحب جزء اجتماع یا
استقبال است ومواضع کدشناخته میشود حال اسعار بحلول نمودن دلیلها درالفا والفا
اوتاد اند واین بجهة انست کدطالع وعاشر دلالت میکنند بررفعت وزیادتی وهفتم وچهارم
دلالت میکنند برثبات وقرار اسعار ویا کدلالت کنند برپستی الفا نیز ویازدهم ودوازدهم
دلالت میکنند برزیادتی مگرانکه دوازدهم بیت زنان دونا است درقوت ونهم وسیم
دلالت میکنند برفرود امدن اسعار ونقصان الفا ویا کدلالت کند دوازدهم برکشادگی
ومواضع شرفهای کواکب دلالت میکنند برروا جزیادتی اسعار وعزت الفا ومواضع هبوط
ایشان دلالت میکنند برکمی وپستی اسعار وساقط بودن انزوندها وازطالع دلالت میکند
برکشادی روندها دلالت میکنند برزیادتی باثبات اسعار ونصف صاعد از فلک دلالت
میکنند برزیادتی ونصف هابط دلالت میکنند برفرود امدن وپستی الفا وبرجهای مستقیم
الطلوع دلالت میکنند برگران وبرجهای معوجة الطلوع دلالت میکنند برارزانی الفا وپستی
الفا جملهٔ ستیم اما استدلال باشکال کواکب برگرانی وارزانی پس بدرستی کدصعود
دلیلها دلالت میکند برگرانی ورفعت وهبوط ایشان درفلک دلالت میکند برارزانی
وفرود امدن وشمالی شدن ایشان دلالت میکند برگران وجنوبی شدن ایشان برارزانی
وظهور ایشان ازشعاع افتاب دلالت میکند برگران وپنهان شدن ایشان درزیر شعاع افتاب

افتاب دلالت میکند برارزانی وسعادت وقوت ایشان دلالت میکند برگرانی ونحوست
ایشان دلالت میکند برارزانی وکمی وزیادتی کواکب درسیر وقوت وحساب دلالت میکند
برزیادتی ومعاج ونقصان کواکب دراین احوال دلالت میکند برنقصان وارزانی
وبودن دلیلها دربرجهای مستقیمة الطلوع بیاوتاد ودرشرفهای خود دلالت میکنند برگرانی
ودربرجهای معوجة الطلوع وساقط بودن ازاوتاد ودرهبوط خود دلالت میکنند برارزانی
وقبول کواکب بعضی ازبعضی دیگر خصوصاً دلیلها دلالت میکنند برگرانی وخالی اسیر بودن الفا
دلالت میکند برقرار نرخ برحال خود رتد وطرد ومناکره دلالت میکنند برارزانی واتصال کوکب
بکوکب زاید یا روند یا ساعد دلالت میکند برگرانی وبخلافان دلالت میکند برارزانی فصل کنیم
من بخلاف اتصال دلیل یا بکوکبی کناقص باشد یا ساقط یا هابط باشد بخویست دلیل وحصاران در
موضع ساقطی دلالت میکند برارزانی برای کروهی از بخین وقوت دلیل ومکافات ان از سعدی
دلالت میکند برگران خصوصاً درروند کواکب ثابته کدبرمزاج بخین اند دلالت میکنند برارزانی
والفافی کدبرمزاج سعود ند دلالت میکنند برگران ورفعت برای بعضها از بخین پس اگر واقع شود
کوکبی از مزاج بخین درکیطالعی از طوالع مبادی کدمذکر شدند پس بدرستی کدان دلالت میکند
برارزانی واگر واقع شوند دران طوالع برمزاج سعود دلالت میکنند برگران جملهٔ چهارم دلیلی
کداستدلال میشود برکیفیت اسعار بان درقرانات وادوار الوف پس بدرستی کدبعضی از بخین
مخصوص میکرداند مشتری وزحل را بان وبعضی از ایشان مخصوص میکرداند والی برتحویل سال القران را
یا والی برطالع وقت قران را وبظهری صاحب برج منتهی را ودرتحویل سال صاحب برج منتهی مبتدی
بران راوالی وقابل باشند ودراجتماعها واستقبالها صاحب طالع وقرخداوند خانهٔ ایشان را
وصاحب شرف طالع راوقابل ازاو ودراجتماع یا استقبال مقدم برتحویل یا صاحب جزء اجتماع یا استقبال
وجزء استقبال جزئی است کدفوق الارض باشد ازهریک ازنیرین کدبوده باشد جملهٔ پنجم اوقات
استدلال تغیر حال اسعار از زیادتی بنقصان یا ازنقصان بزیادتی پس ازتاثیرها باین دلیل

وقابل است هر دو درجه و نیم یکسال یا یکماه یا از رسیدن جرم دلیل است بجرم قابل و اگر برج
دو جدین است وقت میان اضطراب چیزی است که ذکر نمودیم و رسیدن دلیل است بدرجه
یکی از اوتاد و درجهٔ شرف خود یا هبوط خود نیز وقت است یا انتهاء برج دلیل است بدرجه
قابل یا موضع شرف یا هبوط آن از برای هر برج یکسال یا یکماه یا یک روز باندازهٔ هیئت وضع
فلک و مدت دور وقت دیگر است باوقت و آن مدت دوراست که تغییر کند کوکب از حال و
شکل خود بخلاف آن و وقت دیگر است و آن آنست که تغییر داده شود ما بین دلیل و قابل یا
یکی از اوتاد قابل از برای هر درجهٔ سالی یا ماهی یا روزی **جملهٔ ششم** جواهر و اجناسی که
واقع میشود بر انها کران و ارزان پس شناختن انها از دلیل است و از برجی که دلیل در آنست
پس بدرستی که مثلثهٔ حمل دلالت میکند بر جواهر آتشی و بر چهارپایان از حیوانات و مثلثهٔ ثور دلالت
میکند بر نباتات و زمینها و املاک و از حیوانات بر گاو و گوسفند و مثلثهٔ جوزا دلالت میکند
بر کنیزان و بندگان و حیوان و معدن و مثلثهٔ سرطان دلالت میکند بر حیوان آبی و بر انچه
پرورده میاید از آب مانند مروارید و صدف و شمس دلالت میکند بر طلا و قرنفل و عطاریات
نباتات و حبوب و بنا که دلالت کند بر جواهر و بنا که دلالت کند بر حیوان و مشتری دلالت
میکند بر چهارپایان و زحل بر اراضی و حبوب و نباتات و دواهای قابض مانند هلیله و دواهای
مفرح و انچه مانند انها باشد و مریخ بر جواهر آتشی و آلات جنگ و زهره بر حیوان و عطر و بر جواهر
های آبی **جملهٔ هفتم** مکانهائی که دلالت میکند بر انها حال سعر پس بدرستی که شناختن
انها از معرفت دلیلها و مواضع انهاست از برجها مانند جدی از برای هند و سرطان از برای
عراق و میزان از برای سیستان و کرمان و اسد از برای ترک و زحل بجهة هند و مشتری بجهة بابل
و مریخ بجهة ترک و شمس بجهة روم و زهره بجهة عرب و عطارد بجهة مصر و قرنفل بجهة چین و مانند
مثلثهٔ حمل بجهة ناحیهٔ مشرق و مثلثهٔ ثور بجهة جنوب و مثلثهٔ جوزا بجهة مغرب و مثلثهٔ سرطان
بجهة شمال **جملهٔ هشتم** پس چون ذکر نمودیم دلالتهای اشخاص علوی و اوضاع فلک را هر یک جدا

جدا کرده بر معرفت چگونگی اسعار پس باید که حال طریق اجمال و ترکیب ادا کنیم گفتار را در کران
و ارزانی بر مذهب پیشینیان و پسینیان پس میگوئیم که شناختن دلالات حال اسعار در
کران و ارزانی از یکی از اوضاع طوالع ابتداهای قران یا تحویلی یا برج منتهی از یکی از ده
کوکب علوی است که زحل و مشتری بوده باشند بجهة انکه کران فعل زحل است و ارزانی فعل
مشتری پس اگر یا فتی زحل یا محاذی برج قران یا برج مرقران یا قرانی که پیش از بوده است
که دلالت مینموده است بر یا برج انتهاء یکی از انها و ملاحظ باشد از زحل مشتری
پس ان علامت کران و شدت و قحط است خصوصا هرگاه مجاسدان باشد و همچنین هرگاه
مسئولی باشد زحل بر طالع اجتماع یا استقبالی که پیش از تحویل باشد یا مسئولی باشد بر طوالع
یا یکی از ابتداهائی که مذکور شدند پس بدرستی که ان دلالت میکند بر شدت و قحط و سخت
تر ان آنست که بوده باشد زحل محاذی برجی که در آنست عطارد و اما شناختن اسعار از جهة
یکی از اوضاع طوالع اجتماعی یا استقبالی و محاذی شدن شمس اوتادهای برجها را و خصوصا اوتادهای
برجهای شرف کواکب علوی را پس جز این نیست که شناخته میشود ان از صاحبان طالعهای انها
و صاحبان طالعهای انها و صاحبان شرفهای انها و کواکبی که مسئولی میباشند بر انها پس اگر
بوده باشد لیل در خشم یا سیم پس بدرستی که ان دلالت میکند بر کسادی و پستی نرخ و اگر عاری
برج یازدهم و پنجم بوده باشد پس بدرستی که ان دلالت میکند بر عزت و رواج و اگر زاید باشد
در سیر و حساب پس بدرستی که زیاد میشود قیمت طعام و اگر ناقص باشد در سیر و حساب کم
میکرد قیمت طعام و اگر مرتفع باشد در وسط السماء پس مرتفع میکرد قیمت طعام و زیاد میشود
و اگر رونده بهبوط باشد پست میشود طعام و اگر عرضش شمالی باشد می افزاید در قیمت طعام
و اگر جنوبی باشد پست میکرد قیمت طعام و اگر مقبول باشد می افزاید و اگر خالی السیر باشد بر وتاد
خود میماند نرخ طعام و اگر در هفتم یا چهارم باشد بر حال خود باقی میماند و سعادت مستولی بر طالع
دلالت میکند بر افزونی نرخ و نحوستش دلالت میکند بر ارزانی نرخ و پیش یاد نمودیم که شناختن

۵۵۱

جوهران چنرکران یا ازران ازبرج دلیل وکوکب مسئولی بران میباشد پس این قول مجملست
معرفت حال اسعار را وباری بجوی در دلالت بر برجها وکوکبهاف که دال اند بر قحطی وفراوانی
وکرانی وارزانی هرگاه بوده باشند برجها طوالع یکی از ابتداءات قران یا تحویلی واجتماعی
واستقبالی یا بوده باشند از برج برج منتهی وبوده باشند کواکب مسئولی بر یکی از این
طوالع وبروج که دال میباشند بر کرانی وقحط وشدت وتباهی میوها حمل واسد وجدی دلو
است واما جوزا میزان قیاذاست در دلالت وقوت واما باقی برجها پس افتاد دلالت میکنند
بر فراوانی وفرط طعام وارزانی واما باقی کوکبها پس دلالت میکنند بر ارزانی جملهٔ ششم
پس باری جسته میشود با انچه یاد نمودم در باب شناختن حال اسعار از کرانی وارزانی ورواج
چیزها وکساد انها باین سهمها سهم الماء از قمر است تا زهره سهم الهواء از عطارد است تا
مشتری سهم النار از شمس است تا مریخ سهم الارض از قمر است تا زحل سهم العیش از مریخ است
تا زحل سهم البرد از عطارد است تا زحل سهم الحنطه از شمس است تا مریخ ودر رای بعضی
از جمعین پس از شمس است تا مشتری سهم القتن از عطارد است تا مشتری سهم العنب از زحل
تا زهره ودر رای دیگر از مریخ است تا مشتری سهم السمسم از زحل است تا زهره ودر شب بر
خلاف سهم البطیخ از شمس است تا قمر ودر رای بعضی از مریخ است تا زحل سهم الحمص از زهره
است تا مریخ سهم العدس از مریخ است تا زحل سهم الباقلی از زحل است تا مریخ سهم الماش از
زحل است تا عطارد سهم الکمثر از شمس است تا زهره سهم العسل از قمر است تا شمس سهم
الجوز از زحل است تا مشتری وطرح میشود از قمر سهم البصل از زحل است تا مریخ وطرح میشود از
شمس سهم السمسم از ذنب است تا زحل وطرح میشود از عطارد سهم الفواکه از زهره است
تا مشتری وطرح میشود از عطارد سهم الخس از زحل است تا زهره سهم الکرنب از قمر است تا مشتری
سهم الصوف از عطارد است تا مشتری وطرح میشود از قمر سهم الحطب از زهره است تا زحل
سهم الذهب از شمس است تا مشتری سهم الفضه از قمر است تا مشتری سهم الیاقوت از عطارد است

۵۵۲

است تا مشتری سهم الفولاذ از قمر است تا زهره سهم الحدید از مریخ است تا زحل سهم
از قمر است تا زحل پس بعد از شناختن سهام نظر کن بر اوضع سهام ونظر کواکب ودلیلها پس
اگر یافتی او را در موضع صالحی که نظر میکند بسوی ایشان دلیلها پس بدرستی که ان دلالت می
کند بر کرانی ان چیز ورواج ان واگر یافتی از را در وی المکان والحال پس بدرستی که ان دلالت میکند
بر ارزانی وبسیاری جملهٔ دهم در تجربیات این است انچه واقیم از این کتاب تا وقتی که میسر
کند خداوند پس تمام کنم تجربیات را اگر خداوند خواسته باشد

هوالمستعان

بسم الله الرحمن الرحیم

الحمد لله العلی الاولی والصلوة علی النبی الامی اما بعد چنین گوید فقیر حقیر قاسم بن محمد بن عبدالله
الحسنی اصلح الله شانه که چون جماعتی از اخوان صفا نزد این بچاره کاه کاه بتعلیم علم نجوم مشغول میبودند
برای بعضی قلت فهم ایشان قوت وضعف کواکب را مشروح ساختم پس باید دانست که حکما برای کواکب
قوت وضعف بسیار اثبات کرده اند اما انچه حصر فرموده اند صد وهفتاد وهفت عدد است نود
وسه عدد قوتها وهشتاد وچهار عدد ضعفها وبعضی از انها ذات باشند وبعضی عرضی ذاتی ان
حالی باشد که کوکب را نسبت باذات فلک البروج حاصل شود وقطع نظر از غیر وعرضی انکه غیر از این باشد
واین قوت وضعف را بحسب تاثیر بر قسم نهاده اند عظیم ومیانه وحقیر وهریک از این سه را بسه
مرتبه نهاده اند اعلی واوسط وادنی اما قوتهای عظیم الاثر بسی وچهار ند پنج اعلی مراتب اول خانه
بدانکه فلک البروج را بتقسیم دوازده قسم کرده اند وهر قسمی را برجی نام نهاده اند واین برجها را
برکواکب بخشها مختلف کرده اند ویکی از ان قسمها خانه نام نهاده اند ونخستین را در این تقسیم تقدیم
کرده اند بمناسبت مزاج وخوی وذکوریت وانوثت برج برج اسد را بافتاب داده اند برج سرطان را
بماه وایضا نصف فلک البروج را که از اول اسد است تا اول دلو خانه افتاب خوانده اند وان نصف دیگر را که
از اول دلو است تا اخر سرطان خانه ماه وهریک از خمسه متحیره را یکخانه در خانه افتاب داده اند ویکی در
خانه ماه وابتدا بعطارد کرده اند که پس سنه نزدیک افتاب میباشد وستبد را که نزدیک تر است بخانه
افتاب در خانه افتاب وجوذا را که نزدیکتر است بخانه ماه در خانه ماه بدو داده اند بعد ازان زهره را در
خانه افتاب میزان ودر خانه ماه ثور وبعد ازان مریخ را در خانه افتاب عقرب ودر خانه ماه حمل بعد ازان
مشتری را در خانه افتاب قوس ودر خانه ماه حوت بعد ازان زحل را در خانه افتاب جدی ودر خانه ماه دلو
داده اند اگرچه قوت این کواکب در این خانها تجربه دریافته اند اما در بیان وتعریف این مقدمه از مناسبت
رعایت کرده اند وحکم خانه خاصیت بدن وروح وعقل وان چیزی که خصوصیت باشد شخص را در ترتیب

حیات وترتیب بدن هر وقتی که کوکب درخانه باشد دلالت کند برطبیعتین حالها واین ترین جاها
ودولت وعزت موروث **دوم درجات شرفت** ودرجات شرف درجاتی را گویند که درحین ظهور آدم
کواکب انجا بوده اند مگر عطارد اگرچه دراین سخن وتحقیق این درجات دران حین شبهه محاید اما
بنقل بما چنین رسیده است که ان الکواکب کن فی اشرافها الا عطارد حین هبط آدم وچون عطارد را دران حین
معین نشده بود بتجربه واستدلال بازدهم درجهٔ سنبله را برای او تعیین کرده اند حقیقت این سخنها
انست که چون شرف قسمت ایست که برای دولت کرده اند بتجربه چنان دریافته اند که چون آفتاب درنوزده
درجهٔ حمل باشد یا قمر درسیم درجهٔ ثور یا زحل درپنج درجهٔ میزان یا مشتری در پانزدهم درجهٔ سرطان
یا مریخ درپنج وهشتم درجهٔ جدی یا زهره درهفت وهفتم درجه حوت یا عطارد درپانزده درجهٔ
سنبله یا رأس درسیم درجهٔ جوزا یا ذنب درسیم درجهٔ قوس باشد دلالت کند بر دولت و بلندی
مرتبه درمدلولات خود مناسب مدلولات تخصیص درانسان که دلالت کند برسعادت وشرف وشهرت
بنام نیک اگرچه در اباء واجداد نبوده باشد **سیم ابتزاز** یعنی بودن کوکب درقوی ترین خانهای طالع
که اول ان طالع است پس دهم پس یازدهم پس هفتم پس چهارم پس پنجم طالع پس نهم پس سیم وحساب این
خانها بعد از تسویهٔ آلبوث چنان میباید کرد که از پنج درجه پیش از درجه طالع وطالع باید گرفت
تا پنج درجه پیش از مرکز خانهٔ دویم وازانجا تا پنج درجه پیش از مرکز خانهٔ سیم دویم باید گرفت واز
انجا تا پنج درجه پیش از مرکز خانهٔ چهارم سیم باید گرفت وازانجا تا پنج درجه پیش از خانه پنجم چهارم
باید گرفت وازانجا تا پنج درجه پیش از خانهٔ ششم پنجم باید گرفت وازانجا تا مرکز خانهٔ هفتم ششم باید گرفت
وازانجا تا پنج درجه پیش از مرکز خانه هشتم هفتم باید گرفت وازانجا تا پنج درجه پیش از مرکز خانه نهم هشتم
باید گرفت وازانجا تا پنج درجه پیش از مرکز خانهٔ دهم نهم باید گرفت وازانجا تا پنج درجه پیش از مرکز خانهٔ
یازدهم دهم باید گرفت وازانجا تا پنج درجه پیش از مرکز خانهٔ دوازدهم یازدهم باید گرفت وازانجا تا مبدء
مذکور از حساب خانهٔ دوازدهم باشد واین حساب خاص است بدست آوردن بستر وابتزاز دلالت کند بر
شهرت اگر بستر قوی حال باشد شهرت بنام نیک باشد واگر ضعیف حال باشد شهرت بنام بد باشد هرحال

هرحال در تحقیق بستر قطع نظر باید کرد از قوتها وضعفهای ذاتی چنانکه بعضی از منجمان فرموده اند
چهارم ضمیمه است یعنی بعد تقویم کوکب از تقویم آفتاب کمتر از شانزده دقیقه باشد واین حال
دلیل قرب پادشاهست وچون کوکب ضمیمی باشد ضعف احتراق محسوب نباشد **پنجم جرم تا بشر سعدات**
یعنی بعد کوکب از درجه مجری ومرتابه سعد کمتر از پنج درجه باشد واین حال وقتی باشد که عرض افق
حادث هردو نزدیک هم باشد درربع منفق انطالع یا درجهٔ تقویمی بدرجهٔ ممر نزدیک باشد وبیان این
حال چون موقوف بر اعمال زیجی است واین بغایت دور ودراز است بلکه در تمام اعمال زیجی این مشکل نرود
بسیار عمل نربیت بهمین ندرا کفا کردیم واین حال دلالت کند بر سلطنت وحکومت وعظمت ونزد این
فقیر این قوة باجمیع ضعفهای ذاتی وعرضی برابری میکند لیکن ارباب این فن اورا باین خطوط مذکور
برابر داشته اند وهرهٔ هریک ازین قوتها درین مرتبه نه باشد **وهفت اوسط مراتب اند اول برج**
شرف یعنی بودن کوکب دران برجها که درجات شرف درانجا تعیین کردیم واین دلالت کند بر بنرک وتن
درستی **دوم استقامت سیر** یعنی کوکب برتوالی بروج حرکت کند واین حال دلالت کند بر ترتیب حرکات
وسکنات واین حظ نیترین را دائمی باشد **سیم اعتلاء فلک** یعنی بالا بودن فلک کوکب از فلک آفتاب
واین حال مخصوص است بزحل ومشتری ومریخ ودلالت کند بر بلندی همت وعلو شان **چهارم دسکوریه** واین
چهار دسکور باشد **اول** خاص بکواکب علویت نسبت با آفتاب وان چنان باشد که زحل یا مشتری یا
مریخ درخانه یا شرف باشند وآفتاب نیز درخانه یا شرف باشد و**با** اتصال یمینه متصل شوند واتصال یمینه
انست که ایشان را نسبت با آفتاب بعد از احتراق وپیش از مقابله واقع شود ونظر تربیع درین دسکوریه
قوی تر باشد پس تسدیس پس تثلیث اما نسبت با قمر هم کواکب را شود بشرط اتصال میسر وان وقتی
باشد که قمر از مقابلهٔ کواکب مرکنشته باشد وبمقارنه نرسیده وانجا قوی تر تربیع باشد پس تثلیث
پس تسدیس **نوع دوم** انکه کوکب دریکی از دو خانهٔ خود باشد وبعد از ان بزیر مقدار بعد خانهٔ او با اصل
از خانهٔ ان نیز مثلا مشتری درحوت باشد وقمر در سرطان یا عقرب یا آفتاب در اسد یا زهره درمیزان
نوع سیم کمال نزدیکتر است مر کوکب علوی وکمال تغرب مر کوکب سفلی وان بعد کواکب علویت از آفتاب
مقدار شصت درجه بعد از احتراق وسفلیین را در تقویم باید نگاه کرد که چون بعد از احتراق استقامت

بغایت رسنده از افتاب داغار نکی خواهند کرد در کمال تغرب باشند وچون کوکب بدین طرین در دستوریه باشد دیگر باره حظ تشریق وتغرب محسوب نباشد **نوع چهارم** انکه صاحب طالع درهاشر باشد وصاحب عاشر در طالع واین دستوریه اگر بر جبیه ولتویه هر دو اتفاق افتد بنها واثار بر جبیت معتبرات ند لتویه ودستوریه یکی از دلائل عظام سلطنت است بشرط انکه این حال صاحب طالع را بود ودیگر کواکب نیز بنوع اول در دستوریه یکدیگر مساشند یعنی کوکب سبکر در دستوریه کوکب کران دو مساشد واگر غیر صاحب طالع بود هم دلیل سعادت باشد وگاه باشد که کوکبی در دستوریه هر دو نیز باشد بنوع اول ودین دستوریه حیز بترین شرط است یعنی هر یکی در ولایت خود باشد وان کوکب در خانه باشرف و این کمال قوت وسعادت ان کوکب باشد از بترین **پنجم استیلاء** یعنی نظر کوکب بر برج حظ خود بالتصال نظر یا ناظر ونظر بر جبیت کانیست اما ناظر غیر از درجه نشاید وچون چند کوکب بدرجهٔ ناظر باشند انرا کر حظ بیشتر باشد مستولی خوانیم ودیگر انرا شریک وی دانیم وهر کوکب که در حظ خود باشد بهرهٔ ان حظ وی مضاعف کردانیم وبهرهٔ حدود بحال خود بگذاریم واگر در خانه وحد باشد اما نه در درجهٔ مطلوب بهرهٔ حدود مضاعف کردانیم فی الجمله کوکبی کر صاحب حظ درجهٔ مطلوب بود چون موضع وی شریک حظ درجهٔ مطلوب شود بهرهٔ ان حظ مضاعف شود مثلا بر درجهٔ پنجم ودقیقه دوازدهم از ثور خواستیم که مستولی طلب کنیم در مولود نهاری واین درجه خانهٔ مشتری است وحد مشتری ومثلثه شمس ومشتری وزحل ووجه عطارد ومریخ مشتری وهفت بهر زهره واثنا عشریه زحل واوج وجان عطارد وهفت بهر مشتری ونیم بهر شمس اما مشتری در درجهٔ پانزدهم این برج است وهمو کواکب ناظر اند پس بهرهٔ خانه مشتری مضاعف باید کرد واگر مشتری در اوائل این برج باشد یا درجه ودقیقهٔ مذکوره جمیع حظوظ مذکوره را مضاعف باید کرد واگر مثلا در درجهٔ ششم باشد حظ هفت بهر را نشاید مضاعف کرد زیرا که دران حظ نیست اما این حال کواکب را بر حکم وفرمان دلالت کند پس اگر صاحب طالع بر طالع مستولی باشد اختیار مولود در دست وی باشد والا نباشد یعنی اگر صاحب دیگر خانه مستولی باشد اختیار مولود در دست کسی باشد که بدان خانه منسوبست پس اگر صاحب دویم مستولی باشد در دست معاونان واگر صاحب سیم باشد در دست برادر وهمشیان وصاحب چهارم پدر وصاحب پنجم فرزند ومعشوق وصاحب ششم عم وعمه وخدمتکار

وخدمتکار وصاحب هفتم زن وشریک وصاحب هشتم پدر معشوق یا خدمتکار وبرادر وصاحب نهم برادر زن وصاحب دهم مادر واستاد وعمزادگان وصاحب یازدهم دوستان ووزراء وصاحب دوازدهم دشمنان ومنافقان ومستولی قوی حال احکم ظاهر باشد اما اگر صاحب طالع بر طالع وخانهٔ دیگر مستولی باشد اختیار مولود واختیار منسوبات ان خانه از طالع مولود در دست مولود باشد اینست انچه ما را معلوم شده است در باب مستولی اما بطلیموس در این باب خانه وشرف وحد ومثلثه اول ودویم را اعتبار کند ودیگر حظوظ را معتبر ندارد ازبهر انکه حظوظ ذاتیه بحقیقت اینها اند دیگر انکه وی همه حظوظ معلوم نکرده بود وبعد از زمان او معلوم شد **ششم جلب** یعنی بودن کوکب نهاری چون زحل ومشتری وافتاب ومعاند وقتی که دلالت کنند بر ذکوره وقید ذکوره غیر افتاب راست بروز بالای زمین وبشب زیر زمین در برج مذکر وکوکب لیلی یعنی مریخ وزهره وقمر وقتی که دلالت کنند بر انوثت بروز زیر زمین وبشب بالای زمین در برج مؤنث پس باید دانست که کواکب علوی بعد از احتراق تا مقابلهٔ شمس دلالت بر تذکیر کنند وبعد از مقابله تا احتراق بر تانیث وقمر بر عکس این باشد وزهره در تثریق بر تذکیر دلالت کند ودر تغریب بر تانیث وعطارد را اسباب تذکیر بسیارند تثریق ونظر کواکب مذکر ودرج مذکر وربع مذکر وبیت مذکر ودرجهٔ مذکره واسباب تانیث تغریب وانچه عکس اینها باشد که گذشت پس بهرهای این اسباب باید شمرد چنانکه تثریق را شش بهره باشد ونظر کوکب مذکر را پنج واگر دو کوکب یا بیشتر ناظر باشند هر یکی را پنج وبرج مذکر را چهار وربع مذکر را سه وبیت مذکر را دو ودرجهٔ مذکره را یکی واسباب تانیث هم برین قیاس پس بهرهٔ هر کدام که غالب بود حکم بران باید کرد واین حال دلالت کند بر قوت ترکیب ودرازی عمر پس هر کوکب که در جلب خود بود چیز وبرج مذکر ومؤنث را دو کوکب باید کرد **هفتم طرفیه** یعنی بودن کوکب در درجاتی که ما بین شرف بترین باشند وان از نوزدهم درجهٔ حمل باشد تا سیم درجه ثور واین حظ در بترین بغایت قوی باشد ودلالت کند بر جمال وبهاء نیکی سیرت وقوت نور بصر وبهرهٔ هر یک از این قوتها در این مرتبه هشت باشد **وبیت وی** ادنی مراتب است **اول تثریق علوی**

وتقرب سفلی یعنی بعد کوکب علوی از آفتاب بعد از احتراق زیاد از پانزده درجه و کمتر از شصت درجه باشد و بعد کوکب سفلی بعد از احتراق استقامت بیش از پانزده درجه باشد و این حال دلالت کند بر جاه و منصب بلند پیش پادشاه دویم بیت اقبال یعنی وتد و آن طالع است و دهم و هفتم و چهارم و این خط نزد این حقیر محسوب نیست زیرا که این همان اثر از است بعینه اما چون دیگر منجمان مبتز بشرط خانه و شرف دانسته اند چون کوکب در خانه و شرف بنوه و در وتد بود از اخطاب اقبال گویند نه اثر از و این خلاف مذهب ماست سیم درجهٔ طالع یعنی بعد کوکب از درجهٔ که در وقت ولادت یا اختیار بر افق است کمتر از پنج درجه باشد پیشتر یا پستر و این بمثابهٔ تضعیف باشد کوکب را که در طالع مبتز است زیرا که چون مبتز در این درجات باشد کمال قوهٔ اثر از است و این حال زیاده کند دلالت مبتز را در چیز چهارم درجهٔ غائر یعنی بعد کوکب از درجهٔ که در وقت ولادت یا اختیار بر وسط السماء است کمتر از پنج درجه باشد بشرطی که بعد از درجهٔ وسط السماء باشد و این حال نیز قوت اثر از را مضاعف کرداند در چیز پنجم ذروهٔ اوج و آن نقطه ایست از فلک خارج المرکز آن کوکب که چون کوکب بدان نقطه باشد منتهای دوری او باشد از مرکز عالم نسبت بنقطهای دیگر آن فلک و دلالت کند بر بلندی قد و قامت و همت و بر کوههای بلند و طریق دانستن رسیدن کوکب بان نقطه از حساب زیجات معلوم توان کرد ششم ذروهٔ تدویر و آن نقطه ایست از فلک تدویر هر کوکب که چون کوکب در آن نقطه باشد منتهای دوری او باشد از مرکز عالم نسبت بنقطهای دیگر آن فلک و آن نیز دلالت کند بر بلندی قد و قامت و نشستن در کوشکهای بلند و دانستن بودن کوکب در آن نقطه نیز بحساب زیجات معلوم شود هفتم منطقهٔ بروج یعنی کوکب را عرض نباشد و این حال آفتاب را دائمی باشد و قمر را در عقدتین اما چون در عقدهٔ راس باشد از اخطاب منطقهٔ بروج اعتبار کنیم نه در عقدهٔ ذنب و این حال دلالت کند بر بزرگی و مدد یافتن از ارواح و شرافت نفس و باریکی آن هشتم حیز یعنی بودن کوکب در جزء فوق الارض و بشب تحت الارض و بشب برعکس و این خط آفتاب را دائمی بود و دلالت کند بر قوت حیات و حکم این نزد یکیاست بحکم جلب نهم دفع قوت و آن چنان باشد که کوکبی

که کوکبی از خط خود بکوکبی دیگر نگرد و آن کوکب را قوی سازد بشرط آنکه آن کوکب در وبال یا هبوط نباشد از اخطاب خوانیم نه دفع قوت و اگر هر دو کوکب قوی حال باشد بقوتهای ذاتی از اد فع قویین و دستوریه خوانیم دهم دفع طبیعت و این چنان است که کوکبی در خط کوکبی باشد و بصاحب خط نظر کند و این را قبول نیز خوانند یا در کوکب در خط یکدیگر باشند و بهم ناظر بوند از اد فع طبیعتین خوانند و در قبول منظور قوی کرده و در دفع طبیعتین هر دو دفع قوت و دفع طبیعت دلالت کنند بر روا شدن حاجات و بر آمدن مرادات بسهولت هر چه تمامتر پس اگر از مقارنه یا تسدیس تا تثلیث ناظر باشند دلالت کنند بر محبت بسیار و در مقابله و تربیع محبت کمتر باشد یازدهم قبول مکان یعنی بودن کوکب در محوظ خویش قوی حال و غرض از این سخن آنست که محوظ کواکب را از جهت مناجیه قبول میکند و در اثبات این خط اخلالی میبینم اما سخن دراز نمیکنم زیرا که حقیقت این سخن معلوم نکرده ام دوازدهم ذو الکمینین یعنی بودن کوکب فوق الارض بحیثیتی که مطرح شعاع هر دو تربیع او بالای زمین باشد و باصطلاح منجمان مطرح شعاع تربیع موضعی را گویند از فلک البروج که تقاطع کرده باشد با دایرهٔ عظیمه که بر دو نقطهٔ جنوب و شمال کشیده و میان نقطهٔ تقاطع او با معدل النهار و نقطه تقاطع معدل النهار با دایرهٔ عظیمهٔ که بر دو نقطهٔ شمال و جنوب و مرکز جرم کوکب مفروض کشیده ربع دور باشد هر چند از این سخن کسی کمتر محوظ میشود اما ما چنانچه شنیم فی الجمله تحقیق این حظ وقتی شود که از زیج عرض افق حادث کواکب و مطالع صحیح و مطارح شعاعات و انوار بمذهب اصحاب احکام و مذهب اصحاب علم ریاضی بتحقیق مولانا شمس الدین و ابکنوی تغمده الله برحمته معلوم کرده باشند و چون کواکب را این حظ باشد حظ فوق الارض دیگر باره محسوب نباشد و این حظ دلالت کند بر صنعت و عمل و ضبط امور و دانستن علم سیاست سیزدهم در مرتوان یعنی در چین قران یا تربیع که بعد از آنکه جرم احد المقارنین کدان زحل و مشتری نه درجه است و بیخ راهفت درجه و آفتاب را پانزده درجه و زهره و عطارد را هفت درجه و قمر را دوازده درجه است بمرکز جرم دیگری رسیده باشد یکی مستعلیست و یکی منحط و مستعلی از گویند که بذکوه اوج یا تدویر با قطب شمالی نزدیک تر از آن باشد یا موصوف بدو صفت از این باشد و این حظ منسوب بمستعلی است و دلالت کند بر ظهور و تحقیق امر بر خارج چهاردهم در تربیع

یعنی نظر با مشتری و زهره و عطارد سعد و نظر دو نحس با شمس و قمر و سعد بودن عطارد
است که مستولی بر موضع او مشتری یا زهره باشد یا قرینش نظر دوستی با عطارد و این حال دلالت
کند بر راستی و سرعت برآمدن کارها **پانزدهم حد** بقول صریان بباید دانست که برج را با قسام مخالفه
بشصت قسم کرده اند و هر قسمی را بکوکبی از خمسهٔ متحیره نسبت کرده و این اقسام را حدود نام نهاده و نیز برا
حد نهاده اند زیرا که حدا قایم مقام طبیعت دانسته اند و با تفاق جمهور حد مشتری قایم مقام شمس است
و حد زهره قایم مقام قمر اگرچه میان طبیعت شمس و مشتری بخشکی و تری تفاوتست اما چون در نسبت
مولود حکمی بر زمین است و سعادت ایشان بیش از سعادت سعدین دران باب و تربیت شمس و مشتری مناسبت
و تربیت قمر زهره و خلاصه دلالت کلی بر امور حیاتانست چون شمس در حد مشتری باشد و قمر در حد زهره
همانست که در حد خود و دیگر باره حد سعد محسوب باشد اما این مقدار تفاوتست که در هر حد اینجا مضاعف
نشود اما بودن کوکب در حد دلالت کند بر ظهور طبیعت آن کوکب در مولود **شانزدهم مکان هم آنشا** بدانکه
سهم السعاده موضعی را گویند که بعد او از طالعهای روزی مثل بعد موضع قمر باشد از موضع شمس و در
طالعهای شبی مثل بعد موضع شمس باشد از موضع قمر پس هرگاه که کوکب در برج سهم السعاده باشد و بعد
میان هر دو کمتر از پنج درجه باشد گویند کوکب در مکان سهم السعاده است و این حاله دلالت کند بر ظهور
منافع آن کوکب دران طالع **هفدهم نظر** یعنی بعد کوکب از آفتاب زیاده از پانزده درجه باشد و این حاله دلالت
کند بر امن و فراغت و خلاص از محنت **هجدهم جمع نور** یعنی نظر کردن دو کوکب یا بیشتر و قتی که از هم ساقط
باشند بکوکبی کوان رو پس آنگران کوکب نور ایشان را جمع کند بحقیقت چنان باشد که ایشان بهم نظر
کرده اند و این حظ عام باشد جامع و مجموع او دلالت کند بر صلح دادن اعدا و دوستی انداختن میان مردم
و بنکو احوالی و خلاق نیکو ذکر جمیل **نوزدهم نقل نور** یعنی دو کوکب از هم ساقط باشند کوکبی که از هر دو سبک رو
تر باشد از یکی گذشته باشد و هنوز منصرف نشده بدیگری متصل شود پس این حظ اخذ باشد که سبکرو
بدو خواهد رسید و این حاله دلالت کند بر نامه و پیغام **بیستم رد نور** یعنی نظر کردن دو کوکب با هم
بعد نقل النور یعنی این دو کوکب که از هم ساقط بوده اند در نقل النور پس این حظ هر دو کوکب را باشد و

باشد و دلالت کند بر ملاقات بعد از زوال دسل و منفعت یافتن از یکدیگر **بیست یکم رد جبا ثابته سعد**
یعنی بعد کوکب از درجهٔ تقویمی ثابتهٔ سعد کمتر از پنج درجه باشد و این حاله دلالت کند بر کسب
یافتن و تصرف در اموال سلاطین و توطن در مساکن ایشان **بیست و دوم رد اسیلا برج نحس** در استیلا
بر جزو مقدم طریق بطلیموس رعایت باید کرد یعنی خانه را بنج شمار دن باید کرد و شرف را چهار
و مثلثهٔ اولی را دو و مثلثهٔ ثانی را یکی و حدود بطلیموس اعتبار باید کرد نه حدود مصریان و این
حاله دلالت کند بر تدبیر مزاج خود و حفظ صحت و بهرهٔ هریک از این قوتها در این مرتبه هفت باشد
و چهل و چهار میانه افتاده اعلی مراتب **اول الثالث** برای استقامت اقامت کواکب وقتی
باشد که در مقام اول و دوم که نزدیک مبدأ نطاق دوم و چهارم است از فلک ندویر باشد و بجب
سیر وقتی باشد زحل و مشتری و مریخ را که در شبانروزی کمتر از دقیقه حرکت کنند و زهره و عطارد
را وقتی که کمتر از پنج دقیقه حرکت کنند و در این موضع ان اقامت را بخواهد که پیش از ان حرکت کوکب بر
خلاف توالی بوده باشد و بعد از ان بر توالی شود و حال مانند آخر بیماریست و دلالت کند بر امید طبیعی
و خیر **دوم سرعت سیر** یعنی زحل در شبانروزی پیش از دو دقیقه حرکت کند و مشتری از پنج دقیقه
و مریخ از سه و یکدقیقه و شمس و زهره و عطارد از پنجاه و نه دقیقه و قمر از سیزده درجه و یازده دقیقه
و این مقدار سیر وسط این کواکب است و این حال دلالت کند بر چستی در کارها و حصول مرادات
بزودی **سیم حد سعد** یعنی بودن کوکب در حدود مشتری و زهره و عطارد و اگر سعد بوده باشد
و این حال افراط و تفریط از طبایع کواکب بیرون برد و دلالت کند بر انکه مردم ویرا در کارها حمد
و ثنا گویند و تحسین کنند **چهارم مثلثه اول** بدانکه حکما هر سه برج را از بروج دوازده گانه که بر
یک طبع یافته اند مثلثه خوانند و بدان طبع نسبت کنند و چنانکه در حمل و اسد و قوس را مثلثه
آتشی خوانند و ثور و سنبله و جدی را خاکی و جوزا و میزان و دلو را بادی و سرطان و عقرب و حوت را
آبی و هر دو کواکب را از کواکب سبعه که بطبع مناسب مثلثه یافته اند صاحب آن مثلثه خوانند و کوکبی

دیگر را کدازان طبع بهره داشته باشد شریک ایشان سازند چنانکه صاحب مثلثه اتش
شمس و مشتری را خوانند و زحل را شریک ایشان دانند و در مثلثهٔ خاکی زهره و قمر را و مریخ را شریک
و در مثلثه هوائی زحل و عطارد را و مشتری را شریک و در مثلثه آبی زهره و مریخ را و قمر را شریک
گیرند و این حال در طالع های روزی است و در طالع شبی مقدم صاحبین را مؤخر دارند پس هرگاه
که در طالع های روزی شمس در مثلثه اتشی باشد یا زهره در مثلثه خاکی و آبی یا زحل در مثلثه
بادی باشد گویند در مثلثهٔ اولی است و اگر در طالع های شبی مشتری در مثلثه اتشی باشد
یا قمر در مثلثهٔ خاکی یا عطارد در مثلثه بادی یا مریخ در مثلثه آبی همین باشد هرچند اولیت
صنعت صاحب است نه صنعت مثلثه اما برای تمیز بهرهٔ حظ گویند مثلثه اولی و وجه تسمیهٔ
این برج بمثلثه نظر تثلیث است و این حال دلالت کند بر ظهور منافع کواکب در مثلث اول عمر بشرط
قابلیت و دلیل باشد بر غذای ماکول و خویش و قبیله و فرزند و معشوق و باغی که نزدیک خانه باشد
و عبور صاحب نوبی بیشتر باشد پنجم صعود در ثلث اوج و این حال وقتی باشد که مرکز مطلق نیرین و مرکز
معدل متحیره از شش برج زیاده باشد و بتقریب وقتی باشد که تقویم کواکب از لحظهٔ حضیض کذشته
باشد و بارج نرسیده و دلالت کند بر پوشیدن ملبوسات فاخر و بالیدن قد و قامت و دولت
روز افزون و سواری ششم صعود در ثلث زهره و این وقتی باشد که خاصه معدله کوکب زیاده از شش
برج باشد و هنوز کوکب بذروهٔ وسطی نرسیده باشد و قریب بذروهٔ مرئی و دلالت کند بر فراخی معیشتی
و پذیرفتن عذر و معیشت روز افزون هفتم صعود در شمال یعنی عرض کوکب شمالی زاید باشد پس
این حال دلالت کند بر ادانی خان و مان و صفای زبان روی و سطبری و قوت تن هشتم بودن
کواکب فوق الارض و این حال دلالت کند بر ظهور مدلولات کوکب نهم بودن کوکب مذکر در برج مذکر و
مؤنث در برج مؤنث اما برج مذکر مثلثه اتشی و بادی اند و مؤنثه خاکی و آبی و کواکب مذکره زحل
و مشتری و مریخ و شمس و مؤنثه زهره و قمر و عطارد ممتزجت و اسباب تذکیر و تانیث در پیش ازین کفته

کفته ایم و این حال دلالت کند بر قوت ذکورت مردان و انوثت زنان و ظهور و فعل هریک از
مجری طبیعی مجرای طبیعی دهم بری بودن از نحوس یعنی برقران و تربیع و مقابلهٔ زحل و مریخ باشد
و این حال دلالت کند بر امن بودن از شر مردم شریر و بهرهٔ هریک ازین قوتها درین مرتبه شش عدد
و هفده اوسط مراتب اول استعلا و این غیر از ان استعلاست که پیش ازین کفته بودیم در ممتز
قران و مراد ازین آنست که کوکب دوازدهم کوکبی دیگر باشد بیرجیت و این حال بر حرمت
دلالت کند دویم ربع مقبل یعنی بودن کوکب میان مرکز عاشر و طالع بر توالی یا میان مرکز رابع
و سابع بر توالی و این حال بر نیکو روزی دلالت کند سیم عرض شمال یعنی کوکب منحصر باشد میان
منطقة البروج و قطب شمال پس اکر هر لحظه بعد او از منطقة البروج زیاده میشود ازو شمالی و
صاعد خوانند و بهرهٔ حظ ان بیش از ان کذشت و اکر هر لحظه کمتر میشود ازو شمالی هابط کویند
و بهرهٔ حظ او درین مرتبه است و این حال دلالت کند بر ادانی باغ و بستان و صفای لون بدن و کثرت انتفاعات
چهارم زیادت نور و این وقتی است که کوکب در نطاق دویم و سیم باشد از هر دو فلک و ما جدول
نطاقات در اخر این رساله بنهاده ایم و طریق عمل در انجا ایراد کنیم اما قمر را زیاده نور وقتی باشد
که از تربیع اول شمس کذشته باشد و بتربیع دویم نرسیده و این حال دلالت کند بر سرخی زبان روی و حسن
صورت و تیزی حس زیادت فکر و این نیز همان وقت باشد و دلالت کند بر سطبری تن ششم زیادت
سیر یعنی سیر کوکب در تزاید باشد در اوان استقامات یا در تناقص باشد در حین رجعت و این حال دلالت
کند بر ترقی کارها هفتم زیادت حساب و این حال بحسب فلک اوج در نطاق سیم و چهارم باشد و در فلک
تدویر در نطاق اول و دویم پس هرگاه که مرکز مطلق نیرین و مرکز معدل متحیره بیشتر از شش برج باشد کواکب
زاید در حساب باشند بحسب و اکر خاصهٔ معدله کمتر از شش برج باشد حکم عکس باشد در فلک تدویر
و این حاله دلالت کند بر کثرت امر با و چیزی که زیادت از وقت فروخته شود هشتم زیادت عده و این حال
بحسب هر دو فلک در نطاق اول و دویم باشد و دلالت کند بر چیزی که قیمتی بود و بقیمت فروخته شود

هفتم درجهٔ سعادت‌فزای بدانکه در هر برج درجهٔ چند هست که چون کوکب در انجا باشد دلالت
کند بر شرف و زینت و یا فتن جاه ناگاه وان درجات را در اخر کتاب بجدول باز غایم دهم
درجهٔ نیره وان نیز بجدول معلوم شود و بودن کوکب دران درجات دلیل ظهور لون آن کوکب بود
یازدهم درجهٔ مظلمه زحل را خاص بسبب مناسبت و حکم این حظ نیز مثل حکم حظ گذشته است دوازدهم
مثلثهٔ اولی سعد یعنی بودن کواکب در مثلثهٔ اولی مشتری و زهره و عطارد سعود و نیرین اگر بنظر
دوستی ناظر باشند و این حال دلالت کند بر تربیت یافتن از بزرگان و هنرکه با ایشان سیزدهم
ربع مذکر کوکب مذکر را و ربع مؤنث کوکب مؤنث را بدانکه فلک البروج بردو دایرهٔ عظیمه که یکی
دایرهٔ افق و یکی دایرهٔ نصف النهار است بچهار قسم متساوی شود در اکثر از افق مشرق تا دایرهٔ
نصف النهار فوق الارض مذکر باشد وان ربع مقابل وی است یعنی از افق مغرب تا دایرهٔ نصف
النهار تحت الارض وان دو ربع دیگر مؤنث و این حال دلالت کند بر کمال خلقت چهاردهم ربع دایره
بدانکه فلک البروج را باقسام متساویه نسبی و شش قسم کرده اند و ازا وجه نام نهاده اند و صاحب
قسم اول از حمل مریخ را یافتند و صاحب قسم دوم شمس را و هم چنین بترتیب الی الان یعنی صاحب
قسم سیم را زهره و صاحب قسم چهارم که قسم اول ثور است عطارد را و صاحب قسم پنجم قمر را و چون
قسمت بقمر رسید ابتدا از زحل کردند تا قسم اخر حوت بمریخ رسید و بودن کوکب در ربع خود دلالت
کند بر ظهور صورت او در مولود یا در شخصی که منسوبست بدان کوکب در طالع مولود پانزدهم ربع دایره
بدانکه فلک البروج را بصد و هشت قسم کرده اند که هر قسمی سه درجه و بیست دقیقه باشد و قسم اول
از حمل بمریخ داده اند و باقی اقسام بر ترتیب برج بصاحبان بروج داده اند تا قسم اخر از حوت بمشتری
رسیده است و این حظ دلیل مال است شانزدهم مثلثهٔ ثانیه یعنی بودن رب دوم مثلثه در وی
و بحث این پیش ازین گذشت و این حال دلیل لباس و غذای مشروب و دوستان باشد هفدهم اثاعشریه
و ازا دوازده جزء نیز خوانند بدانکه هر برجی را دوازده قسم کرده اند که هر قسمی دو درجه و نیم باشد و قسم اول

اول از هر برج را بصاحب وی داده اند و قسم دوم بصاحب برج دوم و باقی اقسام بترتیب بروج
بکواکب داده اند تا قسم دوازدهم بصاحب برج دوازدهم رسیده است و این حال دلالت کند
بر فرزند و بر عدالت قوت شهوانی و عفت و صحت نطفه و الات تناسل و نیز دلالت کند بر صفات
مولود با هر صنف از منسوبات طالع خود و بهرهٔ هریک از این قسمها در این مرتبه بخ باشد و هفدهم اول مراتب
اول بیت مایل یعنی بیت دوم از طالع اگرچه پنجم و هشتم و یازدهم نیز مایلند اما اینجا مراد از بیت مایل
بیت دوم است و بودن کوکب درین خانه یکی از قوتهاست مگر زحل را و این حال دلالت کند بر
تربیت یافتن بدن و پذیرفتن غذا دوم بیت ضح یعنی بودن عطارد در طالع یا زهره در پنجم یا شمس
در نهم یا مریخ در ششم یا مشتری در یازدهم یا زحل در دوازدهم یا قمر در سیم و چون نخستان در
فرح باشند ضعف بیت ادبار ایشان محسوب نباشد و چون نیران در فرح باشند ضعف بیت
زایل عنهم فقط محسوب نباشد و این حال دلیل است بر خوبستدی از کارها و حالهای خود
سیم بیت قوت یعنی بودن آفتاب در دهم یا قمر در چهارم یا زحل در هشتم یا مشتری در دوازدهم
یا مریخ در سیم یا زهره در هفتم یا عطارد در نهم و چون زحل در بیت قوت باشد ضعف بیت
تام محسوب نباشد و چون مریخ و عطارد در بیت قوة باشند ضعف بیت زایل عنهم فقط محسوب
نباشد و این حال دلالت کند بر نور و قوت چهارم بیت مذکر کوکب مذکر را و مؤنث مؤنث را بدان
که طالع و هر خانه که عدد او طاق است مذکر است و انچه عدد او جفت است مؤنث و این حال دلیل
بر سیاق باشد پنجم بیت سعد یعنی بودن کوکب در خانه مشتری و زهره و عطارد مسعود و نیرین
اگر بنظر مودت ناظر باشند بشرط انکه در وبال و هبوط نباشند و این حال دلالت کند بر پرورش
یافتن در سایهٔ بزرگان و منفعت از ایشان و تازه روی ششم ثلثه ثانیه سعد و این حال دلالت
کند بر شادی از طرف معشوق و لذت و خوردن شیرینیها هفتم نصف یعنی بودن کوکب در
برجی که صاحب وی قوی حال باشد و دلالت کند بر توطن در جایها که ملک برقرار باشد و ابادان

باشد هشتم اعانت هر کوکب که صاحب برج شرف کوکبی دیگر باشد ان کوکب را یاری کند درحین نظر چنانکه مریخ افتاب را و این قوت صاحب حظ شرف را باشد نه صاحب برج را و دلالت کند بر عنایت یافتن از بزرگان و مراد یافتن بپشت ایشان و مدد یافتن در امور نهم استقامت هر کوکبی که در شرف باشد یاری خواهد از صاحب برج شرف درحین نظر پس صاحب برج یاری کند و این قوت هر کوکب را باشد و دلالت کند بر انکه از کسی چشم نیکی داشته باشد و انکس وی را بمرتبه بلند رساند دهم نعمت یعنی کوکبی ضعیف باشد کوکبی دیگر که باوی دوست باشد قوی حال بود باوی نظر کند و این حال دلالت کند بر مدد یافتن درحین درماندگی و این حظ منسوب بکوکب ضعیف یازدهم مکانات نعمت یعنی کوکب که ضعیف بوده باشد درحین نعمت قوی شود و انکه قوی بوده باشد ضعیف شود و باهم نظر کنند پس این حظ هر دو را باشد و دلالت کند بر فراهم رسیدن فریاد رسندهٔ خود اما باید دانست که دوستان افتاب ماه و مریخ و مشتری اند و دوستان ماه افتاب و عطارد و دوستان زحل زهره و عطارد و دوستان مشتری قمر و شمس و مریخ و دوستان مریخ قمر و شمس و مشتری و دوستان زهره عطارد و زحل و دوستان عطارد زهره و افتاب دوازدهم حاسبان دوسعد بیاید دانست که نزدیکترین جرمی و شعاعی از دو طرف کوکب کدام است که کوکب درمیان ان منحصر است اگر از یکطرف سعدی باشد و از دیگر طرف سعدی یا شعاع سعدی یا از هر دو طرف شعاع سعد کوکب درمیان محصور باشد بین السعدین و این حال دلالت کند بر مدد یافتن از ارواح در حوادث چنانکه شاعر گوید: دلا معاش چنان کن که گر بلغزد پای ۔ فرشتهات بدوستهٔ مانکه دارد ۔ و نیز بر رضا و توکل دال باشد سیزدهم بودن کوکب سعدی بر وجه تحت الشعاع و کوکب شبیه بشب و این حظ افتاب راست نه کوکب را بدان شرط که بیشتر از احتراق باشد و دلالت کند بر قوت مدلول افتاب در طالع و تیزی باحدود و وصایف فرمان چهاردهم تیامن و این حال کوکب علوی را از افتاب بعد از کالتربیع باشد و قمر را بعد از مقابلهٔ شمس و پیش از تحت الشعاع و معنی این در جانب راست بودن است از افتاب در

و این حال سفلیین را بعد از ان است که بر جهت از تحت الشعاع بیرون ایند تا وقتی که باز باسقامت در زیر شعاع مخفی شوند و حکم این نزدیک است بحکم دستوریه و قمر بر اما کثر از ایشان پانزدهم در چهار بدانکه برجی را بسه قسم متساوی کرده اند و قسم اول را بصاحب ان برج داده اند و قسم دوم را بصاحب پنجم بتوالی و قسم سیم را بصاحب هفتم بتوالی داده و این حال دلالت کند بر محبت و مواصلت شانزدهم اندجا بدانکه فلک البروج را بسی و شش قسم متساوی کرده اند همچنانکه در وجوه و قسم اول از حمل را بمریخ داده اند و باقی اقسام را بعکس ترتیب افلاک بکواکب داده اند یعنی قسم دوم از حمل بمشتری و قسم سیم بزحل تا قسم اخر چون بمریخ رسیده است و این حال دلالت کند بر بزرگی جستن و خویشتن را بزرگ داشتن هفدهم هفت جرم بدانکه هر برجی را هفت قسم متساوی کرده اند و قسم اول را بصاحب ان برج داده اند و قسم دوم را بکوکبی که فلک او شیب فلک صاحب ان برج است چنانکه قسم اول از حمل بمریخ و قسم دوم بشمس داده اند تا قسم هفتم رسیده است بمشتری و این حال دلالت کند بخدمت کاران و توابع و بهرهٔ هریک از این قوتها در این مرتبه چهارات و پانزده حقیر از اعلی مراتب اول وجه سعد و این حال بر تناسب اعضاء سر و حسن صورت دلالت کند دوم نهم سعد و این حال دلالت کند بر خزینه داری سیم اثنا عشر سعد و دلالت کند بر ملاقات دوستان و بهرهٔ هریک از این قوتها در این مرتبه سه باشد و هفت اوسط مراتب اول دوازدهم سعد دلالت کند بر منفعت از محبوب و قدر از روحانیهٔ محبت دوم اول یا سعد دلیل بود بر بزرگی یافتن سیم هفت بهرهٔ سعد دلالت کند بر خدم نیکو صورت و نیکو سیرت و خدمت کار و صنعتکار چهارم درجهٔ متاخر سیم یعنی درجهٔ مذکر مذکر و درجهٔ مؤنثه مؤنث و این اهم بجدول خواهم نمود و این حال دلالت کند بر ظهور شهوت از مجرای طبیعی و در مردان دلیل شجاعت باشد و در زنان دلیل رقت قلب و وفا و عصمت پنجم نصف سعد یعنی بودن کوکب در نصفی که از درجهٔ عاشر است تا درجهٔ رابع بتوالی و این حال دلالت کند بر سرهای کوه و بلندیهای خوشها ششم برج موافق مزاج یعنی بودن نحس در مثلثهٔ خاکی

وشتری وعطارد در مثلثه بادی و زیحل وشمس در مثلثه آتشی و زهره وقمر در مثلثه آبی و اگر در
دیگر مثلثات باشند که بایشان طبع مناسبت باشد مانند زحل و مشتری در مثلثه آب و آتشی و بریخ
و شمس و زهره و قمر در مثلثه بادی و خاکی و عطارد در مثلثه خاکی نه موافق مزاج محسوب باشد
و نه مخالف و این حال دلالت کند بر قوت مزاج و استحکام ترکیب **هفتم برج مواقع جزی کواکب** یعنی بودن
زحل در جوزا و مثلثهٔ خاکی و آبی مکروث و بودن مشتری در جوزا و مثلثه آتشی و بادی و بریخ
در مثلثهٔ آتشی و جوزا و عقرب و حوت و شمس در مثلثهٔ آتشی و میزان و دلو و جوزا و زهره در برج هوائی
و آبی مکروث عقرب و عطارد در مثلثهٔ بادی و سنبله و ثور و قمر در مثلثهٔ آبی و این حال دلالت کند
بر راست گفتن و بهرهٔ هریک ازین قوتها در این مرتبه دو باشد و بریخ ادنی مراتب **اول بهم جمع** بدانکه
بدو قسم متساوی کرده اند و از برج مذکره قسم اول بشمس داده اند و قسم دویم را بقمر و در برج
مؤنث بعکس و در عنزجین در طالعهای روزی هر کوکب که در نیمهٔ ماه بود اما نیمهٔ دیگر نقاوت
که در تربیعین این حظ مضاعف شود و در دیگر کواکب مضاعف نشود و دلالت کند بر غذائی که مادر
و پدر جهت فرزند سازند **دویم برج شمالی** بدانکه از سر حمل تا سر میزان بر توالی شمالی اند و از نصف
دیگر جنوبی و دلالت کند بر خانهٔ خوش هوا **سیم برج دوست** بدانکه هر کوکب پنجم خانهٔ خود را
دوست دارد و این حال دلالت کند بر عشق **چهارم برج مستقیم الطلوع** بدانکه از سر سرطان تا سر جدی بر
توالی مستقیم الطلوعند یعنی مطالع ایشان از درجات ایشان زیاده است و از نصف دیگر معوج الطلوع
اند یعنی درجات مطالع از درجات ایشان کمتر است یا برابر و دلالت کند بر راستی قد و قامت و اعتدال
خواب و بیداری **پنجم دلالت** یعنی ان چیزکه در بیان خانه ذکر کردیم خاصه نیز و این حال دلالت کند
بر توطن مادر و پدر در وطن مالوف اینست قوتهای کواکب و بهرهٔ هریک از این پنج قوت درین مرتبه
یکی باشد **اما اصناف ضعفها** فنم اول سی و پنج اند هفت اعلی مراتب **اول وبال** یعنی بودن کوکب در برج
هفتم از خانهٔ خود چنانکه آفتاب در دلو و این حال دلالت کند بر ذل مردف و بدترین حالها و نا ایمن

و ناایمن ترین جایها **دویم در حبوط** یعنی بودن کوکب در صد و هشتاد و یکم درجهٔ از درجهٔ شرف خود
چنانکه آفتاب در نوزده درجه میزان و این حال دلالت کند بر شقاوت و خمول و قلت عقل و از
جایها بر زندان و محل حدث **سیم خسوف ماه** دلالت کند بر فساد لون و ضعف باصره و ناپذیرفتن
غذا **چهارم کسوف آفتاب** دلالت کند بر ناپاکی نطفه و حرکات شنیعه کردن باشد **پنجم کسوف کواکب سیارگان**
و این ضعف از آنست که ظلمت او بالاتر است و دلالت کند که فعل ان کوکب کمتر بظهور آید در بینکی **ششم**
جرم ثابته نحس و این بدترین نحوستهاست و دلالات او در حصر نیاید و بدترین هر بدبختی و بیدولتی
ظاهر و باطن است **هفتم احتراق** یعنی بعد کوکب از آفتاب کمتر از شش درجه و بیشتر از نه درجه و
این حال بر فنا و عدم دلالت کند و بهرهٔ هریک از این ضعفها درین مرتبه نه باشد و **شش از سقوط**
مراتب **اول بوج هبوط** یعنی بودن کوکب در برج هفتم از برج شرف چنانکه آفتاب در میزان و این
حال دلالت کند بر ذلت و غربت و طلب مجهولات **دویم رجعت** یعنی حرکت کواکب بر خلاف توالی
و این حال دلالت کند بر باطل شدن امور و بی ثباتی و حرکات و سکنات **سیم تحت الشعاع** یعنی بعد
کوکب از آفتاب بیشتر از شش درجه و کمتر از پانزده درجه و این حال دلالت کند بر خمول و سقوط
و خفاء امور و فساد لون و ضعف باصره و تحیر بسیار **چهارم طریقهٔ محترقه** یعنی را خاصیت و اندرجائی
است که ما بین درجهٔ هبوط یعنی باشد یعنی نوزده درجه میزان تا سه درجهٔ عقرب و این حال
دلالت کند بر حوالیت و دخان سره **پنجم اعتراض ظلمت** یعنی ظلمت کواکب زیر ظلمت آفتاب باشد و این
ضعف و اعمی است مخصوص بزهره و عطارد و قمر است و دلالت کند بر دناءت ذاتی و پستی همت **ششم**
جزء مقدم و دو تربیع وی یعنی بعد کوکب از جزو مقدم کمتر از پنج درجه باشد مانند درجه و این حال دلالات
کند بر ارتکاب مفاجات و بهرهٔ هریک از این ضعفها درین مرتبه هشت باشد و پست و دون مراتب
اول **تغریب علوی و تشریق سفلی** و این حال دلالت کند بر افتادن از منزلت **دویم بعد از عظمه** یعنی کوکب
در نهایت عرض جنوبی باشد و دلالت کند بر دویم اعضا **سیم استقبال ظلمت** یعنی بعد کوکب از درجهٔ طالع

صد و هشتاد درجه باشد و این حال دلالت کند بر هزیمت و گرفتار شدن در دست خصم چهارم
درجهٔ بیت الرابع یعنی بودن کوکب بر دایرهٔ نصف النهار تحت الارض و این حال دلالت کند بر افتادن
در چاه و از منار و ماندن در زیر دیوار و افتادن چیزها بر بالای وی پنجم بیت الامن مکر زحل را
و دلیل بودن بر ترتیب اسباب موت و کارهای خطرناک کردن ششم بیت الحیض الوبیع و این حال دقتی باشد
که مرکز مطلق تیر و مرکز معدل مخبوء باول میزان رسد و دلالت کند بر افتادن از کوهها و کرههای بلند
و از چهارپایان هفتم بیت الحیض ثانی و این از وقتی باشد که خاصهٔ مطلقه باول میزان رسیده باشد و وقتی
که خاصه معدله باول میزان رسد و دلالت کند بر افتادن از کوشکهای بلند و درخت و این هر دو حیض
دلیل کوتاهی قد و قامت اند هشتم بیت الموت و آلیشارین و این حال عکس بیت الیمنین باشد و دلالت کند بر
عجز در صناعتها و پنهان شدن در سردابها و بیقوتی نهم بیت الانکار یعنی کوکبی در زوال و هبوط کوکبی
دیگر باشد و بدان کوکب نظر کند ان کوکب که وی را در زوال یا هبوط خود بیند نظر وی را قبول کند
و این ضعف کوکب ناظر را بود و دلالت کند بر نا مقبولی پیش مردم و حسد دهم بیت الادبار یعنی بودن
کوکب در ششم و دوازدهم طالع بدان حساب که در ابتدا از مذکور است و این حال دلالت کند بر انکه مردم
وی را نشناسند و اگر شناسند صحبت وی را ناخوش دارند و او را حقیر شمرند و او را رنج و مشقت رسانند
بر تن خود بی ضرورت یازدهم کذشتن کوکب نحس بر سر نحس یعنی بر قران مستعلی نحس باشد و این حال دلالت
کند بر کشته شدن در دست عدو و زهر خوردن دوازدهم ما رجع من نحس بنظر عداوت یعنی بودن کوکب
در ترتیع و مقابله زحل و مریخ و عطارد نحوس و این حال دلالت کند بر کثرت اعداء و مضرت از ایشان
و خوردن طعامها زهرآلود سیزدهم قطع الثوب و این دو نوع بود و هر دو جزو قران باشد یکی انکه
سر کوکب نزدیک هم باشند سریع و متوسط و بطیء سریع خواهد که متوسط پیوندد و متوسط بطیء
پیوندد و از و بکذرد بطیء قطع کند تو سریع را از متوسط پس این ضعف متوسط را باشد نوع دیگر انکه
متوسط و بطیء و سریع باشند متوسط خواهد که بطیء پیوندد میان بطیء و متوسط حائل شود و قطع

قطع کند تو متوسط را از بطیء پس این ضعف بطیء را باشد و این حال دلالت کند بر تمام نا شدن امیدها
و نا مرادی و تغیر چهاردهم منع نور یعنی سریع خواهد که ببطیء پیوندد و متوسط در میان حایل و مانع
شود پس این ضعف بطیء را باشد و این حال دلالت کند بر تلف هدایا و ضایع شدن حضور و احوال و بغات
رفتن اسباب و رسیدن مطعومات وی بدیکران و این حال نیز جز در مقارنه نبود پانزدهم انتکاث یعنی
در نزدیک انفصال یکی اند و کوکب راجع شوند و اگر مستقیم بوده باشد با مستقیم شود اگر راجع بوده
باشد و اتصال تمام نکند پس دلالت کند بر تمام نا شدن کارها و پشیمانی مردم از شفقت باوی و نزدیک
این ضعیف است کذا این حال در تربیع و مقابله بکی از نوعهاست و دلیل این واضح است شانزدهم اعتراض
و این نوع دو باشد از قطع الثوب اما چون نسبت وی با متوسط کنند اعتراضش خوانند و بر انجا اعتراض
واردات بر حال این حال دلالت کند بر نا مقبولی امر و پیغام هفدهم عقد تین نیرین را خاص و انجا حال
دلالت کند بر منزلهای نا امن و رفتن براههای نا معلوم هجدهم بیت السعود آفتاب بطلوع نحسین بعد از دو که
دالست بر نقطه و علت در چشم راست و بخور ستاره بطلوع نحسین بعد از دو الست بر نقطه و علت
در چشم چپ و انجا وقتی باشد که بعد شمس از نحسین بعد از احتراق کمتر از پانزده درجه باشد و بعد او
از نحسین پیش از مقارنه کمتر از دوازده درجه باشد نوزدهم حد نحس و این حال دلالت کند بر بیماریهای
غلبهٔ اخلاط عفنیه بیستم ضوء یعنی زحل مشتری را ضرر کند و مشتری عطارد را و آفتاب عطارد
زهره را و مریخ و قمر یکدیگر را بشرط نظر و این حال دلالت کند بر کینه و حسد مردم از وی و حسد وی از
مردم بیست و یکم درجهٔ ثانیهٔ نحس یعنی بودن کوکب بر درجهٔ نقویم ثانیهٔ نحس و انجا دلالت کند بر مضرت ازواج
خبیثه و زحمت از سباع و حشرات و دزد و حرامی در بیابانها بیست و دوم درجهٔ سهم قاطع یعنی در درجهٔ سهم الموت
و سهم سنة الفط و سهمی که از نحسین کیرند و این حال دلالت بر قصد کشتن خود و خوردن مهلکات و علتهای
کشنده مثل طاعون و بحران و هر یک ازین ضعفها دین مرتبه صعب باشد و سی و دوم میانه ازین نه اعلی
مراتب اول اقامت برای ترتیب و این حال دلالت کند بر تعویق کارها و کاهلی و کرانی اندام و سیوم بطیء سیر و چهارم نحس

و این حال دلالت کند بر غمهای دراز کش و علتهای سودا وی سیم هبوط مزاج اوج و این وقتی است
که کوکب از درجهٔ اوج گذشته باشد و بحضیض نرسیده باشد و دلالت کند بر حرص و خساست و بعد از
آن بهای زشت چهارم هبوط در تدبیر و این وقتی است که قمر از درجهٔ وسطی و کواکب از درجهٔ مرتبهٔ گذشته
باشند و قمر بحضیض وسطی و کواکب بحضیض نرسیده باشند و دلالت کند بر خوردن نیم خورده مردم
و بسوی دیبا یاده رفتن پنجم هبوط در جنوب و این حال دلالت کند بر خفته کردن بکمند و دیهان خراب
شدن و وطن ششم تحت الارض یعنی بودن کواکب زیر زمین و این حال دلیل بود بر پنهان شدن در سرداها
و زیر زمینها هفتم برج مذکر مؤنث دل و برج مؤنث مذکر را و این حال دلالت کند بر تخنث رجال و تذکر
نسا و ضعف مزاج و بی قوتی هشتم مثلثهٔ اول نحس دلالت کند بر خوردن طعامهای بد قلیل الغذا کم ولد
اخلاط رديه باشد نهم غربت در مکان یعنی بودن کوکب در برجی که در آن برج نه قوت داشته باشد نه
ضعف مثل آفتاب در سنبله و این حال دلالت کند بر نهانشستن و خلوت جستن بیفایدا و بهرهٔ هریک از
این ضعفها در این مرتبه شش باشد و سیزده اوسط مراتب اول ربع مدبر یعنی ان دو تثلیث غیر مقبل دلالت
کند بر فرومانده و زیردستی و زبونی دوم عرض جنوب بدانکه عرض کوکب هر وقتی که جنوب و زاید بود
و یرا هابط در جنوب خوانند و چون ناقص باشد و یرا صاعد خوانند و عرض جنوب صاعد دلالت کند
بر خراب شدن خانه و مقام و بیکانگی و کم التفاتی مردم باوی سیم نقصان نفد و این ضد زیادت نفد است
و دلالت کند بر هر ک زنان و منج صورت چهارم نقصان نفد و این ضد زیادت نفد است دلالت کند
بر لاغری تن پنجم نقصان نهده و این ضد زیادت عده است و دلالت کند بر فروخته شدن چیزی بکمتر از
قیمت خود ششم نقصان سیر در استقامت و زیادت سیر در رجعت دلیل بود بر تنزل کارها هفتم نقصان
حساب دلالت کند بر قلت اتباع و اولاد و بقیهٔ چیزها و قلت مال هشتم در جهٔ بد و در جات ما این عدد را
معلوم شود و دلالت کند بر افتادن در چاهها و فرو رفتن در زمین اما از حمل و ثور در جات دلیل چاه
کندن باشد نهم مثلثهٔ ثانیهٔ نحس دلالت کند بر شربتهای زهرآلود خوردن دهم ربع مؤنث مذکر را دلالت کند

کند بر ظهور و اظهار رشوت از غیر مجرای طبیعی و کندی طبع یازدهم خلاف محل یعنی بودن کوکب در ذی
روز و شبی بشب زیر زمین دلالت کند بر بد بینی خواب و بیداری و قلت عقل دوازدهم وحشت سیر
یعنی کوکبی بر جی دراید و بیرون رود هیچ کوکب نرسیده دلالت کند بر بی فریادرسی و بیکسی و سقوط
و هزیمت و اختفا و نامرادی و برنیامدن امیدها سیزدهم خلاسکیر یعنی کوکب در اول برج بکوکبی باشد نظر
کند و دیگر هیچ کوکب نظر کرده تحویل کند دلالت کند بر نومیدی و ضایع شدن چیزها و عاقبت بد و بهرهٔ
هریک از این ضعفها در این مرتبه پنج باشد و ده ادق مراتب اول ربع مدبر یعنی سیم و نهم دلالت کند
بر بی التفاتی از بزرگان دوم بیت ترح دلالت کند بر غش و بی قوتی سیم بیت ضعف یعنی هفتم بیت قوت
دلالت کند بر بی قوتی چهارم بیت مذکر مؤنث دل و بیت مؤنث مذکر را دلالت کند بر سستی مزاج پنجم بیت نحس
دلالت کند بر خورش و پوشش بد و چیزها که طبع از آن متنفر باشد ششم ضعف خداوند خانه دلالت کند بر پناه
بردن بجایی که پناه نیابد هفتم مناکره یعنی بودن کوکب در خانهٔ کوکبی و بر عکس دلالت کند بر ساکن
شدن در میان مردم ناجنس و میل بدیدن ناهموار و غریب هشتم حاملان دو نحس دلالت کند بر حوادث دائمی
و کرفتاری بسیار و مشقت و تعب و غارت نهم مفتاح جوزهر تین مخبره را دلالت کند بر رفتن بجایها که خاطر
نخواهد بی اختیار و راه گم کردن دهم یاس یعنی منحوس بودن کوکب میان درجهٔ شمس و مقابل هر درجهٔ وی بر
توالی دلالت کند بر عجز و بیچارگی نزد اکابر و بهرهٔ هریک از این ضعفها در این مرتبه چهار باشد و هجده حقیر اثر بیخ اعلی
مراتب اول و مجرد نحس دلالت کند بر تبرک زنان و بد شکلی دوم نهر نحس دلالت کند بر مال حرام و دزدی و
دزدیدن سیم اشتهار نحس دلالت کند بر سحر و ضایع کردن نطفه و تلف و قلت فرزندان چهارم در جهٔ مظلم
و این هم بجدول معلوم شود دلالت کند بر بد رنگی اعضا پنجم در جهٔ بنهٔ زحل و حکم این نیز همانست و بهرهٔ هریک
از این ضعفها در این مرتبه سه است و ده اوسط مراتب اول در جهٔ نحس دلالت کند بر همنشینی با
دشمنان و خرابی روحانیه مبغضه دوم اوج نحس دلیل مرتبه پست باشد سیم هفت خبره نحس دلیل
خداوکاران بد شکل بد کردار بخاصیت بود چهارم در جهٔ قیمه این نیز بجدول معلوم شود و دلیل افلاس و
کندی ذهن باشد پنجم در جهٔ مخالفه یعنی در جهٔ مذکر مؤنث دل و مؤنثه مذکر را دلیل جبن و بزدلی

زنان باشد ششم در جانبه الربع بترین را خاص دلیل کودی باشد واین در جانهم بجدول بنمائیم هفتم نصف طابط
بعضی بودن کوکب در نصفی که از دجه رابع بود یا درجهٔ عاشر بر توالی دلالت کند بر سکوت در مغاکها و
وجاهای بد هوا هشتم برج مخالف مزاج یعنی بودن کوکب در برجی که مخالف خود باشد دلالت کند بر ضعف
مزاج نهم برج مخالف خوی یعنی بودن کوکب در برجی که مخالف خوی وی بود دلالت کند بر بد خلقی و هر چند
مخالفت درجه را که در متن دو خط بود یکی گرفتیم ضعفهای اوسط مراتب نه شدند و بهرهٔ هر یک از این ضعفها
درین مرتبه دو باشد و سه ادنی مراتب اول برج جنوب یعنی از سرطان تا سرحمل بر توالی دلیل خانهاء بد
هوا و گرم و ناریک باشد دویم برج دشمن یعنی بودن کوکب در دوازدهم خانه خود دلالت کند بر دشمن انکه ری
و فریفته شدن بخود دشمنان سیم برج معوج الطلوع دلالت کند بر خواب و بیداری باعتدال و بهرهٔ هر یک
از این ضعفها درین مرتبه یکی باشد والله اعلم اینست مراتب قوتها و ضعفها برای متاخران که بتقلید متقدمان
قبول کرده اند و بعضی از ینها واقف شده اند و از بعضی واقف نشده اند اما باید دانست که هیچ شخص
نیست که در بعضی امور توانا و در بعضی ناتوان باشد هیچ کوکبی نیست از سیارات که قوت و ضعف او نسبت با مدلکا
باهم اینچنین نیست پس باید که در وقت احکام این مقدار از قوت و ضعف که در حصر امد استخراج کند بترتیب
و عدد بهرهٔ هر یک در زیر وی بر قلم وضع کند و مجموع اعداد قوت جدا و ضعفها جدا بنویسند و اقل از اکثر قطعا
کند تا معلوم شود که قوت از ضعف یا ضعف از قوت بچند مرتبه زیاده است حکم بر غالب کند و باید باید
دانست که اثر هیچکدام از قوت و ضعف با وجود غالبیت بکطرف باطل نشود مگر چند اما بیقدار باشد که غالب
زود تر و اثر مغلوب دیر تر ظاهر شود فایده باید دانست که در جمیع مطلوبات در احکام و اختیارات مراتب ملحوظ بکرد
مثلا در امور دولت و سلطنت هیچ حظی از جرم ثابته سعد و در جه بروج شرف و دستوریه زیاد نباشد و در امور مال
و تجارت زیادت عدد و زیادت حساب و زیادت سیر و زیادت نحوست و قرب در جات سعادت و بهتر است بروج آثر حظوظ
عظیم از اعلی مراتب باشد و در طلب فرزندان شاعر یه اصل عظیم است و در تعشق ثلاثه و در هیجان و در حکم کل
مولود وجه قمر علم و کمال نفس در جات شرف و در جات سعادت از همه حظوظ موثر ترند باید
دانست که کوکب را بر موجودات سفلی دلالت در نوع است ذاتی و عرضی ذاتی انست که بکردش دهور باطل نشود

نشود مثل دلالت زحل بر سیاهی و عرضی انکه بگردش دهور باطل شود مثلا تحسین را دلالت بر امور
قبیحه مذمومه است و سعدین را بر عکس این پس هر جا ظاهر که محسن باشد از مدلولات سعدین است چون
در دور دیگر همان امر مذموم شود در تحت دلالت نحسین در اید والله اعلم تمام شد رساله ضعف و قوی

فصل اول در شرایط کلیه که بدان اختیار زنشاید

بدانکه شرایط کلیهٔ اختیار هفت است چنانچه سلطان الحکما استاد البشر خواجه نصیر الحق والدین
محمد الطوسی روح الله روحه ازا بدین نسق نظم فرموده اند شعر اختیار هر چه خواهی هفت جزا و رجای
نابوده کار تو نیکو درین هین دان مفترض ٭ حالمه مسعود باید حال برج و صاحبش ٭ حال طالع صاحبش
بیت الغرض صاحب غرضش و این هفت شرط است که چون وقت مساعدت کند رعایت مجموع لازم باشد شرط اول
صلاح حال قمر و این بر شرایط دیگر مقدم است در جمیع اختیارات ازبرای انکه او تزدیکترین ستارکان است بزمین
و تاثیر او در زمین عالم زود تر و بسیار تر است از دیگر کواکب اما انکه گفتیم که تاثیر او زود تر است بدین معنی
نیست که حرکت قمر اسرع از حرکات دیگر ستارکانست و حوادث عالم پیوسته متجدد میکردد پس اضافهٔ
این حوادث بحرکات سریعه قمر کردن اقرب بود و دیگر انکه قمر از غایت سرعت حرکت انوار ستارکان
بیکدیگر امیخته گرداند و امتزاج ایشان سبب حدوث حوادث گردد بزودی اما انکه گفتیم که تاثیر
قمر در زمین عالم زیادتست آن نیز از غایت وضوح احتیاج بشرح ندارد مثلا رنگ کرفتن مبوه از
شعاع او و تاثیر شر در کنان و سبب نکام و نزلهٔ شدن چون پرتو او بدماغ رسد بسیار ظاهر است دیگر
از تاثیر او انست که چون از اجتماع روی باستقبال هند او را در زمین محل بعضی زاید آنرا کویند تا
رسیدن باستقبال نبات یافته که بروئیدن یا بینند چون بینند در وی جانوری پدید اید با ندک
مدتی او را از یکدیگر بریزاند و چون ماه از استقبال باز کردد تا باجتماع درین اوقات هر رستنی و علف
که بروئیده و بینند در وی جانور پدید نیاید و بکندی هم برین حال بماند و این عجائب دیگر بوقت
انکه ماه را با افتاب باجتماع یا استقبال باشد مصروع را صرع افتد زیادت از اوقات دیگر و چون

این دو وقت در کنده بفزکرده دیگر بعد اجتماع واستقبال اب دریاها واب رودها در اضطراب افتد تا انکه ماه از افتاب برگردد ساکن شوند جزر رود دریای محیط از طلوع وغروب قمر ظاهر است وکرة بعد اخری مشاهده کرده اند که چون ماه از افق مشرق ظاهر گردد اب دریای محیط بساحل برامدن کیرد تا انکه قمر بوسط السماء رسد بازچون ازمیان اسمان درگذرد اب بازپس شدن کیرد وبتدریج میرود تا چون قمر بافق مغرب مختفی شود بازبرامدن کیرد وچون قمر از وتد الارض درگذرد اب دیکر بازکردد وباز پس شود تا چون قمر بافق مشرق رسد بازان اب بازامدن کیرد ودیکر چون قمر ان ستارة برکردد ولبستارة دیکر پیوندد کطبعش برضد ان ستاره اولین باشد درهوا تغیر پدید اید وبخارها رطب بابین بجنبش درایند وازوباد وبارانها مقتضای وقت باشد ظاهر کردد پس بچندین دلیل روشن شد کتاثیر قمر درین عالم اکثر واسرع از تاثیر دیکر کواکب است لاجرم صلاح حال او در اختیارات اولی باشد وهو رئیس المنجمین اورده است کصلاح حال قمر مقرر درهر اختیاری کربود ضروری است چه دلالت براحوال جزئیه ازهمه پیدا تر وسریع تر است ومراد از لفظ صلاح حال قمر علی الاطلاق یا حصول سعادت است یا عدم نحوست اما سعادت قمر ازپنج وجهاست ا انکه شمالی صاعد باشد واز بعد از مجاورت اوست از نقطهٔ راس تا حصول او بنقطهٔ ذنب ب انکه در برج مستقیم الطلوع باشد واز سرطانت تا جدی ج انکه در وتد باشد از اوتاد اربعه باشد الا در طالع ودر مایل الاوتاد نیز نیکو باشد وحکیم اسمعیل اخرزی کوید که ماه وخداوند خانهٔ او نشاید که در اوتاد افتد که کار بفساد انجامد ودر اکثر اختیارات در نفس طالع نیز نشاید واین سخن از غرابتی خالی نیست واعتماد را نشاید چه اقوال اکثر اکابر بر خلاف اینست د انکه خداوند خانهٔ وی ناظر بود اکر میان ایشان نظر نباشد دلیل وشواری ودیر بود دران عمل وباتمام نرسد مکر که سعدی او را مدد کند ونظر خداوند خانه بوی ازوند باید تا اسان تر وتمام تر باشد ه انکه از سعدی برکشته بود وبسعدی دیکر متصل بود و انکه در روز تحت الارض بود ودر شب فوق الارض واین را خیر کویند ز انکه اثنی عشریه موضع او بسعدی بود کان سعد موافق ان عمل باشد یا اثنی عشریهٔ ان سعد باوی بود ح انکه منتقل باشد از سفلی بعلوی یعنی ان ستارهٔ برکردد وبستارهٔ پیوندد کفلک

که فلک ستارهٔ متصل الیه بالای فلک ستارهٔ منصرف عنه الا در حروب وشرب مسهل که این حال برعکس باید ط انکه در خانهٔ سعدی بود یا در حد سعدی ی انکه شمس باوی ناظر بود بنظر سعد یا انکه در درجات مضیئه ونیره باشد یا انکه سریع السیر بود یعنی بسرش از سیر وسط کذران سیزده درجه ویازده دقیقه است زیادت باشد و انکه زاید النور باشد وزیادتی نور قمر وقتی است کذان تربیع اول شمس درکذشته باشد وبه تربیع دوم نرسیده ونقصان نور وقتی است کذان تربیع دوم شمس درکذشته باشد وبه تربیع اول نرسیده باشد وبعضی کفته اند قمر از اجتماع تا استقبال زاید النور است واز استقبال تا اجتماع ناقص النور ه انکه زاید الحساب بود وان وقتی است کذر نطاق سیم وچهارم باشد از خارج ودر نطاق اول ودویم بود از تدویر ونقصان حساب وقتی کذان نطاق سیم وچهارم باشد از تدویر ودر نطاق اول ودویم باشد از خارج ط انکه زاید بود در عدد وان وقتی باشد کذر نطاق اول ودویم بود هم از خارج وهم از تدویر ونقصان عدد وقتی بود کذر نطاق سیم وچهارم باشد هم از خارج وهم از تدویر ی انکه در خانه یا شرف یا مثلثه یا وفق خود باشد یا انکه مقارن سعد یا کوکبی مسعود بود یا انکه در شرف شمس باشد ط انکه از نحوست پاک بود ک انکه متصل باشد بکواکب مؤنثه چه در اغلب احوال بر اقوی عظیم میباشد چنانچه اتصال افتاب بکواکب مذکره موجب قوت مرد را اما نحوست قمر از پنج وجه است ا انکه تحت الشعاع بود یعنی میان وی وافتاب کمتر از ده درجه باشد از درجات سواب انکه منخسف بود ج انکه بر مقابلهٔ افتاب بود د انکه بر تربیع افتاب بود ه انکه در مقابل تربیع ومقارنهٔ نحوس باشد و انکه محصور بین النحسین بود ز انکه در میان او وذنب دوازده درجه باشد یا کمتر وبعضی مطلق عقدتین کفته اند واین معمول نیست ح انکه در طریقه محترقه باشد ط انکه در بیوت وحدود نحوس بود ی انکه با اثنی عشریهٔ نحوس بود یا در مقابلهٔ ان یا انکه در زایل النور باشد مکر در سیم کذان نوع اوست واز همه بدتر انکه در هفتم بود یا انکه بطیئ السیر باشد یعنی بسرش از سیر وسط کمتر بود ک انکه وحشی السیر باشد یعنی بروج دوازده کانه بروی روا کرباهیج کوکب اتصال نکند وبدتر انکه در برج قوس وحشی باشد بجهت انکه قمر از برجهای غرب در قوس زیاده ضعفی دارد چراز

هبوط بدون آمد و بوبال میرود اگر در جهنا وحشی بود ضررش کمتر بود چه از خانهای غریب جهنا مرتزا
مناسبتراست که از شرف بدون آمد و بخانه منوجه شدن ـ انکه جنوبی هابط باشد یعنی از نقطهٔ
ذنب بخاوذ کرده باشد و بنقطه راس نرسیده ـ انکه درجدی باشد که وبال اوست ـ انکه در ششم
یا هشتم یا دوازدهم باشد از سهم السعاده ـ انکه ناقص النور بود ـ انکه ناقص العدد ـ انکه ناقص الحساب
بود ـ انکه در درجات مظلمه وقتمه و درجات ادبار بود ـ خالی السیر بود یعنی در اوایل برجی بکوکبی پیوندد
و در آن برج دیگر هیچ کوکب اتصال نکند ـ انکه بعید الاتصال بود یعنی در برجی رسد و باوایل برج هیچ
کوکب بدو نرسند و در اواخر بپیوندد و آن دلیل تعویق کارها باشد شرط دوم صلاح حال آن بیت که فرد
و رابیت و آن از سر وجه باشد ا انکه باید که سعدی در آن موضع بود و ناظر ـ باید که خداوندان خانه
ناظر بود بماه و اگر نحس بود باید که اوتاد ناظر بود ـ باید که از نحوس و نظر نحوس سلیم باشد شرط سیم
صلاح حال صاحب آن خانه که فرد رویت و آن نیز از سر وجه باشد ا باید که در موضعی نیک حال بود و
سعود بوی ناظر و نحوس از وی ساقط که گفته اند چون قمر محو باشد و صاحب آن خانه مذموم اول آن کار
پسندیده بود و آخرش نکوهیده ـ باید که بقوتهای ذاتی چون بودن در خانه یا شرف یا مثلثه یا حد او چه
یا هر ربعی که ساهر باشد باوج یا صعود در شمال یا استقامت و سرعت سیر و زیادتی آن اوتاد باشد
بقوتهای عرضی چون بودن در اوتاد و مایل و فرح و خیر و مانندان مزین باشد ـ باید که قمر بوی ناظر
باشد و این اصل تمام است در همه محلها شرط چهارم صلاح حال طالع و آن از هشت وجه است ا
شایستگی او مر غرض را چنانچه کارهای ثابت را بروج ثابته و کارهای منقلب را بروج منقلب و آنچه
میان دوتن باشد و کارهای را که بثبوت کنند بروج ذوجسدین ـ باید که بطبایع موافق عمل مقصود
باشد چنانچه کارهائی را که با تن تعلق دارد بروج آتشی و اعمال آبی را بروج آبی و قس علی هذا ـ
انکه مراعات زمان نیز کرده شود چنانچه کارهائی که در روز خواهند کرد بروج نهاری اختیار کنند
و کارهای لیلی را بروج لیلی و از برجهای دوازده گانه اول نهاری است و دویم لیلی و گفته اند برجهای
ناری کارهای روز را نیکست و برجهای آبی کارهای شب ـ مراعات طبقات خلایق کنند چنانچه کارهای

کارهای ملوک را برجهای ملوک و علی هذا آلقیاس نسبت سائر مردمان و دیگر کارها را که تعلق بمردمان دارد
برج مذکر اختیار کنند و اناث را برج مؤنث و صفات بروج از تذکیر و تانیث و نهاری و لیلی و طبایع
و جهات هریک بشرح مسوفی در رساله مواهب فضل مسطور شد و آنجا تحقیق توان نمود ـ طالع
از بروج مستقیمة الطلوع بود تا آن کار بمراد باتمام رسد ـ انکه سعود را در طالع حظی تمام بود چنانچه
طالع پنج باشرف یا حدایشان بود ـ انکه سعود بوی ناظر باشد و نحوس از وی ساقط که نظر نحوس
بطالع دلیل دشواری بود و نظر سعود دلیل بر کمال آن کار باشد و اگر هم سعود ناظر باشد و هم نحوس دلیل
توسط بود ـ انکه اوتاد بسعود ارسنه و نحوس از وتاد و ساقط و رابع ایضا بعد از طالع اول عاشر
باشد پس تابع پس رابع مگر در امور سلطانی که اول بعاشر نکنند پس بطالع و تابع و رابع شرط پنجم
صلاح صاحب طالع و آن از پنج وجه است ا انکه ناظر بود بطالع و هیچ وجه ساقط نشاید چه اصل آن
صنعت متفق اند بر انکه طالع اختیار بمنزلهٔ بدنست و خداوند بمثابه روح پس باید که روح ببدن
متصل باشد تا اسم حیوة اطلاق توان کرد و از اینجاست که طالع را بیت الحیوة خوانند و بطلیموس
گفته هر آن ستاره که ناظر بنا شد بخانهٔ خود همچنان باشد که کسی از منزل خود دور مانده باشد او را
بحافظت خانه قیام کردن متعسر باشد بلکه متعذر باید که صاحب طالع ناظر باشد بطالع هر نظری که باشد
و اگر نحس بود باید که بنظر هودث بطالع نکرد چه نظر نحوس از تثلیث و تسدیس و نظر سعود از تربیع و مقابله
بدنباشد ـ انکه سعود بوی ناظر باشد ـ انکه سهم السعاده مقارن وی باشد ـ انکه بقمر
ناظر باشد اما اگر نحس باشد باید که نظر او بهتر از اوتاد طالع نباشد ـ انکه قوی حال باشد بقوای
ذاتی یا عرضی شرط ششم صلاح حال کوکب غرض است یعنی ستارهٔ که تعلق بمطلوب داشته باشد مثلا
کارهای سلطانی را آفتاب و شغل و هفت را زحل و تجارت را عطارد و باقی بر این قیاس و آن شش
وجه است ا انکه ناظر بود بطالع اما اگر نحس بود باید که از مقابله و تربیع ناظر نبود ـ انکه ناظر باشد
بخانه حاجت چنانچه آفتاب بعاشر و عطارد برابع ـ انکه ناظر باشد بصاحب طالع که در رتبه
او بوده است که نظر خداوند حاجت کرا از کواکب اغرض کرده بخداوند طالع بهتر باشد از نظر او بطالع

وحکیم ماشاء الله مصری نیز بدین رفته است ـ انکه قوی‌حال بود و در حفظ خویش باشد ٥ باید که از نحوست وضعف سلیم بود ـ باید که ما زجنی محمود بود میان خداوند خانه وخداوند طالع اصل صاحب اختیار وخداوند طالع اختیار کند دلیل حسن عاقبت باشد شرط هفتم صلاح حال بیت الغرض یعنی خانهٔ که تعلق بهم مطلوب داشته باشد چنانچه چهارم دهفتم راد نهم سفر راد دهم اعمال واشتغال را د وازاسه وچهارست ا انکه در خانه حاجت سعدی قوی‌حال بود یا ناظر باشد ـ باید که خانهٔ حاجت در اصل طالع مولود مسعود بوده باشد وقوی‌حال ـ باید که خانه حاجت از طالع اصل صاحب اختیار ساقط نباشد ودر صلاح حال کوکب الغرض وبیت الغرض وخداوند او استقصا باید نمود که حکما گفته اند چون خانهٔ غرض وخانهٔ خداوند او بناء باشد صاحبت دیگر دلیلها هیچ سود ندارد وفایدهٔ ندهد فصل دیم در انچه احتراز از ان لازم باشد بدانکه چیزهائی که در اختیارات انان اجتناب باید نمود وانرا محذورات کلیه گویند چنانچه شرایط فصل سابق بامشروطات کلیه وان سه وهشت چیزاست ا حذر باید کرد از انکه ماه در طالع باشد خاصه در شب الاربیع وشری که چون ماه مسعود بود در طالع باشد ایمنی روا داشته اند وحکیم فاضل یعقوب بن اسحق کندی بصحیح وجه جایز ندارد بودن قمر در طالع وگوید قمر مضادتی دارد با طالع وبعضی از حکما گفته اند چون ماه در غایت قوی است وقابلیت قبول اثر دارد وبسرعت لاجرم اثر سعادت ونحوست زود در وی پدید اید پس موفق کرد در طالع باشد تغیرهای عظیم در مزاج انکس ظاهر کرد وبعضی گویند بودن قمر در طالع جایز است چه او در طالع طبیعت زهره دارد وزهره در طالع مذموم نیست وابو معشر در اختیار سفر خاصه قمر در طالع جایز ندارد ودر بودن شمس در طالع نیز خلاف است اکثر منجمان روا داشته اند بودن شمس را در طالع وبعضی جایز ندارند وحق انست که بودن هیچ نیر در طالع اختیار مناسب نیست واین رباعی که نتیجهٔ خاطر یکی از فضلاست بدین حال ایما می‌کند شعر از قول حکیمان جهان در سمراست ٭ نیز که بود بطالع اندر ضرراست ٭ این کار جهان ازان چنین با خطراست ٭ کاندر درج طالع هر دنده خوراست ٭ ب حذر باید کرد از انکه ماه در طالع ساقط باشد ـ حذر باید کرد از انکه ماه در طالع ساقط باشد ـ حذر باید کرد از نماز جنماه با مریخ در اول ماه واول روز ـ حذر باید کرد از انکه قمر با مریخ زحل بود در اخر ماه یا اخر روز ـ حذر باید کرد از انکه ماه را با خداوند خانه او نظر عداوت باشد چه ان دلیل مضادت وخصومت بود میان کار ودر کارهای زنان سهلتر باشد ـ حذر باید کرد از انکه ذنب در طالع باشد یا در خانه حاجت یا با اتفاق با ماه یا با کوکب الغرض ـ حذر باید کرد از انکه خداوند طالع یا ستارهٔ حاجت راجع باشد یا محترق یا محصور بین النحسین یا مجاسده کید یا مغرب ـ حذر باید کرد از انکه نحوست در اوتاد باشد خاصه در طالع اگرچه ستارهٔ حاجت باشد که نحوست وتد صاحب اختیار را از مطلوب باز دارد ط حذر باید کرد از انکه خداوند هشتم در وتد باشد که صاحب ان اختیار را افتد بدی حذر باید کرد از انکه خداوند قران روی ساقط باشد ونحوس بود که دلالت بر فساد اختیار کند وصلاح حال قمر دین باب سود مند نیاید ا حذر باید کرد از نحوست قمر بهر وجه که باشد ـ حذر باید کرد از انکه صاحب بیت الغرض در اوتاد باشد اگر نحس بود اما باید که بطالع ناظر باشد از حادی عشر یا تاسع یا ثالث یا خامس مکروه تر که طالب شر وفتنه کند ـ حذر باید کرد از انکه اگر خداوند طالع نحس بود و بطالع نگرد که ان دلیل فساد اختیار بود وصاحب اسرار النجوم آورده است که نظر صاحب طالع که نحس بود بطالع از هر وجه باید وسقوطش از طالع بهیچ وجه نشاید ـ حذر باید کرد از انکه طالع یکی از درجات آبار باشد یا صاحب طالع نیز در یکی از این درجات بود ـ حذر باید کرد از روزهای شوم وان بوقت راجع شدن ستارگان باشد یا هبوط یا احتراق ایشان یا روزی که در وقتیر کل باشد چون بلای عظیم یا حربی یا بیماری عام ومانند ان بوقوع باید کرد از انکه طالع بر برج باشد از بروج معوجه الطلوع خصوصا در مهمات ملکی که ان کار بر سنان استقامت نرود ـ حذر باید کرد از انکه قمر در برج معوج باشد مگر که از نظر سعود حظی تمام داشته باشد و زاید النور بود چه اگر ناظر نحس باشد ریخ مضاعف شود وکار دراز کردد وجز کلفت ومشقت روی ننماید ٧ حذر باید کرد از ایام نحس وان هفت روز است قبل از کسوف وهفت روز بعد از و وسه روز پیش از خسوف وسه روز بعد از او ط حذر باید کرد از ساعات بیت الغراب که منسوب است باهل بابل وحکیم اسمعیل باخرزی در اختیارات خود ساعات بیت را ساعات محترقه کوید او وده است که استادان این صناعت اختیار الفاق کرده اند که اغاز هیچ کاری نتوان نهاد از مهمات ملکی احتراز کنند در این ساعات محترقه وحکیم

ابو معشر در این باب مبالغتی تمام است و میگوید هر کاری که اغاز کنند از کارهای بزرگ در این ساعات
چون بر تخت نشستن و وزیری بجریب دادن و علم بر بستن و در دستگاه وزارت نشستن و عنان جز بشمای
بار نیارد و جز ندامت روی ننماید و اهم تر چیزی اختیار کننده را انست که حال این ساعات را بتحقیق بداند
تا ناشناخته کاری اغاز ننهد که عاقبت بوخامت انجامد و کیفیت استخراج این ساعات و احوال ان در
میامن المشتری ببسطی کامل ثبت یافته ✱ حذر باید کرد از انکه ماه از کوکب علوی منصرف باشد و بکوکبی
سفلی متصل کدان دلیل بزیان امدن مطلوب باشد و انصراف او از کوکبی طاعد و اتصال او بکوکبی هابط همین
حکم دارد و اگر از کوکبی برگردد که در روند باشد و بکوکبی بیوندد که از طالع ساقط باشد همین معنی دست
دهد و اگر این صورت در اختیار وجوب بود روا باشد چه دلیل قوت شاخص و ضعف خصم او باشد ✱ حذر
باید کرد از انکه طالع اختیار ششم و هشتم و دوازدهم طالع اصل صاحب اختیار باشد که ان سبب بیماری
و خوف غلبه اعدا باشد و در طالع تحویل و انتها نیز همین حکم است و اگر طالع اصل بعلوم بنا شد طالع مسئله
بدان بگردانند ✱ حذر باید کرد از نحوست طالع اجتماع مقدم کر حکما گفته اند چون طالع اجتماع مقدم
تباه باشد و نحوس بران مستولی باشند پرهیز باید کرد از کارهائی که دوام ان مطلوب باشد ✱ حذر باید کرد
از تأسیسات که در ان ساعت که قمر بدان درجات میرسد بغایت نحس و منحوس و ناشایسته است و تأسیسات
مراکز بجران باشد و عرب تأسیسات کوبدوان هشت تأسیس باشد تأسیس اول از اجتماع در بعد دوازدهم
درجه است و تأسیس ثانی در چهل و پنجم و ثالث نودم و رابع صد و سی و پنجم و خامس صد و هشتادم و ان
نقطه استقبالات و تأسیس اول از استقبال در قرب چهل و پنجم درجه است و دوم نودم و سیم صد و سی و پنجم
و چهارم صد و شصت و هشتم و پنجم صد و هشتادم که بنقطه اجتماع باز رسد و تفصیل تأسیسات و کیفیت
استنباط ان از رسالهٔ میامن المشتری توضیح کرده ✱ حذر باید کرد از ایام ناقصه و ان از اول بعد بیست و
هفتم ماه عرب بود تا نیمه بعد چهارم از ماه دیگر و بعد ازان تمام تا یازده بعد ایام زیادت بود پس از ابتداء
روز دوازدهم تا نیمه بعد نوزدهم ایام نقصان بود بعد ازان تا اخر بعد بیست و ششم ایام زیادت بود
✱ حذر باید کرد از ایام مکروهه و ان اتباع ماه عرب بود که نهم و هجدهم و بیست و هفتم است ✱ حذر

حذر باید کرد از ایام منحوسه و ان اتباع ماه عرب و ان روزهای بحران ماه بود چون هفتم و چهاردهم و بیست
و یکم و بیست و هشتم و بابلیان در این چهار روز اختیار روا ندارند ✱ حذر باید کرد از ایام متحوسه
منحوسه در ماههای فارسیان و ان هفت روز است که از برای همه کارها بد است و چهار روز دیگر
است که در هر بعدی کاری معین ممنوع است و خواجه نصیر الحق و الدین الطوسی انرا در رسالهٔ نظم کشیده
اند نظم بقول جعفر طادق خلاصهٔ ایجاد ✱ زماه فارسیان هفت روز مذموم است ✱ نخست بعد سیم
باز پنجم و پس ازان ✱ چو بعد سیزدهم روز شانزده شومست ✱ دگر زعشر سیم بیست و یک چو بیست
و چهار ✱ چو بیست و پنج کدان هم نحس مرقوم است ✱ بجز عبادت کاری مکن در این ایام ✱ اگر چه نیک و
بد است همچو رنق مقسوم است ✱ بماند بیست و سه روز نجسته مختار ✱ که در عموم نتایج بخیر محتوم است
و لیک چارم و هشتم سفر مکن زنهار ✱ کز خوف و هلک درین هر دو نص مکتوم است ✱ بروز پانزدهم
پیش پادشاه مرو ✱ اگر چه سند دلش بر تو نرم چون موم است ✱ کرین نیز در این روز نایسند آمد ✱
که دره مخوف و هوای خلاص مسمومست ✱ مکن دوازدهم باکسی مناظره ✱ که در خصومت این روز صلح
معدوم است ✱ بعد های ستوده همین چهار است انک ✱ درین حوایج درسلک نحس منظوم است ✱
✱ حذر باید کرد در وقت انصراف ماه از محاق از شهادت مریخ و اتصال بدو خاصه از مقارنهٔ او تربیع
✱ حذر باید کرد در وقت استقبال از شهادت زحل و اتصال او بقمر که ان دلالت کند بر غایت
ثباهی ✱ حذر باید کرد از نحوست قران یعنی چون اجتماع در جزو قران علویین واقع شود تا اجتماع
دیگر و گفته اند تا وقت استقبال از جملگی ابتداء ✱ حذر باید کرد و اگر ضرورت باشد قوت اختیار
از نحوس باید جست اما اگر قران سعدین دران جزو بوده باشد و نحوس مستولی باشند ان نحوست زایل
شود و ان ماه کارهای شایسته باشد ✱ حذر باید کرد از انکه خداوند طالع یا کوکب الخرض یا صاحب
بیت الحاجة یا خداوند خانهٔ قمر غربی باشند و عاقبت آنکار وخیم بود ✱ حذر باید کرد از انکه قمر در
مقابلهٔ زحل بود یا در تربیع مریخ یا در تثلیث مشتری بدحال یا در نحس نهرو بدحال از برای انکه در وضع
بروج ان کواکب را با قمر همین نظراست پس وقت اختیار نشاید کرچون ان کواکب مخبر بود قمر را او همان نظر باشد

کرنحوست مضاعف کرده و بعضی نظر سعدین را درین محل جایز داشته اند و حکیم سنجری این قول را پسندیده و حق آنست که چون در اصل وضع قمر را با سعدین همین نظرات و در اختیارات همین نظر بود و سعدین چون قوی حال باشند در سعادت بیفزایند و اگر بد حال باشند هنوز از سعادت چیزی باقی بماند ۱۲ حذر باید کرد از انصراف ماه از نحوس مگر در وقت فرار کردن از بتر باشد ۱۱ حذر باید کرد از اتصال ماه بنحوس مگر که ان نحس قوی حال باشد و او را شهادتی باشد نزدیک ماه چنانچه خداوند خانه وی بود که آنگاه دلیل حصول مراد بود تا آنجا از نحوست وی رضای خداوند حاجت ۱۰ حذر باید کرد از نحوست اجتماع در طریقه محرقه یعنی چون اجتماع از نوزدهم درجهٔ میزان باشد تا سر درجهٔ عقرب دران ماه از ابتداء کار تا آخر باید کرد که ان بلای بزرگ دارد ۹ حذر باید کرد از ابتداء امور چون اجتماع در اول وعد یا اول سال بوده باشد یا شهادت برج ۸ حذر باید کرد از افتتاح اعمال چون استقبال در آخر وعد یا آخر سال بوده باشد یا شهادت زحل ۷ حذر باید کرد از شهادت نهم زحل و نهم برج و نظر خداوندان ایشان بسهم حاجت و خداوند او اینست انچه در باب اختیارات از وحذر کردن لازم است والله اعلم

فصل سیم در انچه سبب کمال اختیارات شود و ان هفت نوع است نوع اول انچه تعلق بابتداآت و انتهاآت امور دارد و درین باب اصل تمام ملاحظه حال اجتماع و استقبال مقدم است با احوال قمر و انچنان بود که جزو مقدم در طالع اختیار از سر حال بیرون نباشد یا در اوتاد باشد یا در مهابل یا در زوایل اما چون مقدم در یکی از اوتاد باشد خالی از ان نیست که قمر دران اجتماع یا استقبال یا سعدی بوده است یا نحسی یا فارغ بوده از اتصال سعد و نحس اگر با سعدی بوده باشد و بعد از انصراف بسعدی دیگر پیوسته دلیل خوبی ان کار بود هم در ابتدا و هم در انتها و اگر بنحسی پیوسته باشد دلیل خوب ابتدا و بتباهی انتها بود و اگر با نحسی بوده باشد و چون از و برگشته بود و بسعدی متصل شده دلیل بتباهی ابتدا و بخوبی انتها بود و اگر هم بنحسی پیوسته بود دلیل بتباهی ان کار باشد هم در ابتداد هم در انتها اما اگر جزو مقدم در یکی از بیوت مهابل اوتاد بود اقسام چهارگونه مذکوره میانه باشد و اگر در زوایل افتاده باشد اقسام اربعه ضعیف باشد الا در جانب شر که آنرا ۱۲ سعادت هرچند بحال

حال تر باشد بخوست ایشان پشتر باشد و اگر قمر بعد از اتصال فارغ بوده باشد و جزو مقدم در وتد بوده دلیل توسط ان کار باشد مابل بنیکوئی و اگر در مابل الوتد بود این کار در درجهٔ توسط باشد و اگر جزو در مابل بود اندک ضعیف مابل بود و گفته اند که طالع و طالعش و سهم سعادت خداوند ساعت و ان ستاره که قمر بدو می پیوندد دلیل ابتدای کارها شود و برج چهارم و طالعش و اثنی عشریه ماه و خداوند خانه قمر و خانه چهارم از درجه قمر و صاحب سهم السعاده دلیل انتها کارها بود پس اگر خوب ابتدا و انتها خواهد ملاحظه دلایل بکند و ایشانرا مسعود ساند و در مواضع نیکو بنهد و در کتاب سر النجوم آورده است که در اختیارات از اصلاح ارباب عواقب غافل نباید بود از برای انکه اعمال تمام نکرده الا بعواقب و صاحب سر السرائر آورده است که صلاح حال دلایل بر صلاح عاقبت سبب تلف صاحب اختیار بوده در جامع مذکور است که حکما متفق اند بر انکه ماه دلیل ابتداست و خداوند خانهٔ او دلیل عاقبت پس در ابتداء کارها حال ماه و صاحب بیت او یکی از چهار قسم تواند بود اول انکه قوی و وتدی بود از اوتاد و طالع و خداوند خانهٔ وی بوی ناظر باشد و این دلیل خوب ابتداء و انتها باشد دوم انکه قمر در وتدی باشد اما صاحب بیت از وی ساقط باشد و این دلیل خوب ابتدا و بتباهی انتها بود سیم انکه قمر در وتد بود اما خداوند خانه بوی ناظر باشد و این دلیل بتباهی ابتداء و خوبی انتها بود چهارم انکه نه قمر در وتد بود و نه خداوند خانه وی بوی ناظر و این دلیل بتباهی ابتدا و انتها باشد نوع دوم انچه تعلق باحوال دلایل طالع اختیار دارد بباید دانست که دلیل طالع کوکبی باشد که مستولی بود بر طالع و شهادت او پشتر باشد و در برهان الکفایه آورده است که دلایل طالع نه اند بر ترتیب اول صاحب طالع پس صاحب شرف پس صاحب شرف صاحب حد پس صاحب مثلثه اولی پس صاحب وجه پس صاحب نه بهر پس صاحب اثنی عشریه طالع پس کوکبی که در درجهٔ طالع بود متصل باشد پس کوکبی که در طالع بود از این جمله هر کدام را که شهادت پشتر باشد وی دلیل بود و ادلاء عاشر و سابع و رابع و ثانی بهمین دستور پیدا توان کرد و این ادلاء را بر هر چیز که مقتضای عقام باشد از ضعف و قوت رعایت باید نمود نوع سیم انچه تعلق بملاحظهٔ طالع اصل دارد با طالع اختیار حکما گفته اند اگر

ممکن بود طالع اختیار باید که طالع اصل باشد یا عاشر اصلی بشرطی که از نحوس پاک بود و بسعود مزین و اگر چنین نشود حادی عشر اصل را طالع اختیار باید کرد و طالع تحویل بدل طالع اصل بکار توان داشت و برج انتها نیز توان اگر ششم و هشتم و دوازدهم اصل بنا شد و پاک باشد از نحوس و بعضی خامس و تاسع و ثالث طوالع ثلثه را روا داشته اند که طالع اختیار بود و گفته اند بباید نکریست تا کوکبی که والی یکی از طوالع ثلثه است سعد است یا نحس اگر ستاره سعد بود باید که در یکی از اوتاد طالع اختیار باشد یا در مایل و بهتر آن بود که فوق الارض باشد مسعود و قوی حال و سالم از نحوس و اگر ستاره نحس بود در مایل باید کرد چه اگر در وتد افتد حاجت معوق بماند و در زایل خود نشاید و گفته اند باید که میان طالع اختیار و طالع صاحب اختیار رمازجئ محمود و مشاکلتی مسعود باشد و اگر در طالع تحویل همین معنی دست دهد موجب زیادت سعادت گردد **نوع چهارم** انچه تعلق بدلایل حاجات دارد بدانکه دلیل حاجت کوکبی بود که در خانه حاجت باشد یا او را در آن خانه حظی باشد و گفته اند دلیل حاجت قمر است و سهم الحاجة و صاحب ساعت اختیار و هر کوکبی که دلالت بر آن کار کند چون شمس بر امور سلطانی و زحل بر کارهای دهقانی و اصح اقوال آنست که بر کابین دلیل خداوند بیت حاجت بود پس صاحب شرف او پس صاحب خداوند پس صاحب سهم الحاجت پس قمر پس سهم الحاجة پس کوکبی که در بیت الحاجة بود پس کوکبی که بر بیت الحاجة ناظر بود پس صاحب ساعت پس کوکبی که بالطبع دلیل آن کار است و چون این ادلاء سعود باشند و در مواضع نیکو افتدان حاجت بر وفق مطلوب صحیا گردد و گفته اند خداوند بیت صاحب حاجت از طوالع ثلثه و از طالع اختیار باید کرد و برجی که طالع اصل بوده باشد نکنند که حاجت تمام نشود بی بخی و گفته اند که اگر در برجی باشند که طالع تحویلی بود حاجت تمام کردد اما کم نفع باشد و در برج انتها میانه باشد در نفع و در جامع شاهی آورده است که اگر در طالع اصل دلیل فساد حاجت باشد باید که غایت بر اصلاح خانه حاجت از اختیار مصروف داری و خداوند آنرا قوی حال کردانی و گفته اند که در طالع اختیار مراعات اصلاح کوکبی باید کرد که در طالع اصل دلالت کند بر حصول آن حاجت که اختیار بجهت اوست و این از جمله ارکان اختیار راست مثلا یکی را طالع سنبله است و صاحب طالع و صاحب شرف عطارد

عطارد در خانه هفتم حوت و صاحب مشتری و خداوند شرفش زهره و مشتری در طالع و عطارد از قوس که چهارم طالع است ناظر بطالع این طالع دلالت میکند بر وقوع تزویجی پس در اختیارات تزویجی بعد از صاحب طالع اصلاح مشتری باید کرد که صاحب آنست و همازجت محمود میان مشتری و عطارد نگاه باید داشت که مقبول بود از مشتری و اصلاح زهره نیز درین باب از مهمات است که کار تزویج منسوب بدوست و باقی بین قیاس **نوع پنجم** انچه تعلق بمقصود دارد اختیار کنند در ملاحظه کند تا اختیار نیکو باید مثلا در اختیار عقد نکاح چند صورت متصور است شاید که این عقد بران عزیمت می بندد که هرگز زفاف دست ندهد و شاید که خواهد کرد زفاف بود ولی فراهم نیاید و دوست که میخواهد کرد زفاف زود باشد و ممکنست که غرض از این نکاح فرزند باشد و شاید که خواهد فرزند در میان بود و مانند این پس باید که شخص غرض او کند تا اختیار ملایم مقصود وی بود و یکی بخی جماعتی مختلف الاغراض روی بسفر دارند و هریکی را از ان مقصدی و مقصودی دیگر است پس اگر همه را یکوقت اختیار کنند اختیار مناسب اغراض ایشان نیفتد **نوع ششم** انچه تعلق بسهام دارد و بدانکه اعتبار احوال سهام از ارکان کمال اختیارات و حکما گفته اند بهترین اختیاری انست که سهم السعاده بناء ناظر باشد و خداوند سهم السعاده قوی حال بود انگه منسوبیت بدان حاجت که مطلوب اختیار کننده است مسعود باشد و رعایت حال سهم الغیب خداوند او نیز باید کرد و از ملاحظه سهم المشتری و سهم الزهره و خداوندان ایشان غافل نباید بود و گفته اند اگر خداوند سهم السعاده ساقط باشد از طالع هیچ مضرتی حاصل نشود و چون سهم السعاده بناء ناظر باشد و اگر صاحب سهم السعاده نیز از طالع اصل یا تحویل باید طالع اختیار یا در یکی از اوتاد افتد بغایت ستوده باشد اما بشرطی که آن کوکب سعد یا مسعود بود امّا اگر نحس یا منحوس باشد در مایل افتادن اولی باشد **نوع هفتم** انچه تعلق بقرانات و ادوار و انتقالات و تحویلات دارد باید که یاری خواهد بخداوندان دورها و انتقالات که شهادت ایشان از در اختیارات اثر تمام است و باید که هر کوکبی را که بوقت قران صغری قوی بوده باشد در اختیار نیز قوی حال باشد در هر صنعی محمود کوکبی که در تحویل سال قوی حال بوده باشد اینجا نیز همچنان باید غلام زحل کوید صاحب

تحویل ۱ در طالع اختیار و اگر طالع سال را خانه حاجت سازی زود تر مقصود حاصل کرد نوع هشتم
انچه تعلق باجتماع و استقبال دارد بدانکه اجتماعات و استقبالات را در اختیارات اثری بسیار است
تا حدی که گفته اند ان برج که اجتماع یا استقبال در وی اتفاق افتد بمثابه طالع باشد و خانهٔ
دویم بجای بیت المال و هم بدین قیاس بیوت دیگر را اعتبار باید کرد پس چون خواهی که بعد از اجتماع
یا استقبال کاری کنی جهد کن تا جای قمر یا طالع وقت برج باشد لایق ان کار چنانچه اگر برای بنا
اختیار کرده شود باید که صاحب قمر یا طالع وقت خانه چهارم باشد از برج اجتماع یا استقبال مقدم
و باقی برین قیاس و گفته اند که اوتاد فلکی در وقت اختیار موافق باشند با ادلاء فلکی در وقت اجتماع
یا استقبال چنان دلالت کند بر کمال ان کار و باید که سعدی را که در اختیارات رعایت میکند سعدی
باشد که در وقت اجتماع یا استقبال مقدم مسئولی بوده باشد و اگر چنانچه ان سعد خداوند حدی باشد
که اجتماع یا استقبال مقدم در وی واقع بوده باشد بهتر بود و در جامع شاهی آورده است که بهترین
اجتماعها ان باشد که باشهادت مسعود باشد خصوصا زهره و خوبترین استقبالها ان بود که باشهادت
سعدها بود بتخصیص مشتری چه این وضع دلالت کند بر صلاح حال کارها در ان ماه و گفته اند بهتر انست
که اجتماع یا استقبال در برجی بوده باشد که طالع صاحب اختیار بود و در ان اختیارات باید که خداوند
حد اجتماع یا استقبال قوی باشد که ان دلالت بر اتمام ان کار و بقا و دوام کند و باید که ارباب مثلثه
اجتماع و استقبال در موضع نیکو باشند از طالع و بطالع ناظر و باید که خداوند جزو مقدم در وقتهای
اجتماع و استقبال در موضع نیکو باشند از طالع و بطالع ناظر و باید که خداوند جزو مقدم در وقتهای
طالع اختیار باشد یا در خانه و شرف خود یا در حدود سعود که ان دلالت بر خوبی ان کار کند احمد بن
عبد الجلیل گوید هرگاه که نیرین مجتمع باشند در درجه شرف شمس یا دیگر اجتماع در نهمی اختیارات سعادت
عظیم روی نماید اما بشرطی که چون افتاب از قمر منصرف شود و بسعد در حیز نور رسد ابتدا کند نوع هفتم
انچه تعلق باساتیع دارد در جامع شاهی امده است که هفتهٔ اول از ماه موافقست مر کارهای را
که بر اساسی و عمارت کند و هفتهٔ دویم مناسبت خصومت و محاسبه و عمارت را و هفتهٔ سیم شاید بیع
و شری و بکارهای دشوار قیام نمودن و هفتهٔ چهارم لایق بود مر کارهای پوشیدنی و پنهان را پس بد

در هر هفته اختیاری که لایق باشد باید کرد و بعضی این معنی را از ضعفی خالی ندیده اند نوع دهم
انچه تعلق باوقات دارد از فصول و ازمان باید که در اختیار هر کاری ملاحظهٔ اوقات بکند چنانچه
مثلا اختیار فصد و مسهل بوقت غلبهٔ حرارت و بروز نشاید و در ایام باحوا خوش بنا باید کردن و
پست خوردن قبل از طلوع شعریان و بست و سه روز بعد از ان مسهل نباید خوردن و بدین قیاس در رعایت این
نوع دقیقه نامرعی نباید گذاشت مرکبی از این مهمات ضرورت باشد و در ان صحت متصور بنوع که اختیار در
این اوقات جهت دفع ضرر جایز باشد نوع یازدهم انچه تعلق بساعات دارد بدانکه ساعات را در اختیار
اثری تمام است پس باید که ملاحظهٔ ان کرده شود چنانچه کارهای خیر را مشتری اختیار کنند و اعمال سفلی را
ساعات افتاب و علی هذا القیاس در رعایت ساعاتی که بعد از ساعات بیت افتاب بود باید نمود و آنچنان
است که بعد از ان ساعات بیت دوازده ساعت دیگر نصیب زهره است و ان شایسته بود عملهای زهره را
و بعد از ان دوازده ساعت دیگر نصیب عطارد است و ان پسندیده است کارهای عطارد را و همچنین حال
باقی کواکب و اختیار ساعات علیحده در خاتمهٔ سمت اصدار خواهد یافت نوع دوازدهم انچه تعلق بمروج دارد
ملاحظهٔ کیفیات بروج را مدخلی تمام است در اختیار از برای انکه کاری که میکند اگر از ان قبیل است که بزودی
سپری خواهد شد چون بیع و شری و سفر و مانند ان بروج منقلبه باید اختیار کردن چه در موضع قمر طالع
وقت و از برجهای منقلب قوی تر جدی است پس سرطان و میزان باعتدال نزدیکتر است و ثابت در مرتبهٔ آخر
و اگر کارها بود که پایداری را شاید چون بنا نهادن و انچه در ان ثبات مطلوب است قمر در بروج ثابته باید
و اسد از همه ثابت تر باشد و دلو پیرتر و ثور و خوشحالتر و شایسته تر و عقرب بسبب تر و عقرب اگر کاریست که
بین الاثنین باشد چون شرکت و مانند ان قمر در بروج مجدد باید و حکما گفته اند چون بوقت اختیار قمر در
بروج منقلبه بود بزود فساد در ان کار که مطلوب است پدید اید خصوصا چون نحس نظر افکند و چون بعزوبت
قمر در یکی از این بروج منقلبه بود یا انکه بزودی فساد نکند امید خیر در پیشتر بود و چون قمر در بروج
مجدد باشد در میان کار نوعی از تلون پدید اید و اخر الامر همان باز رود که بوده باشد و گفته اند کارهای
عظیم را برجهای کواکب علوی باید و کارهای خیر را برجهای کواکب سفلی و مر کارهای سلاطین بروج ملوک بکار باید

داشت و بر جهای ملوك مثلثه ناریست و صنداان مثلثه آبی و گفته اند مهم بزرك را بروج امره
باید یعنی مستقیمه و کارهای خود را بر بروج مطیعه شاید یعنی معوجه نوع سیزدهم انچه تعلق بعدد
دارد و عدد را در باب اختیار اعتباری عظیم است پس باید که درجهٔ طالع و مواضع یازین و کواکب
الغرض عدد سعود باشند و اربابان عدد موافق ان کار باشند و خداوندان عدد بیکدیگر و بر یازین
ناظر و بنظر تسدیس ان مهم موجب دلخواه باتمام رسد نوع چهاردهم انچه تعلق بر یازین دارد و چون
مدار علیه اختیارات قرانست و بعد ازان شمس پس موضع ایشان را از موضع نیکو باید کرد و باید که در عدد
سعود باشند و بیکدیگر ناظر بموده و با قرانهای ایشان گفته شده است نوع پانزدهم انچه تعلق
بثوابت دارد باید کرد در اختیارات مدد خواستن از کواکب ثابته فرو نگذارد ازبرای انکه چون کوکب
الغرض مسعود بنا شد و بصلاح افتد وی مسعد بود شاید که در جریکی از کواکب ثابته که بر مزاج
ان کوکب بود و بر مزاج سعدی بر درجهٔ طالع یا عاشر یا انجا که خواهند هفتد تا ان غرض زود تر باتمام
رسد و مراد در جهٔ طلوع است اگر طالع بود و در جهٔ تمام و اگر در عاشر افتد و در جهٔ غروب اگر در سابع
باشد نه درجهٔ تقویمی او و این درجات را در هر ناریخی بقانونی که در تخات مسطور است استخراج
باید کرد و در اتصال قمر و سهام مطلوبات بیکی از ثوابت که در قدر اول و ثانیه باشند و بودن ایشان را
در بندهای عاشر یا سابر اوتاد خاصیتی عجیب فایدهٔ عظیم است احمد بن عبد الجلیل گوید که چون اجتماع واقع
شود در جزوی و یکی از کواکب ثابته که در عظم اول باشند انجا بود تا دیگر اجتماع هر اختیاری که مناسب
طبیعت ان کوکب باشد در نهایت قوت و کمال بود نوع شانزدهم انچه تعلق بنحوس دارد باید که بنحسها
یاری خواهد در وقت احتیاج خواجه نصیر الحق والدین در شرح ثمرهٔ بطلیموس اورده در یک کلمه و اندهم
که استخدام النحوس فی الاختیارات و استعمالها فی المواضع التی یلیق بها کما یستعمل الطبیب الحاذق من السموم
فی الدواء المقدار الکافی میگوید که اطبا در ادویهٔ مرکبه محذورات بکار دارند دفع ایلام را بر وجهی
که با مقدار چیزی که دفع محذورات کند و اگر جمله محذورات از سموم شمرند همچنین میخ باید که در
اختیارات نحوس را بکار دارد و در مواضع که بان لایق بود مانند خانهٔ دوازدهم در دفع اعدا و هفتم

و هفتم در دفع خصوم و از ازدلیل مطلوب و خانهٔ مطلوب دور دارند و از اوتاد ساقط گردانند
تا در حصول مقصود خلل نیفتد نوع هفدهم انچه تعلق باصلاح دلایل دارد و ان ارکان معظم
اختیارات است چه شاید که تاخیر میسر نشود تا وقتی که دلایل بصلاح اید پس حکما این چاره کرده
اند و گفته اند که چون یکی ان سعدین در طالع یا وسط السماء باشد دفع فساد دلایل کنند و این
سخن بنزدیك حکیم عمر بن فرخان طبری پسندیده نیست و وی گوید این نوع اختیار در کارهای
دهر باشد که در وی طلب ثبات و دوام نکنند چه در چندین مدت معدود اثر این اختیار باطل
کرده و اما ان کارها که دوام وی مطلوب باشد تمام نکرده الا وقتی که قمر از نحوستها پاك کرده و در تسدیس
میگوید که چون تاخیر اختیار ممکن بود تا وقت صلاح ماه ماه را از طالع ساقط کنند و سعدی را در طالع
بنهند و ازین تکته غافل نباید بود که چون قمر را نیکو حال توان کرد عطارد را از طالع و ساپر اوتاد و از طالب
طالع و خانهٔ حاجت و خداوندش ساقط باید کرد و اگر جملگی میسر نشود باید که از دهم و یازدهم ساقط
باشد عاصمی که یکی از قدمای علمای این فن است میگوید که چون در طالع اختیار بعضی از دلایل بصلاح
توان اورد باید که هر دو نیر را بیکدیگر نظری باشد که ان دلیل است بر قوت ان اختیار خصوصا که قمر
با راس باشد ابو علی خیاط گوید که چون اصلاح قمر متعذر بود و بحوست او دفع پذیر بود مخیر نیکو
حال را خداوند طالع باید کرد و در طالع باید نهاد و حق انست که اگر قمر نیك حال باشد بطالع و
طالعش ناظر باید و اگر بد حال است ساقط و نظر یازین بیکدیگر و بصاحب طالع بمودت مصلحی قوی
و بودن سهم السعاده در موضع مطلوب بغایت نیکوست و بودن سعدی در طالع یا بیت الحاجت
اصلاح همهٔ فسادها بکند و این نقیر در اختیارات مهمات کلی ملاحظه کرده که چون سعدی در طالع
بوده با وجود بسیاری از دلایل مفسد نتایج نیکو داده و معترف ظاهر بران مترتب بوده این بود
انچه سبب کمال اختیارات است و این جمله کرد در فصول ثلثه ذکر شد هر کس را توفیق و طبع راست
باشد استنباط اختیارات جزئی تواند نمود چه هر چه در اختیارات جزئیه گفته میشود نوع این
اصولست صاحب کفایة التعلیم گوید که مرجع اختیارات جزئیه دلایل کلیه است و بدین سبب است

کدهر کس که دلایل کلیه را بنظر نگاه دارد از دلایل جزئیه مستغنی گردد **فصل** درمیان بعضی از اختیارات جزئیه است **بجنگ** و فتن حاجت ملوک بدین باب زیاده از ابواب دیگر است وهیچ اختیاری از اختیار حرب هائل تر نیست چه اگر دراین باب خطائی واقع شود سبب استیصال ملت و دولت است وعلی الاجمال قبل از شروع درین باب باید دانست که طالع دلیل انکس است که بجنگ خواهد رفت ودهم خانه یاران واعوان اوست وهفتم دلیل دشمنست وهشتم دلیل انصار او وچون کیفیت این مسئله را مستحضر باشد ودرین اختیار تامل کند از قوی باید ساخت و مسعوده چنان ساند وازانکه ضعیف و بدحال باید گرداند چنان کند کار بمراد او روده وپس دراین اختیار احتیاط اتم واکمل باید کرد وشرایط تمام بجای باید آورد وازمحذورات بکل احتراز باید کرد اما شروط آن وچهل و پنج است ۱ باید که طالع یکی از خانهای شارکان علوی باشد و بهتر خانهای مریخ است بدو وجه یکی انکه نظر این بیوت بیوت زهره بود وچند انکه مریخ را درین باب قوت است زهره دران باب ضعیف است پس مراختیار کردن این خانها قوت خداوند اختیار را و ضعف خصم او ووجه دوم انست که مریخ کوکب حرب است پس مراختیار حرب هرچه بدو نسبت دارد اولی بود ۲ باید که اگر طالع خانهای مریخ نباشد مریخ بیوتی ناظر بود از تثلیث تا تسدیس ۳ باید که خداوند طالع در طالع یا وسط السماء یا خانهای مشرکه باشد واگر در رابع وسابع مقبول باشد هم جائز است و کشته اند در رابع وسابع نشاید واین قول بصواب اقربست ۴ گفته اند که ماه در برج ابی بیاد نیکوست ۵ کوشیار گوید ماه در بیوت منقلب باید وخداوند طالع در برجی ثابت یا ذوجسدین ۶ عمر ابن یوسف گوید که ماه در سرطان باید بتثلیث مریخ و بمشتری ناظر که بسیار نیکو بود ۷ باید که خداوند طالع مستولی و یا مستعلی باشد بر صاحب سابع ۸ باید که خداوند هفتم در طالع یا در ثانی یا ثانی عشر بود تا مقبول باشد واگر متصل بود بکوکبی ساقط بهتر باشد ۹ باید که خداوند طالع در برجهای مستقیم الطلوع باشد ۱۰ باید که صاحب طالع بخداوند عاشر متصل بود ۱۱ باید که خداوند هشتم در ثانی بود ۱۲ باید که نیرین بصاحب طالع ناظر باشند که ان رکن بزرگ است دراین اختیار و اگر

آن نظر مودت است دلیل ظفر باشد ۱۳ باید که خداوند صاحب طالع شرقی باشد و طالع ناظر بنظر موالات پسندیده کران دلالت بر نشاط و خوشدلی سپاه کند و دلیل باران انکس باشد که ابتداء کار زار کنند ۱۴ باید که ستارهٔ که ماه از و منصرفست دران وقت قوی حال باشد و رونده و مستقیم السیر بود که معین طالع است ۱۵ باید که ستارهٔ که ماه بدو متصل است ضعیف حال بود و دلیل آن بود که ان معین سابع است ۱۶ باید که ماه منصرف باشد از ستارهٔ علوی و متصل باشد بستارهٔ سفلی ۱۷ باید که قمر ناظر باشد بطالع که دلالت او قوی بود از دلالت خداوند طالع و دیگر دلایل تبع دهند ۱۸ باید که مریخ در وتد باشد واگر در عاشر بود حرب قوی کرده و غرض حاصل آید ۱۹ باید که طالع از سعدی خالی بود یا صاحب طالع با سعود بود ۲۰ باید که ثانی که خانهٔ اعوان و انصار است و خداوند آن مسعود و قوی حال باشند ۲۱ چاره نبود از انکه بصلاح آرند کواکب حرب را و ان مریخ است و عطارد و قمر و خداوند خانه وی پس باید که هر قوی و بنیان حال باشند ۲۲ باید که سهم السعاده و خداوند آن در طالع باشند یا ثانی ۲۳ باید که صاحب طالع فوق الارض باشد ۲۴ باید که خداوند طالع مستعلی باشد بر زهره و ناظر بوی بود ۲۵ باید که صاحب ثانی مسعود باشد و مریخ اگر قوی مقبول بود کران دلالت بر نصرت اعوان کند ۲۶ باید که از ثوابت که بر مزاج مشتری و مریخ اند چون ملک العنان و شعری یمانی و قلب الاسد و سماک رامح و سرطان برو مانند آن در یکی از اوتاد باشد یا مقارن ماه بود یا باسهم السعاده که دلیل فتح و نصرت باشد ۲۷ باید سهم الظفر در طالع بود یا در ثانی یا در عاشر یا در بیت الرجا تا نیکو اید ۲۸ باید که مریخ بخداوند عاشر ناظر باشد بر تثلیث یا بر تسدیس ۲۹ باید که صاحب وسط السماء مسعود باشد و از نحوس سالم بود که ان دلالت بر ظفر اغلب کند و حرب کند ۳۰ اگر خداوند سابع بخداوند ثانی متصل بود دلیل بناموافق حال دشمنان باشد ۳۱ باید که سعدی در طالع باشد و صاحب السرائر گویند بودن زهره در طالع اولی که او وقایه شر مریخ کند کواکب حرب بکند ۳۲ باید که صاحب طالع در برجی ثابت بود و در شرف خود قوی حال و مشرق ۳۳

باید که صاحب سابع تحت الارض باشد و در برجی منقلب و در هبوط ضعیف حال در مغرب و راجع و اکثر از کواکب سبعه بود بعید باشد ل باید که خداوند سابع محصور بین النحسین باشد اگر نزدیک بعقدهٔ ذنب بود دلالت بر ضعف خصم کند ل باید که از ملاحظه ارباع غافل نبود چنانچه در باب زده باختن مذکور است که از ده درجهٔ فوقانیه درجهٔ اسد شرقیست و از ده درجهٔ اسد تا ده درجهٔ عقرب جنوبی و از ده عقرب تا ده دلو غربی و از ده دلو تا ده ثور شمالی و امام ابو الحامد غزوینی اینمعنی را یکی از رموز هرمس میداند و میگوید که چون مریخ در ربعی باشد از این ربعها اهل آن ربع در حرب غالب آیند برای آنکه مریخ ایشان را معاونت کند چنانکه اگر در قمر در ربع مقاتری باشد او غالب آید و ابو نصر مظفری که از علمای احکام است و از جملهٔ شجعان حرب میگوید من این حکم را در حرب بسیار بتجربه درست یافته ام ل باید که طالع آنکه بحرب میرود اگر برج منقلب باشد خداوند او در برج ثابت باشد یا دو جسد بین ناظرین تا ظفر در جانب وی باشد ل باید که اثنا عشر یه قمر قوی حال و مسعود بود که آن دلیل عاقبت است ل بطلیموس گفت اگر قمر در سرطان باشد بر تثلیث مریخ یا مشتری هر کدام آغاز کند ظفر او را باشد و طبری گوید اگر قمر در جوزا و سرطان و قوس باشد نیکوست بشرطی که محوس نباشد و اگر بسعدی ناظر باشد نشانهٔ ظفر است ل اگر خداوند طالع و سابع بیکدیگر ناظر باشند بمودت دلیل صلح باشد م اگر خواهند هر دو خصم بیکدیگر نرسند باید که آن ستاره که ماه ازوی منفرق است از طالع ساقط باشد و از آن کوکبی که ماه بوی متصل است خداوند طالع و سابع از یکدیگر ساقط باشند م اگر عطارد تحت الشعاع بود هر دو خصم با یکدیگر حیلت سازند م اگر عطارد بتربیع سعد باشد هر دو در قوت برابر باشند ح اگر خواهد که با دشمن غدر کند چنان دروقتی کند که قمر در تثلیث مریخ باشد و در وتد تا و مشتری بتربیع ماه بود یا مقارنهٔ او م اگر عطارد بمریخ پیوندد و مریخ بسعدی متصل بود و دلالت بر خصم بدست آید م اگر خداوند ثامن بخداوند ثانی منحوس بود دلیل قوت صاحب اختیار است و ضعف لشکر دشمن و محذورات وی نوزده است ا نشاید که خداوند طالع در ثامن و سابع بود

بود ب نشاید که خداوند سابع متصل بود بستارهٔ که در وتد باشد ج حذر کند از آنکه خداوند طالع ساقط باشد از طالع د بپرهیزد از اتصال صاحب طالع بکوکبی ساقط ه نشاید که خداوند طالع محترق باشد و نشاید که صاحب سابع متصل بخداوند سابع که اندلیل قوت خصم بود برای آنکه رابع انکس عاشر خصم اوست ز نشاید که خداوند طالع متصل باشد بصاحب ثامن یا بکوکبی که در ثامن بود که تا ظاهر باشد ح نشاید که خداوند ثامن در سابع و ثامن باشد که نشان ضعف لشکر بود و بر گشتن و بجانب خصم میل کردن ط حذر کند از آنکه ماه و خداوند خانهٔ او ضعیف حال باشند که نشانهٔ خلل اوست ی حذر باید کرد از اثنا عشریهٔ ماه که او دلیل عاقبت است ا نشاید که زحل در خانهٔ خداوند طالع باشد یا با خداوند طالع کران دلیل هزیمت بود ب نشاید که صاحب طالع بخانهٔ صاحب سابع در اید و صاحب سابع در خانهٔ خویش باشد متصل بخداوند طالع کران نیز دلالت بر فرار کند د نشاید که دلیل مطلوب بالای دلیل طالب بکند که آن دلیل ظفر خصم باشد ه نشاید که ماه در ثور و سنبله و جدی و حوت باشد خصوصاً ناظر بمریخ و زحل بنظر ناپسندیده که عاقبت بوخامت انجامد و اغلب کشتهٔ حربه مغلوب گردد ه نشاید که صاحب عاشر را بخداوند سابع نظر پسندیده باشد که خصم غالب گردد و نشاید که مریخ ناظر باشد بعطارد که آن دلیل اسیر شدن سپاه لاربود ز نشاید که سابع و ثامن و خداوندان ایشان نیکو حال باشند که دلیل قوت خصم و غلبهٔ اعوان او باشد ا حذر کند از آنکه سهم السعاده در هفتم و هشتم باشد که دلالت بر غلبهٔ دشمن کند ط نشاید که کواکب حرب تباه باشد که سبب تباهی لشکر باشد و از جمله که ذکر کرده شد در تمامی حربها باید که ملاحظه کند و در ابنیهٔ حصارها و قلعها حکما نکته بجهت استخراج کرده اند و منازل قمر را قسمت کرده و بعضی را داخل و بعضی را خارج نام کرده و بنای اختیار حرب قلاع بران تفصیل ان مسطر خواهد شد بعت و قبول تخت و تاج حکما در اختیارات معاف بجهة ملوک و سلاطین احتیاط تمام کرده اند و اگر کسی را از ملوک طالع و لادت معلوم نبوده است طالع نشستن را بر تخت ملک اصلی بزرگ ساخته اند و بجای طالع اصل بکار داشته اند پس باید که در مشروطات و محذورات وی هیچ دقیقه نامرعی نماند اما مشروطات

وی چهل و سه است ا باید که طالع و خداوندش قوی باشد ب باید که ماه و خداوند خانه اش از نحوس ایمن باشد ج باید که طالع وقت برج ثابت باشد و اسد از برج ملوکت بهترین بروج ثابتات درین باب ابو المحامد غزنوی گفته است که دو اباشد که طالع عقرب کند نا عاشر اسد افتد د باید که جای ماه برج ثابت باشد الا عقرب که دلالت برجنگ و شغب و فتنه کند و ثور جدین نیز شاید خصوصاً قمر در وجوت بشرطی که مشتری در برج ثابت باشد متصل با آفتاب و گفته اند درین اختیار قمر در حمل شاید که شرف آفتاب است و در سرطان نیز جایز است که اوج اوست ه باید که خداوند طالع نیز در برج ثابت بود یا ذو جسدین و باید که صاحب طالع یکی از سعدین ناظر باشد بنظر قبول خصوصاً مشتری ز باید که قمر و پیشش ناظر باشند بمشتری یا بر تثلیث برج باشند ح باید که دلیل ملول یعنی آفتاب قوی حال باشد ط باید که ماه با آفتاب متصل باشد و آفتاب بمشتری اتصال داشته باشد ی اگر خداوند وسط السماء مشتری باشد یا با وی در وسط السماء باشد بغایت نیکو بود یا بهتر آنست که آفتاب در برج ناری بود چه ان برج تعلق بملول دارند و آفتاب دلیل ایشانست یا باید که اوتاد چهارگانه از سعدی یا مسعودی خالی نباشند بتخصیص وتد عاشر ک که خداوند عاشر ممازج بود بخداوند طالع ل باید که آفتاب در وسط السماء بود با زهره و مشتری و بهتر آنکه در شرف باشد لا باید که سعدین هر دو شرقی باشند از نحوس و احتراق ایمن م باید که خداوند طالع در وتد بود و قوی حال ترین اوتاد عاشر است ن باید که خداوند عاشر یکی از دو نیر بود که بسیار نیکو بود س جهد کنند تا قمر قوی حال بود و در وتدی افتد ع باید که صاحب طالع در شرف خویش باشد یا متصل بخداوند شرف طالع ف باید که درجه طالع یا وسط السماء از برجهای ناری یا هوائی بود که ان دلالت بر استکی لشکر و زیادتی بها و هیبت پادشاه کند ص باید که ماه زایدالنور باشد ق باید که سهم السعاده قوی حال و مسعود باشد ناظر نیرین و در یکی از اوتاد خصوصاً عاشر ر بهتر آنکه طالع و تدی از اوتاد طالع قران گذشته بود یا از اوتاد سال یا طالع اجتماع یا استقبال مقدم گردان پسندیده افتد و اگر طالع وقت همان طالع قران سابق بود خواه اوسط خواه اصغر بهتر بود ش اولی آنکه طالع وقت عاشر طالع آن شهر بود که

کرد ار السلطنه است ک باید که عاشر و صاحبش مسعود باشند ل باید که قابل ندیر و قمر قوی حال بود م باید که مشتری که دلیل صدق بیعت است مسعود و نیکو حال باشد و اگر قمر در خانه وی بود بهتر ن باید که قمر از عطارد یا زهره منصرف بود بشمس یا مشتری متصل گردیان پسندیده بود و کار پادشاه و رعایا بر آید بعده س از کواکب ثابته آنکه در فرد اولست یا دوم بدقیقه طالع بود یا دقیقه وسط السماء بشرط آنکه بر مزاج سعدی بود ع باید که قمر از کوکب سفلی منصرف بود بکوکب علوی متصل بشرط آنکه ان کوکب ماه را منحوس نکند ف باید که سهم الملک و السلطان نیکو حال بود و خداوند نوزدهم عاشر قوی حال و دور از مناحس ص باید که خداوند عاشر صاعد باشد نا روز بر جمیع سهمات در ترقی بود ق باید که راس در قبضهٔ موضعی باشد از طالع و بهتر آنکه صاحب طالع با راس باشد ر باید که صاحب طالع مشرقی بود و اگر صاعد بود بهتر ش باید که قمر از کوکب هابط برگردد و بکوکبی صاعد پیوندد که سعد باشد ت باید که خداوند طالع متصل باشد بخداوندان اقلیم که ان ملت دران ملک است ث باید که ستارهٔ ان اقلیم مشرقی باشد و صاعد قوی حال خ باید که طالع و خانه ماه و خداوند خانهٔ ما در برج مستقیم الطلوع باشند تا کار بر مراد میسر گردد ذ باید که نیرین بخداوند طالع پیوندد بدوستی ض باید که نیرین از منحوس ساقط باشند و زحل درین باب از مریخ ضرر زیادت کند ظ اگر مشتری بود که قمر را سعد کند ناظر با آفتاب بنظر هودث و آفتاب در جای نیکو بود نهایت کار باشد غ حکیم ماشاء الله و فصرات و کندی و جندی از استادان معتبر شرط کرده اند که چون صاحب وتد عاشر مشرقی باشد و از احتراق دور بود مدت سلطنت دراز تر کند و در کامرانی و شاه مانی کند ف باید که در اختیارات امور ملکی میان طالع اختیار و طالع سلطان شرایطی که معتبرست نگاه دارد تا ضرر باز نگردد نه بمال و نه بمآل و محذورات وی چهارده است ا نشاید که قمر در برج منقلب باشد ب روا نبود که خداوند طالع نیز در برج منقلب باشد که دلالت بر عدم ثبات و بقا کند ج نشاید که ماه ناقص باشد در بوند یا عدد یا حساب خصوصاً که متصل باشد بنحسی که دلالت بر سستی کارها کند د حذر کند از برجی که موافق ملول نباشد چون سرطان و

عقرب وجدی وحوت واین بروج نه طالع توان ساخت ونه موضع ماه توان کرد درین اختیار ه
حذر کند از آن برجی که در وی زحل یا مریخ یا ذنب بود د حذر کند از نهاد حال آفتاب که با وجه
ضعف آفتاب صلاح حال هیچ دلیل دیگر سود ندارد وان کار ناپاینده بود ر حذر کند از آنکه مخوس
بطالع ناظر باشند خصوصا از اوتاد ح پرهیزد از نحوست جزو اجتماع یا استقبال مقدم یا اسبدی
نجمی بران جزو اگرچه در بحبوحه اختیارات این معنی رعایت باید نمود اما اینجا محافظت ان اولی واسبابت
ط حذر کند از اوقات کسوف وخسوف که بسیار بد بوده ودرین معنی مبالغها ی نشاید که ماه
در زایل الوتد بود یا مخوس باشد ا نشاید که ماه از آفتاب منصرف بوده که دلیل نقصان کارها بود
ب حذر کند از بودن ثابته قاطع بر درجهٔ طالع یا عاشر واز ثوابت منحوسه نیز احتراز واجبت
ع حذر کند از مجاسدهٔ زحل ونظر او با صاحب طالع وخداوند وسط السماء هر نظر که باشد وگفته
اند مقابله وتربیع ومقارنه بدتر باشد وزیان زیادت رسد ف حذر کند از آنکه صاحب طالع
در بیت زایل مدبر آفتاب افتاده باشد که کار بفساد انجامد والله اعلم سفر در خشکی کردن بدانکه
سفر مهم ترین کارهاست در اختیارات ان سعی بلیغ باید کرد واهتمام بجای باید آورد بدانکه اول
آن باشد چه اگر طالع وقت سفر منحوس بود خداوند طالع منحوس وخداوند صاحب طالع نیز منحوس شود
دلیل برکت مسافر او اگر قمر در درجات محترقه باشد تمام قطع است وبودن یکی از نیرین در طالع
خطر قوی است ومانندان ودر بعضی از کتب اختیار مسطور است که روزی محتشمی از شهر بیرون شد
وعزیمت سفری مصمم کرد واختیار وقت نفرمود وچون وی برفت یکی از خانه وی بحجت جهت آن حکما
که اختیار کرده ندی درآمد وپرسید که امروز سفر کردن را چونست حکما نظر کرده ند تربیع نحسین بود
ومریخ روی باحتراق داشت گفتند امروز برای سفر نیکو نیست سایل فریاد برکشید که فلانی بر وقت
حکیمان پرسیدند که چه وقت بود گفت با مداد نگاه کرده ند روز سه شنبه بود با مداد گفتند آن شخص
رفته بود ساعت مریخ بود وقمر در طالع وقت بود وخداوند ثامن مریخ بود واو نزدیک احتراق
چون نیک نگاه کرده ند درجه از طالع وقت گذشته بود که مریخ بعین احتراق رسیده بود سایل را

سایل را گفتند اگر فریاد کنی واگر فغان از امروز تا دهم روز خبر کشتن او برسد سایل دلشکسته از
پیش ایشان برخواست واز بهر آنکه شنید که روزی بدست ازکسان خویش کسی را از عقب آن
شخص فرستاد تا او را باز گرداند چون روز دهم خبر کشتن آن محتشم وآنکه بر عقب او رفته بود
برسید ومثل این روایات بسیارست حاصل سخن آنکه در باب اختیار سفر احتیاط نمودن لازم است
وقبل از شروع در آن شرط بباید دانست که طالع دلیل مسافر است وابتداء سفر نیز دلیل مسافر
وهفتم دلیل مقصد وچهارم دلیل رجوع از سفر وقمر وعطارد کوکب سفر ومریخ دلیل قطع طریق
در سفر خشکی ومزحل دلیل همین حال در سفر دریا پس وبه حال این دلایل تامل باید فرمود وآنچه
قوی حال وسعود باید چنان ساخت تا کار بمراد رود واین ملاحظه از جملهٔ کلیات است اما شرایط
جزئیه که درین باب باید بجای آورده چهل است ا باید که قمر در برج ارضی باشد واولی آنکه منقلب
باشد تا سفر دراز نشود ودیر نماند ب باید که طالع وقت سفر واوتاد از طالع از نحوس خالی باشند
تا مسافر زود بمقصود رسد واغلب سفر وقت حرکت باشد از مسکن که اول مفارقتست ج باید که
سعدی در یکی از اوتاد باشد که دلالت بر منفعت وکثرت خیر کند اگر در طالع بود در ابتداء سفر
فایده رسد واگر در عاشر بود در میانه سفر واگر در سابع بود فایده هم در مقام او بود رسد وبعد
از رجوع واگر در چهارم باشد بوقت معاودت که روی بمنزل آورده خیر روی نماید ودر اختیارات
محی الدین مغربی آمده است که اگر در وقت سفر سعدی در طالع باشد کفایت بود خیر هر نقصان که بکند
د باید که صاحب طالع از نظر نحسین ساقط باشد که در نحوست صاحب طالع مسافر را خاطر عظیم است
چنانچه در اختیارات طبری آورده است که چون در وقت سفر طالع نحس باشد اگر صاحب طالع سعود
باشد دلالت بر صحت بدن کند وچون طالع سعد باشد وصاحب طالع منحوس دلیل مرگ مفاجات بود ه
باید که سابع که دلیل مقصد است بسعدی آراسته بود و باید که صاحب سابع قوی حال باشد واز
نحوست پاک ز باید که خداوند نهم که بیت سفر است سعدی بود وبهتر آنکه ان سعد در طالع
باشد وان شاء الله تعالی ح بهتر آنست که ماه در پنجم طالع باشد وبطلیموس میگوید که چون قمر در پنجم

وهفتم دلیل قوام مقصدم

باشد ربع مسافر کم بود و حاجت او روا شود و راه باسان از پیش رود و متاع بسلامت ماند ط باید
که نحوس از ماه ساقط باشند یا از طالع هم و سنجری در کتاب معانی اورده است که در اختیار سفر نظر
نحوس بطالع سهلتر است از نظر ایشان یقمر ع باید که ماه بمشتری یا بآفتاب متصل بود بمودت ا
باید که قابل نه پر ماه قوی حال بود و در طالع یا وسط السماء یا بیت الرجا باشد که ان دلیل است بر حصول
خیرهای بسیار در سفر ب باید که در اختیار سفر مولی اصلاح خانهٔ دویم و خداوندش بکند که
از جملهٔ ضروریات است و رعایت عاشر و صاحبش نیز لازم بود ج باید که ماه بخداوند خانهٔ خود ناظر
باشد ء باید که خداوند طالع در وتدی باشد بسعود او اسنه و از نحوس دور ه باید که خداوند خانه
ماه در وتدی باشد از مناحس سالم و اگر آفتاب بتربیع سعود باشد یا در مقابله ایشان دلالت کند بر
انکه زود از ان سفر باز اید ز اگر طالع مسافر معلومست باید که صاحب طالع وی از نحوس پاک و سالخورده
نیز همچنین ح باید که طالع وقت سفر دهم طالع اصل مسافر باشد یا سایع یا رابع و طالع تحویل و انها بجای
طالع اصل بکار توان داشت ط باید که قمر در یازدهم یا پنجم یا سیوم طالع اصل وی باشد و اگر در
دهم و نهم بود باید که قوی حال باشد و اختیار صاحب رضه انست که در طالع اصل بهتر بود و اگر طالع
معلوم نبود باید که ضمیری کند از بهر سفر و بطالع مسئله نکرد و ان طالع را عوض طالع اصل بکار دارد ص
باید که قمر زاید النور بود متصل بسعدی یا در خانه سعدی زایدی عددان باشد که کوکب در نطاق
اول یا دویم باشد از فلک خارج یا تدویر و زایدی نور قمر وقت باشد که از تربیع اول تا شمس بعدان
اجتماع در گذشته باشد و بر تربیع دویم رسیده باشد و نقصان نور وقت که از تربیع دویم در
گذشته باشد و بر تربیع اول رسیده باشد ک اگر ماه زاید العدد باشد خوبتر بود چه زایدی عدد
دلالت کند بر زود رسیدن بمقصود و مقصد و صر براحت و شادکامی گذرانیدن ل باید که عطارد
کدکوکب سفراست در حد خویش باشد متصل بسعدی که ان دلیل اسانی سفر بود لا اگر سفر تجارت است
باید که دویم از طالع نیکوحال باشد و صاحب وی بوی ناظر از تثلیث خواه فوق الارض و خواه تحت
الارض و گفته اند و خداوند دویم فوق الارض و اگر هم بازدهم و دوازدهم افتد روا بود مو باید که اتصالی

اتصالی محمود باشد میان صاحب تاسع و خداوند طالع تا انچه مراد است دران سفر بخوبی براید ن در
اختیار سفر حلاجین باید که در اصلاح رب السنه بواجبی کوشد و کوکبی که در قران صغری مسعود باشد
در طالع اختیار مراعات او نیز بکند س باید که عطارد مسعود و بطالع ناظر باشد بنظر پسندیده
تا مهمات بموجب دلخواه ساخته کردد ع باید که کوکبی که قمر بدو پیوندد مسعود باشد یا مقارن
سعود تا بهره تمام یابد ف باید که در اصلاح بیت غرض و کوکب غرض جهد بتقدیم رسانند و اصل
در اختیار سفر بلکه در همهٔ ابواب اختیارات کوشش داشتن در غرض است و چون اصلاح کوکب غرض
و خانهٔ حاجت کرده باشد مقصود فوت نشود ط اگر فرّ نحوس است باید که او را از طالع ساقط سازد
تا زیان نرسد ل چون ماه از طالع ساقط افتد باید که خداوند طالع با خداوند خانهٔ ماه در اوتاد باشند
لا باید که عطارد با ماه بود یا مقارن مشتری یا ناظر بوی از تثلیث که ان دلیل اسانی کارها بود و اگر
نظر تربیع باشد دلیل زودی مراجعت بود ل طبرانست که طالع و هفتم و نهم و هشتم و خداوندهر
چهار از عداوت و تربیع سالم باشند ا باید که مریخ در برج باشد و قوی حال و سعدین ناظر بکمال کنند
لا باید که در اصلاح سهم السعاده و سهم السفر و خداوندان ایشان بغایت سعی نماید ل اگر طالع
موضع کرانها بخاسفر میکند معلومست باید که سعدی دران برج فتد تا باز رسیدن بدان موضع در
وقت کامرانی بود ل باید که زمین بیکدیگر و بطالع ناظر باشند ل اگر سفر بجهت علی و منصبی است
باید که خداوند عاشر از طالع ساقط نباشد و درین نکته احتیاط فرمودن از لوازم است ا باید که
خداوند طالع از شعاع تحت الشعاع دور بود لا باید که صاحب بیت قمر مشرقی بود از احتراق دور م رعایت
ان کند که مسافر را دوی بکدام طایفهٔ مردم است هرانیه باید که قمر را بدان کوکب که اجتماعات از منسوبات
وی بود متصل شاند تا بتوسل پسندیده و محمودات وی بیت و چهارم ا نشاید که خداوند طالع
از طالع ساقط باشد ـ نشاید که ماه در برج آب بود و خاصه عقرب و با خوزی گوید که شاید و قوت
دهد که جملهٔ کواکب نحوس و بد حال باشند و مریخ قوی و نیکوحال پس درچنین وقتی چون ضرورت افتد
که اختیار باید کرد قمر در عقرب از برج دیگر بهتر باشد ه حلدکندان نخست ماه کدا و را باسفر خواستن

باید که قمر از طالع ساقط نباشد دوم

عجایبست ه نشاید که بموت سوابط وزوایل از طالع اصل اختیار کند که نقصان کلی روی نماید ه
حذر کند از بودن ماه تحت الشعاع که خلل دارد ه نشاید که قمر در ثانی عشر یا سادس افتد ز نشاید
که عطارد محترق یا راجع بود ح نشاید که عطارد مسعود در ششم یا دوازدهم افتد ط نشاید که
بزهین مقارن نحوس باشند یا در تربیع ومقابلهٔ ایشان خصوصاً اشاب که دلالت کند بر دیرماندن
دران سفر مسافر را که مرض وحبس وخصومت روی نماید وامکان موت بود وازان سفر او را مفارقت
دست ندهد تا سعدی بدان در رسد که ان نحس بوده باشد ی نشاید که قمر در اوایل ماه
متصل بمحاق باشد که ان دلیل افتست از دزدان یا از اعوان پادشاه یا از آتش ا نشاید که ماه
در اواخر ماه متصل بود برحل که ان دلالت کند بموانع وآفات ونزد بونانیان نماز جمعت قمر از حمل
جایزاست ب حذر کند از بودن ماه در رابع که دلیل دشواری راه ودوری مسافت بود ه نشاید
که آفتاب در طالع بود که بیم مخاطره بود وبودن قمر بزهین در طالع دلیل بیماری مسافر ودر راه رنج
سخت بوی رسد ط نشاید که بزهین از طالع ساقط باشند که دلیل درازی سفر یا موت مسافر است
ه حذر کند از بودن قمر در طریقهٔ محترقه که ان دلیل بر قطع طریق وعدم معاودت کند و احتراز
کند از مقابلهٔ بزهین با طالع که ان دلیل رنج بود ز نشاید که صاحب ثانی تحت الارض بود خصوصاً
در رابع وخامس وسادس وبعضی برانند که اگر طالع صالح الحال باشد تحت الارض جایز باشد ح
نشاید که قمر تحت الارض بود سیما در رابع چه در ثالث وخامس رواداشته اند ط نشاید که
خداوند طالع یا خداوند خانه قمر مقیم باشد که عاقبت کار مسافر وخیم بود ک نشاید که در ابتداء
حرکت یکی از نحوس در خانهٔ افتد که پیش از خانهٔ قمر بود که ازان مشقتها خیزد ل نشاید که یکی
از نحوس در روندهٔ از اوتاد طالع بود که مسافر بمقصد ومقصود نرسد م طبری گوید نشاید که
قمر در فوس بود که ان موجب تعویق کارها وبهمات مسافر بود ن حذر کند از ضعف وتباهی حال
مریخ تا کار مسافر نیکو از پیش رود وقطع نبود س حذر کند از نحوست هشتم وخداوند تر چنانچه
در کتاب ثمره آورده است که احذر نحوسة الثامن وصاحبه الخارج والثانی وصاحبه الداخل راد

مراد از خارج مسافرست وان داخل کسی که در خول بلده یا مسکن شود وچون سابع مسافر را
دلیل مقصداست وثامن وثانی اوست دلیل ما بحتاج وفوایداو باشد در سفر وطالع دلیل داخل بلدات
وثانی داخل مال وغذا ومنافع او در مسکن پس بدین سبب از نحوست این دو خانه درین دو اختیار
حذر باید نمود فایده بعضی از افاضل فرموده اند که ایام هفته در هر روزی حذر باید نمود در سفر
کردن از جوانب اربعه عالم وبرین منوال نظم کرده اند واین را دان خالی از فایده نیست نظم سوی
مشرق دوشنبه وشنبه ۞ غروی ای برادر من به ۞ انکه از مغرب او ره کینه ۞ روز یکشنبه است
ادینه ۞ روز سرشنبه وچهارشنبه ۞ غروی بنهاد شوی شمال ۞ پنجشنبه چو خور براید سوی ۞
رخت خود جانب جنوب مبر داخل شهر شدن درین اختیار شرایط احتیاط رعایت باید نمود که این باب
از انجمله است که انرا در مزاج ومصالح مرده اثر تمام است ودخول عبارت ازان است که چشم بر
جایگاه مقصد افتد که ان اول وصولست ومشروطات وی نوزده است ا باید که قمر در برج
ثابت بود واگر حالی بود بهتر باشد ب باید که طالع وخداوندش از نحوس بری باشند ج باید که
دویم وضاحبش که دلیل معاشند در مسکن قوی حال باشند د باید که صاحب دویم کوکب سعد بود
ه باید که خداوند دویم فوق الارض باشد الا در نهم وگفته اند اگر در طالع باشد بهتر بود و اگر
صاحب ثانی نحسی بود باید که بر طالع یا بخداوندش بنظر پسندیده ناظر باشد ز باید که قمر مقبول بود ان
خداوند طالع ومسعود ح باید که سعدی در وند باشد تا دران شهر دیر بماند وکارش برآید ورود ط
اگر خواهد که دران شهر بسیار مقام کند باید که ماه در اسد باشد مقبول از خداوند طالع وسعدی در
وند بود ی باید که ماه در غایت قوت باشد وبکلی از مناحس دور بود ا باید که سهم السعاده
در طالع یا وسط السماء بود ناظر بصاحب طالع ب باید که ماه فوق الارض باشد تا دران شهر مشهور گردد
واما اگر دران شهر کارها پوشیده خواهد کرد باید که ماه تحت الارض بود وتحت الشعاع بهتر آ باید که
صاحب ثانی مستقیم السیر بود ه باید که ماه با صاحب ثامن بود وفوق الارض بهتر ه باید که ساعت دخول
ساعت کوکبی سعد باشد ز اگر کار سلطان یا عمل بزرگ میکند باید که قمر در دهم یا بیازدهم باشد و مقبول

بود از خداوند طالع و اگر خداوند دهم کوکبی سعد بود و در طالع باشد و بمثلث آفتاب دلالت کند بر آنکه کار شرف نظام بود و رعیت ویرا مطیع باشند و دوست دارند ۷ باید که رابع که دلیل مسکنت و صاحبش نیکوحال بود ۷ صاحب کفایة التعلیم گوید در این اختیار باید که زحل که کوکب مسکنت در فرج باشد و قوی‌حال بود ۸ جاری گوید اگر کسی بطالع نامرافق در شهری رود باید که یکدوازده تا فرق تمامی منازل بیست و هشت گانه را قطع کند پس بطالع موافق روز سعد بیرون رود و سه روز در بیرون توقف کند تا فرج تمام بود و آن بیرون رفتن را کلی خوانند و بیرون ماندن را جزوی پس بطالع نیک و اختیار موافق آنند شهر باید چنانچه خداوند دویم مسعود باشد و محمودات وی چهارده است ۱ نشاید که قمر در برج منقلبه باشد خصوصاً که بنحسی متصل بود ۲ روا بود که خداوند ثانی تحت الارض باشد که آن دلیل خوف و دشواری بود و صحیح مقصود حاصل نشود و اگر بودن او فوق الارض میسر نشود البته باید که بکوکبی موفق الارض متصل بود تا دفع آن غائله بکند ۳ نشاید که خداوند ثانی راجع باشد یا تحت الشعاع یا مقیم که آن دلیل کم نفعی و زود بیرون رفتن باشد ۴ نشاید که ماه بزحل مقارن باشد که آن دلالت بر مضرت کند ۵ نشاید که ماه با خداوند ثانی بود که کار فرو بسته گردد ۶ نشاید که خداوند ثانی باعطارد بود و بنحسی ناظر از سابع که آن دلیل جراحت بود و اگر بجای زحل بود دلیل ضایع شدن مال و تعویق مهمات بود ۷ اگر زحل یا ماه در قوس بود یا ناظر باشد یا ماه از قوس دلیل مضرت بود از آتش ۸ نباید که خداوند دویم در چهارم باشد که بیم مرگ بود ۹ اگر صاحب ثانی در نهم بود زود بیرون شود و مقام نکند ۱۰ اگر خداوند دویم در پنجم یا در ششم باشد مخاطره بود و کار فرو بسته ۱۱ نشاید که قمر در چهارم بود یا با صاحب چهارم ۱۲ نشاید که خداوند چهارم در طالع باشد که بسیار بد بود ۱۳ کارهای سلطان احتراز کند از آنکه صاحب وسط السماء در چهارم باشد یا خداوند رابع در عاشر چه آن دلالت کند بر آنکه شغل وی با تمام نرسد و رعیت فرمان وی نبرند ۱۴ اگر شهر از آن صاحب اختیار است نشاید که صاحب هشتم در طالع باشد و صاحب ثانی در تاسع مکرر خواهد زود از آن شهر بیرون رود و الله اعلم بحکومت و امانت نشستن اگر امیر بیت از خواص پادشاه و اگر بکراست

بکراست از خدم او که باما رفت خواهد نشست حکم همه یکی است و در این باب ملاحظه باید کرد که در جزء عاشر دلیل است بر عمل او و وند مغرب بر حال خصم و ثامن بر مضرت و بند و قتال و طالع بر خلیفه و سلطان و وند رابع بر شهری که مقصد اوست و پنجم بر رعیت او و دویم بر سیم و سیم بر اصدقا او و حال حادی عشر بر عالمی که آن شهر را باشد و حال مال و خراج او و نهم بر عالمی که بوده است در این شهر پیش از این و ششم بر عبید و خدم او و دوازدهم بر دشمنان و بندگان او پس تفحص از حالات برجب سعود و نحوس و منافع ایشان و اتصال بعضی از ایشان ببعضی میباید کرد و فی‌الجمله در این باب آنچه شرط کرده اند از جزئیات شایسته است ۱ باید که طالع برج ثابت باشد ۲ باید که موضع قمر هم برج ثابت باشد که اگر منقلب باشد آن کار را ثبات نباشد و اگر ذوجسدین باشد دلالت کند بر آنکه بار دیگر این عمل بدو دهند یا کسی را با او شریک کنند ۳ باید که خداوند طالع در موضعی قوی‌حال باشد ناظر بشمس بنظر مودت ۴ باید که خداوند عاشر از نحوس دور باشد ۵ باید که صاحب وسط السماء بخداوند حادی عشر ناظر بود بنظر پسندیده ۶ باید که قمر بخداوند خانهٔ خویش نکرده بود ۷ باید که قمر در غایت قوت باشد و نیکوحال و اگر قمر را نیکوحال نتواند کرد از طالع ساقط باید کرد ۸ باید که صاحب رابع قوی‌حال باشد و ناظر بود بسعود ۹ در اصلاح یازدهم و خداوند او سعی بلیغ باید نمود تا مراد او بکلی برآید و خراج اسان بدست آرد ۱۰ بصلاح باید آورد از آنکه از طالع بهرهٔ دارد و چون خداوند احد دلیل صلاح و فساد معیشت او باشد و خداوند وجه دلیل بجاب و نواب وی بود ۱۱ باید که سهم السعاده و خداوند او نیز نیکو حال باشند که آن دلیل نفع تمام بود ۱۲ باید که خداوند وسط السماء شرقی باشد که آن دلیل قوت زیادتی جاه بود ۱۳ اگر خداوند طالع بزحل پیوندد بمودت یا ماه بزحل متصل باشد و ناپدید بود و رو دلیل آن بود که مدت دراز در آن حکومت بماند ۱۴ باید که خداوند طالع بمودت بخداوند یازدهم نگرد تا مال با ایشان دست دهد ۱۵ باید که خداوند یازدهم از نظر نحوس دور بود که آن دلالت بر اصابت رای کند ۱۶ نظر خداوند ثانی بصاحب حادی عشر دلیل سهولت خراج و بسیاری آن بود

وعجز دراث وی ده است ا نشاید که صاحب عاشر ناظر باشد بعداوت کوکب پیرهیزدان
ازانکه خداوند طالع بصاحب ششم نکرد ج نشاید که قمر در ثانی عشر یا سادس باشد یا ناظر با
خداوند این دو برج که ان دلیل گرفتاری و بند و حبس باشد د حذر باید کرد از انکه خداوند
دوانده هم بخداوند طالع پیوندد در وقتی که خداوند طالع در وتدی باشد که ان نیز دلیل حبس و قید
بود ه احتراز کند از اتصال خداوند طالع و صاحب عاشر بخداوند رابع که دلالت بر زوال و عزل
کند و نشاید که قمر در درجهٔ استقبال باشد که مخالفت و منازعت پدید اید ز نشاید که
خداوند خانهٔ قمر راجع باشد و نه خداوند طالع که ان دلیل کراهیت رعیت و نفرت ایشان باشد
ازوالی ط حذر کند از بودن ماه در عقده خصوصاً در ذنب که ان دلیل کوبختی باشد ط پیرهیزد
از بودن صاحب طالع در وبال یا هبوط یا بودن قمر در هبوط کان دلیل نکبت و حبس باشد ی
نشاید که در جهای وسط السماء زایل باشد که بغایت ناپسندیده بود نکاح کردن این باب ان
جملهٔ مهمات است باید که تامل و احتیاط در او هیچوجه فرو نگذارد و هتاون و تغافل روا ندارد چه
هر خلل که در این اختیار افتد همهٔ عمر خداوند اختیار را معذب دارد و از ان امتداد هر با عقاب
و اولاد او رسد پس شرط انست که درین باب اهتمام مرعی باشد و بعد از محافظت شرایط کلیه انچه
از جزئیات ملاحظه باید فرمود پنج و نه شرطست ا باید که طالع و صاحب او ثابت باشند از
نحوس ب باید که قمر بزهره مسعود بود ج باید که زهره در برج مذکر باشد و مشتری در برج مؤنث مردا
دران تزویج لهذا از زن باشد و بعکس العکس کامل د باید که زهره ناظر باشد بطالع و بخداوند طالع ه
باید که زهره بخداوند خانه خود متصل باشد اگر سعد بود و از وی منصرف باشد اگر نحس بود و
باید که ماه و مشتری و زهره هر سه در یکمثلثه باشند و بهتر انکه در مثلثهٔ اب باشند ز باید
که ماه در شرف زهره بود یا در خانهای وی یا در فرح وی تا ان مهم بخیر براید ح باید که قمر
مقارن مشتری بود یا بر تثلیث و تسدیس وی که ان دلالت بر کثرت خیر کند ط باید که قمر مقارن
عطارد مسعود باشد یا متصل بوی که ان دلالت بر بسیاری فرزندان کند ی باید که افتاب و خداوند

خداوند طالع وان ستارهٔ که قمر از وی منصرفت سلیم باشد از مناحس که این همه دلیل کاردرد
است ا باید که ماه و زهره و سایج و صاحبش وان ستاره که قمر بوی متصل است پاک باشند
از نحوس که این همه دلیل کار زنست ب باید که عطارد و عاشر و خداوند نهش نیز نیکو باشند
که ان دلیل معاش ایشان باشد و باید که بهیچ حال وسط السماء از سعدی خالی نباشد
تا به نیکوئی معیشت کذرانند د باید که رابع و صاحبش در اصلاح اورد و سعدی در وی
فتد که ان دلالت بر عاقبت کار ایشان کند ه باید که از اصلاح خداوند خانه ماه غافل
نشود که ان نیز دلیل انجام کار مناکحهاست و باید که ماه در برج ثابت باشد و بهتر انست
واسد است خاصه از ده درجهٔ ثور تا پست درجه و در اختیارات طبری اورده است که اکر
قمر در اسد باشد هر چند را نیکو باشد الا انست که شوهر بر مال زن مشفق بود و زن در بر
مال شوهر شفقت نباشد و هر چه در اتلاف و هلاک مال دیگری بکوشد و حکیم کوشیار کوید
در اختیار عقد برج منقلب باید و در زفاف برج ثابت و بعضی از برای عقد نکاح بودن ماه
در هبوط جایز ندانند و کویند در او هیچ خیر نیست اما ابو معشر فرموده است که اکر بوقت نکاح
لبتن عزیمت ان دارند که زفاف بعد از مدتی باشد برج ثابت باید و اکر زفاف بزودی خواهد
بود لامحاله برج منقلب باید و در جامع شاهی اورده است که در نکاح کردن بودن ماه در حمل
تباه است و میانه ثور بهتر است چه اول و اخر او دلیل فساد حال زن باشد و نیمهٔ اول از جوزا
نیکو نیست و نیمهٔ اخر او بود و تمام سرطان بد است و اسد نیکست امان زن و شوهر در اتلاف
مال هم کوشند و سنبله زن شوی دیده را پسندیده بود امان زن بکر را بد بود و میزان نکاح را
نیکست امان زفاف را نشاید و اول عقرب نیکست و اخر او تباه است چه دلالت بر مفارقت
و عدم ثبات صحبت کند و قوس میانه بود و کفته اند که عقرب عروسی را نیکست و اول و میانهٔ
جدی بد است و اخر او روا بود و دلو بواسطهٔ تیز شهوتی نیکو بود و حوت نیکست امان سلیطه
و فحش کوینده باشد و باید که از ثوابت انچه بر مزاج زهره و زحل اند چون شجاع و صرفه و ظهر الاسد

در یکی از اوتاد باشند یا باماه وسهم السعاده ح باید که میان صاحب طالع وصاحب تابع ممازجتی محمود باشد ز اگر سعدین در هفتم باشد بهتر بود وکار برآید نود ط باید که دویم وهشتم وخداوند ایشان را چندانکه تواند اصلاح کند که یکی بیت المال ناکح است ودیگری بیت المال منکوحه ک اگر غرض ازین مناکحت طلب فرزند است باید که خامس وخداوند او نیز اصلاح کنند والبته صاحب پنجم را بطالع ناظر سازند وصاحب طالع را در پنجم فند واگر در پنجال قمر در سیم بود غایت کار بود واگر در کثرت فرزند رغبتی صادقست عطارد را مقارن صاحب خامس باید ساخت وباید که هر دو مسعود باشند در برجی از بروج کثیر الولد ناظر بصاحب طالع کا باید که قمر زاید بود در نود وعدد ک بهتر آنکه طالع وقت برج آبی وآبی باشد وثابت گفته اند منقلب باید واین قول صوابست وبرهر تقدیر از نحوس پاک باید وبسعود مزین تا آنکه کار در غایت نیکوئی بود وميان ایشان بغض وکینه نبود وفرزندمند یکدیگر باشند ا باید که قمر زاید باشد در حساب کان دلالت بر مزید خیر وبرکت کند ب باید که ساعت نکاح ساعت سعدی باشد وخداوندش فی پنجال ج باید که راس در خانهٔ پنجم باشد کان دلالت بر بسیاری فرزند کند یا عمر درازی وشادمانی د باید که سهم التزویج وسهم آلولد وسهم المال وسهم السعاده در اوتاد باشند یا در ما یلی ومقبول از خداوند خانهٔ خویش ا باید که قمر از وتد بسعدی نگرد کان دلالت بر زیادت شدن مال کند ل حکیم محی الدین مغربی رحمه الله گفته است که اگر در وقت تزویج عطارد بسعود ناظر باشد بهتر بود چه حال دلالت کند بر آنکه زود فرزندی پدید اید ط باید که مشتری بصاحب طالع وصاحب تابع ناظر بود که دلیل سعادت وعفت وصیانت است ی اگر نظر زهره با ایخال دست دهد غایت کار باشد ومحذورات وی دوازده است ا نشاید که زهره بنحوس ناظر باشد وفی الجمله از فساد حال زهره که کوکب حاجت است احتراز باید نمود ـ نشاید که ماه از وتد بنحوس نگرد خصوصاً بنظر تربیع کان دلیل وقت خصومت بود وگفته اند اگر از مقابله نگرد از تربیع منحوس تر بود واگر نظر تثلیث ونسدیس بود هر دو را باهم ساختگی باشد اما تربیع وبیماری

بیماری وتب برگنی بدیشان رسد وگفته اند اگر اتصال قمر بنحوس از مقارنه باشد دلالت کند بر هلاکت یکی از زوجین خصوصاً که قمر در طالع یا عاشر بود ه نشاید که قمر در ثمنهٔ اول جوزا و ثمنهٔ اخر عقرب ومیانهٔ جدی وتمام دلو باشد وند در سنبله زن دوشیزه را که امکان هلاکت مرد باشد ـ نشاید که قمر در ثانی عشر افتد از طالع یا در سادس وثامن که بم باشد ه حذر کند از بودن قمر در طالع وعاشر که عاقبت آن کار وفاشد ل نشاید که نحسی در طالع بود واگر ذنب در طالع بود یا مجاسدت صاحب طالع بدتر باشد وميان ایشان دشمنی خیزد ـ نشاید که آفتاب بنحوس متصل بود خصوصاً بنظر عداوت که میان زوجین نزاع قایم باشد ج حذر کند از بودن قمر با ذنب که کار بر آید نرود ط نشاید که قمر در حدود نحوس بود ه نشاید که قمر بدرجهٔ اجتماع یا استقبال نزدیک بود ط نشاید که ماه مقارن زهره باشد که دلیل تباهی زن بود ودین سخن محل تامل است ـ نشاید که نحسی در پنجم باشد که آن دلیل کمی فرزند بود وبودن ذنب در پنجم بدتر باشد والله اعلم زفاف کردن مشروطات وی پنج است ا باید که ماه در بروج ثابته باشد الا دلو ودر عقرب نیز منع کرده اند اما اسد در غایت نیکوئیست ومیانهٔ نوشد از اول واخر بهتر است ودر جوزا وسنبله نیز خوب بود ب باید که زهره بقمر وطالع ناظر باشد ج باید که برج دهم بسیار فرزند بود تا زن زود آبستن گردد د باید که زهره قوی حال باشد وبمرتبهٔ ناظر بموده ه باید که عطارد مقارن صاحب خامس باشد وهر دو مسعود باشند در برجی از بروج بسیار فرزند وبخداوند طالع ناظر باشند تا سبب بسیاری فرزند شود ومحذورات وی سه چنراست ا نشاید که قمر در برج منقلبه باشد ب حذر کند از بودن قمر در ثامن وسادس وثانی عشر ج بپرهیزد از انکه قمر بدرجهٔ اجتماع یا استقبال نزدیک باشد

گردد از آنکه سبب نقصان عمر گردد و مسعود از نحوس بهتر است و گفته اند احوال این جزو از احوال جزو اول است

بسم الله الرحمن الرحیم وبه نستعین

الحمد لله رب العالمین والصلوة والسلام علی خیر خلقه محمد وآله اجمعین وبعد این فوایدیست در باب
قواطع برهیلاجات که حسب الامر مقتدی قدوة ارباب کمالات وقرة کتاب عالمیان وقاب اشراق وانس والا
ادام الله ظلاله وافاض علی الانام مدی اللیالی والایام از کلام متاخرین ارباب صناعت تنجیم انتخاب شده است
امید که ناظرین در از اجرة واخر وحظی کامل منصب شوند انه نعم المجیب ونعم المولی ونعم النصیر گفته است
عبد الجلیل سجزی وابو معشر که قواطع بر هیلاجات چهار نوع است اقل کواکب دویم پارهٔ جایهای
فلک سیم پارهٔ جایهای فلک بجهة تدبیر پارهٔ انسان رکن چهارم نباهی پارهٔ انسان اما نوع اول آن
قواطع که بجهة کواکب بوده باشد پس نوزده است پنج از سیارات وهفت از ثوابت وهفت آن
سحابیات وشبیه بانها واما پنج کواکب سیار پس دو از انها قطع میکنند بطبع وخاصیت ودو آن
انها قطع میکنند بالعرض وبجهة پارهٔ حالات نه بالذات ویکی از انها قطع میکند بجهة خلط ومزاج
بانحوس اما آنرو که قاطع میباشند بالطبع پس زحل ومریخ است واند که قطع میکنند بجهة پاره
پارهٔ حالات نه بالذات پس شمس وقمراست وآن که قطع میکنند بجهة خلط ومزاج بانحوس پس آن
عطارد است اما زحل ومریخ پس قطع میکنند بر هیلاجات نزدیک تسییر هیلاجات بری
جرم یا شعاع مقابله یا شعاع تربیع ایشان واما شعاع تسدیس وتثلیث پس میباشد اسان تر و
بآنکه قطع کند پارهٔ تسدیسات ایشان هرگاه که بوده باشد موضع تسدیس ایشان در بروج کثیر
المطالع وموضع هیلاجات در بروج قصیر المطالع بجهة انکه موضع شعاع نحس در این هنگام امرد
تثلیث وموضع هیلاج سامع ومطیع یا انکه بوده باشند موضع هیلاج وموضع شعاع تسدیس که
بعد ایشان از اول حمل یا سرطان برابر بوده باشد که در انوقت این دو موضع در قوت برابر میباشند
وموضع تسدیس قاطع تواند شد هیلاج را وموضع تربیع از خود هیلاج قاطع است هیلاج را بجهة
انکه شکل تربیع شکل عداوت ومضرات است وباعث شود که اد موخود را بکشد یا باعث کشتن خود گردد

گردد وهمچنین شکل تسدیس هیلاج یا تسدیس نحس هرگاه بوده باشد در بروج کثیر المطالع یا شکل تثلیث
هیلاج یا شکل تثلیث نحس هرگاه بوده باشد در بروج قصیر المطالع حکم ان حکم شکل تربیع است وقاتل
است ولیکن این نوع قاتل داخل نوع دویم از قواتل است که بجهة پارهٔ مواضع فلک بوده باشد ودر این
نوع بجهة مناسبت ذکر شد وبطلیموس نیز اینها را از قواطع شمرده است در تسییری که بر توالی بروج
بوده باشد واما هرگاه تسییر بر خلاف توالی رانده شود وان وقتی است که هیلاج هیانهٔ عاشر و
سابع بوده باشد که در این صورتش هم جایز است که بر توالی رانده شود وانرا تسییر مستقیم نام میکذارند
وهم جایز است که بر خلاف توالی رانده شود وانرا تسییر معکوس نام مینهند ودر تسییر معکوس قاطع را
منحصر بدو جهة غارب میدانند واشال این قواطع را از منقصات میدانند نه قواطع بجهة انکه بحرکت
معدل موضع هیلاج بقاطع میرسد نه قاطع بموضع هیلاج پس هیلاج اقوی است از قاطع بخلاف
تسییر مستقیم که بحرکت معدل قاطع بهیلاج میرسد پس او اقوی بوده باشد از هیلاج پس قطع کند
هیلاج را وهرگاه هیلاج در میانهٔ طالع وعاشر بوده باشد تسییر را منحصر میدانند تسییر مستقیم وشایع
کلام بطلیموس از این کلام بطلیموس که گفته است که شکل تسدیس هرگاه بوده باشد در بروج کثیر المطالع
وشکل تثلیث هرگاه بوده باشد در بروج قصیر المطالع حکم ایشان حکم شکل تربیع است استنباط نموده است
که بطلیموس مطالع شعاعات کواکب را بدرجات سوا میداند نه بمطالع ممر وجه ونه بمطالع افق حادث والا
اعتبار بروج کثیر المطالع وقصیر المطالع نشاید کما لا یخفی واین کلام جملهٔ معترضه بود برگردیم بکلام عبد الجلیل
وابو معشر پس گوئیم که گفته اند که اما شمس وقمر که قطع میکنند بجهة پارهٔ احوال نه بالذات اما شمس پس قطع
میکند بر هیلاج وقتی که برسد تسییر هیلاج بجذان یا مقابلهٔ ان یا تربیع ان وبوده باشد شمس در
برج غربی در مقارنه یا مقابله یا تربیع مریخ یا زحل بدون نظر سعدی بسوی ان واما هرگاه بوده باشد
بر تثلیث یا تسدیس یکی از ان دو پس دلالت میکند بر نکبت شدیدی نه قطع وهرگاه بوده باشد هیلاج
قریب موضع شمس قاطع است انرا وبطلیموس علت او ورده است این حکم را بانکه موضع شمس بحرکت معدل
میرسد بموضع هیلاج که قریب بوده باشد پس تباه کند او را وشایع کلام بطلیموس گفته است که این

در وقتی است که موضع شمس و قمر بوده باشد مانند یکدیگر مثل انکه قمر در موضع رطبی بوده باشد
و شمس در موضع خشکی یا شمس در حد نحسی و قمر در حد سعدی یا هر دو در حدود نحوس و امثال
این و اما اگر هر دو در حظوظ سعود باشند یا در بروج متشاکله بوده باشند پس قطع نمیکند شمس قمر را
و گفته است شارح که سزاوار است که این قانون در همهٔ هیلاجات بکار برده شود بجهة انکه هیئت کوکب
ضد قطع میکند هیلاج را نه متناسب و ضدیت یا بالذات است مانند ضدیت زحل و مشتری یا ضدیت
بالعرض و این در وقتی است که موضع ان دو ضد بوده باشند چنانکه گفتیم مترجم گوید که این سخن از
شارح نزدیک بصواب نیست بجهة انکه باعث قطع رسیدن تسییر هیلاج است بموضع قاطع و در
وقتی که بطلیموس میگوید که موضع شمس قاطع است هیلاجی را که قمر بوده باشد ظاهر است که مراد او این است
که تسییر هیلاج بجرم شمس برسد و در این وقت موضع ایشان یکی خواهد بود پس چگونه میتواند شد که موضع
ایشان ضدیت داشته باشد و موضع اصلی ایشان که مختلف بوده باشد از اجرام رجوع بتسییر بلی اگر
شعاع شمس را قاطع میدانست قمر را میتوانست که موضع شمس و موضع شعاع او که موضع تسییر است
مختلف و متضاد بوده باشند مگر انکه گفته شود که هرگاه بوده باشد قمر ساقط در اصل ولادت در موضع مضاد
موضع شمس پس کسب میکند کیفیتی را متضاد مر کیفیتی را که شمس کسب میکند از موضع خود پس بجهة ان
کیفیت مکتسبه شمس و قمر متضاد یکدیگر میشوند و هرگاه دو ضد تسییر یکی بدیگری برسد قطع کند از اکل
بوده باشد قاطع اقوی و در اینجا شمس اقوی است از قمر که بحرکت معدل شمس بقعر میرسد پس شمس قاطع گردد قمر را
ولیکن این سخن اختصاصی ندارد بشمس و قمر پس شمس قاطع تواند شد همهٔ هیلاجات را هرگاه موضع ایشان ضد
یکدیگر بوده باشد و ظاهر از کلام بطلیموس و آنند و فاضل دیگر اینست که موضع شمس قاطع است مر قمر را بخصوصه
و الا قاطع بودن شمس بشروط مذکوره مر همهٔ هیلاجات را در اول مذکور شد و باید این سخن فایدهٔ ملحوظه و
قاطعی جدا کرده نه بوده باشد فاضل و پس آنند و فاضل گفته اند که اما قمر هرگاه برسد تسییر یکی از هیلاجات
بجسد یا مقابله یا تربیع ان و بوده باشد قمر در اصل بنحوی که نکشد و بوده باشد نکبت شدیدی زیاده از اندازه
و هرگاه بوده باشد قمر در اصل نه سعد و بوده باشد در تربیع یا مقابلهٔ شمس یا بوده باشد در اصل زایل النور

النور و فاسد بمریخ یا ناقص النور و فاسد بزحل از هر جنس فساوی که بوده باشد بجرم یا هر شعاعی که بوده باشد
پس بر این احوال قمر قاطع است هر یک از هیلاجات را که برسد بجرم ان یا بتربیع یا مقابلهٔ ان و اگر هیلاج
در جهة طالع بوده باشد قمر قاطع است اثر او را خصوصاً هرگاه بوده باشد قمر با شمس یا زحل یا مریخ بر ان
حال که ذکر نمودیم و گفته است زرادشت که موضع اجتماع نحسین و مقابلهٔ ایشان و موضع تربیع شمس با یکی
از ان دو نحس و همچنین موضع تربیع قمر با یکی از ان دو نحس بشرط انکه اجتماع یا مقابله یا تربیع نزدیک بعد از
اجتماعی بوده باشد که مولود بعد از ان ولادت نموده است اگر مولود اجتماعی بوده باشد یا بعد از استقبالی
بوده باشد اگر مولود استقبالی بوده باشد و ابو القاسم بلخی گفته است که این سخن عجیب و غریب است و همچنین
از علمای این فن در کتب موالید اینها را از قواطع نشمرده اند و بیرونی از فاضل نزدیک گفته اند که بزرگترین
قاطع اندخود را از تربیع یعنی هر یک که بموضع تربیع خود برسند قطع کند موضع تربیع آن نیر را مترجم
گوید که مذکور شد که بطلیموس شکل تربیع از هر هیلاجی که بوده باشد قاطع نمیداند ان هیلاج را خواه
هیلاج نیرین بوده باشد یا غیر نیرین و گفته است زرادشت که در جنکتوف هرگاه برسد تسییر هیلاج بان
دیوده باشد هیلاج در جهة طالع بهره ادی واگر بوده باشد هیلاج سهم السعاده که بر کرده ادی بجهة
انکه سهم السعاده زاد لالتی خاص میباشد بر دو چشم و ابو القاسم بلخی گفته است که مراد زرادشت انست که هرگاه
کسوف و خسوف واقع شود و ولادت بعد از ان و پیش از اجتماع یا استقبالی که بعد از ان واقع میشود متحقق شود
ان در جهة کسوف یا خسوف والی است بران مولود چنانکه جزو اجتماع یا استقبال مقدم پس هرگاه برسد تسییر
در جهة طالع هرگاه بوده باشد ان هیلاج بچنین درجهٔ کسوف یا خسوفی قطع کند از او طالع کسوف و خسوف و همچنین
عاشران هرگاه برسد تسییر شمس در حوت اول و قمر در دوم بان و بوده باشد شمس یا قمر هیلاج ضرر رساند بچشم
و اگر بوده باشد هیلاج برسد مولود را مضرت رساند در اولاد و مال و نیز زرادشت گفته است که در جهة کسوف شمس
در نیمشب شده قواطع است و خلاصی نمیابد ادمی از ان هرگاه برسد تسییر هیلاج او بان در هر وقت از عمر
او که بوده باشد بجهة انکه سر نحس مجتمع شده اند جسد شمس و جسد قمر و جسد ذنب و بر طرف نمیکند این
سر نحوست را مگر انکه بوده باشد در درجهٔ کسوف مزبور شعاع با جرم سر سعد و احتمال کمتری اتفاق میافتد

در دلالت ابوالقاسم بلخی گفته است که مراد زرادشت از این درجهٔ کسوف درجهٔ کسوفی است که مولود بعد ازان و پیش از استقبال بعد ازان متولد شده باشد و اما درجهٔ کسوفی که نه چنین بوده باشد او را اصلا و لایق در امران مولود نمیشناسد و مؤید این سخن آنست که زرادشت در جای دیگر گفته است که بدانکه درجهٔ کسوف و اوتاد آن درجه یعنی مقابله و دو تربیع آن چهار قاطع اند و هر آنکسوفی که فاصله شود میانهٔ آن و میانهٔ وتادث اجتماعی که بوده باشد بعد ازان یا استقبالی پس منزل او بجهت آنکه دلالت و ولایتی نیست مر او را در امر آن مولود و کفته است زرادشت که هرکاه بوده باشد مولود اجتماعی دیگر دو درجهٔ اجتماع هیلاج او پس طالع اجتماع تسییر داده میشود بجهت شناختن صحت و سقم و فرح و حزن او و همچنین درجهٔ استقبال هرکاه بوده باشد مولود استقبالی و درجهٔ استقبال هیلاج او پس در این هنکام تسییر داده میشود طالع استقبال هیلاج او پس در این هنکام تسییر داده میشود طالع استقبال و بطلیموس گفته است زرادشت که هرکاه بوده باشد زحل در وندی از طالع در برج ثور و برسد بان پارهٔ هیلاجهای شریف تر سیده شده بر صاحب هیلاج خصه شدن یا خناق یا غیران از دره های حلق و بطلیموس گفته است که هرکاه بوده باشد زحل یا ذنب در عقرب و برسد بان پارهٔ هیلاجهای شریف تر سیده شود بر صاحب آن حبس بول یا قرحهٔ در قرو دره های سخت و بطلیموس گفته است که هرکاه بوده باشد زحل مغرب در برج منکب الفرس یا زمینی و بیندازد نور زحل را در برج هوائی یا آبی پس بدرستی که تسییر هیلاج هرکاه برسد بسوی مطرح شعاع آن دلالت کند بر قطع بجهت آنکه جمع میشود با پوست زحل پوست تغرب و پوست برجی که زحل در انست و پوست برجی که می اندازد شعاع خود را در ان پس فاسد میکند بدن را و اکر مشرقی باشد زحل و در برجی آبی و هوائی بوده باشد در اول تشریق و بیندازد شعاع خود را در برج آبی یا هوائی خیر نرساند باین نور هیچیک از چیزهائی که میرسد بتسییر ان از کواکب و غیر کواکب بغیر ذلک و نه بسیار بجهت آنکه پوست زحل معتدل میکرداند بر طوبت تشریق و طوبت برجی که در ان آن و طوبت برجی که می اندازد شعاع خود را در ان و اکر بوده باشد میانهٔ زحل و شمس سی درجه و بیشتر پس

پس بتحقیق که زحل منسلخ میکرداند از طبیعی تشریق و برمیکرداند بطبع اصل خود منزجم کوید که این قاعده بسیار قانونی است لطیف و اکر ملاحظه و رعایت شود همهٔ انواع قواطع و هیلاجات از صواب دور نخواهد بود و بتن ابو معشر و عبد الجلیل کفته اند که اما عطارد که قطع میکند بخلط و مزاجت پس وقتی قطع میکند که بوده باشد مخبر عطارد با مقابله یا تربیع یا تثلیث یا تسدیس و بوده باشد مخبر او کوکبی مر او را بدون انکه نظر کنند بسوی او که سعدی که بصلاح اعتماد او را پس در این هنکام عطارد مزاج کردیده است مخبر را و کردیده است طبع او طبع مخبر پس هرکاه هیلاجی که برسد بسبب تسییر بجسد او یا شعاع او از هر جهتی که بوده باشد پس بدرستی که میکشد او را و اکر نبوده باشد عطارد چنین از حال کرفتن مخبر مر او را نکشد پس این کواکب نجکانه که یاد شد میکنند هرکاه برسد تسییر هیلاجات باعتبار این وجوه که یاد شد و هرکاه برسد انتهاء یکی از هیلاجات یا دلیل تصییر عمر که کدخداء بوده باشد بسوی اجتماع اعنی یا استقبالات یا تربیعات اعنی پس نیز می کشند چنانکه تسییر میکنند و اما سایر قواطعی که مذکور خواهد شد پس همین تسییر میکنند نزد انتهاء دلیل عمر راهین انتهاء راند میشود نه تسییر و اما کواکب هفتکانه ثابته پس چهار اعنی قلوب حاملزاج اند کدر مربع اول از قطع اند و سه دیکر مربعهٔ ایشان بعد از مربعهٔ ان چهار است و اما هفت دیکر پس نیز الفا از جملهٔ صاحبیات که مظلم و مفسد و قاطع جهات اند و دو دیکر مانند با ایشان و اسامی محکی باین ترتیب است - دبران - قلب العقرب - منکب الفرس - راس الغول - هامة الاسد الشمالی - هامة الاسد المجنوب - معصم الثریا - راس الجبار - معلف ثالی الشولة - عین الزاعی - زج نشابة - وکبد الدجاجة الیمنی و اما این کواکب ثابته در طول تغیر میکنند و عرض ایشان بر یک قرار است بخلاف سیارات که در طول و عرض هردو تغیر هم میرسانند در هر وقتی پس باید دانست بتحقیق مواضع محکی را در طول و عرض بجهة انکه اعنا وقتی قاطع میباشند که جهة میل و عرض ایشان با جهة میل و عرض هیلاج یکی بوده باشد و هرکاه مقدار میل و عرض ایشان با هیلاج یکی بوده باشد تاکید ایشان در قتل بیشتر است و اکر جهة میل و عرض ایشان با هیلاج مختلف بوده پیش از یکبتی افاده نکنند

و نکشند خصوصاً هرگاه بوده باشد وقت رسیدن هیلاج باهنا و از عطیه که خداوند و نصفان و دو ثلث و ثلثان و بطلیموس نیز گفته است که هر زمان که هیلاج و کوکبی که ملاقات میکند از ملاقات بجهد غرض ایشان بگرض بوده باشد قطع نکند و شارح کلام او گفته است که هرگاه بوده باشد درجهٔ کشنده که بگذشت بجهة بودن جرم مخبی درآن نور شعاع و بوده باشد غرض ان مابل از غرض هیلاج که نشیوده نیشود بسوی آن پس بدرستی که در اینهنگام آن درجه میکشد و مخنین وقتی میکشد که هیلاج و قاتل بوده باشند بر یکدایرهٔ از دوایر عظام منجم گوید که یعنی مقدار غرض ایشان برابر بوده باشد چنانکه جهت ایشان موافق است و نیز شارح گفته است که اگر تو مبنا شی که مفهم چیزی را از قواعد حسابیه پس نبود باشد که بدانی که در پارهٔ مواضع با انکه جهت غرض ایشان مخالف است بنا کرده باشند هیلاج و قاتل بر محیط یکدایرهٔ از دوایر مایله منجم گوید که مراد از دوایر عظام و دوایر مایله افق بلد یا افق استوا یا افق حادث است بحسب بودن او در طالع یا سابع یا عاشر یا رابع یا میانهٔ این مواضع و نیز گفته اند آنچه فاصل نبود که نیست سزاوار که توهم شود اینکه این مواضع که ذکر رفت میکشند هرگاه برسد تسییر هیلاج باهنا در هر وقتی لا محاله بلکه وقتی میکشند که بوده باشند مخبی بجهة انکه باز میدارد از قتل هرگاه بوده باشد موضع قاتل حد یکی از سعود یا انکه برساند یکی از سعود شعاع خود را از تربیع تثلیث با مقابله بسوی آنچه در بعینه یا بسوی درجهائی که تالی است بعد از انکه نکذرد از دوازده درجه از مطرح شعاع مشتری و هشت درجه از مطرح شعاع زهره و بطلیموس نیز اشاره نموده است باینمطلب انجا که گفته است که نیست سزاوار اینکه توهم شود اینکه این مواضع میکشند در هر وقت بلکه میکشند وقتی که بوده باشند مخبی و بس و شارح گفته است که بوده باشند این مواضع مخبی بسبب حلول مخبی در انها یا نظر مخبی بسوی انها یا بودن انها حدود مخبی یا انکه بوده باشند آن مواضع که بوده باشد قوت هیلاج در انها ضعیف و نیز بطلیموس گفته است که اینکه گفتیم بجهة آنست که باز میدارد از کشتن هرگاه بوده باشد حد سعود و یا اینکه ببیندازد یکی از سعود شعاع خود را بسوی آن از تربیع یا تثلیث یا مقابله بر خود اندرجه قاتل یا بر درجاتی که بعد از انست بر توالی بروج بعد از انکه نکذرد د

در مطرح شعاع مشتری اندوانده درجه و در مطرح شعاع زهره از هشت درجه و شارح گفته است که اگر چنین باشد بایم که قطع در این وقت واقع نیشود و باید که انتظار کشید تا وقتی که قطع کند بر هیلاج چیزی یکرد و نیز شارح گفته است که بطلیموس از شعاع سعود همین سه ذکر نموده است و قسمین را انداخته است بجهة انکه هریک از ان سه بجهة فضل قوت ایشان قوت دارند بر اینکه باز دارند از قتل و اما نحسین پس بجهة انکه ضعیف تر است از انکه قوت نیابد بر باز داشتن از قتل و خلاص شدن مکر چنانکه معلوم شد نحسین بوده باشد در بروج کثیر المطالع یا بروج سامعه یا مسنوی در وقوت که حکم ان حکم تربیع است و نیز شارح گفته است که و همچنین باز میدارند از قتل هرگاه بوده باشد در ان مواضع کواکب ثابته که بر بروج سعود بوده باشد و از برای ایشان عرض از دایرهٔ بروج بوده باشد و نیز بطلیموس گفته است که هرگاه بوده باشد کواکب مخلصه و معینه دو کوکب با بیشتر و کواکب قاتله نیز دو یا بیشتر پس سزاوار است در اینهنگام اینکه نظر شود بسوی غالب تر از این دو صنف و غلبه یا بکثرت است یا قوت و غلبهٔ بحسب کثرت انست که کواکب یکصنف بیشتر بوده باشند از کواکب صنف دیگر بقدر محسوس و غلبه بحسب قوت انست که کواکب یکصنف درجاهای ملایم خود بوده باشند بدون انصنف دیگر خصوص انکه کواکب یک صنف مشرقی باشند و کواکب آنصنف دیگر مغرب یا انکه یکی در عاشر باشد و دیگری در غیر عاشر و نیز گفته است که سزاوار اینست که استعمال نشود نه در باب قتل و نه در باب معونت و استخلاص از قتل کواکبی را که پیشانند در تحت الشعاع مگر در یکصورت که هیلاج بوده باشد قمر و موضع قاتل موضع شمس و در زیر شعاع شمس کوکبی نحس و همچنان از سعود بان موضع ناظر نه پس در این صورت این کوکب نحس قاطع خواهد بود قمر را تمام کلام بطلیموس در اینمقام اینست انچه متعلق بود بنوع اول از قواطع و اما نوع دویم از قواطع که قطع بجهة پارهٔ از مواضع فلک بوده باشد پس پاره از انها بالشبیه در نوع اول مذکور شد و انچه باقی مانده است ده موضع است اول موضع راس دویم موضع ذنب سیم درجهٔ اجتماع قبل از ولادت چهارم درجهٔ استقبال قبل از ولادت پنجم درجهٔ مغرب اصل ولادت پس این مواضع نحکانه هریک از هیلاجها که تسییر انها برسد باین مواضع بکشند و هرگاه انتهاء پارهٔ هیلاجات در پارهٔ سالهای نحوه که مذکور

خواهد شد بر سد باین مواضع دلالت کند بر یکی شبیر بقدل پس اگر شهادت دهد باره پاره دلیلهای
دیگر قطع ششم از مواضع طالع اصل است پس هرگاه بوده باشد قمر هیلاج و برسد تسییران بدرجه طالع
بگشاده و ابجهة انکه طالع از طبیعت روز و گرم است و ماه از طبیعت شب و سرد است و هرگاه یکی
از قمر و طالع هیلاج بوده باشند و برسد انتهای ان باندکی بسا که بگشاد یا دلالت کند بر نکبت شدید
هفتم انست که تسییر منتقل شود از برجی بسوی برجی دیگر پس زود تحویل تسییر بسوی برج دیگر بگشاد
اورا منجم کویند که کفته است محمد شفیع ولد الامظفر بخم حنابدی شابع پستاب تقویم کدخدای عوام
مرا بخدا در طالع شاه منصور شاه مبارز صفوی هشتم دو موضع تربیع شمس و قمر قبل از ولادت زاید
النور باشد قمر ناقص النور پس بدرستی که این دو موضع تشیید تسییر هیلاج باطل دلالت میکند بر
نکبت شدید نهم انکه انتقال کند تسییر از پاره هیلاجها از حد سعدی بسوی حد نحسی دهم انکه
انتقال کند تسییر پاره هیلاجها از حد نحسی بحد نحسی پس بدرستی که قطع میکند در همین سال تحویل
قسمت یا مادامی که قسمت در حد منتقل الیه میباشد و همچنین است هرگاه انتقال کند تدبیر از نحسی بنحسی
دیگر بحسد یا شعاع یا جسد بکی و شعاع دیگر اما نوع ستم از نواطع که قطع پاره مواضع بجهة
تدبیر پاره کواکب بوده باشد پس ان پنج است اول انست که انتقال کند تسییر پاره هیلاجات از
حد سعدی بحد نحسی در تدبیر نحسی یا انکه انتقال کند تدبیر از سعدی بنحسی در تدبیر نحسی پس بدرستی که ان
دلالت میکند بر قطع در همان سال انتقال دوم انکه انتقال کند تسییر هیلاجات از حد نحسی بحد نحسی
دیگر در تدبیر سعدی یا انکه انتقال کند تدبیر از نحسی بنحسی دیگر در حد سعدی پس بدرستی که آن دلالت
کند بر قطع در امثال سیم انکه انتقال کند تسییر از حد نحسی بحد نحسی در تدبیر نحسی یا انکه انتقال
کند تدبیر از نحسی بنحسی در حد نحسی پس بدرستی که ان دلالت کند بر قطع در امثال چهارم انکه انتقال کند
تسییر بعضی هیلاجها از حد نحسی بحد نحسی و در همان سال انتقال کند تدبیر از نحسی بنحسی بحسد یا شعاع
پس بدرستی که این دلیل است بر قطع در امثال و این اشد و اقوای از سایر انتقالات است و این دلیل
است که از برای یکی هیلاج انفاق افتد و اما اگر هیلاجی تسییران انتقال کند از حد نحسی بحد نحسی دیگر و هیلاجی

هیلاجی دیگر انتقال کند تسییران از تدبیر نحسی بتدبیر نحسی دیگر پس باینجهة از قوت نمیفتاد
پنجم انکه بر سد تسییر هیلاجی باول حدی که دران حد بوده است در حین ولادت سرخ و اما
نوع چهارم از نواطع که بجهة فساد پاره سالها بوده باشد پس انست که باید نظر کرد در وقت تحویل
سال پس اگر بوده باشد قاسم در آنسال پاره نحوس و بوده باشد در آخذ قسمت در اصل ولادت جسد
نحسی یا شعاع ان و بوده باشد آنقاسم در اصل ولادت منحوس پاره از نحوس و بوده باشد موضع کردان
بوده است ان نحس در ولادت برج منقلبی در انسال یا طالع تحویل یا بوده باشند خداوند برج منقلبی
یا طالع تحویل در اصل از این نحس نحوس و صعود نموده باشد آن نحس در آنسال بسوی مکان خود و بوده
باشد قمر و حد آنجناب که در آنت قسمت در طالع تحویل در مکان پستی از خانهای ثلاث و نحوس در آنت
بوده انکه باری کنند او را پاره سعود پس بدرستی که ان دلالت کند بر قطع و هرگاه بوده باشد قسمت از
برای حد تدبیر جسد یا شعاع نحسی و بوده باشد قاسم و خداوند برج انتهاء و طالع تحویل و خداوند طالع
تحویل و قمر در وقتی الحال یا منحوس دلالت کند بر قطع و اگر همه احوالست بهم دهد و در موضع قسمت در
وقت تحویل شعاع سعدی باشد پس بدرستی که این سعد خلاصی نمیبخشد از مراد هرگاه بر سد انتهای طالع
بوتد الارض یا وتد مغرب و حال انکه زحل دران باشد یا نظر کند بسوی ان بنظر عداوت تربیع شود
او را هرگاه بوده باشد قسمت از برای پاره کواکب سعد بوده باشد یا منحوس بوده باشد دران حد
جسد سعد اصلی یا شعاع ان از موضع پستی و بوده باشد دارای جسد نحسی یا شعاع ان از وتد و بوده باشد
سالخداه و طالع سال و خداوندان و ماه در وقتی حال یا منحوس پس بدرستی که دلالت میکند بر قطع
در انسال هرگاه بوده باشد قاسم ساقط در اصل و تحویل بدون نظر سعود دران و قمر منحوس و سالخداه فاسد
دلالت کند بر قطع در این سال هرگاه بوده باشند زحل و برج فاسد در تحویل و حد قسمت نیز فاسد
بدون نظر سعود بسوی انها و همچنین سالخداوماه فاسد دلالت کند بر قطع هرگاه بر سد تسییر از
هیلاجی بسوی نحسی و بوده باشد سالخداوصاحب طالع تحویل هردو منحوس از این نحس دلالت کند بر انکه
هرگاه بوده باشد قسمت از برای نحس وتد اصل و تحویل در وقتی الحال بدون نظر سعود بسوی ان و طالع

تحویل و صاحب آن در تربیع یا مقابله مخبس دلالت کند بر قطع هرکاه بوده باشد طالع و اصل در برج انتها
یکبرج و بوده باشد ناصر و سالخذا مخبس و در مواضع بست از غلک دلالت کند بر قطع هرکاه موافق شود
درجه طالع محویل یا سابع و در درجه که کوکبی مخبس در اصل ولادت و حال انکه آن مخبس دران سال مخبس کند
طالع و قرو سالخذا را پس بدرستی که قطع کند در ین سال و باید که با فتاد این دلیلها ملاحظه شود
صاحب دور و صلاح و فساد حال او هرکاه بوده مشتری سالخذا و مقارن شمس در اصل و محویل و شمس
مخبس ترسیده شود بر او مرك در ان سال هرکاه بوده باشد مریخ سالخذا طالع و ماه هردو در وتی الحال در اصل
و تحویل و نظر کنند باهم در هردو وقت از تربیع و بوده باشد مریخ در عاشر ماه پس بدرستی که ترسیده شود
بر مرك در این سال هرکاه بوده باشد سالخذا سعدی و بوده باشد در طالع تحویل مخبس و در غارین مخبس دیگر
و بوده باشد ماه در تحویل فاسد از یکی ازان دو مخبس با مخبس دیگر پس بدرستی که ترسیده شود بر مولود
مرك در این سال هرکاه بوده باشد عطارد صاحب فردانیه و شریك باشد از زحل در یکسال و ده ماه
و هشت روز پس ترسیده شود بر مولود مرك در این مدت و همچنین هرکاه شرقی بوده باشد بدل زحل
و همچنین هرکاه شریك شود شمس در فردانیه مریخ و زحل در فردانیه مریخ ترسیده شود بر او مرك رسیدن
زحل بجای ماه هرکاه بوده باشد در اصل ولادت در طالع دلالت کند بر قطع رسیدن مشتری بجای زهره
اصل در حالتی که مخبس باشد در تحویل ترسیده شود بر او مرك هرکاه محرق کرده مریخ در تحویل و بوده باشد
سالخذا در تحویل اخباری ترسیده شود بر او مرك خصوصاً در اوایل ماه رسیدن عطارد بمکان مریخ اصل و
حال انکه از برای عطارد باشد شهادتی در ان سال و مخبس باشد مریخ در تحویل و نظر کند بسوی این مکان
در تحویل زحل و مریخ بنظر عداوت بدون نظر سعود باین موضع ترسیده شود بر او مرك رسیدن مریخ در تحویل
بمکان زهره اصل و حال انکه بوده باشد از برای زهره شهادتی در ان سال ترسیده شود بر او مرك هرکاه
بوده باشد صاحب طالع اصل یا محویل با برج منقلبی که متصل باشد بصاحب ثامن خود یا صاحب رابع خود
و حال انکه مخبس باشد بوده باشد دلالت مرك استوار تر رسیدن مریخ بمکان عطارد اصل و حال
انکه از برای عطارد باشد دلالتی دران سال و بوده باشد آن مخبس بمریخ ترسیده شود بر او مرك هرکاه

هرکاه بوده باشد از برای شمس و تحویل شهادتی و بوده باشد در برج مخبس ترسیده شود بر او
مرك رسیدن قمر بمکان زحل و حال انکه از برای قمر باشد شهادتی در تحویل ترسیده شود بر او مرك و
هرکاه منتهی کرد دلالت بر ین جمله که بوده باشد دران در اصل زحل یا بوده باشد آن برج طالع تحویل
و نظر کند بسوی ایمکان زحل یا مریخ بنظر عداوت بدون نظر سعود ترسیده شود بر او مرك هرکاه بوده باشد
برج انتهاء و طالع تحویل و خداوند اندرودتی الحال و مخبس مشرف کرده بر مرك یا بمیرد هرکاه بوده باشد
سعد راجع و محرق و در زایل پس بدرستی که ضعیف باشد عطیت او در عمر و زندگانی و این ادله قواطع
که در نوع رابع مذکور شد بعضی از انها دلیل قطع است و بعضی دلیل خوف تا ماده دلالت قواطع پس ظاهر است
و اما ده دلالت مخوفه پس دلالت انها با نفراده ضعیف است مگر انکه چند دلیل مجتمع گردد و صاحب فردانیه را
دلالت باقوی است دراین باب و بنا بوده باشد هرکواکب در تحویل پارهٔ سالها در ظاهر نیکو حال
و لیکن بعضی قواطع چهارده گونه از ثوابت پس اگر عمر انجا شود در حین طالع اصل یا تحویل یا در حین انتها
را و بوده باشد با ارباب انها یا با ماه پس هرکاه عطیت کدخدا باتمام رسیده باشد یا قریب باتمام بوده باشد
بوده باشد قطع در ان سال و اما شناختن سالهائی که میباشد دران قطع رسید یا مادر یا زنان یا
فرزندان و یا انچه مانند باشد ایشان را پس تحقیق کرده میشود بسوی دلیل هرمایک در اصل کدعطیت او
چندست پس قرار داده میشود ان مدت عمر او چنانکه در اصل مولود میشود بهم بعد از ان نسبت داده میشود دلالت
در حین بدرجه و انتهاء زاید میشود برج بحرج و هرکاه برخورد دلیلی را از ان دلیلها در سالی از سالها
چنانکه در صاحب تحویل مذکور شد بوده باشد از برای ان ادبی که نظر دارد دلیل ان نموده ایم نکت شده
یا قطعی در ان سال گفته است ابوالقاسم بلخی که از جمله چیزهائی که دلالت نموده است تجربه دار ایران
انست که نسبت چهل و عاشر در موالید ملوك هرکاه بزند بخمس اقوات پس بدرستی که ان قطع کند عمر آن ملك را
بجهة انکه مثل او کسی جایز نیست که بود ملك او و بماند شخص او پس زایل نمیشود ملك او مگر بعد از زوال
شخص او یا انکه هر دو باهم زایل کردند و گفته است که مجرب نمودم این را در بارهٔ پادشاه عظیمی در ملک خراسان
که تولد نموده بود در قهستان در سال سیصد و سی و پنج قمری قدیم و بود عطیت کدخدا و صلاح او عقاد و نه سال

درسید تسییر هیلاج او که قریبه باشد بسوی ثوابت و تربیع مریخ بایشان در سال ۱۲۰۰ هجری و مانده بود
ازان سال دوازده درجه و رسید نیز تسییر عاشر او کوکب بین البشر که نوزاطع قلب العرق از منطقة
البروج است و مضر از عطیه که خدا یا نزده سال باقی بود و نفع نه بخشید او را پس قطع نمود براو ثریا و در ان
و تربیع مریخ بجمد سخت بر او و منضاعف کرد بدین بود منجم گوید که این واقعه دلالت چندان بر مدعای او
نمیدارد بجهة انکه همان رسیدن تسییر هیلاج بدو قاطع قوی کافی است ازبرای قطع و احتیاج علاحضرة
رسیده تسییر عاشر بقاطع نمیدارد والله یعلم حقایق الاحوال و نخر الدین منجم کیار منتاجوین این صناعت
است گفته است که در سال سیچقان یل ترکی موافق سنه ۱۱۲۱ هجری در مطالع فیروز مطالع شاه عباس تسییر
درجهٔ عاشر باواخر برج جوزا رسیده و از حد نخل بحد زجل منتقل میشد و این وضع از جملهٔ قواطع
عاشر است و چون دارالقرار قندهار و منسوب بمریخ چونست و عطارد که کوکب شهر مزبور است نیز در ان
اوان در برج جوزا راجع و محترق و مقارن زجل میشد بخاطر فاتر این فاصر رسید که موافق اجتماع این دلایل
در خصوص بلدهٔ قندهار سانحهٔ عظیمی حادث شود و سیکلوپکی اخبار الافق عظیم دست دهد و در احکام ان
سال در خصوص احکام همان ماه صریحا نوشته و یا کثری از مقربان درگاه عرش اشتباه اظهار نمود اتفاقا در
همان اوقات در هفدهم شهر جمادی الاخر سنه ۱۱۲۱ در وقت سحر میرویس ملعون مرده و کرا کین خان سپهسالار
و سیکلوپکی قندهار را بکر و حیله بقتل رسانیدند و در هجدهم شهر ربیع الاول سنه مذکوره خبر قتل سپهسالار
بعرض اقدس رسید و در سنه توشقان یل سنه ۱۱۲۲ هجری در مطالع فیروز مطالع تسییر درجهٔ عاشر برجم شمس اصل
و قاسم زجل و در همان سال تسییر درجهٔ عاشر بدرجهٔ الجوزهر بالجوزهر الیضی رسید خسرو خان سپهسالار بدست
میرویس ناپکار مقتول شد در بعضی از کتب مسطور است که در هرگاه بر سد هیلاج و کدخدا و قاسم و سالخدا
و قمر بموضع نحوس اصلیه در تحویل سالها یا بمقابلهٔ نحوس اصلیه یا تربیعات ایشان و از برای ان نحس شهادتی
باشد در اصل دلالت و در تحویل بمضرت و طالع تحویل هم شهادتی داشته باین مضرت یا انکه چند دلیل
بر سند بسوی جایهای نحوس یا بسوی جای یک نحسی ازانها با کثرت شهادات و قوت در مضرت همراهی نمایند پس
بدرستی که اینها دلالت میکنند در این سال بر تلف صاحب تحویل مرد یا نکبت سختی بدو او رسد و

او را و همچنین کوکب شعدنه هرگاه جمع شود از برای او مثل این شهادتها قوت و سعادت او در اصل
دلالت کند بر سعادت از برای صاحب تحویل یا بادهای تخلفه و دلالت کند بر خواید و منافع یا فتح
او [illegible] هرگاه تباه کرده طالع تحویل و خداوند او و قمر و خداوند برج او یا دو دلیل
ازاین دلیلها دلالت کنند بر تلف صاحب تحویل اگر بوده باشد السال نزدیک بسالهای قطع در بعضی
از کتب مسطور است که هرگاه بوده باشد قاسم و صاحب شعاع و قابل تدبیر قاتم و سالخدا همگی بخوس و در
برج انتها جسد نحسی در اصل یا شعاع تربیع یا مقابلهٔ او هلاکت میرساند و دلالت کند بر شر و بیقی
و این وقتی است که عطیهٔ کدخدا تمام شده باشد یا نصف یا ثلث یا دو ثلث رسیده باشد و اگر بوده باشد چنین
دلالت کند بر نکبت شدید عظیم بدرستی که از فرخان طبری گفته است که وقتی سخن پیشینیان
اینکه عمر مولود بسالهای کواکب بوده باشد مثل سالهای کواکب یا مثل نصف ان یا مثل ثلث ان یا مثل نصف ان اینست که هرگاه
شناختیم هیلاج که چیست بنگر است یا قریب بمرجع طالع یا غیر ان و تسییر هیلاج را در برجی که در ان
است و بعد انتقال افتد اینکه بوده باشد خروج او از برجی که در ان است بسوی برجی که بعد از ان است
و در انحالت بقدر سالهای کواکب یا نصف ان یا ثلث ان گذشته باشد یا انکه منتقل کرده قسمت او
حد نحسی بعد نحسی دیگر یا از شعاع نحسی بشعاع نحسی دیگر دلالت کند این بر مرگ پس اگر اتفاق افتد
که قاسم و قابل تدبیر قاسم و صاحب شعاع و صاحب برج منتهی همگی نحس بوده باشد پس ظاهر گردد کفتار ما
که در این سال بمیرد و در بعضی از کتب قدیمه مسطور است که هرگاه بوده باشد سالخدا و قاسم و قابل
تدبیر ان و صاحب شعاع نحوس یا بعضی از نحوس و در برج انتها و در اصل جسد نحسی یا شعاع ان از تربیع و مقابله
دلالت کند بر هلاکت صاحب تحویل در این سال یا مرد او اگر سالهای کدخدا یا تمام رسیده یا نصف یا ثلث
گذشته باشد و اگر بنوده باشد چنین دلالت کند بر نکبت شدید مولم و هر چیزی که میباشد از مرگ
صاحب تحویل در قسمت پاره کواکب یا در بعضی سالها پس بدرستی که این میباشد وقتی که بوده باشد آن سالها موافق
با سالهای کدخدا یا پیش از ان یا بعد از ان بیکسال یا بوده باشد هر افق نصف ان یا دو ثلث ان یا ثلث ان ابو معشر
گفته است همه انچه مذکور شده است از دلیلهای قطع بتسییر یا انتهاء یا سالهای مخوفه در دلیل بود و مادر

و فرزند و ملک و سلطنت و سایر چیزهای جاریست دلیل اخذ را باید تسییر داد و انتهاء را نادیده و لاحظهٔ
رسیدن آنها بقواطع نموده و حکم نمود و اما اهل هند پس بعد از استخراج قانون عمر بطریقهٔ خود ایشان که
مخالف طریقهٔ دیگرانست تسییر میدهند درجهٔ طالع را بر هفت مراث و مرهوری را که میدهد بان تسییر درجهٔ
طالع از درجهٔ قمت دانند و صاحب این مرهوری را قاسم دانند و صاحب مرهوری اول برج منتهی را ساالخذا گویند
و استخراج کنند طالع تحویل سال را و گویند که هر گاه فاسد شد قمت و قاسم و ساالخذا و خداوند نهم اول
طالع سال در برج قمر بوده باشد این وقت نزدیک بالهای عمر که استخراج نموده اند بطریقهٔ خود قاتل شوند
بقطع دوران سال و گفته است ابو القاسم بلخی در کتاب خود که یاد نموده است تسییرات بدرجهای مختلف را
بهفت بدرجات سوداوی بدرجات طلغی بلدی و بافزحادث و بطالع مزوجر که طریقهٔ بطلیموس است در زمان
ملک سعید عضد الدوله مرد عالمی که معروف بود بابی الحسین صوفی و بود از برای او بدطولی در صناعة
نجوم همه فنون ان از هیئت و حساب و احکام و ممکن نبود که نسبت داده شود باو قصور در معرفت و نه تقصیری
در صناعت و بود معتقد او اینکه از برای همه انواع تسییرات اثری است یا اندک یا بسیار و هر یک را تاثیری
جدا گونه غیر از تاثیر دیگری در وقت خود مگر آنکه طریقهٔ بطلیموس تاثیران بیشتر است و دلالت کلی تر و گفته
است که مثال این الت مرد بزرگی بود از کتاب و وزراء فارس و بود طالع او سنبله ۱۰ و شمس در
سرطان ۱۰ و قمر در حمل در سابع بجب تسویر ۱۰ روزه بسوی تربیع شمس و مریخ در اسد ۱۰ و بود
هیلاج شمس و کدخدا ۱۰ قمر و بود میانهٔ شمس و مریخ بدرجات سوداوی ۱۰ و بدرجات طالع بلدی ۱۰
و بافزحادث ۱۰ و بطالع مزوجر ۱۰ پس این چهار بعدات بچهار طریقه میباشد شمس و مریخ در میان
مولد اول در اول سال سی و ششم است و دویم در اخر سال سی و هفتم و اخر ان
در اول سال سی و دویم پس رسید صاحب این مولد را در هر یک از این چهار وقت با وجود اختلاف
انها نکبت شدیدی بمرتجی و سالم نماند در هیچیک از این اوقات از محنت صعبی و هر مخبری از انها بود
صورت ان برخلاف دیگری باز غایت که شباهت نداشت دو حالت از ان حالات بجهة اختلاف
احوال کواکب و اختلاف اشکال ایشان در هر وقت مگر آنکه صعبتر انها بود در اخر سال سی و هفتم که

کواکب مشترج شده بود بمطالع مزوجر که طریقه بطلیموس است و بود قائل باین مذهب که گمان میکرد
بنکه این قاعده در همه موالید جاری است بهمه انکه هریک از این ابعاد ما خوذ است بقیاس بدایرهٔ
عظیمه که متعلق است بان ارز عظیمی در فلک و ابو القاسم گفته است که من تجربه نمودم هریک از این
چهار قاعده را در ولادت سلطان زمان خود پس بود تجربت و الله اعلم بالصواب و الیه المرجع و المآب
مترجم گوید که این رقوم بخوی که رقم شد در نسخهٔ منتسخ چنین بود و برنا ظر پوشیده نماناد که
ان تعالی را اختلال نمیباشد و الله المسدد

بسم الله الرحمن الرحیم

الحمد لله رب العالمین و صلی الله علی خیر خلقه محمد و اله اجمعین و بعد این فوایدی است در باب
تسییرات ادلاء چه از هیلاجها و چه از غیر هیلاجها مستنبط از کلام استاد ان این علم احکام بخوی ان
زیادت و عبد الجلیل سجزی و ابو القاسم بلخی رحمه الله اشارهٔ علیه نوأب مستطاب عالی رقاب مقرب
رکاب گردون اقتدار شاهزاده جهان پناه محمد ولی میرزا ادام الله تعالی ظلاله را فته علی مفارق
الانام مدی اللیالی و الایام بمجرد ترجمه و تقریم درامد و الله الموفق و المعین گفته است عبد الجلیل
که گاهی میباشد قمت از برای پارهٔ جدد و تدبیر قمت از برای جسد یا شعاع پارهٔ کواکب در مدت
چند سال و بسا که بگذرد از یکی از این دو بسوی دیگری پس میباشد انتقال جدد و تدبیرات و
باید که در این باب ملاحظه نمود شش دلیل را اول حدی که بوده است در ان قمت دویم صاحب
این حد و گفته میشود ان برای ان قاسم اول سیم حدی که میگردد بسوی ان قمت چهارم صاحب
این حد و گفته میشود ان برای ان قاسم ثانی پنجم کوکبی که میباشد قمت در تدبیر جسد یا شعاع
ان و گفته میشود ان برای ان مدبر اول ششم کوکبی که میگردد قمت در تدبیر جسد یا شعاع ان و گفته
میشود ان برای ان مدبر دویم و این دلیلها میباشد حال ایشان نزد انتقال قمت در سعادت و نحوست
بربیت و چهار وجه در ضمن چهار قسم قسم اول چهار وجه است از جهة قواسم با نفراده و صدر اول

آنست که منتقل شود قسمت از حد سعدی بسوی حد سعدی دیگر وجه دویم آنست که منتقل شود قسمت
از حد نحسی بسوی حد نحسی دیگر وجه سیم آنست که منتقل شود از حد سعدی بسوی حد نحسی وجه
چهارم آنست که منتقل شود از حد نحسی بسوی حد سعدی قسم دویم نیز چهار وجهاست از جهة
مدبرات مجد یا شعاع وجه اول ازاین قسم که وجه پنجم از کل است آنست که منتقل شود تدبیر از مجد
یا شعاع سعدی بسوی مجد یا شعاع سعدی دیگر وجه دویم ازاین قسم که وجه ششم از کل است آنست
که منتقل شود تدبیر از مجد یا شعاع نحسی بسوی مجد یا شعاع سعدی وجه سیم ازین قسم که وجه
هفتم از کل است آنست که منتقل شود تدبیر از مجد یا شعاع سعدی بسوی مجد یا شعاع نحسی وجه
چهارم ازین قسم که وجه هشتم از کل است آنست که منتقل شود تدبیر از مجد یا شعاع نحسی بسوی
مجد یا شعاع نحسی دیگر قسم سیم هشت وجهاست ازجهت انتقال قوا سم است بملاحظه بودن
قسمت در تدبیر اجتماد و شعاعات سعود و نحوس وجه اول این قسم که وجه هفتم از کل است آنست که بکره
قسمت از حد سعدی بسوی حد سعدی دیگر در تدبیر سعدی وجه دویم ازین قسم که وجه دهم از کل است
آنست که بکره قسمت از حد سعدی بحد سعدی دیگر در تدبیر نحسی وجه سیم ازین قسم که وجه یازدهم
از کل است آنست که بکره قسمت از حد سعدی بسوی حد نحسی در تدبیر سعدی وجه چهارم ازین قسم که وجه دوازدهم
از کل است آنست که بکره قسمت از حد سعدی بسوی حد نحسی در تدبیر نحسی وجه پنجم ازین قسم که وجه سیزدهم
از کل است آنست که بکره قسمت از حد نحسی بسوی حد سعدی در تدبیر سعدی وجه ششم ازین قسم که وجه چهاردهم
است آنست که بکره قسمت از حد نحسی بسوی حد سعدی در تدبیر نحسی وجه هفتم ازین قسم که وجه پانزدهم
است آنست که بکره قسمت از حد نحسی بسوی حد نحسی در تدبیر سعدی وجه هشتم ازین قسم که وجه شانزدهم
از کل است آنست که بکره قسمت از حد نحسی بسوی حد نحسی دیگر در تدبیر نحسی قسم چهارم نیز هشت
وجهاست باعتبار انتقال تدبیر اجتماد و شعاعات سعود و نحوس بملاحظه بودن ان در حد سعود
و نحوس وجه اول این که وجه هفدهم از کل است آنست که منتقل کرده تدبیر از سعدی بسوی سعدی دیگر در
حد سعدی وجه دویم که وجه هجدهم است آنست که منتقل کرده تدبیر از سعدی بسعدی در حد نحسی

نحسی وجه سیم که وجه نوزدهم است آنست که منتقل کرده تدبیر از نحسی بسعدی در حد سعدی وجه
چهارم که وجه بیستم از کل است آنست که منتقل کرده تدبیر از نحسی بسعدی در حد نحسی وجه پنجم
که وجه بیست و یکم است آنست که منتقل کرده تدبیر از سعدی بسوی نحسی در حد سعدی وجه ششم
که وجه بیست و دویم است آنست که منتقل کرده تدبیر از سعدی بسوی نحسی در حد نحسی وجه هفتم
که وجه بیست و سیم است آنست که منتقل کرده تدبیر از نحسی بسوی نحسی در حد سعدی وجه هشتم
که وجه بیست و چهارم است آنست که منتقل کرده تدبیر از نحسی بسوی نحسی دیگر در حد نحسی است بیست
و چهار وجه و اما دلالت نحس و سعد بر این وجهها بر دوازده گونه است چهار گونه از دلایل
گویند و هشت گونه از دلایل مزاوج گویند و اما حالهای مزاوجه آنست که هر یک از وجه اول و پنجم
که انتقال قسمت یا تدبیر از سعدی بسعدی بوده باشد هریک بانفراده دلالت کند در انتال بر دوام
سعادت و کشتن از سعادتی بسوی سعادتی و هریک از وجه چهارم و ششم که منتقل شود قسمت یا تدبیر
از نحسی بسعدی دلالت کند بر انتقال از پستی و پست رتبگی بسوی بلندی و بلند رتبگی و هریک از
وجه سیم و هفتم که انتقال قسمت یا تدبیر از سعد بنحس بوده باشد دلالت کند بر انتقال از خیر بسوی شر
و از شر بسوی خیر و هریک از وجه دویم و هشتم که انتقال قسمت یا تدبیر از نحسی بنحسی دیگر بوده باشد دلالت کند
بر انتقال از مکروهی بسوی مکروهی دیگر و از شری بسوی شری دیگر و اما حالهای مزاوج و دلالتهای انها
آنست که هریک از نهم و هفدهم که انتقال قسمت از سعد بسعد در تدبیر سعد یا انتقال تدبیر از سعد بسعد
در حد سعد بوده باشد دلالت کند بر سعادتی فوق سعادتی و اعظم سعادات و واقرب از ان آنست
که از سعد بنکحال تر بوده باشد و هریک از دهم و هجدهم که انتقال قسمت یا تدبیر از سعدی بسعدی در تدبیر
یا قسمت نحسی بوده باشد دلالت کند بر بسیاری سعادت و خیر مگر انکه میافتد در چیز مکروهی و در اضطراب
و هریک از وجه سیزدهم و نوزدهم که انتقال قسمت یا تدبیر از نحسی بسعدی در تدبیر یا حد سعدی بوده باشد
دلالت کند بر انتقال از مکروهی بسوی سعادات و خیرات پی در پی و هریک از وجه چهاردهم و بیستم که
انتقال قسمت یا تدبیر از نحسی بسعدی در تدبیر یا حد نحسی بوده باشد دلالت کند بر توسط و میانه حال بودن

در خیر و شر و لیکن خیر با قوت تر است و هر یک از وجه یازدهم و بیست و یکم که انتقال قمت باندیر از سعد بسوی نحس در تدبیر یا حد سعد بوده باشد نیز دلالت کند بر مبالغه بودن در خیر و شر مگر انکه دلایل شر با قوت تر است و هر یک از دوازدهم و بیست و دویم که انتقال قمت باندیران سعد بنحس در تدبیر یا حد نحس بوده باشد دلالت کند بر مکروه و شر بسیار و ترس از مرگ و هر یک از وجه شانزدهم و بیست و چهارم که انتقال قمت باندیر از نحس بنحس در تدبیر یا حد نحس بوده باشد دلالت کند بر انواع مکاره و شرور مرگ خصوصا انکه قوی بوده باشد دلالت آن نحس بران مکروه کفته ابو القاسم بلخی در کتاب تسییر انخود که انتقال از حد سعد بسوی حد سعد نیکو ترین اقسام انتقال است و دلالت کننده تر انهاست بر خیر و صلاح پس بایدستی که این حالت هرکاه بوده باشد در تسییر جزء طالع یا هیلاج پس بدرستی که ان دلالت میکند بعد از استمرار بر صحت جسم و اعتدال مزاج و وفور نشاط و قوت قلب و افزون در شجاعت و سخاوت و در تنعم و انچه مانند باشد اینها را و نیز دلالت کند بر انتقال از حالت نیکوئی بسوی حالت نیکوئی دیکر مانند اقول بالجمله ان منجم کوید که عمانوئیل مقصودش استمرار در کلام او ظاهر خواهد شد فانتظر واکر بوده باشد ایخانه در تسییر جزء عاشر یا شمس پس بدرستی که ان بعد از استمرار دلالت بر افزون در جاه و قدر و منزلت و بقاء شغل و عمل و سلطنت اکر بوده باشد و افزون ان واکر معطل و بیکاره بوده باشد و کم است که چنین بوده باشد پس بدرستی که دلالت میکند بر بهم رسیدن شغل و عمل و تصرف و کاری و حالت محمودی و چنك زدن بسلطان و زمان بسط و تمکن بر نصرت خداوند تعالی و اکر بوده باشد ایخانه در سهم السعاده یا در وجه بیت المال پس بدرستی که ان دلالت میکند بر کشوده شدن درهای مداخل و افزون ابرو و باید که قیاس شود تسییر بایر دلیلها بر انچه کفتیم واما انتقال از حد نحس بسوی حد سعد پس بدرستی که این انتقال نیکوئی است دلالت میکند بر انتقال امور صاحب تسییر از حالت مذمومه و دشوار بسوی حالت محموده و اسان و از سختی بسوی سستی و از تنکی بسوی کشادکی و فرج و از خوف بسوی امنیت و از غم بسوی شادی و خوشحالی پس اکر بوده باشد ایخانه در تسییر جزء طالع و هیلاج پس بدرستی که ان دلالت میکند بر اینکه بخانه همیشه بعد از سختی و ترس و منتقل میکردد بسوی فرج و امنیت و اکر علیل و مریض بوده باشد ناخوشیه او مبدل بصحت کردد و اکر محبوس بوده باشد بیرون

بیرون اید از حبس و اکر مهموم بوده باشد شادمان کردد و اکر بوده باشد این حالت در تسییر جزء عاشر و شمس پس بدرستی که ان دلالت میکند بر انکه منتقل میکردد از شغل بسوی شغل بالاتر از ان و با نفع تر و بهتر از ان و افزون میکردد جاه و مرتبه او نزد سلطان و متمکن میکردد از قرب سلطان و اکر انشخص بیشغل و عمل بوده باشد میسر کردد ان برای او شغل با نفع و عمل با فایده که کمان نداشته باشد ابدا و قیاس کن بر این تسییر سهم السعاده و بیت المال و سایر دلیلها واما انتقال از حد سعد بسوی حد نحس پس ان سخت است و بدید میاورد تباهی سختی را پس اکر بوده باشد ایخانه در تسییر هیلاج یا طالع دلالت کند بر ناخوشی در جسم و اضطراب در مزاج و اکر بوده باشد این در تسییر شمس یا عاشر پس بدرستی که ان دلالت میکند بر فساد در عمل و جاه از جانب منسوبات ان نحس پس اکر بوده باشد ان نحس مریخ از جانب لشکریان و اشوار و سایر منسوبان بمریخ و اکر بوده باشد نحس زحل پس از جانب فرومایکان و پیران و سیاهان و باقی منسوبان زحل و همچنین فسادها میباشد از وقت انتقال تا وقت استمرار سخت تر و دشوار تر و بعد از ان سبك و اسان میکردد و قیاس کن بر این سایر دلیلها واما انتقال از حد نحس بسوی حد نحس دیکر پس ان سخت تر اقسام انتقال است و دلالت کننده تر انهاست بر ضرر و فساد پس میکوئیم که هرکاه بوده باشد جزوی که تسییر از اداده ایم جزء طالع یا هیلاج یا جزء عاشر یا شمس یا جزء سهم السعادة یا بیت المال پس بکوی در این هنکام انچه قادر باشی بران از جانبان نحسی که منتقل شده است تسییر در حدان در جنس چیزهائی که منسوب است بجزء تسییر داده شده و باك مداشته باش در انچه میکوئیم و خصوصا در مدت انچنان که میباشد از وقت انتقال تا وقت تمام شدن استمرار بل اکر اتفاق افتد ایخانه در موضعی از فلك که بوده باشد ان دو حد سیر عنه و سیر الیه حد یا نحس و آن در دو موضع از فلك میباشد یکی اخر سنبله و اول میزان که هر دو حد زحل است و دیکری اخر میزان و اول عقرب که هر دو حد مریخ است پس در ایند و موضع تاثیر نحس سبکتر و اسانتر است بجهة انکه اکرچه انتقالی از نحس بنحس است پس نیست از انتقال تدبیر از کوکبی بکوکبی والله اعلم واما انتقال از حد سعد بسوی حد عطارد پس نظر کن در ایخانه بسوی حال عطارد در

اصل ولادت پس اگر بوده باشد ممازج سعد فقط پس حکم کن باینچه حکم میفرمودی در وقت انتقال
از حد سعد بحد سعد خصوصا هرگاه بوده باشند نحوس در اصل ولادت ساقط از نظر بعطارد
واگر بوده باشد عطارد در اصل ممازج نحوس فقط پس حکم کن باینچه حکم میفرمودی در وقت انتقال
از سعد بنحس وخصوصا اگر سعود ساقط باشند از نظر عطارد در اصل پس اگر بوده باشد عطارد که ممازج
باشد سعود و نحوس هردو را و ممکن باشد تمیز غالب از غیر غالب پس حکم کن از برای غالب باندازهٔ غلبه
وقوت آن واگر برابر باشند سعد و نحس در قوت پس ذکر کن دلالت هردو را و موجبات هردو را
و ملاحظهٔ عطارد را نیز در اصل ولادت باید نمود از قوت وضعف آن پس بدرستی که عطارد هرگاه
بوده باشد در اصل ضعیف یا راجع پس همهٔ اینچه بکار میفرماید عطارد در وقت تدبیر خود و در ایام قوت
خود از مکر و حیله و غدر همه را انها میکرده و بال بر او بمرتبه که رسوا میکرده و غالب میکرده بر او کسی که
دشمنی و مضاده میکند با او والله یعلم واما انتقال از حد عطارد بحد سعد پس هرگاه اتفاق افتد این
انتقال از تدبیر جزء طالع یا هیلاج پس بدرستی که دلالت میکند بر اینکه صاحب تدبیر منتقل میگردد
از حالت عطاردی میانه بسوی حالت مشتری یا زهرهٔ نیکو و قصد میکنم بحالت عطاردی تابع غیر شاکله
و رامی و چاپلوسی و این بجهة آنست که عطارد چون در طبع او ضعف است و اینچنین بر ضعف مترتب
میشود از ظلم وجود پس باین علت میکردد سعد با سعود و نحس با نحوس و باین علت است که هرانکه که
عطارد مسئول تدبیر او میباشد رام و چاپلوس کسی که بالاتر او باشد یا پست او و اما باقی کواکب
وخصوصا مشتری پس بجهة قوت ایشان منفرد میباشند بطبیعت جداگانه پس هریک از انها که
بوده باشند نحس دلالت میکنند بر نحوست مطلقا و هریک از انها که بوده باشند دلالت میکنند بر
سعادت مطلقا بدون یاری جستن بکوکبی دیگر و بدون امتزاجی در دلالت انها بجهة امتزاش با دیگری
واگر بوده باشد جزء سیر داده شده جزء عاشر یا شمس بکرده اشتغال او در تصرفات او بسوی سیاقت
غیر معهود و شیوهٔ غیر از انچه پیش از این بران شیوه بوده است و میباشد تفاوت میانه اندوسیاق
و دو نمط مانند تفاوت عطارد با مشتری یا زهره پس دریاب این نکته را و قیاس کن بران واگر بوده

بوده باشد جزء سیر داده شده جزء سهم السعادة یا درجهٔ بیت المال پس بدرستی که عطارد
بالطبع دلالت میکند بر فقر و حاجت و مشتری بالطبع دلالت میکند بر غنا و ثروت پس بدان که
صاحب تدبیر منتقل میگردد بعد از استمرار از فقر بسوی غنا و از حاجت و ضرورت بسوی یسار
و وسعت و میگشاید خداوند درهای رزق را از جائی که گمان ندارد و از جائی که گمان دارد
در پیش او وفات باقی بودن تدبیر در حد مشتری و اما زهره پس بدرستی که ان دلالت میکند بر زنان
باینچه دلالت میکنند برای مشتری و اگرچه میباشد کمتر از ان از حیثیت کمیت و بیشتر از ان از حیثیت
کیفیت والله یعلم واما انتقال از حد نحس بسوی حد عطارد پس ذکر میکنم کلام مختصری را باینکه
میگویم که انتقال از حد نحس بحد عطارد هرگاه بوده باشد میانه دو برج پس ان از حد برج آن
بحد عطارد و اگر بوده باشد در میانه برج پس ان از حد نحل بعطارد است لا محالة پس هرگاه اتفاق
افتد یکی از این دو حالت پس لا بد است از تخفیق ان برای صاحب تدبیر بجهة انکه تدبیر ان منتقل شده
از حد نحسی بحد کوکبی که نحس نمیباشد و همچنین منتقل شده است از اخر برج بسوی اول برج
خواه بوده باشد عطارد در اصل سعد یا منحوس و اگرچه تفاوت میکند این تخفیف بحسب حال
عطارد در اصل پس قیاس کن باقی حالتها را بر انچه گذشت در انتقال از حد سعد بسوی حد عطارد
واما انتقال از حد عطارد بسوی حد نحس پس اگر اتفاق افتد این از تدبیر طالع یا هیلاج پس بدرستی که
ان دلالت میکند بر انکه صاحب تدبیر مختلف میگردد عادتهای او و مفارقت میکند وطنهای خود را
باختیار و مغرب میگردد غربت با وحشتی و سفر میکند سفرهای با مشقت بی نفعی که میکرده در اغلب
مزاج او و خوهای او و بد مظنتی میکند و مضطرب میکرده احوال او خصوصا بعد از انتقال و قبل
از استمرار پس هرگاه مستمر شد سبک کرده و بر کرده بتدریج بسوی حالت صحت و سلامتی و انتظام و استقامت
امور و اگر بوده باشد این حالت در تدبیر جزء عاشر یا شمس پس منکر شود نزد سلطان و اعتقاد کند
در بارهٔ او بدی را خواه کاهکار باشد یا بری و ظلم کند سلطان بر او در حکمهائی که بر او میکند و
مستمر کرده بر او ظلم در گفتگوهائی که با هر کس کند و بر دم یاری کنند خصم او را و مغلوب کرده در ان

چیزی کردرست او بوده باشد از شغل و عمل یا غیران واگرده باشد ایخال در تسییر سهم السعاده
یا بیت المال تباه کرده سعیت او و مضطرب کرده براو امر دخل او و خصوصا در اول انتقال و بسته
کرده براو درهای مداخل او و راههای منافع از بجیثیتی که ایخدا را کردر کان خود نزدیک بوقوع شمرد
چنان انداخته و رشوه که داهی از برای وصول بان نبوده باشد بعد سبک کرده اینها بعد از استمرار ایشان
تعالی و بنی گفته است ابو القاسم بلخی در کتاب بزرجمهر که چونکه میباشد حالهای فلک و ستارگان ان در
حقیقت تاثیرات انها در عالم سفلی و در اشخاص ان کل تاثیرات ایشان با پیشتر انها شبیه و مانند باشیای
که مشاهده میشود در عالم سفلی لهذا میباشد صورت استمرار بعد از انتقال تسییر از حدی بحدی نیز چنین
پس بدرستی که هرگاه بگذرد ندبیر کوکبی که صاحب حد منتقل عنه التسییر است و شروع شود بتدبیر کوکبی
که صاحب حد منتقل الیه التسییر است پس تا اینکه قبول شود تدبیر این ثانی و مستقر گردد تسییر در حدان میباشد
مانند شخص متحیر و مانده در کار خود و مانند کسی که بگرود از صاحب دعوتی که بوده باشد که خوی
کرده باشد از او و الفت گرفته باشد از او و ارام گرفته باشد بسوی او بسوی صاحب دیگر که خوی و الفت نگرفته باشد
با او پس بدید میاید میاندیشان وحشت تا بگر بر همیشه بر اینحوال میباشند تا انکه برطرف کند طول
ایام وحشت ان دعوت را پس نزدیک شود دوروا جنبی و همچنین صورت تسییر در حد منتقل الیه میباشد غریب
دران تا انکه قطع کند از ان حد قطعه را و بماند دران مدتی بعد مستقر میگردد و برطرف میگردد نفرت
قلق و اضطراب و قبول میکرد تدبیر صاحب حد و مستقر میگردد بران پس انیت محض استمرار و ان بر انواع است
اما نوع اول از شناختن مقدار استمرار ان استمرار در حدود سعود و نحوس و معادات است پس بدرستی
که ایخدا دلالت میکند بران تجربه مستمر و قیاس صحیح انست که استمرار در حدود سعود میباشد زود تر کوتاه
تر مدت و خصوصا در حدود مشتری و خصوصا در اوایل برجها و استمرار در حدود نحوس و خصوصا حدود
زحل و خصوصا در اخر برجها میباشد دور تر و طولانی تر و استمرار در حدود عطارد میباشد میانه پس
تصور کن از دو قوارها از معیار که قیاس کنی بران سایر اقسام و قصد میکنم من بگوناهی به درازی دوری
دوری و میاندر هر ایخه یاد نمودم انها را در این نوع اینکه مدتها میاندر حصر کلی جزء مطلق که یکسال شمسی

شمسی بوده باشد زود از تر پیش از این مدت است و کوتاه تر کمتر از این مدت است و اما نوع دوم
از شناختن مقدار استمرار ان استمرار در حدهای دراز و کوتاه و وسط است و معلوم است اینکه دراز
تر حدی در فلک ان دو حداست و هریک از ان دو دوازده درجه است و اینکه کوتاه تر حدی در فلک
سه حداست و انها در اخرهای برجهاست و هریک از انها دو درجه است و باقی حدها که میانه
این دو عدد است در فلک موجود است مکر یازده و سزان معلوم نیست پس هرگاه اراده کنیم که استخراج
کنیم عددی را که وسط است در حدود استخراج کنیم از ابعد طریق یکی از ان طریق انست که در ان تر حدی
در فلک دوازده است و کوتاهترا نها دو است و مجموع ان دو چهارده است و نصف مجموع هفت است پس
وسط میانه اعداد هفت است و طریق دیگر انست که تقسیم شود درجات برج که سی است بر عدد کواکب
خمسه که ان برای انها حدات خارج قسمت شش بوده باشد و ان عدد وسط میانه عددهاست پس میگوئیم
و بخدا توفیق که تسییر در حدود کوتاه زود تر استمرار و کوتاه تر مدت است از وسط و در حدود
دراز افزون مدت است از ان و در حدود میانه میباشد استمرار میانه و حد وسط ان چیزی است که
یاد شد که یکسال شمسی بوده باشد مگر انکه باری کند از اسبابی از اسباب که یاد خواهیم نمود که اقتضا
کند ان سبب پیش افتادن انرا یا پس افتادن انرا و هرگاه بوده باشد یکی از این اسباب پس بقاعده
اربعه متناسبه نسبت مقدار انخد بسوی حد وسط بیکی از ان دو طریق مثل نسبت مدت استمرار مطلوبت
بسوی یکسال شمسی پس اولد رابع که معلوم است در یکدیگر ضرب کنیم و بر ثانی قسمت کنیم خارج قسمت مدت
استمرار مطلوبت سوای انچه لازم میاید او را از تعدیل و تعدیل ان انست که نظر کرده شود بسوی مطالع این
حد بلد و بخط استوا و تعدیل کرده شود تفاوت میانه آنرو بحسب انچه یاد نمودیم از ان در باب سیزدهم پس انچه
حاصل میشود ان مطالع معدله است پس بقاعده اربعه متناسبه نسبت درج سوای انچنانی که عدد حداست بسوی
مطالع معدله مانند نسبت مدت استمرار آنچنانی است که حاصل شد در اول بسوی مطلوب پس ضرب
میکنیم وسطین را در یکدیگر و حاصل را بر طرف معلوم قسمت کنیم تا چون اید مدت استمرار معدل انشاء الله تعالی
نوع سیم از معرفت کمیت استمرار ان استمرار در حد متصل از برای یک کوکب در دو برج متصل بیکدیگر و

نیست در فلک این صورت مگر در دو موضع از فلک یکی از آن دو موضع حد دخل است که متصل است
بحد دخل از آخر سنبله و اول میزان و موضع دیگر حد مریخ است که متصل است بحد مریخ از آخر
میزان و اول عقرب و نیست در فلک غیر از این دو موضع دو حد متصل بیکدیگر از برای یک کوکب در
هیچ حال پس هرگاه بوده باشد انتقال از آخر یکی از دو برج بسوی برجی که بعد از آنست و حال
آنکه هر دو حد از برای یک کوکب بوده باشد پس بد نیست که این حالت اقتضا میکند که صاحب تسییر
احساس نکند باین انتقال و تاثیر نکند در احوال او نه قلیل و نه کثیر و این بجهة آنست که تسییر وا کوکب انتقال
کرده است از حدی بسوی حدی دیگر و از برجی بسوی برج دیگر پس بد نیست که نیست که انتقال کرده باشد
ندیم از کوکبی بکوکبی دیگر بلکه میباشد قاسم که صاحب حد بوده باشد در هر دو حال این کوکب پس اقتضا
میکند اینکه حادث کرده تر سی نزد انتقال و نه اضطراب نزد تحویل پس مستمر میماند بحالت نزد انتقال
والله اعلم و اینکه گفته شده و قیل است که بوده باشد حدی که انتقال میکند تسییر بسوی آن از اول میزان در
صورت اول و اول عقرب در صورت دوم خالی از اجرام نحوس اصلیه و شعاعات منحسه ایشان مانند تربیع و
مقابله و مسجنین خالی بوده باشد از تربیع و مقابله شمس و خالی بوده باشد از کواکب ثابته قاطعه و سحابیه فاسده
پس بد نیست که در این حالت مستمر میشود تسییر بعد گذشتن زمانی والله اعلم و اما هرگاه بوده باشد در اول
میزان یا عقرب چیزی از اینها و منتقل کرده یکی از تسییرات بسوی آن پس بد نیست که در اینهنگام علاوه میشود
بسوی انتقال بسوی نحسی بسبب دیگر نحسی پس ترسیده میشود بر او تا اینکه بگذرد تسییر این سبب نحس را و خود
گند بان یکی از سعود سیاره بعد از گذشتن پس برطرف میکرد نحوست باذن الله تعالی نوع چهارم در اینکه
منتقل کرده تسییری از تسییرات از حد سعدی بسوی حد نحسی پس بد نیست که استمرار لا محاله در میشود
در آن میشود مدت آن بر مبلغ آنچنان که یاد نمودیم از در نوع دوم اما هرگاه بوده باشد انتقال
بسوی حد زحل پس بد نیست که این زیادت میباشد بقدر خمس اصل و اما هرگاه بوده باشد انتقال بسوی
حد مریخ پس بد نیست که این زیادت میباشد بقدر سدس اصل والله اعلم نوع پنجم در هرگاه منتقل کرده
تسییری از تسییرات از حد زحل از آخر برج بسوی حد مشتری از برج بعد از آن پس حکم کن در اینهنگام بزودی

بزودی استمرار و نفعه بر طرف شدن ترس و قلق و اضطراب و گشتن از حالت دیگر صعبه زحلی بسوی
حالت سهلهٔ مشتری نزد گذشتن مدت نصف استمرار که بیرون آمد بعد از تعدیل و حکم کن بر آنکه
هرگاه گذشت نصف اینمدت پس بد نیست که مستمر میگردد این تسییر و خلاصه میباید صاحب
تسییر از هر مکروهی و منتقل میگردد بسوی هر محبوب بمشیت خداوند و اما هرگاه منتقل کرده تسییر
بسوی حد زهره یا از حد زحلی که در آخر حمل است بسوی حد زهره که در اول ثور است و یا از حد
مریخی که در اول عقرب است بسوی حد زهره که بعد از آن است پس بد نیست که ایخالت کم میکند از
مدت استمرار معدل ربع و الله اعلم و گفته است ابو القاسم که باقی نماند از برای ما از اقسام انچنانی که متعلق
است باین باب انتقال از حد سعد بسوی حد سعد و از حد نحس بسوی حد نحس و اما انتقال از حد سعد بسوی حد نحس
پس بد نیست که اثر میکند در کیفیت ترسیدن و احساس بان پس سبک میکند کیفیت او را و زیاد میکند او را
و تاثیر نمیکند در کمیت و مدت بلکه میباشد حقیقت مبلغ و مقدار آن همان مدت استمرار معدل و گفته است
بعضی از علماء که هرگاه منتقل کرده تسییر از حد سعدی بسوی حد سعدی و کوکب سعد منتقل عنه همان کوکب
سعد منتقل الیه بوده باشد پس نیست واجب در اینحال اینکه بوده باشد مدت استمرار اصلا بلکه میباشد
انتقال و استمرار در کیفوت و این سخن غلط است بجهة آنکه نیست در فلک دو حد متصل از برای یک سعد
و اگر بود جایز بود که بوده باشد چنانکه گفته شده است و اما انتقال از حد نحس بحد نحس پس بد نیست
که آن تاثیر میکند در کیفیت تاثیر از خوف شدید و قلق و اضطراب پس شدید میگردد امر هول و کم است
که تاثیر کند در کمیت و مدت آن بجهة مجانس بودن کوکب منتقل عنه و منتقل الیه نوع ششم از معرفت
کمیت استمرار آن استمرار نزد انتقال بسوی حدی است که بوده است در آن در اصل جرم کوکبی سعد یا
شعاع آن یا کوکب ثابته پس بد نیست که این اسباب سعد هرگاه اتفاق افتد یکی از آنها در اول حدی که
منتقل شده است بسوی آن تسییر و نا نصف آن حد پس بد نیست که آن اعانت میکند بر سرعت استمرار
و خصوصا مشتری و شعاعهای آن نوع هفتم از معرفت کمیت استمرار آن استمرار نزد انتقال بسوی حدی
که بوده است در آن در اصل جرم کوکبی نحس یا شعاع آن یا کوکب ثابته نحسی یا سحابی فاسد مزاجی پس بد

که این اسباب سخته هرگاه اتفاق افتد یکی از اضداد را و اول حدی که منتقل شده است بسوی ان تیسر
و نا نصف ان حد نفع نه بخشد او را در این وقت چیزی و مستمر نکرده ابن تیسر تا انکه بکند ابن مخت را
و دور شود ازان این تیسر و خصوصا جرم زحل و مقابله و تربیع ان بجهة انکه ان بسیاری از اوقات
قطع میکند برهبلاج هرگاه بکرده جرم او یا مقابله یا تربیع ان نزد انتقال از حدی بسوی حدی هرگاه بوده
باشد در انجا در اصل جرم سعدی یا شعاع ان پس اگر اتفاق افتد جرم زحل و نباشد سعدی پس بدرستی
که میاورد منتهای تعویق و غایت عسر و تاخیر و دراز میکرده مدت استمرار و اگر اتفاق افتد اینکه بوده باشد
با وجود این حال امکان حد نحسی پس بدرستی که مضاعف میکرده مناحس و نعوذ بالله منها و اگر بوده باشد امکان
حد سعدی بوده باشد انسان نرود بسیکتر و همچنین است شعاع مقابلهٔ زحل و هریابد تربیع زحل
است مگر انکه تیسر از مقارنه و مقابله است و اگر خواسته باشی که بفهمی کیفیت مرور تیسر را هریابد از مناحس
و مناحس پس رجوع کن بسوی نوع ششم و هفتم از کتاب پس بدرستی که شرح نموده است و تفصیل داده است ان را
و بیان نموده است کمیت استمرار و مقدار زیادت و نقصان ان را از کمیت استمرار معدل و جمیع این مناحس
که شمردیم اضداد را اگر اتفاق افتد یکی از اضداد در نصف دویم از حدی که منتقل شده است بسوی ان تیسر پس
بدرستی که نیست تاثیری ان برای ان و نه دلالتی در زیادتی بر مبلغ استمرار و نه در نقصان از ان و همچنین
ما عدا نوع هشتم از معرفت کمیت استمرار ان گذشتن سعود یا نحوس است باول حدی که منتقل شده است
بسوی ان تیسر در وقتی از اوقات استمرار اما مشتری و زهره پس بدرستی که هریابد از اضداد هرگاه بکنند باول
حدی که منتقل شده است بسوی ان تیسر بوده باشد این مرور پیش از استمرار و بعد از گذشتن نصف
مدت استمرار معدله پس بدرستی که ابن تیسر مستمر میکرده در همین وقت نزد مرور مشتری یا زهره
بامکان و خصوصا مشتری پس بدرستی که از برای انت ابلغ فعلی و قوی تر تاثیری در باب تقدیم استمرار
و اگر بوده باشد این مرور پیش از گذشتن نصف مدت استمرار سبب شود قصر و آسان کرده امر و مستمر
کرده بعد از مرور بر ترتیب پسندیده و بتدریج باذن الله تعالی و نیست از برای شعاعهای معدین بمرور
اضداد بمقابلهٔ امکان و نه تربیع ان و نه مجتمع از امکان دیگر در این باب تاثیری نه قلیل و نه کثیر خصوصا هرگاه

هرگاه بنوده باشد ان مرور در مبدئ از مبادی تحویلیه و اما زحل پس بدرستی که ان هرگاه مرور کند
باین حد بجرم خود پیش از استمرار در هر وقتی از اوقات که بوده باشد پس بدرستی که ان تاخیر و
تعویق میاندازد و منع میکند استمرار را تا انکه بگذرد از این حد بتمامی و میکند زحل در مقابله
ما نند این کار را و در دو تربیع میباشد سبکتر و کمتر و اما مریخ پس ان زیاده میکند در احداس
بمکروهات و مضاعف میگرداند نحس و قلق را و زیاده میکند در مدت استمرار هیچ چیز چنین میکند مریخ
در مقابله و نیست تاثیری از برای ان در دو تربیع و اما عطارد پس بدرستی که آن در همه اقسام که یاد نمودیم
اضداد را اگر بوده باشد در اصل ممتزج باسعود پس حکم ان حکم سعود است و اگر بوده باشد در اصل ممتزج
بانحوس حکم ان در همهٔ احوال حکم نحوس است والله اعلم و نیز گفته است که میگوییم ما که اینچه تجربه دلالت
نموده است ما را بران انست که حدوث سعود میباشد صاحب تیسر در مدت استمرار امن است از عذوبات
و اسیبی باو نمیرسد و اگرچه در بیشتر اوقات خالی نیست از خوف و تربص و قلق و اضطراب و استعار میکند
انرا از چیزهای مختلف بدون اینکه برسد او را چیزی از انها بلکه سالم میماند از همهٔ انها و هرچه سیر
کند تیسر در این حد بوده باشد ان بیم و قلق و استعار سبکتر و سهلتر تا اینکه برطرف کرده باشد بقیهٔ
که طارق کرده خصوصا هرگاه بوده باشد ان سعد قویحال در اصل و سالم از مناحس و اما حدود نحوس پس
بدرستی که صاحب ان میباشد در مدت استمرار و خصوصا در اول ان مختلف حال و مفارقت میکند عادات و خوی های
خود را و خشمناک از چیزها و حسن خو نرده بر چیزها و احساس میکند از حال خود عجز و تصور را از اندک چیزی
و پشکر بسبی و نیز گفته است ابو القاسم بلخی در کتاب مزبور که هرگاه منتقل کرده باشد از برج بسوی برج دیگر
پس بدرستی که این انتقال میباشد قوی از انتقال حدی بحدی دیگر در یک برج پس باعث میگردد این
انتقال اینکه منتقل کرده همه انچه متعلق است بدلایل این تیسر از وضع خود و بگردد از طریقت استقامة
و در انجا خود سعد بوده باشد صاحب این حد منتقل الیه یا نحس مگر انکه حدود نحوس اشد و اصعب است و نیز
گفته است ابو القاسم که از جملهٔ اسرار استمرار ملاحظهٔ حال صاحب حد منتقل الیه التیسر است در اصل مولد
و در تحویل سالی که اتفاق میافتد در اتصال این انتقال بعد از ان ملاحظهٔ حال انست در هر حدی که این

انتقال است تا وقت استمرار پس هرگاه بوده باشد صاحب ان حد قوی و مستقیم و خارج از شعاع شمس
یا در حظی از حظوظ خود و انچه مانند باشد این احوال را پس بدرستی که سبک میکرده دلائل استمرار
و نزدیان میشود امر دران و هرگاه بوده باشد ضعیف یا راجع یا تحت الشعاع یا در وبال یا هبوط خود و
انچه مانند باشد این احوال را پس بدرستی که ان اعانت میکند بر شدت امر و درازی مدت پس بدرستی که
هرگاه بکند مدت استمرار و صاحب حد راجع بوده باشد و خصوصا در اول رجوع اول یا محترق یا هابط یا انچه مانند
این احوال باشد پس بدرستی که تمام نمیکرده استمرار مکر بعد از تبدیل شکل صاحب و انتقال ان از این
حالت مذمومه بمشیة الله تعالی و گفته است زرادشت در مثالهائی که زده است در کتاب خود اینکه
ولادت بود عاشران در اول حوت و سعدی در اخر حوت پس چونکه رسید تیر عاشر این سعد یافت
ملک در یکسال پس چونکه گشت تیر ان از برج نبوی برجی دیگر برطرف شد ملک بعد از یکسال و همچنین تا
هر زمان که بگذرد تیر بری از برجی ببرجی دیگر یا از حدی بحدی دیگر پس بدرستی که نرسیده میشود بمولود
نزد تحویل تیر تا وقت استمرار پس هرگاه مستمر شد نرسد زایل شود و گفته است علی بن احمد که نظر کن نبوی
کلام زرادشت در این فصل پس بدرستی که پاره ایست از اسرار استمرار و این است که گفته است که تیری
منتقل شد از اخر حوت باول حمل پس برطرف شد ملک صاحب تیر و حال انکه معلوم است که اخر
حوت حد زحل است و اول حمل حد مشتری و اینکه این انتقال انتقال از حد زحل است بحد مشتری و
ظاهر شد افاضه سعادت و زیادتی در ملک است پس چونکه بود این انتقال از اخر برجی نبوی اول
برجی دلالت خود بهمین بگیرد بزوال نعمت و ملک او و نفع نبخشد او را انتقال از حد زحل بحد مشتری پس
از اینجاست که گفتیم که چنان زدن باستمرار بعد از انتقال واجب است و اینکه مراعات ان از هر چیزی اهم
است و نیز گفته است ابو القاسم که گفته است زرادشت در اخر کتاب خود که کسی که بوده باشد از برای او
هیلاجی و کدخدای و بگذرد سالهای تربیت او یعنی عطیه کدخدا باتمام رسد و منتهی گردد تیر طالع او
نبوی جسد زحل و بریخ باشعاع اندرو یا جسدیکی و شعاع دیگری بدون نظر سعود هلاک کرده و
نفع نبخشد او را سلامتی هیلاج و کدخدا بجهة این که این حالت گفته میشود از برای ان بخس مضاعف

مضاعف و بدانکه طالع اول ادلاء است و هرچه منوط هیلاجیت میشود پس طالع شریک است در
دلالت گفته است علی بن احمد اینکه انچه را که ذکر نموده است زرادشت در این فصل مستقیم و صحیح
و موافق قیاس و مطابق با تجربه است و لیکن در اینمقام قسم دوم هم میباشد که ترک نموده است از
زرادشت و ان قسم دوم مقابل این قسم است و ان انست که هرگاه برسد تیر هیلاج نبوی جسد بخسی
یا شعاع ان یا حدان یا تمام شدن عطیهٔ کدخدا و بوده باشد تیر طالع سالم از مناحس و اسباب
قاطعه پس بدرستی که صاحب تیر هلاک نمیشود و تاثیر نمیکند در او و همچنین انچه شمردیم از مکر بعد از
انکه فاسد شود تیر طالع نیز و گفته است زرادشت که سخت تر چیزی که میکند برادمی انست که
داخل شود تیر طالع او در حد نحسی که متصل باشد بحد نحسی دیگر پس متصل شود بحد نحس سیمی پس
این ادمی کم است که سالم ماند و اگر اتفاق افتد اینکه سهم السعادة چنین بوده باشد و بمیرد بر سد
او را فقر و شدت شدید و گفته است علی بن احمد که سبب در انچه ذکر نموده است زرادشت از
اشتداد امر در اینموضع انست که طول میکشد در ان تیر در حدود نحوس پس هرگاه باقی مانده مولود
در نحسی بقرب بیت مال پس سزاوار است که هلاک شود در ان پس فراموش کند او را سعادت
و نعوذ بالله من مثله و بین قیاس واجب است اینکه بوده باشد هر حد نحسی که واقع بوده باشد میانه دو
حد سعد سالمترین حدود نحوس و کمضرتر از انها و اما حد نحس میانه دو حد عطارد پس نزدیان است
دلالت ان بحد نحسی که میانه دو حد سعد باشد و اگر حد نحس میانه دو حد مشتری بوده باشد پس ان سالمتر
از همه انهاست و حد نحس که میانه دو حد عطارد بوده باشد در فلک یکمکان است و آخذ مریخ است
که در اخر سداست که در میانه دو حد عطارد است پس در اینجاها که باشد و ان در سه موضع از فلک است
واجبست اینکه بوده باشد مقتضیات ان سبکتر و سهلتر و نیز گفته است ابو القاسم که گفته است ابو معشر
در کتاب مذاکرات اینکه از جملهٔ اسرار تیریان است که قسمت کرده شود حدی که میرسد تیریان بهفت قسم
چنانکه تقسیم میشود سالهای نوزادت و مدت ان و ابتداء کنیم بصاحب حد بعد بکوکبی که فلک ان
زیر فلک اویست و همچنین تا هفتم بعد حکم کنیم در نوبه هر کوکبی برحسب طبیع آن و برحسب سعادت و

نحوست وقوت وضعف او وبرحسب احوال او در اصل ولد ووقت تولد پدر او پس بدرستی که هرگاه چنین شود نزدیک نیست که خطا شود در هیچ حالی از حالها گفته است علی بن احمد که این بابی است که متفرد است بان ابو معشر و ذکر ننموده است از غیر او و بجان خودم قسم که در باب امور جزئیه مطردات و تخلف ندارد و اما بحسب تجربه پس بتحقیق که تجربه نمودم انرا در چند موالید پس درست آمد اکثر ان و تخلف کرد در پاره از انها گفته است ابو معشر که همچنین تقسیم کرده میشود هر حدی که برسد نشیر بان از هیلاج و شمس و قمر و جزء عاشر و سهم السعاده تا اینکه استدلال کرده شود از هریک از این اقسام بر مانند ان از انچه هم جنس ان بوده باشد و منسوب و متعلق بان بوده باشد انتهی و نیز گفته است ابو القاسم که از غرائب احکام تسییرات انست که مرباهم انرا از تاثیر تسییر مولودی برسیدت بسوی کوکبی بانحی در مولودی دیگر پس بدرستی که هرکس برسد تسییر طالع او بسوی جرم سعدی از مولودی دیگر برسد او را از جهت این انسان دویم منافع و فواید و مسرتها و خیرها و کرامتها و بردستاوار جانب او و انچه مانند باشد این را بحسب طبیعت آن سعد و هرکس که برسد تسییر طالع او بجرم نحسی در مولودی دیگر برسد او را از مولود دویم شدت و بلیت و خوفی برحسب دلایل این نحس و همچنین هرگاه برسد بمقابله سعد و نحس و باقی شعاعها غیر از مقابله در این باب کم اثرات و اگر بوده باشد انچه را که تشییر داده ایم جزء عاشر مولود اول و برسد تسییر ان بسوی جرم سعدی در مولود دویم یا جرم نحسی بوده باشد خیر باشد در باب عمل و سلطنت و جاه و همچنین است باقی جزءهائی که سیر داده میشود و این عجیب است بیاد و اگر چه این سخن مندرج است در سخت انچه ذکر نموده است انرا بطلیموس در کلمه چهل و نهم در انچه که گفته است که هرگاه واقع شود نحسی در مولودی بجای سعدی در مولود دیگر تا اخر انچه ذکر نموده است بطلیموس انرا پس بدرستی که انچه را بطلیموس ذکر نموده است در اصول است و انچه عارض میگردد در تسییرات در فروع است و بعد از این سخن ابو القاسم در مولود بتحریر نموده است این حکم را و بتفصیل ذکر نموده است انرا

والله سبحانه اعلم بحقایق الامور

در مجمل الاصول کوشیار مذکور است اتفاق کرده اند که کودک در بطن ام هرماه بترتیب کوکبی از کواکب سیاره باشد و بر مزاج او مدلولات طبیعت کوکب مستولی غالب بود فصل از اول سقوط نطفه تا یکماه بگذرد مریخ و مستولی کودک زحل باشد و در اینماه در اب تغیری پیش ظاهر نشود و بقراط انرا نطفه میگوید پس اگر در طالع ابتداء خلقت کودک زحل بقوت باشد از زنا و عرضی دلالت کند که کودک دور اندیش و بادیانت بود و فکرهای صواب کند و پیش از کون حادثه الهام بوی فرود اید و خبر ان حادثه دهد و صادق القول باشد و در دو پسر نادر بصدق هند فصل مستولی ماه دویم مشتری باشد و در نطفه سرخی ظاهر شود که از خون حیض قبول کرده باشد و شبیه گوشت پاره فشرده باشد و اندك مایه بزرگتر شده باد کرم و در حرکت اورد و بقراط و پیروان او گفته اند پس اگر مشتری در طالع خلقت و در ماه ولایت نبود قوای آرامنده باشد دلالت کند که کودک عالم و فاضل و عزیز النفس بود و چیزها از او در وجود اید فصل در ماه سیم مستولی مریخ بود و در اینماه اعضای رئیسه مثل دماغ و دل و جگر ظاهر شود و دیگر اعضاء پوشیده رسم شود پس اگر مریخ در طالع خلقت و در ماه ولایت قوی حال باشد مولود دلیر و مردانه باشد و در امور مجادله مثابرت نماید فصل در ماه چهارم مستولی افتاب بود و در اینماه خلقت همه اندام فراخور مرتبهای وقت خلقت اول زمان ولایت باتمام رسد و قوی و سخت کرده و باصرکن فیکون روح در وی ظاهر شود و او را در حرکت اورد پس اگر افتاب در ابتدای خلقت در اینماه قوی حال باشد دلالت کند که مولود ملوك طبع و وزیرك منش بود و امور پادشاهی را نیکو داند فصل در ماه پنجم مستولی زهره بود و در این ماه رسوم اعضاء متصل شود و صورت وی ظاهر کرده پس اگر زهره در ابتدای خلقت در اینماه نیکو حال باشد مولود صاحب جمال و پاکیزه روی و زیبا و عاقل بود فصل در ماه ششم مستولی عطارد بود و در این ماه کودک را زبان کشاده شود و اعضایش تمام کرده پس اگر عطارد در ابتداء خلقت و در اینماه نیکو حال بود مولود فصیح زبان و فهم و ادیب باشد فصل در ماه هفتم مستولی قمر بود و در اینماه کودک

سخت کرده وقوت گیرد پس اگر در ابتداء خلقت و در بن ماه قمر در وبال بود مولود در امور کشاورزی و
راندن ابها و مساحت اراضی عالم بود و اگر در ابتداء بوجود آید بزید از ان جهت که خلقت او تمام شده
باشد و تربیت از جمیع کواکب سیاره یافته باشد فصل در ماه هشتم باز نوبت بزحل رسد
در ابتداء کودک افسرده شود و گران گردد و از حرکت کردن ضعیف شود و اگر در بن ماه بوجود آید نزید
بجهت آنکه یاد کردیم فصل در ماهفتم مسئول مشتری بود و کودک نیکو حال شود و قوت گیرد باز گردن
نیکون عزم بیرون آمدن کند از رحم والله اعلم از جامع پنهانی نزدیک در احکام

مدت مکث جنین در قرار مکین زحل دلیل ماه اول بود اگر در وقت قرار گرفتن نطفه در قرار مکین در
خانه وحد خویش بود مادر از امراض و اوجاع سلامت یابد و بار او دلیل بنیهٔ اعلی و نزید دارد از شکم
و خوابهای نیکو بیند و اگر زحل در حدود مشتری بود مادر شاد بود بدان حمل و امید نیکو دارد
بخدای تعالی بسبب آنکه فرزند و ش درست بود و اگر زحل در حدود مریخ بود رنج و بیماری بیند
مادر و شاید که در مدت حمل خون بیند و بار در جانب راست بود از شکم و اگر زحل در خانهٔ
زهره بود مادر شاد و خوشدل بود و نطفه بر اضف بماند و مادر را در ایام نوت و نشاط بود و اگر در
حدود عطارد بود این حمل خفیف بود و مادر اوقات و ان مان کوش بفرزند میدارد و این کودک
بسیار بجهد و در خانها هم این حکم دارد که در حدود و اگر زحل راجع بود و هابط و منحط در خانه
و در حد خویش بود مادر را رنجها بود و در سینه و پشت بود و بس شاد نبود بران حمل و بر
خود بترسد و خوابهای بد بیند و اگر در خانه و حد مشتری بود ان بادها و حرارت رنج رسد
اما عاقبت بسلامت و قوت بود و اگر در خانه یا حد مریخ بود اوجاع بود مادر را بس شاد نبود
اما عاقبت بخیر بود اگر در حدود عطارد زحل بادنب بود هراس بسیار دارد و بود که نطفه
تباه شود و اگر در حدود دیگری بود و در خانهٔ دیگری مثلا در خانهٔ مشتری بود و در حد مریخ برین
قیاس حکم ترکیب کند از هر دو و ماه دویم منسوب بمشتری چون آفتاب بازان در وجود حقیقه رسد که
در وقت تحمل بوده باشد در برج دیگر ماه دویم در اید مثلا اگر در هفت تحمل آفتاب در دو لی بود

بود ط له چون بحوت آید ط له ماه دویم در اید و این ماه بمشتری منسوب است که اگر
مشتری مستقیم و صاعد بود دلیل بود که مولود با فهم و عقل بود و باذیک و زکای تمام اگر در
خانه و حد خویش بود یا در شرف دلیل بود که مولود عالم بود با مویدین و مردم را با دین خود خواند
و فاضل تر آن باشد که در قوس بود مولود صاحب کرامات و اهل بصر بود و قوی و اگر در خانه و حد
زحل بود در عوفاء با طل کند و صاحب مکر و خدیعه و با عجمیه بود و بعید الغور و اگر در خانه و حد
مریخ بود میان خلق بناهای افکند و ایشان را بر قتال و محاربه و خصومت دارد و اگر در بیوت
و حدود زهره بود او را بندهای نیکو بود و خوش آواز و خلق را بلطف با مصالح دعوت کند و
اگر در بیوت و حدود عطارد بود خلق را غلبه کند بخصومت و جدال و قوهٔ ذهن و بصیرت و اگر مشتری
راجع بود و بدحال بر کرانهٔ مولود در اید که فهم ان نتوان دانست چیزی الا بعد از رنج بسیار و اگر
در هر دو فلک دوائر و تدویر ها بط بود هیچ مریخ دلیل ماه معتبر نیست چنانکه گفتیم اگر
مریخ مستقیم و صاعد بود خداوند طالع تیز خشم و دلیر و بعید الرضا و سبک روح و شتاب زده
بود و از راه خویش طیش و جبان نکرد و اگر در هر دو فلک صاعد بود فتان بود خاصه کرد
در مغرب بود و طالع مسقط شبی بود صاحب حروب بود کسی را کردن نهد و اگر طالع روزی بود
غضوب بود و منکر و اندک رحمت و اگر در بیوت بود و حد در زحل بود غضوب بود و حقود
بود اما بشخص شر و فتنه از خویشتن نگاه دارد و شجیتی در نهان کند اگر در خانه و حد مشتری
بود دلیل کند که دلیری و شجاعت خویش بعقل کار فرماید و از قتل و ظلم خویشتن را صیانت کند
و اگر در حظوظ زهره بود منور بود با حیت در کار زنان و بدین سبب خویشتن را در بلاها افکند
اگر در حظوظ عطارد بود دلیری او با وقار و ادب و مراعت بود و سلاح دوست دارد و فیر انداختن
و سواری و زود و ظفر او را عداء با عتراف و مراعه باشد اگر مریخ هابط بود در فلک اوج بدل
و ضعیف دل و بی حمیت بود و اگر در فلک تدویر هم چنین باشد محنت جمع بود و او را بدان دلیل
بران دارد که بس سنه ذل و استخفاف کشد اگر بر حظوظ خویش بود و باذنب بهم بود معتبر بود و الله

ودر بازار مبدوه ومرده مان او را لقب می‌کنند وریخه دارند واو سنك اندازه ودشنام دهد
شمس دلیل ماه چهارم از سقط نطفهٔ آفتاب است اگر در اینماه صاعد بود در فلك اوج وقوی بود و
جلد وکارهای بزرك کند وکشاورزا بفهم وقوهٔ خویش غلبه کند وبقوت معروف بود واگر در حفوظ
مریخ باشد مولود قوی رای بود وشجاع ومقدام بود ودر وی کبر نفه ونخوت بود ودشمنان را قهر کند واگر
در حفوظ عطارد بود جلد با نشاط بود وکاری کند بوقار ورفق وحکمت کند علی الخصوص که آفتاب
در جوزا بود در اینماه مولود نیکو خلق ونیکو خلق وتمام قامت بود واگر در سرطان وحدود زهره بود
خاصه در نور مهین وجبیم وتلاف زنده بود وقوت او بیشتر در کردن ودوش وی بود بارهای
گران برتواند کوفت ودر طبع وی بلادتی بود واگر در برج زحل وحفوظ وی خاصه در دلو بود
مولود قوی وجلد بود اما بی صبر وبدل بود وفراغ وسلامت دوست دارد اما خواهد که با
هیبت وحرمت بود اگر در حفوظ مشتری باشد وهابط بود در فلك اوج دلیل ضعف بدن و
سستی قوت بود علی الخصوص که در حوت بود یا در سرطان ودر سرطان نیز باشد که عاجز و ضعیف
رای بود زهره دلیل ماه پنجم باشد زهره چون در ماه پنجم صاعد بود ودر فلك اوج ودر حد خویش
بود خاصه در حمل وثور وجوزا سقط نطفه از اول ساعت روز بوده باشد تا سیم مولود نیکو
روی ونیکو صورت باشد وتمام خلق ونشاط کند وشبق وبسیار شهوت بود واگر در حفوظ
مریخ بود مولود اشقر بود واشهل وشجاع ونیز چشم باشد اما مغضوب ومعیبه بود واگر در حفوظ
زحل بود سیاه چرده بود وشکل موی ولاغر ومعقول وزرد رنك وحشمه بود وظلم کند
ومراقبت اجابت اینها نجاند ونقالی کند واگر در حفوظ قمر بود نیکو روی وفربه وبزرك
تن ومرطوب وبلغمی باشد اما جاهل وبلید وگران واندك اندیشه واندك علم بود واگر در حفوظ
مشتری باشد علی الخصوص در ثور یا در میزان وجوزا ودر حدود ووجوه خویش دین دار وپارسا بود
ورفیع وعفیف وستوده در بیشتر کارها واگر در حفوظ عطارد بود علی الخصوص در طالع شبیه کرد روی
ودر انخدد ومدور چشم باشد وعمر او اندك کوشت باشد وکذاب بود وسوگند خورنده و

خنده‌ان وبازی کن واگر زهره هابط باشد ودر حفوظ زحل علی الخصوص در درجات مظلم مولود
درشت روی باشد وعبوس واگر با ذنب بهم بود مولود شوم بود بازمن ونا قص آفتخلقه
عطارد دلیل ماه ششم اگر صاعد بود در فلك اوج در این ماه مولود نیز زبان باشد ونیکو
سخن وحاضر جواب وعلی الخصوص که در برج وحدود خویش بود ومشتری بوی ناظر بود بلیغ
وفصیح وصاحب نظم ونثر وتصنیف باشد واگر در حفوظ بهرام بود متکلم وشناینده بود وفصیح
اما خطا صراحت بسیارش افتد وسخن با اندیشه بسیار گوید اگر در حفوظ مشتری باشد حکیم و
متکلم وزیرك باشد واگر در حفوظ زحل باشد گران زبان بود چنانکه سخن او دشوار توان دانستن
اما نیکو اندیشه وصاحب فکر باشد ودر بست رای وتعلیم از احوال عبارت فجرانان نواند دادن
که بنطق واگر در حفوظ زهره باشد نیکو سخن وپاکیزه اطراف باشد ومتملق ونیکو محاورت
واگر عطارد هابط بود بناه زبان وگران سخن بود علی الخصوص که در برج بی صورت باشد قمر
دلیل ماه هفتم است اگر در اینماه بزاید مولود تمام خلقت باشد واگر نزیب بناه هشتم رسد
دلیل زحل بود بسیار دروغ زن زیرا که دلیل زحل دنب اند واینان دلیل قتا باشند وکودك
در ماه هفتم حرکت بسیار کرده باشد ودر اینماه ضعیف وبقوت باشد ومعلول اگر از قرار مکین
انتقال کند بدین عالم نزاج واحتمال بقا نکند وماه نهم دلیل مشتری بود ومراس بزید کودك چون
در اینماه بصحراء وجود اید بتقدیر قدرة الله اکنون باید که طالع هر ماهی چنانکه گفتیم بدون آرد
ومواضع کواکب مقوم کرده اند که دلیل انماه بود بتقویم شامل تر کند ونظافات او در فلك اوج وزیر
حال او در رجوع واستقامت بداند تا بناء احکام بداند کردن بران والله اعلم بحقایق الامور

۱۲۳۳ھ

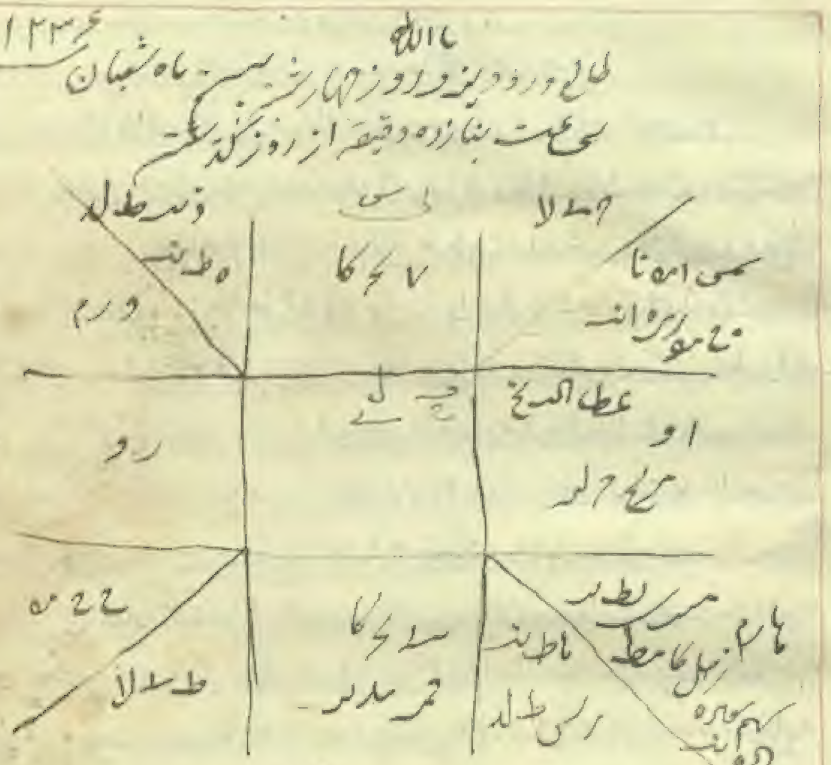

هوالمستعان

بسم الله الرحمن الرحیم

در بیان سؤالات که سرکار نواب مستطاب قلل جناب قرکاب اشرف اقدس والا

از جناب بطلیموس الزمان آقا ابو محمد شهدی فرموده اند وجواب نوشته شده است سؤال

چه میفرمایند ایا طالع جلوس ولایت دام طالع تحویل میباشد که شمس وقتی که برسد بموضع وقت

جلوس طالع ان وقت باید مشخص کرد یا نه جواب بی اعتبار نیست ولیکن انچه دیده شده اعتبار

بر انتها کرده اند نه بر طالع تحویل سؤال چه میفرمایند در انتهای جلوس که وقت جلوس کوکبی

بدحال بوده سالی که انتها ببرج او میرسد او در ان سال قوی ونحوش حال میباشد ایا قوت ان سال

او دفع نحوست اصل را میکند یا نه وحکم بسعادت امسال باید کرد یا نحوست یا توسط میان هر دو جواب

مزاج باید گرفته شود اگر قوت ان کوکب بسیار شده دفع میکند والا متوسط خواهد بود سؤال چه میفرمایند

در تسییر برج انتها وکواکب انتها اگر ثابته سعد ونحس برسند اثری در سعادت ونحوست دارند یا نه

ایا مواضع ثوابت اصل ولادت اعتبار دارد یا نه موضع ثابته امسال مثلا شعرای یمانی در اصل ولادت

در سرطان بده بیست ودو درجه بود الحال سی وپنج سال از ولادت گذشته نیم درجه یا زیادتر تفاوت

میکند ایا موضع ثابته اصل ولادت اعتبار دارد یا نه باید ثابته تحویل استخراج شود بدرجه مصححه

یا درجه طالع یا من والا یا ثابته در انتها ودر طالع تحویل تفاوت دارد که یکی اصل ویکی تحویل یا نه هر دو

بیک قرار میباشند جواب اینهم بی اعتبار نیست وثابته اصل معتبر است امّا انها از قبیل کیزمالا یدرک

بنظر میاید مخصوص نسبت بکوکب در حال نه در اصل ودرجه طلوع نسبت بدرجه طالع وتسییر او اعتبار

باید کرد ودرجه غروب نسبة بسابع ودرجه ممر نسبت بعاشر ورابع والله اعلم فائده اقا فرمودند که

تسییر برج اگر بحد خودش برسد باز قطع میکند اما کمتر از رسیدن بحد نحس دیگر قطع میکند فائده

در خصوص سؤالات که فرمایش شده مثال بودن عطارد در اخر حمل ودخل در اول ثور انچه از کلام

علمای این علم ظاهر میشود اینست که اگر عطارد در درجه سوم حمل باشد ودخل در درجه اول ثور این را

این را مقارنه گویند وحکم مقارنه دارد ومتصل بزحل میدانند عطارد را در اینصورت واگر کمتر از

درجه سه ام باشد یا زحل در پشتر از درجه اول ثور باشد ملاحظه باید کرد که جرم بهم رساننده اند یا نه

اگر نرساننده مطلق حکم بسقوط میشود اگر جرم بهم رساننده باشد اگر در این بین که عطارد جرم رساند

تا وقتی که درجه ثور متصل بزحل میشود مرکز بمرکز یکدیگر متصل نشود حکم باتصال میشود واگر یکدیگر

دیگر متصل شود حکم بسقوط میشود سؤال دویم که مثلا سؤال از سفر باشد جاه ومال از این سؤال

معلوم میشود یا نه عرض جواب این سؤال چون خاص است انچه متعلق باو ست معلوم میشود مثل اینکه

ترک این سفر بواسطه ضرر مالی بشود یا بواسطه امر بد بشود یا بواسطه عزلی بشود یا ترقی جاهی که

متعلق باین سفر در رشدت باشد یا نشدن باشد بفساد اینها معلوم میشود اما چیزی که دخل در رشدت ونشدن

سفر ندارد بظاهر تراینست که معلوم نمیشود ودر فرض سؤال از زن کردن حال اولاد هم همین حکم دارد

که چون از متعلقات ولوازم تزویج است حکم توان کرد واگر سؤال از مطلق احوال باشد که مدلولات

هر خانه را حکم میتوان کرد چنانچه در طالع مولود حکم میشود والعلم عند الله سؤال کواکب اصل باهم مثل

برج انتها انتهاف میباشد یا نه جواب انتها اگرچه بنحوین ذکر کرده اند چون شعبه بود کم اثر واحاطه

بجمیع این ادله مشکل لکن حق اینست که فرموده اند بسیار بجا ودرست است اگر برای مؤید دلیلی

این را هم منظور دارند بجاست وخود دلیل مستقلی نیست وعرض جواب اگرچه مختصر است لیکن جواب

جمیع سؤالات است که اینها دلیل مستقلی نیستند اگر بعنوان مؤید اعتبار فرمایند بد نیست لیکن اینها

مضمون حدیث کثیره لا یدرک است واحاطه باینها صعب است واثرش بسیار کم است باینجهة هم اعتبار

نکرده اند سابقین وبنای امر را بر انتهای بیوت گذاشته اند که اقوی واظهر اثر بوده جواب سؤاله

فرمایشی که در خصوص طالع ورود بندگان اقدس بیزد واختیار ساعتی که خود فرموده بودند وکاشف

ویزدی واستعلام فرموده بودند پر ظاهر است که احتیاج استعلام نبوده ومحض اظهار شفقت

بوده واظهار شفقت لازم دارد اظهار اخلاص را بنابراین عرض میشود که حقیقتا نه نظرا احتیاج

ساعت بندگان اعلی مزیة کامل بر انها داشت وچون امتزاج در سهمی با طالع ولادت دارد قطع نظر از خوبی

خودش باعث زیادتی حسن او گردیده وچون کاشی را نور فرموده بودند از مجسم کاشی حقیر را بخاطر
رسید که بمناسبت او هریك از ساعتها را تشبیه بمناسب عرض کنم ساعت کاشی را کاشی فرض فرموده
ساعت طالع سنبله یزدی را سفال و قوس اورا کاشی مشهدی که برکاشی دیگر بی ایجاده امتیاز داده و
طالع اسد اختیار بندگان اقدس چینی اعلا بسیار خوب مزاجی خوب با طالع اصل داده شده بود و
اگر مزاجی هم با طالع امتال که قران بود بیشتر از انچه داده شده آنکه مثلثه قران اختیار فرموده
اند داده میشد هرایشه برحسنش افزوده میشد واین در اوقات اختیار ممکن بنود لیکن اگر ساعت
طالع قوس که در عریضهٔ سابق عرض شده بود میشد شاید احسن بود چراکه اگر با طالع سال چندان
موافقتی نداشت باز در سال قران خانهٔ مشتری بود وصاحب دویم با او مقارن اگر بخس هم بود بدنبود
بهرصورت طالع خوب اختیار فرموده بودند صاحب طالع در دویم وصاحب دیم در عاشر دلیل
طول مدت است وخوب وخوبیهای بسیار دارد که البته منظور فرموده اند وحقیر هم برخوردم
وذکرش مصرف چندان ندارد چیزی که در این طالع اندك بخاطرم گران است قابل بذیرائی است اگرچه
سعد اکبر است ودر تشریق ومثلثه ثانی خفه وناظر بزمین لیکن در نهم وبرج منقلب وسریع
السیر است ومنحوس بزحل صاحب ششم اما چون ادله دیگر قوی است ودلیل طول مدت انشاء الله
غیبی نخواهد داشت ودر اینکه طالع دخول بلده نشستن بحکومت مقدم بر طالع رقم ونام بردن
باشد گو یا شك نباشد ونقل کرکین وحکومت لاردم شاهد است از الهامات غیبی که کاهی بر بندگان
اقدس تجربه کرده بودم یکی اینست که پیش از رسیدن عریضهٔ حقیر بر استدعای حقیر مطلع شده بودند
ومدعا عرض نشده ونرسیده را اجابت فرموده بودند باقی امره الی الله تعالی مطاع سؤال
چه میفرمایند در مقدم بودن استیلا اگر صاحب مثلثه اول یکی وصاحب وجه ومثلثهٔ ثانی یکی
وهر دو ناظر بطالع باشند کدام در استیلا مقدم میباشند جواب صاحب مثلثهٔ اول مقدم است
خصوصاً هرگاه درجهٔ تقویم ان بدرجهٔ طالع اقرب باشد سؤال چه میفرمایند در مقدم بودن
استیلائی که صاحب حد یکی باشد وصاحب مثلثه دویم وصاحب وجه یکی در استیلا کدام مقدم میباشند

میباشند جواب بنا بر مذهب بطلیموس که حقیر هم مابل بان میباشم صاحب حد مقدم است وبرمشهور
متاخرین صاحب مثلثه دویم که صاحب وجه هم شده باشد سؤال چه میفرمایند در مقدم بودن
استیلائی که کوکبی صاحب بیت وحد میشود وکوکبی صاحب شرف ومثلثه اول کدام یك برای شریف
مقدم است جواب باز هم صاحب مثلثه مقدم است خصوص در وقت اقرب بودن در جذا وبدا نموضع
جوابیرا له دیبرافه الزهن الوصیم وعنده مفاتح الغیب لا یعلمها الا هو نظر بفهم قاصر ناقص حقیر چون شمس
مستولی بر طالع ونیر نوبه ومشتر طالع ودر عاشر در اینکه مدار این طالع بر او است شبهه نیست ودر
غایت قوت وصاعد در اوج وصاعده طالع ومقارن بزهره وصاحب عاشر اگرچه مستولی بر عاشر
نباشد دلیل زیادتی جاه وحکومت واستیلای بر اعادی خصوص ورعایا وهمچنانچه مرقوم فرموده بودند
مدت تسییرات ومواضع قوارات روبس سعود وحدود سعود است که دلیل خوشی احوالات بدن وطالع
وکذلك است وچون قمر در انمازیا مقدم است بر او بسبب ناظر بودن بهمه کواکب یا مساوی با وچون
در وند سابع است وشمس در عاشر او در اخل نامی در این طالع هست واو هم در برج ثابت است و با نهم هم
السعاده وصاحب بیت او که دلیل عاقبت است قوت ناطق دارد از تشریق ومقارنهٔ مشتری ونهم السعاده
اگرچه در هبوط باشد ودلیل طول مدت وتسلط واقتدار در اوایل واواخر مدت حکومت است خصوص که
انشاء عشر به فرهم در طالع وصاحبش در نهایت قوت است وبرج صاحب چهارم هم در وند عاشر بهبیت است
اگرچه در ایجمله ضعفی در جاه میدهد لیکن در قوهٔ عاقبت میافزاید وایضاً فی ایجمله دلیل قوت وطول مدت
است چیزی که اندك موجب ضعف بنظر میاید اتصال قرانات بمشتری که صاحب هشتم است در هشتم
اما چون مشتری سعدات ودلیل بیت المال ورعایاست بحسب ظاهر دلیل رجوع وبدست امدن مال
ورعایات بحاکم وچون در نهم است معارض است با ادله طول مدتی که سابق عرض شده وچون این یکدلیل
بحسب ظاهر معارضه با ادله سابقه نمیتواند کرد خصوص که بروزیا هفته بیاورد بنابراین احتمالاتی ایجمله
ضعفی که در عریضه سابقه داده شده ماه یا سال عرض شده بوده یا احتمال اینکه در انجا مدتی که عرض شده
احتمال که بسفری بکنند وضعفی هم چندان بنا شده عرض شده بوده ومثال اول حکومت قوی از نهایه دویم

ودر دوم قوت داشتن امورات وطول مدت جاه

ودویم قوی‌تر از سیم بنظر میاید و رسالهٔ دویم و سیم هر دو دلیل سفر دارد و سفر سال دویم اندکی بهتر
از سفر سال سیم شاید باشد و سال اول هم نصف دلش بهتر از نصف اخر شاید باشد و اگر دنب در نصف
اخر سال بطالع میاید و خسوف جزوی تحت الارض هم در طالع خواهد شد اگرچه این دو دلیل بسیار ضعیفند
لیکن از خوشی اول سال شاید قدری کم کنند تا اینکه ضرری برسد و سال بهمام چون مریخ در برج ثابت
و عاشرست مابل بهم دلیل ثبات در کارها و خوبی تسلط اقتدارست با میل بسفری کرشاید که نشود و سال
پنجم میل بسفری باشد که ظاهر نشدن اوست لیکن بی تعب و مشقت نباشد و مراد هم در سفر مشکل
که حاصل شود و سال ششم بهتر از پنجم و سال هفتم بهتر از او باشد و باقی سالهای طالع انتها بقرینه معلوم
بندگان امدبن خواهد شد محتاج بتفصیلی نیست لیکن موقوف بر مسیرهات طالع اصل و تسییرات هم هست
او را هم منظور خواهند بزمود حقیر ندانستم اظهار اگر مزاجی داده شود بی مزاج دادن ازوی یکدلیل کر طالع
اختیار بود بعضی عرضها شد امید که بر عرضهای مرد پیر بقوهٔ جوانی و طالع جوان خورده گیری کرده
جوانی است نکرند و در رسیدن تسییر قمر بموضع تسدیس مشتری هم احتمال سفری یا ضعفی در جاه میرود
و همچنین از شمس بتسدیس مشتری که بسیار زمانش دراست والله یعلم والامر الاعلی مطالع
سوال چه میفرمایند که کسوف و خسوف واقع میشود در درجهٔ مراد اما برج تفاوت دارد سوال
طالع میشود جوزای و درجه کسوف یا خسوف واقع میشود در شرطیت و نه درجه ایا در طالع کرشمه
شده و اثر دهد و جان میکند باید جواب درجات مرد ار وقتی اعتبار دارد که برج یکی باشد چنانچه تصحیح
از محققین این فن دیده ام برج که مختلف شد اعتبار ندارد چنانچه فرض فرموده اند سوال اختیار
از محققین این فن دیده ام برج که مختلف شد اعتبار ندارد چنانچه فرض فرموده اند سوال اختیار
ساعتی که صاحب طالع ساقط باشد و مسئولی قوی جواب میتوان چنین ساعتی اختیار کرد و خوب است
لیکن نه بخوبی ساعتی که صاحب طالع قوی حال باشد سوال طالع جوزا فرض فرموده بودند که عطارد تحت
الشعاع و مستقیم و از احتراق گذشته جواب چنین طالعی بخصوص دلیلی کر صاحب طالع فرض فرمودند
دلیل بر بدی ابتداء این کار و خوبی اخراست و اگر معارضی داشته باشد چون منصرف عنه القمر خوشحال
و متصل الیه بدحال حکم بتوسط باید کرد بعد از مزاج دادن که غلبه با کدام است هریک غالب از خیر و شر

و شر باشند متوسط مابل باو خواهد بود و هرچه از احتراق دور تر باشد بهتراست و خصوص عطارد
احتراق او کم ضرر خصوص احتراق استقامتی او چنانچه بر بندگان امدس ظاهراست و احتراق صیمی او
کر نهایت قوت دارد العلم عند الله جواب مراسله در خصوص خسوفات قلمی فرموده بودند لیکن
بعضی عجرها چون در عمر خود شده بود و چندان اعتراضی کر قابل متوجه شدن و عرض کردن ندیده بود
در عریضه سابقه عرض نکرده بودم از جمله عجرها کسوف کلی در طالع شاهنشاه دویم نادر میرزا واقع
شد چون دلایل اصل نادر میرزا در جاهش در این وقت قوی بود مطلق بجاه اضرری ندیدم و پدرش را
در وقت معظم تاثیر کسوف در دگری عارض شد کر چند روز در میکشد و دیگر اینکه در طالع نادر میرزا
در سنبله خسوف کلی شد در مواضع پنهانی او و قلی چند روز بهم رسید و دیگر در عقرب کسوف کلی
شد ظاهر اینست کر طالع حقیر باشد از مرد ملائی قدری بجاه دیدم و ضرر بدن نیافتم و دیگر ظاهر
تر جلوس بندگان حضرت شاهنشاهی بطالع ثور شده و شهرت طالع و ولادت ایشان محقر باست
کسوف در دلو شد کر او نادر هر در طالع است و مریخ هم در دلو بود اثر کسوف ظاهر نشد و رجعت مریخ
اثرش کر با وضع شد چون اقوی بود فی الجمله اختلالی در استراباد شد و بخیر گذشته خلاصه عرض اینکه
هر وقت کر دلایل اصل و ولادتی قوی بود اثر خسوف و کسوف جزوی بود و اگر اصل ضعیف بود ضرر
کلی بود و چون دلایل اصل بندگان امدس قوی است در این اوقات ضرری انشاء الله نخواهد بود یا اگر
باشد بسیار جزوی و وقتی اثر خسوف اغلب وقت معظم اوست و در وقت اجتماع و استقبالاتی
کر در ایام و زمان اثر او باشد و رسیدن قمر بموضع تربیع و مقابله و مقارنهٔ موضع خسوف و کسوف
و رسیدن شمس باین مواضع در کسوف و احتراق از صاحب طالع یا عاشر در این مواضع و اشال اینها
در هر خانهٔ طالع کر باشد از جنس همانخانه ضرر میرسد در عاشر بجاه و در طالع ببدن و علی هذا القیاس
و سوال اختیاری کر مثال فرض کرده بودند از طالع ثور هرگاه ممکن شود نحس اصل را بروج کنند
البته بهتر خواهد بود و اگر ممکن نشود چندان ضرری ندارد لیکن ناممکن باشد اختیار فرمایندرا
است و این است کر معصوم فرموده کر کیده لا یدرك العلم عند الله سوال طالع دولت نوشته اند

که طالع سالی میباشد که پادشاه دران سال ظهور بکند یا در سالی که پادشاهی ظهور بکند اما
دران سال پادشاه نشود دو سال بعد شاه شود یا همان سال خروج او را اعتبار میکنند یا سالی
که پادشاه شود و بقول عامه پیدا بکند و دیگر اینکه ان پادشاه برطرف شود یا ان اولاد پادشاه
شود دیگری یا طالع سال ظهور پادشاه ثانی اعتبار دارد و اعتبار طالع سال اول برطرف میشود
یا نه همان طالع سال اول اعتبار دارد و طالع دولت طالع سال خروج سر سلسله میباشد جواب بر قسم
فرمایند جواب سالی که خروج کرده معتبرست و از اولاد او که پادشاه شوند طالع سال خروج اعتبار
کم میشود و او برای همه سلسله اولاد اعتبار دارد بعید نیست که طالع سال جلوس فرزند از اولاد در
زمان پادشاهی همان یکی اعتبار داشته باشد لیکن طالع دولت همان طالع سال ظهور صاحب خروج
اند دولت که سر سلسله است والله یعلم سؤال اگر اخر برج طالع شود بعد از بیست و پنج درجه ناسی و چهار
هر کدام که فرض شود یا حکم از همین برج میشود یا از برج ثانی و اگر حکم از هر دو میشود یا از طالع چه
مدت حکم میشود و از برج ثانی چه مدت و حکم بر هر کدام چه قدر است جواب در اوایل از صاحب طالع
و برج طالع میشود تا دنیر از برج طالع بکذد و بعد کذشتن باید از هر دو حکم کرد و صاحب ثانی را هم
مقدم داشت سؤال اگر در طالع یک کوکبی صاحب مثلثه دویم باشد و صاحب وجه شود و کوکبی دیگر
صاحب حد یا در اسپیلا کدام مقدم میباشند جواب مقدم صاحب مثلثه دویم است سؤال مثلا شمال
میشود از اولاد دو مستولی بر پنجم دو کوکب میشود یکی مقدم و یکی مؤخر که حظش کمتر است یا انکه حظش
کمتر است متصل شود بصاحب طالع دلیل اولاد هست یا نه یا باید انکه مقدم است در اسپیلا ناظر شود عطا
مقدمی میدهند یا خبر خوبی جواب انکه حظش بیشتر است معتبرست و کمتری مؤید میشود چنانچه از عرض
جوابه یکی ظاهر میشود سؤال صاحب حد مقدم است بر صاحب مثلثه اول یا صاحب مثلثه اول مقدم است
بر صاحب حد انچه تجربه فرموده اند فلکی دانند جواب بفهم حقیر صاحب مثلثه اول مقدم است سؤال طالع
سؤال از نجاه و صاحب عاشر از عاشر ساقط و کوکب یکی مستولی است بر عاشر و مستولی عاشر از صاحب طالع
ساقط است و صاحب عاشر ناظر بطالع شریفست و بقلب طالع ناظر است یا انهم عطا میکنند یا نه جواب

جواب کویا نکند و نمیکند سؤال سؤال از سفر صاحب طالع از طالع ساقط اما طالع مستولی دارد و
صاحب هفتم از هفتم ساقط اما نهم مستولی دارد یا در حالتی که صاحب طالع از طالع ساقط است و صاحب
نهم از هفتم ساقط و این دو کوکب باهم ناظر باشند دلیل حرکت میشود یا نه یا مستولی طالع بر صاحب نهم ساقط
از نهم ناظر باشد باز این قسم دلیل حرکت میشود یا نه جواب دلیل نمیشود و اکر دلیل دیکر از قرن و غیره باشد
مؤید دلیل میشود سؤال مثلا شخصی در مشهد متولد میشود و الحال در اصفهان میباشد یا جای دیکر و کسوف
یا خسوف میشود و طالع کسوف مشهد یا طالع کسوف اصفهان تفاوت دارد یا طالع کسوف مشهد بطالع آن
شخص مضر تر است یا نه و یا آیا آن شخص وضع کسوف اصفهان اثر دارد یا وضع کسوف وضع ولادت جواب
وضع کسوف مشهد معتبر تر و قوی تر و اصفهان هم بی اثر نیست بقدر کسوف مشهدی سؤال مثلا طالع برجی
که صاحب طالع هم ناظر میباشد اما کوکب دیکر حظ در طالع بیشتر دارد یا دلیل مستولی میباشد با وجود ناظر
بودن صاحب طالع بطالع یا نه دلیل صاحب طالع میباشد یا بودن کوکب دیکر مستولی مثلا طالع اول میزان
است و زحل صاحب حد و شرف و مثلثه اول و ناظر بطالع و زهره هم صاحب بیت و ناهم ناظر بطالع الحال
کدام مقدم میباشند در این طالع و مدار حکم با کدام است مثلا در طالع شیخ طالع حمل نه درجه شمس صاحب
وجه و صاحب شرف و صاحب مثلثه ثانی و مریخ صاحب بیت یا کدام مقدم میباشند و مدار حکم بر
کدام است جواب صاحب بیت مقدم است اکر بعد طالع بدرجه ناظر باشد یا نصف جرم خورشید والا متحلی
مقدم است سؤال در قران کواکب بجز زحل و مشتری یا طالع قران اینها اعتبار دارد یا نه و مدت اثر
قرانات کواکب دیکر باهم مشخص است و در نظر شریف میباشد فلکی دانند جواب غیر قران علویین و بخصوص
مریخ و سعدین هیچ سال اثر نمیکند مکر که در طالع سال یا اوتاد او اتفاق افتد و طالع سال هم
ثابت باشد که یکسال شاید بکشد و در غیر اینها بقدری است که ان ابتداء جرم بهم رسانیدن تا پاک شدن
جرم زمانش طول بکشد بحسب رجعت و سرعت سیر و بطوء سیر و امثال ذلک سؤال چه میفرمایند در خصوص
طالع انتها که کوکب اصل معتبرست در صورت طالع یا کوکب تحویل سال مثلا طالع انتها شد حمل و مریخ در اصل
در ثور بوده و ساقط الحال مریخ در تحویل واقع شد در دلو یا مدار بر مریخ است که حال مستولی میباشد یا

مدار برکوکبی میباشد که در اصل مستولی بر حمل بود و تسییری که بر کواکب انتها میرانند که ماهی دو درجه و نیم
و احکام را از و میکنند یا تسییر مریخ معتبر است یا تسییر انکوکبی که در اصل مستولی بود و اکران کوکب مستولی
در اصل الحال ناظر باشد بانا و دلیل میشود یا نه جواب در این فرض که شد مریخ مقدم بر مستولی است
که در اصل بر حمل بوده و انهم بی دخل نیست لیکن مریخ مقدم است و انتها شکر برای طالع انتها رانده میشود
بر مریخ حال است نه بر مستولی حملی که فرض فرموده اند اما مستولی در احکام تسییرات سنوی معتبر است نه
تحویلی و الله یعلم سؤال چه میفرمایند در خصوص اینکه طالع میشود اخر برج یعنی که درجه یا ۱ درجه یا ۲
درجه هر کدام که فرض بفرمایند و برج دویم تمام واقع میشود در طالع یا صاحب برج دویم اگر متصل شود
بصاحب تهم دلیل سفارت یا متصل شود بصاحب عاشر دلیل جاه میشود یا نه مثل اینکه طالع اخر عقرب
میشود و قمر تمام در طالع واقع که مرکز دویم جدی میشود اگر مشتری صاحب قمر متصل شود بعطارد در
حالتی که عاشر من حیث هو باشد که سنبله عاشر میشود یا دلیل جاه میشود یا نه اگر متصل شود مشتری بشمس صاحب
تهم یا دلیل سفر میشود یا نه باید مریخ که صاحب عقرب است متصل باشد بصاحب عاشر یا نهم جواب بلی میشود خصوص
که درجه طالع درجه اخر برج باشد که سوای است مکر اینکه مریخ بسیار قوی باشد و در عین درجه طالع
یا عاشر باشد که انوقت مریخ مقدم خواهد بود در اوایل امر و بعد از اندک زمانی بان مشتری و عطارد قوی
خواهند شد مثل اینکه فی المثل دلیلی که بجاه یا تزدیک بجاه اقتضا کند از مریخ باید گرفت و انگه دو ماه و بیشتر
اقتضا کند از مشتری و حقیقة در سرعت و بطؤ مریخ هم باید کرد و ثابت و منقلب برج مریخ اجتهاد باید کرد
سؤال اگر پانزده درجه یا بیست درجه قوی در طالع واقع شود مشتری متصل شود بصاحب هفتم یا دهم یا پنجم
یا دراینصورت دلیل عظاهست یا نه جواب بیت بظاهر انچه مفهوم حقیر شد سؤال در مستولی اگر مثلثه
ثانی مقدم است یا وجهان جواب مشهور تساوی این دو تا و میل جغین بتقدم رب مثلثه است خصوص
که درجه بدرجه ناظر باشد و رب وجه از نصف جرم از درجهٔ مطلوبه دور تر باشد سؤال یا تسییر
بقسم تقسیم هفت بهرا نه بهر اعتبار دارد یا نه در طالع تحویل یا انتها یا سئ الات جواب فی الجمله اعتباری
فرمایند اولی است سؤال مثلا صاحب طالع راجع میباشد در وقت راندن تسییر او مستوی تسییر

تسییر باید داد یا نه مثل اینکه عطارد صاحب طالع در جوزا
ده درجه راجع الحال تسییر او کردانده میشود بدرانده دو
میرود یا نه درجه و هشت درجه جواب بدرانده درجه
میرود در تسییر هیلاج هرگاه در برج میزان سابع و عاشر
باشد هیلاج قابل دارد که معکوس باید راند سؤال سابقا
نوشته بودم که طالع میشود بیست درجه یا پیشتر و برج دویم هم ده یا پانزده درجه داخل طالع باشود
یا چه قدر سال مدار بر برج طالع است و چه قدر مدار بر برج دویم شما فرموده بودید تا تسییر در
طالع است مدار بر طالع میباشد بعد که تسییر بر برج ثانی آمد مدار از طالع ساقط میشود بر ثانی
میباشد الحال عرض میشود که مدار تحویل بر کدام تسییرات اگر روز یکدرجه مطالعی یا سوائی باشد
منتهایش ده یعنی مدار حکم بر طالع میشود یا این تسییر معتبر نیست

در تحویل هم تسییر انتها معتبر است که ماهی دو درجه و نیم باشد یا این
هم اعتباری ندارد قسم دیگر هست از ایشان فرمایند که بیاید
این فرض ضرور میشود که چه قدر سال مدار بر این برج است و چه قدر
مدار بر ان برج جواب انچه بخاطر فاطر میرسد اینست که درجات
بیت طالع را باید گرفت و برد و انده بخش کرد و ماهی بین بخش تا از طالع بیرون رود و مع ذلک باز
از صاحب طالع غافل نباید بود که صاحب ثانی اثرش قوی شده باشد سؤال طالع انتها میشود سالی
مثلا میزان و مریخ در اصل ولادت در میزان بیست درجه بود اما امسال که طالع انتها میزان شد
مریخ انجا نبود و زهره در انسال که انتها میزان شد در میزان هجده درجه واقع شد زهره صاحب انتها
در طالع یا زهره را مخصوص بمریخ میکویند یا نه و تسییر زهره که بموضع مریخ ولادت برسد جهة صاحب طالع
انتها خبری از منسوبات مریخ میدهد یا نه حکم را چه قسم باید کرد در طالع انتها کواکب اصل معتبرانند
از انیقرار که عرض شد یا نه جواب زهره در انحال مخصوص کفته میشود و اعتبار دارد در تحویل و انتها هردو

وکواکب اصل در انتها و تحویل هردو معتبرات سؤال چه میفرمایند در وقت قران در همین ساعت قران
ایا اگر کوکبی منحوس باشد دلالت میکند برانیکه در انمدت قران منسوبات ان کواکب بدحال باشند
واگر مسعود باشند دلالت میکند برانیکه منسوبات ان کوکب خوشحال وقوی باشند این اعتبار دارد
یا نه سعادت ونحوست در وقت تحویل سال قران معتبرات اگر کوکبی در طالع سال قران مسعود باشد
در کل انمدت قران که بیت سال باشد منسوبات ان کوکب در رفعت وترقی وعزت میباشند یا منحوس
باشند در بدحالی ومحنت میباشند این حکم در تمام مدت قران معتبرات یا نه در همین یکسال معتبر
میباشد واگر ان کوکبی که در سال قران چه در تحویل سال چه در وقت قران مسعود وقوی بوده باشد
در تحویل دیسال بعد در وقت تحویل سال منحوس باشد ایا سعادت وقت قران نفعی دارد بان سال
یا نه منسوبات انکوکب بدحال وضعیف خواهند شد واگر کوکبی در طالع سال قران منحوس یا مسعود
باشد ودر وقت قران برعکس باشد مثلا زحل در طالع سال قران منحوس بود ودر وقت قران مسعود
کدام حال زحل معتبرات یا نه یک در تحویل سال قران مسعود ثانی از مشتری بود ومشتری در وقت قران
مسعود ثانی نه یک ایا در مدت قران بر منسوبات مشتری خوبی میکند یا بر منسوبات نه یک این حکم را صریح
قلمی فرمایند جواب عرض میشود که این مدت بیست بعینه صورت مدت عمر مولودی که باید حکم بشود
اساس بر طالع سال قران است اولا وثانیا بر وقت قران وثالثا بر سالهای تحویل نه همان بیست سال که
باشد کوکب در تحویل قران ضعیف باشد ودر وقت قران قوی باید ملاحظه شود که قوة بیش از ضعف
طالع سال باشد توسط خوب حکم کرد واگر در همین بیست سال هم قوت در طالع سال بهرسد بقدر قوة
حکم سال تغییر میکند اگر بسیار قوی شد انسال خوبتر واگر مساوی باشد وسط وعلی هذا القیاس
واصل باید منظور کنی فرع کاه رفع اصل میکند وکاهی قوت میدهد اصل را وکاهی مساوی میشود که چندان
اثری ظاهر نمیشود سؤال چون طالع قران استخراج نمیشود ایا طالع تحویل سال معتبرات یا همین
موضع قران وهمین موضع قران را میتوان طالع قرار داد وباقی برجها را نوشت یا نه مثلا سال دیگر قران
در حمل میشود اول طالع قرار داد نوزدهم وبیستم را چنین یا نه این مصرف ندارد اگر معتبر باشد تسویه

تسویه اعتبار دارد یا نه برج معتبرات مثلا اگر برج باشد حمل عاشر جدی میشود مثلا اگر تسویه نشود
عاشر دلو میشود کدام معتبرات جواب طالع تحویل سال است واعتبار بیشتر راواست وتسویه برجها
قران که میدهند فرمایش ایشان اشرف ودر مرتبه اندک کمتر از اولی لیکن اثر معقولی دارد و
جدی اعتبار دارد نه دلو بعضی همان برجیت معتبرات نه تسویه سؤال در طالع شخصی یک کوکب مستقیم
میباشد یکی مستولی ویکی صاحب طالع یکی هیلاج این کواکب در تحویل سال یا وقت کسوف یا خسوف
یا وقت قران دو کوکب منحوس میباشند ومابقی مسعود اگر مشتری مسعود یا منحوس باشد ضرر ونفعش بر
صاحب طالع چیست واگر هیلاج مسعود باشد یا منحوس ضررش چیست اگر مستولی یا صاحب طالع مسعود
یا منحوس باشند نفع وضرر هریک چیست اگر صاحب ویم یا صاحب سهم السعاده در این وقتها مسعود
باشند دلیل نفع است واگر منحوس باشند دلیل ضرر است یا نه اینها اثر ندارند جواب بی اثر نیستند و
سعادت ونحوست هریک در هر دلالت خود است مثل هیلاج مسعود خوشی ومنحوس بدگذران وسقم
بدن وامثال ذلک اگر مشتری مسعود یا منحوس باشد کلیات احوالش از مثل جاه وعزت وگذران
خوب یا بد میشود اگر هیلاج باشد از حیثیت بدن بد وخوب میشود اگر مستولی یا صاحب طالع با
هم در بدن وهم در معاش حکم باید کرد سؤال اگر کسی دو خانه داشته باشد در یک خانه دایمی باشد
وبخانهٔ دیگر کاهی برود وکاهی شبها نخوابد در وقت اختیار ساعت جهة سفر ایا از خانهٔ که همیشه
میباشد حرکت بکند وبخانه که کاهی در انجا بوده برود وبخانه دایمی عود نکند این نقل مکان صحیح است
یا نه باید جائی که خانهٔ صاحب خانه اختیار صدق میکند نرود وبجای دیگر برود چه خانها از هم دور
باشند وچه نزدیک جواب بلی باید بخانه که بسوی برده که صدق نقل بکند والسلام سؤال میشود
یا در طالع تحویل یا سوی یا انتها مثلا مریخ صاحب طالع یا صاحب حاجت میشود در درجهٔ سنبله و
شمس در نه درجه جوزا الحال تسییر مریخ رانده میشود باخر سنبله ایا تسییر مریخ هرچه رانده میشود
از شمس دور میشود مثل اینکه مدار بر هفته است که هر هفته یکدرجه یا ماه یا سال یکدرجه هرچه
رانده شود نحوست مریخ کمتر میشود وضرر از منسوبات شمس کمتر میرسد یا نه جواب بلی کم میشود اینست که

اول عمر از کشته میکویند و اواخر از تیر که اینده طالع فرض مسئله

سؤال سؤال میشود از جاه صاحب طالع مریخ میشود در سنبله ده درجه و شمس

صاحب عاشر میباشد در ثور پانزده درجه سنبله که موضع نظر تثلیث شمس

فرض سؤال میباشد ایا حکم میشود کر وقتی که تسییر مریخ

بموضع تثلیث شمس برسد بر جاه و عزت یابد انصراف حکم را باطل میکند

جواب فی الجمله عزت میدهد نه بقوت که متصل میشود سؤال ایا

این قسم نظر را اتصال کویند یا نه مثلا فرض سؤال

مریخ در بیست و پنجم درجه سرطان مستقیم

و عطارد در بیست و چهارم درجهٔ حمل راجع اکر کسی سؤال کند یا در طالع

مولودی کر این دو کوکب دلیل شوند حکم انصراف چند ایشان کرده شود

یا حکم اتصال چون عطارد راجع میباشد و مریخ مستقیم چون عطارد سبک

رو میباشد و او متصل بمریخ باید شود جواب حکم انصراف دارد سؤال هیلاج یا صاحب

طالع یا صاحب عاشر بر فرض کوکبی میباشد مثلا زهره در شانزدهم درجهٔ اسد و کوکب نحس مثلا زحل در

درجهٔ یازدهم سرطان بمرور تسییر او یعنی زحل رانده میشود تا میرسد بموضع

زهره اصل ولادت یا تحویل یا انتها ایا وقتی که زحل بموضع زهره صاحب

طالع یا عاشر یا هیلاج که میباشد تسییرش میرسد بجهت زهره نحوست ریخ

میدهد و بر انچه زهره دلالت میکند ضرر میرسد یا نه این اعتبار ندارد

و اعتبار حال زهره و منسوبان زهره راندن تسییر خودش است که بسعد برسد سعادت و بنحس

برسد نحوست جواب اعتبار بر تسییر زهره است بر حال مدلولات زهره و بر زحل مدلولات زحل

و در این صورت برای زهره نقصی نیست سؤال سؤال میشود از جاه و مریخ صاحب طالع

در سنبله پانزده درجه و شمس صاحب عاشر در ثور دوازده درجه و متصل اما تسییر مریخ هر چه راند

راند شود از نظر شمس و در میشود ایا در وقت حکم که میشود حکم

بر شدن جاه بشود یا حکم بر نشدن جواب حکم بر اندن شمس است

که بموضع تثلیث مریخ میرسد و حکم بر شدن جاه بقدر بطو و سرعت

دلیل و موضع دلیل ان سه روز یا سه هفته یا سه ماه یا سه سال

سؤال اینکه مدار جلوس و عمارت نو و سفر و دخول شهر بر مبتدا

یا مسئول یا متصل الیه القمر جواب اینکه اینها همه دخل دارند و کوکب العمل هم دخل نامی دارد

و مسئول ان برجی و بیتی که دلیل العمل و اشغل است همه را باید متوجه شد و مزاج خاصی که

از همه بدست اید و ان کوکبی که قوی باشد از همه اینها مدار امر را باید بر او کذاشت و برای

حصول عمل درجه عاشر دخل نامی دارد تسییر او هم ضرور است و برای بنا درجه چهارم و علی

هذا القیاس و مزاجی که در کتب نجومی بنظر اقدس رسیده که مشکلات کار نجوم است همین است

و بقای دولت یا چیز دیکر بر اتصال صاحب طالع و مسئول طالع است بصاحب عاشر و بصاحب

اوتاد و بروج ثابته و خود اوتاد و بطو سیر و سرعت سیر دلیل و قرار کرد بروج ثابته باشد و بطو

سیر داشته باشند و در اوتاد باشند غایت طول خواهد داشت و نیز همین طریق باید مزاج کرفت

تا حکم دربست ابد و اکر در مقلبهٔ زایله باشند بسرعت سیر دلیل عدم ثبات خواهد بود خصوص دلیل

از روند بکوکب زایل متصل کردد و هر کاه منزل متعدد شد بنای امر بر اقوای احناست و هر کدام در

قوت یا ضعف خیل باید دانست تسییر طالع تحویل بروزی درجه و انتها بماهی دو درجه و نیم

باید داد و تسییر سؤالات هم بحسب اصل زایچه که اکر مقتضی دوام است سال و اکر مقتضی وسط است

ماه و اکر مقتضی سرعت است روز و ساعت چه در سؤال باشد یا اختیار و در خصوص سالخداه همان

سالخداه که صاحب برج انتها باشد تسییر باید داد ماهی دو درجه و نیم چه در اصل سالخداه باشد باید

حال و در طالع انتها شنیده و دیده نشده که سهم السعاده را اعتبار کرده باشند اکرچه عقلا قدری

میتوان اعتبار کرد لیکن محل اعتماد نیست و شب و روز در انتها اعتبار نشده پس دلیل بد و ماه د

بهمان ادله اصل وطالع تحویل وموضع انتها رابع وتسییرات باید گرفت جواب مراسله درخصوص
قابل تدبیر قمر در طالع دخول بلد فرمایش شده که اگر اینقدر دخل که از عرضها توا استنباط شده میداشت
بابت صاحب طالع اختیار دخول بلد طوس تا حال بجا باشد اگرچه در استنباط بندگان اقدس از
عرضهای حقیر بحثی نیست لیکن فرق درمیان قابل تدبیر قریبا دافع میشود ومکرر بزبان عرض
کرده ام که مزاج دادن مشکل ترکاری است دراین علم قمر او در برج اسد طویل المطالع وزهره صاحب
عاشر برده درجه طالع بود که اینقدر دوام کرد وچون قمر از طالع ساقط بود وقابل تدبیرش هم از طالع
ساقط ازده درجه اعتبار قابل تدبیر افتاد در اثر بسیار کم دخل شد اگرچه بازهم دخل ضعیفی دارد وقیاس
قابل تدبیر قمری که در وتد باشد وبطالع ناظر باو نتوان کرد دخل این قابل تدبیر بقدر بیست دخل ان قابل
تدبیرات برسبیل مقابله که هرچه او بیشتر دخیل است این دخیل است وباز اعتبار بهمین قابل تدبیرها باید کرد
لکه صاحب طالع وصاحب عاشر وصاحب ثانی وهمچنان ثالث راهم باید باوضم کرد این بود که عرض شد
بود که احتمال حرکت دارد چون ادله غیر قابل تدبیر بسیار قوی بودند دیگر فرمایش شده بود که ادله
طالع اختیاری که فرموده اند بدان مناسبت که تسییر اعتبار شود یا بماه چون ادله اغلب دال
برطول مدت است مکر قابل تدبیر قمر ظاهر قوی تر است لیکن ادله ماه راهم بنظر باید داشت سؤال
اختیار ساعت بعد از سفر تا دیگ مطول یا دور کم مدت صاحبا هردو ساعت میخواهد وهردو معتبرات
وبگمان حقیر سفر دور اعتبار ساعتش بیشتر است العلم عند الله جواب بمراسله

درخصوص فرمایش که اشعار فرموده اند که زاده درجه چیست پر مشهور است که زاده درجه چیل بالشتر چیست در اول سال قران بعوض
وقت تحویل شمس مجدد بدان سال فالا در مجموع سال درجه اش اختلاف بیش وکم در وقت صد درجه میباشد وبابع کاهی میشود وکاهی میتوقم میباشد
پس مراد ایشان درجه ایست که دخل وبشترف صد الله درجه در وقت تحویل شمس برج حمل در وقت قران بوده اند نه درجه دیگر وتصدیق کرده اند
ماه در شمس یا بوقت قران در حمل ومشتری را سال قران از بابت تجربه راست وعلاوه بر تجربه چون هریکی ازاین دو کوکب
بیفتد حمل ومشتری هم در وضع درجه خود مکثی دارند واستمراری فی الجمله لهذا تاثیر ایشان را از حیثیت زاده درجه بیشتر است بخلاف شمس
وقمر واین ظاهر است

بسم الله

سؤال محمد سعادت کواکب وقت تحویل برسال قران معتبرند بیست سال قران ماضی سنه سعادت کواکب وقت
وقت تحویل قران معتبرست جواب هردو معتبرست لیکن نحوست وسعادت کواکب در وقت قران معتبرتر است
سؤال دیگر قوم صفیر مانیداد زاده قران منظور چیست چند سال قران شمار زاده درجه چیست یا عاشر زاده درجه
درجه میباشد یا بحسب تصویر یا وقوع عاشر میشود کدام معتبرست امید بنظر شریف معتبرست بتفصیل بفرمایند جواب
پر مشهور است که او تاد بحسب تصویر معتبرست مثل مواضع دیگر سؤال همچنین میگویند منوط بموضع قران نفرمایند
منظور منوط بموضع دخل خبری چیست الحال خود دخل درجه چیست عاشر زاده کواکب سیارات خود کواکب بر
خود منوط بموضع قران دخل است از او حکم باید کرد یا دخل را دخل بر منوط بودن بیست باید دید ای منوط
گرفت دید کدام کوکب بر موضع قران خط زیاد تر دارد ناظر است همچنین بر موضع کسوف وخسوف وسایر
اجتماعات واستقبالات که باید منوط گرفت ایا بدین هم منوط میشوند یا نه تفصیل این راهم بفرمایند
جواب هر کوکب که خطی بیشتر دارد ناظر بموضع منوط است چه دخل بر موضع قران وچه دین بر موضع کسوف

سوال از جناب ملا عبد الواب در خصوص تقدم وتاخر زاده درجه

جواب

سوال از ایشان در خصوص زاده درجه

جواب

۷ سد
۶ مر زوج
۵ مد اول
۴ شمس
۳ مد زوج
۲ زهره
۱ عطارد

بسم الله الرحمن الرحیم وبه نستعین

ابو معشر در کتاب سر السرائر گفته است که باب در معرفت اوقات از وجوه مختلفه متنوعه گفت واقرب ماخذهای ان از اتصال کواکب است وان باین نحو است که نظر شود بکوکبی که دلالت میکند بر قضاء حاجت و باتمام رسیدن امر پس هرگاه متصل باشد خداوند طالع یا قمر بکوکب دلیل حاجت درجه بدرجهٔ ان امر و همان اوقات خواهد شد واگر اتصال درجه بدرجه نبوده باشد نظر کن که چند است میانهٔ ایشان از درجات بعد وعده بده از ساعات یا ایام یا ماهها یا سالها وباری بجوی دراین باب از بروج ثابته و دوجسدین و منقلب بجهة انکه بروج منقلب بجهة انقلاب و سرعتشان دلالت میکنند بر ایام یا ساعات و بروج ذوجسدین بجهة اعتدال ایشان دلالت میکنند بر ماهها و بروج ثابته دلالت میکنند بر سالها وفا فال شوا از انچه من بیان میکنم از برای تو و ان انست که بنا گاه خداوند طالع یا دلیل حصول حاجت برسند بجای کوکب حاجت و غرض و یا برسند بدرجهٔ خانهٔ حاجت و عرض وان امر اجمالا بدو صورت پذیرد باب دیگر در معرفت اوقات هریک از درجهٔ طالع و شمس و قمر که تدبیر میباشند در جای خود و نظرشان بسعد و نحوس تدبیر میباشد بحسب ان بگو یعنی اگر مطلب از جنس خیرات ملاحظهٔ اتصال ایشان را بسعد بنمای واگر مطلب از جنس شرات ملاحظهٔ اتصال ایشان را بنحوس بنمای و ملاحظه نمای که کدام یک از انها شهادت ایشان بشرات وجای ایشان نیکو تر است و نظر شرعی ان سعد یا نحس بخیرات تدبیر بده از بروی سعود یا نحوس یا شعاع ایشان روزها یا ماهها یا سالها یعنی بحسب طبیعت ان امر که اگر امریست که بسالها تمام میشود تدبیر بده سالها را واگر بماهها ماهها را واگر بروزها روزها و هرگاه هیئت این سه چیز را مابین بفساد دیدی و غیر ایشان را اقوی دیدی و شهادت او را بیشتر یافتی و خداوند خانهٔ اول یا او و بطالع ناظر دیدی از تدبیر برده بسعد یا نحوس و او را دلیل بدان بر معرفت وقت و صلاح و فساد باب دیگر در معرفت اوقات بوده اند بعضی از علماء این فن که در همهٔ مسائل

مسائل نظر نموده اند بروی درجهٔ طالع و تدبیرش بروی سعود و نحوس و شعاع انها پس هرگاه رسید تدبیر درجهٔ طالع بدرجهٔ سعود یا شعاع انها حاصل میکرد خیری از طبیعت ان سعد و اگر تدبیر ان رسید بدرجهٔ نحوس یا شعاع ان حاصل میکرد شری از طبیعت ان نحس و چنین گفته است نکروس بابلی و بوده اند اطیقوس و قالیطن که عمل مینموده اند در باب معرفت اوقات بچنین و گفته است والیطس که تدبیر بده درجهٔ طالع را از برای همهٔ اوقات و شناختن احوال و عمل و انچه نظر دران میکنی خصوصا بجهة معرفت وقت وان چنانست که نظر میکنی در همهٔ مسائل بروی درجهٔ طالع و تدبیر میدهی انرا بروی درجهٔ سعد و نحس پس هرگاه رسید بدرجهٔ سعود و شعاع انها ان دلیل است بر هرچه اراده میکنی از خیر و هرگاه پیوست نحوس یا شعاع ایشان دلیل است بر هرچه قصد میکنی از شر بحسب برج و کوکب نحس و خانهٔ ان و اکثر مردم باین عمل میکنند باب دیگر بود ابو بحر ام که تدبیر میداد درجهٔ طالع را بدرجات مطالعی بروی اجساد سعود و نحوس و طبایع انها و بود داده طوری که تدبیر میداد درجهٔ طالع را بدرجات سرا و خداوند طالع را بنز چنین تدبیر میداد گفته است اورد که هر وقتی که نشناسی انرا از درجهٔ طالع هرگاه انرا تدبیر دهی پس بدرستی که بیابی از برای ان وقتی را و همچنین خداوند خانهٔ قمر را پس نیکو نظر کن دراین باب و گفته است کردویه عراقی که نظر کن میانه قمر و متصل به و قابل ندیر بروی که چه قدر است از طالع بعد ان از ایام یا شهور یا سالها وقت میباشد یا بعد سالهای صغری قابل ندیر قمر از ایام و شهور سالها وقت میباشد همچنین رسیدت دلیل بموضع کوکب قابل ندیر ان پس بفهم اینرا که رشد می یابی انشاء الله تعالی باب دیگر گفته است اسماء هندی که هرگاه دیدی امرا که میشود پس باید بوده باشد اول وقت تو در قمر بجهة انکه قمر در یکدوره میکند بجمیع طبایع و بکوکب متصل به خود و بصاحب بیت خود و بموضع حاجت پس هرگاه داخل شد قمر این مواضع را و متصل شد باین کواکب و داخل شد در اوتاد وقت نیامد بلندکن عدد ایام دور قمر را بشهور و شناخته میشود وقت از طالع تا موضع قابل ندیر دلیل و موضع سعود و یا از ما بین دو دلیل ان امر یا رسیدت دلیلین باوتاد و چنانکه قمر

در یکدرجه خود بمواضع مزبوره میکنند شمس نیز در دوازده ماه بجمیع این مواضع میکنند یعنی
یکدرجه شمس هر دلیل میباشد از برای معرفت وقت چنانکه یکدرجهٔ قمر دلیل بود و گفته است
دیگری که حدود اصغر کوکب متصل بقمر قرینین دلایل است در باب معرفت وقت و حکم کن بآن
در این باب و بشناس که آن کوکب را که در چه برج است در وثاقت یا مایل است یا زایل و بحسب آن
و بحسب قوهٔ آن کوکب متصل بدو هیئتش در جای خود حکم کن یعنی عدهٔ اصغر را بحسب قوهٔ آن کوکب یا
ضعف آن بکوی و نظر کن که کوکب متصل بقمر که در برج ثابت است یا ذو جدین یا منقلب و هرکاه
خداوند خانهٔ قمر یا شرف او یا حد او شهادتی در طالع داشته باشد این دلالت مذکور قویتر و واضح
تر میباشد و بدان که هرکاه بوده باشد قمر در درجات اباد و خداوند طالع راجع که آن امر هرگز نخواهد
شد و گفته است دیگری که هرکاه از شمس و قمر کدامیرا کثر شهادت بوده باشد در جای خود بحسب
عدهٔ اصغران وقت پیدا شود و گفته است دیگری که بکیر از خداوند طالع تا طالع هردو درجه دهم
یکاه یا یکروز یا یکساعت یعنی بحسب موضع خداوند طالع از برج و اوتاد و اکثر ایشان عمل میکنند و نیز
درجهٔ طالع بسوی سعد یا نظر ایشان از برای امور خیر و بسوی نحس از برای شر و خداوند طالع نیز تغییر
پذیرد و گفته است دیگری که نظر کن بسوی قابل تدبیر دلیل و دیگری وقت را بقدر مطالع برج او که آن وقت
است و بدانکه بوده باشد که وقت بقدر مطالع برج دافع ماهها یا سالها یا ایام یا ساعات و نظر کن نیز
بسوی قابل و بقدر سالهای صغرای آن از ایام یا ماهها یا سالها یا ساعتها بکوی و همچنین نظر کن
بسوی مبتز و بقدر سالهای صغرای آن از شهور و سنین و ایام و ساعات بکوی یعنی بحسب
طبیعت امر مطلوب یا بحسب موضع کوکب مبتز و گفته است دیگری که بدان مبدل نمودن دلیل
شکل را یعنی از رجعت باستقامت و بالعکس و از ضعف بقوت و بالعکس و علی هذا القیاس
خلاصه تبدل شکل دلیل وقت است و همچنین تبدل شکل مبتز دلیل وقت است و دخول قمر بیت
طالع هرکاه از برای او در موضع حاجت شهادت بوده باشد و داخل شدن شمس در طالع وقت
است و ملاقات سعدین در رؤسای از اوتاد طالع وقت است و ملاقات سعدین در بیت

بیت حاجت وقت است و ملاقات قابل و دافع در بیت حاجت وقت است و بدان که شمس
هرکاه بوده باشد از برای او در مسئله شهادت و شرکت پس هرکاه داخل کرده طالع حرکت
دهد و بهیجان در آورده ان امر را و بنا کرده دافع و قمر متصل شوند بکوکب سعدی در موضع حاجت
پس ملاقات کنند سعد دیگری بجسد پس ان نیز وقت است اینهمه که مذکور شد بدرجات
سوی بوده و بحسب مطالع و پذیرنده بکوی وقت را و لیکن بتدریج از اقل بسوی اکثر و از جملهٔ اوقات
اتصال قمر صاحب مطالع است بکوکبی سعد یا شبیه بطبع حاجت پس اصل اتصال ایشان دلیل بر
شدن ان امر است و عدد درجات ما بین ایشان وقت شدن است و هرکاه از برای قمر شهادتی
در امر بوده باشد او را بکار بفرمای و اتصالش بصاحب حاجت وقت است و اتصال قمر بکوکب سعد
باقوی وقت است و نظر کن بسوی مواضع سریعه از ارباع فلک و بیوت و همچنین مواضع بطیئه
ثقیله و مواضع معتدله و نظر کن بسوی نقل بروج و بطوء کواکب و سرعت انها و بحسب انها حکم کن
و بنا کرده باشد کوکبی ضعیف پس بتاخیر مجازاتند وعدهٔ خود را تا وقتی که قوی کرده و گفته
است دیگری که نظر کن در ابتداء اعمال و اشغال بسوی موضع حمل و کوکبی که اتفاق افتاده است در
ان موضع و خداوند او موضع و سیر بدرجات او را بسوی نحوس نه بطالع و لیکن بسیر خاص خودش تا برسد بدرجهٔ
نحس پس نزد ان میباشد انقطاع ان امر یا انتقاض ان و اکرار علوکست سیر بدرجات شمس را و از برای اشراف
و عظما، مشتری را و از برای اصحاب حرب مریخ را و از برای کتاب و نویسندگان عطارد را و از برای زنان
زهره را و از برای صاحبان اراضی و زراعات زحل را پس هرکاه رسید بدرجات نحوس یا شعاع انها از
تربیع یا مقابله ان امر فاسد کرد و بکند هرکاه بوده باشد کوکب دلیل سلطان وقت از رسیدن
بوسط السماء یا درجهٔ مشتری بکوی و نظر کن در قرانات کواکب و عنصر کن در ان فکر خود را مثال
ان آنست که بوده باشد مشتری در اول حمل و مریخ در اول میزان پس میباشد انتهاء مشتری
رسیدنش بآن درجه و ان سالهاست بجهت انکه مشتری اقامه میکند در هر بروجی دوازده ماه و این
بابی است نیکو و گفته است حکیمی که اراده نمائی معرفت وقت را بدرستی و صحت و حقیقت نظر

نمای نبوی دلیلی کدان مستولی بر مسئله است پس نشیرده انزا نبوی کوکبی کدال است
بر قضاء حاجت یا موضعی کدال است بر قضاء حاجت پس انچه میانهٔ ایشان بوده باشد از
درجات ان ساعات است یا ایام یا شهور یا سالها این وقتی است کدانسته باشی کدحاجت
قضا میشود و بکار بفرمای در هر صنفی از حاجتها بقدر انچه لایق باو است از مدتها و کواهی
بخواه بروج ثابته بر زمان اطول یعنی سالها و بروج منقلبه بر ایام و بروج ذوجسدین بر
مدت متوسط کد ماهها بوده باشد و حلول دلیل در اوتاد دلیل است بر سالها و در مابل آنوند
بر ماهها و در زایل الوند بر روزها و ساعات نیز کواهی بخواه از حلول دلیل بجد خود در موضع
حاجت یا خانهٔ خود یا انتقالش از تشریق نبوی تغریب یا عکس یا از برجی نبوی ببرجی یا از بروج
نبوی استقامت و بالعکس و اکر دلیل در تحت الشعاع بوده باشد وقت انست کد مشرقی شود و اکر
پیش اند خول تحت الشعاع است وقت انست کد داخل تحت الشعاع شود یا صحیح شود یا حلول کوکب
شبیه بغرض و حاجت یا دلیل در یکجزء یا حلول کوکب حاجت در موضع حاجت یا در طالع و کواهی بخواه
از ارباب ساعات پس هر زمان کد برسد و در ساعت نبوی کوکب حاجت در رو نزد دلیل یا برسد
بدلیل در بعد صاحب حاجت حرکت دهد از حاجت یا و بشمار میانهٔ نحس یا سعد یا کوکب حاجت
تا موضع حاجت یا نبوی سعد پس نظر کن کد چند درجه است پس اکر در طالع باشد بعدد درجات
ساعات است و اکر در عاشر است ایام است و اکر در هفتم است ماهها است و اکر در چهارم است سالها
این وقتی است کد موافق دلالت بروج باشد کد منقلبهٔ دالله است بر ایام و ذوجسدین بر ماهها و
بروج ثابت بر سالها و سزاوار است کد نیک تامل کنی در این باب کد ان بابی است عظیم در معرفت
اوقات و انا هما لنظر و تفکر در ان خطاهای بسیار و بزرک حاصل کرده و نیز کفته است ابو معشر
کد باب دیکر در عمر کفته است انطیفوس کد هرکاه بپرسد از تو کسی از عمر خود پس نظر کن از برای
او چنانکه نظر میکنی از برای مولود از هیلاج و کدخداه و نشیرده درجهٔ طالع را نبوی سعود
و نحوس و نشیرده درجهٔ هیلاج و کدخدا را و نظر کن کد سعود چه مقدار افزایند و نحوس چه کم میکنند

میفزایند و بدان کد سعود زیاده میکنند از ترتیب و مقابله و نحوس کم میکنند از تثلیث و
تسدیس و موالید و مسائل در این باب یکی است مکر انکه در باب مسائل عطا میکنند عطیات
کبری یا دونهٔ عظمی یا دنیز کفته است ابو معشر کد هرکاه بپرسد تو را کد چه وقت میرسد او را خیر
یا شر یا فرح و حزن کفته است چند هندی کد هرکاه بپرسیدند شوی ازاین برجکن طالع را بعد ازان
نظر کن کد کجاست صاحب طالع و چه مقدار درجات میانهٔ او و خداوند وسط السماء است یا زاء
هر درجه دونهٔ پس هرکاه رسید از روز خوشحال میشود و چیزی باو میرسد و نظر کن کد چه
مقدار میانهٔ صاحب طالع است و خداوند چهارم بعدد هر درجهٔ دونهٔ یکبر با نروز کرسد
عمی و حزنی باو خواهد رسید دنیز کفته است ابو معشر کد طالع ساعات است و عاشر ایام
است و سابع شهور است و رابع سالها است و نیز وند مشرق دلیل طفولیت است و عاشر
جوان و سابع شیخوخیت و رابع کهولت شعبه کویند کد کفتم از برای ابو معشر کد چکونه میباشد
کد حکم مسائل در وقت اختلاف میکند و حال انکه همهٔ شماها اتفاق دارید در انکه هرکاه دلیل
و مدلول در میانهٔ طالع و عاشر باشند مدت ایام است و اکر در میانهٔ عاشر و سابع بوده باشند
مدت شهور است و اکر در میانهٔ سابع و رابع باشند مدت سالها است و اکر میانه رابع و طالع
باشند مدت ماهها است پس ابو معشر در جواب من کفت از همین اصل غلط نمودهٔ بجهة انکه
ان اصلی است موضوع و مجمل و از برای ان تغییرات و تفصیلاتی است کد باعتبار انها حکم اتفاق
میکند پس اکر دلیل و مدلول در میانهٔ طالع و عاشر باشند و اند در بروج منقلب باشند و نظر
کنند نبوی طالع و عاشر و ذنب با ایشان نبوده باشد و بطی السیر و محترق و راجع و مقیم
نبوده باشند پر مدت ساعات است و اکر داخل شوند ایشان را چیزی از دلیلهای تاخر و دلیلهای
تاخر ضعیف باشند بکرد مدت ایام و اکر دلیلهای تاخر با قوت باشند ضرب میشود عدد درجات
میانه دلیل و مدلول در دوازده و بعدد حاصل میباشد ایام و اکر دلایل تاخر زحلی باشد پر مدت
طول کشد تا انقدر کد زحل بکردن زده از موضعی کد نیز خود را بموضع ایشان میافکند و مثل زحل

است ذنب واکر دلیل بطیء است طول کشد مدت تا انکه او سریع شود واکر راجع است طول
کشد تا انکه مستقیم شود واکر محترق است طول کشد تا انکه مشرق یا مغرب کرده حاصل کلام
انکه اکر دلیل ضعیف بوده باشد طول کشد انفاد کردن و اکر مدلول دلیل خیر بوده باشد
تعجیل نکند و اکر شر باشد تعجیل کند دران و غافل مشو در حکم بر اوقات بروج ثابته و
منقلبه و ذوجسدین و کواکب سریعه و بطیئه را و نیز کفته اند ابو معشر که بعد از شناختن
انکه شخص والی میشود بر اعمال سلطان هرکاه وقت از تو خواهی که بداند نظر کن که چند درجه میانه
میانه شمس و محل میباشد انچه باشد از طالع بیفکن هرجا که رسید بکیر از انموضع تا شمس بعد
درجات ما بین میباشد مدخول در محل سلطان و غافل مشو از بروج ثابته و نظائرش و نیز کفته اند
که استدلال میشود بر وقت رجوع مسافر از سفرش بدو وجه یکی از انها دو وجه انکه نظر شود بسوی اعمال
خداوند طالع و دلیل بکوکب دروند با انچه مختص بان و تداست از ساعات و ایام و شهور و سالها و قتی
که رسید دلیل بسوی درجه کوکبی که متصل بان شده بود در وند ان وقت است و وجه دویم انکه
نظر شود بخداوند ساعت اکر در طالع باشد دلالت کند بر ساعات و در وسط السماء بر ایام و در سابع
بر شهور و در رابع بر سالها و باین که کفتیم غافل مشو از بروج ثابته و منقلبه و ذوجسدین باب
دیکر در قدم غائب نظر کن بسوی صاحب طالع و صاحب ساعت اکر هر دو یا یکی در طالع باشند پس
بدرستی که غائب امده است یا بتعجیل خواهد امد و اکر در وسط السماء باشد عن قریب خواهد امد
و اکر در هفتم باشد پس او هنوز دران شهریست که سفر بسوی ان نموده است و اکر در وند ارض
باشد او در زیر خانه است و دیر باشد امدنش و باین غافل مشو از دلالات بروج منقلبه
و ثابته و ذوجسدین و اکر سؤال شود که ایا غائب خودش یا خبرش یا کتابتش خواهد امد پس
بکیر از صاحب طالع تا طالع و ببین از انچه باشد از شش شش هرجای که رسید شمس کرد انجا برسد برسد
خودش یا خبرش و وجهی دیکر میکویند از صاحب طالع تا قمر و میکویند از انجا از طالع هرجا که رسید
شمس کرد انجا قرود اید برسد خودش یا خبرش و اکر برسند که خبرش خیرست یا شر نظر کن بسوی سهم

سهم الغیب و خداوندش اکر در موضع ردی باشند خبرش است و اکر در موضع جید باشند
خبر خیر است و اکر کفته شود که مسافر چه وقت بر کشته امده است پس اکر صاحب طالع
در اول برج باشد او در اول راه است و اکر در اخر باشد در اخر طریق خواهد بود و اکر
صاحب طالع در رابع باشد هنوز از مکان خود بر کشته نیامده است و ایضا بکیر از صاحب
طالع تا طالع و طرح کن از انجا از سیم هرجا که رسید بکیر درجات میانه از انجا شمس با انچه
باشد انقدر روز باشد که بر کشته امده است و اکر کفته شود که چند فرسخ میانه ما و
او میباشد بکیر از صاحب هم تا هم بعد ان درجات فراسخ باشد و همان علم درجات را
طرح کن از سیم انجا که برسد اکر حد کوکب ناری است روز بر کشته امده است و اکر ارضی است
شب بر کشته امده است و باینها که کفته شد غافل مشو از امر بروج ثابته و منقلبه و ذو
جسدین قاعدهٔ کلیه هر چیزی که بر سید شوی از ان که چه وقت میباشد نظر کن بستارهٔ
که متصل میشود بان قمر اکر در برج ثابت است بعدد درجات ما بین سال بکیر و اکر در برج ذوجسدین
است و بعداز وند هر دوازده درجه یکسال بکیر و اکر در بروج ذوجسدین است و سائط
از وند نباشد هر دو درجه و نیم یکماه و اکر سائط باشد هر درجهٔ یکروز و اکر قمر در برج منقلب
باشد و در وند هر دو درجه و نیم یکماه و اکر بعداز وند باشد هر دوازده درجه یکروز و در کتاب
دیکر کفته است که هر سی درجه یکروز و اکر خداوند طالع ناظر باشد بطالع روی با اهل خود اورده
است و اکر ناظر نباشد بان پشت با اهل خود دارد و اکر خواسته باشی که بدانی که تا چند بر
میکردد بمنزل خود نظر کن که چند است میانهٔ خداوند طالع و میانهٔ قمر هرکدام که اقرب
میباشند بر فیقش از ان دیکر باو بیفزا قمر تا خداوند طالع یا خداوند طالع تا قمر پس اکر قمر
تا خداوند طالع نزدیکتر باشد بکیر از برج قمر تا برج خداوند طالع بعدد هر برج یکماه و بعدد
هر درجهٔ یکروز و اکر خداوند طالع اقرب باشد بقمر بشمار از خداوند طالع تا قمر بعدد هر برجی
یکسال و اکر قمر در درجهٔ ابا باشد و خداوند طالع محترق باشد و راجع باشد هرکز بر نکردد و اکر

خداوند طالع و قمر در طالع باشند پس او امده است یا بنقدی بنماید **باب یکم** در رجوع مسافر بمنزل خود نظرکن بخداوند طالع اگر راجع باشد هرجائی از فلک که بوده باشد مسافر زود برمیگردد ولیکن بدون قضاء حاجت و همچنین اگر قمر متصل بکوکب راجع باشد و همچنین هرگاه صاحب طالع در وسط السماء بوده باشد یا در طالع باشد بکوی امده است یا زود میاید و اگر صاحب طالع منحوس باشد در رابع یا منحوس یا محترق باشد در هشتم یا قمر در انجا باشد تفتیش مراد در باره او میباشد در اینمکان **وبین** گفته است که باب سفر و مسافرین نظرکن بسوی صاحب طالع و صاحب نهم و صاحب سیم و کوکبی که در هفتم است یا در سیم و بقمر پس اگر متصل است صاحب طالع بصاحب سیم یا نهم یا بکوکبی که در نهم یا سیم است یا قمر میباشد در جای خود غریب و متصل بیکی از انها یا صاحب نهم یا قمر در سیم یا نهم پس شکی در سفر نباشد و وقت ان جمع شدن دو دلیل از این دلیلهاست و قد یتخلف میانهٔ اندو دلیل است از درجات یا از طالع تا دلیلین یا از دلیلین تا طالع از درجات یا سیر قمر بدلیلین یا نهم پس بدرستیکه کار از وقوع وقت حرکت سفر است و گفته است ابوالحسن علی بن ابی الرجال الشیبانی در کتاب بارع خود که گفته است حسن بن سهل که اوقات بر چهار صنف است ساعات و ایام و شهور و سنون و بروج نیز بر چهار طبع میباشند ناری و هوائی و مائی و راضی پس سبکترین بروج بروج ناری است بعد ازان هوائی و بعد ازان مائی و بعد ازان ارضی و از میانهٔ بروج ناری سبکترین بروج منقلب است و بعد ازان دو جسدین و بعد ازان ثابت و مابین طالع و وسط السماء موضع سبکست از فلک و دلالت میکند بر ساعات و میانهٔ وسط السماء و رابع بالاتر از ثقیل و پائین تر خفیف است و از طبع ایام است و میانهٔ رابع و رابع سبکی از ان کمتر است و بر طبع شهور است و میانهٔ رابع و طالع موضع ثقیل فلک است و دلالت میکند بر سالها و قمر بجهت سرعت سیرش و سبک بودنش داخل در باب ساعت است و زهره و عطارد در باب ایام و شمس و مریخ در باب شهور و مشتری و زحل در باب سالها و سریعترین اوقات قمر و باقی کواکب وقتهاست که مشرقی باشند و بطیئترین وقتهاست که معذب بوده باشند و همه اوقات در مسائل بریخ و جرات **اول** انکه نظر شود

شود میانهٔ کوکب متصل و متصل به بنور باجرم که چند درجه است فرا دهیم ان درجات را سالها یا ماهها یا روزها یا ساعات یا اندازهٔ جای اندرجات از فلک و باندازهٔ بروج انها که ذکر شدند در رابع خفت و ثقل **دوم** انکه نظر شود که چه وقت متصل بمتصل مثل متصل به میرسد انوقت بوده باشد در جبرو نیقه یعنی نظر شود که چند وقت متصل بموضع متصل به میرسد انوقت بوده باشد **سیم** انکه نظر شود که چند است درجات میانه و دلیل انچنین بدرجات سوابق نزد طالعی قرار دهیم اندرجات را روزها یا ماهها یا سالها باندازهٔ سبکی و سنگینی دلیلان و باندازهٔ انقلاب و ثبات و ذو جسدین بودن بروج ایشان **چهارم** انکه دالی بر مسئله در کدام بروج است بعدد درجات طالع ان بروج باشد اگر ثابت باشد سالها و اگر ذو جسدین باشد ماهها بوده و اگر منقلب باشد روزها بوده و شاید که مابین درجات طالع تا درجات قابل دلیل بریا مابین قابل و طالع هر بروجی ماهی باشد **پنجم** انکه نظر شود که سالهای صغرای کوکب دالی بر مسئله و دلیل چند است قرار دهیم انعدد را ساعتها و روزها و ماهها و سالها اگر فوق الارض و مشرقی باشد بان عدد ساعات بکنند و اگر فوق الارض و مغرب روزها و اگر تحت الارض و مشرقی ماهها و اگر تحت الارض و مغرب بود سالها و علی هذا این باب مفتوح است که دانسته باشی که حاجت چه میشود و مدلول مسئله متحقق میشود بعد از دانستن ان حکم میشود بر مدت و وقت بحسب مقتضای سرعت و دالی و دلیل در خفت و ثقل و بعد و قرب در بروج خفیفه و ثقیله از ساعات و ایام و شهور و سالها و باید امتزاج داد دلالت بروج را با کواکب بعد از امتزاج انچه صواب دانستی حکم کن بر وقوع ان و هر زمان که بوده باشند کوکب دافع و قابل هر دو در ربعی که میانهٔ طالع و وسط السماء است و هر دو کوکب مشرقی بوده باشند و نظرهم نظر قبول بوده باشد هر درجه که میانهٔ اندو باشد ساعت باشد یا روز و اگر میانهٔ عاشر و غارب باشد شهور است و اگر میانهٔ سابع و رابع باشد شهور است یا سنین و میانهٔ طالع و رابع سالهاست و اگر هر دو فی ذاته مشرقی باشند و نسبت بطالع معذب بوده باشد اجزاء میانهٔ اندو روزها و اگر از ربع بگذشته بوده باشد ماهها و دلالت بروج را فی حد ذاته و مقادیر ازمنهٔ انها را از سالها و ماهها

و برجها و ساعتها ذکر نمودیم و در اینمقام باید که چنین استعمال شود که هرگاه بود باشد یکی از اینها در ربع خفیف دلالت کند بر ساعت و در ربعی که انقل از آن است دلالت کند بر ایام و در ربع سیم دلالت کند بر شهور و در انقل از ارباع دلالت میکند بر سالها و علماء گفته اند که هرگاه مسئله دلالت نمود بر ایام بازاء هر درجهٔ که میانهٔ اند کوکب دانع و قابل باشد روزی پس هرگاه عدد ایام زیاده بر یکماه باشد حکم منماید بر شهور تا انکه یکدورهٔ قمر که در یکماه باتمام میرسد بکند و بنا اگر قمر رسد بموضع کوکب حاجت یا صاحب طالع یا بموضع حاجت و آن امر در همان روز تحقق پذیرد و بدان انکه هرگاه سعود نظر کنند بسرور و دلیلها و خیر و سعادت بتعجیل نماید در وقت آن و کم کنند از آن و هرگاه سعود نظر کنند بان بتاخیر اندازند از کواکب خفیف الذات و بسبب موضع خود هرگاه راجع باشند دلالت کنند بر بطوء و کواکب ثقیل الذات و بسبب موضع خود هرگاه مستقیم و سریع السیر باشند دلالت کنند بر سرعت و هرگاه کسی بپرسد از ارشدت که چه وقت ظاهر میشود بگیر از خداوند ساعت تا خداوند وسط السماء هر درجهٔ که میانهٔ داوبوده باشد روزیست یا ماه یا سال تا وقت ظهور انچیز پس اگر برج خداوند ساعت و خداوند وسط السماء منقلب باشد ایام باشد و اگر ذوجسدین باشد شهور باشد و اگر ثابت باشد سالها و ایضا هرگاه سؤال کرده شدی از امری و گفتی که میشود و خواسته باشی که بدانی که چه وقت میشود پس نظر کن بکوکب دلیل که چه قمر متصل میشود بان پس اگر دلیل در برج ثابت و در وتد یا مایل الوتد باشد بعدد درجات مابین سالی و اگر در برج ذوجسدین و در مایل الوتد باشد بازاء هر دوازده درجه سالی و اگر در زایل ذوجسدین باشد بازاء هر دو درجه و نصف یکماه و اگر در برج منقلب و وتد باشد هر دو درجه و نصف یکسال و اگر در منقلب و بعد از وتد باشد هر دو درجه و نیم یکماه و هرگاه خواهی بدان که عامل چه وقت معزول میشود پس نیشرده درجهٔ وسط السماء را بدرجات مطالعی پس هرزمان که رسید نیزان بشعاع نحسی که مخلوط بسعدی نبوده باشد یا رسید بجرم نحسی روان وقت خداوند وسط السماء هم نحوس باشد قطع کند و هرگاه برسد قمر در قفار خود نزد موضع نیز درجهٔ عاشر بموضع نحس یا بشعاع ان یا قرشعاع خود را بیفکند بدان در همان روز حادثهٔ عزل رخ نماید

رخ نماید و هرگاه مشتری و زهره با موضع تسییر نظر کنند تاخیر بیند از زندان و وقتی که هر دو یا یکی منصرف شوند از ان موضع و وجهی دیگر انکه بشماری از درجهٔ وسط السماء تا نحس بدرجات سوی بازاء هر درجهٔ سالی یا ماهی یا روزی باندازهٔ خفت و ثقل ان و ایضا نظر کن بکوکبی که دلیل است بر چیزی که در چه برج است و بقدر مطالع ان برج ایام یا شهور یا سنین بگیر بر مقتضای حال کوکب و برجش و مکانش در فلک و بنا کرده باشد مدت بقدر عدد سالهای حمری یا وسطی یا کبری انکوکب دلیل روزها یا ماهها یا سالها بمقتضای حال انکوکب و برجش و مکانش از فلک هرگاه شمس را دلالتی بر مسئله بوده باشد و داخل کرد طالع را حرکت دهد انچیز را و وقت ان چیز بوده باشد و بنا کرد در وقت سؤال قمر یا خداوند طالع متصل باشد بکوکب سعدی یا کوکبی شبیه بکوکب حاجت پس بقدر عدد درجات اتصال میانهٔ ایشان بوده باشد وقت روزها یا ماهها یا سالها و هرگاه قمر را در مسئله حظی و مراعاتی بوده باشد اگر وقت ان بگاه است بجهة انکه قمر در یکماه بهمهٔ طبایع میگذرد و ان طبایع عبارت است از پیشخود و صاحب بیت و طالع و صاحب طالع و سعود و نحوس باتصال کوکب حاجت بعد وقت است و همچنین اتصال طالع بسعدی و اتصال قمر بکوکب سعد وقت است و دلیل سرعت شدن چیزی بودن دلیل انت در درجهٔ خفیف شرقی از شمس و فی حد ذاته سریع السیر و مقبول و قابلش هرد و سریع السیر و غیر مخوس پس هرگاه همه این دلالتها در چیزی جمع شود دلالت کند بر تمام شدن ان شیئی در همان لحظه باذن خداوند و هرچه از این حالات کم شود از سرعت بگاهد تا انکه وقت را لمحق نماید بسالها و بنا کرده باشد وقت میانهٔ کوکب حال بر مسئله و طالع بازاء هر درجهٔ روزی و گفته است و الیس که هرگاه سؤال شدی از وقت چیزی نظر کن در وقت سؤال بسوی شمس پس اگر بوده باشد در روزی پس هرگاه رسید ان بوسط السماء امید حصول ان چیز بوده باشد و هرگاه در مایل الوتد باشد هرگاه طالب خانهٔ او بوسط السماء رسید امید حصول ان بوده باشد و هرگاه در زایل الوتد باشد هرگاه قمر برسد بوسط السماء امید حصول ان بوده باشد و بعضی از پیشینیان گفته اند که هرگاه سؤال شدی از چیزی که چه وقت پیدا شود

طالع را معین کن و از خداوند طالع تا درجهٔ طالع بشمار آنچه درجات که میانهٔ ایشان بوده باشد هر دو درجه و نیم ماهی یکبار و هرگاه سائلی پرسد از عمل که چه وقت میرسد بآن طالع را معین کن و از درجهٔ عاشر تا خداوند ساعت هر درجهٔ یکروز یا یکماه یکبار باندازهٔ برج که آن دو درجات میباشند از ثابت و منقلب و هرگاه خواهی که بدانی که مسافر کی برمیگردد از سفرش نظر غای شمس اصل سفرش پس هرگاه فاسد باشد در اصل پس بدرستی که هرگاه شمس برسد بتثلیث تربیع یا تربیعش بمقابله اش و در اوقات نیز شمس مخبر بوده باشد دلالت کند بر بازگشتنش در اوقات خصوصاً هرگاه قمر هم در اوقات برسد بقمر اصل یا تثلیث آن یا تربیعش و اگر با شمس اصل یا شمس در تثلیث یا مقابله یا تربیع نحس بوده باشد پس هرگاه منتقل شد از نحس و شاهدهٔ سعد در امد میباشد بازگشت باذن خداوند تعالی و اگر خداوند طالع زحل باشد و در بیت سفر باشد پس تعویق امدنش میباشد بقدر دور زحل از سالها یا ماهها و همچنین است سایر کواکب بطیئة هرگاه در طالع یا در بیت سفر باشند خصوصاً هرگاه قمر متصل باشد بیکی از انها و هرگاه کوکب راجع خصوصاً مشتری یا زحل در اصل سفر هر وندی باشند دلالت کنند بر دیر باز امدن از سفر و طول غیبت و هرگاه سؤال دلالت نمودن بر شدن انچیزی خواهی که وقت از بدان پس نظر کن بسوی کوکبی که شهادتش در طالع و یمین و سهم السعاده بیابد پس بگیر از او دلیل وقت هر وقت که امد در وندی از اوتاد طالع دلالت کند بر وقت انچیز و از وقت هرگاه سؤال از سلطنتی یا نزدیکی یا امید مالی یا بکردن کرفتن عملی یا رسیدن بشانی و مرتبه بوده باشد آن وندی که باشد حلول آن کوکب بدان دلالت کند بر حصول این چیزها و هرگاه سؤال از سفری یا کرفتنی یا طلب ضرب از کاری باشد انکوکب دلیل هرگاه در پارهٔ از خانهای زایل و ساقط حلول کند دلالت کند بر شدن انچیز و هر زمان که بوده باشد دلیل چیزی در درجهٔ اول برج دلالت کند بر سرعت شدن انچیز و در درجهٔ ثانی دلالت کند بر بطوء آن و اگر دلیل در مقام اول باشد یعنی وقوف قبل از رجعت بکشاندان امر بفساد و در مقام دوم بکشاند بصلاح و اگر در شعاع شمس باشد دلالت کند بر بطوء و ثقل و در مغرب دلالت کند بر زمان اندک و هرگاه

و هرگاه سؤال شدی از مکث چیزی که چقدر میباشد از سلطنت و تزویج و امثال پس نظر کن بکوکب مبتز بر شمس و صاحب حاجت و قمر که موضعش در فلک چگونه است و قوتش در مکانش چه قدر است مدت بوده باشد بقدر قوت او و در مکانش از عدد سالهای صغرای او ایام یا شهور یا سنین و نحن کفته است هرگاه خواهی بدان که امر خواه خیر و خواه شر در چه زمان میباشد طالع را معین کن بعد از ان نظر کن بخداوند برج شمس و خداوند برج قمر و خداوند طالع هرکدام از این سه که اقوی بوده باشند در جای و شهادت ایشان در طالع بیشتر بوده باشد بعدد سالهای صغرای او سالها یا ماهها یا روزها بحسب بودن ان در وتد یا ماءبل الوتد یا زایل الوتد مدت حصول انچیز بوده باشد باذن الله تبارک و تعالی و صاحب کفایة التعلیم کفته است که قانون در دلایل مدت اینست که بنکری که کوکب غرض ضمیر و هر کان کوکب و مواضع کواکب از جهت برج و از جهت بیوت و از جهت افلاک در از مدت یا کوتاه مدت چنانکه در احکام دولتها بیان کرده ایم اکر هر در از مدت است مقدار مدت قیصر و انتهاء سالها باشد و اکر هر کوتاه مدت بود بروزها باشد و اکر بعضی در از مدت و بعضی کوتاه مدت ماهها بود و بیشتری از علماء برانند که وند طالع در مدت ضمیر دلیل ساعات است و عاشر دلیل روز و سابع دلیل ماه و رابع دلیل سال و برج ثابت دلیل سال است و منقلب دلیل روز و نیمهٔ اول از دو جسدین دلیل ماه و نیمهٔ اخیر هم دلیل ماه لیکن ضعیف و اکر کوکبی راجع وعده کند وفا انکاه کند که مستقیم شود و اکر وعده در هبوط باشد وفا در شرف حاصل اید و اکر وعده در حال ضعف باشد وفا در حال قوت و اکر وعده در زایل باشد وفا در وتد باشد و اکر وعده در وتد باشد وفا در جاده عاشر حاصل اید و وعدهٔ سعد بیشتر راست اید و وعدهٔ نحس بیشتر در رفع خصوصاً

سریع عبد

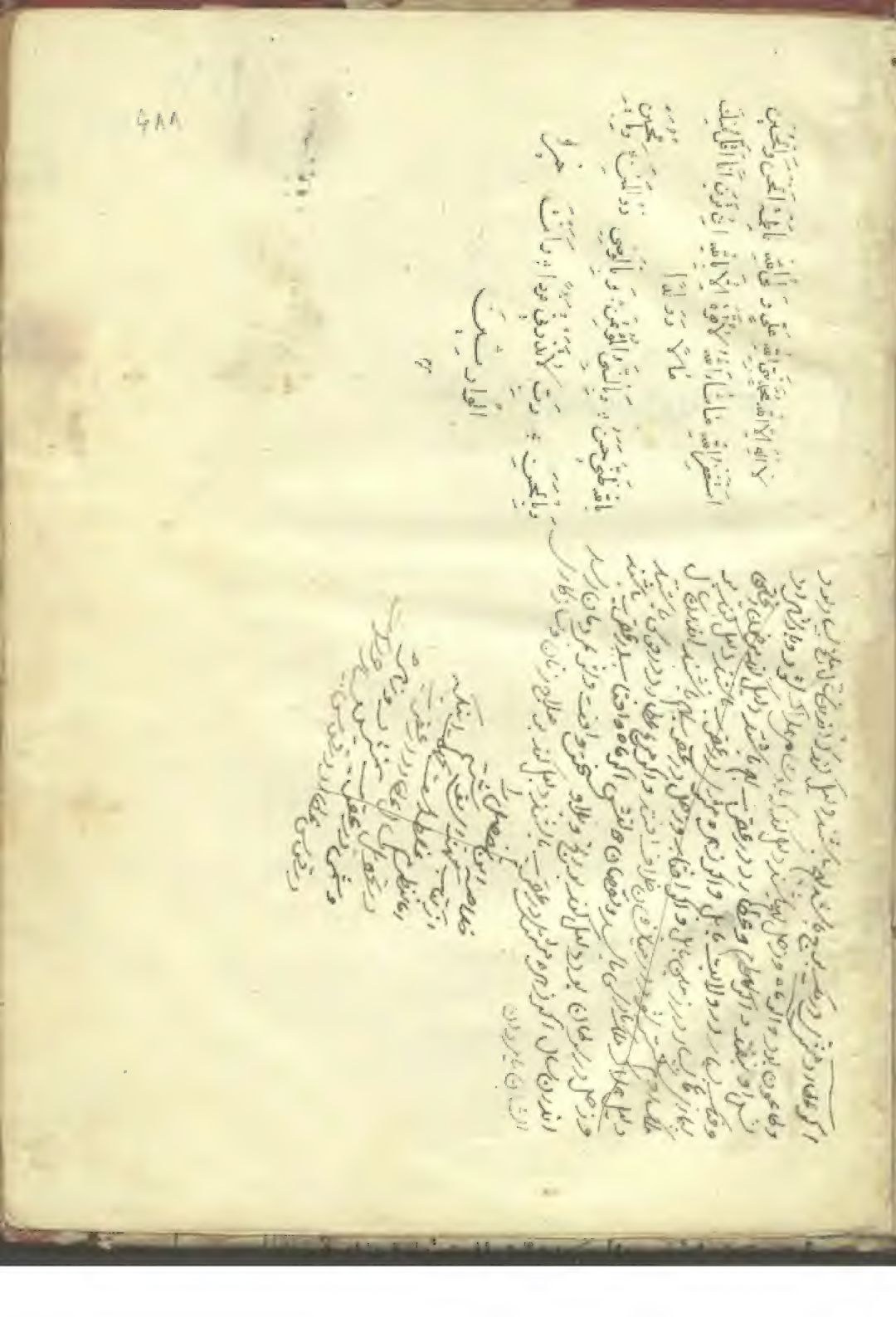

سه دانگ کارخانه [illegible] مقدار جزو [illegible] مقدار جزو شش شش شش شش دانگ کارخانه

۱۲۴۶ سنه

تاریخ نوم محمد سنه مسم ۱۴ رمضان
تاج السلطنه وارد دار الخلافه گردیده
۱۴ رمضان معرفت سنه عبد الرضا خان
گردیده آید

۱۲۴۶ سنه ۱۸

تاریخ نوم محمد سنه ۱۴ رمضان الخلافه سنه
تاج السلطنه از گریز بجاوف سمت کران
محمد تقی رسید حمراه مانده السلطنه در
هفت شنبه چهارده روز مجاضره نمود

۱۲۴۶ سنه

تاریخ نوم محمد سنه چهارم ۱۴ ربیع المولود سنه
تاج السلطنه با عسکر وارد دار الخلافه گردیده
سنه ۱۴ رکبان و در تاج بحضور مبارک محمد
عبد الرضا خان در قلعه نهم محصور شد

خلاف کرده عبد الرضا خان در شب شنبه
هفتم شهر شعبان ۱۲۴۶ روز شنبه چهارده
عیال امیر را از بند در کوچه فرستاده حاضر
کرد

۱۲۴۶ ۲۷
روز یکشنبه بیست و هفتم
خاقان جم جاه اورا بدست عمال داد
شب دوشنبه بیست و هشتم اورا کشتند از اصل
خلاف ناگشتن

نهضت جم جاه بیست و روز
طول کشید ناگزیر شد
مدت حکومت کرمان سه سال
صورت آن بیست و هفت سال

کتابخانه
مجلس شورای ملی
۱۳۶۲

بسم الله خیر الاسماء

حمد خداوندرا که ما بنده کانرا بر دشمنان ما مسلط کرد روز یکشنبه بیست و هفتم شهر محرم الحرام سنه ۱۲۳۹
اول ظهر سرکار پادشاه باذل و شاهنشاه عادل مرا در عمارت گلستان طلبیده و عبد الرضا خان خائن را
که بمن خیانت کرده بود از تاراج مال و اسیری عیال که سالها در عالم از خجالت او مذکور خواهد شد
و از فضه او عالم خراب شد و روزگار جمعی در عالم سیاه شد او را بدست من داده و فرموده
بمن با او انچه را میخواهی او را آوردم بخانه خود او در پیش راه بخود کاردی زده بود چون رحم داشت
گفتم که شاید خود تلف شود او را از روزگاه داشتم شب دوشنبه بیست و هشتم احوال او بهتر
شد اول طلوع صبح صادق عیال و اطفال بر سر او ریخته او را که کم کم پاره پاره کرده بودند
الحمد لله شکر خدارا و حمد او را که دنیا را از خباثت وجود او پاک کرد و بر من چنین منت بزرگی
گذاشت حمد سزاوار او می باشد طالع وقت قتل او جوزا طالع بود و عطارد محترق و قمر در جوزا
و بخت شعاع و نحوس و قمر متصل بزحل از تربیع که زحل در سنبله بود و شمس نحوس در طالع و همین
وقت عطارد بعین احتراق رسید شمس در جوزای بیست و پنج درجه و بیست و شش دقیقه بود
نحوس تربیع زحل در درجه طالع جوزای شش درجه نه درجه بود روز دوشنبه مزبور که بیست و هشتم
ماه محرم بود پنجم ماه حزیران رومی و بیست و نهم ماه خرداد جلالی و بیست و نهم ترکی و یازدهم
آذر ماه قدیم که چنین سعادت بزرگ جهة ما روی داد الحمد لله و شکر خدارا

روز سبت بیست و هفتم رجب سنه ۱۲۴۷ سرکار ولیعهد وارد دهند
مقدس شد نذر سی عدد گوسفند از دروازه گذشت
با سی ط ل

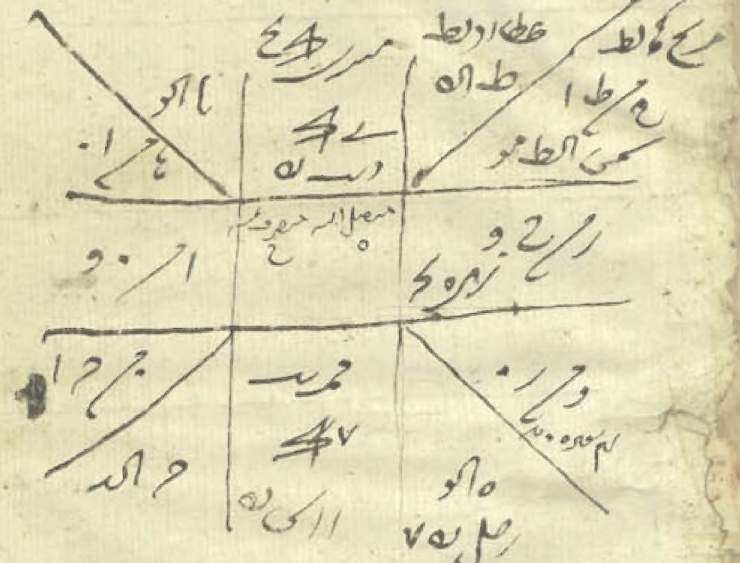
مریخ ۶ ط
عطارد ط
مشتری ح
ح ط ا
ح ا ط
ط ا ه
ح ا ه
ح ا ط
ح ا ه
ح ا ه
ح ا ه